Library of The Theological Seminary

PRINCETON · NEW JERSEY

PURCHASED BY THE
MRS. ROBERT LENOX KENNEDY
CHURCH HISTORY FUND

CN360
.D61
v.1

Digitized by the Internet Archive
in 2023 with funding from
Princeton Theological Seminary Library

https://archive.org/details/syllogeinscripti01ditt

LIBRARY OF PRINCETON
OCT 3 1911
THEOLOGICAL SEMINARY.

SYLLOGE

INSCRIPTIONUM GRAECARUM

ITERUM EDIDIT

GUILELMUS DITTENBERGER.

VOLUMEN PRIUS.

LIPSIAE
APUD S. HIRZELIUM
MDCCCLXXXXVIII.

EDUARDO MEYER

CAROLO ROBERT

GEORGIO WISSOWA

COLLEGIS ET AMICIS CARISSIMIS

EDITOR.

PRAEFATIO.

Etsi sylloges meae consilium atque ordinem in hac altera editione non mutatum esse neminem fallet, qui vel obiter librum inspexerit, tamen fieri non potuit, quin haec multis nominibus discreparet ab illa priore. Sed priusquam de hac re breviter exponam, e re visum est ex eis quae abhinc tria lustra praefatus eram, quae maximi momenti viderentur hic repetere:

"In eligendis titulis quid potissimum secutus sim, etsi singillatim exponere longum est, paucis tamen indicandum videtur. Volui igitur hanc syllogen spectare ad nationis Graecae res cognoscendas. Quare intra fines earum regionum me continui, quae iam ante Alexandri Magni aetatem a Graecis habitabantur, abstinui a titulis Asianis (praeter oram maritimam occidentalem), Aegyptiis iisque qui passim per imperii Romani provincias septentrionales et occidentales inventi sunt; non quo ignorarem, aliis nominibus haud paucos ex his gravissimos et utilissimos esse, sed quia ab huius collectionis consilio argumentum eorum abhorret. At illarum regionum inscriptiones etiam Macedonum et Romanorum imperio exaratas recepi, quia non modo florentes, sed etiam labantes et pressas Graecorum res illustrare in animo habebam. Manebat sic quoque ingens monumentorum multitudo, ex qua modicus numerus eligendus erat. Qua in re primum metrica omnia removi quia quae usque ad annum h. s. septuagesimum septimum in lucem prodierunt, collecta sunt in libro egregio et modico pretio parabili G. Kaibelii, quae postea accesserunt, in nova eiusdem libri editione additum iri speramus. Non plane abstinui a titulis qui dialecto alia

atque Attica aut volgari compositi sunt recipiendis; primum quia tum cum hanc collectionem incohavi, neque delectus Caueriani editionem alteram multo ampliorem et emendatiorem parari neque ab H. Collitzio sociisque omnium eius generis titulorum editionem institui compertum habebam; tum quia haud pauci sunt tituli sane Dorica aut simili aliqua dialecto exarati, sed in sermone nihil fere memorabile aut reconditum exhibentes, cum argumentum gravissimum et consilio meo accommodatissimum sit, veluti duo illi Delphis nuper eruti n. 215 [295 ed. alt.] et 233 [306 ed. alt.]. Eos vero, quorum utilitas magis in sermone quam in rebus sita est, ut Aeolicorum fere omnium, Boeoticorum plerorumque, recipiendos non existimavi. Denique haud pauci tituli ceteroquin gravissimi propter nimis mutilam condicionem aut obscuritatem scripturae aut exemplorum pravitatem seponendi erant, quia minusculis litteris utendum erat, quibus eiusmodi inscriptionum forma et condicio non satis fideliter repraesentari poterat; ac nescio an hac in re etiam severius agendum et tituli 2 et 34 omittendi fuerint[1].

In restituendis titulorum verbis id quidem diligenter indicandum putavi, quid meum esset, quid alienum, ideoque eis quae ipse inveni ascriptum est ʿsupplevi' aut ʿemendavi'; sed quid cuique ex antiquioribus editoribus debeatur, singillatim indicare necessarium non existimavi. Contra in enarrandis titulis quid cuique acceptum referrem, diligenter adnotavi, litteris nominum initialibus usus ubi id sine ambiguitate fieri poterat. Quae eiusmodi nota carent, mea sunt, praeter nonnulla quae neminem fugere poterant, ut archontum Atticorum eius aetatis, cuius fasti integri exstant, annorum definitiones. Talia enim quis primus ad titulum aliquem ascripsisset enotare supervacaneum erat ac paene ridiculum.

---

[1] Re iterum diligenter perpensa titulum 34 quidem (C. I. G. 1511) nunc exclusi, sed decretum de Erythraeis n. 2 [8 ed. alt.] tamen retinere visum est, quia innumeri errores a Fauvelio in transscribendo commissi tamen non impediverunt quominus magna pars inscriptionis satis certa ratione restitueretur.

Notae et compendia scripturae quibus usus sum in commentario, omnia eiusmodi sunt, ut explicatione non egeant. In titulorum verbis usitatas quidem distinctiones, comma, colon, punctum, posui ubicunque enuntiatorum structura postulabat. Quae autem praeterea hic occurrunt veluti ⊢ = : ⁝ ⁝⁝, ea in ipsis lapidibus sic incisa esse sciendum est. Uncis usus sum triplicibus : quadratis [ ] circumdedi quaecunque litterae evanuerunt aut lapide fracto perierunt, ⟨ ⟩ quae in lapide perperam addita sunt, rotundis denique ( ) et quae errore omissa sunt, cum scribi deberent, et quae aut a quadratario ipso non recte incisa aut ab eis quibus titulorum notitiam debemus non recte excepta sunt[1]. Atque haec quidem duo genera errorum semper in commentario accurate indicantur; eae vero litterae, quas simpliciter uncis circumscripsi sine adnotatione, in lapide neque exstant neque unquam scriptae fuerunt."

Haec quae mense Novembri anni h. s. octogesimi tertii scripsi etiam in retractando libro animo meo obversabantur; sed haud exigua proponebatur difficultas. Etenim si eundem usum philologis praebere vellem hanc editionem quem illa prior praebuisset, gravissimum quodque ex eis monumentis epigraphicis, quae interea in lucem prodierunt, pristinae collectioni addendum erat. At haec tam larga fuit messis, ut plane verendum esset, ne ambitus libri, qui quominus augeretur nullis omnino artificiis caveri poterat, nimius fieret, qua re multum de eius utilitate detrahi mihi persuasum erat. Cui incommodo ut occurrerem quantum potui elaboravi. Ac primum quidem nonnullis titulis prioris collectionis sine molestia careri posse perspexi, sive per se leviores erant sive aliis gravioribus eiusdem generis qui nuper demum eruti erant compensabantur; quo in genere praecipue complura Amphictyonum Delphicorum decreta sunt

[1] Paullo aliter in altera editione hoc uncorum genere usus sum in titulis Magnesiae nuper erutis, qua de re cf. quae exposui ad n. 256 not. 2. Ceterum probe ab hoc uncorum genere distinguendum est signum) semel positum, quod in inscriptionibus aetatis Romanae patrem filio cognominem indicat (cf. n. 377, 3 cum not. 3. 391, 6).

quae in priorem editionem recepta ab hac exulare iussi. Quod item ut etiam in tabulas quae sexagesimas tributorum societatis Atticae recensent (n. 15—21 editionis prioris) cadat tantum abest, ut contra hae ab omnibus harum rerum non plane rudibus inter gravissima antiquitatis Graecae monumenta habeantur. Sed rectissime amici monuerunt, aliquot exemplis ex omni numero electis nihil profici quandoquidem utilitas horum testimoniorum ex conexione qua tota series contineretur penderet; quare cum ut omnia reciperentur nullo pacto fieri posset, nunc illa quoque reieci. Sed his omnibus non multum effici poterat. Quare ulterius progressus sum; etenim regna orientis, quae post Alexandri Magni aetatem a Macedonibus condita sunt, per se quidem iam in priore editione segregaveram, ut ex titulis Aegyptiacis, Syriacis aliisque Asianis nihil reciperem. Sed quae rationes inter has terras et veterem Graeciam intercedentes testarentur monumenta, ex eis haud exiguum numerum receperam. Quo genere ut plane abstinerem, ne nunc quidem ab animo meo impetrare poteram; sed tamen partem neque numero neque singularum inscriptionum ambitu exiguam titulorum ad regum Ptolemaeorum, Seleucidarum, Attalorum res spectantium repetere nolui. Etenim, si otium viresque suppetent, haec cum illis quae iam olim ab huius sylloges consilio aliena existimaveram, peculiari quadam collectione Inscriptionum Graecarum Orientis selectarum comprehendere in animo est, quae huius delectus quoddam quasi supplementum haberi poterit.

Cum prioris editionis fasciculus uterque eodem tempore editus esset, de hac altera inter honestissimum redemptorem et me convenit, incommodum futurum esse si quae pridem typis exscripta essent premerentur donec secundum volumen emitti posset. Quare nunc prius separatim prodit, sed sedulo cavimus ne nimium temporis spatium intermittatur priusquam tota collectio in manibus hominum doctorum versetur. Namque alterum volumen statim prelo subicietur et ut hoc quod nunc editur nulla intercedente mora inde a mense Ianuario huius anni impressum est, sic idem ut nobis in altero quoque contingat fore

speramus. Numerum atque ordinem titulorum iam priusquam typothetae traderetur prius volumen per totam collectionem constitueram, ut in adnotationibus quemcunque afferre vellem titulum accurate indicare possem; sane ita abstinendum erat ab eis monumentis, quae inde a fine anni nonagesimi septimi demum innotuerunt, in ordinem recipiendis. Nam ea postea interposita litteris *a b* al. numero appositis distinguere neutiquam placebat. Adiungetur igitur alteri volumini appendix inscriptionum recens inventarum. Item indices totius sylloges alteri volumini additum iri non est quod dicam; quos in universum ad exemplum prioris editionis, quod ab hominibus peritis non improbari compertum habeo, adornavi. Sed addidi tabulam, quam in proëcdosi non iniuria a multis desideratam scio, cuius ope tituli aliarum collectionum facili negotio in hac reperiri poterunt.

Grato animo profiteor, me a compluribus hominibus qui in eodem studiorum genere versantur multifariam adiutum esse. Inter quos primum locum tenet Otto Kern, qui benignissime mihi permisit ut collectione titulorum Magnesiae ad Maeandrum erutorum iam priusquam in publicum emitteretur uterer ideoque typothetam singulas plagulas recentes a prelo ad me transmittere iussit. Item Fridericus Hiller von Gaertringen et Ericus Ziebarth apographa et collationes titulorum nonnullorum mihi utenda concesserunt, Adolphus Wilhelm aliquot commentationum suarum bonae frugis plenissimarum exempla ut editae erant statim ad me misit, ita ut eis etiamtum uti liceret. In quibus quod haud pauca repperi quae iam ipse inveneram et litteris consignaveram, ex ea re plus gaudii quam doloris mihi natum est, nam quod homo et titulorum Graecorum accuratissima cognitione et raro mentis acumine insignis mecum idem viderat non poterat non placere. Neque id de hoc uno dico; immo vere praedicare possum, nihil aliud mihi in hoc negotio libri mei instaurandi gratius fuisse aut suavius, quam quod usquequaque luculentissima documenta inveniebam, quam vanus esset eorum metus qui antiquitatis Graecae studiis hanc aetatem funestam fore opinarentur. Tantus numerus hominum iuniorum ingenio

doctrina studio insignium in his litteris elaborat, ut hoc quidem nomine illud quod brevi oriturum est saeculum vigesimum laetis faustisque ominibus auspicari liceat.

Scribebam Halis Saxonum
mense Octobri anni MDCCCLXXXXVIII

GUILELMUS DITTENBERGER.

PARS PRIOR.

I.

Usque ad finem belli Peloponnesiaci.

1 Fragmenta quinque (*a b c d e*) marmoris rufescentis, quae pertinebant ad bases trium columnarum (I II III) Artemisii Ephesiorum antiquioris. Edd. E. L. Hicks, Manual of Greek hist. inscr. p. 5 n. 4. Roehl, I. G. A. p. 134 n. 493. E. L. Hicks, Greek Inscr. in the British Museum III, 2 p. 173 n. DXVIII.

a b	[Βασιλεὺς]	Κρ[οῖσος	ἀνέ]θηκ[εν].	I.
c d	Βα[σιλεὺς	Κροῖσος]	ἀνέ[θηκεν].	II.
e	[Βασιλεὺς	Κροῖσος	ἀνέθηκ]εν.	III.

Supplevit Hicksius memor loci Herodotei I, 92: Κροίσῳ δὲ ἔστι καὶ ἄλλα ἀναθήματα ἐν τῇ Ἑλλάδι πολλὰ — ἐν δὲ Ἐφέσῳ αἵ τε βόες αἱ χρύσεαι καὶ τῶν κιόνων αἱ πολλαί. Apparet has columnas eius fuisse templi, cuius aedificationi praefuit Chersiphron Cnosius architectus (Plin. Nat. hist. VII, 125. Strabo XIV, 1, 22 p. 640 Cas.), quod a tota Asia conditum praedicat Plinius N. hist. XVI, 213, modestius et verius Ionibus vindicat Dionysius Halicarnassensis Ant. Rom IV, 25. Cf. H. Brunn Gesch. der gr. Künstler I p. 34.

---

2 Lapis inscriptus in duobus lateribus contiguis, ex quibus alterum hunc titulum habet, alterum (de cuius scriptura accuratius exponitur Bull. de corr. Hell. XIV p. 646) duos alios paene evanidos. Lapis inventus in domo Turcae cuiusdam agricolae in vico *Deïrmendjik* sito inter Tralles et Magnesiam, translatus Parisios in museum publicum (*Louvre*). Edd. ex K. Vatusis apographo A. E. Kontoleon Mittheilungen des archaeologischen Instituts in Athen XIV (1889) p. 103 n. 47. Multo plenius et accuratius G. Cousin et G. Deschamps Bulletin de correspondance Hellénique XIII (1889) p. 529 (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 39 n. 32). Cf. quae de titulo disputaverunt E. Meyer Die Entstehung des Judenthums p. 19 sqq. W. Dittenberger Hermae XXXI p. 643 sqq.

Βασιλεὺς [β]ασιλέ|ων[1] Δαρεῖος ὁ Ὑσ|τάσπεω[2] Γαδάται[3] | δούλωι
5 τάδε λέγε[ι]·[4] ‖ πυνθάνομαι σὲ τῶν | ἐμῶν ἐπιταγμάτων[5] | οὐ
κατὰ πάντα πει|θαρχεῖν· ὅτι μὲν γά[ρ | τ]ὴν ἐμὴν ἐκπονεῖς ‖
10 [γ]ῆν, τοὺς πέραν Εὐ|φράτου καρποὺς ἐπ(ὶ) | τὰ κάτω τῆς Ἀσίας·
15 μέ|[ρ]η καταφυτεύων[6], ἐπαι|[ν]ῶ σὴν πρόθεσιν καὶ ‖ [δ]ιὰ ταῦτά
σοι κείσεται | μεγάλη χάρις ἐμ βασι|λέως οἴκωι[7]· ὅτι δὲ τὴν |
20 ὑπὲρ θεῶν μου διάθε|σιν ἀφανίζεις, δώσω ‖ σοὶ μὴ μεταβαλο-
μένωι | πεῖραν ἠδικ[ημέ]νου θ[υ]|μοῦ· φυτουργοὺς γὰρ | [ἱ]ερούς
25 Ἀπόλλωνος φό|ρον ἔπρασσες καὶ χώραν ‖ [σ]καπανεύειν
βέβηλον ἐ[πέ]|τασσες, ἀγνοῶν ἐμῶν | προγόνων[8] εἰς τὸν

Litterae ΑΖΘΠΣ indicio sunt in hunc lapidem ex antiquiore exemplari translatam esse epistulam circa initia aerae Christianae. Tum etiam Ionicam dialectum qua illud conceptum erat volgari sermone mutatam esse sed ita ut vestigia quaedam haererent (v. not. 5. 9) demonstravi l. l. 1 Haec appellatio (Persice *kshayathiya kshayatiyānām*) recurrit in eiusdem regis inscriptione Persica Bisitunensi. C. D. 2 Rex Persarum 521—486 a. Chr. 3 Nomen etiam apud Xenophontem Cyr. V, 3, 10 sqq. legitur. Satrapa hic videtur provinciae quae in Herodoti recensu III, 90 primum locum tenet Ionas Magnetas Aeolenses Caras Lycios Milyas Pamphylos complectens. Illum Magnesiae ad Maeandrum, cuius in vicinia lapis repertus est, sedem habuisse probabile est. C. D. 4 Etiam in inscriptione Bisitunensi adiutores et praefectos servos suos (*mana badaka*) appellat Darius. Formula τάδε λέγει sollennis est in regum et satraparum orientalium rescriptis et mandatis. Cf. Herodot. I, 69 ἔπεμψε ἡμέας Κροῖσος ὁ Λυδῶν τε καὶ ἄλλων ἐθνέων βασιλεύς, λέγων τάδε. III, 40 Ἄμασις Πολυκράτεϊ ὧδε λέγει. III, 122 Ὀροίτης Πολυκράτεϊ ὧδε λέγει. V, 24 βασιλεὺς Δαρεῖος τάδε λέγει. VII, 150 βασιλεὺς Ξέρξης τάδε ὑμῖν λέγει. VIII, 140 Μαρδόνιος τάδε λέγει. Thucyd. I, 129, 3 ὧδε λέγει βασιλεὺς Ξέρξης Παυσανίᾳ. Eadem in illa regis inscriptione unius cuiusque paragraphi initio redit. C. D. 5 Verbum πειθαρχεῖν alibi nusquam cum genetivo coniungitur, sed cum πείθεσθαι, quod apud Atticos item semper dativum habet, apud Herodotum plus semel genetivum asciscat (I, 126, 2. V. 29. 33. VI, 12), hanc structuram non temere inter vestigia Ionicae originis referas. 6 Eandem curam Persarum testatur Posidonius apud Athenaeum 1 28 d (F. H. G. III, 276) ὅτι ὁ Περσῶν βασιλεὺς τὸν Χαλυβώνιον μόνον οἶνον ἔπινεν· ὅν φησι Ποσειδώνιος κἀν Δαμασκῷ τῆς Συρίας γίνεσθαι Περσῶν αὐτόθι καταφυτευσάντων τὰς ἀμπέλους. Verbi καταφυτεύειν, quod plerumque conserendi locum aliquem vim habet, de planta in aliam regionem translata usurpatur etiam a Strabone XV, 3, 11 p. 731 Cas. τὴν δ' ἄμπελον οὐ φυομένην πρότερον Μακεδόνες κατεφύτευσαν κἀκεῖ καὶ ἐν Βαβυλῶνι. 7 Apud Thucydidem I, 129, 3 Xerxes Pausaniae Lacedaemonio scribit κεῖταί σοι εὐεργεσία ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ ἐς ἀεὶ ἀνάγραπτος. Laterculi eorum, qui regem beneficiis affecerant, commemorantur apud Herodotum VIII, 85 et in libro Estherae. C. D. 8 Eos Achaemenidas, qui ante ipsum regnaverant, Cyrum et Cambysen,

θεὸν | [ν]οῦν, ὃς Πέρσαις εἶπε | [πᾶσ]α[ν] ἀτρέκε[ι]α[ν][9]
καὶ . . . | ---------

intellegit rex. 9 Hoc supplemento dubitanter proposito a C. et D. p. 540 (id quod me fugit cum idem ederem l. l.) certissimum vestigium dialecti Ionicae recuperatur; nam ἀτρέκεια sic ab Atticis non usurpatur, frequens vero est cum apud poëtas variarum gentium (Pindar. fragm. 232, 4 ἀτρέκειαν εἰπεῖν) tum apud Herodotum (IV, 152. VI, 1. 82) eosque qui antiquorum scriptorum Ionum sermonem imitati sunt (Arrian. VI, 25, 1. Pseudopherecydes ap. Diog. Laert. I, 122). Ceterum apparet non de uno oraculi responso sed de diutino usu quo dei veracitas Persis cognita sit hic dici.

---

3 In gradu summo porticus cuius reliquiae anno 1880 Delphis erutae sunt. Totus titulus uno versu 14, 30 longo, litteris altis 0,18—0,185 incisus. Edd. B. Haussoullier Bull. de corr. Hell. V (1881) p. 12 (Roehl, I. G. A. p. 169 n. 3 *a*. E. L. Hicks, Manual of Greek hist. inscr. p. 20 n. 20. Syll.[1] 4). Accuratissimam tituli imaginem proposuit H. Pomtow Beiträge zur Topographie von Delphi p. 45, tab. V n. 9. Cf. quae de eo disputaverunt Koehler Mus. Rhen. XLVI p. 1 sqq. U. von Wilamowitz-Möllendorff, Aristoteles und Athen II p. 287 sqq. H. Pomtow Mus. Rh. XLIX p. 627 sqq.

Ἀθεναῖοι ἀνέθεσαν τὲν στοὰν[1] κ[α]ὶ τὰ ϝόπ[λα κ]αὶ τἀκροτέρια[2]
ϝελόντες τὸν πο[λεμίο]ν[3].

Litteratura Attica antiqua (ΦΝϟ; lambda in ἑλόντες L est, sed post Π vocis ὅπλα aetatem tulit linea obliqua \, ut appareat V fuisse. 1 Cf. Pausan. X, 11, 6: ᾠκοδόμησαν δὲ καὶ Ἀθηναῖοι στοὰν ἀπὸ χρημάτων ἃ ἐν τῷ πολέμῳ σφίσιν ἐγένετο ἀπό τε Πελοποννησίων καὶ ὅσοι Πελοποννησίοις ἦσαν τοῦ Ἑλληνικοῦ σύμμαχοι· ἀνάκειται δὲ καὶ πλοίων τὰ ἄκρα κοσμήματα καὶ ἀσπίδες χαλκαῖ· τὸ δὲ ἐπίγραμμα τὸ ἐπ' αὐτοῖς ἀριθμεῖ τὰς πόλεις ἀφ' ὧν οἱ Ἀθηναῖοι τὰ ἀκροθίνια ἀπέστειλαν, τήν τε Ἠλείων καὶ Λακεδαιμονίων, Σικυῶνά τε καὶ Μέγαρα καὶ Πελληνέας Ἀχαιῶν, Ἀμβρακίαν τε καὶ Λευκάδα καὶ αὐτὴν Κόρινθον· γενέσθαι δὲ ἀπὸ τῶν ναυμαχιῶν τούτων καὶ θυσίαν Θησεῖ καὶ τῷ Ποσειδῶνι ἐπὶ τῷ ὀνομαζομένῳ Ῥίῳ· καί μοι φαίνεται τὸ ἐπίγραμμα ἐς Φορμίωνα τὸν Ἀσωπίχου ἔχειν καὶ ἐς τοῦ Φορμίωνος τὰ ἔργα. Et porticum eandem et titulum alium esse ac Pausanias commemoraverit manifestum est; ne eadem quidem aetate incisa est inscriptio quae in gradu nunc quoque est et quae in ipsis spoliis dedicatis olim fuit; nam hanc ad bellum Peloponnesiacum recte rettulit periegeta civitatum nominibus fretus, illam antiquiorem esse litterarum formae arguunt. Recte igitur Haussoullierus post Phormionis victorias 427 a. Chr. non aedificatam porticum, sed pridem dedicatis in ea spoliis nova addita eaque peculiaribus titulis ornata esse coniecit, cum antiquiora illa in ipsius

stoae inscriptione dedicatoria coniunctim indicata essent. Sed iniuria H. (et nos in proëcdosi) de proelio navali anni 460 a. Chr. (Thuc. I, 105, 1. [Lys.] II, 48. Diod. XI, 78, 2) cogitabat. Immo bello Persico priorem esse antiquitas litteraturae prodit. Qua in re magni momenti est titulus thesauri Atheniensium nuperrime a Th. Homollio feliciter restitutus Bull. de corr. Hell. XX p. 612: Ἀθεναῖοι τ[ῶ]ι Ἀπόλλον[ι ἀπὸ Μέδ]ον ἀκ[ροθ]ίνια τῆς Μαραθ[ῶ]νι μ[άχες]. Nam hic iam ⊙ habes. Cf. etiam n. 6. Neque cum K. de proelio navali paullo post pugnam Marathoniam contra Aeginetas commisso haec intellegi licere demonstravit W.; multo minus etiam cum Roehlio et M. Dunckero Gesch. des Alterth. VI p. 467 ad Pisistratidas et Sigeum captum referenda sunt; neque enim tyranni populi Atheniensium nomine spolia dedicassent neque erat cur Apollini Pythio potissimum consecrarent. Restat ut cum Wilamowitzio victoriam clarissimam anno 504 a. Chr. de Chalcidensibus Euboeae reportatam designari statuamus. Nullum enim hic significari proelium navale, navibus autem multis Chalcide potitos Athenienses consentaneum esse. 2 Ornamenta navium captarum, quas ipsas deleverant. Hoc quoque indicio est, antiquiorem esse porticum ea aetate, qua iam ipsi Athenienses de classe paranda cogitabant. Wil. 3 Cf. n. 31[3].

---

4 Testa in circuli figuram secta ex vase colore nigro inducto, in qua litteris in orbem ab exteriore ad interiorem partem currentibus insculptus est titulus, inventa in arce Athenarum orientem versus a Parthenone. Ed. O. Benndorf Griechische und sicilische Vasenbilder tab. XXIX n. 10 p. 50 (A. Kirchhoff C. I. Att. IV, 1, 3 p. 192 n. 569).

Μεγακλῆς ⁝ [Ἱππο]κράτος[1] ⁝ Ἀλο[π]εκῆθε[2].

Litteratura antiqua Attica; maxime memorabilis forma litterarum ΗΦϟ. 1 Testa usurpata est in ostracismo Megaclis, de quo Aristoteles Ἀθ. πολ. c. 22, 5 sic narrat: εὐθὺς δὲ τῷ ὑστέρῳ ἔτει ἐπὶ Τελεσίνου ἄρχοντος (Ol. 73, 2, 487/6 a. Chr., cf. adn. ad n. 5) — ὠστρακίσθη Μεγακλῆς Ἱπποκράτους Ἀλωπεκῆθεν. Hunc esse avum maternum Alcibiadis Cliniae f., quem testarum suffragio eiectum referunt [Andoc.] IV, 34 et Lysias XIV, 39, primus vidit B. Consentiente Aristotelis et testae memoria refutatur Isocratis narratio XVI, 26, qui Clisthenem legibus emendatis nobilem inter Alcibiadis maiores commemorat, neque ulla est causa, cur cum Boeckhio aliisque praeter Hippocratis filium alium aequalem Megaclem, Clisthenis filium, statuamus. v. Wilamowitz-Möllendorff Aristoteles und Athen II p. 323. 2 Megacles Megaclis f. Alopecensis, sine dubio huius filius, scriba quaestorum Minervae fuit Ol. 88, 1. 428/7 a. Chr. (C. I. A. I, 122, 3. 123, 2. 149, 2. 150, 3). K.

---

5 Testa vasculi figuris nigris picti, litterae scalpello incisae satis eleganter. In arce Athenarum orientem versus a Parthenone, inter rudera aedificiorum bello Persico deletorum. Ed. F. Studniczka Jahrbuch des Deutschen archäologischen Instituts in Athen 1887 p. 161 (A. Kirchhoff C. I. Att. IV, 1, 3 p. 192 n. 570).

Χσάνθιππος[1] | Ἀρρίφρονος[2].

Litteratura Attica; memorabiles formae ΑΑΘΡΡΣ. 1 Hanc testam ex ostracismo Xanthippi Periclis patris superesse apparet, de quo Aristoteles Ἀθ. Πολ. c. 22, 6 haec habet: ἐπὶ μὲν οὖν ἔτη τρία τοὺς τῶν τυράννων φίλους ὠστράκιζον, ὧν χάριν ὁ νόμος ἐτέθη, μετὰ δὲ ταῦτα τῷ τετάρτῳ ἔτει καὶ τῶν ἄλλων εἴ τις δοκοίη μείζων εἶναι μεθίστατο· καὶ πρῶτος ὠστρακίσθη τῶν ἄπωθεν τῆς τυραννίδος Ξάνθιππος ὁ Ἀρίφρονος. Tres annos inde ab Hipparchi Charmi f. ostracismo, qui primus omnium hac lege eiectus est, computandos esse manifestum est. Hoc factum esse tertio post pugnam Marathoniam anno, i. e. 488/7 a. Chr., archonte Anchise (Dionys. Halic. Ant. VIII, 1) ipsius Aristotelis narratio arguit. Sequitur 487/6, archonte Telesino, quo Megacles relegatus est (n. 4), 486/5, archonte ignoto, denique 485/4, archonte Philocrate (Marm. Par.), annus ostracismi Xanthippi. v. Wilamowitz Aristoteles und Athen I p. 25. Quo pacto Kirchhoffius Ol. 73, 3 (486/5) potius illud testarum suffragium factum statuat, non perspicio. 2 Et pater Xanthippi et nepos illius avitum nomen gerens, Periclis frater natu maior (Thuc. IV, 66, 3. Plat. Protag. 320 A. Plut. Alcib. 1), apud scriptores nomine Ἀρίφρων utuntur consona simplici. Hoc quin probum nomen sit, non dubitandum cum propter originem perspicuam tum propter titulorum testimonia (C. I. A. II, 1280, 3. III, 1035, 20. Bulletin de corr. Hell. XX (1896) p. 637, 2). Ne tamen in hac testa scalpenda erratum existimemus impedit alia similis in inferiore oppidi parte eruta (C. I. A. IV, 1, 3 p. 193 n. 571), in qua item Χσάνθιππος Ἀρρίφ[ρονος] legitur. Distinguendum igitur hoc nomen origine et usu ab illo, et apud scriptores duplex liquida restituenda. Sine dubio hoc Attici sermonis legibus natum est ex Ἀρσίφρων (cf. Ἀρσίνους, Ἀρσινόη). Cf. Wilamowitz, Aristoteles und Athen II p. 86 not. 25, qui tamen veram formam nominis peregrini Ἀρίφρων ab hominibus Atheniensibus non recte intellectam ideoque consonam perperam geminatam statuit.

---

6 Testa nigra eruta Athenis septentrionem et occidentem versus ab Areopago prope viam hodiernam. Ed. R. Zahn Mitth. des arch. Inst. in Athen XXII (1897) p. 345 sqq.

Θεμισθοκλῆς[1] | Φρεάρριο[ς][2].

Litteratura Attica insignis antiquioribus formis ΑΡΣΦ; sed θῆτα utrobique ⊙ est. 1 Cum bis de Themistocle testarum suffragiis iudicatum sit, anno 483 a. Chr., quo Aristides solum vertere coactus est (Aristoteles Ἀθ. πολ. 22, 7),

et decem fere annis post, cum ipse expulsus Argos se contulit (Thuc. I, 135, 3. De tempore cf. v. Wilamowitz Aristoteles und Athen I p. 143 sqq.), ad utrum ostracismum haec testa referenda sit, definiri posse recte negat Z. Nam recentiorem litterae theta formam, cum iam in altera Xanthippi testa (n. 5[2]) usurpata sit, nullum habere in hac re momentum. Aspiratam altero loco in eodem nomine legi C. I. Att. II, 864 II, 18, alia vero eiusdem generis exempla collecta esse a K. Meisterhans Gramm. der att. Inschr., ed. 2 p. 78 not. 732 et P. Kretschmer, Gr. Vaseninschriften p. 149 sqq. adnotavit idem. 2 Extremae litterae linea ´ agnoscitur in testa.

---

7 Constantinopoli in hippodromo (*Atmeidan*) columna ahenea composita ex tribus serpentibus. Inferior pars cum titulo anno demum 1856 ab Anglis auctore Ch. Newton ruderibus nudata est. Primus titulum exscripsit O. Frick, cuius exemplum edidit E. Curtius Monatsber. der Kgl. Ak. zu Berlin 1856 p. 162 sqq. Post aliorum curas (L. Ross, Jahrb. f. Phil. 1856 p. 256 sqq. Pittakis, Ἐφ. ἀρχ. 2759) idem Frickius columna una cum Dethiero accuratius examinata (cf. Arch. Anzeiger 1856 p. 207.* 217*) titulum edidit et commentario illustravit Jahrb. für Philol. Suppl. B. II (1857—60) p. 487 sqq. Cf. Dethier et Mordtmann, Epigraphik von Byzantion und Constantinopolis (Denkschr. der K. Akad. der Wissensch. zu Wien. philos.-hist. Cl. XIII, 1864, Abth. 2) p. 3 sqq. (Syll.[1] 1. Roehl I. G. Ant. p. 26 n. 70. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 11 n. 12.) Denuo contulit E. Fabricius Deutsche Litteraturzeitung 1886 p. 267. Cf. quae de titulo disputavit A. von Domaszewski Neue Heidelberger Jahrbücher I (1891) p. 181 sqq. Ab summa parte, ubi colla et capita serpentium perierunt, duodecim spirae scriptura vacant; in proxima inferiore tribus versibus conscriptus index argumenti (I), infra singulis versibus singula civitatium nomina, quorum plerumque terna, raro bina aut quaterna singulae spirae tenent (propter spatii rationes hunc nominum ordinem in duas columnas quas dicunt disposui). Infimae duae rursus litteris vacuae relictae sunt.

I [Τ]ο[ίδε τὸν] | πόλεμον | [ἐ]πολ[έ]μεον·[1]

Litteratura antiqua Laconica est: AC (γ) DΦRVΥ (χ) X (ξ); cf. Kirchhoff, Studien zur Gesch. des gr. Alphabets ed. 4 p. 153. — Post pugnam Plataicam tripoda aureum serpenti aheneo tricipiti impositum a Graecis Delphos dedicatum esse refert Herodotus IX, 81; accuratius Thucydides I, 132, 2. 3 narrat primo Pausaniam suo nomine eum dedicasse cum carmine ipsius

II. Λακ[εδ]α[ι]μόν[ιοι]
Ἀθ[α]ν[α]ῖ[ο]ι 5
Κορίνθιοι

III. Τεγεᾶτ[αι][2]
Σικυόνιοι[3]
Αἰγινᾶται

IV. Μεγαρῆς 10
Ἐπιδαύριοι
Ἐρχομένιοι[4]

V. Φλειάσιοι[5]
Τροζάνιοι[6]
Ερμιονῆς 15

victoriam praedicante; quam superbiam aegre ferentes Graecos delevisse epigramma et civitatium quae victoriae participes fuissent nomina incidisse. Aureus tripus bello sacro a Phocensium ducibus sublatus est (Pausan. X, 13, 9), ahenea columna Delphis mansit dum a Constantino Magno Constantinopolim delata est (Sozomenus hist. eccl. II, 5. Socrates hist. eccl. I, 16). Ibi a saeculo sextodecimo permulti peregrinatores columnam viderunt, descripserunt, delineaverunt (Frick p. 519 sqq.); ex quibus plerique iam tum, inscriptione nondum conspicua, non dubitaverunt, quin hoc esset ipsum illud monumentum Plataicum. — Ex nominibus monumento Plataico incisis Herodot. VIII, 82 commemorat Tenios, Thucydides III, 57, 2 Plataeenses; a Plutarcho passim nominantur Cythnii, Melii, Siphnii, Lacedaemonii, Athenienses, Corinthii; nam eum quoque de hoc ipso monumento cogitare Frickius recte statuit. Ea nomina omnia hic redeunt. Atque in basi Iovis eodem tempore eademque de causa a Graecis Olympiam dedicati viginti septem nomina incisa enumerat Pausanias V, 23, 1. 2, quae omnia hic quoque exstant, sed accedunt quattuor quibus monumentum Olympicum carebat, Thespiensium, Eretriensium, Leucadiorum, Siphniorum. Plerosque ex his populis in eo exercitu fuisse, qui ad Plataeas depugnaverit, etsi non omnes ipsi pugnae interfuerint, apparet ex Herodoti narratione IX, 28. Praeter hos in monumento non exstant nisi insulanorum quorundam nomina, Ceorum Meliorum Teniorum Naxiorum Cythniorum Siphniorum. Quos omnes constat pugnae Salaminiae interfuisse (Herodt. VIII, 46. 48). Atqui non tam victoriae Plataeensis, quam totius belli feliciter gesti hoc monumentum esse v. 1—3 nunc demum recte lecti testantur (cf. etiam Dem. LIX, 97). Desiderantur sane ex exercitu Plataeensi Palenses Cephalleniae et Mantinenses (v. not. 9), ex classe Salaminia Seriphii, civitas minima et humillima. 1 Legit et supplevit Fabricius, cum antiquiores hic formulam dedicationis sive metricam sive pedestri sermone compositam deprehendere sibi visi essent. Ingeniosa sane coniectura D. nomina, si exceperis ea quae postea addita sint (v. 22. 31. 32) ita adornata esse statuit ut post principes foederis Graecorum Lacedaemonios Athenienses Corinthios (v. 4. 5. 6) primum locum tenerent Peloponnesii Lacedaemoniorum foederis participes (v. 7—16), secundum Atheniensium socii (v. 17—27), tertium Corinthiorum coloni (v. 28—34). Sed ea opinio gravissimis laborare videtur difficultatibus, quare rem in medio relinquimus. 2 Propter eximiam virtutem in castris Mardonii expugnandis exhibitam hic honoris locus civitati mediocri tributus videtur (cf. Herodot. IX, 70). 3 Sic, non Σεκυόνιοι, in aere exaratum esse testatur Fabr.

VI. Τιρύνθιοι
Πλαταιῆς
Θεσπιῆς

VII. Μυκανῆς[7]
Κέιοι 20
Μάλιοι
Τένιοι[8]

VIII. Νάξιοι
Ἐρετριῆς
Χαλκιδῆς 25

IX. Στυρῆς
ϝαλεῖοι[9]
Ποτειδαιᾶται

X. Λευκάδιοι
ϝανακτοριῆς 30
Κύθνιοι
Σίφνιοι[8]

XI. Ἀμπρακιῶται[10]
Λεπρεᾶται

4 Arcades, quorum nummo inscriptum est ΕΡ (Curtius Pelop. I p. 228); frequentissima eadem forma in cognomini urbe Boeotiae. 5 Hanc unam scripturam novit antiquior aetas, v. n. 34, 15. 78. 105, 3. 15. 140, 65. 78. 82. 159, 5. 291, 18. Eodem redit Φλεάσιος n. 258, 62. 6 Haec est antiquior nominis forma cum apud ipsos cives (n. 473, 3. 6. 11. 18) tum alibi (n. 140, 78. 144. 146. C. I. G. 106, 2. 5. 10. 14. C. I. Att. II, 614, 3. 10. 834 c, 57. 58. 1167, 1) usitata. 7 Steph. Byz. Μυκῆναι· ὁ πολίτης Μυκηναῖος καὶ θηλυκὸν Μυκηνίς· καὶ Μυκηνεύς. F. Cf. n. 271, 3 ἁλιαίᾳ τελείᾳ τῶν Μυκανέων. 8 cf. Herodot. VIII, 82. Tenios et Siphnios postea demum additos testatur Fabricius, de Cythniis idem ei in mentem venit, sed monumento accurate examinato nullum eius rei vestigium apparuit (Dom. p. 182 not. 2). 9 Elei cum neque Salaminiae pugnae interfuerint neque ad Plataeas in tempore venerint, Frickius p. 538 Bröndstedium secutus hic Eleorum coloniam Eretriam deductam intellegi iubet. At utcunque res de prisca illa colonia se habet, belli Persici tempore non iam praeter Eretrienses alteram quandam civitatem quae Eleorum nomine uteretur Eretriae fuisse apparet. Neque quod Mantinensium nomen hic desideratur, etsi in eadem causa fuerunt qua Elei, quicquam miri habet: concesserunt hoc Graeci honori eorum qui tutelam Olympiae et regimen ludorum Olympicorum habebant, ut voluntatem rei effectae loco haberent; quod idem cur in Mantinensibus facerent nulla erat causa. 10 De hac antiquiore forma etiam alibi in nummis, in titulis, apud scriptores obvia cf. Bursian Geogr. Gr. I p. 35 not. 2.

8 Lapis inventus in arce Athenarum prope Erechtheum. Ex Fauvelii apographo ed. Boeckh C. I. G. 73[b] (vol. I. Add. p. 890 sqq.). Kirchhoff C. I. Att. I 9. (Syll.[1] 2. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 24 n. 23.) Cf. quae adnotavit G. Busolt Gr. Gesch. III, 1 p. 225 sqq.

------- ἐπεστάτε, Λ[. . . . . εἶπε· | Ἐρυθραί]ος ἀπα-
(γ)ε(ν) σ . το . .(ἐς) Παναθέναια τὰ μ(εγ)ά(λα ἄ)χσ[ια μὲ | ἐλάτ-
τον]ος[1] ἓ τριῶν μνῶν καὶ ν(έ)μ(ε)ν Ἐρυθραίον [τ]ο(ῖ)ς παρῶσ(ι) [τὸν |
κρεῶν τ]ὸ⟨ι⟩ς ˂ ιε(ρ)οποο[ι]ὸς (δραχμὲ)ν (˂ εκ)ά(στ)οι· (ἐ)ὰν δ(ὲ) ἀ(π)άγε-
5 (τα)[ι μὲν . . . ‖ . . μ](ὲ) ἄχσια [δ]ὲ τ(ρι)ῶ(ν) μν(ὸ)ν κα(τ)ὰ τὰ⟨ς⟩ ἔ[ρεμ]-
έν⟨η⟩α, πρί(ασ)θαι [τὸς ˂ ιε|ροποιὸ]ς[2] ˂ (ιερ)ε(ῖ)α, τὸν [δὲ δὲ]μον (τ)ὸ[ν]
Ἐρ)υ(θρα)ίο(ν) ὀ(φέλε)ν ἀ(ν)α(γ)ρά(φ)[εσθαι. | τῶν δὲ κ]ρεῶν οσ . οασ-
. . . . λον τῶ(ι) (β)ολομένοι. Ἐρυθραίον (ἀ)π|[ὸ κ]υάμον βολὲ(ν)
(ἓ)να(ι) ε(ἴ)κο(σ)ι καὶ (˂)εκατὸν ἄν(δ)ρας· τὸν δὲ [κυα|με]υ(θ)έν(τ)α
(δοκιμάζε)ν ἐν (τ)ὲι (β)ολεῖ καὶ (μ)ὲ (θεμιτ)ὸν ἓναι βολε[ύεν μεδὲ ‖
10 ἕν](α) ὅλε(ιζ)ον ἓ τρ(ι)άκοντα ἔ(τε) (γ)εγονότα· δίοχσιν δ' ἓναι
[κατὰ| τ]ὸ(ν) ἐ(λ)ε(γ)χο(μ)ένο(ν. βολεύεν δὲ μὲ ἐντ(ὸ)ς τεττάρον ἐ⟨ι⟩τῶν.
[ἀ|πο]κυαμεῦσα(ι) [δ]ὲ καὶ κατασ(τ)ῆσαι (νῶ)ν μὲν (τὲν) βολὲν[3] (τ)ὸς
(ἐπι|σκόπ)ος[4] καὶ τὸν (φ)ρ[ό](ρ)αρχον[5], τὸ δὲ λοιπὸν τὲ(ν) βολὲν καὶ
τὸν [φρόρ]|αρχον· (τὸ)μ βολευσόν(τον ἕκ)α(στ)ον (Ἐ)ρ(υθρ)ᾶσι π[ρὶ]ν

Litteratura antiqua Attica; litterae ϟ forma aetatem anno 446 a. Chr. antiquiorem indicat. Ex ipso argumento Boeckhius collegit, Cimonis aetate, fere Ol. 79—80 (464—457 a. Chr.) hoc decretum factum esse; nam tum plerasque civitates sociorum, quae ad illud tempus sui iuris fuissent, in subditarum (ὑπηκόων) condicionem redactas esse. Intra annorum 470—467 a. Chr. spatium et hoc decretum et similia ad eosdem Erythraeos (C. I. Att. I, 10. 11) et ad Colophonios (I, 13) spectantia v. Wilamowitz Aristoteles und Athen II p. 300 facta existimat; at eorum fragmentorum, quorum litteratura accurate cognita esset, aetatem non multis annis ultra 454/3 a Chr. ascendere posse recte observavit Bus. Ceterum hic fieri non potuit, ut ubicunque aliquid emendatum est, lectiones traditae in notis adscriberentur; sic enim fere totum Fauvelii apographum litteris maiusculis repetendum fuit. Quare satis habui accurate indicasse quid recte traditum sit, quid suppletum, quid emendationi debeatur. De reliquis Boe. et K. adeundi erunt; a quibus ubi dissentio, paucis mea defendere conatus sum. 1 Supplevi, cum Boe. et K. intacta reliquissent v. 2 fin. 3 init. cf. v. 5 μὴ ἄξια δὲ τριῶν μνῶν κατὰ τὰ εἰρημένα. 2 Supplevi, dubitans sane. 3 LINMENNOϟBOLEN Fauvel. (τὴ)ν μὲν (τέ)ως βουλὴν Boe. K. At ἡ τέως βουλή non est senatus qui primus ex hoc decreto constituetur, sed qui iam nunc in munere est, de quo hic non dici sponte patet. Neque mea emendatio difficilior videbitur si reputaveris perfrequenter O pro E et ϟ pro N exscripsisse Fauvelium. 4 de episcopis ab Atheniensibus in sociorum subditorum civitates missis v. Boeckh Staatsh. I p. 534. Etiam in altero de Erythraeis decreto (C. I. Att. I, 10, 4) episcoporum mentionem fieri observavit Bus. 5 Praesidium Atticum (φρουρούς) eiusque praefectum (φρούραρχον) Erythris etiam in decreto C. I. Att. I, 10, 6. 9 commemorari monet Bus., qui eiusdem rei in aliis sociorum civitatibus (Byzantii, Cypri, Mileti, Sami) exempla ex titulis et scriptoribus attulit p. 226 not. 2.

15 (ἐ)σιέναι [ἐς τὲν ‖ ἀρχ]ὲν ὀμνύναι [μὲν Δ]ία κα[ὶ] Ἀπόλλο καὶ
Δέμε[τρα], (ἐ)παρό(με)νο[ν ἐξ|ὁλ]ειαν ε(α)[υτῶι ἐπιορκῶντι κ]αὶ παι[σ]ὶν
ε(αυτ)ῶ· ὀ[μνύν](αι) δὲ (τ)ὸν ὁ[ρ|κο]ν[6] κα(τ)ὰ [ʿ]ιε(ρ)ῶν (κα)ιο(μέ)νο(ν)·
(τὲ)ν δὲ βολὲν (τὲ)ν βολ(εύοσαν) τα[ῦ|τ]α (ἀναγ)κά(ζε)ν· ἐὰν δὲ μέ,
ἔναι (ζ)εμιῶσαι [χι]λ(ί)[α]σ(ι)ν (δρ)[αχμῆσι | ἕ] ὀ ἂν (ʿ)ο δῆμο(ς) ο
20 (Ἐρυθραί)ον (αὐτ)ὸ(ς)[7] κατα(β)α(λ)ὲν (φσ)ε(φίσ)ετ(αι). ‖ ὀμν(ύ)να[ι] δ[ὲ
τά]δε [τὲν] (β)ολέν· (Β)ολεύσο ʿος ἂν [δύ]νο[μ](αι) [ἄ](ρ)ισστ[α κα|ὶ]
δ(ι)κα[ιότα]τα Ἐρυθραίον τῶι πλέθει καὶ Ἀθεναίον καὶ τὸν [χσ|υ]ν-
μά[χ]ον, [κ]αὶ οὐκ [ἀποσ]τέσομαι Ἀθεναίον τὸ π[λ]έθος οὐδὲ [τὸ|ν]
χσυνμάχον τὸν Ἀθεναίον οὔτ᾽ αὐτὸς ἐγὸ ο[ὔ]τ᾽ ἄ[λ](λ)οι (π)ε[ί]σο-
(μ)[αι, | οὐδ᾽] αὐ(τ)ομο(λέσο) οὔτ᾽ αὐτὸς ἐγὸ οὔτ᾽ ἄλλο(ι) [π]εί[σομαι
25 οὐδὲ ʿενί· ‖ οὐδὲ] τὸν (φ)[ευγό]ν(τ)ον [κατ]αδέχσομαι[8] οὐδ[ὲ] ʿένα
οὔτ᾽ (αὐτ)ὸ(ς ἐγὸ) [οὔτ᾽ | ἄλλο]ι, πείσ(ομ)α[ι, τὸν ἐς] Μέδος (φυγ)|-
ό[ντω]ν, ἄνευ τῆς (γ)ν(όμες) [τῆς | Ἀθε]ναίον καὶ τὸ [δ](έ)μο[9],
[ο]ὐδὲ τὸν μενόντον ἐχσελῶ [ἄ]ν(ευ) τ(ῆ)ς (γ)[νόμ|ες] (τ)ὲς Ἀθε-
ναίον καὶ (τὸ) (δ)έμο. ἐὰν δέ τ(ι)ς ἀποκτ(έ)νε(ι) [Ἐρυ|θρα](ῖ)ος
ἕτερον Ἐρ[υθραῖ]ον[10], τεθ[ν]άτο. ἐὰν [δέ το] (ἀ)ει(φυγία)[11] ‖
30 [καταγ]ν⟨ε⟩οσθῆ(ι), (φ)ευγέτο (καὶ) Ἀ(θέν)ας[12] καὶ τὲ(ν) Ἀθεναίον
χσυνμαχ(ί)[δα[13], | καὶ τ]ὰ χρέματα δεμόσ[ια ἔσ](τ)ο Ἐρυθραίον .
ἐὰν δ[έ] (τ)ις [α](λ)ῶ[ι προ|διδ]ὸς το(ῖ)ς τυράννοις τὲμ (πόλιν τὲν)
Ἐρυθραί(ο)ν καὶ . . ος . . | . . . . . ., τεθνάτο (καὶ) παῖδε(ς) (ʿ)οι
ἐχς ἐ(κ)ε(ί)νο, ἐὰ(ν) (μ)ὲ ο[. . | . . . .]ο[ς] ἔχο(ν)[τες ʿοι] π(α)ῖδες
35 [ʿ]οι ἐχς [ἐ]κε(ί)νο [ἐς τὸν δῆμον ‖ τὸν] Ἐρυθραίο[ν] καὶ [τὸ]ν
Ἀθεναίον ἀπο(φ)αν(θ)ῶ(σι)ν . τὰ δὲ χρ(έ)ματα [τῶ ʿαλ|όντο]ς κατα-
(θ)έντ(ε)ς ἀπ(α)ντ(α) [ʿοι π]αῖδες τ[ὸ] (ʿέμισ)υ [ἀπολ]α[βόντον (?),
τὸ | δὲ δεμευ]έσθο (?)[14]. κα(τὰ) ταὐτὰ καὶ [ἐάν τις ʿαλῶι τὸν δ]ῆ-

---

6 . Ο . . ΝΔΕΓΟΝΟΝΟ . . . Fauvel. [τὸ]ν δὲ ὅρκον ὀ[μνύνα]ι K. 7 i. e. αὐτούς. 8 δέξομαι Kirchhoff; at cum Fauvelii apographum (ΤΟΝΟ . . ΝΟΝ . . . ΑΔΕΧϹΟΜΑΙ) tum sermonis usus suadet ut compositum reponamus. 9 Erythraeorum. 10 ΕΟϹΗΕΤΕΡΟΝΕΡΤΟΙ Fauvel. Supplevi; in quinque extremis litteris vix aliud latere potest atque ΕΡΥΘΡ. 11 Hoc toto enuntiato nihil aliud praescriptum fuisse potest quam ut is qui Erythris exul esset, simul Athenis omnibusque sociorum civitatibus arceretur; quare quin aut φυγή aut ἀειφυγία fuerit non videtur dubitandum. 12 ΟΕΥΛΕΤΟΝΑΤΑϹ ΚΑΙ Fauvel. Ν pro ΚΑΙ lectum est, in ΑΤΑϹ latere Ἀθ[ήν]ας eo veri similius quia et litterarum τ et θ confusarum et lacunarum neglectarum alia quoque exempla praesto sunt. φευγέτω ἅμα καὶ Kirchhoff. 13 ξυμμαχ(ί)[αν] Kirchhoff; praetuli vocabulum sollemne de terra sociorum. 14 Hoc enuntiatum restituere conatus sum, sed incerta esse supplementa me non fugit.

(μ)ον τὸν Ἀθεναίον [πρ|οδ]ι(δὸ)ς ἔ [τὲν φρορὰν τὲν] Ἐρυθρᾶσι[15].
τ . . . . . | . . . . . εο τὸν (τ)ὸχσ(αρχ)[ον(?)τ]ὸ(ν) Ἀθεναίον . . ο
40 . . . . . ‖ . . . ντα δε ο. ου ενε(α) ἄπε(ρ) [τοῖς ἐπι]δεμ⟨ι⟩ὸσι
(τ)ὸν χσυμ(μ)ἄχο[ν . . . . . | . . . . . να μένειν τὸ (φρ)ό-
ρ[ι]ον (τ)οχσ(ότ)ας δέκα . . . . . | . . . . . ονεας . . . ιοασοοσι
μαστοσειν ευισανο . . | . . . . . παρμ . οντονχι . ουκσθενανει
ʿοροπαοκιγγ . . | [αιρὲσθαι τὲν βολὲν τὲν] βολε[ύο](σ)αν ἄν(δρ)ας
45 (ʿ)ε(πτ)ὰ ἐ(κ) τ(ὲ)ς φυλῆς ʿεκάστες . χ . . ‖ . . . φρόρα]ρχο(ν) . γ
. . . . . Ἀθεναί⟨τ⟩ον τὸν οκορὶν τὸς ἐμ . σεοχ . .

15 Supplevi, Boe. et K. intactum reliquerunt. Quae sequuntur usque ad finem utique desperanda sunt, quare satis habui lectiones a Boeckhio et Kirchhoffio propositas perpaucis mutatis repetere.

9 Tabula olim Athenis inserta pavimento ecclesiae τοῦ Σταυρωμένου; ex Nointelii possessione per aliorum quorundam manus postremo in museum publicum Parisiense pervenit, ubi exstat. Post Maffeium Muratoriumque edidit Boeckh C. I. G. 165. Ex ectypo chartaceo a Waddingtono accepto Kirchhoff C. I. Att. I 433. Fröhner Inscr. Grecques du Musée du Louvre p. 212 n. 112 (Syll.[1] 3. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 18 n. 19). Cf. quae disputavit G. Busolt Griechische Geschichte III, 1 p. 305 sqq.

Ἐρεχθεῖδος[1]

ʿοίδε ⁝ ἐν τὸι ⁝ πολέμοι ⁝ἀπέθανον ⁝ ἐν Κύπροι[2] ⁝ ἐν Αἰγ|[ύ]πτοι[3] ⁝
ἐν Φοινίκει[4]. ἐν Αλιεῦσιν[5], ἐν Αἰγίνει[6] ⁝ Μεγαρο[ῖ][7]

Litteratura antiqua Attica: memorabiles litterarum formae ꞮNR (Col. I vs. 62—70 semper PP). Praeter A volgare frequenter A scriptum est. Sigma ubique est ϟ praeter col. I vs. 67 ubi extremo loco Σ legitur. 1 Tribuum nomina Ἐρεχθῆς, Αἰγῆς, Οἰνῆς contractis syllabarum postremarum vocalibus pronuntiata esse ex scriptura per ει tertio et altero a. Chr. saeculis frequentata apparet; nam illa aetate ut diphthongorum ηι et ει confusio frequentissima, sic pro mero η scriptum ε inauditum est (cf. Meisterhans Gramm. der att. Inschrift. ed. 2 p. 29 not. 184). 2 Cf. Thucyd. I, 104, 2. 3 De Aegyptiorum defectione cui praeerat Inaros Psammetichi f. cf. Thuc. I, 104, 1. Athenienses Cypro relicta illuc transierunt et Memphin quo Persae confugerant oppugnaverunt. 4 Phoenices ora ab Atheniensibus cum in insula Cypro contra Persarum regem pugnarent expeditionibus navalibus vexata esse videtur. 5 Thuc. I, 105, 1 Ἀθηναίοις δὲ ναυσὶν ἀποβᾶσιν ἐς ʿΑλιᾶς πρὸς Κορινθίους καὶ Ἐπιδαυρίους μάχη ἐγένετο, καὶ ἐνίκων Κορίνθιοι. 6 Thuc.

τὸ αὐτὸ ἐνιαυτῶ[8]

5 [σ]τ[ρα]τεγῶν	Φάνυλλος	Ἄκρυπτος
Φ[ρύνι]χος[9]	Χ[ρό]νιος	Τιμοκράτες
Π[αντ]αλέον	Ε[ὐγ]είτον	Ἀρχέλας
Πολύστρατος	Ἄρ[χ]ιππος	Εὐθυκράτες
[Δρ]ακοντίδες	Λυ[σ]ικλῆς	Πατροκλείδε[ς]
10 . . μόστ[ρ]ατος	Κέ[λ]ευσος	Ἀλκμεονίδ[ες]
. . μέας	Εὐ[θ]ύδεμος	Γλαύκον
. . κλείδες	Δίκαιος	Δεμόνικος
. . κράτες	Φιλ[ῖ]νος	Ἀναχσίδορος
[Χα]ιρέδεμος	Καλλικλῆς	Γλαύκον
15 . . εσίας	Ναυσικλῆς	Προκλῆς
. . έσανδρος	[Τ]ιμεσίθεος	Ἀντιφῶν
[Λυ]κόφρον	. . εσιγένες	Ἀναχσίλα[ς]
[Ἀ]πολλόδορος	Π[ο]λυκλῆς	Ἀρχέπολι[ς]
[Ἀ]ριστοτέλες	Ἀλ[ε]χσίας	Καλλέας
20 [Π]ροτίας	Ἀμόδριππος	Θαλίαρχο[ς]
Δράκαλος	Ἀπολλόδορος	Φιλόνιχο[ς]
Μεχανίον	Γοργίας	Εὐκλείδε[ς]

I, 105, 2 πολέμου δὲ καταστάντος πρὸς Αἰγινήτας Ἀθηναίοις μετὰ ταῦτα ναυμαχία γίγνεται ἐπ' Αἰγίνῃ μεγάλη Ἀθηναίων καὶ Αἰγινητῶν (καὶ οἱ ξύμμαχοι ἑκατέροις παρῆσαν), καὶ ἐνίκων Ἀθηναῖοι, καὶ ναῦς ἑβδομήκοντα λαβόντες αὐτῶν ἐς τὴν γῆν ἀπέβησαν καὶ ἐπολιόρκουν Λεωκράτους τοῦ Στροίβου στρατηγοῦντος. 7 Cum Athenienses Aeginam obsiderent, Corinthii cum sociis in Megarida impetum fecerunt, sed a Myronide victi sunt. Thuc. I, 105, 3. 4. 8 Thucydides nullam omnino temporum notam addidit, Diodorus vero haec certamina diversis annis assignat, Aegyptiacae expeditionis finem Ol. 80, 1 (XI, 77, 1 sqq.), proelia ad Halias et Aeginam 80, 2 (XI, 78, 2), Megarense 80, 3 (XI, 79, 3). Quod cum refutetur hoc titulo, tamen quinam unus ille annus fuerit difficillimum est dictu. Annum hic ut apud Thucydidem in belli rebus enarrandis a vere ad proximum ver (460/59 a. Chr.) computari sibi persuasit K. W. Krüger Studien p. 161 sqq. Quod contra annum civilem 458/7 a. Chr. intellexit Boe., 459/8 a. Chr. Bus., cuius rationes nunc mihi maxime probabiles videntur. 9 φ[ύλαρ]χος Boeckhius, qui hoc ad Chronii, στρατηγῶν v. 5 ad Phanylli nomen pertinere putabat. At hanc dispositionem incredibilem esse iure Kirchhoffius statuit, quare col. I v. 6 nomine proprio reposito ad hoc refert antecedens στρατηγῶν; participio hominem, qui ad tempus parti alicui copiarum praefectus fuerit, a praetore Erechtheidis Hippodamante, qui infra col. I. v. 62 substantivo στρατηγός indicetur, distingui.

Φιλιστίδες
Τιμογένες
25 Χαρίσανδρος
[Μ]ενεκλῆς
[Μ]ελάνοπος
[Κ]λεόνβροτος
[Ἀ]ριστοκλείδες
30 Θοκυδίδες
Εὐθύδεμος
[Κ]αλλικράτες
Ἀφσέφες
[Ἀ]ριστείδες
35 [Φ]ιλόδεμος
[Κ]εφισόδοτος
[Σ]όφιλος
[Ἀ]ντιμένες
[Ἐ]παίνετος
40 Ἐργαῖος
Διογένες
Φρῦνος
[Κ]τεσιάδες
[Κ]όροιβος
45 [Κ]ράτυλλος
[Σ]υνφέρμιος
[Ν]ικίας
Λυσικλείδες
Φρούραρχος
50 Χα[ρίσ]ανδρος
Ὀ[λυμπ]ιάρατος
Σ . . . . ος
Μνε[σ]ίφιλος
Σοσίας
55 Ἀρχῖνος
Λυκῖνος
Καλλίας
Μνεσιγένες
Σίκον
60 Ἀμφικέδες
Χσένυλλος

Νόθαρχος
Παρμον[ί]δες
Βάκον
Πίθον
Λυσίας
Σόστρατος
Φιλῖνος
Φίλαιθος
Φιλέταιρος
Σοτέλες
Λυσίας
Ἀριστογένες
Φιλῖνος
Διότιμος
Καλλονίδες
Καλλίχσενος
Δεινίας
Σμίκυθος
Τιμόδεμος
Λῦσις
Ἀκεσίας
Ἐπιχάρες
Ἱερόνυμος
Ἀναχσίλας
Χαιρίας
Ἡρακλείδες
Ἀγασικλῆς
Ἀλκᾶς
Κεφισόδοτος
Καλλικλῆς
Κεφισόδορος
Νομένιος
Χσενόφιλος
Ὑπέρβιος
Ἄγνον
Πολύχσενος
Ἐρχσιμένες
Νίκον

Διόδορος
Νίκαρχος
Ἐπιτέλες
Κύβον
Χ[α]ιρίας
Δεμέτριο[ς]
Ἀρκεσίλας
Εὔθοινος
Δεμέτριος
Γόργον
Στράτ[ο]ν
Ἀρισ[τ]οφάνες
Γλα[ύ]χον
Φυσ[ον]ίδες
Ἀγ[ν]όδεμος
Διο[κ]λῆς
Φανόστρατο[ς]
Εὐμένιος
Θε[ό]δορος
[Εὐρ]ύλεος
[Κέ]ρδον
[Ἐπ]ιχάρες
Ε[ὔ]δοχσος
Π[ο]λύζελος
Γ[λ]αυκίας
Ἐριγένες
Ἀντιχάρες
Φιλιστίδε[ς]
Ἀμφικλείδ[ες]
Φροῦρος
Τίτον
Εὔβιος
Καλλίβ[ιος]
Σμῖκρο[ς]
Νεαῖος
Ἐργοτέ[λες]
Φοκίον
Ἄραιθ[ος]

στρατεγός[11] ἐν Αἰγύπτοι[10]
Ἱπποδάμας
Εὐθύμαχος : Τελένικος
65 Εὔμελος : μάντις
Ἀνδροσθένες
τοχσόται ⋮ Φρῦνος
Ταῦρος
Θεόδορος
70 Ἀλεχσίμαχος

10 ἐν Αἰγύπτῳ Τελένικος μάντις coniungenda esse cum ex loco — nam subscripta sunt haec medio titulo qualis primo incisus erat (v. not. 11) — tum ex litteris reliquo titulo maioribus sed inter se plane aequalibus iure collegit Kirchhoff. 11 vs. 62—70 postea additi sunt, cum de horum nece nuntius post reliqua incisa demum Athenas pervenisset; aliam manum produnt litterarum quarundam figurae (v. supra). Kirchhoff.

10 Tabula marmorea inventa Halicarnassi (*Budrun*), translata in museum Britannicum. Ed. Newton Discov. at Halic. p. 23 sqq. 671 sqq. et tab. 85 (inde H. Sauppe Nachr. von der kgl. Ges. der Wissensch. zu Göttingen 1863 p. 303 sqq.). Accuratius exemplar exhibuit Newton Transactions of the r. society of Litt. 1867 Decemb. 18. Ex hoc et ectypo chartaceo a G. Hirschfeldio accepto maximam tituli partem minusculis litteris expressit A. Kirchhoff Studien zur Gesch. des gr. Alph. ed. 3 p. 4 sqq. (Syll.[1] 5. E. L. Hicks Manual of Greek historical inscr. p. 20 n. 21.) H. Roehl I. G. A. p. 137 n. 500. Ex ectypo quod miserat Müller-Strübing et apographo G. Hirschfeldii F. Ruehl Philol. XLI p. 54 sqq. (Syll.[1] Add. p. 658. F. Bechtel Inschr. des ion. Dialekts p. 140 n. 238. P. Cauer Delectus Inscr. Gr. ed. 2 p. 321 n. 491. D. Comparetti Mus. Ital. di ant. class. I p. 151 sqq. Th. Reinach Revue des études Grecques I p. 27 sqq. E. L. Roberts Introduction to Greek epigraphy I p. 174 n. 145. R. Dareste, B. Haussoullier, Th. Reinach Inscr. jurid. Grecques p. 1 n. I.) Omnium accuratissime G. Hirschfeld Greek inscriptions in the British Museum IV, 1 p. 49 n. DCCCLXXXVI. (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 334 n. 451.) Cf. quae adnotaverunt A. Bauer Herodots Biographie p. 391 sqq. R. Dareste Journal des savants 1884 p. 513. D. Comparetti Mélanges Graux p. 175. R. Meister Berliner phil. Wochenschrift 1888 p. 1467 sqq. B. Keil Hermae XXIX p. 269 sqq.

Τάδε ὁ [σύ]λλο[γο]ς ἐ[β]ουλεύσατ[ο] | ὁ Ἁλικαρνασσ[έω]ν[1] καὶ Σάλ-
μακι[τ]έων[2] καὶ Λύγ[δα]μις[3] ἐν τῆι ἱερῆ[ι] | ἀγορῆι μηνὸ[ς Ἑ]ρ-
5 μαιῶνος πέμ||πτηι ἱσταμέ[νο] ἐπὶ Λέοντος πρυ|ταν[εύον]το[ς τ]ῶ
Ὀασσάσσιος κα|[ὶ] Σα[ρυσσώ]λλ[ο τ]ῶ Θεκυΐλω νε|[ωπ]οι[ῶ[4], πρὸ]ς
10 μ[νή]μονας[5]· μὴ παρ[α]|δίδο[σθαι][6] μή[τε] γῆν μήτε οἰκ[ί||α]

Litterae volgares; Ο circino ductum ubique punctum habet, ut a Θ non distinguatur. Ω sub finem demum eodem instrumento exaratum item punctum habet, per maximam tituli partem scalpro incisum eo caret. E. Maunde Thompson Classical Review I p. 314 sqq. Etiam in aversa parte lapidis scripturae relliquiae exstant, sed tam exiguae et obscurae ut vix quicquam dispiciatur. 1 Et hic et v. 7 Ὀασσάσσιος, v. 16 Πανυάσσιος duplex σ signo Ϙ exprimitur; idem in nomine Σαρυσσώλλο v. 8 usu venisse ambitus lacunae docet. In nummis Mesambriae Thraciae ΜΕϘΛ est, in titulo Cyziceno n. 464, 6 habes ΝΑΥϘΟ pro ναύσσου. Pergae et Sillyi Pamphyliae eadem vi Ψ usurpatur. Eandem litteram esse quae inter numerorum notas postremum locum tenet nongentos significans, primus vidit Clermont-Ganneau Mélanges Graux p. 459. Keil. 2 Σαλμακίς· πόλις Καρίας. τὸ ἐθνικὸν Σαλμακίτης, καὶ Σαλμακεὺς διὰ τὸ ἐπιχώριον. Steph. Byz. s. v. Eundem senatum (σύλλογον) sed suos utrique civitati magistratus fuisse hic videmus. Similis igitur Halicarnassensium et Salmacitarum ratio ac Lindiorum, Ialysiorum, Camirensium. Atque ut illic universa Rhodiorum civitas ὁ σύμπας δᾶμος vocatur, sic hic quoque v. 41 Ἁλικαρνασσέων τῶς συμπάντων de coniuncto Halicarnassensium et Salmacitarum populo intellego. 3 Lygdamis II tyrannus Halicarnassensium, quem Suidas quidem s. v. Ἡρόδοτος Pisindelis filium, Artemisiae nepotem refert, Jürgens et Ruehl vero haud improbabiliter fratrem Pisindelis, filium Artemisiae natu minorem statuunt, non post Ol. 81, 3 (454/3 a. Chr.) imperio privatus est, nam eo anno Halicarnassenses iam socii Atheniensium fuerunt (C. I. A. 226, 12). Eo igitur anno titulus antiquior est, sed non multo ut quidem videtur. Communi concilio Halicarnassensium et Salmacitarum, quamdiu Lygdamis imperabat, leges ea modo condicione ferre licebat, ut tyranni auctoritate demum ratae fierent. Nam legem de contentionibus ad dominium fundorum spectantibus disceptandis hanc esse, non pactum inter duas civitates et tyrannum, gravissimis rationibus evicit Ruehl, qui idem monuit, neque de exulum bonis publicatis hic dici, sed de omnium civium domibus et agris, neque ullum omnino seditionis aut turbarum civilium vestigium hic esse. 4 Supplevit Reinach. Deinde πρὸ]ς scripsi pro τὸ]ς, ut conexus enuntiati restitueretur. 5 'Ar. Polit. VII, 8, 1321 b 34 sqq. ἑτέρα δ' ἀρχὴ πρὸς ἣν ἀναγράφεσθαι δεῖ τά τε ἴδια συμβόλαια καὶ τὰς κρίσεις ἐκ τῶν δικαστηρίων· παρὰ δὲ τοῖς αὐτοῖς τούτοις καὶ τὰς γραφὰς τῶν δικῶν γίνεσθαι δεῖ καὶ τὰς εἰσαγωγάς. ἐνιαχοῦ μὲν οὖν μερίζουσι καὶ ταύτην εἰς πλείους, ἔστι δὲ μία κυρία τούτων πάντων. καλοῦνται δὲ ἱερομνήμονες καὶ ἐπιστάται καὶ μνήμονες καὶ τούτοις ἄλλα ὀνόματα σύνεγγυς'. Kirchh. p. 5 not. 1. 6 Suppl. Ruehl, antea post μνήμονας puncto distinguens. Ac certe τοὺς μνήμονας — παραδιδόναι, ut priores legerunt, sanam sententiam non habet. Comparetti νε[ωπ]οι[εῖν

τοῖς μνήμ[οσ]ιν ἐπὶ Ἀπολω|νίδεω τὸ Λυ[γδά]μιος[7] μνημονε|ύοντος
καὶ [Πα]ναμύω τὸ Κασβώ|λλιος καὶ Σ[αλ]μακιτέων μνη|μονευ-
15 όντω[ν Μ]εγαβάτεω τὸ Ἀ||φυάσιος κα[ὶ Φο]ρμίωνος τὸ Π[α]|νυ-
άσσιος. ἢν δ[έ τι]ς θέλη|ι δικάζ[ε]|σθαι περὶ γῆ[ς ἢ] οἰκίων,
ἐπικαλ[εῖ]|τω ἐν ὀκτὼ κα[ὶ δ]έκα μησίν, ἀπ' ὃ τ|ὸ ἅδος[8] ἐγένε[το].
20 νόμωι δὲ, κατάπ[ε]||ρ νῦν, ὁρκῶ⟨ι⟩σ[αι τὸ]ς δικαστάς[9]. ὅτ[ι]| ἂν[10]
οἱ μνήμο[νες ε]ἰδέωσιν, τοῦτο | καρτερὸν[11] ἓνα[ι. ἢν] δέ τις
ὕστερον | ἐπικαλῆι τού[το] τὸ χρόνο τῶν | ὀκτὼ καὶ δέκα [μη]-
25 νῶν, ὅρκον ἔναι τ||ῶι νεμομένω[ι τ]ὴγ γῆν ἢ τὰ οἰκ|[ί]α, ὁρκὸν
δὲ τ[ὸς] δικαστὰς ἡμί|[ε]κτον δεξαμ[ένο]ς· τὸν δὲ ὅρκον εἶ|[ν]αι
παρεόντος [τῶ ἐ]νεστηκότος[12]. κ|αρτερὸς δ' εἶναι γ[ῆς κ]αὶ οἰ-
30 κίων, οἵτινες || τότ' εἶχον ὅτε Ἀ[πο]λλωνίδης καὶ Παναμύης[13]
ἐμνημό[νευ]ον, εἰ μὴ ὕστερο|ν ἀπεπέρασα[ν . τὸ]ν νόμον τοῦτον |
ἤν τις θέλη|ι [συγ]χέαι ἢ προθῆτα|[ι] ψῆφον, ὥστε μ[ὴ ε]ἶναι τὸν
35 νόμο||ν τοῦτον, τὰ ἐόν[τα] αὐτοῦ πεπρήσθω | καὶ τὠπόλλων[ος]
εἶναι ἱερὰ καὶ α|ὐτὸν φεύγεν ἀ[εί][14]. ἢν δὲ μὴ ἦι αὐτ|ῶι ἄξια
40 δέκα [στα]τήρων, αὐτὸν [π]|επρῆσθαι ἐπ' [ἐξα]γωγῆι καὶ μη[δ]||αμὰ
κάθοδον [εἶν]αι ἐς Ἁλικαρν|ησσόν. Ἁλικα[ρνα]σσέων δὲ τῶσσ|υμ-
πάντων τ[ούτ]ωι ἐλεύθερον εἶ]ναι, ὃς ἂν ταῦτα μ[ὴ πα]ραβαίνηι,
45 κατό|περ τὰ ὅρκια ἔτα[μον] καὶ ὡς γεγραπ||ται ἐν τῶι Ἀπωλ-
λ[ωνί]ωι[15], ἐπικαλῆν[16].

τοὺ]ς μ[νή]μονας, improbabiliter. 7 Iniuria hunc Newtonus Lygdamidis tyranni filium putat, qui eo tempore adulta aetate filium habere non poterat. Neque est omnino cur Λύγδαμις et Πανύασσις, quae nomina videntur Halicarnassi haud infrequentia fuisse, v. 11 et 14 de hominibus aliunde notis intellegamus. Ruehl. 8 Idem sibi velle ac δόγμα vidit Th. Bergk Jahrb. f. Philol. CVII (1873) p. 37 coll. Hesych. ἅδημα [καὶ] ἅδος· ψήφισμα, δόγμα. 9 Supplevi; vs. 20 medio si dativum ὅρκῳ agnosceremus, non sufficeret locus supplendo infinitivo, quo careri non potest. Praecipitur, ut iudices qui de his litibus iudicaturi sunt, iureiurando obstringantur legitimo, ut iam fiat in reliquis iudiciis. 10 Aut sic aut cum Sauppio ὅ τ[ι δ'] ἄν scribendum est; illud praetuli, quia spatio melius convenit et asyndeton v. 32 τὸν νόμον τοῦτον redit. 11 I. e. κύριον. Vetantur iudices de dominio fundorum quicquam in disceptationem vocare, quod mnemones se scire profiteantur. 12 adversarius (ἐνστάτης Soph. Aiac. 104). 13 Hi in magistratu fuerunt etiamtum cum haec lex lata est (v. 10 sqq.). 14 Cf. n. 113, 18 sqq. 15 Lex iureiurando confirmata et in templo inscripta qualis fuerit ignoratur; certe de foedere inter tyrannum et civitates eius dominatione liberatas haec intellegere (Ki.) non amplius licet (v. not. 3). 16 Licebit cuilibet civi eum in ius vocare, qui de hac lege abroganda feret aut populum in suffragium mittet. Ruehl.

11 Marmor album a quattuor lateribus inscriptum, inventum in castello *Budrun* (Halicarnassi). Edd. B. Haussoullier Bull. de corr. Hell. IV (1880) p. 295. Newton Essays on art and archaeology, Append. p. 1 sqq. De eis locis, ubi dissentiunt apographa, Haussoullier denuo examinato ectypo suo chartaceo rettulit Bulletin de corr. Hell. IV (1880) p. 522 sqq. (Syll.[1] 6. F. Bechtel Inschr. des ionischen Dialektes p. 142 n. 240.) Cf. quae docte et acute de titulo disputavit B. Keil Hermae XXIX p. 249 sqq.

a (*in fronte*):

Θε[οί]. | [Ο]ἵδε ἐπρίαντο παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος κ[αὶ τῆς] | Ἀθη-
ναίης καὶ Παρθένου[1] γέας[2] καὶ οἰκίας [τῶν] | ὀφειλόντων τοῖς
5 θεοῖς τούτοις· | βεβαιοῦν τ[οὺς ‖ θ]εοὺς τὸν ἀΐδιον χρόνον, συμ-
βεβαιοῦν δὲ το[ὺς] | νεωποίας τῶν θεῶν τοὺς αἰεὶ ὄντας καὶ ἐξορ-
κίζε[σ]|θαι κατὰ ταῦτα ⁝ Κονδμάλας Ἀρλιώμο γῆν τὴν Αἰγ[υ]|πτίο
τοῦ Ἀρχαγόρεω τὴν ἐλ Λυρισσῶι καὶ τὰ ἐν τῆι Κυ|ογρισσίδι
10 ὅσα πρὸς τῆι αὐλῆι ταύτηι δρα(χμέων) M̌XHHH[3] ‖ [Ζ]ηνόδωρος
Ἀρυάσσιος οἰκίην τὴν Ἀρτέμωνος τοῦ | Παναμύω τὴν ἐν Σαλ-
μακίδι[4] δρα(χμέων) HHH[𐅵] ⁝ Τεισίμαχος | [Ἡ]ρακλείδεω γῆν τὴν
Ἀρβήσσιος τοῦ Ἀπολλωνίδεω | [τ]ὴμ πρὸς Σαλμακίδι δρα(χμέων)
HHHΔΔΔΔ ⁝ Βόσθων Ἀστυ|[ν]όμου οἰκίην τὴν Ἀρλιώμο τοῦ
15 Πύργωνος τὴμ πρὸς [τ]‖ῶι τ]είχει καὶ τὸ κηπίον τὸ πρὸς τῆι οἰκίηι
δρα(χμέων) XHH[𐅵]ΔΔΔΔ | [Παντ]αλέων Ἀρτέμωνος γῆν ἐγ Κό-
τοις τὴν Ἀρλιώμο | [τοῦ Π]ύργωνος [𐅵]Δ ⁝ Λεοντίσκος Οὐλιάδεος
καὶ Διοσ|[κουρί]δης Πιρώμιος γῆν ἐγ Κευάρωι πᾶσαν τὴν Ἀργείο[υ|
20 τοῦ Π]ύργωνος [𐅵]HHHHΔΔΔ ⁝ Παραύσσωλος Πανυάσσιο[ς ‖ γῆ]ν
τὴν ἐν Οὐασσῶι τὴν Ἀρλιώμου τοῦ Πύργωνος H [⁝ Π|α]ναλέων
Ἀρτέμωνος γῆν τὴν ἐμ Πουνομούοις τὴ[ν Ἀρ]|λιώμου τοῦ Πύρ-

Litterarum formae volgares. Titulo 10 hunc recentiorem recte iudicarunt editores. Ex eis quae de Halicarnassensium moneta docet titulus (cf. not. 3. 20), Keilius collegit eum aliquo ex postremis quinti a. Chr. n. saeculi decenniis incisum esse. 1 Diversa a Minerva; eodem nomine dea colebatur Neapoli Thraciae et Chersonesi. 2 Idem pluralis est in titulo Chio quinti a. Chr. saeculi. Bull. de corr. Hell. III p. 230 aqq. et in nonnullis titulis recentioribus Ionicis. 3 In planicie antica (*a*) et perpaucis reliquorum laterum locis (v. 82. 85) pecuniarum summae drachmis argenti computantur significatis eodem notarum numeralium genere, quod Athenis usitatum erat, nisi quod decem milium drachmarum nota hic usurpatur qua Attici fere abstinent. Has esse drachmas Phoenicias ponderis 3, 73 gr. evicit K. De partium *b c d* notis v. not. 20. 4 cf. 10[2].

γωνος [𐅵] : Πρωταγόρης Ἡρακλείδε|[ω] γῆν τὴν Ἰάσονος τοῦ
Παναβλήμιος [𐅵]ΗΗΗ[𐅵]Δ : Ἀρλί|[ω]μος Κυτβελήμιος οἰκίην τὴν
25 ἐν Σαλμακίδι τὴν ‖ [Μ]όσχου τοῦ Ἀρλιώμο καὶ αὐτὸγ[5] καὶ ὧν
ἱκνεῖται ΗΗΗ | . . Δ : Γρίσων Ἀμύντεω γῆν ἐν Ὠνζωσσυάσωι τὴν
Τύ|[μνε]υ Συεσκυρέβο ΧΗ : Μόσχος Τενδέσσιος γῆν ἐγ Κότο[ις|
τὴν] Λύξεω[6] τοῦ Πίγρεω[7] Χ[𐅵]ΗΗΗΗ : Ποσειδώνιος Δημητ[ρίο |
30 γ]ῆν ἐλ Λυρισσῶι τὴμ Πυθοδώρο τὸ Δημητρίο [𐅵]Η[𐅵]Δ ‖ . . μνων
Ἀντιδότο οἰκίην τὴμ Μέλωνος τοῦ Σιληνὸ [𐅵] [Γ]. | [Κ]αλλίστρατος
Θεοδώρο γῆν ἐλ Λυρισσῶι τὴν Σα|τύρου τοῦ Ἱστιαίου ΧΧΧ[𐅵]Η :
Διοσκουρίδης Πιρώμιο[ς] | οἰκίην τὴμ Μέλωνος τοῦ Σιληνοῦ τὴν
ἐμ πόλει | Χ[𐅵]ΔΔΔΔ : Ἀμύντης Ἀρχίππο γῆν ἐγ Κασαί[ωι] ‖
35 τὴμ Μέλωνος τοῦ Σιληνὸ [𐅵]Η[𐅵] : Χαιρέδημος Ἀρχαγό|[ρ]εω
γῆν τὴν Λητοδώρου τὸ Μεγαβάτεω καὶ τὴν οἰκίη[ν|τ]ὴν ἐμ πόλει
ΤΗ[𐅵]ΔΔΔ[𐅵]ΗΗΗ : Μόσχος Τενδέσσιος γῆ[ν] | ἐν Λίδηι[8] τὴμ
Βάτωνος τοῦ Μικίννω ΗΗ : Ἀρτέμω(ν) Σέσ|κωδος γῆν ἐν Σαράνσωι
40 ἣν εἶχεν Ἑρμαπίς[9], ἣ ἦν Ἀλ[ε]‖ξιος[10], ΧΗΔΔΔΔ : Ἀκταύσσωλ-
λος Σασσώμο ἐπρίατο | οἰκίην ἐν Σαλμακίδι τὴμ Πανυάσσιος
τοῦ Ἰδαγύγο (Η) . | Ὑσσώιης Ἀρβήσιος ἐπρίατο γῆν τὴν Διο-
τίμο τοῦ Σαρυ|σώλλο τὴν ἐν Ὠσπραόννωι ἥτις ἦν Κακρᾶδος[11]
καὶ τὴ[ν] | θάλασσαν[12] ὅπου τὸ ὀρκυνεῖον[13] [𐅵]ΗΗΗ[𐅵]ΔΔ :
45 Ἀθηνίων ‖ Τρυώλο οἰκίην ἐμ πόλει ἣν εἶχεν Ἀρτύασσις Τοβορόρο
| τὴν Ἀλέξιος ΧΧ : Πολύιδος ἐπρίατο οἰκίην τὴν Γνά|θωνος τὴν
ἐν Ἄργει[14] ἧι γείτωμ Ποσειδώνιος καὶ Ἰδάγυγο[ς] | καὶ Γερον-
50 τίδης, ΧΗΗ : ---------- | ---------- ‖ [Π]ανύασσις

5 v. not. 18. 6 Nomen Halicarnassium notum ex Suida Ἡρόδοτος. 7 Pigres Artemisiae (incertum utrium) frater qui Batrachomyomachiam condidisse fertur hic vix intellegi potest. 8 Sic legerat Haussoullier, Δίδηι Newton; ac retractato lapide ille concedit litteram primam ambiguam esse, sed monet apud Herodotum I, 175 scriptum esse ὅρος τειχίσαντες τῷ οὔνομά ἐστι Λίδη. Hic est mons qui sinum Ceramicum a septentrionali parte terminans usque ad urbem Halicarnassum pertinet, Rawlinsono, Kieperto, Newtono iudicibus. 9 Conduxerat Hermapis fundum. 10 Hic dominus fundi intellegendus videtur, qui deo pecuniam debebat; alibi sane statim nomini γῆν adiungitur τὴν τοῦ δεῖνος, sed hic propter praemissum ἣν εἶχεν Ἑρμαπίς dicendi ratio mutata est. 11 ἥτις ἦν, cum antecedat τὴν Διοτίμο τοῦ Σαρυσώλλο, fieri non potest quin de priore domino intellegatur, cuius nomen additur fundi accuratius definiendi causa, quia ad eum Diotimum cuius bona nunc venierunt non ita multo ante pervenerat. 12 Lacum significat, ut ἡ μικρὴ θάλασσα in decreto Iasensium n. 156, 5. 13 Piscina; ὄρκυνος aut ὅρκυνος maius thynni genus (Athenaeus VII 303 b ibique Schweigh). 14 Steph. Byz. Ἄργος· ἐνάτη (πόλις) Καρίας. Hauss.

Δημητρίο οἰκίην τὴν Στράτωνος ἦι γείτων | [Εὔ]ιππος ΓΗΗΗ ⁝ Ἀντιπᾶς Σκύθεω ἐπρίατο οἰκίην τὴμ Μικί|[ννω] τοῦ Σχινοσίο ΓΔΔΓ ⁝ ---------- | ---------- άναξ Ἀσ[τυ|νόμου ἐ]πρίατο
55 οἰκίην τὴν Ἀρτεμιδώρου τοῦ Ἀλγάνιος ‖ -------άτβης Πονυσσώλλο οἰκίην τὴν Κουλδόιδος | [τοῦ ----] ώλλο ΗΗΓΔΔΔΔΓ ⁝ Μόσχος Τενδέσσιος | [γῆν καὶ οἰκίη]ν τὴν ἐλ Λυρισσῶι τὴν Μικύθο τὸ Ἰμβράσσιδος | ----- ΧΧΔΔΔΔΓ ⁝ Ἀθηνίων Ἰμβάρσιδος ἐπρίατο |
60 [γῆν τὴν Πανταλέο]ντος τὸ Ἀρτέμωνος ἐν Σ(α)ράνσωι ἥτις ἦν ‖ [τοῦ δεῖνος[15] ----]· Πολύιδος ἐπρίατο γῆν ἐν -------- | [ἥτις ἦν Ἀλέ]ξιος, ἦι ὅμουρος Καλαβώτης | -------- ΔΔΓ ⁝ Σπαρεύδιγος Πανυάσσιος | [γῆν ἐν----]ωι ἦν αὐτὸς εἶχεν[16] ἢ ἦν Ἀ . . τιος[17] |
65 ------λος Ταυσᾶδος τὴν ἐ[ν .]ος ‖ [---- ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος οἰκίη]ν τὴν ὄπισθε τοῦ Ἀπολ[λωνίου] | -------ιντι-----.

b (*in aversa lapidis parte*):

[Οἵδε ἐπρίαντο τοὺς ὀφείλοντ]ας[18] τοῖς θεοῖς | [--- καὶ αὐτοὺς κ]αὶ ὧν ἱκνέονται[19]·

Sequuntur nominum reliquiae adeo mutilatae ut eas hic exscribendas esse non putem.

c (*in latere dextro*):

70 [Ὑσ]σωλδος [τοῦ δεῖνος ‖ Λε]οντίσκον Ἀρδυβέ[ρο | καὶ] ὧν ἱκνεῖται: ΚΑ[20]. | [Ὑσ]σωλλος Σαμάσσιδος | [γ]ῆν ἐγ Κότοις τὴν [Ἀλέ]ξιος

---

15 v. not. 11. 16 Hucusque conduxerat a domino fundum, quem nunc a deo emit. 17 v. not. 11. 18 Non de ipsis debitoribus in servitutem redactis et venumdatis (id quod re familiari non sufficiente sane etiam Halicarnassi factum esse monstrat titulus 10, 39) hic dici, Hauss. inde collegit, quod Silenus Athenagorae f. quater quattuor hominibus veniit pretiis diversis. Venire igitur videtur ipsa obligatio, ita ut quod hucusque debuerunt homines illi deis, nunc emptori debeant qui pretium deis persolvit. 19 Haussoullier de bonis et reditibus debitorum intellegit (‘*tout ce que lui revient*‘) sed ita potius ἀ αὐτοῖς ἱκνεῖται dicendum fuit. Immo familiae debitorum intellegi videntur, quare nonnunquam nominatim quidam homines excipiuntur, ad quos obligatio non pertineat: v. 181 πλὴν ... ος καὶ Χαίτωνος, 186 πλὴν | [τοῦ ἀ]δελφῶ. Etiam Ἑκαταίης v. 171 mulieris nomen esse videtur. 20 Hinc paene omnes pecuniae stateribus computantur, adhibitis notis numeralibus eius generis quod cum in ipsa Caria ortum videatur (Keil p. 274 sqq.), inde a tertio a. Chr. saeculo demum per alias Graeciae regiones propagatum est, in quo vis notarum tota pendet ab ordine alphabetico, ut B duo, KH duodetriginta, NB quinquaginta duo indicet. Una denarii numeri ⁘ paullulum immutata est ne cum oboli signo (I) confunderetur. Stater dividitur in duas drachmas (D), drachma in sex obolos (I), obolus in quattuor partes (—).

75 ἦν εἶχεν αὐτ[ὸς[16] .. ‖ ..] Δ. Κόπρων Κυάτ[βεω | ἐ]πρίατο Δημή-
τρι[ον] | Ἀρδυβέρο καὶ ὧν ἱ[κνεῖ]|ται: ΚΑ. Ἑρμόδ[ωρος Στ]|ησα-
80 γόρεω Ὑσσιν ‖ καὶ Στησαγόρην [καὶ] | ὧν ἱκνεῖται πάντων: |
ΔΔΔΔΓΙΙΙ: Παράσκως Σα|μάσσιδος γῆν Ἀλέξιος | ἐγ Κότοις
85 ἦν εἶχεν ‖ αὐτός[16]: ΓΗΗΓ: Ἀρλίωμος [Κυ]|τβελήμιος Μόσχον
90 Το. | τόλιδος: Δ=Ο |[21]-----|------‖--------|------|------|
95 [Δ]ημήτριος Ὑσσωῖο | ⟨[22]------συσσ-----υ⟩ ‖ [Ὑ]σσιν Πελδή-
κο : Α : Χαιρέ[δ]|ημος Ἀρχαγόρεω Ὑσσωίη[ν] | Κυαρέμο : Α :
Ἄρχιππος Α . | . ρπρεω Ἀθηναγόρην Κα . | . άρο : Α : Σκύλαξ
100 Ἀπολλων[ἱ‖δ]εω Σμικρίωνα : ΙΙΙ : Ἄρχιππ[ο|ς ----------|
------ Ἀπολλόδωρ[ος] | Νολίτεω Σιληνὸν Ἀθην[α|γ]όρεω :
105 ᾧ Α : Ὑσσωλος Ἀρδ[υ‖β]έρο Σιληνὸν Ἀθηναγόρ|εω : ⊏DΙΙΙΙ= :
Πανταλέων | Κώγλω Σιληνὸν Ἀθη|ναγόρεω : ⊏DΙΙΙΙ= : Ἑστιαῖος |
110 Σαρύσωλλον Γύγο BDΙ- ‖ Μόσχος Τενδέσσιος Πα|ραύδιγον Ἀκ-
ταυάσσιο[ς] | ΝΕ : Πίγρης Ἀνδραρσώδ[ο] | Ἰδάγυγον Μάκρωνο[ς] |
115 ΚΗΞ------ ‖ ------ | Ἀμύντης Παραυδίγο Λη|τόδωρον
Εκαταίο : ᾧ⊏ΙΙΙΙ⊢ | --------- Τρυώλης | Σάσκων : BD⊢ :
120 Χαι‖ρέδημος Ἀρχαγόρεω Δε|ξῖνον Κέμπτυδος : DΙ= | Χαιρέδη-
μος Ἀρχαγόρεω | Μάτιν Κβώδεω : Α : Χαιρέ|δημος Ἀρχαγόρεω
125 Ἡρα‖κλείδην Κβονδιάσσιος | DΙΙΙ : Μόσχος Τενδέσσιος | Σεσώ-
λην Συδυλήμιος : D | Χαιρέδημος Ἀρχαγόρεω | Ἀπολλωνίδην
130 Πανταλέ‖οντος : D : Μίμας Ἀκτ[ά]|δημον Λατάρσεω D : Ἐξή-
|κεστος Ὑσσωῖο Γόργον | Κτουβόλδο : Α : Γιτάκολος | Ἰμβάρηλ-
135 δον Μοήννο : DΙ ‖ [Ἀ]πολλόδωρος Ἰσεμένδα | . . οπασσιδηρον Κα-
ραμα | ..ο : D . Χαιρέδημος Ἀρχαγό|[ρεω Φ]ορμίωνα ΑΙΙΙΙΞ . | ....

d (*in latere sinistro*):

140 ---------- ρσίο : ΑΙΙΙ ‖ --------λλωδος | --------
λδούδεω : Ε | ------ωῖο Πηδασεὺς[23] | ----- ωλδιν : ΒΙ :

K. Statera esse Babylonii ponderis 11, 2 gr. demonstravit Keilius, monens ex n. 10, 38 apparere hoc monetae genus Halicarnassi antiquius, drachmam Phoeniciam (not. 3) recentiorem esse. Quod in eodem titulo partim hic partim ille mos computandi appareret, ille eo rettulit, quod sub ipsum mutationis tempus haec incisa essent. Quare rempublicam quidem, quae fundorum emptiones venditiones (*a*) in tabulis mnemonum (n. 10, 8 sqq.) sollenniter inscribendas curaret, novam legem severe tenuisse, in reliquis vero negotiis (*b c d*), ut solet, antiquam consuetudinem amplius mansisse. 21 Quinque versus consulto deleti. 22 Versus erasus; fortasse antecedentem errore repetiverat lapicida. H. 23 Πήδασα urbs Cariae. Herodot. I, 175. VIII, 104. H.

145 Σαρ | ------- Ἀρλίσσιος ΚΑ : Μό‖[σχο]ς Τενδέσσιος Ὀρτί-
λ[οχον|(?)] Βοιώμο : ΑΙΙΙΙΙ : Ἀπτοίη|τος Καλλιστράτο Παραύ|σωλ-
150 λον Σ . . . . . ιδος : ΑΙΙΙΙ | [Λε]οντεὺς καὶ Διοσκουρ‖[ίδ]ης παῖ-
δε[ς . . . .]λο Ῥακρ | . . ην Ὑσσελδώμου ☉Β : Παν|[ύ]ασσις Ἀρτέ-
μωνος Κυάτβ[η|ν] Ἀρτέμωνος : ΛΙΙΙΙ= : Κολω|[ν]ὸς Ἀρυάσσιος
155 Ὑσσωΐη[ν] ‖ Παραυ[δίγο] ΝΙΙΙ= Ἀθηνόκ[ρι]|τος [Ὑσσέ]λδωμον
Ὑσσωΐ[ο . .] | ΙΙΙ= . . ιος Δάσωνος | Σεσ[ώλη]ν Σιδυλήμιος Α |
160 Σ[κ]ύ[λαξ Ἀ]πολλωνίδεω ‖ Σαμώ[υο]ν Βρώλω : ΙΙΙΙ : | ---------
| . . . . . Κο . | ωλδος Ἀρυάσσιος Ἀ[ρ|ύασ]σιν Ἀρλιώμο : ΛΑ : ΙΙΙΙΙ-
165 ‖ [Ὑσ]σωΐης Ἰδαγύγο Ἀρτέμ[ω]|να Τερρίτο : ΒΟΙ : Θεόδοτο[ς] | Ὑσ-
σίσιος καὶ Βράταχος | καὶ Παργίστας Ὄαλο⟨αλο⟩[ν] | Ὑσσελδώμο
170 ΛΛΟ : Διότιμο[ς] ‖ Σαρυσώλλο Κάκραν Ὑσσ[ε]|λδώμο πλὴν
Ἑκαταίης[24] | [κ]αὶ ὧν ἡ ἀδελφὴ ἐκράτη|[σ]εν ἐν Τερμέροις[25] καὶ
175 τὸ | [μέ]ρος[26] τοῦ κήπο : ΚΑ : ‖ --- δαιος Λύξεω Φανό|[κριτ]ον
Νεομηνίο ☉ΟΟ | ---- ης Πινδάρο καὶ Στ . . | [Ὑ]σσωΐο Ἀπολ[-
180 λ|ωνίδ]ην Στράτωνος ΑΟ . ‖ [ὁ δεῖνα] Πανυάσσιος Νεο|---
ἄνυδος πλὴν | --- ος καὶ Χαίτωνος[19] | . . . ος ΕΟ . Κόνδο . . |
185 . . . ιππον Παρα --- ‖ --- Ἐπικλῆς Σα--- | ----- ρεω πλὴν
| [τοῦ ἀ]δελφῶ[18] κ ---- | --- ις ἐχε | Πίγρης --- σιμ --

24 v. not. 19. 25 Τερμερεύς Herod. V, 37. Τέρμερα, πόλις Λυκίας Steph. Byz. s. v. Τέλμερα πόλις Καρίας (rectius) idem. Waddington Revue numismatique 1856 p. 53 sqq. H. 26 Supplevi, τὸ πρὸς τοῦ κήπο Hauss. dubitanter, quod non intellego.

---

12 Basis quadrata in arce Athenarum ad Propylaea. In superficie vestigia statuae. Ed. Köhler Hermae III, 166 (Kirchhoff C. I. Att. I 392); plenius Kirchhoff C. I. Att. IV, 1, 1 p. 44 (Syll.[1] 7).

Καλλίας Ἱπποκίκο ἀνέθ|εκ[ε]ν.

Antiqua litteratura Attica; ΑΣ. Incipit titulus in media fere parte latitudinis lapidis, sub ipsum marginem superiorem; littera ϑ marginem dextrum attingit in quo sequuntur litterae quattuor ultimae una infra alteram scriptae. Dedicatum videri monumentum a Callia eo, cui λακκόπλουτος cognomen fuit neque absimile veri esse Venerem Calamidis ab eo consecratam (Paus. I, 23, 2) huic basi impositam fuisse monuit Koehler.

---

13 Basis marmoris Pentelici a dextra parte fracta, inventa Athenis in arce. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 757. 3813 alii. Ex Koehleri

apographo Kirchhoff C. I. Att. I 395. Cf. quae de titulo exposuit idem Hermae V p. 59 (Syll.[1] 8).

[Ἴ]ον ἀνέθεκεν ἄγ[αλμα τ]|εῖ Ἀθεναίει.

Litteratura Attica volgaris praeter Ν, quae litterae forma non multo post medium saeculum a. Chr. quintum titulum incisum arguit. Ionem peregrinum Ionicae originis fuisse ex sermone apparet; admodum probabiliter Kirchhoffius Ionem Chium poetam et scriptorem nobilissimum intellegendum esse coniecit.

---

14 Columella marmoris Pentelici inventa in arce. In margine capituli titulus scriptus est, in superficie exstant lacunae duae, quibus donarium infixum fuerat. Edd. Ross Arch. Aufs. II p. 204. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 330, alii. Ex Velseni et Koehleri apographis Kirchhoff C. I. A. I 393 (Syll.[1] 9).

Τιμόθεος [Κ]όν[ονος][1] | Ἀναφλύστιος.

Litteratura Attica; ⊀YΦ. Medio quinto a. Chr. saeculo non recentior titulus. Cononis qui moenia Athenarum restituit patrem hunc esse haud improbabiliter coniecit Rossius. 1 ⊙LO·ON< Pittakis; ⊙·O/ Velsen, Koehler.

---

15 Basis marmoris Hymettii. In antica parte hic titulus, in aversa eadem verba recentiore tempore repetita fuerunt inversis litteris; item vestigia equi figurae impositae et in superficie et in inferiore planicie cernuntur, ut appareat lapidem aliquando versum esse. Alius basis quae eandem dedicationem habebat frusta habes C. I. A. IV, 1, 2 p. 104 n. 418[h]. Δελτίον ἀρχ. 1889 p. 181 Γ. Hic lapis extractus est e ruderibus muri arcis meridionalis. Titulum edd. Lolling Δελτίον ἀρχαιολογικόν, 1889 p. 181 et ex apographo ab eodem misso Kirchhoff C. I. Att. IV, 1, 3 p. 184. Cf. quae adnotaverunt F. Koepp Mus. Rhen. L p. 273 et G. Busolt Gr. Gesch. III, 1 p. 589.

Litteratura Attica, in qua a volgari usu abhorrent litterae Ρ et ⊀, ex quibus haec titulum non multo post medium saeculum quintum incisum arguit. Quod contra ex Ionico more Η, quod v. 1 bis spiritum asperum significat, item bis (v. 1. 3) vocalis productae signum est. Magis mira novicia forma Ξ, nisi haec extrita media hasta orta est. In recentiore exemplo

[ʿ]Οι ʿι[ππ]ῆς ἀπὸ [τ]ῶν πολεμίον[1], ʿιππαρ[χ]ό[ν]]τον Λακεδαιμονίο[2], Ξενοφῶν[τ]ος[3], Προνα[. .][4].
[Λ]ύκ[ιος ἐ]ποίησεν Ἐλευθερεὺς Μύρον[ος][5].

(v. lemma) in universum litteratura antiquioris religiose expressa est, sed irrepserunt ex eius aetatis qua incisum est usu M et Θ. De monumento cf. Pausan. I, 22, 4 ἐς δὲ τὴν ἀκρόπολίν ἐστιν ἔσοδος μία· ἑτέραν δὲ οὐ παρέχεται, πᾶσα ἀπότομος οὖσα καὶ τεῖχος ἔχουσα ἐχυρόν. τὰ δὲ προπύλαια λίθου λευκοῦ τὴν ὀροφὴν ἔχει, καὶ κόσμῳ καὶ μεγέθει τῶν λίθων μέχρι γε καὶ ἐμοῦ προεῖχε. τὰς μέν οὖν εἰκόνας τῶν ἱππέων οὐκ ἔχω σαφῶς εἰπεῖν, εἴτε οἱ παῖδές εἰσιν οἱ Ξενοφῶντος εἴτε ἄλλως ἐς εὐπρέπειαν πεποιημέναι. Hunc Xenophontis nomine in monumento ad victoriam equestrem spectante deceptum esse vidit L. Nam Pericleae aetatis dedicationem esse praeter litteraturam nomina hipparchorum (not. 2. 3) et statuarii (not. 4) produnt. Euboicae expeditioni anni 446 a. Chr. hos equites interfuisse opinatur L., sed tutius videtur rem in medio relinquere cum Kirchhoffio. 1 Cf. 31 3. 2 Lacedaemonius Cimonis f. Laciada, qui a. 433 a. Chr. praetor Corcyraeis auxilio venit (n. 26, 8). L. 3 Xenophon Euripidis f. Melitensis praetor fuit bello Samio a. 441/40 a. Chr. (Schol. Aristid. p. 485, 33 Dindf.) et initio belli Peloponnesiaci eodem magistratu fungens caesus est ad Potidaeam anno 429 a. Chr. (Thuc. II, 70, 1. 79, 1. 7). 4 Προνά[πο] suppl. L. At legitimus huius nominis genetivus Προνάπους est, cui restituendo spatium non sufficit, neque in hoc quidem casu illae declinationes confundi coeptae sunt ante medium saeculum quartum (K. Meisterhans Gramm. der att. Inschr. ed. 2 p. 106 not. 983). Accedit insolitus trium hipparchorum numerus, quem Koepp sic expedire conatur, ut plus quam unius anni rerum ab equitibus gestarum hoc monumentum esse sumeret, cum Busoltius inde a Clisthene trittyas pro naucrariis non modo nautarum sed etiam equitum delectus fundamentum fuisse diceret; denarum trittyum equitatui singulos praefuisse hipparchos. At quis credet trittyum, quae ternae fuerunt in singulis tribubus, denas inter se coniunctas unum corpus effecisse. Kirchhoffius quod proposuerat Προμά[χοι], id cum propter numerum litterarum deperditarum abiciendum intellexit, tum quia paenultimam ex superstitibus N, non M fuisse Lollingius iterum examinato lapide pro certo affirmabat. Mihi aliquando in mentem venit Προνά[αι]. Ac sic scriptum esse tum pro Προναίαι neutiquam improbabile est, siquidem Ἀθηνάα passim a sexto ad quartum saeculum in titulis invenitur (Meisterhans p. 24 not. 138). Sed cum Delphorum Minerva Pronaea -ex litteris Graecorum notissima sit, admodum mirum esse me non fugit, eiusdem cognominis Athenis usurpati memoriam plane intercidisse. Quare quomodo versus finis restituendus sit in medio relinquo. 5 Filius Myronis statuarii nobilissimi (H. Brunn Geschichte der gr. Künstler I p. 258 sqq.).

---

16 Lapis Pentelicus supra fractus, repertus in urbe Athenarum iuxta aedem S. Andreae sitam meridiem versus a metropoli. Edd.

P. Foucart Bull. de corr. Hell. XIV (1890) p. 177. Lolling Δελτίον ἀρχ. 1889 p. 254. Ex emendatiore eiusdem apographo Kirchhoff C. I. A. IV, 1, 3 p. 140 n. 26ᵃ. Cf. quae de titulo exposuerunt K. Wernicke Hermae XXVI p. 51 sqq. et U. von Wilamowitz-Möllendorff Aristoteles und Athen II p. 202 not. 5.

. . . πε [. . . . . | τ]ὲν πόλιν . ao . . . . | οἰκο[δ]ομῆσαι[1] :
5 ʿό[πο|ς] ἂν : δραπέτες μὲ ἐ[σ||ί]ει : μεδὲ λοποδύτ[ε|ς] : ταῦτα δὲ
χσυνγρά|[φ]σα[ι] μὲν Καλλικρά|[τ]ε[2] : ʿόπος ἄριστα κα|ὶ εὐτε-
10 λέστατα[3] σκ[ε]||υάσαι, [ἀπ]ομισθῶσα|[ι] δὲ τὸ[ς] πολετ[ά]ς : ʿό|[π]ος
ἂν : ἐντὸς ʿεχσέ|[κ]οντα : εμερῶν : ἐπισκ|[ε]υασθῆι[4] : φύλακας
15 δὲ || [ἕ]ναι τρῆς μὲν[5] τοχσό|[τ]ας : ἐκ τῆς φυλῆς τῆς | [π]ρυ-
τανευόσες.

Litteratura Attica, in qua cum formae antiquiores ΝΥ inveniantur iuxta recentiorem Ξ, paullo post medium saeculum quintum incisa haec statuunt editores (cf. not. 2). 1 Initium sic refinxit F.: [ἐν τῆι ἐσόδωι τῆι ἐς] τὴν πόλιν [φρ]ο[ύριον] οἰκοδομῆσαι. Sed neque φρούριον, quod castellum significat, huic loco aptum est, nec Lollingii apographo haec coniectura confirmatur. L. ipse [κ]α[θ' ἅπαν] οἰκοδομῆσαι. Cui quod Wern. obmovet, ʿarcem totam muro cingere' sic Graece enuntiari non posse, id recte quidem se habet, sed in Lollingii supplementum non cadit; nam quandoquidem titulus initio mutilus est, non est cur τὴν πόλιν verbi οἰκοδομῆσαι obiectum putemus. Quid aedificatum sit, ambigunt homines docti. F. et Wern. de domo vel casa, in qua custodes (v. 14 sqq.) commorentur, L. et K. de muro arcem cingente cogitant. Sed nemo observavit, hic non de ulla structura nova dici, sed de sarciendo vetere opere quod nescio quo casu laesum aut collapsum sit; etenim nihil aliud de aedificio quidem usurpatum significat verbum ἐπισκευάζειν (v. 13). Putaverim partem muri arcis designari. 2 Callicratem, qui una cum Ictino Parthenona aedificavit et solus murorum longorum aedificationi praefuit, hic agnoscunt L. et Wern. eo probabilius quia illud magnificum templum anno 447 a. Chr. coeptum est exstrui, cui ipsi tempori hunc titulum vindicat litteratura. Architectus publicus tunc fuisse videtur Callicrates, quippe qui iubeatur delineationem operis perficiendi elaborare et proponere. 3 Iniuria Wern. hinc colligit satis leve fuisse opus nec quod per multum temporis duraret; neque enim quicquam praecipitur, nisi ne maior sumptus fiat quam pro natura operis plane necessarium sit. 4 Cf. not. 1. Tempus quoque, quod integro aedificio exstruendo vix sufficeret, de damno quodam accepto sarciendo hic dici arguit. 5 Wern. negat hic quicquam desiderari. Etenim solos tres sagittarios Scythas custodiendae arci deligi, μέν vero hic ut saepe per se poni, nullo respondente altero membro. Hic ut illud de tribus sagittariis recte se habet, dummodo Wilamowitzii sententiam probemus, quinto a. Chr. n. saeculo etiamtum ex civibus Atticis conscriptos (Andoc. III, 7. C. I. Att. I, 54, 17. 79, 2), quorum in

locum postea demum Scythae successerint (nam de Scythis dici non posse ἐκ τῆς φυλῆς τῆς πρυτανευούσης luce clarius est), ita μέν per se positum ab actorum publicorum sermone alienum est et vim habet asseverandi, qua in hoc quidem tenore nihil cogitari potest ineptius. Ingeniose Wil. in probuleumate praeter illos tres etiam alios homines custodiae destinatos fuisse, sed populo id non placuisse statuit, quare scribam cum probuleuma in plebisciti formam redigeret, horum quidem mentionem delevisse, sed μέν incuria reliquisse. Simile neglegentiae sane multo etiam maioris documentum habes infra n. 686. Haec sententia probabilior est quam editorum, qui lapicidae socordia inter τοξότας et ἐκ τῆς φυλῆς aut τρεῖς δὲ πρυτάνεις (F.) aut τρεῖς δὲ ἐφήβους (K.) excidisse sumunt.

---

17 Tabula inaedificata in muro meridionali arcis Athenarum. Edd. Kumanudis Ὥρα 19. Iun. 1876. Ἀθηναίου V p. 76. Egger Journal des Savants 1876 p. 448 sqq. Köhler Mitth. des arch. Inst. in Athen I p. 184 sqq. P. Foucart Rev. arch. XXXVIII (1877) p. 242 sqq. Kirchhoff C. I. Att. IV, 1, 1 p. 10 n. 27 a (Syll.[1] 10. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscriptions p. 33 n. 28. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 78 n. 70). Cf. quae exposuit G. Busolt Griech. Geschichte III, 1 p. 229 not. 1 p. 433 sqq.

Ἔδοχσεν τε̃[ι β]ολε̃ι καὶ τὸι δέμοι, Ἀντιοχὶς ἐ[πρυτ]|άνευε, Δρα-
κ[ον]τίδες[1] ἐπεστάτε, Διόγνετος εἶπε.
Κατὰ τάδε [τ]ὸν ʿόρκον[2] ὀμόσαι Ἀθεναίον τ|ὲν βολὲν καὶ τὸς δι-
5 καστάς· οὐκ ἐχσελῶ Χα||λκιδέας ἐχ Χαλκίδος, οὐδὲ τὲν πόλιν

Titulus στοιχηδὸν exaratus litteratura Attica, quae praeter Ρ aliquotiens usurpatum nullum habet remotioris antiquitatis vestigium; semel (v. 77) adeo Ionico more vocalis producta Η scribitur. Tamen iure editores omnes ad annum 446/5 a. Chr. rettulerunt. Post domitam Euboeensium rebellionem duo plebiscita de Chalcidensium rebus facta sunt, quorum prius, quod foederis renovati condiciones continebat, periit (v. not. 2. 14.). Id in alio lapide huic a sinistra adiuncto incisum fuisse probabiliter F. ex tabulae condicione collegit: propterea in praescriptis scribae nomen desiderari; utrumque eadem prytania factum, utrique lapidi supra impositam fuisse tabulam cum anaglypho, cui fortasse argumenti indicium (Χαλκιδέων ἐξ Εὐβοίας cf. n. 33, 1 Μεθωναίων ἐκ Πιερίας) et nomen scribae inscriptum fuerit. Quae huic sententiae obposuit Hartel Studien über Att. Staatsr. p. 47 sqq. eis mihi quidem non persuasit. 1 Distinguendus hic, quippe qui Antiochidis tribus sit, a Dracontide Batensi, qui in titulis quinti a. Chr. saeculi frequenter commemoratur; uter sit quem Plutarchus commemorat Per. 32, non constat. Koehler. 2 Ex articulo apparet, iam in priore decreto de iureiurando aliquid scriptum fuisse. F.

ἀνά|στατον ποέσο[3], οὐδὲ ἰδιότεν οὐδένα ἀτιμ|όσο οὐδὲ φυγεῖ
ζεμιόσο οὐδὲ χσυλλέφσο|μαι οὐδὲ ἀποκτενῶ οὐδὲ χρέματα ἀφαι-
10 ρέ|σομαι ἀκ[ρ]ίτο οὐδενὸς[4] ἄνευ τῶ δέμο τῶ Ἀθ||εναίον[5], οὐδ'
ἐπιφσεφιῶ κατὰ ἀπροσκλέτο | οὔτε κατὰ τῶ κοινῶ οὔτε κατὰ ἰδιότο
οὐδ|ὲ ενὸς . καὶ πρεσβείαν ἐλθῶσαν προσάχσο | πρὸς βολὲν καὶ
δῆμον δέκα εμερῶν[6] ʿόταν | πρυτανεύο κατὰ τὸ δυνατόν . ταῦτα
15 δὲ ἐμπ||[ε]δόσο Χαλκιδεῦσιν πειθομένοις τῶι δέ|[μ]οι τῶι Ἀθεναίον.
ʿορκῶσαι [δ]ὲ πρεσβεία|[ν] ἐλθῶσαν ἐχ Χαλκίδος μετὰ τῶν ʿορκοτῶ|ν[7]
Ἀθεναίος καὶ ἀπογράφσαι τὸς ὀμόσαντ|ας . ʿόπος δ' ἂν [ὀ]μόσο-
20 σιν ʿάπαντες ἐπιμελ||όσθον ʿοι στ[ρ]ατεγοί.

Κατὰ τάδε Χαλκιδέας ὀμόσαι· οὐκ ἀπο[σ]τέ|σομαι ἀπὸ τῶ
[δ]έμο τῶ Ἀθεναίον οὔτε τέ[χ]ν|ει οὔτε μεχανῆι οὐδεμιᾶι οὐδ'
25 ἔπει οὐδὲ | ἔργοι, οὐδὲ τῶι ἀφισταμένοι πείσομαι. κ||αὶ ἐὰν
ἀφιστῆι τις, κατερῶ Ἀθεναίοισι. κ|αὶ τὸν φόρον ʿυποτελῶ Ἀθε-
ναίοισιν, ʿὸν | ἂν πείθο Ἀθεναίος[8]. καὶ χσύμμαχος ἔσομα|ι ʿοῖος
ἂν δύνομαι ἄριστος καὶ δικαιότ|ατος. καὶ τῶι δέμοι τῶι Ἀθεναίον
30 βοεθέσ||ο καὶ ἀμυνῶ, ἐάν τις ἀδικῆι τὸν δῆμον τὸν | Ἀθεναίον, καὶ
πείσομαι τῶι δέμοι τῶι Ἀθ|εναίον[9]. ὀμόσαι δὲ Χαλκιδέον τὸς

---

3 Haec solos senatores iurare sumpsit Foucart. Rectius Fränkel die attischen Geschworenengerichte p. 45 sqq. et senatum et iudices totius populi nomine haec in se recipere iudicavit, ita ut ad proxima modo (οὐδὲ ἰδιώτην — οὐδενός) spectet illud ἄνευ τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων. 4 Etsi genetivus solis χρήματα ἀφαιρήσομαι accommodatus est, tamen etiam ad verba antecedentia referri debet. F. 5 Nemo Chalcidensis poena capitali afficietur, quin in iudicio ordinario causam dixerit, nisi si populi ipsius suffragiis capitis damnatus erit. Ad senatores potissimum haec iurisiurandi verba spectant, siquidem antiquitus senatui ius fuisse eiusmodi poenas infligendi testatur Aristoteles, Ἀθ. πόλ. 45, 1 ἡ δὲ βουλὴ πρότερον μὲν ἦν κυρία καὶ χρήμασιν ζημιῶσαι καὶ δῆσαι καὶ ἀποκτεῖναι. Hac potestate se non usuros in causa Chalcidensium iurant. Cf. Stahl de sociorum Ath. iudiciis p. 18. v. Wilamowitz Philol. Unters. I p. 56. Bus. 6 Nonnunquam legatos civitatium foederatarum vel complures menses Athenis opperiri cogebantur dum eis senatus aut contio daretur; [Xen.] resp. Ath. 3, 1. Koehler. 7 Athenienses sunt delecti a populo qui Chalcidensium legatos in negotio senatum iudicesque iureiurando adigendi adiuvent; alibi nonnumquam eadem cura magistratibus mandatur (n. 122, 19). 8 Licebat Chalcidensibus ut reliquis sociis, si nimium videretur tributum a senatu constitutum, rem ad iudicium heliasticum deferre iudicibusque persuadere se inique onerari. In eiusmodi causis habitae sunt Antiphontis orationes de Lindiorum et Samothracum tributis. 9 Hinc apparet, socios post defectionem rursus in dicionem redactos re vera ὑπηκόους τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων factos esse; minus proprie a scriptoribus eadem vox de omnibus sociis stipendiariis usurpatur.

ʿεβῶντ|ας ʿάπαντας[10]. ὸς δ' ἂμ μὲ ὀμόσει, ἄτιμον αὐτ|ὸν ἔναι
35 καὶ τὰ χρέματα αὐτῶ δεμόσια καὶ ‖ τῶ Διὸς τῶ Ὀλυμπίο[11] τὸ
ἐπιδέκατον ʿιερὸ|[ν] ἔστο τὸν χρεμάτον. ʿορκὸσαι δὲ πρεσβε|ίαν
Ἀθεναίον ἐλθὸσαν ἐς Χαλκίδ[α] μετὰ τ|ὸν ʿορκοτὸν[12] τὸν ἐν Χαλ-
κίδι καὶ ἀπογράφ|σαι τὸς ὀμόσαντας Χαλκιδέον.
40 Ἀντικλῆς εἶπε[13]· Ἀγαθῆι τύχει τῆι Ἀθεναί|ον, ποῆσθαι τὸν
ʿόρκον Ἀθεναίος καὶ Χαλ|κιδέας, καθάπερ Ἐρετριεῦσι ἐφσεφί-
σατ|ο ʿο δῆμος ʿο Ἀθεναίον. ʿόπος δ' ἂν τάχιστ|α γίγνεται ἐπιμε-
45 λόσθον ʿοι στρατεγοί. ‖ ʿοίτινες δὲ ἐχσορκόσοσι ἀφικόμενοι ἐ|ς
Χαλκίδα ελέσθαι τὸν δῆμον πέντε ἄνδρ|ας αὐτίκα μάλα. περὶ
δὲ τῶν ʿομέρον[14] ἀποκ|ρίνασθαι Χαλκιδεῦσιν, ʿότι νῦμ μὲν
50 Ἀθε|ναίοις δοκεῖ ἐᾶν κατὰ τὰ ἐφσεφισμένα, ʿ‖ότ[α]ν δὲ δοκῆι,
βολεύσαμενοι ποέσοσι τὲ|ν διαλλα[γ]ὲν καθότι ἂν δοκῆι ἐπιτέ[δ]ειο|ν
ἔναι Ἀθεναίοις καὶ Χαλκιδεῦσιν. τὸς δ|ὲ χσένος τὸς ἐν Χαλκίδι,
55 ʿόσοι οἰκῶντες | μὲ τελῶσιν Ἀθέναζε[15], καὶ εἴ τοι δέδοται ʿ‖υπὸ
τῶ δέμο τῶ Ἀθεναίον ἀτέλεια· τὸς δὲ ἄ|λλος[16] τελῆν ἐς Χαλ-
κίδα καθάπερ ʿοι ἄλλο|ι Χαλκιδέες[17]. τὸ δὲ φσέφισμα τόδε καὶ
τὸν | ʿόρκον ἀναγράφσαι Ἀθένεσι μὲν τὸν γρα|μμ[α]τέα τῆς βολῆς
60 ἐστέλει λιθίνει καὶ κ‖αταθῆναι ἐς πόλιν τέλεσι τοῖς Χαλκιδέ|ον,
ἐν δὲ Χαλκίδι ἐν τῶι ʿιεροῖ τῶ Διὸς τῶ | Ὀλυμπίο ʿε βολὲ Χαλ-
κιδέον ἀναγράφσασ|α καταθέτο. — Ταῦτα μὲν φσεφίσασθαι

---

10 Quia non aequo foedere cum Atheniensibus coniunguntur, sed se imperata facturos pollicentur, non senatus modo et magistratus, sed omnes cives viritim iureiurando adiguntur. F. 11 Chalcide; cf. v. 61. 12 cf. not. 7. 13 Anticles quidam bello Samio (440 a. Chr.) praetor fuit, Thuc. I, 117, 2. Koe. Ceterum hoc non additamentum antecedentis plebisciti esse, quia formula in ea re solennis (cf. v. 70) desideraretur, monuit F. Eodem die atque prius decretum factum esse inde apparet quod praeter eius qui rogavit nomen nihil praescribitur. 14 De obsidibus illo plebiscito quod periit statutum erat (v. 50 κατὰ τὰ ἐψηφισμένα); ex quo ut aliquid sibi remitteretur cum petivissent Chalcidenses, id in praesentia quidem negatur. 15 Qui peregrini Chalcide domicilium habent, exceptis Atheniensibus; τελεῖν hic usurpatum ut apud Sophoclem Oed. reg. 222 ὕστερος γὰρ ἀστὸς εἰς ἀστοὺς τελῶ. Perperam de tributo intellexit F. 16 Haec verba structuram enuntiati turbant etsi sententia perspicua est: Immunes sunt inter peregrinos Chalcide consistentes cives Athenienses et ei quibus populi Atheniensium decreto privilegium immunitatis datum est; reliqui Chalcidensium reipublicae pecuniam (μετοίκιον) pendere debent. οἱ ἄλλοι Χαλκιδέης dicitur ut n. 185, 20 καθάπερ τοῖς ἄλλοις Ἐρετριεῦσιν. n. 430, 13 καθάπερ τοῖς ἄλλοις Πειραιεῦσιν. 17 Χαλκιδέες editores plerique; Χαλκιδεῆς Foucart Revue de philologie I p. 262. At videtur Χαλκιδέης potius legendum esse ut n. 68 ἱππέης. (Hermae XVII p. 34 sqq.)

65 Χαλ[κ]|ιδεῦσιν· τὰ δὲ ῾ιερὰ τὰ ἐκ τῶν χρεσμ|ῶν ῾υπὲρ Εὐβοίας θῦσαι ος τάχιστα μετ[ὰ] | ῾Ιεροκλέος[18] τρῆς ἄνδρας, ῾ὸς ἂν ἑλεται [῾]|ὲ βολὲ σφῶν αὐτῶν. ῾όπος δ' ἂν τάχιστα τυθ|ῆι, ῾οι στρατεγοὶ συνεπιμελόσθον καὶ τ|ὸ ἀργύριον ἐς ταῦτα [π]αρεχόντον.

70 Ἀρχέστρατο[ς] εἶπε[19]· τ[ὰ] μὲν ἄλλα καθάπερ [Ἀ]|ντικλῆς· τὰς [δ]ὲ εὐθύνας[20] Χαλκιδεῦ[σ]ι κατ|ὰ σφῶν αὐτῶν ἔναι ἐν Χαλκίδι καθάπερ Ἀθ|ένεσιν Ἀθεναίοις, πλὲν φυγῆς καὶ θανάτ|ο καὶ ἀτιμίας·

75 περὶ δὲ τούτον ἔφεσιν[21] ἔνα||ι Ἀθέναζε ἐς τὲν ελιαίαν τὲν τῶν θεσμοθ|ετῶν[22] κατὰ τὸ φσέφισμα τὸ δέμο. περὶ δὲ φυ|λακῆς Εὐβοίας τὸς στρατηγὸς ἐπιμελῆσ|θαι ῾ος ἂν δύνονται ἄριστα, ῾όπος ἂν ἔχε|ι ῾ος βέλτιστα Ἀθεναίοις.

80 ὅ ρ κ ο ς[23].

---

18 χρησμολόγος hic fuit (Eupolis fr. 212 Kock I p. 316 ῾Ιερόκλεες βέλτιστε χρησμῳδῶν ἄναξ); qui cum apud Arist. Pac. 1047 ὁ χρησμολόγος οὗξ Ὠρεοῦ audiat, Koehler coniecit, eum post Euboeam domitam propter felicem vaticinationum eventum fundum in illa urbe mercedem accepisse. 19 Archestratus Lycomedis f. praetor Atheniensium anno 432 a. Chr. commemoratur a Thucydide I 57, 6. Kum. 20 Poenas significare hanc vocem, ut εὐθύνειν punire, monuit v. Wilamowitz-Möllendorff Philol. Unters. I p. 89. 21 Cum Chalcide de eiusmodi causa iudicatum erat, licebat rem Athenas ad iudicium heliastarum reicere; Koehler, Foucart, Fränkel. Aliter Wilamowitz l. l. et Bus. p. 230 not. 1. Sed omnem de hac vocis vi dubitationem eximunt lex Demotionidarum n. 439, 30. 38. 96. 101 et Aristoteles Ἀθ. πόλ. 9: ἡ εἰς τὸ δικαστήριον ἔφεσις. 45, 2: ἔφεσις δὲ καὶ τούτοις ἐστὶν εἰς τὸ δικαστήριον, ἐὰν αὐτῶν ἡ βουλὴ καταγνῷ. Cf. etiam c. 42, 1. 53, 2. 55, 2. 22 cf. Antiph. VI, 21 ἔλεξε μὲν γὰρ Φιλοκράτης οὑτοσὶ ἀναβὰς εἰς τὴν ἡλιαίαν (codd. ἡλιακήν, em. Taylor) τὴν τῶν θεσμοθετῶν, τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ὁ παῖς ἐξεφέρετο, ὅτι ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀποκτείναιμι ἐγὼ ἐν τῷ χορῷ, φάρμακον ἀναγκάσας πιεῖν. ἐπειδὴ δὲ οὗτος ταῦτ' ἔλεγεν, ἀναβὰς ἐγὼ εἰς τὸ δικαστήριον τοῖς αὐτοῖς δικασταῖς ἔλεξα sqq. Et hic et illic iudicium heliastarum significatur, cui praesunt thesmothetae. 23 'Denique quod in vacua lapidis parte his subicitur grandioribus litteris exaratum vocabulum ὅρκος, iurisiurandi id formulae loco est, quae una cum decreto lapidi ut incideretur supra v. 57 sq. praeceptum est. Cuius formulae cum ipsa verba omnia in Diogneti rogatione iam perscripta essent, scriba ea iterare hic noluit, titulum posuisse satis habuit'. Ki.

---

18 Basis marmoris Pentelici a dextra parte fracta, ad Propylaea. Ex Velseni et Koehleri apographis ed. Kirchhoff C. I. Att. I 339 (Syll.[1] 11).

Τῆς ἀποι[κίας] | τῆς ἐς Ἐρ[έτριαν].

Litteratura Attica. 'Eretriam deductos colonos Ol. 83, 4 (445/4 a. Chr.) conicias, ut circa hunc annum donarium oblatum titulumque inscriptum suspicio sit'. Kirchhoff.

---

19 Fragmenta duo lapidis Pentelici, inaedificata olim in muro novicio Erechthei. Post Pittakin (Ἐφ. ἀρχ. 1102. 1103 bis. 1616) aliosque ex Velseni apographo et Koehleri ectypis chartaceis ed. Kirchhoff C. I. Att. I 31 (Syll.[1] 12. E. L. Hicks Manual of Greek histor. inscriptions p. 37 n. 29. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 82 n. 72). Cf. quae de titulo exposuerunt Boeckh Opp. VI p. 167 sqq. Sauppe Ber. der kgl. sächs. Ges. der Wiss. 1853 p. 33 sqq. Boehnecke, Demosthenes, Hyperides, Lykurgos und ihr Zeitalter p. 334 sqq. G. Busolt, Griechische Geschichte III, 1 p. 417 not. 1.

a

---------εκος ʿἐν ἂν φα[-----|-------εσ]αγέτο. ἐὰν δὲ
ἐσάγει, ἐνεχ[υραζέ|το αὐτὸν] ʿο φένας ἔ ʿο γραφσάμενος. πο[ίμνια |
5 δὲ αἰγὸ]ν αὐτοῖς παρασχόντον ʿοι ἀπ[οικιστ‖αὶ καλλ]ιερῆσαι[1] ʿὑπὲρ
τῆς ἀποικίας, [ʿοπόσα | ἂν αὐτο]ῖς δοκῆι. γεονόμος[2] δὲ ʿελέσθ[αι

Litterae Atticae volgares praeter R, scriptae στοιχηδόν. *a* sine dubio Democlidis plebiscitum est, ad quod accedit Phantoclis additamentum *b*. Utrumque de colonia Periclis aetate Bream missa (Steph. Byz. Βρέα πόλις [Θρᾴκης] εἰς ἣν ἀποικίαν ἐστείλαντο Ἀθηναῖοι. Hesych. Βρέα· Κρατῖνος μέμνηται τῆς εἰς Βρέαν ἀποικίας) latum esse primi monuerunt Boeckh et Sauppe. Littera ϹΙ medio saeculo quinto non antiquius esse monumentum arguit. Quod si recte Prellerus coniecit, Cratinum in Θρᾴτταις eius coloniae mentionem fecisse, certe non multo ante Ol. 84, 2 (443/2 a. Chr.) hoc plebiscitum rogatum esse potest. Non improbabile est, eandem coloniam significari a Plutarcho Pericl. 11 πρὸς δὲ τούτοις χιλίους μὲν ἔστειλεν εἰς Χερρόνησον κληρούχους, εἰς δὲ Νάξον πεντακοσίους, εἰς δὲ Ἄνδρον ἡμίσεις τούτων, εἰς δὲ Θρᾴκην χιλίους Βισάλταις συνοικήσοντας· ἄλλους δ' εἰς Ἰταλίαν οἰκιζομένης Συβάρεως, ἣν Θουρίους προσηγόρευσαν. Cum temporum ordinem manifesto sequatur scriptor, neque ante annum 446 neque post a. 444 a. Chr. colonia deducta est. Bus. Cf. etiam not. 17. Initio de nescio quibus rebus, quae importari vetabantur, dictum fuisse vidit B. Nam quod Ki. supplevit ʿἐν ἂν φα[ίνει ἔ | γράφεται, ἐσ]αγέτω, qua in conexione verborum ἐσάγειν non potest non vim ad iudicium deferendi habere, propterea improbandum est, quia sic praeposterus temporum ordo inter ἐσάγειν et ἐνεχυράζειν statuitur. 1 Pro θῦσαι dictum videtur boni ominis causa. Suppl. Boeckh et S. 2 Phrynichus app. soph. Bekk. anecd. 32, 14 γεωνόμης μὲν ὁ διανέμων ἐν ταῖς ἀποικίαις ἑκάστῳ τὸν κλῆρον (cf. Hesych. γεωνόμοι); decemviri qui Thurios condidisse narrantur a schol. Ar. Nub. 332 item γεωνόμοι fuisse videntur. S.

δέκα | ἄνδρας], ἕνα ἐχ φυλῆς. ʿοῦτοι δὲ νεμάντ[ον τὲν | γῆν. Δεμ]οκλείδεν[3] δὲ καταστῆσαι τὲν ἀ[ποικί|αν αὐτο]κράτορα[4], καθ-
10 ότι ἂν δύνεται ἄ[ριστα. τ||ὰ δὲ τεμ]ένε[5] τὰ ἐχσειρεμένα ἐᾶν, καθά[περ ἔστ|ι, καὶ ἄλ]λα[6] μὲ τεμενίζεν. βοῦν δὲ καὶ [πρόβατα | δύο ἀπά]γεν[7] ἐς Παναθέναια τὰ μεγάλ[α καὶ ἐς Δ|ιονύσι]α φαλλόν[8]. ἐὰν δέ τις ἐπιστρα[τεύει ἐπ|ὶ τὲν γῆ]ν[9] τὲν τῶν ἀποίκον,
15 βοεθῆν τά[ς πόλες || ος ὀχσύ]τατα[10] κατὰ τὰς χσυγγραφάς[11], ʿα[ὶ ἐπὶ . . | . . . . .]το γραμματεύοντος ἐγένον[το περὶ τ|ῶν πόλε]ον[12] τῶν ἐπὶ Θράικες. γράφσαι δ[ὲ ταῦτα | ἐν στέλ]ει καὶ καταθῆναι ἐμ πόλει· πα[ρασχόν|τον δὲ τ]ὲν[18] στέλεν ʿοι ἄποικοι
20 σφῶν α[ὐτῶν τέ||λεσιν[13]. ἐ]ὰν δέ τις ἐπιφσεφίζει παρὰ τὲ[ν στέλ|εν ἢ ʿρέ]τορ[14] ἀγορεύει ἢ προσκαλῆσθα[ι ἐγχερ|ῆι ἀφαι]ρῆσθαι[15] ἢ λύεν τι τῶν ʿεφσεφι[σμένον, | ἄτιμον] ἦναι αὐτὸν καὶ παῖδας τὸς ἐχς [ἐκείνο | καὶ τὰ χ]ρέματα δεμόσια ἦναι καὶ τῆς [θεῦ τὸ
25 ἐ||πιδέκα]τον, ἐὰμ μέ τι αὐτοὶ ʿοι ἄποικ[οι περὶ | σφῶν δέ]ονται[16]. :: ʿόσοι δ' ἂν γράφσονται[ι ἐποικ|έσεν τῶ]ν στρατιοτῶν[17], ἐπειδὰν

3 Suppl. Boeckh. S. 4 Suppl. S. 5 Suppl. Boe. S. 6 Suppl. K. praeeunte S. qui καθάπερ νῦν ἐσιν omisso καὶ. Urbem Bream ab incolis prioribus desertam cum occuparent Athenienses, servabant templa et delubra ex more de quo Thuc. IV, 98, 2 τὸν δὲ νόμον τοῖς Ἕλλησιν εἶναι, ὧν ἂν ᾖ τὸ κράτος τῆς γῆς ἑκάστης — τούτων καὶ τὰ ἱερὰ ἀεὶ γίγνεσθαι, τρόποις θεραπευόμενα οἷς ἂν πρὸς τοῖς εἰωθόσι καὶ δύνωνται. Aliter res se habet, ubi manet civitas, sed agris cedere cogitur, qui assignantur agripetis Atheniensibus (Thuc. III, 50, 2). S. 7 Supplementum Boeckhii est praeter ordinem verborum; [προβάτα πέντε ἄ]γεν S. Cf. Dem. XXI, 53 τῷ Διὶ τῷ Ναΐῳ (θύειν) τρεῖς βοῦς καὶ πρὸς ἑκάστῳ βοῖ δύο οἷς B. De toto hoc instituto S. provocavit ad Schol. Ar. Nub. 386: ἐν τοῖς Παναθηναίοις πᾶσαι αἱ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἀποικισθεῖσαι πόλεις βοῦν τυθησόμενον ἔπεμπον. 8 Suppl. Pittakis; C. I. Att. II, 321, b 7 φαλλαγωγία commemoratur. 9 Suppl. Boeckh. 10 Suppl. K. προθυμότατα Boeckh., ἑτοιμότατα S. 11 Cf. n. 20 2. 12 Suppl. K., praeeunte ex parte S., qui μετὰ τῶν πόλεων scripsit. 13 Supplevi; πα[ρὰ δὲ ἢ|ν ἂν ἄλλ]ην στήλην οἱ ἄποικοι σφῶν α[ὐτῶν ἀναθῶσι Kirchhoff, in quibus displicet παρὰ adverbii ritu usurpatum. Boeckhius sumpsit v. 19 una littera breviorem fuisse, quod admitti nequit. 14 ΡΗΕΤΟΡ incisum fuisse coniecit Kirchhoff, quia aliter spatium non expletur; nam αὐτοκράτωρ quod Pitt. probante Boeckhio scripsit ab hoc loco alienum est. 15 Suppl. Boeckh. 'si quis conabitur aliis persuadere ut demant aliquid aut abrogent'. 16 Suppl. Boeckh coll. n. 33, 56. οἱ ἄποικ[οι ἄλλο φσεφίζ]ονται S.; at colonis ius plebiscitum populi Atheniensium suis sententiis abrogandi concessum esse incredibile est; immo si qua mutatione opus esse putent, populum adire iubentur. 17 Confecto igitur bello aliquo tum in eo erat ut exercitus Athenas rediret. Quae res commodissime ad ea quae anno 446 a. Chr. in Euboea gesta sunt refertur. Bus.

ʿέκοσ[ι Ἀθέναι]ζε[18], τριά]κοντα εμερῶν ἐμ Βρέαι ἔναι ἐπ[οικέ-
30 σ|οντας[19]. ἐ]χσάγεν δὲ τὲν ἀποικίαν τριά[κοντα ε‖μερῶν[20]. Α]ἰσχί-
νεν[21] δὲ ἀκολουθῶντα ἀπο[διδόνα|ι τὰ χρέ]ματα[22].

b

[Φ]αντοκλῆς εἶπε· περὶ | [μ]ὲν τῆς ἐς Βρέαν ἀποι|[κ]ίας καθάπερ
35 Δεμοκλ‖[ε]ίδες εἶπε. Φαντοκλέ|[α] δὲ προσαγαγὲν τὲν Ἐ[ρ]εχ-
θεῖδα[23] πρυτανεία|[ν] πρὸς τὲν βολὲν ἐν τῆ|[ι] πρότει ʿέδραι. ἐς
40 δὲ ‖ [Β]ρέαν ἐχ θετὸν καὶ ζε[υ]γιτῶν[24] ἰέναι τὸς ἀπο|[ί]κος.

---

18 Suppl. K. ʿέκο[σιν ʿαι νῆες S. ἕκο[σι ἐς Βρέαν Boeckh. 19 ἐ[ὰν μέ τι κολύει S. ἐπ[ιγραπτέους Boeckh contra leges sermonis. 20 Suppl. Boeckh. ναυσὶν S. 21 Quaestor fuit, fortasse hellenotamias. B. 22 Suppl. S. ἀπο[δῶναι καὶ τὰ χρέ]ματα B. Pecunias ἐφόδια esse, quae colonis ex aerario numerata refert Liban. arg. ad Dem. or. VIII, monuerunt B. et S. Supplementa quorum auctorem non nominavi Kirchhoffii sunt praeter nonnulla tam aperta ut ab omnibus editoribus pariter recepta sint. Fragmentum *b* recte supplevit Rangabé, nisi quod v. 35. 36 Φαντοκλῆ[ν] scripsit contra illius aetatis usum. 23 Proximi prytanes iubentur Phantoclem ad senatum adducere; nam si ipsa Erechtheidis prytania hoc decretum factum esset, simpliciter τοὺς πρυτάνεις legeretur. 24 S. confert Thuc. III, 16, 1 ἐπλήρωσαν ναῦς ἑκατὸν ἐσβάντες αὐτοί τε πλὴν ἱππέων καὶ πεντακοσιομεδίμνων καὶ οἱ μέτοικοι.

---

20 Tabula marmoris Pentelici inventa Eleusine ad ecclesiam S. Zachariae, translata Athenas in museum. Edd. Eustratiadis Παλιγγενεσία 1880 Φεβρ. 18 et 28. Ἀθηναίου VIII p. 405 sqq. P. Foucart Bull. de corr. Hell. IV p. 225 sqq. (Syll.[1] 13). Ex Koehleri collatione et ectypo a Phinticle misso Kirchhoff C. I. Att. IV, 1, 2 p. 59 n. 27[b] (L. Ziehen, Leges Gr. sacrae, diss. Bonn. 1896, p. 16 n. 4. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 80 n. 71). Cf. quae exposuerunt I. H Lipsius Leipziger Studien III p. 207 sqq. H. Sauppe Ind. lect. hib. acad. Gotting. 1880/81. (Ausgew. Schriften p. 729 sqq.) O. Rubensohn Mysterienheiligthümer p. 36 sqq. J. W. White, Ἐφ. ἀρχ. 1894 p. 35. L. Ziehen Mus. Rh. LI p. 219 sqq. A. Körte Mitth. des arch. Inst. in Athen XXI (1896) p. 320 sqq.

Litterae στοιχηδόν dispositae (nonnullis locis ternae litterae binarum locum tenent, ut v. 42 ΟΙΝ in voce θεοῖν, v. 54 ΤΟΝ altero loco), formae volgaris Atticae, qua ex re apparet monumentum anno 446 a. Chr. antiquius non esse; ex altera parte quominus usque ad extrema quinti saeculi tempora descendamus impediunt dativorum formae in -ησι exeuntes. Sed utrum cum

[Τιμο]τέλ[ε]ς Ἀχαρν[εὺς] ἐγραμμάτευε.

[Ἔδοχσ]εν τεῖ βολεῖ καὶ τοῖ δέμοι, Κεκροπὶς ἐπρυτάνευε, Τιμοτέ|[λες ἐ]γραμμάτευε, Κυκνέας[1] ἐπεστάτε. τάδε οι χσυγγραφὲς χσυνέ|[γρ]αφσαν[2]· ἀπάρχεσθαι τοῖν θεοῖν τὸ καρπὸ κατὰ τὰ πάτρια καὶ τὲ||ν μαντείαν τὲν ἐγ Δελφὸν[3] Ἀθεναίος ἀπὸ τὸν ʿεκατὸν μεδίμνον [κ]||ριθὸν μὲ ἐλαττον ἢ ʿεκτέα, πυρὸν δὲ ἀπὸ τὸν ʿεκατὸν μεδίμνον μ|ὲ ἔλαττον (ἢ) ʿεμιέκτεον[4]· ἐὰν δέ τις πλείο καρπὸν ποιεῖ ἢ τ[οσοῦτο]||ν, ἢ ὀλείζω, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἀπάρχεσθαι· ἐγλέγεν δὲ [τὸς δ]εμ|άρχος κατὰ τὸς δέμος καὶ παραδιδόναι τοῖς ʿιεροποιοῖς τοῖς || Ἐλευσινόθεν[5] Ἐλευσῖνάδε· οἰκο-

---

F. initio belli Peloponnesiaci priorem ducas titulum an cum Koertio proximis post Niciae pacem (421 a. Chr.) temporibus vindices, sane ambiguus haereas. Nam huius quidem sententiam commendat perexiguus pecuniarum ex his primitiis redactarum numerus qui in rationibus Eleusiniis anni 421 a. Chr. recensetur (C. I. Att. IV, 1, 3 p. 174 n. 225 k, 3 sqq.); quem apparet multo commodius eo referri quod haec lex tum nondum lata, quam quod per belli turbas neglecta sit. Ex altera parte quae de Pelargico praecipiuntur v. 54 sqq., manifesto cum rebus a Thucydide II, 17, 1 narratis cohaerent, id quod Foucarti sententiae favere nullo modo negandum est. Utique quod Lipsius ipsum annum (Ol. 85, 2. 439/8 a. Chr.) definire posse sibi videtur, id incertissimum est. Neque enim demonstrari potest mensis intercalationi quicquam necessitudinis intercedere cum Pythiis. 1 Sic E. F. Μυννέας agnoscere sibi visus est Koehler, sed alterum K distincte in ectypo vidit Kirchhoff. 2 Haud raro populus Atheniensium aut uni homini (infra v. 59. Andoc. I, 96) aut collegio decemvirorum vel trigintavirorum mandabat ut de certa quadam re legem conscriberent, quae deinde senatus populique suffragiis rata fieret. Hoc legum genus, medium quodammodo inter νόμους et ψηφίσματα, intellegendum est, ubi quid fieri dicitur κατὰ τὰς ξυγγραφάς (n. 19, 15. C. I. Att. I 96, 4. 533, 4. Lysias XXX, 17; iniuria F. huc referre videtur C. I. Att. I 283, 19). Non mansit hoc institutum ultra Euclidis annum, fortasse quia triginta virorum dominatione, quos συγγραφέας αὐτοκράτορας fuisse R. Schöllius (Comment. Momms. p. 464) demonstravit, odium contraxerat. F. 3 Isocr. IV, 31 αἱ μὲν γὰρ πλεῖσται τῶν πόλεων ὑπόμνημα τῆς παλαιᾶς εὐεργεσίας ἀπαρχὰς τοῦ σίτου καθ' ἕκαστον τὸν ἐνιαυτὸν ὡς ἡμᾶς ἀποπέμπουσι, ταῖς δ' ἐκλειπούσαις πολλάκις ἡ Πυθία προσέταξεν ἀποφέρειν τὰ μέρη τῶν καρπῶν καὶ ποιεῖν πρὸς τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν τὰ πάτρια. Eustr. 4 ἡμιέκτεων legendum esse demonstrant tituli Attici Ionica litteratura exarati. 5 Distingui hieropoeos qui res sacras dearum Eleusiniarum administrant, (ut alia quoque templa suos quodque hieropoeos habebant 21, 13) ab collegio decem hieropoeorum qui sacrificia publica procurant (ἱεροποιοὶ κατ' ἐνιαντόν, quorum item haud exiguae partes erant in feriis Eleusiniorum, cf. Aristot. Ἀθ. πολ. 54, 7. Z.) vidit F. Accuratiora de variis hieropoerum generibus v. n. 496 13. Sed iniuria Fouc. adverbium Ἐλευσινόθεν de hominibus ex Eleusiniorum

δομῆσαι δὲ σιρὸς τρῆς Ἐλευσῖν|ι κατὰ τὰ πάτρια, ʿόπο ἂν δοκῆι τοῖς ʿιεροποιοῖς καὶ τῶι ἀρ[χ]ιτ|έκτονι ἐπιτέδειον ἔναι, ἀπὸ τῶ ἀργυρίο τῶ τοῖν Θεοῖν, τὸ[ν δὲ κα]|ρπὸν ἐνθαυθοῖ ἐμβάλλεν ʿὸν ἂν παραλάβοσι παρὰ τῶν δεμάρ[χον]. | ἀπάρχεσθαι δὲ καὶ τὸς χσυμμάχος κατὰ ταὐτά· τὰς δὲ πόλες [ἐγ]λ[ο]||γέας ʿελέσθαι τῶ καρπῶ καθότι ἂν δοκῆι αὐτῆσι ἄριστα ο καρπὸ|[ς] ἐγλεγέσεσθαι. ἐπειδὰν δὲ ἐγλεχθῆι, ἀποπεμφσάντον Ἀθέναζε, | τὸς δὲ ἀγαγόντας παραδιδόναι τοῖς ʿιεροποιοῖς τοῖς Ἐλευσι|νόθεν Ἐλευσῖνάδε· ἐ[ά]ν δὲ μὲ παραδέχσονται πέντε εμερῶν . . . . | ἐπειδὰν ἐπαγγελῆι παραδιδόντον τῶν ἐκ τῆς πόλεος ʿόθεν ἂν [ἔ||ι] ο κα[ρπ]ός, εὐθυνόσθων[6] ʿοι ʿιεροποιοὶ χιλίαισιν δραχμῆσι [ʿ|έκασ]τος. καὶ παρὰ τῶν δεμάρχον κατὰ ταὐτὰ παραδέχεσθαι. [κέρ]υ|[κα]ς δὲ ʿελομένε ʿε βολὲ πεμφσάτο ἐς τὰς πόλες ἀ[γ]γέλλον[τ]ας [τὰ | νῦν[7]] ʿεφσεφισμένα τῶι δέμοι, τὸ μὲν νῦν ἔναι ʿος τάχιστα, τὸ δὲ [λ]|οιπὸν ʿόταν δοκῆι αὐτῆι. κελευέτο δὲ καὶ ʿο ʿιεροφάντες καὶ [ο] ‖ δαιδῦχος μυστερίοις ἀπάρχεσθαι τὸς ʿΕλλενας τῶ καρπῶ κατὰ | τὰ πάτρια καὶ τὲν μαντείαν τὲν ἐγ Δελφῶν. ἀναγράφσαντες δὲ ἐ[μ] | πινακίοι τὸ μέτρον τῶ καρπῶ τό τε παρὰ τῶν δεμάρχον κατὰ τὸ[ν δ|ἐ]μον ʿέκαστον καὶ τὸ παρὰ τῶν πόλεον κατὰ τὲν πόλιν ʿεκάσ[τεν | κ]αταθέντον ἔν τε τῶι Ἐλευσινίοι Ἐλευσῖνι[8] καὶ ἐν τῶι βολ[ευτ]ε||[ρ]ίοι. ἐπαγγέλλεν δὲ τὲν βολὲν καὶ τῆσι ἄλλεσι πόλεσιν [τ]ὲ[σι] ʿΕ|[λ]λενικῆσιν απάσεσι ʿόποι ἂν δοκῆι αὐτῆι δυνατὸν ἔναι, λ[έγο]ν|τας μὲν κατὰ ʿὰ Ἀθεναῖοι ἀπάρχονται καὶ

numero captis interpretatur; nullae enim pagi Eleusiniorum partes sunt in mysteriis Cereris et Proserpinae, quae publica sacra sunt civitatis Atheniensium. Immo nihil nisi locum, ubi munere funguntur, adverbium indicat, qua in re Ἐλευσινόθεν (non Ἐλευσῖνι) dicitur ut ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου, ἱερεὺς πυρφόρος ἐξ ἀκροπόλεως C. I. Att. III 264. 721 a. 774 b. φαιδυντὴς Διὸς ἐκ Πείσης III 283. ἱερεὺς Νίκης ἐξ ἀκροπόλεως III 659. ὁ τῆς Βραυρωνόθεν ἱερείας πατήρ Dem. LIV, 25. 6 Cf. 17[20]. 7 Supplevit Usener. [τά|δε τὰ] ἐψ. S. [κα|τὰ τὰ] ἐψ. F. Sed cum v. 23 quarto loco aspirationis notam esse nunc constet, quae non potest non ad participium quod sequitur referri, utrumque supplementum una littera longius est. 8 Templum quod Eleusine erat ipsum quoque Eleusinium vocari solitum F. Aristidis testimonio (XIX p. 421, 3 Dind.) comprobare studet; at certe ἐν τῷ Ἐλευσινίῳ Ἐλευσῖνι neque illic neque omnino usquam scriptum est. Quare collato n. 652, 37 sqq. στῆσαι τὴν μὲν ἐν Ἐλευσινίῳ τῷ ὑπὸ [τῇ π]όλει, — τὴν δὲ ἐν Ἐλευσεῖνι ἐν τῷ ἱερῷ πρὸ τοῦ βουλευτηρίου lapicidae incuria duarum vocum sedes permutatas iudico, cum incidere deberet ἔν τε τῷ Ἐλευσινίῳ (nempe τῷ ὑπὸ τῇ πόλει) καὶ Ἐλευσῖνι ἐν τῷ βουλευτηρίῳ. Plane geminum erroris exemplum habes n. 151, 16. 17.

οι χσύμμαχοι, ἐκέ[νοι|ς] δὲ μὲ ἐπιτάττοντας, κελεύοντας δὲ ἀπάρ-
χεσθαι ἐὰν βόλονται | [κ]ατὰ τὰ πάτρια καὶ τὲν μαντείαν τὲν ἐγ
35 Δελφῶν. παραδέχεσθαι δ||ὲ καὶ παρὰ τούτον τὸν πόλεον ἐάν τις
ἀπάγει τὸς ʿιεροποιὸς κα|τὰ ταὐτά. θύεν δὲ ἀπὸ μὲν τὸ πελανὸ[9]
καθότι ἂν Εὐμολπίδαι ἐ[σεγέ|σο]νται[10], τριττοίαν δὲ βόαρχον[11]
χρυσόκερον τοῖν Θεοῖν ʿεκα[τέρ|αι ἀ]πὸ τὸν κριθὸν καὶ τὸν πυ-
ρὸν καὶ τὸι Τριπτολέμοι καὶ τὸι [Θε]||ὸι καὶ τὲι Θεᾶι[12] καὶ τὸι
40 Εὐβόλοι ʿιερεῖον[13] ʿεκάστοι τέλεον, καὶ || τὲι Ἀθεναίαι βὸν χρυ-
σόκερον· τὰς δὲ ἄλλας κριθὰς καὶ πυρὸς ἀπ|οδομένος τὸς ʿιερο-
ποιὸς μετὰ τὲς βολὲς ἀναθέματα ἀνατιθέν|αι τοῖν Θεοῖν ποιεσα-
μένος ʿάττ᾽ ἂν τὸι δέμοι τὸι Ἀθεναίον δοκὲ|ι, καὶ ἐπιγράφεν τοῖς
ἀναθέμασιν, ʿότι ἀπὸ τὸ καρπὸ τὲς ἀπαρχὲ|ς ἀνεθέθε[14] καὶ
45 Ἑλλένον τὸν ἀπαρχόμενον· [τοῖ]ς δὲ ταῦτα ποιὸσι || πολλὰ ἀγαθὰ
ἔναι καὶ εὐκαρπίαν καὶ πολυκαρπία[ν, ʿοἱ]τινες ἂν | [μ]ὲ ἀδικὸσι
Ἀθεναίος μεδὲ τὲν πόλιν τὲν Ἀθεναίον μεδὲ τὸ Θεό.

---

9 In rationibus anni 329/8 a. Chr. (n. 587, 285) legitur εἰς τὸν πελανὸν ἱεροποιοῖς ἐγ βουλῆς, ἑκκαίδεκα μέδιμνοι τρι[ῶ]ν χοινίκων ἀπολείποντες. cf. etiam v. 289 illius tituli. Quid sit πελανός, accuratissime exposuit P. Stengel Hermae XXIX p. 281 sqq. Et praestantissima pars frumenti quae in deorum usum separatur, et quae inde fit puls potius quam placenta (πελανὸν vocari a deis quae homines ἄλφιτα dicant Sannyrio ap. Harpocr. s. v. πελανός fingit) significatur. Ex hordeo et tritico mixtum fuisse demonstravit Z., qui idem Buechelerum secutus verum accentum pro usitato πέλανος restituit ex Heroda mim. IV, 91 et Herodiani I, 178, 19 praecepto. 10 Gentis decreto; nam ius ἐξηγήσεως ad totam gentem pertinet, etsi constituitur ex ea magistratus quidam cuius hoc est proprium officium (ἐξηγητὴς ἐξ Εὐμολπιδῶν C. I. Att. III 720, 2). 11 τριττόα βόαρχος C. I. Att. I 5, 5; I 533, 5 recte F. τριττοί[α], non τριττόα emendandum dixit. Qua ex forma facile explicantur corruptelae τριττύα et τριττύς quae apud lexicographos sunt; significat sacrificium trium victimarum, quarum prima bos est. Sed cave confundas cum Romanorum suovetaurilibus; hic certe bos, aries, hircus intellegendi videntur, quia χρυσόκερων necessario ad omnia tria animalia refertur. Victimarum ex his primitiis emtarum mentio fit in rationibus Eleusiniis n. 587, 293 sqq. 12 Cf. Ἐφ. ἀρχ. 1886 p. 19 Λακρατείδης Σωστράτου Ἰκαριεὺς ἱερεὺς Θεοῦ καὶ Θεᾶς καὶ Εὐβουλέως. C. I. Att. III, 1109, 4 sqq. κοσμητὴς ἐφήβων ἱερεὺς Θεοῦ καὶ Θεᾶς Εἰρηναῖος) Πανιανιεύς. Deum Plutona, Deam Proserpinam esse consentiunt editores, Εὔβουλος sive Εὐβουλεύς qui sit ambigitur; sed maxime placet Furtwängleri sententia, hanc non esse ἐπίκλησιν sive Iovis sive Ditis, sed proprium nomen dei. 13 I. e. ovem. Cf. n. 629, 14 cum nota. 14 Eiusmodi operis imperatorum Romanorum aetate dedicati basis servata est C. I. Att. III, 85 Οἱ Πανέλληνες ἀρίσταν (i. e. aristam F.) καρποῦ ἀπαρχῆς. Nam sic in lapide esse confirmat F.

[Λ]άμπον[15] εἶπε· τὰ μὲν ἄλλα καθάπερ αι χσυγγραφαὶ τῆς ἀπαρχῆς τῶ | καρπῶ τοῖν θεοῖν, τὰς δὲ χσυνγραφὰς καὶ τὸ φσέφισμα τόδε ἀναγ|ραφσάτο ʿο γραμματεὺς ʿο τῆς βολῆς ἐν στέλαιν
50 δυοῖν λιθίναι||ν καὶ καταθέτο τὲν μὲν Ἐλευσῖνι ἐν τῶι ʿιερῶι, τὲν δὲ ʿετέραν [ἐ]|μ πόλει· ʿοι δὲ πολεταὶ ἀπομισθοσάντον τὸ στέλα, ʿοι δὲ κολ[ακρ]|έται δόντον τὸ ἀργύριον. ταῦτα μὲν πε-[ρ]ὶ τῆς ἀπαρχῆς τῶ καρ[π]ῶ [τ]|οῖν Θεοῖν ἀναγράφσαι ἐς τὸ στέλ[α], μῆνα δὲ ⁝⁝⁝ ἐμβάλλεν Ἑκατονβ|αιῶνα[16] τὸν νέον ἄρχοντα[17]. τὸν
55 δὲ βασ[ι]λέα ʿορίσαι τὰ ʿιερὰ τὰ ἐν τ[ῶ]||ι Πελαργικῶι[18], καὶ τὸ λοιπὸν μὲ ἐνʿιδρύεσθαι βομὸς ἐν τῶι Πελα|ργικῶι ἄνευ τῆς βολῆς καὶ τῶ δέμο. μεδὲ τὸς λίθος τέμνεν ἐκ τῶ [Π]|ελαργικῶ μεδὲ γῆν ἐχσάγεν μεδὲ λίθος[19]. ἐὰν δέ τις παραβαίνει | τ⁝⁝⁝ούτον τι,

---

15 Homo notus ex poetis comicis (Arist. Av. 521. 988. Schol. Nub. 332. Pac. 1084. Eupolis II p. 545 Mein. I p. 338 Kock). Qui cum apud Eupolin οὐξηγητὴς audiat, admodum probabilis est Sauppii coniectura, eum πυθόχρηστον ἐξηγητήν (C. I. Att. III 241. 684, 2) fuisse. Quare eius primarias fuisse partes in suadendo, quid ex oraculo Delphico (v. 5) Athenienses decernerent, consentaneum est. 16 Non dies aliquot intercalari hoc mense, sed totum alterum mensem Hecatombaeona, contra Foucartum monuerunt L. et S. Quod vero de mense intercalando hic omnino dici negarunt A. Schmidt Jahrb. f. Phil. CXXXI (1885) p. 681 sqq. et C. Schaefer CXXXIII (1886) p. 173 sqq., non recte iudicaverunt cum quia per sermones leges eorum interpretationes admitti non licet, tum quia Hecatombaeon intercalaris non amplius mirus videri potest, ex quo etiam Gameliona (C. I. Att. IV, 2 p. 181 n. 733, 5) et Anthesteriona (n. 242, 1) aliquando pro Posideone duplicatos esse didicimus. Recte sane Schmidtius monuit, diem primitiarum devehendarum proferri; sed id ipsum cum Eleusiniis i. e. mense Boëdromione dandae sint, efficitur mense ante Boëdromiona, non ut ex legitimo fastorum ordine fieri debebat post eum, intercalando. B. Keil Hermae XXIX p. 347 not. 1. 17 Archonti eponymo negotium intercalandi mandatum fuisse hinc discimus; eodem pertinet κατ' ἄρχοντα, κατὰ θεὸν in duplici mensium ac dierum notatione (C. I. Att. II. 408, 4. 433, 2. 437, 3. 471, 3). 18 Sic scribitur etiam apud Arist. Av. 832, ubi ioco poëtae detortam nominis formam putabant, et in codice Laurentiano Thuc. II, 17, 1. Cum haec quoque (v. not. 15) Apollinis Delphici iussu praecipi appareat, ἀκροτελεύτιον illud quod Thucydides affert (τὸ Πελαργικὸν ἀργὸν ἄμεινον) in eo oraculo fuisse videtur, quod huic toti plebiscito ansam dedit. F. Oblocuti sunt Schmidt l. l. et Z. Sed illius de causa cur Pelargici res hic cum primitiis dearum Eleusinianum coniungerentur opinionem hic refutavit, ipse vero quod dicit curam Pelargici penes sacerdotes Eleusinios fuisse, id sumpsit, non probavit. 19 Poll. VIII, 101 οὗτοι παρεφύλαττον μή τις ἐντὸς τοῦ Πελασγικοῦ κείρει ἢ κατὰ πλέον ἐξορύττει, καὶ τῷ ἄρχοντι παρεδίδοσαν. Lucian. Pisc. 47 ἦ που τοὺς λίθους ἁλιεύσειν διέγνωκας ἐκ τοῦ Πελασγικοῦ; F.

ἀποτινέτο πεντακοσίας δραχμάς[20], ἐσαγγελλέτο δὲ ʿ|[ο] βασιλεὺς
60 ἐς τὲν βολέν. περὶ δὲ τὸ ἐλαίο τῆς ἀπαρχῆς[21] χσυγγράφ||σας Λάμ-
πον ἐπιδειχσάτο τῆι βολῆι ἐπὶ τῆς ἐνάτες πρυτανείας, |ʿε δὲ βολὲ
ἐς τὸν δῆμον ἐχσενενκέτο ἐπάναγκες.

20 Tunc Pelargicum non muro cinctum fuisse recte hinc collegit Wh. Nam aliter quae hic fieri vetantur simplicissime porta muri clausa impediri potuerunt. 21 Dubitationem ortam utrum praeceptum dei Delphici etiam ad oleum pertineret necne coniecit F.; quam ut discutiat, Lamponi propter iuris sacri scientiam et usum (not. 15) mandatur.

21 Tabula marmoris albi opisthographa (*a* in fronte, *b* in parte postica), quondam in ecclesiola vici Χαρβάτι inter Hymettum et Pentelicum montes siti; translata in museum Parisinum. *a* ex Fourmonti schedis ed. Boeckh C. I. G. 76, totum titulum Rangabé Ant. Hell. 118. Boeckh Staatsh. der Ath. II p. 49 sqq. Kirchhoff C. I. Att. I 32. Fröhner Les inscr. Gr. du Musée du Louvre p. 98 n. 47 (Syll.[1] 14. E. L. Hicks Manual of Greek historical inscriptions p. 51 n. 37. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 85 n. 75). Partis aversae (*b*) versus 33—41 ex Loeschckii apographo repraesentavit Kirchhoff C. I. A. IV, 1, 2 p. 63. Cf. quae de titulo exposuerunt G. Hermann über Böckhs Behandlung der Gr. Inschr. p. 63. 220 sqq. M. H. E. Meier ibid. p. 103. 171. Kirchhoff Abhandl. der Kgl. Akad. zu Berlin 1864 p. 8 sqq. Löschcke De titulis aliquot Atticis quaest. hist. 1876 p. 1 sqq. Kirchhoff Zur Gesch. des Athenischen Staatsschatzes, Abhandl. der Kgl. Akad. zu Berlin 1876 p. 21 sqq. G. Busolt Philologus L p. 86 sqq.

a

[Ἔ]δοχσεν τῆι βολῆι καὶ τοῖ δέμοι, Κεκροπὶς ἐπρυτάνευε, Μνε-
σίθεος ἐ|[γ]ραμμάτευε, Εὐπείθες ἐπεστάτε· Καλλίας εἶπε[1]· ἀπο-

Litterae volgares Atticae incisae στοιχηδόν. — Decretum *a* sub finem anni paulo ante ἀρχαιρεσίας factum arguit v. 14. Eum vero annum alterum Olympiadis alicuius fuisse inde collegerunt B. K., quod tam graves mutationes in administratione pecuniarum sacrarum consentaneum esset ab novo quadriennio Panathenaico initium cepisse. Decretum *b* paullo post, inito iam tertio Olympiadis anno, rogatum est, nam hic quaestores novi iam in munere sunt. Quos annos cum Boeckhius (Staatsh. I p. 587 sq.) Ol. 90, 2 (419/8 a. Chr.) et 90, 3 (418/7 a. Chr.) esse statuisset, Kirchhoffius demonstravit ex eis quae *b* de pendendis et numerandis rebus sacris praeciperentur,

δῶναι τοῖς θεοῖς | [τ]ὰ χρέματα τὰ ὀφελόμενα, ἐπειδὲ τῆι Ἀθε-
ναίαι τὰ τρισχίλια τάλαντ|[α][2] ἀνενένεγκται ἐς πόλιν, ʿὰ ἐφσέ-
5 φιστο, νομίσματος ʿεμεδαπῶ. ἀποδι‖[δ]όναι δὲ ἀπὸ τῶν χρεμάτων
ἃ ἐς ἀπόδοσίν ἐστιν τοῖς θεοῖς ἐφσεφισμ|[έ]να, τά τε παρὰ τοῖς
ἑλληνοταμίαις ὄντα νῦν[3] καὶ τἆλλα ἁ ἐστι τούτων | [τ]ῶν χρε-
μάτων, καὶ τὰ ἐκ τῆς δεκάτες ἐπειδὰν πραθῆι[4]. λογισάσθων δὲ
ʿ|[οι λ]ογισταὶ ʿοι τριάκοντα[5] ʿοίπερ νῦν τὰ ὀφελόμενα τοῖς
θεοῖς ἀκρ|[ιβῶ]ς, συναγογῆς δὲ τὸλλογιστὸν ε βολὲ αὐτοκράτορ[6]
10 ἔστο. ἀποδόντον ‖ [δὲ τ]ὰ χρέματα ʿοι πρυτάνες μετὰ τῆς βολῆς

---

initio tabularum traditionum quae extant, i. e. Ol. 86, 3 (434/3 a. Chr.) utique recentiora plebiscita non esse. Iam ex ordine quo traditiones in tabulis superstitibus (C. I. Att. I 117 sqq.) dispositae sunt, collegit eas ipso anno 86, 3 proponi coeptas esse, quod sine dubio factum esse ex hoc decreto, ideoque sub finem 86, 2 *a*, initio 86, 3 *b* latum esse statuit; quam sententiam deinde contra Loeschckium usque ad 84, 3 (442/1 a. Chr.) decreta removentem firmissimis argumentis defendit in commentatione anni 1876. At lapidi incisa esse non posse ante a. Ol. 90, 1 (420/1 a. Chr.) propter dativos in -αις exeuntes et σὺν pro ξὺν constanter scriptum. (K. 1864 p. 26 sqq.) 1 Calliam Calliadis f. (pagus ignoratur) Thuc. I, 61, 1. 63, 3 auctumno a. 432 a. Chr. ad Potidaeam exercitui Atheniensium praefuisse ibique in pugna occidisse refert. Ad eundem spectat Plat. Alcib. I, 119 A ἀλλὰ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων ἢ τῶν ξένων δοῦλον ἢ ἐλεύθερον εἰπέ, ὅστις αἰτίαν ἔχει διὰ τὴν Περικλέους συνουσίαν σοφώτερος γεγονέναι, ὥσπερ ἐγὼ ἔχω σοι εἰπεῖν Πυθόδωρον τὸν Ἰσολόχου καὶ Καλλίαν τὸν Καλλιάδου, ὧν ἑκάτερος Ζήνωνι ἑκατὸν μνᾶς τελέσας σοφός τε καὶ ἐλλόγιμος γέγονεν. Hunc et hic et n. 24, 15. 25, 8 intellegit Bus. probabiliter, etsi non omnia eius argumenta satis tuta sunt. Nam quod hominem maioris in republica auctoritatis talia rogasse, non quemlibet e grege civium, iudicat, id sine dubio recte se habet. At inde eum hominem nobis necessario aliunde notum esse sic modo colligere liceret, si talis exstaret Pericleae aetatis memoria, qualem habemus Demostheneae; et Periclis gloria nomina sodalium et adiutorum aliquatenus obscurata esse manifestum est. 2 His in aerarium deae, ex quo mutua sumpserat civitas, relatis maximam quam unquam in arce fuisse refert Thuc. II, 13, 3 auri atque argenti signati summam, novem milium septingentorum talentorum, effectam esse L. conicit probante K. Sed ea summa et sacrae Minervae et publicae populi Atheniensium pecuniae continentur (not. 18). 3 Pecuniae ex tributis in aerarium cui hellenotamiae praesunt illatae. 4 Praedia populi Atheniensium hominibus privatis ea condicione locata fuisse videntur ut decimam civitati solverent, quae ut pleraque eiusmodi vectigalia locabatur. 5 οἵπερ νῦν additur, ne id negotium totum aut ex parte successoribus relinquant; nam anno iam ad exitum vergente haec decreta sunt. 6 Liceat senatui logistas convocare sine decreto populi. Andoc. I, 15 ψηφισαμένης δὲ τῆς βουλῆς (ἦν γὰρ αὐτοκράτωρ) ᾤχοντο ἐπ' αὐτὸν Μεγαράδε.

καὶ ἐχσαλειφόντον ἐπει|[δὰν] ἀποδῶσιν, ζετέσαντες τά τε πινάκια καὶ τὰ γραμματεῖα καὶ ἐάμ π|[ο ἄλ]λοθι ἒι γεγραμμένα. ἀποφαινόντον δὲ τὰ γεγραμμένα ʿοί τε ʿιερ|[ῆς κ]αὶ ʿοι ʿιεροποιοὶ[7] καὶ εἴ τις ἄλλος οἶδεν . ταμίας δὲ ἀποκυαμεύε|[ν το]ύτον τὸν χρε-
15 μάτον ʿόταμ περ τὰς ἄλλας ἀρχάς, καθάπερ τὸς τὸν ʿι|[ερῶ]ν τὸν τῆς Ἀθεναίας[8]. ʿοῦτοι δὲ ταμιευόντον ἐμ πόλει ἐν τοῖ ὀπισθ|[ο-δ]όμοι τὰ τὸν θεὸν χρέματα ʿόσα δυνατὸν καὶ ὅσιον, καὶ συνανοιγόν|τον καὶ συγκλειόντον τὰς θύρας τῶ ὀπισθοδόμο καὶ συσσεμαινόσθο|ν τοῖς τὸν τῆς Ἀθεναίας ταμίαις. παρὰ δὲ τὸν νῦν ταμιῶν καὶ τὸν ἐπισ|τατὸν καὶ τὸν ʿιεροποιῶν τὸν ἐν τοῖς ʿιεροῖς,
20 ʿοὶ νῦν διαχερίζοσ[ι]‖ν, ἀπαριθμεσάσθον καὶ ἀποστεσάσθον τὰ χρέματα ἐναντίον τῆς βολ[ῆ]|ς ἐμ πόλει, καὶ παραδεχσάσθον ʿοι ταμίαι ʿοι λαχόντες παρὰ τὸν νῦν | ἀρχόντον καὶ ἐν στέλει ἀναγραφσάντων (μ)ιᾶι[9] ἁπαντα καθ' ἑκαστόν τε | τὸν θεὸν τὰ χρέματα ʿοπόσα ἐστὶν εκάστοι καὶ συμπάντον κεφάλαιο|ν, χορὶς τό
25 τε ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον. καὶ τὸ λοιπὸν ἀναγραφόντον ʿ‖οι αἰεὶ ταμίαι ἐς στέλεν καὶ λόγον διδόντον τὸν τε ὄντον χρεμάτον | καὶ τὸν προσιόντον τοῖς θεοῖς καὶ ἐάν τι ἀ[π]αναλίσκεται κατὰ τὸν ἐ|νιαυτόν, πρὸς τὸς λογιστάς, καὶ εὐθύνας διδόντον. καὶ ἐκ Παναθεναί|ον ἐς Παναθέναια τὸλ λόγον διδόντον, καθάπερ ʿοι τὰ τῆς Ἀθεναίας τ|[α]μιεύοντες. τὰς δὲ στέλας, ἐν αἷς ἂν ἀναγράφσοσι
30 τὰ χρέματα τὰ ʿιερ|‖[ά, θέ]ντον ἐμ πόλει ʿοι ταμίαι. ἐπειδὰν δὲ ἀποδεδομένα ἒι τοῖς θεοῖς | [τὰ χρ]έματα, ἐς τὸ νεόριον καὶ τὰ τείχε τοῖς περιῶσι χρῆσθαι χρέμασ|[ιν - - -]

b

- - - - - - - - ε [- - - - - - - - | . . . . τὰ λίθ]ινα[10] κ[α]ὶ τὰς Νί[κας τὰς χρ]υσᾶς καὶ τὰ π[ομπεῖα . . . . . | . . . . . .] ἐπεὶ παν-

---

7 cf. 20[5]. 8 Quaestores Minervae decem erant quotannis sorte singuli ex singulis tribubus creati atque ex solis quidem pentacosiomedimnis (Boeckh Staatsh. I p. 217 sqq.); quod quoniam hic καθάπερ etiam numerum parem indicat, decem primo reliquorum deorum quaestores constituti sunt. At anno 87, 4 (429/8 a. Chr.) in traditionum tabula (C. I. Att. I 194) minor utique nominum numerus, aut quinque aut sex aut septem, perscriptus fuit, cuius rei causa latet. K. 9 διαι Fourmont, Froehner, IAI Rangabé. [μ]ιᾶι Kirchhoff, quod aptius est quam Rangabéi [ἰ]δίαι, ut taceam de eis quae olim acerrimam litem inter Boeckhium et Hermannum excitaverunt (δίκαια πάντα J. Bekker, δίχα ἅπαντα Hermann). 10 Supplevi; certe huius terminationis adiectivum hic fuit. Nam ἵνα particula a sollenni illius temporis actorum publicorum sermone aliena est.

35 τελῶς . . . . . ει . ρεσ . α τα π[ομπεῖα ἀνενέχθ‖ε τεῖ θεῖοι[11]
κ]ατὰ τὰ ἐφσεφι[σμένα ἐπ]ὶ τὲν ἀκρόπολι[ν . . . . . | . . .
καθιστ]άμενα καὶ ἐπὶ . . . . . ἐπ[ὶ Π]ερικλ[έο]ς[12] . . . . . |
. . . . . ʿέκαστ[α] ʿελλ[ενοταμί]αι[13] καὶ ἐπισκευα[ζόντων αὐτὰ|
μετὰ τὸν ἐ]πιστατὸν τ[ὸ]ν αἰ[εὶ ὄντων, ʿο]ι [δὲ] ταμίαι [τ]ὰ [χρέ-
ματα μερι|ζόντων μετὰ] τὸν ἀρχιτε[κτόνον . . . ʿό]σπερ τὸ[ς
40 πρ . . . . . ‖ . . . . . λεξ . . μετὰ τὸ[ν ἐπιστ]ατὸν
ʼόπος ἄριστ[α καὶ κάλλισ|τα κοσμεθ]έσεται ʿε ἀκρ[όπολις] καὶ
ἐπισκευασθέ[σεται τὰ πομπ|εῖα· τοῖς δ]ὲ ἄλλοις χρέμασ[ιν παρ]ὰ[14]
τ̃ς ʼΑθεναίας, το[ῖς τε νῦν ὄ̃σιν ἐ|μ πόλει κα]ὶ ʿάτ̃ ἂν τὸ λο[ι-
πὸν ἀν]αφέρεται, μὲ χρε̃σ[θαι μεδὲ ἀπαναλίσκεν ἀ]π̃ αὐτὸν ἐς
45 ἄλλο [τι, μεδὲ] ἐς ταῦτα ʿυπὲρ μυ[ρίας δραχμὰς ‖ δὸ̃ναι κελ]εύεν,
ἐάν τι δέε[ι. ἐς ἄλλ]ο δὲ μεδὲν χρε̃σθα[ι τοῖς χρέμασ|ιν, ἐὰν
μὲ τ]ὲν ἄδειαν φσεφ[ίσεται ο] δε̃μος ἐάνπερ ʿε [φσε̃φος δίδοτ|αι
περὶ ἐσφ]ορᾶς[15]. ἐὰν δέ τις [εἴπει ἒ] ἐπιφσεφίσει, μὲ ἐ[φσε-
φισμένες | πο[16] τὲς ἀδε[ῖ]ας, χρε̃σθαι το[ῖς χρέμ]ασιν τοῖ[ς] τὲς
ʼΑθε[ναίας, ἐνεχέσ|θο τοῖς αὐ]τοῖς ʿοῖςπερ ἐὰ[ν . . . .] φέρεν[17]
50 εἴπει ἒ ἐπι[φσεφίσει. ἐκ δ‖ὲ τὸν φόρον[18]] κατατιθέναι κ[ατὰ τὸ]ν
ἐνιαυτὸν τὰ ʿεκά[στοτε περιό|ντα[19] παρὰ τ]οῖς ταμίασι τὸν [τὲς
ʼΑθ]εναίας τὸς ελλενο[ταμίας. ἐπει|δὰν δὲ ἐκ τὸ]ν διακοσίον
τα[λάντο]ν, ʿὰ ἐς ἀπόδοσιν ἐφ[σέφισται ʿο δ]ε̃μος[20] τοῖς] ἄλλοις

11 Supplevi. 12 Suppl. Kirchhoff, dubitans sane quia ex litteris EI¹ . IFPIKL . . Σ alteram (I¹), octavam (K), duodecimam (Σ) certas non esse indicavit Loeschcke. 13 Vs. 37—39 supplevi. 14 τοῖ]ς Boeckh, aptius per se, sed α in lapide esse testatur Froehner. 15 Supplevit B. Keil Hermae XXIX p. 56 not. 1 adeo accommodate, ut priora conamina mea aliorumque afferre non sit opus. 16 Sic K. ἐ[πεφσεφισμένες] Boeckh contra usum sermonis. 17 ἐά[ν τι ἐσ]φέρεν K. ἐά[ν τις ὀ]φέ(λο)ν violentissime Boeckh; accedit quod certe τῷ δημοσίῳ addendum fuit. Neque illud ἢ ἐπιψηφίσῃ huic sententiae aptum est. 18 Hucusque de sacris Minervae pecuniis dicebatur; transitur ad publicas populi Atheniensium, quae ut in opisthodomo deponantur, deae custodia tutae, hic praecipitur. At ea re in dominium deae non transeunt, sed publicae manent; quare non a quaestoribus Minervae administrantur sed ab hellenotamiis et senatu quingentorum, cuius prytanum epistates ea de causa claves opisthodomi habet. Kirchhoff 1876 p. 33. 19 Supplevit J. Christ de publicis rep. Ath. rationibus p. 14. γενόμενα editores. Atqui quae quotannis ex tributis sociorum colligebantur pecuniae, apud hellenotamias manebant ab eisque in reipublicae usum erogabantur; ea demum, quae supererant anno exacto, quaestoribus Minervae asservanda dabantur. Cf. Busolt Gr. Gesch. III, 1 p. 214 not. 2. 20 Aut sic cum K. aut χρέματα cum Froehnero (ἐψήφισται passive ut v. 4 ἐψήφιστο) supplendum est; Boeckhii supplementum spatium non explet.

θεοῖς, ἀ[ποδοθ]ῆι τὰ ὀφελόμενα, τα[μιευέσθο τὰ | μὲν τῆς Ἀθε]-
55 ναίας χρέματα [ἐν τῶι] ἐπὶ δεχσιὰ τῶ ὀπισ[θοδόμο, τὰ δὲ τ||ῶν
ἄλλον θ]εῶν ἐν τῶι ἐπ᾽ ἀρ[ιστερ]ά.
[Ὁπόσα δὲ τὸ]ν χρεμάτον τῶν [ʿιερῶ]ν ἄστατά ἐστιν ἢ ἀν[άριθμα,
ταῦτ|α ἀριθμῆσα]ι νῦν μετὰ τῶν τ[εττάρ]ον ἀρχῶν, αἰ ἐδίδο[σαν
ἀεὶ[21] τὸν λό|γον ἐκ Παν]αθεναίον ἐς Πα[ναθέν]αια, ʿοπόσα μὲγ
χρυ[σᾶ ἐστιν ἢ ʿοπό|σα ἀργυρᾶ] ἢ ὑ[π]άρ[γ]υρα, στέ[σαντας . . . .]

21 ἀεὶ add. Kirchhoff, quia aliter trium litterarum spatia vacua manerent. Neque Froehneri τὸν λόγον τὸν ἐκ Παναθηναίων ἐς Παναθήναια, quo huic incommodo mederi studebat, ferri potest. Non igitur proximi modo quadriennii quaestores, sed omnes quicunque superstites sunt, huic negotio interesse iubentur. K. 1864 p. 10.

---

22 Columna striata marmoris Pentelici inventa prope porticum Ἀθηνᾶς ἀρχηγέτιδος. Edd. Pittakis l'ancienne Athènes p. 122. Ἐφ. ἀρχ. 1123. Rangabé Ant. Hell. 341 (Kirchhoff C. I. Att. I 422. Syll.[1] 22).

5 Ἀριστοκράτης[1] | Σκελίο[2] | ἀνέθηκεν[3], | νικήσας || Κεκροπίδ(ι)
[φυλῆι] | ἐν ἑορτ[ῆι . . . . .]|| . ι . . . .

Litteratura memorabilis propter Atticarum antiquiorum formarum Α et ⸗ cum Ionica Η vocalem significante coniunctionem. 1 Hunc primus commemorat Arist. Av. 126 (Ol. 91, 2. 415/4 a. Chr.). In quadringentorum imperio et constituendo et evertendo Theramenis consiliorum particeps fuit (Thuc. VIII, 89, 2. 92, 2. 4). Idem videtur, qui praetor post victoriam ad Arginussas cum quinque collegis supplicio affectus est. K. 2 Hinc scriptorum libros qui Σκελλίου praebent, emendandos docuit K., ita ut apud Aristophanem καὶ γὰρ τὸν Σκελίου βδελύττομαι legatur. 3 Quid dedicatum fuerit, ignoramus. Kirchhoffius affert Plat. Gorg. 472 A Ἀριστοκράτης ὁ Σκελ(λ)ίου, οὗ αὖ ἔστιν ἐν Πυθίου (Πυθοῖ libri, em. K.) τοῦτο τὸ καλὸν ἀνάθημα. Sed quominus ea verba ad hoc monumentum referamus, loci diversitas impedire videtur.

---

23 Pars inferior stelae marmoris albi, eruta in arce Athenarum ex fundamentis templi deae Romae. Edd. Lolling Sitzungsber. der Akademie zu Berlin 1888 p. 241 n. 3. Mylonas Bull. de corr. Hell. XII (1888) p. 129 n. 1 (Kirchhoff C. I. A. IV, 1, 3 p. 164 n. 27ᶜ. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 83 n. 73).

------ | ἐᾶν ἀδικεῖν μέ[τε Ἀθένεσι μέτ]|ε ʿόσες Ἀθεναῖοι κρα-
τῶσι. ἐ[π]|ιμελεῖσθαι δὲ αὐτῶ Ἀθένεσι μ|[ὲ]ν τὸς πρυτάνες καὶ
5 τὲμ βολέ||ν, ἐν δὲ τεῖσι ἄλλεσι πόλεσι ʿο|ίτινες Ἀθεναίον ἄρχοσι
ἐν τ|ῆι ʿυπερορίαι[1] ʿότι ἂν ʿέκασ|τοι δυνατοὶ ὦσιν, ʿος ἂμ μὲ
10 ἀδ|ικῶνται[2]: ἔδοχσεν τεῖ βολεῖ || καὶ τῶι δέμοι· Ἀντιοχὶς ἐπρυ|-
τάνευε, Χαροιάδες ἐγραμμάτ|ευε, ʿΕγέσανδρος ἐπεστάτε· Χ|αιρέ-
15 στρατος εἶπε· Λεονίδεν[3] | ἐάν τις ἀποκτένει ἐν τῶν πόλ||εον[4],
ʿὸν Ἀθεναῖοι κρατῶσι, τὲ|ν τιμορίαν ἔναι καθάπερ ἐάν | τις
Ἀθεναίον ἀποθάνει[5]. ἐπαι|νέσαι δὲ ἀγαθὰ ʿόσα ποιεῖ π[ε]||ρὶ
20 Ἀθεναίος Λεονίδες. περὶ [δ]||ὲ Λεονίδο τὰ ἐψσεφισμένα ἀ[ν]||α-
γραφσάτο ʿο γραμματεὺς τε||ς βολῆς τέλεσι τοῖς Λεονίδο | ἐν
25 στέλαιν δυοῖν, καὶ τὲν μὲν | ʿετέραν στῆσαι ἐμ πόλει, τὲν || δὲ
ʿετέραν ἐν ʿΑλικαρνασσῶ|ι ἐν τῶι ʿιερῶι τῶ Ἀπόλλονος[6]. | ἄνδρα
δὲ προσελέσθο Λεονίδ|ες, ʿόστις ἄχσει τεστέλεν καὶ | στέσει.

Litterae Attica volgares dispositae στοιχηδόν. Cum M. sub tempus expeditionis Siciliensis haec incisa statuisset, K. monuit dativos τῆσι ἄλλησι (v. 5) antiquiorem indicare titulum neque omnino esse cur initio belli Peloponnesiaci recentior haberetur. 1 Cf. n. 54[5]. 2 Aut hic ἀδικῆται aut v. 3 αὐτῶν incidi debuisse observavit Kirchhoff. Utro loco erratum sit vix diiudicari poterit. Nam etsi prius quoque illud plebiscitum mutilum ad Leonidis causam spectasse consentaneum est, non est cur illum ibi cum aliis nescio quibus hominibus una honoribus affectum esse negemus. 3 Halicarnassensem esse docet v. 25. 4 Eiusdem locutionis inauditae vestigium C. I. A. II, 33,8 felici acumine observavit M. Idem ad ἐν Ἅιδου, ἐν Ἀρ(ρ)ίφρονος (Plat. Protag. 320 A) provocavit, quorum ad similitudinem ut ἐν τῶν πόλεων auderent Athenienses eo facilius fieri potuit, quia πόλις Graecis non modo oppidum et rempublicam sed etiam cives omnes coniunctos (*die Bürgerschaft*) significabat. Audacius etiam est illud Herodoteum ἐν ἡμετέρου pro ἐν ἡμῶν sive ἐν ἡμετέρῳ usurpatum (I, 35. VII, 8, 4). 5 Cf. n. 138[8]. 6 Cf. n. 10, 45.

---

24 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis ad radices meridionales arcis. Edd. Kumanudis Ἀθηναίου V p. 422 sqq. Foucart Revue arch. XXXVIII (1877) p. 384 sqq. Kirchhoff C. I. Att. IV 1, 1 p. 13 n. 33*a* adhibito Koehleri apographo, cuius exemplum exprimo (Syll.[1] 23. E. L. Hicks Manual of Greek historical inscriptions p. 57 n. 40. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 2 n. 4).

[Θε]οί. — Πρέσβες ἐγ Λεον[τ]|ίνον οἱ τὲγ χσυμμαχί|αν ἐποέσαντο[1]
5 καὶ τὸν ʿ|ὅρκον· Τιμένορ Ἀγαθοκ||λέος, Σῶσις Γλαυκίο, Γέ|λον

Ἐχσεκέστο. γραμμα|τεὺς Θεότιμος Ταυρίσ|κο. Ἐπ' Ἀφσεύδος
10 ἄρχοντ|ος[2] καὶ τὲς βολὲς ῾ἐι Κρ||ιτιάδες ἐγραμμάτευε, | ἔδοχσεν
τὲι βολὲι καὶ | τὸι δέμοι, Ἀκαμαντὶς ἐ|πρυτάνευε, Χαρίας ἐγρ|αμ-
15 μάτευε, Τιμόχσενος || ἐπεστάτε, Καλλίας[3] ε|ἶπε· τὲμ μὲν χσυμμα-
χία|ν εἶναι Ἀθεναίοις καὶ | Λεοντίνοις καὶ τὸν ὁ[ρ]|κο(ν)[4] δὸναι
20 καὶ δέχσα[σ||θαι. ὀμόσ]αι δὲ Ἀθενα[ί]ος τάδε· χσύμμαχ]οι ἐσ[ό-
μ|εθα - - - - -]

Titulus στοιχηδὸν incisus litteratura Attica volgari. 1 Thuc. III, 86, 3: ἐς οὖν τὰς Ἀθήνας πέμψαντες (Ol. 88, 2. 427 a. Chr.) οἱ τῶν Λεοντίνων ξύμμαχοι κατά τε παλαιὰν ξυμμαχίαν καὶ ὅτι Ἴωνες ἦσαν, πείθουσι τοὺς Ἀθηναίους πέμψαι σφίσι ναῦς. Quod foedus quo tempore factum esset, ex hoc demum titulo cognitum est. F. 2 Ol. 86, 4 (433/2 a. Chr.) Quota prytania fuerit Acamantidis, non constat. At primam certe non fuisse titulus 26 indicat. Intellegimus igitur, tum demum, cum iam Atheniensium classis Corcyram missa esset, Leontinorum et Reginorum (n. 25) legatos Athenas venisse. Quos ipsa expeditione Corcyraea in spem auxilii Atheniensium adductos esse eo certius est, quia opportunitatem in Siciliam traiciendi cum a Corcyraeis inter argumenta quibus Athenienses in suam societatem pertrahere conabantur commemoratam esse, tum apud ipsos Athenienses in hoc consilio capiendo multum valuisse Thucydides testatur (I, 36, 2 τῆς τε γὰρ Ἰταλίας καὶ Σικελίας καλῶς παράπλου κεῖται. 44, 3 ἅμα δὲ τῆς τε Ἰταλίας καὶ Σικελίας καλῶς ἐφαίνετο αὐτοῖς ἡ νῆσος ἐν παράπλῳ κεῖσθαι). 3 Cf. 21 1. 4 ΓΟΙ Koehler.

25 Marmor Elginianum, in museo Britannico. Post Boeckhium C. I. G. 74 aliosque (cf. Kirchhoff C. I. Att. I 33) omnium accuratissime ed. Hicks Inscr. Gr. Mus. Brit. I p. 14 n. 5. (Kirchhoff C. I. Att. IV, 1, 1 p. 13. Syll.[1] 24. E. L. Hicks Manual of Gr. hist. inscriptions p. 56 n. 39). Cf. quae de titulo exposuit P. Foucart Revue archéologique XXXVIII (1877) p. 384.

[Θεοί. — Πρέσβες ἐκ ῾Ρεγίου ῾]οὶ τὲν χσυμμαχίαν | [ἐποέσαντο
καὶ τὸν ῾ὅρκ]ον· Κλέανδρος Χσεν|[. . . . . , ...]τίνο, Σιλε-
5 νὸς Φόκο, | [. . . . . Ἐπ' Ἀφ]σεύδος ἄρχοντος[1] κ||αὶ τὲς
βολὲς ῾ἐι Κριτιά]δες πρὸτος ἐγραμμ|[άτευε, ἔδοχσεν τὲι βο]λὲι
καὶ τὸι δέμοι, Ἀ|[καμαντὶς ἐπρυτάνευε, Χ]αρίας ἐγραμμάτευ|[ε,
Τιμόχσενος ἐπεστάτ]ε, Καλλί|[ας[2] εἶπε· χσυμμαχίαν εἶν]αι Ἀθε-

Titulus στοιχηδὸν incisus litteris Atticis volgaribus. De argumento cf. adn. n. 24. 1 Ol. 86, 4 (433/2 a. Chr.). 2 Cf. 21 1.

10 ναίοις καὶ ‖ [ʿΡεγίνοις. τὸν δὲ ʿόρκο](ν)[3] ὀμοσάντον ʾΑθεναι[ῖοι κατὰ
τάδε· ἔσται πι]στὰ καὶ ἄδολα καὶ ʿ[απλᾶ ʿάπαντα τὰ ἀπ ʾΑθε-
ν](α)ίον[4] ʿΡεγίνοις κα[ὶ . . . . . καὶ χσύμ]μαχοι ἐσόμεθα πισ[τοὶ
15 καὶ δίκαιοι καὶ ἰσ]χυροὶ καὶ ἀβλαβῆς ‖ [. . . . . καὶ]
ὀφελέσομεν – – – –

3 H. 4 ΔΙΟΝ.

26 Fragmentum lapidis Pentelici inventum Athenis in arce. Edd. Rangabé Ant. Hell. 115. Pittakis ʾΕφ. ἀρχ. 892. Ex Koehleri apographo Kirchhoff C. I. Att. I 179 (Syll.[1] 25. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 58 n. 41). Cf. quae de titulo disputaverunt Boeckh Opp. VI p. 72 sqq. H. Müller-Strübing Aristophanes und die historische Kritik p. 597 sqq. P. Foucart Revue arch. XXXVIII (1877) p. 388 sqq. J. M. Stahl Mus. Rhen. XL p. 439 sqq.

[ʾΑθεναῖοι ἀλέλ]οσαν ἐς Κό[ρ]κ[υραν τάδε. ʾΕπὶ ʾΑ|φσεύδος ἄρ-
χο]ντος[1] καὶ ἐπὶ τῆς βολῆς, ʿῆι Κ|[ριτιάδες[2] Φαένο] Τειθράσιος
5 πρῶτος ἐγραμμά|[τευε, ταμίαι] ἱερῶν χρεμάτων τῆς ʾΑθεναία‖[ς . . . . .
ἐκ Κερ]αμέον καὶ χσυνάρχοντες, ʿοῖς | [Κράτες Ναύτ]ονος Λαμπ-
τρεὺς[3] ἐγραμμάτευε, | [παρέδοσαν] στρατεγοῖς ἐς Κόρκυραν τοῖς |
[πρότοις ἐκ]πλέοσι, Λακεδαιμονίοι Λακιά|[δει, Προτέαι] Αἰχσονεῖ,
10 Διοτίμοι Εὐονυμεῖ[4] ‖ [ἐπὶ τῆς Αἰαν]τίδος[5] πρυτανείας πρότες

Titulus στοιχηδὸν incisus litteratura Attica volgari. 1 Cum ex traditionibus quaestorum Minervae (C. I. Att. I 117 sqq.) constet, quaestores quibus scriba erat Crates Nautonis f. Lamptrensis, in munere fuisse archonte Cratete (Ol. 86, 3. 434/3 a. Chr.), huius nomen hic reponere voluerat Rangabé. At sic inter hanc pensionem et alteram quae Glauconi eiusque collegis facta est plus integro anno intercederet. Quod cum Thucydidis narratione pugnat; accedit quod Cratetis anno primus senatus scriba fuit Metagenes (C. I. Att. I 301, 4. 315, 3). Apseudis nomen (Ol. 86, 4. 433/2 a. Chr.) restituit B. Nempe cum quaestores in munere sint ἐκ Παναθηναίων ἐς Παναθήναια, ea Hecatombaeonis pars, quae ante Panathenaea est, etiamtum antecedentis anni quaestores habet. 2 Nomen supplevit F. ex n. 24, 9. 3 Nomen supplevit Rangabé coll. C. I. Att. I 142, 1. 162, 10. 301, 19. 315, 10. 4 Thuc. I, 45, 1. 2: τοιαύτῃ μὲν γνώμῃ οἱ ʾΑθηναῖοι τοὺς Κερκυραίους προσεδέξαντο, καὶ τῶν Κορινθίων ἀπελθόντων οὐ πολὺ ὕστερον δέκα ναῦς αὐτοῖς ἀπέστειλαν βοηθούς· ἐστρατήγει δὲ αὐτῶν Λακεδαιμόνιός τε ὁ Κίμωνος καὶ Διότιμος ὁ Στρομβίχου καὶ Πρωτέας ὁ ʾΕπικλέους. Miltiadis Cimonisque familiam pagi Laciadarum fuisse etiam aliunde notum est (n. 153[2]. Boeckh p. 75). 5 Hic Αἰαντίδος aut Λεωντίδος,

πρυ|[τανευόσες, τ]ρῆς καὶ δέκα εμέραι ἐσελελυ|[θυίας . . .] ΠΗΤ.
[Ἐπὶ Ἀφσεύδος] ἄρχοντος[6] καὶ ἐπὶ τῆς βολῆς | [ἑ῾ῆι Κριτιάδες]
15 Φαένο Τειθράσιος πρῶτος ἐ‖[γραμμάτευε, ταμ]ίαι ῾ιερῶν χρεμάτον τῆς Ἀ|[θεναίας . . . . .]ες Ἐρχιεὺς καὶ χσυνάρχον|[τες, ῾οῖς Εὐθίας Αἴ]σχρονος Ἀναφλύστιος[6] | [ἐγραμμάτευε, παρέ]δοσαν
20 στρατεγοῖς ἐς Κόρ|[κυραν τοῖς δευτέρ]οις ἐκπλέοσι, Γλαύκονι ‖ [ἐκ Κεραμέον[7], Μεταγ]ένει Κοιλεῖ[8], Δρακοντί|[δει Βατῆθεν[9], ἐπὶ τῆς] Αἰαντίδος πρυτανείας | [πρότες[10] πρυτανευόσε]ς τῆι τελευ[ταίαι εμέ|ραι τῆς πρυτανείας (?) - - - - -]

---

v. 22 τρίτης aut πρώτης suppleri licet; altera expeditio aut eadem prytania, paullo plus quam viginti diebus post priorem, aut fere tribus mensibus interiectis missa est. Verisimilius illud iudicant B. et F. 6 Nomina archontis et scribae quaestorum suppleta ex tabulis traditionum (C. I. Att. I 117 sqq.). 7 Demoticum supplevit Müller-Strübing p. 600* ex scholio Aristid. p. 485, 32 Dindorf. 8 Supplevit Müller-Strübing ibid. ex n. 86, 9 ubi Ἐπιγένης Μεταγένους ἐκ Κοίλης est. 9 Lysicles Dracontidis f. Batensis est C. I. Att. I 126 sqq. Eius patrem hic agnovit Müller-Str. p. 598. Θοραιεῖ maluit Stahl nisus loco vitarum Xor. scriptoris qui de Andocide dicit τῶν δήμων δὲ Κυδαθηναιεὺς ἢ Θορεύς. Sed quod huius erroris causam fuisse sumpsit quod Leogoras quidam Thoraeensis fuisset Dracontidis pater, quem nonnulli confudissent cum cognomini Cydathenaeensi Andocidis patre, id nimis argute excogitatum est. Quidni simpliciter Andocides quidam Thoraeensis nobis ignotus cum oratore Cydathenaeensi confusus sit? Ceterum apud Thuc. I, 50, 5 de altera expeditione haec leguntur: οἱ Κορίνθιοι ἐξαπίνης πρύμναν ἐκρούοντο, κατιδόντες εἴκοσι ναῦς Ἀθηναίων προσπλεούσας, ἃς ὕστερον τῶν δέκα βοηθοὺς ἐξέπεμψαν οἱ Ἀθηναῖοι, et 51, 4: τοῖς δὲ Κερκυραίοις στρατοπεδευομένοις ἐπὶ τῇ Λευκίμμῃ αἱ εἴκοσι νῆες ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν αὗται, ὧν ἦρχε Γλαύκων τε ὁ Λεάγρου καὶ Ἀνδοκίδης ὁ Λεωγόρου, — προσκομισθεῖσαι κατέπλεον. In numero nominibusque praetorum non scriptoris error, sed corruptela inesse videtur, quales, in nominibus propriis potissimum, haud rarae sunt apud Thucydidem (B. Niese Hermae XIV p. 423 sqq.). 10 cf. not. 5.

---

27 Fragmentum marmoris Pentelici, Athenis in collectione societatis archaeologicae. Minusculis litteris ed. Kumanudis Ἐφ. ἀρχ. 1883 p. 170, maiusculis ex Koehleri apographo Kirchhoff C. I. Att. IV, 1, 2 p. 65 n. 35*c*. Cf. quae de titulo disputaverunt Kirchhoff Sitzungsber. der Ak. d. W. zu Berlin 1886 p. 303 sqq. G. Busolt Philologus L p. 583 sqq.

[Ἔδοχσεν τῆι βολῆι καὶ τὸ]ι ῾δέμοι, Ἀκα[μα|ντὶς ἐπρυτάνευε, . . .]
λεὺς ἐγρ]αμ[μ]άτ[ευ|ε, Ἐπαμείνον ἦρχε, Σιβ]ύρτιο[ς ἐ]πεστά[τε· |

5 . . . . . εἶπε· ἐς τ]ὲν πο[ίε]σιν τὸν [νε]ῶν[1] δανείσασθαι
στρα]τεγὸς τ[ὸ]ς μετὰ Π[ά|χετος[2] ἀργύριον παρ]ὰ τὸν [νῦ]ν ὄντον

Litterae Atticae volgares dispositae στοιχηδόν. Supplementa paene omnia Kirchhoffii sunt. Exeunte anno Ol. 87, 4 (429/8 a. Chr.) haec decreta esse subtili disputatione evicit idem. 1 Naves Lesbum in insulam mittendas indicari certum est. Sed quod K. classem Cleïppida duce eo profectam (Thuc. III, 3, 2) intellexit, id gravissimis rationibus impugnavit B. Namque illam quidem, missam in expeditionem navalem, nullas portasse pedestres copias, id quod ex tota Thucydidis narratione appareret, hic vero naves non ad bellum maritimum, sed ad exercitum transportandum (v. 9. 10. 18. 19) destinatas significari. Porro Cleïppidis naves cum iam circa Peloponnesum navigare paratae essent, propter periculosam rerum Lesbiacarum condicionem mutato consilio illuc delegatas, cum hic ab initio ea ipsa de causa classis contrahatur, ut Lesbum naviget. Neque antequam Cleïppides solveret navibus ad navigandum paratis adeo caruisse Athenienses, ut praeceptis quae hic v. 4. 5 et 14—17 legerentur opus esset, siquidem paullo post illum Asopius Phormionis f. cum triginta navium classe in Acarnaniam profectus esset (Thuc. III, 7, 1). Sic igitur ex Busoltii sententia res gestae sunt: Antequam Peloponnesii ex Attica decederent, medio fere mense Iunio a. 428 a. Chr. n., cum labare Mytilenaeorum fidem mutiatum esset, Athenienses Cleïppidam cum quadraginta navibus illuc miserunt. Qui cum mari quidem superior esset, Mytilenaei ab eo petiverunt ut ipsis Athenas legatos mittere liceret. Hi cum infecta re rediissent, iam defecerunt Lesbii omnes praeter Methymnaeos et aperte Atheniensibus bellum fecerunt (Thuc. III, 5, 1: οἱ δ' ἐκ τῶν Ἀθηνῶν πρέσβεις ὡς οὐδὲν ἦλθον πράξαντας, ἐς πόλεμον καθίσταντο οἱ Μυτιληναῖοι καὶ ἡ ἄλλη Λέσβος πλὴν Μηθύμνης). Sed in hoc bello cum propter inopiam militum gravis armaturae insula potiri nequiret Cleïppides, ut sibi submitteretur flagitavisse videtur; qua de causa paullo post quam Asopius vela dedit, medio fere mense Iulio, decretum est, ut exercitus illuc mitteretur. Quod decretum ipsum quidem (quod tangitur v. 9. 10 [τὸς — τεταγ]μένος πλεῖν ἐπὶ τ[ὲν τῆς Λέσβο φυλακὲν]) intercidit, sed exstat hoc de navibus quibus illi transportarentur partim perficiendis partim ex Macedonia atque aliunde contrahendis. Quae res vix ante alteram m. Augusti partem dimidiam effici poterant; tum vero ne statim mitterentur impeditum est Lacedaemoniorum opera, qui cum legati Mytilenis missi Spartam atque inde Olympiam ad ferias (ante medium m. Augustum) venissent, in Isthmum usque exercitu progressi sunt simulque naves ex sinu Corinthio in Saronicum traduxerunt iteratam in Atticam incursionem minitantes (Thuc. III, 15, 1). Sed cum centum navibus illuc missis Athenienses adeo terruissent Peloponnesios, ut infecta re domum redirent, iam mense Septembri ad finem vergente expeditio Lesbiaca, de qua praeparanda plus quam duobus mensibus ante hoc plebiscitum factum erat, Pachete duce (v. not. 2) Mytilenas missa est. 2 Supplevit Bus. coll. Thuc. III, 18, 3: οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πυνθανόμενοι ταῦτα, τούς τε Μυτιληναίους τῆς γῆς κρατοῦντας καὶ τοὺς σφετέρους στρατιώτας οὐχ ἱκανοὺς ὄντας ἔργειν, πέμπουσι περὶ τὸ φθινόπωρον ἤδη

δ|[εμάρχον[3] τοῖς σκευοργ]οῖς· ʿὁ δ' ἂν δανεί|[σοσιν, ἀποδόντον αὐτο]ῖς πά[λ]ιν ʿοι τρι|[εροποιοί[4]. τὸς δὲ τεταγ]μένος πλεῖν ἐπὶ τ||[ὲν τῆς Λέσβο φυλακὲν ʿ]ος τάχιστα ἀποσ|[τελάντων ʿοι στρατεγ]οί· εἰ δὲ μέ, ἐσαγό|[ντον αὐτὸς θανάτο ἐς δ]ικαστέριον ʿο[ι | πρυτάνες, ὅσπερ ἂν εἰ μ]ὲ ἔθελον τὸς ἀπι|[όντας ἐξελθεῖν. τῆς δὲ] κομιδῆς τὸν νε[ῶ||ν . . . . . ἐ]γ Μακεδονίας σ. | . . . . . ἐπιμ]ελ[ε]θῆναι, ʿόπος | [κομισθῶσιν ʿος τάχισ]τα ʾΑθέναζε καὶ π|[αρασκευασθῶσι, ʿόπος] ἂν κομίζεται ʿε | [στρατιὰ ʿε ἐς Λέσβο φυ]λακὲν τὲν ἀρίστ||[εν. ἐὰν δέ τις μὲ ποέσει] κατὰ ταῦτα, ὀφέλ|[εν χιλίας δραχμὰς αὐτὸ]ν ʿιερὰς τῆι ʾΑθ|[εναίαι. τῶι δε πρότοι ἐλθ]όντι καὶ κομ[ί|σαντι . . . . .]α ʿο δ[ῆμος ----------]

ἀρχόμενον Πάχητα τὸν ʾΕπικούρου στρατηγὸν καὶ χιλίους ὁπλίτας ἑαυτῶν. Qui non diversi sunt ab eis quibus hic naves parari iubentur (not. 1). 3 Hoc quoque suadet, ne de Cleïppidae classe titulum interpretemur. Nam priusquam ea mitteretur, vix pecuniae ex sociorum tributis proximis Dionysiis numeratae ita exhaustae esse poterant, ut e pagorum aerariis mutuas sumere cogeretur respublica. Bus. 4 Cf. Arist. ʾΑθ. πολ. 46, 1: ποιεῖται δὲ (ἡ βουλὴ) τὰς τριήρεις, δέκα ἄνδρας ἐξ ἁπάντων ἑλομένη τριηροποιούς. Apud Demosthenem XXII, 17 commemoratur ὁ τῶν τριηροποιικῶν ταμίας. Eiusdem in tabulis navalibus saepius mentio fit (Boeckh Staatshaushaltung der Athener I[2] p. 234 sq. 351).

---

28 Basis marmoris Pentelici inventa ad Propylaea. Post Pittakin (Ἐφ. ἀρχ. 1082) aliosque ex Koehleri Velsenique apographis ed. Kirchhoff C. I. Att. I 340 (Syll.[1] 26. E. L. Hicks Manual of Greek historical inscriptions p. 65 n. 45).

Ἐποίκον | ἐς Ποτείδαιαν.

Litteratura Attica. ʿCf. Thuc. II, 70, 4: καὶ ὕστερον (post captam Potidaeam) ἐποίκους ἑαυτῶν ἔπεμψαν ἐς τὴν Ποτείδαιαν καὶ κατῴκισαν. Gesta haec Ol. 87, 4ʿ (429/8 a. Chr.) Kirchhoff.

---

29 Fragmenta quinque marmoris subfusci. *a* et *b*, reperta Athenis in arce, edidit (*a* post Rangabin Ant. 302 et Pitt. ʾΕφ. ἀρχ. 1427 ex Velseni et Koehleri, *b* primus ex Koehleri apographo) Kirchhoff C. I. A. I 96. *c d e* Kumanudis ʾΑθηναίου V p. 168. 169. Ex Koehleri apographo Kirchhoff C. I. A. IV, 1, 1 p. 22 (Syll.[1] 27).

Cf. quae de titulo disputaverunt J. M. Stahl Mus. Rh. XXXVIII p. 145 sqq. et H. Swoboda Serta Harteliana p. 28 sqq.

c

[----------ἐγραμμάτ]ευε.
[Ἔδοχσεν τẽι βολẽι καὶ τõι δέμοι. Ἀκαμα]ντὶς ἐπρ|[υτάνευε,
------ἐγραμμάτευε, ------]θος ἐπε|[στάτε, --------εἶπε-----]
χει ‖-----

ad

5 --------ντας-------ε-----|------αι Ἀθεν[αῖο]ι κελεύοσ[ι
--------| . . δί]καις διδόν[τα]ς πρὸς Ἀθεν[αίον τὸς ἐπισκόπο|ς[1]
κα]τὰ τὰς χσυ[μβο]λὰς ῾αὶ ἔσα[ν πρὸς Μυτιλεναίο|ς[2]. κ]αὶ τοῖς
10 κλε[ρό]χοις, ῾ὅσα ἐπο[λέθε ὄντα ἐπὶ τõν ‖ ἀγ]ρὸν πρὶν ἀ[πο]δοθẽναι
αὐτοῖς [τὲγ γẽν[3] υπὸ τõν | στ]ρατεγõν [καὶ] τõν στρατιοτõν [ἀποδõναι Μυτιλ|εν]αίον τὸς ἔχοντας. καὶ ἀναγράφ[σαι ταῦτα τὸν γ|ρα]μματέα τẽς βολẽς ἐστέλει λιθ[ίνει καὶ καταθ]|ẽναι ἐμ πόλει
15 τέλεσι τοῖς⟨ς⟩ [Μυτιλεναίον. ταῦ]‖τα μὲν ἀναγράφσαι καὶ κ[αλέσαι τὲν πρεσβείαν[4] τ]|õν Μυτιλεναίον ἐπὶ χ[σένια ἐς τὸ πρυτα-

---

Litterae volgares Atticae στοιχηδὸν incisae. Apparet fragmentum ad cleruchos Ol. 88, 2 (427 a. Chr.) in insulam Lesbum deductos pertinere (Thuc. III, 50, 2. 3 ὕστερον δὲ φόρον μὲν οὐκ ἔταξαν Λεσβίοις, κλήρους δὲ ποιήσαντες τῆς γῆς πλὴν τῆς Μηθυμναίων τρισχιλίους, τριακοσίους μὲν τοῖς θεοῖς ἱεροὺς ἐξεῖλον, ἐπὶ δὲ τοὺς ἄλλους σφῶν αὐτῶν κληρούχους τοὺς λαχόντας ἀπέπεμψαν· οἷς ἀργύριον Λέσβιοι ταξάμενοι τοῦ κλήρου ἑκάστου τοῦ ἐνιαυτοῦ δύο μνᾶς φέρειν αὐτοὶ εἰργάζοντο τὴν γῆν. Ab eo pendere videtur Diodorus XII, 55, 10 τὴν Λέσβον ὅλην πλὴν τῆς Μηθυμναίων χώρας κατεκληρούχησαν. De rationibus quae inter hos et Mitylenaeos intercedant hic praecipitur. 1 Lites inter cleruchos et Mitylenaeos ab episcopis Atheniensium Mytilenis diiudicantur. Inde merito collegit Sw., errare Foucartum Koehlerum aliosque qui cleruchos non Lesbum migrasse, sed Athenis manentes mercedem agrorum locatorum percepisse statuerent; nam si ita esset non cleruchos Lesbum, sed Mytilenaeos Athenas ad iudicia se conferre coëgissent. Neque verba κληρούχους ἀπέπεμψαν illi opinioni conveniunt. Cur tamen locati sint agri, bene explicat Sw. Nempe nolebant Athenienses cleruchos suos ruri dispersos agriculturae negotiis ab officiis militaribus retineri, sed in oppidis ac maxime quidem Mytilenis habitantes praesidii vicibus fungi. 2 Supplevi. ξυμβολαὶ Atheniensibus cum Mitylenaeis, sociis liberis et immunibus, fuerant ante defectionem. Ex iis lites inter cleruchos et Mitylenaeos diiudicari iubentur. 3 Supplevi. 4 Agros quidem amiserant, sed rempublicam retinuerant; eius nomine legatio Athenas missa est. Sane non sui iuris fuit civitas, sed magistratibus Athenis missis parebat (v. 3).

νεῖον ἐς] | αὔριον· τοῖς δὲ κλ[ερόχοις .....] | γῆς
ἀνταποδο---------- | .... εδο-----

b

20 --------το|[----------ἐ]ὰν δόχσ|[ει----------'Αθεν]αίοις
'οτ|[---------- Μυτιλεν]αίον καὶ ἀπὸ | ---------- μος δ.... ι||
25 --------- αὐτο----

e

-----ι-----|[-----'ο δ]ῆμος 'ο 'Αθεν[αίον---|---]ν καὶ αὐτο
----|---- υφ-----

---

30 Lamina aeris fracta in tres partes, inventa Dodonae. Dextras duas ed. C. Carapanos Dodone et ses ruines p. 47 tab. XXVI, 2; sinistram, quae in museum regium Berolinense pervenerat, adiunxit M. Fränkel, Arch. Zeitung XXXVI (1878) p. 71; cf. p. 114 (Syll.[1] 28).

'Αθεναῖοι ⁝ ἀπὸ Πελοπον[ν]|εσίον.[1] ναυμαχ|ίαι ⁝ νικέσαντες ⁝ ἀ[νέθεσαν].

Litteratura Attica; ny utrimque lineas obliquas habet, alpha nonnunquam mediam paullulum inclinatam. At sigma iam quattuor linearum est. Quare malo cum Haussoulliero Bull. de corr. Hell. V (1881) p. 12 ad res a Phormione in sinu Crisaeo Ol. 87, 4 (429 a. Chr.) bene gestas (Thuc. II, 83 sqq.) quam cum Fränkelio ad certamina anni 459/8 a. Chr. (cf. n. 9 cum notis) referre. 1 Punctum in aere est.

---

31 Basis marmoris triangula, quae Victoriae statuam sustinebat, inventa die 20. Dec. 1875 Olympiae prope angulum templi qui inter meridiem et orientem solem spectat. Ed. E. Curtius Arch. Ztg. XXXIII p. 178 n. 1. (Syll.[1] 30. E. L. Hicks Manual of Greek historical inscriptions p. 81 n. 49). Imago tituli a Purgoldo delineata exhibetur Olympia V p. 377 n. 259; cf. Add. p. 799 sq. Cf. quae de titulo exposuerunt A. Michaëlis Arch. Ztg. XXXIV p. 169 sq. R. Weil ibid. p. 229. H. Brunn Sitzungsber. der Ak. zu München 1876 p. 338. Schubart Jahrb. f. Phil. CXIII p. 397. L. Urlichs Bemerkungen über den olympischen Tempel u. s. Bildwerke, Würzburg 1877. J. Schubring Arch. Ztg. XXXV p. 59 sqq.

F. Koepp Mus. Rhen. L p. 268 sqq. H. Pomtow Jahrb. f. Phil. CCXLIII (1896) p. 527 sqq. 577 sqq.

Μεσσάνιοι καὶ Ναυπάκτιοι[1] ἀνέθεν[2] Διὶ
Ὀλυμπίωι δεκάταν ἀπὸ τῶμ πολεμίων[3].

Παιώνιος ἐποίησε Μενδαῖος[4]
καὶ τἀκρωτήρια[5] ποιῶν ἐπὶ τὸν ναὸν ἐνίκα.

Litteratura totius tituli Ionica volgaris, sermo v. 1. 2 Doricus, v. 3. 4 Atticus aut Ionicus praeter vocem ναὸν neutri dialecto accommodatam, sed ex usu qui Olympiae obtinebat receptam. 1 Messeniis ex patria expulsis Naupactum anno 456/5 a. Chr. domicilium ab Atheniensibus datam esse notum est. At hic titulus veteres incolas certe non omnes expulsos esse, sed partem eorum cum colonis Messeniis in unam civitatem coaluisse demonstrat. Cf. R. Weil ap. Pomtow p. 639. 2 Paus. V, 26, 1: Μεσσηνίων δὲ τῶν Δωριέων οἱ Ναύπακτόν ποτε παρὰ Ἀθηναίων λαβόντες ἄγαλμα ἐν Ὀλυμπίᾳ Νίκης ἐπὶ [τῷ] κίονι ἀνέθεσαν. τοῦτό ἐστιν ἔργον μὲν Μενδαίου Παιωνίου, πεποίηται δὲ ἀπὸ ἀνδρῶν πολεμίων, ὅτε Ἀκαρνᾶσι καὶ Οἰνιάδαις (ἐμοὶ δοκεῖν) ἐπολέμησαν (paucis post 456 a. Chr. annis, cf. Paus. IV, 25). Μεσσήνιοι δὲ αὐτοὶ λέγουσι τὸ ἀνάθημά σφισιν ἀπὸ τοῦ ἔργου τοῦ ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ νήσῳ μετὰ Ἀθηναίων, καὶ οὐκ ἐπιγράψαι τὸ ὄνομα τῶν πολεμίων σφᾶς τῷ ἀπὸ Λακεδαιμονίων δείματι, ἀπὸ Οἰνιαδῶν δὲ καὶ Ἀκαρνάνων οὐδένα ἔχειν φόβον. Utrumque meram coniecturam esse neque Pausaniae aequales aliunde atque ex hoc monumento quicquam de occasione qua dedicatum esset compertum habuisse apparet. Atqui Pausaniae quidem coniectura propter temporis rationes reicienda est, quia post templum perfectum demum Victoria dedicata est (cf. not. 5). Messeniorum autem opinio argumento omnino futili quod est de timore nititur (cf. not. 3). Quare non video quid aliud restet, nisi ut de rebus prospere gestis contra finitimos bello Archidamio quod dicitur cogitemus. Ex his autem certaminibus prospero eventu insignia sunt quae Thuc. III, 105—113 Demosthene duce contra Ambraciotas sociosque gesta narrat hieme Ol. 88, 3 (426/5 a. Chr.). Pomtow Victoriam vere anni 423 a. Chr. erectam existimat rationibus usus admodum probabilibus. Idem monstrat monumentum paene geminum huius paullo ante ab iisdem Messeniis et Naupactiis Delphis dedicatum esse. 3 Formula, cuius sex alia exempla epigraphica praeter hoc a sexto ad alterum a. Chr. n. saeculum praesto sunt (n. 3. 15, 1. 97, 3. Fouilles d'Epidaure I p. 39 n. 18. Bull. de corr. Hell. I (1877) p. 84 n. 17. XV (1891) p. 629) itemque aliquot monumenta a Pausania commemorata (V, 24, 7. 26, 6), neutiquam insolita fuit, ut appareat inepte causam finxisse posteriores Messenios, cur proavi hostium nomen tacuissent. 4 Praeter notam urbem Pallenes aliam fuisse Kirchhoff Studien zur Gesch. des Gr. Alph.[4] p. 120 not. 1 demonstravit ex Pausania V, 27, 12 (Μενδαίοις δὲ αὐτοῖς γένος τε Ἑλληνικὸν καὶ ἀπὸ Ἰωνίας ἐστίν, οἰκοῦσι δὲ ἀπὸ θαλάσσης ἄνω τῆς πρὸς Αἴνῳ πόλει), ubi et situs et originis definitio de illa cogitare vetat. Inde autem Paeonium oriundum fuisse litteratura

tituli Ionica, non Chalcidica, testimonio est. 5 Statuas in aëtomate orientali collocatas quas a Paeonio sculptas esse Paus. V, 10, 8 refert, Curtius intellexerat. At iure Michaëlis monet, ἀκρωτήρια esse quae in quaque re extrema sint, ita ut vox in totum quidem fastigium, sed non in statuas intra tympanum positas quadret. Intellegenda potius ornamenta in summo fastigio et duobus angulis imposita; de quibus Paus. V, 10, 4: ἐν δὲ Ὀλυμπίᾳ λέβης ἐπίχρυσος ἐπὶ ἑκάστῳ τοῦ ὀρόφου τῷ πέρατι ἐπίκειται καὶ Νίκη κατὰ μέσον μάλιστα ἕστηκε τὸν ἀετόν, ἐπίχρυσος καὶ αὕτη.

---

32 Tabula a superiore parte fracta. Cum Fourmontus Athenis invenisset 'apud Mich. Ἀστρακάρη', ab Elgino in Angliam delata exstat in Museo Britannico. Post Clarkium Itin. P. II. S. II p. 593. Boeckhium C. I. G. 171 aliosque (Kirchhoff C. I. Att. I 446) accuratissime ed. Hicks Inscr. Gr. Mus. Brit. I p. 104 n. XXXVIII (Kirchhoff C. I. Att. IV, 1, 1 p. 46. Syll.[1] 31).

---------- ---------
[Θ]ράσ[ιππ]ο[ς] ----------
Ὀ⟨ι⟩νασ(ί)φ(ι)λος ----------
Ἀριστόνυμος ---------

Titulus στοιχηδὸν exaratus litteratura Attica volgari recensum continet civium qui uno anno in bello ceciderunt. Quem annum propter Pyli mentionem (I v. 48) neque Ol. 88, 4 (425/4 a. Chr.) priorem neque Ol. 92, 4 (409/8 a. Chr.) posteriorem esse posse apparet. Quo ex numero si eos annos quibus bellum cum Peloponnesiis non fuit (89, 2. 89, 4—91, 2) exemeris, restant tres belli Archidamii quod dicitur 88, 4 (425/4), 89, 1 (424/3), 89, 3 (422/1 a. Chr.), et sex priores belli Deceleici ab Ol. 91, 3 (414/3 a. Chr.) ad 92, 4 (409/8). Ex illis uni anno 88, 4 (425/4 a. Chr.) hunc numerum caesorum convenire monuit K., quia duobus reliquis proelia Deliacum et Amphipolitanum, magna civium iactura funestum utrumque, commissa essent. Illo autem anno ad Solygeam quinquaginta fere Athenienses caesos esse (Thuc. IV, 44, 6), in Sphacteriae expugnatione paucos (IV, 38, 5), praeterea nusquam quicquam memorabile gestum. Bergkius (Meineke fr. com. II, 2 p. 1004) maluit ad belli Deceleici tempora descendere, sed cur annum potissimum Ol. 92, 1 elegerit non liquet. In superiore parte lapidis loca ubi illi cives, qui deinde tributim recensentur, et peregrini occiderunt, perscripta erant ut n. 9, 2. 3. Quibus in fine prioris columnae subiunguntur loca quaedam, ubi singuli aut perpauci cives caesi erant; hos omnes K. Antiochidis fuisse putat; sed mirum esset, quod in hac una tribu sexiens aut adeo saepius factum est, id in nulla ex reliquis vel semel usu venisse. Immo hi nulla tribuum ratione habita recensentur. Primae columnae laterculus cives ex ipsa Attica missos, alterius cleruchos continet. (Cf. C. I. Att. I 443. 444); Cleonem Imbrios Lemniosque hoplitas Pylum duxisse testis est Thuc. IV, 28, 4. K.

Αἰ[σχί]νες	---------	
5 Σμ . . . . ς	---------	
Οι	---------	
Λύσιππος	---------	
Καλλιφῶν	--------	
Σπουδίας	. . . . . ιφ ----	
10 Φερεκλῆς	. . . . στρ -----	
Παυσιάδες	Τί[μ]αν[δρος]	
Φιλιππίδες	Εὔβου[λος aut -λίδες]	
Κεκροπίδος	Μνεσ------	5
Λυκομέδες	Οἰνῆιδ[ος]	
15 Θεόδοτος	Τελικράτ[ες]	
Λυκῖνος	Χαρι	
Ἀναίτιος	Δεμόστρατ[ος]	
Μενεκλῆς	Κεκροπίδος	10
Φρύνιχος	Λύκον	
20 Ἱπ(π)οθοντίδος	Τιμοδεμί[δες]	
Θεότιμος	Σοιναύτ[ες]	
Σκυροκλῆς	Λεοχάρε[ς]	
Χαρίας		
Εὐάγγελος	Αἰαντίδος	15
25 Νικόστρατος	Γλαυκο.	
Θρασύμαχος	Θράσον	
Φανίας	Ἀντιο[χί]δ[ος]	
Καλλικλῆς	Ἀντιόφεμος	
Ἐχσοπιάδες	Ἐπιτελίδ[ες]	20
	Εὐθύμαχος	
30 Αἰαντίδος	Νίκιππος	
Κρατῖνος		
	ἔνγρα[φοι][1]	
Ἀντιοχίδος	Ἱέρον	
Ἀριστομέδες	Ἀντιφάνες	25
Ἀμεινοκλῆς	τοχσόται[2]	
35 Αἰσχίνες	Φίλιππος	
Παντακλῆς	Ναύπακτος	
Χαρίδεμος	Δέχσιος	

1 Inquilini hoplitarum catalogo inscripti. Boeckh. 2 Sagittarios quadringentos Cleon ad Pylum habuit. Thuc. IV, 28, 4.

Τιμόχσενος
Ἀντιφάνης
ἐμ Ποτειδαίαι[3]
Παντακλῆς
Αγνόδεμος
Ἀρχίας
ἐν Ἀμφιπόλει
Φιλόφρον
ἐπὶ Θράικες
Εὐκράτες
ἐμ Πόλοι
Εγ⟨εσ⟩ίας[4]
ἐν Σερμυλίαι
Πολύμνεστος
ἐς Σίγγοι
Παυσ⟨αν⟩ίας[5]
[Ἀντιφάνες] *erasum*

Μνεσαγόρας
Ἑρακλείδες
Ἑρόφιλος
Ὀνέσιμος
Ἱερ[ο]κλῆς
Ἀναχσι-----
χσένοι[6]
Ἀθενόδορος
Εὐφραῖος
Χαιριγένε[ς]
Ποσεί[δι]ππος
Μένον
Στράτον

3 'In Thraciae regionibus quamquam instructa acie nusquam est decretum hoc anno, tamen seditiose agentibus Chalcidensibus et Bottiaeis e praesidiis Atheniensium, quae agebant in huius regionis urbibus, aliquot milites haud ita multos in expeditionibus aut etiam in insidiis interfectos esse licebit statuere' K. 4 Ἑγησίας erasis duabus litteris in Ἑγίας mutatum. 5 Παυσανίας erasis duabus litteris in Παυσίας mutatum. 6 Socii.

33 Tabula marmoris Pentelici inventa in theatro Bacchi. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 45 (Schöll Arch. Beitr. aus Griechenland p. 54 sqq.). Rangabé Ant. Hell. 250. Sauppe (adhibito L. Rossii apographo) Inscr. Macedonicae quattuor p. 6 sqq. Boeckh (E. Curtii exemplo usus) Staatsh. der Athener II² p. 748 sqq. Ex Velseni apographo Kirchhoff, Abh. der Akad. der Wissensch. zu Berlin 1861 p. 555 sq. C. I. Att. I 40 (Syll.¹ 32. E. L. Hicks Manual of Greek historical inscriptions p. 62 n. 44. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 83 n. 74).

Μεθοναίον ἐκ Πιερ[ίας].

[Φ]αίνιππος Φρυνίχο ἐγραμμάτ[ευεν][1].

Titulus στοιχηδὸν exaratus (praeter v. 1. 2) litteratura Attica (sed v. 51 Γ, 21. 41. 52 Η est). 1 Hic scriba decreta incidenda curavit; iam cum ex

[Ἔδ]οχσεν τεῖ βολεῖ καὶ τοῖ δέμοι, Ἐρεχθὲις ἐπρ[υτάν|ευσε[2]], Σκό-
5 πας ἐγραμμάτευε, Τιμονίδες ἐπεστάτε· [Διοπ||εί]θες εἶπε· δι[α]-
χειροτονεσαι τὸν δεμον αὐτίκ[α πρὸ|ς Μ]εθοναίος εἴτε φόρον δο-
κεῖ τάττεν τὸν δεμο[ν αὐτ|ίκ]α μάλα, ἢ ἐχ[σ]αρκεν αὐτοῖς τελεν
ʿόσον τεῖ (θ)ε[οῖ[3] ἀπ|ὸ τ]ὸ φόρο ἐγίγ(ν)ετο[4] ʿὸν τοῖς προτέροις
Παν[αθεναίο|ις] ἐτετάχατο φέρεν, τὸ δὲ ἄλλο ἀτελες ἓνα[ι· τον
10 δὲ ὀφ||ει]λεμάτον, ʿὰ γεγράφαται τοῖ δεμοσίοι [τοῖ τὸν Αθεν|αί]-
ομ Μεθοναῖοι ὀφείλοντες, ἐὰν ὅσι ἐπιτ[έδειοι Ἀ|θε]ναίοις ὅσπερ
τε νῦν καὶ ἔτι ἀμείνος, ἐπι[τρέπεν τ|ε τ]άχσιν περὶ τες πράχσεος
Ἀθεναίος, καὶ ἐὰ[ν κοινὸ|ν] φσέφισμά τι περὶ τὸν ὀφειλεμάτον
15 τὸν ἐν τε[σι στέ||λε]σι[5] γίγνεται, μεδὲν προσέκέτω Μεθοναίο[ις,
ἐὰμ μ|ὲ χ]ορὶς γίγνεται φσέφισμα περὶ Μεθοναίον· π[ρέσβε|ς δ]ὲ
τρες πέμφσαι ʿυπὲρ πεντέκοντα ἔτε γεγον[ότας π|ρὸ]ς Περδίκκα[ν],
εἰπεν δὲ Περδίκκαι, ʿότι δοκε[ῖ δίκα|ιον] ἓναι ἐὰν Μεθοναίος
20 τεῖ θαλάττει χρεσθα[ι, μεδὲ || ἐχσ]ἔναι ʿορίσασθαι[6], καὶ ἐὰν εἰσ-
εμπορεύεσθ[αι καθ|άπε]ρ τέος ἑ[ς] τ[ὲ]ν χόραν, καὶ μήτε ἀδικεν
μ[έ]τε [ἀ]δ[ικεσ|θαι], μεδὲ στρα[τ]ιὰν διὰ τες χόρας τες Μεθ[ο]ναίον
[διάγ|εν ἀ]κόντομ [Με]θοναίον, καὶ ἐὰμ μὲν ομολ[ο]γοσιν [ʿεκ|ά-
25 τερ]οι, χσυ[μβι]βασάντον ʿοι πρέσβες, ἐὰν δὲ μέ, [πρεσ||βεί]αν
εκάτ[ερ]ο[ι] πεμπόντον ἐς Διονύσια, τέλος [ἔχο|ντας][7] περὶ ʿὸ[ν] ἂν
διαφ(έ)ρονται[8], πρὸς τὲν βολὲν κα[ὶ τὸν | δε]μον· ε[ἶπ]εν δὲ

Thuc. IV 118, 11 constet, anni Ol. 89, 1 (424 a. Chr.) mense Elaphebolione, prytania Acamantidis, Phaenippum quendam scribam senatus fuisse, K. p. 585 coniecit, in infima parte lapidis quartum plebiscitum ea ipsa prytania factum periisse, cuius in fine praeceptum fuisset ut cum ipso tria antiquiora de Methonaeis decreta in tabula marmorea inciderentur. 2 Etsi prytaniae numerus non additur, argumentum tituli ipsum anni initium indicat; qui annus cum propter pacem cum Perdicca anno Ol. 87, 2 antiquior, propter alterius decreti aetatem fine anni Ol. 88, 2 recentior esse non possit, accuratius definitur eo quod v. 8 Panathenaeis anni superioris socios censos fuisse traditur; atqui hoc intra illorum annorum terminos non factum esse nisi Ol. 87, 4 monuit Koehler, Urk. und Unters. p. 138, quare ad primam anni Ol. 88, 1 prytaniam (m. Iulio aut Augusto 428 a. Chr.) hoc decretum pertinere. 3 ΤΕΙϹϹ. 4 ΕΛΙΛΙΕΤΟ; significatur sexagesima (C. I. Att. I, 260, 7). 5 [πόλε]σι R. (Sauppe, B.); sed quia neque litterarum numerus convenit neque recte ἐν ταῖς πόλεσι dicitur de eis quae ipsae civitates debent, emendavit K. p. 561 not. 1. Tabulae intellegendae sunt, in quibus debitores aerarii recensentur. 6 Supplevit K. p. 561 not. 2. Vetatur Perdiccas pro suo arbitrio terminos constituere, extra quos Methonaeis navigare non liceat. 7 Sic Schöll (K.); Sauppii ἴσχουσαν sermonis usu, reliquorum ἔχουσαν litterarum numero refutatur. 8 ΔΙΑΦΙΡΟΝΤΑΙ.

[Π]ερδίκκαι, ʿότι ἐὰν ʿοι στρατι[ῶται | ʿοι][9] ἐμ Πο[σ]ειδ[ί]οι[10] ἐπαι-
νῶσι, γνόμας ἀγαθὰς ʿέ[χσοσι | περὶ] αὐτῶ Ἀθε[ν]αῖοι. ἐχειροτό-
30 νεσεν ʿο δῆμος [Μεθον||αίο]ς τελὲν ʿ[όσο]ν τῆι θεῶι ἀπὸ τῶ φόρο
ἐγίγνε[το ʿὸν | τοῖ]ς προτέρο[ις] Παναθεναίοις[11] ἐτετάχατο φ[έρεν,
τῶ | δὲ ἄ]λλο ἀτε[λῆς ἔ]ναι[12]. Ἔδοχσεν τῆι βολῆι καὶ [τῶι δέμ|οι,
ʿ]Ιπποθο[ντὶς ἐ]πρυτάνευε[13], Μεγακλείδες [ἐγραμμά|τευ]ε, Νι[κ]ο[.....
35 ἐ]πεστάτε· Κλεόνυμος εἶπε· Μ[εθοναί||οις] ε[ἶ]ν[αί τε] ἐχ[σά]γεν ἐγ
Βυζαντίο σίτο μέχ[ρι . . . . α|κισχ]ιλίον μεδίμνον τῶ ἐνιαυτῶ
εκάστο, ʿοι [δὲ Ἑλλε|σπ]οντοφύλακες μέτε αὐτοὶ κολυόντον ἐχσάγεν
μ[έτ|ε ἄλ]λον ἐόντον κολύεν, ἢ εὐθυνέσθον μυρίαισι δρ[αχ|μαῖσ]ιν
40 έκαστος. γραφσαμένος δὲ πρὸς τὸς Ἑλλεσπ[ον||το]φύλακας ἐχσάγε[ν]
μέχρι τῶ τεταγμένο. ἀζέμιος [δὲ | ἔσ]το καὶ ε ναῦς ε ἐχσάγοσα.
ʿότι δ' ἂν κοινὸν φσήφ[ισμ|α π]ερὶ τὸν χσυμμάχο[ν] φσεφίζονται
Ἀθεναῖοι πε[ρὶ β|οε]θείας ἢ ἄ[λ]λο τι προ[σ]τάττο[ν]τες τῆσι πόλεσι
ἢ [περ|ὶ σφ]ὸν [ἢ] περὶ τὸν πό[λεο]ν, ʿότι ἂν ὀνομαστὶ περὶ τ[ῆς
45 π||όλε]ος τῆ[ς] Μεθοναίον φσεφίζονται, τοῦτο προσέ[κεν | αὐτοῖ]ς,
τ[ὰ] δὲ ἄλλα μέ, ἀλλὰ φυλάττοντες τὲν σφετ[έρα|ν αὐτὸν ἐ]ν τῶι

---

9 Sic K. C. I. Att. στρατευόμενοι Sauppe (K. comm. acad.) στρατηγοὶ ʿοι R. (B.), quod propter spatii rationes admitti nequit. 10 Propter varietatem lectionum (vide C. I. Att.) discerni nequit utrum Ποσειδίῳ an Ποτειδέᾳ fuerit. Illud tamen verisimilius, quia tertio loco ⊼ legerunt Rangabé Ross Lebas Curtius, I (pro T) solus P. (V. litteram plane evanuisse indicat), paenultimo O Lebas Rangabé, ∩ V., Λ solus Ross (reliqui litteram omittunt). Aut Pallenes paeninsulae promunturium (Ποσειδώνιον Thuc. IV, 129, 3. *Posideum* Liv. XLIV, 11, 3) aut aliud inter Argilum et Stagirum situm (Ποσιδήιον Herod. VII, 115) indicari iudicat Kirchhoff p. 593. Cur tum ibi fuerint milites, obscurum est; nam quae priores de Mendes obsessione dixerunt, et cum temporis definitione ex altero decreto petita pugnant et per se improbabilia sunt (K. p. 568 sqq.). 11 Panathenaeis maioribus quidem omnium sociorum legati Athenas conveniebant, ut Minervae sacra facerent (C. I. Att. I, 37, 46 sqq.), minoribus certe multos cives ex foederatis urbibus illuc venisse consentaneum est. Quare tum potissimum publice pronuntiatum est quantum quaeque civitas tributi penderet. Administrationis vero harum pecuniarum tempora non, ut antea existimabam, per annua spatia a Panathenaeis ad proxima Panathenaea pertinentia dividebantur, sed prytaniarum ordinem sequebantur, qui tum ab anno civili discrepabat. B. Keil Hermae XXIX p. 57. 12 C. I. Att. I, 257, 50 sqq. Ol. 88, 2 (427 a. Chr.) aut 88, 3 (426) Methonaei recensentur inter πόλεις αἳ αὐτὴν τὴν ἀπαρχὴν ἀπήγαγον. 13 Primam prytaniam esse ex v. 52. 53 (ἡ πρυτανεία ἡ δευτέρα) apparet. Annus Euthyni archontis (Ol. 88, 3. 426 a. Chr.) agnoscitur ex scribae nomine coll. C. I. Att. I, 273, 5 ἐπὶ τῆς βουλῆς ᾗ Μεγακλείδης πρῶτος ἐγραμμάτευεν, ἐπὶ Εὐθύνου ἄρχοντος. Kirchhoff p. 573.

τεταγμένοι ὄντον[14]. ἃ δὲ ʿυπὸ Περδ[ίκκ|ο ἐδικεῖσ]θαί φασι, βο-
λεύσασθαι Ἀθ(ε)ναίος[15] ʿότι ἃ[ν δο|κ]εῖ [ἄχσι]ον εἶναι περὶ Μεθο-
50 ναίον, ἐπειδὰν ἀπαν[τέσ||ο]σι ἐ[ς τὸ]ν δεῖμον ʿοι πρέσβες [ʿ]οι παρὰ
Περδίκκο, [οί | τ]ε μετ[ὰ Πλ]ειστίο οἱ[χ]όμενοι καὶ οι μετὰ Λεο-
γό[ρο. τε|σ]ι δὲ [ἄλλε]σι πό(λ)ε[σι[16] χ]ρηματίσαι, ἐπειδὰν ἐσέλ[θει
ʿε | π]ρυ[ταν]εία ε δευτ[έρα] μετὰ τὰς ἐν τοῖ νεορίοι ε[ὐθὺς | έδρας][17]
55 ἐκκλεσίαν [πο]έσαντες. συν[ε]χῶς δὲ ποῆν τ[ὰς ἐκ||κλησία]ς, ἕως ἂν
δι[απρ]αχθῆι, ἄλλο δὲ προχρεμα[τίσαι | τούτο]ν μεδέν, ἐὰμ μέ
τι οι στρατε[γ]οὶ δέονται[ι. Ἔδοχσ|εν τῆι] βολῆι καὶ τοῖ δέμοι, Κε-
κροπὶς ἐπρύ[τάνευε[18] . | . . . . . .]ες ἐγραμμάτε[υ]ε, ʿ[Ἱ]εροκλείδες
60 ἐ[πεστάτε, . . . | . . . . . .] εἶπε· ἐπειδὲ ε-----||----- εναι----

---

14 Cf. n. 108, 48. 129, 63. Xen. Cyrop. VI, 2, 37. Primus hanc formulam recte interpretatus est Koehler Mitth. des arch. Inst. in Athen II p. 209. τὸ τεταγμένον id est quo quis facere iubetur; ἐν τῷ τεταγμένῳ ὄντων τοῦτο ποιοῦντες 'si hoc facient, imperata facere existimentur'. 15 ΑΘΙΝΑΙΟΣ. 16 ΠΟΙΕΣΙ Velsen. Initium enuntiati supplevi Hermae XVI p. 192 sq. K. refutatis priorum supplementis (quae vide apud ipsum p. 581 sqq.) legit [περ]ὶ δὲ [Ἡγ]ησιπό(λ)ε[ως (aut Τιμησιπόλεως, Ἡγησιπολέμου) χ]ρηματίσαι. Praeter Methonaeos aliarum nonnullarum civitatium legati Athenis fuisse videntur beneficia quaedam petentes; quarum causa differtur quidem in praesens, sed simul ne in nimis longum tempus differatur hoc praecepto cavetur. 17 Supplevit Sauppe (nisi quod K. ordinem verborum commutavit); de senatu in navalibus habito cf. n. 153, 83 sqq.: τοὺς δὲ πρυτάνεις ποεῖν βουλῆς ἕδραν ἐπὶ χώματι περὶ τοῦ ἀποστόλου συνεχῶς ἕως ἂν ὁ ἀπόστολος γένηται. Expeditionem quae altera anni 88, 3 prytania parabatur, eandem fuisse quae insequente hieme circa Peloponnesi oram versata esset Aristotele et Hierophonte ducibus (Thuc. III, 105, 3), monuit K. p. 580. 18 Ol. 88, 3, quo anno alteram prytaniam Cecropidis fuisse ex C. I. Att. I, 273, 6 constat, hoc plebiscitum factum esse putat K.; sed quam ille statuit rationem inter ea quae v. 51 sqq. praescribuntur et hoc decretum, ea reicienda est, quia illic non de Methonaeorum, sed de aliarum civitatium rebus prytanes secunda anni 88, 3 prytania cum populo agere iubentur. Utique anno 89, 1 tertium decretum recentius non est (cf. not. 1).

---

34 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis in arce. Edd. Pittak. Ἐφ. ἀρχ. 3555. Ex Velseni Koehlerique apographis Kirchhoff C. I. Att. I, 45. Cf. quae de titulo exposuit Koehler Mitth. des arch. Inst. in Athen I (1876) p. 171 (Syll.[1] 33. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 86 n. 76).

Προκλέες Ἀτάρβο Εὐον|υμ(ε)ὺς[1] (ἐ)γραμμάτευε.[2]

5 Ἔδοχσεν τεῖ βολεῖ καὶ τοῖ | δέμοι, Ἱποθοντὶς ἐπρυτ||άνευε, Προκλὲς ἐγραμμάτε|υε, Τιμίας ἐπεστάτε, Ἀριστ|ίον ἔρχε[3]. Θρασυκλέες[4] εἶπε· | ἐπαινέσαι Ἀστέαν τὸν Ἀλε|ὸν[5] ὅτι εὖ ποεῖ

10 Ἀθεναίος κ||αὶ ἰδίαι καὶ δεμοσίαι τὸν ἀ|φικνόμενον καὶ νῦν καὶ ἐν | τοῖ πρόσθεν χρόνοι· καὶ ἀν|αγραφσάτο πρόχσενον καὶ | εὐερ-

15 γέτεν Ἀθεναίον καθά||περ Πολύστρατον τὸν Φλει|άσιον[6] ἐστέλει λιθίνει ο γ|ραμματεὺς ὁ τῆς βολῆς κα|ὶ καταθέτο ἐν πόλει· τὸ

20 δὲ ἀ|ργύριον δόντον ὁ(ο)ι κολακρ||έται.

Titulus στοιχηδὸν incisus litteratura Attica. 1 ΙΥΣ. 2 ΙΛΡΑΜ. 3 Ol. 89, 4 (421/0 a. Chr.). 4 Thrasycles inter legatos Atheniensium Spartam missos ad iusiurandum Lacedaemoniorum accipiendum erat et post pacem a Nicia conciliatam (Thuc. V, 19, 2) et paullo post cum foedus inter Athenienses Lacedaemoniosque factum esset (Thuc. V, 24, 1). In utroque itinere Phliunte a Polystrato et Aleae ab Astea comiter recepti esse videntur legati, qua de causa uno ex eis rogante populus illis proxeniam decrevit. Koehler. 5 Ἀλέα πόλις Ἀρκαδίας — ὁ πολίτης Ἀλεὸς ὁμοφώνως τῷ οἰκιστῇ. Steph. Byz. s. v. Cf. Bursian Geogr. v. Griechenl. II p. 198. 6 Cf. 75.

---

35 Cuspis hastae ahenea quadrangula cum titulo inciso tribus lateribus; inventa Olympiae in septentrionali parte prytanei. Ed. A. Furtwängler Arch. Zeitung XXXVII p. 149 n. 299 (Syll.[1] 35. E. L. Hicks Manual of Greek historical inscriptions p. 45 n. 32. K. Purgold et W. Dittenberger Olympia V p. 373 n. 254).

Σκῦλα ἀπὸ Θουρίον Ταραν|τῖνοι ἀνέθεκαν Διὶ Ὀλυ|μπίοι δεκάταν.

Litteratura antiqua maxime litterarum theta et omicron forma quadrata insignis. — Strabo VI, 1, 14 p. 264 Cas. φησὶ δ' Ἀντίοχος τοὺς Ταραντίνους Θουρίοις καὶ Κλεανδρίδᾳ τῷ στρατηγῷ φυγάδι ἐκ Λακεδαίμονος πολεμοῦντας περὶ τῆς Σιρίτιδος συμβῆναι. Quae cum gesta sint non multo post Thurios conditos, inter Ol. 85 (440 a. Chr.) et 90 (420 a. Chr.) haec spolia consecrata coniecit F. Duae aliae cuspides cum eodem titulo postea inventae sunt (Olympia V p. 375 n. 255. 256).

---

36 Sex fragmenta tabulae marmoris Pentelici eruta in arce Athenarum. Tria post Pittakin (Ἐφ. ἀρχ. 2262) et Rangabin (Ant. Hell. 253. 254. 255. Ἐφ. ἀρχ. 5) ex Koehleri et Velseni apographis ed. Kirchhoff C. I. Att. I 52, quartum ex C. Curtii et Koehleri exemplis idem I 53, duobus reliquis adiectis Lollingius totum titulum

restituit Δελτίον ἀρχαιολογικόν 1890 p. 38. Ex eius apographo Kirchhoff C. I. A. IV, 1, 3 p. 142.

[--------τά]|χσες ἔ[ναι . . . . . .
. . . . . .]|ντες ʿο[ι] ε[. . . . . .
διδόντ]|ο[ν] δὲ τὰς δί[κας . . . . . .
. . . .|. . ἐπειδὰν [. . . . . .
5 . . . . ‖]έτεραι πα[. . . . . .
. .ʿ]|εκατέρον ε . . . . . .
. . .|ος, τὸν δὲ ʿό[ρκον ὀμόσαι εκατέρος, Ἀθεναίον μὲν τὲν] | βολὲν καὶ τ[ὸς στρατεγὸς καὶ τὰς ἄλλας ἀρχάς, Βοττια]|ίον[1] δὲ
10 τὲν βο[λὲν καὶ τὸς στρατεγὸς] κα[ὶ τὸς λοιπὸς ἄρ]‖χοντας τὸς ἐ[ν ταῖς πόλεσι ταῖς Βοτ]τια[ίον[2]. ʿο δὲ ʿόρκ]|ος ἔστο Ἀθεν-[αίοις ʿόδε· "ἀμυνῶ τοῖς] Βοττι[αίοις τοῖς] | χσυντιθεμέ[νοις[3] τὰς ʿὀμολογίας, κ]αὶ τὲν ἐχσ[υμμαχία|ν] πιστῶς καὶ [ἀδόλος φυλάχσο Βοττι]αίοις προ[θυμόμε|ν]ος κατὰ τὰ χ[συγκείμενα· καὶ οὐ μνε]-
15 σικακέσο τῶ[ν παρ]‖οιχομένον έ[νεκα." Βοττιαῖοι δὲ ὀμν]υόντον κατὰ [τάδε·] | "φίλοι ἐσόμε[θα Ἀθεναίοις καὶ χσύμ]μαχοι πι-στῶ[ς] κα[ὶ] | ἀδόλος καὶ τ[ὸς αὐτὸς φίλος καὶ ἐχθ]ρὸς νομιῶμε[ν], ʿόσ|περ ἂν Ἀθενα[ῖοι· καὶ οὐκ ὀφελέσο τὸ]ς ἐχθρὸς τὸς Ἀθεν|-
20 αίον οὔτε χρ[έματα παρέχον οὔτε δυ]νάμει οὐδεμιᾶι, ο‖ὐδὲ

Litterae Atticae volgares dispositae στοιχηδόν; quadragenas binas singulorum versuum litteras fuisse vidit Lollingius. Dativi [λιθί]ναις v. 26 ταῖ[ς στέλαις] v. 28 titulum Olympiade nonagesima (420 a. Chr.) certe non multo antiquiorem arguunt; cui aetati etiam argumentum (vide not. 1) convenit. K. 1 Bottiaei ab Atheniensibus ad Lacedaemonios defecerunt Ol. 87, 1 (432/1 a. Chr.); cf. Thucyd. I, 57, 5. 58, 1. Ad eorum societatem non redierunt ante Ol. 89, 3 (422/1 a. Chr.). Nam tum de Spartolo, quae eius gentis erat (cf. Thuc. II, 79, 1. 2 Ἀθηναῖοι — ἐστράτευσαν — ἐπὶ Χαλκιδέας τοὺς ἐπὶ Θρᾴκης καὶ Βοττιαίους. — ἐλθόντες δὲ ὑπὸ Σπάρτωλον τὴν Βοττικὴν τὸν σῖτον διέφθειραν) convenit inter Athenienses et Lacedaemonios, ut neutri foederi accedere cogerentur, sed si Athenienses eis persuasissent ut sua sponte in ipsorum societatem introirent, id per Lacedaemonios liceret (Thuc. V, 18, 5). Quod num factum sit, latet; nam hoc pactum non cum tota gente Bottiaeorum factum esse ex v. 12 apparet (cf. not. 3), et in indice civitatium v. 44 sqq. Spartolum, quae aliquanto maioris momenti fuisse videtur quam reliqua oppidula, primo loco nominari exspectaremus, si omnino hic commemorata fuisset. 2 Hoc etiam ad τὴν βουλὴν καὶ τοὺς στρατηγούς spectare neque de communi totius gentis concilio communibusque praetoribus intellegenda esse inde apparet, quod omnino non cum tota natione haec acta sunt (not. 3) sed singillatim cum aliquot civitatibus. 3 Eis qui hoc pactum fecerunt; fuerunt igitur alii Bottiaei eius expertes.

μνεσικ[ακέσο τὸν παροιχομέν]ον ἕνεκα". τὰς δὲ χσυ|νθέκας τὰ[ς περὶ τὸν σπονδὸν καταθ]ῆναι Ἀθεναίος μὲ|ν ἐμ πό[λ]ε[ι ἀναγράφσαντας ἐν στέλει] λιθίνει καὶ τὰ ὀν|[όμ]α[τ]α τὸν [πόλεον[4] ἐγγράφσαντας τ]ὸν χσυντιθεμένον | τὲν φιλία[ν καὶ τὲν χσυμμαχίαν,
25 κα]ὶ ἐπιγράφσαι ἐν τ[ῆ]|ι στέλει τὸ ἄ[ρχοντος τὸ ὄνομα, ἐφ ὃ] ἐγένοντο αι χσ[υ]ν[θ]|ῆκαι· Βοττια[ῖοι δ' ἐν στέλαις λιθί]ναις ἀναγράφ[σαντ]|ες καταθέντ[ον διαπέμφσαντες κ]ατὰ πόλες[5] ἐπι-[γράφσ]|αντες ἐν ταῖ[ς στέλαις τὸν ἀρχόν]τον τὰ ὀνόμα[τα τὸν Β]|οττιαίον, ἐφ' [ὃν ἐγένοντο αι χσυνθῆ]κ[α]ι. τὸς δὲ [ὅρκος] ||
30 ὁ[ί]τινες λέ[φσονται παρὰ Βοττιαίον ελέσθαι τὸν δῆ]|μον πέντε ἄν[δρας αὐτίκα μάλα . . . . . τὸ]|ς δὲ ομέρος, ὁ[ὸς ἔχοσι . . . . . .|. . Ε]ὐκράτες [εἶπε· τὰ μὲν ἄλλα καθάπερ . . . . . , τὰ δ]|ὲ ὀν[όματα] κ . . . . .
35 . . . . . || ἀποδ . . . . . .|ν οι σ[τρατ]ε[γοὶ . . . . . .] | ἐπειδὰ[ν τὸ]ς ὅ[ρ]κος . . . . . .] | ον ἀποδὸ[σι] Βοττια[ίοις . . . . . .] μὲ δόχσε[ι] ἀποδὸνα[ι . . . . . .] || ὅτι ἀποκρίνονται α[. . . . . .
40 . . . . . ο]|ὸδὲ [γ]νόμας χορὶς κα . . . . . | ον καθὰ παραινῶσι Β[οττιαῖοι . . . . . .] | αι δὲ πόλε[ς] ἐσίν·
Καλίνδοι[α][6]
45 Τριποι[αί][7]
[Κ]εμακαί[8]
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -

4 Cf. v. 44 sqq. 5 Hinc quoque apparet, non cum communi concilio, sed cum civitatibus singulis hoc foedus factum. 6 Cf. Ptolemaeus V, 13, 36. Lolling. 7 In tributorum laterculis haec civitas est C. I. Att. I, 37 *y*, 15. 260, 8. Loll. 8 Suppl. Loll. ex C. I. A. I, 260, 11, ubi sane Καμακαί scribitur.

37 Fragmenta quinque lapidis Pentelici inventa Athenis in arce. Unum (versuum 53—71 sinistrae partes) ab Elgino Londinum asportatum est. Id post Chandlerum (Inscr. II, 2 p. 40) aliosque ed. Boeckh C. I. G. 144. Reliqua primus inter se et cum illo

coniuncta tractavit Rangabé Ant. Hell. n. 119—122, deinde Boeckh Staatshaush. II p. 26 sqq. Omnibus quae Athenis adhuc exstant ab Koehlero denuo exscriptis titulum ed. Kirchhoff C. I. Att. I 180—183. Fragmentum Londinense accuratissime expressit Hicks Inscr. Gr. Mus. Brit. I p. 49 n. XXIII. (Syll.[1] 36. E. L. Hicks Manual of Greek historical inscr. p. 94 n. 53. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 434 n. 563). Cf. quae de titulo exposuerunt H. Müller-Strübing Mus. Rhen. XXXIII p. 78 sqq. et B. Keil Hermae XXIX p. 50 sqq.

[Ἀθεναῖοι ἀνέλοσαν ἐπὶ Ἀντιφῶντος[1] ἄρχοντος καὶ ἐπὶ τῆς βο-
λῆς, ῾ῆι . . . . . πρῶτος ἐγραμμάτευε· τ]α[μ]ίαι | [῾ιερῶν χρε-
μάτων τῆς Ἀθεναίας, Πυθόδορος ῾Αλαιεὺς[2] καὶ χσυνάρχοντες,
῾οῖς Φορμίον Ἀριστίονος Κυ]δαθεναιε|[ὺς ἐγραμμάτευε, παρέδο-
σαν ελλενοταμίαις, Ἐργοκλεῖ Ἀριστείδο Βεσαιεῖ καὶ χσυ]νάρ-
χοσι, καὶ παρέδροις, ῾|[Ιεροκλεῖ Ἀρχεστράτο Ἀθμονεῖ καὶ συνάρ-
χοσι, ἐπὶ τῆς . . . . . ἴδος πρότες[3] πρυτα]νευόσες καὶ ῾εμέραι
5 δευτ|[έραι καὶ τριακοστῆι[4] τῆς πρυτανείας . . . ὅστε δῶναι τοῖς
τριεράρχοις ἐς Ἄργ]ος[5] τοῖς μετὰ Δεμοσθένος. Ἔ[δοξεν τῆι
βολῆι καὶ τῶι δέμοι[6] --------- ἀποδῶνα]ι τὸς ῾ελλενοταμίας
καὶ | [τὸς παρέδρος τοῖς ταμίαις τῆς] θεῶ, Πυθ[οδόροι ῾Αλαιεῖ καὶ
χσυνάρχοσι, καὶ τὸς ταμ]ίας τῆς θεῶ πάλιν παραδῶ|[ναι τοῖς
῾ελλενοταμίαις κ]αὶ τοῖς παρέδ[ροις, τούτος δὲ δῶναι[7] στρατεγοῖς
ἐπὶ Θ]ράικες, Εὐθυδέμοι[8] Εὐδέμο | . . . . . ,
. . . . . .

Litterae Atticae volgares incisae στοιχηδόν. 1 Ol. 90, 3 (418/7 a. Chr.). 2 Hoc nomen et quae sequuntur usque ad v. 4 supplevit B. ex aliis huius tituli locis. 3 Alteram prytaniam esse non posse M.-St. demonstravit; nam si δευτέρας scriberetur, hic tribus nomini non idem spatium relinqueretur atque v. 10, cum tamen idem nomen esse deberet. 4 Supplevit M.-St. εἰκοστῆι Kirchhoff; quod in prima prytania admitti nequit, quia tum, ante Panathenaea, etiam prioris anni quaestores in munere erant (cf. 26[1]). 5 Supplevi; οὗτοι δ' ἔδοσαν στρατηγοῖς τοῖς ἐπ' Ἠιόν]ος B. διαπέμψαι στρατηγοῖς τοῖς ἐπ' Ἠιόν]ος M.-St., utrumque contra sermonis usum. οὗτοι δὲ ἔδοσαν τοῖς ἐπὶ τὰς ὁπλιταγωγ]οὺς K. (v. not. 10). 6 Ἔ[δοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι μὴ πέμψαι τὸ ἀργύριον Δημοσθένει ἀλλ' ἀποδοῦνα]ι. M.-St. Quod de pecunia ipsi Demostheni mittenda posuit, versus 5 supplemento falso nititur; ceteroquin sententiam eorum quae scripta fuerunt recte indicasse mihi videtur. Putaverim expeditione Argiva nescio qua de causa dilata pecunias alii rei destinatas esse; deinde vero altera pensio in eam ipsam expeditionem facta est. 7 Supplevi B. et M.-St. secutus, nisi quod ii τούτους δὲ (καὶ τούτους M.-St.) στρατηγοῖς ἐς τὰ ἐπὶ Θ]ράικης. K. voluerat οὗτοι δὲ ἔδοσαν. 8 Idem

10 [Ἐπὶ τῆς -------ίδος πρυτα]νείας δευτέρας [πρυτανευόσες
ϝελλενοταμίαις, Ἐρ]γοκλεῖ Ἀριστείδο Βεσαιεῖ, | [----------
--- Αἰχ]σονεῖ καὶ συνάρχο[σι, καὶ παρέδροις, ϝΙεροκλεῖ Ἀρχε]-
στράτο Ἀθμονεῖ: καὶ συν[ά]ρ|[χοσι, τριακοστεῖ[9] ϝεμέραι] τῆς πρυ-
τανείας π[αρέδομεν ----------χρυσί]ο Κυζικενὸ στατῆρ[α]ς
XXXX.. | ------ἀργύριον τούτον ------ II.. τοῦτο τὸ
χρυσίον παρέδομ[ε|ν τοῖς τριεράρχοις ἐς Ἄ]ργος[10] τοῖς μετὰ
Δεμ[οσθένος, φσεφισαμένο τὸ δέμο τὲν] ἄδειαν----------
15 [Ἐπὶ τῆς ------- ίδος ------]ες πρυτανευόσες, ὀ[γδόει καὶ
----- τει ϝεμέραι τῆς πρυτ]ανείας, στρατεγοῖς παρέδομ[|εν,
----------]δει, Αὐτοκλεῖ[11] Ἀναφλ[υστίοι----------]
[Ἐπὶ τῆς ----------]τες πρυτανευόσες, τ[----τει καὶ ---
---τει ϝεμέραι τῆς π]ρυτανείας, παρέδομεν τὸ ἐχς | [--------
------] πελθόντος ϝελλενοτ[αμίαις, Ἐργοκλεῖ Ἀριστείδο Βεσ]αιεῖ
καὶ χσυνάρχοσι, κα[ὶ] παρ|[έδροις, Χσ]ενο[φάνει(?), ϝΙ]εροκλεῖ
Ἀρχεστράτο [Ἀθμονεῖ----------, ϝοὗτοι δὲ ἔδοσαν] στρατεγοῖς,
20 Νικίαι Νικεράτ|[ο Κυδαντ]ίδει[12], Λ[υσιστρ]άτοι Ἐ[μ]πέδο ϝΟἔθεν,
χ----------
[Κε]φάλα[ι]ον ἀνα[λόματος τῶ] ἐπὶ τῆς
[ἀ]ρχῆς· ΡΡ.. ΡΗΗΗ..... II
Ἀθεναῖοι ἀνέλοσαν ἐ[πὶ Εὐφέμο[13] ἄρχον]τος καὶ [ἐπὶ τῆς βολῆς,
ϝεῖ ..... πρ]ῶτος ἐγραμμάτευε· ταμίαι ϝιε|ρὸν χρεμάτον

---

sine dubio qui ad Syracusas copiis praefuit (Thuc. VII, 16, 1. 69, 4). De hac eius expeditione Thracica nihil amplius traditum est. 9 Sic K. ἑνδεκάτῃ M.-St.; utrum verum sit, diiudicare vix licebit. 10 τοῖς ἐπὶ τοὺς ὁπλιταγω]γοὺς τοῖς μετὰ Δημ[οσθένους K., cogitans de reportando Atheniensium praesidio quod in castello ad Epidaurum erat. Id a Demosthene reductum esse sane Thuc. V, 80, 3 narrat. At temporum rationes non convenire demonstravit M.-St. Is igitur sumpsit, iam aestate, cum Athenienses cum sociis Peloponnesiis urbem Epidauriorum, quos ex agro Argivo depulerant, circummunire instituerent (Thuc. V, 75, 5), Demosthenem eis praefuisse. Atque cum Koehlerus ϽΛΟΣ legisset, Lollingius a M.-St. rogatus lapidem accurate examinavit et ᴾΛΟΣ potius incisum esse vidit; quare M.-St. στρατευσομένοις ἐς Ἄ]ργος τοῖς μετὰ Δημ[οσθένους supplevit, praetores intellegens. Atque in summa rei eum verum vidisse neque de aestiva illa Demosthenis expeditione ullam post Lollingii inventum restare dubitationem apparet; at supplementa pugnant cum sermonis usu, quare paullulum ab eis recessi. 11 Αὐτοκλῆς ὁ Τολμαίου praetor Atheniensium Thuc. IV, 53, 1. 119, 2 (Ol. 89, 1 424/3 a. Chr.). Ubi Ol. 90, 3 curaverit non constat. 12 Haec ad expeditionem Niciae contra Amphipolitanos et Chalcidenses (Thuc. V, 83, 4) spectare vidit Boeckh. 13 Ol. 90, 4 (417/6 a. Chr.).

τῆς Ἀ[θεναίας, Ἀναχσικράτες Λαμπτρεὺς καὶ χσυνάρχοντες, ῾οῖς]
25 Εὔχσενος Εὐφάνος Προσπάλτ[ιος ἐγραμμάτευε, π[αρέδοσαν ----
------- στρατεγοῖ ἐς] τὰ ἐπὶ Θράικες, (Χ)α[ι]ρ(έμ)ονι[14] Χ|αρικλέος Παιανιε[ῖ, ἐπὶ τῆς ----------ίδος -------ς πρυτανευόσες, ῾εμέραι δευτέ]ραι καὶ εἰκοστεῖ τῆς πρυτα|νείας, φσεφισαμέ[νο τὸ δέμο τὲν ἄδειαν· -----]

Ἐπὶ τῆς Αἰαντίδο[ς --------ς πρυτανευόσες παρέδομεν στρατεγοῖς ἐς Μῆλον[15], Τεισί]αι Τεσιμάχο Κεφαλῆθεν, | Κλεομέδει Λυκο[μέδος Φλυεῖ[16], ῾εμέραι --------- τῆς πρυτανείας, φσεφισαμέν]ο τὸ δέμο τὲν ἄδειαν· ☨

30 Ἐπὶ τῆς Ἀντιοχ[ίδος ------ς πρυτανευόσες ῾ελλενοταμίαις παρέδομεν, --------]οι Α[ὐρ]ίδει, Τιμάρχοι Παλ|λενεῖ καὶ στρα-[τεγοῖς ἐς Μῆλον, Τεισίαι Τεισιμάχο Κεφαλῆθεν, Κλεομέδει Λυκομέδ]ος Φλυεῖ[17], τρίτει καὶ δεκ|[άτει ῾εμέραι τῆς πρυτανείας -------- | Κεφάλαιον ἀναλόματος τὸ ἐ]πὶ τῆς | [ἀρχῆς ----------]

35 [Ἀθεναῖοι ἀνέλοσαν ἐπὶ Ἀριμνέστο[18] ἄρχοντος καὶ ἐπὶ τῆς βολῆς, ῾ῆι..... πρῶτος ἐ]γραμμάτευε·῾ταμία[ι | ῾ιερὸν χρεμάτον τῆς Ἀθεναίας, Δεχσ..... καὶ χσυνάρχοντες, ῾οῖς Λυσικλῆς Δ]ρακοντίδο Βατῆ[θεν | ἐγραμμάτευε, -------]

40 ---------οι--------- | -------τε------ ‖ [------ Νικίαι Νι]κεράτο Κυδαντίδει[19] καὶ παρέδρο[ι-|----------]ι | [Ἐπὶ τῆς ------ίδος ----ς πρυτανευόσες, ---- ῾εμέραι τῆς πρυτανείας, στρ]ατεγοῖς ἐς Σικελίαν, Ἀλκιβιάδει, Λαμάχο[ι, | --------- Ἀντι]μάχοι ῾Ερμείοι· ☨..

[῾Επὶ τῆς ------ίδος ----ς πρυτανευόσες, ---- ῾εμέραι τῆς
45 πρυτανείας,] στρατεγοῖς ἐς Σικελ[ίαν, Ἀ]λκιβιάδει, Λαμάχοι, ‖ ---------- Ἀντιμάχοι ῾Ερμείοι· ☨TTTTX...H

[Ἐπὶ τῆς -----ίδος -----ς πρυτανευόσες, ---------- τῆς πρυτανείας ῾εμέρ]αι, στρατεγοῖς ἐς Σικελίαν, Ἀλκιβιάδει,

---

14 KA.PINONI em. Boeckh. 15 Thuc. V, 84, 1 καὶ ἐπὶ Μῆλον τὴν νῆσον Ἀθηναῖοι ἐστράτευσαν (aestate anni 416 a. Chr.). § 3 στρατοπεδευσάμενοι οὖν ἐς τὴν γῆν αὐτῶν τῇ παρασκευῇ ταύτῃ οἱ στρατηγοί, Κλεομήδης τε ὁ Λυκομήδους καὶ Τεισίας ὁ Τεισιμάχου, — ἔπεμψαν πρέσβεις. 16 Demoticum supplevit Loeschcke, v. not. proxim. 17 Hic eosdem atque antea praetores perscriptos fuisse vidit Loeschcke, De titulis aliquot Atticis quaestiones historicae, Bonnae 1876, p. 27. 18 Ol. 91, 1 (416/5 a. Chr.). 19 Haec iam ut ea quae sequuntur ad expeditionem Siciliensem spectare videntur.

Λαμάχο[ι, | ----------] Ἀντιμάχοι Ἑρμείοι χ[ρ]υσίο
Κυ[ζ]ικε[νῶ] στατῆρ[ας | ----------] ᚼᚼᚼIIIIC
50 [Κεφάλαιον ἀναλόμα]τος τῶ ἐπὶ τῆς ‖ [ἀρχῆς·----------
ΔΠᚼIIII | [Ἀθεναῖοι ἀνέλοσαν ἐπὶ Χαβρίο[20] ἄρχοντος καὶ επὶ τῆς
βολῆς, ἑῖ . . . .] ἴδες πρῶτος ἐγραμμάτευε· ταμίαι ἱερῶν χρεμάτων |
[τῆς Ἀθεναίας, Λεοχάρες ..... καὶ χσυνάρχοντες, ἑοῖς Τελέα]ς
Τελενίκο Περγασῆθεν ἐγραμμάτευε, παρέδοσαν στρ|[ατ]εγοῖς Τε-
λε[φόνοι --------- καὶ] παρέδροι Φερεκλείδει Πειραιεῖ, φσε-
φισαμένο τῶ δέμ|[ο] τὲν ἄδειαν, ἐπὶ τες Αἰαντίδος τ[ρίτες πρυτα-
νευόσες, --------- εμ]έρα[ι] τῆς πρυτανείας· ᚼTXXXᚼ[H]
55 HᚼΔΔΔΠᚼᚼIIIIC τε καὶ χρυσίο ‖ Κυζικενῶ HHΔΔΔΔΠ
ΣΣΣΣΣΣ
ᚼᚼᚼ. τιμὲ τούτον γί(γ)ν[εται[21] -----]

Ἑλλενοταμίαις καὶ παρέδροις ἐδανείσα[μεν -------] Ἀριστο-
κράτει Εὐονυμεῖ καὶ χσυνάρχοσι· ᚼTTTT. οὗτοι δ|ὲ ἔδοσαν
ἀθλοθέταις ἐς Παναθέναια[22], Ἀμέμπτο[ι -------- καὶ χ]συ-
νάρχοσι, ἐπὶ τῆς Ἐρεχθῆιδος δευτέρας πρυτανευόσ[ε]|ς, εἰκοστῆι
ἑμέραι τῆς πρυτανείας.

Ἐπὶ τῆς Κεπροπίδος τετάρτες πρυτανευόσες, ἑ[μέραι -----
60 τ]ῆς πρυτανείας, ἑλλενοταμίαις καὶ παρέδροις, Ἀριστοκρ‖άτει
Εὐονυμεῖ καὶ χσυνάρχοσι, στρατιόταις ἐ------ ΔΔ

Ἐπὶ τῆς Ἀντιοχίδος ὀγδόες πρυτανευόσες, δεκά[τει ἑμέραι τῆς]
πρυτανείας, ἑλλενοταμίαις καὶ παρέδροις, Ἀριστοκρ[ά]|τει Εὐο-
νυμεῖ καὶ χσυνάρχοσι, στρατιόταις ἐμ Μ[έλοι[23]· ----].

Ἐπὶ τῆς Ἀντιοχίδος ὀγδόες πρυτανευόσες, τρίτε[ι καὶ δεκάτει
τῆς πρυ]τανείας, ἑλλενοταμίαις καὶ παρέδροις, Ἀριστοκρ[άτ]|ει
Εὐονυμεῖ καὶ χσυνάρχοσι· ᚼᚼᚼᚼ, ἑοῦτοι δὲ ἔδοσαν [τῆι ἐν
Σικελίαι σ]τρατιᾶι[24].

---

20 Ol. 91, 2 (415/4 a. Chr.). Huius anni rationes spatio deficiente angustius scriptae sunt, nonagenis quinis litteris in versu. Eadem de causa breviloquentia quaedam hic obtinere videtur. 21 ΛΙΑΝ in lapide esse testatur Hicks; emendavit Kirchhoff C. I. Att. IV 1, 1, p. 32. 22 Vigesimo igitur prytaniae secundae die nondum peracta erant Panathenaea minora anni 91, 2 (415/4 a. Chr.), unde apparet annum senatus per decem prytanias divisum, qui tum temporis neutiquam idem erat cum anno civili a primo Hecatombaeonis die incipiente, initium non cepisse post tertium diem Scirophorionis superioris anni Ol. 91, 1. Keil. 23 Suppl. Kirchhoff, cum Hicks alteram M in lapide esse testatus esset; Rangabé ἐμ [Πόλῳ] aut ἐμ [Πελοποννήσῳ] coniecerat. 24 Suppl. B., monens, hieme 91, 2 Niciam navem Athenas misisse equitatum et pecuniam petitum (Thuc. VI, 93, 4), proximo vere equites in Siciliam venisse cum trecentis talentis argenti (Thuc. VI, 94, 4. Diod. XIII, 7, 4),

65 Ἐπὶ τῆς Ἀντιοχίδος ὀγδόες πρυτανευόσες, εἰκοσ[τῆι ἐμέραι τῆς πρ]υτανείας, ʿελλενοταμίαις καὶ παρέδροις, Ἀριστοκρ[ά]|τει Εὐονυμεῖ καὶ χσυνάρχοσι, ἐς τά(ς) ναῦς τὰς ἐς Σι[κελίαν διακομιόσα]ς τὰ χρέ[μ]ατα[25]· TTTTXX.

Ἐπὶ τῆς Ἀντιοχίδος ὀγδόες πρυτανευόσες, δευτέ[ραι καὶ εἰκοστῆι ʿεμέραι τῆς πρυτα]νεία[ς], ʿελλενοταμίαι καὶ παρέδροι Φιλομέ[λοι Μ]|αραθονίοι καὶ στρατεγῶι ἐν τῶι Θερμαίοι κόλπο[ι[26] -- ----τῆ]ι αὐτῆι ʿεμέραι ʿελλενοταμίαι κ[αὶ παρέ]|δροι Φιλομέλοι Μαραθονίοι, καὶ στρατεγῶι ἐν Ε------ ----- -----.

70 Κεφάλαιον ἀνα[λόματος τ]ῶ ἐπὶ τ[ῆς] | ἀρχῆς· HH HΓTTT---------

---

eisdem manifesto, quae hic perscribuntur. Cum annus senatus paene integro mense ante annum civilem Ol. 91, 2 initium ceperit (v. not. 22), vigesimus octavae prytaniae dies in mensis Martii priorem partem incidit, id quod cum Thucydidis narratione egregie convenire accurata et subtili computatione evicit Keil. 25 Ea quae septimo ante die numerata erant. 26 Euetionem qui initio Ol. 91, 3 (aestate 414 a. Chr.) Amphipolin oppugnasset (Thuc. VII, 9, 1) designari coniecit Rangabé.

---

38 Tabula marmoris Pentelici inventa prope porticum Ἀθηνᾶς ἀρχηγέτιδος. Edd. Koehler Monatsber. der Ak. zu Berlin 1865 p. 541 sqq. Eustratiadis Ἐφ. ἀρχ. περ. II n. 409. Kirchhoff C. I. Att. I 277 (Syll.[1] 37. E. L. Hicks Manual of Gr. hist. inscriptions p. 102 n. 55. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 439 n. 567).

[I]II ΔΓΙΙΙ ἐπικα[ρ]πί[α][1]
Θρίαι
[I]II ΔΔ ἐπικαρπία
Ἀθμονοῖ
5 κεφάλαιον σὺν ἐπονί[οις]
XXXXΓHHHΔΔΙΙΙIIIII

Litterae Atticae volgares. N. 38—45 poletarum tabulae sunt, quibus recensentur δημιόπρατα, atque haec quidem omnia bona eorum sunt, qui in hermarum et mysteriorum causa condemnati erant Ol. 91, 2 (415/4 a. Chr.). Sinister numerorum ordo centesimas (ἐπώνια) continet, dexter ipsa pretia rerum quae venierant. 1 Frumenta quae etiamtum in agris erant significari hac voce demonstravit M. Holleaux Revue des études Grecques X p. 36. Cf. etiam E. Ziebarth Wochenschr. f. klass. Phil. XIV (1897) p. 1026.

Πολυστράτο[2] τῶ Διο----
Ἀγκυλεῦθεν

ᚼᚼᛁ	ᚺᚺᚼᚼ	Πίστος
10 [ᛁᛁᛁ]	ᚦᚦᚦᚦᚼ[ᚼ]	ἐπικαρπία Ἀγ-
		κυλεῦσι
	κεφάλαιον σὺν ἐπονίο[ις]	
	ᚺᚺᚦᚦᚦᚦᚱᚼᚼᛁ	
	Κεφισοδόρο[3] μετοίκο ἐμ Περα[ιεῖ]	
15 ᚼ[ᚼ]	ᚺᚠᚦᚱ	Θρᾶιττα
ᚼᛁᛁᛁ	ᚺᚦᚦᚦᚱ	Θρᾶιττα
[ᚼ]ᚼ	ᚺᚠᚦᚦ	Θρᾶιχς
ᚼᚼᛁᛁ[ᛁ]	[ᚺ]ᚺᚦᚦᚦᚦ	Σύρος
[ᚼ]ᛁᛁᛁ	ᚺᚱ	Κάρ
20 ᚼᚼ	ᚺ[ᚠ]ᚦᚼ	Ἰλλυριός
ᚼᚼᛁᛁᛁ	ᚺ[ᚺ]ᚦᚦ	Θρᾶιττα
ᚼᛁᛁᛁ	ᚺᚦᚱ	Θρᾶιχς
ᚼᛁᛁᛁ	ᚺᚦᚦᚦᚦᚼᚼᚼᚼ	Σκύθες
ᚼᛁᛁᛁ	ᚺᚦᚦᚼ	Ἰλλυριός
25 ᚼᚼ	ᚺᚠᚼᚼᚼ	Κόλχος
ᚼᚼ	ᚺᚠᚦᚦᚼᚼᚼᚼ	Κὰρ παῖς
ᚼ	ᚠᚦᚦᚼᚼ	Καρικὸν παιδίον
ᚼᚼᚼᛁ	ᚺᚺᚺᚼ	Σύρος
[ᚼ]ᚼ	ᚺ[ᚠ]ᚼ	Μελιττ[εν--]
30 [ᚼ]ᚼ	[ᚺ]ᚱ^^	[Λ]υδέ

2 Andoc. I, 13 πρῶτος μὲν οὗτος (Ἀνδρόμαχος) ταῦτα ἐμήνυσε καὶ ἀπέγραψε τούτους· ὧν Πολύστρατος μὲν συνελήφθη καὶ ἀπέθανεν. 3 Andoc. I, 15 Cephisodorus inter eos recensetur quos Teucer inquilinus indicaverit.

---

39 Marmor Pentelicum inventum Athenis ad ecclesiam Ὑπαπαντῆς. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 1142 (Rangabé Ant. Hell. 2254). Ex Koehleri apographo Kirchhoff C. I. Att. I 275. (Syll.[1] 38. Michel p. 438 n. 565.)

[---------- κα]ὶ εἰ[κ]ο[στεῖ τῆς πρυτανείας ------]
Ἀχσιόχο τῶ [Ἀλκιβιάδο Σκαμβονίδο[1]]

Litteratura Attica volgaris. 1 Cf. Andoc. I, 16 τρίτη μήνυσις ἐγένετο· ἡ γυνὴ Ἀλκμεωνίδου, γενομένη δὲ καὶ Δάμωνος (Ἀγαρίστη ὄνομα αὐτῇ) αὕτη ἐμήνυσεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ Χαρμίδου τῇ παρὰ τὸ Ὀλυμπιεῖον μυστήρια ποιεῖν

--- ΗΡΔΔΔΔΔΓ Κεφ[αλλὲν ἀνέρ(?)]
Ἀδειμάντο [τὸ Λευκολοφίδο Σκαμβονίδο[2]]
5 ΗΗ ΗΡΔΔ Σάτ[υρος]
κεφάλαιον ----------
κεφάλαιον σ[ὺν ἐπονίοις ---------]
Τάδε ἐπράθε ἐπὶ τῆς Ἀντιο[χίδος --- πρυτανευόσες]
ὀγ[δ]όει καὶ εἰκοστεῖ τῆς πρ[υτανείας]
10 Ἀχσιόχο τὸ Ἀ[λκιβιάδο Σκαμβονίδο]
III ΔΔ ἑ ἐ[πικαρπία(?) ------]
ταῖς ----------
Οἰονίο[3] τὸ Οἰονο[χάρος[4] --------]
ἐκ τῆ[ς ----------]
15 III ΔΔΗ φσυθ----------
ἀμφ----------
πέμπτει καὶ (τρ)ι[ακοστεῖ[5] τῆς πρυτανείας]

Ἀλκιβιάδην καὶ Ἀξίοχον καὶ Ἀδείμαντον· καὶ ἔφυγον οὗτοι πάντες ἐπὶ ταύτῃ τῇ μηνύσει. Axiochus Alcibiadis Cliniae f. patruus erat. 2 De Adimanto cf. Aristoph. Ran. 1513 c. schol. Lys. XIV, 38. Xen. Hell. I, 4, 21 7, 1. II, 1, 30. 32. Dem. XIX, 191. 3 Hic Andoc. I, 13 recensetur inter eos quos Andromachus indicaverit; sane libri habent Ἰωνίαν, quod ex hoc titulo emendatum est. 4 Supplevi coll. n. 43, 8. 5 VΛΙΓΙ.

---

40 Fragmenta duo marmoris Pentelici. *a* (sinistra pars) inventum in arce, ed. Rangabé Ant. Hell. 349. Exscripserunt Velsen et Koehler. *b* (vs. 1 et 2. 3. 4. 6. 7 dextrae partes) in museo societatis archaeologicae exscr. Koehler. Utrumque ed. Kirchhoff C. I. Att. I 276 (Syll.[1] 39. Ch. Michel Rec. d'inscr. Gr. p. 438 n. 566).

---------- καὶ ε[ἰκοστεῖ τῆς πρυτανείας]
[Ἀδειμάν]το τὸ Λε[υκ]ολοφίδο Σκα[μβονίδο][1]
ἀνὲρ [Ἀρ]ιστόμαχος
ἀγρὸς [ἐν] Θάσοι ἐν----------
5 -----ΗΗΗΡ καὶ οἰκ[ία]
ἔπεστιν· [πίθ]οι ἐν----------
ὑγιῆς Δ[Δ. σ]αθροί[2] [--]
ἐπιθέμα[τα ἔχοντες]

Litteratura Attica volgaris. 1 Cf. n. 39 2. 2 Supplevi. [᾽]άθροι Kirchhoff dubitanter.

10 ΗΓ[Δ]ΔΔ . . οἴνο ἀμφο[ρῆς-----]
ΓΗ[Η]ΔΔΔΔ τρ------
[Π]αναιτίο[3] οἴνο ἀμφορ[ῆς ----------]
ΔΔ καθαρῶ ΗΙΙΙΙ ε----------
σμένε ἐν τῶι [ἀγρῶι]
ΗΓΔ τῶι ἐν Ἰσ----------
15 βόε ἐρ[γάτα-------]
βόε δό[ο----------]
ΔΔ------ β[όε(?)----------]

3 Indicatus ab Andromacho Andoc. I, 13 et ab ipso Andocide I, 52. 67. Sed num utrobique idem homo intellegendus sit dubium videtur, quia Andocidis certe non intererat dicere τότε δὲ ἀπέγραψα τέτταρας ἄνδρας, Παναίτιον, Διάκριτον, Λυσίστρατον, Χαιρέδημον· οὗτοι μὲν ἔφυγον δι' ἐμέ· ὁμολογῶ, si quis ex his iam antea ab alio indicatus esset.

---

41 Marmor Pentelicum, inventum prope ecclesiam Ὑπαπαντῆς. Ed. Pittakis l'anc. Athènes p. 38 (Rangabé Ant. Hell. 348). Ἐφ. ἀρχ. 1125. Quae exempla valde discrepantia Kirchhoffius expressit C. I. Att. I, 274, cum lapis periisse videretur; quo denuo invento ex Koehleri apographo titulum edidit C. I. Att. IV 1, 1 p. 35 (Syll.[1] 40. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 437 n. 564).

[ΔΓ]ΙΙΙ ΧΓΗΗΗΗ δρυ(μὸ)ν[1] κ[αὶ πρ]ινόν
καὶ πίθοι ΓΙΙΙ ἐν τῆι [ο]ἰκίαι
[Ι]ΙΙΙ ΗΔΔΔΓΙ Κυδίμαχο(ς)[2] Δόλον Ἀδειμάντο[3]
κεφάλαιον [σ]ύμπαν· [Γ][4]ΓΗΔΙΙΙ
5 [Τ]άδε ἐπράθε ἐπὶ τῆς Ἐρεχθεῖδος εβδόμες πρυτανευόσες·

Litteratura Attica volgaris. 1 ΔΡΥΙΝΟΝ. 2 ΚΥΔΙΜΑΧΟΝ lapis, quod nomen mulieris esse non posse iure meritoque monuit R. Meister Phil. Rundschau IV n. 27 p. 857; qui quod emendavit Κυδιμάχ(ι)ον, id ne ipsum quidem offensione carere mihi videtur. Quod vero v. Wilamowitz Arist. u. Athen II p. 179 not. 22 Κυδίμαχον δοῦλον Ἀδειμάντου legere iubet, addito appellativo quia nomen Κυδίμαχος natura sua neutiquam servile esset, id probare nequeo cum quia n. 40, 3 ἀνὴρ Ἀριστόμαχος est sine eiusmodi additamento, etsi ne illud quidem nomen per se servo convenit, tum quia nullum hic video accusativo locum esse; certe in his tabulis res venditae omnes nominativo designantur. Quare Κυδίμαχο(ς) reposui. 3 'mancipia fuisse videntur Adimanti' K. 4 In lapide Γ' modo agnoscitur.

[Γ]αμελιῶνος εβδόμει ισταμένο[5] Ἀχσιόχο τῶ Ἀλκιβιάδο Σκ[αμβονίδο]
ΗΗ ΗΡΔΔΔΔΓ Ὄλας[6] ἀνέρ
ἐνάτει φθίνοντος Γαμελιῶνος· Ἀχσιόχο τῶ Ἀλκιβιάδ[ο Σκαμβονίδο]
ΗΙΙΙ ΗΔΔΔ Μεσσένιος ἀνέρ
10 ἕκτει φθίνοντος Γαμελιῶνος· [Ἀ]δειμάντο τῶ Λευκολο-φ[ίδο Σκαμβονίδο]
Η ΡΔ ἐπικαρπία τῆς γῆς τῆς ἐν Ὀφρυ-νείοι[7] εκεκο---
κεφάλαιον σύμπαν· ΗΗΗΡΔΔΓΗΗΗΙΙΙ
τῶμ περὶ ἀμφότερα[8] Γαμελιῶνος ἕκτει φθίνοντο[ς]
Εὐφιλέτο[9] (τῶ) Τιμοθέο Κ[υ]δαθε[ναιῶς]
15 ΗΙΙΙ ΗΓ οἰκία ἐς Σεμαχι[δῶν]
ΗΙΙΙ ΗΓ χορίον ἐγ Γα[ργεττῶι]
ΗΗΙΙΙ ΗΗΓ χορίον ἐ[ν-------]
ΙΙΙ Δ χορίο[ν --------]
κεφάλαιον σύ[μπαν -------]
20 κεφάλαιο[ν σὺν ἐπονίοις[10] -----]

5 Anni Ol. 91, 3 (414/3 a. Chr.), ut subtilissima computatione demonstravit B. Keil Hermae XXIX p. 45 sqq. In eius anni intercalaris prytaniam septimam Gamelionis dies septimus et qui sequuntur incidebant, quia prytaniarum ordo illo anno iam a priore parte Scirophorionis proximi initium capiebat (cf. Antiphon VI, 44. Aristoteles Ἀθ. πολ. 32, 1. Keil l. l.). 6 Cf. B. Keil Hermae XXXI p. 472, qui hoc Thracicae cuiusdam gentis nomen esse demonstravit ex titulo n. 545, 14 ubi Ὀλατικὸς πόλεμος commemoratur. 7 Cf. Strabo XIII, 1, 29 p. 595 Cas. 8 I. e. ex eorum numero qui utroque crimine, hermarum mutilatorum et mysteriorum profanatorum, indicati erant. Kumanudis Ἐφ. ἀρχ. 1885 p. 162. 9 Andoc. I, 35 inter eos quos Teucer indicaverit recensetur Euphiletus. Cf. quae de huius hominis in illa re partibus narrat idem I, 51 sqq. 10 Supplevi ex n. 38, 12.

42 Fragmenta duo marmoris Pentelici. *a* (versuum 1—19 sinistrae partes) inventum Athenis prope portam fori; edd. Kumanudis Ἀθην. VII p. 205 n. 1 (Syll.[1] 41); ex Koehleri apographo Kirchhoff C. I. Att. IV, 1, 2 p. 73 n. 277 *a*. Dextrum (v. 7—30) illi adiunxit Koehler Hermae XXIII p. 392 n. 1 (Kirchhoff C. I. Att. IV, 1, 3 p. 176).

a *b*

Α-------

Νικι[άδο[1] --------]

Ι Ϝ ΙΙ---------

Εὐφιλέτο τὸ Τ[ιμοθέο Κυδαθεναιῶς ---- τὸν]

5 περὶ ἀμφότερα[2] οἰ[κία ----------]

ΔΓ ΧΓΗ ἀπ----------

Φερεκλέος τὸ Φ[------]κα[3] [--------- τὸν]

περὶ ἀμφότερα[2] οἰκ[ία ἐμ] Βατῆι[4] [καὶ χορίον]

---

10 ʿέ[τερον] χορίον

έτε[ρον χορίον]

χορί[ον π]αρὰ τὸ Π[ύ]θ[ιον][5]

ΔΙΙ ΧΧΗ [ο]ἰκό[πεδ]ον . λυ . . χε

15 [π]αρ[ὰ τὸ] Πύθιον[5]

ʿέτε[ρον] χορίον παρὰ [τὸ]

ʿΕρά[κλε]ιον[6]

ὀργά[δος] τὸ ἐμισυ τῆς ἐ[ν]

Πυθ[ίο[7] κ]αὶ διανόμο[8] τῶ ἀπὸ

20 [-------τ]ὸ[9] ʿέμισυ ἐγ Κυκάλε[ι][10]

Litteratura Attica volgaris. 1 Suppl. Kumanudis ex Andoc. I, 13. 2 Cf. 41[8]. 3 Phereclem Themacensem hic intellexit Kumanudis, quem a Lydo servo ipsius itemque a Teucro inquilino indicatum refert Andoc. I, 17. 35. Sed cum hac opinione pugnant litterae KA in fragmento *b* conspicuae. Quare Koehlerus [Σ]κα[μβωνίδου] supplevit sumpsitque duos homines quorum utrique Pherecles nomen esset illius criminis participes fuisse. Quod probandum est, nisi forte K pro M errore lectum est, ut [Θη](μ)α[κέως] suppleatur. 4 Bate pagus Aegeidis in campo Attico situs. K. 5 Pythium intellexit Koehler ad introitum angustiarum per quas via sacra Athenis Eleusina ferebat situm (Strabo IX, 1, 6 p. 392 Cas. Pausan. I, 37, 6), maxime propter viciniam pagi Scambonidarum (not. 3). 6 Herculis fanum e regione Salaminis in littore fuit haud procul a Pythio (cf. not. 5), quod hic designari statuit Koehler. 7 Sic supplere malui quam cum Koehlero τῆς ἐ[ντὸς τῶ] | Πυθίο, quia v. 13. 16. 20. 21 versus breviores fuisse indicio sunt. 8 Idem quod ὑπόνομος (*canalis*). Vox ceteroqui ignota. Koehler. 9 [τὸ δὲ ἄλλ]ο ʿέμισυ Koehler. 10 Cycalensium pagum praeterea non commemoratum nisi ab Hesychio s. Κύκαλα et in titulo C. I. A. III, 1128, 74 Koehlerus statuit in vicinia eorum locorum fuisse quae ante commemorata essent (v. not. 3. 5. 6).

[ταῦτα ἐπ]ράθε συνλέβδεν ʿάπα[ντα][11]
[μισθόσες κατε]βλέθεσαν·[12]
---------- τὸ Θεο-
[-------- Μ]υρρινοσίο
25 [--------- μ]ίσθοσις κατεβλέθε
[γῆς Μυρρ]ινῶντι μίσθοσις
[κατεβλέ]θε
[Ἀδειμάντο τῶ Λ]ευκολοφίδο Σκαμβονίδο[13]
-------οις β----
30 [Ἀχσιόχο τῶ Ἀλκιβιάδο Σ]καμβονί[δο][14]
----

11 Supplevi. [αὔτε ἐπ]ράθε συνλέβδεν ʿάπα[σα] Koehler. 12 Domin] locaverant fundos; illorum bonis publicatis iam reipublicae mercedes pendendae sunt a conductoribus. Koehler. 13 Cf. n. 39[2]. 14 Cf. n. 39[1].

---

43 Fragmentum marmoris Pentelici. Ed. Koehler Hermae XXIII p. 395 n. 2 (Kirchhoff C. I. Att. IV, 1, 3 p. 177 n. 277*c*).

. ιασιο ----------
. α ἐπράθε. ΔΔ· ἐ[πόνια· Ἀλκιβιάδο τῶ---
----III ο Φεγοσίο[1] ἐν Ὀροπῶ[ι ----------χο]-
ρίο ἐπικαρπία Δ· ἐπό[νια -------χο]-
5 ⋀ ρίο ἐν Ὀροπῶι ἐν ἱερ[ῶι λιμένι[2] ----- ἐ]-
πόνια III. κεφάλαιον· [-------- Χ]-
----I [αιρεδ]έμο[3] τῶ Ἐλπίο[4] Ἀχ[5]---------
[----- Οἰονίο τῶ Οἰ]ονοχάρ[ος[6] ----]

Litteratura Attica volgaris. 1 Cf. Andoc. I, 65: τότε δὴ καλοῦσι τὸν Διοκλείδην· καὶ οὐ πολλῶν λόγων ἐδέησεν, ἀλλ' εὐθὺς ὡμολόγει ψεύδεσθαι καὶ ἐδεῖτο σῴζεσθαι φράσας τοὺς πείσαντας αὐτὸν λέγειν ταῦτα· εἶναι δὲ Ἀλκιβιάδην τὸν Φηγούσιον καὶ Ἀμίαντον τὸν ἐξ Αἰγίνης. 2 Cf. Strabo IX, 2, 6 p. 403 Cas. ἀρχὴ δ' ὁ Ὠρωπὸς καὶ ὁ ἱερὸς λιμὴν ὃν καλοῦσι Δελφίνιον, καθ' ὃν ἡ παλαιὰ Ἐρέτρια ἐν τῇ Εὐβοίᾳ διάπλουν ἔχουσα ἑξήκοντα σταδίων. Lolling Mitth. des arch. Inst. in Athen X (1885) p. 350 sqq. demonstravit relliquias portus veteris quae nunc vocarentur *Mandraki* orientem et meridiem versus ab Oropo (*Skala*). Qui locus cum ex omni littore proximus sit Amphiaraio Oropiorum (*Mavrodilisi*), cur sacer vocatus sit apparet. K. 3 Cf. Andoc. I, 67 τότε δὲ ἀπέγραψα τέτταρας ἄνδρας, Παναίτιον, Διάκριτον, Λυσίστρατον, Χαιρέδημον· οὗτοι μὲν ἔφυγον δι' ἐμέ, ὁμολογῶ. 4 Ἐλπίας nomen etiam apud Demosthenem XVIII, 129 est, ubi sane optimi libri ΣΛ Ἐλπίδα habent, nominis formam in homine Atheniensi sane miram. 5 Ἀχ[αρνέως] aut Ἀχ[ερδουσίου] fuit.

6 ----ώνου, Χαρ---- Koehler, Kirchhoff. Sed neque quomodo duo nomina genetivo casu in hoc titulo non interiecto τοῦ se excipere potuerint perspicitur et collato hoc loco cum 39, 13 mihi manifesto et hic et illic exstare videntur eiusdem nominis relliquiae, quod utrobique reposui.

---

44 Marmor Pentelicum. Ed. Koehler Hermae XXIII p. 396 n. 3 (Kirchhoff C. I. Att. IV, 1, 3 p. 178 n. 277 *d*. Michel p. 439 n. 568).

----	κιβοτ[ὸς] δίθυ[ρος]
----	κιβοτὸς τετ[ράθυρος]
---ΔΔ	κλῖναι μιλεσιοργε̃[ς] ΔΙ
--ΔΓΗ.	τράπεζαι ΙΙΙΙ
5 ΔΓΗΗ.	χαμεῦνα παράκολλος[1]
----	πα[ρ]α[πέ]τασ[μ]α [ᶜαπλ]ο̃[ν][2]
-----	κλίν[ε μιλε]σιοργὲς | [ἀ]μφ[ικ]έφα[λος][3]
-----	ἀλά[β]αστ[οι] ΓΙ
---ΗΙ	[ἀ]νάκλισις
10 ---ΙΙΙ	καναῦστρο[ν][4]
----	.α...λ.
	vac.

Litteratura Attica volgaris. Cubiculi instrumenta divendita quae fuerant Alcibiadis Cliniae f. Scambonidae (cf. not. 3. 4) hic recenseri vidit Koehler. 1 Cf. not. 3. 2 Cf. Pollux Onom. X, 32 πρὸ μὲν οὖν τοῦ κοιτῶνος ἐπὶ ταῖς θύραις παραπετασμάτων σοι δεῖ, εἴτε ἁπλοῦν εἴη λευκὸν ἐξ ὀθόνης, εἴτε καὶ τρίχαπτόν τι βαπτὸν εἴτε πολύχρουν. Inde Koehler recte collegit, aut [ἁπλ]ο̃[ν] aut [λιν]ο̃[ν] in lapide fuisse. 3 Cf. Pollux Onom. X, 36: ἐν δὲ τοῖς δημιοπράτοις πέπραται Ἀλκιβιάδου χαμεύνη παράκολλος καὶ κλίνη ἀμφικνέφαλλος. Quae ex illis δημιοπράτοις affert Pollux omnia ad hermocopidas spectant; quare Koehlerus iure contra Boeckhium disputavit, non peculiare quoddam corpus quo omnes bonorum publicatorum tabulae collectae et editae essent hic designari, sed Crateri plebiscitorum collectioni ut hermocopidarum accusationis libellum (Plut. Alc. 22. Krech de Crateri ψηφισμάτων συναγωγῇ, Gryphisw. 1888 p. 30 sq.) ita etiam bonorum venditorum laterculum insertum fuisse. Memorabile est tribus locis Pollucem a lapide discrepare, cum hic v. 5 χαμεῦνα, v. 10 καναῦστρο[ν] (cf. not. 4) habeat, ille vero χαμεύνη et κανύστρον afferat, v. 7 ἀμφικνέφαλλος a lexicographo citetur, cum in lapide propter spatiorum rationes ἀμφικέφαλος reponendum sit, quam formam testatur Etym. Magn. 90, 29: ἀμφικέφαλος κλίνης εἶδος παρ' Ἀθηναίοις, παρὰ τὸ ἑκατέρωθεν ἀνάκλισιν ἔχειν καὶ προσκεφάλαιον. Haec omnia subtilissime observavit Koehler. Causa discrepantiae latet, nisi forte Pollucis librarii culpandi sunt. 4 Cf. Pollux Onom. X, 86 ἐν δὲ τοῖς δημιοπράτοις οὐ κάναστρον μόνον, ἀλλὰ καὶ κάνυστρον εὑρίσκομεν.

---

45 Fragmentum marmoris Pentelici a sinistra, ut videtur, integrum, inventum Athenis in domo privata septentrionem versus a porticu Attalica. Ed. Kumanudis Ἐφ. ἀρχ. 1885 p. 161, tab. n. 1 (Kirchhoff C. I. Att. IV, 1, 2 p. 73 n. 277*b*).

ΔΔΗ ΧΧΗ-------
[Κ]εφάλαιον--------
[ἐ]πόνια Δ--------
σύμπαν κ[εφάλαιον------]
5 Ἀχσ⟨χ⟩ιόχο Σκ[αμβονίδο][1]

Η-------

Litterae Atticae volgares. Aliter hunc recensum dispositum fuisse ac reliquos (n. 38—44) monet K. 1 Cf. n. 39[1].

46 Tabula marmoris albi utrimque integra, supra et infra fracta, eruta Athenis in arce in fundamentis templi deae Romae. Edd. Lolling Sitzungsberichte der Ak. zu Berlin 1888 p. 246 n. 24. Mylonas Bulletin de correspondance Hellénique XII (1888) p. 133 n. 3 (A. Wilhelm Hermae XXIV p. 110 n. II. Kirchhoff C. I. Att. IV, 1, 3 p. 165 n. 53*b*).

--------|. . ιος[1] ἐ[γραμμάτευε, Πολ]ε[μ]|αίνετος[2] ἐπεστάτε· Πείσαν|δρος[3] εἶπε· Λύκωνα τὸν Ἀχαι|όν[4], ἐπειδὴ εὖ ποεῖ

Litteratura Ionica volgaris, propter quam Mylonas quarto a. Chr. saeculo vindicavit. Sed cum anno 387/6 a. Chr. utique antiquior sit (not. 5) neque vero per tredecim primos illius saeculi annos unquam ea rerum condicio fuerit quam hoc decretum luculentissime indicat (not. 6), cum E. Curtio Gr. Gesch. II[6] 883, cui Wilhelmus et Kirchhoffius adstipulantur, quinti saeculi inscriptionem esse statuendum est sive postea pro antiquo exemplari deleto hoc repositum est, sive iam tum recentior scriptura usurpata ut alibi aliquotiens (n. 54. 55. 56). Aut anni 419 aut 413 a. Chr. esse videtur (cf. not. 6). Ceterum alterum eiusdem decreti exemplar a Lollingio editum Sitzungsber. der Ak. zu Berlin 1887, 1192 IV 21 monstravit W. 1 ΛΙΟΣ Lolling ΛΙΟΣ Mylonas. 2 Nomen supplevit W. mentione iniecta Polemaeneti vatis quem commemorat Isocrates XIX, 5. 45. 3 Haud improbabile est hunc esse Pisandrum qui anno 411 a. Chr. inter principes fuit in evertendo imperio populari. W. 4 Lyco Achaeus mercennariorum Arcadum dux commemoratur a Xenophonte Anab. V, 6, 27. VI, 2, 4 sqq., cui quaenam intercedat cum hoc ratio sane incertum est.

5 Ἀθηναίο‖[ς], ἀναγραψάτω πρόξενον καὶ εὐεργέτην Ἀθηναίων ἐν
σ|τήλῃι λιθίνει ἐμ πόλει ὁ γρ|αμματεὺς ὁ τῆς βολῆς καὶ κ|αταθέτω
10 ἐμ πόλει[5]. τὴν δὲ ναῦν, ἣν δεῖται ἐκκομίσασθαι | ἐξ Ἀχαιίας[6],
ἐκκομισάσθω· κ|αὶ ἐξεῖναι αὐτῶι πλεῖν καὶ χ|ρήματα ἐσάγεν
15 ὅσης Ἀθηνα|ῖοι κρατοῦσι καὶ ἐς τὰ Ἀθην‖[α]ίων φρόρια· ἐς δὲ
τὸν κόλπ[ον μ]ὴ[7] ἐξεῖ[ναι ἐσπλεῖν[8] αὐ]τ[ῶ]ι[9] | [τὸν --------].

5 Hunc antiquiorem dicendi usum (cf. Thuc. II, 15, 6) P. Foucart Bull. de corr. Hell. XII (1888) p. 166 observavit post Euclidis annum non amplius inveniri nisi in aliquot proximorum lustrorum titulis, ex quibus recentissimus incisus esset paullo post annum 390 a. Chr. (Mitth. des ath. Inst. VII p. 317, 8). Quod contra recentioris ἐν ἀκροπόλει post ipsam pacem Antalcideam 387/6 a. Chr. complura exempla exstare (n. 74, 3. 75, 20. C. I. Att. II, 14 *fragm. b*, 2). 6 Clauserant igitur tum Athenienses classe sua sinum Corinthiacum. Quod factum esse per expeditionis Siciliensis tempora cum Thucydides VII, 17, 2. 19, 5. 31, 4. 34, 1. 36, 2 testetur, illi potissimum aetati Lyconis privilegium vindicavit W. At K. monet etiam per rerum ab Alcibiade anno 419 a. Chr. circa Achaiae oram gestarum (Thuc. V, 52, 2) occasionem haec decerni potuisse. 7 Supplevit Wilhelm. 8 Supplevi. 9 Supplevi: Sinus intellegendus videtur Corinthiacus; nam Lyconi cum navis eius obsidione subita oppressa esset id quidem propter merita ipsius datum esse, ut eam expediret et alibi mercaturam faceret, neque tamen concessum ut illuc rediret, minime mirandum est.

---

47 48 Tabula marmorea fracta in duas partes, cui a duabus diversis manibus duo plebiscita incisa sunt. Eretriae in demarchia. Ed. A. Wilhelm Ἐφ. ἀρχ. 1890 p. 195 n. 1. 2 (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 262 n. 341).

(47) Θεοί. | Ἔδοξεν τεῖ βουλῆι, Ἡγέλοχον | τὸν Ταραντῖνον[1]
5 πρόξενον εἶ|ναι καὶ εὐεργέτην καὶ αὐτὸν ‖ κ[α]ὶ παῖδας, καὶ

Titulum scriptura, simillima ea quidem eius quam exhibet Histiaeensium et Eretriensium foedus (Ἐφ. ἀρχ. περ. II n. 417. Cauer[2] 553. Bechtel ion. Inschr. 15), postremae quinti a. Chr. n. saeculi parti vindicat, id quod confirmatur argumento (cf. not. 2). Inferius decretum n. 48 litterarum formae arguunt illo recentius quidem esse, sed utique non multis decenniis. Certe usque ad postrema quarti saeculi tempora descendere (cf. not. 3) vetat rhotacismus hic non minus constanter servatus quam illic. 1 Hominem Tarentinum laudari, quia Eretrienses eo adiutore ab Atheniensium dominatione liberati sint, illa aetate non mirum est, siquidem classi Peloponnesiorum (not. 2) naves Tarentinas interfuisse definite enuntiat Thuc. VIII, 91, 2 ἅμα γὰρ καὶ ἐκ τῆς Πελοποννήσου ἐτύγχανον Εὐβοέων ἐπικαλουμένων κατὰ τὸν

σίτηριν εἶνα|ι καὶ αὐτῶι καὶ παιρίν, ὅταν ἐ|[πι]δημέωριν, καὶ ἀτελέην καὶ | προεδρίην ἐς τὸς ἀγῶνας, ὡς σ|υνελευθερώραντι
10 τὴμ πόλιν ‖ ἀπ' Ἀθηνάων[2].

(48) Ἔδοξεν τεῖ βουλεῖ καὶ τοῖ δήμοι· | Ἡράκλειτον τὸν Ταραντῖνον[3] | πρόξενον εἶναι Ἐρετριῶν αὐ|τὸν καὶ ἐκγόνους· εἶναι
5 δὲ αὐτοῖ ‖ προεδρίην καὶ σίτηριν καὶ αὐ|τοῖ καὶ παιρὶν ὅσον ἂν χρόνον | ἐπιδημέωριν, καὶ τὰ ἄλλα καθ|άπερ τοῖς ἄλλοις προξένοις.

αὐτὸν χρόνον τοῦτον δύο καὶ τεσσαράκοντα νῆες, ὧν ἦσαν καὶ ἐκ Τάραντος καὶ Λοκρῶν Ἰταλιώτιδες καὶ Σικελικαί τινες. 2 Aestate anni 411 a. Chr. cum Peloponnesiorum classis Athenienses proelio navali in freto inter Eretriam et Oropum vicisset, Eretrienses defecerunt (Thuc. VIII, 95). 3 Recte de Heraclito Tarentino citharoedo Alexandri Magni aequali (Athen. XII, 538 f.) cogitare vetat W. Nam titulus multo antiquior est (v. supra). Cur Heracliti privilegium Hegelochi honoribus in eadem tabula subiungatur, ambigas; namque collato C. I. Att. II, 181, 8 sqq. ἀναγράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα [τὸν γραμ]ματέα τῆς βουλῆς [ε]ἰς τὴν στήλ[ην τὴν ἐν] ἀκροπόλει ἐ[ν] ᾗ γέγραπται Ἐχεν-[βρότῳ] Κλεωναίῳ τῷ προ(γό)νῳ (Cf. Ind. lect. Hal. hib. 1885/6 p. X) τῷ Λαπύ-[ριος] ἡ προξενία aliisque similibus exemplis eum arctiore quadam sanguinis necessitudine illum attigisse conicias; sed fortasse, quae est Wilhelmi sententia, id unum sufficiebat, quod eiusdem civitatis erat.

---

49 Fragmenta septem tabulae lapidis Pentelici; ex quibus unum quod versuum 41—55 dextras partes continet, in arce inventum, post Pittakin Ἐφ. ἀρχ. 244 aliosque ed. Kirchhoff C. I. Att. I 51, reliqua ad radices arcis inter odeum Herodis et theatrum Bacchi eruta Kumanudis Ἀθηναίου V p. 86 sq., qui haec eiusdem lapidis esse intellexit. Omnia coniuncta ex Koehleri apographis dedit Kirchhoff C. I. Att. IV, 1, 1 p. 15 sqq. (Syll.[1] 42. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscriptions p. 108 n. 57).

[Θε]ο[ί]. | [Ν]εο[π]ολιτῶ[ν | τ]ῶμ παρὰ Θάσ[ον][1].

[Ἔ]δοχσεν τῆι β[ο]υ[λῆι] καὶ τῶι δήμοι, Λεοντὶς[2] ἐπρυτά[νευε], ‖

Versuum 1—3 litterae reliquis maiores. Prius decretum (v. 4—38) incisum litteris non ex ordine dispositis, in universum quidem Attica litteratura, sed ita ut longa vocalis semper Η sit praeter v. 38 στρατεγοί, spiritus asper nusquam indicetur, ου ubique scribatur praeter quattuor locos (v. 8. 20. 22. 36), semel adeo errore pro brevi vocali (ΟΥΤΙ v. 7); pro L semel Λ (v. 36 ΠΟΛΗΙ), pro Λ item semel Γ (v. 30 ΕΥΕΡΓΕΤΑΙΣ) est. Quae

5 Σιβυρτίαδ[ης ἐγρα]μμάτευεν, Χαιριμένης ἐπεστ[άτε, Γλ]|αύκιππος
ἦρχ[εν[3], ...]θεος εἶπεν· [ἐπ]αινέσαι τοῖς Νεοπ[ολίταις[4] τοῖς] |
παρὰ Θάσον [πρῶτον μ]ὲν ὁ⟨υ⟩τι συνδιεπο[λέμησ]αν τὸν πόλε-
μον[5] μετὰ Ἀθεναίο[ν καὶ ὅτι πολιο|ρ]κόμενοι [ὑπὸ Θασίον(?)] καὶ
Πελο[ποννη]σίον οὐκ ἠθ[ύμησαν(?)[6] ------ | . .]ς τὴν Α-------ον
10 ἄνδ[ρες ἀγαθοὶ] ἐγένο[ντο ‖ ἔς τε τὴν σ]τ[ρατιὰν καὶ τὸν δῆ]μον
τ[ὸν Ἀθηναίων καὶ] το[ὺς | συμμάχ]ο[υς[7] ---------] ε[-------
| ------ χρ]ημα[τ(?)------ | ------] χρήματα -------- |
15 -------ν ἦι Ἀθηναιο[---- ‖ -------χρήμ]ασιν εἶναι Νεο-
πο[λίταις ----- | --------]ον καὶ χρῆσαι ΤΤΤΤΧΧ------
--- | -----ον ἐδέοντο ὅπος ἂν ἔχο[σι------- | ---------
--------]εσθαι αὐτοῖς ἐκ τοῦ χρημ[άτον---- | -----π]όλεος
20 ἐκ τοῦ λιμένος τοῦ σε[---- ‖ ------ ἐ]νιαυτὸ ος ἀφειληφότας
παρὰ -------- | -------- ἀποδοθῆι, ποιεῖν δὲ ταῦτα -----
| --------- Θασίος ο δὲ διδόασιν -------- | ----------ς
καὶ βο[υλ]όμενοι καὶ ἐθελοντ[--------- | στρατιότ]αις(?) ΗΧ-
25 ΧΧΧΗΗΗΗ καὶ πρόθυμοί εἰσ[ι ποιεῖν ὅτι δύναν‖ται ἀγ]αθὸν
αὐτοὶ ἐπαγγειλάμενοι καὶ ---------- | --------
αν τὴν Ἀθηναίον καὶ ἀ[ντ]ὶ τῆς εὐεργε[σίας ταύτης | εἶν]αι καὶ
ἐν τοῖ λοιποῖ χρόνο[ι] παρ' Ἀθηνα[ίον --------- αὐ|το]ῖς ος
ἀνδράσιν οὖσιν ἀγαθο[ῖς] καὶ τὴ[ν πρόσοδον εἶναι αὐτ]|οῖς πρὸς

---

scriptura mihi quidem indicare videtur ab homine Ione ex aliqua ex vicinis insulis oriundo haec incisa esse. Alterum decretum (v. 39—53) et tertii initium (v. 54. 55) ab alia manu incisa sunt, cui etiam partem priorem versus 8 in rasura rescriptam (cf. not. 19) deberi conicit K. Haec ne ipsa quidem στοιχηδὸν exarata sunt, sed multo minus diductis litteris, litteratura Attica praeter bis immixtum ΟΥ (v. 45. 54). Ceterum tenendum est inter v. 11 et 12 hiatum incertae magnitudinis intercedere. 1 Νεάπολις ἐν Θρᾴκῃ C. I. Att. I 226, 9. Νεάπολις παρ' Ἀντισάραν I 230, 7*b*. Νεοπολῖται παρ' Ἀντισάραν I 242, 3. 243, 14. 244, 36. 256, 16. 257, 18; urbs sita in littore Thraciae e regione insulae Thasi. 2 Sexta prytania fuit (n. 51, 14). 3 Ol. 92, 3 (410/9 a. Chr.). 4 Verbum cum dativo coniunctum quinto quartoque saeculis a. Chr. in Attica non inusitatum. Cf. n. 54, 13. 56, 7. 35. Meisterhans Grammatik der attischen Inschriften ed. 2 p. 172 not. 1439. Delphis adeo eadem structura altero etiamtum a. Chr. saeculo ineunte reperitur n. 281, 11. 5 Thasii Ol. 92, 1 (412/11 a. Chr.) ab Atheniensibus defecerunt, 93, 1 (408/7 a. Chr.) a Thrasybulo rursus in dicionem redacti sunt (Xen. Hell. I, 4, 9. Diod. XIII, 72, 1). Quid Glaucippi archontis anno in illis regionibus gestum sit non constat praeterquam quod Thrasybulum cum classe ad oram Thraciae versatum esse narratur a Diodoro XIII, 49, 1. 3. 6 Supplevi. 7 Hos duos versus restituere conatus sum coll. v. 40. 41.

30 τὴμ βουλὴν καὶ τὸν δῆ[μ]ο[ν πρότοις μετὰ τὰ ιερὰ ος] ‖ εὐεργέ-
ταις οὖσιν Ἀθηναίον το[ῦ δήμου· καὶ τὰ υπομνήμα]|τα τούτον
ἀ οι Νεοπολῖται ἔδο[σαν --------- τῶι γρ]|αμματεῖ τῆς βου-
λῆς, χορὶς μὲν [----------, χορὶς δὲ τὰ ἄλ]|λα. καὶ τὸ φσή-
φισμα τόδε ἀναγρ[άφσαντα τὸν γραμματέα] | τῆς βουλῆς ἐστήληι
35 λιθίνηι καταθ[ῆναι ἐμ πόλει τέλεσι τοῖ]‖ς Νεοπολιτῶν· ἐν δὲ
Νέαι πόληι[8] αὐτοὶ [Νεοπολῖται καταθ]|έντον ἐν τῶι ἱερῶι τῆς Παρ-
θένο[9] ἐστήλ[ηι λιθίνηι· καὶ καλέσαι] | ἐπὶ χσένια τὴμ πρεσβείαν
ἐς τὸ πρυτα[νεῖον ἐς αὔριον, δοῦναι δὲ (?)] | Οἰνοβίοι[10] Δεκελεεῖ
στρατεγῶι ΤΤΤ[Η ------

Ἀχσίοχος[11] εἶπε[12]: ἐπαινέσαι τοῖς Νεοπολίταις[13] τοῖς ἀπὸ
40 [Θράικες, ʿότι ἄνδρες ἀγαθοὶ ἐγένοντο[14]] ‖ ἔς τε τὲν στρατιὰν
καὶ τὲμ πόλιν τὲν Ἀθεναίον, καὶ ʿότ[ι ἐς Θάσον ἦλθον πανδεμεὶ
συμπολιορ]|κέσοντες[15] μετὰ Ἀθεναίον ⁝ καὶ ʿότι συνναυμαχῶντε[ς]
καὶ [συνπολεμῶντες διετέλεσαν τὸν πά]|ντα χρόνον, καὶ τὰ ἄλλα
ʿότι εὖ ποιῶσιν Ἀθεναίο[ς· καὶ ἀντὶ το]ύτον [τῶν εὐεργετεμάτον
ʿάπαντα παρ' Ἀ]|θεναίον εἶναι αὐτοῖς καθ' ʿάπερ ἐφσέφισται
Σ[ερμυλιτ]ε[ῦσ]ι. ʿόπος ἂμ μ[ὲ ἀδικῶνται μεδὲ ʿυφ' ʿενὸς μέτ]|ε
υπὸ ἰδιότο μέτε υπὸ κοινῶ πόλεος, τός τε σ[τρατεγὸ]ς ʿοὶ ἂν
45 ʿεκάστοτε ἄ[ρχοντες τυγχάνοσιν ἐπιμέ]‖λεσθαι αὐτὸν ʿότι ἂν δέ-
ονται ⁝ καὶ τὸς ἄρχ[οντ]ας τοὺς Ἀθεναίον ʿοὶ ἂν ʿεκ[άστοτε ἄρ-
χοσι ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς τῶν συμμάχ]|ον[16], τὲμ πόλιν Νεοπο-
λίτας φυλάττονται[ς] καὶ προθύμος ὄντας ποιῆν ʿότι ἂν [δύνονται
ἀγαθόν. εἶναι δὲ] | καὶ νῦν ʿευρίσκεσθαι αὐτὸς παρὰ τ[ῶ δ]έμο
τῶ Ἀθεναίον ʿότι ἂν δοκῆι ἀγαθ[ὸν ἄλλο ʿότο ἄν δέονται. περὶ] |

8 Haec scriptura usque ad annum 335 a. Chr. n. non infrequens est in titulis Atticis (n. 82, 5. 92, 17. 119, 8. 137, 29. K. Meisterhans Gramm. d. att. Inschr. ed. 2 p. 108 not. 991). Etiam alibi per eadem tempora occurrit (n. 96, 3). 9 Cf. 111. 10 Eundem esse quem de Thucydide in patriam revocando rogationem tulisse narrat Paus. I, 23, 9 haud improbabiliter coniecit R. Schöll Hermae XIII p. 441. 11 Non est cur negetur hunc Alcibiadis f. Scambonidam (n. 391) esse; nam is sine dubio a. 411 a. Chr. una cum Alcibiade Cliniae f. in integrum restitutus erat, et quo tempore ille summa gratia apud cives florebat etiam ipsius patruum rursus in re publica versatum esse rogationesque ad populum tulisse consentaneum est. 12 Etsi praescripta praeter eius qui rogavit nomen desiderantur, tamen non in eadem contione haec decreta esse cum antecedentibus inde demonstravit K., quod v. 49 τὸ πρότερον ψήφισμα scriptum est. 13 Cf. not. 4. 14 Supplevi. 15 Supplevi; verbum certum puto, reliqua probabilia. 16 De eodem genere praefectorum hic verba fieri, de quo dixi 544, manifestum est. Singula supplementi mei verba sane praestare nolo.

δὲ τῆς ἀπαρχῆς τῆι Παρθένοι[17], ʿ[έπερ κ]αὶ τέος ἐγίγνετο τῆι [θε]ῶι, ἐν τῶι δέμο[ι ---------- αὐ]τός. ἐς δὲ τὸ φσέφισμα τὸ πρό[τερον ἐ]πανορθῶσαι[18] τὸγ γραμματέα τῆς βολῆς
50 [---------- ‖ ..]σαι ἀντὶ τῆς ἀποικί[ας τῆς Ἀθεναί]ον[19] "ʿότι συνδιεπολέμεσαν τὸμ πόλεμον μ[ετὰ Ἀθεναίον" | ---------]αι: καὶ [..... καὶ Δι]οφάντοι: ἐπαινέσαι ʿά τε νῦν λέγοσιν κ[αὶ --------- | ---] πρόθυμοί εἰσι ποιῆν ʿότι δύνανται ἀ[γαθὸν ------ | -- καθ]άπερ τὸ πρότερον. καλέσαι δὲ καὶ ἐπὶ χ[σένια ἐς τὸ πρυτανεῖον [-|---- εἶπε· τὰ μὲν ἄλλα καθάπερ τῆι] βουλῆι· τῆι δὲ Παρθένοι ἐχσαιρε[....
55 -----‖-----ό δ]ῆμος ε[ὔχσεται.]

---

17 Primitias de tributo Neopolitanorum deae solutas dici inde intellegitur, quia aliter ad Athenienses res non pertinuisset; videntur Neopolitani petivisse, ut plus etiam quam antea e tributo primitiarum nomine sibi remitteretur. K. 18 Decernitur ut locus quidam prioris decreti mutetur, quod re vera factum est priore parte versus 7 erasa et ipsis verbis quae v. 50 legimus incisis. Kum. 19 Quid fuerit quod eradi iubet populus non liquet. Kirchhoff cum τῆς ἀποικί[ας τῆς Θασί]ων scriberet sumpsit odio Thasiorum inimicorum motos petivisse Neopolitas, ut coloniae Thasiorum significatio civitatis nomini addita exsculperetur. Atqui cum τοῖς Νεοπολίταις τοῖς παρὰ Θάσον sufficiat ad distinguendam hanc urbem ab aliis cognominibus, incredibile est amplius etiam de origine incolarum aliquid additum fuisse. Quare errorem potius legislatoris hic emendari conicio: alia erat Neapolis, item in Thraciae ora sita, Atheniensium colonia (Νεάπολις ἀπ' Ἀθηνῶν C. I. Att. I 230, 3. 240, 29. Boeckh Staatshaush. II p. 710); quam cum is qui prius plebiscitum rogavit confudisset cum hac scripsissetque ὅτι ἄποικοι ὄντες Ἀθηναίων ἐπολέμησαν μετ' αὐτῶν aut simile aliquid, animadverso errore Axiochus ut eius vestigia ex monumento publico tollerentur rogavit. Cf. similem errorem et emendationem n. 54, 27 sqq.

---

50 Fragmenta sex lapidis Hymettii, quae cum antea singillatim edidissent Pittakis, Rangabé, Ussing, primus coniuncta exscripsit Velsen, cuius ex schedis, additis notis suis, expressit Kirchhoff Monatsber. der Ak. in Berlin 1861 p. 601 sqq. Ex Koehleri apographo ed. idem C. I. Att. I 59 (Syll.[1] 43. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 105 n. 56). Cf. quae de titulo exposuerunt H. Buermann Jahrb. f. Phil. Suppl. X p. 350. H. Roehl Hermae XI p. 379. G. Gilbert Beiträge zur inneren Geschichte Athens im Zeitalter des pelop. Krieges p. 346 sqq. A. Wilhelm Arch. epigr. Mittheilungen aus Oesterreich XVII (1894) p. 37 sq.

[Ἐπὶ Γλαυκ]ίππο ἄ[ρ]χον[το]ς[1]
[Λόβον ἐκ] Κεδῶν ἐγραμμάτευε.

[Ἔδοχσεν τῆι] βολῆι καὶ τῶι δέμοι, Ἱπποθοντὶ|[ς[2] ἐπρυτάνε]υε,
5 Λόβον ἐγραμμάτευε, Φιλιστίδε‖[ς ἐπεστάτε], Γλαύκιππος ἦρχε:
Ἐρασινίδες[3] εἶπ|[ε· ἐπαινέσα]ι Θρασύβολον[4] ος ὄντα ἄνδρα ἀγα-
θὸ|[ν περὶ τὸν δῆ]μον τὸν Ἀθεναίον καὶ πρόθυμον π|[οιῆν ὅτι
δύνα]ται ἀγαθόν· καὶ ἀντὶ ὧν εὖ πεπο|[ίεκεν τέν τε βολὲν] καὶ
10 τὸν δὲ[μο]ν τὸν Ἀθεναίο‖[ν στεφανῶσαι αὐτὸν χρυσοῖ στε]φάνοι,
ποιῆσα|[ι δὲ τὸν στέφανον ἀπὸ χιλίον δρ]αχμῶν· ὅ οι [δὲ ἑ|]ελλε-
νοταμίαι δόντον τὸ ἀργύρι]ον. καὶ [ἀνει|πεῖν Διονυσίον τῶν ἐν
ἄστει[5] τῶι] ἀγῶνι ὅν ἑν|[εκα αὐτὸν ὁ δῆμος ἐστεφάνοσ]ε ⁝ Διο-
15 κλῆς εἶπε· ‖ [τὰ μὲν ἄλλα καθάπερ τῆι βολῆι·] εἶναι δὲ Θρασύ|-
[βολον Ἀθεναῖον[6], φυλῆς καὶ δέμο κ]αὶ φρατρίας ὃ|[ν ἂν βόλε-
ται ἀπογραφσάμενο]ν[7]· καὶ τἆλλα τὰ ἐ|[φσεφισμένα τῶι δέμοι

Litterae Atticae volgares, incisae στοιχηδὸν praeter v. 1. 2 maioribus litteris exaratos. 1 Ol. 92, 3 (410/9 a. Chr.). 2 Octava (cf. n. 51, 27). Ante Dionysia decretum factum esse v. 14 docet, quare ipsi initio prytaniae, inter decimum et sextumdecimum Elaphebolionis diem, tribuendum est. K. 3 Nomen perrarum, quare veri simile hunc esse praetorem qui 406/5 a. Chr. ad Arginussas vicit et postea cum collegis capitis damnatus est. K. 4 Lys. XIII, 71 Φρυνίχῳ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, κοινῇ Θρασύβουλός τε ὁ Καλυδώνιος καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Μεγαρεὺς ἐπεβούλευσαν· ἐπειδὴ δὲ ἐπετυχέτην αὐτῷ βαδίζοντι, ὁ μὲν Θρασύβουλος τύπτει τὸν Φρύνιχον καὶ καταβάλλει πατάξας, ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος οὐχ ἥψατο, ἀλλ' ἐν τούτῳ κραυγὴ γίγνεται καὶ ᾤχοντο φεύγοντες. Eo spectare titulum primus vidit Bergkius. Quomodo factum sit, ut tum demum, undeviginti mensibus post Phrynichum caesum, Thrasybulo sociisque praemia tribuerentur, non liquet. 5 Suppl. V., sed etiam τῶν μεγάλων (V.) aut ἀνειπεῖν τὸν στέφανον Διονυσίων τῷ ἀγῶνι (K.) fuisse potest. In ipsam prytaniam octavam (not. 2) incidunt Dionysia magna, ut extemplo post plebiscitum renuntiatam appareat coronam. G. 6 εἶναι δὲ Θρασυ|-[βούλῳ φυλῆς τε εἶναι καὶ δήμου κ]αὶ φρατρίας V. probante K. At neque duplex εἶναι placet et omissa civitatis datae mentio vehementissime offendit. K. et B. antiquiore plebiscito, quod legis violatae actione (γραφῇ παρανόμων) diu dilatum brevi ante huius decreti tempus demum ratum factum esset, Thrasybulum civitate donatum opinantur. At sic etiam illud quod est de tribu curia gente eligenda iam in antiquiore illo decreto scriptum et lite illa diiudicata ipso iure ratum fuisset, ut non opus esset hac Dioclis rogatione. Supplevi in proecdosi, sed ita ut statuerem verba καὶ ἐξεῖναι αὐτῷ γράψασθαι incuria lapicidae omissa esse. Sed id vitatur supplemento versus sequentis quod proposuit W. 7 Supplevit W. reiecto conatu meo τῶν κατὰ τὸν νόμον, quam formulam recentioris aetatis esse monet.

κύρια ἔ]ναι[8] Θρασυβόλο|[ι· ἔ]ναι δὲ καὶ εὑρέσθαι αὐτῶι[9] π]αρὰ
20 Ἀθεναίον κ||[αὶ ἄλλο ἀγαθὸν ἐάν το δέεται[10] π]ερὶ ʽὃν εὐεργέ|-
[τεσε τὸν δῆμον τὸν Ἀθεναίον]. καὶ ἀναγράφσα|[ι ἐν στέλει λιθίνει
τὰ δεδογμ]ένα· ʽελέσθαι δ|[ὲ ------ ἄνδρας ------ αὐτί]κα μάλα,
25 ʽοίτινε||[ς] δι[κάσοσιν Θρασυβόλοι[11] μέ]ρος τὸ γιγνόμεν||ον. τὸς [δὲ
ἄλλος, ʽόσοι τότε εὖ ἐ]ποίεσαν τὸν δῆ|μον τὸν Ἀθε[ναίον, ...
.....]ιν καὶ Ἀγόρατο|ν[12] καὶ Κόμονα [καὶ.....] καὶ
Σῖμον κα|ὶ Φιλῖνον κα[ὶ .....]α, εὐεργέ[τα]ς [ἀν]αγράφ|σαι
30 ἐμ πόλε[ι ἐν στέλει λ]ιθίνει τὸν γραμ[μα]τέ||α τ[ῆ]ς βολῆς. [καὶ
ἔγκτεσι]ν εἶναι αὐτοῖς ὅμπερ | Ἀθεναίοις, [καὶ γεπέδο]ν καὶ οἰκίας,
καὶ οἴκεσ|ιν Ἀθένεσι, [καὶ ἐπιμέλ]εσθαι αὐτὸν τὲν βολὲν | τὲν
αἰεὶ β[ολεύοσαν κα]ὶ τὸς πρυτάνες, ʽόπος ἂ|ν μὲ ἀδ[ικῶνται.
35 τὲν δὲ σ]τέλεν ἀπομισθοσάντο||[ν ʽοι πολεταὶ ἐν τῆι βο]λῆι· τὸς δὲ
ʽελλενοταμ||[ίας δῶναι τὸ ἀργύριον]. ἐὰν δὲ δοκῆι αὐτὸς καὶ |
[ἄλλο τυχὲν ἀγαθῶ, τὲν] βολὲν προβολεύσασαν | [ἐχσενεγκὲν ἐς
τὸν δῆμ]ον: Εὔδικος εἶπε· τὰ μὲν | [ἄλλα καθάπερ Διοκλῆς·
40 περὶ] δὲ τὸ[ν] δοροδοκεσ||[άντον ἐπὶ τῶι φσεφίσματι,] ο ἐφσεφ[ί]σθε
Ἀπολλ|[οδόροι[13], τὲν βολὲν βολεῦσ]αι ἐν τῆι πρότει ʽέδ|[ραι ἐν
τῶι βολευτερί]οι, καὶ κολάζεν τὸν [δ]ορο|[δοκεσάντον καταφσ]ε-
φιζομένεν, καὶ ἐς δι(κ)ασ|[τέριον[14] αὐτὸς ἐσάγε]ν, καθότι ἂν
45 δοκῆι αὐτῆ[ι]. τ||[ῶν δὲ δικαστῶν τὸς] παρόντας[15] ἀποφαίνεν ʽά[ττ|α

---

8 Supplevi: non de ipso Thrasybulo iam latum esse ad populum indicatur, sed statim post necem Phrynichi, priusquam satis accurate constaret, cuiusnam ope et consilio id facinus patratum esset, populus omnibus qui eius participes fuissent praemia proposuisse videtur (cf. Lys. XX, 19); quae nunc in Thrasybulum conferuntur. Velseniana horum versuum supplementa: ὧ[ν ἂν βούληται. εὑρέσθαι δὲ αὐτὸ]ν καὶ τἆλλα τὰ ἔ[ννομα Ἀθηναίοις, καὶ εἶ]ναι Θρασυβούλω[ι—] compluribus de causis admitti nequeunt. 9 Suppl. W. 10 Suppl. W. 11 Suppl. Roehl. Illi homines definire debent, quamnam partem bonorum Phrynichi publicatorum Thrasybulus praemio accipiat. 12 Is in quem Lysiae oratio (XIII) habita est. Suo iure orator § 72 ex tabula apparere dicit, Agorato civitatem tunc tributam non esse. Quaenam in his hominibus fuerit praemiorum causa, latet. Lysias largitione Agoratum ea assecutum esse iudicat. 13 Megarensis, quem cum Thrasybulo insidiatum esse Phrynicho narrat Lysias XIII, 71 neque vero ipsum manus intulisse. De eo eadem ad populum lata videntur ac de Thrasybulo, sed γραφῇ παρανόμων in dubium vocata; per quam litem iudices pecuniam accepisse arguebantur. Non rescissam esse rogationem in iudicio testis est Lys. VII, 4, ubi refertur Apollodorum praemia accepisse fundum publicatum qui Pisandri fuisset. Sed utique errat Lysias cum XIII, 72 in eadem tabula et Thrasybuli et Apollodori praemia inscripta dicit. 14 ΔΙΚΑΣ. 15 Ex

ἐδικάσθε, καὶ ἐάν] τίς τι ἄλλο εἰδῆι περὶ τ[ού|τον· ἐχσεῖναι δὲ καὶ] ἰδιώτει, ἐάν τις βόλετα[ι].

iudicibus, qui de γραφῇ πάρανόμων iudicaverunt, ei qui nunc etiam Athenis versantur iubentur senatui indicare, quid tum in iudicio actum sit, ut senatus in homines quos pecunia corruptos constet aut ipse animadvertat, aut si gravior culpa videatur, rem ad iudicium deferat.

51 Tabula marmoris opisthographa (*a* in fronte, *b* in postica parte inferiore; supra alius tit. de quo v. not. 39). Athenis Choiseul-Gouffier lapidem detulit Parisios, ubi exstat in museo publico. Edd. Barthélémy, Mémoires de l'acad. des Inscr. XLVIII p. 337 sqq. Boeckh C. I. G. 147. Staatsh. der Athener II p. 2 sqq. Kirchhoff C. I. Att. I 188. 189 *a* (adhibito Waddingtoni apographo et ectypo). Froehner Inscr. Gr. du Musée du Louvre p. 80 n. 46. (Syll.[1] 44. Ch. Michel, Rec. d'inscr. Gr. p. 440 n. 569). Cf. quae disputaverunt A. Schmidt, Handbuch der gr. Chronologie p. 228 sqq. G. F. Unger Sitzungsber. der Kgl. Bayer. Ak. der Wissensch. 1875 II p. 53 sq. B. Keil Hermae XXIX p. 39 sq. L. Ziehen Mus. Rhen. LI p. 213 sq.

a

Ἀθεναῖοι ἀνέλοσαν ἐπὶ Γλαυκίππο ἄρχοντος[1] καὶ ἐπὶ τῆς βολῆς ἦι Κλεγένες Ἁλαιεὺς πρῶτ[ος] | ἐγραμμάτευε· ταμίαι ἱερῶν χρεμάτον τῆς Ἀθεναίας Καλλίστρατος Μαραθόνιος καὶ χσυνάρχο[ν]|τες παρέδοσαν ἐκ τῶν ἐπετείον[2] φσεφισαμένο τῶ δέμο· ἐπὶ τῆς Αἰαντίδος πρότες πρυτανευόσες[3] ἑ[λλ|ε]νοταμίαις παρεδόθε ⁝ Καλλιμάχοι Ἁγνοσίοι, Φρασιτελίδει Ἰκαριεῖ ⁝ ἱπποις σῖτος ἐδόθε ⁝ Ἀθεναίας Πο[λιά‖δ]ος ⁝ ΤΤΤΧΧΧΗΗΔΔΔΓΗΗϹ ⁝ Νίκες ⁝ ⊓ ⁝ ΔΔΔΓΙΙΙϽϹ ⁝ ἐπὶ τῆς Αἰγῆιδος δευτέρας πρυτανευόσες[4] ⁝ ἀθλοθέταις παρε[δό]|θε ἐς Παναθέναια τὰ μεγάλα[5] ⁝

Litterae Atticae volgares, accurate στοιχηδὸν dispositae in parte *b*, non item in *a*, spiritum asperum *b* semper omittit, *a* haud raro habet. 1 Ol. 92, 3 (410/9 a. Chr.). 2 Ex pecuniis quae illo anno in aeraria Minervae Poliadis et Victoriae illatae erant, pensiones factae sunt. 3 Illius senatus annum a quartodecimo Scirophorionis qui superiore anno Ol. 92, 2 fuerat die initium cepisse demonstravit Keil, ut prima prytania usque ad vigesimum Hecatombaeonis diem pertineret. 4 A die 21 m. Hecatombaeonis ad d. 25 m. Metagitnionis v. not. 3. 5 Post Keilii inventum (v. not. 3) nihil iam difficultatis hic restat, siquidem altera prytania octo ante Panathenaea diebus incipiebat.

Φίλονι Κυδαθεναιεῖ καὶ συνάρχοσιν, Ἀθεναίας Πολιάδος ⁝ 𐅄 X ⁝ ʿιεροποιοῖς κατ' [ἐ]νιαυτὸν ⁝ Διύλλοι ʿΕρχιεῖ καὶ συνάρχοσιν, ἐς τὲν εκατόμβεν[6]· 𐅄 HΔ ⊢⊢⊢ ⁝ ἐπὶ τῆς Ὀἰνῆιδος τρίτες πρυτανε[ι]υ|όσες[7] ⁝ ʿελλενοταμίαις παρεδόθε ⁝ Περικλεῖ Χολαργεῖ[8] καὶ συνάρχοσιν ⁝ ʿίπποις σῖτος ἐδόθε ⁝ TT 𐅄 HHHHΔΔ. | ἕτερον τοῖς αὐτοῖς ʿελλενοταμίαις, ʿιπποις σῖτος ἐδόθε ⁝ TT 𐅄 HHHH ⁝ ἕτερον τοῖς αὐτοῖς ʿελλενοταμία[ις] ‖ ʿΈρμονι[9] ἐδόθε ἄρχοντι ἐς Πύλον[10] ⁝ 𐅄 T ⁝ ἕτερον τοῖς αὐτοῖς ʿελλενοταμίαις ἐς τὲν διοβελίαν[11] ⁝ TT ⁝ ἐπὶ τῆς Ἀκ|αμαντίδος τετάρτες πρυτανευόσες[12] ⁝ ʿελλενοταμίαις παρεδόθε ⁝ Περικλεῖ Χολαργεῖ καὶ συνάρχοσιν ⁝ σ[ῖ]|τος ʿίπποις ἐδόθε ⁝ TTT ⁝ ἕτερον τοῖς αὐτοῖς ʿελλενοταμίαις ἐς τὲν διοβελίαν ἐδόθε ⁝ 𐅄 TTTTXHHH 𐅄 Γ ⁝ ἐπὶ τ[ῆ]|ς Κεκροπίδος πέμπτες πρυτανευόσες[13] ⁝ ʿελλενοταμίαις παρεδόθε ⁝ Περικλεῖ Χολαργεῖ καὶ συνάρχοσιν ἐ[ς] | τὲν διοβελίαν ⁝ TTTTXXHH ⁝ ἐπὶ τῆς Λεοντίδος ʿέκτες πρυτανευόσες[14] ⁝ τρίτει εμέραι τῆς πρυτανείας ‖ ελλενοταμίαις παρε-

6 Num hic Panathenaeorum hecatombe intellegenda esset dubitavit Z.; sed Keilii calculis, quorum is rationem non habuit, omnes difficultates tolluntur. Cf. not. 3. 5. 7 A die 26. Metagitnionis ad d. 1 Pyanopsionis. Cf. not. 3. 8 Periclis ex Aspasia filius, civitate donatus ab Atheniensibus (Plut. Per. 37), qui post pugnam ad Arginussas cum collegis supplicio affectus est. B. 9 Hermo quidam cum quadringentorum imperio Munichiae militibus praeesset bene meruit de restituendo populari imperio (Thuc. VIII, 92, 5); quo veri similius est, eundem hic intellegendum esse. B. 10 Proximo demum anno Lacedaemonii Pylum recuperaverunt (Diodor. XIII, 64, 7). B. 11 De διωβελίας natura hic disserere longum est; Boeckhius cum persuasum haberet eo nomine θεωρικόν significari, de festis diebus, quibus per singulas prytanias hae largitiones factae essent, subtiliter disputavit; cuius rationes sane nunc non omnes stare possunt, quia non ab initio anni 92, 3, sed a medio mense Scirophorione superioris anni prytaniarum tempora computanda esse didicimus (cf. not. 3. 14). Sed veterum testimoniis nisus διωβελίαν a theoricis distingui ac pensiones binorum obolorum quotidie unicuique civi numeratas significare statuit v. Wilamowitz Aristoteles und Athen II p. 212 sqq. 12 A die 2 mensis Pyanepsionis ad d. 7 m. Maemacterionis. 13 A die 8 m. Maemacterionis ad d. 12 m. Posideonis. 14 A die 13 Posideonis ad d. 18 Gamelionis. Hac prytania nullam numeratam esse διωβελίαν in Boeckhii quidem calculis gravissimam habet difficultatem. Nam secundum eos haec prytania totum continet mensem Gameliona, qui Lenaeorum et Gameliorum festos dies habet. Re vera autem cum illa iam duodevigesimo mensis die finita sit, ad illos festos dies referri poterunt pensiones quinto et septimo proximae prytaniae die (v. 21. 22) i. e. vigesimo tertio et vigesimo quinto m. Gamelionis factae (Keil), si modo omnino διωβελία quicquam necessitudinis habuit cum feriis solemnibus (cf. not. 11).

δόθε ⁝ Διονυσίοι Κυδαθεναιεῖ καὶ συνάρχοσιν ⁝ ΧΗΗ𐅵ΔΔΔΙΙΙΙ ⁝ ἐνάτει τῆς πρυτανε[ί]|ας ʿελλενοταμίαις Θράσονι Βουτάδει καὶ συνάρχοσιν ⁝ ΤΤΤΧ𐅵ΔΔΔΙΙΙΙ ⁝ ʿενδεκάτει τῆς πρυτανείας ʿε|λλενοταμίαις παρεδόθε, Προχσένοι Ἀφιδναίοι καὶ συνάρχοσιν, στρατεγῶι ἐχς Ἐρετρίας[15] ⁝ Εὐκλείδει[16] ἀνομολόγ|εμα[17] ⁝ ΧΧΧ-𐅵ΗΗΔΔΔΔΙϽ ⁝ τρίτει καὶ δεκάτει τῆς πρυτανείας ʿελλενοταμίαις Περικλεῖ Χολαργεῖ καὶ συνάρχοσιν ⁝ | ΧΧΧΧ𐅵ΗΗΗΗΗΙ ⁝ ὀγδόει καὶ εἰκοστεῖ τῆς πρυτανείας ⁝ ʿελλενοταμίαις ⁝ Σπουδί(α)ι[18]
20 Φλυεῖ καὶ συνάρχοσιν ⁝ ΤΤΧΧ.‖Η ⁝ τριακοστεῖ τῆς πρυτανείας τὰ ἐχ Σάμο[19] ἀνομολογέθε[20] ! ʿελλενοταμίαι ⁝ Ἀναιτίοι Σφεττίοι[21] καὶ παρέδροι [Π]|ολυαράτοι[22] Χολαργεῖ ⁝ 𐅵𐅵ΤΤΧ ⁝ ἐπὶ τῆς Ἀντιοχίδος εβδόμες πρυτανευόσες[23] ⁝ πέμπτει[24] τῆς πρυτανείας παρεδ[ό]|θε Διονυσίοι Κυδαθεναιεῖ καὶ συνάρχοσιν ἐς τὲν διοβελίαν ⁝ Τ ⁝ εβδόμει[24] τῆς πρυτανείας ʿελλενοταμίαις Θρ[ά]|-σονι Βουτάδει καὶ συνάρχοσιν ἐς τὲν διοβελίαν ⁝ ΤΧΗΗΔΔΔΙΙ ΙΙΙϽ ⁝ τεῖ αὐτεῖ εμέραι ʿελλενοταμίαις Φαλάνθοι [Ἀ]|λοπεκὲθεν καὶ συνάρχοσιν, σῖτον ʿίπποις ⁝ ΤΤΤΤ ⁝ ʿέκτει καὶ δεκάτει τῆς
25 πρυτανείας ʿελλενοταμίαις Προ[χσέ]‖νοι Ἀφιδναίοι καὶ συναρχοσιν ⁝ Χ𐅵ΔΔΔΙΙΙΙΙΙΙ ⁝ τετάρτει καὶ εἰκοστεῖ τῆς πρυτανείας ʿελλενοταμίαις Εὐπόλι[δι Ἀ]|φιδναίοι καὶ συνάρχοσιν ⁝ 𐅵ΗΗΗΗ ⁝ εβδόμει καὶ εἰκοστεῖ τῆς πρυτανείας ʿελλενοταμίαις Καλλίαι Εὐονυμ[εῖ κ]|αὶ συνάρχοσιν ⁝ ΤΧΧ𐅵𐅵ΔΓΙΙΙΙϹ ⁝ ἐπὶ τῆς Ιπποθοντίδος ὀγδόες πρυτανευόσες[25], δοδεκάτει τῆς πρυτα-

---

15 Qui Eretriae aut prope Eretriam cum classe erat. Barthélémy. Ol. 92, 3 Euboeae civitates ab Atheniensibus defecerant (Diod. XIII, 47, 3) quas ad recuperandas Euclides missus esse videtur. B. 16 Eundem fortasse esse quem Xen. Hell. II, 3, 2 inter triginta viros nominet coniecit B. Sed id in tanta nominis frequentia incertissimum. 17 Non numerata est pecunia Athenis ab quaestoribus deae, sed priusquam in aerarium eorum perveniret, eam Euclidi praetori tradi iubebant, et in tabulis suis hellenotamiis expensam ferebant. 18 ΣΓΟΥΔΙΔΙ em. B. 19 Sami post rebellionem anni 440 a. Chr. agros incolis ademtos deisque et heroibus Atticis consecratos esse ex termino (ὅρος τεμένους ἐπωνύμων Ἀθήνηθεν Bull. de l'école française d'Athènes I p. 231) demonstravit Kirchhoff Abh. der Kgl. Akad. d. Wiss. z. Berlin 1876 p. 67; qua in re Minervam Poliadem non neglectam esse cum consentaneum sit, reditus ex eius praediis in insula Samo sitis hic intellegendi videntur. 20 Cf. not. 17. 21 Anaetius quidam inter triginta viros fuit (Xen. Hell. II, 3, 2). B. 22 Polyaratus Cholargensis Mantithei Thoricii avus maternus a Demosthene XL, 6. 24 homo dives et magnae apud cives auctoritatis vocatur. B. 23 A die 19 m. Gamelionis ad d. 23 m. Anthesterionis. 24 Cf. not. 14. 25 A die 24 m. Anthesterionis ad d. 30 m.

νείας[26] ⁝ ʿελ[λενο]|ταμίαις παρεδόθε, Προχσένοι Ἀφιδναίοι καὶ συνάρχοσιν ⁝ TTTΓ𐅵HΔΔΔ𐅹𐅹𐅹IIII ⁝ τετάρτει καὶ εἰκοστῆι τῆς πρ[υτα]|νείας ʿελλενοταμίαις ἐδόθε, Διονυσίοι Κυδαθεναιεῖ καὶ συνάρχοσιν ⁝ TTTXXXXHHHΔΓ𐅹𐅹𐅹IC ⁝ ʿέκτει καὶ τρια-
30 κοσ[τῆι] ‖ τῆς πρυτανείας ʿελλενοταμίαις ἐδόθε, Θράσονι Βουτάδει καὶ συνάρχοσιν ⁝ TXXXHHHΔΔΓ𐅹𐅹𐅹𐅹IIII ⁝ ἐπὶ τῆς Ἐρεχθῆιδ[ος] | ἐνάτες πρυτανευόσες[27], δοδεκάτει τῆς πρυτανείας ⁝ ʿελλενοταμίαις ἐδόθε, Προχσένοι Ἀφιδναίοι καὶ συνάρχοσιν, . . | XXH𐅵ΔΔΔΓ𐅹𐅹𐅹I ⁝ τρίτει καὶ εἰκοστῆι τῆς πρυτανείας ⁝ ʿελλενοταμίαις ἐδόθε, Διονυσίοι Κυδαθεναιεῖ καὶ συνάρχοσ[ιν, | .] TTTΓ𐅵HH𐅵ΔΔΔΔ𐅹𐅹IIII ⁝ ʿέκτει καὶ τριακοστῆι τῆς πρυτανείας[28] ⁝ ʿελλενοταμίαις ἐδόθε, Θράσονι Βουτάδει καὶ σ[υν|ά]ρχοσιν ⁝ TTXXXΓ𐅵HHH𐅵IIC ⁝ ἑκτει καὶ τριακοστῆι τῆς πρυ-
35 τανείας τὰ ἐχ Σάμο ἀνομολογέσα[το[29] . . . .]αμαχ . .‖. . ος[30] στρατεγοῖς ⁝ ἐς Σάμοι[31] Δεχσικράτει Αἰγιλιεῖ ⁝ ↑↑TX ⁝ Πασιφῶντι Φρεαρρίοι ⁝ 𐅵T ⁝ Ἀριστοκρά[τει[32] . . . . . .]ι ⁝ 𐅵 ⁝ Ἐ . . | . . . Εὐονομεῖ ⁝ 𐅵XXXΓ𐅵HHH𐅵ΔΔΔΔ𐅹 ⁝ Νικεράτοι Κυδαντίδει[33] τριεράρχοι ⁝ XXX ⁝ Ἀριστοφάνει Ἀνα[καιεῖ τριε]ράρ[χοι| . . . . .] ἐ[πὶ τῆ]ς Πανδιονίδος δεκάτες πρυτανεύόσες[34] ⁝ ενδεκάτει τῆς πρυτανείας ελλενο[ταμίαις ἐδόθε,] Πρ|[οχσ]ένοι [Ἀφιδναίοι καὶ] συνάρχοσιν ⁝ 𐅵HHHHΔΔΔΔ𐅹𐅹IIIII ⁝ τρίτει καὶ εἰκοστῆι τῆς πρυτανείας ⁝ ʿελλε[νοταμίαις ἐ]δόθε [. .|. . . . . .
. . . . καὶ συνάρχο[σιν ⁝ TT𐅵𐅵ΔΔΔΔIII ⁝ ἑκτει καὶ τριακοστῆι
40 τῆς πρυτανείας ⁝ ʿελ[λενοταμίαις ἐδόθε [. . . . .‖. . . . . .
. . . . . καὶ συνάρχ]οσιν· 𐅵XXXXΓ𐅵H𐅵Γ𐅹IIII ⁝ κεφάλαιον ἀργυρίο σύμπαν ὁ κ----------

---

Elaphebolionis. 26 Pensiones huius prytaniae incidunt in dies 6. 18. 30 mensis Elaphebolionis; quare duas priores certe ad Dionysiorum magnorum ferias, quae ab octavo ad sextum decimum eius mensis diem agebantur, spectare probabile est. (Sed cf. not. 11.) 27 A die 1 mensis Munychionis ad diem 7 m. Thargelionis. 28 Septimo Thargelionis die (9. m. Maii 409 a. Chr.); tum igitur quattuor Atheniensium praetores cum navibus Sami erant, qua de re nihil memoriae proditum est. 29 Cf. not. 17. 30 Unius ex quaestoribus Minervae nomen hic scriptum fuit, qui collegii nomine pecuniam persolvi iusserat. B. 31 I. e. ἐν Σάμῳ. B. 32 Sceliae filius (n. 22) esse videtur, qui cum anno ante cum Theramene everso quadringentorum imperio magnam gratiam a populo iniisset, praetor creatus est. 33 Niciae praetoris filius, a. 404 a. Chr. a triginta viris interemptus (Lys. XVIII, 6, XIX, 47. Xen. Hell. II, 3, 39). Boeckh Seeurk. p. 246. 34 A die 8 mensis Thargelionis ad d. 13 mensis Scirophorionis.

b

Ἐπὶ τῆς Ἐρεχθῆιδος δευτέρας πρυτανείας[35] ἑλλενοτα-
μίαις καὶ παρέδροις Λυσιθέοι Θυμαιτά|δει καὶ συνάρχοσι, τρίτ[ει]
καὶ δεκάτε[ι τῆς πρ]υτα[νείας, δεκάτει φθίνοντος Μεταγειτ]νιῶ-
νος, | ἐς τὲν διοβελίαν Ἀθεναίας[36] . . . . . ʿἑλλε[ν]ο-
[ταμίαις καὶ παρέδροις], Θ[ρ]α[συλ]όχοι Θορικ|ίοι καὶ συνάρχοσι,
εβδόμει καὶ δεκάτει [τῆς πρ]υτ[ανείας, ʿέκτει φθίνοντος] Μετα-
45 γειτνιῶνος, ‖ἐς τὲν διοβελίαν· HΔ ⊢⊢. [ε]λλενοταμίαις καὶ παρέ-
δροις, Λυσιθέοι Θυμαιτάδει καὶ συνάρχοσ[ι], | εβδόμει καὶ δεκάτει
τῆ[ς] πρυτανείας, ἑ[κτει φθίνοντος Μεταγειτνιῶνος], ἐς τὲν διοβε-
λίαν ἐκ | τῆς Αἰγίνες[37]· TTT𐅄HHHH𐅄ΔΔΔΓ⊢⊢. ἑλλενοτα-
μίαι[ς καὶ παρέδροις, Προτάρχοι Προβαλισίοι καὶ σ|υνάρχοσι,
ὀ[γδ]όει καὶ δεκάτει [τῆς πρυτανείας, πέμπτει φθίνοντος Μετα-
γ]ειτνιῶνος, ἐς τὲ|ν διοβελία[ν]· ⊢⊢. ἑλλενοταμίαις καὶ παρέδροις,
50 [Προτάρχοι Προβαλισίοι] καὶ συνάρχοσι, ἐνά‖τει καὶ δεκ[άτ]ει τῆς
πρυτανείας, τε[τ]ράδι φθί[ν]οντος Μετα[γε]ιτνιῶνος, ἐς τὲν διο-
βελίαν· HH𐅄. | ἑλλενοταμίαις καὶ παρέδροις, Λυσιθέοι Θυ-
μαιτάδει καὶ συνά[ρχο]σι, δευτέραι καὶ εἰκοστ[ῆι] | τῆς πρυτανείας,
ἔνει καὶ [ν]έαι Μεταγειτνιῶνος, ἐς τὲν διοβελίαν· HΓ⊢⊢⊢. ἑλλε-
νοταμίαι[ς καὶ] | παρέδροις, Θρασυ[λ]όχοι Θ[ο]ρικίοι καὶ συνάρχοσι,
τρίτει καὶ εἰκοστῆι τῆς πρυτανείας, νουμε|νίαι Βοεδρομιῶνος, ἐς
τὲν διοβελίαν· H𐅄Δ⊢II. ἑλλενοταμίαις καὶ παρέδροις, Λυσι-

---

35 Anni Ol. 93, 2 (407/6 a. Chr.) has esse rationes subtilissima argumentatione evicit Kirchhoff. Contra quem qui disputavit U., annum communem, non intercalarem esse statuit. At id cum dierum numeris v. 42 sqq. conciliari omnino nequit. Ceterum illud Clisthenis institutum, ex quo ordo prytaniarum modo aliquanto ante anni civilis initium incipiebat, modo aliquanto post (not. 3), non ultra annum 410 a. Chr. mansit (cf. Keil p. 68), ut hic in censum non veniat. 36 Ἀθεναίαι Νίκει in lapide esse Waddington affirmavit; quae verba largitionem in honorem huius deae factam significare iure dixit Kirchhoff; at Froehner genetivum Ἀθεναίας potius exhibet, reliqua evanuisse indicat, quare haud scio an Ἀθεναίας Νίκες fuerit ut v. 5. 37 Sic Froehner. Aeginae cum priscis incolis expulsis agri agripetis Atticis assignarentur, partem deis reservatam esse, ut Thuc. III, 50, 2 Mytilenis factum testatur, consentaneum est. Quare illa si modo sic in lapide scripta sunt, eodem modo intellegenda atque v. 20. 34 ἐχ Σάμου (not. 19). At cum Waddington hic quoque Ἀθεναίαι Νίκει in lapide esse affirmet, in hoc permiro duorum gravissimorum testium dissensu quid statuendum sit non liquet. Neque scimus, quaenam causa fuerit largitionum per totam alteram prytaniam mirum in modum frequentatarum.

55 θέοι Θυ[μαι]‖τάδει καὶ συνάρχοσι, τετά[ρ]τει καὶ εἰκοστῆι τῆς πρυ-
τανείας, δευτέραι Βοεδρομιῶνος, [ἐς τὲν] | διοβελίαν· ΓΗΙΙΙC.
ελλενοταμίαις καὶ παρέδροις, [Λ]υσιθέοι Θυμαιτάδει καὶ συνάρ-
χοσι, εβδόμει | καὶ εἰκοστῆι τῆς πρυτανείας, τετράδι ισταμένο
Βοεδρομιῶνος, ἐς τὲν διοβελίαν· ΡΔΔΔΓΙΙΤ. ελ|λενοταμίαις
καὶ παρέδροις, Λυσιθέοι Θ[υμ]αιτάδει καὶ συνάρχοσι, τριακοστῆι
τῆς πρυταν[εί]|ας, ὀγδόει ισταμένο Βοεδρομιῶνος, ἐς τὲν διοβελίαν
60 Ἀθεναίας· ΤΤΧΗΗΗΡΓΗ[38]. ελλενοταμία[ις κα]‖ὶ παρέδροις,
Λυσιθέοι Θυμαιτάδει καὶ συνάρχοσι, τριακοστῆι τῆς πρυτανείας,
ὀγδόει ἱστ[αμέ]|νο Βοεδρομιῶνος, ἐς τὲν διοβελίαν· ΡΔΔΔΗΗ.
ελλενοταμίαις καὶ παρέδροις, Προτάρχοι ⟨Προτάρ|χοι⟩ Προβα-
λισίοι καὶ συνάρχοσι, ἑκτει καὶ τριακοστῆι τῆς πρυτανείας, τετράδι
ἐπὶ δέκα [Βοε|δ]ρομιῶνος, ἐς τὲν διοβελίαν· ΔΔΓΗΗΗΙΤ. ελλενο-
ταμίαις καὶ παρέδροις, Λυσιθέοι Θυμαιτ[άδει | κα]ὶ συνάρχοσι,
ἑκτει καὶ τριακοστῆι τῆς πρυτανείας, τετράδι ἐπὶ δέκα Βοεδρο-
65 μιῶνος, [ἐς τὲν ‖ διοβελίαν[39] -------].

38 Sic Froehner; ΑΘΕΝΑΙΛΙ. ΙΚΕΙΡΓΗ Waddington, quem secutus Kirchhoff Ἀθεναί(α)ι [Ν]ίκει (cf. Loeschcke de titulis Atticis quaest. hist. p. 36 sent. IX); in Froehneri lectione Ἀθηναίας de Poliade intellegendum est ut C. I. Att. I, 273, 50. 39 Hic deficit titulus lapide fracto aut secto: perierunt prytaniarum sequentium usque ad septimam laterculi; quibus cum lapis usque ad marginem inferiorem completus esset, quae reliqua erant lapicida supra initium huius tituli addidit; atque ibi extant quidem laterculi postremarum prytaniarum (C. I. Att. I 189 *b*) sed adeo detriti ut eos hic recipiendos non putaverim.

---

52 Tabula marmoris Pentelici, inventa ad ecclesiam Metropolitanam Athenarum. Post Pittakin Ἐφ. ἀρχ. 886 aliosque ediderunt Koehler Herm. II 27 sqq. et (ex Velseni Koehlerique apographis) Kirchhoff C. I. Att. I 61 (Syll.[1] 45. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 112 n. 59. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 88 n. 78). Cf. quae de titulo disputaverunt A. Philippi Jahrb. f. Phil. CV p. 577 sqq. Der Areopag und die Epheten p. 333 sqq. Th. Bergk Philol. XXXII p. 669 sqq. N. Wecklein Ber. der Akad. z. München 1873 p. 1 sqq. R. Schöll Comment. Mommsen. p. 460 sqq.

Διόγν[ε]τος Φρεάρριος ἐγραμμάτε[υε].
Διοκλῆς ἔ̄ρχε[1].

[Ἔ]δοχσεν τῆι βουλῆι καὶ τὸι δέμο[ι]· Ἀκα[μ]αντ[ὶς ἐπρυτάν]ευε,

[Δι]ό[γ]|νετος ἐγραμμάτευε, Εὐ(θύ)δικο[ς[2] ἐπεσ]τάτε, [Χσ]ε[νοφ]άνες
5 ε[ἶ]πε· [τ]ὸ[ν] || Δράκοντος νόμον τὸμ περὶ τὸ φ[όν]ο ἀν[α]γρα[φ]-
σά[ν]τ[ον οι ἀ]ν[αγρ]αφε̃|ς τὸν νόμον[3] παραλαβόντες παρὰ (τ)ὸ[4]
[βασιλέος μετὰ τὸ γραμμ]ατέο|ς[5] τὲς βουλὲς ἐστέλει λιθίνει κα[ὶ
κ]α[τ]α[θ](έ)[ν]τ[ον[6] πρόσθεν τ]ὲ[ς] στο|ὰς τὲς βασιλείας[7]· οι δὲ
πολεταὶ ἀ[π]ομ[ισθοσάντον κατὰ τὸν νό]μο|ν, οι δὲ ελλενοταμίαι
δόντον τὸ ἀ[ργύριον].
10 Πρῶτος ἄχσον[8].
καὶ ἐὰμ [μ]ὲ 'κ [π]ρονο[ία]ς [κ]τ[ένει τίς τινα, φεύγεν, δ]ι|κά-
ζεν[9] δὲ τὸς βασιλέας αἰτ[ι]ὸ[ν] φό[νο] ἢ [ἐάν τις αἰτιᾶται ος βου]-
λ|εύσαντα[10]· τὸς [δ]ὲ ἐφέτας διαγν[ῶναι. αἰδέσασθαι[11] δ' ἐὰμ

Titulus litteratura Attica volgari (nisi quod v. 3. 7 ΒΟΥΛΕΙ scriptum est) incisus στοιχηδὸν praeter versus 1. 2. 10 maioribus litteris exaratos. 1 Ol. 92, 4 (409/8 a. Chr.). 2 ΕΥΟΙΔΙΚΟ. 3 Quadringentorum dominatione eversa ἀναγραφέας τῶν νόμων fuisse Athenis apparet ex Lys. XXX, 2. 17. 25. Quos cum magistratum interpretati essent Lysiae editores, Schöll ministros potius intellegendos demonstravit extraordinarios, constitutos simul cum legum conscriptoribus (συγγραφεῦσι, cf. 20[2]), ut exempla legum ab illis concepta transcribenda et publicanda curarent. Quare Xenophanes qui hoc plebiscitum rogavit, συγγραφεύς (cf. C. I. Att. I 58, 8) ut Demophantus (Andoc. I, 96), non ἀναγραφεὺς τῶν νόμων habendus est. 4 ΠΑΡΑΙΟΙ. 5 Supplevit C. Schaefer (adiuvante A. Kiessling) de scribis senatus populique Atheniensium. Gryphisw. 1878 p. 13 sqq. coll. 53, 29 ἀναγράψαντας — μετὰ τοῦ γραμματέως τ[ῆς βουλῆς]. Koehler scripserat παρὰ | [τ]οῦ [κατὰ πρυτανείαν γράμμ]ατέω|ς τῆς βουλῆς, quam muneris significationem a solemni usu abhorrere demonstravit Schaefer. 6 Α.Α.Γ.Τ.. 7 Tisameni plebiscitum (403 a. Chr.) apud Andocidem I, 84 haec habet: τοὺς δὲ κυρουμένους τῶν νόμων ἀναγράφειν εἰς τὸν τοῖχον, ἵναπερ πρότερον ἀνεγράφησαν, σκοπεῖν τῷ βουλομένῳ, quae verba ipse orator § 82 sic interpretatur: ἐψηφίσασθε δοκιμάσαντες πάντας τοὺς νόμους εἶτ' ἀναγράψαι ἐν τῇ στοᾷ τούτους τῶν νόμων οἳ ἂν δοκιμασθῶσι. Ph. 8 Solon leges de homicidio, quas solas ex Dracontis legibus non sustulit, in axones transscribi iussit, sed eorum axones separatim ab ipsius legibus numerati esse videntur. Initio aliquid omissum indicant verba καὶ ἐὰμ μὴ. Desiderantur ut Koehlerus perspexit leges de nece voluntaria; nam quae praeterea nunc non leguntur, amplissima lacuna quae est sub finem tituli hausta esse coniecit idem. Cf. W. p. 15 sqq. Ph. p. 354 sqq. 9 Contra recentioris aetatis morem hoc vocabulum hic de magistratu ponitur qui iudicio praeest, διαγνῶναι de iis qui iudicant. 10 ἢ [βουλεύσεως τὸν αἰεὶ βασι]λ|εύσαντα Koehler; at cum et singularis numerus et aoristus ferri non possit, Kirchhoff errore ΕΥΣΑΝΤΑ pro ΕΥΟΝΤΑΣ (τοὺς βασιλέας — τοὺς ἀεὶ βασιλεύοντας) incisum coniecit. Praetuli Sauppii supplementum ab ipso Kirchhoffio IV, 1, 1 p. 18 probatum, nisi quod ὡς βουλεύσαντα scripsi, quia re nondum diiudicata (ἐάν τις αἰτιᾶται) vix recte τὸν βουλεύσαντα

μὲν πατὲρ ἒ|ι ἢ ἀδελφὸ[ς] ἢ ʿυῆς, ʿάπα[ντας,] ἢ τὸ[ν κ]ο[λύοντα
15 κρατῆν .....] υ||τοιοσ..ε.ρα.σφ..οτ.τος κτα.....
.....σ|θαι ἐθέλοσ[ι] τὸν (ʿ)ό[ρκ]ον[12].....ἐὰν δὲ
τούτον μεδὲς ἒι, κτέ]|νει δὲ ἄκο[ν], γ[ν]ῆσ[ι δ]ὲ ʿ[οι πεν]τ[έκοντα
καὶ ʿῆς ʿοι[13] ἐφέται ἄκοντα] | κτῆναι, ἐσέσθ[ο]ν[14] δέ[κα ʿοι φρά-
τερες ἐὰν ἐθέλοσιν· τούτος[15] δ]ὲ [ʿ ο]|ι πεντέκο[ν]τ[α καὶ] ʿῆς ἀρ[ι]-
20 σ[τίνδεν ʿαιρέσθον. καὶ οι πρό]τε[ρ]||ον κτέ[ν]α[ντες ἐν τ]ὸ[ιδε τῆι
θεσμῆι ἐνεχέσθον. προειπῆν[16] δὲ τῶι κ]⟨υ⟩|τέ[ναντι ἐν ἀ]γο(ρ)[ᾶι[17]
ἐντ]ὸ[ς ἀνεφσιότετος καὶ ἀνεφσιῆ· συνδιώκε]ν | δὲ [καὶ ἀνε]φ-
σ[ιὸς καὶ ἀνεφσιῆν παῖδας καὶ γαμβρὸς καὶ πενθερὸ]ς [κ]|αὶ
φ[ρά]τ[ε]ρ[ας.....]ι|ος[18]
25 ..φο.....φ[.....τὸς πεντέκοντα κα]ὶ ||ʿένα
[.....φ]όνο | ʿέ[λ]ο-
σ[ι.....ἐὰν δέ τις][19] τ|ὸ[ν

---

dicitur (cf. Dem. XXIII, 29). 11 v. 13—23 restituit Koehler ex legis exemplo Demosthenis orationi in Macartatum (XLIII, 57) inserto, quod sic se habet: προειπεῖν τῷ κτείναντι ἐν ἀγορᾷ ἐντὸς ἀνεψιότητος καὶ ἀνεψιοῦ, συνδιώκειν δὲ καὶ ἀνεψιῶν παῖδας καὶ γαμβροὺς καὶ ἀνεψιοὺς καὶ πενθεροὺς καὶ ἀνεψιαδοῦς καὶ φράτορας· ἐὰν δὲ αἰδέσασθαι δεῖ, ἐὰν μὲν πατὴρ ᾖ ἢ ἀδελφὸς ἢ υἱεῖς, ἅπαντας, ἢ τὸν κωλύοντα κρατεῖν· ἐὰν δὲ τούτων μηδεὶς ᾖ, κτείνῃ δ' ἄκων, γνῶσι δ' οἱ πεντήκοντα καὶ εἷς ἢ οἱ ἐφέται ἄκοντα κτεῖναι, ἐσέσθων οἱ φράτορες ἐὰν θέλωσι δέκα, τούτοις δ' οἱ πεντήκοντα καὶ εἷς ἀριστίνδην αἱρείσθων· καὶ οἱ πρότερον κτείναντες ἐν τῷδε τῷ θεσμῷ ἐνεχέσθων. Hic ordo immutatus, nonnulla in media lege omissa (v. 14—16); neque est cur a Koehleri sententia recedamus, qui id ab ipso oratore factum iudicat, cuius ea modo recitari interfuerit, quae ad gradus agnationis pertinerent. Praeterea leves modo nonnullos errores (v. not. 13. 15) commisit qui legem in iudicio recitandam exscripsit. 12 TONI'O..ON. 13 Ex spiritu aspero articuli HOI (quem scriptum fuisse spatii rationes docent) male intellecto illud ἢ οἱ ἐφέται apud Dem. ortum esse vidit Koe. 14 I. e. intromittant, sinant impune intrare fines Atticae. Koe. Iniuria apud Dem. emendaverunt αἰδεσάσθων. 15 Etiam hic scriptura Attica corruptelae τούτοις apud Dem. ansam dedisse videtur. Koe. 16 Haec pars apud Dem. primum locum tenet; restituit Koe. Manifesto hic longius a lapide recedit exemplum Demosthenis, in quo id certe quod ἀνεψιαδοῖ et ἀνεψιῶν παῖδες distinguuntur ad librariorum interpolationem referendum est cum Reiskio aliisque. 17 ΛΟΝ. 18 v. 23—25 ea scripta fuisse quorum argumentum indicat Dem. XLVII, 72 κελεύει γὰρ ὁ νόμος τοὺς προσήκοντας ἐπεξιέναι μέχρι ἀνεψιαδῶν (καὶ ἐν τῷ ὅρκῳ διορίζεται ὅτι προσήκων ἐστί), κἂν οἰκέτης ᾖ, τούτων τὰς ἐπισκήψεις εἶναι indicavit Koe. 19 Dem. XXIII, 37 legem recitari iubet ac deinde paucis mutatis ipse eius verba repetit; iam cum homines docti legis formulam ex oratoris verbis ab interpolatore aliquo confictam esse iudicavissent, hoc refutari lapidis testimonio (v. 26—29), quippe qui ubique accurate cum illa formula consentiat (veluti

ἀνδροφόνον κτένει ἢ αἴτιος ἦι φόνο, ἀπεχόμενον ἀγορᾶ]ς [ἐφ]ο|-
ρί[α]ς [καὶ ἄθλον καὶ ἱερὸν Ἀμφικτυονικὸν, ὅσπερ τὸν Ἀθεναῖ]ον
[κ|τέναντα, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι. διαγιγνόσκεν δὲ τὸς ἐφ]έ-
30 τα[ς. ‖ τὸς δὲ[20] ἀνδροφόνος ἐχσεῖναι ἀποκτένεν καὶ ἀπάγεν ἐν]
τε[ι] εμε[δ|απε̃ι, λυμαίνεσθαι δὲ μέ, μεδὲ ἀποινᾶν, ἢ διπλὸν ὀφέ-
λεν ὁσ]ο(ν) [ἂν κ|αταβλάφσει. . . . . .
. . . . . .] | ι[. . . . . .
. . ἄρχοντ]α χε[ρ]ο̃[ν ἀδίκον[21] . . . . . .
35 . . . . . .] ἀέκον κ‖τέ[νει. . . . . .
. . . . . .] ετοσε| . . . . . .
. . . . ε ἐλευθ|ε[ρ]ο[22] [. . . καὶ ἐὰν[23] φέροντα ἢ ἄγοντα βίαι ἀδίκος εὐ-
θὺς ἀμυν]όμενο|ς κ(τ)[ένει[24], νεποινεὶ τεθνάναι. . . . . .
. .] ἔχοντος[25] . | . αν. . . . . .
40 . . . . . μοστ. ‖. . . κυο. . . . . .
. . . . εκατ. | . το. . . . . .
. . λε. . . . | . . . . . .
. . κυ. . . | . . . . . .

---

statim initio ἐὰν δέ τις τὸν ἀνδροφόνον κτείνῃ lex in lapide et apud Dem., ἐάν τις ἀποκτείνῃ τὸν ἀνδροφόνον orator ipse) demonstravit Koehler, frustra obloquente Ph. p. 337. 20 v. 30—32 respondent legi apud Dem. XXIII, 28, ubi cum ἐν τῇ ἡμεδαπῇ scriptum sit, quod in ipsius oratoris verbis desideratur, genuinam formulae originem lapidis testimonio confirmari iudicavit Koehler; at ne hic quidem persuasit Philippio p. 339. 21 Suppl. Koe. Vestigia formulae quae per se certissima sunt etiam Platonis testimonio Legg. IX, 869 C confirmantur, ut frustra neget Th. Thalheim Gr. Rechtsalterthümer p. 127 not. 3 eiusmodi praeceptum fuisse in lege Dracontis. Antiphontis tetralogiarum, quibus ille nititur, fidem nullam esse docui Hermae XXXII p. 6. B. haec et sequentia sic redintegrare conatus est: [ἐάν τις ἀδίκων ἄρχον]τα χει[ρ]|ῶ[ν ἐν ὁδῷ καθελὼν ἢ ἐν πολέμῳ ἀγνοήσας ἢ ἐν ἀέθλοις] ἀέκων κ|τεί[νῃ, τούτων ἕνεκα μὴ φεύγειν κτείναντα. At cum aliis de causis tum propter insolitum verborum ordinem haec admitti nequeunt. Manifestum est v. 33. 34 legem de eo qui vim illatam defendit, v. 34 sq. de caede non voluntaria fuisse, quae respondet priori parti eius legis quae est apud Demosthenem XXIII, 53 (ἐάν τις ἀποκτείνῃ ἐν ἄθλοις ἄκων ἢ ἐν ὁδῷ καθελὼν ἢ ἐν πολέμῳ ἀγνοήσας); at verba restitui nequeunt, quia ab eis quae Dem. habet nimis recedunt. 22 Haec conicias ad alteram eiusdem formulae partem referenda esse (ἢ ἐπὶ δάμαρτι ἢ ἐπὶ μητρὶ ἢ ἐπὶ ἀδελφῇ ἢ ἐπὶ θυγατρὶ ἢ ἐπὶ παλλακῇ ἣν ἂν ἐπ' ἐλευθέροις παισὶν ἔχῃ, τούτων ἕνεκα μὴ φεύγειν κτείναντα); at certe vocis ἐλευθερο . . . reliquiae propter antecedens E huc pertinere non possunt. 23 Suppl. Koehler ex Dem. XXIII, 60. 24 KY. 25 v. 38—46 tam exiguae relliquiae extant ut nisi hariolari lubeat ab his manus abstinendae sint.

μν . . . | . . . φ . . . . . .
45 . . . . . ‖ . . . . . .
. ν . . . η | . . . . . .
. . . . . οι π[εντέκοντα καὶ ʿἓς ʿοι ἐφέται(?). . . . . .
μετ]απ[ο]έ|[σει[26] . . . . . .]

26 Suppl. Koehler, monens simile aliquid hic scriptum fuisse ac Dem. XXIII, 62 ὃς ἂν ἄρχων ἢ ἰδιώτης αἴτιος ᾖ τὸν θεσμὸν συγχυθῆναι τόνδε ἢ μεταποιήσῃ αὐτόν, ἄτιμον εἶναι καὶ παῖδας ἀτίμους καὶ τὰ ἐκείνου.

53 Lapis Pentelicus in tres partes fractus. Edd. Kumanudis Αθηναίου V p. 513 sqq. Ex Koehleri apographo Kirchhoff C. I. Att. IV, 1, 1 p. 18 n. 61 *a* (Syll.[1] 46. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 110 n. 58).

[- - - - - ἂν ἐπαγ]γέλλ[οσ]ι Ἀθεν[αῖο|ι - - - - - - - - κ]ατάλογον κατ..|- - -
- - - - ʿο]μέρος δὲ (ʿ)ὸς[1] ἔχ[οσ|ιν Ἀθεναῖοι ἀποδοῦναι[2], τὸ δὲ
5 λ]οιπὸμ[3] μὲ λαμβάν‖[εν· εἶναι δὲ καταστῆσαι Σελυμβ]ριανὸς τὲμ
πολι|[τείαν αὐτονόμος[4] τρόποι ʿ]ότοι ἂν ἐπίστοντ|[αι . . . . . .
όσα δε ὄφ]ελε τὸ κοινὸν τὸ Ση|[λυμβριανὸν[5] ἢ ἰδιοτὸν τι]ς Σελυν-
10 β[ρ]ιανὸν τοῖ | [κοινοῖ, ἀφῆσθαι. καὶ] εἴ το χρέματα ἐδεδέμε‖[υτο
ἢ εἴ τις τοῖ δεμοσίοι] ὄφελεν[6] ἢ εἴ τις ἐτίμοτ|[ο, ἔντιμον εἶναι.
τοῖς δὲ] φεύγοσι Σελυμβριανὸν | . . . . . ος πολεμίος δὲ καὶ
φιλίος [. . . . . | . . . . . όσ](α) δὲ[7] ἀπόλετο ἐν τοῖ πολέμοι | [χρέματα
15 Ἀθεναί]ον ἢ τὸν χσυμμάχον, ἢ εἴ τι ὀφέλ‖[οντος ἢ παρακ]αταθέ-

Titulus incisus non accurate στοιχηδόν, versibus litterarum fere tricenarum senarum. Litteratura volgaris Attica est, sed ter (v. 18. 23. 36) Ω scribitur, sexiens (vs. 7. 14. 16 bis. 20. 25) Η vocalem productam indicat, quater vs. 8. 25 ΣΕΛΥ. 35 ΒΟΛΕΣ. 38 ΣΤΕΛΕΙ) Λ pro L exstat. Post Selymbriam Ol. 92, 4 (409/8 a. Chr.) ab Alcibiade receptam (Xen. Hell. I, 3, 10. Diodor. XIII, 66, 4. Plut. Alc. 30) haec decreta esse vidit Kumanudis. 'Vs. 1—26 continent pactionem cum Selymbrianis factam Selymbriae per praetores Atheniensium post receptam urbem, cuius pars prior fracto lapide periit' Kirchhoff. 1 ΔΕΙΝΘΣ. 2 Supplevi. 3 ἄλλος δὲ τὸ λ]οιπὸμ Kum. cui supplemento spatium non sufficit. 4 Hoc vocabulum supplevi, reliqua Kum. 5 Cogitatione supplendum est ἰδιώταις. 6 Supplevi. Kum. et Kirchhoff ὀφέλεν infinitivum esse volunt, antecedentia non restituunt. At insequens ἢ indicat, tria hic fuisse enuntiata condicionalia, quibus unus idemque infinitivus (ἔντιμον εἶναι) respondet. Sane iam v. 8 de privatis, qui aerario deberent, mentio facta est; sed illic de ipso aere alieno remittendo, hic de capitis deminutione tollenda praecipitur. 7 ΔΔΕ.

κεν ἔχοντός το ἐπραχσα | ..... μὴ ἔναι πρᾶχσιν πλὴγ γῆς
καὶ οἰ|[κίας. ὅσα δ' ἄ]λλα[8] χσυμβό(λ)αια[9] προτὸ ἓν[10] τοῖς ἰ|[διό-
ταις πρ]ὸς τὸς ἰδιότα[ς] ἢ ἰδιώτει πρὸς τὸ κ[οινὸν ἢ τῶι κοι]νῶι
20 πρὸς ἰδιότε[ν] ἢ ἐάν τι ἄ[λ]λο γίγ||[νεται, δια]λύεμ π[ρ]ὸς ἀλλέλος·
ὁτι δ' ἂν ἀμφισβη|[τῶσι, δίκας] ἔναι ἀπὸ χσυμβόλον. τὰς δὲ χσυν-
θέκ|[ας ἀναγράφ]σαντας ἐς στέλεν θῆναι ἐς τὸ ʿιερὸ|[ν τὸ Ἀπόλ-
λονο]ς(?). ὧ[μο]σαν Ἀθεναίον οἱ στρατεγοὶ | [καὶ ʿοι τριέραρχο]ι
25 καὶ οἱ ʿοπλῖται καὶ εἴ τι||[ς ἄλλος Ἀθεναίον π]αρῆν, καὶ Σελυμ-
[βρ]ιανοὶ π|[ανδεμί. — Ἀλ]κιβ[ιάδε]ς[11] εἶπε· καθὰ χσυνέθεντο
Σε|[λυμβριαν]οὶ πρ[ὸς Ἀθ]εναίος, κατὰ ταῦτα ποιῆν, | [καὶ κατα-
θ]ῆναι ἐ[μ πόλ]ει ἀναγράφσαν(τ)ας[12] τός τ|[ε ʿόρκος καὶ τ]ὰς συν-
30 θέ[κ]ας μετὰ τὸ γραμματέος τ||[ῆς βολῆς-------] ἐν στέλει λιθί|[νει
τέλεσ]ι τοῖς αὐτὸ[ν, κ]αὶ τὸ φσέφισμα τόδε. | [Ἀπολλόδο]ρον δὲ τὸν
Ἐμ[π]έδο ἐπαινέσαι καὶ ἀφῆν|[αι αὐτὸν τῆ]ς ομερέας[13] καὶ [ἐ]χσαλεῖ-
35 φσαι τὰ ὀνόμα|[τα τῶν ομέρ]ον τῶν Σελυμ[β]ριανῶν καὶ τῶν ἐγγυε||[τῶν
ἔναι κ]ύριον τὸν γραμ[μα]τέα τῆς βολῆς, [ο]π[ό|σοι εἰσὶ γεγ]ραμμένοι,
ἐναντίο[ν] τῶμ πρυτάνε|[ων .....μ]αχον[14] δὲ τὸν Σελυμ[βρια]-
νὸν ἀναγρ|[άφσαι ἐν τῆι] αὐτῆι στέλει πρόχσε[νον Ἀ]θεναίον·
40 | [ἔναι δὲ κα]ὶ Ἀπολλοδόροι τὲμ προ[χσε]νίαν, κα||[θάπερ τῶι π]ατρὶ
αὐτῶ. τὸς δὲ πρέσβ[ες καὶ] Ἀπολ|[λόδορον κ]αλέσαι ἐς πρυτα-
νεῖον ἐ[πὶ χσέν]ια ἐ|[ς αὔριον].

---

8 Supplevi; τὰ δὲ ἄ]λλα Kum. (Kirchhoff). 9 ΧΣΥΜΒΟΙΑιΑ Koehler. ξύμβολα (τ)ὰ Kum. (Kirchhoff), ξύμβολα (ʿ)ὰ Sauppe de proxenis Atheniensium. Gottingae 1877 p. 11. ξυμβόλαια legendum esse docui Hermae XVI p. 188. 10 ἐν Kum. (Kirchh.) ἦν Sauppe l. l. 11 Suppl. Kum. Inter vicesimum quintum Thargelionis diem Ol. 92, 4, quo Alcibiades in patriam rediit, et Boedromionem Ol. 93, 1, quo tempore rursus cum classe profectus est, hoc plebiscitum rogatum esse indicavit Kirchhoff. 12 ΣΑΝΓΑΣ. 13 ΟΜΕΙΓΑΣ Multa similia scripturae ε pro ει ante vocales exempla, veluti ἐπιμελέας, πρυτανέα, πολιτέα, congessit K. Meisterhans Grammatik der att. Inschr. ed. 2 p. 31 not. 195 sqq. Cf. etiam 56, 38 πρυτανέον. 14 Huius hominis primariae partes fuisse videntur in patria Alcibiadi tradenda (Σηλυβρίαν διὰ προδοσίας εἶλε Diodor. οἱ — ἐνδιδόντες τὴν πόλιν Plut. l. l.).

---

54 Tabula marmoris Pentelici eruta in arce Athenarum. Edd. Lolling Δελτίον ἀρχ. 1888 p. 206 n. 2. Mylonas Bull. de corr. Hell. XIII (1889) p. 152. Ex Lollingii apographo Kirchhoff C. I. Att. IV, 1, 3 p. 166 n. 62*b* (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 88 n. 79).

Θεοί. | Ἔδοξεν τῆι βολῆι καὶ τῶι δήμ|ωι· Ἀντιοχὶς ἐπρυτάνευε,
5 Εὐκ|λείδης ἐγραμμάτευε, Ἱεροκλ‖ῆς ἐπεστάτε, Εὐκτήμων ἦρχε[1]· |
Διειτρέφης[2] εἶπε· ἐπειδὴ ἀνή|ρ ἐστι ἀγαθὸς Οἰνιάδης ὁ Παλ|αι-
10 σκιάθιος[3] περὶ τὴν πόλιν τ|ὴν Ἀθηναίων καὶ πρόθυμος πο‖ιεῖν
ὅτι δύναται ἀγαθόν, καὶ ε|ὖ ποιεῖ τὸν ἀφικνόμενον Ἀθη|ναίων
ἐ Σκίαθον, ἐπαινέσαι τ|ε αὐτῶι[4] καὶ ἀναγράψαι |αὐτὸν | πρό-
15 ξενον καὶ εὐεργέτην Ἀθη‖ναίων καὶ τὸς ἐκγόνος αὐτῶ, κ|αὶ ὅπως
ἂν μὴ ἀδικῆται ἐπιμε|λεῖσθαι τήν τε βολὴν τὴν ἀεὶ β|ουλεύοσαν
20 καὶ τοὺς στρατηγ|ὸς καὶ τὸν ἄρχοντα τὸν ἐν Σκι‖άθωι[5] ὃς ἂν
ἦι ἑκάστοτε. τὸ δὲ ψ|ήφισμα τόδε ἀναγράψαι τὸγ γ|ραμματέα
τῆς βολῆς ἐν στήλη|ι λιθίνηι καὶ καταθεῖναι ἐμ π|όλει. καλέσαι
25 δὲ αὐτὸν καὶ ἐπ‖ὶ ξένια ἐς τὸ πρυτανεῖον ἐς α|ὔριον. Ἀντιχάρης
εἶπε· τὰ μὲ[ν] ἄλλα καθάπερ τῆι βολῆι, ἐς δ[ὲ τὴ]γ γνώμην

Litteratura Ionica indicio est nos non antiquum tituli exemplum quinto saeculo ad finem vergente (not. 1) incisum tenere, sed postea restitutum, id quod plane confirmatur eis quae de scripturae errore emendando leguntur in fine tituli (not. 6). Sine dubio triginta virorum imperio prior tabula deleta erat ac statim post recuperatam libertatem haec refecta est (Cf. 59, 11 sqq.). M. 1 Ol. 93, 1 (408/7 a. Chr.). 2 Anno 413 a. Chr. Thraces peltastas, quos Demostheni auxilio missuri fuerant Athenienses in Siciliam, cum sero venissent, in Thraciam reducendos mandaverunt Diitrephi (Thucyd. VII, 29, 1. Paus. I, 23, 3). Atque utut de Diitrephis sagittis confixi statua a Pausania descripta iudicatur, certe eum non tum in proelio ad Mycalessum facto occidisse ex Thucydidis narratione apparet, ut nihil obstet quominus eundem existimemus et qui anno 411 a. Chr. Thasi imperium populare everterit (Thuc. VIII, 64, 2) et qui tribus annis post hoc plebiscitum rogaverit. 3 Palaesciathus oppidum ceteroqui ignotum; unum eius vestigium est quod Scylax per. 58 habet Σκίαθος· αὕτη δίπολις, καὶ λιμήν (vide etiam n. 80, 85 cum not. 34). Sed mature desertum videtur, nam posteriores (Livius XXXI, 28, 6. Strabo IX, 5, 16 p. 436 Cas. Ptolemaeus III, 12, 44) unam Sciathiorum urbem noverunt. Bursian Geogr. v. Griechenland II p. 386 not. 1. 4 Cf. 49[4]. 5 Qui sociis civitatibus praefecti erant ab Atheniensibus, ei plerumque ἄρχοντες addita loci significatione vocabantur (cf. 111, 19 τῷ ἄρχοντι τῷ ἐν Ἄνδρῳ. 112, 4 Ἀνδροτίων — ἄρξας τῆς πόλεως. Aesch. I, 107 ἦρξε δ' ἐν Ανδρῳ (Τίμαρχος) πριάμενος τριάκοντα μνῶν τὴν ἀρχήν). Haec sane quarti a. Chr. n. saeculi exempla sunt, sed ex formula foederis anno 378/7 facti (n. 80, 21 sq.), qua id definite vetabatur (μήτε [φρουρ]ὰν εἰσδεχόμενοι μήτε ἄρχοντα ὑπο[δεχ]όμενοι) iam saeculo quinto hoc moris fuisse eaque re magnum apud socios odium conflatum esse Atheniensibus recte collegit M. Sine dubio ad hoc ipsum praefectorum genus imprimis spectant verba n. 23, 2 sqq. ἐ[π]ιμελεῖσθαι δὲ αὐτοῦ Ἀθήνησι μ[ὲ]ν τοὺς πρυτάνεις καὶ τὴμ βουλήν, ἐν δὲ τῆσι ἄλλησι πόλεσι οἵτινες Ἀθηναίων ἄρχουσι ἐν τῆι ὑπερορίαι. Cf. etiam 49, 45.

30 μεταγράψαι[6] ἀντ|[ὶ τῶ Σ]κιαθίο, ὅπως ἂν ἦι γεγρα‖[μμένον]
Ὀινίαδην τὸν Παλαισ|[κιάθιον]'.

6 Cum v. 7. 8 a prima manu, nullo rasurae vestigio, Παλαισκιάθιος incisum sit aliter ac n. 49, 7, hoc gravissimum accedit adiumentum illi quod Ionica litteratura nititur argumento, recentius pristinae inscriptionis exemplum hic exstare. M. Ceterum eiusdem generis errorem et correcturam habes n. 49, 49 sqq.

55 Fragmentum tabulae marmoris Pentelici inventum Athenis in arce. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 1604. Rangabé Ant. Hell. 482. Ex suo Velsenique apographo Koehler C. I. Att. II 92 (Syll.[1] 47). Cf. quae de titulo dixerunt P. Foucart Rev. arch. XXXIII (1877) p. 259 et Kirchhoff C. I. Att. IV, 1, 1 p. 11.

----υσι---- | ----------ν. ὁρκῶσα[ι δὲ πρεσβείαν ἐλθοῦσαν
ἐκ|----------]ς μετὰ τῶν [ὁρκωτῶν Ἀθηναίος καὶ ἀπ|ογράψαι]
5 τὸς ὀμόσα[ν]τας. ὅ[πως δ' ἂν ὀμόσωσι ἅπ‖αντες,] ἐπιμελόσθ[ων]
οἱ σ[τρατηγοί. κατὰ τάδε | ---------]ος ὀμόσαι· οὐκ ἀπο[στή-
σομαι ἀπὸ τῶ | δήμο τ]ῶ Ἀθηναί[ων] οὔτε τέ[χνηι οὔτε μηχα-
νῆι | οὐδεμ]ιᾶι οὐδ' ἔπ[ε]ι οὐδὲ [ἔργωι, οὐδὲ τῶι ἀφισ|ταμέν]ωι
10 πείσομαι. καὶ [ἐὰν ἀφιστῆι τις, κατε‖ρῶ Ἀθηναί]οις. καὶ τὸν
[φ]ό[ρον ὑποτελῶ Ἀθηναί|οις, ὃν ἂν] πείθω [Ἀθηναίος ------]

Litterae Ionicae στοιχηδὸν dispositae. Memorabilis est consensus huius tituli cum 17, 16—27, qui ostendit haec omnia tralaticia fuisse in foederum formulis. Propter litteraturam tituli Ionicam Foucartus de anno Ol. 97, 1 (392/1 a. Chr.), quo Thrasybulus Antissam et Eresum καθ' ὁμολογίαν cepit (Diodor. XIV, 94, 4) cogitans v. 2. 3 [ἐξ | Ἀντίσση]ς et v. 6 [Ἀντισσαί]ους reposuit. Atqui iam tum Athenienses imperium quale usque ad pugnam ad Aegos potamos in socios exercuerant restituere conatos esse cum neque traditum neque veri simile sit, minime a veri specie abhorret, titulum aliquot annis Euclidis magistratu antiquiorem esse (Cf. n. 46. 54. 56). Quare cum Kirchhoffio ad sociam aliquam urbem, quae post defectionem Alcibiadis victoriis in fidem populi Atheniensium redire coacta est, titulus referendus videtur. Quod ille coniecit, fortasse tituli 53 fragmentum esse ideoque de Selymbrianis intellegendum, propter scripturae rationem veri simile non est. Nam cum hic ubique (quinque exempla exstant) Ω scribatur, illuc ter Ω, viciens ter Ο legimus.

56 Tabula marmoris Pentelici cum anaglypho repraesentante deas tutelares Athenarum et Sami dextris iunctis. In superiore

fragmento huius plebisciti maxima pars, in inferiore post exiguas versuum 36—39 reliquias plebiscitum duobus annis recentius n. 57. Edd. Lolling Δελτίον ἀρχ. 1889 p. 24 n. I. Ex ectypo chartaceo J. H. Lipsius Leipziger Studien XIII p. 411. Ex apographo a Lollingio transmisso Koehler C. I. Att. IV, 2 p. 1 n. 1 *b*. (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 89 n. 80 *A*). Cf. quae adnotavit W. Judeich Kleinasiatische Studien p. 26 not. 2.

Κηφισοφῶν Παιανιεὺς[1] | ἐγραμμάτευε.
Σαμίοις ὅσοι μετὰ τὸ δῆμο τὸ Ἀθηναί|ων ἐγένοντο.
5 Ἔδοξεν τῆι βολῆι καὶ τῶι δήμωι· Κεκροπὶς ἐπρυτάνευε[2], Πόλυμνις Εὐωνυμεὺς | ἐγραμμάτευε, Ἀλεξίας ἦρχε[3], Νικοφῶν Ἀθμονεὺς ἐπεστάτει· γνώμη Κλεσόφο[4] | καὶ συνπρυτάνεων[5]· ἐπαινέσαι τοῖς πρέσβεσι[6] τοῖς Σαμίοις τοῖς τε προτέρο|ις ἥκοσι καὶ τοῖς νῦν[7] καὶ τῆι βολῆι καὶ τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις |

Litterae Ionicae volgares dispositae στοιχηδόν, sed non plane aequa versuum longitudine, ut nonnulli 58, plerique 59—61 litteras habeant. 1 Is eodem scribae munere functus est duobus annis post (n. 57, 16) deinde inter quaestores rerum sacrarum Minervae aliorumque deorum fuit a. 398/7 a. Chr. (C. I. Att. II, 652, 3); idem videtur qui plebiscitum primum n. 57 rogavit quique ab Isaeo V, 5 commemoratur. Filius Callibius Cephisophontis f. 378/7 a. Chr. scriba senatus (n. 80, 2), nepos Cephisophon Callibii f. senator a. 343/2 a. Chr. (n. 495, 23), haud ignobilis Demostheneae aetatis homo (Schaefer Dem. I² p. 443. II² p. 194 not. 2). 2 Alteram aut tertiam prytaniam fuisse, ut haec ineunte auctumno a. 405 a. Chr. incisa videantur, Lipsius inde collegit, quod proelium ad Aegospotamos, quo hoc decretum manifesto recentius est, iam constat Alexia archonte, i. e. post mensem Iunium 405 a. Chr. factum (Arist. Ἀθ. πολ. 34, 2 τῷ δὲ ὕστερον ἔτει ἐπ' Ἀλεξίου ἄρχοντος ἠτύχησαν τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ναυμαχίαν), neque vero multo post, siquidem is cui Lysias orationem XXI scripsit, iam inde redux Prometheis, quae in mensem Boëdromiona aut Pyanopsiona incidunt, gymnasiarchus fuit. 3 Ol. 93, 4 (405/4 a. Chr.). 4 Κλείσοφος Εὐωνυμεύς scriba quaestorum Minervae fuit anno 403/2 aut 402/1 a. Chr. (C. I. Att. II, 642, 4). Duos homines qui idem rarissimum nomen gererent eodem tempore in republica versatos esse probabile certe non est; atqui prytania tum fuit Cecropidis, Euonymenses vero Erechtheidis sunt. Quare coniecerim priorem prytaniam fuisse Erechtheidis, et ad eius prytanes etiamtum rem delatam esse, sed ante comitia novam introisse Cecropidis prytaniam: ex ea re fortasse formula inusitata (not. 5) orta est. 5 Prytanum nunquam sic mentio fit; sed eadem formula occurrit in praetoribus (γνώμη στρατηγῶν) et legum conscriptoribus [γνώμ]η τῶν συγγραφέων (C. I. Att. I, 58, 8). Lipsius. 6 Cf. n. 49⁴. 7 Duas igitur legationes eo temporis spatio, quod inter res in Hellesponto male gestas et Athenas obsidione cinctas medium erat, Samii Athenas miserunt ut suam fidem testarentur et illorum

Σαμίοις, ὅτι ἐσὶν ἄνδρες ἀγαθοὶ καὶ πρόθυμοι ποιεῖν ὅτι δύναν-
10 ται ἀγαθόν, ‖ καὶ τὰ πεπραγμένα αὐτοῖς ὅτι δοκοῦσιν ὀρθῶς
ποιῆσαι Ἀθηναίοις καὶ Σαμί|οις. καὶ ἀντὶ ὧν εὖ πεποιήκασιν
Ἀθηναίοις καὶ νῦν περὶ πολλῶ ποιοῦνται καὶ | ἐσηγοῦνται ἀγαθά·
δεδόχθαι τῆι βολῆι καὶ τῶι δήμωι, Σαμίος Ἀθηναίος ἔναι, |
πολιτευομένος ὅπως ἂν αὐτοὶ βόλωνται· καὶ ὅπως ταῦτα ἔσται
ὡς ἐπιτηδειό|τατα ἀμφοτέροις, καθάπερ αὐτοὶ λέγοσιν, ἐπειδὰν
15 ἐρήνη γένηται, τότε περὶ ‖ τῶν ἄλλων[8] κοινῆι βολεύεσθαι· τοῖς
δὲ νόμοις χρῆσθαι τοῖς σφετέροις αὐτῶν | αὐτονόμος ὄντας, καὶ
τἆλλα ποιεῖν κατὰ τὸς ὅρκος καὶ τὰς συνθήκας, καθάπερ | ξύν-
κειται Ἀθηναίοις καὶ Σαμίοις· καὶ περὶ τῶν ἐνκλημάτων ἃ ἂγ
γίγνηται | πρὸς ἀλλήλος διδόναι καὶ δέχεσθαι τὰς δίκας κατὰ
τὰς συμβολὰς τὰς ὅσας[9]. | [ἐ]ὰν δέ τι ἀναγκαῖογ γίγνηται διὰ
20 τὸν πόλεμον καὶ πρότερον περὶ τῆς πολι‖[τ]είας, ὥσπερ αὐτοὶ
λέγοσιν οἱ πρέσβες, πρὸς τὰ παρόντα βολευομένος ποιεῖν, | [ἢ]ι
ἂν δοκῆι βέλτιστον ἔναι. περὶ δὲ τῆς ἐρήνης, ἐὰγ γίγνηται,
ἔναι κατὰ ταὐτά, | [κ]αθάπερ Ἀθηναίοις, καὶ τοῖς νῦν οἰκοῦσιν
Σάμον[10]. ἐὰν δὲ πολεμεῖν δέηι, παρασκ|[ευ]άζεσθαι αὐτός, ὡς
ἂν δύνωνται ἄριστα, πράττοντας μετὰ τῶν στρατηγῶν. | [ἐὰ]ν
δὲ πρεσβείαν ποι πέμπωσιν Ἀθηναῖοι, συμπέμπεν καὶ τὸς ἐξάμου
25 παρόντας ‖ [ἐάν] τινα βόλωνται, καὶ συνβολεύεν ὅτι ἂν ἔχωσιν
ἀγαθόν. ταῖς δὲ τριήρεσι | [ταῖς] ὅσαις ἐς Σάμωι[11] χρῆσθαι

---

auxilium implorarent. Non recte Diodorus XIII, 106, 8 narrat Lysandrum statim post victoriam ad Aegospotamos Samum se contulisse oppidumque obsedisse. 8 De reliquis quidem rebus post pacem factam demum utrique coniunctim consultabunt, legibus vero suis etiam in posterum, etiamsi Athenienses facti sint, uti Samios iam nunc constituitur. 9 Pactum de litibus Atheniensium et Samiorum diiudicandis (συμβολαί) factum erat cum utrique separatam rempublicam haberent; iam cum Samii omnes civitate Attica donati essent, num tale pactum inter eiusdem reipublicae cives etiam valeret non inepte dubitari poterat; quare definite confirmatur; idem valet de legibus (v. 15. 16). 10 Non simpliciter dicitur Σαμίοις, ne si exulibus Lacedaemoniorum fautoribus vi a Lysandro restitutis expellerentur Atheniensium amici, illi hoc foederis loco niti possent. Eodem spectat argumenti index v. 2 Σαμίοις ὅσοι μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων ἐγένοντο. 11 Cf. Diodor. XIII, 104, 2 ὃς (i. e. Φιλοκλῆς) ἐπεὶ κατέπλευσε πρὸς Κόνωνα εἰς Σάμον, τὰς ναῦς ἁπάσας ἐπλήρωσε τρεῖς πρὸς ταῖς ἑκατὸν ἑβδομήκοντα. τούτων εἴκοσι μὲν ἔδοξεν αὐτοῦ καταλιπεῖν, ταῖς δ' ἄλλαις ἁπάσαις ἀνήχθησαν εἰς Ἑλλήσποντον, ἡγουμένου Κόνωνος καὶ Φιλοκλέους. Has Athenienses, quoniam aliter socios fidelissimos iuvare Lysandri impetu ipsis Athenis imminente non possunt, Samiis permittunt. Lolling.

αὐτοῖς δοῦναι ἐπισκευασαμένοις καθ' ὅτι ἂν αὐ|[τοῖς δ]οκῆι· τὰ δὲ ὀνόματα τῶν τριηράρχων, ὧν ἦσαν αὗται αἱ νῆες, ἀπογράψαι | [τὸς πρέσβ]ες τῶι γραμματεῖ τῆς βολῆς καὶ τοῖς στρατηγοῖς, καὶ τούτων εἴ πό | [τί ἐστιν ὄφλημα] γεγραμμένον ἐν τῶι δημο-
30 σίωι, ὡς παρεληφότων τὰς τριήρες, ‖ [ἅπαντα ἐξαλειψάν]των οἱ νεωροὶ[12] ἀ[π]ανταχόθεν· τὰ δὲ σκεύη τῶι δημοσίωι | [πραξάν-των ὡς τάχιστα κα]ὶ ἐπαναγκασάντων ἀποδοῦναι τὸς ἔχοντας τούτων | [τι ἐντελῆ. γνωμὴ Κλεσόφο καὶ σ]υνπρυτάνεων[13]· τὰ μὲν ἄλλα καθάπερ τῆι βολῆι, | [ἔναι δὲ τὴν δωρειὰν[14] Σαμίων τοῖς ἥ]κοσιν, καθάπερ αὐτοὶ αἰτοῦνται, καὶ νεῦμαι | [αὐτὸς αὐτίκα μάλα ἐς τὸς δήμος καὶ τὰ]ς φυλὰς δέκαχα[15]. καὶ τὴν πορείαν
35 παρα‖[σκευάσαι τοῖς πρέσβεσι τὸς στρατηγὸς ὡ]ς τάχιστα καὶ Εὐμάχωι καὶ τοῖς | [ἄλλοις Σαμίοις πᾶσι τοῖς μετὰ Εὐμάχο ἥκοσ]ι ἐπαινέσαι[16] ὡς ὅσιν ἀνδράσιν | [ἀγαθοῖς περὶ τὸς Ἀθη-ναίος· καλέσαι δ' Εὔμ]αχον ἐ[πὶ δ]εῖπνον[17] ἐς τὸ πρυτανέον[18] | [ἐς αὔριον. ἀναγράψαι δὲ τὰ ἐψηφισμένα τ]ὸγ γραμμ[ατέα τῆς βο]λῆς μετὰ τῶν | [στρατηγῶν ἐστήλη]ι λιθίνηι καὶ καταθ]ῆναι
40 ἐς πόλι[ν, τοὺς δὲ ἑλλην]οταμίας ‖ [δοῦναι τὸ ἀργύριον· ἀναγράψαι δ' ἐν Σά]μωι κατὰ ταὐτὰ τέ[λε]σι [τοῖς ἐκέ]νων.

---

12 Cf. Hesych. νεωρός· νεωριοφύλαξ. In titulis Atticis praeter hunc locum recentiore nomine ἐπιμεληταὶ τῶν νεωρίων vocantur (n. 153, 14. 530, 1. 3). 13 Cf. not. 4. 5. 14 Cf. n. 57[25]. Hic quoque diphthongum fuisse docet lacunae ambitus. 15 Omnes quidem Samii civitatem nacti sunt, sed in praesentia ei modo, qui Athenas venerunt, in tribus et pagos distribuuntur, quia reliquis id nullam utilitatem haberet. 16 Cf. 49[4]. 17 Non ἐπὶ ξένια, quia Samii iam Athenienses sunt (v. 12). 18 Cf. 53[13].

II.

A fine belli Peloponnesiaci ad Alexandri Magni mortem.

57 Inferius fragmentum eiusdem tabulae, cuius in superiore nuper invento est maxima pars tituli antiquioris n. 56, cum paucis reliquiis postremorum illius populisciti versuum habet haec decreta quae ediderunt Kumanudis Ἀθηναίου V p. 92. Koehler

C. I. Att. II p. 393 n. 1*b* (Syll.[1] 48. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 121 n. 64). Lolling Δελτίον ἀρχαιολογικόν 1889 p. 26 n. II. III. (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 90 n. 80 *B*).

[Ἔδοξεν τῆι βολῆι καὶ τῶι δήμωι, Πανδ]ιονὶς ἐπρυτάνευε,
Ἀγόρριος Κ[ολλυτεὺς[1] | ἐγραμμάτευε, Εὐκλείδης ἦρχε[2], Κα]λ-
λίας Ὤαθεν ἐπεστάτει[3]· Κηφισοφῶν[4] [εἶπεν· | ἐπαινέσαι τὸς
Σαμίος ὅτι εἰσὶν] (ἄ)νδρες[5] ἀγαθοὶ περὶ Ἀθηναίος, καὶ ἅπ[αντα |
κύρια εἶναι ἃ πρότερον[6] ὁ δῆμος] ἐψηφίσατο ὁ Ἀθηναίων τῶι
5 δήμωι τῶι Σα[μίων ‖ . . . . . .] τοι κελεύοσιν[7]
ἐς Λακεδαίμονα ὄντινα --- | . . . . . σδέονται
Ἀθ(η)ναίων[8] συνπράττεν προσελέσ[θαι | . . . . . συν-
πρατ]τόντων τοῖς Σαμίοις ὅτι ἂν δύνωνται ἀγαθὸ[ν-- | . . . . . .
. . . . . .] ἐκένων· ἐπαινῶσι δὲ Ἀθηναῖοι Ἐφεσίος καὶ
Νοτ[ιᾶς[9], | ὅτι προθύμως ἐδέξαντο][10] Σαμίων τὸς ἔξω ὄντας·
10 προσαγαγεῖν δὲ τὴν πρεσβεία[ν ‖ τῶν Σαμίων ἐς τὸν δῆμ]ον χρη-
ματίσ(α)σ(θ)αι[11] ἐ(ά)ν[12] το δέωνται. καλέσαι δὲ καὶ ἐπὶ | [δεῖπνον
τὴν πρεσβ]είαν τῶν Σαμίων ἐς τὸ πρυτανέον ἐς αὔριον: Κηφι-
σοφῶν | [εἶπε· τὰ μὲν ἄλλα κ](αθ)άπερ[13] τῆι βολῆι, ἐψηφίσ(θ)αι[14]
δὲ Ἀθηναίων τῶι δήμωι κύρι(α)[15] | [εἶναι τὰ ἐψηφισμ]έν(α)[16]
πρότερον περὶ Σαμίων, καθάπερ ἡ βολὴ προβολεύσασα | [ἐς τὸν
δῆμον ἐσ]ήνεγκεν[17]· κ(α)λέσαι[18] δὲ τὴν πρεσβείαν τῶν Σαμίων
15 ἐπὶ δεῖπνον[19] ‖ [ἐς τὸ πρυτανεῖ]ον ἐς αὔριον.

Titulus exaratus στοιχηδὸν litteratura Ionica volgari. 1 Supplevit Koehler coll. Dem. XXIV, 134. 2 Ol. 94, 2 (403/2 a. Chr.). Infra v. 17 exstat pars nominis, quod a Koehlero recte suppletum esse superiore parte tabulae inventa (n. 56) luculentissime confirmatur. Nam Samios partium popularium, qui post cladem in Hellesponto acceptam soli in fide manserant (Xen. Hell. II, 2, 6) ideoque a Lysandro patria expulsi erant (Xen. Hell. II, 3, 6), statim post restitutum Athenis populare imperium haec praemia fidei suae accepisse consentaneum est. 3 Prytanum, non proëdrorum, epistatam esse demoticum indicat, nam Ὤα pagus Pandionidis est. 4 Cf. 56[1]. 5 ΔΝΔΡΕΣ. 6 Cf. n. 56. 7 Vs. 5—8 ut probabili ratione supplerem mihi non magis contigit quam Kumanudi et Koehlero. Id tamen certum est, quod Koe. indicavit, Samios Spartam legatos missuros ab Atheniensibus petivisse ut ipsi quoque legatione missa se adiuvarent, idque ab Atheniensibus libenter concessum esse. 8 ΑΘΙΙΝΑΙΩΝ. 9 Νοτ[ιῆς] Kum. (Koe.), quod emendavi. 10 Supplevi. 11 ΤΙΣΔΣΟΑΙ. 12 ΕΔΝ. 13 ΔΟΑΓΕΡ. 14 ΙΣΟΑΙ. 15 ΚΥΡΙΑ. 16 ΕΝΔ. 17 Cur hoc, quod iam decretum est in plebiscito principali (v. 3. 4), repetatur in additamento, obscurum est, neque haec difficultas expedita esse mihi videtur ab Hartelio p. 210. 18 ΚΔΛΕΣΑΙ.

[Ἔδοξεν τῆι βολῆ]ι καὶ τῶι δήμωι, Ἐρεχθὴις ἐπρύτανευεν, Κηφισοφῶν Πα[ιαν]ιεὺ|[ς[20] ἐγραμμάτευε, Εὐκλ]είδης ἦρχε, Πό-(θ)ων[21] ἐκ Κηδῶν ἐπεστάτει[22]· Εὐ[----- εἶπε· | ἐπαινέσαι Ποσῆν τὸν] Σάμιον ὅτι ἀνὴρ ἀγαθός ἐσ[τ]ιν περὶ Ἀθηναίος· καὶ (ἀ)ν(θ)' ὧν[23] | [εὐηργέτηκε τὸν δῆμον[24], δ]ὸναι αὐ[τῶι τὸν δῆμο]ν δωρει(ὰ)ν[25]
20 πεντ(α)κοσί(α)ς δρ(α)χμ(ὰ)ς[26] ‖ [....., οἱ δὲ ταμί]αι δόντων τὸ ἀργύριον. προσαγαγὲν δὲ αὐτὸ|[ν ἐς τὸν δῆ-μον καὶ εὑρέσθαι πα]ρ(ὰ)[27] τὸ δήμο ὅτι (ἀ)ν[28] δύνηται ἀγα(θ)όν.[29] τὸ δὲ βιβλίον | [τὸ ψηφίσματος παραδὸναι[30] αὐτ]ῶι τὸγ γραμματέα τῆς βολῆς (α)ὐτίκα[31] μάλα· | [καλέσαι δὲ ἐπὶ ξένια Σαμίος τὸ]ς ἥκοντας ἐς τὸ πρυτανέον ἐς αὔριον.

[..... εἶπε· τὰ μὲν ἄλλα καθά]περ τῆι βολῆι,
25 ἐπ(α)ινέσ(α)ι[32] δὲ Ποσῆν τὸν ‖ [Σάμιον καὶ τὸς ὗες, ἐπειδὴ ἄνδρες ἀγ]α(θ)οί[33] ἐσιν περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων, | [καὶ κύρια ἔναι τὰ ἐψηφισμένα πρότε]ρον ὑπὸ τὸ δήμο τὸ (Ἀθ)ην(α)ίων[34]. καὶ ἀναγρα|[ψάτω ὁ γραμματεὺς τὸ ψήφισμα ἐστήλη]ι λι(θ)ίνηι[35], οἱ δὲ ταμίαι[36] παρασχόντων | [τὸ ἀργύριον -- δὸναι δὲ -- Πο]σῆι δωρεὰν τὸν δῆμον χιλίας δρ(α)χμὰς[37] | [.....
30 ....., ἀπὸ δ]ὲ τῶν χιλίων δραχμῶν στέφανον ποῆσα|‖ι καὶ ἐπιγράψαι τούτωι στεφανῶν αὐ]τὸν τὸν δῆμον ἀνδρ(α)γ(αθ)ίας[38] ἕνεκα καὶ | [εὐνοίας τῆς ἐς Ἀθηναίος. ἐπαινέσαι[39] δὲ] καὶ Σαμίος ὅτι ἐσὶν ἄνδρες ἀγά(θ)οὶ[40] [πε|ρὶ Ἀθηναίος: ἐὰν δέ το δέωνται παρὰ] τὸ δήμο[41], προσάγεν αὐτὸς τὸς πρυτά[νε|ς ἐς τὴν

---

19 Cf. 56[17]. 20 Idem videtur qui prius plebiscitum rogaverat (not. 4). 21 ΓΥΟΩΝ. 22 Κηδοὶ Erechtheidis sunt, cf. not. 3. 23 ΛΝΟΩΝ. 24 Supplevi. 25 Haec est antiqua et legitima scriptura. Cf. n. 129, 22. 138, 3. K. Meisterhans Grammatik der att. Inschr. ed. 2 p. 31 not. 195; δωρεά (v. 28), quod nobis familiare est, origine non diversum a πρυτανέα, ὁμηρέα similibusque, de quibus dixi n. 53[13]. 26 In hoc versu α ubique Λ est. 27 ΡΛ. 28 ΛΝ. 29 ΑΓΑΟΟΝ. 30 Supplevi. 31 ΛΥΤΙΚΑ. 32 ΕΓΛΙΝΕΣΑΙ. 33 ΑΟΟΙ. 34 ΛΟΗΝΛΙΩΝ. 35 ΛΙΟΙΝΗΙ. 36 Quaestores Minervae Poliadis (οἱ ταμίαι τῶν τῆς θεοῦ), quorum ex aerario etiam C. I. Att. II, 17 (n. 80). 37. 44. 84. 86 (n. 118) impensae plebiscitorum incidendorum erogantur. Hartel p. 131. 37 ΔΡΛΧΜΑΣ. 38 ΑΝΔΡΛΓΛΟΙΑΣ. 39 Supplementa Koehleri retinui, praeterquam quod pro ἐπιγράψαι scripsi ἐπαινέσαι, et antea, ut numerus litterarum constaret, εὐνοίας pro φιλίας. 40 ΑΓΛΟΟΙ. 41 Haec sic constituit Koehler (probante Hartelio p. 176): ὅτι εἰσὶν ἄνδρες ἀγαθοί. [ἵνα δὲ εὕρωνται καὶ ἄλλο ἀγαθὸν παρὰ] τοῦ δήμου. A quo discedendum iudicavi cum quia etiam v. 22 additur περὶ Ἀθηναίους, tum quia particula ἵνα a sollenni huius quidem aetatis usu aliena est (Bursian Ber. der Ak. zu München 1879 p. 113 sqq.). Accedit quod infinitivus προσάγειν

πρώτην[42] ἐκκλησίαν μετὰ τὰ ἱερ]ά· προσ(α)γαγῆν[43] δὲ κ(α)ὶ[44]
τὸς ὕῆς τὸ[ς Ποσέο | τὸς πρυτάνες ἐς τὲν βολὴν ἐς τὴν πρώτ]ην
35 ἕδραν. καλέσ(α)ι[45] δὲ κα[ὶ ----- ‖ . . . . . .
. . . . . .] καὶ Σαμίων τὸς ἐπ[ιδημῶντας[46] ------]

(non προσαγαγεῖν) aptior est meae lectioni quam Koehlerianae. 42 Proxima quaeque contio postquam Samii aliquid a populo petiverint significatur. 43 ΠΡΟΣΛΓΑΓΕΝ. 44 ΚΛΙ. 45 ΚΑΛΕΣΔΙ. 46 Supplevi.

58 Fragmentum tabulae marmoris Pentelici inventum in arce Athenarum. Edd. P. Foucart Bull. de corr. Hell. XII (1888) p. 163. Lolling Sitzungsber. der Ak. der Wissensch. zu Berlin 1887 p. 1060. Ex ectypo eiusdem Koehler C. I. Att. IV, 2 p. 4 n. 5*c*. Cf. quae de titulo disputaverunt Koehler Hermae XXVII p. 68 sqq. et U. von Wilamowitz-Möllendorff Aristoteles und Athen I p. 188.

[------ τὸ δὲ ψήφισμα τόδε κα|ὶ τὸ πρότερον γενόμενον Ἡρα-
κλείδηι[1]] | ἀνα[γ]ρά[ψ]αι [τ]ὸ[ν γραμματέα τῆς βολῆς κα]|ὶ θῆναι
ἐν πόλει.
[Ἔ]δοξεν τῆι βολῆι [καὶ τῶι δήμωι, ... |.]ὶς ἐπρυτάνευεν,
5 Σ[. . . . ἐγραμμάτευεν,] ‖ . εοκλείδης ἐπεστ[άτε· . . . . . |
εἶ]πεν· Ἡρακλείδην [τὸν Κλαζομένιον[2] ἀν|αγρ]άψαι τὸγ γραμ-

Litterae Ionicae volgares dispositae στοιχηδόν. Incisum titulum intra annorum 403 et 387 a. Chr. terminos formula ἐν πόλει (v. 2. 9) arguit, cui aetati etiam O et E constanter scriptae pro OY et EI in simplicium vocalium significatione optime conveniunt. 1 Heraclidem Byzantium, qui a. 390 a. Chr. patriam Thrasybulo tradidit eaque de causa postea cum expulsus esset proxenia, euergesia, immunitate donatus est ab Atheniensibus (Dem. XX, 60), intellexit F. Sed cum hac opinione ea quae infra de legatione Atheniensium ad regem missa legerentur (v. 14 sqq.) pugnare demonstravit K. et ea ipsa de causa Heraclidem Clazomenium hic indicari statuit. Is tum quidem, cum hae litterae lapidi inciderentur, iam civis Atheniensis fuit (cf. not. 2). Sed vides duo hic fuisse decreta, quorum primo definite praescribitur, ut ea quae antea honorifice de eodem homine decreta sint, eidem lapidi incidantur. Itaque proxeniam et immunitatem multo ante (fere 423 a. Chr., cf. not. 4) ei delatam esse statuendum est; initio saeculi quarti civitas ei decreta est; cui plebiscito, cuius extremi modo duo versus aetatem tulerant, illud antiquius subiungebatur. 2 Cf. Plat. Ion 541 C ὦ βέλτιστε Ἴων, Ἀπολλόδωρον οὐ γιγνώσκεις τὸν Κυζικηνόν; Ποῖον τοῦτον; Ὃν Ἀθηναῖοι πολλάκις ἑαυτῶν στρατηγὸν ᾑρηνται ξένον ὄντα· καὶ Φανοσθένη τὸν Ἄνδριον καὶ Ἡρακλείδην τὸν Κλαζομένιον, οὓς ἥδε ἡ πόλις ξένους ὄντας, ἐνδειξαμένους ὅτι ἄξιοι

μ[ατέα τῆς βολῆς πρόξ|ενο]ν καὶ εὐεργέτη[ν καθ' ὅτι ἂν[3] τῶι
10 δήμω|ι δο]κῆι καὶ θῆναι ἐ[ν πόλει, ἐπειδὴ εὖ ἐπ||όησ]εν τὰς
Ἀθηναίω[ν πρεσβείας καὶ ἐν π|ᾶσι ἀ]νήρ ἐστι ἀγαθ[ὸς ἐς τὸν
δῆμον τὸν Ἀ|θην]αίων. Θοκυδίδ[ης εἶπε· τὰ μὲν ἄλλα κ|αθά]περ
τῆι βολῆι· ἐ[πειδὴ δὲ οἱ πρέσβες | οἱ πα]ρὰ βασιλέως ἥκ[οντες[4]
15 ἀγγέλλοσι Ἡ||ρακλ]είδην συμπράτ[τεν ἑαυτοῖς προθύ|μως[5] ἔ]ς τε
τὰ(ς) σπονδὰς [τὰς πρὸς βασιλέα ἔ|ς τε ἄ]λλο ὅτι ἐπαγγέ[λειαν[6],
ἶναι Ἡρακλε|ίδηι] γῆς ἔγκτησιν κα[ὶ οἰκίας Ἀθήνησι|ν καὶ ἀ]τέ-
20 λειαν καθάπε[ρ τοῖς ἄλλοις πρ||οξένοι]ς· καὶ ἐάμ πο βι[ασθῆι
..... | ..... π]ερὶ αὐτῶ τ----------

λόγου εἰσίν, καὶ εἰς στρατηγίας καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἀρχὰς ἄγει. Arist. Ἀθ. πολ. c. 41, 3 μισθοφόρον δ' ἐκκλησίαν τὸ μὲν πρῶτον (post populare imperium a. 403 a. Chr. restitutum) ἀπέγνωσαν ποιεῖν. οὐ συλλεγομένων δ' εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀλλὰ πολλὰ σοφιζομένων τῶν πρυτάνεων, ὅπως προσιστῆται τὸ πλῆθος πρὸς τὴν ἐπικύρωσιν τῆς χειροτονίας, πρῶτον μὲν Ἀγόρριος ὀβολὸν ἐπόρισεν, μετὰ δὲ τοῦτον Ἡρακλείδης ὁ Κλαζομένιος ὁ βασιλεὺς ἐπικαλούμενος διώβολον, πάλιν δ' Ἀγόρριος τριώβολον. Reliqua testimonia ab his duobus pendere omnia monuit K. Peregrinum neque praetorem creari neque ad populum ferre potuisse sponte patet, ut et hunc et eos qui a Platone cum eo commemorantur cives ascripticios (δημοποιήτους) fuisse statuendum sit; quos pristinae patriae nomine indicari eo minus habet offensionis quia apud Graecos non, ut apud Romanos, antiquam civitatem amittebat qui aliam nanciscebatur. Cum rogationem de duobus obolis non multo post Euclidis annum latam Aristotelis narratio indicet, scriptura tituli vero Heraclidem utique non ante 403 a. Chr. civitate donatum doceat, perquam probabile est eum de imperio populari restituendo nescio quo modo bene meruisse eiusque rei praemium ius civitatis tulisse; nam antiquiora beneficia (not. 5) proxenia et immunitate remuneratus erat populus. 3 Sic supplere malui quam καὶ ὅτι ἂν cum K. Nam ἀναγράψαι Ἡρακλείδην ὅτι ἂν τῷ δήμῳ δοκῇ mihi paullo durior structura videtur. Sententia eadem manet: quo iure et qua condicione eum proxenum uti iusserit populus. 4 Anno 423 a. Chr. aut paullo post Epilycus Tisandri f., Andocidis oratoris avunculus, legatus Atheniensium foedus cum Dario II Persarum rege fecit (Andoc. III, 29), quod hic v. 16 intellegendum esse egregio acumine perspexit K. 5 Heraclides etiamtum peregrinus, sed fautor Atheniensium sua sponte Tisandrum eiusque collegas adiuvit. Videtur tum apud regem versatus esse medici aut interpretis officio fungens. Non multo post cum Athenas domicilium transtulisset, proxeniae honore affectus est. Cognomine βασιλεός commemorato ab Aristotele (v. not. 2) irrisa est hominis vaniloquentia, qua per colloquium usquequaque regem Persarum suamque cum eo familiaritatem iactabat. K. 6 ἔς τε τὰς σπονδὰς [τὰς γενομένας καὶ ἐς] ἄλλο ὅτι ἐπαγγέ[λειαν, Wil., qui utique recte pro Koehleriano ἐπαγγέ[λοιεν] ab Atticorum more alieno (Kühner-Blass Gr. Gramm. I, 2 p. 344) aoristum primum restituit.

59 Tabula marmoris Pentelici fracta in tres partes, ex quibus cum unam iam publici iuris fecissent Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 214 et Rangabé Ant. Hell. 495, omnes coniunxit et edidit C. Curtius Hermae IV p. 404. Koehler C. I. Att. II 3 (Syll.[1] 49. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 116 n. 62. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 91 n. 81).

Θεοί. | [Ἀμύντο]ρος, Εὐρυπύλο, | [Ἀργεί]ο, Λόκρο, Ἀλκίμο.
5 [Ἔδοξε]ν τῆι βολῆι· Οἰνῆις ‖ [ἐπρυ]τάνευε, Δεξίθεος ἐγ|[ραμ]μάτευε, Δημοκλῆς ἐπε|[σ]τάτε· Μονιππίδης εἶπε· Ἀ|μύντορι καὶ
10 Εὐρυπύλωι κ|αὶ Ἀργείωι καὶ Λόκρωι κα‖ὶ Ἀλκίμωι τοῖς Ἀπη-μάντο | παισί[1], ἐπειδὴ καθηιρέθη | ἡ στήλη [ἐ]πὶ τῶν τριάκον[τ]|α,
15 ἐν ῆι ἦ[ν α]ὐτοῖς ἡ προξεν|ία, ἀναγράψ[αι] τὴν στήλην ‖ τὸγ γραμμα[τέα τ]ῆς βολῆς | τέλεσι τοῖς Εὐρυπύλο[2]. κα|λέσαι δὲ καὶ ἐπὶ ξένια Εὐ|ρύπυλον ἐς τὸ πρυτανεῖο|ν ἐς αὔριον.

Titulus exaratus στοιχηδόν (praeter v. 1 qui maiores litteras habet), litterarum forma volgari. Proximis post Euclidem annis incisum ex argumento apparet. 1 Thasios esse ex C. I. Att. II 4 collegit Koehler; illic enim inter sat multos homines, quos ex ea insula oriundos nomina demonstrant, [Ἀμύντω]ρ Ἀπημάντου recensetur; ibidem v. 5 sqq. [τοῖ]ς [ἄ]λλ[οι]ς το[ῖς φεύγουσι] Θα[σίων (aut Θά[σον) ἐπ' ἀτ]τ[ι]κ[ι]σμῶι feliciter supplevit A. Wilhelm Eranos Vindobonensis p. 248. 2 Cf. n. 54. Illic eiusmodi tabulam restitutam habemus, hic decretum de restituenda.

---

60 Tabula marmoris albi supra et infra fracta, eruta Deli. Ed. Th. Homolle Bull. de corr. Hell. III (1879) p. 12 sqq. (Roehl I. G. A. p. 33 n. 91. Syll.[1] 50. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 115 n. 61. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 172 n. 180).

5 . . . . ν . . . . . |. . ν καὶ ϑ[υέο]‖ν[1] καὶ ναϝο̃|ν καὶ τὸν χ‖ρεμάτον τὸν τ|ο̃ ϑιο̃[2].

Vs. 1—6 litteratura Laconica antiqua, reliqua volgari Ionica exarata sunt. Decretum Lacedaemoniorum, cuius hae reliquiae exstant, non modo Deli propositum fuisse, sed ad ipsas Deliorum res pertinuisse H. inde collegit, quod v. 15. 16 archon Delius inscriptus est. Neque veri dissimilis est eiusdem coniectura, hoc decreto Lacedaemonios Atheniensibus victis (cf. not. 3) reddidisse Deliis iura ab illis ademta. 1 Supplevit Roehl. ϑ[ιο̃]ν multo minus apte Homolle. 2 Apollinis; verbum quod significaret Deliis templorum et pecuniarum sacrarum tutelam reddi, initio periit. H.

ἐβασίλευον
Ἄγις, Παυσανίας[3]
ἔφοροι ἦσαν
10 Θυιωνίδας
Ἀριστογενίδας
Ἀρχίστας
Σολόγας
Φεδίλας
15 ἐν Δήλωι [ἦρχ]-
[ε]ν Λ.....

3 Hi una reges fuerunt cum a. 427—426 a. Chr., tum ab a. 408 quo Pausanias in patriam revocatus usque ad 398 quo Agis mortuus est. Atqui usque ad annum 403 a. Chr. ephororum singulorum cuiusque anni nomina extant apud Xenophontem Hell. II, 3, 10. 4, 36, inter quos nemo ex his quinque (v. 10—14) est. Restant anni 402—398 a. Chr. Quod si vera sunt, quae Homollius de argumento decreti statuit, annus 402 reliquis praeferendus est.

61 Fragmentum marmoris Pentelici a tribus partibus mutilum, inventum in arce. Edd. Rangabé Ant. Hell. 623. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 1972. Ex suo Velsenique apographo Koehler C. I. Att. II 6 (Syll.[1] 51. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 122 n. 65). Cf. quae de titulo exposuit Koehler Hermae V p. 1 sq.

--------- οι.
[Συμ]μαχία Βοιω[τῶν καὶ Ἀθηναίων ἐς τὸ|ν ἀεὶ]
χρόνον·
5 [Ἐάν τ]ις ἴηι ἐπ[ὶ πολέμωι ἐπ' Ἀθηναίος ἢ ‖ κατὰ] γῆν ἢ κατ[ὰ
θάλατταν, βοηθὲν Βοιω|τ]ὸς [π]αντὶ σθέ[νει καθότι ἂν ἐπαγγέλ-
λ|ωσιν] Ἀθηναῖο[ι κατὰ τὸ δυνατόν· καὶ ἐά|ν τις ἴ]ηι ἐπὶ [πολέ-
μωι ἐπὶ Βοιωτὸς ἢ κα|τὰ γῆν ἢ] κ[α]τὰ [θάλατταν, βοηθὲν Ἀθή-
ναί|ος ------]

Titulus exaratus στοιχηδὸν litteratura Ionica volgari; versuum 2. 3 litterae reliquis paullo maiores. Ad foedus Ol. 96, 2 (395/4 a. Chr.) ab Atheniensibus cum Thebanis ictum (Xen. Hell. III, 5, 16. Lys. XVI, 13) haec referenda esse docuit Koehler. Boeotorum nomine foedus fit, quia reliquae Boeotiae civitates tum sub Thebanorum imperio erant, quibus Antalcidae pace autonomia reddita est. Eodem tempore Athenienses etiam cum Locris Opuntiis foedus fecerunt, cuius item tabulae fragmentum exstat C. I. Att. II 7. K.

62 Fragmenta duo marmoris Pentelici; inferius (v. 8—20) ed. Koehler Mittheilungen des arch. Instituts in Athen II (1877) p. 212 (Syll.[1] 52. E. L. Hicks Manual of Greek hist. Inscr. p. 123 n. 66); superius (v. 1—7) P. Foucart Bull. de corr. Hell. XI (1887) p. 144. Lolling Sitzungsberichte der Ak. der Wissensch. zu Berlin 1887 p. 1186. Utrumque coniunctum exhibet Koehler C. I. Att. IV, 2 p. 5 n. 7*b*. Cf. quae de titulo disputavit A. Wilhelm Arch. epigr. Mitth. aus Oesterreich XV p. 1 n. I.

Ἐρετρίεω[ν συμμαχία] | καὶ Ἀθην[αίων][1].
[Ἔδ]οξεν τῆι βολῆι· [Ἀκαμαντὶς[2] ἐπρυτάνευ|εν,] Χελωνίων[3]
5 Θεογ[. . . . . ἐγραμμ||άτευ]εν, Εὐβολίδη[ς ἦρχεν[4], ... | ἐπεστ]άτε· Γναθίο[ς εἶπε· συμμάχος ἔναι Ἐ|ρετριᾶς καὶ Ἀ]θην[αίος - - - - - - - - - - -]
[- - - - - - κατὰ] τὸ [δ]υνατό[ν· ὅτι δ' ἂν δο|κῆι ἄμενον ἔναι
10 τ]οῖν πολέοιν, κοινῆ[ι βο||λευομέναιν, τοῦτ]ο κύριον ε[ἶ]ναι. [ὀ]μόσα[ι | δε Ἀθηναίων μὲν τ]οὺς στρατηγο[ὺς καὶ τὴ|ν βολὴν καὶ τοὺς ἱ]ππέας, Ἐρετριέων δὲ τ[οὺ|ς στρατηγοὺς καὶ τ]ὴν βολὴν καὶ το[ὺς ἱπ]π[έ|ας καὶ τὰς ἄλλας] ἀρχάς· ὑπάρχεν (ὀ)[ὲ[5]
15 . . .]σ.||. . . . . .ν· ὀμνύναι δὲ τ[ὸ]ν [ν]όμιμ[ο|ν ὅρκον ἑκατέρο]υς τὸν παρὰ σφίσιν αὐτ[ο|ῖς. ἑλέσθαι δὲ πρ]έσβες αὐτίκα μάλ[α] τὴ|ν βολὴν δέκα ἄνδρ](α)ς[6], πέντε μὲν ἐκ τῆς βο[υλ|ῆς,
20 πέντε δὲ ἐξ ἰδι]ωτῶν, οἵτινες ἀπο[λήψο||νται τοὺς ὅρκους πα]ρ(ὰ)[7] Ἐρετ[ρ]ιέ[ων - - - - - - -]

Litterae volgares Ionicae dispositae στοιχηδόν praeter v. 1. 2 maioribus et minus arcte collocatis litteris in margine prominente incisos. 1 Eretriensium nomen hic priorem locum tenet ut n. 84, 1 Corycaeorum. Initio anni Attici, media aestate 394 a. Chr., foedus factum probabile est. W. 2 Supplevit W. Nam Pandionidis, quae praeterea propter litterarum numerum una in censum venit, illo anno scriba fuit Plato Nicocharis f. Phlyensis (C. I. Att. II, 8, 3). Prima prytania fuisse videtur (not. 1). 3 Ἀ]χελωνίων F., Χετλωνίων K. Sed huius nominis vera diphthongus (Cf. n. 76, 3) non poterat per simplicem Ε scribi. Recte W. nomen a χελώνη repetit, ut Σφενδονίων a Σφενδόνη, Μηχανίων a μηχανή, monetque idem etiam in titulis Thasiis duobus (. . . . . ς Χελωνίωνος et Χελωνίων Μαντιν[έος] cf. Bechtel Inschr. des ion. Dialekts p. 62 n. 81) occurrere. 4 Ol. 96, 3 (395/4 a. Chr.) Euboeenses bello Corinthiaco ab eorum partibus stetisse, qui Lacedaemoniorum dominationem evertere conarentur, testantur Diodorus XIV, 82, 3 et Xen. Hell. IV, 2, 17. K. 5 Λ. 6 ΛΣ. 7 ΡΛ.

63 Lapis extractus ex reliquiis muri antiqui in paeninsula Eetionea. Ed. P. Foucart Bull. de corr. Hell. XI (1887) p. 130 (inde C. Wachsmuth Ber. der phil.-hist. Classe der Kgl. Sächs. Ges. d. W. 1887 p. 371. Die Stadt Athen im Alterthum II, 1 p. III n. 1. Koehler C. I. Att. IV, 2 p. 197 n. 830*b*. Michel Rec. p. 450 n. 575).

Ἐπὶ Διοφάντο[1] ἄρχον|το(ς), Σκιροφοριῶνος | μηνός[2], ἐ[ς] τὰ κατ'
5 ἡ|μέραν ἔργα[3]· ζεύγ||εσι τὸς λίθος ἄγοσι[4] | μισθός ⁝ ΗΓΔ. |
σιδηρίων[5] μι|σθός ⁝ ΓΙΙΙ

Litterae Ionicae volgares neque rectis ordinibus dispositae neque omnino accurate incisae. 1 Ol. 96, 2 (395/4 a. Chr.). 2 Mense Iunio aut Iulio 394 a. Chr. Apparet igitur, Athenienses suo Marte iam antequam Conon pecunia regia ipsos adiuvaret, ad moenia de integro aedificanda se accinxisse. Nam ille cum ineunte m. Augusto 394 a. Chr. (cf. Judeich Kleinasiatische Studien p. 73 not. 2) classem Lacedaemoniorum apud Cnidum vicisset, vere anni proximi demum in patriam rediit (Xen. Hell. IV, 8, 9. 10. Diodor. XIV, 85, 2 sqq.). Princeps illius consilii igitur non fuit; sed fortasse quae ante acta erant ad Piraeei modo munitionem spectabant, de longis autem muris restituendis ille demum civibus persuasit. Et ut permultum valuit eius auxilium, ita totum opus tamen ab Atheniensibus publice susceptum et perfectum est, qui etiam aliorum hominum Graecorum munificentia adiuvabantur (Xen. l. l. ἦν μέντοι τοῦ τείχους ἃ καὶ αὐτοὶ Ἀθηναῖοι καὶ Βοιωτοὶ καὶ ἄλλαι πόλεις ἐθελούσιαι συνετείχισαν). Ex C. I. A. II, 830—832 discimus, non ante annum 391/0 a. Chr. opus finitum esse. W. 3 Alia coniunctim redemptoribus locata erant; haec sunt, in quibus operis singillatim quotidianorum laborum merces penditur. F. 4 Praesens tempus indicio est, hic sumptus in opus faciendi conspectum, non pecuniarum iam numeratarum rationes haberi, in quibus uni aoristo locus est (Cf. 587, 15 ἀπαγαγόντι. 24 ἀνελόντι. 26 πλινθοβολήσασιν. 27 ἐργασαμένοις κτλ.). 5 Ferramenta quibus operarii utebantur pecunia publica conducta erant.

64 Lapis extractus ex reliquiis muri antiqui in paeninsula Eetionea. Ed. P. Foucart Bull. de corr. Hell. XI (1887) p. 131 (inde C. Wachsmuth Ber. der phil.-hist. Cl. der Kgl. Sächs. Ges. d. W. 1887 p. 371. Die Stadt Athen im Alterthum II, 1 p. III n. 2. Koehler C. I. Att. IV, 2 p. 197 n. 830*c*. Michel Rec. p. 450 n. 576).

Ἐπ' Εὐβολίδο ἄρχοντο[ς[1]] | ἀπὸ τõ σημέο[2] ἀρξάμε|νον μέχρι

Scripturae genus idem ac n. 63. 1 Ol. 96, 3 (394/3 a. Chr.). 2 Signum quo initium operis indicabatur. De scriptura cf. 53[13].

5 τὸ μετώπ|ο[3] τῶν πυλῶν τῶν κατὰ ‖ τὸ Ἀφροδίσιον[4] ἐπὶ δεξ|ιὰ ἐξιόντι· ΓΗΗΗΓΔΔΔΔ[5]. μι|σθω(τής)· Δημοσθένης Β|οιώτιο[ς σὺν][6] τῆι προσα|γωγῆ[ι] τῶν λίθων.

3 Cf. 537, 23, unde apparet hoc vocabulo parietem vel antam significari, qua duplex porta media dividebatur. 4 Hoc fanum commemoratur a Menecle periegeta ap. scholiastam Arist. Pacis v. 145 (Fr. Hist. Gr. IV p. 450 fragm. 4) et in titulo Ἐφ. ἀρχ. 1884 p. 170, 45; inde apparet, fuisse illud ad ipsum littus magni portus Piraeei. Sed cum Pausanias id a Conone demum Cnidiae deae ob victoriam maritimam dedicatum referat, F. hic antiquius delubrum a Themistocle dedicatum (Ammonius περὶ βωμῶν ap. Schol. Hermogenis, Rh. G. VI p. 393, 19 Walz) intellegere mavult. At multo probabilius eodem loco Themistoclem lucum modo et aram consecrasse, postea vero Cononem magnificum templum aedificasse statuit W., ut unum fuerit Piraeei Aphrodisium. Id in Eetioneae ora fuisse hi tituli demonstrant; quod non pugnat cum testimoniis Meneclis et tituli qui τὰ νέωρια cum Aphrodisio ut in proxima vicinia sita coniungunt, dummodo ea voce non νεωσοίκους modo, sed omnia navalium aedificia (Boeckh Staatshaush. III p. 64 sqq.) significari meminerimus; ex quibus ναυπήγια potissimum in littore Eetioneae fuisse videntur. W. 5 His numeris non muri longitudinem pedibus dimensam (F.), sed summam pecuniae qua Demosthenes opus redemit significari (W.) praeter alia docent n. 63, 6. 7. 6 Βοιώτιο[ς] α[ὐ]τῆι προσαγωγῆι F., qui tamen ipse A certum non esse et hanc dicendi consuetudinem, Atticis sane familiarem, a litterarum publicarum sermone sollenni alienam indicat. [ἐπὶ τ]ῆι W. K. Praetuli σύν, quae praepositio ea vi quae hic desideratur ('*inclusive*') in Attico sermone pedestri, qui ceteroqui parcissime ea utitur, legitima est. (Cf. n. 537, 7. 11. 29. 43. T. Mommsen Beiträge zu der Lehre von den griechischen Präpositionen p. 368 sqq.)

---

65 In ecclesia diruta Μητρὸς τοῦ θεοῦ meridiem versus a vico *Litri* (Erythrae). Ed. Lebas Revue arch. XIII (1856) p. 3 n. II. Inscr. III, 39 (Syll.[1] 53. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 125 n. 70. F. Bechtel Inschriften des ionischen Dialekts p. 116 n. 199. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 373 n. 500).

[Ἔ]δοξεν τῇ βολῇ[1] καὶ τῶι | [δήμωι· Κ]όνωνα[2] ἀναγρᾶψαι |

Titulus scriptus στοιχηδὸν litteris volgaribus. 1 Iota diphthongi ηι apud Ionas iam inde a quinto saeculo sensim obmutuisse videtur, quare in titulis hic illic omittitur (Bechtel ion. Inschr. p. 73). 2 Conon Atheniensis cum a. 394 a. Chr. apud Cnidum vicisset, inter alias Graecas Asiae civitates a Lacedaemoniis ad eum defecerunt Erythraei (Diod. XIV, 84, 3). Ad eum hoc decretum suo iure rettulit Lebas; namque scripturae ratio (inprimis ο pro ου) illi aetati convenit.

5 [εὐεργ]έτην Ἐρυθραίων | [καὶ π]ρόξενον, καὶ προε‖[δρί]ην αὐτῶι
ἔναι ἐν Ἐρυ‖[θρ]ῆισιν καὶ ἀτέλειαν | [π]άντων χρημάτων καὶ |
10 [ἐ]σαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς | [κ]αὶ πολέμο καὶ εἰρήνης· ‖ [κα]ὶ Ἐρυ-
θραῖον εἶναι, | [ἢν][3] βούληται· εἶναι δὲ | [ταῦ]τα καὶ αὐτῶι καὶ
15 ἐκ|[γόνοι]ς· ποιήσασθαι δὲ | [αὐτοῦ ε]ἰκόνα χαλκῆν ‖ [ἐπίχρυσον]
καὶ στῆσαι | [ὅπο ἂν δόξηι][4] Κόνωνι.... | ----- καὶ ----|-----

3 [ἂν] Lebas; emendavi. 4 Supplevi Hermae XVI p. 196, nisi quod ὅ scripsi de ambitu lacunae Lebasii supplemento deceptus; quod emendavit B.; [δημοσίᾳ] Lebas.

66 Tabula marmoris Pentelici cum anaglypho inventa in theatro Bacchi. Edd. Kumanudis Φιλίστωρ IV p. 542. Koehler Hermae III p. 157. C. I. Att. II 8 (Syll.[1] 54. E. L. Hicks Manual of Greek hist inscr. p. 126 n. 71. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 92 n. 82). Cf. quae de titulo disputavit Koehler Mitth. des arch. Inst. in Athen I (1876) p. 4 sqq.

Ἐπ' Ευβολίδο ἄρχοντος[1], ἐπὶ τῆς [Πανδιο]|νίδος ἕκτης
πρυτανευόσης, | ἦι Πλάτων Νικοχάρος Φλυεὺ[ς ἐγρα]|-
μμάτευε.
5 Ἔδοξεν τῆι βολῆι, Κινησίας[2] εἶπε· π[ερὶ ὧν Ἀν]|δροσθένης λέ-
γει, ἐπαινέσαι Δι[ο]ν[ύσιον τὸ|ν Σικ]ελίας ἄρχ[ο]ν[τα][3] καὶ Λεπτί-
νην [τὸν ἀδελ|φὸ]ν τὸν Διον[υ]σ[ίο κα]ὶ [Θ]εαρίδην τὸ[ν ἀδελφὸ|ν] τὸν
Διονυσ[ίο καὶ Πολύ]ξενον[4] τὸ[ν κηδεστὴν τὸν Διονυσίο ---------]

Litterae Ionicae volgares dispositae στοιχηδὸν praeter versus 1—4 maioribus litteris exaratos. 1 Ol. 96, 3 (394/3 a. Chr.); sexta prytania in mensem Ianuarium aut Februarium anni 393 incidit. Quare cum legatione ad Dionysium missa, cuius Lysias XIX, 19 mentionem facit, hoc plebiscitum coniunctum esse iure negavit Koehler; nam tum Cononem, qui legationis illius auctor erat, nondum Athenis fuisse. 2 Hunc dithyramborum poëtam notissimum esse coniecit Koehler, haud improbabiliter, praesertim cum tabula in theatro Bacchi proposita fuerit et decretum circa festum Lenaeorum diem, qui incidebat in sextam prytaniam, factum sit. 3 Paullo ante Dionysius Carthaginiensibus devictis paene totam Siciliam in suam dicionem redegerat (Diodor. XIV, 76, 1. 2). Koehler. 4 Supplevit Holm, Geschichte Siciliens II p. VII, probante Koehlero, qui antea de Philoxeno poëta dithyrambico cogitaverat. De Polyxeni cum Dionysio necessitudine cf. Diodor. XIII, 96, 3: ὁ δ' οὖν Διονύσιος εὐθέως ἔγημε τὴν Ἑρμοκράτους θυγατέρα τοῦ καταπολεμήσαντος Ἀθηναίους, καὶ τὴν ἀδελφὴν ἔδωκε Πολυξένῳ τῆς Ἑρμοκράτους γυναικὸς ἀδελφῷ.

67 Columna sepulcralis cum anaglypho inventa in Ceramico. Edd. Eustratiadis Ἐφ. ἀρχ. περ. II n. 443. C. Wescher Rev. arch. VIII (1863) p. 351 sqq. E. Curtius Arch. Anzeiger 1863 p. 103*. Rhusopulos Bulletino dell' Inst. arch. Rom. 1863 p. 162 sqq. Kumanudis Ἐπιγρ. ἐπιτύμβ. 540. (Syll.[1] 55. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 125 n. 69). Koehler C. I. Att. II, 2084.

Δεξίλεως Λυσανίο Θορίκιος
ἐγένετο ἐπὶ Τεισάνδρο[1] ἄρχοντος
ἀπέθανε ἐπ' Εὐβολίδο[2]
ἐγ Κορίνθωι[3] τῶν πέντε ἱππέων[4].

Litterae volgares. 1 Ol. 91, 3 (414/3 a. Chr.); Diodor. XIII, 7, 1, ubi quod libri habent Πεισάνδρου, emendatum est ex hoc titulo. 2 Ol. 96, 3 (394/3 a. Chr.). Vixdum igitur ex ephebis egressus Dexileos inter equites militabat. 3 In pugna quam narrat Xenophon Hell. IV, 2, 9—23. 4 Memorabile aliquid ab his quinque equitibus in pugna gestum esse videtur; nam in universum plus quam quinque equites in illo proelio cecidisse indicat titulus 68.

68 Superior pars monumenti sepulcralis lapidis Hymettii, inventa prope ecclesiam ἁγία Τριάδα septentrionem versus a via Piraica. Edd. Kumanudis Παλιγγενεσία 7. Μαρτ. 1870. Koehler Monatsber. der Kgl. Ak. zu Berlin 1870 p. 272 sqq. O. Rayet Bull. de l'école franç. d' Athènes I p. 217. Kumanudis Ἐπιγρ. ἐπιτύμβιοι 13. (Syll.[1] 56. E. L. Hicks Manual of Greek historical inscriptions p. 124 n. 68). Koehler C. I. Att. II, 1673. Cf. quae de monumento disputavit A. Brückner Mitth. des arch. Inst. in Athen XIV (1889) p. 405 sqq.

Οἵδε ἱππέης[1] ἀπέθανον ἐν Κορίνθωι·[2] Μελησίας Ὀνητορίδης Λυφύλαρχος Ἀντιφάνης Θεάγγελος Φάνης Δη-

Litteratura Ionica volgaris. Infra acroterium titulus sic incisus, ut a sinistro margine incipiens non multo ultra medium pertineat, a dextra fere dimidia parte vacua relicta. Inde collegit B. imagine quae infra titulum intercidit pugnantes expressos fuisse a sinistra Atheniensium equites, a dextra hostes. Qui quae praeterea disputavit de imaginis adornatione deque ratione quae inter singula nomina singulasque figuras intercederet, repetere nolo utpote multo minus certa. 1 Forma antiqua Attica, respondens illa accurate reliquis quae productam vocalem habent (ἱππέως, ἱππέᾱ, ἱππέᾱς); inde contractione natum ἱππῆς. Cf. quae exposui Hermae XVII p. 34 sqq.

σίθεος Πάνδιος Νικόμαχος· ἐν Κορωνείαι[3]
μοκλέης Δεξίλεως Ἔνδηλος Νεοκλείδης.

2 Eubulide archonte (Ol. 96, 3. 394/3 a. Chr.). In ea igitur pugna praeter phylarchum decem equites ceciderunt (cf. 67[4]). 3 Huc unum Neoclidis nomen referendum est. Paus. I, 29, 11 κεῖνται δὲ καὶ οἱ περὶ Κόρινθον πεσόντες, si modo accurate locutus est, non videtur de hoc monumento, quod solis equitibus positum est, intellegendus esse.

69 Tabula marmoris albi, fortasse Pentelici, integra inventa in metochio Πινί occidentem versus a vico Βολάδα insulae Carpathi, translata in vicum in casam Samis cuiusdam ac secta in duas partes, ex quibus dextra modo aetatem tulit; finis tituli (v. 42—61) in superiore parte lateris aversi. Edd. P. Foucart Bull. de corr. Hell. XII (1888) p. 153 n. 1. F. Hiller von Gaertringen Inscr. ins. m. Aeg. I p. 161 n. 977.

[Ἔδοξεν τῆι βο]λῆι καὶ τῶι δή|[μωι, . . . ἠις[1] ἐπ]ρυτάνευε, Τει|-
5 [σίας ἐγραμμά]τευε, Ἀθηνόδω|[ρος[2] ἐπεστάτ]ε· Κτησίας εἶπε‖[ν·
Ἀγήσαρχον] Καρπάθιον κα|[ὶ τὸς παῖδας κ]αὶ τὸ Ἐτεοκαρ|[παθίων κοιν]ὸν γράψαι εὐερ|[γέτας Ἀθηναί]ων, ὅτι ἔδοσα[ν | τὴγ
10 κυπάριτ]τον[3] ἐπὶ τὸν νε[ὼ‖ν τῆς Ἀθηναί]ας[4] τῆς Ἀθηνῶμ
μ[εδεόσης[5], καὶ] ἐᾶν τὸ Ἐτεοκαρ|[παθίων κοινὸ]ν [α]ὐτονόμος

Litterae Ionicae volgares dispositae στοιχηδόν. Initium quarti a. Chr. n. saeculi indicant litteratura, orthographia (O et E constanter usurpantur ubi recentiorum OY et EI simplicem vocalem exprimit) formulae (v. not. 13). Argumentum (v. not. 4. 10. 11. 12) prodit titulum proximis post proelium navale Cnidium (394 a. Chr.) temporibus incisum esse. F. 1 Aut Αἰγὴις aut Οἰνὴις fuit. F. 2 Fortasse idem qui paucis annis post plebiscitum de Iphiti Pharsalii honoribus rogavit (n. 71, 6). 3 Suppl. F. ex v. 37. Arborem magnitudine et praestantia ligni insignem Eteocarpathii Atheniensibus dono dederunt ut in aedificando templo (not. 4) ea uterentur. 4 Cf. Xen. Hell. I, 6, 1 τῷ δ' ἐπιόντι ἔτει (406/5 a. Chr.) ᾧ ἥ τε σελήνη ἐξέλιπεν ἑσπέρας καὶ ὁ παλαιὸς τῆς Ἀθηνᾶς νεὼς ἐν Ἀθήναις ἐνεπρήσθη. Non statim restitutum esse fanum incendio consumptum cum per se propter proximorum annorum calamitates consentaneum est, tum probatur titulo C. I. Att. II, 829, qui anno 395/4 etiam in eo opere occupatos fuisse Athenienses testatur. Nam Diophanti archontis nomen illic a Koehlero restitutum a Doerpfeldii dubitationibus vindicavit F. Non igitur mirum, Eteocarpathios simulatque a Lacedaemoniorum dominatione liberati sunt proelio Cnidio (m. Augusto a. 394 a. Chr.) grati animi testimonio illud domum Athenas misisse. 5 I. e. τῆς

.|..... καὶ | .....τα [.... κα]ὶ οἰκ||-
15 [..... χρε]ίας[6] [παρέ]χεσθα|[ι .....] ἐ[ν] τῆι σφετέραι |
..... ε. πρὶν δοῦναι [.|...· ὅσοι[7] δὲ] νῦγ καθελήφα[σ]ι |
20 [τῶν στρατιωτ]ῶν ἐξιέναι ἐ[κ || τῆς ἀκροπόλε]ως· ἐὰν δὲ τίς [τ|ι
Ἀγήσαρχον ἢ] Ἐτεοκαρπαθί|[ων τὸ κοινὸν ἢ] ἀφαιρῆται ἢ
ἄ||[ρηι[8] τὴν στή]λην .....ων, [ὁ|φέλεν πεντ]ήκοντα τάλαντα ||
25 [τῶι κοινῶι κ]αὶ τὸπιδέκα[τ]ο|[ν τῆς θεῦ εἶνα]ι· δίκην δὲ ἔνα|[ι
πρὸς τὸς θεσμο]θέτας[9] ἐν Ἀ|[θηναίοις. παρέχε]ν δὲ Ἐτεοκα|[ρπα-
30 θίοις, ἐάν τ]ι δέωνται, Κώ||[ιος[10] καὶ Κνι]δίος[11] καὶ Ῥοδίος[12] |
[καὶ συμμάχ]ων οἵτινες ἂν δ[υ|νατοὶ ὦσιν] περὶ ταῦτα τὰ χ[ω|ρία
35 ἀγαθὸ]ν ὅτι ἂν δύνωνται[ι. | γράψαι δὲ τ]αῦτα ἐν στήληι [λ||ιθι-
νηι ἐμ π]όληι[13] καὶ ἐγ Καρ[π|άθωι ἐν τῶι] ἱερῶι τῦ Ἀπόλλ[ω|-
νος ὅπερ] ἐτμήθη ἡ κυπάριτ[τ|ος· Ἀγήσα]ρχον δὲ τ[ὴ]ν Λινδ[ίω|ν
40 [πόλιν[14] αἰ]τήσεν[15] Ἀθηναίο[ις || καθιστά]ναι[15] τὴγ κυπάριτ[το|ν]. |
..... εἶ[πε· ἐπειδὴ δέδοται] | ἡ κ[υπάριττος ..... ὑπὸ τῦ
45 σ]|ὁμπ[αντο]ς πλ[ήθος .....] || ο . ιοινενα [..... πρέ||-
σβε δὲ δύο ἑλέ[σθαι .....] | εν ταῦτα Καρπ[αθ .....] |
εἰστήλην κατὰ ..... | ...ηβε ἔναι τῶ [.....
50 Ἀ||γ]ησάρχο καὶ τὸ ..... | ... τὴν πόλιν ε..... |

Πολιάδος. Nomen insolitum ex decreto quo Carpathii donum offerebant retentum probabiliter existimat F. 6 Supplevi. 7 Vs. 18—20 supplevit Wilamowitz ap. H. 8 Supplevi; sane decem litterarum spatium initio v. 23 est. 9 Cf. n. 17, 74. 10 Coi statim post proelium Cnidium Atheniensium foederi se applicuerunt (Diodor. XIV, 84, 3). F. 11 [Λιν]δίος F., non improbabile ratus tum Lindios separatam a Rhodiis rempublicam habuisse, id quod omnino incredibile mihi videtur. Quare recte Wilamowitz [Κνι]δίος. Nam quod F. negavit Cnidios hic in censum venire, quia oppidum annis 391 et 390 a. Chr. etiamtum in potestate Lacedaemoniorum fuisset (Xen. Hell. IV, 8, 22. 23), fugit eum non usque eo in fide permansisse civitatem, sed cum defecisset recuperatam esse (Diodor. XIV, 97, 4. W. Judeich Kleinasiatische Studien p. 79). 12 Rhodii iam ante proelium navale ad Cnidum commissum a Lacedaemoniis defecerant et Atheniensium classem portu receperant (Diodor. XIV, 79, 6). F. 13 De simplici πόλει pro ἀκροπόλει usurpato v. 46[5], de scriptura 49[8]. 14 Lindii partem efficiebant populi Rhodiorum, ut nullo modo supra praeter ipsos Rhodios separatim nominari potuerint (not. 11). Sed intra universam civitatem tamen suam rempublicam habebant. 15 Supplementa Hilleri qui in summa Foucartum sequitur retinui, quia nihil probabilius repperio; sed scrupulum movet infinitivus futuri αἰτήσειν soloece usurpatus. Quod W. R. Paton Inscr. of Cos p. 161 reposuit [τὴν [Ἀθηνᾶ]ν δὲ τὴν Λινδ[ίαν, διδόσης] τῆς ἐν Ἀθηναίο[ις θεᾶς, κτᾶσθα]ι τὴγ κυπάριτ[τον], id sane recte reiecit H. Nam, ut alia mittam, quis Graecus unquam dixit ἡ ἐν Ἀθηναίοις θεά?

..όντων· ἐὰν δὲ ..... | .δε πολεμιος π[..... | ..
55 Ἀθη]ναίων ἀπο..... ‖ .. δὲ οἱ ἐπιμεληт[αὶ ..... | ἱ]ερῶν
μετὰ τὴν ..... | τὼ πρέ[σβ]ε τὰ .ε..... | .
κότα ἐν τῶι δω..... | α παρέχων τὰ ..... ‖ .οι
60 χρησθ..... | ὅταν δέωνται .....

---

70 Tabula marmoris Pentelici inventa in arce Athenarum. Edd. Mylonas Bull. de corr. Hell. XII (1888) p. 142 n. 8. Lolling Sitzungsber. der Ak. der Wissensch. zu Berlin 1888 p. 244 n. 20 (Koehler C. I. Att. IV, 2 p. 7 n. 11*e*. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 93 n. 84). Cf. quae de titulo exposuerunt A. Wilhelm Hermae XXIV p. 113 not. 2 et H. Swoboda Mus. Rhen. XLV p. 299.

Καλλίππο Θετταλõ.
Ἔδοξεν τῆι βολῆι καὶ τῶι δήμωι· | Ἀκαμαντὶς ἐπρυτάνευε,
5 Ἀρχικλ|ῆς ἐγραμμάτευε, Ἀντικράτης ἐπ‖εστάτε· γνώμη στρατη-
γῶν[1]· Κάλλι|ππον τὸν Θετταλὸν τὸγ Γυρτώνι|ον[2] ἐπαινέσαι, ὅτι
δοκεῖ ἔναι ἀν|ὴρ ἀγαθὸς περὶ τὴμ πόλιν τὴν Ἀθ|ηναίων· καὶ
10 ἀναγράψαι αὐτὸν ἐσ‖τήληι λιθίνηι πρόξενογ καὶ εὐ|εργέτην Ἀθη-

---

Litterae Ionicae dispositae στοιχηδόν. Vs. 1 in summo margine litteris maioribus exaratus, reliqua ab eo vacuo spatio fere decem versuum altitudinis separata. Cum scriptura quarti a. Chr. saeculi ineuntis sit, ante annum 387 a. Chr. incisum esse titulum formula ἐμ πόλει arguit, quam v. 13 scriptam fuisse spatii rationes docent (cf. not. 3). 1 Hic primus est titulus, in quo rogatio a collegio praetorum proficisci dicitur. Inde iure collegit S., eos senatui interfuisse et licuisse eis, quod privato non licebat, ad senatum referre et in eo verba facere; quod si senatus eorum rogationes probaverat, ipsi ad comitia ferebant. Conferre iubet de hoc iure Dem. XVIII, 169. Diodor. XIII, 2, 8. Plut. Nic. 5. praec. rei publicae bene gerendae c. 4 p. 800 C. Suum locum in comitiis praetoribus, ut senatui, fuisse idem probat allatis Dem. XVIII, 170. Aesch. I, 132. 2 Cf. C. I. Att. IV, 2 p. 4 n. 5d, 7 Ἀριστέ[αν τὸν Ἀχαι]ὸν τον Αἰγιᾶ (W.) et infra n. 478, 2 Λυσίᾳ τῷ Καλλία τῷ Μεγαρεῖ. Haec omnia exempla quarti a. Chr. n. saeculi ineuntis sunt. Ceterum et hoc Callippi Gyrtonii et geminum Iphiti Pharsalii (n. 71) decretum honorarium ad belli Corinthii tempora referendum videtur, quibus pleraeque Thessaliae civitates a Thebanorum et Atheniensium partibus stabant. Cf. Xen. Hell. IV, 3, 3. Ὁ δ' Ἀγησίλαος διαλλάξας Μακεδονίαν εἰς Θετταλίαν ἀφίκετο. Λαρισαῖοι μὲν οὖν καὶ Κραννώνιοι καὶ Σκοτουσσαῖοι καὶ Φαρσάλιοι, σύμμαχοι ὄντες Βοιωτοῖς, καὶ πάντες δὲ Θετταλοί, πλὴν ὅσοι αὐτῶν φυγάδες τότ' ἐτύγχανον, ἐκακούργουν αὐτὸν ἐπακολουθοῦντες.

ναίων αὐτὸγ καὶ τὸ|[ς π]αῖδας τὸς Καλλίππο καὶ κατα|[θῆναι ἐμ πόλει[3].] Εὐκρατίδας[4], Ἱππ|-------

3 Supplevit W. Cf. 46[5]. 4 Hos esse Callippi Gyrtonii filios adnotat W.

71 Lapis inventus prope vicum Atticae Χαρβάτι. Ed. A. Milchhöfer Mitth. des arch. Inst. in Athen XII (1887) p. 85. Ex ectypo chartaceo ab eodem transmisso Koehler C. I. Att. IV, 2 p. 6 n. 11 *d*.

Χαρίδημος Θεοτέλος | Λαμπτρεὺς ἐγραμμά|τευεν. | Ἔ[δοξ]εν τῶι
5 δήμωι· Ἱπποθωντὶς ἐπρυ||τάνευεν, Χαρίδημος ἐγραμμάτευε[ν, |
Θρ]ασυμήδης ἐπεστάτε· Ἀθηνόδωρο[ς | εἶ]πεν· ἐπαινέσαι μὲν
Ἴφιτον τὸν Φ[α|ρσ]άλιον[1], ἐπειδὴ ἀνὴρ ἀγαθός ἐστι[ν | πε]ρὶ
10 τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων καὶ ν[ῦ||ν] καὶ ἐν τῶι προτέρωι χρόνωι·
ἐψηφ|[ίσθαι δὲ ----------]

Litterae Ionicae volgares, dispositae στοιχηδόν praeter tres primos versus maioribus litteris exaratos. 1 Cf. 70[2].

72 Tabula marmoris Hymettii, quondam in monasterio aliquo montis Hymetti, nunc Athenis. Edd. Ex Fourmonti schedis Boeckh C. I. G. 86, ex suo apographo Koehler Hermae VII p. 159. C. I. Att. II 11 (Syll.[1] 57. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 127 n. 73. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 3 n. 6). Cf. quae disputaverunt E. Sonne de arbitris externis p. 112 not. 109. W. Judeich Kleinasiatische Studien p. 98 not. 1.

[Ἔδο]ξεν τῆι [β]ολῆι καὶ τῶι δ[ή|μωι· Ἀ]καμαντὶς [ἐ]πρυτάνευε, |
5 [Ὀ]νάσιππος ἐγραμμάτευεν, .|...(ί)δης[1] ἐπεστάτει· Λέω[ν ε]ἶ||πε·
τοῖ]ς Φασηλίταις τὸ ψ[ήφ]ι|[σμα ἀν](α)γράψαι, ὅτι ἂμ μὲ[ν]

Litterae volgares Ionicae στοιχηδὸν dispositae, lapis admodum detritus. Ubi α aut δ uncis rotundis circumdedi, Λ in lapide exstat. Et ex argumento (cf. not. 4) et ex scripturae ratione paullo post pugnam ad Cnidum commissam (Ol. 96, 3. 394 a. Chr.), certe ante Antalcidae pacem (Ol. 98, 2. 387 a. Chr.), haec scripta esse collegit Koehler. Iudeichius eiusmodi decretum anno 388 a. Chr. optime convenire existimat, praesertim cum sciamus Chiorum (v. 10. 12) naves et milites in ea Atheniensium classe fuisse, quae tum prima post longum intervallum meridionalem Asiae minoris oram visitabat (Diodor. XIV, 94, 4). 1 ΦΔΗΣ.

Ἀθ|[ήνησι σ]υ[μβό]λ(α)ιον γένηται | [πρὸς Φ]ασ(η)λιτ[ῶ]ν[2] τινα,
10 Ἀθή[νη|σι τὰς δ]ίκας γίγνεσθαι π(αρ)‖[ὰ[3] τῶι πο]λεμάρχωι, καθ-
άπερ Χ|[ίοις[4], καὶ] (ἄ)λλοθι μηδὲ (ά)μῶ· τῶ|[ν δὲ ἄλλων] ἀπὸ
ξυμβόλων κατ|[ὰ τὰς Χίων[5] ξ]υμβολὰς πρὸς Φα|[σηλίτας] (τὰ)ς[6]
15 (δ)ίκας ἓν[α]ι, τὰς ‖ [δὲ ἐκκλήτ]ο[ς][7] ἀφελεῖν. ἐ(άν)[8] δὲ τ|[ῶν
ἀλλαχο]ῦ[9] ἄ[ρ]χ[ω]ν[10] δ[έ]ξ[η]τα[ι] δ|[ίκην κατὰ] Φασηλιτῶν τ[ι]νος, |
[τούτο δ' ὀφε]ίλεν[11] καταδικασ|[θῆι, ἡ μὲν δίκ]η (ἄ)[κυρ]ος ἔστω,
20 ἐ‖[άν δὲ ἐκβῆν](α)ι δ[οκ]ῆι[12] τὰ ἐψη|[φισμένα, ὀφ]ε[ι]λ[έτ]ω [μ]υ-
ρ[ία]ς δ[ρ|αχμὰς ἱερ]ὰς [τ]ῆι Ἀθηναίαι. τ|[ὸ δὲ ψήφισμ]α [τ]ό[δε]
25 (ἀ)ν(αγρ)α(ψ)ά|[τω[13] ὁ γραμμ]ατεὺς ὁ τῆς βολῆς ‖ [ἐστήληι λιθί]-
νηι καὶ καταθ|[έτω ἐν πόλει τ]έλεσι τοῖς τῶ|[ν Φασηλιτῶν].

---

2 ΙΣΙΛΤ. Ν. 3 Γ'Ι\. 4 Post proelium navale Cnidium Chii praesidio Lacedaemoniorum eiecto ad Athenienses transierant (Diod. XIV, 84, 3). Tum ξυμβολαὶ cum eis (v. 13. 14) factae, quibus eisdem ut etiam Phaselitae uterentur paullo post inter hos et Athenienses convenit. 5 Supplevit Sauppe. 6 ΙΛΣ. 7 ΙΟ. K. Supplevi; earum litium, quae ex negotiis Athenis peractis nascuntur, forum Athenis est; de reliquis cavetur ne Phaselitae Athenas in iudicium vocentur. Cf. Hesych. ἔκκλητοι δίκαι· αἱ ἐπὶ ξένης λεγόμεναι, καὶ οὐκ ἐν τῇ πόλει. Cf. Pollux VIII, 54. 63. Provocationis (ἐφέσεως) notio in voce ἔκκλητος δίκη non inest. 8 ΕΛΠ. 9 Sc. γενομένων συμβολαίων. K. Litterae υ superior pars ⋎ exstat in lapide, ita ut de scriptura ceteroquin ab huius tituli usu abhorrente dubitandum non sit (Cf. n. 62. 74[2]). 10 Quivis magistratus Atticus. 11 ΙΑΕΝ. Hoc enuntiatum aliter constituendum existimavi, atque a Koehlero factum erat, qui sic legit: Φασηλιτῶν τ[ι]νος, | [τοῦτον μὴ τ]ί(ν)εν καταδίκας, [ἀλλ' ἡ μὲν δίκ]η ἄ[κυρ]ος ἔστω. Sed praeterquam quod v. 18 Λ potius quam Ν fuisse ipsius K. apographum indicat, vocis καταδίκας cum pluralis tum articulus omissus graviter offendit in hac sententiarum conexione. 12 Supplementum Koehleri retinui, etsi ἐκβῆναι pro παραβῆναι in titulo Attico huius aetatis dubitationem movet, neque intellegitur, quo pacto non semper magistratus, qui talem accusationem accipit, contra plebiscitum facere exstimetur. 13 ΛΝΛΙΙΑΥΑ.

---

73 Fragmenta tria tabulae marmoris Pentelici cum anaglypho, inventa in clivo meridionali arcis Athenarum. Angulum dextrum superiorem ed. Kumanudis Ἀθηναίου V p. 89. Koehler C. I. Att. II p. 397 n. 14*b*, partem inferiorem sinistram idem p. 423 n. 14*b* (haec duo fragmenta repetivit E. L. Hicks Manual of Greek historical inscriptions p. 133 n. 76), angulum sinistrum superiorem adiunxerunt Kumanudis Ἀθηναίου X p. 68. H. Swoboda Mitth. des arch. Inst. in Athen VII (1882) p. 174, qui totum titulum commen-

tario bonae frugis pleno illustravit; cf. eiusdem voluminis p. 313 sqq. (Koehler C. I. Att. IV, 2 p. 7 n. 14*b*. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 92 n. 83). Cf. quae adnotavit W. Judeich Kleinasiatische Studien p. 94 not. 1.

Θεόδοτος ἦρχε[1], Παράμυθος Φιλάγρο Ἐρχιεὺς[2] ἐγρ[αμμ]άτε[υε·] | ἔδοξεν τῶι δή[μ]ωι· Θεόδοτος ἦρχε, Κεκροπὶς ἐπρυτάνε|υε, Παράμυθος ἐ[γ]ραμμάτευε, Δαΐφρων ἐπεστάτει· Πολί|αγρος εἶπεν· ἐπα[ι]-
5 νέσαι μὲν τὸν δῆμον τὸγ Κλαζομενί||ων, ὅτι πρόθυμός ἐσ[τι]ν ἐς τὴμ πόλιν τὴν Ἀθηναίων κ[αὶ] | νῦγ καὶ ἐν τῶι πρόσθε[ν] χρόνωι· περὶ δὲ ὧλ λέγουσι, δε[δ]|όχθαι τῶι δήμωι, [ὑπ]οτε[λῶν]τας Κλαζομενίους τὴν ἐπὶ | Θρασυβούλου εἰκοστὴν[3] π[ερὶ σ]πονδῶγ καὶ ἀσπονδιῶν π|ρὸς τοὺς ἐπὶ Χυτῶι[4] καὶ τῶ[ν ὁμήρων,] οὓς

Litterae Ionicae volgares dispositae στοιχηδόν praeter primum versum, sed ita ut nonnullis locis ordo turbatus sit. 1 Ol. 98, 2 (387/6 a. Chr.). Hoc anno Antalcidam regis Persarum mandatu pacem inter Lacedaemonios eorumque hostes fecisse constat; sed quod plerique opinati erant ipsis anni Attici initiis, mense Iulio 387 a. Chr. eam factam esse, hoc titulo redarguit S. Nam non modo cum haec decernerentur etiamtum bellum erat (v. 20 sqq.), sed Clazomenae ex formula pacis regis Persarum factae sunt, (Xen. Hell. V, 1, 31 Ἀρταξέρξης βασιλεὺς νομίζει δίκαιον εἶναι τὰς μὲν ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεις ἑαυτοῦ εἶναι καὶ τῶν νήσων Κλαζομενὰς καὶ Κύπρον) ut appareat nullum etiamtum huiusmodi pactum Athenienses cum Clazomeniis facere potuisse. Atqui non modo ante ipsam pacem, sed etiam ante ea quae Antalcidas in Hellesponto feliciter gesserat (Xen. Hell. V, 1, 25 sqq.) hoc foedus factum esse consentaneum est, nondum concussis Atheniensium opibus in mari Aegaeo. Quare vel si, quod sane necesse videtur, primae prytaniae haec vindicabimus, tamen Antalcidae pax usque ad finem anni 387 aut adeo ad initia a. 386 detrudetur. S. 2 Cf. C. I. Att. II, 872, 8. 3 Vigesimam rerum quae mari inveherentur Athenienses anno 413/2 a. Chr. tributi loco sociis imposuisse refert Thuc. VII, 28, 4. Sed titulus docet Thrasybulo duce aliquando per belli Corinthiaci tempora id institutum revocari coeptum esse. Quod cum consilium antiqui imperii recuperandi luculentissime demonstret, anno 390 a. Chr. quo egregia cum felicitate classi in mari Aegaeo praefuit Thrasybulus (Xen. Hell. IV, 8, 25 sqq. Diodor. XIV, 94, 2 sqq.) vindicavit S. Huc I. rettulit verba Diodori καὶ χρήματα λαβὼν παρὰ τῶν συμμάχων ἀνέζευξε. Qua re magnam invidiam homini nobilissimo conflatam esse consentaneum est, cuius manifesta vestigia habet oratio in Ergoclem Thrasybuli collegam (Lys. XXVIII, 4. 8. S.). 4 Cf. Arist. Pol. V, 2 p. 1303 b, 7 sqq. στασιάζουσι δὲ ἐνίοτε αἱ πόλεις καὶ διὰ τοὺς τόπους, — οἷον ἐν Κλαζομεναῖς οἱ ἐπὶ Χυτῷ (Χύτρῳ codd., em. Sylburg) πρὸς τοὺς ἐν νήσῳ, καὶ Κολοφώνιοι καὶ Νοτιεῖς. Hoc loco (nomen etiam illic corruptum est in Χύτριον) in continente antiquissimam fuisse Clazomeniorum urbem, ex qua postea in

10 ἔχουσι Κ[λαζομ]‖ένιοι τῶν ἀπὸ Χυτοῦ, κύριο[ν εἶναι τὸν δῆμον τὸγ Κλαζ]|ομενίων, καὶ μὴ ἐξεῖναι τῶ[ι δήμωι τῶι Ἀθηναίων μήτε τ]|οὺς φεύγοντας κατάγειν ἄ[νευ τοῦ δήμου τοῦ Κλαζομε]|νίωμ μήτε τῶμ μενόντωμ μηδ[ένα ἐξαιρεῖν. περὶ δὲ
15 ἄρχ]|οντος καὶ φρουρᾶς διαχειρο[τονῆσαι τὸν δῆμον αὐτί]‖κα [μ]άλα[5], εἴτε χρὴ καθιστάναι ε[ἰς Κλαζομενὰς εἴτε αὐ]|τοκράτορα εἶναι περὶ τούτων [τὸν δῆμον τὸγ Κλαζομε]|νίων εἰάν τε βούληται ὑποδέχε[σθαι εἰάν τε μή. τῶν δὲ πό|λεω]ν[6], ὅθεν σιταγωγῶνται Κλαζομέ[νιοι, ... καὶ ..... | καὶ Σ]μύρνης,
20 εἶναι ἔνσπονδον αὐ[τοῖς ἐς τὸς λιμένας ‖ ἐσπλῆν[7]]. τοὺς δὲ στρατηγοὺς τοὺς [ἀεὶ στρατηγοῦντας[8] φ|ροντίσαι[9] ὅπω]ς ἔσονται σπονδα[ὶ πρὸς τοὺς πολεμίους[10] Κλαζ|ομενίοις αἱ] αὐταὶ καὶ Ἀθηνα[ίοις. ἐχειροτόνησεν ὁ δ|ῆμος[11] αὐτὸς[12] τέ]λη οὐχ ὑποτελοῦ[ντας ἄλλα[13] οὐδὲ φρουρὰν | εἰσδεχομένος][14] οὐδὲ ἄρχοντα
25 ὁ[ποδεχομένος ἐλευθέρο‖ς εἶναι[15] καθὰ Ἀθην]αίους[16]. περὶ [δὲ

---

insulam transiissent, testatur Strabo XIV, 1, 36 p. 645 Cas. (Cf. etiam Pausan. VII, 3, 9 καὶ κατεσκευάσαντο ἐν τῇ ἠπείρῳ Κλαζομενὰς πόλιν, ἐς δὲ τὴν νῆσον διέβησαν δὴ κατὰ τὸ Περσῶν δέος). Vera nominis forma servata est in testimonio Ephori ap. Steph. Byz. Χυτόν. Ethnicum Χυτίτης, quo Susemihlius in explanando Aristotelis loco mirum in modum abusus est, ficticium videtur ut permulta apud Stephanum. 5 I. e. in hac eadem contione. Cf. 33, 5 sqq. 6 Supplevi. 7 Supplevi. S. hic aliquid de immunitate scriptum fuisse opinatur, id quod mihi cum relliquiis scripturae non facile conciliari posse videtur. Nam illud εἶναι ἔνσπονδον indicio est caveri hic ne quid foedere cum Atheniensibus facto vetari videantur, quod ipsis licere magnopere eorum interest. Quod cadit in rei frumentariae subvectionem, Clazomeniis insulam exiguam et littus saxosum incolentibus. 8 Supplevi. 9 Supplevi. 10 Supplevi. De Atheniensium cum Clazomeniis foedere hic non dici ex verbis [αἱ] αὐταὶ καὶ Ἀθηνα[ίοις] apparet. Quare sumpsi id hic concedi ut si quando cum hostibus quid paciscerentur Athenienses, eo utique Clazomenii quoque comprehenderentur. Cf. 56, 21 sqq. περὶ δὲ τῆς εἰρήνης, ἐὰν γίγνηται, εἶναι κατὰ ταὐτά, [κ]αθάπερ Ἀθηναίοις, καὶ τοῖς νῦν οἰκοῦσιν Σάμον. Sed hic indutias potius quam pacem voce σπονδαί, quae utrumque aeque significat, innui censeo propter praetorum mentionem. 11 Supplevi ex n. 33, 29. Nam verba v. 24 servata adversa fronte pugnarent cum eis quae supra scripta sunt, si haec ad ipsum decreti tenorem, non ad populi διαχειροτονίαν spectarent. Sane in illo titulo plane eisdem verbis de populi suffragio repetuntur quae antea (v. 5 sqq.) de quaestione proponenda scripta erant. 12 I. e. αὐτούς (Κλαζομενίους). 13 Supplevi; alia sc. praeter Thrasybuli vicesimam (v. 7). 14 Supplevi ex n. 80, 22. 15 Supplevi. 16 Supplevi; volgo quidem καθάπερ usurpatur in titulis Atticis. Sed καθὰ habes n. 53, 26. 187, 46.

. . . . . | . . . . . .]ναι βα[σιλέα-----|
-------]ιφ---------

74 Lapis Athenis a Fauvelio Parisios delatus, ubi exstat in museo publico (*Louvre*). Edd. ex Mülleri apographo Boeckh C. I. G. 84 (cf. Add. p. 897). Ex accuratiore R. Darestii exemplo A. Schaefer Philol. XVII p. 160. Kirchhoff Abh. der Akademie zu Berlin 1861 p. 599 sqq. Froehner Inscr. Gr. du musée du Louvre p. 198 n. 100. Koehler C. I. Att. II 38. Omnium accuratissime P. Foucart Revue arch. XVIII (1877) p. 399 sqq., cuius exemplum sequor. (Syll.[1] 58. E. L. Hicks Manual of Gr. hist. inscriptions p. 131 n. 75. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 93 n. 85). Cf. quae adnotavit W. Judeich Kleinasiatische Studien p. 104 not. 1.

. . . . . ας[1] ἕνεκα [παραδοῦ]ναι[2], ἐὰν κα|[ὶ τῶ]ι δήμ[ωι] δοκ[ῆι. καὶ] τὴν εὐεργ[εσίαν[3] | ἀ]ναγράψ[αι ἐν στ]ήλει λιθίνει ἐν [ἀ]κ|[ρ]ο-
5 πόλει. κ[αλέ]σαι δὲ αὐτὸν ἐπὶ ξέν[ι]||α εἰς τὸ πρυτανεῖον εἰς αὔριον.

Κέφαλος[4] εἶπε· τὰ μὲν ἄλλα καθάπερ [τ]|ῆι βολεῖ, ἀναγράψαι δὲ Φανόκριτο[ν] | τὸν Παριανὸν[5] πρόξενον καὶ εὐεργ[έ]|την
10 αὐτὸν καὶ τὸς ἐκγόνος ἐν στή[λε||ι] λιθίνει, καὶ στῆσαι ἐν ἀκρο-

Litterae Ionicae volgares dispositae στοιχηδόν. Ex scribendi ratione (nusquam ΟΥ pro Ο exstat, sed cf. not. 2) Kirchhoffius Ol. 100 (380 a. Chr.) recentiorem non esse tabulam collegit. Accuratius tempus definire conatus est Foucartus, cum quae v. 11—13 scripta sunt ἐπεὶ παρήγγειλε τοῖς στρατηγοῖς περὶ τῶν νεῶν τοῦ παράπλου admodum probabiliter intellegeret de navibus Antalcidae, quibus is, cum falso rumore disperso Athenienses ad persequendum elicuisset, Abydum pervenit (Xen. Hell. V, 1, 25. 26). Quae gesta esse constat paullo ante Antalcidae pacem, i. e. ante medium annum (n. 73[1]) Ol. 98, 2 (387/6 a. Chr.). Tum igitur, Theodoto archonte, haec decreta esse videntur; neque enim video, cur Foucartus aut Theodoti aut Mystichidis anno (Ol. 98, 3. 386/5 a. Chr.) titulum ascribendum dixerit. 1 [εὐεργε]σίας Froehner, [ἀγγελί]ας Foucart; sed cum hic nihil nisi ας in lapide agnoverit, supplementum nimis incertum est. 2 Supplevit Foucart, aptissime ad sententiam, sed diphthongus pro Ο producta praeterea nusquam exstat. 3 Priore plebiscito (v. 1—5) praemium pecuniae et εὐεργεσία decreta erant, altera Cephali rogatione (v. 6 sqq.) additur προξενία. 4 Collytensis (Dinarch. I, 76), summae illa aetate in republica auctoritatis homo. Quo tempore hanc rogationem tulit, iam aetate provectior fuisse videtur (Sievers Gesch. Griechenl. p. 301 sq.). 5 Parium urbs Hellespontiaca (Steph. Byz. s. v.), haud procul ab Abydo (v. supra) sita.

πόλε[ι | τ]ὸγ γραμματέα τῆς βολῆς, ἐπειδὴ π[α|ρ]ήγγελε τοῖς στρα-
τηγοῖς περὶ [τῶν | ν]εῶν τὸ παράπλο, καὶ εἰ οἱ στρ[α]τ[ηγο|ὶ]
15 ἐπίθοντο, ἑάλωσαν ἂν α[ἱ] τρ[ι]ήρε[ι]ς ‖ αἱ πολέμιαι· ἀντὶ τούτων
ἶναι [κ]αὶ τ|ὴν προξενίαν καὶ τὴν εὐεργεσί[αν. κ]|αὶ καλέσαι
αὐτὸν ἐπὶ ξένια εἰς τ[ὸ π]|ρυτανεῖον εἰς αὔριον, με(ρ)ίσαι[6] δὲ
20 τ|ὸ ἀργύριον τὸ εἰρημένον τὸς ἀποδέ‖κτας ἐκ τῶν καταβαλλομένων
χρημά|[τ]ων[7], ἐπειδὰν τὰ ἐκ τῶν νόμων μερ[ίσω|σι][8].

6 ΜΕΙΣΑΙ. 7 Cf. Hartel Studien über attisches Staatsrecht und Urkundenwesen p. 134, qui provocat ad Dem. XXIV, 96. 97 ἔστιν ὑμῖν κύριος νόμος, — τοὺς ἔχοντας τά θ' ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια χρήματα καταβάλλειν εἰς τὸ βουλευτήριον. — διὰ τοίνυν τοῦ νόμου τούτου διοικεῖται τὰ κοινά· τὰ γὰρ εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰς θυσίας καὶ τὴν βουλὴν καὶ τοὺς ἱππέας καὶ τἆλλα χρήματ' ἀναλισκόμεν' οὗτός ἐσθ' ὁ νόμος ὁ ποιῶν προσευπορεῖσθαι, οὐ γὰρ ὄντων ἱκανῶν τῶν ἐκ τῶν τελῶν χρημάτων τῇ διοικήσει, τὰ προσκαταβλήματ' ὀνομαζόμενα διὰ τὸν τοῦ νόμου τούτου φόβον καταβάλλεται. Et τὰ καταβαλλόμενα χρήματα sine dubio recte eadem esse iudicavit de quibus Demosthenes dicit. 8 'Vielmehr werden hier die Apodekten angewiesen, die Zahlung, nachdem oder für den Fall, dass sie die gesetzlich bewilligten Summen aufgebraucht haben, ἐκ τῶν καταβαλλομένων χρημάτων zu zahlen' Hartel. Atqui neque illud »für den Fall« in particula temporali ἐπειδὰν inest, neque μερίζειν 'consumere' est. Immo primum ex illis pecuniis (ἐκ τῶν καταβ. χρ.) ea quae ex legibus solvenda sint erogare iubentur, tum demum cum haec numerata sint, praemium Phanocrito concessum.

---

75 Fragmenta quattuor tabulae lapidis Pentelici; *b c d* inventa ad radices meridionales arcis Athenarum. Edd. Kumanudis Ἀθηναίου V p. 520. *a* in museo societatis archaeologicae exscripsit Koehler et omnia coniuncta ed. Mitth. d. arch. Inst. in Athen II (1877) p. 138 sqq. (C. I. Att. IV, 2 p. 9 n. 15*c*). Ex altero eiusdem tituli exemplari superest frustulum in arce inventum, quod post Pittakin Ἐφ. ἀρχ. 1367 edidit Koehler C. I. Att. II 15. (Syll.[1] 59. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 137 n. 80). Cf. quae adnotavit W. Judeich Kleinasiatische Studien p. 265 not. 1. Ea modo uncis inclusi, quae ab utroque exemplari absunt.

abc

--- ταῦτα με[. . . . . κο]|ινῶν λόγων . . . . . .

Titulus exaratus στοιχηδὸν litteris Ionicis volgaribus. Ubicunque α, ε, η uncis rotundis inclusi, nisi aliud quid adnotavi, in lapide Λ I II est. Paullo post pacem Antalcidae (v. 4—7. 13. 17), initio anni 386 a. Chr. (cf. n. 73[1]),

...ων τοῖς Ἕλλ|ησιν μέμνην[ται[1] διαφυλάξεν] καθάπερ | Ἀθη-
5 ναῖοι τὴν ἐ[ρήνην καὶ τὴν φι]λίαν ‖ καὶ τὸς ὅρκος καὶ [τὰς ὅσας
συνθήκας] | ἃς ὤμοσεν βασιλεὺ[ς] κα[ὶ Ἀθηναῖοι καὶ] | Λακεδαιμό-
νιοι καὶ ο[ἱ] ἄλλο[ι Ἕλληνες], | καὶ ἥκοσιν ἀγαθὰ ἐπαγ[γ]ελλό-
10 μενο[ι τῶ]|ι δήμωι τῶι Ἀθηναίων κα[ὶ] ἁπάσηι [τῆι Ἑ]‖λλάδι καὶ
βασιλεῖ, [ἐψηφί]σθαι τῶ[ι] δήμ|ωι· ἐπαινέσαι μὲν τ[ὸν δῆμον τ]ῶν
Χί|[ω]ν καὶ τὸς πρέσβες [τὸς ἥκοντ]ας, ὑπάρχ|[εν δὲ] τὴν ἐρήνην
κ(α)[ὶ τὸ]ς ὅρκος καὶ τὰς | σ[υνθήκα]ς [τ]ὰς νῦ[ν] ὄ[σας], συμμάχος
15 δὲ ποι‖εῖσ[θα]ι [Χί]ος ἐπ' ἐλευ[θε]ρίαι καὶ αὐτον|ομί[α]ι[2], μὴ
παραβαίνο[ντ](α)ς τῶν (ἐ)ν ταῖς σ|τ(ή)λαις γεγραμμένων [πε]ρὶ τῆς
ἐρήνης | μ(η)δέν, μηδ' ἐάν τις ἄλ[λο]ς παραβαίνηι π|ειθομένος
20 κατὰ τὸ δυ[να]τόν. στῆσαι δὲ σ‖τήλην ἐν ἀκροπόλει [πρό]σθεν τὸ
ἀγάλμ|ατος[3], ἐς δὲ ταύτην ἀν(α)[γρ]άφεν ἐάν τις ἴ|(η)ι ἐπ' Ἀθη-
ναίος, βοηθε[ν] [Χ]ίος[4] παντὶ σθέ|[νε]ι κατὰ τὸ δυνατόν, [καὶ
25 ἐ]άν τις ἴ(η)ι [ἐπ|ὶ Χί]ος, βοηθὲν Ἀθηναίο[ς π]αντὶ σθέ[νει ‖ κατὰ
τ]ὸ δυνατόν. ὁμόσα[ι δ]ὲ τοῖς [ἥκοσι|ν Χίοις] μὲν τὴμ βολὴν κ[αὶ]
τὸς [στρατηγ|ὸς καὶ τὸς τα]ξιάρχος, ἐγ Χί[ω]ι δ(ὲ)[5] ..... |
.....ας ἀρχάς· ἑλ[έ]σ[θαι δὲ πέντε | ἄνδρας, οἵτι]νες
30 πλευ[σ.....‖.....] πόλιν ------

d

[---- χ]ρόνο [--- | ----, καλέσαι δὲ τὴν πρεσβεία]ν τῶν Χί[ων ἐπὶ
ξέ|νια ἐς τὸ πρυτανε]ῖον ἐς αὔρι[ον. οἵδε ἡι|ρέθησαν πρ]έσβεις·
35 Κέφαλο[ς Κολλ‖υτεύς[6], -------Ἀ]λωπεκῆθεν, Αἴσιμο[ς[7] .. | ---
---, -----]ς Φρεάρριος, Δημοκλε[ίδης | ------ οἵδ]ε ἐπρέσβευον
Χίων· Βρύων, Ἀπε[λ|λῆς, -----κ]ριτος, Ἀρχέλας.

---

haec acta esse vidit Koehler, qui monuit, propterea hic identidem multis verbis pacem commemorari et ne quicquam contra eam fieret caveri, ne foedus cum Chiis factum regis Persarum aut Lacedaemoniorum suspicionem moveret. 1 Chii. 2 Hoc additur quia in pace Antalcidea scriptum erat τὰς δὲ ἄλλας Ἑλληνίδας πόλεις καὶ μικρὰς καὶ μεγάλας αὐτονόμους ἀφεῖναι. Xen. Hell. V, 1, 31. 3 Ἀθηνᾶς Προμάχου. 4 ΚΙΟΣ. 5 ΔΓ. 6 Cf. 74[4]. 7 Idem fortasse, qui anno 403 a. Chr. civium ex Piraeeo post concordiam civilem restitutam in urbem redeuntium agmini praefuit (Lysias XIII, 80. 81). Cf. etiam 82, 19.

---

76 Tabula marmoris Pentelici cum anaglypho repraesentante mulieris figuram inter equites duos, in arce Athenarum. Litteris minusculis ed. Lolling Δελτίον ἀρχ. 1889 p. 203 n. 1, maiusculis ex

eiusdem apographo Koehler C. I. Att. IV, 2 p. 8 n. 14 *c*. Cf. quae de titulo exposuit A. Hoeck Hermae XXVI p. 454.

[Ἐ]πὶ Μυστιχίδο ἄρχον[τος][1].
[Ἔδοξεν τ]ῆι β[ο]λῆι [κ]αὶ τῶι δήμωι· [. . . . . | .]ὶς ἐπρυτ]άνε[υε,
Χ]είλων Κηφισι[εὺς ἐπ]|ε[στάτ]ει, Νέω[ν Ἁ]λ[α]ιεὺς ἐγραμμάτ[ευε·
5 .‖. .]ν. .ος εἶ[πε]ν· ἐ[π]αινέσαι μὲν Ἑβ[ρύτε|λμιν][2] τὸ[ν] βα[σ]ιλέα
τὸν Ὀδρυσῶν, ὅτ[ι ἐστ]|ὶ[ν] ἀνὴ[ρ ἀγαθ]ὸς [π]ε[ρ]ὶ τὸν δῆμον
[τ]ὸ[ν Ἀθη]|ν[αί]ων, [κα]ὶ ἶναι αὐτῶι ἅπερ τοῖς [προγό]|νοι[ς]
10 ἅπα[ντα· ἐ]π[αι]νέσαι δὲ καὶ . . . . . .‖αν καὶ . . ι . . . . .ον τὸν
στρατηγ[ὸν καὶ | . . . .]ε. . . .ην Ἑβρυτέλμιδος τ[ῶ βασιλ]|έ[ως
καὶ στῆσ]αι [ἐ]ς στήλην ἀναγ[ράψαντ]|α τὸν γραμ[μ]ατέ[α] τῆς
βολῆς τὰ ἐ[ψηφισμ]|ένα (ἐν ἀ)[κ]ρ[οπό]λ[ει[3], ἐς δ]ὲ [τ]ὴ[ν] ἀνα-
15 γραφ[ὴν τῆς ‖ στήλης μερίσαι τ]ὸς [ἀπ]οδέκτα[ς τριάκ|ο]ν[τα]
δ[ραχμὰς] τῶι γραμματεῖ τ[ῆς βολῆ|ς. ἑλέσθαι δὲ ἄ]νδ[ρα]ς τρῆς
ἐξ Ἀθ[ηναίων] | ἁπά[ν]τ[ων, οἵτ]ινε[ς] ἀπαγγελοῦσι [π]ρ[ὸς Ἑβ]|ρύ-
20 [τελ]μι[ν τὰ ἐ]ψηφι[σ]μένα τῶι δ[ή]μ[ωι, ἀπ]‖αγ[γελοῦσι δὲ] κα[ὶ]
περὶ τῶν νεῶν [τ]ῶ[ν περ]|ὶ [. . . . .[4] καὶ] περὶ τῶν ἄλλων ὧ[ν]

Litterae Ionicae dispositae στοιχηδόν praeter v. 1 maioribus litteris exaratum. 1 Ol 98, 3 (386/5 a. Chr.). 2 Anno 391 a. Chr., quo tempore Thrasybulus Stiriensis in Hellespontum cum exercitu profectus est, Amadocus (sive Medocus) apud Odrysas regnabat (Xen. Hell. IV, 8, 26. Diodor. XIV, 94, 2). Quocum Seuthen, qui sub eius imperio fuerat, sed rebellaverat, in gratiam reduxit Thrasybulus et utrumque Atheniensibus conciliavit. De Amadoco post illum annum nihil amplius audimus; Seuthes aliquo ex proximis annis cum Atheniensibus foedus fecit (C. I. Att. II, 12); eius filium et successorem fuisse Cotyn I, qui a. 383 a. Chr. imperio potitus esset, probabiliter statuit H. (Hermae XXVI p. 89 sqq.). Hebrytelmis hic βασιλεὺς τῶν Ὀδρυσῶν appellatur, quod nomen Amadoco quidem tribuitur apud Xenophontem, Seuthi non item; etiam apud Aristotelem Pol. V, 10 p. 1312 a 14 Seuthes στρατηγὸς Ἀμαδόκου audit, ut nihil tribuendum sit Diodoro qui eum XIII, 105, 3. XIV, 94, 2 regem vocat. Quare Hebrytelmis successor Amadoci I existimandus est. Cui cum a Seuthe imperium suum extendere conante periculum immineret, non mirum est utrumque certatim Atheniensium gratiam ambiisse. H. Nummos, in quibus Hebrytelmidis nomen agnoscere sibi visus est Svoronos Ἐφ. ἀρχ. 1890 p. 159ff., recentiores sibi videri significavit Imhoof-Blumer ap. Hoeckium p. 461. 3 Litterae ΕΝΑ cum bis insculpendae essent, errore lapicidae semel incisae sunt. 4 Cum initio versus ΙΠΛ agnoverit L., fortasse [τ]ῶ[ν περ]|ιπλ[εοσῶν] fuisse coniecit H. p. 456 not. 3. Sed circumvehendi notio mihi hic minus apta videtur; putaverim loci potius nomen, cuius in vicinia illae naves stationem habebant, lacuna haustum esse.

λ[έγοσ]|ιν οἱ πρέσβ[ει]ς οἱ π[αρ]ὰ βασιλέω[ς] Ἑ[βρυτ]|έλ[μ]ιδο[ς ἥ]κοντες τῶι δήμωι τῶ[ι] Ἀ[θηνα]|ίων. ἐ[παιν]έσαι δὲ καὶ Τ[ε]ί-
25 σανδ[ρ]ο[ν καὶ] || Λύσα[νδ]ρον[5], ὅτι ἐστὸν ἄνδρε ἀγ[α]θ[ὼ περ|ὶ τ]ὸν [δῆ]μον τὸν Ἀθηναίων καὶ τ[. . . . . | . . . . . .
ἐπαιν]έσαι [δὲ καὶ . | ----------]

5 Hos duumviros Hebrytelmidis legatos esse probabiliter coniecit H.

77 Tabula marmoris albi utrimque inscripta, inter Olynthi parietinas inventa a Milanovico Thessalonicensi, proxeno Austriaco, atque Vindobonam transmissa. Edd. J. Arneth, Beschreibung der zum k. k. Münz- und Antikencabinette gehörigen Statuen u. s. w. Wien 1845 p. 40 n. 246. F. Wieseler, Berichte der Göttinger Ges. d. W. 1847 p. 22 sqq. H. Sauppe, Inscriptiones Macedonicae quattuor. Vimariae 1847 p. 15 n. 2 (Syll.[1] 60. E. L. Hicks Manual of Greek historical inscriptions p. 129 n. 74). Accuratius ex ectypo et apographo suo H. Swoboda Arch.-epigr. Mitth. aus Oesterreich VII p. 1 sqq. (Syll.[1] Addenda p. 659). Adhibito ectypo, quod Kubiczekius miserat, F. Bechtel Inschriften des ionischen Dialekts p. 4 n. 8. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 3 n. 5).

a in fronte

Συνθῆκαι πρὸς Ἀμύνταν τὸν Ἐρριδαίο[υ][1].

Συνθῆκαι Ἀμύνται τῶι Ἐρριδαίου | καὶ Χαλκιδεῦσι· συμμάχους

Litteratura Ionica. De aetate sic statuit Sa.: Amyntam non potuisse de foedere cum Chalcidensibus pangendo cogitare nisi primo imperii anno (Ol. 96, 3. 394/3 a. Chr.). Nam 393 regno pulsum, postquam hoc recuperasset, bellum cum Olynthiis gerere coactum nunquam cum eis in gratiam rediisse. At illum Amyntam, qui Ol. 96, 3 regnavisset, omnino non esse Arrhidaei filium, Philippi patrem, sed alium, Archelai regis filium (Ar. Polit. V, 10, 1311 b 14), docuit A. de Gutschmid Symbolae philologorum Bonnensium p. 105, cui frustra obloquitur Sw. gravissimum Aristotelis testimonium removeri posse existimans inserto Ἐρριδαίου ante υἱῷ ex Sauppii coniectura, quae adversa fronte pugnat cum sermonis usu et narrationis conexione; τὸν ἐκ τῆς Κλεοπάτρας non potest non ad ipsius Archelai filium ex hac uxore genitum referri, cui opponitur Amyntas (ἐκεῖνος) ex alio priore matrimonio natus. Amyntam igitur Arrhidaei f. anno 389 a. Chr. demum regnare coepisse constat. Quem quominus initio imperii cum Chalcidensibus foedus fecisse statuamus, nihil impedit. Immo sic facilius intellegitur, cur paucis annis post, cum ab Argaeo et Illyriis ei periculum immineret, Olynthiorum

5 εἶν[2] | ἀλλήλοισι κατὰ πάντας ἀνθρώπου[ς] ‖ ἔτεα πεντήκοντ[α[3]. ἐά]ν τις ἐπ' Ἀμύν|ταν ἴηι ἐς τ[ὴν χώρην ἐπὶ π]ολέμοι | [ἢ] ἐπὶ Χαλ[κιδέας[4], βοηθεῖν] Χαλκιδέ|[ας] Ἀμ[ύνται καὶ Ἀμύνταν Χαλκιδεῦσιν ------]

b in aversa parte

10 ἐξαγωγὴ δ' ἔστω καὶ πίσσης καὶ ξύλων[5], ‖ [ο]ἰκοδομιστηρίωμ πάντων, ναυπηγη|[σ]ίμων δὲ πλὴν ἐλατίνων, ὅτι ἂμ μὴ τὸ | κοινὸν δέηται, τῶι δὲ κοινῶι καὶ τούτων | εἶν[6] ἐξαγωγήν, εἰπόντας[7] Ἀμύνται πρὶν ἐξ|άγειν, τελέοντας τὰ τέλεα τὰ γεγραμμέν[α].
15 ‖ καὶ τῶν ἄλλων ἐξαγωγὴν δὲ εἶν[8] καὶ δι⟨α⟩|αγωγὴν τελέουσιν τέλεα καὶ Χαλκιδεῦ|σι ἐκγ[9] Μακεδονίης καὶ Μακεδόσιν ἐ[κ] |

---

potissimum auxilium parte Macedoniae eis tradita redimere conatus sit. Errore enim haec, quae non ita multo ante a 383 a. Chr. facta esse possunt, ad aetatem longe priorem referuntur a Diodoro XIV, 92, 3 (cf. eiusdem narrationem XV, 19, 2). Quare annorum 389 et 383 terminis huius tituli originem contineri iudico. 1 Arrhidaeus vocatur Amyntae pater cum in titulo 78, 20, tum a Dexippo p. 500 et Diodoro XV, 60, 3; nam apud hunc Θαρραλέου ex ὁ Ἀρριδαίου corruptum esse vidit Dindorf. Qui Amyntam Menelai filium perhibent Iustinus VII, 4, 3 et Aelianus V. H. XII, 43, procul dubio cum alio homine cognomini confuderunt. S. 2 εἶν' Sw. Sed cum v. 15 eadem scriptura ante consonam inveniatur, apparet hanc non esse elisionem, sed formam a similitudine verborum in -ω cadentium profectam, propriam illam quidem Euboicae dialecti (cf. n. 589, 21. 33 διδοῦν. 27 ἐπιτιθεῖν. 30 ἑξεῖν. 41 ἐκτιθεῖν). 3 Quinto a. Chr. n. saeculo eiusmodi pacta solebant etiamtum in certum annorum numerum fieri, qua in re numerus quinquagenarius haud inusitatus erat. Praeter certissima exempla pacis inter Athenienses et Lacedaemonios anno 421 a. Chr. Nicia auctore factae (Thuc. V, 18, 3) et foederis de quo paullo post inter eosdem convenit (Thuc. V, 23, 1) eundem etiam in pacto Argivorum et Lacedaemoniorum (Thuc. V, 79, 1, anno 418) esse monet Sw. Recentiorem morem in perpetuum paciscendi habes iam aliquot annis ante hunc titulum n. 61, 3. 4 Plerumque (ut n. 61, 4 sqq.) haec separatim parallelis enuntiatis de utrisque dicuntur, hic insolita ratione in unum contracta sunt. 5 Cf. Xen. Hell. VI, 1, 11 ἔχοντες μέν γε Μακεδονίαν, ἔνθεν καὶ Ἀθηναῖοι τὰ ξύλα ἄγονται, πολὺ δήπου πλέονας ἐκείνων ἱκανοὶ ἐσόμεθα ναῦς ποιήσασθαι. Andoc. II, 11 ὄντος μοι Ἀρχελάου ξένου πατρικοῦ καὶ διδόντος τέμνεσθαί τε καὶ ἐξάγεσθαι (κωπέας) ὁπόσους ἐβουλόμην. Dem. XLIX, 26. 36 τῶν ξύλων — τῶν δοθέντων τούτῳ ὑπὸ Ἀμύντου. XIX, 265 καὶ Λασθένης μὲν ἤρειψεν τὴν οἰκίαν τοῖς ἐκ Μακεδονίας ξύλοις. Sw. Infra n. 587, 309 sunt ξύλα τετράγωνα τῶν Μακεδονικῶν. 6 Cf. not. 2; τὸ κοινὸν sc. τὸ Χαλκιδέων. 7 Haec synesis nihil habet offensionis (cf. C. Bursian Sitzungsber. der Ak. zu München 1879 p. 113). 8 Cf. not. 2. 9 Cf. n. 276, 12. 540, 74. C. I. G. 3137, 206. 208. Lebas II, 841, 8.

Χαλκιδέων. πρὸς Ἀμφιπολίτας, Βοττ[ι]|αίους, Ἀκανθίους, Μεν-
20 δαίους[10] μὴ π[οιεῖ||σθ]αι[11] φιλίην Ἀμύνταμ μηδὲ Χαλκιδ[έας |
χωρὶ]ς ἑκατέρους, ἀλλὰ μετὰ μιᾶ[ς γνώ|μης, ἐὰν ἀ]μφοτέροις
δοκῆι, κοιν[ῆι | προσθέσθαι[12] ἐκεί]νους. Ὅρκος συμμ[αχί|ης·
25 φυλάξω τὰ συντεθε]μένα Χαλκιδ[εῦ||σι, καὶ ἐάν τις ἴηι ἐπ' Ἀμ]ύν-
ταν [------ | ---, βοηθήσω Ἀμ]ύν[ται ---------]

10 Hae sunt civitates quae nondum se adiunxerunt foederi Chalcidensium. 11 Suppl. Sa. 12 Suppl. Bechtel coll. Thuc. VI, 18, 1 προσεθέμεθα αὐτούς. Herodot. V, 69 τὸν δῆμον προσθέμενος. Quod Sw. supplevit προσδέξασθαι et quod Sa. coniecit σπείσασθαι πρός, spatii rationibus refutatur.

---

78 Fragmenta duo tabulae lapidis Pentelici. Dextrum (*b*) post Kumanudem Ἀθηναίου V p. 171 ex suo apographo ed. Koehler C. I. Att. II 15[b] (Add. p. 397), sinistrum (*a*) adiunxit idem Add. nov. p. 423 (Syll.[1] 61. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 134 n. 77).

[. . . . . ἄνδρ]ας, οἵτ[ινες[1] ἀπολήψονται τ]-
[ὸς] ὅρ[κος π]αρὰ Ἀμύ[ντο καὶ Ἀλεξάνδρο κ]-
[αὶ] ἐπιμελήσονται[ι τῆς ἀναγραφῆς καὶ]
[τῆ]ς στήλης[2], ὅπως ἂ[ν τέλος ἔχηι[3] τὰ ἐψηφ]-
5 [ισ]μένα τῶι δήμωι. ἐ[π]αινέσαι δ[ὲ Ἀμύντ]-
[αν] καὶ τὸς πρέσβε[ις] τοὺς ἐλθόντ[ας πα]-
a [ρ]' αὐτὸ Πτολεμαῖο[ν[4] κ]αὶ Ἀ[ν]τήνορα κ[αὶ ..]-
σωνα· ἐπαινέσαι | [δὲ κ]αὶ τοὺς πρέσβε[ις] *b*
τοὺς πεμφθέντ[ας ὑπ]ὸ τοῦ δήμο εἰς Μ[ακ]-
10 εδονίαν περὶ τ[ῆς συ]μ(μ)αχίας. δοῦναι δ[ὲ]
το[ῖ]ς πρέσβεσ[ιν τοῖ]ς αἱρεθεῖσιν[5] εἰ[ς][6]

Litterae Ionicae volgares στοιχηδὸν dispositae. Titulo 77 hunc aliquanto recentiorem esse inprimis ex Alexandri mentione intellegitur. Nam is ad eam aetatem, qua talium rerum particeps esse poterat, vix multis ante patris Amyntae obitum (Ol. 102, 3. 370/69 a. Chr.) annis pervenerit (O. Abel, Makedonien vor König Philipp p. 220 not. 1). 1 Supplevit Koehler; quae sequuntur versuum 1—3 supplementa mea sunt. 2 I. e. τῆς τε ποιήσεως τῆς στήλης καὶ τῆς ἀναγραφῆς, ut alibi plenius et meliore ordine scribitur. 3 Supplevi; τέλος ἔχειν 'perfici' Isocr. VII, 25. Dem. LVIII, 46. τελεσθῶσι Koehler; at pluralis contra morem est. 4 Conieceris hunc esse Ptolemaeum Aloritam, qui postea uxore Amyntae corrupta ipsum insidiis petivit et postremo Alexandro occiso regnavit; at nimis frequens fuit nomen inter Macedonas. 5 Hi sunt de quibus eligendis v. 1—3 dicitur. 6 εἰ[ς]

[ἐφ]όδια ΔΔ δρ[αχμὰς ἑ]κάστωι τὸν ταμί[α]-
[ν τ]οῦ δήμο. κ[αὶ καλέσ]αι ἐπὶ ξένια τοὺ[ς]
[πρέ]σβεις [τοὺς παρ' Ἀμ]ύντο καὶ τοὺς π[ε]-
15 [μφθέ]ντα[ς ὑπὸ τὸ δήμο] ἐπὶ δεῖπνον εἰς
[αὔρ]ιον.
---------- [ἵππα]ρχοι[7]
---------- .....κλῆς Ἐρχι(εύς)
---------- [Δημοχ]άρης: Παιανι(εύς)[8]
20 ---------- [Ἀμύντα]ς Ἀρριδαίο[9]
---------- [Ἀλέξανδ]ρος Ἀμύντο

(Μακεδονίαν) | [ἐφ]όδια Koehler. At cf. n. 108, 41. 152, 44. 206, 31. 241, 10 cum notis. 7 Aut sic aut φύλαρχοι fuisse monuit Koehler; illud praetuli, quia duo modo nomina hic scripta fuerunt. 8 Supplevit Kumanudis. Demochares Demonis f. Paeniensis in orationibus quae Demosthenis nomine circumferuntur aliquotiens commemoratur (XLVII, 22. 28. 32. LIX, 30). Mortuus est brevi post Ol. 105, 4 (357/6 a. Chr.). A. Schaefer Demosthenes und seine Zeit III, 2 p. 197. 9 Cf. 77[1]. Regis filiique nomina maioribus litteris incisa sunt.

---

79 Fragmenta duo tabulae lapidis Pentelici. *a* inventum ad ecclesiam ἁγίας Τριάδος. *b* in arce; hoc ed. Koehler Hermae V p. 10. Coniuncta idem C. I. Att. II 19 (Syll.[1] 62. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 135 n. 78).

a

[------ Ἀθην|α]ίων καὶ [νῦν καὶ ἐν τῶι πρό]|σθεν χρόν[ωι ὄντες
διατελ]|ῶσιν, ἐψηφ[ίσθαι τῶι δήμωι,] | ἔ̄ναι Βυζα[ντίος Ἀθηναίων]
5 ‖ συμμάχος κ[αὶ τῶν ἄλλων συ]|μμάχων·[1] τὴν [δὲ συμμαχίαν
ἔ̄]|ναι[2] αὐτ[οῖς καθ' ἅπερ Χίοις.[3] | ὀ]μόσα[ι δὲ αὐτοῖς[4] τὴν

Litterae Ionicae volgares στοιχηδὸν dispositae. Foederis fragmenta esse facti Nausinico archonte (Ol. 100, 3. 378/7 a. Chr.) cum Byzantiis indicavit K. Quos non omnium primos quidem (v. not. 1. 3), sed inter primos tamen novae civitatium maritimarum societati accessisse constat (Diodor. XV, 28, 3. A. Schaefer Dem. I[2] p. 27). Certe id factum est ante prytaniam septimam (n. 80, 83). 1 Hinc apparet alias iam tum civitates cum Atheniensibus foedere coniunctas fuisse. 2 Versuum 6. 7. 8 supplementa mea sunt. 3 Supplementum petivi ex 80, 24. Chios omnium primos societatem cum Atheniensibus redintegrasse ex 80, 79 discimus; consentaneum igitur est, eorum foederis formulam quasi exemplum fuisse, ad quod reliquae conformarentur. 4 Byzantiis.

10 βολή|ν] καὶ [τὸς στρατηγοὺς καὶ τὸ||ς] ἱπ[πάρχος[5] . . . . . .] |
τ . ε-------

b

[---καλέσαι δὲ τὸς πρέσ|βες τῶν Βυζ]αν[τίων ἐπὶ ξέν|ια] ἐς τὸ
15 πρυτανεῖον ἐς [αὔρ]|ιον· ἀναγ(ρ)άψαι[6] δὲ τὴν σ[τήλ]||ην τὸν γραμ-
(μ)ατέα τῆς βο[λῆς].

Οἵδε ἠιρέθησαν πρέσβε[ς]·

Ὀρθόβολος : ἐκ Κεραμέω[ν][7]
Ἐξηκεστίδης : Παλληνεύς[8]
Ξενόδοκος : Ἀχαρνεύς
20 Πόρρανδρος : Ἀναφλύστιος[9]
Ἀλκίμαχος : Ἀγγελῆθεν

Οἵδε ἐπρέσβευον Βυζαντ[ί]|ων: Κόδων[10]: Μενέστρατος, |
25 Ἡγήμων: Ἑστιαῖος, || Φιλῖνος.

---

5 Atheniensium. 6 ΑΝΑΓΙΑΨΑΙ. 7 Eundem esse Orthobulum, qui ante pugnam Haliartiam phylarchus Mantithei nomen in catalogo equitum tribus suae delevisset (Lys. XVI, 13) admodum probabiliter coniecit K. Tribum Acamantida fuisse inde apparere, quod Mantitheus ille sine dubio eiusdem familiae fuisset atque is cuius in litibus habitae essent orationes inter Demosthenicas XXXIX. XL. Hic autem Thoricius fuit, tribus Acamantidis. Atqui Ceramenses quoque eiusdem tribus esse. 8 Fortasse idem qui septendecim annis post de foedere Thessalico ad populum tulit (n. 108, 8). 9 Cf. 81[3]. 10 Cydon cum Byzantium Atheniensibus prodidisset Ol. 92, 4. 409/8 a. Chr. (Xen. Hell. I, 3, 18), post pugnam ad Aegos flumen commissam fuga in Pontum indeque Athenas pervenit, ubi civitate donatus est. In patriam rediisse videtur Ol. 97, 3 (390/89 a. Chr.), cum Thrasybulus ibi imperium populare restitueret (Xen. Hell. IV, 8, 27). K.

---

80 Tabula marmoris in viginti partes fracta, inventa Athenis inter ecclesias Christi et Hypapantes. Edd. Eustratiadis Ἐπιγραφαὶ ἀνέκδοτοι φυλλ. α′ p. 8 φυλλ. β′ p. 2. Rangabé Ant. Hell. 381. 381 b. M. H. E. Meier Comm. epigr. I p. 3 sqq. II p. 53 sqq. n. 61. Koehler C. I. Att. II 17 (Syll.[1] 63. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 138 n. 81. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 94 n. 86). Cf. quae de titulo exposuerunt A. Schaefer, de sociis Atheniensium Chabriae et Timothei aetate in tabula publica inscriptis. Lipsiae 1856. Dem. I[2] p. 27 sqq. G. Busolt, der zweite athenische Bund. Lipsiae 1874 p. 739 sqq. E. Fabricius Mus. Rh. XLVI p. 589 sqq. J. Zingerle Eranos Vindobonensis p. 359 sqq. H. Swoboda Mus.

Rh. XLIX p. 339 not. 1. W. Judeich Kleinasiatische Studien p. 266, 308.

b

Ἐπὶ Ναυσινίκο ἄρχοντος[1]
Καλλίβιος : Κηφισοφῶντος[2]
Παιανιεὺς : ἐγραμμάτευεν.
Ἐπὶ τῆς Ἱπποθωντίδο[ς ἑβδ]όμης πρυτα-
5 νείας[3] ἔδοξεν τῆι βολ[ῆι καὶ τ]ῶι δήμω-
ι, Χαρῖνος Ἀθμον[εὺς ἐ]πεστάτει·
[Κερκυ]ραίων[35] Ἀριστοτέλης[4] εἶ[πε· τύχ]ηι ἀγαθῆι τῆι Ἀ-
[ὁ δῆ]μος θηναίων καὶ [τ]ῶν [συμμ]άχων τῶν Ἀθηναίω-
[Ἀβδη]ρῖται[36] ν, ὅπως ἂν Λα[κε]δ[αιμό]νιοι ἐῶσι τὸς Ἕλλη-
100 [Θάσι]οι 10 νας ἐλευθέ[ρ]ος [καὶ] αὐτονόμος ἡσυχίαν
ἄγειν τὴ[ν χώραν] ἔχοντας ἐμ βεβαίωι τὴ-
[Χαλκι]δῆς [ν ἑαυτῶν . . . . .]ικ . . . . οσ . . . . . ηι . . . . αι
ἀπὸ [Θράικης][37] . . . . . α
. . . . . απ . . σ . . ε . σ . . . . . ωσ . ν
15 [. . . . . ἐψηφί]σθαι τῶι δήμωι· ἐάν τις βόλ-
Αἴνιοι [ηται τῶν Ἑλ]λήνων ἢ τῶν βαρβάρων τῶν ἐν
Σαμοθρᾶικ[ες] [ἠπείρωι ἐν]οικόντων ἢ τῶν νησιωτῶν, ὅσ-
105 Δικαιοπολῖται[38] [οι μὴ βασι]λέως εἰσίν[5], Ἀθηναίων σύμμαχ-
[ος εἶναι κ]αὶ τῶν συμμάχων[6], ἐξεῖναι αὐ[τ]-
20 ῶ[ι ἐλευθέρ]ωι ὄντι καὶ αὐτονόμωι, πολι-
Ἀκαρνᾶνες[39] τ[ευομέν]ωι πολιτείαν ἣν ἄν βόληται, μή-
τε [φροο]ὰν εἰσδεχομένωι μήτε ἄρχοντα
Κεφαλλήνων ὑπο[δεχ]ομένωι, μήτε φόρον φέροντι, ἐπὶ
Πρῶννοι[40] δὲ τ[οῖς] αὐτοῖς, ἐφ' οἷσπερ Χῖοι[7] καὶ Θηβαῖ-
25 οι[8] κα[ὶ] οἱ ἄλλοι σύμμαχοι. τοῖς δὲ ποιησ-
Ἀλκέτας αμένοι]ς συμμαχίαν πρὸς Ἀθηναίος καὶ
110 Νεοπτόλεμος τὸς συ[μμ]άχος ἀφεῖναι τὸν δῆμον τὰ ἐγκ-
τήματα[9], ὁ[π]όσ' ἂν τυγχάνηι ὄντα ἢ ἴδια ἢ [δ]-
[Ἰάσων][41] ημόσια Ἀθ[η]ναίων ἐν τῆι χ[ώραι τῶν ποιο]-
Ἄνδριοι[42] 30 μένων τὴν συμμαχίαν· κ[αὶ περὶ τούτων π]-
[Τ]ήνιοι ίστιν δοῦναι [Ἀθηναίος. ἐὰν δὲ τυγ]χάν[η]-
[Ἐσ]τιαιῆς[43] ι τῶν πόλεων [τῶν ποιομένων τ]ὴν συμμαχ-
115 Μυ[κ]όνιοι ίαν πρὸς Ἀθην[αίος στῆ]λαι ὅσαι Ἀθήνησ-
ι ἀνεπιτήδειο[ι, τ]ὴμ βολὴν τὴν ἀεὶ βολε-
35 ύοσαν κυρίαν ε[ἶν]αι καθαιρεῖν. [ἀ]πὸ δὲ Ν-
αυσινίκο ἄρχο[ντ]ος μὴ ἐξεῖναι[10] μήτε ἰδ-

Ἀντισσαῖοι
Ἐρέσιοι
Αστραιούσιοι[44]
Κείων
Ἰουλιῆται
Καρθαιῆς
Κορήσιοι
Ἐλαιόσιοι[45]
Ἀμόργιοι
Σηλυμβριανο[ί]
Σίφνιοι
Σικινῆται
Διῆς
ἀπὸ Θράικης[46]
Νεοπολῖται[47]

ίαι μήτε δημοσ[ί]αι Ἀθηναίων μηθενὶ ἐγκτήσασθαι ἐν τ[α]ῖς τῶν συμμάχων χώραις μήτε οἰκίαν μήτε χωρίον μήτε πριαμένωι μήτε ὑποθε[μ]ένωι μήτε ἄλλωι τρόπωι μηθενί. ἐὰν δέ τις ὠνῆται ἢ κτᾶται ἢ τιθῆται τρόπωι ὁτωιῶν, ἐξεῖναι τῶι βολομένωι τῶν συμμάχων φῆναι πρὸς τὸς συνέδρος[11] τῶν συμμάχων· οἱ δὲ σύνεδροι ἀπο[δό]μενοι ἀποδόντων[12] τὸ μὲν ἥ]μυσυ τῶ[ι] φήναντι, τὸ δὲ ἄ[λλο κοι]νὸν [ἔστ]ω τῶν συ[μμ]άχων· ἐὰν δέ τις ἵ[ηι] ἐπὶ πολέμωι ἐπὶ τ[ὸ]ς ποιησαμένος τὴν συμμαχίαν ἢ κατὰ [γῆ]ν ἢ κατὰ θάλατταν, βοηθεῖν Ἀθηναίος καὶ τὸς συμμάχος τούτοις καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν παντὶ σθένει κατὰ τὸ δυνατόν. ἐὰν δέ τις εἴπηι ἢ ἐπιψηφίσηι ἢ ἄρχων ἢ ἰδιώτης παρὰ τόδε τὸ ψήφισμα, ὡς λύειν τι δεῖ τῶν ἐν τῶιδε τῶι ψηφίσματι εἰρημέν[ων, ὁ]παρχέτω μ[ὲν] αὐτῶι ἀτίμωι εἶναι καὶ [τὰ] [χρ]ήμα[τα αὐτ]ὸ δημόσια ἔστω καὶ τῆς [θεὸ] [τ]ὸ ἐπιδ[έκα]τον· καὶ κρινέσθω ἐν Ἀθην[αί]-[ο]ις καὶ τ[οῖς] συμμάχοις ὡς διαλύων τὴ[ν] συμμαχία[ν· ζ]ημιόντων δὲ αὐτὸν θανάτωι ἢ φυγῆι δ[περ] Ἀθηναῖοι καὶ οἱ σύμμαχοι κρατοῦσι[ν· ἐὰν] δὲ θανάτο τιμηθῆι, μὴ ταφήτω ἐν τῆ[ι Ἀττι]κῆι [μ]ηδὲ ἐν τῆι τῶν συμμάχων· τὸ δ[ὲ ψήφι]σμα τόδε ὁ γραμματεὺς ὁ τῆς βολῆ[ς] ἀ[ναγρ]αψάτω ἐν στήληι λιθίνηι καὶ καταθέ[τω] παρὰ τὸν Δία τὸν Ἐλευθέριον[13], τὸ δὲ ἀρ[γύ]ριον δοῦναι εἰς τὴν ἀναγραφὴν τῆς στ[ήλη]ς ἑξήκοντα δραχμὰς ἐκ τῶν δέκα ταλ[άν]των[14] τὸς ταμίας τῆς θεοῦ[15]. εἰς δὲ τὴν στήλ[η]ν ταύτην ἀναγράφειν τῶν τε οὐσ[ῶ]ν πόλεων συμμαχίδων τὰ ὀνόματα[16], καὶ [ἥ]τις ἂν ἄλλη σύμμαχος γί(γ)νηται[17]. ταῦτα [μ]ὲν ἀναγράψαι, ἑλέσθαι δὲ τὸν δῆμον πρέσβεις τρεῖς αὐτίκα μάλ[α] εἰς Θήβας, [ο]ἵτινες πείσοσι Θηβαίος ὅ[τ]ι ἂν [δύνων]ται ἀγαθόν[18]. οἵδε ἠιρέθησαν·

[Ἀ]ριστοτέλης Μαραθώνιος[19], Πύρρανδρος Ἀναφλύσ[τ]ιος[20], Θρασύβολος Κολλυτεύς[21].
Ἀθηναίων πόλεις αἵδε σύμμαχοι[22]·

Ζακυνθίων ὁ δῆμος ὁ ἐν τῶι Νήλλωι[48] — Χῖοι[23], Τενέδιοι — Θηβαῖοι[25]
Μυτιλη[ν]αῖοι — Χαλκιδῆς[26]
[Μ]ηθυ[μν]αῖοι — Ἐρετριῆς
Ῥόδιοι, Ποιήσσιοι — Ἀρεθόσιοι[27]
Βυζάντιοι[24] — Καρύστιοι
Περίνθιοι[28] — Ἴκιοι
Πεπαρήθιοι[29] — Παλ(α)[ισκιάθιοι][34]
Σκιάθιοι — ----------
Μαρωνῖται[30] — ----------
Διῆς[31] — ----------
Πάρ[ι]οι[32], Ὀ------ — ----------
Ἀθην[ῖ]ται[33], Π------- — ----------

Ἀριστοτέλης εἶπε· [---------- ἐπει]-
δὰν πρῶτο[ν ----------]
ἑκόντες π[ρο]σχωρῶσι [---------- ἐψη]-
φισμένα τῶι δήμωι καὶ τ----------
νήσων εἰς τὴν συμμ[αχίαν ----------]
τοῖς τῶν ἐψηφι[σμένων ----------]

Litteratura Ionica volgaris praeter Є pro Ε v. 45 in correctura usurpatum. V. 1—3 maioribus litteris exarati. In parte antica prius plebiscitum (v. 4—77) στοιχηδὸν incisum, sed v. 69 nescio qua de causa diductius scriptus. Subiunguntur nomina civitatium partim eadem, partim aliis manibus insculpta (cf. not. 8. 26), quae rursus excipit alterum plebiscitum (v. 91—96) minoribus litteris scriptum neque iis ex ordine dispositis. In latere sinistro (*b*) civitatium index continuatus est. Cf. not. 35. 1 Ol. 100, 3 (378/7 a. Chr.). 2 De patre cf. 56[1]. Ipse Callibius trierarchus Ol. 105, 4 (357/6 a. Chr.) recensetur C. I. A. II, 791, 87. Meier. 3 Haec prytania incidit in mensem Februarium aut Martium anni 377 a. Chr. 4 Marathonius v. 76. De eodem Meier II p. 57 intellegendum iudicat Diogenis Laertii locum V, 35: δεύτερος (Ἀριστοτέλης) ὁ πολιτευσάμενος Ἀθήνησι, οὗ καὶ δικανικοὶ φέρονται λόγοι χαρίεντες. 5 Diligenter cavent Athenienses, ne pacis Antalcideae leges migrare velle videantur (cf. n. 75). 6 Cf. v. 70—72 cum not. 16. 7 Chii omnium civitatium maritimarum primi cum Atheniensibus societatem inierant (cf. 79[3]). 8 Foedus quidem cum Thebanis iam aestate antecedente (378 a. Chr., sub finem anni Ol. 100, 2) factum erat (Schaefer de sociis p. 9); sed id nondum cum illa Atheniensium et civitatium maritimarum

societate ita coniunctum erat, ut Thebani communis concilii (v. 43. 44) participes essent. Cui concilio eos paullo post Chios Byzantiosque accessisse etiam Diodorus XV, 29, 6 narrat. At videtur errare (et cum eo Schaefer Dem. I² p. 28), cum id tamen ante legem Aristotelis latam factum esse narrat. Neque enim alia de causa legati Thebas missi videntur (v. 72—74), et refert Koehler Thebanorum nomen in indice non ab eadem manu, quae plebiscitum ipsum et antiquissimorum sociorum nomina incidit, insculptum. Quare paullo post Aristotelis rogationem, mense fere Aprili a. 377 a. Chr., Thebanos concilii sociorum participes factos statuo. F. sane lapide examinato Thebanorum nomen eadem manu incisum esse ac Chiorum, Mytilenaeorum, Methymnaeorum, Rhodiorum, Byzantiorum asseverat ideoque Thebanos ante Aristotelis plebiscitum communis foederis participes fuisse, legationem infra commemoratam alio spectasse existimat. At Koehleri testimonium gravissimum obstat. 9 Cf. Isocr. XIV, 44 τῶν μὲν κτημάτων τῶν ὑμετέρων αὐτῶν ἀπέστητε, βουλόμενοι τὴν συμμαχίαν ὡς μεγίστην ποιῆσαι. Diodor. XV, 29, 7 ἐψηφίσαντο δὲ καὶ τὰς γενομένας κληρουχίας ἀποκαταστῆσαι τοῖς πρότερον κυρίοις γεγονόσιν. G. Grote H. Gr. X p. 141 et A. Schaefer Dem. I² p. 31 iudicaverunt non possessionibus, quas etiamtum haberent, Athenienses hic cedere, sed iure recuperandi amissa, cleruchias nempe et possessiones eorum, quae ante pugnam ad Aegos flumen commissam in sociorum terra fuissent. Nam cleruchias Atticas in agris sociorum anno 377 a. Chr. nullas fuisse. Sed de cleruchiis unus Diodorus dicit; ἐγκτήματα vero alia tum esse poterant. Notum est proxenos ἐγκτήσεως privilegio ornari solitos. Quidni igitur, cum satis constet nonnullas civitates maritimas post a. 386 a. Chr. amicitiam cum Atheniensibus renovasse (n. 75. Isocr. XIV, 28. Schaefer de soc. p. 7), ab his etiam Atheniensibus quibusdam eum honorem tributum statuamus? Pacis certe condicionibus non vetabantur. 10 Diodor. XV, 29, 7 καὶ νόμον ἔθεντο μηδένα τῶν Ἀθηναίων γεωργεῖν ἐκτὸς τῆς Ἀττικῆς. διὰ δὲ ταύτης τῆς φιλανθρωπίας ἀνακτησάμενοι τὴν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εὔνοιαν ἰσχυροτέραν ἐποιήσαντο τὴν ἰδίαν ἡγεμονίαν. 11 Fuit igitur iam ante Aristotelis legem concilium commune sociorum, id quod accurate convenit cum narratione Diodori XV, 28. 29. Etiam aerarium commune fuisse ex v. 46 collegeris. 12 Litteras ΜΕΝΟΙΑΓΟΔΟ cum errore omisisset lapicida, supra versum inseruit. 13 Prope στοὰν βασίλειον Paus. I, 3, 1 (cf. C. I. Att. III 9, 4). Eandem imaginem intellegere videtur Isocr. IX, 57, ubi sane τοῦ Διὸς τοῦ Σωτῆρος scriptum est. Ceterum cf. Meier I p. 12. 14 Cf. 187, 14 sqq., ubi in laudibus inquilinorum duorum dicitur εἰσφέροντες τὰς εἰσφορὰς καθ' ἕκαστον τὸν ἐνιαυτὸν τὰς εἰς τὰ δέκα τάλαντα. Inde recte collegit Hartel Studien über attisches Staatsr. und Urkundenw. p. 132, haec decem talenta partem redituum ex vectigalibus quibusdam inquilinorum collectam fuisse. 15 Etiam 118, 16 sqq. τοὺς ταμίας, qui ex illis decem talentis sumptum plebisciti insculpendi erogare iubentur, quaestores Minervae esse iure statuit Meier I p. 12. Non igitur publicae, sed sacrae pecuniae erant. Videntur impensae tituli inscribendi in praesentia mutuae sumi ex aerario Minervae. Hartel p. 133. 16 Diodorus XV, 28, 3 Chios, Byzantios, Rhodios, Mytilenaeos primos cum Atheniensibus societatem iniisse narrat; postea demum (c. 29, 7) hanc legem latam refert. Quod confirmatur Koehleri testimonio

(not. 8), ex quo harum civitatium nomina et unum praeterea Methymnaeorum ab eadem manu incisa sunt atque ipsum decretum. Hae quinque igitur sunt αἱ νῦν οὖσαι πόλεις συμμαχίδες (Nam de Thebanis v. not. 8). 17 ΤΝΗΤΑΙ. 18 Cf. not. 8. 19 Cf. not. 4. 20 Cf. 81[3]. 21 Aesch. III, 138: πολλὰς μὲν πρότερον πρεσβείας ἐπρέσβευσαν εἰς Θήβας οἱ μάλιστα οἰκείως ἐκείνοις διακείμενοι, πρῶτος μὲν Θρασύβουλος ὁ Κολλυτεύς, ἀνὴρ ἐν Θήβαις πιστευθεὶς ὡς οὐδεὶς ἕτερος. Cf. praeterea Schaefer Dem. I[2] p. 144 sqq. 22 Cf. not. 8. 23 Cf. not. 7. 79[3]. 24 Cf. n. 79. 25 Incisi sunt Thebani primi post eas quinque civitates, quae iam ante Aristotelis plebiscitum concilii sociorum participes fuerant (not. 8. 16. 22), ac re vera proximo post legem latam tempore eos receptos esse apparet ex v. 73, ubi statim (αὐτίκα μάλα) legatos Thebas mittendos esse constituitur. Proximi post Thebanos in tabula sunt Chalcidenses; cum his vero post reditum legationis demum convenisse vel inde apparet, quod idem Pyrrhander, qui legatus Thebas profectus erat, rogationem de Chalcidensium foedere tulit (81, 8). 26 Hoc nomen cum eis quattuor, quae proxime insequuntur, ab eadem manu minoribus litteris, tenuiter incisis et accurate στοιχηδὸν dispositis, scripta testantur K. et F. 27 Steph. Byz. Ἀρέθουσα πόλις Συρίας καὶ Θρᾴκης καὶ Εὐβοίας — τὸ ἐθνικὸν Ἀρεθούσιος. Paullo frequentior memoria fontis cognominis. Civitas, quae in prioris foederis tributorum laterculis nunquam commemoratur, non diu sui iuris fuisse videtur (Schaefer de soc. p. 9). 28 Byzantiorum exemplo hanc coniunctissimam cum iis civitatem ut societati accederet permotam esse recte statuit Schaefer de soc. p. 8; at non una cum eis, sed post Euboeenses (not. 26) demum accesserunt Perinthii, quorum nomen neglegenter incisum est iisdem fere ductibus ac Peparethiorum, Sciathiorum, Maronitarum, Diensium. K. F. 29 Cf. Diodor. XV, 30, 5: τῆς δ' ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐκπεμφθείσης δυνάμεως ἡγούμενος Χαβρίας — προσηγάγετο Πεπάρηθον καὶ Σκίαθον καί τινας ἄλλας (harum nomina v. 86—90 intercidisse videntur; Icum (v. 84) cave huc rettuleris, quia cum Euboeae civitatibus, non cum Peparethiis et Sciathiis (not. 26) simul eadem manu exaratum est Iciorum nomen) τεταγμένας ὑπὸ Λακεδαιμονίοις. Haec Chabriae expeditio ante auctumnum 377 a. Chr., quo Oreus tum frustra ab Chabria tentata defecit a Lacedaemoniis (Xen. Hell. V, 4, 57 sq.), facta est. Schaefer de soc. p. 9. 30 Hos quoque a Chabria, qui ab insulis ad Thraciae oram navigasset et deinde per Euboeam rediisset (not. 31) in societatem receptos conicit Sch. 31 Oppidum Euboeae prope Cenaeum promunturium situm (Διῆς ἀπὸ Κηναίου C. I. Att. I, 237, 25. 244, 81. 256, 49), quod rediens ab expeditione Chabrias Atheniensibus conciliasse videtur. Sch. 32 Cum Lacedaemoniorum classis inter Naxum et Parum a Chabria victa esset (mense Septembri 376 a. Chr. Schaefer Dem. I[2] p. 41), Parios accessisse coniecit Sch. de soc. p. 10. In dextra parte aliorum insulanorum, inprimis Naxiorum, nomina perierunt. 33 Athenarum Euboicarum (Ἀθῆναι Διάδες), oppidi prope Dium siti, cives. 34 ΠΑΛΛ lapis. Supplevi ex n. 54, 8. 30. Palaesciathiorum oppidum tum etiam fuisse apparet ex Scylacis loco illic allato. 35 Supplevit Rangabé. Etsi traditum non est, optimates tum separatos ab popularibus alicubi in agro Corcyraeo consedisse et rempublicam constitutam habuisse, tamen hoc necessario colligitur ex formula Κερκυραίων ὁ δῆμος (cf. v. 97. 98. n. 84[3]). Nam quae Busolt p. 742

de hac re protulit, futilia sunt. Corcyraei in societatem recepti sunt a Timotheo, cum is circa Peloponnesum navigasset sub finem Ol. 101, 1 (vere 375 a. Chr.). Quod Z. eos iam ante in societatem Atheniensium venisse sumpsit, id luculenter refutatum est a Sw. Sane decretum de eis simul cum Acarnanibus et Cephallenibus inscribendis (n. 83) non ante mensem Augustum factum est. Sed inde colligi non licet, ordinem temporum neglectum esse civitatibus Thraciae (v. 99—105) inter Corcyraeos et Acarnanas interpositis. Cum eodem fere tempore de civitatibus et quas Timotheus et quas Chabrias in societatem receperat inscribendis plebiscita fierent, in laterculo ordo temporum observatus est, quibus cuique civitati cum praetore Atheniensium de societate convenerat; statuemus igitur cum Schaefero, Timotheum prius quidem Corcyram pervenisse quam Chabriam Abdera, sed Acarnanas et Pronnos Cephalleniae aliquot mensibus post demum ad Atheniensium foedus accessisse. Ceterum lateris *b* nomina (v. 97—130) omnia eadem manu, quae nusquam in antica lapidis parte occurrit, accurate et venuste incisa sunt versibus eodem intervallo distantibus. Unum postremum Zacynthiorum nomen (v. 131—134) alii lapicidae minus sollerti debetur. F. 36 Et hos et qui sequuntur usque ad Dicaeopolitas (v. 105) Chabrias recepit vere anni 375 a. Chr. (Diodor. XV, 36, 4. Aeneas Tact. 15, 8. Schaefer de soc. p. 13 sqq. Dem. I² p. 43 sqq.). 37 Non societatem civitatium Chalcidicarum, sed Chalcidem oppidum ad Athon montem situm (Steph. Byz. s. v.) intellegendum monuit Sch. de soc. p. 15. 38 Δίκαια παρὰ Ἄβδηρα (C. I. Att. I, 243, 33. 34) intellegenda sunt, non altera eiusdem nominis civitas, colonia Eretriensium. 39 Cf. not. 35. 40 Diodor. XV, 36, 5 Τιμόθεος δὲ παραλαβὼν τὴν ναυαρχίαν καὶ πλεύσας εἰς τὴν Κεφαλληνίαν τάς τ' ἐν αὐτῇ πόλεις [immo Pronnos solos, cf. Xen. Hell. VI, 2, 33] προσηγάγετο καὶ τὰς κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν ὁμοίως ἔπεισεν ἀποκλῖναι πρὸς Ἀθηναίους. Ἀλκέταν τε τὸν Μολοττῶν βασιλέα φίλον κατασκευάσας, καὶ καθόλου τὰς πλείστας τῶν περὶ τοὺς τόπους ἐκείνους πόλεων ἐξιδιοποιησάμενος, ἐνίκησε — τοὺς Λακεδαιμονίους περὶ Λευκάδα. De Alceta eiusque filio Neoptolemo cf. Meier I p. 13 sqq. Schaefer Dem. II² p. 424 sqq. 41 Hic incisum fuit nomen, quod postea erasum est. Ordo nominum indicio est, illum auctumno 375 a. Chr. foederi accessisse, et suadet ut eius causam cum Alcetae et Neoptolemi coniunctam fuisse statuamus. Iam Xen. Hell. VI, 1, 7 Polydamanta Pharsalium haec dicentem facit: ὅτι καὶ ὑπήκοοι ἤδη αὐτῷ (Ἰάσονι τῷ Φεραίῳ) εἶεν Μαρακοὶ καὶ Δόλοπες καὶ Ἀλκέτας ὁ ἐν τῇ Ἠπείρῳ ὕπαρχος. Vix igitur Iasone invito Alcetas cum Atheniensibus foedus fecerit, ut consentaneum sit Iasonem ipsum tum illorum socium factum esse. Ac re vera auctumno 373 a. Chr. Iason et Alcetas Athenas pervenerunt ut Timotheo in iudicio adessent, quam per occasionem definite σύμμαχοι Atheniensium audiunt (Dem. XLIX, 10. 22). Ante annum 371 a. Chr. eum iam ab Atheniensium foedere defecisse probabile est propter rasuram; etenim neque Thebanorum, qui eo ipso anno desierunt Atheniensium socii esse, neque ullius ex eis civitatibus quae postea bello sociali defecerunt nomen deletum est. F. Oblocutus est Z. p. 365 sqq., qui hic Naxiorum potius nomen reponere iubet, sed argumentis utitur ex parte quidem non accommodatis ad persuadendum. 42 Quae sequuntur civitates partim in insulis maris Aegei (v. 112—122. 124. 126. 127) partim in littore Thraciae (v. 123.

125. 128—130) sitae, eas omnes a Timotheo inter mensem Aprilem 373 a. Chr., quo naves solverat, et Novembrem eiusdem anni, quo praetura se abdicare coactus est, in societatem receptas statuit Schaefer de soc. p. 16. 17 collatis locis Diodori XV, 47, 2 sqq. (qui vera falsis miscuit) et Xenophontis Hell. VI, 2, 12. 43 Hestiaeensium civitas Oreus (De nomine vide n. 245[1]) iam ante a Lacedaemoniis desciverat (not. 29), sed tum demum societati adscripta est. 44 Ignota civitas. 45 Chersonesi, cf. n. 145. 46 Διῆς ἀπὸ (ἐκ) τοῦ Ἄθω C. I. A. I, 240, 56. 243, 24. 244, 53. 257, 21. 47 Urbem in Thraciae ora prope Antisaram, e regione Thasi insulae, sitam (cf. n. 49) intellegendam esse vidit Schaefer de soc. p. 18; namque ex reliquis duabus cognominibus altera, Atheniensium colonia in Chersoneso sita (Νεάπολις ἀπ' Ἀθηνῶν C. I. A. I, 240, 29), tum non iam fuisse videtur, altera Pallenes paeninsulae, Mendaeorum colonia (C. I. A. I, 243, 3. 244, 42. 257, 14) ante Timothei bellum Olynthiacum in potestatem Atheniensium pervenire non potuit. 48 Cf. Xen. Hell. VI, 2, 2 ὁ δὲ (Τιμόθεος) ἅμα ἀποπλέων τοὺς τῶν Ζακυνθίων φυγάδας ἀπεβίβασεν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. De his exulibus Diod. XV, 45, 3 (qui eos perperam optimates fuisse narrat) haec habet: διαβιβασθέντες εἰς τὴν νῆσον ὑπ' αὐτοῦ κατελάβοντο χωρίον ὀχυρὸν παρὰ θάλατταν ὃ προσηγόρευον Ἀρκαδίαν. Frustra Νήλλῳ nomen coniecturis tentarunt homines docti. Arcadia ipsius castelli, Nellus montis, in quo exstructum erat, nomen fuisse videtur (Bursian Geogr. Gr. II p. 379), qua re simul explicatur articuli usus, qui offensioni fuit Meiero et Schaefero. Ceterum occupaverunt populares illum locum iam cum Timotheus ex mari Ionio rediret, vere 374 a. Chr., at in societatem recepti esse non possunt ante auctumnum 373, quia extremum locum tenent in sociorum laterculo.

---

81 Tabula marmoris Pentelici inventa inter theatrum Bacchi et odeum Herodis. Ed. Koehler C. I. Att. II p. 398 n. 17*b*. (Syll.[1] 64. E. L. Hicks Manual of Greek historical inscriptions p. 136 n. 79. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 96 n. 87).

[Ἀρ]ιστοτέλης ∴ Εὐφιλήτο
[Ἀχ]αρνεὺς ἐγραμμάτευε[ν].
[Ἐπ]ὶ Ναυσινίκο ἄρχοντος[1].
5 [Ἔδο]ξεν τῆι βολῆι καὶ τῶι δήμωι, Λεωντὶ[ς ‖ ἐπρυτ]άνευεν[2],

Litterae volgares Ionicae στοιχηδὸν dispositae praeter v. 1—3 maioribus litteris exaratos. 1 Ol. 100, 3 (378/7 a. Chr.). 2 Octavam prytaniam esse veri simile, septima posteriorem esse certum est. Nam Diodorus XV, 30, 1 post plebiscitum (Aristotelis, n. 80) quo vetiti essent Athenienses agros in sociorum terra acquirere, primos Euboeae populos praeter Hestiaeenses ad societatem accessisse narrat. K. Quae quin accurate relata sint, eo minus dubitare licet, quia eorum nomina in sociorum laterculo non simul cum plebiscito, sed postea incisa sunt (80[26]). Ante mensem Maium a. 377 a. Chr.

Ἀριστοτέλης ἐγραμμάτευ|[εν, τῶν π]ροέδρων ἐπεψήφιζεν Παντάρετο|[ς .....]ιεὺς· Πύρρανδρος[3] εἶπεν· περὶ ὧν λ|[έγοσιν] οἱ Χαλκιδῆς, προσαγ[α]γὲν αὐτὸς π|[ρὸς τὸν δ]ῆμον ἐς τὴν πρώτην
10 ἐκκλησίαν, γ||[νώμην] δὲ ξυμβάλλεσθαι τῆς βολῆς, ὅ[τι] δο|[κεῖ τῆ]ι βολῆι δέχεσθαι τὴν συμμαχία[ν] π|[αρὰ τῶν] Χαλκιδ[έω]ν τύχηι ἀγαθῆι, καθὰ ἐπ|αγγ[έλλον]τα[ι ο]ἱ Χαλκιδῆς. ὀμόσαι δὲ
15 τ[ὴ]ν | πό[λιν Χα]λκι[δεῦ]σ[ι]ν καὶ τὸς Χαλκιδέα[ς Ἀ]||θ[ηναίοι]ς, κα[ὶ ἀν]αγράψαι ἐστήλην λιθί[ν]|ηι κ[αὶ στ]ῆσα[ι Ἀθή]νησι μὲν ἐν ἀκροπόλ[ει, | ἐ]ν [δὲ Χαλ]κίδ[ι ἐν τ]ῶι ἱερῶι τῆς Ἀθηναί[α]ς [τ]ὸν ὅρκον] καὶ [τὰς σ]υνθήκας. εἶναι δὲ συ[νθ|ήκας Ἀθ]ηναίο[ις κ]αὶ Χαλκιδεῦσιν τάσ[δε]·
20 [Συμμαχ]ία Χαλ[κιδ]έων τῶν ἐν Εὐ[β]οίαι [καὶ | Ἀθηναί]ων· ἔχε[ν τὴ]ν ἑαυτῶν Χαλκιδέ[ας ἐλ|ευθέρ]ος ὄντα[ς καὶ] αὐτονόμος καὶ [ἀφορο|λογήτο]ς[4], μήτε φρορὰν ὑποδεχομένος [παρ' | Ἀθη-
25 ναίων[5] μ]ήτε φόρον φέροντας μήτε [ἄρχ||οντα παραδ]εχομένος[6] παρὰ τὰ δόγματ[α τῶ|ν συμμάχων· ἐὰν δέ] τις [ἴηι] ἐ[πὶ] πολέ-[μ]ω[ι ἐπ|ὶ τὴν χώραν--------]

Euboeenses foedus cum Atheniensibus fecisse Busolt, der zweite athenische Bund p. 745 ex eis quae de Chabriae expeditione narrantur (Diod. XV, 30, 2) collegit. Ante Iulium mensem utique, Nausinico etiamtum archonte, factum esse hic titulus indicat. 3 Pyrrhander Anaphlystius summo studio societatis rebus promovendis se dedisse videtur, id quod praeter hanc rogationem duae legationes, Byzantiaca (79, 20) et Thebana (80, 76) testantur. Tum nondum provecta aetate fuisse videtur, quippe qui a. 330 a. Chr. etiam superstes fuerit (Aesch. III, 139). De reliquis eius rebus cf. A. Schaefer Dem. I² p. 143. 4 Supplevi, nequaquam intolerabile ratus eandem rem bis commemorari. Idem enim etiam in praeceptum de praefectis Atheniensium non recipiendis cadit, quod sine dubio iam libertatis et autonomiae iure continetur. 5 Supplevi. 6 Ex 80, 22 supplevi; in praepositione variari v. 23 docet, neque παραδέχεσθαι huic loco non convenit.

---

82 Tabula marmoris fracta supra, inventa in arce Athenarum. Edd. Mylonas Bull. de corr. Hell. XII (1888) p. 138 n. 6. Lolling Sitzungsber. der Ak. d. W. zu Berlin 1888 p. 243 (Koehler C. I. A. IV, 2 p. 10 n. 18*b*. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 97 n. 88). Cf. quae disp. W. Judeich Kleinas. Studien p. 269. E. Szanto Mitth. des Inst. zu Athen XVI (1891) p. 30 not. 1. A. Wilhelm ibid. XVII (1892) p. 191 n. 2. H. Swoboda Rh. Mus. XLIX p. 342.

| Ἔδοξεν τῆι βολῆι καὶ τῶι δήμωι· --|..ὶς ἐπρυτ]άνευεν, Καλ-
[λ..... Ἀλω]|πεκῆθεν ἐγραμμάτευεν, Σίμω[ν.....]|ιος ἐπε-
στάτε· Ἀστύφιλος εἶπεν· περὶ | ὧν οἱ Μηθυμναῖοι[1] λέγοσιν,
5 ἐπειδ||ὴ σύμ(μ)αχοί εἰσιν[2] καὶ εὖνοι τῆι πόλη|ι[3] τῆι Ἀθηναίων
Μηθυμναῖοι, ὅπως ἂν | καὶ πρὸς τὸς ἄλλος συμμάχος τὸς Ἀθ|η-
ναίων ἦι αὐτοῖς ἡ συμμαχία, ἀναγρ|άψαι αὐτὸς τὸν γραμματέα
10 τῆς βολῆ||ς, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι ἀναγ|εγραμμένοι εἰσίν[4].
ὀμόσαι δὲ τὴν πρ|εσβείαν τῶν Μηθυμναίων τὸν αὐτὸν | ὅρκον,
ὅμπερ καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι | ὤμοσαν, τοῖς τε συνέδροις τῶν
15 συμμ||άχων καὶ τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς | ἱππάρχοις. ὀμόσαι δὲ
τοῖς Μηθυμνα|ίοις τός δε συνέδρος[5] τῶν συμμάχω[ν] | καὶ τὸς
20 στρατηγὸς καὶ ἱππάρχο|ς κατὰ ταὐτά. ἐπιμεληθῆναι δὲ Αἴ[σι]||μον
καὶ τὸς συνέδρος τὸς ἐπὶ τῶν [νε]||ῶν[6] ὅπως ἂν ὀμόσωσιν αἱ
ἀρχαὶ αἱ Μ[ηθ]|υμναίων καθάπερ οἱ ἄλλοι σύμμαχο[ι.] | ἐπαινέσαι
δὲ τὴμ πόλιν τὴν Μηθυμν|αίων καὶ καλέσαι τὸς πρέσβεις τῶν ||
25 Μηθυμναίων ἐπὶ ξένια.

Litterae volgares Ionicae dispositae στοιχηδόν. 1 Legati Methymnaeorum anno 378/7 a. Chr. Athenas missi. 2 Iam ante illam legationem Methymnaei separatim cum Atheniensibus foedus fecerant, sed nunc petunt ut cum reliquis omnibus Atheniensium sociis una societate comprehendantur et in eadem tabula inscribantur (v. 6 sqq.). 3 Cf. 49[8]. 4 Cf. 80, 81. 5 Ei, qui tum Athenis congregati erant. W. 6 Hi alii sunt ac qui v. 14. 16 commemorantur, missi cum Aesimo Atheniensi (cf. 75[7]) ad id ipsum, ut Methymnaeos iureiurando adigerent. Cum aliorum conatus aut propter sermonis leges ferri nequirent (τῶν [Χί]ων Sz.) aut lacunae ambitum excederent (τῶν [τόπ]ων M., τῶν [ὅρκ]ων J.), veram lectionem restituerunt W. et K.

---

83 Fragmenta duo tabulae marmoris Pentelici, inventa in arce. Dextrum (*a*) edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 158. Rangabé Ant. Hell. 382, utrumque ex suis apographis Koehler C. I. Att. II 49 (Syll.[1] 65. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 148 n. 83). Cf. quae de titulo exposuerunt M. H. E. Meier, Comm. epigr. I p. VII. A. Schaefer de sociis p. 12. Postea duo alia fragmenta repperit Lolling, quae minusculis litteris edidit ipse Δελτίον ἀρχ. 1888 p. 174, maiusculis ex illius apographo Koehler C. I. Att. IV, 2 p. 13.

[Φ]ιλοκλῆς Ω[----- ἐγραμμάτευεν].

[Ἐ]πὶ Ἱπποδάμα[ντος ἄρχοντος[1], ἐπὶ τῆς .....ίδος δ|ευ]τέρας πρυταν[είας[2], ἦι Φιλοκλῆς Ὠ.....|. ἐ]γραμ(μ)άτευε,

5 ἔδο[ξε τῆι βολῆι καὶ τῶι δήμω]ι· Κρ[ιτ||ί]ος εἶπε· περὶ ὧν λέ-
[γοσιν ἐν τῆι βολῆ]ι οἱ π[ρ]έσβ[ε|ς] τῶν Κερκυραίων καὶ τ[ῶν
Ἀκαρνάνων κα]ὶ τῶν Κεφα[λ|λ]ήνων[3], ἐπαινέσαι μὲν τ[ὸς πρέσ-
βες Κερκ]υραίων [κ]α|ὶ Ἀκαρνάνων καὶ Κεφαλ[λήνων, ὅτι εἰσὶ
ἄν]δρες [ἀ]γα[θ]||οὶ περὶ τὸν δῆμον τὸν [Ἀθηναίων καὶ τὸς] συμ-
10 μάχος [κ]||αὶ νῦν καὶ ἐν τῶι πρόσ[θεν χρόνωι· ὅπως δ'] ἂν πραχ-
θε[ῖ] | ὧν δέονται, προσαγαγε[ῖν αὐτὸς ἐς τὸν δ]ῆμον, γν[ώ]μ[η]|ν
δὲ ξυμβάλλεσθαι τῆς β[ολῆς, ὅτι δοκεῖ] τῆι βουλῆ|ι, ἀνα(γ)ράψαι[4]
τῶν πόλεων τ[ῶν ἡκουσῶν τὰ ὀ]νόματα [ἐ]ς | τὴν στήλην τὴν
15 κοινὴν τῶ[ν συμμάχων τὸν] γραμμα[τ]έ||α τῆς βουλῆς. καὶ ἀπο-
δῦνα[ι τὸς ὅρκος τα]ῖς πόλε[σι] | ταῖς ἡκόσαις τὴν βουλὴν [καὶ
τὸς στρατηγὸς καί το]|ὺς ἱππέας· καὶ τὸς συμμάχ[ους[5] ὀμνύναι
τὸν αὐτὸν ὅρ]||κον[6]. πραχθέντων δὲ τούτ[ων . . . . . .
καθ' ὅ]τι ἂν δόξει τῶι κοινῶι [τῶν συμμάχων, πέμψαι[7] τὸς
20 ἀπ]||οληψομένος τὸς ὅρκο[ς παρὰ τῶν πόλεων[8] τὸς καὶ ἀνα]|γρα-
φη[σομέν]ο[ς][9] εἰς τ[ὴν] σ[τήλην τὴν κοινὴν οὗ[10] οἱ σύμ]||μαχοι
ἐ[γγ]εγραμ(μ)ένοι εἰσίν. π[έμψαι δὲ καὶ συνέδρο]||ς τῶν πόλεων
ἑκάστην ἐς τὸ συ[νέδριον τῶν συμμάχω|ν] κατὰ τὰ δόγματα
25 τῶσσυμάχω[ν[11] καὶ τὸ δήμο τὸ Ἀθην||αί]ων[12]. περὶ δὲ τῶν
Ἀκαρνάνων σ[κέψασθαι κοινῆι μετ|ὰ Α]ἰσχύλο [καὶ] Ε[ὐ]άρχο
καὶ Εὐρυ[----- καὶ ----|..]ος καὶ [. . . . . κα]ὶ Ῥυσιά-
δ[ο---------|...]ντ----

Litterae volgares Ionicae στοιχηδὸν dispositae praeter v. 1, qui maiores litteras habet. 1 Ol. 101, 2 (375/4 a. Chr.). 2 Mense Augusto aut Septembri 375 a. Chr. 3 Cf. 80, 97. 106. 4 ΑΝΑΙΡΑΨΑΙ. 5 Sociorum reliquorum qui Athenis sunt synedri eadem iurare iubentur Corcyraeis, Acarnanibus, Cephallenibus ac senatus, praetores, equites Atheniensium. 6 Supplevi. 7 Supplevi. 8 Supplevi. 9 Utrum hoc ad τοὺς ἀποληψομένους an ad τοὺς ὅρκους spectet, ambigas. In tabula n. 80 sane nunc neque nomina eorum qui socios iureiurando adegerunt neque iurisiurandi formula leguntur; sed lapis infra mutilus est. At Corcyraeorum iusiurandum in alio lapide (n. 84) est, quare nescio an praestet ad homines qui iusiurandum acceperunt verba referre. 10 Supplevi. 11 Cf. τῶσσυμπάντων n. 10, 41. 12 Supplevi coll. n. 84, 34. Sane alibi accuratius distinguuntur ψηφίσματα Atheniensium et δόγματα sociorum: sed hic ubi haec duo genera decretorum una comprehenduntur, idem nomen de utrisque usurpatum nullam habet offensionem.

---

84 Tabula marmoris Pentelici ab inferiore parte fracta cum anaglypho, inventa inter theatra Bacchi et Herodis. Ed. Koehler

C. I. Att. II p. 398 n. 49 *b*. Lapide perpurgato multo plenius P. Foucart Bull. de corr. Hell. XIII (1889) p. 354 (Koehler C. I. Att. IV, 2 p. 14. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 5 n. 9). Cf. quae de titulo exposuit H. Swoboda Mus. Rhen. XLIX p. 324 sqq.

Συμμαχία Κορκυραίων καὶ Ἀθηναίων[1] ε[ἰ]ς | τὸν [ἀεὶ] χρόνον[2]· ἐάν τις ἴηι [ἐπὶ] πολέμωι ε[ἰ]ς τ[ὴ]γ χώραν τὴγ Κορ[κυ]ραίων ἢ
5 ἐπὶ τὸν δῆ||[μ]ον[3] τὸγ Κορκυραίων, βοηθεῖν Ἀθηναίος π||αντὶ σθένει, καθ' ὅτι ἂν ἐπαγγέλλωσιν Κο|ρκυραῖοι, κατὰ τὸ [δυ]νατόν[4]· καὶ ἐάν τις ἐπ|ὶ τὸν δῆμον[5] τὸν Ἀθηναίων ἢ ἐπὶ τὴγ χώραν | τὴν Ἀθηναίων ἐπὶ πολέμωι ἴηι ἢ κατὰ γῆ[ν] | ἢ κατὰ θάλατταν, βοηθεῖν
10 Κορκυραίος π[α]||ντὶ σθένει κατὰ τὸ δυνατόν, καθ' ὅτι ἂν [ἐ]π|αγγέλλωσιν Ἀθηναῖοι. πό[λ]ε[μ]ον δὲ καὶ εἰ|ρήνην μὴ ἐξεῖναι Κ[ορκυρ]αίοις ποιήσασ|θαι [ἄ]νευ Ἀ[θηναίων] καὶ [τοῦ π]λήθους τῶν σ|υμμάχων· ποιεῖν δὲ κα[ὶ] τἆλλα κατὰ τὰ δόγ||ματα τῶν συμμάχων. Ὅρκος·
Βοηθήσω Κορκυραίων τῶι [δή]μωι παντὶ σθ|ένει κατὰ τὸ δυνατόν, ἐάν [τ]ις ἴηι ἐπὶ πολ|έμωι ἢ κατὰ γῆν ἢ κατὰ θά[λα]τ-
20 ταν ἐπὶ τὴγ χ|ώραν τὴν Κορκυραίων, καθ' [ὅ]τι ἂν ἐπαγγέλ||λωσι Κορκυραῖοι. καὶ περὶ πολέμου καὶ ε|ἰρήνης πράξω καθ' ὅτι ἂν τῶι πλήθει τῶν σ|υμμάχων δοκῆι, καὶ τἆλλα ποιήσω κατὰ [τὰ | δ]όγματα τῶν συμμάχων. [πο]ή[σω] ταῦτα νὴ τὸ|[ν] Δία καὶ τὸν
25 Ἀπόλλω καὶ τὴν [Δ]ήμητρα. [ε]ὸο||[ρ]κοῦντι μέμ μοι εἴη πο[λλ]ὰ καὶ ἀγ[α]θά, ε[ἰ δέ | μή,] τἀναντία.

Litterae Ionicae volgares dispositae στοιχηδόν. 1 Cf. n. 83. Post iusiurandum utrimque datum, i. e. postquam homines qui illic v. 20 Corcyram ire iubentur Athenas redierunt, haec incisa sunt. F. 2 Hoc quinto a. Chr. n. saeculo etiamtum inauditum, quarto volgare est. Cf. n. 77[3]. P. Graetzel, de pactionibus inter Graecas civitates p. 62. 3 Cum in reliquis eiusdem generis et aetatis foederibus (not. 4) simpliciter populi nomen ponatur (ἐάν τις ἴηι ἐπὶ Βοιωτούς sim.), hic δῆμος commemoratur quia Corcyraeorum respublica tum factionibus lacerabatur; quicunque igitur sive civis sive peregrinus populare imperium evertere conabatur, contra eum Corcyraeos adiuvare debebant Athenienses. F. 4 Idem est argumentum foederum anno 395 a. Chr. cum Boeotis (n. 61) et Locris (C. I. Att. II, 7), anno 387 a. Chr. cum Chiis (n. 75) initorum, idemque etiam in illa societatis Atheniensium cum permultis civitatibus maritimis anno 378/7 a. Chr. constitutae tabula legitur (n. 80, 46 sqq.). F. 5 Aut aequabilitatis causa hic quoque populi mentio fit (not. 3) aut Athenienses iam tum cavendum existimabant ne paucorum imperium aut unius dominatio apud ipsos constitueretur, ut aliquot annis post certe multo distinctius caverunt in foederibus factis cum Peloponnesiis (n. 105, 25 sqq.) et cum Thessalis (n. 108, 28).

[Βοηθήσω Ἀθη]ναίων τῶι [δ]ήμωι[6] [παν]τὶ σθ[ένει | κατὰ τὸ
δυν]ατόν, αἴ κά τις[7] [ἐπίηι ἐπὶ πο|λέμωι ἢ κατὰ γ]ῆν ἢ κατὰ
30 [θ]άλασσ[αν ἐπὶ τὴν ‖ χώραν τὴν Ἀθην]αίων καθ' ὅτι κ' ἐπαγ-
[γέ]λλω|[ντι Ἀθηναῖ]οι, καὶ περὶ πολέμ[ο]υ κ[αὶ εἰρ]ή|[νης πράξω
καθ' ὅτ]ι κ[α] Ἀ[θ]ηναίο[ι]ς κ[α]ὶ [τῶι] π|[λήθει τῶν συμμάχ]ων
[δο]κῆι, κ[αὶ τἆ]λλ[α] ποι|[ήσω κατὰ τὰ δόγματα] τὰ Ἀθηνα[ί]ων[8]
35 κα[ὶ τῶ]ν ‖ [συμμάχων. ποιήσω ταῦ]τα ν[αὶ τ]ὸν Δία, [να]ὶ |
[τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὰν Δά]ματ[ρα]. εὐορκ[έο]ν|[τι μέμ μοι εἴη
πολλὰ καὶ ἀγαθά,] εἰ δὲ μή, [τὰ|ναντία].

6 In hac formula nonnulla insunt Attica (cf. v. 29 [γ]ῆ]ν. v. 31 [εἰρ]ή[νης]), quae sine dubio aut lapicidae Atheniensi aut eius qui illi exemplar tituli tradidit incuriae accepta referuntur; nam ex aliis (not. 7) apparet, Dorica dialecto qua Corcyraei iurantes usi erant etiam hoc exemplum incidi debuisse. 7 Particula Dorica κα etiam v. 30 fuit. Praeterea vocalis ᾱ servata erat v. 36 in nomine [Δά]ματ[ρα], et contractionem vitatam esse in εὐορκ[έο]ν[τι] certe probabile est collato [εὐ]ο[ρ]κοῦντι v. 24. 8 Cf. 83 12.

85 Basis marmoris Pentelici in duas partes fracta, inventa prope Parthenona. Partem dextram (*b*) edd. Rangabé Ant. Hell. 1099 (Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 2704), sinistram (*a*) Pittakis Ἐφ. 3598 (H. Brunn Bullettino dell' inst. arch. Rom. 1860 p. 52), utramque coniunctam H. Heydemann Hermae IV p. 385 (Syll.[1] 66). Ex suo apographo Koehler C. I. Att. II, 1360. Cf. quae adnotavit A. Michaëlis Mitth. des arch. Inst. I p. 298.

a	*b*
Κόνων Τιμ|[ο]θέο.	Τιμόθεος Κόνω[νος].

Litterae Ionicae volgares. Paus. I, 24, 3: ἐνταῦθα καὶ Τιμόθεος ὁ Κόνωνος καὶ αὐτὸς κεῖται Κόνων. Ante haec verba commemoratur Γῆς ἄγαλμα ἱκετευούσης ὗσαί οἱ τὸν Δία; ac fragmentum *a* inventum est prope titulum rupi incisum Γῆς καρποφόρου κατὰ μαντείαν (C. I. Att. III 166), septentrionem versus a Parthenone, e regione septimae ab occasu columnae. Quando hae Cononis Timotheique statuae erectae sint, ignoratur. Aliae eorundem imagines in foro erant (Corn. Nep. Timoth. 2. Paus. I, 3, 2), atque Timotheo quidem διὰ τὸν περίπλουν τὸν ἐς Κέρκυραν eum honorem tributum refert Aeschines III, 243.

86 Fragmenta duo tabulae marmoris Pentelici; superius opisthographum (v. 1—40 in fronte *a*, 110—150 in aversa parte *c*), Athenis in Britanniam translatum (Marmor Sandwicense). Ed. J. Taylor, Cantabrigiae 1743, cum tabula aeri incisa, deinde post alios, Fourmonti schedis usus, Boeckh C. I. G. 158. Staatsh. der Ath. II² p. 78 sqq. (Syll.¹ 70. Ch. Michel Rec. p. 450 n. 577). Lapide denuo collato E. L. Hicks Manual of Gr. hist. inscr. p. 142 n. 82. Ex huius exemplo ectypoque chartaceo ed. Koehler C. I. Att. II, 814. Inferius fragmentum, quod in fronte (*b*) versus 41—109 continet, cum postica pars fracta esse videatur, ad ripas Ilissi erutum in hypogaeis musei archaelogici exscripsit Koehler et illi adiunxit (Cf. G. Gilbert, Deliaca, Gottingae 1869 p. 36 sqq.).

a

[Θ]εο[ί.] | Τάδε ἔπραξαν Ἀμφικτύονες[1] Ἀθηναίων ἀπὸ Καλλέο ἄρχοντος[2] μέχρ|ι τοῦ Θαργηλιῶνος μηνὸς τοῦ ἐπὶ Ιπποδάμαντος

Litterae Ionicae volgares στοιχηδὸν dispositae. 1 Amphictyones magistratus erant penes quem rerum sacrarum Apollinis Delii administratio esset; commemorantur ab Athenaeo IV p. 173 b. Praeter Athenienses etiam Andrios fuisse v. 62. 74 docent, sed ei neutiquam aequo iure cum Atheniensibus collegio interfuerunt; etenim hic Atheniensium Amphictyones soli rationem reddunt, et titulus Delius Bull. corr. Hell. VIII (1884) p. 394 n. 7 [Οἱ Ἀ]μφικτύονες καὶ ὁ γραμματεὺς οἱ [ἐπ]ὶ Νικομάχου ἄρχοντος (341/40 a. Chr.) ἀνέθεσαν, Φανόμαχος Χαρμίδου Σουνιεύς, Πυθόδωρος Νικοστράτου Ἀχαρνεύς, Εὐπόλεμος Εὐθυμενίδου Μυρρινούσιος, Χαιρίας Ἑ(υ)ορτίου Ἀναφλύστιος, Ἀρχένεως Διφίλου Προσπάλτιος, Τεισιάδης Τεισίππου Σφήττιος amphictyonum nomine solos Athenienses indicat, sive non iam fuerunt eo tempore in collegio Andrii, sive adeo exiguae eorum partes, ut re vera ministri potius quam collegae illorum essent. Hic magistratus igitur tum demum restitui potuit, cum rerum sacrarum Apollinis Delii Atheniensium esset; quod Cratete archonte (a. 434/3 a. Chr.) iam ita se habuisse testatur C. I. Att. I, 283. Ac belli Peloponnesiaci aetate iam fuisse amphictyonas Atheniensium discimus ex titulo Delio Bull. de corr. Hell. VIII (1884) p. 283 n. 1, 8 ἐπὶ Γλαυκίππου Ἀθηνησι ἄρχοντος. Post pugnam apud Aegospotamos expulsis cleruchis et antiquis civibus restitutis (cf. n. 60) sine dubio etiam hoc institutum cessavit, sed Atheniensium opibus in mari Aegaeo crescentibus quarto saeculo restitutum est sive Nausinico archonte (378/7 a. Chr.) sive aliquot annis ante. Quinque una amphictyones fuisse cum uno scriba et titulus Delius supra allatus et tabulae huius v. 60 sqq. docent. Ac cum inter illos quinque qui anno 374/3 fuerunt tres iam per triennium superius eodem magistratu functi sint (cf. not. 9), omnium maxime probabile est, quadriennium legitimum fuisse magistratus spatium sed causa nescio qua factum esse, ut Idiotes Theogenis f. Acharnensis (not. 7) per biennium, Sosigenes Sosiadis f. Xypetaeo per annuum

ἄρχοντος[3] Ἀθήνησι, | ἐν Δήλωι δὲ ἀπὸ Ἐπιγένος ἄρχοντος μέχρι
5 τῶ Θαργηλιῶνος μηνὸς[4] ‖ τὸ ἐπὶ Ἱππίο ἄρχοντος, χρόνον ὅσον
ἕκαστος αὐτῶν ἦρξεν[5], οἷς Διό|δωρος Ὀλυμπιοδώρο Σκαμβωνίδης
ἐγραμμάτευεν[6], ἀπὸ Χαρισάνδρ|ο ἄρχοντος Ἰδιώτης Θεογένος
Ἀχαρνεὺς[7] μέχρι τῶ Ἑκατομβαιῶνο|ς μηνὸς τῶ ἐπὶ Ἱπποδάμαν-
τος ἄρχοντος, Σωσιγένης Σωσιάδο Ξυπε|ταιὼν ἐνιαυτὸν ἐπὶ
10 Καλλέο ἄρχοντος[8], Ἐπιγένη[ς Μ]εταγένος ἐκ Κο‖ίλης, Ἀντίμαχος
Εὐθυνόμο Μαραθώνιος, Ἐ[π]ικρά[τη]ς Μενεστράτο Π|αλληνεύς[9].
Αἶδε τῶν πόλεων τ[ὸ] τόκο ἀπέδο[σ]αν[10]·
Μυκόνιοι· ΧΗΗ[Ⅎ]Δ
Σόρ|ιοι· ΧΧΗΗΗ
Τήνιοι· Τ

modo tempus in magistratu maneret. Sed ut omnia reliqua bene inter se conveniunt, sic quae v. 6—11 leguntur, per triennium 377/6—375/4 a. Chr. quoque tempore non quinos, sed quaternos una amphictyonas fuisse indicant, quod quomodo expediam non habeo. 2 Ol. 100, 4 (377/6 a. Chr.). 3 Ol. 101, 2 (375/4 a. Chr.). Hae igitur trium annorum, ex quibus tertius non plenus est, rationes sunt (Cf. not. 10). 4 Thargelionem quintum anni Deliaci a bruma incipientis mensem esse ex ineditis hieropoeorum Deliorum tabulis demonstravit Th. Homolle, Bull. de corr. Hell. V (1881) p. 25 sqq. 5 De amphictyonibus intellexit B., de archontibus G. At in trita illa ratione annos civiles archontum nominibus significandi tale additamentum supervacaneum est et plane inauditum. Quod contra de amphictyonibus apparet sic dici propter Idioten (not. 7) et Sosigenem (not. 8), qui non per totum quinquennium munere functi erant. 6 Unus per totum quadriennium scriba fuit; cf. v. 58. 59. Quae sequuntur, iniuria a B. et G. ad scribas relata, ad amphictyonas potius spectant. 7 Hunc anno 374/3 a. Chr. non iam in magistratu fuisse produnt v. 60 sqq.; apparet igitur et quae antecedunt ἀπὸ Χαρισάνδρου ἄρχοντος et quae subsequuntur μέχρι τοῦ Ἑκατομβαιῶνος μηνὸς τοῦ ἐπὶ Ἱπποδάμαντος ἄρχοντος ad idem Idiotae nomen spectare. Mensis nominatur, quia μέχρι Ἱπποδάμαντος ἄρχοντος ambiguum esset. 8 Ad Sosigenem, non ut in proëcdosi feceram ad Epigenem, haec referenda esse docent v. 60 sqq., ubi [Ἐπιγένης Μεταγένους ἐκ Κοί]λης etiamtum inter amphictyonas est, Sosigenes non item. Additamentum ἐνιαυτόν hoc solo loco usurpatum sufficit ad demonstrandum, legitimum huius magistratus tempus annuo spatio longius fuisse. 9 Cf. n. 88, 15. Quarto anno (v. 60 sqq.) Epigenes, Antimachus, Epicrates etiamtum inter amphictyonas sunt, in Idiotae (not. 7) et Sosigenis (not. 8) locum successerunt Nicomenes Hieronis f. Halaeensis et Oënsis quidam, cuius nomen intercidit. 10 Sequuntur v. 11—55 reditus et expensae triennii Ol. 100, 4—101, 2, deinde quarti anni 101, 3 v. 56—109, denique residuae usurae et vectigalia totius quadriennii v. 110—150. Cur quarti anni rationes a prioribus tribus separentur, Boeckhius coniectura ingeniosa expedire conatus est (not. 19).

Κεῖοι· [𐅄ΗΗΗ]Η𐅄ΔΔΙΙΙΙΙC
Σερίφιοι· Χ𐅅Η
Σίφνιοι· | XXXH𐅄ΔΔΔΔΙΙΙΙ
Ἰῆται· 𐅅ΗΗΗ
[Πάριο]ι[11]· XX𐅅ΗΗΗΗ𐅄ΔΔ
Οἰναῖοι ἐξ Ἰκάρο· X|XXX
Θερμαῖοι ἐξ Ἰκάρο· ΗΗΗ[Η]
15 [Κ]εφάλαιον τόκο παρὰ τῶν πόλεων· ΤΤΤ‖[Τ]XXX𐅅ΗΗ
ΗΗ𐅄ΔΔΔΔΙΙΙΙC
Οἵδε τῶν ἰδι(ωτ)ῶν[12] τὸ τόκο ἀπέδοσαν·
Ἀρίστω|[ν] Δήλιος ὑπὲρ Ἀπολλοδώρο Δηλίο· 𐅅ΗΗΗΗ
Ἀ[ρ]τυσί[λ]εως[13] Δήλιος ὑπὲρ | Γλαυκέτο Δηλίο· 𐅅ΗΗ
Ὑψοκλέης Δήλιος· ΗΗΗ
Ἀγασ[ι]κλέης Δήλιος ὑπ|ὲρ Θεοκύδος Δηλίο· ΗΗΔ..
Θεόγνητος Δήλιος ὑπὲρ Ὑψοκλέος Δηλί|[ο·] ΗΗΗΔΙΙΙΙ
Ἀντίπατρος Δήλιος ὑπὲρ Ὑψοκλέος Δηλίο· ΗΗ𐅄ΔΔ
20 ΔΓΙΙ‖[ΙΙ]Ι
Πολυ....ς[14] Τήνιος ὑπὲρ Μ...μένος[15] Τηνίο· ΗΗΗΗ
Λευκῖνος Δήλι|ος ὑπὲρ Κλετάρχο Δηλίο· 𐅅ΗΗ[ΗΔ]
ΔΔΔ
Λεωφῶν Δήλιος ὑπὲρ Πιστοξέ|νο Δηλίο· ΗΗΗ𐅄
Πατροκλέης Δ[ήλ]ιος ὑπὲρ Ὑψοκλέος Δηλίο· ΗΗΗ
Ἀρισ|τείδης Τήνιος ὑπερ Οἰνάδο Τηνίο· ΗΗΔ
[Κ]εφάλαιον τόκο παρὰ τῶν ἰ|[δ]ιωτῶν· 𐅄ΗΗΗΔΔΓ
25 Εἰσεπράχθη μηνυθὲν ἐκ τῶν Ἐπισθένος Δηλίο· ΗΗ‖[Η]
𐅄ΔΔΔ
ε[ἰ]σεπράχθη μηνυθὲ[ν] παρὰ Πύθωνος Δηλίο· XH
ἐκ τῶν ἐνεχύρ|ων τῶν ὠφληκότων τὰς δίκα[ς] τιμῆς
κε[φ]άλαιον· Χ𐅅ΗΗΗΔΔΔΔΓ
μισθώ|σεις τεμενῶν ἐξ Ῥηνείας ἐπὶ ἀρχόντων Ἀθήνησι
Χαρισάνδρο, Ἱππ|οδάμαντος[16], ἐν Δήλωι δὲ Γαλαίο,
Ἱπ[πί]ο· ΤΤΧΗΗ[Δ]Δ
μισθώσεις τεμενῶ|ν ἐγ Δήλο ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀρχόντων·
XXΗΗΗΗ𐅄ΔΔΔΙΙΙΙ

---

11 Supplevit Taylor. 12 ΙΔΙΩΝ lapis manifesto errore. 13 Supplevit Taylor coll. Athen IV p. 173a καλοῦνται δὲ καὶ μέχρι νῦν τινες αὐτῶν Χοίρακοι καὶ Ἀμνοὶ καὶ Ἀρτυσίλεω καὶ Σήσαμοι καὶ Ἀρτυσίτραγοι καὶ Νεωκόροι καὶ Ἰχθυβόλοι. 14 Πολύ[δωρο]ς Taylor. Sed etiam Πολυ[κλέη]ς suppleri posse monuit B. 15 Μ...ΜΕΝΟΣ Taylor, ...ΘΕΝΟΣ Fourmont.

30 οἰκιῶν μισθώ‖σεις ἐπὶ Ἱπποδάμαντος[17] ἄρχοντος Ἀθή-
νησι, ἐν Δήλωι δὲ Ἱππίο· ΗΗ[Ⓜ]|[Δ]ΔΔΔΓΙΙ
Λήμματος κεφάλαιον· [Ⓜ]ΤΤΤΧΧΧΧ[Ⓜ]ΗΔΔΔΔΙΙ
ΙΙΙΙC
Ἀπὸ τότο[18] | τάδε ἀνηλώθη[19]·
στέφανος ἀριστεῖον τῶι θεῶι, καὶ τῶι ἐργασαμένω|ι
μισθός· Χ[Ⓜ]
τρίποδες νικητήρια τοῖς χοροῖς καὶ τῶι ἐργασαμέν|ωι
μισθός· Χ
ἀρχεθεώροις[20]·.Τ
35 εἰς κομιδὴν τῶν θεωρῶν καὶ τῶν χορῶ‖[ν] Ἀντιμάχωι
Φίλωνος Ἑρμείωι[21] τριηράρχωι· ΤΧ ⁝
ἀριθμὸς βοῶν τῶν ε|[ἰς τὴ]ν ἑορτὴν ὠνηθέντων· ΗΓΙ
ΙΙΙ[22] τιμὴ τότων· ΤΧΧΗΗΗΗΔΓΙΙΙΙ

---

16 Si sumas Nausinico demum archonte Athenienses rerum Deliarum regimen recuperasse (not. 1), ut Calleae annus primus sit eorum administrationis, facillime explicatur, cur huius anni nullae perscribantur usurae nullaque vectigalia. Quod frustra expedire conati sunt Boeckhius p. 95 et Gilbertus p. 37. 17 Hic ne anni Ol. 101, 1 quidem vectigalia comparent. Scilicet eo demum anno publicatis bonis Deliorum quorundam domus eorum in dominium dei pervenerunt (v. 140 sqq.). 18 Cf. Meisterhans Grammatik der att. Inschriften ed. 2 p. 49 not. 435, qui docet singillatim veram diphthongum iam inde ab anno 440 a. Chr. simplici littera Ο indicari. Sed multo frequentior hic error est proximo ante medium saeculum quartum tempore (τότων 86, 36. Ὀ 101, 57. ὀκ 86, 111. 115. 120. ὀδένα 101, 58. ὀδεμιᾶι 101, 63. Ἰολιητῶν 101, 6. 31. Ἰολιήτας 101, 9). Perraro etiam inferiore aetate invenitur (ΟΔΕ i. e. οὐδέ infra n. 149, 11). 19 Impensae factae in ferias quinquennales Apollinis Delii Thargelione mense, cuius septimus dies dei natalis putabatur, actas. Qua de causa factum videtur, ut redituum prioris triennii rationes non ad ipsum anni Ol. 101, 2 finem, sed ad Thargelionem mensem deducerentur. At tertio Olympiadis cuiusque anno magna Delia celebrabantur (Thuc. III, 104, 2), ita ut in Socratidis, non Hippodamantis annum inciderent. Quare B. coniecit, lege cautum fuisse, ut eae modo pecuniae consumerentur in feriarum apparatu, quae integro anno ante iam in aerario essent. Sane sic ne ab eodem quidem amphictyonum collegio impensae factae sunt, quod has annorum 100, 4—101, 2 rationes reddit; sed ut rationem constare appareat, statim expensarum pecuniarum tabula adiungitur (Cf. n. 181 2); neque neglegendum est passivum ἀνηλώθη, quo non enuntiatur ab ipsis qui acceperint haec expensa esse. 20 ἀρχιθέωρος sive ἀρχεθέωρος princeps theororum est. De Niciae architheoria Deliaca (Ol. 90, 3. 418/7 a. Chr. B.) cf. Plut. Nic. 3. Qui fiat, ut hic plures sint, latet. 21 Nepos videtur Antimachi Hermei n. 37, 43. 45. 47. B. 22 De hecatomba monuit

πέταλ|[α χρυσ]ᾶ[23] καὶ χρυσωτεῖ μισθός· Η ΔΔΓ.
εἰς τὰ προθύματα τῆς ἑορτῆς | [. . .]
[κομ]ιδὴ τῶν τριπόδων καὶ τῶν βοῶν [κα]ὶ πεντηκοστὴ[24]
καὶ τρο[φα|ὶ τοῖς βουσ]ὶ καὶ ξόλων τιμὴ τῶν ἐπ[ὶ[25]
40 . . . . . .]ν τιμ[ὴ . .‖. . . . . .] καταλλ
---

b

---------- σ. . . . . | . . . . . .
. . . . . σαι . . . . . | . . . . . .
, ... ννε . . . . . | . . . . . .
. . . . . κυλι . . . . . | . . . . . .
45 . . . . κα[. . . . . κεφ]άλαι[ον . . . . . ‖ . . . . . .
. . . . .]αι[. . . . . τρ]ιήρα[ρχ . . . . . | . . . . . .
. . .]ς καὶ εἰ[ς . . . . . .]ν τῶι χ[ορῶι . . . . . |
. . . . . .]ι τὸν πελο . . . . . χορεῖα τ[. . . . . .
κα|ὶ Ἀμφικτ]ύοσιν εἰς τὰ [ἐπιτή]δεια καὶ γ[ραμματεῖ καὶ ὑπο-
γραμματ|εῖ . . . .] ΔΔΔ.
κεφάλαιον ἀν[α]λώματος· [Ⓗ Τ . . . . . .]
50 [Τοῖσδε ἐδανεί‖σαμεν ἐ]πὶ ταῖς αὐταῖς συνθήκαις κα[θάπερ οἱ
ἄλλοι χρήματα πα|ρὰ τὸ Ἀπ]όλλωνος τὸ Δηλίο δεδανεισμ[ένοι
εἰσὶ· . . . . . | . . . . .]ωι· Ⓗ. Πασικλέει Δεικράτος Τη-
ν[ίωι . . . . . | . . . . .]ωι· ΔΔΔΓ ⁞⁞. Φοινικλ[έ]ει
Λεωπρέπ[ος . . . . . .]ίωι· . . . . . | . . . . .] Δηλίωι· ΔΔΓ.
55 κεφάλαιον ἀναλώμα[τος . . . . . ‖ . . . . .] ΔΓ ||.
περίεστι ΤΧΧΧⒽΗΗΗΗ Ⓜ ΔΔΓ ------ |
[Τάδε ἔ]πραξαν Ἀμφικτύονες[26] [ἀ]πὸ τὸ Σκι[ροφοριῶνος μηνὸς
τὸ ἐπὶ Ἱπ|ποδάμ]αντος ἄρχοντος μέχρι Σωκρατίδ[ο ἄρχοντος
Ἀθήνησι, ἐν Δήλ|ωι δὲ ἀ]πὸ Πανήμο μηνὸς μέχρι Πυρραίθ[ο
ἄρχοντος, οἷς Διόδωρος Ὀλ|υμπι]οδώρο Σκαμβωνίδης ἐγράμμα-
60 τευε[ν, Ἀθηναίων . . . . . ‖ . . . .]δο Ὀῆθεν, Νικομέ[ν]ης
Ἱ[έ]ρωνος Ἀλα[ιεύς, Ἐπιγένης Μεταγένος ἐ|κ Κοί]λης, Ἀντίμα-
χος Εὐθυνόμο Μαραθώ[νιος, Ἐπικράτης Μενεστράτ|ο Παλ]ληνεύς,
Ἀνδρίων Δαμάλης Δαμάλο, [. . . . . ., ... |. Λε]ω-

Taylor. Novem victimae quae numerum excedunt aut additae sunt ne nonnullis forte mortuis numerus non constaret (T.) aut ad minora quaedam sacrificia destinatae (B.). 23 Ad inauranda boum cornua. B. Cf. 20, 37. 40. 24 De hoc vectigali cf. Boeckh Staatsh. I p. 425 sqq. 25 ἐπὶ [τὴν γέφυραν] Taylor haud improbabiliter coll. Plut. Nic. 3. 26 Cf. not. 1.

γορί[δ]ο, Θεοτέλης Ἀνδροκρίτο, Με.....
[μισθ]ώσεις τεμενῶν ἐ[ξ] Ῥηνε[ί]ας· ΤΗΗΗΗ---
[μισθώσεις τεμενῶν ἐγ ‖ Δήλο·] ΧΓΔΔΙΙ
μ[ι]σθώσεις οἰκ[ι]ῶν· ΗΗΓΔΔ[ΔΔΓΙΙ] |
[λ]ήμματος κεφάλαιον· ΤΧΧΧΔΙΙ
ἀπὸ [τότο τόδε ἀνηλώθη·]
[εἰς ἱερὰ τ|ὰ κ]ατὰ μῆνα καὶ μοσικῆς ἆθλα καὶ γυμ[ν.....
.....|. κ]αὶ σαλπικτεῖ καὶ κήρυκι καὶ τῶι ὁ...
.....|..κο.· Χ(Γ)[27]ΗΓΔΔΙΙΙΙΙΙC
τὸ τειχίον ἀνοι[κο]δομ[ῆσαι τὸ .....‖..]η καὶ εἰς
ἐπισκευὴν τῶ ἐπιστασίο [κα]ὶ τῶ α[..... καὶ εἰς [ἀν]ά-
θεσ⟨σ⟩ιν τῶ στεφάνο καὶ εἰς τὰς σ.....ιδας [καὶ .....
τ|οῖ]ς ἐπὶ τὰς δίκας πεμφθεῖσιν ὑπὸ τ[ῆς] βολῆς: ἐν .....
.....|..ων· ΓΓ
Ἀμφικτύοσιν Ἀθηναίων εἰς [τ]ἀπ[ι]τήδει[α καὶ γραμματεῖ κα|ὶ
ὑπ]ογραμματεῖ· ΧΧΓΗΗΓΓΙ[Ι]Ι
Ἀμφικτ[ύ]οσιν Ἀνδ[ρίων εἰς τἀπιτήδει‖α· ΧΧ]Η
κεφάλαιον ἀναλώματος: ΤΧΗΔΔΓΙΙΙΙΙΙΙΙΙΙC |
κεφάλαιον τῶ περίοντος σὺν τ[ῶι] ἐκ τῶ προ[τέρο λόγο· ΤΓ
ΓΗΗΗΗΓΔ|Η]
[ἀπὸ τ]ότο τοῖσδε ἐδανείσαμεν Δηλίων ἐ[π]ὶ τα[ῖς αὐταῖς συν-
θήκαι|ς, καθάπ]ερ οἱ ἄλλοι τὰ [ἱ]ερὰ χρήματ[α] τῶ Ἀπόλλω[νος
τῶ Δηλίο δεδανε|ισμένοι] εἰσίν, .ΧΧΧ· τὸτο ὀφείλο[σ]ιν δανει-
στ[αὶ ....., ‖ ..... Ἀπ]ολλοδώρο, Κοίβων Τηλ[εμ]νήστο, Ἀρισ[τ....., | .....]κλείδο,
Ἀρτυσί[λε]ως Νικάρχο, ...|.....υτ..ί-
[δ]ης Δ[ι]ονυσοδώρο, [.....|.....
..... Σ]ωστράτο, Π[.....|.....
..... Ἀρ]ιστότιμος .....‖.....
.....ο, Εὐθυκράτ[ης .....|.....
..... Ἱ]ερον[α](ό)το[28], Τ.....|
.....ίο, Δ[ημ]οκλέ[ης .....
..|..... Δη]μοφάνης Δη[μ.....
.....|.....]δο, Ἀρίστων Α[.....
.....‖.....ο]ς, Τύννων Θε.....
.....|.....το, Πατροκ[λέης .....
.....|.....ο]ς, Τιμῶναξ---------|

27 Huius signi nihil nisi Γ exstat. 28 ΕΡΟΝ.ΤΤΟ.

----------ο Σε[ρ]ίφιοι . . . . . | . . . . . .
. . . . . ΗΗΗ (π)αρέδομ[εν[29] . . . . . ‖
95 . . . . . .]ι Δαμάλει κα[ὶ . . . . . |
. . . . . ἱ]εροποιῶι Πυθ . . . . . |
. . . . . .ωι ΓΗΗ[Η]Η. κεφάλ[αιον . . . . . ,
. . . . . | . . . . . π]α[ρ]έδ[ομ]εν ΤΤΤ ------- |
[. . . . . μισθ]ώσεις τῶν τεμε[νῶν . . . . ἐπὶ Χαρι-
100 σάνδρ‖ο ἄρχοντος Ἀθήνησι, ἐν Δ]ήλωι δ[ὲ] Γαλαίο . . . . . .
. . . . . | . . . . . Γ· ἐγγυητὴς Νικ[. . . . . .
. . . . . | . . . . . ἐπὶ Ἱπποδάμαν]τος ἄρχοντος Ἀ[θήνησι,
ἐν Δήλωι δὲ Ἱππίο, | . . . . . Στη]σιμβρότο Δ[ήλιος . . . . . | . . . . . .] Δήλιος τὸ χω-
105 ρ[ίον . . . . . ‖ . . . . . .]ος· ΗΗΓΜ·
ἐγγυητὴ[ς . . . . . | . . . . . .] Ἐπι-
σθένος· Γο[ργ . . . . . | . . . . . .
ἐ]γγυητὴς Νικη[. . . . . | . ἐπὶ Σωκρατίδο ἄρχο]ν[τ]ος Ἀθήνησι, [ἐν Δήλωι δὲ Πυρραίθο, ... | . . . , ...]ρος----------

c

110 Αἵδε τῶν πόλεων τὸ τό[κ]ο, ὃν ἔδει αὐτὰς ἐπὶ τῆς ἡμετέρας | ἀρχῆς[30] ἀποδὸναι, [ἐ]νέλιπο[ν] καὶ ὀκ ἀπέδοσαν τῶν τεττάρω|ν ἐτῶν·

Κεῖοι· ΧΧΧΧΗΔΔΓΙΙΙC
Μυκόνιοι· ΗΗΗΗΔΔ
Σύριοι· ΧΧΧ|ΧΓΗΗΗΗΗ
Σίφνιοι· ΧΧΜΔΔΔΓΙΙΙΙΙΙ
Τήνιοι· ΧΧΗΗΗΗ
Θερμαῖο|ι ἐξ Ἰκάρο· ΗΗΗΗ
Πάριοι· ΤΤΤΤΧΓΗΗΗΗΔΔΔ
115 Οἰναῖοι ἐξ Ἰκάρο· ‖ ΤΜΔΔΔ

Αἵδε τῶν πόλεων τὸν τόκον ὀκ ἀπέδοσαν τὸν ἐπὶ τῆ|ς ἡμετέρας ἀρχῆς, τεττάρων ἐτῶν ἐπὶ ἀρχόντων Ἀθήνησι | Καλλέο, Χαρισάνδρο, Ἱπποδάμαντος, Σωκρατίδο[31], ἐν Δήλωι | δὲ Ἐπιγένος, Γαλαίο, Ἱππίο, Πυρραίθο·

---

29 ΓΑΡΕΔ^{c}Ν. 30 Quattuor annorum (377/6—374/3 a. Chr.) amphictiones qui supra (v. 2 sqq. 60 sqq.) separatim primum de tribus primis, deinde de quarto anno rationem reddiderunt, hic totius quadriennii coniunctim residua recensent. 31 Ol. 101, 3 (374/3 a. Chr.).

Νάξιοι· ΤΧΧΧ[Ϝ]ΗΗ[32]
Ἄνδ|ριοι· ΤΤ
Καρύστιοι· ΤΧΧΗΗΗΗ[33]

120 Οἵδε τῶν ἰδιω||τῶν τὸν τόκον ὃκ ἀπέδοσαν τὸν ἐπὶ τῆς ἡμετέ-
ρας ἀρχῆς, τ|εττάρων ἐτῶν ἐπὶ ἀρχόντων Ἀθήνησι Καλλέο,
Χαρισάνδρ|ο, Ἰπποδάμαντος, Σωκρατίδο, ἐν Δήλωι δὲ Ἐπιγένος,
Γαλαί|ο, Ἱππίο, Πυρραίθο·
Ἀγάθαρχος Ἀρίστωνος Δή[λι]ος· ΗΗΗΗ
Ἀγ|ακλέης Ὑψοκλέος Τήνιος· ΗΗ . .
125 Εὐφραίνετος Εὐφ[ά]ντο Δή||λιος· ΗΔ
Ἀλκμεωνίδης Θρασυ . . . ο Ἀθηναῖος· [Ϝ]ΗΔ
Γλαύκιππ|ος Κλειτάρχο Δήλιος· ΗΗΗΗΔ
. . . ων Καρύστιος· ΗΗ
Σκυλλί|ας Ἄνδριος· ΗΗ
Ὑψοκλέης Θεο[γνή]το[34] Δήλιος· ΗΗΗΗ
Πριανεὺ|ς Σύριος Γαλήσσιος·[35] ΔΔΔΔ[Ϝ]ΙΙ
. . . . . κλείδης Θρασυννά(δ)ο[36] | Δήλιος· [Ϝ]ΙΙ
Ἄρρων[37] Θράσωνος Σ[φήττ]ιος· ΗΗ[Ϝ]ΔΔΔ
130 Λάχης Λάχ||ητος Στειριεύς· [Ϝ]ΗΗ
. μαισι. . . . Νυμφοδώρο Δήλιος· ΗΔΔ|ΔΔ
Θράσων Ἄρρωνος[37] Σφήττιο[ς· . . .]
[Ἀ]ριστήιδης Δεινομέν|ος Τήνιος ὑπὲρ Οἰνάδο (τὸ)[38]
Κλεο[. . . . Τ]ηνίο· ΗΗΔ |

Οἵδε ὦφλον Δηλίων ἀσεβείας [ἐπὶ Χ]αρισάνδρο ἄρχοντος | Ἀθή-
135 νησι, ἐν Δήλωι δὲ Γαλαίο, τ[ίμημα] τὸ [ἐ]πιγε[γ]ρα[μ]μένον || [κ]αὶ

---

32 Has civitates propterea nullas omnino usuras pependisse quia per totum quadriennium in Lacedaemoniorum fide mansissent, coniecerat Taylor. Quod verum non esse monuit Schaefer de sociis p. 19 (Cf. 80, 83). 33 Post haec undecim litterae consulto deletae, sine dubio nomen quartae civitatis, quae rationibus iam lapidi incisis debitum persolvit. B. 34 Suppl. B. coll. v. 18. 35 ΓΑΛΗ.ΣΙΟ. Taylor, ΓΛΑΗΣΣΙΟΣ Fourmont. Nomen vici Syri insulae ceteroquin ignoti intellegere malim quam patris (B.), propter collocationem. 36 ΘΡΑΣΥΝΝΑΛΟ lapis, quod retinuerunt editores. Olim paullo violentiore emendatione Θρασυ(μ)ά(χ)ο scripseram, nunc lenissima medela patronymicum ab hypocoristico certe legitime formato Θρασύνναις descendens reposuisse satis habui. 37 Vs. 129 ΑΡΕΩΝ Taylor, ΑΒΒΩΝ Fourmont. vs. 131 ΑΡΡΩΝΟΣ Taylor, ΩΡΦΩΝΟΣ Fourmont. Boeckh Ἄρρων, Ἄρρωνος. Quod olim emendavi Ἄ[β]ρων, id receperunt Hicks et Koehler, sed in ectypo litteram B non dispici ipse K. refert. Quare malui nunc scribere Ἄρρων, quod hypocoristicum ab Ἀρρίφρων (n. 5²) aut Ἀρρενήδης (n. 530, 179) descendere potest. 38 Supplevi.

ἀειφυγία, ὅτι [καὶ] ἐκ τῶ ἱερ[ῶ τῶ Ἀ]πόλλωνος τῶ Δηλίο ἦ|γον[39]
τὸς Ἀμφικτύονας καὶ ἔτυ[πτον]·
[Ἐ]πιγένης Πολυκράτο|ς· Μ
Πύρραιθος Ἀντιγόνο· Μ
Πατρο[κλέ]ης Ἐπισθένος· Μ |
Ἀριστοφῶν Λ[ευκί]ππο· Μ
Ἀντιφῶν Τύννω|[ν]ος· Μ
[Ὁ]δοιτέλης Ἀντιγ[όν]ο· Μ
Τηλ[εφά]νης Πολυάρκος· Μ ‖
140 Οἰκί[αι] ἐν Δή[λωι ἱ]εραὶ[40] τῶ Ἀπόλλωνος τ[ῶ] Δηλίο·
οἰκία ἐν Κολω[νῶι], ἃ ἦν Εὐ[φάν]το, ἧι γείτων Ἄλεξος |
[τὰ] κεραμεῖα ἃ ἦν Εὐφά[ντο], ο[ἷ]ς γεῖ[τον] τὸ βαλα-
νεῖον τὸ Ἀρ|[ίσ]τωνος ἐμ πεδίωι
οἰ[κία] ἃ ἦν Λευ[κίπ]πο, ἧι γείτων [Ἀ]γησί|[λαο]ς
οἰκία ἃ ἦν Ἐπισθέ[νο]ς, ἧ[ι] γείτ[ω]ν ἡ ὁ[δό]ς
145 χαλκεῖον ἃ ἦ‖[ν Λ]ευκίππο, ὧι γείτων .....
δέων οἰκήματα
οἰκία | .....
[ο]ἰκία ἃ ἦν Ἐπισθένο|[ς, ἧι γείτων -----]
[------, αἳ ἦσαν] Λευκίππο, αἷς γεί|[των ---------]
[---------- γ]είτω οἰκήμ[α|τα ----------] -----
150 ἃ ἦν Εὐ[φ‖άντο .....
.....]ιεο----

39 Initio anni, ante Chabriae victoriam Naxiacam, Delii, Lacedaemoniorum fortasse auxilio freti, tutelam fani Apollinis paucis annis ante amissam (cf. not. 1) vi recuperare conati esse videntur. 40 Hae omnes ex publicatis bonis hominum anno Ol. 101, 1 damnatorum esse videntur (cf. not. 17).

---

87 Fragmentum tabulae marmoris Pentelici inventum in arce Athenarum. Ed. P. Foucart Bull. de corr. Hell. XII (1888) p. 177 n. VIII (Koehler C. I. Att. IV, 2 p. 15 n. 50 *b*).

Ἐπὶ Ἀστείο ἄρχο[ντος][1].
Ἀλκέτο[2] τοῦ Λεπτίνο Συρ[ακοσίο].

Litterae Ionicae volgares non ex ordine dispositae. 1 Ol. 101, 4 (373/2 a. Chr.). 2 Homo ipse aliunde non notus, sed eius patrem non diversum esse a fratre Dionysii maioris qui una cum illo honore afficitur n. 66, 7, summa cum probabilitate coniecit F. Alcetam Molossorum regem cum patria

Ἀκαμαντὶς ἐπρυτάν[ευε].
Θουδαίτης Διομειεὺς ἐγραμ[μάτευε].

expulsus Syracusis commoraretur (Diodor. XV, 13, 1) eo honore a tyranni fratre affectum videri, ut eius nomen filio recens nato imponeret. Quod vero homo Syracusanus artissima sanguinis necessitudine Dionysium attingens eo anno Athenis corona ornatus est, quo non modo Lacedaemoniorum cum Atheniensibus bellantium socius erat Dionysius, sed etiam ipsius naves decem ceperat Iphicrates, id facillime sic explicatur, ut cum F. sumamus, litteras quibus de illa iniuria querebatur tyrannus (Diodor. XVI, 57, 3) ab Alceta Athenas perlatas esse.

---

88 Tabula inventa Deli. Ed. Th. Homolle Bull. de corr. Hell. III (1879) p. 473 sqq. (Syll.[1] 71. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 100 n. 91).

Θεοί. Πυθοδώρωι Ἡραΐππο προξενία Δηλίωι. | Ἐπὶ Λυσιστράτο ἄρχοντος[1], ἐπὶ τῆς Λεωντίδος | ἐνάτης πρυτανείας, Ἀριστείδης Στρεφένεω Κυδα|θηναιεὺς ἐγραμμάτευε, Σμικρίας Ἀθμονεὺς
5 ἐπεστά||τει· Φοξίας εἶπεν· ἐψηφίσθαι τῆι βουλῆι, τὸς προέδρο|ς οἳ ἂν λάχωσι προεδρεύειν εἰς τὴν πρώτην ἐκκλησί|αν προσαγαγεῖν Πυθόδωρον τὸν Δήλιον, γνώ|μην δὲ ξυμβάλλεσθαι τῆς βουλῆς εἰς τὸν δῆμον, | ὅτι δοκεῖ τῆι βουλῆι, ἐπειδὴ ἀνὴρ ἀγαθός
10 ἐστι || Πυθόδωρος ὁ Δήλιος περὶ τὰ [χ]ρήματα τὸ θεῶ[2] | καὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων, εἶναι αὐτὸν πρόξε|νον καὶ εὐεργέτην τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων καὶ | αὐτὸν καὶ ἐκγόνος αὐτῶ. ἐ[π]αινέσαι δὲ Πυθόδω|ρον τὸν Δήλιον καὶ κ[α]λέσ[α]ι ἐ[πὶ] ξένια εἰς τὸ πρυ-
15 τα||νεῖον εἰς τρίτην ἡμέραν. Ἐπικράτης[3] εἶπεν· τὰ μὲν ἄλ|λα καθάπερ τῆι βουλῆι, ἐπιμελεῖσθαι δὲ τὴν βουλὴν | [α]ὐτῶ τὴν ἀεὶ βουλεύοσαν καὶ τὸς στρατηγὸς τὸ|ς ἀεὶ στρατηγῶντας καὶ τὸς Ἀμφικτύονας τὸ|ς ἀεὶ ἀμφικτυονεύοντας ἐν Δήλωι[4], ὅπως ἂν
20 αὐ||τὸν μηδεὶς ἀ[δικ]ῆι. ἀναγράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα ἐν | στήληι λιθίνηι τὸν γραμματέα τῆς βουλῆς καὶ στῆσαι | ἐν ἀκροπόλει· ἀναγράψαι δὲ τὸν γραμματέα | τῶν Ἀμφικτυόνων ἐν στήληι λιθίνηι ἀντίγ|ραφον καὶ στῆσαι ἐν τῶι ἱερῶι τῶι Ἀπόλ-
25 λωνος || ἐν Δήλωι· εἰς δὲ τὴν ἀναγραφὴν δοῦναι τῆς στήλη|[ς]

Litterae Ionicae volgares. 1 Ol. 102, 4 (369/8 a. Chr.). 2 Cf. 86[1]. 3 Menestrati f. Pallenensis, qui ipse paucis annis ante inter amphictyonas Atticos res sacras Apollinis Delii administraverat (Cf. n. 86, 10). 4 Cf. n. 86[1].

τοὺς Ἀμφικτύονας ἐκ τῶν χρημάτων τῶν εἰσ|πραττομένων παρὰ τῶν τὰς δίκας ὀφλόντων[5].

Ἐπὶ Χαρικλείδο ἄρχοντος[6], [ἐπὶ τῆς Ἱποθ](ω)ντίδος[7] ἑβ-
30 δό|μης πρυτανείας, [ὁ δεῖνα Ἀφι]δναῖος ἐπεστάτει, Νι[κ]‖όστρατος Παλλ[ηνεὺς ἐγραμμάτευε]ν· Ἀνδρομένης[8] εἶπε· | περὶ δὲ τῆς ἀδελφῆς [τῆς Πυθοδώρου][9] καὶ τοῦ ἀδελφιδο[ῦ τ]|οῦ Πυθοδώρο [δεδόχθαι· ἐπειδή ἐστιν Πυθόδωρ]ος[10] ἀνὴρ ἐ|ν ταῖς νήσοις [ἄρι-στος, εἶναι καὶ[11] --------- τῶι ἀ]δελφι[δ]|ῶι τῶι Πυθο[δώρου
35 τὴν προξενίαν.[12] καὶ ἀναγράψαι αὐτ]‖ῶ[13] τοὔνομα [εἰς τὰς στήλας τὰς Πυθοδώρου[14], εἰς] μὲν τὴν | [ἐ]ν ἀκροπόλει τὸν γραμματέα τῆς βουλῆς, εἰς δὲ τὴν | [ἐ]ν Δήλωι τὸν γραμματέα τῶν Ἀμφικτυό[νων].

---

5 Cf. n. 86, 133 sqq. 6 Ol. 104, 2 (363/2 a. Chr.). 7 ΑΝΤΙΔΟΣ. Emendavi et supplevi. Nam [Αἰ]αντίδος legi praeter spatii rationes demoticum epistatae (quem proëdrorum, non prytanum esse aetas tituli monstrat) prohibet, [Ἀκαμ]αντίδος vero, quod Homollius posuit, propter titulum 100 reiciendum est, qui Acamantida illo anno secundam prytaniam obtinuisse docet. Nam quod Homollius illic v. 2 [Αἰ]αντίδος suppleri posse dicit, fugit eum, v. 47. 48 Ἀκαμαντίδα integrum exstare. Quare nihil restat nisi ut in prima littera exscribenda erratum esse statuamus. 8 Andromenes quidam a Phormione trapezita arbiter litis quam ille cum Apollodoro privigno habebat Ol. 104, 4 (360/59 a. Chr.) constitutus est (Dem. XXXVI, 15). Andromenes Cephalensis fere eodem tempore trierarchus fuit (C. I. Att. II, 803 e, 150). 9 Supplevi. 10 Supplevi. 11 Supplevi. 12 Supplevi. Proxeniae ius hereditarium esse solebat. At Pythodoro cum liberi non essent, propter insignia in Athenienses merita concessum est, ut sororis filius eiusdem honoris particeps esset. 13 Supplevi. 14 Supplevi. — Apparet Andromenis plebiscitum non integrum huic lapidi incisum esse, sed summarium quoddam non admodum sollerter et diligenter confectum.

---

89 Tabula marmoris Pentelici, a sinistra parte secta, infra fracta. Ex Fauvelii schedis Boeckhius titulum errore in duos distributum ed. C. I. G. I p. 897 n. 85 b et p. 899 n. 85 c. Cum lapis anno 1867 inter rudera monasterii Capucinorum Francogallicorum denuo inventus esset, titulum ediderunt Kumanudis Παλιγγενεσία 10. Φεβρ. 1867 et Koehler C. I. Att. II 51. Idem de eo commentatus est Mitth. des arch. Inst. in Athen I (1876) p. 13 sqq. W. Hartel Dem. Stud. p. 47 sqq. (Syll.[1] 72. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscriptions p. 150 n. 84. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 99 n. 90). A. Wilhelm Gött. gel. Anz. 1898 n. 3 p. 221.

[Ἐπὶ Λ]υσιστράτο ἄρχοντος[1] ἐπὶ [τῆς Αἰα|ντίδ]ος[2] δεκάτης πρυ-
τανε[ί]ας [ἧι] Ἐξή[κε|στος .]ι[. . . . .] Ἀζηνιε[ὺ]ς ἐγραμμάτε[υε|ν·
5 τῶν προ]ε[δρων] ἐ[πε]ψή[φι]ζ[ε Εὐάγ]γ[ελος[3] ---· ‖ . . .]ίδιος εἶπεν·
περὶ ὧν οἱ πρέσβεις ο[ἱ | παρὰ] Διονυ[σ]ίο ἥκον[τε]ς λέγοσι[ν][4],
δεδ[όχ|θαι τῆ]ι βουλῆι· περὶ μὲν τῶν γρα[μ]μά[των | ὧν ἔπε]νψεν
Διονύσιος [τῆ]ς ο[ἰκ]οδομ[ίας | τοῦ νε]ὼ[5] καὶ τῆς εἰρή[ν]ης[6] τὸς
10 συ[μ]μά[χους ‖ δόγμ]α ἐξενε[γ]κε[ῖν[7] εἰς] τὸν δῆμον, [ὅτι ἂν | αὐ-
το]ῖς βουλευ[ο]μ[έ]νοι[ς δ]οκῆι ἄρι[στον | εἶνα]ι· προσαγαγεῖν δὲ
τ[ὸς] πρέσβε[ις εἰ|ς τὸν] δῆμον εἰ[ς] τὴν πρώτ[ην] ἐκκλ[ησίαν π|ροσ-
15 κ]αλ[έσ]αντ[α]ς τοὺς [συμμ]άχ[ο]υς[8] [τοὺς π‖ροέδ]ρος, [κ]αὶ χρ[η]μα-
τ[ί]ζ[ε]ν [π]ερὶ ὧν [λέγου|σιν, γ]νώμ[ην] δ[ὲ ξ]υμβάλλε[σθ]αι [τῆς
βουλῆ|ς ἐς τ]ὸν δῆμον, ὅτι δο[κ]εῖ τῆ[ι] βου[λῆι, ἐπα|ινέσ]αι μὲν
Διονύσιον τὸ[ν] Σικε[λίας ἄρ|χοντ]α κ[α]ὶ τοὺς υἱεῖς τοὺς [Δι]ο-
20 νυ[σίου Δι‖ονύ]σιο[ν] καὶ Ἑρμόκριτον, ὅτι ε[ἰσὶν ἄνδ|ρες] ἀγαθοὶ
[π]ερὶ τὸν δῆμον τὸν [Ἀθηναίω|ν καὶ] τοὺς συμμάχους καὶ βοη-
θ[οῦσιν τῆ|ι βασ]ιλέως εἰ[ρή]νηι[9] ἣν ἐποήσα[ντο Ἀθην|αῖοι] καὶ

Litterae volgares Ionicae στοιχηδὸν dispositae. 1 Ol. 102, 4 (369/8 a. Chr.). 2 Supplevi. Leontis, quae una praeterea propter litterarum numerum in censum venire poterat, illo anno nonum locum obtinebat (n. 88, 2). 3 ΕΥΑΓΓΕΛ Fauvel, quod nomen nunc praeter unam litteram evanuisse testatur K. Euangelus Phrearrhius prytanis Leontidis est C. I. Att. II, 864, 12, fortasse idem. 4 Dionysius maior cum fere per totum principatum amicitia coniunctus fuerit cum Lacedaemoniis, consentaneum est cum Athenienses cum his foedus fecissent Ol. 102, 3 (370/69 a. Chr.), etiam illum iis conciliatum esse. Legati quae mandata erant senatui renuntiabant et litteras reddebant. De illis probuleuma factum est, hae ad sociorum concilium remissae, ut ex eorum decreto ad populum ferretur. K. 5 Cf. Xen. Hell. VI, 4, 2 Προθόου λέξαντος (in consultatione Spartae habita paullo ante proelium Leuctricum) ὅτι αὐτῷ δοκοίη διαλύσαντας τὸ στράτευμα κατὰ τοὺς ὅρκους καὶ περιαγγείλαντας ταῖς πόλεσι συμβαλέσθαι εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ὁπόσον βούλοιτο ἑκάστη πόλις κτλ. Haec nunc demum recte intelleguntur, cum sciamus paullo ante illud tempus (373 a. Chr. n.) templum Apollinis Pythii motu terrae collapsum esse (n. 93[3]). 6 Aestate anni 368 a. Chr. civitatium Graecarum legati Delphos convenerunt ad pacem communem componendam, at cum Thebani Lacedaemoniis Messenen permittere nollent, infecta re discesserunt (Xen. Hell. VII, 1, 27. Diodor. XV, 70, 2). Quam rem scriptores suadente Philisco Abydeno susceptam narrant, sive is ab Ariobarzane satrapa, ut Xenophon, sive ab ipso rege Artaxerxe missus erat, ut Diodorus narrat. At ex hoc titulo discimus, non exiguas Dionysii partes fuisse in illo conatu pacis conciliandae. K. 7 De epistulae argumento unum sociorum decretum in comitiis proponitur, non adiecto probuleumate (cf. not. 4). K. 8 I. e. συνέδρους sociorum. 9 Quae volgo vocatur ἡ ἐπ' Ἀνταλκίδου. Nam eis

25 Λακεδαιμόνιο[ι] κ[α]ὶ [οἱ ἄλλοι Ἕ||λληνες]· καὶ [Δ]ιο[ν]υσίωι μὲν [ἀποστεῖλαι τ|ὸν στέφανον] ὃν ἐψηφίσ[α]το ὁ [δῆμος[10], στεφ|ανῶσαι δὲ τὸς ὑ]εῖς τὸς Διον[υσίου χρυσ|ῶι στεφάνωι ἑ]κ[άτ]ερον [ἀ]πὸ
30 χ[ιλίων δραχ|μῶν ἀνδραγαθί]ας [ἕ]νε[κα καὶ φιλίας· εἶν||αι δὲ Διονύσι]ο[ν καὶ] το[ὺ]ς ὑ[εῖς αὐτῶ Ἀθη|ναίος[11] αὐτοὺς] κα[ὶ] ἐκγόνου[ς, καὶ φυλῆς κ|αὶ δήμου καὶ φ]ρα[τ]ρίας ἧ[ς] ἂ[ν βόλωνται. τ|ὸς δὲ πρυτάνε]ις [τὸ]ς [τ]ῆ[ς Ἐρεχθῆιδος[12] δο|ῦναι τὴν ψῆφον
35 πε]ρὶ [αὐτῶν .....||.....]ο.....ίας (α)ὀ(τ)[13] .....|
.....ο..ρος [..... | ..... θε]ω[ρ]οῖς .....
.....|.....ο[υ]ς κ[αὶ] τοὺς πρ[έσβεις(?) ..... | .....
40 ὅ]πως ἂν γίγ[νη]τ[αι ..... ἀναγράψ||αι δὲ τ]όδ[ε] τὸ ψήφισμα τ[ὸν γραμματέα -----]

quae anno 371 convenerant, illa confirmata erat, non rescissa. K. 10 Filiis nunc demum decernuntur coronae, ipsi Dionysio iam antea decreta erat. Quod factum esse post res in Isthmo ab Atheniensibus et Lacedaemoniis gestas (Xen. VII, 1, 21. 22. Diod. XV, 70, 1) adiuvantibus Dionysii auxiliis (de quibus apud Diodorum est καὶ τιμηθέντες ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων τοῦ θέρους λήγοντος ἐξαπεστάλησαν εἰς τὴν Σικελίαν) summa cum veri specie coniecit K. 11 Dem. XII, 10 (ep. Philippi) ὑμεῖς ἔδοτε πολιτείαν Εὐαγόρᾳ τῷ Κυπρίῳ καὶ Διονυσίῳ τῷ Συρακοσίῳ καὶ τοῖς ἐκγόνοις τοῖς ἐκείνων. K. 12 ΙΣΤΟΣΤΗΣ.Ρ. Fauvel. Ι.Σ..Σ.Ι Koehler. Si modo Fauvelius recte exscripsit, Erechtheidis nomen certum est. At proximam prytaniam, i. e. primam anni Ol. 103, 1 (368/7 a. Chr.), non Erechtheidis fuisse, sed Cecropidis, testatur titulus C. I. Att. II 52 b, 6. 13 ΛΥΓ.

90 Tabula marmoris Pentelici undique mutila, inventa Athenis in arce. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 30. Rangabé Ant. Hell. 379. Ex apographo Velseni suoque et ectypo chartaceo Koehler C. I. Att. II 52. Cf. quae de titulo dixerunt Kirchhoff Philol. XII p. 571 sqq. Koehler Mitth. des arch. Inst. in Athen I (1876) p. 22 sq. Hartel Studien über att. Staatsr. p. 104 sqq. (Syll.[1] 73).

[Ἐπὶ Ναυσιγέν]ος ἄρχ[οντος[1] ἐπὶ τῆς Αἰαντί|δος ἑβδόμης[2] π]ρυ-

Litterae volgares Ionicae dispositae στοιχηδόν. 1 Ol. 103, 1 (368/7 a. Chr.). Supplevit Kirchhoff, cuius inventum titulo n. 92, 1 comprobatum est. Illo anno Dionysius maior tragoedia Ἕκτορος λύτρα vicit Lenaeis in theatro Attico (Diodor. XV, 74, 1. Tzetzes Chiliad. V, 180 all. a Nauckio Trag. Gr. fragm. ed. 2 p. 794). 2 Supplevi. Nam etsi per se non multum valet, quod nomen et numerus prytaniae totidem litteras (16) complectebatur atque n. 92, tamen mirus casus esset, quod etiam scribae nomen, quod illic est,

τα̃ν[εί̄ας, Μόσχος Κυδαθ|ηναιεὺς[3] ἐγραμμ]ατεύε, [..... καὶ
5 τριακο|στῆι τῆς πρυ]τανεία[ς, τῶν προέδρων ἐπεψή||φιζε .....]ς
Ἁλίππο [.....· ἔδοξε τῶι δήμ|ωι· ... ἱ]δ[ιος] εἶπεν· [τύ]χ[ηι
ἀγαθῆι τῆι Ἀθην|αίων, δε]δ[όχθ]αι τῶι δήμ[ωι, ἐπαινέσαι μὲν
Δ|ιονύσι]ο[ν τ]ὸν Σικελία[ς ἄρχοντα, ὅτι ἐστὶ|ν ἀνὴρ ἀ]γ[α]θὸς περὶ
10 τὸν [δῆμον τὸν Ἀθηναίω||ν καὶ τ]ὸς συμμάχους· εἶ[ναι δὲ συμμά-
χος αὐ|τὸν κα]ὶ τοὺς ἐκγόνους [τοῦ δήμου τοῦ Ἀθην|αίων ἐ]ς [τ]ὸν
ἀεὶ χρόνον [ἐπὶ τοῖσδε· ἐάν τις | ἴηι ἐπὶ τ]ὴν χώραν τὴν Ἀ[θη-
ναίων ἐπὶ πολέμ|ωι ἢ κατ]ὰ γῆν ἢ κατὰ θάλ[ατταν, βοηθεῖν
15 Διο||νύσιον] καὶ τοὺς ἐκγόν[ος αὐτοῦ, καθότι ἂν | ἐπαγγέ]λλωσιν
Ἀθην[αῖοι, καὶ κατὰ γῆν καὶ | κατὰ θάλ]ατταν παντὶ σθένει
κατὰ τὸ δυνα|τόν· καὶ] ἐάν τις ἴηι ἐ[πὶ Διονύσιον ἢ τοὺς ἐ|κγό-
20 νου]ς αὐτὸ ἢ ὅσων ἄρ[χει Διονύσιος ἐπὶ || πολέμωι] ἢ κατὰ γῆν
ἢ κ[ατὰ θάλατταν, βοηθε|ῖν Ἀθη]ναίους, καθότι ἂ[ν ἐπαγέλλω-
σιν, κα|ὶ κατὰ γ]ῆν καὶ κατὰ θάλα[τταν παντὶ σθένε|ι κατὰ τ]ὸ
[δυ]νατόν. ὅπλα [δὲ μὴ ἐξεῖναι ἐπι|φέρειν] Δ[ιο]νυσίωι μηδ[ὲ τοῖς
25 ἐκγόνοις αὐ||τοῦ ἐπὶ] τ[ὴν] χώραν τὴν Ἀ[θηναίων ἐπὶ πημον|ῆι
μήτε] κ[ατ]ὰ γῆν μήτε κ[ατὰ θάλατταν· μηδὲ | Ἀθηναί]ο[ι]ς ἐξεῖ-
ναι ὅπ[λα ἐπιφέρειν ἐπὶ | Διονύ]σι[ο]ν μηδὲ τοὺ(ς) ἐκ[γόνους αὐτοῦ
30 μηδὲ | ὅσων ἄ]ρχ[ε]ι Διονύσιος [ἐπὶ πημονῆι μήτε κ||ατὰ γῆν] μ[ή]τε
κατὰ θάλα[τταν. λαβεῖν δὲ τὸν | ὅρκον τ]ὸ[μ] περὶ τῆς συμ[μαχίας
τοὺς πρέσβ|εις τοὺς] παρὰ Διονυσί[ου ἥκοντας, ὀμόσαι | δὲ τήν
τε] βουλὴν καὶ τὸ[ς στρατηγοὺς καὶ τ|οὺς ἱππά]ρχους καὶ τοὺ[ς
35 ταξιάρχος· ὀμόσα||ι δὲ Διο]νύσιον καὶ τοὺ[ς υἱεῖς αὐτοῦ καὶ .|...
... τ]ῶν Συρακοσί[ων καὶ τ..... |.....]ράρχους· ὀμνύ[ναι
δὲ τριάκοντα ἡμ|ερῶν[4] ἑκα]τέρους τοὺ[ς ὅρκους· ἀπολαβεῖν δὲ
40 | Ἀθηναί]ων τὸς πρέσβ[εις τὸς πεμφθέντας ἐ||ς Σικελί]αν. ἀνα-
γράψ[αι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα | τὸν γραμ]ματέα τῆς [βουλῆς ----
-------]

---

hic accurate explet lacunam versuum 2. 3, dummodo statuamus pronomen ἧι non magis additum fuisse quam 92, 2, et patris nomen omissum ut 91, 4. Nam scribam Nausigenis anno etiamtum alium fuisse alia prytania ex C. I. Att. II 52b discimus. Quare quod utriusque lacunae ambitus accurate quadrat in Aeantidis prytaniam, nihil dubii relinquitur. Videmus igitur mense Februario anni 367 a. Chr. Dionysium etiamtum inter vivos fuisse aut certe nuntium de eius morte nondum Athenas allatum (Cf. Diodor. XV, 73, 5. 74, 2). 3 Supplevi coll. 91, 4. 92, 2. Cf. not. 2. 4 Supplevi. ὀμνύ[ναι δὲ κατὰ ἔτος ἕκα|στον ἑκα]τέρους τοὺ[ς ὅρκους Kirchhoff. ὀμνύ[ναι δὲ ὅρκους ἐπιχω|ρίος ἑκα]τέρους τοὺ[ς proposuit Koehler p. 25.

91 Fragmenta quattuor tabulae lapidis Pentelici inventa Athenis. Edd. Kumanudis Ἀθηναίου V p. 94. Koehler C. I. Att. II, 52c (Syll.[1] 74. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 153 n. 85. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 98 n. 89). Cf. quae de titulo disputavit W. Judeich Kleinasiatische Studien p. 272 not. 1.

[Θ] ε ο ί

[Μ υ τ] ι λ η ν α ί ω ν.

[Ναυσιγ]ένης ἦρχεν[1], Αἰαντὶς ἐπρυ|[τάνευε]ν[2], Μόσχος Κυδαθη-
5 ναιεὺς ἐ‖[γραμμά]τευεν, Ἀρίστυλλος Ἐρχι[ε|ὺς ἐπεσ](τά)τει[3].
[Ἔδο]ξ(ε)ν[4] τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι· | [Στέ]φα[νος[5] ε]ἶπεν· [π]ερὶ
ὧν οἱ πρέσβεις οἱ ἐχ Λέσβου[6] ἥκοντ[ες] λέ|[γο]υσιν, [ἐψηφ]ίσ(θ)αι[7]
10 τῆι βουλῆι, προσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν δῆ‖[μον τοὺς] προέδρους
οἳ ἄν λάχωσιν προεδρεύειν εἰς τὴν πρώ[τη|ν ἐ]κκλησίαν, γνώμην
δὲ ξυββάλλεσθαι τῆς βουλῆς εἰς [τὸν] δ[ῆμο|ν, ὅ]τι δοκῆι[8] τῆι
βουλῆι, ἐπ[ει]δὴ Μυτιληναῖοι ἄνδρες [ἀγαθοί ε|ἰσι] π[ε]ρ[ὶ] τὸν
δῆμον τὸν Ἀθηναίων κ(α)[ὶ νῦ](ν)[9] κ[α]ὶ ἐ[ν] τῶ[ι πρόσθεν χ|ρόνωι],
15 ἐ[π]α(ι)νέσαι τὸν δῆμον τὸμ Μυτιληναίων ἀρε[τ]ῆς ἕ[νεκ]α [π‖ερὶ
τὸν δῆμον] τὸν Ἀθηναίων· καὶ εἶναι πρόσο[δον α]ὐτοῖς | πρὸς τὴ[ν]
βουλὴν ἢ τὸν δῆμον πρώ[τοις] μετ[ὰ τὰ] ἱ[ε]ρ(ά)[10]. | [ἐπαινέσ]αι
δὲ καὶ Ἱερο[ί]ταν, ὅτι ἐστὶν (ἀ)[νὴ]ρ[11] ἀγαθὸς περ[ὶ τ]ὸ[ν | δῆ]μον
τὸν Ἀθηναίων καὶ τὸν Μυτ[ι]λη[ν]αίων. ἀναγράψαι δ[ὲ τ]όδ[‖ε τὸ

Litterae volgares Ionicae. V. 3—6 et 36—60 στοιχηδὸν incisa, reliqua non item. Versus 2 litterae reliquis maiores. 1 Ol. 103, 1 (368/7 a. Chr.). 2 Septima prytania fuit (n. 92, 1), fere mense Februario 367 a. Chr. 3 ⊤ΛΤΕΙ. 4 ΞΓΝ. 5 Litteras Σ.εφα..ς in lapide agnovit Kumanudis, nihil nisi ...Φ/... Koehler. Stephanus quin Neaerae maritus sit, accusatus ab Apollodoro, non dubium videtur coll. Dem. LIX, 43 οὐ γάρ πω ἦν ῥήτωρ, ἀλλ' ἔτι συκοφάντης τῶν παραβοώντων παρὰ τὸ βῆμα καὶ γραφομένων μισθοῦ — καὶ ἐπιγραφομένων ταῖς ἀλλοτρίαις γνώμαις, ἕως ὑπέπεσε Καλλιστράτῳ τῷ Ἀφιδναίῳ. Etenim hic ad populum fert, ut Callistrati plebiscitum (v. 35 sqq.) lapidi incidatur. Aliam eius rogationem habes n. 125, 5, ubi plenius vocatur Στέφανος Ἀντιδωρίδου Ἐροιάδης. (Cf. ibi notam meam.) 6 ἐλ Λέσβου Kumanudis. Ambiguam esse lectionem fatetur Koehler. 7 ΙΣΟΑΙ. 8 Prava scriptura ex eadem diphthongorum ει et ηι in pronuntiando confusione nata atque coniunctivi et dativi primae declinationis in -ει cadentes, etsi hoc quidem vitium multo frequentius est quam contrarium. Dativum ἔτηι pro ἔτει et plurales μηνόσηις, τετρήρηις ex titulis quarti a. Chr. saeculi affert K. Meisterhans Gramm. der att. Inschr. ed. 2 p. 31 not. 193. Aliter iudicandum de πόληι (cf. n. 498). 9 ΚΛ...ΙΙ. 10 Ν'.Ρ/. 11 Λ..Ρ.

20 ψ]ή[φι]σμα τὸν γραμματέα τῆς [βου]λ[ῆς] ἐν στήληι λι(θ)ίνη‖[ι[12]
καὶ σ]τῆσαι ἐν ἀκροπόλει. [ἀν]αγράψαι δὲ κ[αὶ] τ[ὸ] ψήφι[σμα] ε|[ἰς
τὴν α]ὐτὴν στήλην, ὃ (ἀ)πε[κρ]ίνατο[13] ὁ δῆμος τοῖς πρέσβεσι |
[τοῖς Μυ]τιλην[αί]ων[14] (τ)οῖ[ς] μετ(ὰ)[15] [Ἱε]ροίτ[α. εἰ]ς δὲ τὴν ἀνα-
γραφ|[ὴν δοῦναι τῆς στή]λης [τ]ὸν ταμίαν τοῦ δήμου τῶι γραμ-
ματεῖ τ|[ῆς βου]λῆς ΔΔ δραχμάς. ἐπαινέσαι δὲ τοὺς πρέσβεις
25 τοὺς ‖ [πεμφ]θέντας εἰς Μυτιλήνην, καὶ καλέσαι ἐπὶ δεῖπνον εἰς |
[τὸ πρυ]τανεῖον εἰς αὔριον· καλέσαι δὲ καὶ τοὺς συνέδρο[υ|ς τοὺς]
Μυτιληναίων[16] ἐπὶ ξένια εἰς τὸ πρυταν[ε]ῖο[ν] εἰς αὔ[ρι|ον· κ]α-
λέσαι δὲ καὶ τοὺς συνέδρους[17] τῶμ Μηθυμναίων | [καὶ Ἀ]ντισ-
30 σαίων καὶ Ἐρεσίων καὶ Πυρ(ρα)ίων[18] ἐπὶ ξ[ένια ‖ εἰς τ]ὸ πρυτα-
νεῖον εἰς αὔριον. Αὐτόλυκος[19] εἶπεν· τὰ μὲ[ν | ἄλλ](α) κ(αθ)[άπ]ερ[20]
τῆι βουλῆι· ἐπαινέσαι δὲ τοὺς πρέσβεις | [τοὺ]ς πεμφθέντας εἰς
Λέσσβον, Τ[ι]μόνο(θ)ον[21] καὶ Αὐτόλυκ|[ον κ](α)ὶ Ἀ[ρ]ιστοπεί(θ)ην[22],
καὶ καλέσαι αὐτοὺς ἐπὶ δεῖπνον εἰ|[ς τ]ὸ πρυτανεῖον εἰς αὔριον.

35 Ἐπὶ Λυ]σιστράτου ἄρχοντος[23], ἔδοξεν τῆ[ι | βουλῆι] καὶ τῶι δή-
μωι· Καλλίστρατος[24] [εἶ|πεν· ἐπα]ινέσαι μὲν τὸν δῆμον τὸμ Μυ-
τ|[ιληναίω]ν, ὅτι καλῶς καὶ προ(θ)ύμως[25] συ[νε|πολέμη]σαν τὸμ
πόλεμον τὸν παρελ(θ)ό[ντα[26], ἀποκρί]νασθαι δὲ τοῖς πρέσβεσιν
40 ...‖..... Ἀθηναῖοι ἐπολέμησ[αν ὑπ|ὲρ τῆς ἐλευθερία]ς τῶν
Ἑλλήνων· κα[ὶ[27] ἐπε|ιδὴ Λακεδαιμόνι]οι ἐπεστράτευο[ν Ἀθ|ηναίοις

---

12 ΛΙΟΙΝΗ. 13 ΛΡΕ ...ΙΝΑΤΟ. Cf. Xen. Hell. III, 5, 16 Θρασύβουλος δὲ ἀποκρινάμενος τὸ ψήφισμα (i. e. cum plebiscitum rogasset, quo ad Thebanorum postulata responderetur) καὶ τοῦτο ἐνεδείκνυτο. 14 Callistrati plebiscitum anno proximo latum (v. 35 sqq.). Kum. 15 ⁻Οι.ΜΕΤΛ. 16 Singulas civitates singula suffragia habuisse in concilio sociorum refert Diodor. XV, 28, 4. At synedros maioribus civitatibus plures fuisse hinc discimus, minores singulos habuisse docet titulus 109, 9. Cf. E. Lenz, das Synedrion der Bundesgenossen im zweiten athenischen Bunde. Elbing 1880 p. 7. 17 Hae civitates utrum singulae singulos habuerint synedros an plures, discerni nequit. 18 ΓΥΡιΛΙΩΝ. 19 Autolycus Areopagita, commemoratus ab Aeschine I, 81. 82. 83, post proelium Chaeroneense a Lycurgo propter ignaviam in ius vocatus et capitis damnatus est (Schaefer Dem. III² p. 75). 20 ΛΚΛΟ.. ΕΡ. 21 ΤΙΜΟΝΟΟΟΝ. Emendavi; Τιμόνοο(ο)ν Koehler. At offendit omissa vocalium contractio in nomine Attico. 22 ΛΙΛ.ΙΣΤΟΠΕΙΟΗΝ. 23 Ol. 102, 4 (369/8 a. Chr.). 24 Callicratis f. Aphidnaeus; cf. Schaefer Dem. I² p. 11 sqq. 25 ΠΡΟΟΥΜΩΣ. 26 ΠΑΡΕΛΟΣ. Intellegendum est bellum contra Lacedaemonios (378—371 a. Chr.), haud exigua ex parte navibus in mari Aegaeo gestum, ita ut Mytilenaeorum auxilium Atheniensibus utilissimum esse potuerit. 27 V. 42—48 restituere conatus sum, etsi haec non

παρὰ τ]οὺς ὅρκους καὶ τὰ[ς συν|θήκας, αὐτοί[28] τε] ἐβοήθουν καὶ
45 τοὺς [ἄλλο||υς συμμάχ]ο[υς π]αρεκάλεσαν βοηθεῖ[ν τὴ|ν καθήκο]σαν
Ἀθηναίοις βοήθει[αν, πε|ιθόμενοι[29] τοῖ]ς ὅρκοις, ἐπὶ το[ὺ]ς π[αρα-
β|αίνοντας[30] τὰ]ς σπονδάς, ἀξιοῦσιν δὲ [. . .|. . . . . .ἐν] τῶι
50 πρόσ[θεν χ]ρόνωι ν. .||. . . . . .αι τῶι δήμωι τῶι Μυτι[λ|η-
ναίων καὶ τῶι] δήμωι τῶι Ἀθηναίων . .|. . . . . .
. .αι συντε. .|. . . . . ερο . ἄλλο .|. . . . . .
55 . . . . . ι μετ' Αθην[α||ίων . . . . . .] ὅπως ε. . . . .|
. . . . . ι καὶ . . . . . .|. . . . . ιν λ. . .
. . . . . .|. . . . . ιο . ε . . . . . |. . . . . .
θαι-----

plane certa esse me non fugit. Id maxime dubitationem movet, quod neque quid v. 39. 40 supplendum sit neque qua ratione haec cum sequentibus coniuncta fuerint assequor. Nisi v. 39 interpositus esset facillime conexus restitueretur sic: συ[νε|πολέμη]σαν τὸμ πόλεμον τὸν παρελθό[ντ|α, δν] Ἀθηναῖοι ἐπολέμησ[αν ὑπ|ὲρ τῆς ἐλευθερία]ς τῶν Ἑλλήνων. 28 Mytilenaei. 29 Possis etiam ἐμμένοντες reponere. 30 Supplevit Koehler.

92 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis in arce. Maximam partem edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 184. 1627. Rangabé Ant. Hell. 385. Ex suo Velsenique apographo Koehler C. I. Att. II 50, cum Add. p. 400. 402 (Syll.[1] 75. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 159 n. 89). Angulus sinister superior (initia versuum 1—6) inventus est a. 1880 in arce; ed. Lolling Sitzungsber. der Ak. zu Berlin 1880 p. 322 (Koehler C. I. Att. IV, 2 p. 15 n. 50. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 101 n. 92).

Ἐπὶ Ναυσιγένος ἄρχοντος[1] ἐπὶ τῆς Αἰα[ντίδος ἑ]||βδόμης πρυ-
τανείας, Μόσχος Θεστίο Κ[υ]δ[αθηναιεὺς] | ἐγραμμ[άτε]υε, ἔδοξεν
τεῖ βολεῖ καὶ τῶ[ι δήμωι· Αἰ]||αντὶς [ἐπ]ρυτάνευε, Παράμυθος
5 Ὀτρυν[εὺς ἐπεστάτ]||ει, Μόσχος Θεστίο Κυδαθηνα[εὺ]ς ἐγ[ραμμά-
τευεν·] | (Δ)ιόφαντος[2] εἶπεν· π(ερ)ὶ[3] ὧν οἱ πρέσβει[ς ἀπαγγέλ|λ]ου-
σιν οἱ ἐγ Λακεδαίμονος ἥκοντες[4], [ἐψηφίσθαι] | τῆι βολῆι, τὸς

Litterae volgares Ionicae dispositae στοιχηδόν, ita tamen ut v. 12 quinque litterae (ΡΑΓΑΘ) quattuor, v. 19 quattuor (ΑΝΑΔ) tribus reliquorum versuum litteris respondeant. Versus non eiusdem longitudinis fuisse videntur. 1 Ol. 103, 1 (368/7 a. Chr.). 2 ΑΙΟΦΑΝΤΟΣ. 3 ΠΙΙΙ. 4 Qua de causa tum (mense fere Februario 367 a. Chr.) legati Spartam missi

προέδρος, οἳ ἂν [τ]υγχά[νωσι προεδρ]εύοντες ἐν τῶι δήμωι, χρη-
10 [μα]τί[σ]αι πε[ρὶ αὐτῶν, γν]ώμην δὲ ξυνβάλλ[εσθα]ι τῆς βολῆς εἰ[ς τὸν δῆμον, ὅ]τι δοκεῖ τῆι βολ[ῆι, ἐπει]δὴ Κ[όρ]ο[ιβ]ος ὁ [Λακεδαιμ]όνιος ἀνὴρ ἀγαθ[ός ἐστιν] περὶ [τ]ὸν [δῆ]μ[ον τὸν Ἀθην]αίων καὶ [νῦ]ν κα(ὶ) ἐ[ν τῶι πρ]ός[θ]ε[ν χ]ρό[νωι, εἶναι αὐτὸ]ν πρόξενον
15 καὶ εὐ[εργέ]την [τ]ὸ [Ἀθηναίων δήμο κα]ὶ αὐτὸν καὶ ἐγγόνο[ς]. τὸ δὲ [ψήφισμα τόδε ἀναγραψ]άτω ὁ [γ]ραμματεὺς τῆς βολ[ῆς ἐν στήληι λιθίνηι κ]αὶ στ[η]σάτω ἐν ἀκροπόλη[ι·[5] εἰς δὲ τὴν ἀναγραφὴν ὁ | τα]μί[α]ς τῶ δήμο δότω [Δ]Δ δ[ραχμὰς ἐκ τῶν εἰς τὰ κατὰ | ψ]ηφίσματα ἀνα(λ)ισκ[ο]μέ[νων][6].

fuerint, ignoratur. Sed fortasse id conexum est cum foedere inter Athenienses et Dionysium eadem prytania facto (n. 90). 5 Cf. 49[8]. 6 ΑΝΑΔΙΣΚ.ΜΕ.

93 Fragmenta duo tabulae angustae marmoris Parii. Superius (v. 1—16) anno 1879 habebat Eustathius Plates in vico *Chryso* qui Crisae antiquae locum tenet; qui quod ex ecclesia diruta eiusdem vici lapidem extractum dicebat, ei testimonio nullam fidem habendam esse, tabulamque sine dubio Delphis in domum Platis pervenisse vidit Pomtow. Inferius fragmentum (v. 17—23) Delphis in museo (n. 148). Illud primum edidit J. Schmidt Mitth. des arch. Inst. in Athen V (1880) p. 202 n. 62. Supplere et interpretari conatus sum Hist. und philol. Aufsätze, Ernst Curtius gewidmet, p. 292 n. II, de aetate disputavit U. Koehler Hermae XXVI p. 45 not. 1. Adiuncto altero fragmento edidit et illustravit H. Pomtow Mus. Rhen. LI p. 351 sqq. Imaginem photographica arte accuratissime effectam proposuit et docte ac sagaciter de titulo disseruit Th. Homolle Bull. de corr. Hell. XX p. 678 sqq.

[Θε]ός. Ἀγάθων | Νεοτέλεος[1] κ[α]ὶ τοὶ ἀδελφε[οὶ] | Θουρίοις

Litterae volgares quarti a. Chr. n. saeculi. ⊙O reliquis minores. De promantia, cuius tabula in templi destructione perierat (not. 3), restituenda Agatho, fortasse architectus (not. 1) cum fratribus tulit. Iam cum P. maiorem inter duo fragmenta opinaretur intercedere hiatum, duorum decretorum partes hic exstare sibi persuasit, quorum alterum (v. 1—16) de restituendo privilegio non multis post 370 a. Chr. annis, alterum (v. 17—23) aliquot decenniis post, absoluto templo novo, de inscribendo factum esset. Sed hoc neque per se probabile esse monuit Hom., et fragmenta ipsa inter se con-

5 περ[ὶ τ]‖ᾶς προμαν[τη]|ΐας ἐπανεν[ε]|ώσαντο[2] ἐπ[εὶ] | ὁ ναὸς κατ-
10 [ελ]|ύθη[3], καὶ ἔδο[ξε] ‖ Δελφοῖς, Θ[ουρί]|οις ἀποδό[με]|ν τὰν

tingere dispicitur ex eius photographia. Quare haec omnia Thebagora archonte, i. e. post medium saeculum a. Chr. quartum (not. 8), absoluta novi templi aedificatione, et decreta et incisa statuit Hom., cui non possum non astipulari, etsi restant gravissimae difficultates quas neque ille sustulit neque ego removere posse mihi videor. (Cf. not. 4. 7). Supplementa mea sunt praeter ea quae nominatim aliis vindicantur. 1 Hunc eundem esse Agathona, qui n. 248, 3 Ἀγάθων ὁ ἀρχιτέκτων τοῦ ναοῦ audiret, cuiusque nepos Agathocles illo decreto honoraretur, Pomtowius statuit. Sed temporum rationes vix quadrant, siquidem illud plebiscitum fere anno 230 a. Chr. factum est, plus quam saeculari spatio post hoc, quod utique nimium est intervallum inter avi nepotisque honores. Sed fortasse hic Agatho illius aut filius fuit aut nepos; nam id certe discimus ex illo plebiscito, per multas aetates officium architectorum templi in eadem familia mansisse. Delphos hos non fuisse nomina indicio sunt. 2 Hoc mire enuntiatum est; nam significare utique debet 'rogationem de promantia Thuriorum redintegranda tulerunt'; verba autem potius hanc vim habent 'rogationem de Thuriorum promantia redintegrarunt sive repetiverunt'. Quod P. ad ἐπανενεώσαντο subaudire mavult 'τὴν στήλην', praeposterum narrationis ordinem efficit, ut primum de tabula restituta, deinde demum de privilegio populi suffragiis instaurato referatur. 3 Schm. suppleverat κατ[εκα]|ύθη, id quod probaverunt P. et nos; sed duas modo litteras intercidisse certissimum est. Quare κατ[εχ]|ύθη Pomtow, quod de aedificio motu terrae diruto vix recte dicitur, κατ[ελ]|ύθη Foucart. Quod Hom. non de everso antiquo sed de perfecto novo templo cogitans κατ[ην]|ύθη (debebat certe κατανύθη) scripsit, id cum sermonis usu pugnat, nam huius verbi aoristus ἠνύσθην est. Cum primus vidissem, hic non de illo antiquo sexti saeculi incendio dici, sed de recentiore casu quo tabula promantiae deleta esset, tamen erravi cum de Gallorum expeditione (279 a. Chr.) cogitarem et Graecorum vanitate templi combusti memoriam sublatam statuerem. Pomtowius primo ad belli Phocensis tempora (355—347 a. Chr.) rettulerat, postea vero pedibus ivit in U. Koehleri sententiam, qui ex titulo 89, 8 sqq. (τῆς οἰκοδομίας τοῦ νεώ) collegit, iam anno 369 a. Chr. Graecos de templo rursus exstruendo deliberasse, ita ut calamitas ad aliquem ex proxime superioribus annis referenda esset; neque sane facilem explicationem haberet, quod in sceleribus Phocensium per bellum sacrum commissis nusquam aedes dei combusta enumeratur. Sic etiam Xenophontis verba de Prothoi oratione in comitiis Lacedaemoniorum habita VI, 4, 2 (cf. 89[5]) multo commodius intellegi de pecuniis in aedificationem templi conferendis, qua observatione eversi delubri tempus ultra annum 371 a. Chr. removetur. Errare Strabonem et Pausaniam qui sua aetate exstare antiquum illud templum Spinthari arte et Alcmeonidarum cura exstructum opinentur, etiam recentissimis Francogallorum explorationibus cognitum est, siquidem et paene omnes relliquiae aedificii effossae quarti, non sexti a. Chr. n. saeculi artem referunt et rationes pecuniarum medio

15 προ[μα]|ντηΐαν, π[ρο]|αλιωτᾶν[4] [ὄν]||των Ταραν|[τί]νου, [Κλ]εο[δα-
μου[5], | .....ο]ς[6]· εἶ[μ]ε[ν] | Θουρίοις[7], ἄρχ|οντος Θηβα-
20 γό||ρα[8], βουλευόντ|ων Γνωσία, Ἀρι[σ]ταγόρα, Ἀλ[κ|ιμ]άχου[9].

---

saeculo a. Chr. quarto in aedificatione aedis consumptarum lapidi incisae exstant. (Cf. infra n. 140. Th. Homolle Bull. de Hell. XVIII p. 175 sqq. XX p. 677 sqq.) Terrae motu potius quam incendio periisse illud antiquum delubrum gravissimis argumentis effecit Homolle monens manifesto eandem fuisse calamitatem anni 373 a. Chr. qua Peloponnesum vexatam, Helicen et Buram Achaiae deletas, Delum concussam narrarent Strabo VIII, 7, 2 p. 384 Cas. Diodor. XV, 48. 49. Seneca Q. Nat. VI, 23, 3. 25, 4. 26, 2—4. 4 Supplevi. προαλιῶται sunt, qui comitiis (ἁλίᾳ) praesunt. Eosdem intellegi, qui alibi modo βρυτανεύοντες (n. 141, 4. 142, 7. 143, 4. 7) vel πρυτάνεις (I. G. Sept. III, 113, 2. 114, 3) modo βουλεύοντες (n. 140, 9 sqq. 144, 1) vocarentur, antea opinabar. Sed cum iam constet huius lapidis fragmenta unius eiusdemque decreti esse, haec sententia teneri non amplius potest, quoniam v. 20 βουλευόντων scriptum est. 5 Supplevit P., monens n. 142, 9 Eupolin Cleodami f., I. G. Sept. III, 113, 3 Cleodamum inter prytanes Delphorum comparere. Ex quibus illum filium, hunc nepotem esse hominis quem hic haberemus. 6 Inde ab hoc loco supplementa Pomtowii et Homollii sunt. 7 Hoc enuntiatum plane obscurum; Hom. subiectum τὴν προμαντηΐαν esse opinatur, recte si quid video. Sed quo pacto hoc post καὶ ἔδο[ξε] Δελφοῖς ἀποδό[με]ν τὰν προ[μα]ντηΐαν repetatur non perspicio. 8 Thebagoras Elinis f. prytanis fuit post bellum Phocense (n. 142, 7. 144, 6). Praeter illos duos titulos hoc nomen non ante a. 168 a. Chr. rursus comparere Delphis monuit P., quo minus dubium esset quin hic idem homo significaretur. 9 Supplevit Hom. Ἀλ[εξ|ι]μάχου P., cui supplemento non sufficit spatium.

---

94 Lapis inventus Delphis. Edd. C. Wescher Revue arch. N. S. IV (1861) p. 314. P. Foucart Archives des missions scient. et littéraires Ser. II T. II p. 90 (Rev. arch. VIII (1863) p. 56). Wescher et Foucart Inscr. rec. à Delphes n. 466 (Syll.[1] 328. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 208 n. 257.) Cf. quae adnotavi Hist. u. phil. Aufsätze, E. Curtius gewidmet, p. 297.

Δελφοὶ ἀπέδωκαν[1] | Ναξίοις τὰν προμαντηΐαν[2] | κατ τὰ-ἀρχαῖα,
5 ἄρχοντος | Θεολύτου, βουλεύοντος || Ἐπιγένεος.

Litterae Ionicae volgares. Quarti a. Chr. saeculi esse cum litteratura (Ϝ, non Ξ) tum sermo (not. 2) indicat, idque confirmat argumentum. 1 Quin huic quoque privilegio instaurando ansam dederit calamitas templi (n. 93[3]), qua pristina tabula perierat, eo minus dubitandum est, quia reliqua aetatis indicia optime cum hoc conveniunt. 2 Similia complura habet

decretum Labyadarum initio quarti a. Chr. n. saeculi factum (παιδήϊα n. 438, 25. 95. ἰαρήϊον v. 177. 180. ἐντοφηῖων v. 133. Διοσκουρήϊα v. 175); at tertii saeculi tituli volgari forma utuntur (προμαντείαν n. 488, 2). Similis decreti relliquiae exstant ad portam thesauri, qui Siphniorum esse credebatur, sed a Th. Homollio Cnidiis vindicatus est, Bull. de corr. Hell. XX (1896) p. 592: [Δελφοὶ ἀπέδωκαν Κνιδίοις προμ]αντηΐαν ἄρχοντος Ἀριστομάχο[υ] κτλ. Etiam titulus in ara Chiorum incisus (Bull. de corr. Hell. XX p. 619) hic: Δελφοὶ ἔδωκαν | Χίοις προμαντ|είην etsi non de reddita, sed tum primum concessa promantia accipiendus est, tamen cum tertii a. Chr. n. saeculi sit aliter intellegi nequit nisi ut eadem verba ex longe antiquiore lapide tum in hunc transscripta sumamus. Nam recte Homollius negat, tam sero tempore demum id privilegium Chios accepisse.

---

95 Lapis inventus Mylasis (*Melasso*) in coemeterio Armeniorum, exstat Parisiis in museo publico (Louvre). Edd. Boeckh C. I. G. 2691 c d e (ex Cadalvenii apographo). Ex Anthimi, Cycladum episcopi, schedis a L. Rossio transmissis meliores lectiones enotavit idem vol. II p. 473. Lebas-Waddington Inscr. III 377—79. Froehner Inscr. Grecques du musée du Louvre p. 185 n. 96 (Syll.[1] 76. E. L. Hicks Manual of Greek historical inscriptions p. 177 n. 101). Adhibito ectypo, quod miserat A. Héron de Villefosse, F. Bechtel Inschriften des ionischen Dialekts p. 145 n. 248. Item ex ectypo ab E. Michon accepto Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 350 n. 471. Cf. quae adnotavit W. Judeich Kleinasiatische Studien p. 236.

Ἔτει τριηκοστῶι καὶ ἐνάτωι[1] Ἀρταξέρξευς βασιλεύ|οντος, Μαυσσώλλου ἐξαιθραπεύοντος[2], ἔδοξε | Μυλασεῦσιν, ἐκκλησίης κυρίης

Litterae Ionicae volgares; ΟΘΩ reliquis aliquanto minores. 1 Artaxerxis Mnemonis annus undequadragesimus Ol. 103, 2 (367/6 a. Chr.) est. 2 Persici *khshathrapávan* consonas initiales a Graecis Asiae oram incolentibus accuratius expressas esse, quam in volgari forma σατράπης, praeter hunc titulum Trallianus apud Lebas-Waddington Inscr. III 1651 (ἐξσατράπης) et Mylasense fragmentum 388 ([ἐ]ξατράπης) testantur. Ex Theopompi historiis Photius bibl. cod. 176 (p. 120 *a* 24 Bk.) exscripsit Αὐτοφραδάτην τὸν Λυδίας ἐξατράπην. W. Singularia vero in hoc titulo sunt cum dentalis aspirata in altera syllaba religiose servata tum diphthongus syllabae initialis quam P. de Lagarde Ges. Abh. p. 70 rettulit ad formam *ś̌ōithra* quae in libris sacris Zoroastricis respondet Persicae *ks̔hathra*. Ceterum Strabo quidem XIV, 2, 16 p. 656 Cas. et Cicero Tusc. III, 31, 75 Maussollum regem dicunt, at Gellius X, 18, 2 a quibusdam Graecis rerum scriptoribus eum satrapam vocari testatur, atque ex hoc titulo apparet, ne tum quidem, cum in eo esset ut rebellaret contra regem Persarum, eum regio nomine usum esse. B. W. (Cf. 107[1]).

γενομένης, καὶ ἐπε|κύρωσαν αἱ τρεῖς φυλαί[3]· ἐπειδὴ Ἄρλισσις[4]
5 Οὐσσώλλου ‖ ἀποσταλεὶς ὑπὸ Καρῶν[5] πρὸς βασιλέα παρεπρέσ|βευσεν καὶ ἐπεβούλευσε[6] Μαυσσώλλωι, ὄντι εὐεργέτηι | τῆς πόλεως τῆς Μυλασέων[7] καὶ αὐτῶι καὶ τῶι πατρὶ | Ἑκατόμνωι καὶ τοῖς προγόνοις τοῖς τούτων[8], καὶ βασιλεὺς | ἀδικεῖν καταγνοὺς Ἄρ-
10 λισσιν ἐζημίωσε θανάτωι· ‖ πρᾶξαι καὶ τὴν πόλιν τὴν Μυλασέων περὶ τῶν | κτημάτων ἐκείνου κατὰ τοὺς νόμους τοὺς πατρίους. | καὶ πρόσθετα ποιήσαντες Μαυσσώλλωι, ἐπαρὰς | ἐποιήσαντο περὶ τούτων μήτε προτιθέναι ἔτι | παρὰ ταῦτα μηδένα
15 μήτε ἐπιψηφίζειν· εἰ δέ τις ‖ ταῦτα παραβαίνοι, ἐξώλη γίνεσθαι καὶ αὐτὸν | καὶ τοὺς ἐκείνου πάντας.

Ἔτει τετρωκοστῶι καὶ πέμπτωι[9] Ἀρταξέρξευς | βασιλεύοντος, Μαυσσώλλου ἐξαιθραπεύοντος, | ἔδοξε Μυλασεῦσι, ἐκκλησίης
20 κυρίης γενομένης, ‖ καὶ ἐπεκύρωσαν αἱ τρεῖς φυλαί· τοὺς Πελδέμω | παῖδας, παρανομήσαντας ἐς τὴν εἰκόνα | τὴν Ἑκατόμνω, ἀνδρὸς πολλὰ καὶ ἀγαθὰ ποιήσαν|τος τὴμ πόλιν τὴμ Μυλασέων καὶ λόγωι καὶ ἔργωι, | ἀδικεῖν καὶ τὰ ἱερὰ ἀναθήματα καὶ τὴμ
25 πόλιν ‖ καὶ τοὺς εὐεργέτας τῆς πόλεως· ἀδικεῖν δὲ κατα|γνόντες[10] ἐζημίωσαν δημεύσει τῆς οὐσίης, καὶ ἐπώ[λη]|σαν τὰ κτήματα αὐτῶν δημοσίηι, ἐκτῆσθαι κυρίως | τοῖς πριαμένοις, καὶ ἐπαρὰς ἐποιήσαντο περὶ τούτων | μήτε προτιθέναι μήτε ἐπιψηφίζειν μη-
30 δένα· εἰ δέ τις ‖ ταῦτ[α πα]ραβαίνοι, ἐξώλη γίνεσθαι καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς | ἐκείνου π[άν]τας.

Ἔτει πέμπτωι Ἀρταξέρξευς βα[σι]λεύοντος[11], | Μαυσσώλλου

---

3 Tres tribus hic manifesto distinguuntur a populo qui comitia habet. Nempe in tribus antiquas civitatis Mylasensium ascripticii cives non videntur recepti esse, ita ut tribules, ut Romae patricii, meliore civitatis iure uterentur. Neque sine eorum auctoritate ratum erat, quod totus populus in comitiis (ἐκκλησίη) iusserat. Ex tribubus unam novimus Otorcondensium (Lebas-Waddington Asie 403). W. 4 Ἀράϊσσις B. L. Sed Froehneri lectionem, confirmatam etiam ectypo ap. Bechtelium, commendat n. 11, 144. 5 Cares commune concilium habuisse hinc apparet. 6 Tota natio legato ad regem misso petivisse videtur, ut se dominatione durissima Maussolli liberaret. Quod cum non impetrassent, legatus tamquam mandata egressus et sua sponte aliquid contra Maussollum molitus esset, capitis damnatus est. W. 7 Mylasenses origine fuisse Hecatomnum et Maussollum Strabo refert XIV, 2, 23 q. 659 Cas. (Cf. n. 107, 3). 8 Inter hos Pixodarum Maussolli filium (Herod. V, 118) fuisse probabiliter coniecit B. 9 Ol. 104, 4 (361/0 a. Chr.). 10 Primo pro NT lapicida exaraverat YΣ, quod deinde emendavit. 11 Quintus Artaxerxis Ochi annus est Ol. 106, 2 (355/4 a. Chr.).

ἐξαιθραπεύο[ν]τος, Μανίτα τοῦ | Πακτύω[12] ἐπιβουλεύσαντος Μαυσ-
35 σώλλωι τῶι Ἑκατόμνω || ἐν τῶι ἱερῶι τοῦ Διὸς τοῦ Λαμβραύν-
δου[13], θυσίης ἐνιαυ|σίης καὶ πανηγύριος ἐούσης, καὶ Μαυσσώλ-
λου μὲν | σωθέντος σὺν τῶι Διί, Μανίτα δὲ αὐτοῦ[14] τὴν δίκην |
λαβόντος ἐν χειρῶν νόμωι[15], ἔγνωσαν Μυλασεῖς παρη|νομημένου
40 τοῦ ἱεροῦ καὶ Μαυσσώλλου τοῦ εὐερ||γέτεω ἔρευναν ποιήσασθαι,
εἴ τις καὶ ἄλλος μετέ[σ]|χεν ἢ ἐκοινώνησεν τῆς πράξιος· ἐλεγ-
κθέντος[16] δὲ | καὶ Θύσσου τοῦ Σύσκω καὶ κριθέντος συναδικεῖν |
μετὰ Μανίτα, ἔδοξε Μυλασεῦσιν καὶ ἐπεκύρωσαν | αἱ τρεῖς
45 φυλαί· τὰ Μανίτα τοῦ Πακτύω καὶ Θύσσου || τοῦ Σύσκω προστε-
θῆναι Μαυσσώλλωι· καὶ τὰ | κτήματα ἐπώλησεν ἡ πόλις δη-
μοσίη[17], ἐπαρὰς | ποιησαμένη, τούτων τὰς ὠνὰς τοῖς πριαμένοις |
κυρίας εἶναι, καὶ μήτε προτιθέναι μήτε ἐπιψηφίζειν | μηδένα· εἰ
50 δέ τις ταῦτα παραβαίνοι, ἐξώλη γίνε||σθαι καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς
ἐκείνου πάντας.

12 Pactyes Lydus ab Herodoto commemoratur I, 153, cognominem Idymensem primus W. intellexit in laterculis tributorum societatis Atticae (C. I. Att. I 227, 8) recenseri. 13 Plut. quaest. Gr. c. 45 p. 302 A καὶ τὸν πέλεκυν εἰς Καρίαν ἐκόμισεν (Ἄρσηλις) μετὰ τῶν ἄλλων λαφύρων· καὶ Διὸς ἄγαλμα κατασκευάσας τὸν πέλεκυν ἐνεχείρισε, καὶ Λαβρα(ν)δέα τὸν θεὸν προσηγόρευσε· Λυδοὶ γὰρ λάβρυν τὸν πέλεκυν ὀνομάζουσι. W. 14 I. e. in vestigio. Male Froehnerus αὐτοῦ. 15 Occisus est a satellitibus. W. τὴν δίκην λαβόντος similiter dictum est ac persaepe τὴν δίκην ἔχει (Xen. Anab. II, 5, 41. Hell. III, 4, 25). 16 Cf. καταπθιμένης in epigrammate antiquo Chio Bechtel p. 110 n. 175, 6. 17 Cf. n. 65[1].

96 Marmor inventum in loco deserto *Narlü* ad littus maris prope Iasum antiquam, translatum Parisios in museum publicum. Edd. Am. Hauvette-Besnault et M. Dubois Bull. de corr. Hell. V (1881) p. 493 (Syll.[1] 77. F. Bechtel Inschriften des ionischen Dialekts p. 71 n. 104. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 341 n. 460). Cf. quae adnotavit W. Judeich Kleinasiatische Studien p. 236 not. 3.

Ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, μηνὸς Ἀπατουριῶνος, | ἐπὶ
στεφανηφόρου[1] Παταίκο τοῦ Σκύλακο[ς· τ]ῶν ἀν[δρ]ῶν | τῶν

Litteratura Ionica volgaris. 1 Hic eponymus Iasensium magistratus in multis titulis commemoratur. C. I. G. 2673 sqq. Lebas-Waddington Inscr. III n. 251 sqq. Iasenses tum sub Maussolli imperio fuisse totum tituli argumentum

ἐπιβουλευσάντων Μαυσώλλωι καὶ τῆι Ἰασέων πόληι[2] τὰ | κτή-
5 ματα δημεῦσαι, καὶ τὰ τῶν φευγόντων ἐπὶ τῆι αἰτίηι ταύτ[ηι] ‖
καὶ τὰ τούτων δημεῦσαι[3], καὶ φεύγειν αὐτοὺς καὶ ἐκγόνους |
τὸν ἀΐδιον χρόνον. οἵδε τὰ κτήματα ἐπώλησαν· ἄρ-
χον[τες]· | Ἥγυλλος Οὐλιάδευς, Δείνων Κόπρωνος, Μαρσύας
Ἱστιαίου, | Φανίας Πασιφάνευς. ταμίαι· Θόας Ἰατροκλεῦς,
Διοσκορίδης | Εκαταίο, Θευγείτων Πασιφάνευς, Ἀπολλωνίδης
10 Ἑρμαίου. ‖ ἀστυνόμοι· Εὐπόλεμος Δάμωνος, Φορμίων Γλαύ-
κωνος. | συνήγοροι· Βατίων Φάνεω, Εὐκλείδης Δημητρίο,
Ἄνυτος | Βρυάξιος[4], Μάρων Μελανθίο. πρυτάνεις[5]· Εὐκλῆς
Ἰατροκλεῦς, | Θόας Ἑκαταίου, Εὐθαλλίων Ἀρτέμωνος, Ἕρμων
Ἑκαταίο, | Ἑρμῶναξ Μεννέα, Θαργήλιος Στράτωνος. ἱερεῖς
15 Διὸς Μεγίστ[ου][6]· ‖ Ἀπελλῆς Σανίωνος, Κτήσων ..άτευς,
Ἀπολλωνίδης Μικίωνος, | Κόπρων Δείνωνος, Πιξώδαρος Ἱέρω-
νος, Διονύσιος Ἀετίωνος, | Ἀπολλόδωρος Βρυάξιος[4], Φάνης Σφύ-
ρωνος, Λέων Σίλωνος, | Ἀπολλωνίδης Ἱπποκράτευς, Μάχων
Πόσιδος. οἵδε ἀπὸ φυλῆς[7]· | Ὑλίατος Ἐξαίτο, Δημοφῶν
20 Πολεμάρχο, Κλέαρχος ‖ Ἀντιφάνευς, Κτίτης Ἰατροκλεῦς, Βρύ-
αξις[4] Πολέμωνος, | Μέλανθος Κυδίου, Μῆτρις Ἀμύντα, Ἀπολ-
λωνί[δης] Λεωνί[δεω], | Χαρμοφῶν Εὐηθίδου, Μέλανθος Νουμη-
νίο[υ, ------] Πυργίωνο[ς], | Δίων Ἀστύλο, Πασίας Διονυσίο,
Βρύων Σαννίωνος, ... Ἕρμω[νος,] | Διοσκορίδης Ἀμύντα,

---

indicat; tamen aliquanto plus libertatis habuisse quam Mylasenses inde colligas, quod hi regis et satrapae, illi magistratus sui nomen decretis praescribunt. J. 2 Cf. 498. 3 Cf. 95, 26 sqq. 45 sqq., ubi diligentissime cavetur, ne quis venditiones bonorum rescindere aut ius emtorum in dubium vocare conetur. Eodem consilio hic omnium qui ei negotio interfuerunt nomina lapidi inciduntur. 4 Ubicunque id nomen occurrit in titulo, lapicida primo ΒΡΥΑΣΣΙΣ inciderat, deinde ΒΡΥΑΞΙΣ emendavit. 5 Simile atque apud Athenienses prytanum munus Iasi fuisse colligas ex C. I. G. 2677, 10, ubi plebiscitum πρυτάνεων γνώμῃ factum dicitur. Quod vero hic sex nomina perscripta sunt, illic quinque, facile ita expeditur, ut epistatam qui illic separatim recensetur (etiam n. 2671, 1. 2673, 7. 2675 sqq. est), ex prytanum numero fuisse statuamus, ut Athenis fuit. 6 Mirum collegium undecim sacerdotum. Fortasse unus princeps collegii cum decem collegis minoribus erat. Nam eodem tempore hos in munere fuisse totius tituli ratio docet. Iovis apud Iasenses templum commemoratur C. I. G. 2671, 26. 7 Videntur ex unaquaque tribu aliquot homines suffragiis electi esse, qui magistratus in negotio bonorum vendendorum adiuvarent. Singularis φυλῆς sane non satis defenditur exemplis quale est Xen. Hell. II, 4, 23 καὶ εἵλοντο δέκα, ἕνα ἀπὸ φυλῆς.

25 Τηλέμαχος Δ[ιο]φῶντος, Ἕρμων ‖ [Π]υργίωνος, Μῆτρις Σαννίω-
νος, Ἀρτεμίδωρος Πανταλέοντο[ς, | Δ]ιόδωρος Μέλανος, Ἀφθό-
νητος Δημητρίο, Ἑκαταῖος Μεννέα, | [Σ]ατυρίδης Σατύρο, Ταρ-
γήλιος Φοινικίδευς, Φαν[ίας Π]ασιφάνευ[ς, | Ε]ὐθαλλίων Σκύλακος,
Ἀπολλωνίδης Ἰδάκο, Δήμ[ων] Ταργηλί[ου, | Τ]ροιζήνιος Δημητρίο,
30 Ἕρμων Εὐξιθέου, Δημήτριος Μελάνθο[υ, ‖ Εὔ]μαχος Ἀρτέμωνος,
Φανίας Σκύλακος. [οἵδε τὰ] κτήματα | [ἐπ]ρίαντο· Εὔδικος
Σαμίο γῆν ἐν Τυεννε[εσσῶι] Πύρωνος, | [σ]τατήρων δεκαδύο· μνή-
μονες[8] συνεπ[ώλησαν][9] Ἰα[τ]ροκλῆς | Σαμίου, Θόας Ἰατροκλεῦς.
Διοσκο[ρίδης Ἑκατ]αίο γῆν | [ἐ]ν Τυεννεσσῶι τῶν πολεμάρ[χων
35 ------ στατ]ήρων ‖ ἑβδομήκοντα τριῶν· μνήμονε[ς συνεπώλησαν]
Εκαταῖος | Σαμίο, Ἑστιαῖος Ἀντιδότο. Μ[------- Μεν]νέα
γῆν | ἐμ Βρίδαντι Πύρωνος τοῦ Σκύ[λακος στατήρων ἑβδ]ομή-
κοντα | πέντε. Διογένης Διονυτᾶ ἐπ[ρίατο -------] Πύρωνος |
40 [τ]ὸ Σκύλακος στατήρων ἑπτά. [---------- ‖ ἐ]πρίατο αὐ-
λὴν Πύρωνος τὸ Σκύ[λακος στατήρ]ων εἴκοσι[ν | ἑ]νός· μνήμονες
συνεπώλησαν [τὰ Πύρωνος κτή]ματα[10] Θόας | [Ἰατ]ροκλεῦς, Ἀπε-
λλῆς Μάρωνος, Κλεάνθ[ης ----------]άνδρου, | [Ἑρ]μόδωρος
Ἀρτέμωνος, Κλεανδρίδης [Μελάν]θου. Εὔδικος | [Σαμ]ίο ἐπρίατο
45 καπηλεῖον τῶν πολεμάρχων ‖ [στα]τήρων δεκαέξ· μνήμονες συνε-
πώλησαν Ἑστιαῖος | [Ἀντι]δότο, Ἑκαταῖος Σαμίο. Βρύαξις Ἰδάκο
ἐπρίατο τὴν αὐλὴν | [τὴν Α]ἰσχυλίνου στατήρων πεντήκοντα·
μνήμονες· [. . . . . ω]ν | [. . . κ]λεῦς[11], Νουμήνιος Κυδίου, Κτή-
σων Κρ[άτ]ητος, Ἕρμων Λυ----|-----ων Ἀθηναγόρα καὶ
50 Ἀρτεμίδ[ωρος ------- ‖ Χα]ρμοφῶν Εὐηθίδου καὶ Πανταλέων
Φάνεω [καὶ ----- | Ἡ]ροδότο γῆν τὴν ἐμ Βρίδαντι ἐπρίαντο
στατήρων [------|κο]σίων τεσσεράκοντα· γνώμονες[12] παρέστησαν
----|--ς Πλουτίωνος καὶ παῖδες τρεῖς.
[Ἐπὶ στεφανη]φόρου Δημονίκου τοῦ Ἀριστ[. . ., μ]ην[ὸς ---‖
55 ----, Ἀ]ντίπατρος Πρυτάνιο[ς], Φαίδιμ[ος] Δι[-----, | -----
Δ]ημητρίου, Λύ[κος Ἀν]αξανδρίδου, [------- | τὸν -----] κλῆ-
ρον τὸμ πρὸς τ---ιστα--|-----ιάνθο στατήρων τεσσερά[κοντα|.

---

8 Cf. 105. 9 Legibus Iasensium emtiones venditiones tum demum ratae fuisse videntur, cum a mnemonibus in tabulas relatae erant. 10 Supplevi. Hoc additamento tres venditiones v. 37—42 ab eisdem mnemonibus effectas esse indicatur. 11 In proëcdosi μνήμονες [συνεπώλησα]ν | ....λευς scripseram, sed recte B. monuit, spatium non sufficere; et ....λευς genetivum nominis proprii esse apparet. 12 Testes esse videntur; sed cur hoc solo loco recenseantur, mnemones vero omittantur, obscurum est.

60 τὸν τρίτον κλῆρ]ον ἐπρίατο Πανταλέων ------- στατήρων [--‖-
---- ἡμιστατήρ]ου. τὸν τέταρτον [κλῆρον ἐπρίατο --------
| στατήρων π]έντ[ε ἡ]μιστα[τήρου. τὸν πέμπτον κλῆρον ἐπρίατο |
----------] στατήρων τεσσάρων. [τὸν ἕκτον κλῆρον | ἐπρί-
ατο ---------] στατήρων τεσσά[ρων. τὸν ἕβδομον | κλῆρον
65 ἐπρίατο ---- στατήρων] τριῶν [ἡμιστατήρου. τὸν ὄγδοον ‖ κλῆρον
ἐπρίατο ------]ου στατήρ[ων -------|----- Κα]λλ[ι]φῶντος καὶ
Λεω[------- | --- πέν]τε. τὸν ἔνατον κλῆρον ἐπ[ρίατο | -----
---]ας Εὐδίκου στατήρ[ων ------. | τὸν δέκατο]ν κλῆρον ἐπρίατο
70 Δράκων Ἰατροκλ[εῦς καὶ ‖ ----]σσος Δημητρίου στατήρων [---
---. μηνὸς | -----]εῶνος· τὸμ πρῶτον κλῆρον ἐπρίατο [---
----- | στατή]ρων δέκα ἑνός. τὸν δεύτερον κλῆρον ἐπ[ρίαντο --
-- | ------]νος, Πάρων Τύμνεω στατήρων ἑπτά. | [τὸν τρίτ]ον
75 κλῆρον ἐπρίατο Ἀριστοκράτης [------ στατήρων ------ ‖ ἡμι-
στα]τήρου. τὸν τέταρτον κλῆρον ἐπρίατο Περικλῆς [------ | στα-
τήρω]ν τεσσέρων ἡμιστατήρου. τὸν πέμπτον κλῆρον [ἐπρίαντο | --
---] Ὀμφακίωνος, Βρύαξις Νόσσου στατήρων [-------. | τὸν
ἕκτ]ον κλῆρον ἐπρίατο Στάφυλος Ὀμφακίωνος στατήρων [---- |
80 τετά]ρτης. τὸν ἕβδομον κλῆρον ἐπρίατο ------‖ στατήρων ἑπτά.
τὸν ὄγδοον κλῆρον ἐπρίατο [--------- | στατήρων] ἑπτά. τὸν
ἔνατον κλῆρον ἐπρίατο [-------- | στατήρ]ων εἴκοσι τριῶν ἡμι-
στατήρου. τὸν δέκα[τον κλῆρον ἐπρίατο | --------] Ἀπολλω-
νίδου στατήρων δεκαεπτά.

---

97 Pars dextra basis marmoris Pentelici inventa Athenis occidentem versus ab Olympieo, ubi fuit Pythium. Edd. Kumanudis Ἀθηναίου I p. 172. Koehler C. I. Att. II 1154.

[Ἀθηναῖοι καὶ] οἱ σύμμαχοι | [ἀνέθεσαν[1] τῶ]ι Ἀπόλλωνι | [δεκάτην ἀπὸ τῶ]μ πολεμίων[2].

Litterae Ionicae volgares. 1 Circiter anno 365 a. Chr., ut perspicitur ex scriptura. Socii igitur maritimi sunt, qui Nausinico archonte (378/7 a. Chr.) cum Atheniensibus foedus fecerant (n. 80 sqq.) Kum. 2 Cf. 31[3].

---

98 Lamina ahenea tenuis, fracta in duas partes. Litterae non incisae, sed eminentes, a postica parte malleo expressae. Inventum aes Olympiae prope Pelopium. A Purgoldio delineatus titulus

exhibetur Olympia V p. 73 n. 36. (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 181 n. 198.)

Θεὸς [τ]ύχα ⁝ Πρό[ξ]ενοι | θεαροδόκοι Κλέανδρος[1], | Σωκ[λῆς] ⁝
5 Πισατᾶν[2] ⁝ αὐτο|ὶ κα[ὶ γέ]νος ⁝ Σεκυώνιοι. ‖ ὑπὸ [έλλα]νοδικᾶν[3] ⁝
Ἀγιάδ|ας[4] ⁝ Φίλ[ων] Λυκομή[δ]εος[5], | Βάθυλ[λος Κλ]εομ[ά]χω[6].

Litterae Ionicae volgares praeter *N*. 1 Cf. Xen. Hell. VII, 1, 45 οἱ οὖν Ἀρκάδες καὶ οἱ Ἀργεῖοι ἡδέως ταῦτ' ἀκούσαντες παρεγένοντο αὐτῷ (Euphroni Sicyonio qui patriam a Lacedaemoniorum societate avellere et imperium populare instituere nitebatur). ὁ δ' εὐθὺς ἐν τῇ ἀγορᾷ παρόντων τῶν Ἀργείων καὶ τῶν Ἀρκάδων συνεκάλει τὸν δῆμον, ὡς τῆς πολιτείας ἐσομένης ἐπὶ τοῖς ἴσοις καὶ ὁμοίοις. ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, στρατηγοὺς ἐκέλευσεν ἑλέσθαι οὕστινας αὐτοῖς δοκοίη· οἱ δ' αἱροῦνται αὐτόν τε τὸν Εὔφρονα καὶ Ἱππόδαμον καὶ Κλέανδρον καὶ Ἀκρίσιον καὶ Λύσανδρον. Haec gesta sunt anno 366 a. Chr.; quo minus mirum, paucis annis post (not. 2) a Lacedaemoniorum adversariis eundem hominem proxeniae honore affectum esse. 2 Arcades Ol. 103, 4 (365 a. Chr. n.) Olympia potiti (Xen. Hell. VII, 4, 14) templi tutela excluserunt Eleos idque antiquissimis illius loci dominis Pisatis reddiderunt, quorum auspiciis Olympiadis centesimae quartae ludi peracti sunt (Xen. Hell. VII, 4, 28. 29). Sed iam proximo anno Ol. 104, 2 (363 a. Chr.) Arcades pace cum Eleis facta eis curam sacrorum Olympicorum reddiderunt (Xen. Hell. VII, 4, 35). Hoc igitur temporis intervallo Cleandri eiusque sodalium privilegia decreta sunt. 3 I. e. magistratu hellanodicarum fungentibus his hominibus. ὑπὸ c. gen. igitur hic ea vi usurpatum, quam alibi habet eadem praepositio cum accusativo coniuncta. Cf. Olympia V p. 83 n. 44, 6. Similia (ἀπὸ c. dativo apud Arcadas, ὑπέρ τινα pro ὑπέρ τινος apud Phocenses aliasque gentes, κατά τινος pro κατά τι apud Locros) haud rara sunt. 4 Nominativus eadem anacoluthia usurpatus ac I. G. Sept. I, 1672 ἀφεδριατευόντων· Δωρόθεος Ἀριστέαο Πλατηεὺς κτλ. et infra n. 142, 7 sqq. βρυτανευόντων Θηβαγόρας Ἐλίνιος, Ε[ὔ]δοκος Ἐπηράτου, Ἀρίστων [Λύ]ητος, Εὔπολις Κλεοδάμου κτλ. 5 Suspiceris hunc filium esse Lycomedis Mantinensis qui princeps concilii Arcadum fuerat et paullo ante huius decreti tempus necatus erat (Xen. Hell. VII, 1, 23. 24. 39. 4, 2. 3). 6 Tres hic sunt hellanodicae, duo Olympia V p. 67 n. 31, 10. 11. Homines non eosdem esse non mirum est siquidem in medium illud spatium quo Arcades et Pisatae Olympiam tenebant (not. 2) incidit Olympias 104, per quam magistratum mutatum esse consentaneum est. Sed discrimen numeri quam habeat explicationem non video. Pausanias V, 9, 5. 6 de Eleorum modo hellanodicis dicit, quos Ol. 103 duodecim, Ol. 104 octo fuisse refert, illos Arcadum et Pisatarum utpote non legitimos silentio premit.

---

99 Thebis exscripsit Pococke Inscr. ant. P. I c. 5 s. 3 p. 50 n. 13 (Boeckh C. I. G. 1565. R. Meister ap. Bezzenberger Beitr. V p. 194 n. 35 et ap. Collitz Gr. Dialektinschriften I p. 241 n. 719. W. Larfeld Syll. Inscr. Boeot. 316. Syll.[1] 222 cum Addendis p. 661.

I. G. Sept. I, 2407. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 189 n. 217). Cf. quae de titulo disputaverunt Boeckh Staatshaushaltung der Athener II p. 399 sqq. K. Keil Syll. Inscr. Boeot. p. 29 sqq. Liman Foederis Boeotici instituta, Gryphisw. 1862 p. 6. F. Blass Ueber die Aussprache des Griechisch.[2] p. 119. U. Koehler Hermae XXIV p. 636 sqq.

[Θ]εός, τύχα. [Δι]οτέ(λ)[ι]|ος[1] ἄρχοντος, ἔδοξε | τοῖ δάμοι, πρό-
5 ξενον | εἶμεν Βοιωτῶν καὶ εὐε||ργέταν Νώβαν Ἀξι|ούβω[2] Καρ-
χαδόνιον, καὶ | εἶμέν (Ϝ)οι[3] γᾶς καὶ (Ϝ)οικία|ς[4] ἔ(π)πασιν καὶ
10 ἀτέλιαν | καὶ ἀσουλίαν καὶ κα(γ γ)ᾶ(γ)[5] || καὶ κατ θάλατ(τ)αν[6]
καὶ πο|λέμω κα(ὶ) ἰρά(να)ς[7] ἰ(ώ)σας[8]. [β]|οιωταρχίον(τ)ων[9]
Τίμ(ων)[ο]|ς[10], Αἰτών(δ)αο[11], Θίωνος[12], (Μ)έ[ν]|(ω)νος[13], Ἱππί(α)ο[14],
15 (Ε)ὐμαρί[δ]αο[15], || Π[άτ]ρ(ω)νος[16].

Cum in misera apographi Pocockiani condicione lubricum sit, de huius tituli aetate diiudicare, summi momenti est alterum decretum I. G. Sept. I, 2408, cuius accuratissimum tenemus exemplum Lollingianum; eiusdem aetatis esse nomina Hippiae et Aetondae boeotarchorum utrobique recurrentia indicio sunt. Atqui illum titulum paullo ante medium saeculum a. Chr. quartum exaratum esse cum ex sermonis et scripturae vestigiis haud levibus collegisset Limanus, Koehlerus Malecidae et Diogitonis boeotarchorum nominibus quae illic v. 13. 14 sunt luculentissime confirmavit collata narratione de rebus post Pelopidae necem gestis apud Plutarchum Pelop. 35: Θηβαῖοι γάρ, ὡς ἐπύθοντο τὴν τοῦ Πελοπίδου τελευτήν, οὐδεμίαν ἀναβολὴν ποιησάμενοι τῆς τιμωρίας κατὰ τάχος ἐστράτευσαν ὁπλίταις ἑπτακισχιλίοις, ἱππεῦσι δ' ἑπτακοσίοις ἡγουμένου Μαλκίτου (Μαληκίδου emend. Koehler) καὶ Διογείτονος. Eo ipso igitur anno, 364/3 a. Chr., titulus 2408 incisus est, aliquo ex proximis is quem hic edimus. 1 ..ΟΤΕΑ|.ΟΣ. 2 Ἀζρούβω i. e. Ἀσδρούβω emendavit Blass. Atqui neque Ἄσδρουβος apud Boeotos sonuisse nomen Phoenicium quod est *Hasdrubal*, neque ab Ἀσδρούβας genetivum in -ω, non in -αο cadentem derivatum esse credibile est. 3 ΝΟΙ. 4 ΕΟΙΚΙΑ|Σ. 5 ΚΑΠΠΑΕ. 6 ΟΑΛΑΤΕΑΝ. 7 ΙΡΑΕΚΣ. 8 ΙΟΣΑΣ. 9 ΟΝΙΩΝ. 10 ΤΙΜΟΜ|> Τιμομείλω Keil, Τιμόλλιος Meister, Τιμολάω ego in proecdosi, Τίμωνος in I. G. Sept., id quod omnium proxime ad traditos litterarum ductus accedit. 11 ΑΙΤΩΝΑΟ. De Χαιρώνδαο cogitabat Keilius, sed verum monstrat I. G. Sept. I, 2408, 16. 12 .ΟΙΩΝΟΣ, quod emendare conatus sum, neglecta sane unius litterae lacuna, quam initio indicat Poc. Vice versa Koehleri [Πυ]θίωνος una littera longius est, ut in medio relinquendum sit utrum praestet. 13 ΠΕ|ΟΝΟΣ. Supplevi haud ignorans incertissimum esse. 14 ΙΠΠΙΔΟ (nam insequens Σ manifesto ad proximum nomen spectat) Ἵππιδος Boeckh, Ἱππίαο Ahrens de dialectis II p. 522, quod confirmat I. G. Sept. I, 2408, 15. 15 ΣΥΜΑΡΙ.ΑΟ. 16 ΠΛΕΡΟΝΟΣ.

100 Fragmenta duo marmoris Pentelici, inventa Athenis in arce; alterum (v. 1—29) edd. Pittakis l'ancienne Athènes p. 155 sq. Ἐφ. ἀρχ. 902. Rangabé Ant. Hell. 386, alterum primus exscripsit Koehler, qui ambo coniuncta (ac prius quidem illud ex Velseni suoque apographo) edidit C. I. Att. II 54 (Syll.[1] 78. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 162 n. 91. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 102 n. 94). Cf. Kirchhoff Monatsber. der. Ak. zu Berlin 1866 p. 196 sqq. A. Wilhelm Gött. gel. Anz. 1898 n. 3 p. 221.

[Ἐπὶ Χαρ]ικλείδο ἄρχοντο[ς[1] ἐπὶ τ]-
[ῆς Ἀκα]μαντίδος δευτέρα[ς πρυτ]-
[ανεία]ς, ἧι Νικόστρατο[ς Φιλοστ]-
[ράτο] Παλληνεὺς ἐγρα[μματευεν,[2]]
5 [τρι]ακοστῆι τῆς πρυτ[ανείας][3].

[Ἔδ]οξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δ[ήμωι, ...|..ν]ης Παιανιεὺς
ἐπεστάτε[ι, Κρατῖνος(?) | ε]ἶπεν· περὶ ὧν λέγει Ἀστυκρ[άτης ὁ
10 Δελφ|ὸ]ς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, ἐψηφίσθ[αι τῆι βουλ‖ῆ]ι, τοὺς προέ-
δρος, οἳ ἂν λάχω[σι προεδρε|ύσ]ιν ἐν τῶι δήμωι, προσαγαγ[εῖν
Ἀστυκρ|άτ]ην καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ εἰς [τὸν δῆμον ε|ἰς τ]ὴν πρώ-
την ἐκκλησίαν, κα[ὶ χρηματίσ|αι, γ]νώμην δὲ ξυμβάλλεσθαι [τῆς
15 βουλῆς ‖ εἰς] τὸν δῆμον, ὅτι δοκεῖ τῆι [βουλῆι, ἐπε|ιδὴ] Ἀνδρόνι-
κος ὁ Θετταλὸς[4] [ἱερομνημο|νῶν] παρὰ τοὺς νόμους τῶν Ἀ[μ]φ[ικ-

---

Titulus exaratus στοιχηδὸν litteratura Ionica volgari. V. 1—5 litteris maioribus (25 in unoquoque versu) quam ipsa decreta, quorum versus 31 litteras habent. Inter v. 30 et 31 paucorum versuum lacuna intercedit. 1 Ol. 104, 2 (363/2 a. Chr.). 2 Antiquissimus annus hic est, quem per omnes prytanias eundem senatus scribam habuisse sciamus. (Cf. n. 88, 29. 101, 2. 102, 4). De quattuor annis qui proxime antecedunt nihildum compertum. At Nausigene archonte (Ol. 103, 1 368/7 a. Chr.) etiamtum suum quaeque prytania scribam habebat (90[2]). Cf. C. Schaefer de scribis senatus populique Atheniensium. Gryphiswaldiae 1878 p. 29. 3 Initio mensis Boëdromionis (Sept. 363 a. Chr.). 4 Cum anno antecedente (auctumno 364 a. Chr.) Thebani civitates Thessalicas ab Alexandri Pheraei dominatione liberassent (Schaefer Dem. I[2] p. 92), consentaneum est ab factione cum Thebanis coniunctissima penes quam tum summa potentia erat, etiam hunc hieromnemonem creatum fuisse. Iam Phocenses, ut erant antiqui utrorumque inimici, tum quoque principatum Thebanorum aegre ferebant (Xen. Hell. VII, 5, 4). Neque dissimile veri est, eos coniunctos fuisse cum Atheniensibus, qui etiamtum Thebanis infensi erant et cum Alexandro foedus habebant (Cf. n. 108, 39). Huius factionis inter Phocenses principem fuisse

τιόνων | καὶ] τοὺς Δελφῶν εἰσήγαγεν ἀ[ειφυγίαν[5] | κατ'] Ἀστυ-
20 κράτος καὶ τῶν μετ' α[ὐτοῦ, ὥστε ‖ φυγ]αδεῦσαι Ἀστυκράτην καὶ
[τοὺς μετ' α|ὐτῶ], καὶ τὰς οὐσίας ἀφείλετο [.....|..]· δε-
δόχθαι τῶι δήμωι, τὰς μὲν [δίκας τὰ|ς κ]ατὰ Ἀστυκράτος καὶ
25 τῶν μετ' [αὐτοῦ γε|γε]νημένας ἐν Ἀμφικτίοσιν [ἀ]τ[ελεῖς εἶ‖ναι]·
εἰ δέ τις αἰτιᾶται Ἀστ[υκράτη κα|ὶ τὸ]ς μετ' αὐτοῦ ἀδικεῖν Δελ-
[φῶν τινα ἢ τ|ὸ κοινὸ]ν τῆς πόλεως τῆς Δελ[φῶν ..... | ----
30 ---] ου....ας καὶ αὐ---‖--------ν αὐτ[---------- |
α]πα---------- | αγει[-------- ἐκπε]‖πτωκό[τ----------] |
35 ται παρὰ ----------‖ον, καλέσαι [δὲ Ἀστυκράτην καὶ τοὺς
μετ' α]|ὐτῶ ἐπὶ ξένια [εἰς τὸ πρυτανεῖον εἰς αὔ]|ριον.

Κρατῖνος εἶπεν· [τὰ μὲν ἄλλα καθάπερ τῆ]|ι βουλῆι περὶ
40 ὧν Ἀσ[τυκράτης ὁ Δελφὸς λ]‖έγει, εἶναι δὲ Ἀστυκρ[άτην Ἀθη-
ναῖον κα]|ὶ ἐκγόνους αὐτῶ, καὶ εἶνα[ι αὐτὸν φυλῆς] | ἧστινος [ἂ]ν
ἀπογράψηται [κα]ὶ [δήμου καὶ] | φρατρίας· ἐπιμελεῖσθαι [δὲ] αὐτο[ῦ
45 καὶ τ]|ὴμ βουλὴν τὴν αἰεὶ βο[υ]λε[ύ]ουσαν, ἐάν [το] ‖ δέηται. εἶναι
δὲ αὐτῶι κα[ὶ ἀτ]έλειαν οἰ|κοῦντι Ἀθήνησι. τὴν δὲ ψῆφον δοῦναι
περ[ὶ] | αὐτοῦ τὸς πρυτάνεις τὸς [μετὰ] τὴν Ἀκαμ|αντίδα πρυτα-
ν[εύ]οντας[6] ἐν τῆ[ι π]ρώτηι ἐ|κκλησίαι. εἶναι δὲ τοῖ[ς] μ[ετ]ὰ Ἀστυ-
50 κ‖ράτος ἐκπεπτωκόσι[7] [ἰ]σοτέλειαν καθάπ|ερ Ἀθηναίοις, [Ἀ]ρχε-
δάμωι, [Ἀ]ρι[στ]οξένωι[8], | Δ[α]μοτίμωι[9], Νικά[νδ]ρω[ι][10], Πατρο-
[κ]λεῖ, Ἀρχέ|λαι[11], Μένωνι[12], Ἐχε[..κ]ράτει, Ἡ[γησ]άρχωι[13],

---

Astycratem ideoque a Thebanis eorumque asseclis in exilium pulsum, ab Atheniensibus honorificentissime acceptum coniecit Ki., v. 39 ὁ Φωκεὺς pro ὁ Δελφὸς supplens. At cui Athenienses hic v. 18 queruntur παρὰ τοὺς νόμους τοὺς Δελφῶν aqua et igni interdictum esse, non potest non civis Delphis fuisse (cf. etiam not. 7). Non defuisse etiam Delphis, qui causae Phocensium faverent, cum maior populi pars insito illorum odio ad Thebanos et Thessalos inclinaret, consentaneum est. 5 Supplevit Koe. dubitanter. [ἐπιτίμησιν] Ki., quod non convenit cum reliquiis a Koehlero observatis. 6 Tricesimo alterius prytaniae die nondum constabat, quae tribus tertia futura esset. Non igitur initio anni omnes prytaniae simul sorte distributae sunt. Kirchhoff. 7 Cum his civitas Delphorum aliquanto post in gratiam rediisse videtur; neque enim casui tribuerim, quod proximis post medium saeculum quartum annis sex ex his undecim nominibus redeunt inter superiores Delphorum magistratus (cf. not. 8—13). 8 Archon Delphorum n. 140, 4. 8. 31 (351/0 a. Chr.). 9 βουλευτής n. 140, 92. 95 (344/3 a. Chr.). Eius filius Sylochus n. 140, 204. 10 Nicander Aristionis f. prytanis Delphorum n. 140, 163. 11 βουλευτής n. 140, 131. 134. 168. 200. 12 βουλευτής n. 140, 64 (347/6 a. Chr.). 13 Ἀγήσαρχος Δελφὸς ναοποιός n. 140, 34. 38 sqq. (349/8 a. Chr.).

55 Ἐλ|πινίκῳ. [τ]ὸ δὲ ψήφισμα τόδ[ε] ἀ[ν]αγρά[ψα]ι ‖ τὸν γραμματέα τῆς βουλῆ[ς] ἐν [σ]τήλη[ι λ]ι|θίνηι [κ]αὶ στῆσαι [ἐ]ν ἀκροπόλ[ει], εἰς [δὲ] τ|ὴν ἀναγραφὴν τῆς στήλ[ης δ]ῶναι τὸν τα[μ]|ίαν τῶ δήμο ΔΔ δραχμὰς ἐκ [τ]ῶν [κα]τὰ ψηφί|σματα ἀναλισκομένων τ[ῶι]
60 δήμωι. καλέσ‖αι δὲ Ἀστ[υ]κράτη κ[αὶ τὸς] μ[ε]τὰ Ἀστυκράτ|ος ἐπὶ ξένια ἐς τὸ πρυτανέον ἐς αὔριον.

---

101 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis ad arcis radices meridionales. Edd. Kumanudis Ἀθηναίου V p. 516 sqq. Koehler Mitth. des arch. Inst. in Athen II (1877) p. 142 sqq. (Syll.[1] 79. E. L. Hicks Manual of Greek historical inscriptions p. 165 n. 93. Koehler C. I. Att. IV, 2 p. 15 n. 54*b*. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 103 n. 95). Cf. quae disputaverunt E. Sonne de arbitris externis p. 105 sqq. E. Szanto Mittheilungen des arch. Instituts in Athen XVI (1891) p. 35 sq. W. Hartel Studien über att. Staatsr. und Urkundenwesen p. 88 sq. U. v. Wilamowitz Hermae XXII p. 241 n. 1. Pridik de Cei insulae rebus p. 36 sq.

Θεοί. | Ἐπὶ Χαρικλείδο ἄρχοντος[1], Αἰαντὶς ἐπρυτάνευεν, Νικό|-στρατος Παλληνεὺς ἐγραμμάτευε[2], Φιλίττιος Βουτάδης | ἐπεστά-
5 τει· ἔδοξεν τῆι βολῆι καὶ τῶι δήμωι· Ἀριστοφῶν[3] ‖ εἶπεν· ἐπειδὴ Ἰουλιῆται, οὓς κατήγαγον Ἀθηναῖοι[4], ἀπο|φαίνοσιν ὀφεί-

---

Litterae volgares Ionicae dispositae στοιχηδὸν praeter v. 1. Spatium inscriptum inde a v. 57 utrimque singulis litteris latius est, ut v. 2—55 quadragenarum ternarum, v. 57—82 quadragenarum quinarum litterarum sint. 1 Ol. 104, 2 (363/2 a. Chr.). 2 Cf. 100[2]. 3 Azeniensis, de quo cf. Schaefer Dem. I[2] p. 138 sqq. Is post alteram (cf. not. 4) Iulietarum rebellionem in insulam praetor missus esse videtur. Schol. Aesch. I, 64: κεκωμῴδηται — καὶ ὡς στρατηγήσας ἐν Κέῳ καὶ διὰ φιλοχρηματίαν πολλὰ κακὰ ἐργασάμενος (haec ad ipsum plebiscitum, quo, adiuvante factione Attica Iulietarum, adversarios magna pecunia multavit, referenda) τοὺς ἐνοικοῦντας, ἐφ' ᾧ γραφεὶς ὑπὸ Ὑπερείδου παρανόμων ἑάλω (At ipse Hyperides pro Eux. § 28 dicit παρὰ δύο ψήφους ἀπέφυγε). Koe. 4 Omnem rem tam acute quam probabiliter explicuit Koehler hunc in modum: Anno 364 aut 363 cum classis Thebanorum Epaminonda duce in mari Aegaeo versaretur, Atheniensium adversarii in insula Ceo proxeno Attico qui Iulide erat interfecto, Atheniensium fautoribus eiectis effecerant, ut civitates Thebanorum societati se adiungerent et Atheniensibus bellum inferrent (v. 28 sqq.). At cum Thebanorum classis domum rediisset, Chabrias cum navibus missus eas in dicionem redegit. Tum rursus Thebanae factionis principes eiecti, Antipater, qui proxenum interfecerat,

λοσαν τὴν π[ό]λιν τὴν Ἰολιητῶν τῆι πόλε(ι) | τῆι Ἀθηναίων τρία τάλαντα τὰ ἐκ τὸ λογισθέντος ἀργυ|[ρ]ίου[5] κατὰ τὸ ψήφισμα τοῦ δήμο τὸ Ἀθηναίων, ὃ Μενέξενο|ς[6] ε[ἰ]πεν, δεδόχθαι τῶι δήμωι,
10 ἀποδοῦναι Ἰολιήτας Ἀθηνα||ίοις ταῦτα τὰ χρ[ή]ματα ἐν τῶι Σκιροφοριῶνι μηνὶ τῶι ἐ|πὶ Χαρικλείδο ἄρχοντος· ἐὰν δὲ μὴ ἀποδιδῶσιν ἐν τῶι χ|ρόνωι τῶι εἰρημένωι, ε[ἰ]σπραξάντων αὐτὸς οἱ ἠιρημέν|οι ὑπὸ τὸ δήμο εἰσπράτ[τ]εν τὰ ὀφειλόμενα χρήματα
15 παρ|ὰ τῶν νησιωτῶν[7] τρόπ[ωι] ὅτωι ἂν ἐπίστωνται. συνεισπρα||τόντων δὲ αὐτοῖς [καὶ] οἱ στρατηγοὶ οἱ Ἰουλιητῶν Ἐχέ|τιμος καὶ Νικόλεω[ς κ]αὶ Σ[ά]τυρος καὶ Γλαύκων καὶ Ἡρακ|λείδης. ὅπως δ' [ἄ]ν κ[αὶ] οἱ ὅρκοι καὶ αἱ συνθῆκαι, ἃς συνέθ|ετο Χαβρίας ὁ στ[ρ]ατηγὸς[8] κα[ὶ] ὤμοσε Κείοις ὑπὲρ Ἀθηνα|ίων καὶ Κείων ὃς
20 κα[τή]γαγον [Ἀ]θηναῖοι, κύριαι ὦσι, ἀναγ||ράψαι τὸς στρατηγ[ὸς] τὸς [Ἰου]λιητῶν, ὃς εἴρηται ἐν τῶι | ψηφίσματι συνεισπράττεν τὰ χρήματα, ἐν στήληι λιθί|νηι, καὶ στῆσαι ἐν τῶι ἱερῶι τὸ Ἀπόλλωνος τὸ Πυθίο[9], καθ|άπερ ἐν Καρθαίαι[10] ἀναγεγραμμέναι

---

a civibus nonnullis Athenis apud senatum accusatus et capitis damnatus est, exules restituti. Denique novum foedus, durioribus quam antea condicionibus, factum et iureiurando confirmatum est. Inde ab eo tempore Carthaeenses quidem in fide mansisse videntur (cf. v. 54), Coressi et Poeëssae quid factum sit ignoramus. At Iulida exules qui a Thebanorum partibus stabant post Chabriae discessum redire ausi sunt, tabulas foederis everterunt, Atheniensium amicos partim necaverunt, partim absentes capitis damnaverunt bonaque eorum publicaverunt. Sed cum spes auxilii Thebani ad irritum caderet facili negotio haec altera rebellio compressa est misso Aristophonte (not. 3). Quo facto Iulide Athenas missa legatio quattuor virorum, inter quos duo ex quinque praetoribus erant. Cum his actum de eis rebus quae deinde ab Aristophonte ad populum latae sunt: 1) Vs. 5—17 civitas Iulietarum Atheniensibus pecunias debitas persolvere iubetur. 2) Vs. 17—27 praecipitur, ut foedus post primam defectionem factum cum iurisiurandi formulis et Iulide et Athenis lapidi inscriptum proponatur. 3) Vs. 27—49 constituitur ut qui alterius rebellionis participes fuerint, exules sint bonaque eorum publicentur. 4) Vs. 49—56 collaudantur qui per has turbas in fide Atheniensium manserunt eisque utilem operam praestiterunt. 5 συντάξεις residuae esse videntur, quas ad cogendas homines constituti erant de quibus v. 13 sqq. dicitur. Koe. 6 Aut Polyarati f. Cholargensis aut eius consobrinus Cephisophontis f. Paeaniensis (A. Schaefer Dem. III, 2 p. 212) esse videtur. (Cf. 118, 30). 7 Cf. not. 5. 8 Cf. not. 4. Chabrias anno 365 a. Chr. in lite illa Oropica absolutus erat, 359 in Aegypto mercennariis praeerat. Interiecto tempore cum quid egerit non traditum sit, nihil certe impedit quominus eum a. 363 cum classe Ceum missum statuamus. Koe. p. 149 not. 2. 9 In arce Iulidis. Cf. titulum dedicatorium C. I. G. 2367.

εἰσί· ἀναγράψαι δὲ | καὶ τὸν γραμματέα τῆς βολῆς ἐσστήληι
25 κατὰ ταὐτὰ καὶ ‖ στῆσαι ἐν ἀκροπόλει· εἰς δὲ τὴν ἀναγρα-
φὴν δόναι τὸν τ|αμίαν τῶ δήμο ΔΔ δραχμὰς ἐκ τῶν κατὰ
ψηφίσματα ἀναλι|σκομένων. ἐπειδὴ δὲ Ἰουλιητῶν οἱ παραβάν-
τες τὸς ὅρκ|ος καὶ τὰς συνθήκας[11] καὶ πολεμήσαντες ἐναντία
τῶι δή|μωι τῶι Ἀθηναίων καὶ Κε[ί]οις καὶ τοῖς ἄλλοις συμμά-
30 χο‖ις καὶ θανάτο αὐτῶν καταγνωσθέντος κατελθόντ[ε]ς ἐς | Κέω
τάς τε στήλας ἐξέβαλο[ν][12] ἐ[ν αἷ]ς ἦσαν ἀναγεγραμ[μ]έν|αι αἱ
συνθῆκαι πρὸς Ἀθηναίος καὶ τὰ ὀνόματα τῶν παρα|βάντων τὸς
ὅρκος καὶ τὰς συνθήκας, καὶ τὸς φίλος τὸς Ἀ|θηναίων, ὃς κατ-
35 ήγαγεν ὁ δῆμος, τὸς μὲν ἀπέκτειναν, τῶν ‖ δὲ θάνατον κατέ-
γνωσαν καὶ τὰς ὀ[σ]ίας ἐδήμευσαν παρὰ | τὸς ὅρκος καὶ τὰς
συνθήκας, Σατυρίδο καὶ Τιμοξένο κα|ὶ Μιλτιάδο, ὅτι κατηγόρον
Ἀντι[πάτ]ρο, ὅτε ἡ βολὴ ἡ Ἀθην|αίων κατέγνω αὐτῶ θάνατον,
ἀποκτ[εί]ναντος τὸν πρόξε|νον τὸν Ἀθηναίων . . . ισ. ωνα[13] παρὰ
40 [τ]ὰ ψηφίσματα τοῦ δή‖‖μο τῶ Ἀθηναίων, κ[α]ὶ [π]αρα[βά]ντα[14] τὸς
ὅρκος καὶ τὰς συνθή|κας· φεύγειν αὐτὸς [Κ]έω [καὶ] Ἀθήνας καὶ
τὴν οὐσίαν αὐτῶ|ν δημοσίαν εἶναι τοῦ δή[μο] τοῦ Ἰουλιητῶν.
ἀπογράψαι δ|ὲ αὐτῶν τὰ ὀνόματα αὐτί[κα μά]λα ἐναντίον τῶ δήμο
45 τῶι γ|ραμματεῖ τὸς στρατηγὸ[ς τ]ὸ[ς] Ἰουλιητῶν τὸς ἐπιδημῶν‖τας
Ἀθήνησι[15]. ἐάν δέ [τινες τῶν] ἀπογραφέντων ἀμφισβητ|ῶσι μὴ
εἶναι τούτων τῶ[ν ἀνδρῶ]ν, ἐξεῖναι αὐτοῖς ἐνγυη|τὰς καταστήσασι
πρὸς [τ]ὸ[ς] σ[τρ]ατηγὸς τὸς Ἰολιητῶν τρ|ιάκοντα ἡμερῶν[16] δίκα[ς]

---

10 Carthaeae item magnum Apollinis templum erat (Athen. X p. 456 f), cuius haud exiguae reliquiae extant. Bursian Geogr. II p. 472. Quare illud καθάπερ fortasse etiam ad loci definitionem referendum est. 11 Non Chabriae foedus intellegendum, quod post priorem demum rebellionem factum est, sed prius illud, quo anno fere 374 a. Chr. Cei insulae civitates in societatem receptae sunt (n. 80, 119 sqq.). Koe. 12 Insolitum in hac re verbum Koehlerus probabiliter ita interpretatus est, ut tabulas in templo aliquo fuisse sumeret, fortasse Apollinis ubi postea restitutae sunt (not. 9). 13 ΑΡΑΙΣ; ίωνα Kum. At Koe. alteram litteram B, sextam X aut Y fuisse sibi videri dicit. 14 Supplevi. παρὰ [πά]ντα Koehler, quod ferri posse nego. Cum dicendum fuisset ἀποκτείναντος τὸν πρόξενον — καὶ παραβάντος τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας (cf. v. 27. 32), memoria lapsus is qui haec composuit, quia pro illo κατέγνω αὐτοῦ θάνατον menti eius obversabatur ἐζημίωσεν αὐτὸν θανάτῳ aut similis locutio, accusativum pro genetivo scripsit. 15 Echetimus et Heraclides sunt (v. 52 coll. 16. 17). 16 Cf. I. G. Sept. III, 334, 41 τώνκαλειμένῳ τὰν δίκαν δόμεν τὸν ἀρχόν, ἐν τριάϙοντ' ἀμάραις δόμεν, αἴ κα τριάϙοντ' ἀμάραι λείπωνται τᾶς ἀρχᾶς. I. G. Sic. et It. 645 tab. I, 48 ταύταν τὰν γᾶν κατεσῴσαμες ἐγδικαξάμενοι δίκας τριακοσταίας τοῖς τὰν ἱαρὰν γᾶν

ὑ[π]ο[σχ]ὲν [κα]τὰ τ[ὸ]ς ὅρκος καὶ τὰς | συνθήκας ἐν Κέωι καὶ [ἐν
50 τῆι ἐκκ]λήτωι [πό]λει Ἀθήνησι[17]. Σ‖ατυρίδην δὲ καὶ Τιμό[ξενον
καὶ] Μ[ιλτιάδ]ην ἀ[π]ιέναι [ε]ἰ|ς Κέω ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν. ἐπ[αιν]έ[σ]α[ι
δ]ὲ τ[ὸς] ἥκοντας Ἰολιητῶ|ν Δημήτριον, Ἡρακλε[ίδη]ν, Ἐ[χέτι]μο[ν],
Κ[αλ]λίφαντον· ἐπαι|νέσαι δὲ καὶ Σατυρ[ίδην] κα[ὶ Τιμ]ό[ξενον] καὶ
Μιλτιάδην. | ἐπαινέσαι δὲ καὶ [τὴ]ν [π]όλι[ν τὴν] Κα[ρ]θαιῶν[18]
55 καὶ Ἀγλώκρι‖τον, καὶ καλέσαι αὐτὸς ἐπὶ [ξ]έ[νια εἰς τ]ὸ πρυτα-
νεῖον ἐς | αὔριον.

Τάδε[19] συνέθεντο καὶ ὤμοσαν οἱ στρατηγοὶ οἱ Ἀθηναίων
πρ|ὸς τὰς πόλεις τ[ὰ]ς ἐν Κέωι κα[ὶ] οἱ σύμμαχοι· Ὀ[20] μνησι-
κακήσω | [τῶ]ν πα[ρ]ελθηλυθότων πρὸ[ς] Κείος οὐ[δε]νός, οὐδὲ ἀπο-
60 κτενῶ Κ‖[είων] δ[δ]ένα οὐδὲ φυγάδα ποήσω, τῶν ἐμμενόντων τοῖς
ὅρκο|[ις καὶ τ]αῖς συνθήκαις ταῖσδε· εἰς δὲ τὴν συμμαχίαν εἰσ-
ά‖[ξω καθάπ]ερ τὸς ἄλλος συμμάχος. ἐὰν δέ τι[ς] νεωτερίζηι τι |
[ἐν Κέωι παρ]ὰ τὸς ὅρκος καὶ τὰς συνθήκας, οὐκ ἐπιτρέψω οὔ‖[τε
65 τέχνηι οὔ]τε μηχανῆι ὀδεμιᾶι εἰς τὸ δυνατόν. [ε]ἰ δέ τις ‖ [μὴ
βούλεται οἰ]κεῖν ἐγ Κέωι, ἐάσω αὐτὸν ὅπο ἂν βόληται τῶ|[ν
συμμαχίδων[21] πόλ]εων οἰκοῦντα τὰ ἑαυτοῦ καρπῶσθαι[22]. ταῦτα | [ἐμ-
πεδορκήσω νὴ τὸν] Δία, νὴ τὴν Ἀθηνάαν, νὴ τὸν Ποσειδῶ, [ν]ὴ
| [τὴν Δήμητρα· εὐορκοῦντι] μὲν πολλὰ ἀγαθὰ εἶναι, ἐπιορκοῦν[τ]ι
70 δὲ κακά. Ὅρκοι καὶ συνθῆ]και τῶν πόλεων τῶν ἐν Κέωι πρὸ‖[ς
Ἀθηναίος καὶ τὸς συμμάχος] καὶ Κείων ὃς κατήγαγον Ἀθ[η|ναῖοι·

ϝιδίαν ποϊόντασσι. Hae sunt ἔμμηνοι δίκαι; nam ex antiquissima computatione (cf. Herodot. I, 32) mensis triginta dierum est. B. Keil Hermae XXIX p. 77. 17 Cei ac, si ibi condemnati ad iudicia Atheniensium provocaverint, Athenis. Koe. Obloquitur Sonne, monens triginta dierum spatium duplici iudicio non sufficere; sed illo τριάκοντα ἡμερῶν δίκην ὑποσχεῖν nihil iubetur nisi intra trigesimum diem illos in iudicio adesse; quod ni fecerint, nullam eis amplius facultatem causae dicendae dari. 18 Hi praeterquam quod in fide manserant fortasse etiam adiuverant Athenienses in rebellione Iulietarum sedanda. 19 Sequuntur quae v. 19 sqq. lapidi incidi iussa sunt. Qua in re foederis formula non separatim ponitur, quia eius condiciones omnes in iuris iurandi verbis insunt. 20 Cf. 86[18]. Ante hanc vocem unius litterae spatium vacuum. 21 Nunc v. 65. 66 Sauppii et Kumanudis supplementa recepi commendata illa a Wil., qui monuit Athenienses ideo eis quibus ordo ab ipsis Cei constitutus displiceret, concessisse ut in qualibet sociorum civitatum considerent, ne ad communes hostes Thebanos potius se conferrent. 22 Haec de exulibus quos Athenienses reduxerant interpretatur Koe. p. 149 not. 3. At hos ne in insula habitare vetarent, Cei iureiurando adigendi fuerunt, non praetores Atheniensium, qui certe ut suarum partium fautores Cei habitare sinerent non erat metuendum.

Συμμαχήσω Ἀθηναίοις καὶ] τοῖς συμμάχοις καὶ οὐ|[κ ἀποστήσο-
μαι ἀπ' Ἀθηναίων καὶ τῶ]ν συμμάχων οὔτε αὐτὸς | [ἐγὼ οὔτε
ἄλλωι πείσομαι ἐς τὸ δυνατ]όν. τὰς δὲ δίκας καὶ τ|[ὰς[23] γρα-
75 φὰς τὰς[24] κατ' Ἀθηναίων ποιήσομαι] πάσας ἐκκλήτος[25] κ|[ατὰ
τὰς συνθήκας, ὁπόσαι ἂν ὦσιν ὑπὲρ ἑ]κατὸν δραχμάς. ἐὰ|[ν δέ
τις τολμᾶι ἀδικεῖν Κείων τὸς κατελθ]όντας ἢ Ἀθηναίο|[ς ἢ τῶν
συμμάχων τινὰ παρὰ τοὺς ὅρκους καὶ] τὰς συνθήκας, | [οὐκ ἐπι-
τρέψω οὔτε τέχνηι οὔτε μηχανῆι οὐδ]εμιᾶι, βοηθή|[σω δὲ παντὶ
80 σθένει κατὰ τὸ δυνατόν. ταῦτα ἐμπ]εδορκήσω ν|[ὴ τὸν Δία, νὴ
τὴν Ἀθηνάαν, νὴ τὸν Ποσειδῶ, νὴ τὴν Δ]ήμητρα, εὐ|[ορκοῦντι μὲν
πόλλ' ἀγαθὰ εἶναι, ἐπιορκοῦντι δὲ κα]κά.

[Τάδε ὤμοσαν[26] Κείων ὃς κατήγαγον Ἀθηναῖοι· Οὐ μν]η-
85 σικακ|[ήσω-----]ων ὀδὲ | -------μενο||---ου|--

---

23 καὶ γ|[ραφὰς Kum. At extremam versus 73 litteram sibi T potius videri indicat Koe. 24 Versuum 74—79 supplementa mea sunt; Kum. et Koe. haec intacta reliquerunt. 25 De provocatione haec interpretatus est Koe. Sed δίκης ἐκκλήτου vocabulum (cf. 727) item ad eas lites spectat quae statim Athenis diiudicantur; sic recte hic illud intellegit Szanto collato tituli Arcesinensi n. 511, 49 sq. ἐξεῖναι αὐτοῦ δι[κάσασθαι ἐπὶ τοῦ] ἀστικοῦ δικαστηρίου. Neque obstant, ut olim opinabar, quae hic v. 45 sqq. scripta sunt; nam illa neque ad Iulietas qui Athenienses in ius vocant spectant, neque omnino perpetuam de iudiciis ordinariis legem continent, sed quid in praesentia exulibus illis fieri debeat definiunt. 26 Tertiam iuris iurandi formulam secutam esse reliquiae v. 82 indicant. Neque quisquam alius haec iuravisse potest, quam exules Cei ab Atheniensibus restituti, etsi v. 19 minus accurate dicitur, horum quoque nomine praetores Atheniensium iurasse. Koehler.

---

102 Tabula marmoris Pentelici inventa in arce Athenarum. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 4046. Koehler C. I. Att. II 55 (Syll.[1] 80. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 164 n. 92. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 105 n. 96). Cf. quae de titulo exposuerunt C. G. Boehnecke, Demosthenes Lycurgus Hyperides und ihr Zeitalter p. 207 sqq. H. Sauppe Philol. XIX p. 247. W. Dittenberger Saturae philologae H. Sauppio oblatae p. 43 sqq.

[Μ]ενέλαος Πελαγὼν[1] εὐεργέτ[ης].

Ἐπὶ Χαρικλείδου ἄρχοντος[2], ἐπὶ
τῆς Οἰνῆιδος ἕκτης πρυτανείας.

Ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, Οἰνεὶς ἐπρυτάνευ(ε)ν[3], Νι-
5 κ||[ό]στρατος ἐγραμμάτευεν[4], Χαρικλῆς Λευκονοεὺς ἐπεστά|[τ]ει·
Σάτυρος[5] εἶπεν· ἐπειδὴ Τιμόθεος ὁ στρατηγὸς ἀποφα[ί|νε]ι Μενέ-
λαον τὸν Πελαγόνα καὶ αὐτὸν συνπολεμο[ῦ|ντα] καὶ χρήματα παρέ-
χοντα εἰς τὸν πόλεμον τὸν πρ|[ὸς] Χαλκιδέας καὶ πρὸς Ἀμφί-
10 πολιν[6], ἐψηφίσθαι τῆι β||[ουλ]ῆι, προσάγειν αὐτὸν εἰς τὸν δῆμον
εἰς τὴν πρώ|[την] ἐκκλησίαν, γνώμην δὲ ξυνβάλλεσθαι τῆς βου-
λ|[ῆς ε]ἰς τὸν δῆμον, ὅτι δοκεῖ τῆι βουλῆι, ἐπαινέσαι μὲ|[ν αὐ]τόν,
ὅτι ἀνὴρ ἀγαθός ἐστιν καὶ ποιεῖ ὅτι δύνατα|[ι ἀγ]αθὸν τὸν δῆμον
15 τὸν Ἀθηναίων. ἐπιμελεῖσθαι || [δὲ α]ὐτοῦ καὶ τοὺς στρατηγοὺς τοὺς
ὄντας περ|[ὶ Μα]κεδονίαν, ὅπως ἂν ἐάν του δέηται τυνχά|[νηι].
εἶναι δὲ καὶ εὑρέσθαι αὐτῶι παρὰ τοῦ δήμο|[υ ἐ]άν τι δύνηται
καὶ ἄλλο ἀγαθόν[7]. καλέσαι δὲ [καὶ | Με]νέλαον ἐπὶ ξένια εἰς

Titulus scriptus litteratura Ionica volgari, neque vero στοιχηδόν. Versus 1—3 maioribus litteris incisi. 1 Si recte n. 102. 103 ad eundem hominem retuli, is ex regulorum Lyncestarum familia fuisse videtur. Lyncestas Pelagonum gentis partem fuisse probavi l. l. p. 49 sqq. Eundem designare videtur Dem. IV, 27 (351 a. Chr.) ἀλλ' εἰς μὲν Λῆμνον τὸν παρ' ὑμῶν ἵππαρχον δεῖ πλεῖν, τῶν δ' ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως κτημάτων ἀγωνιζομένων Μενέλᾶον ἱππαρχεῖν; (hipparchus etiam a. 363/2 a. Chr. in Timothei exercitu fuerit Menelaus) καὶ οὐ τὸν ἄνδρα μεμφόμενος ταῦτα λέγω, ἀλλ' ὑφ' ὑμῶν ἔδει κεχειροτονημένον εἶναι τοῦτον, ὅστις ἂν ᾖ. Erravit igitur Harpocratio (Μενέλαος· Δημοσθένης Φιλιππικοῖς· ἀδελφὸς Φιλίππου ὁμοπάτριος). Cf. quae exposui l. l. p. 59 sq. 2 Ol. 104, 2 (363|2 a. Chr.). 3 ΕΥΙΝ. 4 Cf. 100[2]. 5 Ex notis quidem hominibus nemo huc quadrat praeter eum, qui (357 a. Chr. ut quidem videtur, cf. Schaefer Dem. I[2] p. 362 not. 1. 2) curator navalium fuit (Dem. XXII, 63). At satis frequens fuit nomen Athenis. 6 Timotheus Ol. 104, 1 (364/3 a. Chr.) Iphicrati successit in imperio belli Thracici. Cum Perdicca Macedonum rege societate inita Amphipolitanis eorumque sociis Chalcidensibus bellum intulit. Toronen et Potidaeam (cf. n. 104) cepit, at Amphipolis obsidione desistere coactus est (Schaefer Dem. II[2] p. 14 sqq.). Ex tituli verbis apparet, sexta prytania (mense Ianuario aut Februario 362 a. Chr.) bellum nondum confectum fuisse, ut necesse sit errasse Diodorum qui id totum antecedenti Timocratis anno tribuit (Ol. 104, 1 364/3 a. Chr. Diodor. XV, 81, 5). P. Foucart Rev. arch. XXXV (1878) p. 225. 7 Tum εὐεργεσίαν adiecit populus (v. 24). Postea vero etiam civitas ei data videtur (103[3]). Iam cum Koehlerus collegerit ex scripturae ratione, hunc titulum aliquot annis demum post quam decretum factum esset, incisum, conieceris civitate data constitutum esse, ut non modo ipsum civitatis decretum publice proponeretur, sed simul etiam quae aliquot annis ante honorifica de Menelao ad populum lata essent, lapidi inscriberentur. (Cf. Heraclidis Clazomenii honores n. 58). In eadem tabula sane illud decretum fuisse non potest, quia id sine dubio in summario (v. 1) praetermissum non esset.

20 τὸ πρυτανεῖον εἰς [αὔριον. ‖ Σάτυ]ρος εἶπεν· τὰ μὲν ἄλλα καθ-
άπε[ρ τῆι βουλῆι· | ἐπει]δὴ [δ]ὲ καὶ οἱ πρόγονοι[8] οἱ Μ[ενελάου
εὐεργ|έται ἦσαν] τοῦ δήμο τοῦ Ἀθη[ναίων, εἶναι καὶ | Μενέλαον
εὐεργέ]τη[ν --------]

8 Arrhabaeus Lyncestarum regulus qui belli Peloponnesiaci aetate fuit (Thuc. IV, 79 sqq.), amicitia cum populo Atheniensium coniunctus fuisse videtur (C. I. Att. I 42. 43). Quem collato 103, 2 ex maioribus Menelai fuisse conieci.

103 Lapis inventus Ilii (*Hissarlik*). Ed. H. Schliemann Arch. Ztg. XXIX (1872) p. 170 n. 2. Trojanische Alterthümer p. 12 tab. XXIX (Syll.[1] 81. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 390 n. 523). Cf. quae de titulo disputavi Saturae philologae H. Sauppio oblatae p. 43 sqq. quaeque W. Judeich adnotavit Kleinasiat. Stud. p. 280 not. 1.

Ἰλιεῖς[1] ἔδοσαν Μενελάωι | Ἀρραβαίου[2] Ἀθηναίωι[3], εὐερ|γέτηι
5 γενομένωι αὐτῶν | καὶ περὶ τὴν ἐλευθερίαν ‖ [ἀ]νδρὶ ἀγαθῶι γε-
νομένωι[4], | [προ]ξενίαν καὶ εὐεργεσίαν.

Litteratura volgaris Ionica, quae nullum habet paullo certius aetatis indicium. Ex argumento demonstrare conatus sum, inscriptionem medii fere quarti a. Chr. n. saeculi esse. 1 Ilienses inter civitates Aeolicas recensentur iam a Xenophonte Hell. III, 1, 16. Fallitur igitur Droysen Hell. II, 2 p. 386, qui Strabonis XIII, 1, 26 p. 593 Cas. testimonio fretus Ilium ante Alexandrum M. oppidum fuisse negat. 2 Arrhabaei nomen in Lyncestarum gente fuit, unde collegi eundem hunc esse Menelaum cuius est titulus 80, oriundum ex stirpe regulorum Lynci (Cf. 102[8]). 3 Aliquot annis post εὐεργεσίαν (n. 102) civitas Menelao data videtur, ut aliis mercennariorum ducibus (Dem. XXIII, 151. 185. 188. Arist. rhet. II, 23 p. 1399 b 1). Cf. 102[1]. 4 Menelaus a Cephisodoto Atheniensium praetore missus esse videtur ad Artabazum qui Charidemum anno 360/59 a. Chr. obsidione premebat; cum inter hos duos homines pacem componeret, simul Iliensibus, quorum oppido Charidemus per dolum potitus erat (Dem. XXIII, 154. Aeneas Poliorc. 24, 3 sqq.) libertatem impetravit.

104 Fragmenta duo tabulae lapidis Pentelici inventa Athenis in arce. Post Pittakin et Rangabin alterum denuo exscripsit et ambo primus coniuncta edidit Koehler C. I. Att. II 57 (Syll.[1] 82). Cf. quae de titulo exposuit P. Foucart Rev. arch. XXXV (1878) p. 220 sqq.

[Ἐπὶ Μ]όλωνος ἄρχοντος[1] ἐ[πὶ] τῆς Ἐρεχ[θ](ῆ)ιδο[ς[2] ἐνάτης[3]·
| ἔδο]ξεν τῆι βολῆι καὶ τῶι δήμωι, Ἐρεχθὶς [ἐπρυτάνε|υε]ν,
Ἀγάθαρχος Ἀγαθάρχο Ὀῆθεν ἐγ[ρ]αμμάτ[ευεν, ...|. .]ς ἐκ Κε-
5 ραμέων ἐπεστάτει· Φίλ[ιππο]ς εἶπ[εν· περὶ ὧν ‖ λ]έγοσιν οἱ ἥκον-
τες δημοσίαι [παρὰ τ]ῶν ἐ[κ Ποτειδα|ί]ας[4], ἐψηφίσθαι τῶι δήμωι,
ε[ὖ]ξ[ασθαι μὲν] τὸ[ν κήρυκα α|ὐ]τίκα μάλα τοῖς δώδεκα θ[εοῖς
καὶ[5] ταῖς Σεμναῖς θεα|ῖ]ς καὶ τῶι Ἡρακλεῖ, ἐὰν σ[υνενέγκηι
Ἀθηναίοις πέμψ|α]σι τὸς κληρόχος ἐς Ποτ[είδαιαν, καθὰ αὐτοῖς
10 ἐπαγγέ‖λλοντα]ι οἱ ἥκοντε[ς δημοσίαι παρὰ τῶν ἐκ Ποτειδαί|ας,
θυσίαν καὶ πρόσοδον ποιήσεσθαι, καθότι ἂν τῶι δή|μωι δοκῆι
----------]

Litterae Ionicae volgares dispositae στοιχηδὸν praeter v. 1 maioribus litteris exaratum. 1 Ol. 104, 3 (362/1 a. Chr.). 2 II ΙΔΘ Pitt. ΓΙΔΟ Rang. 3 Supplevit A. Wilhelm Hermae XXIV p. 120 ex plebiscito eiusdem prytaniae C. I. A. IV, 2 p. 19 n. 56, 4. Numerum hic fuisse, non πρυτανείας vocabulum, cui spatium non sufficit, iam R. Schoell Ueber attische Gesetzgebung p. 120 monuerat. 4 Supplevit Foucart, dubitans quidem, quia unius litterae spatium sic non expletur; Koehler v. 6 init. non A, sed O habet. Potidaeae civium partem aliquam antea Atheniensibus favisse, quae urbe capta petivisset ut cleruchi mitterentur, coniecit F. 5 Versuum sequentium supplementa pleraque Foucarti sunt, petita ea quidem ex titulo 105, 8 sqq.

105 Fragmenta duo tabulae marmoris Pentelici. *a* (v. 1—19) inventum Athenis inter theatrum Bacchi et odeum Herodis. Edd. Kumanudis Ἀθηναίου V p. 101. Koehler Mitth. des arch. Inst. in Athen I (1876) p. 197 sqq. C. I. Att. II p. 403 n. 57 b. — *b* (v. 20—41) effossum in arce, ed. Koehler C. I. Att. II 112. Mitth. I p. 203. (Totum titulum repetivi Syll.[1] 83 itemque Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 168 n. 94, superiorem modo partem Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 6 n. 10). Cf. quae de eo disputaverunt J. Beloch, die attische Politik seit Perikles p. 318 et G. F. Unger Philologus XLIX p. 121 sqq.

Ἐπὶ Μόλωνος ἄρχοντος[1].

Συμμαχία[2] Ἀθηναίων καὶ Ἀρκάδων καὶ Ἀχαιῶν καὶ Ἠλ|είων

Litterae Ionicae volgares dispositae στοιχηδὸν praeter v. 1 maioribus litteris incisum. 1 Ol. 104, 3 (362/1 a. Chr.). 2 Cum post pugnam Leuctricam Arcades cum aliis Peloponnesiis a Lacedaemoniis defecissent et

καὶ Φλειασίων[3]· Ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμ|ωι, Οἰνῆις
5 ἐπρυτάνευεν[4], Ἀγάθαρχος Ἀγαθάρχο Ὀῆθε||ν ἐγραμμάτευ[εν],
Ξάνθιππος Ἕρμειος ἐπεστάτει· Πε|ρίανδρος[5] εἶπε[ν]· εὔξασθαι
μὲν τὸγ κήρυκα αὐτίκα μ|άλα τῶι Διὶ τῶι Ὀλυμπίωι καὶ τῆι
Ἀθηνᾶι τῆι Πολιά|δι καὶ τῆι Δήμητρι καὶ τῆι Κόρηι καὶ τοῖς
δώδεκα [θ]||εοῖς καὶ ταῖς Σεμναῖς θεαῖς, ἐὰν συνενείγκηι [Ἀθη||-
10 ν]αίων τῶι δήμωι τὰ δόξαντα περὶ τῆς συμμαχία[ς, θυ|σία]ν καὶ
πρόσοδον ποιήσεσθα[ι] τελουμένων [τούτω|ν κα]θότι ἂν τῶι δήμωι
δοκῆι. τα[ῦ]τα μὲν εὖχθ[αι, ἐπει|δὴ δ]ὲ οἱ σύμμαχοι δόγμα εἰσή-

---

Thebanos auxilio vocassent, postea dissensio orta est, ut pars Arcadum Tegeatis ducibus foedus Thebanorum firmiter teneret, pars, cuius principes erant Mantinenses, eorum potentiam coërcere studeret, qua in re inprimis ab Atheniensibus se adiutum iri sperabant. Quae factio anno 363 a. Chr. in communi concilio Arcadum tantum valuerat, ut pax cum Eleis fieret invitis magistratibus. Qui cum contra concilii sententiam Epaminondam arcesserent, Mantinenses cum reliquis eiusdem factionis Arcadibus, Elei, Achaei legatos de foedere Athenas miserunt (Xen. Hell. VII, 5, 3). Quod ipsum foedus, paucis ante proelium Mantinense diebus factum, hic nos tenere cum coniecisset Kum., probavit Koe.: proelium illud medio fere mense Augusto 362 a. Chr. commissum esse, Molonis anno, non Chariclidis (Plut. vit. Xor. 8 p. 845 E. Diodor. XV, 84, 3 sqq.) neque Scirophorione mense (Plut. de glor. Athen. 7 p. 350 A). Cui temporis definitioni non obstare quod Xen. Hell. VII, 5, 14 de messe diceret, quippe quae in frigidis illis Arcadiae campis hodie quoque non ante alteram mensis Augusti partem ad finem perducatur. Bel. ut Plutarchi de mense testimonium teneret, pugnam mense Iunio aut Iulio 361 a. Chr. commissam sumpsit, vice versa Ung. ad ipsa initia magistratus Chariclidis (media aestate 363 a. Chr.) ascendit. Quam litem dirimere huius loci non est. Sed quod U. hunc titulum de foedere annuo fere spatio post pugnam Mantinensem facto intellegit provocans ad Diodori narrationem XV, 94, 1, fallitur. Qui enim tum foedus facere poterant Athenienses cum Arcadibus, Eleis, Achaeis, quorum socii iam inde a superiore anno erant? Nam omnia foedera tum aut in longius tempus aut in perpetuum fieri solebant (cf. 77[3]), neque quicquam pace post proelium Mantinense facta in illa societate mutatum est; apud Diodorum vero de foedere nihil legitur. Lacedaemonios hic desiderari miratus est U. Sed cum iis separatim foedus fecisse videntur Arcades eorumque socii. De Phliasiis (cf. not. 3) sane res paullo obscurior est. 3 Phliasii a. 365 a. Chr. pacem cum Thebanis fecerant (Xen. Hell. VII, 4, 10). Eos inter Atheniensium socios a Xenophonte propterea non commemorari, quia proelio Mantinensi non interfuissent, coniecit Koe. De nominis scriptura cf. 7[5]. 4 Prima fuit prytania, cf. not. 2. 5 Polyarati f. Cholargensis, de quo cf. Schaefer Dem. I[2] p. 128 not. 2. Ol. 105, 3 (358/7 a. Chr.) legem tulit de symmoriis trierarchicis (Dem. XLVII, 21. Boeckh, Staatsh. I p. 723).

νειγκαν εἰς [τὴν βουλ|ήν[6], δ]έχεσθαι τὴν συμμαχίαν καθὰ ἐπαγ-
15 γέλ[λονται ο||ἱ Ἀρ]κάδες καὶ Ἀχαιοὶ καὶ Ἠλεῖοι καί Φλε[ιάσιοι, κα|ὶ ἡ βο]υλὴ πρὸβούλευσεν κατὰ ταὐτά, δεδό[χθαι τῶι δ|ήμωι, εἶ]ναι συμμάχους τύχηι ἀγαθ[ῆι τοῦ δήμου εἰς | τὸν ἀεὶ] χρόνον Ἀθηναί[ων τὸν δῆμον καὶ τοὺς συμμάχ|ους καὶ Ἀ]ρκάδ[ας καὶ Ἀχαιοὺς καὶ Ἠλείους καὶ Φλειασίους ----------]
20 [. . . δ]ὲ Ἀχ[αι. . . . . | . .](α)ν τὴν [. . . . . | πό]λεων μη. . . . . | . .εραν μηδε. . . . . | . .ἐν τῆι στήλ[ηι ταύτηι[7]. ἐὰν δέ τις ἴηι ἐπὶ
25 τὴν Ἀττι|κή]ν, ἢ τὸν δῆμον [καταλύηι τὸν Ἀθηναίων ἢ τύραν-νον | κα]θιστῆι ἢ ὁλι[γαρχίαν[8], βοηθεῖν Ἀρκάδας καὶ Ἀχαι|ὸς] καὶ Ἠλείους κ[αὶ Φλειασίους Ἀθηναίοις παντὶ σ|θέ]νει καθότι ἂν [ἐπαγγέλλωσιν Ἀθηναῖοι κατὰ τὸ δ|υν]ατόν· καὶ ἐὰν [τις ἴηι
30 ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον[9], ἢ τὸν] || δῆμον καταλύε[ι τὸν Φλειασίων[10], ἢ ἐὰν τὴν πολιτεία]|ν τὴν Ἀχαιῶν ἢ τ[ὴν Ἀρκάδων ἢ τὴν Ἠλείων καταλύηι ἢ] | μεθιστῆι, ἢ φυγα[δεύηι τινάς[11], βοηθεῖν Ἀθηναίους τ]|ούτοις παντὶ σθ[ένει καθὰ ἐπαγγέλλοσι, ἀεὶ τοῖς ἀ]|δικουμέ-
35 νοις[12], κα[τὰ τὸ δυνατόν. ἡγεμόνας δὲ εἶναι[13] ἐ]||ν τῆι αὐτῶν ἑκά[στους . . . . . | τ]αῖς πόλεσι πρ. . . . . .

---

6 Cum prioribus comitiis populus iussisset, ut de legatorum mandatis synedrium sociorum consuleretur, huius decretum primo ad senatum et deinde cum probuleumate ad comitia delatum est. Cf. E. Lenz, das Synedrion der Bundesgenossen p. 33. 7 Versus 24—27. 29—31. 33—35. 37. 40. 41 supplevi. Reliqua supplementa Koehleri sunt. 8 Cf. 108, 17—19. 9 Supplevi coll. Xen. Hell. VII, 5, 3 παρακαλοῦντες Λακεδαιμονίους εἰ βούλοιντο κοινῇ διακωλύειν, ἄν τινες ἴωσι καταδουλωσόμενοι τὴν Πελοπόννησον. Omnino qui tum Thebanis adversabantur, studium libertatis totius Peloponnesi conservandae prae se ferebant (Xen. Hell. VII, 4, 35. 5, 1). 10 Cum initium huius versus in aliqua ex sociis civitatibus summam rerum penes populum fuisse demonstret, non potest ea alia fuisse ac Phliasiorum, nam et Elide et in Achaia tum paucorum imperium erat (Xen. Hell. VII, 1, 43. 4, 15 K.), neque aliter res se habuisse videtur Mantineae. Phliunte Ol. 99, 4 (381/0 a. Chr.) populare imperium fuit (Xen. Hell. V, 3, 16). Quod si post urbem ab Agesilao captam abrogatum est, qua de re nihil traditur, postea restitutum videtur. 11 ἢ φυγα[δεύσηι, βοηθεῖν τοὺς Ἀθηναίους Koehler. At obiectum desideratur neque aoristus placet. 12 καθότι ἂν ἐπαγγέλλωσιν οἱ ἀ]|δικούμενοι Koehler, per se quidem simplicius, sed ei sumendum est Σ errore lapicidae additum esse. 13 Supplevi ex ingeniosa Koehleri observatione, qui vidit hic scriptum fuisse id quod Xen. VII, 5, 3 refert: περὶ μέντοι ἡγεμονίας αὐτόθεν διεπράττοντο ὅπως ἐν τῇ ἑαυτῶν ἕκαστοι ἡγήσαιντο.

.....|αι. ὀμόσαι δ[ὲ τοὺς ὅρκους τοῖς πρέσ-
βεσι[14] τοῖς Πελο]|ποννησίων [τὴν βουλὴν καὶ τοὺς στρατηγοὺς
40 καὶ το]|ὺς ταξιάρ[χους καὶ τοὺς ἱππάρχους καὶ τοὺς φυλάρ]|χους
καὶ τ[οὺς ἱππέας[15]· ὑπὲρ δὲ[16] Ἀρκάδων καὶ Ἀχαιῶν κ]|αὶ Ἠ[λ](ε)-
[ίων[17] καὶ Φλειασίων ὀμόσαι τοὺς πρέσβεις τοὺς ἐπιδημοῦντας
Ἀθήνησιν ------]

14 Sic supplevi, quia Koehleri sententia, hic indicatum fuisse quinam homines Peloponnesiorum nomine iurarent, propter spatii rationes improbabilis est. 15 Hoc addidi ex n. 108, 15. 16 Cf. n. 108, 29. Eleorum nomen quin v. 41 in. fuerit vix erit dubitandum. Consentaneum est Thebanorum impetu imminente utrosque id egisse ut quam citissime iureiurando utrimque dato ratum fieret foedus (Cf. n. 119, 3 sqq.). 17 ΛΙ[ΙΙ].Ι.

---

106 Stela cum anaglypho inventa Tegeae (*Piali*). Ed. P. Foucart, Mémoire sur un décret inédit de la ligue Arcadienne en l'honneur de l'Athénien Phylarchos (Mém. prés. par divers savants à l'Académie des Inscr. T. VIII) Paris 1870. Lebas-Foucart Inscr. II 340*a* (Syll.[1] 167 cum Addendis p. 661. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 289 n. 171. F. Bechtel ap. Collitz Gr. Dialektinschriften I p. 339 n. 1181. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 178 n. 193). Cf. quae de titulo disputaverunt M. Klatt Forschungen zur Geschichte des achaeischen Bundes I Berl. 1877 p. 93 sqq. R. Weil Zeitschrift für Numismatik IX p. 38 sqq. P. Herthum de Megalopolitarum rebus, Ienae 1894, p. 85 sqq. H. Swoboda Mus. Rhen. XLIX p. 330 sqq. F. Hiller von Gärtringen apud Pauly-Wissowa Realencyklopädie II, 1 p. 1132 sq.

Θεός: τύχη. | Ἔδοξεν τῆι βουλῆι[1] τῶν | Ἀρκάδων καὶ τοῖς |

Litterae Ionicae volgares. Titulum initio anni 224 a. Chr. tribuit Foucart, cuius opinionem stare non posse gravissimis argumentis evicit Klatt. Atqui cum iam Phylarchum appareat perperam a F. intellectum esse nobilissimum rerum scriptorem (not. 3), nulla amplius est causa, cur tertio potius quam quarto a. Chr. saeculo haec decreta statuamus. Nam sermo quidem Atticus in decreto Arcadum utraque aetate aeque mirus est, litteratura vero qualem F. repraesentat quarto etiam melius convenit. Quod cum ita sit, et μυρίων concilium (not. 2) et Atrestidae nomen (not. 4) suadet ut medio saeculo quarto a. Chr. n. Phylarchum Atheniensem ceteroqui ignotum hoc honore affectum statuamus; cui etiam id honoris causa tribuisse videntur Arcades, ut ipsius patrio sermone uterentur. 1 Quinquaginta damiorgos, qui infra recenserentur, hunc senatum effecisse summa cum veri specie coniecit F.

5 μυρίοις[2], Φύλαρχον ‖ Λυσικράτους Ἀθηναῖον[3] | πρόξενον καὶ εὐεργέτην | εἶναι Ἀρκάδων πάντων | αὐτὸν καὶ γένος.

δαμιοργοὶ οἵδε ἦσαν·

10 Τεγεᾶται	Κυνούριοι
Φαιδρέας	Τιμοκράτης
Ἀριστοκράτης	Καλλικλῆς
Νίκαρχος	Λαφάνης
Ξενοπείθης	. άις
15 Δαμοκρατίδας	Σάις
Μαινάλιοι	Ὀρχομένιοι
Ἀγίας	Εὐγείτων
Εὐγειτονίδας	Ἀμύντας
Ξενοφῶν	Πάμφιλος
20 Λεπρεᾶται	Παυσανίας
Ἱππίας	Καλλίας
Γάδωρος	Κλ[η]τόριοι[5]
Μεγαλοπολῖται	Τηλίμαχος
Ἀρίστων	Ἀλκμᾶν
25 Βλύας	Αἰσχύτης
Ἀρχέψιος	Δαμάγητος
Ἀτρεστίδας[4]	Πρόξενος
Γοργέας	Ἡρᾶς
Σμίνθις	Ἀλεξικράτης
30 Πλειστίερος	Σιμίας
Νῖκις	Θεόπομπος
Λάαρχος	Ἀγίας
Πολυχάρης	Ἱπποσθένης
Μαντινῆς	Θελφούσιοι
35 Φαῖδρος	Πολέας
ϝᾶχος	Ἀλεξίας
Εὐδαμίδας	Ἐχίας
Δαΐστρατας	Παυσανίας
Χαρείδας	Λύκιος

2 Concilium commune Arcadum hoc nomine institutum a Lycomede Mantinensi in rebus annorum 369—348 a. Chr. haud raro commemoratur a scriptoribus (Xen. Hell. VII, 1, 38. 4, 2. 33. 34. Diodor. XV, 59, 1. Dem. XIX, 11. Aesch. II, 79. Aristoteles Ἀρκάδων πολ. ap. Harpocr. s. v.). Postea nullum usquam occurrit eius vestigium. Quod si aliunde constaret hunc

titulum tertii a. Chr. saeculi esse, ex eo colligere deberemus tum illud antiquum institutum repetitum. Sed cum secus sit (v. supra), hoc ipsum gravissimum argumentum est. Ceterum inter haec duo concilia eadem ratio intercessisse videtur atque in singulis civitatibus inter senatum et comitia. 3 Rerum gestarum scriptorem nobilissimum, quem sane veteres (Athen. II 58 c. Suidas s. v.) Atheniensem aut Naucratitam fuisse referunt, intellexit F. Sed ea opinio, cum iam Sauppius ind. lect. Gotting. hib. 1876/77 p. 4 monuisset eam admodum debili fundamento niti, Klattii disputatione plane refutata est, siquidem ex ea apparuit, etiamsi titulus tertii a. Chr. saeculi esset, eum aut ante 265 aut intra annorum 251—238 spatium scriptum esse. 4 Cf. Dem. XIX, 305 ὁ δὲ πάντων μάλιστα ἀγανακτῆσαι (Αἰσχίνης) ἔφη· συντυχεῖν γὰρ ἀπιὼν (sc. ἐξ Ἀρκαδίας) Ἀτρεστίδᾳ παρὰ Φιλίππου πορευομένῳ. Quem Atrestidam Arcada fuisse probat conexio narrationis (cf. maxime § 306); definite dicit scholiasta, qui id ex ipsis Demosthenis verbis recte collegisse videtur. Quem putaverim huius tituli damiurgum Megalopolitam esse. Distinguendus ab eo quem commemorat Theophilus comicus ap. Athenaeum X p. 417 a Ἀτρεστίδας τις Μαντινεὺς λοχαγὸς ἦν. Utique nomen rarissimum. 5 Supplevi ex nummis Clitoriorum (Cf. 230 [1]). Κλ[ι]τόριοι F. quae scriptura ab illa aetate aliena est.

---

107 Prope arcem Erythrarum. Ed. Lebas Rev. arch. XIII (1856) p. 5 n. 3. Inscr. III, 40 (Syll.[1] 84. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 179 n. 102. F. Bechtel Inschr. des ion. Dialekts p. 118 n. 202. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 373 n. 501).

[Ἔδοξεν] τῆι βουλ[ῆι καὶ τῶι | δήμωι, Μ]αύσσωλλο[ν Ἑ]κατ[όμνω | Μυλασ]έα[1], ἐπεὶ ἀνὴρ ἀγαθὸς [ἐγέ|νετο π]ερὶ τὴν πόλιν τὴν
5 Ἐρυ||[θραί]ων, εἶναι εὐεργέτην[2] τῆς | [πόλ]εως καὶ πρόξενον καὶ πολί[την]· καὶ ἔσπλουν καὶ ἔκπλουν | [καὶ] πολέμο καὶ εἰρήνης
10 ἀσυλε[ὶ | καὶ] ἀσπονδεί, καὶ ἀτέλειαν κα[ὶ ‖ πρ]οεδρίην· ταῦτα δὲ εἶναι αὐ|[τῶι] καὶ ἐκγόνοις. στῆσαι δὲ α[ὐ|τῶ[3] κ]αὶ εἰκόνα χαλκῆν ἐν τῆι ἀ|[γορῆ]ι καὶ Ἀρτεμισίης εἰκόνα | [λιθί]νην ἐν τῶι
15 Ἀθηναίωι[4], καὶ ‖ [στεφ]ανῶσαι Μαύσσωλλον μὲν | [ἐκ δαρ]εικῶν

Titulus incisus litteratura Ionica volgari. 1 Supplevit P. Foucart Bull. de corr. Hell. V p. 503. Cf. 95[7]. Lebas [βασιλ]έα, quo nomine Maussollus nunquam usus est (95[2]). Aetas tituli certius definiri nequit, sed veri simillimum est eum ad belli socialis tempora (357—355 a. Chr.) spectare. 2 Haec diphthongi scriptura (cf. v. 10. 18 ταῦτο. v. 10 αὐτῶι. 113, 3 φεύγειν. 24 φευγέτω. 150, 3 πολίτευμα. 8 αὐτῶν. 9 ταύτας, ναυτικόν. 11 φεύγειν. 12. 16 αὐτούς. 19 ταύτην) frequens est in titulis Ionicis quarti a. Chr. saeculi (Waddington ad Lebas As. n. 186). 3 Supplevi. αὐτῶι Lebas. 4 Paus. VII, 5, 9: ἔστι δὲ ἐν Ἐρυθραῖς καὶ Ἀθηνᾶς Πολιάδος ναὸς καὶ ἄγαλμα ξύλου

πεντήκοντα, Ἀρτε|[μισίην] δὲ ἐκ τριήκοντα δαρε[ι|κῶν. γράψ]αι
20 ταῦτα ἐστήλη[ν | καὶ στῆσα]ι ἐς τὸ Ἀθήναιον, ‖ [ἐπιμελη θ](ῆ)ναι[5]
[δὲ τοὺς ἐξεταστάς[6]].

μεγέθει μέγα καθήμενόν τε ἐπὶ θρόνου, καὶ ἠλακάτην ἐν ἑκατέρᾳ τῶν χειρῶν ἔχει καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πόλον. Boeckh Opp. VI p. 210. Cf. 122, 30. 5 ΙΝΑΙ. Emendavit et supplevit Bechtel. 6 Supplevit Bechtel ex alio titulo Erythraeo apud ipsum p. 118 n. 203, 10.

---

108 Tabula marmorea inventa Athenis ad radices meridionales arcis. Edd. Kumanudis Ἀθηναίου V p. 424. Koehler Mitth. des arch. Inst. in Athen II (1877) p. 197 sqq. (Syll.[1] 85. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 171 n. 97. Koehler C. I. Att. IV, 2 p. 20 n. 59 *b*. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 6 n. 11).

Θ ε [ο] ί.
Ἐπὶ Νικοφήμο ἄρχοντος[1]
Συμμαχία[2] Ἀθηναίων καὶ
Θετταλῶν εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον.

5 Ἔδοξεν τ[ῆ]ι [β]ουλῆι κα[ὶ] τῶι δήμωι· Λ[ε]ωντὶς ἐπρυτάνε|υεν,
Χαιρ[ί]ων Χαριναύ[τ]ο Φαληρεὺ[ς] ἐγραμμάτευεν, Ἄρ|χιππος Ἀμ-
φι]τροπῆθε[ν] ἐπεστάτει, δωδεκάτει τῆς πρ|υτανείας· Ἐ[ξ]ηκεστί-
δης εἶπεν· [π]ε[ρὶ] ὧν λέγουσιν οἱ π|[ρ]έσβεις τῶν Θετταλῶ[ν],
10 ἐψηφίσθα[ι] τῶι δ[ή]μωι, δέχεσθ‖αι τὴν συμμαχίαν τύχ[η]ι ἀγα-
θῆι κ[α]θὰ ἐπ[α]νγέλλονται[ι] οἱ Θετταλο[ί]. εἶναι δὲ αὐ[τ]ο[ῖ]ς τὴ[ν]
συμμ[α]χίαν πρὸς Ἀ|θηναίος εἰς [τ]ὸν αἰεὶ χρόνον. εἶ[ν]αι δὲ καὶ

Litterae Ionicae volgares, dispositae στοιχηδὸν praeter v. 1—4. Lapis admodum detritus, ut multa vix legi possint. Litterae α et θ tam multis locis Λ et Ο sunt, ut longum sit id singillatim indicare. 1 Ol. 104, 4 (361/0 a. Chr.). 2 Inde ab anno 368 a. Chr. Athenienses societate coniuncti erant cum Alexandro Pheraeo, quem tum impugnabant Thebani. Qui cum varia fortuna per aliquot annos bellum gessissent, tandem (364 a. Chr.) Alexandrum principatu totius Thessaliae cedere et foedus secum facere coëgerunt. Qua re etsi foedus cum Atheniensibus factum nondum videtur sublatum esse (cf. not. 8), tamen animus certe eorum ab Alexandro abalienatus est. Post proelium Mantinense adeo latrociniis maritimis Athenienses eorumque socios lacessere coepit Alexander. Simul id egisse videtur, ut principatum Thessaliae amissum recuperaret. Qua de causa Thessali, qui Epaminonda mortuo iam nihil auxilii a Thebanis sperarent, ab Atheniensibus petiverunt (cf. v. 9 δέχεσθαι τὴν συμμαχίαν), ut foedus secum facerent. Koe.

τοὺς Ἀθην|αίων συμμ[ά]χ[ο]ς[3] ἅπαντας Θετταλῶ[ν] συμμ[ά]χος καὶ τὸς | [Θ]ετταλῶν[4] Ἀ[θη]ναίων. ὀμόσαι δὲ Ἀ[θη]ναίων μὲν τὸς
15 στρ||[ατη]γὸς καὶ τ[ὴ]ν βολὴν καὶ τὸς ἱππάρχος καὶ τὸς ἱππέ|[α]ς τόνδε τὸν ὅρκον· Βοηθήσω π[α]ντὶ σθένει κατὰ τὸ δυ|νατόν, ἐάν τι[ς] ἴηι ἐπὶ τὸ κοινὸν τὸ Θετταλῶν ἐπὶ πολ|[έμ]ωι, ἢ τὸν ἄ[ρ]χοντα καταλύει ὃν εἵλοντο[5] Θετταλοί, ἢ | [τ]ύραννον καθ[ι]στῆι
20 ἐν Θετταλίαι· ἐπομνύναι δὲ τὸν ‖ [νό]μιμον ὅρκον. ὅπως δ' [ἂ]ν καὶ Θετταλοὶ ὀμόσωσι τῆι π|[όλ]ει, ἑ[λ]έσθα[ι τὸ]ν δῆμον πέντε ἄν[δρ]ας ἐ[ξ] Ἀθηναίων ἀ|πά[ν]των, οἵτινες ἀφικόμενοι εἰς Θεττα-λία[ν] ἐξορκώ|[σ]οσιν Ἀγέλαο[ν τ]ὸν ἄρχοντα καὶ τὸς [π]ολ[ε]μά[ρ]-χος[6] καὶ | τὸς ἱ[π]πάρχος καὶ τὸς ἱππέ[α]ς καὶ τὸ[ς ἱερ]ο[μν]ή-
25 μονας[7] ‖ καὶ τοὺς ἄλλο[ς] ἄρχοντας, ὁπόσοι ὑπὲ[ρ] τῶ κοινῶ τῶ Θε|τταλῶν ἄρχοσ[ι]ν, τόνδε τὸν ὅρκον· Βο[η]θ[ήσ]ω παντὶ σθέ|νει κατὰ τὸ δυνατόν, ἐάν τις ἴ[ηι] ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν Ἀθ|[ην]αίων ἐπὶ πολέμωι, ἢ τὸν δῆμον καταλύει τὸν Ἀθηνα|[ίων]. ὀμόσαι δὲ [κ]αὶ
30 τὸς πρέσβεις τὸς τῶν Θετταλῶν ἐν ‖ τ[ῆ]ι βολῆι τὸς [ἐπι]δημὸ[ν]-τα[ς] Ἀθήνησιν τὸν αὐ[τ]ὸ[ν] ὅ[ρ]κ|ο[ν. τ]ὸ[ν] δὲ πόλεμον τὸν πρὸς Ἀλέξανδρον μὴ [ἐξεῖν]α[ι] κ|[αταλ]ύσασθαι [μήτε] Θετταλοῖς [ἄ]νευ Ἀθηναί[ων μήτε] Ἀ|[θην]αίοις ἄ[νευ τῶ] ἄρχοντος καὶ τοῦ κοινοῦ

---

3 Civitates maritimae quae in Atheniensium fide erant (n. 80 sqq.). Harum vel maxime intererat foedus fieri propter Alexandri rapinas. Ipso Nicophemi anno apud Peparethum ab eo cladem Atheniensibus illatam refert Diodor. XV, 95, 2. Koehler. 4 Gentes finitimae, Perrhaebi, Magnetes, Achaei Phthiotae, Malienses, Aenianes, Dolopes, qui sub Thessalorum imperio erant, plerumque quidem ὑπήκοοι audiunt, sed σύμμαχοι ut hic vocantur apud Xenophontem Hell. VI, 1, 19, ut earum condicio similis fuisse videatur atque civitatium maritimarum in priore foedere Attico. Koe. 5 Post fractas Alexandri res cum Thebani foedus civitatium Thessalicarum restituerent, hic magistratus constitutus esse videtur, quem non annuum fuisse, sed perpetuum aut certe in longius aliquod tempus creatum iure ex verbis ὃν εἵλοντο (non ὃν ἂν ἕλωνται) collegit Koehler. 6 Hi summo archontis communis imperio subditi singulis partibus exercitus praefuisse videntur. Quattuor esse, Pelasgiotarum, Hestiaeotarum, Thessaliotarum, Phthiotarum militibus praefectos, ex titulo aetate suppari C. I. Att. II, 88, 6 sqq. cognovimus. Eis rursus subditi illic sunt sedecim aut viginti πέζαρχοι. 7 Consilium commune Thessalorum intellegit Koehler, quod hic non magis omitti potuerit quam ex altera parte senatus Atheniensium. Nomen monstrare, Thessalorum foedus origine Amphictionicum fuisse. Sed id mihi probabile non videtur; intellego hieromnemones duos a communi Thessalorum Delphos missos; etiam hi ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ τοῦ Θετταλῶν magistratum gerunt.

[τῶν Θεττ|αλῶν]. ἐπαιν[έ]σα[ι δὲ] Ἀγέλαον τὸν ἄρχοντα ⟨τα⟩ [καὶ
35 τὸ κ‖οινὸν] τῶν Θετ[ταλ]ῶν, ὅτι εὖ κ[α]ὶ προθύμ[ω]ς ἐπ[οίουν
πά|ντα] περὶ ὧν αὐ[τ]ο[ῖ]ς [ἡ] πόλ[ι]ς ἐ[π]η[γ]γείλ[ατ]ο· ἐπ[αινέσα]ι |
[δὲ καὶ] τὸς πρέ[σβεις] τῶν [Θ]ετταλῶν τὸ[ς ἥκ]ον[τας], κ[αὶ] κ|[αλέ]-
σαι αὐτὸς [ἐπὶ ξ]ένια [ε]ἰς [τὸ πρ]υτα[νε]ῖον [εἰς] αὔρι|[ον. τὴ]ν δὲ
40 στ[ή]λ[ην τὴ]ν πρὸ[ς] Ἀλ[έξα]νδ[ρ]ον [κα]θελ[εῖ]ν[8] τὸς ‖ [ταμία]ς
τῆς θεὸ [τὴν π]ερ[ὶ τῆ]ς [σ]υμμαχία[ς]. τοῖς δὲ πρέσ|[βεσι δ]ὸναι
τὸν [ταμί]αν τ[ο]ῦ [δήμ]ο εἰς ἐφόδια[9] [Δ]Δ[Δ] δραχ|[μὰς] ἑκά-
στωι. τὴ[ν δὲ] συμ[μα]χί[αν] τή[ν]δε ἀναγράψαι τὸν | [γρα]μ[μ]ατέα
τῆς β[ολῆ]ς ἐν [σ]τ[ήληι] λιθίνη[ι καὶ σ]τῆσαι | [ἐ]ν ἀκ[ρ]ο[π]όλε[ι]·
45 ε[ἰ]ς [δ]ὲ [τὴ]ν [ἀναγραφ]ὴν τῆς [σ]τ[ή]λη[ς] δὸνα‖[ι] τὸν ταμίαν
τὸ δή[μο] ΔΔ[10] [δρ]α[χμά]ς. εἶναι δὲ καὶ [Θ]ε[αί]τ|η(τ)ον[11] (τ)ὸν[12]
Ἐρχιέα ο.αστὸ[ν]τα [ἄρ]ιστα[13] [κα]ὶ [πρ]άττοντα ὅ|[τ]ι ἂν δύνηται
ἀγα[θὸ]ν τῶ[ι δήμ]ω[ι] τῶι Ἀ[θην]α[ί]ω[ν κα]ὶ Θε|τταλ[ο]ῖς ἐν
τῶι τεταγμέ[ν]ωι[14].

---

8 Supplevit Koehler p. 291 monens, quaestoribus Minervae negotium tabulae tollendae propterea iniungi, quia ea in arce erecta fuisset. Ceterum mirum est, eam non iampridem eversam fuisse, cum Alexander iam anno ante vi et armis Atheniensium socios aggressus esset. 9 Cf. n. 78, 11. 152, 44. 206, 31. 241, 10. 10 ΔΔ[Δ] Kumanudis. At unius litterae spatium a lapicida vacuum relictum videbatur Koehlero. 11 Θεαίτητον Kum. .Ε.. | ΤΗΓΟΝ Koehler. 12 ΙΟΝ. 13 ΟΝΑΣ; τοντα ἄριστα Kum. Ο.ΛΣΤΟ.ΤΛ..ΙΣΤΛ Koehler. 14 Cf. 33[13] et infra 129, 63.

---

109 Fragmenta tria tabulae marmoris Pentelici. Unum ad sinistram lapidis partem pertinens, inventum ʿὑπὸ τὸ σπήλαιον τοῦ Πανόςʿ, edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 407. Rangabé Ant. Hell. 392. Ex suo Velsenique apographo Koehler C. I. Att. II 64. Reliqua duo adiunxit idem Mitth. des arch. Inst. in Athen II p. 210 sqq. (Syll.[1] 86. C. I. Att. IV, 2 p. 22. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 181 n. 104). Cf. quae exposuit P. Foucart Rev. arch. XXXV (1878) p. 227 sqq., ectypo chartaceo usus.

. . . . . κλ. . . . . | [. . .
. . . . . τὸ]ν γραμ[ματέα[1] τὸν κατ|ὰ πρυ-

Titulus exaratus στοιχηδὸν litteratura Ionica volgari. Diodorus XVI, 7, 2 refert de bello inter civitates Euboeae, quarum pars Thebanos, aliae Athenienses auxilio vocassent, ancipiti Marte gesto, donec in gratiam rediissent

τανείαν· τὸ δὲ ἀργύριον δόναι] εἰς τὴν [στήλην τὸν τα|μίαν ἐκ
5 τῶν εἰς τὰ κατὰ ψηφίσματα] ἀν(α)λ[ι]σκο[μένων[2] . . . . . ‖ . . . . . .
. . . . . .]ι ἀποληψο[3][. . . . . | . . . . . .
. . . . . .α]ὐτοῖς τὸς τ[. . . . . | . . . . . .
. . . . . τὴν βο]υλ[ή]ν, ἐπαινέσαι δὲ [τὸν δῆμ|ον τὸν Καρυ]στίων[4]
καὶ [τοὺς πρ]έσβ[ει]ς τῶν Καρυστίων [καὶ τ|ὸν σύν]εδρον[5], καὶ
10 καλέσ[αι α](ὐ)τὸς[6] ἐ[πὶ] ξένια εἰς τὸ πρυ[τανε‖ῖον] εἰς αὔριον. ἐπαι-
νέ[σαι] δὲ καὶ Μ[έ]νωνα τὸν στρατηγ[ὸν κ|αὶ] τὸς πρέσβες τὸς
πεμφ[θέ]ντας εἰ[ς] Κάρυστον καὶ καλ[έσα|ι] ἐπὶ δεῖπνον εἰς τὸ
πρυτ[α]νεῖον ἐς [α]ὔριον. ἀποδόναι δ[ὲ α|ὐ]τοῖς καὶ ἐφόδια τὸν
ταμ[ία]ν τοῦ δή[μ]ο[υ] Δ δραχμ(ὰ)ς[7] ἐκ τῶν [ε|ἰ]ς τὰ κατὰ ψη-
15 φίσματα ἀναλ[ι]σκομένω[ν τῶ]ι δήμωι. ἀποδοῦ[ν‖α]ι δὲ τὸν ταμίαν
τὸ δήμο κα[ὶ τ]οῖς πρέ[σβεσ]ι τοῖς πρεσβεύ|[σ](α)σι[8] εἰς Ἐρέτριαν
καὶ Χαλ[κ]ίδα κα[ὶ] ἐς [Εστί](α)ιαν[9] ΔΔ δραχμ(ὰ)ς[10] ἑκάστωι.
ἀποδόναι δὲ καὶ τοῖς τὴν συ[μμα]χί(α)ν[11] πρεσβε[ύ]|σ(α)σι[12] τὸν
ταμίαν τὸ δήμο Δ δ[ρ](α)χμ(ὰ)ς[13] [ἑκάστωι. Ο]‖ἴδε ὤμοσαν· ἡ
20 βουλὴ ἡ ἐπ' Ἀγαθ[οκλέους ἄρχοντος καὶ οἱ σ]‖τρατηγοὶ [Χα]-
βρί(α)ς [Α]ἰ[ξ]ω(νεύς)[14], Χά[ρης Ἀγγελῆθεν[15], ------] Ῥαμνό-

---

et pacem fecissent. Eadem certamina frequenter commemorantur apud oratores (cf. Schaefer Dem. 1² p. 163 not. 2), sed paullo accuratiora ex hoc demum titulo et n. 110 didicimus. Decretum Agathocle archonte (Ol. 105, 4 357/6 a. Chr.) factum est (v. 19); bellum Diodorus sane Cephisodoti anno (Ol. 105, 3 358/7 a. Chr.) ascribit, neque per se incredibile est, altera huius anni parte (aestate 357) in Euboea pugnatum, initio insequentis de novo foedere ad populum Atheniensium latum. At cf. not. 17. 1 Versuum 2—5 argumentum indicavit K., a cuius restitutione propter spatiorum rationes aliquantulum recessi. 2 ΑΝΛΛ.ΣΚΟ. 3 De iureiurando accipiendo hic praeceptum fuisse vidit K. 4 Cum homines quidam Thebanis iuvantibus Eretria potiri conarentur, Carystiorum potissimum auxilio impetus repulsus est (cf. 110, 23). 5 Cf. 91[16]. 6 ΙΤΟΣ. 7 ΜΛΣ. 8 ΛΣΙ. 9 ΛΙΑΝ. 10 ΛΣ. 11 ΧΙΛΝ. Dubium non est, quin huius foederis formula in superiore lapidis parte perierit (cf. quae v. 18 sqq. de iureiurando scripta sunt). At recte Koehler ex hoc ipso titulo collegit, Eretrienses Chalcidenses Carystios Hestiaeenses per totum bellum in fide Atheniensium, quibuscum iampridem societate iuncti erant (n. 80, 80. 81. 83. 114), mansisse. Non igitur novo foedere opus erat; sed fortasse communi civitatium consensu quaedam in formula foederis mutata sunt, quae ad eiusmodi tumultus facilius comprimendos spectarent. 12 ΣΛΣΙ. 13 ΛΧΜΛΣ. 14 Nomen consulto erasum. K. nihil legit nisi initio ¯ et extr. Ω. Velsen ¯.Ɜ⁻ΙΣ..Ι¹.Ω agnoscere sibi visus est. F. ectypo accurate examinato ..Ɜ⁻ΙΛΣ..ΞΩ dispici pronuntiavit. Chabriam cum ad Chium fortissime pugnans occumberet praetorem non fuisse plane constat Demosthenis testimonio XX, 82 (consentit Nepos

(σιος)[16], | Μένων Ποτά(μιος), Φιλοχάρης Ῥα[μνούσιος, --------
------]ς, | Ἐξηκεστίδης Θορίκι(ος), Ἀλκι-------, ----------
----, | Διοκλῆς Ἀλωπεκῆθεν[17].

Chabr. 4, errat Diodor. XVI, 7, 3). Quare nihil restat nisi ut cum Foucarto sumamus eum creatum quidem praetorem in Agathoclis annum, sed nescio qua de causa magistratum ei abrogatum esse, id quod in hoc titulo eraso nomine indicatur. 15 Supplevit F. Chareta inter illius anni praetores fuisse notum est ex eis quae de belli socialis initiis narrantur. 16 Iphicratis, quem Rhamnusium fuisse constat (530 15), nomen hic scriptum fuisse conieceris, nisi praestat eam partem belli socialis cui ille interfuit iam ad insequentem Elpinis annum (Ol. 106, 1 356/5 a. Chr.) referre cum Diodoro XVI, 21, 1. 17 Cf. Dem. XXI, 174 ἤδη τῶν σπονδῶν γεγονυιῶν, ἃς Διοκλῆς ἐσπείσατο Θηβαίοις, ἧκεν. Idem igitur, qui Agathocle archonte praetor iureiurando foedus confirmavit, iam ipsi bello praefuerat. Erravit igitur Diodorus in anno belli Euboici definiendo; nam duobus deinceps annis praetorem fuisse hominem cuius praeterea nusquam in re militari mentio fiat improbabile est. F.

---

110 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis in arce. Edd. Pittakis l'ancienne Athènes p. 269. Ἐφ. ἀρχ. 266. Rangabé Ant. Hell. 391. Ex suo Velsenique apographo Koehler C. I. Att. II 65 (Syll.[1] 87).

[Ἔδοξεν τῶι δ]ήμωι, Ἡγήσ[ι]πп[ος[1] εἶπεν· ὅπως ἂν μὴ . . . | . .
. . . . τῶν] συμμάχων μηδεὶς . . . . . | . . . . . μη-
δεὶς μήτε ξένος μή[τε[2] ἀστὸς ἀδικῆι τ|ῶν συμμ]άχων μ[η]δένα
5 ὁρμώμενος [τῆς Ἀττικῆς μηδὲ ‖ τῶν π]όλεων τῶν σ[υ]μμαχίδων
μηδ[αμόθεν, ἐψηψίσθα|ι τ]ῶι δήμωι· περὶ μὲν τῶν ἐπιστρ[ατευ-
σάντων ἐπὶ[3] τ|ὴ]ν χώραν τὴν Ἐρετριέων τὴν βουλ[ὴν προβου-
λεύσα]|σαν ἐξενε[γ]κεῖν εἰς τὸν δῆμον εἰ[ς τὴν πρώτην ἐκκ]|λησίαν,
10 ὅπως ἂν [δ]ίκην δῶσιν κατὰ [τοὺς νόμους· ἐάν] ‖ δέ τις τοῦ λοι-
ποῦ χρόνου ἐπιστρα[τεύσηι ἐπὶ[4] Ἐρέ]|τριαν ἢ ἐπ' ἄλλην τινὰ
τῶν συμμαχί[δων πόλεων, Ἀθη]|ναίων ἢ τῶν συμμάχων τῶν

Litterae Ionicae volgares dispositae στοιχηδόν. Manifesto ad easdem res in Euboea gestas spectat hoc decretum ac n. 109. Eretrienses tum ab hostili impetu defensos esse Atheniensium auxilio etiam Aeschines II, 164 testatur. Cf. A. Schaefer Dem. I[2] p. 162 not. 2. 1 Hegesiae f. Suniensis, qui orationem de Halonneso (Dem. VII) habuit. Cf. Schaefer Dem. II[2] 330 sqq. 2 V. 3—6 supplevi. 3 ἐπιστρ[ατευσαμένων ἐς Koehler. 4 ἐπιστρα[τεύηται ἐπ' Koehler.

Ἀθην[αίων, θάνατον αὐτοῦ] | κατεγνῶσθαι καὶ τὰ χρήματα δ[η-
μόσια εἶναι καὶ τ]|ῆς θεοῦ τὸ ἐπιδέκατον. καὶ εἶν[αι τὰ χρή-
15 ματα αὐτοῦ] ‖ ἀγώγιμα ἐξ ἁπασῶν τῶν πόλεω[ν τῶν συμμαχίδων·
ἐὰν] | δέ τις ἀφέληται πόλις, ὀφείλ[ειν τῶι κοινῶι τῶι τ]|ῶν
συμμάχων. ἀναγράψαι δὲ τὸ [ψήφισμα ἐστήληι λι]|θίνηι καὶ
στῆσαι ἐν ἀκροπ[όλει.....] | καὶ ἐν τῶι λιμένι· τὸ
20 δὲ [ἀργύριον δοῦναι ἐς τὴν ἀ]‖ναγραφὴν τὸν ταμίαν τ[οῦ δήμου.
ἐπαινέσαι δὲ καὶ τ]|οὺς βοηθήσ[αντ]ας ἐ[ς] Ἐ[ρέτριαν.....
....[5] Κα]|ρυστίους [..... τὸν στρ|α]τη-
25 γὸν -------- | .. ἀρχ---------- ‖ .. ε----------

5 [Χαλκιδέας | καὶ Rangabé; sed numerus litterarum non convenit.

111 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis in arce. Edd. Pittakis l'ancienne Athènes p. 316. Ἐφ. ἀρχ. 1630. Rangabé Ant. Hell. 393. Koehler C. I. Att. II 62 (Syll.[1] 88. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 180 n. 103. Michel Rec. p. 502 n. 600).

Ἐπὶ Ἀγαθοκλέο[ς] ἄρχο[ντος[1] ἐπὶ τῆ]|ς Αἰγῆιδος ἐνάτης πρυτα-
[νείας,] | ἦι Διόδοτος [Δ]ιοκλέους Ἀ[γγελῆθ]|εν ἐγραμμάτευεν, ὀγ-
5 δόηι τῆ[ς πρυ]‖τ[α]νέας, τῶν προέδρων ἐπ[ε]ψή[φιζε | Διό]τι[μ]ος
Οἰ[ν]αῖ:[2] ἔδοξε τ[ῆι] βο[λῆι] καὶ τῶι δή[μωι· | Ἡγή]σ[αν]δρ[ο]ς[3]
εἶπεν· ὅπως [ἂ]ν Ἄνδ[ρο|ς] ἓ[ι] σ[ᾶ][4] τῶι δ[ή]μωι τῶι Ἀθη[ναί]ων

Litterae Ionicae volgares dispositae στοιχηδὸν praeter v. 6 litteris multo minus diductis incisum (cf. not. 2). 1 Ol. 105, 4 (357/6 a. Chr.). 2 W. Hartel Studien über att. Staatsr. p. 40. 93 coniecit, initio τῷ δήμῳ incidere voluisse lapicidam, deinde ut verba τῇ βουλῇ καὶ locum haberent, et demoticum per compendium scripsisse et litteras multo arctius collocasse. Quae sententia sic modo probari poterit, ut sumamus iam in exemplari chartaceo, quod lapicidae tradebatur, litteras per versus ita dispositas fuisse, ut lapidi incidi deberent, sed illis tribus vocabulis errore omissis et postea supra versum additis. 3 Supplevi. Hegesander Suniensis, Hegesippi (110[1]) frater, familiaris erat Leodamantis Acharnensis (Aesch. I, 111), qui tum ipsum, cum hoc plebiscitum latum est, summa in republica auctoritate florebat (Dem. XX, 146). Ceterum de Hegesandro cf. Schaefer Dem. II[2] p. 331 not. 1. 4 Supplevi coll. Xen. Hell. VII, 4, 4: τοῖς μέντοι στρατηγοῖς προστάξαι ἔφη χρῆναι, ὅπως καὶ Κόρινθος σῴα ᾖ τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων. Femininum huius adiectivi etsi alibi σῴα aut σῶς est (v. Bamberg, Ztschr. f. Gymnasialwesen XXVIII p. 3), tamen nullam video causam dubitandi de σᾶ in versu Aristophanis ab Eustathio servato ἡ μᾶζα γὰρ σᾶ καὶ τὰ κρέα χὠ κάραβος (Meineke F. C. II p. 1194. Kock C. A. F. I p. 549). Periculum tum (mense

10 [κα|ὶ] τῶι δήμωι τῶι Ἀνδρίω[ν], καὶ ἔχ[ωσ]‖ιν ο[ἱ] φρουροὶ οἱ ἐν
Ἄ[νδρω]ι μισ[θὸ|ν] ἐκ τῶν συντάξεων κ[ατὰ τὰ] δό[γμα|τ]α τ[ῶ]ν
συμμάχων, καὶ μὴ κα[τ]αλ[ύητ]|αι ἡ φυλακή, ἑλέσθαι στρ[α]τ[ηγὸν
15 ἐ]|κ τῶν κεχειροτονημένων· [τ]ὸ[ν δὲ α‖ἱ]ρ[εθ]έντα ἐπιμελεῖσ[θ]αι
[αὐτῶν.] | εἰσπρᾶξαι δὲ καὶ τὰ ἐγ ν[ήσων χρή]‖ματα Ἀρχέδημον[5],
τὰ ὀφ[ειλόμενα τ]|οῖς στρατιώταις το[ῖς ἐν Ἄνδρωι, | κα]ὶ παρα-
20 δοῦναι τῶ[ι ἄρχοντι τῶι ‖ ἐν] Ἄνδρωι[6], ὅπως [ἂν οἱ στρατιῶται
| ἔχ]ωσι μισθ[ὸν---------]

Maio 356 a. Chr.). Andro insulae et praesidio Atheniensium imminebat a sociis qui rebellaverant. 5 Cf. 101, 12 sqq. 6 Cf. Aesch. I, 107: ἦρξε δ' ἐν Ἄνδρῳ (Τίμαρχος) πριάμενος τριάκοντα μνῶν τὴν ἀρχήν. Legibus foederis (n. 80, 22) eiusmodi praefectos in socias civitates mittere vetabantur Athenienses. Schaefer Dem. I² p. 165 not. 1. Vide etiam 54[5].

112 Stela marmorea fracta ab inferiore parte, inventa Arcesinae (*Kastri*) in insula Amorgo. Ed. G. Radet Bull. de corr. Hell. XII (1888) p. 224 n. 1 (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 289 n. 377).

Ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι τῶι | Ἀρκεσινέων· ἐπειδὴ
Ἀνδροτίων[1] ἀνὴρ | ἀγαθὸς γέγονε περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀρ|κεσι-
5 νέων, καὶ ἄρξας τῆς πόλεως[2] οὐδέν‖α τῶν πολιτῶν οὐδὲ τῶν
ξένων τῶν ἀφ|ικνουμένων εἰς τὴν πόλιν ἐλύπησε[3], κ|αὶ χρήματα

Litterae Ionicae volgares dispositae στοιχηδόν. Totum decreti argumentum monstrat, id per aetatem alterius foederis maritimi Atheniensium (378—355 a. Chr.) factum esse. Neque errare videtur R., qui id belli socialis (357—355 a. Chr.) tempori vindicat, motus praecipue omnium rerum similitudine quae ei cum n. 111 intercedit. Sed anno 356/5 a. Chr. senator fuit Androtio Athenis (not. 1), ut hic titulus anno 357/6 recentior esse non possit. 1 Andronis f. Atheniensis (Gargettius) v. 17. Is inde ab anno fere 384 a. Chr. in republica versatus est (Dem. XXII, 66); epistata prytanum fuit 376 a. Chr. (C. I. Att. II, 27, 6). Aliquot annis post collegio virorum ad supellectilem sacram reficiendam creatorum praefuit (C. I. Att. II, 74, 13. Dem. XXII), anno 356/5 senator fuit, proximo anno in ius vocatus est; Demosthenes accusatori orationem (XXII) scripsit. Denique 346/5 a. Chr. rogationem de honoribus filiorum Leuconis Bosporani tulit (n. 129, 8). Eundem Atthida scripsisse notum est. Cf. Schaefer Dem. I² p. 351 not. 1. Pater sine dubio est Ἄνδρων ὁ Ἀνδροτίωνος ap. Platonem Protag. 315 C. Gorg. 487 C. 2 Cf. 54[5]. 3 Alibi praefecti Atheniensium socios magna pecunia redimere cogebant ne iniuria afficerentur, Dem. VIII, 24. R.

δανείσας ἐγ καιρῶι τῆι π|όλει τόκον οὐδένα λαβεῖν ἠθέλησεν[4],
10 κ|αὶ τὸν μισθὸν τοῖς φρουροῖς ἀπορού‖[σ]ηι τῆι πόλει παρ' ἑαυτὸ
προαναλώσας[5], ἐ|π' ἐξόδωι τοὐνιαυτὸ κομισάμενος οὐ|δένα τόκον
ἐπράξατο, καὶ τὴμ πόλιν ἐ|λάττω χρήματα δαπανᾶν δώδεκα
15 μναῖ|ς παρὰ τὸν ἐνιαυτὸν ἕκαστον ἐποίησ‖ε[6], καὶ τῶν ἁλόντων
εἰς τὸς πολεμίους[7] | οἷς περιέτυχεν ἐ[λύ]σατο· στεφανῶσαι |
Ἀνδροτίωνα Ἄνδρωνος Ἀθηναῖον χρυ|σῶι στεφάνωι ἀπὸ πενταπ-
20 κοσίων δραχ|μῶν ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης καὶ εὐν‖οίας ἕνεκα τῆς
εἰς τὸν δῆμον τὸν Ἀρκ|εσινέων, καὶ ἀναγράψαι πρόξενον κα|ὶ
εὐεργέτην τῆς πόλεως τῆς Ἀρκεσιν|έων καὶ αὐτὸν καὶ ἐκγόνους·
25 καὶ εἶναι | αὐτῶι ἀτέλειαν ἁπάντων [ὧν] ἐπει[σάγε]‖(τ)αι[8]. [τοῖ]ς
συμμάχοις ἔδοξ[εν, εἶναι Ἀν|δροτίωνι[9] ὡ]σαύτω[ς ----------]

---

4 Hoc quoque insolitum fuit tum temporis. Certe Timarchus qui magna usura mutuam sumpserat pecuniam qua Andri praefecturam emeret (Aesch. I, 107) sperasse videtur se maiorem etiam pecuniam ab Andriis exacturum esse. R. 5 Civitatem partem tributi (συντάξεως) non in tempore pependisse et ex hac iussam esse stipendium militibus numerare, sed cum ne huic quidem pensioni sufficeret aerarium, ab Androtione petiisse ut sibi mutuam daret summam, haud improbabiliter coniecit R. Cf. 111, 16 sqq. Praesidia imponere legibus foederis quidem vetabantur Athenienses (n. 80, 22), sed hoc praeceptum pridem aeque neglegebatur atque illud de praefecto non imponendo. 6 Hae sunt usurae quas Androtio civitati remisit R. 7 Plat. respubl. V, 468A τὸν δε ζῶντα εἰς τοὺς πολεμίους ἁλόντα κτλ. attulit R. 8 Supplevi; insolitum sane hac vi verbum dupliciter compositum pro εἰσάγειν aut εἰσάγεσθαι; sed nescio an ita ab eis, quae secum attulit Athenis Androtio cum Arcesinen se conferret, distinguantur quae post hoc decretum etiam importaturus est. 9 Supplevi. Apparet subiunctum fuisse Arcesinensium plebiscito decretum sociorum quod item ad Androtionis honores spectaret.

---

113 In vico *Jeniköi* prope *Marmári* invenit Leake, postea lapis translatus est Athenas in museum societatis archaeologicae. Edd. Leake apud Walpole Travels p. 510 (Boeckh C. I. G. 2008). Travels in Northern Greece III, tab. XXVI n. 125 (Lebas Inscr. II, 1418. H. Sauppe Inscr. Maced. quattuor, Vimariae 1847). Kumanudis Φιλίστωρ II p. 492 (P. Cauer Delectus Inscr. Gr. ed. 2 p. 345 n. 551. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 173 n. 98. F. Bechtel Inschr. des ion. Dialektes p. 6 n. 10. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 243 n. 324).

Ἔδοξεν τῶι δήμωι· Φί|λωνα καὶ Στρατοκλέ|α[1] φεόγειν[2] Ἀμφί-
5 πολι|ν καὶ τὴν γῆν τὴν Ἀμφ||ιπολιτέων ἀειφυγί|ην καὶ αὐτὸς καὶ
τὸς | παῖδας, καὶ ἤμ πο ἁλί|σκωνται, πάσχειν αὐ|τὸς ὡς πολε-
10 μίος καὶ || νηποινεὶ τεθνάναι, | τὰ δὲ χρήματ' αὐτῶν δ|ημόσια
15 εἶναι, τὸ δ' ἐπ|ιδέκατον ἱρὸν τὸ Ἀ|πόλλωνος καὶ τὸ Στρυ||μόνος.
τὸς δὲ προστ|άτας ἀναγράψαι αὐ|τὸς ἐστήλην λιθίνην. | ἢν δέ
20 τις τὸ ψήφισμα | ἀναψηφίζει ἢ καταδ||έχηται τούτος τέχν|ηι ἢ
μηχανῆι ὁτεωιο|ν[3], τὰ χρήματ' αὐτὸ δημ|όσια ἔστω καὶ αὐτὸς |
25 φεογέτω Ἀμφίπολιν || ἀειφυγίην[4].

Litterae Ionicae volgares dispositae στοιχηδόν. 1 Cf. Dem. I, 8 εἰ γὰρ ὅθ' ἥκομεν Εὐβοεῦσι βεβοηθηκότες, καὶ παρῆσαν Ἀμφιπολιτῶν Ἱέραξ καὶ Στρατοκλῆς ἐπὶ τουτὶ τὸ βῆμα, κελεύοντες ἡμᾶς πλεῖν καὶ παραλαμβάνειν τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν παρείχομεθ' ἡμεῖς ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν προθυμίαν ἥνπερ ὑπὲρ τῆς Εὐβοέων σωτηρίας, εἴχετ' ἂν Ἀμφίπολιν τότε καὶ πάντων τῶν μετὰ ταῦτ' ἂν ἧτ' ἀπηλλαγμένοι πραγμάτων. Haec spectant ad annum Ol. 105, 4 (357/6 a. Chr.). Sed eodem etiam anno Amphipolis capta est (Diodor. XVI, 8, 2. Schaefer Dem. II² p. 21). Tum statim regis nutu hoc decretum et sine dubio alia complura eiusdem generis facta sunt (καὶ τοὺς μὲν ἀλλοτρίως πρὸς αὐτὸν διακειμένους ἐφυγάδευσε Diodor. l. l.). 2 Cf. 107². 3 Post O unius litterae spatium est, quod utrum a lapicida vacuum relictum sit an litteram nunc evanidam habuerit non indicant editores; quare utrum ὁτεωιῶν an ὁτεωιοῦν inciderit ambiguum iudicat Bechtel. Sed nusquam praeterea in hoc titulo simplex vocalis OY scribitur. 4 Cf. 10, 32 sqq.

114 Fragmenta tria tabulae, anaglypho olim ornatae, lapidis Pentelici. *a* (versus 1—8, et 9—14 dextrae partes) inventum in arce; ed. Eustratiadis Ἐφ. ἀρχ. περ. II n. 435. *b* et *c*, inventa ad radices arcis meridionales, adiunxerunt Kumanudis Ἀθηναίου V p. 172 et Koehler C. I. Att. II p. 405 n. 66 b (Syll.¹ 89. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 187 n. 109).

[Γ]ραμματεὺς Λυσίας Λ[υ]σ--------

Συμμαχία[1] Ἀθηναίων πρὸς Κετρίπορ[ιν[2] τὸν Θρᾶικα καὶ το]|ὺς

Titulus exaratus στοιχηδὸν (praeter v. 1 qui maiores litteras habet) litteratura Ionica volgari. 1 Iam Eustratiadis vidit hunc titulum spectare ad ea quae narrat Diodor. XVI, 22, 3: κατὰ δὲ τὴν Μακεδονίαν τρεῖς βασιλεῖς συνέστησαν ἐπὶ τὸν Φίλιππον, ὅ τε τῶν Θρᾳκῶν καὶ Παιόνων καὶ Ἰλλυριῶν. οὗτοι γὰρ ὄντες ὅμοροι τοῖς Μακεδόσι καὶ τὴν αὔξησιν ὑφορώμενοι τοῦ Φιλίππου, καθ' ἑαυτοὺς μὲν οὐκ ἦσαν ἀξιόμαχοι προηττημένοι, κοινῇ δὲ πολεμοῦντες ὑπέλαβον ῥᾳδίως αὐτοῦ περιέσεσθαι. διόπερ ἀθροιζόντων τὰς δυνάμεις, ἐπιφανεὶς ἀσυντάκτοις

ἀδελφοὺς καὶ πρὸς Λύππειον[3] τὸν [Παίονα καὶ πρὸς Γρά|β]ον[4]
5 τὸν Ἰλλυριόν· ἐπὶ Ἐλπίνου ἄρχο[ντος[5], ἐπὶ τῆς Ἱπποθω‖ντίδ]ος
πρώτης πρυτανείας, ἑνδεκ[άτηι τῆς πρυτανείας, | τῶν πρ]οέδρων
ἐπεψήφι[ζε]ν Μνήσαρχ[ος ....., ἔδοξεν | τῆι βου]λῆι καὶ τῶι
δήμωι· Καλλισθέ[νης[6] εἶπεν· ἀγαθῆι τύ|χηι τοῦ δήμ]ου τοῦ
Ἀθηναίων, δέ[χ]εσθ[αι μὲν τὴν συμμαχία]ν [ἐφ' οἷς[7] ....]όνιος
10 λέγει ὁ ἀδελφὸ[ς ὁ Κετριπόριος ... ἀ]‖δε[λφ..... αὐ]τὸ συν-
θέσθαι καὶ τὸν ..... | δημο.....ων Κετριπό-
ριδι [καὶ τοῖς ἀδελφοῖς καὶ Λ]|υππεί[ωι τῶι Παίο]νι καὶ Γράβωι
[τῶι Ἰλλυριῶι, τοὺς δὲ προ]|έδρους [οἳ ἂν λάχωσι π]ροεδρε[ύειν
ἐς τὴν πρώτην ἐκκλησί]|αν προσ[αγαγεῖν πρὸς τὸ]ν δῆ[μον ....
15 ὄνιον τὸν ἀδελφὸν τ]‖ὸν Κετρ[ιπόριδος ..... καὶ τὰς
πρεσβείας τ]|ὰς ἡκόσ[ας[8] παρὰ Λυππείο καὶ Γράβου καὶ τὸν
ἥκοντα] | π(α)ρ(ὰ) Χ(άρ)[ητ]ο[ς[9] .....[10], γνώμην δὲ ξυμβάλλεσθαι

καὶ καταπληξάμενος ἠνάγκασε προσθέσθαι τοῖς Μακεδόσιν. Recte haec Elpinis anno ascribit Diodorus. 2 Nummi cum inscriptione Κετριπόριος aut Κετρι. iampridem noti erant, quos a regulo Thrace quarti a. Chr. saeculi cusos esse ante hunc titulum inventum perspexerat Waddington Revue numismatique VIII p. 240. Odrysarum regnum anno 357 a. Chr. (Schaefer Dem. I² p. 158) divisum erat inter Cersobleptem, Amadocum, Berisadem. Atque hunc quidem occidentalem littoris partem quae est inter Maroneam et Strymonem occupasse demonstravit A. Hoeck Jahrb. f. Phil. CXV p. 836 sqq.; iam cum Berisadem paullo post mortuum esse filiosque regni heredes reliquisse constet (Dem. XXIII, 10) cumque ex tituli v. 45 appareat, in illa Thraciae regione Cetriporin cum fratribus regnasse, sine dubio hos ipsos Berisadis filios esse. Eius nomen etiam apud Arist. hist. an. IX, 36, 620 a 33 ἐν Θρᾴκῃ τῇ καλουμένῃ ποτὲ Κεδριπόλιος et Theophr. de od. 2, 4 ἐκ τῆς Κεδριπόλιος agnoscendum esse docui Hermae XIV p. 298 sqq. Κετρίπορις est genuina forma nominis Thracici, Κεδρίπολις (aut Κεδρήπολις C. I. Att. II, 963, 37) Graeco sermoni paullulum accommodata. Cf. Ἀβρούπορις (quod apud Polyb. XXII, 8, 2 traditum iniuria spernunt editores) et Ἀβρούπολις, Ῥασκούπορις et Ῥασκούπολις. 3 Nummos huius regis exstare (nam etsi Λυκκείου scribitur, quin idem sit dubium non est) monuit E. Cf. Cat. numm. Mus. Brit. Macedonia p. 1. 2. Successisse videtur Agidi, quem Ol. 105, 2 (359/8 a. Chr.) mortuum refert Diodor. XVI, 4, 2. 4 Bardylis Illyriorum rex proximo Philippi bello (358 a. Chr.) occisus erat (Schaefer Dem. II² p. 20). 5 Ol. 106, 1 (356/5 a. Chr.). 6 Idem sine dubio qui post pacem Philocrateam plebiscitum rogavit a Dem. XIX, 86 commemoratum. Praeterea cf. de eo Schaefer Dem. III² p. 139. 321. 7 Supplevi. Fratris a Cetriporide Athenas missi nomen novem litterarum fuisse ex v. 14 apparet. 8 Hunc versum restituere conatus sum non ignorans haec satis incerta esse. 9 ΠΙΡΛΧΛΓ..Ο Koehler. παρὰ Χάρητος; Kum. 10 Nomen hominis a Charete missi hic fuerit.

τῆς βουλ]|ῆς ἐς (τ)ὸ(ν δῆ)μον[11], [ὅτι δοκεῖ τῆι βουλῆι, τὴν μὲν συμμαχίαν[12]] | δέχεσθ[αι, ἐπ]ειδ[ὴ . . . . . .
20 . . . . .] ‖ βων το π . . . ν . ο . . . . . .
| Χάρητ . . . . . | . . αιω
[. . . . . | . ἐ]πὶ πο[λέμωι
. . . . . | . . .]ππ[.]ι[13] - - - - - - - - -
25 - - - ‖ . . . . . κλυ . . . . . | .
. . . . . σ . . . ε τὸ ἀρ[γύριο|ν. ἐπαι-
νέσαι δὲ Κετρίποριν καὶ τὸς ἀδελφό]ς, ὅτι εἰ[σὶν ἄ|νδρες ἀγαθοὶ περὶ τ]ὸν [δῆμον τὸν Ἀθηναί]ω[ν]· ἐπαινέσ[αι δ|ὲ καὶ . . . . ύνιον
30 τὸν ἀδελφὸν[14] τὸν ἥ]κο[ντα π]αρ[ὰ] Κετριπόρ‖[ιος . . . . . .
. . . . . καί] κα[λέσ]αι ἐπὶ ξένια ἐς | [τὸ πρυτανεῖον εἰς] α[ὔριον· ἐπαινέσ]αι δὲ καὶ Πεισιάνα[κ|τα καὶ καλέσαι ἐπὶ δεῖπνον εἰς τὸ πρυταν]εῖον εἰς αὔριο|[ν . . . . . τοὺς ἥ]κοντας παρὰ τ|[. . . . . εἰ]ς τ[ὸ] π[ρ]υ[τ]ανεῖον [ε]ἰς
35 αὔριον. ἐὰν δέ ‖ [του ἐνδεὲς ἦι[15] τόδε τ]ὸ ψή[φ]ισμ[α], τ[ὴ]ν [β]ουλ[ὴν] κυ[ρ]ίαν εἶναι.
[πρέσβες ἥιρηνται·][16] Λυσικράτης Οἰν[αῖ]ος, Ἀντίμαχος | [. . . . . , Θρά]σων [Ἐρ]χιεύς[17].
[Ὄμνυμι νὴ τὸν Δία] καὶ Ἥλιον καὶ Ποσει[δ]ῶ καὶ Ἀθηνᾶν καὶ
40 | [Ἄρην, φίλος ἔσομαι] Κετριπόρι καὶ τοῖς ἀδελφοῖς τοῖς Κ‖[ετριπόριος καὶ σ]ύμμαχος, καὶ πολεμ[ήσ]ω μετὰ Κετριπόρ|[ιος τὸν πόλεμον τ]ὸν πρὸς Φίλιππον ἀδόλως παντὶ σθένε[ι | κατὰ τὸ δυνατόν, κ]αὶ οὐ προκαταλύσομαι τὸν πόλεμον ἄν|[ευ Κετριπόριος κ]αὶ τῶν ἀδελφῶν τὸν πρὸς Φίλιππον, καὶ | [τἆλλα χωρία ἃ κα-
45 τ]έχε[ι] Φίλιππος συνκα[τ]α[σ]τρέψομαι μ[ε‖τὰ Κετριπόριος κ]αὶ τῶν ἀδελφῶν, καὶ Κρ[η]νίδ[α]ς[18] συνε[ξ]αι|[ρήσω μετὰ Κετριπ]ό[ρ]ιος κα[ὶ τῶ]ν [ἀδ]ελφῶν καὶ ἀποδώσω τὰ | . . . . . ο . . . ορω
. . . . λιοτι . δε . . σωσιν . . . . | - - - - - - - - - - - -

11 LΣΓΟΙΙ ΛΙΜΟΝ. 12 Supplevi. 13 [Λυ]ππ[ε]ι-- Koehler. Sed potest etiam [Φ|ιλί]ππ[ω]ι fuisse. 14 Supplevi. Nam neque mirum est fratribus in universum collaudatis ei qui legatus de foedere Athenas venerat laudationem decerni, et spatii rationes coll. v. 14 supplemento accurate convenire cernitur. 15 Haec et sequentia restituit Kum. coll. C. I. G. 2167, 32. 16 Supplevit Kum. 17 Cf. Aesch. III, 138. Koe. 18 Hoc nomen acutissime restituit Koe. Post quem P. Foucart Rev. arch. XXXV (1878) p. 231 in ectypo suo chartaceo ΚΡΙΙΝΙΔΑΣ agnosci testatus est. Cf. Diodor. XVI, 8, 6 μετὰ δὲ ταῦτα παρελθὼν ἐπὶ πόλιν Κρηνίδας, ταύτην μὲν ἐπαυξήσας οἰκητόρων πλήθει μετωνόμασε Φιλίππους, ἀφ' ἑαυτοῦ προσαγορεύσας.

115 Tabula marmoris Pentelici cum anaglypho repraesentante Minervam a sinistra stantem, quae dextram porrigit mulieri item stanti, cui adscriptum est Παρθένος. Ed. Koehler Hermae VII p. 164. C. I. Att. II 66 (Syll.[1] 90. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 183 n. 106).

['Ε π'] 'Ε λ π ί ν ο (ἄ ρ)[χ ο ν τ ο ς][1]
[Ν] ε ο π ο λ ι [τ ῶ ν][2]
[Δ η] μ ο σ θ έ ν ο υ ς τ ο ῦ Θ ε ο ξ [έ ν ο υ]
[Δ ι]ο[σκ]ο υ ρ ί δ ο υ τ ο ῦ 'Α μ ε ι (ψ)[ί ο υ][3].

5 ['Επὶ] τῆς [Ἀντι]ο[χ]ίδος ἐνάτης πρυτανείας, ἧι Λυσ[ίας Λυσ. . .|. . . .]οεὺ[ς][4] ἐγρ[αμ]μάτευεν, τῶν προέδρων ἐπεψήφ[ιζε Ἀρι-στο|γε]ίτω[ν Φ]η[γ]α[εύ]ς.
[Ἔδο]ξεν [τῆι] βουλῆι καὶ τῶι δήμωι· Πολύευκτο[ς[5] εἶπεν· περὶ ὧν | οἱ π]ρέ[σβες] τῶν Νεοπολιτῶν λέ[γ]ουσι Δ(η)[μο]σ(θ)[ένης[6] καὶ
10 Διοσκ‖ουρίδης, ἐ]ψη[φ]ίσ(θα)ι[7] τῆ[ι β]ουλῆ[ι], τὸς μὲν προ[έδρος οἳ ἂν τυγ|χάνωσι π]ρο[εδ]ρεύον[τε]ς ἑ[ε]ὶς τὴν πρώ[τη]ν ἐκκ[λησίαν προσαγα|γεῖν αὐτοὺς] πρὸς [τ]ὸν δ[ῆ]μ[ο]ν καὶ χρηματίσ[αι περὶ ὧν ἀπαγγέλ|λουσι, γνώμη]ν δὲ [ξ]υ[μβ]άλλ[ε]σ(θ)α[ι][8] τῆς βουλῆς [εἰς τὸν δῆμον, ὅτ|ι δοκεῖ τῆι β]ουλ(ῆ)ι[9], ἐπει[δ]ὴ ὁ δ[ῆμ]ο[ς] ἐψη[φισ--
15 ---------- ‖ . . . . . .] ωνε. .ς. . πολ. . . συμμ[αχ------ -------- | . . . . . .] ἀπαγωγὴν ἐάν τις ἀφι[κ--------- ---- | . . . . . .ἐ]ξ Ἀ(θη)ν[α]ίων (ἑ)[πά(ντ)ων[10] ο[ἵτινες --- | . . . . . .ς .ο.σ..ενη.σ...ο ----- | . . . . . .τον
20 τοῦτον -----.-‖----πο--------

Litterae Ionicae volgares exaratae στοιχηδόν, praeter versus quattuor primos, ex quibus 1 in margine superiore scriptus est, 3. 4 maiores reliquis litteras habent. 1 ΛΙ. Annus est Ol. 106, 1 (356/5 a. Chr.). 2 Cf. 49[1]. 80, 130. Civitatem bello sociali in fide mansisse hic titulus docet. 3 ΑΜΕΙΥ. 4 Cf. 114, 1. Demoticum incertum est, cum Ο aut ο aut θ esse possit. Eustratiadis (ad titulum 114) Πιθεὺς in lapide agnoscere sibi visus est. 5 Sphettius, de quo cf. Schaefer Dem. II[2] p. 329. III[2] p. 137 sqq. 6 ΔΙΙ..ΣΟ. 7 ΓΗ.ΙΣΟΛΙ. 8 ΣΟΑ. 9 ΟΥΛΙΙΙ. 10 ΞΛΟΙΙΝ.ΙΟΝΛ..ΙΙ ΙΩΝ.

116 Tabula marmoris Pentelici cum anaglypho, Athenis. Ed. Pococke Inscr. p. 55 n. 62 (Boeckh C. I. G. 91). Lapide qui periisse putabatur denuo invento edd. Kumanudis Παλιγγενεσία 10 Φεβρ. 1867. Koehler C. I. Att. II 69. (Syll.[1] 91). Cf. quae de

titulo disputaverunt H. Sauppe, Berichte der Kgl. Ges. der Wissenschaften in Göttingen 1867 p. 151 sqq. et W. Judeich, Kleinasiatische Studien p. 288 not. 1.

Προξενία καὶ εὐεργεσί[α]
Φιλίσ[κ]ωι Λύκου αὐτῶ[ι]
καὶ ἐ[κ]γ[ό]νοις Σ[αν]αίω[ι][1].

5 [Ἐ]πὶ [Καλ]λ[ιστράτου ἄρχοντος[2] ἐπὶ τῆς Ἀ‖κ]α[μαν]τί[δο]ς ἐ[νάτης πρυτανείας, ἧι Πά|ν]διος Σωκλ[έ]ους ἐ[ξ Οἴου ἐγραμμάτευε|ν], τῶν προέδ[ρω]ν [ἐπεψήφιζε . . . . . | .] Κονθυλῆθ[ε]ν· ἔ[δοξεν τῶι
10 δήμωι· . . . . .]|λίδης εἶπε[ν]· ἐπ[ειδὴ Φιλίσκος ἀνὴρ ἀγ‖α]θὸς ἐγένετο [περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθην]|αίων μηνύσας τ[ὸν τῶν Βυζαντίων στόλ]|ον[3], ἐ[ψ]ηφίσθαι τῶ[ι δήμωι, πρόξενον εἶν]|αι κ[αὶ] εὐεργέτη[ν τοῦ Ἀθηναίων δήμου] | καὶ αὐτὸν καὶ [ἐκγόνους. καὶ
15 ἀναγράψα]‖ι τόδε τὸ ψήφι[σμα τὸν γραμματέα τῆς β]|ουλῆς ἐν στήληι λ[ιθίνηι καὶ καταθεῖ]|ναι ἐν τῆι ἀκροπ[όλει δέκα ἡμερῶν, εἰς] | δὲ τὴν ἀναγραφὴν [δοῦναι τὸν ταμίαν τ]|οῦ δήμου ΔΔ
20 δραχ[μὰς ἐκ τῶν κατὰ ψηφίσ]‖ματα ἀναλισκ[ο]μ[ένων. ἐπαινέσαι δὲ Φι]|λίσκον καὶ καλέσα[ι ἐπὶ ξένια εἰς τὸ π]‖ρυτανεῖο[ν] εἰς αὔ[ρ]ι[ον. ἐπιμελεῖσθαι] | δὲ Φιλίσκου τὸν λι[μενόφρουρον[4] τὸν
25 Ἀ]|θηναίων ἐν Ἑλλησπόν[τωι καὶ τοὺς ἄρχ]‖οντας τοὺς ἐν Ἑλλησπ[όντωι, Ἀθήνησι δ]|ὲ τὴν βουλὴν τὴν ἀεὶ βο[υλεύουσαν καὶ] | τοὺς στρατηγούς, ὅπως (ἂ)[ν[5] μὴ ἀδικῆται].

Litterae Ionicae volgares dispositae στοιχηδὸν praeter v. 1—3 maioribus litteris exaratos. 1 Supplevi. Σ.ΙΑΙΟ. Koehler, quae vix possunt alius ethnici reliquiae esse. Ex v. 22 sqq. sane intellegimus hominem tum in Hellesponto domicilium habuisse. Sed inde nequaquam sequitur, eum origine Hellespontium fuisse. Pocockius ΣΗΣΤΙΟ, Kumanudis Ση[στ]ίοις legerat. 2 Ol. 106, 2 (355/4 a. Chr.). 3 Supplevit Sauppe. Anno 356 a. Chr. Chares Atheniensium praetor cum classe in Hellesponto versabatur; cum sociis rebellibus, qui tum Imbrum Lemnum aliasque insulas vastabant, viribus impar esset, satis habuit intercluso freto Byzantios impedire quominus cum illis coniungerentur. Per hoc ipsum tempus Philiscus nuntiato Byzantiorum perrumpere conantium adventu de Atheniensibus bene meruisse videtur. J. 4 Supplevit Sauppe. Cf. 88, 16 sqq. 5 Λ.

---

117 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis in arce. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 3396 (Kirchhoff Philol. XV p. 409). Ex Velseni

apographo Kirchhoff Hermae I p. 17, ex suo Kochler C. I. Att. II 73 (Syll.[1] 92).

[Ἔδοξεν τῆι βουλῆι· Ἐρε]χθῆις ἐ[πρ]υτάνευεν, ..|.....
.....εὺς ἐγραμμάτευεν, Σιμι|[.....ε]ὺς ἐπεστάτε,
5 Εὐριππίδη|[ς εἶπεν· εἶναι πρόσοδ]ον[1] Εὐκλεῖ[2] ἀνδραγαθίας ‖ [ἕνεκα καὶ προθυμίας], ἐπειδὴ ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐγέ|[νετο περὶ τὸν δῆμον τ]ὸν Ἀθηναίων καὶ τὴγ κάθ|[οδον τοῦ δήμου τοῦ Ἀθην]αίων καὶ τὴν ἐλευθερί|[αν. κηρυκεύειν δ' αὐτὸν τ]ῆι βολῆι καὶ τῶι δή-
10 μω[ι | τῶι Ἀθηναίων[3]· τὴν δὲ μι]σθοφορίαν εἶναι αὐτῶ‖[ι-----
-----].

[Ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ] τῶι δήμωι· Λεωντὶς ἐπρυ|[τάνευεν, ...
.... Οἰ]ναῖος[4] ἐγραμμάτευεν, Εὐφ|[..... ἐ]πεστά-
τει· Μελάνωπος[5] εἶπ|[εν· ἐψηφίσθαι τῆι βου]λῆι, ἐπειδ[ὴ] ἀνὴρ
15 ἀ[γ]αθὸς ‖ [γεγένηται ὁ πατὴρ ὁ Φ]ιλοκλέους περὶ τ[ὸ]ν δῆμο|[ν τὸν Ἀθηναίων καὶ τ]ὴγ κάθοδον τοῦ δήμου, ἐ[ψ]ηφ|[ίσθαι τῆι βουλῆι, τοὺ]ς προέδρους οἳ ἂν τυγχάν|[ωσι προεδρεύοντες] εἰς τὴν πρώτην ἐκκλησία|[ν χρηματίσαι περὶ Φ]ιλοκλέους τοῦ Εὐκλέους, ‖
20 [καὶ ἐὰν μὲν χρήσιμο]ς καὶ κόσμιος δοκεῖ εἶνα|[ι οἷσπερ ὑπηρέ-τηκε] πρυτάνεσι τοῖς ἀεὶ πρυτ|[ανεύσασι, γνώμην ξ]υμβάλλεσθαι

Litterae Ionicae volgares στοιχηδὸν dispositae. Prius decretum (v. 1—10) brevi post Euclidis annum (cf. v. 6. 16), alterum (v. 11—25) circa medium saeculum quartum factum est. Incisum utrumque simul privato Philoclis consilio; nam in neutro plebiscito scriba publicus lapidi haec inscribere aut quaestor pecuniam in eum usum erogare iubetur. Hartel Studien über att. Staatsr. p. 148. 152. 1 Hinc apparet Euclem peregrinum fuisse. Kirchhoff. Romanorum demum tempore praeconis senatus populique munus ex vili ministerio magistratus factus est quo nobilissimi cives, ex Cerycum gente ut quidem videtur capti (Hermae XX p. 38), fungebantur (C. I. Att. III 10. 648. 1019 al.). 2 Ol. 95, 2 (399/8 a. Chr.) Euclem iam in munere fuisse Kirchhoffius demonstravit ex Andoc. I, 112. 113. 115. 3 Cum magna de republica merita populus hoc decreto remuneretur, iure Kirchhoffius Eucli ad vitae tempus (διὰ βίου) praeconis officium datum esse coniecit. At v. 10 hoc scriptum fuisse non putaverim; sic certe non μισθοφορίαν, sed ὑπηρεσίαν aut simile quid expectaremus. 4 Patris nomen omissum fuisse apparet. Quod ut initio saeculi quarti frequens, ita medio rarissimum est, ut non iniuria Hartelius p. 14 statuisse videatur, hic exemplum prioris decreti contra suae aetatis morem secutum esse qui haec lapidi incidenda curavit. Idem fortasse collato titulo 59 de archontis nomine omisso statuere licebit. 5 Lachetis f. Aexonensis, qui Ol. 102, 1 (371 a. Chr.) Lacedaemona de pace legatus profectus est (Xen. Hell. VI, 3, 2). Postea una cum Androtione et Glauceta ad Maussollum legatus missus (Dem. XXIV, 12 sqq.). Ki.

τῆς βολῆς ε|[ἰς τὸν δῆμον, ὅτι δοκεῖ] τῆι βολῆι, εἶναι τὴγ κη|[ρυ-
25 κείαν Φιλοκλεῖ[6] καθάπε]ρ τῶι πατρὶ αὐτοῦ[7], ὄν‖[τι ἀνδρὶ ἀγαθῶι
περὶ τὸν δῆ]μον τὸν Ἀθηνα[ί]ω[ν].

6 Etiam postea in eadem familia hoc munus permansisse videtur. Certe C. I. Att. II 329, 8 Eucles Philoclis f. Trinemeensis (civitatem igitur nancti erant Euclis posteri) κῆρυξ βουλῆς καὶ δήμου est, quem Philoclis quem hic habemus pronepotem esse probabile est. Ki. 7 I. e. ad vitae tempus (cf. not. 3). Ki.

118 Lapis inventus prope Parthenona, translatus Oxonium. Ed. Chandler Marm. Ox. II 24 (Boeckh C. I. G. 87. Koehler C. I. Att. II 86. Syll.[1] 93. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 155 n. 87. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 101 n. 93).

[------ ἐπαινέσαι Στ|ρ]ά(τω)να, (ἐπ)[ει](δ)ὴ[1] ἐπεμελ[ήθη],
ὅπως ὡς | [κ]άλλιστα πορευθήσονται οἱ πρέσ|βεις ὡς βασιλέα[2],
5 οὓς ὁ δῆμος ἔπεμψ|εν. καὶ ἀποκρίνασθαι τῶι ἥκοντι π‖αρὰ τὸ
Σιδωνίων βασιλέως[3], ὅτι καὶ | ἐς τὸν λοιπὸν χρόνον ὧν ἀνὴρ
ἀγαθ|ὸς περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων οὐ|κ ἔστι ὅτι ἀτυχήσει
10 παρὰ Ἀθηναίω|ν ὧν ἂν δέηται. εἶναι δὲ καὶ πρόξεν‖ον τοῦ δή-
μου τοῦ Ἀθηναίων Στράτω|να τὸν Σιδῶνος βασιλέα καὶ αὐτὸν |
καὶ ἐκγόνος. τὸ δὲ ψήφισμα τόδε ἀν|αγραψάτω ὁ γραμματεὺς τῆς
15 βολῆς | ἐστήλην λιθίνην δέκα ἡμερῶν καὶ ‖ καταθέτω ἐν ἀκροπό-
λει. ἐς δὲ τὴν ἀ|ναγραφὴν τῆς στήλης δοῦναι τοὺς | ταμίας[4]
τῶι γραμματεῖ τῆς βολῆς Δ|ΔΔ δραχμὰς ἐκ τῶν δέκα ταλάν-
20 των[5]. π|οιησάσθω δὲ καὶ σύμβολα[6] ἡ βολὴ πρ‖ὸς τὸν βασιλέα
τὸν Σιδωνίων, ὅπως | ἂν ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων εἰδῆι ἐάν τι |
πέμπηι ὁ Σιδωνίων βασιλεὺς δεόμ|ενος τῆς πόλεως, καὶ ὁ βασι-
25 λεὺς ὁ Σ|ιδ[ω]νίων εἰδῆι ὅταμ πέμπηι τινὰ ὡ‖ς αὐτὸν ὁ δῆμος ὁ

Titulus exaratus στοιχηδὸν litteratura Ionica volgari. 1 ΑΘΙΙΝΑΙΙΙ..ΛΗ. Emendare conatus sum, atque etsi incerta haec esse me non fugit, id tamen manifestum est neque lectionem τῆ|ι] Ἀθ(η)νᾶι· (ἡ)[βο]λὴ ferri posse neque omnino ἐπεμελήθη ad quemquam alium atque ad Stratonem Sidoniorum regem spectare. 2 Persarum. 3 Strato Sidoniorum rex commemoratur a Theopompo et Anaximene apud Athen. XII p. 531 a. Quo ex loco apparet eum Nicoclis Cyprii et Philippi Macedonis aequalem fuisse, ut paullo ante medium saeculum a. Chr. n. quartum haec plebiscita facta veri simile sit. Boeckh. 4 Quaestores Minervae Poliadis. 5 Cf. 80[14]. 6 Tesseras hospitales. B. De hoc more cf. Mommsen Röm. Forschungen I p. 338 sqq.

Ἀθηναίων. καλέσα|ι δὲ καὶ ἐπὶ ξένια τὸν ἥκοντα παρὰ | τὸ Σι-
δωνίων βασιλέως ἐς τὸ πρυτα|νεῖον ἐς αὔριον.
30 Μενέξενος[7] εἶπεν· τὰ μὲν ἄλλα καθά||περ Κηφισόδοτος[8]·
ὁπόσοι δ' ἂν Σιδω|νίων, οἰκοῦντες ἐς Σιδῶνι καὶ πολι|τευόμενοι,
ἐπιδημῶσιν κατ' ἐμπορ|ίαν Ἀθήνησι, μὴ ἐξεῖναι[9] αὐτὸς μετ|οί-
55 κιον πράττεσθαι μηδὲ χορηγὸν || μηδένα καταστῆσαι, μηδ' εἰσ-
φορὰν | μηδεμίαν ἐπιγράφεν.

7 Cf. 101[6]. 8 Ceramensis, homo summae auctoritatis illo tempore in republica, qui legem Leptinis in iudicio defendit (Dem. XX, 146). Cf. de eo Schaefer Dem. III, 2 p. 155 sqq. 9 Distinguuntur peregrini qui domicilium Athenis habent (μέτοικοι) ab eis qui ad tempus ibi commorantur (ξένοι ἐπιδημοῦντες). At hoc cum in universum non liceret nisi per certum quendam dierum numerum, post quem qui manebant Athenis inquilini habebantur, Sidoniis hoc plebiscito id privilegium datum videtur, ut etiamsi amplius Athenis versarentur, tamen non inquilinorum numero essent.

119 Fragmenta duo marmoris Pentelici, Athenis in arce. Ed. Koehler C. I. Att. II 90 (Syll.[1] 94).

[--------- τὸς στρατηγὸς | καὶ τὸς ἱππ]άρχ[ο]ς καὶ τὸ[ς ταξιάρ-
χο|υς κα]ὶ τ[οὺς] φυλά[ρ]χος, ὅπως [ἂν ὀμόσωσι[1] | ὡς τάχ]ισ[τ]α
5 οἱ Λοκροὶ καὶ ὦσι[ν ἐν τῆι σ||υμμα]χίαι κατὰ τοὺς ὅρκος καὶ
τ[ὰς συν|θήκ]ας. εἰς δὲ τὴν ἀναγραφὴν τῶν συ[νθη|κῶν δ]οῦναι
τὸν ταμίαν τοῦ δήμο τῶ[ι γρ|αμμ]ατῆι[2] τῆς βου[λ]ῆς ΔΔ ⁝ δραχ-
10 μὰς ὅ[πως | ἂν στ]αθῆι[3] ἡ στήλ[η] ὡς τάχιστα, ἐν ε[ἰ αἱ || συν-
θ]ῆκαι ἔνει[σι]ν τοῖς Λοκροῖς ... | ....ι δὲ τοὺς [π]ρέσβεις αὐ-
τίκα [μάλα----------]

Litterae Ionicae volgares στοιχηδὸν dispositae. Alpha multis locis Λ est. 'Propter scripturae rationes haec ad initia belli Phocensis (Ol. 106, 1) necessario referenda sunt, quo tempore Athenienses cum Locrensibus de societate egisse mirum sane videri potest' Koehler. 1 Supplevi. Convenisse videtur ut primum Athenienses iurarent, deinde Locri. 2 Ambigas utrum antiquiorem formam hic agnoscas, ut in πόληι, ἀκροπόληι (n. 49[8]), an meram diphthongorum confusionem, ut in indicativo δοκῆι (n. 91[8]), sed illud nunc probabilius existimaverim. 3 V. 8—10 supplevit Kirchhoff apud Koehlerum.

120 Lapis Thebis inventus in horto prope hippodromum, translatus in museum. Ed. Kumanudis Ἀθηναίου III p. 479 ex ectypo

chartaceo. (R. Meister, Bezzenbergers Beiträge zur Kunde der indog. Spr. V p. 192 n. 33. Syll.[1] 95. W. Larfeld Sylloge Inscr. Boeot. 309. Meister ap. Collitz Gr. Dialektinschriften I p. 233 n. 705 cum Add. p. 398. P. Cauer Delectus Inscr. Gr. ed. 2 p. 227 n. 353). Ex Lollingii apographo I. G. Sept. I 2418. Cf. quae de titulo disputaverunt W. Larfeld de dialecti Boeoticae mutationibus, Bonnae 1881, p. 7 et F. Blass Mus. Rh. XXXVI p. 608 n. 5.

[Τοῖ[1] χρεί]ματα συνεβ[άλονθο ἐν τὸν πόλεμον | τὸν] ἐπο[λέμιον] Βοιωτοὶ πε[ρὶ τῶ ἱαρῶ τῶ ἐμ Βελφοῖς[2] | π]οττὼς ἀσεβίοντας τὸ ἱαρὸ[ν τῶ Ἀπόλλωνος τῶ | Π]ουθίω.
5 Ἀριστίωνος ἄρχοντος· Ἀλυζῆοι------ | πρισγῆες[3]· Χάροψ Δάδωνος ⁝ Ἀριστο----------
Ἀνακτοριὲες[4] τριάκοντα μνᾶς ⁝ πρι[σγὲες· ὁ δεῖνα] | Φόρμω, Ἄρκος ⁝ Τερῆος[5].
10 Βυζάντιοι[6] χρουσίω Λαμψακανῶ στ[ατεῖρας] ‖ ὀγδοέκοντα πέττταρας ⁝ ἀργουρίω Ἀτ[τικῶ δρα]|χμὰς δεκαέξ. σύνεδροι[7] Βυζαν-

Laterculus pecuniarum Thebanis numeratarum a sociis ad bellum contra Phocenses gerendum per tres annos archontum Boeoticorum Aristionis, Nicolai, Agesinici. Qui quibusnam ex decem annis (355—346 a. Chr.) belli illius in magistratu fuerint, ignoratur. At sunt quae suadeant ut ad initium potius quam ad extrema belli tempora titulum referamus. 1 Supplevit M. Τόδε K. 2 Supplevi. Cum Loll. ΠΕι in fine versus legerit, priora supplementa (πε[δὰ τῶν συμμάχων] M., πε[δὰ Ἀμφικτιόνων] nos) ferri nequeunt. 3 πρισγέες K. Sed ε hic ex antiquiore more significare vocalem productam eandem quae cum in aliis titulis tum aliquotiens in hoc ipso ει scribitur recte monuit M. 4 Cf. not. 3. 5 Iure hic quoque Τειρεῖος legendum iudicat M., quae est Boeotica forma accurate respondens epico Τηρῆος, Attico Τηρέως. 6 Confirmari tituli testimonio quod Dem. IX, 34 diceret de Byzantiorum et Thebanorum foedere monuit M. At minus recte id ab Epaminondae tempore repetit. Sane is anno 364 a. Chr. cum classe Byzantium usque evectus est (Isocr. V, 53), sed ut fides habenda sit Diodoro XV, 79, 1 narranti eos tum ad Thebanos defecisse, utique (ut Cei insulae civitates, n. 101) non diu in eorum societate permanserunt. Nam id quidem omnium certissimum est, usque ad initium belli socialis (Ol. 105, 4. 357/6 a. Chr.) Byzantios Atheniensium socios fuisse. Tum vero cum iterum defecissent (Diod. XVI, 7, 3) foedus cum Thebanis fecisse videntur, quod eo certe tempore quo Demosthenes orationem in Philippum tertiam habuit (340 a. Chr.) etiam manebat. 7 Non magistratus Byzantiorum sunt, sed homines Thebas ad commune sociorum concilium (συνέδριον) missi. Cf. n. 91, 26. 109, 9. 146, 39.

τίω[ν εἴνιξαν][8] | τὸ χρυσίον Κερκίνος[9] Εἰροτίμω, Ἀγ------- | Δηλοπτίχω[10], Διωνύσιος Εἰραίωνος.
15 Ἀθανόδωρος ⁝ Διωνυσίω ⁝ Τενέ[διος][11] ‖ πρόξενος ⁝ Βοιωτῶν χει-(λ)ίας[12] δ[ραχμάς][13].
Νικολάω ἄρχοντος· Ἀλυ[ζῆοι--------] | ἄλλας τριάκοντα μνᾶς εἴ[νιξαν][14] | πρισγεῖες Ἀλυζαίων Θεο[----- | Ἀ]λεξάνδρου, Δίων Πολυχ-----
20 [Ἀ]γεισινίκω ἄρχοντος· Βυζάντιοι[15] [συνεβά|λ]ονθο ἄλλως πεντακατίως στατεῖρα[ς χρυσ|ίω]ς Λαμψακανὼς ἐν τὸ[ν] πόλεμον τὸν ὑ[πὲρ τῶ | ἰ]αρῶ τῶ ἐμ Βελφοῖς ἐπολέμιον Βοιωτ[οί.] | σύν-
25 εδροι εἴνιξαν[16] Σῶσις Καρατίχου, ‖ [Π]αρμενίσκος Πυράμου.

---

8 Supplevit B. ex v. 24. Cf. not. 16. 9 Κερκῖνος antea scripsi cum reliquis editoribus. Sed in civis vicinae civitatis Doricae Heracleae epitaphio Thebano I. G. Sept. I, 2531, 2 legitur Κερκῖνε Φοξίου υἱέ. Quare non -ῖνος derivationem hic agnosco, sed formam vocis καρκίνος dialecti illarum regionum propriam hic haberi existimo. Convenit in nomine oppidi prope Chersonesum siti fluctuatio inter Καρκινῖτις et Κερκινῖτις scripturam (cf. n. 326[15]. 461, 8 sqq.). 10 [Τ]εισίας Δηλοπτίχου Βυζάντιος est C. I. G. 2108 g, 1. M. 11 Privatim hic pecunias fortasse a Thebanae factionis hominibus collectas transmisit. Nam civitas etiamtum in fide Atheniensium erat (Cf. infra n. 146. Dem. XVIII, 302. Aesch. II, 20. 126). 12 X; ειδίας K. ΥΕΙΔΙΑΣ Loll. (M)ειδίας M. Emendavit Blass, monens, non nomen proprium sed numerale hoc loco desiderari. 13 Δι..... K. M. Supplevit B. 14 Ε' Lolling, ΕΓ Kum. ἔπ[αξαν] M., quod non intellego; ipse antea ἐ(π)[τὰ δραχμάς]; nunc idem verbum reposui quod v. 24 est. 15 Cf. C. I. Att. II 325, 5 ἐπεψήφισζεν. II 352, 8 συναγωνισζόμενος. 16 εἴνιξαν quod M. emendare conatus est optime defendit Blass, cum Boeotice pro ἤνεικαν dictum iudicaret. Neque enim ῑ pro ει in hac voce quicquam miri habere, ξ autem pro κ fortasse formae εἴξασιν exemplo excusari. Cur ad hoc perfectum confugerit, non video. Simplicius videtur statuere Boeotos ab hac radice aoristum primum per σ formasse (εἴνιξα p. ἤνεικ-σα), apud reliquas sane Graeciae gentes inauditum.

---

121 Tabula marmoris Pentelici inventa in arce Athenarum. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 3737. Koehler C. I. Att. II 105 (Syll.[1] 96). Cf. quae de titulo exposuit W. Hartel Comment. Momms. p. 533.

[Ἐπὶ Θεέλλου ἄρχ]ον[τος][1]
[Συμμαχία Χαλ]κι[δ]έων τῶ[ν ἐ]-
[πὶ Θράικης τοῖ]ς ἑ[σ]περίοις[2].

---------- Ν[ικ]όστρατος Θορ[ίκιος][3]
5 ----------ς Φ[αίν]ιππος Ἀζηνι[εύς]
---------- Θρασυκλῆς Παλλην[εύς]
---------- Ἕρ[μ]ιππος Πόριος
---------- Ἀθηνίων Ἀ[ρ]α[φή]ν[ιος]
[------ἰς ἐπρυτάν]ευε, [Κ]αλλιάδης ἐγ[ρα]-
10 [μμάτευε, ------ Εὐων]υμεὺς ἐπεστάτει· [. .]-
[------- εἶπεν· ὅπως ἂν ἀπ]ολάβωσ[ι] τ[οὺ]-
[ς ὅρκους ----------]

Litterae Ionicae volgares, στοιχηδόν dispositae inde a v. 9. V. 1—3 reliquis maiores litteras habent. 1 Ol. 107, 2 (351/0 a. Chr.). Theellum, non Thessalum nomen fuisse huic archonti consentientibus titulorum C. I. Att. II, 758, 33. 1174, 2 et Dionysii ad Amm. I, 4, 3. 4 testimoniis probatur. Supplementum Koehleri ut in re obscurissima retinui, sed nequaquam cum Hartelio hanc temporis notam difficultatibus carere iudico. Sane ex Demosthenis orationibus nihil argumenti peti posse, quo biennio post demum cum Olynthiis foedus factum demonstretur, concedo. At quid fiet Philochori, gravissimi auctoris et in temporibus rerum gestarum definiendis diligentissimi, testimonio apud Dionys. ad Amm. I, 9, 1: Καλλίμαχος Περγασῆθεν (Ol. 107, 4. 349/8 a. Chr.)· ἐπὶ τούτου Ὀλυνθίοις, πολεμουμένοις ὑπὸ Φιλίππου καὶ πρέσβεις Ἀθήναζε πέμψασιν, Ἀθηναῖοι συμμαχίαν ἐποιήσαντο? Auget difficultates titulus C. I. Att. II, 105 *b*, qui cum Calliadem Euonymensem scribam senatus habeat, conieceris ad eundem cum hoc annum spectare. At illic nomen archontis genetivo casu littera ς terminabatur et decem litteras habebat, id quod ex archontibus Olynthi eversione antiquioribus quadrat in Timocratem (Ol. 104, 1. 364/3 a. Chr.), Callimedem (Ol. 105, 1. 360/1 a. Chr.), Agathoclem (Ol. 105, 4. 357/6 a. Chr.), ut praetermittam antiquiores qui hic in censum non veniunt. At aliquo ex his annis cum Chalcidensibus foedus factum minime probabile est. Quare nescio an praestet cum Koehlero consensum in nomine scribae ad merum casum referre. 2 Versuum 2. 3 supplementa Koehleri sunt, nisi quod ea et sermonis legibus et spatiis qualia quidem in ipsius exemplo indicantur paullo magis accommodanda putavi. 3 Decem legatorum nomina, qui Chalcidenses iureiurando adigerent, hic scripta fuisse apparet.

---

122 Tabula marmorea originis incertae, in museo Britannico. Ex S. Birchii apographo ad E. Gerhardum misso ed. Boeckh Opp. VI p. 202 sqq. Accuratius ex ectypo et apographo suo Waddington Bull. de l'Athénaeum français 1856 p. 29 et ap. Lebas Inscr. III 1536 *a* (Syll.[1] 97. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 175 n. 100. F. Bechtel Inschr. des ionischen Dialekts p. 119 n. 204.

Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 8 n. 12). Cf. quae adnotavit W. Judeich Kleinasiatische Studien p. 219.

[----ἐάν δὲ Ἐρυθραῖοι ἐκτιθῶνταί τι ἐς] τὴν[1] χώραν (τ)ὴν[2]
[Ἑ]ρμίου[3] κ|[αὶ τῶν ἑτ]αίρων πολέμου ἕνεκεν, εἶ[ναι ἀτελ]έα
πάντα[4] καὶ τὰ ἐκ τούτ(ω)ν[5] | [γενόμεν]α, πλὴν ὅσ' ἄν τις ἀπο-
5 δῶται· ‖ [τῶν δὲ πρ]ηθέντων τελείτω πεντηκ|[οστήν. ἐ]πειδὰν δὲ
εἰρήνη γένηται, | [ἀπάγεσ]θαι ἐν τριήκοντα ἡμέραις· | [ἐὰν δὲ
μ]ὴ ἀπάγηται, τελείτω τὰ τέλ|[η. ἐκτίθ]εσθαι δὲ ἐπαγγείλαντας
10 δ‖[ικαίως.] εἶναι δὲ καὶ Ἑρμίαι καὶ το|[ῖς ἑταί]ροις ἐάν τι βού-
(λ)ωνται[6] ἐκτ[ίθεσθα]ι κατὰ ταὐτά. ὀμόσαι δὲ Ἐρυ|[θραίου]ς
Ἑρμίαι καὶ τοῖς ἑταίροι|[ς· ὁ δὲ ὅρ]κος ἔστω ὅδε· Βοηθήσω
15 Ἑρμ‖[αι καὶ τ]οῖς ἑταίροις καὶ κατὰ γῆν | [καὶ κατ]ὰ θάλασσαν
παντὶ σθένει κ|[ατὰ τὸ δ]υνατόν, καὶ τὰ ἄλλα ἐπιτελ|[ῶ κατὰ
τ]ὰ ὡμολογημένα. ἐπιμέλεσ|[θαι δὲ τοὺ]ς στρατηγούς, ὁρκῶσαι
20 δ‖[ὲ ἀγγέλους ἐ]λθόντας παρ' Ἑρμίου κ|[αὶ τῶν ἑταίρ]ων μετὰ
τῶν στρατηγῶ|[ν τῶν ἐν Ἐρυθρ]αῖς[7] ἱεροῖς τελείοι|[ς, τὰ δὲ ἱερὰ
πα]ρέχειν τὴν πόλιν. ὁμ|[οίως δὲ καὶ Ἑρ]μίαν καὶ τοὺς ἑταί-
25 ρ‖[ους ὀμόσαι δ]ι' ἀγγέλων βοηθήσειν | [Ἐρυθραίοις κ]αὶ κατὰ
γῆν καὶ κατὰ | [θάλασσαν παν]τὶ σθένει κατὰ τὸ δυ|[νατόν, καὶ
τὰ] ἄλλα ἐπιτελεῖν κατὰ | [τὰ ὡμολογη]μένα· ὀμνύναι δὲ θεοὺς

Litterae Ionicae volgares praeter Ω paullo minoris moduli, dispositae στοιχηδόν. 1 Sic aut certe similiter enuntiati initium supplendum esse indicavit W. 2 ΙΗΝ. 3 De Hermia Atarnei tyranno, Aristotelis amicitia insigni, doctissime disputavit Boeckh p. 188 sqq. Qui iure errasse statuit Diodorum qui iam Ol. 107, 4 (349/8 a. Chr.) eum a Mentore dolo captum narrat. Neque tamen cum eo usque ad Ol. 109, 4 (341/0 a. Chr.) descendendum puto; ea enim temporis definitio uno personati Demosthenis (X, 32) testimonio nititur, neque video cur in dubitationem vocanda sit Strabonis (XIII, 1, 57 p. 610 Cas.) auctoritas, qui Aristotelem propter Hermiae necem Atarneo fugisse narrat. Is autem Ol. 108, 4 (345/4 a. Chr.) Mytilenas se contulit. Cf. A. Schaefer Dem. I² p. 485. Non multo ante eum annum hoc cum Erythraeis foedus factum videtur. Namque titulo 107 hunc aliquanto recentiorem esse ex dialecti et scripturae ratione collegit W. 4 Belli temporibus Graeci bona privata in sociis civitatibus deponere solebant ut a direptione tuta essent. Quae res hic ut Plut. Alc. 29 voce ἐκθέσθαι, alibi verbo ὑπεκθέσθαι (ὑπεχθέσθαι C. I. G. 2556, 21) indicatur. Eiusmodi bona vectigali quinquagesimae, quae praeterea pro omnibus rebus importatis (ut Athenis, cf. 86[24]) solvenda erat, liberantur praeter ea quae veneunt. B. 5 ΤΟΥΤΟΝ W. 6 ΒΟΥΔΩΝΤΑΙ W. 7 Supplevi Hermae XVI p. 197 et exposui cur Boeckhii supplementum [οὐλοθυσί]αις ferri nequiret.

30 ‖ [τοὺς ὁρκίο]υς. γράψαι δὲ ταῦτα ἐστ[ήλην λιθίνη]ν καὶ στῆσαι Ἐρυθραί[ους μὲν ἐς τὸ] ἱερὸν τῆς Ἀθηναίης[8], Ἑ[ρμίαν δὲ ἐς τὸ] ἱερὸν τοῦ Ἀταρνέως[9].

8 Cf. 107[4]. 9 Heros eponymus Atarnei urbis, quem Mysiae regem fuisse narrat Himerius Or. VI, 6. B.

123 Tabula marmoris candidi, in Amphiaraio Oropiorum. Ed. B. I. Leonardos Ἐφ. ἀρχ. 1891 p. 108 n. 51 (W. Dittenberger I. G. Sept. I 4251. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 183 n. 201).

[Θεό]ς. | [Δρί]μων[1] ἔλεξε· ἔδοξε | [τ]εῖ ἐκκλησίει· ἀγαθεῖ τύχει, |
5 [Ἀ]μόνταν Περδίκκα Μακεδόν[α[2] ‖ πρ]όξενον εἶν[3] Ὠρωπίων | [κ]αὶ εὐεργέτην. ἀτέλειαν δὲ | [ε]ἶν[3] καὶ ἀσυλίαν καὶ πολέμου | καὶ εἰρήνης, καὶ γῆς καὶ οἰκίης | ἔνκτησιν αὐτῶι καὶ ἐκγόνοις.

Litterae Ionicae optimae aetatis praeter Ξ; ΘΟΩ minoris moduli quam reliquae. Et hoc decretum et n. 124 eius aetatis esse videtur, qua Oropii primum se foederi Boeotorum applicuerant (a. 366—338 a. Chr.). Nam recentiora non esse dialectus Ionica (ἐκκλησίει, οἰκίης) sane non iam constanter servata (ἀσυλίαν, ἀτέλειαν) et infinitivus Euboicus εἶν (v. not. 3) arguunt, antiquiora quominus habeantur imprimis rhotacismus hic iam plane neglectus (ἐκκλησίει, ἀσυλίαν, ἔνκτησιν) obstat (cf. n. 47. 48. 589). Adde quod ἔλεξε pro εἶπε summa constantia usurpant earum civitatium decreta, quae Boeotorum foederi interfuerunt. 1 Supplevit L. ex n. 124, 2, qui tamen iniuria hanc aliam nominis Δρύμων formam existimat. Immo hypocoristicum est deductum a Δριμυϝόρας, cuius patronymicum Δριμυϝορῆος habes Thebis I. G. Sept. I, 2463, 9. 2 Illa aetate fuit Amyntas Perdiccae regis filius, Philippi patrui pupillus et gener. Qui in titulo Lebadensi I. G. Sept. I, 3055, 8 sane Μακεδόνων βασιλεύς vocatur. Neque tamen est quod hic eundem designari negemus, siquidem Leonardus testatur Μακεδόνα in rasura rescriptum esse, ut haud absimile vero sit, ipsum βασιλέα hic primitus fuisse. Mutatae scripturae quae causa fuerit, ignoramus, sed pro illius adulescentuli, qui anno 335 a. Chr. ab Alexandro Magno fratre patrueli occisus est (Droysen Gesch. des Hellenismus I[2] p. 114) condicione lubrica et suspecta ea res nihil miri habet. 3 Cf. n. 77, 13. 15. 589, 30. 31.

124 Tabula marmoris candidi inventa in Amphiaraio Oropiorum. Ed. B. I. Leonardos Ἐφ. ἀρχ. 1891 p. 107 n. 50 (W. Dittenberger I. G. Sept. I 4250. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 183 n. 202).

Θεός. | Δρίμων[1] ἔλεξε· ἔδοξε | τεῖ ἐκκλησίει· ἀγαθεῖ τύχει, |
5 Ἀμύνταν Ἀντιόχου Μακε‖δόνα[2] πρόξενον εἶν[3] Ὠρωπί|ων καὶ
εὐεργέτην. ἀτέλειαν | δὲ εἶν[3] καὶ ἀσυλίαν καὶ πολέμου | καὶ
εἰρήνης, καὶ γῆς καὶ οἰκίης | ἔνκτησιν αὐτῶι καὶ ἐκγόνοις.

Litteratura, verba, aetas eadem ac n. 123. 1 Cf. adn. ad n. 123, 2. 2 Amyntas Antiochi f. Macedo post Philippi regis mortem Ephesum, Halicarnassum, denique ad regem Persarum se contulerat; ubique et consilio et manu Alexandrum regem impugnabat, donec prope Memphin cum mercennariis suis occisus est ab Aegyptiis paullo post proelium ad Issum factum (333 a. Chr.). Cf. Arrian. II, 13, 3. Cur transfuga patriam reliquerit, Droysen Gesch. des Hellenismus I, 1[2] p. 199 diiudicare non audet. Sed cum ex his titulis discamus eum aliquot annis ante una cum Amynta Perdiccae f. regulo ab Oropiis honoribus affectum esse, perquam probabile est eum arctiore familiaritatis vinculo cum illo misero adulescentulo coniunctum fuisse ideoque post eius necem sibi ipsi timuisse. 3 Cf. n. 123[3].

---

125 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis in arce. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 300. Rangabé Ant. Hell. 401. (Waddington Hermae IV p. 426). Ex suo Velsenique apographo Koehler C. I. Att. II 109. (Syll.[1] 98. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 192 n. 112).

Ἐπὶ Θεμιστοκλέους ἄρχοντος[1]· [ἔδοξεν] | τῆι βουλῆι καὶ τῶι
δήμωι· Αἰγ[ήις ἐπρυ]|τάνευεν[2], Λυσίμαχος Σωσιδήμου[3] Ἀχαρ-
5 νεὺ[ς ἐγραμμ]|άτευεν, Θεόφιλος Ἁλιμούσιο[ς ἐπεστά]‖τει· Στέφα-
νος Ἀντιδωρίδου Ἐ[ροιάδης][4] | εἶπεν· περὶ ὧν λέγουσιν οἱ
πρ[έσβεις τ]|ῶν Μυτιληναίων καὶ ὁ ταμίας [τῆς παρά]|λου[5], καὶ
Φαῖδρος ὁ στρατηγὸς[6] ἐ[πέστει]|λεν, δεδόχθαι τῶι δήμωι, τὴν
10 μὲ[ν φιλία]‖ν καὶ τὴν συμμαχίαν [ὑ]πάρχειν[7] [τῶι δήμ]|ωι τῶι

Litterae Ionicae volgares dispositae στοιχηδόν. 1 Ol. 108, 2 (347/6 a. Chr.). 2 Octava. Cf. 129, 4. 3 Patris nomen incuria omissum supra versum addidit lapicida. 4 Supplevit Schaefer Dem. I[1] p. 435 (Cf. III, 2 p. 342). Neaerae maritum esse ex patris nomine intellegitur. Nam inter liberos, quos Apollodorus sane Neaerae, non Stephani, esse dicit, Ἀντιδωρίδης ὁ σταδιοδρομῶν commemoratur Dem. LIX, 121, avi nomen gerens. Atqui Στέφανος Ἐροιάδης est in testimonio § 40, neque casu factum esse potest, ut illud demoticum lacunam tituli accurate expleret. Praeterea cf. 91[5]. 5 Supplevit W. ex Dem. XXI, 171. Cf. n. 530, 226. 6 Φαῖδρος Καλλίου Σφήττιος apud Aesch. I, 43 est (W.) et infra n. 530, 175. 241; cf. etiam n. 213[1]. 7 Bello quidem sociali non defecisse videntur Mytilenaei ab Atheniensibus.

Μυτιληναίων [π]ρὸς [τ]ὸν δ[ῆμον τὸ]|ν Ἀθηναίων, [ἣν] δ[ι]έθ[ε]ντο
πρὸς ἀ[λλήλας] | αἱ πόλεις· τὰ δ[ὲ] χρή[μ]ατα τὰ ἐκ (τ)[ῆς[8] συν-
15 τ]|άξεως [.....]ο[ι]ς γιγνόμε[να....]‖αι αὐτου .....ται. οι
νυ..μι.....|ιας φ.ι.....λ..... | τάλαντα..
.....|ε παρα.....
20 .|εγον [..... αὐτί]κα μά[λα------]‖ν
τὸν------- | νι------- | δ------- | .δ----- | ..ρρ-----‖
25 ----- | ..γν-------

At Dem. XL, 37 sqq. (Ol. 108, 1. 348/7 a. Chr. cf. Schaefer Dem. III, 2 p. 223) Cammys Mytilenaeorum tyrannus inimicus Atheniensium dicitur. Qui insequente anno, Phaedro Atheniensium imperatore adiuvante, imperio privatus est a Mytilenaeis et foedus pristinum restitutum. 8 ΕΚΓ.

126 Fragmentum tabulae marmoris leucophaei extractum ex vallo arcis *Kertsch* (Panticapaei). Exstat Petropoli in museo Imperiali. Edd. Stempovski Journ. Odess. 1829 n. 44 et ex schedis Blarambergii Boeckh C. I. G. 2103 *e*. Ex ipso lapide Dubois de Montpéreux, Voyage autour du Caucase, atlas, ser. IV tab. 26 *c* n. 1. L. Stephani Antiquités grecques du Bosphore Cimmérien II inscr. I (Syll.[1] 99. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 188 n. 110). B. Latyschew Inscr. ant. orae sept. Ponti Euxini II p. 3 n. 4. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 330 n. 443).

Ἔδοξεν τοῖς Ἀρκάσιν[1], Λεύκωνα | [τὸν Σατ]ύρο Παντικαπαΐταν[2] |

Litterae Ionicae volgares. 1 Post commune Arcadum concilium institutum (Ol. 102, 3. 369 a. Chr.) haec decreta esse apparet, neque abhorret a veri specie quod A. Schaefer Mus. Rh. XXXIII p. 429 statuit, eo anno non multo recentiorem esse titulum (v. 2 genetivus per ο scriptus). Arcadibus mercennariis usum esse Leuconem, ut Paerisades filius Graecos mercennarios habuisset (Diod. XX, 22, 4) coniecit B. Cur Arcadas Cretensium civitatem (n. 288, 5. 6) intellegamus cum P. Foucarto Bulletin de corr. Hell. XIII p. 183 nulla est idonea causa. 2 Regio nomine Leuco usus non est. (Cf. 128, 3. 129, 2 sqq.). Quidnam honoris ei Arcades decreverint non liquet.

127 Herma duplex marmoris candidi sine capitibus, inventus anno 1871 in paeninsula *Taman*. Edd. L. Stephani Compte-rendu de la commission imp. archéol. de St. Pétersbourg 1872 p. 171

(inde F. Bechtel Inschr. des ion. Dialekts p. 102 n. 164). B. Latyschew Inscr. orae sept. Ponti Euxini II p. 169 n. 343.

Δήμαρχος Σκύθεω | ἀνέθηκεν Ἀφροδίτ[ηι] | Οὐρανίηι Ἀπατούρο[1] | 5 μεδεούσηι, ‖ ἄρχοντος | Λεύκωνος Βοσπόρ[ο[2]] | καὶ Θεοδοσίης[3].

Litteratura volgaris Ionica. Ex titulo principis (not. 3) recte collegerunt editores, hanc dedicationem aliquanto antiquiorem esse quam n. 128. 1 Cf. Strabo XI, 2, 10 p. 495 Cas. εἰσπλεύσαντι δ' εἰς τὴν Κορακονδαμῖτιν ἥ τε Φαναγόρειά ἐστι πόλις ἀξιόλογος καὶ Κῆποι καὶ Ἑρμώνασσα καὶ τὸ Ἀπάτουρον τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἱερὸν --- ἔστι δὲ καὶ ἐν τῇ Φαναγορείᾳ τῆς Ἀφροδίτης ἱερὸν ἐπίσημον. Duo igitur distinguuntur Veneris delubra, alterum prope Phanagoream in loco qui vocabatur Ἀπάτουρον (id hic intellegitur), alterum inde denominatum in ipsa urbe, ut Rhodii Iovem Atabyrium et in cacumine montis cognominis et in urbe Rhodo colebant. 2 Cf. 128[4]. 3 Cf. 128[5]. Ceterum hic solis urbibus Graecis praeesse, regno barbararum nationum n. 128, 4 sq. commemoratarum nondum potitum esse videmus Leucona, ut hic titulus ad priora illius imperii (387—347 a. Chr. cf. 129[1]) tempora referendus sit.

128 Lapis quadratus, asservatus olim in ecclesia S. Gregorii in oppido *Nachitschewan* ad Tanaim sito, quo pervenisse dicebatur Theodosia; postea Petropolin translatus est, ubi exstat in museo societatis archaeologicae. Post F. Graefium (De Inscriptionibus aliquot Graecis. Petropoli 1841 p. 23) edidit Boeckh C. I. G. Vol. II Add. p. 1010 n. 2134*a* (Syll.[1] 100. F. Bechtel die Inschriften des ionischen Dialekts p. 82 n. 127). Ex ipso lapide B. Latyschew Inscr. ant. orae sept. Ponti Euxini II p. 5 n. 6.

Στρατοκλῆς[1] ὑπὲρ πατρὸς τοῦ ἑαυτοῦ | Δεινοστράτο, ἱερησαμένου Ἀπόλλωνι Ἰητρῶι[2], | ἀνέθηκεν, Λεύκωνος[3] ἄρχοντος Βο-

Litterae volgares Ionicae. 1 Fortasse ab hoc nomen accepit Stratoclia oppidum in Asiatica regni Bosporani parte situm (Plin. N. h. VI, 6, 18. K. Neumann, die Hellenen im Skythenlande I p. 570), ut Gorgippia a Gorgippo Paerisadis I regis socero (n. 133[2]). Nam Stratoclem quoque inter nobilissimos Bosporanos fuisse sacerdotium Apollinis medici indicat, quod postea gessit ipsius regis Paerisadis II filius Leuco (Latyschew II p. 13 n. 15). 2 Apollinem Panticapaei praecipue cultum praeter titulos (not. 1) nummi docent. Cf. Neumann Hell. im Skythenl. I p. 485 sqq. 3 Leuconem (I) Satyri f. intellegendum esse cum dialectus Ionica, tum genetivorum Δεινοστράτο, Βοσπόρο scriptura docet. B.

5 σπόρο[4] | καὶ Θεοδοσίης[5] καὶ βασιλεύοντος Σινδῶν[6], || Τορετέων[7], Δανδαρίων[8], Ψησσῶν[9].

---

4 Cf. Dem. XX, 29 Λεύκωνα τὸν ἄρχοντα Βοσπόρου. Bospori nomine, quod reliquis Graecis oppidum Panticapaeum significat, ipsi incolae omnes Graecas regni Bosporani civitates (Panticapaeum, Nymphaeum, Phanagoriam, Hermonassam, alias) comprehendebant, excepta Theodosia. B. Cf. n. 134, 5. 6 [ἀτέλει]αν πάντων χρημάτω[ν ἐν παν]τὶ Βοσπόρῳ. Graecorum archontes, barbarorum reges vocabantur Spartocidae saeculo quarto (n. 127, 5. 130, 3. 131, 3. 5. 132, 3. 4. 133, 2. 3. Latyschew II p. 6 n. 7. p. 9 n. 10. p. 10 n. 11. p. 13 n. 15. p. 173 n. 347. Cf. Διονύσιος ὁ Σικελίας ἄρχων 66, 7. 89, 18. 90, 8). 5 Theodosia Bospori nomine non continetur quia et a freto remotior est et a Leucone demum, cum Satyrus pater in eius oppugnatione mortuus esset (Harpocratio s. Θευδοσία), imperio adiecta. (Dem. XX, 33.) B. Introd. in inscr. Sarmatiae. C. I. G. Vol. II p. 96. 6 Sindi in ora Ponti Euxini orientem versus a Bosporo incolebant, ubi erat caput gentis Σινδικὴ vel Γοργιππία (*Anapa*) et λιμὴν Σινδικὸς ad os amnis Hypanis (*Kuban*), quod nunc vocatur *Bugas*. K. I. Neumann Strabons Quellen im elften Buch. Lipsiae 1881 p. 19. 7 In littore orientem versus a Sindis. Boeckh Introd. p. 100. 8 Ipsi quoque vicini Sindis, in eam regionem versus quae spectat inter orientem solem et septentriones. Certe in locis demissis non longe ab Hypani fluvio eos habitasse indicat Strabo XI, 2, 11 p. 495 Cas.: Φαρνάκης δέ ποτε καὶ τὸν Ὕπανιν τοῖς Δανδαρίοις ἐπαγαγεῖν λέγεται διά τινος παλαιᾶς διώρυγος, ἀνακαθάρας αὐτήν, καὶ κατακλύσαι τὴν χώραν. B. p. 101. 9 Prope Hermonassam urbem secundum Apollodorum apud Steph. Byz. Ψησσοί. Paullo obscurius eorum sedes indicat Ptolemaeus V, 9, apud quem Ψήσσιοι vocantur. B.

---

129 Tabula lapidis Pentelici cum anaglypho, fracta in duas partes, inventa in Piraeeo. Edd. Kumanudis Ἀθηναίου VI p. 152 sqq. Ex Koehleri apographo minusculis litteris A. Schaefer Mus. Rhen. XXXIII p. 418 sqq. (Syll.[1] 101. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 189 n. 111). Maiusculis Koehler C. I. Att. IV, 2 p. 37 n. 109 *b*. (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 107 n. 98). Cf. quae exposuit A. Dittmar Leipziger Studien XIII p. 174 sq.

Litterae volgares Ionicae. Vs. 1. 2 multo maiores litteras habent et a reliquis octo versuum vacuo spatio dirimuntur. Reliqua omnia στοιχηδὸν scripta sunt, sed praescripta v. 3—7 multo diductius quam ipsa decreta. Vs. 16 fin. ΕΙΝΡ trium litterarum locum tenent, v. 36 extr. duarum litterarum spatia vacua relicta sunt. Ubicunque α aut δ uncis rotundis inclusi, Λ exstat.

Σπαρτόκωι Παιρισάδηι
Ἀπολλωνίωι Λεύκωνος παισί.[1]

Ἐπὶ Θεμιστοκλέους ἄρ[χ]οντο[ς][2] | ἐπὶ τῆς Αἰγῆιδος ὀγδό[η]ς πρυ-
5 [τ||α]νείας, ἧι Λυσίμα[χ]ος Σωσιδή[μ|ο Ἀχα]ρ[ν]εὺς ἐγραμμάτευεν,
Θε[ό]|φιλος [Ἁλι]μούσιος ἐπεστάτε[ι][3]· | Ἀνδροτίων Ἄνδρωνος Γαρ-
γήτ[τι]ος[4] [ε]ἶπ[ε]ν· π[ε]|ρὶ ὧν ἐπέστειλε Σπάρτοκος κ[αὶ] Παι-
10 ρ[ισά]δ[η]||ς καὶ οἱ πρέσβεις οἱ ἥκοντ[ε]ς π[α]ρ' αὐτῶν ἀπ[α]|γγέλ-
λουσιν, ἀποκρί[ν]ασθαι αὐ[τ]οῖ[ς], ὅτι ὁ [δῆ]|μος ὁ Ἀθηναίων
ἐπαινεῖ Σπάρτ[ο]κον καὶ Π(α)ι|ρισάδην, ὅτι εἰσὶν ἄνδρες [ἀ]γα[θ]οὶ
15 καὶ ἐπ[αγ]|έλλονται τῶι δήμωι [τ]ῶι (Ἀ)[θ]ην[α]ίων ἐπιμε[λ]||ήσεσθαι τῆς ἐκ[π]ομπῆς τοῦ σ[ί]τ[ο]υ, καθάπερ ὁ | πατὴρ αὐτῶν ἐπεμελεῖ[τ]ο[5], καὶ ὑ[π]ηρετήσειν π|ροθύμως ὅτου ἄν ὁ δῆμ[ος] δ[έη]τα[ι], καὶ ἀπαγγ[έ]|λλειν αὐτο[ῖ]ς τ[ο]ὺς π[ρέσβ]εις, ὅ[τι] τ(α)ῦτα
20 ποι|οῦντες οὐδενὸ[ς] ἀτυχήσ[ο]υσιν τοῦ δήμου το||ῦ Ἀθηναίων. [ἐπ]ε[ι](δ)ὴ δὲ [τά]ς δω[ρειὰ]ς διδόασι|ν Ἀθηναίοι[ς, ἅσ]περ Σ[άτ]υ-[ρ]ος καὶ Λεύκων ἔδο|σαν, εἶναι [Σπαρτ]ό[κ]ωι [κ](α)ὶ Παιρισάδει τὰς δ|ωρειάς[6], ἃς [ὁ δῆμ]ος ἔδωκε Σατύρωι καὶ Λεύκω|νι[7]· καὶ
25 στεφ[ανοῦν][8] χρυσῶι στεφάνωι Παναθη||ναίοις το[ῖς μεγ](ά)λοις

---

1 Apparet Leucone mortuo filios cum imperium obtinuissent legationem Athenas misisse ad confirmandam amicitiam quae patri avoque cum Atheniensibus fuerat. Atqui Diodorus XVI, 31, 6 Leuconem iam Ol. 106, 3 (354/3 a. Chr.) et XVI, 52, 10 Spartocum ipsum Ol. 107, 4 (349/8 a. Chr.) mortuum narrat. Quam difficultatem praeclare sustulit Schaefer, cum sumeret recte quidem traditum fuisse Leuconem quadraginta, Spartocum quinque, Paerisadem duodequadraginta annos regnasse, atque hunc quidem Ol. 117, 3 (310/9 a. Chr.) decessisse (Diodor. XX, 22, 1). Hinc illum initia Leuconis, Spartoci, Paerisadis computasse, sed lapsum esse quia nescivisset quod nos ex hoc titulo didicimus, Spartocum non ante fratrem, sed simul cum eo quinque annos regnasse. Tribuendos igitur Leuconis regno annos 387—347, Spartoco et Paerisadi 347—342, Paerisadi soli 342—309 a. Chr. 2 Ol. 108, 2 (347/6 a. Chr.). 3 Idem nomen est 125, 4, unde Sch. collegit utrumque plebiscitum eisdem comitiis factum allato Poll. VIII, 96 δὶς δ' οὐκ ἔξεστι γενέσθαι τὸν αὐτὸν ἐπιστάτην, qui sane de prytanum, non proëdrorum epistata dicit. 4 Cf. 112[1]. 5 Haec sunt privilegia (δωρειαί) v. 20 commemorata; accuratiora de eis habet Dem. XX, 30 sqq. Immunitatem a Leucone concessam etiam Paerisadem servasse testatur Dem. XXXIV, 36. Sch. 6 Cf. 57[25]. 7 Leuconi (nam de Satyro nihil amplius scimus) civitas et immunitas decreta erat, unaque cum eo filiis quoque (Dem. XX, 29 sqq.), quibus nunc ea privilegia confirmantur. Sch. 8 Quod et hic et infra (v. 26 ποιεῖσθαι. v. 29 ἀναγορεύειν. v. 36 ἀναγορεύειν. v. 39 διδόναι) praesentis, non aoristi infinitivus

ἀπὸ χιλίων δραχμῶν | ἑκάτερ[ο]ν· [ποιε]ῖσθαι δὲ τοὺς στεφά-
νους το|ὺς ἀθλοθέ[τας] τῶι προτέρωι ἔτει Παναθηνα|ίων τῶν με-
γ[άλ]ων[9] κατὰ τὸ ψήφισμα τοῦ δήμου | τὸ πρότερον ἐψηφισμένον
30 Λεύκωνι· καὶ ἀνα||γορεύειν ὅτι στεφανοῖ ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων |
Σπάρτοκον καὶ Παιρισάδην τοὺς Λεύκωνος | παῖδας ἀρετῆς καὶ
εὐνοίας ἕνεκα τῆς εἰς τ|ὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων· ἐπειδὴ δὲ
35 τοὺς στεφ|άνους ἀνατιθέασι[10] τῆι Ἀθηνᾶι τῆι Πολιάδι, || τοὺς ἀθ-
λοθέτας εἰς τὸν νεὼ[11] ἀνατιθέναι το|ὺς στεφάνους ἐπιγράψαντας
"Σπάρτοκος | καὶ Παιρισάδης Λεύκωνος παῖδες ἀνέ-
θεσα|ν τῆι Ἀθηναίαι[12] στεφανωθέντες ὑπὸ τοῦ δή-
40 μ|ου τοῦ Ἀθηνα[ί]ων". τὸ δὲ ἀργύριον διδόναι το||ῖς ἀθλο-
θέταις εἰς τοὺς στεφάνους τὸν τοῦ | δήμου ταμίαν ἐκ τῶν εἰς
τὰ κατὰ ψηφίσματα | τῶι δήμωι με[ρίζ]ομένων· τὸ δὲ νῦ[ν] εἶναι[13]
παρ|αδοῦναι τοὺς ἀποδέκτας[14] τὸ εἰς [τ]οὺς στεφ[ά]|νους ἐκ τῶν
45 στ[ρ](α)τιωτικῶν χρ[η]μάτων. ἀναγ[ρ]||άψαι δὲ τὸ ψήφισμα τόδε
τὸγ γραμματέα τῆ[ς] | βουλῆς ἐν στήληι λιθίνηι καὶ στῆσαι πλη-
[σ]|ίον τῆς Σατύρου καὶ Λεύκωνος· ἐς δὲ τὴν ἀν[α]|γραφὴν δοῦναι
τὸν ταμίαν τοῦ δήμου τριά[κ]|οντα δραχμάς. ἐπαινέσαι δὲ τοὺς
50 πρέσβει[ς] || Σῶσιν καὶ Θεοδόσιον[15], ὅτι ἐπιμελοῦνται [τῶ]|ν ἀφι-
κ[ν]ουμένων Ἀθήνηθεν εἰς Βόσπορον, [κα]|ὶ καλέσαι αὐτοὺς ἐπὶ

---

usurpatur, id indicio est non semel, sed quarto quoque anno Panathenaeis magnis Leuconis filios corona aurea ornari. D. (Cf. etiam not. 9. 10. 13.) Quid quod inferiore aetate adeo quotannis repetitos esse eiusmodi honores discimus ex n. 342, 31 sqq. 9 Mira dicendi ratio, si una proximu Panathenaea intellegerentur; quae cum incidant in Ol. 108, 3 (346/5 a. Chr.), ipse Themistoclis annus, quo haec decreta sunt, esset proximus ante eas ferias. Quare haec in universum de quavis Panathenaide intellegenda sunt. 10 I. e. consecrare solent (Cf. not. 8. 9. 13). D. 11 Inde ab a. 363 a. Chr. nomina in -ως (masc. et fem.) accusativum sing. hunc unum noverunt. Cf. K. Meisterhans Grammatik der att. Inschr. ed. 2 p. 101 not. 951. 12 In sollemni dedicationis formula retinetur scriptura nominis antiquior, cum in ipso decreto v. 34 ea sit qua tum iam una in sermone cotidiano utebantur. 13 In reliquum tempus pecuniae semper a quaestore populi numerabuntur, proximis vero Panathenaeis ab apodectis; vide discrimen infinitivorum διδόναι et παραδοῦναι (not. 8). D. 14 Nondum igitur munus quaestoris aerarii militaris erat, quod a Lycurgo demum institutum videtur. Sch. 15 Fortasse hic cognatione attingebat regiam familiam et iam apud Leuconem multum valuerat, ut ab eo nomen traxisse conicias urbem Theodosiam (cf. 128[1]. 133[2]). Nam scholiastae Demosthenis (p. 477, 24 Dindorf), qui eam aut a sorore aut ab uxore Leuconis nominatam refert, mea quidem sententia nihil tribuendum est.

ξένια εἰς τὸ πρυτα[νε]|ῖον εἰς αὔριον. περὶ δὲ τῶν χρημάτων
55 τῶν [ὀφ|ει]λ[ο]μένων[16] τοῖς παισὶ τοῖς Λεύκωνος ὅ(π)[ως[17] || ἂ]ν
ἀπολάβωσιν χρηματίσαι τοὺς προέδ[ρος | οἱ] (ἂ)ν λάχωσι προε-
δρεύειν ἐν τῶι δήμωι [τῆι | ὀγ]δόηι ἐπὶ δέκα[18] πρῶτον μετὰ
τὰ ἱερά, ὅ[πως ἂ|ν] ἀπολ(α)[β]όντες τὰ χρήματα μὴ ἐγκαλῶσ[ι
60 τῶι | δ]ήμωι τῶι Ἀθηναίων. δοῦναι δ[ὲ τὰ]ς ὑπη[ρεσία]||ς ἃς
αἰτοῦσι Σπάρτοκος καὶ Παιρισ[άδης, τ|οὺς δ]ὲ πρ[έ]σβεις ἀπο-
γράψαι τὰ ὀνόμα[τα τῶν | ὑπ]ηρ[εσι]ῶν ὧν ἂν λάβωσιν τῶι γραμ-
μα[τεῖ τῆ|ς β]ουλῆς· οὓς δ' ἂν ἀπογράψωσιν εἶναι[ι ἐν τῶι] | τ[ε]-
65 ταγμένωι[19] ποιοῦντας ἀγαθὸν ὅτι [ἂν δύνω]||νται τοὺς παῖδας
τοὺς Λεύκωνος. Π[ολύευκτ]|ος[20] Τιμοκράτους[21] Κριωεὺς εἶπε·
τὰ [μὲν ἄλλα κ|α](θ)άπερ[22] Ἀνδροτίων, στεφανῶσα[ι δὲ καὶ Ἀπο-
λ]|λώνιον[23] τὸν Λεύκωνος ὑὸν ἐκ τῶ[ν--------]

---

16 Pretium frumenti esse videtur, quod Athenienses a Leucone emerant. Sch. 17 ΟΓ. 18 Sc. Ἐλαφηβολιῶνος. Consueta in hac re formula, ἐν τῆι πρώτηι ἐκκλησίᾳ, hic locum non habet, quia hoc decretum ante ipsa Dionysia factum erat, ita ut proxima contio sit ἡ ἐν Διονύσου ἐκκλησία, primo post ferias die, in qua non licebat cum populo agi nisi de Bacchi sacris. Post eam vero illo anno duas extraordinarias contiones Demosthenis rogatione in duodevigesimum et undevigesimum Elaphebolionis diem constitutas scimus (Aesch. II, 61) quibus de pace cum Philippo facienda deliberaretur. Quarum in priore ut etiam de pecuniis illis reddendis agatur hic constituitur. Sch. 19 Cf. 33 14. 20 Supplevit K. Fuhr Mus. Rh. XXXIII p. 607 ex Dem. XLII, 11, ubi testis recensetur Πολύευκτος Κριωεύς. Dem. XXI, 139, ubi pater et filius una inter Midiae adiutores nominantur, attulit J. E. Kirchner Festschrift zur Jubelfeier des Friedrich-Wilhelmgymnasiums p. 92 n. VIII, qui idem observavit, ad eundum Timocratem sine dubio spectare C. I. Att. II, 1303: [Τ]ι[μ]οκράτης Ἀντιφῶντος Κριωεὺς ἀνέθηκ[ε]. 21 Pater socius Androtionis est, in quem Demosthenes orationem XXIV habuit. Sch. 22 ϽΑΠΕΡ. 23 Praeterea nusquam commemoratur. Eum imperii participem non fuisse ex prioris decreti argumento apparet.

---

130 Basis inventa Panticapaei (*Kertsch*), ubi hodie quoque exstat. Edd. L. Stephani Compte-rendu 1875 p. 87 (F. Bechtel Inschr. des ion. Dialekts p. 79 n. 118). B. Latyschew Inscr. Gr. orae sept. Pont. Eux. II p. 7 n. 8. Cf. quae de titulo exposuerunt A. Schaefer Mus. Rhen. XXXVIII p. 310. L. Stephani Compte-rendu 1876 p. 8. 223.

Φαινίππου ἀ[νάθημα ὑπὲρ τοῦ] | ἀδελφοῦ Ἀρτε[μ----- τοῦ
-----|--]ίο, ἄρχοντος Παιρισάδε[ος[1] Θεοδο]|σίης[2] καὶ βασιλεύον-
5 τος Σινδ[ῶν || καὶ Μαϊτῶ]ν[3] καὶ Θατέων.

Litterae Ionicae volgares. 1 Paerisades I Leuconis f. 2 Cf. 128[5]. Bospori nomen hic non fuisse cum spatii rationes doceant, rectissime Sch. statuit per illos quinque annos (347—342 a. Chr.), quos Paerisades cum fratre natu maiore Spartoco una regnaverit (129[1]), hunc Bosporo, illum Theodosiae praefuisse. 3 Cum priores editiones nihil nisi Σινδ[ῶ]|ν καὶ Μαϊτῶν hic haberent, L. initio versus 5 complures litteras erasas esse observavit, et supplevit nomen in aliis titulis hoc loco obvium (132, 5. 133, 3. Latyschew II p. 9 n. 10, 5. p. 10 n. 11, 5. p. 13 n. 15, 4. p. 173 n. 347, 4). Videntur Leuconis filii cum Graecarum civitatum regimen ita divisissent ut maiori natu fratri longe maior pars cederet, regnum barbarorum a patre relictum coniunctim tenuisse.

131 Lapis calcarius in quattuor partes fractus, inventus in ecclesia vici *Akden-gissowka*, inter oppida *Temrjuk* et *Taman*. Ex Koehleri et Koeppeni apographis ed. Boeckh. C. I. G. 2117. (Syll.[1] 102; F. Bechtel Inschriften des ion. Dialekts p. 103 n. 165). Duo fragmenta lapidis, versuum 1—3 sinistras partes et 4—6 integros continentia, quae nunc in oppido Iekaterinodar asservantur, exscripsit E. Felycin, cuius exemplo usus totum titulum denuo ed. B. Latyschew Inscr. Gr. orae sept. Ponti II p. 169 n. 344.

Ξενοκλείδης Πόσιος ἀνέθηκε | τὸν ναὸν Ἀρτέμιδι Ἀγροτέραι, |
ἄρχοντος Παιρισάδους[1] τοῦ | Λεύκωνος Βοσπόρου[2] καὶ Θευδο-
5 ||σίης καὶ βασιλεύων Σινδῶν | καὶ Τορετῶν καὶ Δανδαρίων.

Litteratura Ionica; ΘΟΩ reliquis litteris minores. 1 342—309 a. Chr. Cf. 129[2]. 2 De eis quae sequuntur cf. titulum 128 cum notis 4—8.

132 Marmor candidum, inventum in oppido *Taman*, exstat Petropoli in museo Imperiali. Ex Koehleri Petropolitani apographo post alios ed. Boeckh C. I. G. 2118 (Syll.[1] 103. F. Bechtel Inschriften des ion. Dialekts p. 103 n. 166). Ex ipso lapide B. Latyschew Inscr. Gr. orae sept. Ponti II p. 171 n. 345.

Litteratura Ionica. ΘΟΩ reliquis litteris paullo minores.

Μήστωρ Ἱπποσθένεος ὑπὲρ τοῦ πατρὸς | ἀνέθηκε Ἀπόλλωνι[1], ἀγωνοθετήσας, | ἄρχοντος Παιρισάδεος[2] Βοσπόρου | καὶ Θεοδο-
5 σίης καὶ βασιλεύοντος Σινδῶν || καὶ Μαϊτῶν[3] πάντων.

1 De Apollinis apud Bosporanos cultu cf. 128[2]. 2 Etsi hunc titulum paullo recentiorem esse quam n. 131 probabile est (cf. not. 3), tamen item ad Paerisadem I Leuconis filium spectare ex nominis flexione apparet. Nam recentiorum regum titulos omnes genetivum Παιρισάδου habere observavit Koe. 3 Cf. Strabo XI, 2, 11 p. 495 Cas. τῶν Μαιωτῶν δ' εἰσὶν αὐτοί τε οἱ Σινδοὶ καὶ Δανδάριοι καὶ Τορέται καὶ Ἄγροι καὶ Ἀρρηχοί, ἔτι δὲ Τάρπητες Ὀβιδιακηνοὶ Σιττακηνοὶ Δόσκοι, ἄλλοι πλείους. Iam cum n. 131, 5. 6 tres modo ex his gentibus, hic omnes Maïtae Paerisadis imperio subiecti dicantur, iure B. hunc titulum illo recentiorem iudicavit; contra n. 133 posteriorem etiam esse, quia praeter Maïtas ibi accederent Thatenses.

133 Monumentum cum duabus statuis sine capitibus, ad littus lacus Temrjukiani in isthmo qui eum a sinu Tamanico dividit. In basi (nunc Petropoli in museo asservata), quae olim statuas coniunctas sustinebat, titulus exstat quem edidit Koehler Dissertation sur le monument de la Reine Comosarye, Petropoli 1805. tab. I, et ex eius exemplo post alios Boeckh C. I. G. 2119 (Syll.[1] 104). Ex lapide Dubois Voy. Caucas. atl. ser. IV tab. 26 *c* n. 6. L. Stephani Antiqu. Bosp. Cimm. II n. V (F. Bechtel Inschriften des ion. Dialekts p. 103 n. 167). B. Latyschew Inscr. Gr. orae sept. Ponti II p. 173 n. 346 cum Addendis p. 310.

Κομοσαρύη[1] Γοργίππου[2] θυγάτηρ, Παιρισάδους[3] γ[υ]νή, εὐξαμένη | ἀνέθηκε ἰσχυρῶι θειῶι[4] Σανέργει καὶ Ἀστάραι[5], ἄρ-

Litteratura Ionica volgaris. 1 C. I. G. 2855, 29 Καμασαρύη Bithyniae regina est, quae cum nomen manifesto idem sit, ex regia Bosporanorum familia fuisse videtur. B. 2 Cf. Dinarch. I, 43: ἢ τὸ χαλκοῦς ἐν ἀγορᾷ στῆσαι Παιρισάδην (codd. Βιρισάδην) καὶ Σάτυρον καὶ Γόργιππον τοὺς ἐκ τοῦ Πόντου τυράννους, ubi intellegendum esse Paerisadem I qui tum regnum Bospori tenebat cum Satyro filio natu maximo et Gorgippo socero demonstravit Boeckh Introd. p. 92. Eundem esse Gorgippum Satyri f. apud Polyaenum VIII, 55 coniecit Koe. probante B. Neque dubium quin ab eo condita sit Gorgippia urbs Sindorum (128[6]). 3 Cf. 132[2]. 4 ἰσχυροῖς θειοῖς K., ἰσχυρῷ θείῳ ('valido et divino') Boeckh. Qui ut recte violentam et superfluam numeri mutationem reiecit, sic iniuria adiectivum pro substantivo posuit, id quod primus monuit K. Keil Zur Sylloge inscr. Boeot. p. 615. Nam de θειῶι pro θεῶι nulla est dubitandi causa, cum altera saeculi

χοντος Παιρισάδους | Βοσπόρου καὶ Θευδοσίης καὶ βασιλεύοντος [Σινδ]ῶν καὶ Μαϊτῶν πά[ντων] | καὶ Θατέων[6].

---

a. Chr. quarti parte ubique frequentissima fuerit scriptura ει pro ε vocali insequente. Cf. K. Meisterhans Grammatik der att. Inschr. ed. 2 p. 35 sqq. 5 Utrumque nomen barbarum esse contra Rochettium (qui Ἐκαέργει et Ἀστερίαι emendare ausus erat) iure monuit K. probante B. Neque improbabile est, e Syria horum deorum cultum repetendum esse, quia Ἀστάραν certe Astarten esse admodum veri similiter coniecit B.; de Sanergis nomine quae disputavit idem nimis incerta videntur. Steudingius in Roscheri Lex. myth. I p. 2866 eundem intellegit deum qui alibi Σάνδων aut Σάνδης appellatur. 6 θατέ(ρ)ων emendaverat K. infelicissime. Thatensium gentem in Asiatica regni Bosporani parte fuisse demonstravit B. Introd. p. 102 sqq. cum videret apud Diodorum XX, 22, 4 Ἀριφάρνης ὁ τῶν Θατέων (pro Θρᾳκῶν) βασιλεὺς emendandum esse, praesertim cum Θάτης flumen in huius reguli finibus commemoretur.

---

134 Tabula marmoris candidi fracta a dextra et ab angulo sinistro inferiore, inventa anno 1864 in summo monte Mithridatis prope oppidum Panticapaeum (*Kertsch*). Exstat Petropoli in museo imperiali (Ermitage). Edd. L. Stephani Compte-rendu de la Commission Impériale archéologique 1865 p. 207 n. 3. B. Latyschew Inscr. orae sept. Ponti II p. 1 n. 1. (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 260 n. 339).

--------ωι Διον[υσίου] Πειρα[εῖ προξενία].
Παιρισάδης[1] καὶ παῖδε[ς -------ωι] | Διονυσίου Πειραεῖ[2] καὶ
5 [ἐκγόνοις] | ἔδοσαν προξενίαν κ[αὶ ἀτέλει]‖αν πάντων χρημάτω[ν
ἐν παν]|τὶ Βοσπόρωι[3], αὐτοῖς κα[ὶ σύμπασ|ι]ν[4] τοῖς τούτων, καὶ

Litterae Ionicae volgares. 1 Paerisades I Leuconis f. (342—309 a. Chr., cf. 129[1]. 132[2]). St. Posteriori parti imperii vindicandum videtur hoc privilegium, quia filios regiae potestatis aliqua ex parte hic participes videmus. Fuerunt Satyrus, Prytanis, Eumelus, qui deinceps post patrem regnaverunt (Boeckh C. I. G. II p. 93). 2 Cf. Strabo XII, 3, 14 p. 547 Cas. φησὶ δ' αὐτὴν (τὴν Ἀμισὸν) Θεόπομπος πρώτους Μιλησίους κτίσαι, — τρίτον δ' ὑπ' Ἀθηνοκλέους καὶ Ἀθηναίων ἐποικισθεῖσαν Πειραιᾶ μετονομασθῆναι. Amisenum hic agnovit St.; ac de Atheniensi (quae est opinio Micheli) propterea cogitari nequit quia is peregre ethnico, non demotico significatus esset. 3 Cf. 128[4]. 4 Supplevi. [χρήμα|σι]ν St., contra quem L. recte monuit ἀτέλειαν χρημάτων χρήμασιν dici non licere. Ipse L. [θεράπου|σι]ν. At num immunitatem nominatim servis datam, filiis aliisque hominibus qui proxima necessitudine illum

ε[ἵσπλουν | καὶ ἔ]κπλουν καὶ πολέ[μου καὶ εἰ|ρήνης] ἀσυλεὶ κα[ὶ ἀσπονδεί].

---

attingerent negatam credibile est? Cf. n. 474, 7 sqq.: ἀτέλειαν ὧν ἂν αὐτὸς εἰσάγῃ ἢ ἐξάγῃ ἢ παῖδες ἢ ἀδελφοὶ οἷς κοινὰ τὰ πατρῷα ἢ θεράπων.

---

135 Fragmenta duo tabulae lapidis Pentelici, inventa in arce Athenarum. Sinistrum (*a*) ed. Koehler C. I. Att. II, 141, dextrum (*b*) adiunxit A. Nikitsy, Mitth. des arch. Inst. in Athen X (1885) p. 57 (Koehler C. I. Att. IV, 2 p. 48).

-----ο----- | ...κράτης κα.....|..ν ὑπὸ τῶν λη[ιστῶν· ἐψηφίσθαι τῆι | βο]υλῆι, τοὺς π[ροέδρους, οἳ ἂν λά-
5 χωσ‖ιν] προεδρεύε[ιν ἐν τῶι δήμωι εἰς τὴ|ν πρ]ώτην ἐκκλ[ησίαν, χρηματί]σαι [πε|ρὶ τ]ούτων, γνώ[μην δὲ ξυμβ]άλλεσθαι | [τῆς] βουλῆς εἰ[ς τὸν δῆμ]ον, ὅτι δοκεῖ | [τῆι β]ουλῆι, ἐπ[αινέσ]αι μὲν
10 Κλέομιν ‖ [Ἀπολ]λοδώρου [Μηθυ]μναῖον[1], ἐπειδὴ κ|[αὶ το]ὺς ἁλόντα[ς ὑπ]ὸ τῶν ληιστῶν ἐλ|[ύσατο] καὶ ποιεῖ [ὅτ]ι δύναται ἀγαθὸ|[ν τὸν δῆμ]ον τὸν Ἀ[θ]ηναίων· καὶ εἶναι | [αὐτὸν πρό]ξενον
15 [κ]αὶ εὐεργέτην αὐτ‖[ὸν καὶ ἐκγόν]ου[ς τοῦ δή]μου τοῦ Ἀθη-ν|[αίων-------]

Litterae volgares Ionicae dispositae στοιχηδόν. 1 Cf. Isocr. Epist. VII, 8 (346 aut 345 a. Chr.) ἀκούω δὲ Κλέομμιν τὸν ἐν Μηθύμνῃ ταύτην ἔχοντα τὴν δυναστείαν περί τε τὰς ἄλλας πράξεις καλὸν κἀγαθὸν εἶναι καὶ φρόνιμον, καὶ τοσοῦτον ἀπέχειν τοῦ τῶν πολιτῶν τινας ἀποκτείνειν ἢ φυγαδεύειν ἢ δημεύειν τὰς οὐσίας ἢ ποιεῖν ἄλλο τι κακόν, ὥστε πολλὴν μὲν ἀσφάλειαν παρέχειν τοῖς συμπολιτευομένοις, κατάγειν δὲ τοὺς φεύγοντας κτλ. Athen. X p. 442 f ἐν δὲ τῇ πεντηκοστῇ ὁ Θεόπομπος περὶ Μηθυμναίων τάδε λέγει· — ἔπαυσεν οὖν αὐτοὺς τούτων Κλεομένης ὁ τύραννος. N. Discrimen nominis ad librarios potius qui hypocoristicum ceteroqui inauditum ignorantes tritissimum nomen primitivum eius loco reponerent, quam ad scriptorem rettulerim. Cammyn Mytilenaeorum tyrannum (Dem. XL, 37) a Corai aliisque cum hoc Methymnaeo confusum recte ab eo distinguit N. Praeter nominis formam, quam tentare temerarium est, et diversam patriam non neglegendum est, illum Atheniensium inimicum dici (v. 125[7]) et ab eis 347/6 a. Chr. imperio privatum esse fere eodem tempore, cum Cleomin paullo post etiam Methymnae praefuisse ex Isocratis epistula et Atheniensibus acceptissimum fuisse ex hoc titulo discamus.

---

136 Fragmentum marmoris Pentelici inventum Athenis in arce ut videtur. Ed. Koehler Hermae XXVI p. 43. C. I. Att. IV, 2 p. 62 n. 198*c*. Cf. quae de titulo disputavit A. Behr Hermae XXX p. 447 sqq.

----------ις ....|.....αυ....|
.....ς [τ]ῶν [προέδ|ρων ἐπεψήφιζε .....
5 ...]ς ἐκ Κε[ρ]αμέ[ω||ν· .....]ς [Λα]κιάδης [εἶ]πε[ν· | περὶ ὧν
οἱ ἡιρημ]ένοι ὑπὸ τοῦ δήμ[ο]υ λ[έ|γουσιν ἐπὶ τὴν] ἐπισκευὴν τοῦ
ἀγά[λ]μα|[τος τῆς Ἀθηνᾶ]ς τῆς Νίκης[1] ἣν ἀνέ[θ]εσαν[2] | [Ἀθηναῖοι
10 ἀπὸ] Ἀμβρακιωτῶν[3] κα[ὶ τῆ]ς ἐν ‖ [Ὀλπαις στρατι]ᾶς[4] καὶ τῶν
ἐπαν[αστ]ά(ν)τ|[ων[5] τῶι δήμωι τ]ῶι Κερκυραίων[6] [καὶ ἀπ'] Ἀν|[ακτοριῶν[7], δεδ]όχθαι: τῆι βο[υλῆι] ∴ | [.... προσ]α[γα]γεῖν

Litterae volgares Ionicae dispositae στοιχηδόν. Supplementa v. 7 init. 10 fin. 11. 12 init. Behrii sunt, reliqua Koehleri. Intra annorum 350 et 320 spatium haec incisa sunt. 1 Cf. C. I. A. II, 839 ἐπὶ Διοκλέους ἄρχοντος Σκιροφοριῶνος· λόγος τῶν αἱρεθέντων ὑπὸ τοῦ δήμου ἐπὶ τὴν καθαίρεσιν καὶ τὴν ἐπισκευὴν τῶν ἐν τῷ Ἀσκληπιείῳ. B. 2 Quae proxime sequuntur ipsius tituli dedicatorii verba esse monuit K. Monumentum, quod post medium saeculum quartum reficiebatur, post aestatem anni 425 a. Chr. dedicatum esse demonstravit B. (cf. not. 3—7). 3 Ab eorum cum Amphilochis et Acarnanibus discidio omnium horum certaminum initium ortum erat (Thuc. II, 68. III, 105, 1). Hieme 426/5 a. Chr. duplici proelio ad Idomenas et ad Olpas ab Atheniensibus et Amphilochis et Acarnanibus duce Demosthene victi erant magna cum caede eorum (Thuc. III, 108, 3. 111, 3. 112, 3. 5). His igitur merito princeps locus tribuitur in hostium superatorum recensu. K. 4 Exercitus Peloponnesiorum qui Eurylocho duce cum Ambraciotis se coniunxerat et ad Olpas victus erat (Thuc. III, 106, 3). Quo in proelio cum Eurylochus caesus esset, Menedaius successor eius secreto cum Demosthene pactus Ambraciotas deseruit (Thuc. III, 109, 1). 5 Suppl. B. utrum v. 10 fin. ΑΝΤ an ΑΜΤ sit non dispici refert K. 6 Corcyraeos qui paucorum imperio favebant patria expulsos bello Amphilochico interfuisse statuit K., et Thucydidi vitio vertit quod eam rem silentio pressisset. Sed Behrii supplementum iam docet, longe alia de re hic dici, nempe de eis optimatibus qui in insulam reduces in Istone monte consedissent (Thuc. III, 85, 3. 4. IV, 2, 3) a Corcyraeis Atheniensium ope expugnatis (Thuc. IV, 46). Quae res cum aestate anni 425 a. Chr. gesta sit, semenstri fere spatio post bellum Amphilochicum, vides hic diligenter observari temporis ordinem. 7 Cf. Thuc. IV, 49, 1 καὶ οἱ ἐν τῇ Ναυπάκτῳ Ἀθηναῖοι καὶ Ἀκαρνᾶνες ἅμα τελευτῶντος τοῦ θέρους (425 a. Chr., aliquanto post ea quae Corcyrae gesta erant, cf. not. 6) στρατευσάμενοι Ἀνακτόριον Κορινθίων πόλιν, ἣ κεῖται ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ Ἀμπρακικοῦ κόλπου, ἔλαβον προδοσίᾳ· καὶ ἐκπέμψαντες Κορινθίους αὐτοὶ Ἀκαρνᾶνες οἰκήτορες ἀπὸ πάντων ἔσχον τὸ χωρίον. B., qui Ἀνακτορίων scribit. Sed cf. n. 7, 30. 120, 7. 482, 1. 4. 6. I. G. Sept. III, 516, 3.

αὐτοὺς εἰς [τὸν δῆ]μο[ν | .....] ε[ἰ]ς τὴν πρώτην ἐκ[κλη-
15 σί]αν [κ‖αὶ χρηματί]σαι, γνώμην δὲ ξυ[νβάλ]λεσ[θ|αι τῆς βουλ]ῆς εἰς τὸν δῆμον, [ὅτι δ]οκε[ῖ | τῆι βουλῆι, πε]ρί τε τῆς θυσία[ς τῆ]ι θε[ῶι | θῦσαι τὴν ἱέρε]ιαν τῆς Ἀθηνᾶς τὸ ἀρε[σ|τήριον[8]
20 ὑπὲρ τοῦ δ]ήμου, [ἐ]πει[δ]ὴ ὁ ἐξη[γη‖τὴς .....]ς ἀργύριον τοῦ [...|..... δ]ή[μ]ου δοῦ[ναι | ἐκ τῶν κατὰ ψηφίσματα ἀν]αλισ[κομένων ....]

8 Si quando necessitate urgente aliquid mutatum erat in aedibus aut aliis rebus consecratis, ne animus dei offenderetur, sacrificium ei offerri solebat, quod vocabatur ἀρεστήριον (C. I. A. II, 403, 46. 405 b, 16). Hesych. ἀρέσασθαι· ἱλάσασθαι, ἀρεστὸν ποιῆσαι. ἀρεστήριον· ἱερεῖον, καὶ θῦμα. Aesch. III, 116. K.

137 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis in arce. Edd. Kumanudis Ἀθηναίου VI p. 179. Koehler C. I. Att. II p. 408 n. 115 *b* (Syll.[1] 105).

.....ιλ[..... | Ἀθηνα]ίων κα[..... ..... | .δω]ρειῶν ο..... | .τὸν δῆμον τ.
5 ..... ‖ καὶ τοὺς συν..... | α τούτων μετ.....|ει πρὸς τὸν δῆ[μον..... | ...] του εὐνοι[..... ἀγ|αθ]ὸς περὶ Ἀθη[ναίους...
10 .....‖. .]ρου πράττει [..... | .μ]ετὰ τοῦ δήμου [τοῦ Ἀθην]αί[ων, ὅπω|ς ἂ]ν εἰδῶσιν ἅπαν[τε]ς ὅ[τ]ι ὁ δῆμος [ὁ | Ἀ]θηναίων ἀποδίδωσιν χάριτας μ[ε|γ]άλας τοῖς εὐεργετοῦσιν
15 εἑαυτὸ‖[ν][1] καὶ διαμένουσιν ἐπὶ τῆς εὐνοί[α|]ς τοῦ δήμου, εἶναι Πεισιθείδην Π[ε|ισ]ιθε[ί]δου Δήλιον Ἀθηναῖον αὐτ[ὸ|ν] καὶ ἐκγόνους αὐτοῦ πλὴν τοῦ πε[μ|φθ]έντος ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν τῆς
20 π[ό‖λ]ε[ω]ς καὶ Πεισιθείδου ἀνελεῖν α[ὐ]|τόν· γράψασθαι δὲ αὐτὸν δήμου κα[ὶ | φ]υλῆς καὶ φρατρίας ἧς ἂν βούλητ[α|ι] ὧν οἱ νόμοι λέγουσιν· τοὺς δὲ πρ[υ|τ]άνει[ς] δοῦναι περὶ αὐτοῦ τὴν [ψῆ-

Litterae Ionicae volgares στοιχηδὸν dispositae. Ex scripturae genere Koe. paullo post medium saeculum a. Chr. quartum haec incisa collegit monuitque, anno 344 aut 343 a. Chr. apud Amphictionas Delphicos de Delo inter Athenienses et Delios litigatum esse (H. Sauppe Or. Att. II p. 285 sqq.). Pisithides princeps eius factionis quae Atheniensibus favebat fuisse videtur ut ante Pythodorus (n. 88), sed cum Delii Athenienses tutela templi privare conarentur (ut iam anno 376 a. Chr. fecerant, cf. 86 not. 17. 40) patria expulsus erat. 1 Cf. 133[4].

25 φ]‖ον τῶι [δ]ήμωι εἰς τὴν πρώτην ἐκκλ[η|σ]ίαν· ἀναγράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισ[μ|α] εἰς στήλην λιθίνην τὸ(γ) γραμματ[έ|α τ]ὸν κατὰ πρυτανείαν καὶ στῆσα[ι | ἐν] ἀκροπόλει[2]· εἰς δὲ τὴν ἀναγρα-
30 φ[ὴ‖ν τῆ]ς στ[ή]λης δότω ὁ ταμίας τοῦ δή[μ|ου τ]ριά[κοντ]α δραχμάς. εἰὰν δέ τι[ς | ἀπο]κτ[εί]ν(ε)[ι][3] Πεισιθείδην, πολέμ[ι|ος ἔσ]τω τῶι δήμωι τῶι Ἀθηναίων κ[α|ὶ ἡ πό]λ[ις] ἡ ὑποδεξαμένη τὸν
35 ἀποκ[τ‖είναντα]. ὅπως ἂν δὲ μὴ ἀπορῆται τ[ρ|οφῆς[4] Πει]σιθείδης ἕως ἂν κατέλθ[η|ι εἰς Δῆλ]ον, τὸν ταμίαν τοῦ δήμου [τ|ὸν ἀεὶ τ]αμ[ι]εύοντα διδόναι Πεισ[ι|θείδηι] δραχμὴν τῆς ἡμέρας ἐκ τῶ[ν
40 ‖ κατὰ ψηφί]σματα ἀναλισκομένων [τ|ῶι δήμωι·] ἐν δὲ τοῖς νομοθέται[ς] τ[ο|ὺς προέδ]ρους οἳ ἂν προεδρεύωσιν | [καὶ τὸν ἐ]π[ι-
45 σ]τάτην προσνομοθετῆ|[σαι[5] τὸ ἀργ]ύριον τοῦτο μερίζειν τ‖[οὺς ἀποδ]έκτας τῶι ταμίαι τοῦ δήμ|[ου εἰς τὸ]ν ἐνιαυτὸν ἕκαστον· ὁ δὲ τ|[αμίας ἀπ]οδότω Πει[σι]θείδει κατὰ | [τὴν πρυτ]α[ν]είαν ἑκάστην. εἰὰν δὲ (μ)|[ὴ[6] ἐπιψηφ]ίσωσιν οἱ [πρ]όεδροι καὶ [ὁ ‖
50 ἐπιστάτ]ης τῶν νομοθετῶν, ὀφειλ[έ|τω ἕκαστ]ος αὐτῶν X δραχμὰς ἱερὰς | [τῆι Ἀθην]ᾶι.

Ὁ δῆμος Ὁ δῆμος

---

2 Cf. 49[8]. 3 ΚΤ..Ν—. 4 Supplevi. τ[ι|νὸς ὁ] Πεισιθείδης Koehl. articulo praeter morem addito. 5 Lege constitutum erat, quaenam omnino impensarum genera ex illis pecuniis (ἐκ τῶν εἰς τὰ κατὰ ψηφίσματα ἀναλισκομένων τῷ δήμῳ) fieri liceret. Quibus cum alimenta Pisithidi decreta non continerentur, legi hoc addi debebat, id quod nomothetis mandatur. Cf. I. G. Sept. III, 694, 137 sqq. εἰ δέ κα διόρθωσις τῶν νόμων γίνηται, ταξάντων οἱ διορθωτῆρες εἰς τοὺς νόμους, καθώς κα δέῃ τὸ ἀργύριον χειρίζεσθαι (Corcyrae). Aliter Hartel Studien über att. Staatsr. p. 135. Ceterum proëdri nomothetarum commemorantur in lege apud Demosthenem XXIV, 33. 6 ΔΕΡ.

---

138 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis in arce. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 401. 415. Sauppe Inscr. Maced. quattuor p. 17 sqq. Ex suo Velsenique apographo Koehler C. I. Att. II 115. (Syll.[1] 106. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 193 n. 113. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 108 n. 99). Cf. F. Reuss Mus. Rh. XXXVI p. 161 sqq.

Litterae Ionicae volgares dispositae στοιχηδόν. — Arybbas cum a. 357 a. Chr. mortuo Neoptolemo fratre regnum Molossorum obtinuisset, a Philippo imperio privatus est aut Ol. 109, 3 (342/1 a. Chr.), quo tempore Diod. XVI, 72, 1 eum mortuum narrat (cum Iustinus VII, 6, 12 recte dicat '*in exilio consenuit*'), aut certe circa id tempus (Schaefer Dem. II[2] p. 425 propter [Dem.]

[---- ἐπειδὴ ----- ἡ πολιτ]|εία ἡ δοθ[εῖ]σα [τῶι πατρὶ[1] κα]|ὶ τῶι πάππωι[2] κα[ὶ αἱ ἄλλαι δ]|ωρειαὶ[3] ὑπάρχ[ο]υσ[ι καὶ α]|ὐτῶι
5 καὶ τοῖς ἐκγόνο[ι]ς [κα]||ί εἰσι κύ(ρ)ιαι[4]. ἐπιμε[λ]ε[ῖσθαι] | δὲ Ἀρύβ-
βου, ὅπως ἂμ μηδὲ[ν ἀ]|δικῆται, τὴν βουλὴν τὴν ἀε|ὶ βουλεύ-
10 ουσαν καὶ τοὺς στ|ρατηγοὺς τοὺς ἀεὶ στρατη||γοῦντας καὶ ἐάν τις
ἄλλο|ς που Ἀθηναίων παρατυνχά|νει. εἶναι δὲ αὐτῶι πρόσοδο|ν
15 καὶ πρὸς βουλὴν καὶ πρὸς | δῆμον ὅταν δέηται, καὶ τοὺ||ς πρυ-
τάνεις οἳ ἂν πρυτανε|ύωσιν ἐπιμελεῖσθαι ὅπως | ἂν προσόδου
τυγχάνει. ἀνα|γράψαι δε τόδε τὸ ψήφισμα | τὸγ γραμματέα τῆς
20 βουλῆ||ς ἐν στήλῃι λιθίνῃι καὶ κα|ταθεῖναι ἐν ἀκροπόλει· εἰς |
δὲ τὴν ἀναγραφὴν τῆς στήλ|ης δότω ὁ ταμίας τοῦ δήμου | ΔΔΔ
25 δραχμὰς ἐκ τῶν κατὰ ψη||φίσματα μεριζομένων τῶι | δήμωι. κα-
λέσαι δὲ Ἀρύββαν | ἐπὶ δεῖπνον εἰς τὸ πρυταν|εῖον ἐς αὔριον,
30 καλέσαι δὲ | καὶ τοὺς μετ' Ἀρύββου ἥκον||τας ἐπὶ ξένια εἰς τὸ
πρυτα|νεῖον ἐς αὔριον. χρηματί|σαι δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων [ὧ]|ν
35 Ἀρύββας λέγει[5]. τὰ μὲν ἄλλ|α καθάπερ τῆι βουλῆι, ἐ[ὰν δ]||έ
τις Ἀρύββα[ν] β[ια]ίωι θ[ανά|τ]ωι ἀποκ[τ]είνῃι (ἢ)[6] τῶν π[αίδ]||ων[7]
τινὰ τῶν Ἀρύββου, εἶ[ναι] | τὰς αὐτὰς τιμω[ρ]ίας αἵ[περ | κ]αὶ
40 ὑπὲρ τῶν ἄλλων εἰσ[ὶν] || Ἀθηναίων[8]. ἐπιμελεῖσ[θαι δ]|ὲ καὶ τοὺς
στρατηγού[ς, οἳ ἂ]|ν στρατηγ[ῶ]σι, ὅπως Ἀρ[ύββα]|ς καὶ οἱ παῖ-
45 δες αὐτοῦ [κομί]|σωνται τὴν ἀρχὴν τὴν [πατρ]||ώιαν[9].

in corona:	in corona:
Ὀλύμπια	Π[ύθ]ια
τελέωι	τελέωι

VII, 32 iam anno 343 expulsum putat, Reuss p. 166 anno 341 aut 340 demum). Tum igitur Athenienses haec decreverunt, id quod scripturae genere confirmari indicavit Koehler. 1 Alcetas, cf. 80, 109 cum not. 40. 87[2]. 2 Tharypas, quem Ol. 87, 4 (429/8 a. Chr.) etiamtum puerum fuisse discimus ex Thuc. II, 80, 6. Athenis educatum referunt Plut. Pyrrh. 1. Iustin. XVII, 3, 11. Cf. Reuss p. 161. 3 Cf. n. 57[25]. 4 ΚΥΙΙΑΙ. 5 Hic lapicidae incuria aliquid excidisse manifestum est. 6 ιι. 7 Novimus duos, Alcetam et Aeacidam, Pyrrhi patrem (Cf. Paus. I, 11, 1. 3. 5). 8 Cf. Dem. XXIII, 89: ὁρᾶθ' ὅτι πάντες, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν αὐτὸν τρόπον γεγράφασιν· ἔστω, φησίν, ὑπὲρ αὐτοῦ ἡ αὐτὴ τιμωρία, καθάπερ ἂν τὸν Ἀθηναῖον ἀποκτείνῃ. Sauppe. n. 23, 13 sqq.: Λεωνίδην ἐάν τις ἀποκτείνῃ ἐν τῶν πόλεων ὧν Ἀθηναῖοι κρατοῦσιν, τὴν τιμωρίαν εἶναι, καθάπερ ἐάν τις Ἀθηναίων ἀποθάνῃ. 9 Certe neque tum neque ab Atheniensibus restitutus est in regnum Arybbas, sed aut in exilio mortuus est, aut ut coniecit Reuss p. 172 apud Diodorum XVIII, 11, 1 Ἀρυπταῖον in Ἀρύββαν mutans (improbabiliter si quid video) post Alexandri M. mortem in patriam redux imperio potitus.

139 Tabula infra fracta, Chii, quo delata est Erythris. Ex apographo et ectypo a Prokeschio ad E. Gerhardum missis ed. A. Kirchhoff Monatsberichte der Akad. der Wissensch. zu Berlin 1863 p. 265 (E. L. Hicks Manual of Greek historical inscriptions p. 216 n. 126. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 281 n. 364).

Ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι· Ζωΐλος Χιά|δου εἶπεν· ἐπειδὴ οἱ ἐν τῆι ὀλιγαρχίαι τῆς εἰ|κόνος τῆς Φιλίτου[1], τοῦ
5 ἀποκτείναντος | τὸν τύραννον[2], τοῦ ἀνδριάντος ἐξεῖλον ‖ τὸ ξίφος[3], νομίζοντες καθόλου τὴν στάσιν | καθ' αὑτῶν εἶναι[4], ὅπως ἂν ὁ δῆμος φαίνηται | πολλὴν ἐπιμέλειαν ποιούμενος καὶ μνημο|νεύων ἀεὶ τῶν εὐεργετῶν καὶ ζώντων | καὶ τετελευτηκότων,
10 ἀγαθῆι τύχηι, δεδόχθαι ‖ τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, τοὺς ἐξε|ταστὰς[5] το[ὺ]|ς ἐνεστηκότ[α]ς ἐγδοῦναι τὸ ἔργον διαστολὴν |

Litterae volgares Ionicae praeter ΞΣ, non στοιχηδόν scriptae, versibus inaequalis longitudinis. Anno 345 a. Chr., quo conceptus est titulus 124, hic utique aliquanto recentior, siquidem nulla etiam sermonis Ionici vestigia habet, quae illic satis frequentia sunt (ἀτελέα, πρηθέντων, τριήκοντα, Ἀθηναίης); adde quod et ille et monumenta Erythraea eo antiquiora (n. 65. 107) accurate στοιχηδόν scripta sunt, hic non item, ut omnes tertii saeculi eiusdem civitatis litterae (n. 210. 251. 600. Berichte der Ak. zu Berlin 1876 p. 554. Tituli 211 aetas incerta est.). Sed ultra Alexandri Magni aetatem descendere vetamur ea rerum publicarum condicione, quam hic titulus monstrat. Restat ut similibus turbis, atque Eresi (Cauer Del.[2] 430), Mytilenis (Cauer[2] 428), Chii (n. 150) illo tempore fuisse scimus, etiam Erythraeorum civitatem iactatam esse sumamus. Accuratior temporis definitio, quam Kirchhoffius Prokeschium secutus protulit, errore de tituli origine nititur. Nam illi Chium putabant, cum Kumanudis testimonio (Cf. Arch. Anzeiger XXII, 1864, p. 147* not. 3 *c*) constet Erythraeum esse. 1 ΦΙΔΙΤΟΥ Prokeschii apographum, in ectypo utrum Δ an Λ sit non dignosci annotat K. Nomen Φίλιτος et aliunde notum est (Φίλιτος Μνησιβούλου Ἀθηναῖος n. 494, 12) et similiter derivatorum comparatione (Γύμνιτος, Ζώϊτος, Κάλλιτος v. Olympia V p. 404 ad n. 276) defenditur, et ipsum ansam dedisse videtur aliis veluti Φιλιτᾶς, Φίλιτις, Φιλίτιος, Φιλίτιον formandis; contra Φίδιτος nihili esse-videtur. 2 Tyrannus necatus et statua erecta videtur non multis annis ante hoc decretum. K. 3 Philitus imagine expressus videtur sublato gladio ad ipsum mortiferum ictum, ut Athenis in Harmodii et Aristogitonis monumento. K. 4 Vides tyranni et optimatium causam si non eandem, at arctissima necessitudine conexam fuisse. Quod ut ab antiquioris tyrannidis natura alienissimum, ita Alexandri aetati accommodatum est, maxime per illas Asiae occidentalis regiones, ubi Persae et tyrannis et paucorum dominationi favebant, cum Macedonum rex ubique populare imperium restitueret (cf. 150[4]). 5 Exetastae Erythraeorum etiam n. 211, 2. 225, 1. 250, 1.

ποιησαμένους[6] μετὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος, καθ' ὅτι | συντελεσθήσεται
ὡς πρότερον εἶχεν· ὑπηρετε[ῖ]||ν δὲ αὐτοῖς τὸγ κατὰ μῆνα ταμίαν[7].
15 ὅπως δὲ καθαρὸς ‖ [ἰ]οῦ ἔσται[8] ὁ ἀνδριὰς καὶ στεφανωθήσεται
ἀεὶ ταῖς | νουμηνίαις καὶ ταῖς ἄλλαις ἑορταῖς, ἐπιμελεῖσθαι |
τοὺς ἀγορανόμους.

Ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι· Ζωΐλος Χιάδου | εἶπεν·
20 ἐπειδὴ ἐν τῶι πρότερον ψηφίσματι προσε||τάχθη τῶι ἀγορανόμωι
ἐπιμελεῖσθαι τῆς εἰκόνος | τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Φιλίτου, ὅπως
στεφανω|θήσεταί τε καὶ λαμπρὸς ἔσται, ὁ δὲ ἀγορανόμος | φησὶν
εἰς ταῦτα πόρου δεῖσθαι, ἀγαθῆι τύχηι, | δεδόχθαι τῆι βουλῆι
25 καὶ τῶι δήμωι, τὸ μὲν καθ' ἕ||τος εἰς ταῦτα διδόναι τὸ ἀνάλωμα
τοὺς | [κα]τὰ μῆνα ταμίας[9], ἐπιμελεῖσθαι δὲ τὸν | [ἀγορα]νόμον·
εἰς δὲ τὸν λοιπὸγ χρόνον οἱ --|--------- πωλοῦντες τὰς ὠνὰς
30 προστι[θέ|τωσαν τὴν πο]ι[ήσιν] τῶν στεφά[νων --------- ‖ ---
---] τε----------

251, 1. 600, 25 sunt. 6 I. e. omnibus rebus singillatim accurate examinatis et definitis. Cf. Polyb. XVI, 14, 2 ποιήσομαι δὲ τοὺς λόγους οὐ πρὸς ἅπαντας, ἀλλ' ὅσους ὑπολαμβάνω μνήμης ἀξίους εἶναι καὶ διαστολῆς. XXI, 3, 5 τῶν δ' Αἰτωλῶν ἀξιούντων διασαφῆσαι ῥητῶς ἐπὶ τίσι δεῖ διδόναι τὴν ἐπιτροπήν, οὐ προσδέχεται τὴν διαστολὴν ἡ σύγκλητος. K. 7 Collegium fuit annuum quaestorum, ex quibus singulis mensibus singuli negotiis praeerant. Cf. n. 216, 27 τὸν ἐπιμήνιον τῶν ταμιῶν. 8 Aheneam fuisse statuam hinc recte collegit K. Ceterum vides illam nobilem aeruginem, quam aequales nostri admirantur, veteribus neutiquam placuisse. 9 Cf. not. 7. Pluralis hic intellegendus de eis qui se excipiunt collegii praesidibus.

140 Tabulae duae (*a b*) permagnae lapidis calcarii leucophaei subcaerulei, effossae Delphis ante aedificium quod ab oriente et septentrionibus imminet parietinis thesauri Atheniensium. Ed. E. Bourguet Bull. de corr. Hell. XX (1896) p. 197 sqq. (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 482 n. 591.) Cf. quae disputaverunt Th. Reinach ibidem p. 251 sqq. et B. Keil Hermae XXXII p. 399 sqq.

Litterae volgares dispositae στοιχηδόν; Ω reliquis minor. Rationes hic habentur pecuniarum, quas senatus Delphorum numeravit naopoeorum collegio ab Amphictionibus constituto, quod aedificationi templi circa annum 373 a. Chr. motu terrae diruti praeerat (cf. n. 933). Keil p. 401. 405 sq. contra Bo., qui priorem partem harum rationum (I) coniunctim a senatu et naopoeis propositam opinabatur, recte monet, has quoque a solo senatu redditas, naopoeos vero suas separatim rationum tabulas habuisse. Ac nihil

I *a* Ἐπὶ Ἀργιλίου ἄρχοντος[1], ὀπωρινᾶς πυλαίας, πὰρ τὰν πόλιν τῶν
Δελφῶν λοιπὰ χ[ρ]ήματα[2] τοῖς ναο|ποιοῖς[3]· τάλαντα ἴκατι, μναῖ

intervalli intercedere inter prioris tabulae (*a*) finem et alterius (*b*) initium apparet ex pensionum quintae (v. 104) et sextae (v. 108) se excipientium numeris. Verum in tabula altera paullo infra (v. 127) antiquiorem rationum seriem (I) finiri, recentiorem (II) incipere B. recte collegit cum ex hiatu non minus quam quattuor annorum quo hae partes distinentur, tum ex sat multis argumenti ac dispositionis discriminibus, quae inter eas intercedunt (cf. not. 84). 1 Proximo ante Heraclium (v. 3) anno, i. e. 353/2 a. Chr., hunc in magistratu fuisse iudicat B.; namque quia v. 31—33 etiam illarum pylaearum, quibus nulli fuissent naopoeorum conventus nullaeque pecuniarum pensiones, nominatim mentio fieret, idem hic quoque futurum fuisse, si omnino quicquam intervalli intercessisset. At hic aliter actum esse atque illic inde apparet, quod utique Argilii altera (verna) et Heraclii prior (auctumnalis) pylaea silentio transmittitur; quidni igitur etiam integros aliquot annos transsiluerit qui has rationes incidendas curavit? (ita etiam Keil p. 408). Argilii annus manifesto finis potius antiquioris rationum ordinis est quam initium novi, neque enim quicquam de eo scribitur, nisi quanta pecunia tunc reliqua fuerit. Causa in illo potissimum anno terminum aliquem constituendi ea ipsa videtur, quod longior conventuum et pensionum interpellatio intercessit. Plane geminum exemplum habes v. 125 sqq., ubi post ipsa verba eorum quae hic legimus simillima πὰρ τὰν πόλιν τῶν Δελφῶν λοιπὸν τοῖς ναοποιοῖς quattuor aut adeo plures anni silentio transmittuntur, quippe quibus nihil in hoc negotio actum sit, deinde rationes novae (II) longe aliter comparatae initium capiunt. Quod si causam circumspicimus, cur aliquanto ante annum 352/1 a. Chr. aedificatio interrupta sit, sponte se offert belli sacri Phocensium initium. Quamobrem omnium maxime probabile iudico, Argilii archontis annum Ol. 106, 1 (356/5 a. Chr.) esse. 2 Pecuniae non ex aerario civitatis Delphorum pendebantur, sed partim privatorum liberalitate partim publice a populis Amphictionicis collatae (accuratiora de hac re ex rationum tabulis ineditis praebet Th. Homolle Bull. de corr. Hell. XX p. 695) a Delphis asservabantur et naopoeis iubentibus in opera templi erogabantur, id quod ex verbis πὰρ τὰν πόλιν τῶν Δελφῶν luculentissime apparet. 3 Magistratus huius nominis in multis Graeciae civitatibus fuisse constat; collegium Delphicum non ad tempus modo constitutum fuisse, dum aedificatio perficeretur, sed perpetuum et ordinarium, aliorum titulorum et editorum et ineditorum testimoniis confirmat B.; sed idem tamen monuit, illis non ut alibi varia negotia ad administrationem rerum sacrarum spectantia mandata fuisse, sed omne eorum officium in templo aedificando et conservando positum. Quot fuerint, non constat, sed certum numerum definitum fuisse probabile est; neque obstat quod v. 72 sqq. archonte Damoxeno triginta sex, v. 137 sqq. archonte Charixeno undetriginta, in duobus titulis ineditis, quorum mentionem facit B., triginta unus et quadraginta quattuor sunt. Nam semper ei modo recensentur, qui in conventu affuerunt. Singulos a suis civitatibus delegatos fuisse B. (p. 223) sumit,

δεκατέτορες, στατῆρες[4] δέκα. μετὰ τοῦτο ἀπεδώκαμες, ἐπιστει|λάντων[5] τῶν ναοποιῶν πάντων[6] τᾶι ἠρινᾶι πυλαίαι ἐπὶ Ἡρακλείου ἄρχοντος[7] ἀργύριον διδόμεν· |

---

iniuria si quid video. Immo Amphictionum consilium ex omnibus populis promiscue idoneos homines elegisse persuasum habeo; nam certum numerum locorum cuique genti reservatum non fuisse, quod tamen in Bourgueti sententia necessario statuendum esset, haec tabula docet. Neque omnino omnes simul electi sunt; nam ad vitae tempus creatos esse cum propter temporis longinquitatem, per quod nonnullos in munere fuisse videmus (cf. not. 11) tum propterea probabile est, quia aliquot homines Peloponnesios, qui Phocensium dominatione in eo magistratos fuerunt, etiam post pacem a. 346 a. Chr. Philippi Macedonis auspiciis restitutam in eo permansisse videmus: Damophanes Corinthius inter naopoeos est annis 351/50 (v. 12. 21. 22), 346/5 (v. 76) 344/3 a. Chr. (v. 95), Labotas Corinthius 351/50 (v. 21. 22), 346/5 (v. 76), 345/4 (v. 85), Xenotimus Sicyonius 351/50 a. Chr. (12. 21. 22), 349/8 (v. 44), 346/5 (v. 76. 82). Quos tunc refectos esse omnium maxime improbabile est pro rerum publicarum per illos annos in Graecia condicione. Qua re singillatim ut quisque decesserat Amphictionas in locum demortui alium suffecisse apparet. Conveniebant bis per annum naopoei Delphos per conciliorum Amphictionicorum (πυλαιῶν) tempora. Extraordinarios conventus, quales B. statuit, nullos fuisse docui not. 80. 4 Mina tunc Delphis triginta quinque stateras, stater duas drachmas habebat. At in nulla alia Graeciae civitate mina plus aut minus centum drachmarum est. Etenim testimonium Aristotelis Ἀθ. πολ. 10, 2 Plutarchique Solon. 15 perperam a Bourgueto intellegi et iniuria huc trahi monuit R., qui perspexit hic in unum rei nummariae ordinem contracta esse talentum et minam Atheniensium cum statere, drachma, obolo monetae Aeginaeae. Scite Keil p. 402 monuit, talentum et minam, quippe quae in rationibus modo comparerent, facile mutari potuisse, non item statera, drachmam, obolum, quia nummi his ponderibus cusi in usu erant. 5 Cf. v. 90. Utroque loco de pensionibus dicitur, quae cum in conventu pylaeae decretae essent, per insequens semestre (ἐπιμηνιείαν, cf. not. 80) demum factae sunt. Quod contra de pecunia statim per ipsum conventum numerata v. 10 κελευόντων πάντων τῶν ναοποιῶν legitur. Illuc referendum non modo temporis discrimen, sed etiam verbi. Nam de pecunia post aliquot menses demum numeranda naopoeorum decretum scriptum magistratibus Delphorum traditum est, qua re in ea quae statim praesens numerabatur non opus erat. 6 B. etiam eos qui non adessent in concilio naopoeos per litteras consensum suum significasse sumit, eoque et πάντων additamentum et verbi ἐπιστέλλειν usum (de quo v. not. 5) refert. At in collegii aut corporis cuiuslibet decreto significando πάντες profecto nihil aliud significare potest nisi omnes qui adsunt. Additur quo clarius totius collegii decretum distinguatur ab eorum qui singillatim collegii nomine agunt, praesidum, epimeniorum, naopoei Delphi, actionibus. 7 Anno 352/1 a. Chr. Cf. not. 55. 56.

Ἔδωκε ἁ πόλις τῶν Δελφῶν ἐπὶ Ἀριστοξένου ἄρχοντος[8],
5 μηνὸς Ἀπελλαίου[9], βουλευόντων[10] ‖ Καλλίππου, Σακεδάλλου,
Ἀργύλου τοῦ Ἱέρωνος, Ἀρισταγόρα μὲν ἀφισταμένου τᾶς ναο-
ποιΐας[11], | Νικομάχου δὲ τοῦ Μενεκράτεος ναοποιέοντος, ἐπιμη-
νιεύοντος[12] δὲ Φιλολάου Λακεδαιμονίου[13], | Λαφάρεος[14] Φωκέος,

---

8 Anno 351/0 a. Chr. Cf. not. 55. 56. 9 Primus anni Delphici mensis a solstitio aestivo incipientis. Incidit igitur haec pensio fere in mensem Iulium anni 351 a. Chr., cum vere eiusdem anni (v. 3) de ea decretum esset Cum per primos belli sacri annos continuae pugnae rerumque vicissitudines omnium mentes animosque ab eiusmodi operibus avocassent, post Onomarchi necem (352 a. Chr.) cum Athenienses Philippo Macedoni Thermopylas occlusissent ac brevi alia certamina illum a Graeciae rebus averterent, languescere bellum coepit; per hoc ipsum tempus Delphi eique ex Amphictionibus qui a Phocensium partibus stabant (not. 13) aedificationem interpellatam resumere coeperunt. 10 Cf. 1442. 11 Inter naopoeos primo loco commemorari solet is qui origine Delphus est. Post Aristocratem Nicomachus Menecratis f. hoc magistratu functus est (v. 6. 11. 23), deinde Agesarchus (v. 34. 38. 41. 51. 58. 63) ab anno 349/8 ad 347/6 a. Chr. Quem excipit Simylio (v. 72. 81. 91. 94. 104. 108. 114. 174. 183), qui inde a Damoxeni anno (346/5 a. Chr.) permansit usque ad Cleobulum, qui anno 331/30 a. Chr. utique non est antiquior, sed etiam plus quam decennio recentior esse potest. A Charixeni anno (336/5 a. Chr.) cum mutato instituto (cf. not. 81) duo naopoei Delphi constituantur, cum Simylione comparet Etymondas usque ad Maemalum (non ante 327/6 a. Chr.), cuius annus harum tabularum finem facit; eius collega post Simylionem est Callicrates (v. 189. 194. 197. 201. 207). Haec omnia sic comparata sunt, ut ad vitae tempus creatos naopoeos probent (not. 3). Eodem spectat, quod hic scriptum est, Ἀρισταγόρα μὲν ἀφισταμένου τᾶς ναοποιΐας; neque enim hoc de legitimo magistratus fine intellegendum est, sed hominem nescio qua de causa sua sponte munere se abdicasse indicatur. Hic Delphorum naopoeus unus ex toto collegio per multos annos semper Delphis versabatur, siquidem epimenii quidem (not. 12) per semestria alternabant, reliqui vero peregrini bis per annum paucos dies illuc veniebant. Is igitur continenter negotia collegii gerebat, usu ac cognitione eorum ceteros longe superabat eoque nomine haud dubie gravisissimam inter collegas personam sustinebat. At verum collegii praesidem non recte dicit B. Etenim si praesidem, ut certe debemus, eum intellegimus qui concilii deliberationes moderetur, qui singulis dicendi copiam faciat eosque in suffragium mittat, eius rei ne levissimum quidem vestigium hic cernitur, neque omnino per conventuum dies illi Delpho plus iuris quam cuilibet ex reliquis fuisse indicatur. De praesidibus vide not. 39. 12 Cf. v. 90 sq. 92. 105. 121. Ex numero naopoeorum peregrinorum, qui pylaeae tempore convenerant, nonnulli Delphis remanebant ut per proximos sex menses una cum naopoeo Delpho (not. 11) quotidiana collegii negotia curarent. Hoc sibi velle ἐπιμηνίων nomen cum inde apparet, quod eorum nusquam

Πασίωνι ἰσχεγάου[15] μνᾶς δέκα, στατῆρας ἑπτά, ὀβολοὺς ἐννέα.
Ἁρμοδίωι | χαλκεῖ δεσμῶν μνᾶς ἕξ, στατῆρας δεκαπέντε. ἄλλο
ἔδωκε ἁ πόλις τῶν Δελφῶν ἐπὶ Ἀριστοξένου | ἄρχοντος[16], μηνὸς
Ἡραίου[17], ὀπωρινᾶι πυλαίαι, ναοποιέοντος Νικομάχου Δελφοῦ,
10 βουλευόντων ‖ Καλλίππου, Σακεδάλλου, Ἀργόλου, τοῖς ἐργώναις
κελευόντων πάντων τῶν ναοποιῶν[18], | παρεόντων δὲ ναοποιῶν

---

per ipsam pylaeam mentio fit, tum accommodatissimum est usui vocis aliunde noto. Nam si singuli collegae deinceps ad tempus gestionem negotiorum habent, ei quibus certo quodam tempore haec sors incidit, haud raro ἐπιμήνιοι vocatur; ita ἐπιμηνίους τῆς βουλῆς, similes illos quidem prytanum Atheniensium, Smyrnae habes C. I. G. 3137, 30, ἐπιμήνιον τῶν ταμιῶν Bargyliae n. 216, 27. Menstrui potissimum temporis significatio, quam origine sane habet vox, usu facile evanescere poterat. Perperam B. praesides extraordinariorum, quos fuisse sibi persuaserat, conventuum (cf. not. 3. 80) intellegit. 13 Consentaneum est, per bellum sacrum cum Delphi in potestate Phocensium essent, hos modo cum sociis suis inter naopoeos comparere. Itaque reperimus Phocenses (v. 7. 36. 53), Athenienses (v. 34. 39. 43. 53), Lacedaemonios (v. 6. 35. 60. 65) et Peloponnesios quorum patriae in fide Lacedaemoniorum fuisse videntur (Argivi v. 11. Corinthii v. 12. 21. 22. 24. 35. 53. 60. Epidaurii v. 35. 39. 60. Megarenses 34. 43. Sicyonii v. 12. 21. 22. 24. 44. Phliasius v. 65). Atque Corinthios quidem ut Lacedaemonios, Athenienses, Achaeos (qui hic in censum non veniunt, quia foederis Amphictionum nunquam participes fuerunt) foedus tum habuisse cum Phocensibus iure collectum est ex Diodor. XVI, 60, 2 (διὰ τὸ Κορινθίους μετεσχηκέναι τοῖς Φωκεῦσι τῆς εἰς τὸ θεῖον παρανομίας), de Sicyoniis narratio Theopompi apud Athenaeum XIII p. 605 a hoc titulo confirmatur, cum Diodorus XVI, 39, 2 eos anno 352 a. Chr. cum Thebanis contra Lacedaemonios bellum gessisse referat. De reliquis quae supra commemoravi Doriensium Peloponnesiorum oppidis in neutram partem quicquam traditur. Uni Locri (v. 34. 44) scrupulum movent, siquidem ab illorum cum vicinis Phocensibus discidio bellum magna ex parte initium ceperat (Diodor. XVI, 24, 2. 28, 3). Sed tenendum est, Locridis orientalis oppida praecipua a Phocensibus occupata et per maximam partem belli defensa esse (cf. A. Schaefer Demosthenes II² p. 182), ut non mirum sit homines inde oriundos in administratione delubri Delphici per illos annos versari. 14 Videtur haec esse forma nominis Λαχάρης dialecti illarum regionum propria, ut I. G. Sept. III, 384, 8 Φλῶρος est pro Χλῶρος; nam de cognomine Latino cogitare vetat illius tituli aetas. Quod v. 36 homo item Phocensis Ἐπιχάρης est, haec inconstantia nihil miri habet. 15 Vocem nusquam praeterea lectam B. de muro substructionum qui terram cohibeat (Germ. *Futtermauer*) intellegit. Alibi sane, etiam in titulis Delphicis, id vocatur ἀνάλημμα (n. 372⁴. Bull. de corr. Hell. XX p. 636). 16 Cf. not. 8. 17 Quartus anni Delphici ab solstitio aestivo incipientis mensis, respondens fere Octobri fastorum Iulianorum. 18 Cf. not. 5. 6. πάντες οἱ ναοποιοὶ igitur illi quinque sunt, quos in isto conventu adfuisse statim scribitur.

τῶνδε· Νικομάχου Δελφοῦ, Νικοτέλευς Ἀργείου, Κλεοδώρου Ἀργείου, | Ξενοτίμου Σικυωνίου, Δαμοφάνευς Κορινθίου, Νικοδάμωι ξύλων ποτὶ τὰ μαχανώματα[19] μνᾶς [ἕξ.] | Πασίωνι ἄλλο τοῦ ἰσχεγάου[20] τοῦ αὐτοῦ ἔργου μνᾶς δέκα, στατῆρας τρεῖς, ὀβολοὺς τρεῖς. | Νικοδάμωι, Πασίωνι λατομίας μνᾶς τριάκοντα
15 τέτορας, στατῆρας ἴκατι ἕξ. Πραξίωνι, ‖ Ἀριστάνδρωι λιθαγωγοῖς μνᾶς δεκατέτορας στατῆρας δέκα. Κλεινίαι σκαπέτων[21] στατῆρας | ἴκατι τέτορας, ὀβολοὺς ὀκτώ. Ἀριστίωνι λίθων ἀπαγωγᾶς[22] στατῆρας δέκα. τῶι μαγίρωι[23] | τρία ἡμιωβέλια. ταῦτα ἀπελογιξάμεθα ποτὶ πάντας τοὺς ναοποιοὺς καὶ ἐγένετο | κεφάλωμα τάλαντον μναῖ ἴκατι δύο, στατῆρες ἴκατι ἕξ, ὀβολοὶ ἐννέα ἡμιωβέλιον. |

Μετὰ τὸν λογισμόν, παρεόντων τῶν βουλευτᾶν, ἐπέταξαν
20 τοὶ ναοποιοὶ πάντες τᾶι πόλι τῶν ‖ Δελ[φῶ]ν ἀργύριον δόμεν πο[τ]ὶ τὰ ἔργα τὰ ἐγ Κορίνθωι[24], καὶ ἐδώκαμεν τοῖς μὲν ναοποιοῖς εὐθὺς | μνᾶ[ς] τέτορας· τοῦτο δὲ ἐδόθη Λαβώται, Δαμοφάνει Κορινθίοις, Ξενοτίμωι Σικυωνίωι. | ἄλλο ἐδώκαμεν Λαβώται, Δαμοφάνει Κορινθίοις, Ξενοτίμωι Σικυωνίωι μνᾶς δέκα. | ἄλλο Νικόμαχον[25] ἀπεπέμψαμεν φέροντα εἰς Κόρινθον τοῖς ναοποιοῖς[26]

---

19 Machinae variae, quibus in aedificatione opus erat. Praecipue videntur tollenones intellegendi, quibus lapides qui mari e Peloponneso advehebantur, e navibus in terram sublevarentur (cf. vs. 26. 27. 45. 46. 56. 62). 20 Cf. not. 15. 21 Cf. Hesych. σκάπετος· τάφρος. ἄλλοι τάφος. I. G. Sept. I. 17, 8. 24: τοῦ τείχεος τᾶς σκαπέδου, ubi manifesto ut hic fossae intelleguntur in quibus fundamenta murorum collocantur. 22 Lapides qui laesi erant exportabantur. Cf. n. 540, 35 sqq.: τὸν δὲ διαφθαρέντα λίθον ἐξάξει ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐντὸς ἡμερῶν πέντε. 23 Coquos haud raro commemorari in titulis ad res sacras spectantibus verissime monet B. Cf. Olympia V, 64, 33. 66, 8. 74, 12. 78, 6. 87, 5. 107, 17. I. G. Sept. III, 486, 17. 487, 16. 976, 7. Mitth. des arch. Inst. XIX p. 42 n. 42. C. I. G. 1239, 7. Bull. de corr. Hell. VII p. 513. Lebas-Foucart Inscr. II 163 a. Delphis μάγειρον commemorari Bull. de corr. Hell. XIX p. 254 n. IV v. 21, μαγίρους τῶν ἱερειῶν titulo inedito monuit B. At haec omnia huc non satis quadrant; illi enim ad sacrarum epularum apparatum spectant. Hic vero, cum naopoeorum officium intra terminos aedificationis se contineat, non potest non intellegi is qui hominibus in opere occupatis cenam coquat. 24 Lapides magna ex parte Corinthi, cuius in vicinia lapicidinae erant, ita elaborabantur, ut mari Delphos devecti statim in opere collocari possent. Cf. quae de Sicyoniorum thesauro Olympico disputavit Purgold Olympia V p. 684. 25 Sine dubio hic est naopoeus Delphorum (not. 11). 26 Illis tribus, qui modo nominati sunt; ei tum Corinthi opera moderati esse videntur. Cave de conventu naopoeorum intellegas; ei enim omnes Delphis habiti sunt.

μνᾶς τέτορας. | κεφάλωμα τοῦ ἔλαβον μετὰ τὸν λογισμὸν οἱ
25 Κορίνθιοι ναοποιοὶ καὶ ὁ Σικυώνιος μνᾶς ‖ δεκαοκτώ. |

[Ἀπὸ] τούτου ἀνάλωμα· μαχανώματος Χαιρόλαι μνᾶς τέτορας. βολίμου[27] εἰσφορᾶς δραχμαὶ τρεῖς | [ἡμ]ιωβέλιον. πὸτ τὸ μαχάνωμα λίθων[28] τομᾶς Θεογένει δραχμαὶ πέντε. ἀγωγᾶς τούτων Ἀγάθωνι δραχμαὶ | ἑπτά. βολίμου στάσιος[29] Σατύρωι δραχμά. τριγλύφων δυώδεκα ἀγωγᾶς[30] Χαιρόλαι μναῖ τρεῖς | στατῆρες ἐννέα. τοπείου[31] Ξένωνι μναῖ τρεῖς, στατῆρες ἴκατι
30 δύο. ἐπιστυλίων ἓξ Χαιρόλαι ‖ μναῖ ἕξ, στατῆρες τριάκοντα. βολίμου συνθέσιος ὀβολοὶ δέκα[32]. πινακίοιν[33] ὀβολοὶ τέτορες. |

Ἐπὶ Ἀριστοξένου ἄρχοντος[34], πυλαίαι ἠρινᾶι, ναοποιοὶ οὐ συνῆλθον. οὐδὲ ἐπὶ Ἱερίνου ἄρχον|τος[35], πυλαίαι ὀπωρινᾶι καὶ ἠρινᾶι, οὐ συνῆλθον· οὐδὲ ἐπὶ Νίκωνος ἄρχοντος[36], πυλαίαι ὀπωρινᾶι, | ναοποιοὶ οὐ συνῆλθον.

---

27 Cf. Etym. M. p. 204, 40 sqq. ἔστι μόλιβος καὶ κατ' ἐναλλαγὴν βόλιμος παρὰ Συρακουσίοις. Invenitur etiam Epidauri (Fouilles d'Epidaure I n. 241. 242 *passim*). B. Apud Rhodios βόλιβος usitatum fuisse colligitur ex verbo περιβολιβῶσαι n. 449, 10. 28 Ad basin lapideam exstruendam cui imponeretur tolleno. B. 29 Collocationem intellegit B. Sed ea θέσις potius est, neque differt ab ea quae infra commemorantur compositione (v. 30 βολίμου συνθέσιος). Contra ἱστάναι est pendere, pondus trutina examinare. 30 Sculptae igitur peregre, Corinthi ni fallor, navibus advehebantur. 31 Funis cuius usus ad tollenonem aliamve nescio quam machinam spectabat. 32 Summa expensarum v. 26—30 non duodeviginti minarum est, ut debebat, sed duobus obolis et dimidio eum numerum excedit. Quare hic δέκα pro ἑπτὰ errore incisum, postea in fine versus ἡμιωβέλιον post ὀβολοὶ τέτορες omissum recte coniecit B. Praeterea omnes numeri accuratissime quadrant per totum titulum, nisi quod unum nomen v. 94 sqq. lapicidae incuria excidit (cf. not. 69). 33 Quibus rationes inscriberentur. 34 Cf. not. 8. 35 A. 350/49 a. Chr. Cf. not. 36. 36 Anno 349/8 a. Chr. Non convenerunt naopoei, propter bellum sine dubio, per quattuor pylaeas inde a vere 350 a. Chr. usque ad auctumnum 349 a. Chr. Deinde conventus vernus anni 348 habetur quidem rursus, sed definite dicitur ναοποιοῖς τοῖς ἐν τῷ πολέμῳ (v. 37). At in superioribus pylaeis usque ad auctumnum anni 350 a. Chr. (v. 9) quo pacto hoc ἐν τῷ πολέμῳ non additur, cum tamen inde ab anno 356/5 a. Chr. bellum sacrum gestum sit? Hoc sagaciter expedivit K. cum moneret bellum hic in censum venire nullum nisi quod in ipsa Phocide prope Delphos gereretur. Referendam igitur illam conventuum interpellationem ad impressionem a Thebanis in Phocida factam (Diodor. XVI, 39, 8), quae ultimum locum tenet in serie rerum gestarum quas ipse scriptor quidem suo more in unum annum 352/1 a. Chr. coëgit, sed huius et proximi esse pridem perspectum est. Quare illam vere anni 350 a. Chr. factam esse probabile esse, cum A. Schaefer Demosth. II² p. 180 not. 3 auctumno 351 potius tribuisset.

Ἐπὶ Νίκωνος ἄρχοντος, ἠρινῆς πυλαίας, ναοποιοὶ συνῆλθον τοίδε· | Ἀγήσαρχος Δελφός, Τηλοκλέας Ἀθηναῖος[37], Εὔορμος
35 Λοκρός, Νικέας Λοκρός, Θέων Μεγαρεύς, ‖ Ἀστίας Ἐπιδαύριος[38], Φιλόλαος Λακεδαιμόνιος, Καλλιμήδης Κορίνθιος, Θρασύδαμος Κορίν|θιος, Ἐπιχάρης Φωκεύς. |

Ἐπὶ Νίκωνος ἄρχοντος, ἠρινᾶς πυλαίας, ἁ πόλις ἔδωκε τοῖς ναοποιοῖς τοῖς ἐν τῶι πολέμωι | πράταν δόσιν, ναοποιέοντος Ἀγησάρχου Δελφοῦ, βουλευόντων Λύσωνος, Μαχίδα, Ἀρχε[μ]αχίδα, | προστατευόντων[39] Τηλοκλέος Ἀθηναίου, Ἀστία Ἐπιδαυ-
40 ρίου, στατῆρας πεντήκοντα ὀκτώ, ‖ ὀβολοὺς τρεῖς· τοῦτο ἐδόθη τῶι ἀρχιτέκτονι Ξενοδώρωι πὸτ τὸν μισθόν. | ἄλλο ἔδωκε ἁ πόλις τῶν Δελφῶν, δευτέραν δόσιν, ναοποιέοντος Ἀγησάρχου Δελφοῦ, βουλευόν|των Διοκλέος, Ἡρακλείτου, Δεινομάχου, ἐπὶ Αὐτία ἄρχοντος[40], τᾶς ὀπωρινᾶς πυλαίας, | τοῖς ναοποιοῖς, προστατευόντων Θέωνος Μεγαρέος, Κυδίμου Ἀθηναίου, Θράσωνος Ἀθηναίου, | Ξενοτίμου Σικυωνίου, Εὐόρμου Λοκροῦ, μνᾶς ἴκατι
45 ἑπτά, στατῆρας ἴκατι πέντε. ‖ τούτου ἐδόθη Νικοδάμωι ποτὶ τὸ ἐγ Κίρραι μαχάνωμα[41] καὶ τοῦ χώματος[42] μναῖ τρεῖς, στατῆρες | τριάκοντα δύο, [ὀ]βο[λο]ὶ ἑπτά, ἡμιωβέλιον. Νικοδάμωι

---

37 In tabula navali anni 342/1 a. Chr. (C. I. A. II 803 f, 8) Τηλοκλῆς Αγγελῆθεν est, quem propter temporum rationes nominisque raritatem probabile est eundem esse hominem. Ceterum v. 39 recte flectitur nomen, hic confunditur cum eis quae primam quam dicimus declinationem sequuntur, ut Ἱπποκλέας sim., quo genere Atticus sermo plane carebat, cum in Graeciae continentis occidentalis et septentrionalis dialectis non rarum sit (Pindar. Pyth. X, 9. 88. Ahrens de dialectis II p. 560 sqq. R. Meister die gr. Dialekte I p. 268. 303). 38 Cf. Fouilles d'Epidaure I, 241, 111. 242, 38. Sed qui illic commemoratur Astias Epidaurius vix idem fuerit atque hic; nam tempora quidem conveniunt (cf. B. Keil Mitth. des arch. Instit. XX p. 75 sqq.), sed condicio civilis discrepat, siquidem ille artifex est, hunc vero inter cives nobiliores fuisse consentaneum. 39 Terni unaquaque pylaea sunt praesides collegii; quod semel (v. 43—44) quinque, bis (v. 39. 65) binos invenimus, id quam rationem habeat non assequor; nam quae B. hanc in partem disputat, parum probabilia mihi videntur. Semel (v. 53. 60) duobus deinceps conventibus unus ex tribus redit, praeterea semper alii sunt. Apparet igitur eos initio cuiusque conventus collegarum suffragio creatos esse neque potestatem eorum ultra conventus finem continuatam. Hi veri praesides collegii fuerunt, non naopoeus Delphorum (not. 11). 40 Anno 348/7 a. Chr. Cf. not. 55. 56. 41 Cf. not. 19. 42 Moles in mare proiecta qua efficiebatur ut naves cum lapidibus e Peloponneso advectae commodius ac tutius appellere oneraque facilius in terram exponi possent. B.

σφενδόνας[43] τιμὰν ποτὶ τὸ ἐγ Κίρραι μαχάνω|μα στατῆρες πεντήκοντα εἷς, ὀβολοὶ τέτορες. Ὀνασίμωι λιθαγωγῶι κατὰ θάλασσαν μναῖ ἴκα|τι μία, στατῆρες ἴκατι πέντε. Χήρι[44] ἐφόδιον καλευμένωι τοὺς Ἡρέα[45] ἐγγύους στατῆρες δεκα|τέτορες. γραμματιστᾶι στατῆρες πέντε· κάρυκι δραχμαὶ τρεῖς. ζυγάστρου[46] ὀβολοὶ πέντε ‖ ἡμιωβέλιον, πινακίων[47] ὀβολός. |

Ἄλλο ἔδωκε ἁ πόλις τῶν Δελφῶν, τρίταν δόσιν, ναοποιέοντος Ἀγησάρχου Δελφοῦ, βουλευόντων | Κλέωνος τοῦ Τιμοκράτεος, Φειδίλα, Θεοχάριος, Ὀρνιχίδα[48], ἐπὶ Αὐτία ἄρχοντος τᾶς ἠρινᾶς, | τοῖς ναοποιοῖς, προστατευόντων Νικιάδου Ἀθηναίου, Δέξιος Κορινθίου, Θράσωνος Φωκέος, | μνᾶς δεκαδύο, στατῆρας ἕξ, ὀβολοὺς τρεῖς· τούτου ἐδόθη· Ὀνασίμωι κατὰ θάλασσαν λιθαγωγῶι ‖ ποτεθήκαμες πὸτ τὰν δόσιν μνᾶς δέκα μίαν, στατῆρας δεκαπέντε, Νικοδάμωι πίσσας τιμὰ καὶ | τὸ μαχάνωμα πισσῶσαι[49] τὸ ἐγ Κίρραι στατῆρες δέκα, ὀβολοὶ τρεῖς. Χήρι[50] ἐφόδιον καλευμένωι | τοὺς Ἡρέα ἐγγύους στατῆρας δέκα ἕξ. |

Ἄλλο ἔδωκε ἁ πόλις τῶν Δελφῶν, τετάρταν δόσιν, ναοποιέοντος [Ἀ]γ[ησάρχ]ου Δελ[φο]ῦ, | βουλευόντων Κλέωνος, Κλεινία, Δίωνος, ἐπὶ Θευχάριος ἄρχοντος[51], τᾶς ὀπωρινᾶς, τοῖς ‖ ναοποιοῖς, προστατευόντων Δέξιος Κορινθίου, Ἀστία Ἐπιδαυρίου, Πολυπείθεος Λακεδαι|μονίου, μνᾶς δύο, στατῆρας ὀκτώ, δραχμάν· τούτου ἐδόθη Ξενοδώρωι ἀρχιτέκτονι μναῖ δύο, | στατῆρες πέντε. Καλλιτέλει τοῦ μαχανώματος ἀκέσιος[52] στατῆρες τρεῖς, δραχμά.

---

43 Lorum tollenonis quo onera tenebantur a fundae similitudine denominatum. B. 44 Χῆρι B.; sed manifestum est Χῆρις, non Χήρ, nominativum esse. Num idem sit Χηρίας Ἰατάδα senator Delphorum v. 128, dubito etsi inter nomina hypocoristica in -ίας et in -ις cadentia arctissimam necessitudinem intercedere concedendum est. 45 Hic opus susceptum deseruisse videtur, cum iam pecunias accepisset, et cum ipse conveniri non posset, fideiussores in ius vocandi erant, cuius rei causa Cheris publice missus est. 46 Cf. Photius s. v. ζύγαστρον· κιβωτός· κυρίως δὲ ξυλίνη σορός, παρὰ τὸ ἐζυγῶσθαι· οὕτως Εὐριπίδης. παρὰ Δελφοῖς δὲ ζύγαστρον καλεῖται τὸ γραμματοφυλάκιον. Similia habet Etym. M. p. 412, 29 sqq. B. 47 Cf. not. 33. 48 Cf. 142, 13. 143, 6. 49 Cf. Schol. Aristoph. Plut. 1093, ubi non modo naves, sed etiam alias res ligneas (ξύλα) pice induci consuevisse refertur. 50 Cf. not. 44. 45. 51 Anno 347/6 a. Chr. cf. not. 55. 56. 52 Cf. Fouilles d'Epidaure I n. 241, 276. 297: θυρᾶν ἀκέσιος. I. G. Sept. I 3074, 10 ἐὰν δέ τι καταβλάψῃ, ἀκείσθω τοῖς ἰδίοις ἀνηλώμασιν B. Eadem vi ἴασις usurpari in titulo Delphico inedito monuit idem. Respondet notissimus vocis ὑγιής (*integer*) usus (cf. n. 40, 7), in quo cardo vertitur narratiunculae quam habes infra n. 802, 79 sqq.

Ἄλλο ἔδωκε ἁ πόλις τῶν Δελφῶν, πέμπταν δόσιν, ναοποι-
ἑοντος Ἀγησάρχου [Δ]ελφ[οῦ, βο]υλευόντων | Καλλαγόρ[α], Ἀθά-
νιος, Μένωνος, ἐπὶ Θευχάριος ἄρχοντος, τᾶς ἠρινᾶς, τοῖς ναο-
65 ποιοῖς, ‖ προστατευόντων Ἀγία Λακεδαιμονίου, Μνασικλέος
Φλειασίου, μνᾶς τρεῖς· τοῦτο ἐδόθη | τῶι ἀρχιτέκτονι Ξενοδώρωι.
Ταῦτα ἀπελογιξάμεθα τοῖς ναοποιοῖς τοῖς ἐν τῶι πολέμωι, | καὶ
ἐγένετο κεφάλωμα ἐν ταῖς πέντε πυλαίαις[53] μναῖ τετρώκοντα
ἕξ, στατῆρες ἴκατι ὀκτώ. |

Σύμπαντος κεφάλωμα οὗ ἀπέδωκε ἁ πόλις τῶν Δελφῶν τοῖς
ναοποιοῖς ἀπὸ Ἀργιλίου ἄρχοντος | τᾶς ἠρινᾶς[54] πυλαίας εἴστε
εἰς Θεύχαριν ἄρχοντα εἰς τὰν ἠρινὰν πυλαίαν, ἀργυρίου τάλαντα ‖
70 δύο, μνᾶς ἴκατι ἑπτά, στατῆρας δέκα ἐννέα, ὀβολοὺς ἐννέα,
ἡμιωβέλιον. |

Ἐπί Δαμοξένου ἄρχοντος[55], ὀπωρινᾶς πυλαίας, ἐπεὶ ἁ εἰρήνα
ἐγένετο[56], ναοποιοὶ συνῆλθον | Σιμυλίων Δελφός, Φρυνώνδας
Γυρτώνιος, Εὐαίων Φαρσάλιος, Γενναῖος Φαρσάλιος, Οἰόλυκος |
Λαρισαῖος, Ἀριστοφυλίδας Λαρισαῖος, Ἀμύντωρ Φεραῖος, Ἱππίας
Πελινναιεύς, Ὀρέστας Κραννών[ι]ος, | Φίλιππος Μακεδών[57],

53 Cf. v. 9. 33. 52. 59. 64. 54 Exspectaveris ὀπωρινᾶς propter v. 1. Sed cum hic postremus conventus superioris rationis sit (not. 1), aequo iure a proxima pylaea, qua sane nihil a naopoeis gestum est, altera incipitur. 55 Ab hoc anno omnis temporum definitio in ratione I pendet. Etenim cum pacem (not. 56) mense Iulio factam (A. Schaefer Demosthenes II² p. 283), proximo vero auctumno Amphictionas Philippi auspiciis Delphos convenisse constet (Schaefer l. l.), sequitur ut pylaea auctumnalis prima post pacem in annum Delphicum 346/5 a. Chr. incidat; inde omnium superiorum archontum itemque eorum qui proxime sequuntur usque ad Aristonymum (v. 115. 120. 123) tempora computavit B. 56 Pacem qua anno 346 a. Chr. bellum sacrum finitum esset hic intellegi argumentis gravissimis demonstravit B. Namque antiquiorem non esse id unum sufficit ad demonstrandum, quod eodem etiam anno duos Macedonas invenimus in naopoeorum numero (v. 74); recentior vero non magis esse potest, nam proxima pax quae aliquod momentum haberet in rebus Amphictionum, anno 338 a. Chr. post bellum Amphissense composita est. Sed eam si intellegeremus, statuendum esset annis 343/2. 341/0. 340/39 a. Chr. etiam homines Phocenses (v. 7. 36. 53) naopoeos fuisse, itemque post pacem anni 338 a. Chr. Amphissensem (v. 79); quod fieri non posse non est quod fusius demonstretur. Quod idem argumentum obstat, ne ad recentiora etiam tempora descendamus. 57 Vix recte B. hic ipsum regem agnoscit; nam quod monet, etiam alios nobilissimos homines, Medium Larisaeum (v. 139) et Dieuchidam Megarensem (v. 141) illum magistratum non fastidivisse, nemo negabit, inter hos et regem Macedonum tamen permagnum condicionis et dignitatis discrimen intercedere.

Τιμανορίδας Μακεδών, Εὐκτήμων Ἀθηναῖος, Ἐπικράτης Ἀθη-
75 ναῖος, Τέλλη[58] Θη‖βαῖος, Προκλῆς Θηβαῖος, Φίλιππος Θηβαῖος,
Διαικλῆς Λακεδαιμόνιος, Ἔρασις Λακεδαιμόνιος, | Κλεοσιμένης
Λακεδαιμόνιος, Λαβώτας Κορίνθιος, Δαμοφάνης Κορίνθιος,
Ξενότιμος Σικυώνιος, | Ἀλκίμαχος Ἀργεῖος, Νόθων Ἀργεῖος,
Φίλλις Ἀργεῖος, Μικίων Ἀργεῖος, Τιμύλος Μεγαρεύς, Δεξίας |
Ἐπιδαύριος, Τείσανδρος Τροζάνιος, Πυθέας Αἰγινάτας, Τιμασι-
κράτης Περραιβός, Μέντωρ Φλει|άσιος, Παραμύθιος Χαλκιδεύς[59],
Ἄντοχος Ἀμφισεύς, Δαμοσθένης Ὀπούντιος, Πασίας Θρονιεύς. ‖
80 Ἐπὶ Δαμοξένου ἄρχοντος, τᾶς ἠρινᾶς πυλαίας, ἁ πόλις
ἔδωκε τοῖς ναοποιοῖς πράταν δόσιν, ἐπεὶ ἁ εἰ|ρήνα ἐγένετο[60],
ναοποιέοντος Σιμυλίωνος Δελφοῦ, βουλευόντων τῶν περὶ Γόρ-
γιππον, προστα|τευόντων Εὐαίωνος Φαρσαλίου, Μέντορος Φλεια-
σίου, Ξενοτίμου Σικυωνίου, τρί' ἡμιμναῖα. |

Ἄλλο ἔδωκε ἁ πόλις τῶν Δελφῶν, δευτέραν δόσιν, ναο-
ποιέοντος Σιμυλίωνος Δελφοῦ, βουλευ|όντων Ἱππάρχου, Νικο-
μάχου, ἐπὶ Ἄρχωνος ἄρχοντος[61], τᾶς ἠρινᾶς πυλαίας, τοῖς
85 ναοποιοῖς, ‖ προστατευόντων Φρυνώνδα Γυρτωνίου, Ἀμύντορος
Φεραίου, Λαβώτα Κορινθίου, | τάλαντα τρία, μνᾶς ἴκατι πέντε,
στατῆρας ἴκατι πέντε· τούτων τὰ μὲν τρία τάλαντα τοῖς | Τεγε-
άταις[62] ἔχρησαν ποτὶ τὰν κατασκευὰν τᾶς λιθαγωγίας τᾶς εἰς
Δελφούς, ἴκατι δὲ μνᾶς Λαβώται καὶ Δαμοφάνει ποτὶ τὰ | ἔργα
τὰ ἐγ Κορίνθωι. Ξενοδώρωι ἀρχιτέκτονι μισθὸς μναῖ πέντε,
στατῆρες πέντε. γραμματισταῖ μισθὸς | στατῆρες ἴκατι. ‖
90 Ἐπιστειλάντων τῶν ναοποιῶν πάντων[63] ποτὶ τὰν πόλιν τῶν
Δελφῶν διδόμεν χρήματα τοῖς ἐπιμηνιεύουσι[64] τῶν | ναοποιῶν
ἁ πόλις ἔδωκε τῶν Δελφῶν τρίταν δόσιν, ἐπὶ Κλέωνος ἄρχοντος[65],

---

Neque rarum tum temporis nomen Φίλιππος apud Macedonas fuit (cf. indicem ap. Droysen Gesch. des Hellenismus III, 2 p. 112 n. 7—21). Hic quoque mihi cum Keilio convenit, nisi quod is etiam de Dieuchida et Medeo dubitat. 58 Nomina hypocoristica quae in -ης (Boeotice -εις) post consonam duplicatam cadunt, apud Boeotos volgo terminationem -ς abiciunt (cf. F. Blass Saturae Sauppianae p. 126 sq.), quem morem hic etiam in titulo alius dialecti servari memorabile est. 59 Nomen rarissimum, praeter Chalcida Euboeae quod sciam nusquam repertum, habes in titulis Oropio I. G. Sept. I, 343, 1 Μελάνθυρον Παραμυθίου Χαλκιδέα et Chalcidensi Ἐφ. ἀρχ. 3560 Διαιτόδημος Παραμυθ[ί]ου. 60 Cf. not. 56. 61 Anno 345/4 a. Chr. Cf. not. 55. 56. 62 Hos esse Praxiona et Aristandrum (supra v. 14. 15) ex fragmento nondum edito apparere dicit B. 63 Cf. not. 5. 6. 64 Cf. not. 12. 65 Anno 344/3 a. Chr. Cf. not. 55. 56.

ναοποιέοντος Σιμυλίωνος Δελφοῦ, | βουλευόντων Ξενοχάρευς, Δαμοτίμου, Θεοαίστου[66], μηνὸς Ἀπελλαίου[67], ἐπιμηνιεύοντος Τέλλη Θηβαίου, | Φιλίπ(π)ου Θηβαίου, Πυθέα Αἰγινάτα, μνᾶς δέκα. τοῦτο ἐδόθη Ἀθανογείτονι Βοιωτίωι λατόμωι. |

Ἄλλο ἔδωκε ἁ πόλις τῶν Δελφῶν, τετάρταν δόσιν, ναο-
95 ποιεόντος Σιμυλίωνος Δελφοῦ, βουλευόντων Ξενοχάρευς, || Δαμοτίμου, Θεοαίστου, ἐπὶ Κλέωνος ἄρχοντος, ὀπωρινᾶς πυλαίας, τοῖς ναοποιοῖς, προστατευόντων Δα[μο]|φάνευς Κορινθίου, Εὐκτήμονος Ἀθηναίου, Ἀριστοφυλίδα Λαρισαίου, τάλαντα δύο, μνᾶς τριάκοντα· τούτου ἐ[δόθη] | Νικοδάμωι Ἀργείωι καὶ Τηλεφάνει Σικυωνίωι τᾶς περιστάσιος[68] ἐργασίας τάλαντον, μνᾶς πέντε, στατῆρας ἴκ[ατι·] | Χαιρόλαι Κορινθίωι λιθαγωγῶι κατὰ θάλασσαν τάλαντον· Ἀγαθωνόμωι Κορινθίωι λιθαγωγῶι ἐγ Κορίνθωι | [μ]ναῖ ἑπτά, στατῆρες ἴκατι δύο· Ξενοδώρωι ἀρχιτέκτονι μισθὸν
100 μνᾶς τρεῖς, στατῆρας ἴκατι ἕνα, δραχ[μάν· || Ν]ικοδάμωι Ἀργείωι λατόμωι μνᾶς δύο, στατῆρας ἕνδεκα· Κάπωνι Βοιωτίωι λατόμωι μνᾶς δύο, στατῆρα[ς | ἴ]κατι ἑπτά· Ἀρχετίμωι Κορινθίωι λατόμωι μνᾶν, στατῆρας τρεῖς καὶ δέκα, δραχμάν· Δαμοστράτωι Κορινθίωι | [λα]τόμωι μνᾶν, στατῆρας τρεῖς καὶ δέκα, δραχμάν· Ἰσμηνίαι Βοιωτίωι λατόμωι μνᾶς τρεῖς, στατῆρας εἴκο[σι], | δραχμάν. κάννας τιμὰ δραχμά[69]. |

Ἄλλο ἔδωκε ἁ πόλις τῶν Δελφῶν, πέμπταν δόσιν, ναοποι-
105 έοντος Σιμυλίωνος Δελφοῦ, βουλευόντων Μαχίδα, || Ἀριστομάχου, ἐπὶ Χαιρόλα ἄρχοντος[70], μηνὸς Βουκατίου[71], ἐπιμηνιεύοντος Τιμασικράτευς Περραιβοῦ, μν[ᾶν,] | στατῆρας δύο· τοῦτο ἐδόθη Νικοδάμωι Ἀργείωι λατύπας[72] ἐξαγωγᾶς, στατῆρας εἴκοσι,

---

66 Mirum nomen. Admodum arridet F. Bechtelii coniectura per colloquium mecum communicata Θεο[λ]ίστου. Sed quater eadem forma in lapide esse refertur (v. 92. 95. 109. 137). 67 Primus anni Delphici mensis respondens fere Iulio fastorum Iulianorum. 68 Cf. n. 540, 89 sqq. εἰς τὸν ναὸν τοῦ Διὸς τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν ἔξω περίστασιν τοῦ σηκοῦ τῶν εἰς τὴν μακρὰν πλευρὰν καταστρωτήρων ἐργασία καὶ σύνθεσις. Fouilles d'Epidaure I n. 241, 6. 13. 24. 242, 49. 60. 163. 69 Calamum scriptorium κάνναν recte interpretatur B. Idem monuit, ex singulis numeris summam tal. 2 min. 28 stat. 9 drachm. 1 colligi, cum ex v. 96 duo talenta et triginta minas expensas esse appareret. Deest igitur mina, stateres viginti quinque, drachma. Quem numerum aut v. 98 post Chaerolae talentum adiungendum fuisse, aut integrum nomen lapicidae incuria omissum. 70 Anno 343/2 a. Chr. n. Cf. not. 55. 56. 71 Anni Delphici a solstitio aestivo incipientis mensis alter, respondens fere Augusto fastorum Iulianorum. 72 Fragmenta

καὶ τοῦ παραδείγμ[ατος] | τᾶς λεοντοκεφαλᾶς[73] στατῆρες δε-
καεπτά. |

b Ἄλλο ἔδωκε ἁ πόλις τῶν Δελφῶν, ἕκταν δόσιν, ναοποιέοντος
Σιμυλίωνος Δελφοῦ, βουλευ|όντων Θεοαίστου, Φιλαίχμου, ἐπὶ
140 Πειθαγόρα ἄρχοντος[74], ὁπωρινᾶς πυλαίας, τοῖς ναο||ποιοῖς, προ-
στατευόντων Οἰολύκου Λαρισαίου, Τέλλη Θηβαίου, Ἐπικράτεος
Ἀθηναίου, | μνᾶς δύο, στατῆρας τριάκοντα· τοῦτο ἐδόθη [Κ]ε[φά]-
λωνι το[ῦ ξ]υλ[ί]νου ἀστέρος τοῦ παρδεί|γματος[75] στατῆρες τέτορες,
δ[ρα]χ[μ]ά. Πυθοδήμωι Ἀθηναίωι [β]ολίμου τέλος[76] μναῖ δύο,
στατῆ|ρες ἴκατι πέντε, δραχμά. |

Ἄλλο ἔδωκε ἁ πόλις τῶν Δελφῶν, ἑβδόμαν δόσιν, ναοποι-
145 έοντος Σιμυλίωνος Δελφοῦ, βου||λευόντων Τελεσάρχου, Κορινθο-
τίμου, [ἐ]πὶ Ἀριστωνύμου ἄρχοντος[77], ὁπωρινᾶς πυλαίας, | τοῖς
ναοποιοῖς, προστατευόντων Φιλίππου Θηβαίου, Κλεοσιμένεος
Λακεδαιμονίου, | Ἱππία Πελινναιέος, μνᾶς ἑξ[ή]κοντα· ταῦται
ἐδόθεν Μ[ο]λοσσῶι Ἀ[θ]ηναίωι ὅσσου ἐν ἑ[τ]έρα[ι][78] | ποτὶ τὰν
δόσιν τᾶν λεοντοκεφαλᾶν. |

Κεφαλὰ οὗ ἀπέδωκε ἁ πόλις τῶν Δελφῶν τοῖς ναοποιοῖς
150 ἐπεὶ ἁ εἰρήνα ἐγένετο, ἀπὸ Δαμο||ξένου ἄρχοντος, ἠρινᾶς πυλαίας,
εἴστε εἰς Ἀριστώνυμον ἄρχοντα, ὁπωρινὰν πυλαίαν, | πυλαιᾶν

---

lapidum in ipso aedificationis loco dolabratorum. Photius λατύπη· λιθουργική. ἢ τὸ λεπτὸν τοῦ λίθου. 73 Mos tegulas per quas aqua pluvia de tecto deducebatur capitibus leoninis ornandi notissimus est. In Atticis titulis ἡγεμόνας λεοντοκεφάλους hoc imbricum genus significare demonstravit Boeckh Urk. über das Seewesen p. 406 sq. Cf. praeterea titulum Lebadensem I. G. Sept. I, 3099: [τὸ ὕ]δωρ καὶ [τ]ὰ [κρα]τηρίδια καὶ [λε]οντόκρουνα καὶ τὸ περὶ τὴν κρήνην ἔσω κατασκεύασμ[α]. 74 Anno 342/1 a. Chr. Cf. not. 55. 56. 75 Hunc locum difficillimum quidem esse lectu, sed tamen de ἀστέρος nullo modo dubitari posse testatur B., qui provocat ad titulum Fouilles d'Epidaure I n. 241, 83: Κλεινίας εἵλετο κυμάτια καὶ ἀστραγάλους καὶ κάλχας καὶ ἀστέρας χρυσῶσαι. v. 86: χρυσίου εἰς τοὺς ἀστέρας. 76 Singulariter hoc dictum esse observat B., sed non recte affert I. G. Sept. I 3073 (infra n. 540), 85: τοὺς θριγκοὺς — τέλος ἔχοντας. Nam illic notissimum habes usum formulae τέλος ἔχειν pro τελεσθῆναι (cf. 78[3]), cuius hic nullum vestigium est. Immo τέλος minus accurate pro τιμή (*pretium*) usurpatum putaverim; nam de vectigali, quae est propria vocis vis, cogitari nequit. 77 Anno 341/0 a. Chr. Cf. not. 55. 56. 78 Suppl. B.; neque video melius. Sed illius interpretatio, cum alia iam prius effecta essent capita leonina, hic enuntiari eandem ac pro illis pecuniam pensam esse (ὅσσου ἐν ἑτέραι sc. δόσει), utique non ὅσσου genetivum pretii sed ὅσσον accusativum obiecti flagitat; quare mihi quidem sententia obscurissima videtur.

πέντε[79] καὶ ἐπιμηνιειᾶν[80] δυοῖν, τάλαντα ἑπτά, μναῖ ἕνδεκα, στατῆρες τέτορες, δραχμ[ά]. |

Σύμπαντος κεφάλωμα τοῦ ἀπέδωκε ἁ πόλις τῶν Δελφῶν τοῖς ναοποιοῖς ἀπὸ Ἀργιλίου | ἄρχοντος εἴστε εἰς Ἀριστώνυμον ἄρχοντα, ὁπωρινὰν πυλαίαν· τάλαντα ἐννέα, μνᾶς | τριάκοντα ὀκτώ, στατῆρας ἴκατι τέτορας, ὀβολοὺς τρεῖς, ἡμιωβέλιον. ‖

125 Πὰρ τὰν πόλιν τῶν Δελφῶν λοιπὸν τοῖς ναοποιοῖς τάλαντα δέκα, μναῖ τριάκοντα πέντε, | στατῆρες ἴκατι, ὀβολοὶ ὀκτώ, ἡμιωβέλιον.

II Ταῦτα διελογίσθη ποτὶ τοὺς ναοποιοὺς ἐπὶ Χαριξένου ἄρχοντος[81] τᾶς ἠρινᾶς πυλαί[ας,] | βουλευόντων Πλείστωνος

---

79 Cf. v. 80. 84. 95. 109. 115. 80 Cf. v. 90 sq. 105. ἐπιμηνιείας B. intellegit extraordinarios conventus naopoeorum alio ac pylaearum tempore peractos. At per se nihil est ἐπιμηνιεία nisi temporis spatium quo ἐπιμήνιοι suo munere funguntur (cf. not. 12), senorum mensium inter binas pylaeas interiectorum. Per quod tempus unquam naopoeos Delphos convenisse ut ullo vestigio indicetur tantum abest, ut contra hae ipsae tabulae id non factum esse luce clarius demonstrent; etenim pecuniae per conventuum pylaicorum occasiones a Delphis erogatae semper τοῖς ναοποιοῖς numeratae scribuntur (v. 20. 37. 43. 53. 59. 67. 80. 95. 109. 116), cum in pensionibus extra illa tempora factis nunquam idem dativus compareat (v. 6. 90. 105). Quid quod v. 90 sq. definite enuntiatur, summam pecuniae non concilio ipsi, sed τοῖς ἐπιμηνιεύουσι τῶν ναοποιῶν pendi? Nullos igitur fuisse extraordinarios naopoeorum conventus certissimum est. 81 Cum v. 149 hieromnemones a rege Alexandro missi recenseantur, annum Charixeni neque priorem quam 336/5 a. Chr. neque posteriorem quam 324/3 a. Chr. esse rectissime observat B. Primum ex his tredecim annis rursus exemit K. monens ante Thebarum excidium vix futurum fuisse, ut Thespiensem et Plataeensem neque vero Thebanum hominem in concilium mitterent Boeoti. Manent anni 335/4—324/3 a. Chr. De quibus id modo statuit idem, probabilius initio quam fini huius seriei prope admoveri verum Charixeni annum, ea potissimum de causa quia aliter nimis diuturnus evaderet Simylionis naopoei Delphorum magistratus ab Damoxeni anno (346/5 a. Chr., cf. v. 72) ad Cleobulum (inter 330/29 et 319/18 a. Chr., cf. v. 183) pertinens. Nuperrime Th. Homollius Bull. de corr. Hell. XX p. 700 Charixeno annum 328/7 a. Chr. assignavit, sed de eius calculis qui magna ex parte titulis ineditis nituntur, diiudicare non audeo. Itaque quinque aut adeo plurium annorum intercapedinem inter versus 126 et 127 intercedere manifestum est. Sed totam condicionem rationum inde ab hoc anno non uno nomine ab antiquioribus plane discrepare monuit idem. Primum enim illud naopoeorum collegium cum suis praesidibus et epimeniis post rationes Charixeno archonte redditas, per quam occasionem omnes qui conventui interfuerunt naopoei enumerantur (v. 137—147), non amplius comparet, sed solis Delphorum naopoeis,

Εὐφράντου[82], Χηρία Ἰατ[άδ]α, Ἡρακλείδ[α] Καλλία, | Ἀριστοκρά-
τεος Ἀγάθιος, Εὐθυ[ρ]ρήτου Αἰσχύλου, Θράσωνος Ἐρ[υμ]άνθο[υ,] ‖
130 Εὐθία Θοινίωνος, Δίωνος Ὀφελάνδρου, Κεφάλωνος Τιμομάχου,
Θεοδώρου [Κρ]αττίδα[83], | Τεισιβίου Νικάρχου, Κάφιος Σατύρου,
Ἀρχέλα Ἄρχωνος, Ἀριστοκράτεος Σωκ[λ]είδα, | Θυμέα Λακρά-
τεος, γραμματεύοντος τᾶι βουλᾶι Ἐρασίππου Λυ[σ]ία· | προαι-
ρετοὶ ὑπὸ τᾶς πόλιος μετὰ τᾶς βουλᾶς[84] Ἐτυμώνδας Λαρισίου,
Σιμυλίων Πειθ[α]γόρα, | Δάμων Ἱππία, Λυκῖνος Μεγακ(λ)έους[85],
135 Ἀ[ρχ]έλας Κ[ρ]ίτωνος, Καλλι[κρ]ά[της] Καλλικλέος, ‖ [Ἀ]χαιμένης
Δα[μ]αίου, Ἀγάθυλλος Αἰν[ε]σίλ[α], Φειδίας Αἰνία, Πυθόδωρος
Ἱέρου, | Διόσκουρίδας Ἀρισταγόρα, Ἐχεκρατίδας Θεσσαλοῦ,
Θεόαιστος [Ξ]εναγόρα. |

Παρῆν ναοποιοὶ τοίδε· Μολύσων Φαρσάλιος, Κεφάλων
Πελινν[α]ιεύς,] Ἱππίας Πελινν[α]ιεύς,] | Μήδειος Λαρισαῖος[86],
Οἰόλυκος Λαρισαῖος, Κλεόττας Περραιβός, Τιμαν[ο]ρ[ί]δ[α]ς Μακε-

---

qui iam duo sunt pro uno, pecuniae a civitate penduntur. Deinde vero nihil nisi hoc ipsum, quid quoque tempore a civitate acceperint naopoei, perscribitur, cum in antiquiore rationum parte semper addatur quos in usus illae summae a naopoeis erogatae sint. Quam mutationem ex parte quidem recte eo rettulisse videtur editor, quod iam aedificatione perfecta nihil negotii superfuisset, nisi ut templum conservaretur et quae opus esset sarcirentur. Cuius rei causa bis per annum undique ex Graecia totum concilium naopoeorum convocare sane nimias ac plane supervacaneas molestias habebat. 82 Non triginta homines hic recenseri, sed quindecim cum paternae originis significationibus, Theodori Crattidis f. (not. 83) exemplum docet. Non integrum senatum esse, sed homines qui tum ipsum negotia gerebant vidit K., qui eundem numerum Delphis etiam in Labyadarum phratria (n. 438, 187. I. G. A. 319, 1) et in aliis civitatibus Doricis, veluti Byzantii (Heberdey et Wilhelm Reisen in Kilikien p. 114) et Lacedaemone (Xen. Hell. II, 4, 38) usitatum fuisse demonstravit. 83 Idem homo est n. 142, 10. 84 Qui una cum senatu rationes examinarent. 85 ΜΕΓΑΚΕΟΥΣ. 86 Familiaris regis Alexandri (Arrian. VII, 24, 4), postea Antigoni et Demetrii Poliorcetae assecla. Aestate anni 307 a. Chr. Demetrium ad liberandas Athenas a patre missum comitatus est (n. 173, 11 sqq.), proximo anno illorum auspiciis in proelio Salaminio navibus Phoenicum et Atheniensium praefuit (Diodor. XX, 50, 3). Postremum tempus, quo eius superstitis mentio fiat, est auctumnus 306 a. Chr., quo Demetrium in Aegyptum comitatus est (Plutarch. Demetr. 19). Quare haud dissimilis veri est Droyseni coniectura, eum in hac funesta expeditione periisse. De rebus Alexandri scripsit (C. Müller Fragmenta scr. hist. Alex. p. 127 sqq.). Quo necessitudinis gradu hunc attingat Εὐρυδάμας ὁ Μηδείου, quem Thessalum fuisse conexus narrationis indicat, apud Dem. LIX, 108, obscurum est.

δώ[ν], | Ἐτυμώνδας Δελφός, Σιμυλίων Δελφός, Πύθων Θεσπιεύς,
140 Μνασίων Πλαται[εύς,] ‖ Πυθόδωρος Ἀθηναῖος, Ἐπιτέλης Ἀθη-
ναῖος, Θεόφρων Ἀθηναῖος, Κ----- Κορ[ίν]θ[ιος,] | Διευχίδας
Μεγαρεύς[87], Πολυκράτης Ἀργεῖος, Ὁρμασίλας Ἀργεῖος, Ν[όθ]ων
Ἀργεῖος, | Δεινίας Ἀργεῖος, Φίλις Ἀργεῖος, Φίλλις Ἀργεῖος,
Κράτης Σικυώνιος, | Εὔστρα[τ]ος Σικυώνιος, Νικήρατος Αἰγινά-
τας, Τράχαλος Λακεδαι[μόνιος,] | Κυλω[π]άδας[88] Λακεδαιμόνιος,
Ἄντοχος Λοκρός, Εὐφάνης Τροζάνιος[89]. ‖
145 Προεστάτευον ναοποιοὶ ὅκα ὁ λογισμὸς ἧς· Ἐτυμώνδας
Δελφός, [Ἐπιτ]έλ[η]ς Ἀθ[ηναῖος,] | Ὀ[ρ]μασίλας Ἀργεῖος· ἐπὶ τοῖς
ζυγάστροις[90] ἐφεστάκεον καὶ τὰ [ἔ]ρ[γ]α [διενέμ]ον[τ]ο | [Μή]δειος
Λαρισαῖος, Σιμυλίων Δελφός, Εὐφάνης Τροζάνιος, Τ[ιμανορίδ]ας
[Μακεδών.] |

Ἐνεφανίζθη τοῖς ἱερομνάμοσιν ὁμόλογα· παρῆν ἱερομνά-
μονες τοίδε[91]· [Θεσσ]α[λῶν] | Πολίτας Φαρσάλιος, [Ν]ικάσιπ-
150 πος Πελινναιεύς, παρὰ βασιλέω[ς Ἀλ]ε[ξ]άνδρου[92] ‖ Ἀρχέ-

---

87 Scriptor quem quarti a. Chr. saeculi esse U. v. Wilamowitz-Möllendorff Homerische Untersuchungen p. 240 sqq. effecit argumentis gravissimis; quae sententia nunc tituli testimonio confirmatur. B. 88 Supplevi. Κυλω-[ν]άδας B. Sed a Κύλων non poterat non Κυλωνίδας derivari. Quod contra Κυλώπας, cuius legitimum patronymicum est Κυλωπάδας, simillimi nominis item Laconici Γοργώπας (Xen. Hell. V, 1, 5 sqq.) collatione defenditur. De priore compositionis membro cf. Hesych. κύλα· τὰ ὑποκάτω τῶν βλεφάρων κοιλώματα· τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς μῆλα(?)· τὰ ὑπώπια. 89 Cf. n. 76. 90 Cf. not. 46. 91 Omnium quidem hieromnemonum numerus hic legitimus quattuor et viginti est. Sed quia Alexandro regi quattuor (non duo, v. not. 93) suffragia concessa sunt, quattuor ex antiquiore ordine hic desiderantur: duo quidem Phocensium sunt, translata illa quidem anno 346 a. Chr. in Philippum regem, duo vero ea re sublata sunt, quod Perrhaebi et Dolopes, quarum gentium utraque antiquitus binis suffragiis usa erat (H. Bürgel die pylaeisch-delphische Amphiktyonie p. 61) hic coniunctim duo suffragia habent. Quod B. dicit hoc titulo doceri, Locros occidentales non iam anno 339/8 a. Chr. exclusos eorumque suffragium in Aetolos trānslatum esse (Bürgel p. 87) et Delphos prius quam hucusque creditum esset in concilium introiisse, moneo hoc quidem omnino verum non esse (not. 93), illud vero nemini potuisse inopinatum accidere qui reputaret, Amphissam non fuisse nisi unam inter plures civitates Locrorum, quae coniunctim illud suffragium gererent, ut plane idem in hos cadat, quod B. ipse de Lacedaemoniis dicit, si vel maxime verum esset eos post bellum sacrum eiectos esse concilio Amphictionum, certe de Doriensium Peloponnesiorum suffragio nihil ea re mutatum esse. 92 Cf. n. 293, 5 παρὰ βασιλέως Περσέως. Vides non gentem Macedonum, sed ipsum regem Amphictyonum consilii participem esse.

πολις Ἄγιππος Ἀλέξαρχος Καλλίξενος Δελφοί[93], Δωριέω[ν] Εὔθρεισο[ς Λακε]δαιμόνιο[ς,] | Ἀριστομήδης Πελοποννάσιος, Ἰώνων Λυσίστρατος Ἀθηναῖος, -------ος Χαλκιδεύ[ς], | Περραιβῶν Δολόπων Ἀριστόλας Φαλανναῖος, Ἑλλανοκ[ράτης ------]αῖος, | Βοιωτῶν Ὑλιμος Θεσπιεύς, Καλλίας Πλαταιεύς, Λοκρῶν Πολυ[κλ]ῆς Ὀπο[ύντ]ιος, | Τιμοκράτης Ἑσπέριος, Ἀχαιῶν[94] Μεγαλλίας Μελιταιεύς, Εὔξ[εν]ος Λα[ρι]σ[αῖος,] ‖
155 Μαγνήτων Σιμμίας Ὁμολιεύς, Φειδόλας Κοροφαῖος[95], Αἰνιάνων Εὐπόλεμος, | Εὐρύας, Μαλιέων Νικάτας Λαμιεύς, Λυκόφρων Ἡρακλεώ[τα]ς[96]. |

Ἄλλα ὕστερον[97] ἀπεδόθη χρήματα ἀπὸ τῶν δέκα ταλάντων, μνᾶν τριάκοντα πέντε, | στατήρων ἴκατι, ὀβολῶν ὀκτώ, ἡμιωβελίου, ἁ βουλὰ ἀπέδωκε τοὶ περὶ Μελάνωπον, | Κλέωνα Αἰνησιδάμου, Δαμοχάρη, Αἰσχριώνδαν Ἀγέλα[98], Δαμοκράτη, Χαι-

93 Duos regis, duos Delphorum civitatis hieromnemonas hic recenseri sibi persuasit B. Sed ei, quorum quique homines hieromnemones sunt, semper genetivo casu nominibus hieromnemonum praemittuntur, cum nominativo subiungantur voces originem cuiusque singillatim indicantes. Unde sequitur, hic quattuor regis Alexandri hieromnemonas, captos illos quidem ex numero civium Delphorum, designari. Haec cum iam litteris consignata essent, eximio cum gaudio vidi plane eandem esse Keilii rationem, qui cum ex scriptorum testimoniis, tum ex titulis Delphicis ineditis de quibus Homollius eum certiorem fecerat, demonstravit Philippum quidem duo habuisse suffragia eaque hominibus Macedonibus commisisse; praeterea duo fuisse tum civitatis Delphorum. Eandem condicionem etiam primis Alexandri annis mansisse particula tituli inediti arguit, quam publici iuris fecit Th. Homolle Bull. de corr. Hell. XX p. 697. At mox illa quoque duo Delphorum suffragia in regem translata sunt, sed ea lege ut in omnia quattuor loca cives Delphos nominaret. 94 Antiquiore aetate Achaeos Phthiotas persaepe ubi nulla erat confusio vitanda, ut hic (nam Achaei Peloponnesii inter Amphictionas nunquam fuerunt), simpliciter Ἀχαιοί vocantur. Cf. Aesch. Pers. 488 γῆς Ἀχαιΐδος πεδόν. Apud Herodotum praeter VII, 132 ubique Ἀχαιοί et Ἀχαιίη legitur. Nummi ab illis saeculo quarto ad finem vergente cusi ΑΧΑΙΩΝ habent (Greek coins in the British Mus. Thessaly to Aetolia p. 48). Eodem spectat Ἀχαιὸς ἐκ Λαρίσης (sc. τῆς Κρεμαστῆς) n. 494, 36. 95 In titulis Magnetum delubrum et oraculum Ἀπόλλωνος Κοροπαίου commemoratur (Cf. n. 790, 10 sqq.), atque ibidem Κοροπαῖος ethnici vice fungitur (v. 7). Oppidi nomen Κοροπή aut Κοροφή non diversum origine putaverim ab appellativo quod est κορυφή. 96 Hoc ethnico indicatur, Maliensium nomine hic simul comprehendi Oetaeos, qui alibi ab illis seiunguntur. Sed cum ita singulae gentes singula suffragia habeant, hic vero coniunctae duo, in summa nihil mutatur illo discrimine. 97 I. e. proximo anno (inter 334/3 et 323/1 a. Chr.), archonte Damatrio, ut apparet ex n. 144. 98 Eadem quattuor

160 ρόλαν Ἱε‖ρώνδα, Ἐχεδωρίδαν, Ξενοκλείδαν, Ἐπίαν Θεοτίμου, Χαίρωνα, Ἀρχέμηλον, | Θαρρίκωνα Εὐδάμου, Θράσυν, Φιλόνικο[ν, Λ]άφιλον, τοῖς πρυτανίεσσι τοῖς ἐπὶ | Πλείστωνος ἄρχοντος[99], Δαμοκράτει, Ἀριστωνόμωι Δαμαίου, Βούλωνι, Ἀγ[ασέαι,] | Νικάνδρωι Ἀριστίωνος, Χαρίαι Ἡρακλείδα, Ἡρακλείδαι Τιμαίου, Ἀγέλαι Παντέ[α,] | μνᾶς τριάκοντα· τούτας δὲ τὰς τριάκοντα
165 μνᾶς παρέδωκαν τοὶ πρυτάνιες τοὶ ἐπὶ ‖ Πλείστωνος ἄρχοντος τοῖς πρυτανίεσσι τοῖς ἐπὶ Εὐαρχίδα[100] ἄρχοντος, καὶ τοὶ | πρυτάνιες τοὶ ἐπὶ Εὐαρχίδα ἄρχοντος ἐν τᾶι ἐκκλησίαι τῶν Δελφῶν ὡ[μ]ολόγεον | παραλαβεῖν τὰ χρήματα ταῦτα πὰρ τῶν πρυτανίων τῶν ἐπὶ Πλείστωνος· τοὶ ἐπ' Εὐαρχίδα· | Ἐχ[έ]μμας, Ἀρχέλας, Εὔφραντος, Ἀριστείδας, Κλεόμαντις, Φιλώνδας, Σύλοχος, Ἐπιθάλης. |

Ἄλλα ἀπέδωκε ἁ βουλὰ τοὶ περὶ Καλ[λ]ικράτη Ἀρισταγόρα,
170 Κλεόβουλον, ‖ Ταραντῖνον Ἀγησίλα, Θεοδωρίδαν [Δ]ίκωνος, Λυσίδαμον Ἀγεστράτου, Εὐάγορον, | Κρινιάδαν, Ἡρακ[λ]είδαν Τιμαίου, Πανταλέοντα Τιμοκράτεος, Ξένωνα Ἀριστοξένου, | Ἀριστόξενον Πυρρία, Μένωνα Θρασέα, Ἀγησίδαμον, Ἀρχέτιμον, Κέφαλον, ἐπὶ | Εὐκρίτου ἄρχοντος[101], Ετυμώνδαι καὶ Σιμυλίωνι, ναοποιοῖς Δελφοῖς, | μνᾶς τριάκοντα. ‖

175 Ἄλλα ἀπέδωκε ἁ βουλὰ τοὶ περὶ Διοσκουρίδαν, Κορινθότιμον, Κλεοφάνη, Ἀγορῆ, | Ἀρίσταρχον, Δεινόμαχον Κρατησίχου, Πεισίθεον, Πολύξενον, Δάτυν Τιμογένευ[ς], | Πάλαιον Πάτρωνος[102], Τείσωνα Κλεάνδρου, Πανταλέοντα Ἀλέξιος, Βούλωνα, | Αἰνέαν, ἐπὶ Κλεοβούλου ἄρχοντος[103], Ἐτυμώνδαι καὶ Σιμυλίωνι, ναοποιοῖς Δελφο[ῖς,] | μνᾶς τριάκοντα. ‖

180 Ἄλλα ἀπέδωκε ἁ βουλὰ τοὶ περὶ Διοσκουρίδαν, Κορινθότιμον, Κλεοφάνη, | Ἀγορῆ, Ἀρίσταρχον, Δεινόμαχον Κρατησίχου, Πεισίθεον, Πολύξενον, | Δάτυν Τιμογένευς, Πάλαιον Πάτρωνος, Τείσωνα Κλεάνδρου, Πανταλέοντα | Ἀλέξιος, Βούλωνα, Αἰνέαν, ἐπὶ Κλεοβούλου ἄρχοντος, Ἐτυμώνδαι καὶ Σιμυλίωνι, | ναοποιοῖς Δελφοῖς, τάλαντον. ‖

---

nomina redeunt in titulo Elatensi eiusdem anni n. 144, 1—4. 99 Neque ante annum 333/2 neque post 322/1 a. Chr. Cf. not. 81. 100 Neque ante 332/1 neque post 321/0 a. Chr. Cf. not. 81. 101 Neque ante 331/30 a. Chr. neque post 320/19. Cf. not. 81. 102 Cum plerique patronymico careant, huic id additur quia eadem aetate alius fuit Delphis eodem nomine homo nobilis, Euanthis filius, archon n. 142, 7. Similiter rem se habere in Tisone et Pantaleonte probabile est. 103 Neque ante annum 330/29 neque

185 Ἄλλα ἀπέδωκε ἁ βουλὰ τοὶ περὶ Καλλικράτη Καλλικλέος, Πραξίαν, Ἀλκινείδα[ν,] | Ἀρίστωνα Λύ[η]τος[104], Ἀριστείδαν, Αὐτόλοχον, Δαμοσθένη, Ἄνδρωνα Στράτωνος, | Ἐπίαν Τιμογένευς, Ξένωνα Ἐλλία, Θεόξενον Ἀν[τ]άνδρου, Ἀγασέαν, Θάρρανδρο[ν] | Εὐδάμου, Ἀγημονίδαν Κραττίδα, Πατροκλείδαν, ἐπὶ Μεναίχμου ἄρχοντος[105], | Ἐτυμώνδαι καὶ Καλλικράτει, ναοποιοῖς Δελφοῖς, μνᾶς τριάκοντα. ‖

190 Ἄλλα ἀπέδωκε ἁ βουλὰ τοὶ περὶ Δαμοχάρη, Εὐαρχίδαν Κ[ρ]ίτωνος, Νεοκλῆ, Τλάσω|ν[α] Μαχίδα, Αἰνησίδαμον Ἀλέξιος, Πάτρωνα Θρασέα, [Κ]ίμωνα, Ἄντωνα Χηρία, Καλ|λι[κ]ράτη Δάμωνος, Χαρίξενον Ἡρακ[λε]ίδα, Τεισίαν Λύσωνος, Φλείακα Μαχί[δα,] | Δαμ[ο]κράτη Θεσπία, Ἀ(ν)τίξου(ν) Αἰνησι[δ]άμου, ἐπὶ Μεναίχμου ἄρχοντος Ἐτυμώνδαι | καὶ [Κ]αλλικράτει ναοποιοῖς Δελφοῖς μνᾶς τριάκοντα. ‖

195 Ἄλλα [ἀ]πέδωκαν τοὶ πωλητῆρες τᾶν δεκατᾶν[106] Πυθόδωρος, Ἡρακλείδας, Ἀλκινεί|δας, Κλευφάνης, Πραξίας, Εὔφραντος, ἐπὶ Θοινίωνος ἄρχοντος[107], βουλευόντων | Ἀχαιμένευς, Πάτρωνος, Αἰσχριώνδα, Θεομνάστου, Ἀρχιάδα, Ἐτυμώνδαι καὶ Κα[λ]|λικράτ[ε]ι ναοποιοῖς Δελφοῖς μνᾶς τριάκοντα. |

Ἄλλα ἀπέ[δ]ωκαν τοὶ πωλητῆρες τᾶν δεκατᾶν Πυθόδωρος,
200 Ἀλκινείδας, Κλεοφάνης, ‖ Ἡρακλείδας, Πραξίας, Εὔφραντος, ἐπὶ Λύσωνος ἄρχοντος[108], βουλευόντων Ἀρχέ[λα,] | Κλέωνος, Πεισίλα, Δαμοστράτου, Ἀχρίνου, Ἐτυμώνδαι καὶ Καλλικράτει ναοπ[οι]|οῖς Δελφο[ῖ]ς μνᾶς τριάκοντα. |

Ἄλλα ἀπέδ[ω]κε ἁ βουλὰ τοὶ περὶ Ἐτυμώνδαν Λαρισίου, Εὔφραντον Θευχάριος, | Σύλοχον Δαμοτίμου, Ἀλκαμένη Ἀμφι-
205 στράτου, Εὐάγορον Θεοχάριος, Λάφιλον Νι|καίου, Ξένωνα Δαμάνθευς, Δάμωνα Ἀκρατήτου, Ζηνέαν Αἰνία, Κλεόδαμον Αὐτία, | Θοινίωνα Εὐθία, Ξενόφιλον Φιλομήλου, Σωτιμ(ί)δαν[109]

---

post 319/8 a. Chr. Cf. not. 81. 104 Emendavi ex titulo 142, 8. 9, ubi de littera Η Lollingii testimonio constat. Λυντός B., quem genetivum nominis Graeci esse nemo facile crediderit. 105 Neque ante annum 329/8 neque qost 318/7 a. Chr. Cf. not. 81. 106 Non perspicuum est cur hi numeraverint. Neque enim ex decimis venditis, sed ex pecuniis quas civitas Delphorum a concilio Amphictionum asservandas acceperat haec numerata esse omnis harum tabularum ratio ac natura docet. B. 107 Neque ante annum 328/7 neque post 317/6 a. Chr. Cf. not. 81. 108 Neque ante a. 327/6 neque post 316/5 a. Chr. Cf. not. 81. 109 ΣΩΤΙΜΕΔΑΝ lapis teste B. Emendavi.

Κλέωνος, Ἀνάξανδρον Ξενοδά|μου, Ἐπιχαρίδ[α]ν Δίωνος, ἐπὶ Μαιμάλου ἄρχοντος[110], Ἐτυμώνδαι καὶ Καλλικράτει | ναοποιοῖς Δε[λ]φοῖς μνᾶς τριάκοντα.

110 Neque ante annum 326/5 neque post 315/4 a. Chr. Cf. not. 81.

141 Pars superior tabulae lapidis calcarii leucophaei, inventa in muro occidentem versus a templo Minervae Cranaeae prope Elateam, delata in museum vici *Drachmani*. Edd. P. Paris Bull. de corr. Hell. XI (1887) p. 326 n. 3. Ex Lollingii apographo I. G. Sept. III, 110 cum Add. p. 211 (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 489 n. 592).

Θεός. Κατεβάλοντο Φωκεῖς τ|ὰ χρήματα ἐν Δελφοὺς[1] ↑↑↑, | ἄρχοντος [Νικ[α[σι]βούλο[2] [τ]ο|[ῦ] Αἰσχ[ρ]ίωνος Μεδεωνίου, βρυ-
5 τα‖[νευόντ]ων[3] Δελφῶν Ταραντίνου[4], Ἀ--|-----, -------ος,

Litterae Ionicae volgares praeter O ubique puncto notatum, non dispositae στοιχηδόν. 1 Phocensibus cum anno 346 a. Chr. in deditionem venissent, annuum sexagenorum talentorum tributum impositum est, quod penderent dum opes direptae Apollinis Pythii restitutae essent (Diodor. XVI, 60, 2). Reddenda erant deo plus quam decem milia talentorum ex computatione quae est apud eundem Diodorum XVI, 56, 6: ὥστε τὸ πᾶν κατακοπὲν χρυσίον εἰς ἀργυρίου λόγον ἀναγομένων τῶν χρημάτων εὑρίσκεσθαι τάλαντα τετρακισχίλια, τῶν δὲ ἀργυρῶν ἀναθημάτων τῶν τε ὑπὸ Κροίσου καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ἀνατεθέντων τοὺς πάντας στρατηγοὺς δεδαπανηκέναι τάλαντα πλείω τῶν ἑξακισχιλίων, προστιθεμένων δὲ καὶ τῶν χρυσῶν ἀναθημάτων ὑπερβάλλειν τὰ μύρια τάλαντα. Semenstribus pensionibus per pylaeas Amphictionum has pecunias numeratas esse tituli 141—144 docent; eiusdem generis fragmenta nonnulla habes I. G. Sept. III, 113. 114. 116. Lapis 141 utique recentior est anno 341/0, nam usque ad eum inde a deditione Phocensium magistratus Delphorum noti sunt. Ex altera parte litteratura eum ex superstitibus huius generis monumentis antiquissimum prodit; atqui n. 144 neque ante annum 334/3 a. Chr. neque post 323/2 a. Chr. incisum constat (v. adn.). Quare huius tituli (141) archontem Delphicum, cuius nomen nescio qua de causa tacetur, certum est incidere in illam lacunam, quae hiat inter tituli 140 priorem et posteriorem partem, i. e. neque a. 340/39 a. Chr. antiquiorem neque a. 325/4 a. Chr. recentiorem esse. 2 Supplevi; [Θ]ρα[συβ]ούλου P., quod spatiis lacunarum qualia in Lollingii apographo sunt non convenit. 3 Consonam initialem mediam habes etiam n. 142, 7. 143, 4. 7. Contra vulgaris scriptura per tenuem, quae etiam in tabulis Elatensibus duabus (I. G. Sept. III, 113, 2. 114, 3) legitur, una comparet in titulis Delphicis. 4 Ταραντῖνος Ἀγησίλα senator Delphorum est 140, 170 Eucrito archonte, i. e. neque ante annum 331/0 neque post 320/19 a. Chr., manifesto idem atque hic.

Ἐτυμώνδα[5]. | μάρτυρες Φωκέων Ἀγήσιππος, | Ἀ[ειμν]αστίδ(α)ς[6],
10 Πλειστέας, Κλ|εόνβροτος, Δελφῶν Πλειστέ‖[ας, ----------]
τραπεζίτας[7].

Ne is quidem qui 93, 15 est, alius atque hic esse videtur. 5 Etymondas Delphus per complures annos ναοποιός fuit (n. 140, 139—208); idem sine dubio est Etymondas Larisii f., senator 140, 203 archonte Maemalo (inter a. 327/6 et 315/4 a. Chr.). Denique Bull. corr. Hell. XIX p. 410 archon Delphorum est, quem in eandem inter Aristonymum et Charixenum lacunam, cui has rationes Elatenses vindicamus, incidere probabiliter statuit Couve. 6 Λ////////Ι/ ΣΤΙΔΗΣ Lolling, Α..ΣΤΙΔΗΣ Paris, qui Ἀ[ρι]στίδης legit. Supplevi et emendavi, terminationem mera lapicidae socordia turbatam ratus. 7 Unus modo testis Delphus negotio interfuisse videtur Plisteas, deinde sequebatur argentarii nomen, per cuius mensam pecuniae numeratae erant; nam hunc quoque testis vicibus functum esse vix crediderim.

---

142 Tabula lapidis calcarii leucophaei, integra praeter marginem inferiorem, inventa iuxta orientalem murum substructionis templi Minervae Cranaeae prope Elateam, translata in museum vici vicini *Drachmani*. Edd. P. Paris Bull. de corr. Hell. XI (1887) p. 323 n. 2. Ex Lollingii apographo W. Dittenberger I. G. Sept. III, 111 cum Addendis p. 211.

Θεός. Φωκεῖς [κατέβ]αλον τριάκο[ν]τα τ|άλαντα ἐν Δελ[φ]ο[ὺς][1]
ἐν τὰν ἐαρινὰν π[υ]λα|ίαν, ἀρχόν[τ]ων Φω[κεῦ]σι Ἀρχεδάμου
5 Ἐλα|τειέος, Κρίτωνος Ἐ[ρωχοῦ[2], Μ]ελίτωνος Ἐλατ‖ειέος, Κρί-
τωνος Πο...ου, γράμ(μ)ατέοντο|ς[3] Τιμαρί[ν]ου[4] Ἐρωχοῦ, ἄρ-
χον[τ]ος Δελφοῖς | Παλαίου Εὐάνθεος[5], βρυτανευόντων[6] Θηβ|α-
γόρας Ἐλίνιος[7], Ε[ὔ]δοκος Ἐπη[ρ]άτου, Ἀρίστων | [Λύ]ητος[8],

Litterae volgares non dispositae στοιχηδόν. 1 Cf. 141[1]. 2 Supplevi, nam quae praeterea ab eadem vocali incipientia ethnica hic restitui posse dicit P., Ἐλατειέος et Ἐχεδαμιέος, iis spatium non sufficit. 3 ΓΡΑΜΑΤΕΟΝ. 4 ΤΙΜΑΡΙΙΙΟΥ Loll., ΤΙΜΑΙΙΙΙΟΥ P., qui supplet Τιμα[γήτ]ου. 5 Patronymicum additur, quia alius aequalis fuit Πάλαιος Πάτρωνος, qui n. 140, 177. 182 senator Delphorum recensetur Cleobulo archonte (inter annos 330/29 et 319/8 a. Chr.) Ceterum Palaeum Euanthis f. archontem item in illa lacuna quae patet inter Aristonymum (341/40 a. Chr., cf. 140, 115. 120. 123) et Charixenum (inter a. 335/6 et 324/3 a. Chr., cf. 140, 128) locum habuisse, perquam probabiliter statuit Bourguet. Cf. not. 11. 13. 6 Cf. 141[3]. 7 Thebagoras archon Delphorum est n. 93, 19, idem procul dubio. Nomina prytanum nominativo casu enuntiata, etsi praecedit βρυτανευόντων, nihil habent offensionis. Cf. 98[4]. 8 Supplevi ex n. 140, 186, ubi idem homo senator

10 Εὔπολις Κλεοδάμου[9], Κλέω[ν] Αἰνησιδάμο[υ[10], ‖ Μ]νασέας
Εὐανγέλου, Θεόδωρος Κραττίδα[11], Τε|[λέ]σα[ρχ]ος Ἀλέξωνος.
μάρτυρες· Δελφῶν Θέρ|[σ]ανδρος Αἰσχριών[δα][12], Ἀγέστρατος[13]
Δάρκεος, Λ|[ύ]σων[14] [Χ]α[ρ]μα[ντ]ίδ[α, Ὀρνι]χίδας[15]· Φωκέων
15 Τυδ|[εὐ]ς Ἐλατεύς, Νικόδωρος Λιλαιεύς, Ξενοπείθ‖[η]ς Ἐ[ρω]χός,
Λάκριτος Ἐλατεύ(ς), Νικόβουλος Ἐ|λατεύς.

---

recensetur archonte Menaechmo (inter annos 329/8 et 318/7 a. Chr.). 9 Pater Cleodamus προαλιώτας est 93, 15. Cleodamus Antiae f., qui n. 140, 205 senator est Maemalo archonte (inter a. 326/5 et 315/4 a. Chr.) utrum idem sit an alius natu minor ambiguum est. 10 Senatorem archonte Damatrio (inter a. 334/3 et 323/2 a. Chr.), qui n. 140, 159. 144, 3 commemoratur, eundem esse probat patronymicum priore loco additum. De aliis Cleonibus (n. 140, 59. 91. 95. 201) res in medio relinquenda, quia fuit illa aetate etiam Cleo Timocratis f. (140, 52). 11 Idem homo inter senatores est Charixeno archonte (140, 130) i. e. inter annos 335/4 et 324/3 a. Chr.), Agemonidas frater (140, 188) archonte Menaechmo (inter 329/8 et 318/7 a. Chr.). Ceterum hic ΚΡΑΤΓ...ΙΔΑ Lolling, ΚΡΑΤΤΙΔΑ Paris, quae lectio alterius tituli testimonio confirmatur. Hoc nomen insigniter favet ei temporum definitioni de qua dixi in nota 5. Nam si hunc titulum post Maemalum demum, novissimum qui in tabula 140 est archonta, incisum statueremus, nimium evaderet intervallum inter duos annos quibus Theodorus Crattidae f. in senatu fuit. 12 Nomen Αἰσχριώνδας bis recurrit in rationibus Delphicis (n. 140, 159. 197), sed illic alius homo natu minor significari videtur. 13 Eius filius Λυσίδαμος Ἀγεστράτου archonte Eucrito (inter a. 331/0 et 320/19 a. Chr.) senator fuit (n. 140, 170). Hoc quoque suadet ut titulum potius Charixeni magistratu antiquiorem quam Maemali recentiorem statuamus (cf. not. 11. 13). 14 Lyso senator fuit archonte Nicone, anno 349/8 a. Chr. (140, 38) ipse summo magistratu functus est neque prius quam 327/6 neque post 316/5 a. Chr. (140, 200) iam senex, siquidem biennio ante eius filius inter senatores fuerat (140, 192). 15 Supplevi ex n. 140, 52. 143, 6.

---

143 Tabula lapidis calcarii leucophaei fracta in duas partes inter se contingentes, inventa in templo Minervae Cranaeae, exstat in museo vici *Drachmani*. Edd. P. Paris Bull. de corr. Hell. XI (1887) p. 327 n. 4. Ex Lollingii apographo W. Dittenberger I. G. Sept. III, 112 cum Addendis p. 211.

[Θεό]ς. | [Κλέ]ων κατέβαλε ταμιεύ|[ων τοῖ]ς Φωκεῦσι [ἐ]ν Δελ-
5 φοὺς[1] | [τοῖς ταμ]ίαις καὶ το[ῖ]ς βρυτανε‖[ύουσι[2] Δ]ελφῶν

Litterae Ionicae volgares, nisi quod semel (v. 4) Β pro Β est, non dispositae στοιχηδόν. 1 Cf. n. 141[1]. 2 Cf. n. 141[3].

ἀ[ργ]υρίου | [ΔΔΔ τάλα]ντα, ἐπὶ Ὀρνι[χ]ίδα[3] | [ἄρχοντος ἐν] Δελφοῖς, β[ρυ]ταν|[ευόντων Μελαν]ώπου[4], Σω-----

3 Idem senator fuit archonte Autia (348/7 a. Chr.), testis vicibus functus videtur archonte Palaeo Euanthis f. (n. 142, 13; de aetate cf. ibid. not. 15). Quare hunc quoque titulum medio inter Aristonymi (341/40 a. Chr.) et Charixeni (non ante 335/4 a. Chr.) annos tempori vindicaverim. Ὀρνι-[ϑ]ίδα Paris. Scripturam dialecto accommodatam restitui ex n. 140, 52. 4 Senator recensetur n. 140, 158. 144, 2 archonte Damatrio (neque ante 334/3 neque post 323/2 a. Chr.).

144 Fragmentum tabulae marmoris leucophaei, in museo vici *Drachmani*. Ed. P. Paris Bull. de Hell. XI (1887) p. 330 n. 7. Ex Lollingii apographo W. Dittenberger I. G. Sept. III, 115 cum Addendis p. 211.

[----- ἄρχοντ|ος Δ]α[μ]α[τ]ρίου[1], βουλευ|όντων[2] Μελανώπου,
5 Δαμο|χάρεος, Κλέωνος, Αἰσχρι|ώνδα[3]. μάρτυρες· Πασίξε||νος
Ἀργεῖος[4]· Δελφῶν Γλ|αύκων, Λυσίδαμος[5], Μελά|νωπος, Ἀχαι-

Litterae Ionicae volgares optimae aetatis (ξῖ ter Ξ est, semel v. 4 Ξ), dispositae στοιχηδόν, sed ita ut v. 1 fin. unius litterae spatium vacuum sit, bis vero (PI v. 3 fin. ΛΙ v. 10) binae litterae singularum spatia teneant. 1 Supplevi. Loll. legit . . . ΛΙΑ . ΡΙΘΥ, Par. . . . . Α . ΡΤΟΥ. 2 Idem haec vox sibi vult ac n. 141, 4. 142, 7. 143, 4. 7 βρυτανευόντων. Cum per saecula tertium et alterum a. Chr. n. ubique βουλεύοντες appellentur, ex huius vocis usu collegi titulum 144 reliquis eiusdem generis paullo recentiorem esse. Qua in re etsi me verum vidisse aliis de causis nunc quoque persuasum habeo (cf. not. 3 coll. cum 141[1]. 142[5. 11. 13]. 143[3]), tamen illius quidem argumenti vis ea re labefactatur quod in rationum tabulis 140 iam inde ab Aristoxeno archonte (351/0 a. Chr.), quo hi tituli Elatenses ad unum omnes recentiores sunt (141[1]), βουλεύοντες (v. 4 sqq.) et βουλευταί (v. 19 sqq.) inveniuntur. 3 Cf. 140, 158 sqq.: ἁ βουλὰ ἀπέδωκε τοὶ περὶ Μελάνωπον, Κλέωνα Αἰνησιδάμου, Δαμοχάρη, Αἰσχριώνδαν Ἀγέλα κτλ. Sequuntur undecim alia senatorum nomina. Cum eosdem quattuor homines illic primum inter senatores locum tenere videamus, qui hic soli enumeratur, eundem annum esse luce clarius est; atqui illic nomen archontis quidem non legitur, sed voce ὕστερον (v. 157) tamen indicatur haec non ad proxime superiorem annum Charixeni spectare. Inter eum igitur et Plistonem qui proxime subsequitur (v. 162. 165. 167) inserendus Damatrius cuius annus neque prior quam 334/3 neque posterior quam 323/2 a. Chr. esse potest. 4 Πασίξενος, Ἀργεῖος, Par. Sed cum postea demum Δελφῶν scriptum sit, haec nullo modo possunt Delphorum nomina esse; at si peregrini sunt, ethnicum desideratur. Quare malo unius hominis Pasixeni genere Argivi designationem

μένης[6], Θηβα|γόρας[7], Ἐτυμώνδας[8]· Φωκέ|ων Κλεοφάνης, Σώσι-
10 κος, || Ἀλεξίμαχος, Κάλλιππος, | Ξενόφαντος, Διοσκορί|δας,
Δαμόξενος, Κλεόνι|κος.

agnoscere, etsi cur in hoc uno titulo testis neque Delphus neque Phocensis compareat obscurum est. 5 Lysidamus Agestrati (142[13]) f. senator est 140, 170 archonte Eucrito (inter a. 331/0 et 320/19 a. Chr.). 6 Achaemenes Damaei f. n. 140, 135 commemoratur inter homines qui a civitate electi erant ut una cum senatu rationes putarent Charixeno archonte (inter a. 335/4 et 324/3 a. Chr.), Achaemenem senatorem habes n. 140, 197 archonte Thoenione (inter 328/7 et 317/6 a. Chr.). 7 Cf. 142[7]. 8 Cf. 141[5].

145 Tabula marmoris Hymettii inventa Athenis in arce. Edd. C. Curtius Hermae IV p. 407. Koehler C. I. Att. II 116 (Syll.[1] 107. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 196 n. 114. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 112 n. 101).

[Ἐπὶ] Νικομάχου ἄρχο[ντος[1] ἐπὶ τῆς | Π]ανδιονίδος ἑβδόμης
[πρυτανεί|α]ς, ἐνάτηι καὶ εἰκοστῆι τῆς πρ[υτ]|ανείας, τῶν προέ-
5 δρων ἐπεψήφιζ[ε]||ν Ἀριστόμαχος ἐξ Οἴου, Ὀνήσιππο|[ς] Ἀραφή-
νιος ἐγραμμάτευεν· ἔδοξ|εν τῶι δήμωι· Ἱππόστρατος Ἐτε[α]ρ|χί-
δου Παλληνεὺς εἶπεν· εἶναι κ[α]|ὶ τοῖς Ἐλαιουσίοις[2] τὰ αὐτὰ
10 ἅπ[ερ] || ὁ δῆμος ἐψήφισται τοῖς Χερρ[ονη]|σίταις[3], τὸν δὲ στρα-
τηγὸν Χά[ρητα][4] | ἐπιμεληθῆναι αὐτῶν ἐν τῶι [τρόπ]|ωι τῶι
αὐτῶι, ὅπως ἂν ἔχοντ[ες Ἐλα]|ιούσιοι τὰ ἑαυτῶν ὀρθῶς κ[αὶ
15 δικ]||αίως οἰκῶσιν μετὰ Ἀθηναί[ων[5] ἐν Χ]|ερρονήσωι. καὶ καλέσαι
το[ὺς Ἐλα]|ιουσίους[6] ἐπὶ δεῖπνον[7] εἰς [τὸ πρυ]|τανεῖον εἰς αὔριον.

Litterae Ionicae volgares praeter Ξ, incisae στοιχηδόν. 1 Ol. 109, 4 (341/0 a. Chr.). 2 Elaeusiorum civitas cum 375 a. Chr. cum Atheniensibus foedus fecisset (80, 123), summa fide in eo perseveravit etiam eis temporibus, quibus reliqua Chersonesus fere tota ab eis defecerat (Dem. XXIII, 158). Non cleruchos Atheniensium, sed civitatem sociam Elaeusiorum nomine hic significari v. 15 docet. C. 3 Oppida nonnulla Chersonesi, quae coniunctam civitatem habuissent, hic et alibi Chersonesitarum nomine indicari probabiliter coniecit C. 4 Chareta Theophrasto demum archonte, sex fere mensibus post hoc plebiscitum, Byzantiis auxilio missum satis constat. At eum iam antea cum classe in illis regionibus versatum esse praeter hunc titulum tabula navalis (Boeckh Seeurk. p. 441. C. I. Att. II 808*c*, 81 sqq.) docet. C. 5 Cleruchi. C. 6 Legati Elaeusiorum. C. 7 Exspectaveris potius ἐπὶ ξένια. At videntur ab Elaeusiis legati missi esse homines qui iam antea honoris causa civitatem Atticam acceperant. Cf. 57, 14 cum not. 19.

146 Fragmenta duo tabulae lapidis Pentelici inventa Athenis in arce. *a* ed. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 3428. Exscripsit Velsen. Coniuncta ed. Koehler Bull. di corr. arch. 1866 p. 104 sqq. C. I. Att. II 117 (Syll.[1] 108. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 198 n. 116). Cf. quae de titulo disputavit E. Szanto Mittheilungen des arch. Instituts in Athen XIV (1889) p. 145 sqq.

a

[Ἐ]πὶ Θε[οφράστου[1] ἄρχο]ντο[ς· ἔδοξεν τῶι δήμωι· Κε]|κροπ[ὶς ἐπρυτάνευε]ν, ὀ(γ)δό[ηι[2] τῆς πρυτανείας· τ]|ῶν προέ[δρων ἐπ]ε-ψήφι(ζ)εν[3] Σ.....|.. ἐγραμμάτευεν Ἄσπετος [...
5 ..... ‖ Κα]λλικράτης Χαροπίδου [..... εἶπε· περ|ὶ ὧ]ν οἱ Τενέδιοι λέγουσι, [ἐπαινέσαι μὲν τὸν δ|ῆ]μον τῶν Τενεδίων ἀρε[τῆς ἕνεκεν καὶ εὐνοίας | τῆ]ς εἰς τὸν δῆμον τῶν Ἀ[θηναίων καὶ τοὺς συμμά|χο]υς, τῆς τε ἐν τῶι π[ρ]ό[σθεν χρό-
10 νωι.....‖....] βεβοηθήκασι[4] .....|.. ..... χρημα.....|..... εν-- ----

b

..... παρ..... | .....
15 ..ντες· ὅπ[ως δ' ἂν κομίσωνται Τε‖νέδιοι τὰ χρήμα]τα. ὅσ(α)[5] [.. ..... | ..... ἐ]πὶ Θεοφρά[στου ἄρχοντος ..... | .... τῶι δήμ]ωι[6] εἰς τὴμ βοή[θειαν..... | ... . ἅπ]αντα[7], δεδόχθαι [τῶι δήμωι..... | ..... τ]ὸν
20 μετὰ Θεόφρα[στον ἄρχοντα ..... ‖ τὴν σύντα]ξιν τὴν ἐψηφισμ[ένην[8] ..... | .....]ε καὶ εἰς τὴν ἐνκύκ[λιον[9] διοίκη-

---

Litterae Ionicae volgares dispositae στοιχηδόν. 1 Ol. 110, 1 (340/39 a. Chr.). 2 ΟΤΔΟ. 3 ΣΕΝ in lapide esse Koehleri testimonio constat. Sed videtur id ad lapicidae neglegentiam referendum esse, quia mos sollemnis imperfectum postulat. 4 Tenedii cum aliis rebus, tum praecipue pecunia adiuverant Athenienses in auxilio Byzantiis a Philippo obsessis ferendo. Quae obsessio cum ipso Theophrasti anno ab auctumno (340) usque ad ver (339 a. Chr.) facta sit (Schaefer Dem. II[2] p. 513 not. 2), apparet Cecropidis prytaniam, in quam hoc plebiscitum incidit, unam ex postremis eius anni fuisse. 5 ΟΣ/. 6 Supplevi. 7 Supplevi. τάλ]αντα Koehler. Sed cf. v. 24. 29. 8 Praeceptum hic fuisse videtur, ut syntaxis, quae in annum insequentem pendenda erat Tenediis, non penderetur, sed accepta referretur Tenediis ab Atheniensibus, et ea deducta summa pecuniae debitae minueretur. 9 Supplevit Koe. in C. I. Att., cum in Bull. arch. hic de Cycladibus insulis aliquid scriptum fuisse suspicatus esset.

σιν[10] . . . | . . .ἐν τ]ῶι ἐνιαυτῶι τῶι μετὰ [Θεόφραστον ἄρχο|ντα
κ]ομίζεσθαι αὐτοὺς εἰς τ. . . . . | . . . . ταῦτα ἕως ἂν
25 κομίσωντ[αι τὰ χρήματα πάντ||α. ἐν] δὲ τούτωι τῶι χρόνωι μὴ
ε[ἶναι εἰσπρᾶξαι μ|ήτ]ε στρατηγῶι μήτε ἄλλωι [μ]η[θενὶ μήτε
ἀργύρι|ο]ν μήτε ἄλλο μηθέν, μηδὲ τοῖς σ. . . . . | κατα-
⟨τα⟩τάξαι ἐν τῶι χρόνωι το[ύτωι, ἕως ἂν κομί]|σωνται Τενέδιοι
30 τὰ χρήματα ἅ[παντα ἃ κεχρήκα]||σιν[11], ὅ[πω]ς ἂν καὶ εἰς τὸν
λοιπὸν [χρόνον εἰδῶσιν] | οἵ τε σύμμαχοι καὶ ἄλλος ὅστ[ις ἂν
εὔνους ἦι τῶι] | δήμωι τῶι (Ἀ)θ(η)ναίων[12], ὅτι ὁ δῆ[μος ὁ Ἀθη-
ναίων ἐπι]|μελε[ῖ]ται δικαίως τοῖς πρ[άττουσιν τῶν συμμά]|χων
35 τὰ συμφέροντα τῶι δή[μωι τῶι Ἀθηναίων καὶ] || τοῖς συμμάχοις.
ἐπαιν[έσαι δὲ τὸν δῆμον τὸν Τε]|νεδί[ω]ν καὶ στεφανῶσ[αι αὐτὸν
χρυσῶι στεφάνω]|ι ἀπὸ χιλίων δραχ[μῶν ἀρετῆς ἕνεκα καὶ
εὐνοία]|ς τῆς [εἰ]ς τὸν δῆμ[ον τὸν Ἀθηναίων καὶ τοὺς συμμ]|άχους.
40 ἐπαι[νέσαι δὲ τὸν σύνεδρον[13] τῶν Τενεδίω]||ν Ἄρα[τ]ον, κ[αὶ στε-
φανῶσαι αὐτὸν θαλλοῦ στεφάν]|ωι. ἐπ[αι]νέ[σαι δὲ καὶ . . . . . .
. . . . . τοὺς σ]|υνέ[δρ]ο[υς[14] τῶν Τενεδίων . . . . . .
. . . . | . . .] ε---------

10 Supplevi. Praeterquam quod in annum insequentem tributum remittebatur, etiam praesens quaedam summa pecuniae numerata videtur, qua Tenedii, quorum aerarium exhaustum erat, sumptus sollemnes et necessarios rei publicae tolerarent. 11 Supplevi, dubitans sane. Cogitaveris etiam de ἀνηλώκα]σιν. 12 ΛΟΝΝΑΙΩΝ. 13 Sic, non ut quondam conieceram, πρύτανιν, supplendum esse docuit A. Wilhelm Hermae XXIV p. 136 usus tituli ad easdem res spectantis C. I. A. IV, 2 p. 42 n. 117*b* testimonio, ubi v. 6 est [τὸν σύ]νεδρον αὐτῶν Ἄ[ρατον] (nomen v. 2 integrum exstat). 14 Cf. n. 91[16], 109[5]. Primum Aratus, cuius praecipuae in hoc negotio partes fuisse videntur, singillatim collaudatur, deinde reliqui synedri coniunctim. Szantonis opinio, hic ut in altero illo decreto honorario (cf. not. 13) Aratri fratres commemoratos fuisse, cum reliquiis versus 42 pugnare videtur.

147 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis in arce. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 1309 (Rangabé Ant. Hell. 2280. Meier Comm. epigr. II p. 98). Velsen Monatsber. der. Ak. zu Berlin 1856 p. 115 sqq. (Koehler C. I. Att. II 121. Syll.[1] 109. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 200 n. 118. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 112 n. 102).

Litterae volgares dispositae στοιχηδόν.

[Ἐπὶ Χαιρών](δ)ο[υ][1] ἄρχο[ντος ἐπὶ τῆς Πανδιονίδος δ]ε[κ]ά|[της πρυτα]νείας, ἧι Φ[ίλιππος Ἀντιφ[2]. . . . . | ἐγρ]α[μμά]-τευεν, Θαργηλ[ιῶνος δευτέραι φθίνοντος, ἕ|κτη]ι[3] [τῆ]ς πρυτα-
5 νείας· τ[ῶν προέδρων ἐ]πεψή[φ]ιζεν . . . ‖ . . . . . Ἐρχιεύς· ἔδοξεν τ[ῶ]ι [δήμωι, Ἡγή]σι(π)πος[4] [Ἡγησίο|υ Σουνι]εὺς[5] εἶπεν· περὶ ὧν οἱ Ἀ[καρνᾶν]ες λέγου[σιν Φο|ρμί]ων[6] καὶ Καρφίνας οἱ (ν)έ[ο]ν[7] ἐλ[θόντ]ες, δεδόχθαι [τῶι | δήμ]ωι, ἐπειδὴ Φορμίων καὶ Καρ[φί]-νας, ὄντες πατρό[θε|ν φίλ]οι τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων, διαφυ-
10 λάττουσιν [τὴ‖ν εὔ]νοια(ν)[8] ἣν οἱ πρόγονοι αὐτοῖς παρέδοσαν πρὸς [τὸ|ν δ]ῆμον τὸν Ἀθηναίων, καὶ νυνὶ βοηθήσαντ[ες[9] μ]ετὰ δ[υ|νάμ]εως συνκατετάττοντο μετὰ Ἀθηναίω[ν καθ]ότι ὁ [σ|τρ]ατηγὸς παραγγέ[λλ]οι, ἐπαινέσαι αὐτο[ὺς ἀρε]τῆς [ἕ|νεκα] καὶ στεφανῶσαι
15 ἑκάτερον αὐτῶν χρυσῶι στεφ[ά‖νω]ι· [ἐπ]ειδὴ δὲ Φορ[μ]ίωνα τὸν Φορμίωνος καὶ Καρ[φ]ίν[α | πάππο]ν ἐποιήσατο Ἀθηναῖον ὁ δῆ-μος ὁ Ἀθηναίων κ[α|ὶ τ]ο[ὺς] ἐκείνου ἐ[κγό]νους, καὶ τὸ ψήφισμα κα(θ)'[10] ὃ ἡ [π]οίη|[σι]ς ἐγέν(ετ)ο[11] ἀναγ[έγρ](α)πται[12] ἐν ἀκροπό-λει, εἶ[ναι] Φορ|[μ]ίων[ι καὶ] Καρφί[ναι] καὶ τοῖς ἐκγόνοις αὐτῶν
20 κυρία‖[ν τὴ]ν [δωρει]άν, ἣν [ἔδωκ]εν ὁ δῆ[μ]ος Φορμίωνι τῶι

---

1 \Οι. Chaerondae (Ol. 110, 3. 338/7 a. Chr.) nomen reposuit Velsen, id quod postea alio eiusdem anni titulo invento (v. not. 2) scribae nomine consentiente luculentissime comprobatum est. 2 Supplevit Koehler ex C. I. Att. II 122, ubi cum exstet ..ώνδου ἄρχοντος, de Chaerondae nomine nihil dubii relinquitur. 3 Mensis et prytaniae diei numerum supplevit A. Reusch de diebus contionum ordinariarum apud Athenienses, Argent. 1880, p. 8. Illo die contionem fuisse refert Aesch. III, 27. Annus communis fuit; si sex priores prytaniae tricenorum quinorum, quattuor posteriores tricenorum senorum dierum fuerunt, uterque numerus recte in diem 324 anni convenit. Aristoteles sane (Ἀθ. πολ. 43, 2) vice versa quattuor priores prytanias singulis diebus longiores fuisse refert, sed eam legem non semper observatam esse apparet. Cf. n. 152[2]. 161[4]. 4 ΣΙΠΡΟΣ. Supplevi. 5 Patris nomen supplevi ex n. 530, 186. Pagus etiam aliunde notus est. Cf. 110[1]. 6 Hoc nomen cum iam avum huius Phormionis gessisse ex v. 15 videamus, magnam veri speciem habet Meieri coniectura (p. 102), cum Phormio Asopii f. Atheniensis summa apud Acarnanas gratia atque auctoritate floreret (Thuc. III, 7, 1), nobilem aliquem Acarnana eius familiaritate usum filio id nomen dedisse. 7 ΙΙΕ.Ν. 8 ΝΟΙΑΙ. 9 Ad pugnam Chaeronensem haec referenda esse vidit Velsen. Quod de Acarnanibus apud scriptores nihil traditur, non mirum; neque enim civitas publico consilio milites misisse, sed fautores Atheniensium sua sponte eis auxilio venisse videntur. Quare cum Acarnanes in Philippi fidem se traderent, illi domo eiecti sunt (v. 24. Cf. Schaefer Dem. III[2] p. 50). 10 ΚΑΟ. 11 ΕΓΕΝΓΙΟ. 12 ΛΓΤΑΙ.

πάππω|ι [α]ὐ[τ]ῶ[ν]. [ἑλ]έ[σθα]ι (δὲ)[13] [α]ὐτοὺ[ς] φυλὴ[ν] καὶ δῆμον καὶ φρα|[τρίαν ὧν ἂ]ν βο[ύλωντα]ι εἶναι[14]. ἐπαινέσαι δὲ καὶ τοὺς | [ἄλλ]ο[υς Ἀκα]ρ[νᾶνας τ]οὺς βο.ηθήσαντας[15] μετὰ Φορμίω|[νος
25 κ]α[ὶ Κα]ρφ[ίνα, καὶ] εἶνα[ι] αὐ[τ]οῖς, ἕως ἂν κατέλθωσι||[ν, ἔγκτη-σιν ὧν ἂν] ο[ἰκι]ῶν βούλωνται οἰκοῦσιν Ἀθήνη|[σιν ἀτελέσιν με-τοι]κ[ί]ου· κα[ὶ] διδόναι αὐτοὺς δίκα[ς | καὶ λαμβάνειν καθά-π]ερ[16] Ἀθηναῖο[ι]. καὶ τὰς εἰσφοράς, | [ὁπόσαι ἂν] γ[ίγ]ν[ωνται[17], μ]ετὰ Ἀθηναίων εἰσφέρειν· καὶ | [ἐπιμελεῖσθα]ι [α]ὐ[τῶν τὴ]ν βου-
30 λ[ὴν] τὴν ἀεὶ βουλεύουσ||[αν κ]αὶ το[ὺ]ς στρατηγο[ὺς] οἳ ἂ[ν] ἀεὶ στρατηγῶσιν, ὅπως | [ἂν μὴ ἀδικῶν]ται. [ἀναγρά]ψ[α]ι [δ]ὲ τόδε τὸ ψήφισμα ἐν στ[ήλη]ι λιθ[ίνη]ι τὸ[ν γραμμ]ατέ[α] τ[ῆ]ς βουλῆς καὶ στῆσαι | [ἐν ἀ]κροπό[λε]ι. ἀναγ[ράψ]αι δὲ κ[α]ὶ τὰ ὀνόματα τῶν
35 Ἀκαρ|[νάν]ων εἰς τὴν αὐτ[ὴν στή]λην, ὑπογράψαντα τὰς πόλει||[ς τῆ]ς Ἀκαρναν[ίας, ἧς εἷς ἕ]κ[ασ]τός ἐστιν· εἰς δὲ τὴν ἀνα[γρα]-φ[ὴ]ν τῆς στήλης δοῦναι] τὸν ταμίαν τοῦ δήμου τῶι | [γραμματεῖ] τ[ῆς βουλῆς τ]ρ[ιάκ]οντα [δ]ραχμὰς ἐκ [τ]ῶν κατ|[ὰ ψηφίσματα ἀναλισκομένων] τ[ῶι δή]μ[ωι].

in corona:	in corona:
Φορμίωνα	Καρφίναν
40 ὁ δῆ[μ]ο[ς]	ὁ δῆμος

13 ^ \. 14 Avus Phormio cum civitatem nactus esset, non videtur Athenas venisse ideoque facultate tribus, pagi, phratriae eligendae non usus esse. Nam aliter Phormio minor et Carphinas haec omnia iam habuissent avita. 15 ΒΟ///ΗΘΗ<ΑΝΤΑΣ. Fortasse βοιηθήσαντας scriptum erat ex more pravo sed satis frequenti illius aetatis (K. Meisterhans Grammatik der attischen Inschriften ed. 2 p. 45 not. 393 sqq.), quod deinde littera erasa emendatum est. 16 Supplevit J. G. Schubert, de proxenia Attica, Lipsiae 1884, p. 55. 17 Supplevit Velsen.

---

148 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis in arce. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 1043. 1049 (Rangabé Ant. Hell. 413). Velsen Mus. Rhen. XI p. 598. Koehler C. I. Att. II 124 (Syll.[1] 110. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 113 n. 103).

[Θ]εο[ί]. | [Ἐπ]ὶ Φρυνίχου ἄρχοντος[1] [ἐπὶ τῆς Πα|νδ]ιονίδος δε-
5 κάτης πρυ[τανείας, ἧ|ι Χ]αιρ[έσ]τρατος Ἀ[μει]νίο[υ Ἀχαρνε||ὺ]ς

Litterae Ionicae volgares στοιχηδὸν dispositae praeter v. 1. 1 Ol. 110, 4 (337/6 a. Chr.).

[ἐγραμμ]άτευεν, τῶν προέ[δρων ἐπ|ε]ψ[ήφιζεν Ἀ]ντιφάνης Εὐων[υ-
μεύς· | Δ]η[μάδης Δημέ]ου Παιανιεὺ[ς[2] εἶπεν· | ἀγα]θ[ῆι τ]ύχ[ηι
τ]οῦ δήμου το[ῦ Ἀθηνα|ίων, δεδ]ό[χθ]αι τῶι δήμωι, [ἐ]π[ειδὴ . . ‖
10 . . . . .]σ. . . . . δρο. . ν[3] [. . . . . | πρ]ὸ[ς τὸν] δῆμον [τ]ὸν
(Ἀθ)ην[α]ί[ων[4] . . . .|. καὶ] ἐπιμελεῖται Ἀθηναί[ων τῶν ἀ|φικ-
ν]ο[υμ]ένων ὡς Φίλιππον, [πράττων | ἀγα](θ)ὸν[5] ὅ[τ]ι (δ)[ύνατ](α)ι
15 (Ἀ)θην[αίοις[6] π‖αρὰ Φ]ιλίππου, ε[ἴνα]ι πρόξε[νον καὶ | εὐ]ε[ρ]γ[έ]-
την τ[ο]ῦ [δήμ]ου τοῦ Ἀ[θηναίω|ν αὐ]τὸν καὶ ἐκγόνους αὐτο[ῦ.
καὶ ἐπ|ιμε]λ[ε]ῖ[σ]θαι α[ὐ]τοῦ τὴμ βου[λὴν καὶ | τοὺ]ς στρατη-
20 γούς, ὅτου ἂν δ[έηται. ἀ‖να]γ[ρ](ά)ψαι (δ)ὲ[7] τὴν προξεν[ίαν εἰς
στ|ήλην] λιθίνην καὶ στῆσαι [τὸν γραμ|ματέ]α [τ]ὸν κ(α)[τ](ὰ)[8]
πρυτανεί[αν ἐν ἀκρ|οπόλ]ει. εἰς [δ]ὲ τὴν ἀναγρ[αφὴν τῆς σ|τή]λης
25 [δό]τω ὁ ταμίας τρι(ά)[κοντα[9] δρ‖αχμ]ά[ς] κα(τὰ)[10] τόν νόμον.

---

2 Orator nobilissimus, qui anno proxime superiore pacem cum Philippo fecerat. 3 ΔΡΟΙ.Ν Koehler. ΣΑΝΔΡΟΝ.Ν Velsen, cuius restitutio (Σῶσο]ς Ἀνδρο[μέ]ν[ους) cur ferri nequeat exposuit K. 4 ΛΟΗΝ.Ι. 5 ΟΟΝ. 6 Λι...ΛΙΛΘΗΝ. 7 Γ.ΛΥΑΙΛΕ. 8 ΚΛ.Λ. 9 ΤΡΙΛ. 10 ΚΑΙΛ.

---

149 Pila marmoris Hymettii undique mutila, eruta in arce Athenarum. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 3554. Accuratius Koehler C. I. Att. II, 160. Supplevit A. Wilhelm Arch.-epigr. Mitth. aus Oesterreich XVII (1894) p. 35 n. 1.

-------ις α. . . . . | . . . . . εμμεν. . .
. . | . . . . . .νον .αστ[. . . . | . . . . . .

Litterae volgares dispositae στοιχηδόν. A dextra alia pagina sive columna fuit, cuius quattuordecim versuum initia extant adeo exigua ut nihil intellegi aut restitui possit. Idem pactum hoc iureiurando confirmari de quo habita esset oratio inter Demostheneas septima decima (περὶ τῶν πρὸς Ἀλέξανδρον συνθηκῶν) felici acumine perspexit K. (cf. not. 4). Sed non recte eundem hanc tabulam ad illud foedus rettulisse, quod Alexander per initia imperii (336 a. Chr.) Corinthi cum omnibus Graecis fecit, versu 11 suppleto docuit W. Immo illo pacto instaurabantur modo ab Alexandro quae anno ante (337 a. Chr.) inter ipsius patrem et Graecos Corinthi congregatos convenerant. Cf. Arrian. I, 1, 2 ἐνταῦθα ξυναγαγόντα τοὺς Ἕλληνας ὅσοι ἐντὸς Πελοποννήσου (ἐντὸς Πυλῶν coni. B. Niese Gesch. der gr. u. maked. Staaten I p. 53 not. 4) ἦσαν αἰτεῖν παρ' αὐτῶν τὴν ἡγεμονίαν τῆς ἐπὶ τοὺς Πέρσας στρατείας, ἥντινα Φιλίππῳ ἤδη ἔδοσαν· καὶ αἰτήσαντα λαβεῖν παρ' ἑκάστων πλὴν Λακεδαιμονίων.

5 . . . . . οὐδ]ὲ ὅπλ[α] ἐ[π]οί[σω ἐ‖πὶ πημονῆι ἐπ' οὐδένα τῶν] ἐμμε[ν]όντ[ω]ν ἐν τ|[ῆι εἰρήνηι οὔτε κατὰ γῆν] οὔτε κατὰ [θ]άλασ|[σαν· οὐδὲ πόλιν οὐδὲ φρού]ριον[1] καταλήψομ|[αι οὔτε λιμένα ἐπὶ πολέ]μωι οὐθενὸς τῶν τ|[ῆς εἰρήνης κοινωνούντ]ων
10 τέχν[η]ι οὐδεμι‖[ᾶι οὐδὲ μηχανῆι. οὐδὲ τ]ὴν βασιλε[ί]α[ν τὴν] Φ|[ιλίππου καὶ τῶν ἐκγόν]ων[2] καταλύσ[ω] ὁ[δ]ὲ[3] [τὰ|ς πολιτείας τὰς οὔσας] παρ' ἑκάστοις ὅτε [τ|οὺς ὅρκους τοὺς περὶ τῆ]ς εἰρήν[ης ὤ]μνυον[4]. | [οὐδὲ ποιήσω οὐθὲν ἐναν]τίον ταῖσδε ταῖς ‖
15 [σπονδαῖς οὔτ' ἐγὼ οὔτ' ἄλλ]ωι ἐπιτ[ρ]έψω εἰς | [τὸ δυνατόν, ἀλλ' ἐὰν τίς τι] παρασπον[δῆι π]ε|[ρὶ τὰς συνθήκας, βοηθήσω] καθότι ἂν πα[ρ]α(γ)|[γέλληι[5] ἀεὶ τῶι δεομένωι] καὶ πολεμ[ή]σω τῶ|[ι τὴν
20 κοινὴν εἰρήνην παρα]βαίν[ο]ν[τι κ]αθότι ‖ [ἂν . . . . . .] τωι [κ]αὶ ὁ ἡγε[μὼ|ν κελεύηι . . . . . κα]τ[α-λ]εί̣ψω τε. . | . . . . . .κ ----------

1 ΩΡΙΟΝ Pitt., ΡΙΟΝ Koehl. [οὔτε πόλισμα οὔτε χω]ρίον W., monens sane si Pitt. lectio neglegeretur etiam [οὔτε πόλιν οὔτε φρού]ριον legi posse. Hoc praetuli cum quia Pittakis auctoritas exigua est, tum quia in omnibus quae W. congessit exemplis ubique πόλις, nusquam πόλισμα scriptum est, cum et χωρίον (C. I. G. 3137, 67) et φρούριον (Dem. XIX, 264) inveniantur. 2 Supplevit W. provocans ad n. 90, 10 (Dem. XIX, 48. 54) aliaque exempla quae congessit P. Graetzel Diss. Hal. VII p. 32. 3 Cf. n. 86[18]. 4 Dem. XVII, 10 ἔστι γὰρ γεγραμμένον ἐάν τινες τὰς πολιτείας τὰς παρ' ἑκάστοις οὔσας ὅτε τοὺς ὅρκους τοὺς περὶ τῆς εἰρήνης ὤμνυσαν καταλύωσι, πολεμίους εἶναι πᾶσι τοῖς τῆς εἰρήνης μετέχουσιν contulit Koehler. 5 ⌉Λ. ΑΓ. Emendavit K.

---

150 Tabula lapidis calcarii albi subcaerulei, imposita mensae sacrae in ecclesiola diruta S. Georgii quae est in vico Βερβερᾶτον insulae Chii. Ed. G. Zolotas Ἀθηνᾶ V (1893) p. 7 sqq. (B. Haussoullier Revue de philologie XVII (1893) p. 188 sqq. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 39 n. 33).

[Ἐπ]ὶ Δεισιθέο[υ] πρυτάνεος παρὰ βασιλέως Ἀλ[εξάνδρ]ου Χίω[ν τῶι] | δή[μ]ωι[1]·

Litterae Ionicae volgares. 1 Cum Alexander Persas ad flumen Granicum fugaret (334 a. Chr.), Chii ut plerique Graeci oram occidentalem Asiae et vicinas insulas incolentes paucorum imperio utebantur, quod paullo post cum ipsa Persarum dominatione illic ut alibi (Arrian. Anab. I, 18, 2) eversum esse constat. At vere anni 333 a. Chr. Memnon urbem regi Persarum recuperavit (Diodor. XVII, 29, 2. Arrian. II, 1, 1) et illo defuncto Pharnabazus aliquantisper

τοὺς φυγάδας τοὺς ἐκ Χίου κατιέναι πάντας[2], πολίτεομα[3] δὲ [εἶ]|ναι ἐν Χίωι δῆμον[4]. αἱρεθῆναι δὲ νομογράφους, οἵτινες γρά||-
5 ψουσι καὶ διορθώσουσι τοὺς νόμους, ὅπως μηδὲν ἐναντί|ον ἦι τῆ δημοκρατίαι μηδὲ τῆι τῶν φυγάδων καθόδωι· τὰ δὲ δι|ορθωθέντα ἢ γραφέντα ἐπαναφέρεσθαι πρὸς Ἀλέξανδρον. | παρέχειν δὲ Χίους τριήρεις εἴκοσι πεπληρωμένας τοῖς αὐ|τῶν τέλεσιν,
10 ταότας δὲ πλεῖν μέχρι ἂν καὶ τὸ ἄλλο ναοτι||κὸν τὸ τῶν Ἑλλή-νων μεθ' ἡμῶν συμπλῆ[5]. τῶν δὲ προδόντων | τοῖς βαρβάροις τὴν πόλιν[6] ὅσοι μὲν ἂν προεξέλθωσιν, φεόγειν | αὐτοὺς ἐξ ἁπασῶν τῶν πόλεων τῶν τῆς εἰρήνης κοινωνου|σῶν καὶ εἶναι ἀγωγίμους κατὰ τὸ δόγμα τῶν Ἑλλήνων· ὅσο[ι] | δ' ἂν ἐγκαταλ(η)φθῶσιν[7],
15 ἐπανάγεσθαι καὶ κρίνεσθαι ἐν τῶι τῶν Ἑλ||[λ]ήνων συνεδρίωι[8].

---

defendit (Arrian. II, 13, 5); sed eo temporis spatio, quod medium erat inter pugnam ad Issum commissam (mense Novembri 333 a. Chr.), et Tyrum captam (m. Augusto 332 a. Chr.), vere 333 a. Chr. ut quidem videtur, acerrimo discidio inter Apollonidem optimatium principem et mercennarios regis orto, urbs Macedonibus dedita est a popularium factione (Arrian. III, 2, 3. 4). Ad hoc tempus edictum regis spectare manifestum est; neque vero post receptam urbem scriptum esse ea quae de Persarum fautoribus praecipiuntur (not. 6) arguunt. Immo ad praefectum exercitus qui Chium obsidebat hieme 333/2 aut vere 332 a. Chr. misisse videtur rex has litteras, ut urbe capta statim promulgarentur. Z. 2 Praecipue popularium partium homines qui superiore anno a Persis solum vertere coacti erant. 3 Cf. 107[2]. 4 Cf. Arrian. I, 18, 2 καὶ τὰς μὲν ὀλιγαρχίας πανταχοῦ καταλύειν ἐκέλευσε, δημοκρατίας δέ τε ἐγκαθιστάναι καὶ τοὺς νόμους τοὺς σφῶν ἑκάστοις ἀποδοῦναι καὶ τοὺς φόρους ἀνεῖναι ὅσους τοῖς βαρβάροις ἀπέφερον. 5 De iota omisso cf. 65[1]. Contractionem non inauditam esse monuit Z., afferens coniunctivos δεῖ (n. 177, 7) sive δῆι (n. 540, 63. Arist. Ran. 265. Plut. 216) et ἐγχῇς (Ar. Vesp. 616) et participium ἀναξῶν C. I. Att. II, 167, 72. Quod nullum exstat in verbo πλεῖν aliud exemplum eius usus, ad merum casum referendum videtur. 6 Optimates qui anno superiore Persas in recuperanda insula adiuverant. Hos captos et ad Alexandrum in Aegyptum adductos narrat Arrianus III, 2, 5 καὶ τοὺς μὲν λῃστὰς πάντας αὐτοῦ κατακοπῆναι πρὸς σφῶν, Ἀριστόνικον δὲ (Methymnaeorum tyrannum qui forte Chii captus erat) ἦγε παρ' Ἀλέξανδρον (Hegelochus classis regiae praefectus) καὶ Ἀπολλωνίδην τὸν Χῖον καὶ Φησῖνον καὶ Μεγαρέα καὶ τοὺς ἄλλους ὅσοι τῆς τε ἀποστάσεως τῆς Χίων ξυνεπελάβοντο καὶ ἐν τῷ τότε τὰ πράγματα τῆς νήσου βίᾳ εἶχον. Ceterum cum hic etiamtum incertum sit, quinam in potestatem Macedonum venturi, qui elapsuri sint, apparet non post urbem captam demum haec scripta esse (v. supra). 7 ΛΕΙΦΟΩΣΙΝ lapis, em. Z. coll. Arrian. III, 2, 4 ἁλῶναι δὲ αὐτόθι (i. e. ἐν Χίῳ) καὶ Φαρνάβαζον ἐγκαταληφθέντα. Etsi προεξελθόντες et ἐγκαταλειφθέντες (i. e. qui remanserunt) per se non inepte inter se opponuntur, tamen huic quidem rerum condicioni longe accommodatius est alterum verbum. 8 Commune Graecorum

ἐάν δέ τι ἀντιλέγηται τοῖς κατεληλυ|[θ]όσιν καὶ τοῖς ἐν τῆι πόλει, κρίνεσθαι περὶ τούτο[9] αὐτοὺς πα|[ρ'] ἡμῖν. μέχρι ἂν διαλλαγῶσι Χῖοι, φυλακὴν εἶναι παρ' αὐτοῖς πα|[ρ'] Ἀλε[ξ]άνδρου τοῦ βασιλέως[10], ὅση ἂν ἱκανὴ ἦι· τρέφειν δὲ | ταύτην Χίους.

concilium a Philippo institutum, ab Alexandro conservatum, quod in Isthmo congregabatur (cf. n. 149). 9 Sic Blass, τοῦτο Z. 10 Vere anni 331 a. Chr. Chios legationem ad Alexandrum misisse quae de praesidio quereretur Curtius IV, 8, 12 narrat; eorum preces non irritas fuisse ex Arriani narratione colligas, qui coniunctim de multarum civitatum legationibus verba faciens addit οὐκ ἔστιν ὅντινα ἀτυχήσαντα ὧν ἐδεῖτο ἀπέπεμψεν (III, 5, 1).

151 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis in arce. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 3453. Velsen Arch. Anzeiger 1859 p. 70*. Koehler C. I. Att. II 176 (Syll.[1] 111. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 219 n. 128. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 118 n. 109).

[Εὐδήμ]ου Πλαται[έως].

['Επὶ Ἀριστ]οφῶντος[1] ἄρχοντ[ος | ἐπὶ τῆς] Λεωντίδος ἐνάτη[ς]
5 (π)[ρ|υτανεία]ς[2], ἦι Ἀντίδωρος Ἀν[τ]ί[νου ‖ Παιανι]εὺς[3] ἐγραμμάτευεν: έ[ν|δεκάτ]ηι[4] Θαργηλιῶνος, ἐνάτη[ι | καὶ δε]κάτηι* τῆς πρυτανείας· | [τῶν πρ]οέδρων ἐπεψήφιζεν Ἀν|[τιφάνης][5] Εὐωνυ-
10 μεύς· ἔδοξεν τ[ῶι ‖ δήμωι]· Λυκοῦργος Λυκόφρονος | [Βουτά]δης[6] εἶπεν· ἐπειδὴ | [Εὔδημ]ος πρότερόν τε ἐπ[ηγγε]ί[λατο τ]ῶι δήμωι ἐπιδώσει[ν εἰ]ς | [τὸν π]όλεμον[7] εἴ τ[ι] δέ[οι]το [XXX]X ‖

Titulus exaratus litteris volgaribus, στοιχηδὸν praeter v. 1 qui maiores litteras habet. 1 Ol. 112, 3 (330/29 a. Chr.). 2 Γ. 3 Patris et pagi nomen supplevit V. ex C. I. Att. II 177. 4 Supplevi. Ex C. I. Att. II 177 apparet, Thargelionis diem quartum decimum fuisse prytaniae nonae trigesimum alterum. Quare hoc decretum, quod undevigesimo prytaniae die factum scribitur, ipsi primo mensis diei tribuerunt homines docti. At eius diei significatio nullo modo cum reliquiis servatis conciliari potest, cum ἑνδεκάτηι lacunam accurate expleat. Accedit quod plane inusitatus contionis dies est primus, frequentissimus vero undecimus mensis cuiusque (cf. A. Reusch, de diebus contionum ordinariarum apud Athenienses. Argentorati 1880, p. 106—109). Quare in die prytaniae significando sumpsi levi errore ἐνάτηι καὶ δεκάτηι pro ἐνάτηι καὶ εἰκοστῆι scriptum esse. 5 Collato n. 148, 6 suppl. V., qui duas superstites litteras AN legit; K. nihil iam nisi ΛΙΙ agnoscit. 6 Orator clarissimus. 7 Cum promissa, non soluta dicantur

15 [δ]ραχμάς, καὶ νῦν [ἐπ]ι[δέδ]ω[κεν] | εἰς τὴν ποίησιν τοῦ σταδ[ί]ου | καὶ τοῦ θεάτρου τοῦ Παναθη[ναϊ]|κοῦ[8] χίλια ζεύγη, καὶ τ(α)ῦτα[9] |
20 πέπομφεν ἅπαντα π[ρὸ Π]αναθη||ναίων[10] καθὰ ὑπέσ[χετο· δ]εδόχ-θ[αι] | τῶι δήμωι, ἐπαι[νέσαι Ε]ὔδημ[ον | Φι]λούργου Πλατ[αιέα] κ(α)ὶ[11] σ[τε]|φανῶσαι αὐτὸ[ν θαλ]λῶ στεφ[άνωι] | εὐνοίας ἕνεκα
25 τῆς εἰς τὸν || δῆμον τὸν Ἀθηναίων· καὶ εἶν[αι] | αὐτὸν ἐν τοῖς εὐεργέταις το[ῦ] | δήμου τοῦ Ἀθηναίων [α]ὐτὸν κα[ὶ] | ἐκγόνους·
30 καὶ ε[ἶναι α]ὐτῶι | ἔνκτησιν γῆς κ(α)ὶ[12] ο[ἰ]κ[ί]ας, καὶ || στρατεύεσθαι αὐτὸν τὰς | στρατιὰς[13] καὶ τὰς εἰσφορὰς | εἰσφέρειν μετὰ Ἀθη-ναίων. | ἀναγράψαι [δ]ὲ τόδε τὸ ψήφισμα | τὸν γραμματέα τῆς
35 βουλῆς καὶ || στῆσαι ἐν ἀκρ[ο]πόλει. εἰ[ς] δ[ὲ] τ[ὴν] | ἀναγραφὴν τῆς στήλη[ς δοῦ]να[ι] | τὸν ταμίαν τοῦ δήμ[ου ----] | δραχμὰς
40 ἐκ τῶν εἰς τὰ κ[ατὰ ψη]|φίσματα ἀναλισκομέ[νων τῶι] || δήμωι.

---

quattuor milia drachmarum, apparet belli periculum imminens potius quam bellum re vera ab Atheniensibus gestum indicari. Quod commodissime ad res vere et aestate 330 a. Chr. gestas (Schaefer Dem. III[2] p. 200 sqq.) refertur. 8 Etsi theatri Panathenaici nomen docte et acute defendere studet E. Hiller Hermae VII p. 400, tamen longe verisimillimum est, quod coniecit C. Curtius Philol. XXIV p. 273, errore lapicidae verborum ordinem turbatum, cum incidi deberet τοῦ σταδίου τοῦ Παναθηναϊκοῦ καὶ τοῦ θεάτρου. Cf. 20, 29 cum not. 8. 9 ΤΛΥΤΑ. 10 Panathenaea magna anni 112, 3. 11 ΚΛΙ. 12 ΚΛΙ. 13 Iure στρατ(ε)ίας, ut legitur sane n. 152, 21, emendare noluit Koehler. Cf. Arist. Eq. 587. Vesp. 354. 557. Lys. 592. Thesm. 828.

---

152 Stela marmoris Pentelici inventa in arce Athenarum. Ed. Koehler Mitth. des arch. Inst. in Athen VIII (1883) p. 211 (C. I. A. IV, 2 p. 52 n. 179*b*. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 119 n. 110). Cf. quae de titulo disputavit U. v. Wilamowitz-Möllendorff Commentariolum grammaticum IV p. 24.

Litterae Ionicae volgares dispositae στοιχηδόν. Ex more omnium decretorum honorariorum Heraclidis Salaminii primum locum in lapide tenet recentissimum (*II B*), quippe quod reliquis incidendis ansam dederit (v. 22 sq.). Atqui etsi quinque sunt decreta (*I A I B I C II A II B*) tamen bis modo de Heraclidis rebus senatum populumque Atheniensium consultasse apparet. Atque de antiquioribus quidem rogationibus (I), quorum praescripta praeter eius qui ad populum tulit nomen omissa sunt, id modo definiri licet eas Aristophontis quidem archontis anno (Ol. 112, 3. 330/29 a. Chr.) recentiores esse — nam si etiamtum eodem anno rogatum esset non in ipso plebisciti *IC* tenore diceretur τῶν καταπλευσάντων ἐμπόρων ἐπ' Ἀριστοφῶντος ἄρχοντος — Euthycriti

II B Θεο[ί.] | Ἐπ' Ἀντικλ[έ]ους ἄρχοντος[1], ἐπὶ τῆς Αἰγεῖδος πέμπτ|ης πρυτανείας, ἧι Ἀντιφῶν Κοροίβου Ἐλευσί(νιος) ἐγρα|μμάτευεν, 5 ἑνδεκάτηι[2], τετάρτηι καὶ τριακοστῆι τῆς πρυταν‖είας· τῶμ προέδρων ἐπεψήφιζεν Φίλυλλος Ἐλευσί(νιος)· | Δημοσθένης Δημοκλέους Λαμπτρεὺς εἶπεν· ἐπειδ|ὴ Ἡρακλείδης Σαλαμίνιος[3] διατελεῖ φιλοτιμούμ|ενος πρὸς τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων καὶ ποιῶν ὅτι δ|ύναται ἀγαθόν, [κ]αὶ πρότερόν τε ἐπέδωκεν ἐν τῆι 10 σ‖πανοσιτίαι[4] : XXX : μεδίμνους πυρῶν : Π : δράχμου|ς[5] πρῶτος τῶν καταπλευσάντων ἐνπόρων· καὶ πάλιν, | ὅτε αἱ ἐπιδόσεις

---

vero magistratu (Ol. 113, 1. 328/7 a. Chr.) certe non posteriora, siquidem alterum beneficium quod ab Heraclide in Athenienses eo archonte collatum discimus ex recentioribus decretis (*II A* v. 71. *II B* v. 11 sqq.) hic non commemoratur. Aut igitur Cephisophontis anno (Ol. 112, 4. 329/8 a. Chr.) aut per priorem ipsius Euthycriti magistratus partem a Telemacho ad populum (*I A. I C*) et a Cephisodoto ad senatum (*I B*) latum est. Cum ei qui senator non esset, in senatu verba facere non liceret, Telemachus primum in comitiis rogavit, ut senatus probuleuma de Heraclide faceret (*I A*), quod deinde factum est rogante Cephisodoto senatore (*I B*), sed cum ei annexum esset illud de aliis praemiis quae a populo impetrare liceret Heraclidi (v. 63 sqq.), Telemachus cum ad comitia ferretur laudibus a senatu decretis adiecit rogationem de legato ad Dionysium Heracleam mittendo (v. 37 sqq.). Quae causa fuit, cur probuleuma et decretum populi (*I C*) separatim inciderentur. Plane gemina ratio intercedit inter recentiora decreta quae Anticle archonte mense intercalari (fere m. Februario 324 a. Chr.) facta sunt. Nam *II A* (v. 67—80) probuleuma esse, *II B* (v. 1—28) plebiscitum recte indicat K. Hic tamen propterea duo modo decreta incidenda erant, quia Phyleus illo anno senator erat, ut non opus esset rem a comitiis ad senatum reici et probuleuma postulari. 1 Ol. 113, 4. 325/4 a. Chr. 2 Nomen mensis omissum est, sed cum in anno communi numeri inter se conciliari nequeant, si intercalarem fuisse annum et Ποσιδεῶνος δευτέρου excidisse sumemus, diem anni civilis centesimum duodeoctogesimum esse intellegemus, dummodo ex quattuor primis prytaniis duas tricenorum octonorum duas tricenorum novenorum dierum fuisse statuamus, sane contra Aristotelis (Ἀθ. πολ. 43, 2) regulam. K. Cf. 147[3]. 161[4]. 3 Ex insula Cypro. 4 Haec caritas annonae a scriptoribus passim commemoratur (Dem. XXXIV, 39 sqq. XLII, 20. 31. Schaefer Dem. III[2] p. 295 sqq.). Ex hoc titulo discimus, coepisse eam calamitatem non post annum 330 a. Chr., mansisse etiamtum 328 a. Chr., sed initio anni Iuliani 324 a. Chr. iam finitam fuisse. Anno 326 a. Chr. inopia frumenti laborasse Athenienses indicat tabula navalis C. I. Att. II, 808, 40 sqq. [τετρήρεις τ]άσδε ἔδομεν [κατὰ ψήφισ]μα δήμου, ὁ Πο[λύευκτος Κ]υδαντίδης εἶπε, — ἐπὶ τὴν [παραπομπή]ν τ[οῦ] σίτου. K. 5 Cf. Dem. XXXIV, 39 ὅτε δ' ὁ σῖτος ἐπετιμήθη τὸ πρότερον καὶ ἐγένετο ἑκκαίδεκα δραχμῶν, εἰσαγαγόντες πλείους ἢ μυρίους μεδίμνους πυρῶν διεμετρήσαμεν ὑμῖν τῆς καθεστηκυίας τιμῆς, πέντε δραχμῶν τὸν μέδιμνον.

ἦσαν[6], ἐπέδωκε : XXX : δραχμὰς εἰ|ς σιτωνίαν, καὶ τὰ ἄλλα διατελεῖ εὔνους ὢν καὶ φι|λοτιμούμενος πρὸς τὸν δῆμον, δεδόχθαι
15 τῶι δήμω||ι, ἐπαινέσαι Ἡρακλείδην Χαρικλείδου Σαλαμίνι|ον καὶ στεφανῶσαι χρυσῶι στεφάνωι εὐνοίας ἕνεκ|α καὶ φιλοτιμίας τῆς πρὸς τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων. | εἶναι δ' αὐτὸν πρόξενον καὶ εὐεργέτην τοῦ δήμου | τοῦ Ἀθηναίων αὐτὸν καὶ ἐγγόνους, εἶναι
20 δ' αὐτοῖς || καὶ γῆς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν κατὰ τὸν νόμον[7]· καὶ σ|τρατεύεσθαι αὐτοὺς τὰς στρατείας καὶ εἰσφέρε|ιν τὰς εἰσφορὰς μετὰ Ἀθηναίων[8]. ἀναγράψαι δὲ τόδ|ε τὸ ψήφισμα τὸν γραμματέα τὸν κατὰ πρυτανείαν | καὶ τοὺς ἄλλους ἐπαίνους
25 τοὺς γεγενημένους[9] αὐ||τῶι ἐν στήληι λιθίνει καὶ στῆσαι ἐν ἀκροπόλει· ε|ἰς δὲ τὴν ἀναγραφὴν τῆς στήλης δοῦναι τὸν ταμία|ν ΔΔΔ δραχμὰς ἐκ τῶν εἰς τὰ κατὰ ψηφίσματα ἀναλισ|κομένων τῶι δήμωι.

I C Τηλέμαχος Θεαγέλου Ἀχαρνεὺς[10] εἶπεν· ἐπειδὴ Ἡρ||ακλεί-
30 δης Σαλαμίνιος ἐπέδωκεν τὸν σῖτον τῶι δή|μωι πεντέδραχμον πρῶτος τῶν καταπλευσάντων ἐ|μπόρων ἐπ' Ἀριστοφῶντος ἄρχοντος[11], ἐψηφίσθαι τῶ|ι δήμωι, ἐπαινέσαι Ἡρακλείδην Χαρικλείδου
35 Σαλ|αμίνιον, καὶ στεφανῶσαι αὐτὸν χρυσῶι στεφάνωι || φιλοτιμίας ἕνεκα τῆς εἰς τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίω|ν· ἐπειδὴ δὲ καταχθεὶς ὑπὸ Ἡρακλεωτῶν πλέων Ἀθή|ναζε παρειρέθη[12] τὰ ἱστία ὑπ' αὐτῶν, ἑλέσθαι πρεσβ|ευτὴν ἕνα ἄνδρα ἐξ Ἀθηναίων ἀπάν-

---

6 Euthycrito archonte (v. 71). Cf. C. I. Att. II, 808 c, 1 sqq. οἵ[δε τῶν τριη]ράρχων, ὧν ἐδ[ίπλωσεν ἡ] βουλὴ ἡ ἐπὶ Χρέ[μητος ἄρχ]οντος (Ol. 113, 3. 326/5 a. Chr.) τὴν τριή[ρη ἣν εἴ]χεν ἕκαστος αὐτῶν, [ἀργύρι]ον κατέβαλον ἀπ[οδέκτα]ις τοῖς ἐπὶ Χρέμη[τος ἄρ]χοντος καὶ ὑπελογ[ίσαν]το ἐξ ὧν ἐπέδοσαν εἰς [τὰ σ]ιτωνικά. 7 Pretium fundorum et domuum, quos peregrinis qui ἐγκτήσεως privilegio ornati erant acquirere liceret, certis terminis circumscriptum erat lege (cf. n. 481, 28). 8 Cf. 151, 31. 9 I. e. decreta *IA B C. IIA.* Voce latius patente ἐπαίνους utitur rogator, quia promiscue ψηφίσματα et προβουλεύματα inciduntur. K. 10 Hunc irrisit Timocles comicus in fabulis Dionyso, Icariis, Lethe ap. Athen. IX, 407 d sqq. (Kock C. A. F. II p. 454 sqq. fr. 7. 16. 21). Quibus locis cum fabas in olla coquere aut habere dicatur, mentem poetae acutissime indicavit Wil. Nempe cum ei praecipue inter oratores illorum annorum rem frumentariam cordi fuisse hic titulus doceat, hominem stultum et ineptum in orationibus suis populo illum antiquum cibum quem plerumque quidem fastidiebant sed tum propter annonae caritatem necessario repetebant, cum prolixa veteris frugalitatis laudatione commendasse. 11 Ol. 112, 3 (330/29 a. Chr.). 12 Cf. K. Meisterhans Grammatik der att. Inschriften ed. 2 p. 136 not. 1192.

των, ὅστις ἀφικόμενος ε|ἰς Ἡράκλειαν ὡς Διονύσιον[13] ἀξιώσει
40 ἀποδοῦναι τ||ὰ ἱστία τὰ Ἡρακλείδου καὶ τὸ λοιπὸν μηδέν' ἀδι-
κε|ῖν τῶν Ἀθήναζε πλεόντων· καὶ ταῦτα ποιῶν τά τε δί|καια
ποιήσει καὶ οὐθενὸς ἀτυχήσει τοῦ δήμου [το]ῦ Ἀ|[θηναίων] τῶν
δικαίων. δοῦναι δὲ τῶι αἱρεθέντι πρεσβευ|τεῖ εἰς ἐφόδια[14] τὸν
45 ταμίαν τοῦ δήμου : ⋪ : δραχμὰς ἐκ τῶ||ν κατὰ ψηφίσματα
ἀναλισκομέιων τῶι δήμωι. εἰρέθ|η[12] πρεσβευτὴς Θηβαγένης
Ἐλευσίνιος.

I A Τηλέμαχος Θεαγγέλου Ἀχαρ(νεὺς) εἶπεν· ἐψηφίσθαι τῶι |
δήμωι, τὴν βουλὴν προβουλεύσασαν ἐξενεγκεῖν ε|ἰς τὴν πρώτην
50 ἐκκλησίαν περὶ Ἡρακλείδου, καθ' ὅτ||ι εὑρήσεται ἄν τι δύνηται
ἀγαθὸν παρὰ τοῦ δήμου | τοῦ Ἀθηναίων.

I B Κηφισόδοτος Εὐαρχίδου Ἀχαρνεὺς εἶπεν· περὶ ὧν ὁ | δῆμος
προσέταξεν τῆι βουλῆι προβουλεῦσαι περ|ὶ Ἡρακλείδου τοῦ Σαλα-
55 μινίου, δεδόχθαι τῆι βουλ||ῆι, ἐπειδὴ Ἡρακλείδης καταπλεύσας
Ἀθήναζε σῖτ|ον ἄγων ἐπέδωκεν τῶι δήμωι τρισχιλίους μεδίμν|ους
πέντε δραχμῶν ἕκαστον, τοὺς προέδρους, οἳ ἂν λάχωσι|ν προ-
εδρεύειν εἰς τὴν πρώτην ἐκ(κ)λησίαν προσαγα|γεῖν Ἡρακλείδην
60 πρὸς τὸν δῆμον καὶ χρηματίσαι, || γνώμην δὲ ξυμβάλλεσθαι τῆς
βουλῆς εἰς τὸν δῆμο|ν, ὅτι δοκεῖ τῆι βουλεῖ, ἐπαινέσαι Ἡρακλεί-
δην Χα|ρικλείδου Σαλαμίνιον καὶ στεφανῶσαι χρ|υσῶι στεφάνωι
ἀπὸ ⌈Η⌉ δραχμῶν· εἶναι δ' αὐτῶι καὶ εὐ|ρέσθαι παρὰ τοῦ δήμου
65 ὅτι ἂν δύνηται ἀγαθόν, ὅπως ἂ||ν [κ]αὶ οἱ ἄλλοι φιλοτιμῶνται
εἰδότες ὅτι τιμᾶι καὶ στεφανοῖ ἡ βουλὴ τοὺς φ|ιλοτιμουμένους.

II A Φυλεὺς Παυσανίου Οἰναῖος[15] εἶπεν· ἐπειδὴ Ἡρακλείδης
Σαλαμίνιος καταπλεύ|σας Ἀθήναζε σῖτον ἄγων ἐπ' Ἀριστοφῶντος
ἄρχοντος[16] ἐπέδωκεν τῶι δήμωι XXX με|δίμνους π(εντε)δράχμους,
καὶ διὰ ταῦτα ὁ δῆμος ἐψηφίσατο αὐτῶι τὴν βουλὴν προβου||-
70 λεύσασαν ἐξενεγκεῖν εἰς τὸν δῆμον, καθ' ὅτι εὑρήσεται ἄν τι
δύνηται ἀγαθὸν παρὰ | τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων, καὶ πάλιν

---

13 De Dionysio Heracleae tyranno cf. quae narrat Memnon ap. Phot. Bibl. cod. 224, I p. 223 a, 9 sqq. Clearchi filius fuit, ac cum superstite maiore fratre Timotheo iam imperii particeps fuisset, post eius mortem solus rerum potitus est, id quod aliquanto ante Alexandri in Asiam transitum accidisse ex Memnonis narratione apparet. Postea regium nomen assumpsit; mortuus est a. 306 a. Chr. (Droysen Gesch. des Hellenismus II, 2 p. 207). 14 Cf. 78[6]. 15 Pythodelo archonte Ol. 111, 1 (336/5 a. Chr.) hic honore affectus est a senatu populoque Atheniensium (C. I. Att. IV, 2 p. 43 n. 128 b, 6. 33. 51. 57). 16 Cf. not. 11.

ἐπ' Εὐθυκρίτου ἄρχοντος[17] ἐπέδωκεν εἰς σιτωνίαν XXX δ|ραχμάς, δεδόχθαι τῆι βουλῆι, τοὺς προέδρους, οἳ ἂν λάχωσι προεδρεύειν εἰς τὴν κυρίαν[18] | ἐκκλησίαν, προσαγαγεῖν Ἡρακλείδην πρὸς τὸν δῆμον καὶ χρηματίσαι, γνώμην δὲ ξυ|μβάλλεσθαι τῆς βουλῆς εἰς τὸν δῆμον, ὅτι δοκεῖ τῆι βουλῆι, ἐπαινέσαι
75 Ἡρακλείδην ‖ Χαρικλείδου Σαλαμίνιον καὶ στεφανῶσαι χρυσῶι στεφάνωι ἀπὸ : ΓΗ : δραχμῶν. | εἶναι δ' αὐτῶι καὶ εὑρέσθαι ἀγα[θ]ὸ[ν πα]ρὰ τοῦ δήμου, ὅτου ἂν δοκεῖ ἄξιος εἶναι, ὅπως | ἂν καὶ οἱ ἄλλοι ἐθέλωσι [ἑτοίμ]ω[ς[19] εὐεργετεῖν τὴν βου]λὴν καὶ τὸν δῆ[μ]ο[ν], ὁρῶντες | τοὺς φιλοτιμουμέ[νους ---------
-------- τὴν βουλὴν καὶ τὸν] δῆμον | ----------
80 -------- πάσ[η]ς ‖ ἀ[ξιοῦσθαι --------]

corona *corona* *corona* *corona*
Ὁ δῆμος Ὁ δῆμος Ἡ βουλή Ἡ βουλή

17 Ol. 113, 1 (328/7 a. Chr.). 18 Alibi scribi solet εἰς τὴν πρώτην ἐκκλησίαν. At inter res de quibus in illa gravissima ex quattuor cuiusque prytaniae contionibus agi iubebat lex, definite etiam res frumentaria commemoratur; cf. Arist. Ἀθ. πολ. 43, 4 προγράφουσι δὲ καὶ τὰς ἐκκλησίας οὗτοι, μίαν μὲν κυρίαν, ἐν ᾗ δεῖ τὰς ἀρχὰς ἐπιχειροτονεῖν εἰ δοκοῦσι καλῶς ἄρχειν καὶ περὶ σίτου καὶ περὶ φυλακῆς τῆς χώρας χρηματίζειν. 19 Supplevi.

---

153 Tabula marmoris Pentelici fracta in undecim partes, inventa in Piraeeo cum reliquis tabulis curatorum navalium, continens traditionum laterculos. His insertum est plebiscitum ita, ut primae columnae v. 170—237, alterius v. 1—39 contineat. Lapide infra fracto, quantum inter finem prioris columnae et alterius initium interciderit latet; at certe non est cur utrumque fragmentum eiusdem decreti esse negemus. Ex Rossii apographo ed. Boeckh Urk. über das Seewesen des att. Staates p. 457 sqq. Lapide denuo inspecto nonnulla emendavit Ussing Inscr. Gr. ined. p. 70 (Cf. Boeckh Add. p. XV). Denuo contulit Koehler et ed. C. I. Att. II 809 p. 237 (Syll.[1] 112).

a

[Ψήφισ]μα[1] καθ' ὃ παρέλαβε | [Μιλτ]ιάδης[2] τὰς τριή|[ρεις] 170
5 καὶ τετρήρεις | [καὶ τ]ὰς τριακοντόρους ‖ [καὶ] τὰ σκεύη·

Litteratura Ionica volgaris. 1 Hoc plebiscitum anni Ol. 113, 4 (325/4 a. Chr.), cuius laterculis insertum est, esse videtur. Tunc Athenienses operam

[Κηφισ]οφῶν Λυσιφῶντος | [Χολα]ργεὺς εἶπεν· ἀγα|[θῆι 175
10 τύ]χηι τοῦ δήμου τοῦ | [Ἀθην]αίων, ὅπως ἂν τὴν ‖ [ταχίσ]την
πράττηται | [τὰ δεδ]ογμένα τῶι δήμωι | [περὶ τ]ῆς εἰς τὸν 180
Ἀδρίαν | [ἀποι]κίας, ἐψηφίσθαι τῶι | [δήμ]ωι, τοὺς μὲν τῶν
15 νε‖[ωρί]ων ἐπιμελητὰς πα|[ραδο]ῦναι τοῖς τριηρά[ρχ|οις τ]ὰς 185
ναῦς καὶ τὰ σκεύη | [κατὰ τὰ] δεδογμένα τῶι δή|[μωι, το]ὺς
20 δὲ τριηράρχους ‖ [τοὺς καθ]εστηκότας παρα|[κομίζει]ν τὰς 190
ναῦς ἐπὶ τὸ | [χῶμα ἐ]ν τῶι Μουνιχιῶνι | [μηνὶ π]ρὸ τῆς
25 δεκάτης | [ἱσταμέ]νου καὶ παρέχειν ‖ [παρεσ]κευασμένας εἰς
| [πλοῦν]· τὸν δὲ πρῶτον πα|[ρακομί]σαντα στεφανωσά|[τω 195
30 ὁ δῆ]μος χρυσῶι στεφά|[νωι ἀπ]ὸ : ΓΗ : δραχμῶν, ‖ [τὸν δὲ]
δεύτερον ἀπὸ: ΗΗΗ | [δραχμ]ῶν, τὸν δὲ τρίτον ἀ|[πὸ...]: 200
καὶ ἀναγορευσά|[τω ὁ κῆ]ρυξ τῆς βουλῆς Θαρ|[γηλίων] τῶι
35 ἀγῶνι τοὺς στε‖[φάνους]· τοὺς δὲ ἀποδέκτας | [μερίσα]ι τὸ 205
ἀργύριον τὸ | [εἰς τοὺ]ς στεφάνους, ὅπω|[ς ἂν ἦι] φανερὰ ἡ
40 φιλοτι|[μία ἡ εἰ]ς τὸν δῆμον τοῖς ‖ [τριηρά]ρχοις. ὅπω[ς] δ' ἂν
| [καὶ] αἱ σκήψεις εἰσαχθῶσι, | [τοὺ]ς θεσμοθέτας παρα|[πλ]η- 210
45 ρῶσαι δικαστήρια εἰς | [ἕν]α καὶ διακοσίους τῶι ‖ [στ]ρατηγῶι
τῶι ἐπὶ τὰς συμ|[μ]ορίας ἡιρημένωι[3] ἐν τῶι | [Μ]ουνιχιῶνι 215
μηνὶ τῆι δευ|[τ]έραι ἱσταμένου καὶ τῆι | [π]έμπτηι ἱσταμένου,
50 τὸν ‖ δὲ μισθὸν διδόναι τοῖς | δικαστηρίοις τοὺς ταμί|[α]ς 220
τῶν τῆς θεοῦ κατὰ τὸν | [νό]μον. ὅπως δ' ἂν ὑπάρχηι | [τῶ]ι
55 δήμωι εἰς τὸν ἅπαντα ‖ [χρ]όνον ἐμπορία οἰκεία καὶ | [σιτ]ο- 225
πομπία[4], καὶ ναυστάθμο | [οἰκ]είου κατασκευασθέν|[το]ς ὑπάρ-
60 χει φυλακὴ ἐπὶ | [Τυρ]ρηνούς[5], καὶ Μιλτιά‖[δης] ὁ οἰκιστὴς
καὶ οἱ ἔποι|[κοι ἔχ]ωσιν χρῆσθαι οἰκεί|[ωι ναυ]τικῶι, καὶ 230
τῶν Ἑλ|[λήνων κ]αὶ βαρβάρων οἱ | [πλέοντε]ς τὴν θάλατταν
65 ‖ [ἀσφαλῶς ε]ἰσπλέωσιν εἰ|[ς Ἀδρίαν[6], ὅρμο]ν[7] τὸ Ἀθηναίων 235

---

dedisse, ut a latrociniis Tyrrhenorum in mari Adriatico mercaturam suam defenderent navibus missis, orationes Hyperidis περὶ τῆς φυλακῆς τῶν Τυρρηνῶν et Dinarchi Τυρρηνικός indicio sunt, quarum veros titulos ex variis corruptelis restituit Boeckh p. 459 sqq. Quam in partem maris Adriatici tum colonia missa sit, non liquet (cf. not. 6). 2 In tabulis traditionum semper additur demoticum Λακιάδης, ut appareat hunc esse ex clarissima Miltiadis Cimonisque familia (cf. 26[4]), delectum boni ominis causa quia Miltiades quondam felici successu coloniam in Chersonesum Thracicam duxerat. B. 3 Cf. 497[1]. 4 Sic scripsi; ἐμπόρια οἰκεῖα καὶ σιτοπόμπια B. K. At σιτοπόμπιον num Graecum vocabulum sit dubito. (Cf. Wesseling ad Diodor. XIII, 88). 5 Cf. not. 1. 6 Supplevi. Cum Boeckhius ad fauces maris Adriatici Athenienses coloniam mittere statuisset, Koehlerus

| [ναύσταθμον[8] ἔχο]ντες καὶ τ[ὰ] ἄλ|[λα---- εἰδό]τες ὅτι-----

b

70 ἐὰν δέ τις μὴ ποήσει, οἷς ‖ ἕκαστα προστέτακται, ἢ | ἄρ-
χων ἢ ἰδιώτης, κατὰ τόδε | τὸ ψήφισμα, ὀφειλέτω ὁ μὴ | 5
75 ποήσας μυρίας δραχμὰς | ἱερὰς τῆι Ἀθηνᾶι, καὶ ὁ εὔ‖θυ-
νος καὶ οἱ πάρεδροι ἐ|πάναγκες αὐτῶν καταγι|γνωσκόντων
ἢ αὐτοὶ ὀφει|λόντων[9]. τὴν δὲ βουλὴν τοὺς | ΓΗ : ἐπιμελεῖσθαι 10
80 τοῦ ἀπο‖στόλου κολάζουσαν τοὺς | ἀτακτοῦντας τῶν τριη|ράρ-
χων κατὰ τοὺς νόμους· | τοὺς δὲ πρυτάνεις ποεῖν | βουλῆς 15
85 ἕδραν ἐπὶ χώματι ‖ περὶ τοῦ ἀποστόλου συ|νεχῶς[10], ἕως ἂν
ὁ ἀπόστο|λος γένηται· ἑλέσθαι δὲ | καὶ ἀποστολέας[11] τὸν 20
90 δῆ|μον δέκα ἄνδρας ἐξ Ἀ‖θηναίων ἁπάντων, τοὺς | δὲ αἱρε-
θέντας ἐπιμε|λεῖσθαι τοῦ ἀποστόλο, | καθάπερ τῆι βουλεῖ 25
95 προσ|τέτακται. εἶναι δὲ τῆι ‖ βουλεῖ καὶ τοῖς πρυτάνε|σιν ἐπι-
μεληθεῖσιν τοῦ | ἀποστόλου στεφανωθῆ|ναι ὑπὸ τοῦ δήμου 30
100 χρυσῶι | στεφάνωι ἀπὸ: Χ: δραχμῶν. ‖ ἐὰν δέ του προσ-
δέει[12] τόδε | τὸ ψήφισμα τῶν περὶ τὸν | ἀπόστολον, τὴν
βουλὴν | κυρίαν εἶναι ψηφίζεσθαι[13], | μὴ λύουσαν μηθὲν 35
105 τῶν ‖ ἐψηφισμένων τῶι δήμωι. | ταῦτα δ' εἶναι ἅπαντα | εἰς
φυλακὴν τῆς χώρας[14].

---

recte hanc sententiam solis versuum 64 sqq. supplementis, quae Ussingius lapide examinato cum spatii rationibus conciliari non posse vidit, inniti monuit. Ipse vero in urbem Adriam an Padum sitam coloniam deductam esse iudicat, quae res, cum omnino nusquam situs accuratius definiatur, in medio relinquenda est. 7 Supplevi. 8 Supplevi. Koehlerus haec sic exhibet: ε]ἰσπλέωσιν εἰ|[ς τὸ ἐμπόριο]ν(?) τὸ Ἀθηναίων [------ν]τες. 9 In universum quidem euthyno licebat querellas ad se delatas examinare cum assessoribus et si vanae esse viderentur reicere, sed hic id facere definite vetantur. Cf. v. Wilamowitz Aristoteles und Athen II p. 237 not. 22. 10 Sessiones quotidianae senatus, dum classis profecta sit, non in curia (βουλευτηρίῳ), sed in Piraeeo ad portum fieri iubentur. 11 Cf. Boeckh Staatsh. I p. 701. 726. Seeurk. p. 171. 12 Hoc in lapide esse (ΓΡΟΣΔΕΙΤΑΙ legerat Rossius) Koehleri testimonio constat. Coniunctivum esse, EI pro HI scripto ex frequentissimo illius aetatis usu, vix est quod moneam. Paullo insolentior personalis activi προσδεῖν structura. 13 Cf. 114, 35. 14 Haec aut similia etiam in aliis cum Atheniensium tum aliarum civitatium plebiscitis leguntur; apparet huius argumenti decretis praecipuum quendam dignitatis locum tributum fuisse, etsi quonam modo id factum sit ignoratur. Cf. Boeckh p. 467.

154 Lapis effossus in vico Turcico *Sarikiöi*, ubi Zelea fuisse videtur, exstat Constantinopoli. Apographum nescio cuius Graeci ad Lollingium pervenit, qui edidit Mitth. des arch. Inst. in Athen VI (1881) p. 229 n. III (Syll.[1] 113). Accuratius ex Mordtmanni apographo F. Bechtel Inschr. des ion. Dialekts p. 75 n. 113 (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 398 n. 530).

[Ἔδ]οξεν τῶι δήμωι[1]· Κλέων ἐπεστά[τει· Τι]|μοκλῆς εἶπεν· αἱρε-
θῆναι ἄνδρας ἐνν[έα] | τῶν πολιτῶν ἐκ τοῦ δήμου[2] ἀνευρετά[ς] |
5 τῶν χωρίων τῶν δημοσίων, ὅσα μὴ οἱ Φ‖ρύγες[3] ἔχοντες φόρον
ἐτέλεον, εἴ τίς | τι κατέκτηται ἰδιώτης ἐξ ὃ ἡ ἀκρόπολ|[ι]ς κατε-
λάφθη ὑπὸ τῶν πολιτῶν· ἑλέσθα[ι δ]|ὲ ἐκ τούτων τοὺς ἀνευρε-
τάς, ὅσοι μὴ τῶ[ν] | δημοσίων τι χωρίων ἔχουσι. τοὺς δε αἱρε-
10 θ[έ]‖ντας ὀμόσαι τὴν Ἄρτεμιν, ἀνευρήσειν εἴ τίς [τι] | τῶν
δημοσίων χωρίων ἔχει κατὰ τὸ ψήφισμ[α,] | καὶ τιμήσειν τῆς
ἀξίης ὀρθῶς καὶ δικαίως κ[α]|τὰ γνώμην τὴν ἑαυτοῦ. ὡς δ' ἂν
15 τιμήσωσ[ι] | οἱ αἱρεθέντες ὑπὸ τοῦ δήμο, ἐκτίνεν τὴν ‖ τιμὴν
τὸν ἰδιώτην τῇ πόλει, ἢ τοῦ χωρίου ἐξ|ίστασθαι. ἀνευρεῖν δὲ
καὶ τιμῆσαι διὰ μην|ὸς Ἡραίο, τὴν δὲ ἔκτεισιν εἶναι διὰ τὸ
Κεκυπωσ[ί]|ο[4]. ἢν δέ τις ἀμφισβατῆι φὰς πρίασθαι ἢ λαβ[ε]|ῖν
20 κυρίως παρὰ τῆς πόλει(ω)ς[7], διαδικασίην αὐ‖τῶι εἶναι, καὶ εἰὰν
φανῆι μὴ ὀρθῶς κεκτη|μένος, τὴν τιμὴν αὐτὸν ἐκτίνειν ἡμιολ|ίην.
τοὺς δὲ ἄρχοντας ἀποδόσθαι τὰ χω|ρία, ὧν ἂν ἐξστῶσι[5] οἱ

Litterae Ionicae volgares praeter Ξ. 1 Populus Zelitarum est. Ex v. 7 sqq. recte L. collegit, paullo ante quam haec decreta essent, populum dominatione liberatum arcem occupasse. Quod Alexandri M. aetate factum esse statuit idem. Atque etsi ab Arriano I, 17, 2 nihil narratur, nisi regem Zelitis ignovisse, quia coactos contra ipsum arma tulisse intellexisset, tamen eum recte coniecisse puto: nam scriptura O et E pro ου et ει hic, quamquam non constanter, servata, ad recentiora tempora descendere utique vetat. Litteratura quoque illi tempori convenit. Tyrannum tum expulsum fortasse Nicagoram fuisse (Ath. VII, 289 c. Clem. Alex. Protr. IV, 54), Alexandri aequalem, adnotavit L. 2 Hoc post τῶν πολιτῶν supervacaneum videatur. Sed putaverim his verbis idem fere indicari, quod apud Athenienses est ἐξ Ἀθηναίων ἁπάντων. 3 ΦΡΥΙ . ΕΣ L. ΦΡΥΙ · · · ΕΣ M. 4 Post Σ uni litterae locum esse, sed nullas relliquias apparere testatur M., quare B. Κεκυπώσου scripsit. Sed cum permultis locis singulae litterae in finibus versuum interciderint, malui supplere, quia nomen in -ωσος cadens parum Graece sonat. 5 De hac scriptura satis frequenti cf. quae adnotavi ad C. I. Att. III 2002.

ἰδιῶται διὰ μηνὸς Ἀ|κατάλλο[6]. τοὺς δὲ ἀποδήμους, ἐπειδὰν
25 ἔ‖λθωσι ἐς τὴμ πόλιν, ἀποδοῦναι τὴν τιμ|ὴν διὰ μηνὸς ἢ ἐνε-
χέσθων τῶι ψηφί[σ]‖ματι κατὰ τὰ αὐτά. δικαστὰς δὲ ἔναι ἕν|δεκα
τῶν πολιτῶν μὴ ἐχόντων τι τῶν δη|[μ]οσίων χωρίων, οὓς ἂν ὁ
30 δῆμος ἕληται· σ‖[υ]νηγόρους δὲ ἔναι ἐκ τῶν ἐννεία[7] τρεῖς | [ο]ἳ
ἂν λάχωσι. ὀμόσαι δὲ καὶ τοὺς δικαστὰς | [κ]αὶ τοὺς συνηγόρους
τὴν Ἄρτεμιν κατὰ | τὸν νόμον. ἐγκόψαι δὲ τοὺς ἄρχοντα|ς τὸ
35 ψήφισμα ἐς στήλην καὶ τὴν τιμήν, ‖ ὡς ἂν ἕκαστοι ἐκτείσωσι,
τῶν χωρίων, κ|αὶ θεῖναι ἐς τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ Πυθίο [τὸ | ἱ]ερόν.
τὰ δὲ χρήματα ἀναλίσκει|[ν το]ὺς ἄρχοντας ἐς τὰ ἱερὰ τὰ δη-
40 μόσια | [καὶ ε]ἰάν[8] πο ἄλληι τῆι πόλει δέηι. α[ἰ δ]ὲ ‖ [πεπρη-
μέναι][9] δημόσιαι γέαι πρὸς τα. | -----μέχρι τῶν ..οσθω---
----

6 Lapicida primo simplicem consonam Λ inciderat, deinde duplicem reposuit. M. 7 Scriptura illius potissimum aetatis usui accommodata (cf. 133[4]); v. 19 ΓΟΛΕΙΣ legit M., ΠΟΛΕΩΣ L. 8 Supplevi. 9 [ἀποδεδομέναι] B., sed in perfecto hoc verbum vendendi vi minus usitatum.

155 Lapis inventus octo miliariis Anglicis ab urbe Pergamo, ubi situm erat Gambreum. Ed. Fellows Itin. As. min. p. 30 (inde Boeckh C. I. G. 3561). Plenius exscripsit M. Georgiu, cuius ex apographo ed. A. Papadopulos Bull. de corr. Hell. I (1877) p. 54 (Syll.[1] 114. R. Dareste, B. Haussoullier, Th. Reinach Inscr. juridiques Grecques p. 257).

Θεὸς τύχη ἀγαθή. | Βασιλεύοντος Ἀλ|εξάνδρου, ἔτει ἑν|δεκάτωι[1],
5 Μενάνδ‖[ρ]ου[2] σατραπεύοντο|ς, ἐπὶ πρυτάνιος Ἰσ|αγόρου, Κ[ρ]α-
10 τεύας ἔ|δωκεν Ἀριστομέν|ει γῆ(ν) (ψ)ι(λ)ὴν[3] ἀ(ργ)ὸν[4] ‖ ἐποικίσαι[5]

Litterarum formae volgares praeter ΘΞΠ (Fellowsii apographum Σ habet, Georgii Ϛ). 1 Ol. 113, 3 (326/5 a. Chr.). 2 Menandro ab rege Lydiae satrapia mandata erat (Arrian III, 6, 8 εἰς Λυδίαν δὲ σατράπην Μένανδρον ἐκπέμπει τῶν ἑταίρων. VII, 23, 1), cui Pergamum quoque et vicinas regiones adiunctas esse hic titulus docet. 3 ΤΙΙ⌒ΤΙΑΗΓΡΟΝ Fellows, unde Boeckhius Πιστία (patris nomen) ἀγρὸν efficere conatus est. At Georgiu legit ΓΗΙΥΙΑΗΝΑΓΡΟΝ, quod ab editore Graeco recte emendatum esse intelleget qui reputaverit quam frequenter Υ cum Υ et Λ cum Α confundatur. γῆ ψιλὴ est terra arboribus non consita, ut distinguatur a φυτῷ v. 7. Cf. Hom. I, 580 ψιλὴν ἄροσιν. 4 ἀγρὸν editores priores (v. not. 3). Emendaverunt D. H. R. 5 Sic Fellows. ΕΠΟΙΚΙΚΑΙ Georgiu. Locatur fundus usque ad id

τῶι | φυτῶι (τῶι)[6] ἐπὶ Κρατεύ|α φυτευθέντι. ὁ δὲ πε|ρίβολός
15 ἐστιν τῆς γ|ῆς σπόρου κύπρων[7] ἑκ||ατὸν ἑβδομήκοντα | καὶ οἰκό-
πεδα καὶ κῆ(π)|ος[8]. φόρος δὲ τοῦ κήπο|υ χρυσοῦς ἕκα[σ]το|ν
ἐνιαυτόν.

---

tempus incultus, ut colatur. Sane ἐποικίζειν hac vi inusitatum, sed reputandum est, haud exiguam sumptus et operae quam primus terrae cultor in se recipit partem in aedificiis necessariis exstruendis positam esse. 6 'prope fundum sub possessore Crateua consitum' B. Articulum propter similitudinem antecedentis syllabae omissum supplevi. 7 Cf. Hesych. κύπρος· μέτρον σιτηρόν et ibi interpretes. B. 8 ΚΗΓ|ΟΣ Georgiu, ΚΙΛ Fellows.

---

156 Basis lapidis flavi inventa Olympiae. Ex A. Furtwängleri apographo edidi Archäol. Zeitung XXXVII (1879) p. 139 n. 275 (Syll.[1] 115. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 220 n. 129). Imago tituli a Purgoldo delineata exhibetur Olympia V p. 403 n. 276.

Βασιλέως Ἀλε[ξάνδρου] | ἡμεροδρόμας καὶ | βηματιστὴς[1] τῆς
5 Ἀσίας | Φιλωνίδης[2] Ζωΐτου[3] Κρὴς || Χερσονάσιος[4] ἀνέθηκε |
Διὶ Ὀλυμπίοι[5].

Litterae volgares. 1 Bematistas Alexandri praeterea novimus Baetonem et Diognetum (Athen. X 442b. Plin. N. h. VI, 61. C. Müller Scr. rerum Alex. p. 134 sqq.). 2 Cf. Paus. VI, 16, 5: Τοῦ δὲ Ἀριστείδου ἐγγύτατα Μενάλκης ἕστηκεν Ἠλεῖος — καὶ Φιλωνίδης Ζώτου γένος μὲν ἐκ Χερρονήσου τῆς Κρητῶν, Ἀλεξάνδρου δὲ ἡμεροδρόμος τοῦ Φιλίππου. 3 Patri Ζώϊτος nomen fuisse videtur, ut Κάλλιτος Olympia V p. 147 sqq. n. 64, 12. 65,13. 69,13, Γύμνιτος C. I. Att. III 1113 *a*, Φίλιτος 139,3. 494,12. 4 Eadem originis designatio legitur C. I. A. II, 3103, Κρὴς Ὀάξιος 3100. 5 Alius lapidis fragmentum cum eiusdem tituli reliquiis item Olympiae erutum est (Olympia V p. 403 n. 277); cum antiquior titulus aut ex parte terra occultatus esset aut propter viae cursum mutatum minus commode a populo legi posset, eadem verba in diversa basis parte iterum incisa videatur.

---

157 Marmor Iasense saburrae loco Chium devectum, ubi vidit Chandler, qui edidit Inscr. ant. I p. 22. Inde expressit Boeckh C. I. G. 2672 (Syll.[1] 116. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 227 n. 132. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 343 n. 461).

[Ἐπει]δ[ὴ Γό]ργος[1] καὶ Μιννίων Θεοδότ|[ου υἱ]οὶ κ[αλ]οὶ κἀγαθοὶ γεγένηνται | [πε]ρὶ τ[ὸ] κοινὸν τῆς πόλεως, | [κα]ὶ πολλοὺς
5 τῶν πολιτῶν ἰδίαι εὖ [π]‖εποιήκασιν, καὶ ὑπὲρ τῆς μικρῆς | θαλάσσης[2] διαλεχθέντες | Ἀλεξάνδρωι βασιλεῖ ἐκομίσαντο | [κ]αὶ ἀπέδοσαν τῶι δήμωι, δεδόσθαι | αὐτοῖς καὶ ἐγγόνοις ἀτέλειαν
10 καὶ ‖ προεδρίην εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον. | ἀναγράψαι δὲ τὸ ψήφισμα ἐν τῆι | παραστάδι τῆι πρὸ τοῦ ἀρχείου.

Litterae Ionicae volgares praeter Σ (si modo Chandleri apographo fides habenda est). 1 Supplevit C. Curtius ex n. 162; vide ibi notam 1. 2 Cf. 11 12.

158 Prienae inventa anta templi Minervae cum titulo grandibus litteris inciso; nunc est in museo Britannico. Edd. ex Woodii apographo Chandler Ant. Ion. I p. 15 (Boeckh C. I. G. 2904). Lebas-Waddington Inscr. III, 187. H. Wittich Archäologische Ztg. 1862 p. 277 (Syll.[1] 117. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 208 n. 124. F. Bechtel Inschriften des ion. Dialekts p. 89 n. 142). E. L. Hicks Greek inscriptions in the British Museum III, 1 p. 8 n. CCCXCIX.

Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος | ἀνέθηκε[1] τὸν ναὸν[2] | Ἀθηναίηι Πολιάδι[3].

Litterae Ionicae volgares. 1 Cf. Strabo XIV, 1, 22 p. 640 Cas. Ἀλέξανδρον δὴ τοῖς Ἐφεσίοις ὑποσχέσθαι τὰ γεγονότα καὶ τὰ μέλλοντα ἀναλώματα (ad templum combustum restituendum) ἐφ᾽ ᾧτε τὴν ἐπιγραφὴν αὐτὸν ἔχειν, τοὺς δὲ μὴ ἐθελῆσαι. Videmus hic Prienenses in eadem causa minus fastidiosos fuisse. H. 2 De templo Minervae apud Prienenses a Pytheo exstructo cf. Vitruv. I, 1, 12. VII, 1, 12. 3 Ex nummis discimus Minervam Νικηφόρον a Prienensibus cultam esse, quae sine dubio eadem est ac Πολιάς. Simulacri humanam magnitudinem excedentis, quod commemorat Pausanias VII, 5, 5, relliquiae repertae et in museum Britannicum illatae sunt. H.

III.

Ab Alexandri Magni morte ad Corinthum deletam.

159 Tabula marmoris Hymettii inventa Athenis. Edd. Kumanudis Ἐφημερὶς τῶν Φιλομαθῶν 3. Σεπτ. 1865. Koehler C. I. Att. II 184 (Syll.[1] 118. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 229 n. 133).

---------: Γ | [-------- Θεσ]σαλῶν: Δ [--|-------ω]ν:
5 ΙΙ | [----- Ἀχαιῶν Φθ]ιωτῶν[1]: Ι ‖ [------- Φλει]ασίων[2]:
ΙΙΙ | [------]ων: ΙΙ: Ἀμβρακιωτ[ῶν: --|-------ἀ]πὸ Θράικης
καὶ | [--------] Φωκέων: ΙΙΙ: Λοκρῶν: ΙΙΙ: | [-------
10 Οἰτ]αίων καὶ Μαλιέων καὶ ‖ [----- Ἀλυζ]αίων καὶ Δολόπων:
Γ | [----- Περ]ραιβῶν: ΙΙ | [------- Ζακύνθο]υ[3] καὶ Κεφαλληνίας: ΙΙΙ.

Litterae Ionicae volgares. Indicem civitatum foederatarum cum numeris suffragiorum quae cuique populo in communi sociorum consilio concessa essent agnovit Kum. Ad bellum Lamiense (Ol. 114, 2. 323/2 a. Chr.) spectare docuit Koe., coll. Diodor. XVIII, 11, 1, ubi inter socios Atheniensium et Aetolorum omnes quas hic habemus civitates recensentur praeter Phliasios (cf. not. 2), Ambraciotas, Perrhaebos, Zacynthios, Cephallenas. 1 'Litteram quae nunc est secunda, aut Λ aut Ω fuisse in apographo meo adnotavi' Koe. 2 Supplevit Droysen Gesch. des Hell. II, 1 p. 56 not. 2 coll. Paus. I, 25, 4, qui Phliasios inter Atheniensium socios nominat, cum in Diodori indice sint Sicyonii vicini. 3 Supplevi.

---

160 Stela inventa prope Laginam. Edd. Benndorf et Niemann Reisen in Lykien und Karien I p. 155 n. 135. (Cum Rudolfi Schoellii supplementis repetivit W. Judeich Kleinasiatische Studien p. 257 n. 2).

[Ἔτου]ς πρώτο[υ] Φιλίππο[υ | β]ασιλεύοντος[1], Ἀσάν|δρου[2] σατρα-

---

Litterae Ionicae volgares non dispositae στοιχηδόν. 1 Philippi Arrhidaei annus primus incipit a morte Alexandri (m. Iunio 323 a. Chr.) et pertinet usque ad finem anni Macedonici, i. e. mensem Septembrem eiusdem anni (Cf. 253 1). Nam quod Ptolemaei canon astronomicus (C. Wachsmuth Einleitung in das Studium der alten Gesch. p. 306, 35), ad quem I. provocat, eius imperium a mense Novembri 324 a. Chr. computat, id hic in censum

5 πεύοντος, | ἔδοξεν Κοαρενδεῦσιν[3], τ||ὴν ἀτέλει[α]ν, ἣ[ν] ἔδωκεν | [Μ]αύσσ[ω]λλο[ς] Ἑ[κ]ατόμνο[υ[4] | κ]αὶ Κοαρενδε[ῖς Λύσ]ιδι Ὀ|ρτηύμου Μ....ηι[5] καὶ το[ῖς | ἐ]γγόνοις τῶν γεωργ[ίων[6] ||
10 πά]ν[τ]ων καὶ τῶν ἄλλω[ν | τῶν] ὄντων αὐτῶι πά[ντ|ων,] ἀναγράψαι [ἐν τῶι | ἱερῶι[7] ἐν Λ]αγί[νηι[8] ---].

non venit, etsi ex illius tabulae consilio et adornatione omnino recte se habet. 2 Cf. n. 166[3]. 3 Cariae civitas ceteroqui ignota. 4 Cf. n. 95, 2 sqq. 96, 3. 107, 2. 15. 5 Demoticum hic fuisse recte conicit I. 6 Supplevit Schoellius ap. I. dubitans sane. Nam reliqua huius vocis testimonia multo inferioris aetatis sunt. 7 Supplere conatus sum; τοὺς νεωποιούς Schoell dubitanter. 8 In nobilissimo templo Dianae, quod nuper effossum est.

---

161 Tabula marmoris albi inventa Athenis e regione porticus Attali. Supra titulum anaglyphum repraesentans a sinistra Iovem et Minervam stantes, ad quos a dextra accedit Euphron dextra sublata; post eum servus equum tenens. Minusculis litteris edidit Lolling Δελτίον ἀρχαιολογικόν 1892 p. 56 sqq., maiusculis ex eiusdem apographo Koehler C. I. A. IV, 2 p. 64 n. 231 *b* (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 121 n. 111).

Θε[οί.] | Ἐπὶ Κηφισοδώρου ἄρχοντος[1], ἐπὶ [τῆς Ἀκαμαντίδος[2] πέ]||νπτης πρυτανείας, ἧι [Εὐ]κλ[ῆς Π]υ[θοδώρου Ἀλωπεκῆθε]|ν[3]
5 ἐγραμμάτευεν, Ποσιδεῶνο[ς] ἕ[κτηι ἐπὶ δέκα, δευτέρ]||αι καὶ εἰκοστεῖ τῆς πρυτανεία[ς[4], ἐκκλησία κυρία· τῶ]|ν προέδρων

Litterae volgares, nisi quod inter Γ et Γ fluctuat scriptura, dispositae στοιχηδόν. Infra hunc titulum in eodem lapide decretum 163. 1 Ol. 114, 2 (323/2 a. Chr.). 2 Supplevit L. Spatio etiam Πανδιονίδος conveniret, sed eam illo anno proximam (sextam) fuisse docet v. 33. 3 Supplevit L.; patris designatio exstat in eiusdem anni decretis C. I. A. II 181, 3. 182, 3, demoticum 182, 3. 183, 21, ipsius scribae nomen hic demum innotuit. 4 Annum communem esse hic titulus aeque ac tres reliqui eiusdem anni (cf. not. 3) docet. Ex prytaniis prioribus primam et alteram tricenos senos, tertiam et quartam tricenos quinos dies habuisse ex horum quattuor decretorum comparatione demonstravit L. Aristotelis igitur regula (Ἀθ. πολ. 43, 2 πρυτανεύει δ' ἐν μέρει τῶν φυλῶν ἑκάστη — αἱ μὲν πρῶται τέτταρες ἓξ καὶ τριάκοντα ἡμέρας ἑκάστη, αἱ δὲ ἓξ αἱ ὕστεραι πέντε καὶ τριάκοντα ἡμέρας ἑκάστη) hic non magis servatur quam alibi (vide n. 147[3]. 152[2]). Datum igitur hoc plebiscitum centesimo sexagesimo quarto anni civilis die, mense Decembri 323 a. Chr., semenstri post Alexandri mortem intervallo.

ἐπεψήφιζεν Ἐπα[μείνων .....· ἔδοξεν] | τῶι δήμωι· Εὐφίλ[η-
τ]ος Εὐ[φιλήτου ..... εἶπε]|ν· ἐπειδὴ Εὔφρων Ἀδέα
Σικυώνιος[5] ἀ[νὴρ διατελεῖ ἀγα]|θὸς ὢν περὶ τὸν δῆμον τὸν
10 Ἀθηναίων, [καὶ νῦν ἥκων παρ]‖ὰ τοῦ δήμου [τ]οῦ Σικυωνίων
ἐπ[αγ]γ[έλλεται τὴν πόλιν] | φίλην καὶ σύμμαχον [οὖσ]αν [ἀμυ-
νεῖν κατὰ τῶν πολεμ]|ίων τῶι δήμωι τ[ῶ]ι Ἀθηναίων [πρώτη]ν
[τῶν ἐν Πελοποννη]|ήσωι πόλεων[6], δ[ε]δό[χθαι τῶι δήμωι, ἐπαι-
νέσαι μὲν Εὔφ]|ρονα Ἀδέα Σικύωνιον ἀρ[ε]τῆ[ς] ἕ[ν]εκα [καὶ
15 εὐνοίας τῆς] ‖ εἰς τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων [καὶ τοὺς ἄλλους
συμμάχ]|ους, καὶ εἶναι αὐτῶι κυρίας τά[ς δωρεὰς τὰς πρότερο]|ν
δεδομένας παρὰ τοῦ δήμου [τοῦ Ἀθηναίων αὐτῶι· ὅπω]|ς δ' ἂν
πάντες εἰδῶσι, ὅτι ὁ δῆμος [ὁ Ἀθηναίων ἀποδίδω]|σι[7] χάριτας
20 τοῖς εὐεργέτ[αις ἀξίας τῶν εὐεργετημά]‖των ὧν ἂν εὐεργετήσει
[ἕκαστος τὸν δῆμον, εἶναι Ἀθη]|ναῖον αὐτὸν καὶ ἐγγόνους, [καὶ
εἶναι αὐτῷ γράψασθ]|αι φυλῆς καὶ δήμου καὶ φρατρίας, ἧς ἂν
[βούληται καὶ] | ὧν οἱ νόμοι κελεύουσιν. [καὶ ἐπαινέσαι τὸν
δῆμον τὸ]|ν Σ(ι)κ(υ)ωνίων[8] [ἀρετῆς ἕνεκα καὶ εὐνοίας τῆς εἰς
25 τὸν δ]‖ῆμον τὸν Ἀθηναίων, καὶ στεφανῶσαι χ[ρυσῶι στεφάνω]|ι
ἀπὸ : X : δραχμῶν, καὶ ἀνειπεῖν α[ὐτ]ὸ[ν Διονυσίων μεγά]|λων τῶι
ἀγῶνι. ἀναγράψαι δὲ τὸ ψήφισμ[α ἐν στήλαις λ]|ιθίναις καὶ
στῆσαι τὴν μὲν μίαν παρὰ [τὸν Δία[9], τὴν δὲ] | ἑτέραν ἐν
30 ἀ[κροπόλει παρὰ τὸν νεὼ[10] τῆς Πολιάδος· εἰς] ‖ δὲ τὴν ἀνα-

---

5 In eis quae Xenophon Hell. VII, 1, 44 sqq. narrat de Euphronis Sicyonii natu maioris rebus, etiam Adeae filii (Ἀδέας scribere maluit v. Wilamowitz Aristoteles und Athen II p. 175, sed mihi videtur hypocoristicum ab Ἀδείμαντος vel Ἄδειστος, quod habes n. 519, 32 sqq., derivatum esse) mentio fit a patre mercennariis praefecto (§ 45), cum ille Sicyonios a Lacedaemoniorum partibus ad Arcades et Argivos traduceret a. 366 a. Chr. (Cf. n. 98[1]). Huius rursus filius fuit Euphron natu minor, qui ex hoc demum titulo et n. 163 innotuit. 6 Sicyonii igitur primi inter Peloponnesios ad bellum Lamiense quod dicitur Atheniensibus auxilium polliciti sunt. Quae res bene convenit cum narratione Plutarchi, qui Demosthenem aliosque legatos Atheniensium eo tempore cum Peloponnesiis de societate egisse refert, quo Leosthenes iam Antipatrum Lamiae obsessum tenebat (Plut. Dem. 27. A. Schaefer Demosthenes III[2] p. 367). Euphrona vero manifesto propterea legatum Athenas miserunt cives, quia ipse, exemplum paternum atque avitum imitatus, princeps fuerat patriae liberandae et ad societatem Atheniensium adducendae. L. 7 Sic L. ex usu sollemni; καὶ δίδω]σι K. nescio qua de causa. 8 ΣΥΚΙΩΝΙΩΝ. 9 Sc. τὸν Σωτῆρα, cf. n. 163, 34. Hoc est exemplum quod aetatem tulit. 10 Accusativus consona -ν finali carens unus usurpatur ab anno 363 a. Chr. (K. Meisterhans Grammatik der att. Inschriften ed. 2 p. 101 not. 951).

γραφὴν [τῶν στηλῶν δοῦναι τὸν ταμίαν τοῦ] | δήμου : Ϟ : ἐκ τῶν κατὰ ψηφίσματα ἀναλι[σκομένων τῶι δ]|ήμωι. τάδε Πανφίλου τοῦ Εὐφ[ι]λ[ή]του[11]· [δοῦναι δὲ τὴν ψῆ]|φον τῶι δήμωι περὶ τῆς πολιτε[ίας τοὺς πρυτάνεις τ]|ῆς Πανδιονίδος[12] ε[ἰ]ς τὴν πρώτην ἐκκλη[σίαν κατὰ τὸν] ‖ νόμον.

11 Additamentum in comitiis a Pamphilo rogatum indicari apparet, etsi insolita ratione id enuntiatur; exspectaveris potius: Πάμφιλος Εὐφιλήτου εἶπεν· τὰ μὲν ἄλλα καθάπερ Εὐφίλητος· δοῦναι δὲ κτλ. 12 Haec igitur tribus illo anno sextam prytaniam habebat.

---

162 Lapis Samius, apud consulem L. Marc in oppido *Vathy*. Ed. C. Curtius Inschr. und Studien zur Gesch. von Samos, Lübeck 1877 p. 22 n. 7. (Droysen Gesch. d. Hell. II, 2 p. 362. Syll.[1] 119. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 231 n. 135. F. Bechtel Inschr. des ion. Dial. p. 131 n. 221. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 283 n. 366).

Ἔδοξε[ν τ]ῆι βο[υ]λῆι καὶ τῶι δή|μωι· Ἐπ[ί]κουρος Δράκοντος | εἶπεν· ἐπειδὴ Γόργος[1] καὶ Μ|ιννέων Θεοδότου Ἰασεῖς καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ γεγένηνται | περὶ Σαμίους ἐν τῆι φυγῆι[2], καὶ | διατρίβων Γόργος παρὰ Ἀλεξάν|δρωι πολ[λὴ]ν εὔνοιαν[4] καὶ [προ]θυμί|αν παρείχετο περὶ τὸν δῆμο[ν τ]ὸν Σα‖μίων σπο[υ]δάζων ὅπως ὅτ[ι τ]άχος | Σάμιοι τὴμ πατρίδα κο[μ]ίσαιντο, καὶ ἀ|ναγγείλαντος

Litterae volgares. 1 Ephippus apud Athenaeum XII 538b de Dionysiis quae Alexander anni 324 a. Chr. auctumno Ecbatanis celebrabat haec refert: ἄλλων γὰρ ἄλλο τι ἀνακηρυττόντων καὶ στεφανούντων τὸν Ἀλέξανδρον, εἴς τις τῶν ὁπλοφυλάκων ὑπερπεπαικὼς πᾶσαν κολακείαν, κοινωσάμενος τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐκέλευσε τὸν κήρυκα ἀνειπεῖν ὅτι Γόργος ὁ ὁπλοφύλαξ Ἀλέξανδρον Ἄμμωνος υἱὸν στεφανοῖ χρυσοῖς τρισχιλίοις, καὶ ὅταν Ἀθήνας πολιορκῇ, μυρίαις πανοπλίαις καὶ τοῖς ἴσοις καταπέλταις καὶ πᾶσι τοῖς ἄλλοις βέλεσιν εἰς τὸν πόλεμον ἱκανοῖς.. Eundem esse coll. v. 7. 16 intellexerunt Curtius et Droysen. Cave tamen ἐστεφάνωσε quod in titulo est referas ad ea quae Ephippus narrat. De eodem Gorgo Droysen intellexit quae apud Strabonem XV, 1, 30 p. 700 Cas. leguntur καὶ χρυσεῖα δὲ καὶ ἀργυρεῖα οὐ πολὺ ἄπωθεν ἐν ἄλλοις ὄρεσιν ἱστορεῖται καλά, ὡς ἐδήλωσε Γόργος ὁ μεταλλευτής, sine idonea causa si quid video. 2 Expulsi erant Samii ab Atheniensibus partim Ol. 103, 3 (366/5 a. Chr.), partim Ol. 107, 1 (352/1 a. Chr. Cf. W. Vischer, Kl. Schr. II p. 148 not. 2), reducti sunt, cum iam Alexander id se facturum pollicitus esset (cf. not. 3) a Perdicca Ol. 114, 3 (322/1 a. Chr.). Diodor. XVIII, 18, 9.

Ἀλεξάνδρου ἐν τῶ[ι] | στρατοπέδωι[3], ὅτι Σάμον ἀποδιδοῖ | Σα-
15 μίοις, καὶ διὰ ταῦτα[4] αὐτὸν τῶν Ἑ‖λλήνων στεφανωσάντων[5]
ἐστ|εφάνωσε καὶ Γόργος καὶ ἐπέστε[ι]|λε εἰς Ἰασὸν πρὸς τοὺς
ἄρχονται|ς, ὅπως οἱ κατοικοῦντες Σαμίω[ν] | ἐν Ἰασῶι, ὅταν εἰς
20 τὴν πατρίδα κατί‖ωσιν, ἀτελῆ τὰ ἑαυτῶν ἐξάξον|ται καὶ πορεῖα
αὐτοῖς βοθήσεται, τὸ ἀ|νάλωμα τῆς πόλεως τῆς Ἰασέων | παρε-
χούσης, καὶ νῦν ἐπαγγέλλον|ται Γόργος καὶ Μινίων ποιήσειν
25 ὅτι ‖ ἂν δύνωνται ἀγαθὸν τὸν δῆμον τὸ|ν Σαμίων· δεδόχθαι
τῶι δήμωι, δε|δόσθαι αὐτοῖς πολιτείαν ἐπ' ἴσηι | καὶ ὁμοίηι καὶ
30 αὐτοῖς καὶ ἐκγόνοις· | καὶ ἐπικληρῶσαι αὐτοὺς ἐπὶ φυλὴν κ‖αὶ
χιλιαστὺν καὶ ἑκατοστὺν[6] καὶ γέ|νος, καὶ ἀναγράψαι εἰς τὸ γέ-
νος[7], ὃ ἂ|ν λάχωσιν, καθότι καὶ τοὺς ἄλλου|ς Σαμίους· τῆς δὲ
35 ἀναγραφῆς ἐπιμε|[λ]ηθῆναι τοὺς πέντε τοὺς ἡιρη‖μένους. τὸ δὲ
ψήφισμα τόδε ἀνα|γράψαι εἰς στήλην λιθίνην καὶ στῆ|σαι [ἐ]ν
τῶι ἱερῶι τῆς Ἥρας, τὸν δὲ [τα]‖μίαν ὑπηρετῆσαι.

3 Constat Alexandrum Ol. 114, 1 (mense Iulio 324 a. Chr.) Nicanorem in Graeciam misisse qui Olympiis renuntiaret ut exules in patrias restituerentur. Diod. XVIII, 8, 3. Idem iam antea ipsum regem in exercitu pronuntiasse ex hoc titulo discimus; namque quod hic de Samo sola dicitur, ex argumento tituli facilem explicationem habet neque est cur dubitemus quin coram exercitu quoque de omnium civitatium exulibus restituendis dixerit. 4 Cf. 107[2]. 5 De legationibus civitatium Babylona ad Alexandrum missis, quae ei gratias agerent et coronas aureas deferrent, cf. Arrian. VII, 14, 6. 19, 1. 23, 2 aliorumque scriptorum locos quos affert C. p. 24 not. 61. 6 De his civitatis partibus, ex quibus χιλιαστὺς etiam Ephesi (cf. n. 186, 10), Erythris, Methymnae, ἑκατοστὺς Byzantii, Lampsaci, Heracleae Ponticae (Aen. Tact. 11, 11) fuit, cf. Vischer Kl. Schr. II p. 153 sqq. C. p. 5 sqq. 7 Quod praeter gentem nullius ex iis populi partibus, quae antea enumeratae sunt, hic mentio fit, inde intellegitur gentem ἑκατοστύος, hanc χιλιαστύος, hanc rursus tribus partem fuisse, qua de re dubitaverat V.

163 Infra n. 161 in eadem tabula. Coniunctum cum illo ediderunt H. G. Lolling Δελτίον ἀρχαιολογικόν 1892 p. 56 sqq. Koehler C. I. A. IV, 2 p. 64 n. 231 *b* (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 121 n. 111).

Ἐπὶ Ἀρχίππου ἄρχοντος[1], ἐπὶ τῆς Ἀ[καμαντίδος τετάρ]‖της

Litterae volgares, nisi quod πῖ modo Π modo Γ est, dispositae στοιχηδόν. 1 Ol. 115, 3 (318/7 a. Chr. n.). Nam cognominem archontem qui Ol. 114, 4

πρυτανείας, ἧι Θέρσιππος Ἱππο[. . . . . .ε]|ὺς ἐγραμμάτευε,
Μαιμακτηριῶνος [ἕνηι καὶ νέαι, πέμ]|πτει καὶ τριακοστεῖ τῆς
5 πρυτανείά[ς[2]· τῶν προέδρων] ‖ ἐπεψήφισζε[3] Γ[ν]ωσί[ας Ἀλ]αιεὺ[ς
καὶ συμπρόεδροι· Ἀγν]|ωνίδης Νικοξένου Περ[γασῆθεν[4] εἶπεν·
ἐπειδὴ Εὔφρω]|ν ὁ Ἀ[δ]έα τοῦ Σικυωνίου[5] [πρότερον ἐν παντὶ
καιρῶι ἀν]|ὴρ ἀγαθὸς ὢν διετέλει περὶ τὸν δῆμον [τὸν Ἀθηναίων] |
10 καὶ αὐτὸς καὶ οἱ πρόγονοι αὐτοῦ, [καὶ ἐπὶ τοῦ πολέμο]‖υ τοῦ
Ἑλληνικοῦ[6], ὃν ἐ[σ]τ[ήσατο ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων ὑ]|πὲρ τῶν
Ἑλλήνων, κατελθὼν Εὔφρων [ἐκ τῆς φυγῆς[7] τήν τ]|ε φρουρὰν[8]

(321/0 a. Chr. n.) in magistratu fuit, hic in censum non venire docet rerum gestarum memoria. 2 Est dies anni intercalaris centesimus undequinquagesimus; tres primae prytaniae tricenorum octonorum dierum fuerunt (v. n. 161[4]). Inde simul apparet, non recte C. I. A. II, 231 ab hominibus doctis ad illum Archippi annum relatum esse; adde quod illic scriba est homo Eleusinius, hic demoticum in ....εύς cadit. Mense Novembri et Decembri a. 318 a. Chr. etiamtum viguisse Athenis populare imperium hic titulus docet, ut non ante anni Iuliani 317 a. Chr. initium rerum potitus sit Demetrius Phalereus. Koe. 3 Cf. K. Meisterhans Grammatik der att. Inschr. ed. 2 p. 70 not. 663. 4 Homo inter principes tunc factionis popularis, qui paullo ante Phocionem accusaverat (Droysen Gesch. des Hellenismus II, 1 p. 220. 224). 5 Cf. 161[5]. Ceterum quod non ipse vocatur hic Sicyonius, sed Adeae Sicyonii filius, id v. Wilamowitz Aristoteles und Athen II p. 175 eo rettulit, quod homo aliquot annis ante civitate donatus (n. 161, 20) Atheniensibus non iam Sicyonius erat, neque tamen demotico significari poterat quia nunquam se pago et tribui ascribendum curaverat. Parem condicionem Wil. statuit fuisse hominum quorum titulos sepulcrales tenemus C. I. Att. IV, 1, 2 p. 115 n. 491[17]: Ἀρχίας Νέβρου Ἀνδρίου. n. 491[18]: Εὐφραντίδης Μάνδρωνος Ἀστυπαλαιέως. n. 491[19]: Ἀθηνόδοτος Ἰατροκλέους Φασηλίτου. 6 Idem nomen ei bello, quod nos Lamiense vocare solemus, etiam n. 187, 17 et apud Plutarchum Phocion. 23 tribuitur. Cf. Droysen Gesch. des Hell. II, 1 p. 68 not. 2. 7 Sicyone proximis ante bellum Lamiense annis Macedonum armis tyrannida institutam vel potius restitutam esse refert [Dem.] XVII, 16: ἔστι γὰρ γεγραμμένον, ἐκ τῶν πόλεων τῶν κοινωνουσῶν τῆς εἰρήνης μὴ ἐξεῖναι φυγάδας ὁρμήσαντας ὅπλα ἐπιφέρειν ἐπὶ πολέμῳ ἐπὶ μηδεμίαν πόλιν τῶν μετεχουσῶν τῆς εἰρήνης· εἰ δὲ μή, ἔκσπονδον εἶναι τὴν πόλιν, ἐξ ἧς ἂν ὁρμήσωσιν. οὕτω τοίνυν ῥᾳδίως ἐπήνεγκε τὰ ὅπλα ὁ Μακεδών, ὥστ' οὐδὲ κατέθετο πώποτε, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν ἔχων περίεργεται καθ' ὅσον δύναται, καὶ τοσούτῳ νῦν μᾶλλον ἢ πρότερον, ὅσῳ ἐκ προστάγματος ἄλλους τε ἐτέρωσε καὶ τὸν παιδοτρίβην εἰς Σικυῶνα κατήγαγεν. Ab hoc tyranno, quem orator contemptim paedotribam vocat, Euphrona popularium partium principem eiectum coniecit Koe. 8 Praesidii Macedonici tunc Sicyone collocati alibi mentio non fit, sed cum eis quae (not. 7) in universum de Macedonum armis dicuntur id optime convenit.

ἐξέβαλε ἐκ τῆς ἀκ[ροπολέως πρῶτον τῶν ἐν] | Πελοποννήσωι πόλεων, καὶ ὅσον μὲν [χρ]ό[νο]ν [ἐπολέμε]|ι ὁ δῆμος, συνέπραττε
15 τῶι δήμωι καὶ [συνεβοήθει στρ]‖ατιώταις καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι τοῖς κατὰ [τὸν πόλεμ]|ον· ἐπειδὴ δὲ συνέβη τῆι Ἑλλάδι ἀτυχη-[σ]ά[σηι[9] φρουρ]|ὰς εἰσπέμπεσθαι εἰς τὰς πόλεις τὰ[ς] ἐ(π)[τ]α[ι-κυίας[10], πρ]|οείλετο τελευτῆσαι ὑπὸ τῶν ἐναντίων ἀγ[ωνιζόμε-
20 ν]|ος ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας, ὥστε μήτε τὴν ἑαυ[τοῦ πατρ]‖ίδα μήτε τὴν ἄλλην Ἑλλάδα ἰδεῖν δουλεύουσαν· [καὶ τι]|μήσαντος αὐτὸν τοῦ δήμου τοῦ Αθηναίων πολι[τείαι] | καὶ ταῖς ἄλλαις τιμαῖς, αἷς προσήκει τοὺς εὐ[εργέτα]|ς, καὶ αὐτὸν καὶ ἐγγόνους διά τε τὴν αὐτοῦ ἀρε[τὴν καὶ] | διὰ τὰς τῶν προγόνων εὐεργεσίας,
25 ἀφείλοντο [αὐτὸν] ‖ τὰς δωρεὰς οἱ ἐν τεῖ ὀλι(γ)αρχίαι[11] πολιτευόμε[νοι καὶ] | τὰς στήλας καθεῖλον· νῦν δὲ ἐπειδὴ ὅ τε δῆμος [κατελ]|ήλυθε καὶ τοὺς νόμους καὶ τὴν δημοκρατίαν ἀπείλη]|φε[12], ἀγαθεῖ τύχει, δεδόχθαι τῶι δήμωι, εἶναι τὰ[ς δωρε]|ὰς
30 κυρίας Εὔφρονι πάσας, αἷς ἐτίμησεν αὐτὸν ὁ [δῆμο]‖ς ὁ Ἀθηναίων, καὶ αὐτῶι καὶ ἐγγόνοις, καὶ τὰς σ[τήλας] | τὰς καθαιρεθείσας, ἐν αἷς αἱ δωρεαὶ ἦσαν γεγ[ραμμέν]|αι καὶ τὸ ψήφισμα, ἀναγράψαι καὶ ἀναθεῖναι τ[ὸν γρα]|μ(μ)ατε(α)[13] τῆς βουλῆς τὴμ μὲν ἐν ἀκροπόλει, τὴν δὲ πα[ρὰ τ]|ὸν Δία τὸν Σωτῆρα[14], καθάπερ
35 ὁ δῆμος ἐψηφίσατο [πρότε]‖(ρ)ον[15], προσαναγράψαι δὲ καὶ τόδε τὸ ψήφισμα ἐν ἀ[μφοτ]|έραις ταῖς στήλαις, συνεπιμεληθῆναι δὲ τῆς ἀν[αγρ]|αφῆς τοὺς φίλους καὶ τοὺς οἰκείους τοὺς Εὔφρο[νος·] | ἐπιμελεῖσθαι δὲ καὶ τῶν ἐγγόνων τῶν Εὔφρονος [τὴν] | βουλὴν

---

9 Suppl. L. Minus apte Koe. ἀτύχη[μ]α [καὶ]. 10 Supplevi. 'In eas urbes quae adversa belli fortuna usae erant'. ἐγ[κ]α[λούσας] Loll., ΕΓ agnovit Koehler, qui restituendi conatu abstinuit, ἐγ[νωσμένας] Mich., ἐγ[β]α[λούσας] A. Wilhelm Mitth. des arch. Inst. XXII p. 198 not. 2 ingeniose et fortasse recte, etsi non video cur eis modo civitatibus praesidia Macedonica imposita dicantur, quae antea habuisset et expulissent. 11 ΟΛΙΑΡΧΙΑΙ. De hac scriptura ad neglegentiam quandam pronuntiandi redeunte cf. Meisterhans Gramm. der att. Inschriften ed. 2 p. 59 not. 529. De imperio paucorum post bellum Lamiense ab Antipatro Athenis imposito dicit sponte patet. 12 Supplevi. ἀ[νείληφε] L. K. 13 ΜΝΑΤΕ. 14 In foro Athenarum simulacrum fuisse Iovis Eleutherii Pausaniae I, 3, 2 aliorumque scriptorum et titulorum testimoniis (A. Milchhoefer Schriftquellen zur Topographie von Athen p. XL, 30 sqq.) constat. Eandem statuam Isocrates IX, 57 τὸ τοῦ Διὸς ἄγαλμα τοῦ Σωτῆρος vocat (cf. etiam Hesych. et Harpocr. s. v. Ἐλευθέριος Ζεύς). Ante statuam ara fuisse videtur, quam hic intellegi eo certius est, quia lapis in ipso foro antiquo erutus est. 15 ΙΟΝ.

τὴν ἀεὶ βουλεύουσαν καὶ τοὺς στρατηγο[ύς, κ]‖αὶ εἶναι αὐτοῖς πρόσοδον πρός τε τὴν βουλὴν [καὶ τὸ]|ν δῆμον πρώτοις μετὰ τὰ ἱερά. καὶ νῦν δὲ κ[αθότι ἐπιμ]|έλειαν ἔσχηκεν ὁ δῆμος τοῦ παιδίου τοῦ Εὔφρον[ος κ]|αὶ ψήφισμα ἐψηφίσατο καὶ πρέσβεις ἀπέστει[λε πρὸ]|ς τὸν δῆμον τὸν Σικυωνίων, καὶ τὸ λοιπὸν [ἐπιμελήσε]‖ται, ἐάν του δέωνται, ὅπως ἂν εἰδῶσι πάντες, [ὅτι ὁ δῆμ]|ος ὁ Ἀθηναίων, ἐάν τις εὖ (π)οήσει[16] αὐτόν, οὐ μόνον αὐτ[ο]|ὺς τοὺς ποήσαντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν εὐεργετῶν παῖ|δας οἴεται δεῖν τιμᾶν καὶ μεμνῆσθαι ὧν ἂν εὖ πάθηι. | εἰς δὲ τὴν ἀναγραφὴν τῶν στηλῶν δοῦναι τὸν ταμίαν ‖ τοῦ δήμου: ⊓ : δρ(α)χμὰς[17] ἐκ τῶν κατὰ ψηφίσματα ἀναλισκομ|ενων τῶι δήμωι.

in corona: Ἡ βουλή. *in corona*: Ὁ δῆμος. *in corona*: Ἡ βουλή.

16 ΝΟΗΣΕΙ. 17 ΔΡΧΜΑΣ.

164 Tabula marmoris Pentelici inventa in pago Aexonensium. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 858. Rangabé Ant. Hell. 422. Koehler C. I. Att. II 584 (Syll.[1] 120. E. L. Hicks Man. of Greek hist. inscr. p. 239 n. 139. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 157 n. 153). Cf. A. Wilhelm Gött. gel. Anz. 1898 n. 3 p. 223.

[Θ]εοί. | [Ἀριστοκ]ράτης Ἀριστοφάνου εἶπεν· ἐπειδ[ὴ Δημήτρ]ιος Φανοστράτου Φαληρεὺς ἀνήρ | [ἐστιν ἀγ]α[θ]ὸς περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίω‖[ν καὶ τὸν δ]ῆμον τὸν Αἰξωνέων[1], καὶ πολέμ[ου | γενομένου] ἐν τῆι χώραι καὶ χ[ω]ρισθέντ[ων τ|οῦ Πειραιῶς] καὶ τοῦ ἄστεως διὰ τὸν [πόλεμ|ον[2], πρεσβεύσ]ας[3] διέλυσε Ἀ[θ]ηναίου[ς καὶ πά|λιν ἐπανήγαγε]ν εἰς τὸ αὐτό, καὶ εἰ[ρήνην κ‖ατηργάσατο[4]

Litterae volgares στοιχηδὸν dispositae. 1 Huius pagi decretum est. 2 Ol. 115, 3 (318/7 a. Chr.) cum Cassander Piraeeum teneret, urbs a Polypercontis fautoribus defensa est, donec unus ex principibus civitatis populo persuasit, ut legationem de pace ad Cassandrum mitteret (Diodor. XVIII, 74, 2). 3 Supplevi. διὰ τὸν [πόλε|μον εἰς μερίδ]ας, διέλυσε Koehler. Prima legatio ex urbe ad Cassandrum missa est (cf. not. 2). At ea nondum confectum est negotium; Diodorus dicit γενομένων δὲ πλειόνων ἐντεύξεων συνέθεντο τὴν εἰρήνην. Demetrius igitur, legatus ad cives qui urbem tenebant profectus, moderatione et sollertia difficultates quae animorum reconciliationi obstabant removisse videtur. 4 Supplevit Wi. El Rang. Pitt. ΣΙ Koe.

Ἀ]θηναίοις καὶ τεῖ χώ[ραι, καὶ | ἐπιστάτης[5] αἱρ]εθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμ[ου ----- νόμους | ----] ἔθ[η]κεν καλ[λίστους[6] ----- κ]αὶ ὅστερ[ον----------]

5 Aut hoc aut προστάτης (coll. Demochare apud Polyb. XII, 13, 9) reponendum esse, quia ἐπιμελητής (τῆς πόλεως), quod Diodorus habet XVIII, 74, 3. XX, 45, 2, spatii rationibus non conveniret, exposuit K. Etiam στρατηγός, quo magistratu fere quotannis per principatus sui tempus functus est Demetrius (n. 165[2]), lacunam accurate explere monet G. de Sanctis, Studi di storia antica II p. 15 not. 1. Sed extraordinariam potestatem huic loco melius convenire existimaverim. 6 Supplevit Wi., cum priores de dedicationibus cogitassent.

---

165 Basis quadrata marmoris Pentelici inventa anno 1850 Eleusine inter rudera propylaei ab Ap. Claudio exstructi et templi Cereris. Edd. Rangabé Ant. Hell. 1079. W. Vischer Kl. Schr. II p. 87 n. 70. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 2567. Lenormant Rech. arch. à Eleusis p. 5 n. 3 (Syll.[1] 121). Koehler C. I. Att. II, 1217.

In fronte:

Ἀθηναίων οἱ τεταγμένοι ὑπὸ τοῦ δήμου[1] | ἐν Ἐλευσῖνι καὶ Πανάκτωι καὶ ἐπὶ Φυλῆι τὸν | στρατηγὸν[2] Δημήτριον Φανοστράτου Φαληρέα | στεφανώσαντες Δήμητρι καὶ Κόρει ἀνέθηκαν.

Litterae volgares. 1 Paus. I, 25, 6 Panactum a Cassandro occupatum narrat. Quod ut cum hoc titulo conciliaret, postea Macedonicis praesidiis deductis castella ab Atheniensibus occupata statuit V. At quidni una Macedones et Athenienses illic stationem habuerint? 2 Cum hic titulus dedicaretur, praetor fuit Demetrius; antea iam ter (v. 9—11) praetura functus erat. Quare id quidem Vischero concedendum est, non prius quam quarto principatus anno (Ol. 116, 2. 315/4 a. Chr.) hoc monumentum erectum esse. Neque vero est cur cum illo usque ad annum Ol. 116, 4. 313/2 a. Chr. descendamus. Nam id quidem, quod in proëcdosi dixi, fortasse iam anno Ol. 318/7 a. Chr., cuius ipso initio rerum potitus esset, Demetrium primum praetorem fuisse, non amplius teneo, siquidem ex n. 163 didicimus non ante Ianuarium 317 a. Chr. i. e. post medium annum civilem Atticum eius principatum coepisse (v. ibi not. 2). Sed etiamnunc dubito, num V. recte praefecturam equitum in eorum honorum numero habuerit, quibus Demetrius per principatus sui tempus functus esset. Nam hic magistratus cum praetorum imperio subiectus fuerit, non videtur convenire principi civitatis. Quare ante Ol. 115, 3 potius hoc munere eum functum esse putaverim.

Infra duo quaternarum coronarum ordines cum his inscriptionibus:

Ἀθηναίων | οἱ τεταγμέ|νοι Ἐλευσῖνι (I)
Ἀθηναίων | οἱ τεταγμέ|νοι ἐμ Πα|νάκτωι (II)
Ἀθηναίων | οἱ τετα|γμένοι | ἐπὶ Φυλεῖ (III)
Ἡ βουλὴ | ὁ δῆμος | ἱππαρχή|σαντα (IV)
Ἡ βουλὴ | ὁ δῆμος | στρατη|γήσαντα (V)
Ἡ βουλὴ | ὁ δῆμος | στρατη|γήσαντα (VI)
Ἡ βουλὴ | ὁ δῆμος | στρατη|γήσαντα (VII)
Οἱ ἱππεῖς | ἱππαρ|χήσαντα (VIII)

Infra coronas:

Σωσίθεος Ἀθηναῖος ἐποίησεν.

In latere sinistro duae coronae, una iuxta alteram:

Παναθή|ναια τὰ μεγά|λα ἅρματι (IX)
Ἐλευσί|νιοι (X)

In latere dextro item duae coronae:

Δήλια | ἅρματι (XI)
Ἑρμαῖα | ἅρματι (XII)

---

166 Lapis Athenis in museum Britannicum delatus. Edd. Chandler Syll. Inscr. II n. 11 p. 50. Osann Syll. I p. 112 (Boeckh C. I. G. 105). E. L. Hicks Inscr. Gr. Mus. Brit. I, 14 (Koehler C. I. Att. II 234. Syll.[1] 122. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 240 n. 140. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 125 n. 115).

Ἐπὶ Νικοδώρου ἄρχοντος[1] | ἐπὶ τῆς Κεκροπίδος ἕκτη|ς πρυτανείας, Γαμηλιῶνος | ἑνδεκάτηι, ἕκτηι καὶ εἰκο||στῆι τῆς πρυτανείας[2], ἐκκλη|σία· τῶμ προέδρων ἐπεψήφι|ζεν Ἀριστοκράτης Ἀριστο|δήμου Οἰν(αῖος) καὶ συμπρόεδρο|ι· Θρασυκλῆς Ναυσικράτο[υ]||ς Θριάσι(ος) εἶπεν· δεδόχθαι τ|ῶι δήμωι, Ἄσανδρον Ἀγάθων|ος Μακεδόνα[3] ἐπαινέσαι ὅτ|ι ἐστὶν ἀνὴρ ἀγαθὸς ἰδίαι

Litterae volgares accurate quidem στοιχηδὸν dispositae, sed impari versuum longitudine. 1 Ol. 116, 3 (314/3 a. Chr.). 2 Annum intercalarem fuisse apparet. 3 Boeckhius cum insigni acumine in apographorum quibus ei uti licuit foedis corruptelis Asandri nomen agnovisset, hunc sumpsit filium ceteroquin ignotum fuisse Agathonis illius, quem fratrem Asandri Cariae satrapae commemorat Diodorus XIX, 75, 2. At collatis v. 14—16 τοὺς ἀφικνουμένους εἰς τὴν χώραν τὴν ἑαυτοῦ et v. 19—21 τάς τε ναῦς τὰς

15 | τε περὶ Ἀθηναίους τοὺς ἀφ||ικνουμένους εἰς τὴν χώρα|ν τὴν
ἑαυτοῦ καὶ κοινεῖ περ|ὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων, κ|αὶ παρα-
20 γενόμενος εἰς τὴμ | πόλιν τάς τε ναῦς τὰς ἰδία||ς καὶ τοὺς στρα-
τιώτας παρ|[έσχετο[4] Ἀ]θ[ηνα]ίο[ις] εἰς τὰς χ|[ρείας[5] . . . . . .
. . . . ρ | --------

ἰδίας καὶ τοὺς στρατιώτας παρέσχετο multo aptius videtur ipsum satrapam intellegere. Neque id ullam difficultatem habet, dummodo ab Asandro Philotae f. (Arrian. I, 17, 7), Parmenionis fratre, qui in Alexandri exercitu fuit neque commemoratur post annum 330 a. Chr. (Arrian. IV, 7, 2), distinguamus iuniorem, cuius in successorum Alexandri certaminibus frequens est memoria (Cf. Droysen Gesch. des Hell. II, 1 p. 29 sqq.). Huius pater Agatho idem esse videtur, cui Ol. 112, 2 (331/0 a. Chr.) Babylonis custodiam ab Alexandro mandatam narrant Diodorus XVII, 64, 5 et Curtius V, 1, 43. Fortasse is Parmenionis et Asandri maioris frater fuit. 4 Haec cum magna probabilitate Droysen Gesch. des Hellenismus II, 2 p. 25 not. 1 rettulit ad expeditionem anno 315 a. Chr. contra Lemnum, cuius incolae ab Antigoni partibus stabant, susceptam (Diodor. XIX, 68, 3). 5 Supplevit Koe.

---

167 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis in arce. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 1073. Rangabé Ant. Hell. 505. Ex suo Velsenique apographo Koehler C. I. Att. II 235 (Syll.[1] 123. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 242 n. 142. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 126 n. 116). Cf. quae adnotaverunt Th. Homolle Revue archéol. Troisième Série X (1887) p. 47 sqq. J. Hoskyns-Abrahall Classical Review V (1891) p. 242. C(ecil) T(orr) ibid. p. 278.

------ιν, καλέσαι | [δὲ καὶ τοὺς πρ]έσβεις[1] εἰς τὸ πρυτα[ν|εῖον
ἐπὶ] ξένια εἰς αὔριον: Σύν(α)λον[2] | [καὶ Β]οδμί(λ)καν[3]· ἀναγράψαι

Litterae volgares στοιχηδὸν dispositae. Ex scripturae rationibus inter Ol. 112 et 119 (330—300) titulum incisum collegit Koehler. 1 Carthaginiensium legationem esse, de qua sane nihil praeterea memoriae proditum est, ex legatorum nominibus v. 3. 4. apparet. 2 ΣΥΝΛΛΟΝ. Synalus Minoae praefectus Ol. 105, 4 (357/6 a. Chr.) commemoratur a Plutarcho Dion. 25. Koehler. 3 ΟΔΜΙΑΚΑΝ Velsen. ϽΔΜ⌒ΑΚΛΝ Koehler. ΟΔΜ ΛΑΚΟΝ Pittakis. ΙΔΜΟΑΚΑΝ Rangabé. Cum his quae homines docti in lapide dispexerunt, tum formae Punicae *Bodmelkarth* (cf. Noeldeke apud Koehlerum) optime convenire videtur ea scriptura quam supra posui, quam etiam Torr probat; Α pro Λ ante Κ certe ipsius lapicidae errori tribuendum est. Scriptores fere Βομίλκας habent. De Bomilcare Carthaginensium duce,

5 δὲ τόδε τ‖[ὸ] ψήφισμα τὸν γραμματέα τὸν κατὰ π|ρυτανείαν ἐν στήληι λιθίνηι καὶ σ|τῆσαι ἐν ἀκροπόλει· εἰς δὲ τὴν ἀναγ|ραφὴν τῆς στήλης δοῦναι τὸν ταμία|ν τοῦ δήμου ⌈⌉ δραχμὰς ἐκ 10 τῶν εἰς τὰ κ‖ατὰ ψηφίσματα ἀναλισκομένων τῶι δήμωι.

---

qui paullo post Ol. 117, 3 (310/9 a. Chr.), cum rerum potiri conaretur, a civibus necatus esset (Diodor. XX, 43 sqq.) monuit Koehler. Ἰοδμίλκαν Homolle idem nomen hic agnoscens quod habes infra n. 588, 10.

---

168 Fragmenta duo tabulae marmoris Pentelici; *a* (v. 1—12) edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 3701. Kumanudis Ἐπιγρ. ἀνεκδ. Ἀθήν. 1860. ἀρ. 1. *b* (v. 13—36) Kumanudis Ἐφ. ἀρχ. περ. II, 241. Ambo ex ectypis chartaceis edidit et interpretatus est C. Curtius Philol. XXIV p. 83 sqq. Ex apographis suis Koehler C. I. Att. II 240 (Syll.[1] 124. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 245 n. 145. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 126 n. 117).

[Ἐπὶ Ἀναξικράτους ἄρχον]τος[1]· ἔδοξεν τῶι δήμωι[2]· Στρατ|[οκλῆς Εὐθυδήμου Διομεεὺ]ς[3] εἶπεν· [ἐπ]ε[ιδὴ Λ]υκοῦργο[ς | Λυκό-

---

Litterae volgares (nisi quod φῖ modo Φ modo + est), dispositae στοιχηδόν. 1 Ol. 118, 2 (307/6 a. Chr.). 2 Idem plebiscitum esse, quod habet Pseudoplutarchus Vit. X or. p. 852 A sqq., sed illic in brevius contracta et multifariam immutata decreti verba, Kum. et C. docuerunt. Praescripta illic paullo pleniora exstant, ex quibus discimus, prytaniam fuisse Antiochidis sextam. 3 De Stratocle cf. Ruhnken ad Rutil. Lup. p. 32. Sauppe Or. Att. II p. 342. G. de Sanctis, Studi di storia antica II p. 22 not. 1. Anno 324 Demosthenem accusavit in causa Harpalica (Dinarch. I, 1. 20). Deinde belli Lamiensis tempore inter principes partium popularium fuit. Postea cum Demetrius Poliorceta Athenas Cassandri dominatione liberasset, ille acerrimum libertatis conservandae studium prae se ferebat (cf. n. 184) ideoque hoc honorificum de Lycurgo plebiscitum rogavit. At simul luxuriosa vita et abiectissima erga Demetrium adulatione (Ath. XIII p. 596 f. Plut. Dem. 11. 12. 26. Diodor. XX, 46, 2) famosus fuit. Complura exstant decreta populi Atheniensium, quibus Stratocle rogante summi honores conferuntur in Demetrii asseclas et adulatores (C. I. Att. II 247. 263. 264. 267. IV, 2 p. 77 n. 269c. p. 120 n. 458b, 11). Alias eiusdem rogationes habes C. I. Att. II Addenda p. 413 n. 238b. IV, 2 p. 68 n. 240b. p. 79 n. 271b. Pater eius est Euthydemus Stratoclis f. ap. Dem. XXI, 165. Sine idonea causa ad hunc potissimum Stratoclem locum Dem. XXXVII, 48 rettulerunt interpretes. Etiam illum Stratoclem Diomeensem, qui C. I. Att. II, 794*d*, 56 est (356/5 a. Chr.) propter temporum rationes recte ab hoc distinguit de Sanctis.

φρονος Βουτάδης[4] παρα]λ[α]βὼν [πα]ρ[ὰ τῶν ἐ]α[υτ]οῦ π[ρ|ογόνων
5 οἰκείαν ἐκ παλαιοῦ] τ[ὴν] πρ[ὸς τὸν δῆμ]ον εὔνο[ι||αν[5] .....
.....]αρ..α[.|.....
..... στ]εφαν[.|.....
.....]τ..|.....
10 .. τρι.|.....ο.....ος....||..
.....γ.....ν ...ν.|.....
.....τ ..... σχὼν..|.....
..... εδε.ε..|---------εις ..|.....
15 .....ας ..... ἀφικν||[.....
.... κ]αὶ κ[εκο]σμημένην τὴν[6] | [πόλιν..... ἀξίως]
τῆς ὑπαρχούσης αὐτε||[ῖ δόξης[7] ..... ἐ]ξωικοδό-
μησεν· τὴν δὲ σ|[κευοθήκην καὶ τὸ θέατρον τὸ] Διονυσιακὸν
ἐξηργάσα||[το, τὸ δὲ στάδιον τὸ Παναθην]αϊκὸν[8] καὶ τὸ γυμνάσιον
20 τ||[ὸ κατὰ τὸ Λύκειον[9] κατεσκεύ]ασεν, καὶ ἄλλαις δὲ πολλαῖ||[ς
κατασκευαῖς ἐκόσμησεν] ὅλην τὴν πόλιν· καὶ φόβων κ|[αὶ κινδύ-
νων μεγάλων τοὺς] Ἕλληνας περιστάντων Ἀλε|[ξάνδρωι Θηβῶν
ἐπικρατήσα]ντι καὶ πᾶσαν τὴν Ἀσίαν κ|[αὶ ἄλλα δὲ τῆς οἰκου-
25 μένης μ]έρη καταστρεψαμένωι δι||[ετέλει ἐναντιούμενος ὑπὲ]ρ τοῦ
δήμου, ἀδιάφθορον κ|[αὶ ἀνεξέλεγκτον αὐτὸν ὑπὲρ] τῆς πατρίδος
καὶ τῆς τῶ||[ν Ἑλλήνων ἁπάντων σωτηρίας] διὰ παντὸς τοῦ βίου
παρ|[έχων καὶ ὑπὲρ τοῦ τὴν πόλιν] ἐλευθέραν εἶναι καὶ αὐτ||[όνο-
30 μον πάσηι μηχανῆι ἀγωνι]ζόμενος, δι' ὅπερ ἐξαιτή||[σαντος αὐτὸν
Ἀλεξάνδρου[10] ὁ δ]ῆμος ἀπέγνω μὴ συνχωρῆ||[σαι μηδὲ λόγον
ποιεῖσθαι τῆς] ἐξαιτήσεως ἅμ' ἐν τοῖς ἄ|[λλοις πᾶσιν συνειδὼς
ὧν μετ]έσχεν Λυκούργωι τὴν ἀπ|[ολογίαν δικαίαν οὖσαν· καὶ
δ]οὺς εὐθύνας πολλάκις [τ|ῶν πεπολιτευμένων τε καὶ τῶν] διωι-

---

4 Cf. 151, 10. 5 Hucusque lapis cum exemplari Plutarcheo consentit; sequentia plane discrepant, ut in tam exiguo litterarum servatarum numero de restitutione desperandum sit. V. 6 fin. suspiceris fuisse quae apud Plutarchum sunt πολλάκις ἐστεφανώθη ὑπὸ τῆς πόλεως. At sic ordinem sententiarum plane alium fuisse hic atque apud Plutarchum statuendum esset. 6 τὴν [πόλιν ἐπισκευάσας κρείττονα] | τῆς ὑπαρχούσης C., non recte intellecta vocis ἐπισκευάζειν (n. 161) significatione. 7 Supplevi. αὐτε[πάγγελτος C. At hoc, etiamsi Lycurgum rogatione ad populum lata effecisse statuamus, ut opus sibi mandaretur, non recte dicitur de magistratu qui facit quod officii sui est. 8 Cf. 151, 16. 9 Haec apud Pseudoplutarchum corrupta sunt in τὸ γυμνάσιον καὶ τὸ Λύκειον. 10 Post Thebas ab Alexandro eversas (335 a. Chr.). Apparet Stratoclem in antecedentibus sive inscitia sive neglegentia temporum ordinem pervertisse, cum Asiae domitae mentionem faceret.

35 κημ[έ]ν[ων ἐν ἐλευθ‖έραι καὶ δημοκρατουμένηι τῆ]ι πόλει ....
.....|..... ιδι------

169 Tabula marmorea inventa Ilii. Ed. G. Hirschfeld Arch. Zeitung XXXII (1875) p. 153 (Droysen Gesch. des Hellenismus II, 2 p. 382 n. 5. Syll.[1] 125. Ch. Michel Rec. d'inscr. Gr. p. 388 n. 522).

[Γνώμη τῶν συνέδρω]ν[1]· ἐπειδὴ Μαλούσιος Βακχίο[υ | Γαρ-
γαρεὺς ἀνὴρ ἀγ]αθὸς ὢν διατελεῖ περὶ τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθ[ηνᾶς
τῆς Ἰλιάδος] καὶ περὶ τὰς πόλεις, καὶ πρότερόν τε πολλὰ χρή-
[σι|μος ἐγένετο[2] τῶι] συνεδρίωι καὶ ταῖς πόλεσιν, εἴς τε τὰ
5 κατασκευάσμα‖[τα τοῦ ἱεροῦ καὶ τῆ]ς πανηγύρεως καὶ εἰς τὰς
πρεσβείας τὰς ἀποστελ[λο|μένας καὶ ὑπὲρ] τῶν ἄλλων τῶν συμφε-
ρόντων τῆι πανηγύρει χρήματ[α | ἔδωκεν ἄτο]κα, καὶ τὴν ἄλλην
προθυμίαν ἐμ πᾶσιν τοῖς καιροῖς παρεχόμε[νος μετὰ] πολλῆς
εὐνοίας, καὶ νῦν εἴς τε τὴν πρεσβείαν τὴν ὕστερον ἀποσ|[τελλο-
μέ]νην πρὸς Ἀντίγονον ἔδωκεν χρυσοῦς τριακοσίους ἀτόκους καὶ
10 εἰς ‖ [τὴν τ]οῦ θεάτρου κατασσκευὴν χρήματα κομίσας εἰς Ἴλιον
ἔδωκεν τοῖς ἐπ[ι|στ]άταις, ὅσον ἔδεον, χρυσοῦς χιλίους τετρακο-
σίους πεντήκοντα | ἀτόκους· ἐπειδὴ Μαλούσιος διατελεῖ πράττων
καὶ λέγων (ἀ)προφα|σίστως[3] ἐμ πᾶσι τοῖς καιροῖς τὰ συμφέροντα
τῆι θεῶι καὶ ταῖς πόλεσι, | ἀγαθῆι τύχηι, δεδόχθαι τοῖς συνέ-
15 δροις, ἐπαινέσαι Μαλούσιον ‖ [Β]ακχίου Γαργαρέα καὶ στεφανῶ-
σαι αὐτὸν ἐν τῶι γυμνικῶι ἀγῶνι | χρυσῶι στεφάνωι ἀπὸ δραχ-
μῶν χιλίων ἀρετῆς ἕνεκεν τῆς πρ[ὸς] | τὸ ἱερὸν καὶ τὴν πανήγυριν
καὶ τὸ κοινὸν τῶν πόλεων, δεδόσθαι δὲ | αὐτῶι μὲν τὴν ἀτέλειαν
καθάπερ δέδοται, δεδόσθαι δὲ καὶ τοῖς ἐκ|γόνοις αὐτοῦ τὴν
20 ἀτέλειαν, ὅτι ἂν πωλῶσιν ἢ ἀγοράσωσιν. τὸ δὲ ψή‖φισμα τόδε

Litterae volgares. Continet lapis complura decreta foederis civitatium Troadis et Hellesponti, cuius caput erat Ilium novum cum fano et panegyri Minervae Iliadis. Quod foedus probabiliter D. coniecit non antiquius fuisse aetate Alexandri, qui Iliensium civitatem (nam civitas sane iam antea fuerat, cf. 1031) magnis beneficiis affecit. Ad idem foedus C. I. G. 3602. 3604 spectare. Decreta priora paullo ante annum 306 a. Chr., posteriora paullo post eundem facta H. inde collegit, quod v. 9 simpliciter πρὸς Ἀντίγονον est, cum v. 24 manifesto de eodem Antigono εἰς τὸν βασιλέα dicatur. Praeter Ilienses ex sociis civitatibus novimus Gargarenses (v. 21. 35) et Lampsacenos (v. 59). D. 1 σύνεδροι huius foederis etiam C. I. G. 3601, 7. 9. 13 sunt. D. 2 Supplevi. χρήσ[ι|μα παρεσκεύασε H. Cf. n. 187, 12 sqq. 3 Emendavi. ΠΡΟΦΑ|ΣΙΣΤΩΣ lapis, quod intactum reliquerunt H. et D.

ἀναγράψαντας εἰς στήλην θεῖναι εἰς τὸ ἱερὸν τῆς | Ἀθηνᾶς, ἐπι-
μεληθῆναι δὲ τοὺς Γαργαρεῖς, ὅπως ἂν εἰδῶσιν ἅπα[ντες] | ὅτι
ἐπίσταται τὸ κοινὸν τῶν πόλεων τοῖς οὖσιν ἀγαθοῖς ἀνδράσιν
εἰς | αὐτοὺς χάριν ἀποδιδόναι. Γνώμη τῶν συνέδρων·
ἐπειδὴ Μαλούσι[ος] | ἀποστελλόντων (τῶν)[4] συνέδρων πρέσβεις εἰς
25 τὸν βασιλέα ὑ[πὲρ] ‖ τῆς ἐλευθερίας καὶ αὐτονομίας τῶν πόλεων
τῶν κοινωνουσ[ῶν τοῦ] | ἱεροῦ καὶ τῆς πανηγύρεως ἔδωκεν ἄτοκα
χρήματα τοῖς ἀποστε[λλο]|μένοις ἀγγέλοις, ὅσα ἐκέλευον οἱ σύν-
εδροι, παρεσκεύ[ασε] δὲ καὶ τὰ π[ρὸς] | σκηνὴν ἄτοκα χρήματα,
καὶ τἆλλα δὲ προθύμως ὑπηρετε[ῖ ε]ἰς ὅτι ἂ[ν πα]|ρακαλῆι τὸ
30 συνέδριον, ἀγαθῆι τύχηι, δεδόχθαι τοῖς συνέδροις, ἐπα[ι]‖νέσαι
τε Μαλούσιον Βακχίου Γαργαρέα, ὅτι ἀνὴρ ἀγαθός ἐστιν περ[ὶ
τὸ] | ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τὴν πανήγυριν καὶ τὸ κοινὸν τῶν
πόλεων, καὶ στ[ε]‖φανῶσαι αὐτὸν χρυσῶι στεφάνωι ἀπὸ δραχμῶν
χιλίων ἐν τῶι γυ|μνικῶι ἀγῶνι. ἀναγράψαι δὲ τὸ ψήφισμα τόδε
εἰς στήλην τὴν ὑπὲ[ρ] | τῶν συνεδρ(ε)ιῶν[5] τῶν Μαλουσίου μέλ-
35 λουσ(α)ν[6] ἀνατεθήσεσθαι εἰς τὸ ἱερό[ν·] ‖ ἐπιμεληθῆναι δὲ τοὺς
Γαργαρεῖς, ὅπως ἂν εἰδῶσιν ἅπαντες ὅτ[ι] | ἐπίσταται τὸ κοινὸν
τῶν πόλεων τοῖς οὖσιν ἀγαθοῖς ἀνδράσιν εἰς α[ὐ]|τοὺς χάριν ἀπο-
διδόναι. Γνώμη τῶν συνέδρων· ἐπειδὴ Μαλούσιος κε|λεύει
ἐπαγγεῖλαι αὐτῶι ἤδη τὸ συνέδριον, πόσων δεῖται παρ' αὐτοῦ
χρημά|των εἴς τε τὸ θέατρον καὶ εἰς τἆλλα κατασσκευάσματα
40 καὶ εἰς τ[ὰ] ‖ ἱερὰ καὶ εἰς τὴν πρεσβείαν, καί φησι θέλειν πα-
ρόντων τῶν συ[ν]|έδρων ἤδη δοῦναι πάντα, ἀγαθῆι τύχηι, δε-
δό[χθαι] τοῖς συ[ν]|έδροις, ἐπαγγεῖλαι Μαλουσίωι δοῦναι τοῖς
ἀγωνοθέταις χρ[υσοῦς] | τρισχιλίους καὶ πεντακοσίους σὺν τοῖς
πέρυσι ὀφειλο[μέ]νοις ἀ[τόκοις,] | τοὺς δὲ ἀγωνοθέτας, οἷς μὲν
45 ἂν αὐτοὶ χρήσων[ται[7], τ]ὰ δὲ ἄ[λλα χρή]‖ματα[8] θεῖναι [εἰ]ς τὸ

4 Articulum manifesto propter antecedentis participii terminationem errore omissum supplevi. 5 Emendavi. συνεδρίων H. D., quod non intellego. Videtur Malusius a Gargarensibus identidem synedrus in concilium missus esse, et cum per hunc magistratum foederatas civitates beneficiis affecisset, tabula quae haec beneficia testaretur haud inepte ἡ ὑπὲρ (= περὶ) τῶν συνεδρειῶν τῶν Μαλουσίου dici poterat. 6 ΜΕΛΛΟΥΣΩΝ. Emendavit H. 7 Apodosis desideratur ex usu notissimo Graecorum. 8 Supplevi. ἀ[ναλώ]|-ματα H. D. At τὰ ἀναλώματα θεῖναι εἰς τὸ ἱερὸν neque perspicue dictum est neque Graece. Agonotheta totam pecuniae summam accepit; inde ipse expensas facit, quibus ad ferias ludosque opus est, reliqua in templo (i. e. in aerario sacro) deponit. Ex eis deinde pecuniae erogantur in aedificia exstruenda (ἔργα v. 46) aliasque res ad quas agonothetae cura non pertinet. Quodsi

ἱερ[ό]ν· ἂν δέ τι περιγένηται ἐ[κ]δοθέντ[ων τῶν] | ἔργων, ἀπο-
δοῦναι Μ[αλο]υσίωι. Γνώμη τῶν συνέδρων· [ἐπειδὴ Μα]-
λούσιος [Βακ]χίου Γαργαρεὺς ἀνὴρ ἀγαθὸς ὢν διατελ[εῖ περὶ τὸ] |
ἱερὸν τῆς Ἀθ[ην]ᾶς τῆς Ἰλιάδος καὶ τὸ συνέδριον, δ[εδόχθαι] |
τοῖς συνέδρ[οι]ς, στεφανῶσαι Μαλούσιον χρυσῶι στ[εφάνωι ἀπὸ] ‖
50 χρυσῶ[ν] τρι[άκο]ντα· καλεῖν δὲ α[ὐτὸν καὶ] εἰς προεδρί[αν σὺν
τοῖς συνέδρ]οις ἐν τοῖς ἀγῶσιν ὀνομασ[τί[9]· δια]μεῖναι[10] δὲ [τὴν
προεδρίαν] | καὶ αὐτῶι καὶ ἐγγόνοις. τὸ δὲ ψήφ[ισμα τόδε] ἀνα-
γράψαντα[ς τοὺς ἀγωνο]θέτας εἰς στήλην θεῖναι εἰς τὸ [ἱ]ερὸν
τῆς Ἀθηνᾶς. [Γνώμη τῶν συν]|έδρων· ἐπειδὴ Μαλούσιος
55 ἀνὴρ ἀγαθὸς ὢν διατ[ελεῖ περὶ τὸ ἱερὸν] ‖ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Ἰλιά[δος]
καὶ τὸ κοινὸν τῶν πόλεω[ν καὶ τὴν πανήγυριν,] | ἀγαθῆι τύχηι,
δεδόχ[θαι τοῖ]ς συνέδροις, αἷς τιμαῖς [τετίμηται Μαλού]σιος ὑπὸ
τοῦ συνε[δρ]ίου, ἀναγράψαι ἑκά[στη]ν [τῶν πόλεων τῶν κοινω-
νου]σῶν τοῦ ἱεροῦ κ[αὶ τῆ]ς πανηγύρεως, καὶ θεῖν[αι τὴν στή-
λην ὅπου ἑκάσ]τηι νόμος ἐσ[τίν]. Σίμαλος Λαμψακηνὸς
60 εἶπεν· ἐπειδὴ Μαλούσιος] ‖ ὁ Γαργαρεὺς ἐ[πιμελέ]ληται[11] προ-
θύμως --------- | τὰ ἀναλώμ[ατα ----------] | πόλεσιν
---------- | ὅτι προθυ[μ----------] | στεφα[ν-----
65 -----] ‖ φαν------

his quoque numeratis aliquid superest, id Malusio redditur. . 9 Supplevi. 10 Supplevi. 11 Supplevi.

170 Fragmenta sex basis marmoris leucophaei inventa Olympiae; quinque ex eis ex Furtwängleri apographis edidi Arch. Zeitung XXXVII (1879) p. 125 n. 254, sextum ibidem p. 126 n. 256; omnia a Purgoldo delineata exhibentur Olympia V p. 83 n. 45.

[---------τᾶς προαι]|ρέσιος ἕνεκεν. ἑλέσθαι δὲ [πρέσβεις πέντε
μὲν ποτ' Ἀ]ντίγονον, πέντε | δὲ ποτὶ Δαμάτριον[1], οἵτιν[ε]ς τὰς

Litterae volgares, nisi quod ⊙ et O reliquis minores, et hastae hic illic leniter inflexae sunt. Byzantiorum decretum esse, ex quo statuae n. 171. 172 erectae sint, cum ex similitudine et lapidis et scripturae tum ex argumento collegit P. 1 Cum Antigoni nomen hic priorem locum teneat et uterque n. 171. 172 regio nomine simul utatur, non potest decretum ad alios referri atque ad Antigonum Philippi f. qui a. 301 a. Chr. ad Ipsum cecidit eiusque filium Demetrium Poliorcetam. Erravit igitur Pausanias (v. n. 171 1).

[τ]ι[μὰς ἀπαγγελ]οῦντι[2] καὶ διδαξοῦντι | αὐτούς, ὅτι ἁ πόλις
ὧν τε[3] εὐεργέτηταί[ι χάριν αὐ]τοῖς ἔ[χ]ουσα φίλ[α ἔσται | εἰ]ς
τ[ὸ]ν ὑπόλοιπον χρόν(ον)[4]· π[ράσ]σειν δὲ αὐ[τοὺς ----------
5 ------||---- παρ]ὰ Δαμάτριον ἀνγέλ[ου]ς πρεσβε[ύειν --------
----------|----σθ]αι καὶ συ[ν]ασθῆμεν[5] τοῖς [γ]εγε[ν]ημέ[νοις
ἀγαθοῖς. τοὶ δὲ στρατα|γοὶ ἐπιμελείσθων μετὰ] τᾶ[ς β]ουλᾶς ὅπως
[τ]αί τε πρεσβε[ῖαι ἀποσταλῶντι | ποτὶ τοὺς βασιλέας τ]ὰν
ταχίσταν, ἐφ[όδιά τε δοθῆι αὐταῖς. τὸ δὲ ἀργό|ριον εἶμεν εἰς
τοὺς] στεφάνους ἐκ τ[ῶν δαμοσίων χρημάτων].

2 Primo ΟΥΤΙ scriptum fuit, sed Ν supra versum additum est. 3 Huic τε nihil respondet; id quod non potest nisi ad neglegentiam eius qui composuit referri, nam supplementa ita adornare, ut alterum membrum respondens exsistat, spatii rationes omnino vetant. 4 ΧΡΟΝ. 5 I. e. συνησθῆναι, quae vox sic gratulandi vi haud raro occurrit in titulis (Cf. n. 175, 4). Quae gratulatio quod ad unum Demetrium spectare videbatur, cum ceteroquin honores utriusque regis decreto continerentur, inde collegi, victoriam navalem Salaminiam hic innui, cui Antigonus non interfuit; nam post eam ambo regio titulo se ornaverunt. Sed Olympiae non potuisse statuas erigi priusquam Peloponnesus in illorum potestate esset, i. e. non ante annum 302 a. Chr., monuit U. von Wilamowitz-Möllendorff in censura collectionis inscriptionum Olympiacarum (Litterarisches Centralblatt 1896 n. 37 p. 1358). Byzantiis iampridem amicitia intercedebat cum Antigono eiusque filio (Diodor. XVIII, 72, 6. Polyaen. IV, 6, 8), eosque a Lysimachi regno semper liberos mansisse constat (Droysen Gesch. des Hellenismus II, 2 p. 103. 110. 294).

---

171 Basis lapidis calcarii leucophaei inventa Olympiae meridiem versus a templo Iovis. Ex Hirschfeldii apographo ed. W. Dittenberger Arch. Zeitung XXXV (1877) p. 38 n. 36 (Syll.[1] 161. E. L. Hicks Manual of Greek historical inscriptions p. 281 n. 166. F. Bechtel ap. Collitz Gr. Dialektinschriften III p. 33 n. 3057). Plenius et accuratius ex Purgoldii delineatione Olympia V p. 429 n. 304.

[Ὁ] δᾶμος ὁ Βυζαν[τίων]
[βα]σιλῆ Ἀντίγονον[1].

Et hic et n. 172 litterae grandes sunt, volgaris formae praeter Α. Litterae Σ lineae extremae divergunt quidem, sed multo minus quam plerumque in titulis quarti a. Chr. saeculi fit. Ο et Ω reliquis minores. 1 Cf. Paus. VI, 15, 7: Δημήτριον δὲ τὸν ἐλάσαντα ἐπὶ Σέλευκον στρατιᾷ καὶ ἁλόντα ἐν τῇ μάχῃ, καὶ τοῦ Δημητριόυ τὸν παῖδα Ἀντίγονον, ἀνάθηματα ἴστω τις

Βυζαντίων ὄντας. At post repertam tabulam 170, quam eiusdem aetatis atque has duas bases esse Purgoldi testimonio constat, dubitari non iam licet, quin erraverit periegeta, neque cum Antigono Gonata filio, sed cum patre qui 301 a. Chr. apud Ipsum cecidit, hic coniungatur Demetrii Poliorcetae imago. Littera A memorabilis quidem saeculo quarto ad finem vergente, sed tenendum est plerasque mutationes formarum scripturae in regionibus orientalibus multo prius locum habuisse, quam in ipsa Graecia continentali et in occidente.

---

172 Fragmenta duo basis lapidis calcarii leucophaei inventa Olympiae. Edd. Dittenberger et Purgold Olympia V p. 429 n. 305.

[Ὁ] δᾶ[μος ὁ Βυ]ζαντίων
[βα]σιλ[ῆ Δαμ]άτριον.

Cf. quae adnotavi ad n. 171.

---

173 Fragmentum marmoris Hymettii erutum Athenis in arce. Minusculis ed. H. G. Lolling Δελτίον ἀρχαιολογικόν, 1888 p. 185, maiusculis ex eiusdem apographo Koehler C. I. A. IV, 2 p. 76 n. 264*d*.

[----------ι τῆς πρυτ]ανείας, | [ἐκκλησία κυρ]ία· τῶν προ-
έδρων ἐπεψή|[φιζε . . . . . τ]ιος Φιλοτίμου Σφήττιο|[ς κα]ὶ συμ-
5 πρόεδροι· ἔδοξεν τῆι βουλε‖[ῖ κ]αὶ τῶι δήμωι· Φιλόστρατος |
[Φ]ιλοστράτου Κηφισιεὺς εἶπεν· ἐπει|δὴ Μήδειος πρότερόν τε
παρὰ τῶι βασ|ιλεῖ Ἀντιγόνωι διατρίβων[1], λέγων κα|ὶ πράττων
10 τὰ ἄριστα διετέλει τοῖς τ‖ε βασιλεῦσιν καὶ τῶι δήμωι τῶι Ἀθη-
ν|αίων, καὶ συναποσταλείς, ὅτε ὁ βασιλ|εὺς Ἀντίγονος ἀπέστελλεν
τὸν ὑὸν α|ὐτοῦ Δημήτριον ἐλευθερώσο[ντ]α [τήν] | τε πόλιν καὶ
15 τοὺς ἄλλους Ἕλ[ληνας[2], χρ]‖ήσιμος ἦν καὶ εὔνους [τῆι τοῦ

Litterae volgares dispositae στοιχηδόν. 1 Cf. quae exposui 140[86]. Nam quin idem hic intellegendus sit Medius Larisaeus, de quo illic dixi, nulla ex parte dubitandum est. 2 Caerimi (nam Καίριμος nomen esse huic magistratui eponymo didicimus ex novo fragmento marmoris Parii ab A. Wilhelm edito Mitth. d. arch. Inst. in Athen XXII p. 209, quocum faciunt libri Dionysii de Dinarcho 9, cum apud reliquos scriptores nomen in Χαρῖνος corruptum sit) archontis anno (Ol. 118, 1. 308/7 a. Chr.) quinto et vigesimo Thargelionis die (m. Iunio 307 a. Chr.) Demetrius Athenas venit (Plut. Demetr. 8). Non multo post, ad finem vergente Caerimi anno aut ineunte Anaxicratis, haec decreta sunt.

δήμου σ]ωτηρίαι, καὶ διετέλ[ει λέγων καὶ πρά|τ]των ἐν παντὶ καιρῶι τὰ συμφέροντα | τῶι] δήμωι ....αρ..... | ....ντ-------.

---

174 Lapis leucophaeus, Megaris extractus ex muro Olympiei et inaedificatus in prelo oleario. Ed. D. Korolkow Mitth. des arch. Inst. in Athen VIII (1883) p. 183 n. 2. (F. Bechtel ap. Collitz Gr. Dialektinschriften III p. 8 n. 3010.) Ex Lollingii collatione W. Dittenberger I. G. Sept. I, 1 (Ch. Michel Recueil d'inscr. p. 166 n. 166).

Ἐπὶ βασιλέος[1] Ἀπολλοδώρου τοῦ Εὐφρονίου[2], γραμματεὺς βουλᾶς | καὶ δάμου Δαμέας Δαμοτέλεος, ἐστρατάγουν[3] Δαμοτέλης | Δαμέα, Φωκῖνος Εὐάλκου, Ἀριστότιμος Μενεκράτεος, Θέδωρος | Παγχάρεος, Πρόθυμος Ζεύξιος, Τίμων Ἀγάθωνος·
5 ἐπειδὴ τοὶ Αἰγοστενῖτα[ι][4] ἀνάγγελλον Ζωΐλογ Κελαίνου Βοιώτιον, | τὸν ἐπὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς ἐν Αἰγοστένοις τεταγμένον ὑπὸ τοῦ | βασιλέος Δαματρίου[5], αὐτόν τε εὔτακτον εἶμεν

Litterae volgares, nisi quod O reliquis paullo minor est, non dispositae στοιχηδόν. 1 Quattuordecim decreta honoraria (I. G. Sept. I, 1—14), postremis quarti a. Chr. n. saeculi annis et priore parte tertii facta, hunc magistratum Megarensium eponynum habent. Paullo priore aetate Dieuchidas scriptor Megarensis (cf. n. 1408[7]) hunc patriae suae magistratum commemorat ap. scholiastam Apollonii Rhodii I, 517 (C. Müller Fr. hist. Gr. IV p. 390 fr. 8): διόπερ θύσας τοῖς θεοῖς ὁ βασιλεύς, τὸ τελευταῖον τὴν γλῶσσαν ἐπέθηκεν τοῖς βωμοῖς, καὶ ἀπὸ τότε ἔθος τοῦτο διέμεινεν Μεγαρεῦσι. 2 Hoc rege praeterea duo decreta honoraria similia (I. G. Sept. I, 2. 3) facta sunt. 3 Praetores in titulis I. G. Sept. I, 1—7, qui trium diversorum annorum sunt, seni recensentur, n. 8—14, item tribus annis, quini. Illum numerum non recentiorem, ut Boeckhius aliique opinati erant, sed antiquiorem fuisse probavi cum monerem quinarium numerum collegii etiam tum retentum esse, cum Megarenses Boeotorum (I. G. Sept. I, 27. 28) et Achaeorum (I, 41) societati se applicarent, nomine modo in polemarchos et damiurgos mutato. Ceterum cum in triennii titulis I, 1—7 eadem ubique praetorum nomina redeant, non annuum, sed longius, fortasse quinquennale, tum fuisse huius magistratus tempus videtur. 4 Hic unus titulus (v. 5. 6) scripturam nominis origini acommodatam habet; nam illud sine dubio ab αἴξ et στενός derivatum angustias sive saltus caprarum significat. Praeterea ubique Αἰγόσθενα, Αἰγοσθενῖται scribitur. 5 Demetrius Poliorcetes Megaris potitus est aestate anni 307 a. Chr. (Droysen Gesch. des Hellenismus II, 2 p. 117). Sed regio nomine inde ab anno 306 a. Chr. demum utitur. Per proximos annos et

καὶ τοὺς στρατιώ|τας παρέχειν εὐτάκτους, καὶ τἆλλα ἐπιμελεῖσθαι καλῶς καὶ εὐ|νόως, καὶ ἀξίουν αὐτὸν διὰ ταῦτα τιμαθῆμεν
10 ὑπὸ τᾶς πόλιος, ‖ ἀγαθᾶι τύχαι, δεδόχθαι τᾶι βουλᾶι καὶ τῶι δάμωι, στεφανῶσαι | Ζωΐλογ Κελα[ίν]ου Βοιώτιογ χρυσέωι στεφάνωι, καὶ εἶμεν αὐτὸμ πο|λίταν τᾶς πόλιος τᾶς Μεγαρέωγ καὶ ἐκγόνους αὐτοῦ· εἶμεν δὲ | αὐτῶι καὶ προεδρίαν ἐμ πᾶσι τοῖς ἀγῶσι, οἷς ἁ πόλις τίθητι. ἀγγράψαι | δὲ τόδε τὸ δόγμα
15 τὸγ γραμματέα τοῦ δάμου εἰς στάλαν λιθίναν ‖ καὶ ἀνθέμεν εἰς τὸ Ὀλυμπιεῖον[6], ὅπως εἰδῶντι πάντες ὅτι ὁ δᾶμος | [ὁ Μ]εγαρέων τιμῇ τοὺς ἀγαθόν τι πράσσοντας ἢ λόγωι ἢ ἔργωι | ὑπὲρ τᾶς πόλιος ἢ ὑπὲρ τᾶγ κωμᾶν[7].

---

hic titulus et ei qui item laudes amicorum regis habent, I. G. Sept. I, 5. 6 (βασιλεὺς Εὐκλίας) incisi sunt. 6 Delubrum Iovis Olympii cuius in ruderibus omnes hi lapides inventi sunt. 7 Apparet Aegosthena tum etiam pagum agri Megarensium fuisse, ut fuerat per priora saeculi quarti tempora (Xen. Hell. V, 4, 18 τῆς Μεγαρικῆς ἐν Αἰγοσθένοις. VI, 4, 26 εἰς Αἰγόσθενα τῆς Μεγαρικῆς) et sine dubio iam antea. Inde a tertio saeculo Aegosthenitae separatam a Megarensibus rempublicam habebant (ἐπὶ βασιλέως ἐν Αἰγοσθένοις I. G. Sept. I, 223).

---

175 Lapis Ephesi olim in theatro inaedificatus in proscenio; nunc in museo Britannico. Edd. Wood Ephesus App. Inscr. from the Temple n. 8. E. L. Hicks, Greek Inscr. in the Br. Mus. III, 2 p. 91 n. CCCCXLVIII. (Ch. Michel Rec. d'inscr. Gr. p. 364 n. 490).

[Ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι· ------ εἶπεν· ἐπειδὴ Δημήτριος | ὁ βασιλεὺς[1] πολλῶν καὶ μεγάλων ἀγαθῶν αἴτιος ὢν] | τυγχάνει περὶ το[ὺ]ς Ἕλληνας καὶ τὴμ πόλι[ν τὴν ἡμετέραν[2],] | ἀγαθῆι τύχηι, δεδόχθαι τῶι δήμωι συνησθ[ῆναι[3] ἐπὶ τοῖς

Litterarum formae, ceteroqui volgares, id singulare habent, quod fere ubique hastarum rectarum loco lineae curvae sunt. 1 Demetrius Poliorcetes. Hic quoque, ut n. 170, etsi Antigono et Demetrio coniunctim honores habentur, tamen res feliciter gestae quas Ephesii gratulantur, uni filio tribuuntur. Quae fuit causa cur hic quoque editor de victoria Salaminia anni 306 a. Chr. cogitaret. Sed Droysenus Gesch. des Hellenismus II, 2 p. 213 not. 2 maluit de rebus a Demetrio sub finem anni 302 a. Chr. in ipsa Asia minore prospere gestis interpretari haud improbabiliter. 2 Paullo ante eas victorias, de quibus Droysenus hoc decretum intellegit, anno 302 a. Chr. Demetrius Epheso potitus imperium populare restituisse videtur (Diodor. XX, 111, 3), ut aliquot annis ante Athenis fecerat. 3 Cf. n. 170[5].

ἐξηγ]|γελμένοις ἀγαθοῖς τοῦ βασιλέως καὶ το[ῦ στρατεύματος,] | καὶ στεφανηφορεῖν Ἐφεσίους καὶ τοὺς κατοι[κοῦντας ἐνθάδε] ‖
5 ἐπὶ τοῖς εὐτυχήμασιν τοῖς ἐξηγγελμένοις· [θύειν δὲ καὶ | εὐ]αγγέλια τῆι Ἀρτέμιδι τοὺς ἐσσῆνας[4] καὶ [τὴν ἱέρειαν | καὶ τ]ὸν οἰκονόμον[5] καὶ εὔχεσθαι καὶ εἰς τὸ λοιπὸν ἐπ[ὶ πλέον εὖ | γίνε]σθαι Δημητρίωι τῶι βασιλεῖ καὶ τῶι δήμω[ι τῶι Ἐφεσίων. δοῦναι | δὲ κα]ὶ Ἀντιγόνωι καὶ Δημητρίωι τοὺς στε[φάνους τοὺς
10 ἐκ τῶν ‖ νόμω]ν. τοῦ δὲ ἀναλώματος τοῦ εἰς τὴν θυ[σίαν ἐπιμελεῖσθαι] | τ[ὸν ο]ἰκονόμον. ἐπαινέσαι δὲ καὶ Ἀπολλω[νίδην[6] τὸν παρὰ] | τ[οῦ] βασιλέως καὶ ἀναγγείλαντα τὴν εὔν[οιαν τοῦ βασ|ιλέ]ως τῶι δήμωι καὶ ἣν ἔχει αὐτὸς πρὸς τὸμ βα[σιλέα καὶ τὸν] | δ[ῆ]μον τὸν Ἐφεσίων, καὶ στεφανῶσαι αὐτὸν χρ[υσῶι στε-
15 φάνωι ἀπὸ] ‖ χρ[υ]σῶν εἴκοσι· τοῦ δὲ στεφάνου ἐπιμε[λεῖσθαι τὸν οἰκονόμον.] | δ[ο]ῦναι δὲ αὐτῶι καὶ πολιτείαν ἐ[φ' ἴσηι καὶ ὁμοίηι | κ]αθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις εὐερ[γέταις, καὶ πρόσοδον πρὸς | τ]ὴμ βουλὴν καὶ τὸν δῆμ[ον πρώτωι μετὰ τὰ ἱερά, καὶ προεδρίαν ἐν τοῖς] | ἀγῶσι καθάπε[ρ καὶ τοῖς ἄλλοις εὐεργέταις.
20 ἀναγράψαι δὲ καὶ τὰς] ‖ δεδομένας α[ὐτῶι δωρεὰς τοὺς νεωποίας --------- οὗ καὶ] | τὰς ἄλλα[ς πολιτείας ἀναγράφουσι -----]

4 Cum in sermone poëtarum ἐσσήν haud dubie regem significet (Cf. Callimachi hymn. I, 66 οὔ σε θεῶν ἐσσῆνα πάλαι θέσαν et lexicographos), proclivis est coniectura, ἐσσῆνας Ephesiorum, quos collegium sacerdotum fuisse tituli docent, ipsos illos regiae gentis Βασιλιδῶν homines esse, quibus Strabo XIV, 1, 3 p. 633 Cas. abolito regno nihil nisi sacrorum curam relictam testatur; vix recte, siquidem ille definite βασιλέων appellationem eis mansisse affirmat. 5 Oeconomos civitatum passim in titulis Graecis commemorari, sed hoc testimonium reliquis omnibus longe antiquius esse adnotat H. 6 Apollonides Demetrii regis familiaris commemoratur apud Plutarchum Demetr. 50. Hicks.

176 Thebis in museo. Ex Lollingii apographo edidi I. G. Sept. I, 2419. Imagine photographica repraesentavit et acute supplevit et interpretatus est M. Holleaux Revue des études Grecques VIII (1895) p. 7 sqq. Scriptura disposita per duas columnas (*a b*).

Litterae volgares quarti saeculi fine utique non multo recentiores, non ubique aequalis magnitudinis, quam rem H. nullam causam habere existimat nisi minorem quadratarii usum et diligentiam. Catalogus est donationum

a [---------- ἑκατ]όν[1]
[---------- ἑκατ]όν
[---------- στατε]ῖρας
[---------- χ]ειλίως
5 [---------- στατ]εῖρας
[----------ί]ως στατεῖ-
[ρας ------- χ]ειλίως πενταχατί-
[ως ------- χρ]ούσιοι χείλιο[ι] πεν-
[τακάτιοι ----- Σαμοθρ]ᾶικες ἑπτακα-
10 [τίως ----------] σ[τ]ατεῖρας

---

non uno tempore, sed sensim per longiorem annorum seriem factarum, id quod H. probavit cum aliis rationibus accommodatis ad persuadendum, tum quod eiusdem Philoclis nomen bis redit aliis donatoribus interiectis (v. 18. 27). Sed uno tempore haec omnia ex pluribus indiculis chartae mandatis in hunc lapidem transscripta esse vidit idem. Donata vero haec sunt ex parte civitati Thebanorum (τῇ πόλι v. 36), alia deis quos Thebani colebant ἀνέθεικε v. 27, δεκάτ[αν] v. 34). Maximam vero partem non ad rem divinam, (sed ad rempublicam Thebanorum adiuvandam spectasse bene et subtiliter contra meam sententiam probavit H. Et numerus et dignitas donatorum et magnitudo summarum rem plane singularem indicant; quae qualis sit, Holleauxii sagacitate iam patefactum est; recensentur hic quae a regibus et civitatibus liberis collata sunt in oppidum Thebanorum, quod Alexander anno 335 a. Chr. deleverat, restituendum. Namque Alexandri regno non antiquiorem titulum monetae ab eo institutae mentio (v. 14. 20) probat; post illum vero nulla fuit Thebanorum respublica dum 316 a. Chr. a Cassandro restitueretur. Atqui regum memoria (v. 35. 37. 39) usque ad annum 306 a. Chr. nos deducit. Quod nihil habet difficultatis, dummodo meminerimus hic omnia dona quae per longius temporis spatium acceperunt Thebani, ex peculiaribus laterculis in unum collectas recenseri. Namque non uno temporis puncto omnia perfici potuisse ac diu urbi restitutae etiam aliorum auxilio et liberalitate opus fuisse per se patet. Denique haec omnia luculentissime confirmat locus Diodori de Thebis restitutis, quem affert K., XIX, 54, 1. 2: εἰκοστῷ δ' ἔτει ὕστερον Κάσσανδρος φιλοδοξῆσαι βουλόμενος, καὶ πείσας τοὺς Βοιωτούς, ἀνέστησε τὴν πόλιν τοῖς διασῳζομένοις τῶν Θηβαίων. συνεπελάβοντο δὲ καὶ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων τοῦ συνοικισμοῦ πολλαὶ διά τε τὸν πρὸς τοὺς ἠτυχηκότας ἔλεον καὶ διὰ τὴν δόξαν τῆς πόλεως. Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ τὸ πολὺ μέρος τοῦ τείχους ἀνέστησαν, καὶ τῶν ἄλλων οἱ μὲν ᾠκοδόμησαν κατὰ δύναμιν, οἱ δὲ καὶ χρήματα πρὸς τὰς κατεπειγούσας χρείας ἀπέστειλαν, οὐ μόνον τῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀλλὰ καὶ Σικελίας, ἔτι δ' Ἰταλίας. Accuratiora de temporibus, quibus singulae pensiones factae videntur, vide not. 1. 3. 4. 6. 1 Prioris columnae (*a*) reliquias ad tempora anno 310 a. Chr. antiquiora rettulit H. propter ea quae de alterius columnae pensionibus enucleaverat (v. not. 3. 4. 6).

[----------ίω]ς στατεῖρας
----------ειοι χρουσίως
---------- α[κ]ατίως
----------κ]ατίως
15 [------- δραχμὰς Ἀλεξανδρ]είας
[Ἀντιγονεῖες τοὶ ἐκ τᾶς Τρ]ωΐας[2] διακατίως | [--------- ἑκα]τόν.
b Φιλο[κλεῖς Ἀπολλοδώρω[3]] | τάλαντ[α ---- ἀργουρίω] ‖ Ἀλεξαν-
20 δ[ρείω].
Ἐρετριεῖς [---- δραχμὰς] | Ἀττικάς
Κῶιοι[4] τέτταρ[α-------]
Μάλιοι τά[λαντ------]
25 Ἠγινᾶτη μ[ουρίας δραχμὰς] | Ἠγινήας
Φιλοκλεῖς [Ἀπολλοδώρω] | ἀνέθεικε [τοῖς θεοῖς τάλαν]|τα
ἑκατ[όν][5].
30 [Βα]σι[λεὺς Δαμάτριος] | δραχμ[ὰς ------- ἐν τὸ] | ἐληοχ[ρί-
στιον ἀπὸ τῶν] | πὰρ Ῥοδ[ίων λαφύρων] | δεκάτ[αν τοῖς
θεοῖς ἀνέθεικε][6].

---

2 Acute supplevit H., etsi concedendum est [Τ]ρωΐα pro Τροία aut Τρῳάς insolite dici. Antigonia Troadis condita est ab Antigono Philippi f. anno fere 313 a. Chr. (Cf. Droysen Gesch. des Hell. II, 2 p. 99), postea Alexandria nominata a Lysimacho (Droysen III, 2 p. 195) post pugnam apud Ipsum (301 a. Chr.). Vides Holleauxii supplementum temporis rationibus (not. 1) egregie convenire. 3 Supplevi. Cf. n. 202. 209. Philoclem anno 309 a. Chr. Caunum cepisse (Polyaen. III, 16) ab 310 ad 308 a. Chr. Deli commoratum esse (Homolle Archives de l'Intend. sacrée de Délos p. 42 sq.) atque omnino per illa tempora gravissimis quibusque rebus a Ptolemaeo I gestis interfuisse eumque strenue et constanter adiuvisse monuit H. Atqui Ptolemaeum anno 308 a. Chr. in ipsa Graecia feliciter rem gessisse, Acrocorinthum, Megara, Sicyona in eius potestatem venisse; per quam occasionem eum ad animos Graecorum conciliandos studium libertatis restituendae prae se tulisse (Diodor. XX, 37, 2). Qua in re quanti momenti essent Thebae cum aliis de causis tum propter firmitatem oppidi, eum nullo modo fugere potuisse. Bis igitur tum Philoclem, hominem sollertem et fidelem, ab eo cum magnis pecuniis illuc missum esse, fortasse primum 310, iterum 308 a. Chr. 4 Coi post Demetrii victoriam Salaminiam (306 a. Chr.) Antigoni imperio subiecti sunt; ante 309 a. Chr. inter reges certantes adeo prudenter medios se praestitisse, ut vix credibilis esset coniunctio cum Thebanis, monet H. Quae bene quadrant in eum temporum ordinem (not. 3), qui hanc pensionem anno 309 aut 308 a. Chr. vindicat. 5 Nomen τάλαντα et numerale contra sermonis usum divellere conatus eram, quia centum talentorum donum fidem excedere videbatur. At recte H. monuit, non de sua privatim pecunia Philoclem ea dedisse (not. 3). 6 Praeter vocem ἐληοχρίστιον a me

35 Τοὶ βασι[λεῖες τάδε ἔδωκαν] | τῇ πόλ[ι ἐν τὸν σουνοικισμόν]·
Βασιλ[εὺς ------ δρα]|χμ[ὰς -------]
40 Βασιλ[εὺς --------] ‖ πεντ----------

restitutam huius oci supplementa omnia debentur Holleauxii ingenio et sagacitati; v. 30 vocis erasae βασιλεὺς in photographia ΑΣΙΛ agnovit H., cum Lollingius nihil nisi ////Σ////Ι////Ι legisset. v. 33 ΓΑΡΡΟ L., ΓΑΡΡΟΔ H. Demetrius cum anno 304 a. Chr. a Rhodi obsidione discessisset, ad Boeotiam classem appulit militibusque expositis totam regionem a Cassandri partibus ad suas traduxit (Diodor. XX, 100, 5. 6. Plutarch. Demetr. 23). Thebae hic non nominatim commemorantur, sed eas quoque in illius dicionem venisse cum per se non est dubium tum probatur Athenaei narratione VI, 253 b de abiecta Thebanorum adulatione. Atqui a Rhodo etsi infecta re discesserat, tamen haud exiguam praedam ceperat, cuius decimam tunc deis qui Thebanorum oppidum tutabantur dono dedit.

---

177 In coemeterio Turcarum prope vicum *Sevri-hissar* (Teos). Edd. Lebas-Waddington Inscr. III 86 (Syll.[1] 126. E. L. Hicks Manual of Greek historical inscriptions p. 249 n. 149. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 40 n. 34). Commentario bonae frugis pleno illustravit W. Feldmann Analecta epigraphica ad historiam synoecismorum et sympolitiarum, Argentorati 1885 p. 10 sqq. (Dissert. Argent. IX p. 106 sqq.).

------ντε πε[------- | ---ὅστις[1] δ' ἂν ἐς] τὸ Πανιώνιον § 1
ἀποστέ[λληται, οἰό]μεθα δεῖν [πρᾶξαι πάντα τὰ | κο]ινὰ τὸν
ἴσον χρόνον, σκηνοῦν δὲ τοῦτον καὶ πανηγυρ(ί)ζειν[2] μετὰ
τῶν παρ' [ὑμῶν ἀφικομέ]|νων καὶ καλεῖσθαι Τήιον. —

Continebat lapis duas epistulas Antigoni regis ad Teios de coniunctione civitatium Tei et Lebedi: prioris epistulae initium periit. Titulum post annum 306 a. Chr., quo Antigonus regium nomen assumpsit, ante 301 a. Chr., quo anno ad Ipsum necatus est, incisum esse monuit W. Sed cum iam aestate 302 a. Chr. Prepelaus a Lysimacho in Ioniam missus (cf. n. 186) Antigono inter alia oppida Teon quoque eripuerit (Diodor. XX, 107, 5), hoc etiam anno epistulas antiquiores esse apparet. Veri simillimum est, anno 303 tribuendas esse, neque enim συνοικισμὸν illum Teiorum et Lebediorum perfectum esse, sed bello interpellatum inde recte collegit F., quod Lebedum oppidum a Lysimacho sublatum testatur Pausanias I, 9, 7. VII, 3, 5; potitus igitur eo erat priusquam incolae Teon traducerentur. 1 Lebedii ex sua tribu unum, Teii antiqui plures (v. 3) legatos ad Panionia mittunt. Sed hi omnes coniunctim Teiorum rempublicam repraesentant, siquidem Lebediorum nulla iam est. 2 Emendavit F. πανηγυράζειν L.-W.

(Ο)ἰόμεθα[3] δὲ δεῖν καὶ οἰκόπεδον ἑκάστωι τῶν Λ[εβεδίων § 2
5 δοθῆναι] ‖ παρ' ὑμῖν ἴσον ὧι ἂν καταλίπηι ἐν Λεβέδωι. ἕως
δ' ἂν οἰκοδομήσωνται, [ἅπασι δοθῆναι ο]|ἰκίας τοῖς Λεβε-
δίοις ἀμισθί, ἐὰν μὲν διαμένηι ἡ ὑπάρχουσα πόλις, τὸ τ[ρί-
τον μέρος[4] τῶν | ὑπ]αρχουσῶν οἰκιῶν· ἐὰν δὲ δεῖ[5] κατα-
σκάπτειν τὴν ὑπάρχουσαν πόλιν, [καταλειφθῆναι[6] | μὲ]ν τῶν
ὑπαρχουσῶν τὰς ἡμισείας, τούτων δὲ τὸ τρίτον μέρος δοθῆ-
[ναι τοῖς Λεβεδίοις, τὰ | δὲ] δύο μέρη ἔχειν ὑμᾶς· ἐὰν δὲ
μέρος τι τῆς πόλεως κατασκάπτηται, [καὶ ἱκαναὶ ὦσιν αἱ
10 κατα]‖λειπόμεναι δέξασθαι καὶ ὑμᾶς καὶ τοὺς Λεβεδίους,
δοθῆναι τοῖς Λε[βεδίοις τούτων τὸ | τρ]ίτον μέρος· ἐὰν δὲ
αἱ καταλειπόμεναι μὴ ἱκαναὶ ὦσι δέξασθαι ὑμᾶς [καὶ τοὺς
Λεβεδίους, τότε] | δὲ καταλειφθῆναι τῶν μελλουσῶν κατασκάπ-
τεσθαι τὰς ἱκανά[ς, ἕως ἂν τελεσθῶσιν ἱκ]|αναὶ οἰκίαι ἐν τῆι
[κ]ατασκευαζομένηι πόλει· καὶ κατὰ τὰς οἰκίας τα[χθῆναι[7]
τὴν ------ τὴν κατὰ τὴν χώρ]|αν ἔξω τή[ν] τ[ε ἐ]πὶ τῆς περι-
15 βαλλομένης πόλεως. οἰκοδομ[εῖν δὲ τοὺς Λεβεδίους πάντ]‖ας
τὰ οἰκόπεδα ἐ[ν] ἔτεσιν τρισίν· εἰ δὲ μή, δημόσια εἶναι τὰ
[οἰκόπεδα. Οἰόμεθα δὲ] | δεῖν καὶ τά(ς) στέγας[8] τῶν οἰκιῶν
ἀποδοθῆναι τοῖς Λεβεδίοις, [ὅπως τάχιστα κατασκευάζ|ω]ν-
ται[9] αἱ οἰκίαι, [ἐν ἔτε]σιν[10] τέσσαρσιν πρὸς μέρος ἑκάστου
ἐνι[αυτοῦ. — Οἰόμεθα δὲ] | δεῖν καὶ τόπον ἀποδειχθῆναι § 3

---

3 ΩΙΟΜΕΘΑ. Em. W. Cf. v. 61. 67. 123. 4 Supplevi. τό τ[ε πλῆθος τῶν | ὑπ]αρχουσῶν W., quod pertinere vult ad protasin. At cum hoc supervacaneum est, tum careri nullo modo potuit definitione, quot domus Lebediis concedendae essent (cf. v. 8. 11). 5 Non soloeca particulae ἐὰν cum indicativo coniunctio hic statuenda est, sed contractio coniunctivi δέῃ in δῇ, aliena illa quidem a severo Atticismo, sed nequaquam inaudita, et scriptura quarto a. Chr. saeculo frequentissima ει pro ηι. Cf. n. 1505. F. ΔΕΙ pro ΔΕΗΙ lapicidae incuriae tribuere mavolt. 6 Supplevi coll. v. 10. σωθῆναι W. 7 Cum Waddingtoni supplementa, quibus ipse diffidebat, mihi compluribus de causis displicerent, restituere conatus sum hunc versum et sequentis partem priorem. Quid sit quod pro numero domuum (κατὰ πὰς οἰκίας) dispertiri iubeantur Teii et Lebedii, non liquet. Quod in proëcdosi de oneribus et sumptibus moenium exstruendorum mentionem inieci, id ab hoc loco alienum esse recte indicavit F. 8 Emendavi. τὰς τέγας W. Sed nescio an alibi quoque ubi haec feminini forma legitur — nam de neutro τέγος nulla dubitatio est — antecedens ς errori ansam dederit (Dio. Cass. XXXIX, 61, 2 ταῖς (σ)τέγαις). Hesychii glossa τέγη· στέγη, οἴκημα, qua F. traditam lectionem defendit, ex loco similiter corrupto nata esse potest. 9 Supplevit F. 10 Supplevi. [μέρε]σιν W.

τοῖς Λεβεδίοις οὗ θάψουσι το[ὺς νεκρούς. — Ὅσα δὲ εἰς § 4
τόκους[11] | ὀ]φεί(λ)ει[12] ἡ Λεβεδίων πόλις, ταῦτα διορθωθῆναι
20 ἐκ τῶν κοιν[ῶν προσόδων κατ' ἐνιαυτόν. τὰ][13] ‖ δὲ δάνεια
ταῦτα εἰς τὴν ὑμετέραν πόλιν, ὅπως οἱ Λεβ[έδιοι ὤφειλον,
παραλαβεῖν[14].] | — Καὶ ὅσοι δὲ πρόξενοί εἰσι τῆς Λεβεδίων § 5
πόλεως ἢ εὐερ[γέται ἀναγεγραμμένοι[15]] | ἢ ἄλλην τινὰ δω-
ρεὰν ἢ τιμὴν ἔχουσιν παρὰ τῶν Λεβεδίων, τ[ὰ αὐτὰ ἔχειν
καὶ παρ' ὑ]|μῖν, καὶ ἀναγραφῆναι τούτους, ὅπου καὶ οἱ ὑμέ-
τεροι πρόξεν(ο)ι[16] [καὶ εὐεργέται εἰσὶν ἀναγε]|γραμμένοι, ἐν
ἐνιαυτῶι. — Τὰ δὲ ἐγκλήματα καὶ τὰ συμβόλαια [τὰ ὑπάρ- § 6
25 χοντα ἑκατέ]‖ροις, αὐτοὺς πρὸς αὑτοὺς διαλυθῆναι ἢ δια-
κριθῆναι [κατὰ τοὺς ἑκατέρων | ν]όμους καὶ τὸ παρ' ἡμῶν
διάγραμμα ἐν δυσὶν ἔτεσι ἀφ' οὗ ἄ[ν τὸ διάγραμμα προ|-
τ]εθῆι[17]· ὅσα δέ ἐστιν (ὑμῖν)[18] πρὸς τοὺς Λεβεδίους ἢ τοῖς
Λεβεδίοις π[ρὸς ὑμᾶς, ποεῖν ἀμφοτέ|ρ]ους συνθήκην, γρά-
ψασθαι δὲ τὴν συνθήκην, καὶ ἄν τι ἀντιλ[έγηται πρὸς τὴν |
συ]νθήκην, ἐπικριθῆναι ἐν τῆι ἐκκλήτωι ἑξαμήνωι· ἔκκλη-
30 τον [δὲ πόλιν γενέσθαι] ‖ ἀμφότεροι συνωμολόγησαν Μιτυ-
λήνην. τὰ μὲν οὖν ἄλλα ὑπ[ολαμβάνομεν ἐπὶ τοιούτοις |
γ]ράφειν[19] τοὺς συνθηκογράφους, οἷς ἄν ποτε γινώσκωσιν·
ἐπεὶ [δὲ τοσαῦτα τὸ πλῆθος ἀκ]|ούομεν εἶναι τὰ συναλλάγ-
ματα καὶ τὰ ἐγκλήματα, ὥστε, ἂν τῶι [νόμωι διακριθῆι,
διὰ παν]|τὸς τοῦ χρόνου μηθένα ἂν δύνασθαι ὑπομεῖναι —
καὶ γὰρ ἕως το[ῦδε οὐ δοκεῖ προκοπὴν[20] εἰ]|ληφέναι ταῦτα

---

11 Suppl. F. 12 ΦΕΙΔΕΙ. 13 Suppl. F. 14 Supplevit F., qui primus perspexit, priore enuntiato huius paragraphi de usuris aeris alieni, quod Lebediorum civitas contraxerat, quotannis pendendis, altera de ipsa sorte in Teiorum nomen transferenda dici. 15 Supplevi. ἢ φίλοι ἢ συγγενεῖς W. Sed haec honoris vocabula in Graecarum civitatium decretis antiquiore certe tempore non usitata sunt. καὶ ὅσοι ἀτέλειαν F., quod sane item ferri potest. 16 ΡΡΟΞΕΝΘΙ. 17 Supplementum Waddingtoni retinui mutato διατεθῆ, quod non intellego, in προτεθῆ, 'publice propositum fuerit'. τὸ πολίτευμα δια|τ]εθῆ F. Qui quod contra meum supplementum monuit, iam ante hanc epistulam διάγραμμα regis, quod rectissime ab ea distinguit, editum fuisse, id quo pacto ex verbis v. 26 τὸ παρ' ἡμῶν διάγραμμα apparere dicat, non video. 18 Supplevit F. vocem propter ὁμοιοτέλευτον omissam, qua careri non potest. 19 Supplevit F. Rex in universum quidem συνθηκογράφοις liberum arbitrium permittit, quia persuasum habet (ὑπολαμβάνομεν) eos quae optima et utilissima cognossent conscripturos esse. Hoc supplemento etiam dativus οἷς a suspicione corruptetae vindicatur. 20 Supplevit F.

⟨ἅπερ⟩[21] οὐδὲ αἱ συν[θῆκ]αι συντετελέσθαι διὰ τὸ ἐ[κ πολ-
35 λοῦ παρελκόμενα[22]] ‖ εἶναι ὑμῖν τὰ συναλλάγματα — καὶ ἂν
προστιθῶνται οἱ τόκοι πα[ρ' ἕκαστον ἔτος, μηθενὶ | δ]υνατὸν
εἶναι ἀποτεῖσαι. οἰόμεθα δὲ δεῖν, ἅμ μὲν ἑκόντες ἀπο[τεί-
σωσιν οἱ ὀφείλο]|ντες, γράφειν τοὺς συνθηκογράφους μὴ
πλεῖον διπλασίου ἀπο(δ)[οῦναι τοῦ χρέους,][23] | ἂν δὲ εἰς
δίκην ἐλθόντες ὀφείλωσι, τριπλάσιον. — Ὅταν δὲ ἡ συν- § 7
θήκ[η ἐπικυρωθῆι, γρά]|ψασθαι τὰς δίκας καὶ ἐγδικάσασθαι
40 ἐν ἐνιαυτῶι. ὅσοι δ' ἂν μὴ γράψων[ται ἢ ἐγδικάσων|τα]ι ἐν
τῶι γεγραμμένωι χρόνωι δικῶν οὐσῶν, μηκέτι εἶναι γρά-
ψασθαι μηδ' [ἐγδικάσασθαι. ἐὰν δέ τι]|ς τῶν ὑμετέρων ἢ
τῶν Λεβεδίων μὴ ἐπιδημῆι ἐν ταῖς προθεσμίαις, ἐξ[έστω τὸν
ἀποδημοῦντα[24] πρ]|οσκαλέσασθαι ἀπὸ τοῦ ἀρχείου καὶ ἀπὸ
τῆς οἰκίας, δηλοῦντα τῶι [ἄρχοντι[25] ------] | ἢ ἐναντίον
κ(λη)τό(ρ)ων[26] δύ[ο] ἀξιό[χ]ρεων. — Εἰς δὲ τὸ λοιπὸν καὶ § 8
διδόναι [καὶ λαμβάνειν δίκας κατὰ νό]|μους οὓς ἂν ὑπολαμ-
βάνοιτε ἴσους ἀμφοτέροις εἶναι. (ἀ)[ποδεῖξαι δὲ ἑκατέρους[27]] ‖
45 νομογράφους τρεῖς μὴ νεωτέρους ἐτῶν τεσσεράκοντα [ὄντας
ἀνεριθεύ|τ]ους[28]· οἱ δὲ αἱρεθέντες ὀμοσάντων γράψειν νόμους
οὓς ἂ[ν νομίσωσιν βελ]|τίστους εἶναι καὶ συνοίσειν τῆι
πόλει. ὅταν δὲ ὀμόσωσιν, [γραψάντων οὓς ἂν ἡγήσ|ω]νται
ἴσους ἀμφοτέροις ἔσεσθαι καὶ ἐνεγκάντων ἐντὸ[ς ἑξαμήνου·
εἶναι δὲ | κ]αὶ ἄλλωι τῶι βουλομένωι γράψαντι νόμον ἐσφέ-
50 ρειν· τῶν δὲ [εἰσενεχθέντων ὅσα] ‖ μὲν ἂν ἐξ ὁμολογουμένων
ὁ δῆμος ἐπικυρώσηι, χρᾶσθαι τού[τοις, ὅσα δὲ ἀντιλεγό]|-

---

21 Etsi in universum Feldmanni sagacitate hoc enuntiatum intricatissimum expeditum est, tamen ἅπερ manifesto structuram turbat; fortasse post hoc pronomen lapicida reliqua enuntiati relativi verba errore transsiluit. 22 Recepi quae praebet F., sententiae certe convenientia, etsi non admodum placet παρελκόμενα εἶναι circumlocutio. 23 Suppl. F. Versus 37 fine ΑΠΟΛ traditur. 24 Suppl. F. 25 Supplevi. δικαστῆι Wadd. 26 ΚΑΚΤΟΚΩΝ. Cum emendavissem [μ]α[ρ]τ[ύρ]ων, F. monuit κλητόρων et propius etiam ad tradita accedere et accuratius indicare id testium genus, quo hic opus esset. Attico κλητήρ respondet κλήτωρ in sermone volgari recentiore, cuius exempla ex grammaticis affert F. Bini in unaquaque causa etiam Athenis erant. 27 Supplevit F. Sane v. 44 extr. Δ, non Α traditur, sed δ[εῖ] ab huius tituli usu abhorrere monuit F. 28 Sagaciter supplevit F. coll. C. I. G. 2671, 45. Lebas Inscr. III, 407. 408. I. G. Ant. 381 *b*, 24. Pretio corrumpi ἐριθεύεσθαι esse ex Arist. Polit. V, 3 p. 1303 a 16 et Suida s. v. apparere.

μενα ἦι, ἀναπεμφθῆναι πρὸς ἡμᾶς, ὅπως ἢ αὐτοὶ ἐπικρί-
νωμεν [ἢ πόλιν ἀποδείξω|μ]εν τὴν ἐπικρινοῦσαν· ἀναπέμψαι
δὲ καὶ τοὺς συνομολογηθέν[τας νόμους, καὶ δια]|σαφεῖν τούς
τε ὑπὸ τῶν νομογράφων εἰσενεχθέντας καὶ τοὺς [ὑπ' ἄλλων
γραφέντας, | ὅπω]ς, ἐάν τινες φαίνωνται μὴ τὰ βέλτιστα
55 νομογραφοῦντες, ἀλλ' [ἀνεπιτήδεια, αὐτοῖς] ‖ ἐπιτιμῶμεν καὶ
ζημιῶμεν· ταῦτα δὲ συντελέσαι ἐν ἐνιαυτῶι. [ἕως δ' ἄν οἱ
σύμπαν|τε]ς νόμοι συντελεσθῶσιν, οἱ μὲν παρ' ὑμῶν ὤιοντο
δεῖν τοῖς παρ' ὑμῖν [νόμοις χρᾶσθαι, οἱ δὲ παρὰ | τ]ῶν
Λεβεδίων ἠξίουν ἐξ ἑτέρας τινὸς πόλεως μεταπεμψαμένους
[χρᾶσθαι· ἐπεὶ[29] δὲ δικαι]|ότερον ὑπολαμβάνομεν εἶναι ἐξ ἄλ-
λης πόλεως μεταπέμψασθ[αι νόμους, κελεύσαντες μὲν ἀμ]|φο-
τέρους λέγειν ἐκ ποίας πόλεως βούλονται χρᾶσθαι νόμοις,
60 συνο[μολογησάντων δὲ ‖ ἀ]μφοτέρων ὥστε τοῖς Κώιων νόμοις
χρῆσθαι, ἐπικεκρίκαμεν, τοὺς [δὲ Κώιους παρεκαλέσα|μ]εν[30]
πρὸς τοὺς νόμους ὅπως δῶσιν ὑμῖν ἐγγράψασθαι[31]. οἰόμεθα
δὲ [δεῖν ἀποδειχθῆ]|ναι[32] τρεῖς ἄνδρας εὐθὺς ὅταν [ἡ] ἀπό-
κ[ρι]σις ἀναγνωσθῆι, καὶ ἀποστ[αλῆναι[32] ἐς Κῶν ἐν ἡμέ|-
ρα]ις τρισὶν ἐκγράψασθαι τοὺς νόμους, τοὺς δὲ ἀποσταλέντας
ἐ[π]α[νενεγκεῖν τοὺς νό]|μους ἐσφραγισμένους τῆι Κώιων
65 σφραγῖδι ἐν ἡμέραις τρι[άκοντα· ἐπανενεχθέν‖τω]ν δὲ τῶν[33]
νόμων ἀποδεῖξαι τἀρχεῖα[34] ὑμᾶς τε καὶ τοὺς Λεβε[δίους ἐν
ἡμέραις] | δέκα. —Ὅσοι δὲ κεχορηγήκασιν ἢ τετριηραρχή- § 9
κασιν ἢ ἄλλην [λητουργίαν παρ' ἑκα]|τέροις λελητουργήκα-
σιν, τούτους οἰόμεθα δεῖν μηκέτι τῆι [αὐτῆι λητουργίαι
ἐνέχεσθαι[35]. ἠξί|ο]υν δὲ οἱ παρὰ τῶν Λεβεδίων καὶ χρόνον
τινὰ αὐτοὺς ἀφεθῆναι [τῶν λητουργιῶν, ἐν ὧι] | συνοικί-

---

29 Huius enuntiati conformationem commodius instituit F., quam W. et nos feceramus. 30 Supplevi probante F. ἐπικεκρίκαμεν τοὺς [Κώιους ....|.]εν πρὸς τοὺς νόμους. W. Sed ἐπικεκρίκαμεν absolute dicitur 'id (nempe ut a Cois peterentur leges) comprobavimus'. 31 ἐ[κ]γράψασθαι F. Sed non est cur emendemus, dummodo hic prius γ non nasalem, sed mediam assimilatione ortam interpretemur, perinde ac modo ἔκγονοι modo ἔγγονοι in titulis legitur. 32 Pro infinitivis activi [ἀποδεικνύ]ναι et ἀποστ[εῖλαι] recte passivos reposuit F. 33 Supplevi. λαβόντας δὲ | τῶ]νδε τῶν νόμων W., in quibus et pronomen δεικτικὸν displicet et genetivi usus cum sermonis legibus pugnat. 34 I. e. magistratus creandi sunt. Cf. 214, 45. 35 Cf. n. 426, 34 sqq.: μὴ ἔστω δὲ ἐπάναγκες λειτουργεῖν τοὺς Μεδεωνίους ἐν Στίρι τὰς ἀρχάς, ὅσοι γεγένηνται ἐν Μεδεῶνι ἄρχοντες, ξενοδίκαι, πρακτῆρες, δαμιουργοί, ἱερεῖς, ἱεράρχαι κτλ.

ζονται· ἡμεῖς δὲ οἰόμεθα δεῖν, ἄμ μὲν ὑμεῖς πάντες μέ[νητε
70 ἐν τῆι παλ]||αιᾶι, ἀτελεῖς εἶναι τοὺς Λεβεδίους τῶν λητουρ-
γιῶν ἔτη τρία· ἐ[ὰν δέ τινες ὑμῶν] | μετοικίζωνται εἰς τὴν
χερσόνησον[36], καὶ τούτους ἀτελεῖς εἶναι τὸν [αὐτὸν χρόνον,
ὅσοι | δ' ἂν τὰ] οἰκία[37] μὴ μεθαιρῶνται[38], τούτους λη-
τουργεῖν. — Ἔφασαν δὲ οἱ παρὰ τῶν Λ[εβεδίων δεῖν ἐς § 10
σί[τ]ου παράθεσιν[39] ἐξαιρεῖσθαι ἀπὸ τῶν προσόδων χρυσοῦς
τετρακοσί[ους καὶ χιλίους[40], | ὥσ]τε τὸμ βουλόμενον λα-
βόντα τὸ χρυσίον τοῦτο εἰς ὑποθήκην [εἰσάγειν σῖτον εἰς ||
75 τὴ]μ πόλιν καὶ πω[λ]εῖν τὸν ἐνιαυτὸν ὁπόταν βούληται, ὅταν
δὲ ὁ ἐ[νιαυτὸς τελευτήσηι[41], ἀπ]||οδίδοσθαι τὸ χρυσίον τῆι
πόλει αὐτὸ καὶ τοὺς τόκους ἐφ' ο[ἷς ἂν λάβηι[42]. ὧν ἀξιούν-
των ἄλλως τε συν]||τάξαι[43] ἡμᾶς καὶ νῦν τοῦτο γίνεσθαι,
ὅπως ὑπάρχηι σί[του πλῆθος ἱκανὸν ἐν τῆι πόλ]||ει — οὐ
γὰρ ποεῖν ὑμᾶς ἱκανόν — ὤιοντο δεῖν καὶ οἱ παρ' ὑ[μῶν
ταὐτὸ γενέσθαι, ἠξίουν δὲ] | καὶ τὸ χρυσίον πλεῖον συν-
80 ταχθῆναι, ἐπειδὴ ὁ συνοικ[ισμὸς συντελεῖται καὶ πλέον]||ες[44]
γίνεσθε εἰς ταὐτὸ ἐλθ[ό]ντες· ἡμεῖς δὲ πρότερον μὲν οὐ[κ

36 Hicksius magnam paeneinsulam intellegit, quae Erythraeorum oppidum habebat; nam isthmi qui eam continenti adiungeret meridionalem partem Teios tenuisse (Strabo XIV, 1, 31 p. 644 Cas.). At locum in proxima oppidi vicinia potius designari vidit F. Namque Tei veteris relliquiae ipsae ex parte in paeneinsula parva sitae sunt, sed eas posterioris aetatis esse monuit F., qua iam effectum erat quod hic Antigonus Teiis proposuit. 37 Qui sedem non mutabunt. Tenui quae in proëcdosi posueram nisi quod pro composito [ἐπ]οίκια, cuius vim huc non quadrare iure monuit F., simplex reposui. 38 Qui domicilium non mutabunt. μεθαιρεῖσθαι fere idem quod μεταβάλλειν, ἀλλάττειν; Medium nusquam praeterea legi, activum apud unum Homerum ϑ, 376 adnotavit F., sed propterea non putaverim de lectionis fide dubitandum. 39 De horreis Tei instituendis recte haec interpretatur H. provocans ad Polybii II, 15, 3: τὰς εἰς τοὺς ἰδίους βίους καὶ τὰς εἰς τὰ στρατόπεδα παραθέσεις. III, 17, 11: πολλὰ τῶν χρησίμων μετὰ ταῦτα κατειργάσατο διὰ τῆς τῶν χορηγιῶν παραθέσεως. 40 Wadd. hic τετρακισχιλίους καὶ δισχιλίους, v. 94 χιλίους supplevit. At F. vidit utrobique eundem fuisse numerum; nempe regem cum Teii nimium postulare viderentur (v. 79), Lebediis potius astipulatum esse. 41 Supplevi. τελεσθῇ W. 42 Sic scribere malui, quam δοκῆι cum W. Nam populo licere usurae stipulari quantum vellet, vix opus erat definite dici; et si dicendum erat, supra, ubi de pecunia mutua danda, non hic, ubi de reddenda dicitur, id scribi oportuit. 43 Hic quoque (v. 76—80) multo commodiorem quam antea fuerat enuntiati formam et structuram recuperavit F. 44 Supplevi. πάντες W. Sane ne illud quidem plane recte dicitur, sed hoc sensu cassum est.

ἐβουλόμεθα μηδεμιᾶι πό]λει δίδοσθαι τὰ σιτηγήσια μηδὲ σίτου γίνεσθαι παράθε[σιν, οὐκ ἐῶντες[45] τὰς | π]όλεις εἰς ταῦτα ἀναλίσκειν χρήματα συχνὰ οὐκ ἀναγκαῖα [ὄντα, ἐβουλόμεθα δὲ[46] | ο]ὐδὲ νῦμ ποεῖν τοῦτο, πλησίον οὔσης τῆς φορολογουμέ[νης χώρας[47], ὥστε ἐὰν χρεία[48] | γ]ίνηται σίτου, εὐχερῶς[49] οἰόμεθα εἶναι μεταπέμπεσθαι ἐκ [ταύτης ὁπό-
85 σ||ο]ν[50] ἄν τις βούληται· ἐσπουδάζομεν δὲ ὑπὲρ τούτων ταῖς [πόλεσιν βουλόμενοι[51] συν|ε]νεγκεῖν, ἐπεὶ ὅτι γε ἰδίαι ἐκ τοῦ πράγματος οὐθὲν γί[νεται ἡμῖν, γινώσκετε | ὑ]μεῖς καὶ οἱ ἄλλοι πάντες· ἀλλὰ συντάσσομεν ταῦτα θε[ωροῦντες ὅπως ὧν ὀφ]||είλουσιν αἱ πόλεις ἐλεύθεραι γένωνται. νομίζον[τες γὰρ[52] ὑμᾶς τό γε ἐφ' ἡμῖν[53]] | εἶναι τἆλλα ἐλευθέρους καὶ
90 αὐτονόμους πεποιηκέν[αι, ἐφροντίζομεν ὅπως[54] τούτ]||ων ἐπιμέλειάν τινα ποιώμεθα, ἵνα ἀποδοθῆι[55] τὴν ταχίστ[ην. ἐπεὶ δὲ συμφέροντα φαί]||νεται[56] τὰ περὶ τὴν παράθεσιν

45 Supplevit F. νομίζοντες proëcd. πρὶν αὐτὰς W. In his et sequentibus restituendis paullo longius recedendum mihi videbatur a Waddingtoni exemplo, et sententiarum ordinem enuntiatorumque conformationem me recte intellexisse confido; unumquodque verbum praestare sane nolo. Sic procedit oratio: Primum (v. 80—87 οἱ ἄλλοι πάντες) Antigonus exponit, cur neque ante tale quid admiserit neque nunc ipse quidem id fieri necesse iudicaverit. Deinde (v. 87 sqq.) docet, cur tamen civitatium precibus morem gerat. Sic enim illa ἀλλὰ συντάσσομεν ταῦτα accipienda sunt: 'Sed tamen haec, quae vos ut iubeam a me petitis, iubeo'. In summa rei mecum facit F. 46 Supplevi. [εἰς τὸν φόρον, καὶ θέλομεν W. 47 Supplevi. νεώς W. At ut de aliis difficultatibus taceam, tributum colligere φορολογεῖν est, non φορολογεῖσθαι. Hoc passive usurpatur de eis, a quibus pensiones exiguntur. Mihi Antigonus hic explicare videtur, cur magnas frumenti copias Tei coacervare necesse non ducat: nempe terram suam, ubi ex decimis agricolarum frumentum multum in horrea regia collatum sit, haud procul esse, ut Teii quantum velint inde emere possint. 48 Supplevi. ἵνα δὲ πλῆθος W. 49 Hoc adverbium cum antecedentibus coniungit W. 50 Suppl. F. [τῆς ἡμετέρας, ὅσ|ο]ν nos in proëcdosi. σῖτ[ο]ν W. 51 Supplevi. ὅτι πλεῖστον W. Quod civitates frumentum coacervare prohibuerit eaque re coëgerit, si eo indigerent, ex horreis regiis emere, id se non sui lucri causa fecisse, sed ipsarum civitatium commodi, rex profitetur. Vides ex hac excusatione, quale hominum de eo iudicium fuerit. 52 Sic F., cum ego οὖν scripsissem. 'Quamquam enim in ceteris rebus quam maximam libertatem Graecis dare constitui, tamen hoc curare debeo, ut aere alieno, quod contraxerunt, liberentur'. 53 Supplevi. νομίζον[τες οὖν βέλτιον] εἶναι W. 54 Supplevi. πεποιηκέν[αι. ἡμεῖς δὲ περὶ τούτ]ων W. 55 Sc. ἃ ὀφείλουσιν αἱ πόλεις (v. 87. 88). 56 τὴν ταχίστ[ην ἃ εἰς ὑποθήκην λαμβά]νεται, τὰ περὶ W.

τοῦ σίτου, ὥστε μηθὲν δια[λιπεῖν ὃ δίκαιον μὲν, τῶι] | δὲ δήμωι συμφέρον ἐστίν, οἰόμεθα δεῖν γίνεσθαι τὰ[ς παραθέσεις τοῦ σί]|του, ὥσπερ οἱ πρέσβεις τῶν Λεβεδίων ἔλεγον, ὑπολαμ[βάνοντες χρυσί|ο]ν δίδοσθαι εἰς ὑποθήκην τὸ πᾶν χρυσοῦς χιλίου[ς καὶ τετρακοσίους[57]. — Τῶν δὲ σίτων][58] ‖ § 11
95 καὶ εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν πάντων ἀποδειχθῆνα[ι ἐν τῆι στοᾶι τῆς ἀγο]|ρᾶς, ὅπως ἐάν τισι μὴ λυσιτελῆι κατάγουσιν εἰς τὴν ἀ[γορὰν ἀπὸ ταύτης ποιεῖσ]|θαι τὴν ἐξαγωγήν, ἐξουσία ἦι θεῖσιν τὰ τέλη ἐπὶ τῶν [ἐν τῆι ἀγορᾶι ἀποδει]|χθέντων ἐξάγειν. ὅσαι δ' ἂν κῶμαι ἢ ἐπαύλια ὦσιν ἔξ[ω τῆς πόλεως | ὑμ]ῶν[59], νομίζομεν δεῖν προσαφορισθῆναι ἑκάστωι
100 ἐγγρ[άψαι μὲν ὁπόσους ἂν[60] καρπ|ο]ὺς ἐξάγειν βούληται ἀπὸ τῆς ἀγροικίας, ἐπαγγείλαν[τα δὲ τῶι ἀγορανόμωι[61] καὶ τὰ | τ]έλη διορθωσάμενον ἐξάγειν. — Ἠξίουν δὲ οἱ παρ' ὑμῶν § 12
[καὶ οἱ παρὰ τῶν Λεβε]|δίων καὶ ἄνδρας ἀποδειχθῆναι παρ' ἑκατέρων τρεῖς, οἵτιν[ες εἴ τινα ἔτι παραλέλειπ]|ται[62] τῶν συμφερόντων εἰς τὸν συνοικισμὸν γράψουσιν. [ἡμῖν οὖν συμφερόντως δο|κε]ῖ[63] ἔχειν ἀποδειχθῆναι τοὺς ἄνδρας ἐν
105 ἡμέραις τριάκοντ[α ἀφ' ἧς ἂν ἡ ἀπόκρισ]‖ις ἀναγνωσθῆι. τοὺς δὲ αἱρεθέντας γράψαι τὰ παραλελε[ιμμένα ὑφ' ἡμῶν·] | τῶν δὲ γραφέντων τοὺς μὲν ὑπ' ἀμφοτέρων συνομ[ολογηθέντας κυρίους εἶ|ν]αι, τὰ δὲ ἀντιλεγόμενα ἀναπεμφθῆναι ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἄλληι διμ[ηνίαι, ὅπως ἀμφοτέρων ἀ]|κούσαντες ἐπικρίνωμεν καθ' ἂν ὑπολαμβάνωμεν ἀμφο[τέροις συμφέρειν.][64]

[Βασ]ιλεὺς Ἀντίγονος Τηΐων τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι § 13
110 χαίρειν· ἡμεῖς τὸ [πρότερον σκοποῦντες] ‖ ὅπου τάχιστ' ἂν συντελεσθείη ὁ συνοικισμός, οὐκ ἐωρῶμεν τὰ [ἀναγκαῖα ὑμῖν | χ]ρήματα πόθεν πορισθῆι, τοῦ ἔχειν Λεβεδίο[ι]ς τὰς τιμὰς τῶν οἰ[κιῶν τάχιστα ἀποδοῦ]|ναι[65], διὰ τὸ τὰ ἐκ τῶν προσόδων γινόμενα κατὰ χρόνους προσπορεύ[εσθαι ὑμῖν

---

57 Cf. not. 40. 58 Supplevit F. 59 Supplevit F. τῶν τῆς πόλεως ὅρ]ων W. 60 Suppl. F. ποίους W. 61 Supplevit F. τελώνηι(?) W. 62 Supplevit F. γενομένοι ἐξετασ]ταὶ W. 63 Supplevi, nisi quod pro ἀναγκαίως meo F. substituit συμφερόντως. γράψουσιν [ὡς ἂν δοκῆι· νομίζομεν | κα]ὶ ἔχειν W. Sed in his cum καὶ vocis transpositio vehementer offendit, tum ἔχειν quid sibi velit non perspicio. 64 Supplevi. βέλτιστα W. 65 Inde ab hoc loco usque ad v. 119 pleraque a Feldmanno demum acute et feliciter expedita sunt, ut inutile videatur priores conatus singillatim recensere.

μακροτέρους· δεξάμε|ν]οι δὲ τούς τε παρ' ὑμῶν καὶ τοὺς παρὰ τῶν Λεβεδίων διαπυνθανόμ[ενοι αὐτῶν εἴ τινα ἔχουσιν ὑ]|μῖν πόρον εἰσηγεῖσθαι, ο[ὐ φ]αμένων δὲ ἔχειν ἔξω τῶν
115 περὶ τὰ τέλη, ἐπισ[κοπούμενοι τὰ δεδογμένα] ‖ αὐτοῖς εὑρίσκομεν ἀεὶ μ[όν]ον [πρ]οεισενεγκεῖν ὑμῶν τοὺς εὐπορωτά-[τους· ἡμῖν οὖν οὕτως δοκ]|εῖ ἔχειν, τοὺς μέν γε εὐποροῦντας εἶναι ἑξακοσίους, προεισενεγκεῖν [δὲ τούτους οἰόμεθα δεῖν] | κατὰ τὰς οὐσίας, ὥστε γενέσθαι τὸ τέταρτον μέρος τῶν τιμῶν τάχιστ[α τοῖς Λεβεδίοις,] | τὴν δὲ κομιδὴν γενέσθαι τοῖς προεμπορίσασιν πρώτοις ἐκ τῶν προσόδω[ν. — Τῶν § 14
δὲ τιμῶν ἔτους | δ]ιεστῶτος πασῶν συντασσομένων, τοὺς
120 μὲν ἄξοντας τοὺς τιμήσοντα[ς τὰς οἰκίας καὶ τοὺς ἐκ]‖γραψομένους τοὺς νόμους ἐκ Κῶ αἱρεθῆναι εὐθύς, ὅταν ἡ ἀποψήφισι[ς γένηται, καὶ ἀποστ]|αλῆναι ἐν ἡμέραις πέντε ἀφ' ἧς ἂν αἱρεθῶσι[ν, κ]αὶ τοὺς μὲν ἐπὶ τοὺς νόμο[υς ἀποσταλέντας κομισ]|αμένους ἐκ Κῶ ἀνενεγκεῖν ἐν ταῖς ἡμέραις αἷς γεγράφαμεν ἐν τῆι ἀπο[κρίσει· τοὺς δὲ ἐπὶ τοὺς τι]|μητὰς ἀποσταλέντας ἄγειν τοὺς τιμητὰς ὡς ἂν ἐνδέχηται τάχιστα. Ο[ἰόμεθα δὲ δεῖν . . .]|ω ἐξαριθμηθῆναι τὰς παρ' ὑμῖν οἰκίας ἃς δεῖ δοῦναι τοῖς Λεβεδίοις εἰς π[αροικίαν ἐν
125 ἡμέραις] ‖ δεκαπέντε ἀφ' ἧς ἂν ἡ ἀπόκρισις ἀναγνωσθῆι, τοὺς δὲ ἐξαριθμήσοντ[ας τὰς οἰκίας καὶ δώσ]|οντας τοῖς παροικιζομένοις αἱρεθῆναι ἐν τῆι πρώτηι ἐκκλησίαι παρ' ἑκάσ[της φυλῆς].

---

178 In monasterio quodam montis Atho, quo delatus est lapis ex metochio monasterii eiusdem sito in solo Potidaeae antiquae. Edd. Duchesne et Bayet, Mission au mont Athos (Archives des missions scient. et litt. Ser. III. Tom. III) n. 113 p. 266 (Syll.[1] 127. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 242 n. 321).

Ἐφ' ἱερέως Κυδία[1]· Βασιλε|ὺς Μακεδόνων Κάσσαν|δρος[2] δί-
5 δωσι Περδίκκαι | Κοίνου[3] τὸν ἀγρὸν τὸν ‖ ἐν τῆι Σιναίαι[4] καὶ

Litterae volgares. 1 Si hic, ut quidem videtur, Cassandreae urbis sacerdos est, sacerdotium Cassandri regis, qui urbem condiderat, intellegendum est. Certe postea in eadem civitate Lysimachi regis sacerdotem eponymum fuisse videmus ex n. 196, 1. 2 Regio nomine usus est 306—297 a. Chr. 3 Coenus Polemocratis f. (patris nomen et hic habes v. 7 et apud

τὸν ἐ|πὶ Τραπεζοῦντι οὓς ἐ|κληρούχησεν Πολεμο|κράτης ὁ πάπ-
10 πος αὐτοῦ | καὶ ὃν ὁ πατὴρ ἐπὶ Φιλίππου[5], κα||θάπερ καὶ Φί-
λιππος ἔδω|κεν ἐμ πατρικοῖς[6] καὶ αὐτ|οῖς καὶ ἐκγόνοις, κυρίοις
15 οὖσι κεκτῆσθαι καὶ | ἀλλάσσεσθαι καὶ ἀ||ποδόσθαι, καὶ τὸν ἐ-
Σ|παρτώλωι[7] δμ παρὰ Π|τολεμαίου[8] ἔλαβεν | ἐν ἀργυρίωι, δί-
20 δωσι καὶ | τοῦτον ἐμ πατρικοῖς || καὶ αὐτῶι καὶ ἐκγόνοις, | κυρίοις
οὖσι κεκτῆσ|θαι καὶ ἀλλάσσεσθα|ι καὶ ἀποδόσθαι, καθά|περ καὶ
25 Ἀλέξανδρος || ἔδωκεν Πτολεμαί|ωι[9] τῶι πατρὶ τῶι Πτολε|μαίου·
30 δίδωσι δὲ καὶ ἀ|τέλειαν αὐτῶι καὶ ἐ|κγόνοις καὶ εἰσάγον||τι καὶ
ἐξάγοντι τῶν | ἐπὶ κτήσει[10].

Arrianum I, 14, 2. 24, 1. 29, 4. III, 11, 9. V, 8, 4. 27, 1) inter fidelissimos fortissimosque Alexandri duces erat; decessit morbo in India Ol. 113, 3. 326/5 a. Chr. (Arrian. VI, 2, 1. Curtius IX, 3, 20). 4 Σίνος urbs in laterculis tributorum Thracicorum invenitur (cf. C. I. Att. I, 226 sqq.). Eandem esse quae apud Herodotum VII, 123 Σίνδος, apud Stephanum Byz. s. v. Σίνθος scriberetur, sitam in intimo sinus Thermaici recessu, monuit Boeckh Staatsh. der Ath. II p. 728. 5 Haec temporis definitio, ut verborum collocatio docet, ad eum modo agrum spectat qui Coeno Perdiccae patri assignatus erat, sine dubio post Olynthum captam urbesque Chalcidensium deletas (Ol. 108, 1. 348/7 a. Chr.). 6 I. e. eodem iure ac si a patre hereditate accepisset. Cf. titulum Pharsalium ap. Collitz Gr. Dialektinschriften I p. 127 n. 326, 3 sqq. ἔδουκ[ε] (sc. ἁ πόλις ἁ Φαρσαλίουν) γᾶ[ς .... πλέ]θρα ἑξείκοντα ἑκάστου εἰβάτα, ἔχειν πατρουέαν (i. e. πατρῴαν) τὸμ πάντα χρόνον. 7 Spartolus sita in Chalcidice, Bottiaeorum (cf. n. 361) caput, quinto quidem a. Chr. saeculo civitas erat (C. I. Att. I, 37. 226 sqq.), postea vero pagus Olynthiorum, siquidem apud Isaeum V, 42 est τῆς Ὀλυνθίας (codd. Ὀλυσίας) ἐν Σπαρτώλῳ. 8 Ptolemaeus Ptolemaei f. (v. 25) Ol. 114, 4 (321/20 a. Chr.) ab Antipatro σωματοφύλαξ regius constitutus est (Arrianus ap. Photium bibl. cod. 92 p. 72a 15 Bk.). 9 Ptolemaei σωματοφύλακος (not. 8) patrem cognominem Droysen Gesch. des Hellenismus II, 1 p. 147 admodum probabiliter coniecit Ptolemaeum Seleuci f. fuisse, qui ipse apud Alexandrum eodem munere functus erat, et Ol. 111, 4 (333 a. Chr.) apud Issum ceciderat (Arrian. I, 24, 1. 29, 4. II, 10, 7). 10 Neque vero τῶν ἐπὶ πράσει. Cf. n. 480, 1 sqq.: ἀ[τέλειαν] εἶναι — ἁπάντων —, ὅσα ἂν ε[ἷς] τὸν ἴδιο[ν οἶκ]ον [ἐ]ξάγωσιν.

---

179 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis in arce. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 3369. Velsen Archaeol. Anz. 1858 p. 230* sqq. Koehler C. I. Att. II 243 (Syll.[1] 128. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 243 n. 143. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 127 n. 118).

-----ου | .....την φ|.....
5 .....ας παρ | [..... τ]οὺς πολε||[μίους,
ἀγαθῆι τύχηι, δεδ]όχθαι τῶι | [δήμωι, ἐπαινέσαι μὲν Ὀ]ξύθεμιν
Ἱπ|[ποστράτου[1] .....]ν ἀρετῆς ἕνε|[κεν τῆς πρὸς τοὺς β]ασι-
10 λεῖς[2] καὶ τὸ|[ν δῆμον τὸν Ἀθηνα]ίων, καὶ στεφανῶ||[σαι αὐτὸν
χρυσῶ]ι στεφάνωι κατὰ τ|[ὸν νόμον, ὅπως] ἂν ἐφάμιλλο(ν)[3] ἦι
πᾶ|[σι συναγωνίζ]εσθαι ἀπροφασίστω|[ς τῆι τε τῶν] βασιλέων
15 προαιρέσει | [καὶ τῆι τῶ]ν Ἑλλήνων ἐλευθερίαι, τ||[ιμωμένων]
ὑπὸ τοῦ δήμου κατ' ἀξίαν | [τῶν ἀπο]δεικνυμένων τὴν εἰς τὰ
πρ|[άγματ]α εὔνοιαν, εἶναι Ὀξύθεμιν Ἱ|[ππος]τράτου Ἀθηναῖον
20 αὐτὸν καὶ ἐ|[κγ]όνους, καὶ εἶναι αὐτῶι γραψάσθ||[α]ι φυλῆς καὶ
δήμου καὶ φρατρίας ἧ|ς ἂν βούληται κατὰ τὸν νόμον· τοὺς | δὲ
πρυτάνεις τοὺς τὴν εἰσιοῦσαν | πρυτανείαν πρυτανεύοντας δοῦν|αι
25 περὶ αὐτοῦ τὴν ψῆφον τῶι δήμωι || εἰς τὴν πρώτην ἐκκλησίαν.
ἀναγρά|ψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα τὸν γραμμα|τέα τὸν κατὰ πρυ-
τανείαν ἐν στήλη|ι λιθίνηι καὶ στῆσαι ἐν [ἀ]κροπόλε|ι· εἰς δὲ
30 τὴν ἀναγραφὴν τῆς στήλης || δοῦναι τὸν ταμίαν τοῦ δήμου ΔΔΔ
δ|ραχμὰς ἐκ τῶν κοινῶν χρημάτων, ὅπ|ως ἂν τετιμημένος ὑπὸ
τοῦ δήμου [π]|ράττει καὶ ὑπὲρ τῶν ἱππέων τῶν αἰ|χμαλώτων[4]
35 ὡς ἂν ὑπὲρ πολιτῶν ὅτι ἂ||ν ὑπολαμβάνει συμφέρ(ε)ιν αὐτοῖς ε|ἰς
σωτηρίαν.

Litterae volgares dispositae στοιχηδόν. 1 De hoc Demetrii Poliorcetae adulatore cf. Diodor. XXI, 15. Athen. VI p. 253 a. XIII p. 578 b. XIV p. 614 f. Pater fortasse Hippostratus is fuit, quem Ol. 116, 1 (316/5 a. Chr.) in Media sub Antigono exercitui praefuisse narrat Diodorus XIX, 46, 5 (cf. 189[2]). 2 Antigonum et Demetrium. Hinc apparet inter annos 306 et 301 a. Chr. titulum incisum esse. 3 ΕΦΑΜΙΛΛΟΣ. Emendavit Kirchhoff apud Koehlerum. 4 Ex horum mentione haud improbabiliter Velsenus collegit, brevi post urbem a Demetrio captam haec decreta esse.

---

180 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis in arce. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 3484. Ex suo Velsenique apographo Koehler C. I. Att. II 249 (Syll.[1] 129. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 247 n. 147).

[Ἐπὶ] Κοροίβου ἄρ[χ]ον[τος[1], ἐπὶ τῆς .....|.ς π]ρυτανείας·

Litterae volgares dispositae στοιχηδόν. 1 Ol. 118, 3 (306/5 a. Chr.). 2 Versuum 7—9. 12. 13 supplementa mea sunt. De bello Lamiensi hic dici

Διότιμος Διοπείθου[ς Εὐωνυμεὺς εἶπε· ἐπειδὴ Τι]|μοσθένης πρό-
5 ξενος ὢ[ν τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων δι]‖ατελεῖ φίλος ὢν καὶ
ε[ὔνους τῶι δήμωι τῶι Ἀθηναί]|ων, καὶ πρότερόν τε ἐ[ν τῶι πο-
λέμωι ὃν πεπολέμηκε]|ν ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων [πρὸς[2] Ἀντίπατρον
ὑπὲρ τῆς ἐλ]|ευθερίας τῶν [Ἑ]λλή[νων πεμφθεὶς ὑπὸ τῆς πόλε-
10 ως σ]|ύνεδρος ἐπὶ τ[ὸ σ]τρα[τόπεδον τὸ Ἀθηναίων καὶ τῶν] ‖ συν-
μάχων ἠγωνίζετ[ο ..... καὶ λέγων κα|ὶ] πράττων [τ]ὰ
σ[υ]νφέ[ροντα τῶι τε δήμωι τῶι Ἀθηναί]|ων καὶ Καρ[υ]στ[ί]οις·
[διετέλεσεν δὲ καὶ πρὸς τὸν δῆ]|μον τὸν Ἀθ[ηναί]ων φ[ιλοτιμού-
μενος .....] | καὶ τῆς οὐ[σία]ς τὴν π[λείστην .....
15 .....]‖ῆναι αὐτὴν [πᾶ]σιν ὑπ[.....
Μ]|ακεδονικὰ .....ντ..... | ἀπέστη τῆς
[οὐσί]ας κ[αὶ ..... τ]|ὸν δῆμον τὸν Ἀθη-
ναίω[ν ..... τοῖς ἀφικνο]|υμένοις εἰς Κάρυστο[ν .....
20 ..... ἐν τῶι κ]‖οινῶι τῶι Καρυστίων λ[έγων καὶ πράτ-
των τὰ συμφέ]|ροντα τῆι τε αὐτοῦ π⟨ρ⟩α[τρίδι καὶ τῶι δήμωι
τῶι Ἀθ]|ηναίων· καὶ ἐπιστρατεύ[σαντος Κασσάνδρου ἐπὶ τ]|ὴν
Ἀττικὴν[3] ἐβοήθησεν τ[ῶι δήμωι ..... ἐθε]|λοντής· ἀγα-
25 θε[ῖ] τύχηι, δεδ[όχθαι τῶι δήμωι, ἐπαινέ]‖σαι Τιμοσθένην ⟨ην⟩
Δημοφά[νου ἀρετῆς ἕνεκα καὶ ε]|ὐνοίας ἣν ἔχω[ν διατ]ελεῖ π[ερὶ
τὸν δῆμον τὸν Ἀθην|α]ίων, καὶ στε[φανῶσαι] αὐτ[ὸν χρυσῶι στε-
φάνωι ἀπὸ | X δ]ραχμῶ[ν .....] μ------

---

iam Koehlerus monuerat. Ei enim bello ex Euboeae incolis soli Carystii interfuerunt (Diodor. XVIII, 11, 2). 3 'Iam Ol. 118, 3 (306/5 a. Chr.) Cassandrum denuo Athenas adgressum esse ex hoc titulo primum comperimus' Koehler.

---

181 Lapis admodum detritus, ab omnibus partibus praeter dextram fractus, inventus in arce Athenarum. Ed. Koehler C. I. Att. II 737, et plenius Mitth. des arch. Inst. in Athen V (1880) p. 268 sqq. (Syll.[1] 130. Ch. Michel Rec. d'inscr. Gr. p. 466 n. 582).

[-------, Προ]βα(λ)ίσιο[ς][1], Ε[ὐ]π[ό]λε[μο]ς Ἕρ[μειος, --|-----
--,] Ξενόφιλος Ἀλ[ω]πεκ[ῆθ]εν, Θεο[-----|----, -------] Κον-
θυλῆθεν· ἐπιστάτ[ης] π[ρ]υτ[ά]ν[εων[2] ---|-----]ίδου Ἀμφιτ[ρ]ο-

---

Litterae volgares praeter + (φῖ). Continet tabula laterculum pecuniarum acceptarum et expensarum a quaestoribus Minervae. 1 ΒΑΑΙΣΙΟ. 2 De eo epistata, quem prytanes cotidie ex suo numero sorte constituissent, hoc

5 πῆθεν. δ[ημόσι]οι· Ἀγαθ----||---, ------ρος. Ἐπὶ Κοροί-
βου ἄ[ρχοντ]ος[3] ἐπὶ τῆς [Οἰ|νεῖδο]ς[4] δεκάτης πρυτανεία[ς,
ἐν]ά[τ]ε[ι φ](θ)ί[νον]τος[5], [ταμί|αις τῶν τῆ]ς θεοῦ χρήματα τάδε
[π]αρέδ[ω]κεν[6] [τ]ὰ πα[ρ' Ἀντι]γ[όνου[7], | ἃ ἐκό]μισεν [Ξ]ενοκλῆς
[Σφ]ήττ[ιος][8], Κλε. .έ(ν)[ης][9] Π[εργασ|ῆθ]ε[ν][10], Χιω[νί]δης Θρ[ιά]-
10 σ[ι]ος, [ἀργυ]ρίο[υ Ἀ]λεξα[ν]δρ[είο]υ || [δοκι]μασ[τ]ὰ τάλ[α]ντα
𐅵𐅵[𐅵𐅵 καὶ χρ]υσ[ο]ῦς MI𐅵XXX· σύ[μπαν | κεφά]λαιον τά-
λαντα 𐅵𐅵𐅵[𐅵𐅵𐅵.] τ[ούτ]των δεδ[ώ]κ[α]σι [ταμί]αι | [τῶν τῆς
θ]εοῦ ἐπὶ Κοροίβου ἄρ[χον]τος ἐπὶ τῆς Ἀκαμα[ν]τίδος [ἐν|δεκάτη]ς

---

accipi posse negavit Koe., quia manifesto ex alia tribu ac prytanes fuisset: Amphitropenses Antiochidis esse, quae illo anno duodecimum locum tenuisset (v. 21. 27), cum hic epistata ante decimam prytaniam (v. 7) munere functus esset. At cum illo anno iam fuisse constet Antigonida et Demetriada, quarum pagos maxima ex parte adhuc ignoramus, minime audax est coniectura, Amphitropenses in alterutram ex his translatos esse, eiusque tribus prytaniam fuisse qua proxime ante Oeneidem tales pensiones factae essent (Demetrias eo anno septima fuit, cf. C. I. Att. II 246, 2). Quod vero K. v. 18 Acamantidis prytania Acharnensem, qui pagus Oeneidis tribus sit, epistatae prytanum munere fungi dicit, item falli mihi videtur. Etenim ita adornata est haec tabula, ut singula rationum nomina ab archontis definitione incipiant et inter se spatiis scriptura vacuis distineantur. Quorum neutrum v. 12 factum esse ipse Koehlerus monuit; quare ibi non novum nomen incipere, sed quasi per parenthesin statim addi quid pecuniis illis decima prytania acceptis factum sit, apparet. Itaque epistatae, servorum publicorum, quaestoris nomina v. 18—20 subiuncta non ad undecimam Acamantidis, sed ad decimam Oeneidis prytaniam spectant, neque ulla causa est, cur ἐπιστάτην τῶν πρυτάνεων tum alium fuisse statuamus atque eum qui et ante et post (C. I. Att. III 841, 3. 1047, 15. 1051, 22. 1053, 4. 1055, 13. 1058, 17) eo nomine usus est. Ac sane mirum esset, si huius tituli aetate, cum ut ipse Koehlerus putat etiamtum duo epistatae essent, is potissimum ex his ἐπιστάτης τῶν πρυτάνεων vocatus esset, qui non ex prytanum numero fuisset. 3 Ol. 118, 3 (306/5 a. Chr.). 4 Nomen tribus supplevit Koehler ex C. I. Att. II 247, 3. 248, 3. 5 Ο Ι . . . ΓΟΣ. Mensis est Munychion. 6 Subiectum est Κλεο..ένης Περγασῆθεν, Χιωνίδης Θριάσιος. Hi a Xenocle qui Athenas detulerat pecuniam acceperant. K. 7 Etsi una modo littera exstat, iure supplementum certum iudicavit Koehler. Antigonum hucusque sciebamus nuntio de Athenis in libertatem vindicatis accepto centum quinquaginta milia medimnorum frumenti et materiem ad naves centum exstruendas Atheniensibus donasse (Diodor. XX, 46, 4. Plut. Dem. 10). Nunc videmus, anno insequente, cum Cassander urbem aggrederetur (n. 180, 22), illum Athenienses pecunia iuvisse. K. 8 Cf. n. 232, 56. 647, 10. 709, 2 cum notis meis. 9 ΚΛΕ ΕΗ. Supplevi et emendavi. Κλεογένης aut Κλειγένης aut Κλεομένης fuit. 10 Supplevi.

πρυτανείας, ἑβδό[μηι] φ[θί]ν[ο]ντος[11] χρήματα ἐδ[όθη | Πολυ]κλεί-
15 τωι [Ἀ]θηναίωι, [Ἡρα]κ[λ]εί[τω]ι Ἐρυθ[ρ]αίωι [καὶ] τ[οῖς || στρα]-
τηγοῖς ἀργυρίου Ἀλ[εξα]νδ[ρ]ε[ίου] τάλαντα ↑↑↑↑ [--- | κατὰ
ψή]φ[ισ]μα βουλ[ῆς, δ] ἔ[γρ]αψεν [Σα]υ(ρ)ίας[12] [Α]ἰξωνε[ύ]ς [--|
--]νήσων Τεω[13].....ης [Σφή]ττιος .χ.αι....ι---- | [ἐπιστ]ά-
της π[ρ]υτάνεω[ν]·[14] Ἐπικρά[τη]ς Ἱππο[κλ]έους Ἀχα[ρ|νεύς]. δη-
20 μόσιοι· Ζωπυρ[ί]ω[ν, Λ]έω[ν. τα]μί[α]ς· Μενεκλῆς. ‖ [....]α φέρει[15]
Σκύλαξ. Ἐπὶ Κ[ο]ροίβου ἄρχοντος ἐ[πὶ | τῆς Ἀ]ντιοχίδος
δωδεκάτη[ς πρυτα]νείας, ἑβδόμει [φθίν|οντο]ς, κατὰ ψήφισμ[α
β]ουλῆς, δ ἔ[γρ]αψεν [Σ]αυρία[ς] Αἰξ[|ωνεύς, ἀ]πὸ τ[ῶ]ν ↑↑[↑↑--]
τ[αλ]άντων, ὧ]ν ἔλ[α]βον [Π]ολύκ[λ|ειτος Ἀθ]ηναῖος κα[ὶ Ἡρ]ά-
25 κ[λ]ε[ιτος] Ἐρυθ[ραῖ]ος [κ]αὶ ο[ἱ στ‖ρατηγοί,] ἀπεδόθη[16] τ[αμί]α[ις
τῶ]ν [τῆ]ς θεοῦ [τά]λαντα ↑[Ⅎ --|ὑπὸ ---πολ]έμου [τ]οῦ παρ[ὰ
τῶν στ]ρ[α]τ[η]γῶν. [Ἐ]πὶ [Κο|ροίβο]υ ἄρχοντος, ἐπὶ τῆς
Ἀντι[οχ]ίδος δωδεκάτης πρ[υ|τανε]ίας, ἐνάτει φθίνοντ[ος[17] ἐδώ-
κ]αμεν εἰς τὴν τ[ῶ]ν [ξύ|λω]ν κομιδ[ή]ν τῶν π[ε]υ[κῶν πα]ρὰ [βασι-
30 λ]έων [εἰ]ς τὰς ναῦς ‖ [χρυσ]οῦς ἑπτακοσίους δ(ύ)[ο][18] κα[τὰ
ψή]φ[ι]σμα δ[ή]μου δ ἔγ[ρ|αψε]ν Φίλιππος Ἀχαρνεύς, ταμί[αι τῶν
στρ]ατιωτικῶν Ἅ[β]ρω[νι Βουτ]άδει.[19] Ἐπ' Εὐξενίππου ἄ[ρ-
χ]οντος[20], ἐπὶ τῆς [Ἀ]ντι[γονίδ]ος πρώτης πρυτανείας, [τε]τράδι
ἐπὶ δ[έκα[21], χρήμ|ατα ἀ]νεκόμισεν[22] κατὰ ψήφισμα δήμ[ου, δ]
35 ἔγ[ραψε Δη‖μοχ]άρης Λευκονοεύς[23], Ἀ[ρ]ε[ο]παγ[ι]τ[ῶ]ν οἵδε·
[---|------ Κ]ολλυτεύς, Φιλοκήδης Ἀ[χα]ρνεύ[ς], Ε[ὐπόλε]μος
[Ἅ]ρ|μειος], Σωσίστρατος Μυρ[ρι]νού[σιο]ς, Ξεν[ό]φι[λο]ς Ἀλωπε-

11 Θαργηλιῶνος. 12 ΥΙΙΑΣ. Supplevit et emendavit Koehler, monens Sauriam Aexonensem in tabula navali eiusdem aetatis (C. I. Att. II 736 B, 5) esse. 13 Post ΝΗΣΩΝ unius litterae vacuum spatium esse indicavit Koehler. Ceterum haec obscurissima sunt. 14 Tribus Oeneidis (v. 6), non Acamantidis (v. 12). Cf. not. 2. 15 ΤΕΡΕΙ tabula lithographa, sed ita, ut Τ potius litterae + (φῖ) partem inferiorem, quam integram Τ esse iudices. Koehlerus dativum a praepositione ἐπὶ quae in lacuna periisset pendentem agnoscere sibi visus est. Mihi verbum φέρει certum videtur, etsi obiectum in -α desinens quale fuerit non assequor. 16 Praetores cum non totam pecuniam consumpsissent, reliqua quaestoribus reddiderunt. K. 17 Σκιροφοριῶνος. 18 ΔΓ. 19 Lycurgi oratoris filius, qui quadriennio proxime superiore (Ol. 117, 3. 310/9 a. Chr. — 118, 2. 307/6 a. Chr.) ὁ ἐπὶ τῇ διοικήσει fuerat. C. I. Att. II 167, 36. Koehler p. 276. 20 Ol. 118, 4 (305/4 a. Chr.). 21 Ἑκατομβαιῶνος. 22 Eadem sermonis neglegentia hic cernitur ac supra v. 7 (cf. not. 6). 23 Orator notissimus, de quo cf. Ruhnken ad Rutilium Lupum p. 7. Sauppe Or. Att. II p. 341. Blass, Attische Beredsamkeit III, 2 p. 304 sqq. v. Wilamowitz Antigonos von Karystos p. 189 sqq.

[κ|ῆθεν κα]ὶ ὁ ταμίας τῶν στ[ρατ]ιωτι[κ]ῶν Φ[ίλιπ]πος Ἀ[χα]ρ[νεὺ]ς |
[ἀργυρίου] Ἀττικοῦ τάλαντα ↑Ⅎ[X]XXX κ[αὶ χρυ]σοῦ[ς ---]Δ ‖
40 ------ος καὶ ἕτερα [χρ]ήμ[ατα] ἃ ἐκό[μισ]ε Χιωνίδ[η]ς Θ[ρι|άσιος,
----- Ἐρ]οιάδης ἐγ [Λ]ήμνου κα(ὶ) Ἴ[μβρ]ου[24], [ἀ]ργυρίο[υ Ἀτ-
τι|κοῦ τάλαντα--] TTTXX[X Ⅎ]HIICT. σύμπαν [κε]φάλαι[ον
τῶν | χρημάτων ὧν] ἀνεκόμισαν Ἀρεοπα[γῖ]ται καὶ ὁ τα[μίας
τῶν | στρατιωτικῶν] Φίλιππο[ς] Ἀχαρνεύς· τ[άλα]ντα ↑↑[--‖-
45 καὶ δραχμὰ]ς XHHΔΔΔ. τὸ χρυσίον [ἐδ]οκίμασ(εν)[25] Σπο[υ-
δ---|-- Φι]λίππου ἀ[γ]αγόντος ....αιο. τῶν. ξη[--|---- Ἐπ'
Εὐξ]ενίππου ἄρχοντ[ος ἐπὶ τῆ]ς [Ἀν]τιγ[ονί|δος πρώτης
50 πρυτανε]ίας, ὀγδ[όηι------|------ τα]μία[ι----‖---]ε----

24 ΚΛΥΙ. 25 ΟΚΙΜΛΣΞΙΙ.

182 Fragmenta tria tabulae lapidis Pentelici inventa Athenis inter ecclesias Christi et Hypapantes. Ex suis Velsenique apographis ed. Koehler C. I. Att. II 258 (Syll.[1] 131).

.....ν.....|.....ως τὴ[ν εὔνοιαν ἐν-
δει|κνύμεν]ος (ᾖ)ν[1] εἶχε [πρός τε τὴν βουλ]|ὴν καὶ τὸν δῆμον
5 τ[ὸν Ἀθηναίων, ἐπε]‖μελήθη δὲ καὶ τῆς [ἀναγ]ρ[αφῆς τῶν ν]|όμων,
ὅπως ἂν ἐκτε[θῶσι] πά[ντες οἱ ν]|(εν)ομοθετημένοι[2] [ἐπὶ] Φερε-
[κλέους] | ἄρχοντος[3] σκοπεῖ(ν)[4] [τῶ]ι βουλο[μένω]|ι, καὶ μηδὲ εἷς
10 ἀγν[ο]εῖ⟨ν⟩ τοὺς τῆς [πό]‖λεως νόμους· ὅπως [ἂν] οὖν ἡ βουλὴ
[φα]|ίνηται ἀξίαν χάρι[ν] ἑκάστωι⟨ς⟩ ἀ[πο]|διδοῦσα τῶν πεφιλοτι-
μημένων, [τύ]|χει ἀγαθεῖ, δεδόχθαι τεῖ βουλεῖ, [ἐ]|παινέσαι
15 Εὐχάρη(ν)[5] Εὐάρχου Κονθ[υ]‖λῆθεν, καὶ στεφανῶσαι αὐτὸν θαλ-
λ|οῦ στεφάνωι ἀρετ(ῆ)ς[6] ἕνεκα καὶ δικ|αιοσύνης τῆς εἰς τὴν βου-
λήν. ἀναγ|ράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα τὸν γραμ|ματέα τὸν κατὰ
20 πρυτανείαν καὶ στ|ῆσαι ἔμπροσθεν [τ]οῦ βουλευτηρίου.
Ἡ βουλὴ | Εὐχάρη[ν] | Εὐάρχο[υ] | Κονθυλῆθ[εν].

Litterae volgares praeter Ξ, dispositae στοιχηδόν. 1 ΙΙΝ. 2 ΟΜΟ ΜΟΘΕΤΗΜΕΝΟΙ. 3 Ol. 119, 1 (304/3 a. Chr.). 4 ΣΚΟΡΕΙΙ. 5 ΡΗΙ. 6 ΑΡΕΤΙΣ.

183 Tabula marmorea inventa Sami. Ed. C. Curtius Inschriften und Studien zur Geschichte von Samos. Lübeck 1877. p. 27 n. 8

(Syll.[1] 132. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 248 n. 148. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 284 n. 367).

Ἔδοξε τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι· Μόλπος | Πυθαγόρου καὶ Ἀμφίδοκος Σκύθωνος | εἶ[π]αν· ἐπειδὴ Δήμαρχος Τάρωνος | Λύ-
5 κιος ἔν τε τῆι φυγῆι[1] εὔνους καὶ πρό‖θυμος ὢν διετέλει τῶι δήμωι τῶι Σαμ|ίων καὶ ἰδίαι τοῖς ἐντυγχάνουσι τῶν | πολιτῶν χρήσιμον ἑαυτὸν παρείχε|το, καὶ νῦν διατρίβων παρὰ τῆι βασι-
10 λίσ|[σ]ηι Φίλαι[2] καὶ τεταγμένος ἐπὶ τῆς φυ‖λακῆς εὔνουν καὶ πρόθυμον ἑαυτὸν | παρέχεται εἴς τε τὰς τοῦ δήμου χρεί|ας καὶ ὧν⟨ν⟩ἄν τις ἰδίαι τῶν πολιτῶν δε|όμενός του τύχηι· δεδόχθαι
15 τῆι βουλῆι, | ἐπαινέσαι μὲν Δήμαρχον ἀρετῆς ἕνε‖κε καὶ προθυμίας ἣν⟨ν⟩ ἔχων διατελεῖ | πρὸς τὸν δῆμον τὸν Σαμίων· (κα)ὶ[3] εἶναι | αὐτῶι τῆς αὐτῆς ἐπιμελείας τυνχά|νειν ἄν του δέηται
20 τοῦ δήμου. ἐπιμε|λεῖσθαι δ' αὐτοῦ καὶ τὰς συναρχίας[4] ἀ‖εὶ τὰς ἐνεστώσας, ἄν τινος τυνχά|νηι χρείαν ἔχων. εἶναι δ' αὐτῶι καὶ ἔφο|δον ἐπὶ τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον, ἄν | του δέηται, πρώτωι μετὰ τὰ ἱερὰ καὶ τὰ βα|σιλικά[5]. δεδόσθαι δ' αὐτῶι καὶ πο(λ)ι-
25 τεί‖αν[6] καὶ ἐνγόνοις ἐφ' ἴσηι καὶ ὁμοίαι. εἶναι | δ' αὐτὸν καὶ εὐεργέτην καὶ πρόξενον | τοῦ δήμου. ἐπικληρῶσαι δ' αὐτὸν καὶ ἐ[πὶ] | φυλὴν καὶ ἑκατοστὺν καὶ ⟨ε⟩ γένος[7] κ[αθό]‖τι καὶ τοὺς
30 ἄλλους Σαμίους· τῆς δ' [ἐπι]‖κληρώσεως καὶ τῆς ἀναγραφῆς ἐ[πι]|μεληθῆναι τὸν γραμματέα τ[ῆς βου]|λῆς. τὸ δὲ ψήφισμα τόδε ἀναγρ[άψαι] | εἰ(ς) στήλην λιθίνην καὶ στῆσαι εἰ[ς τὸ ἱε]|ρὸν τῆς Ἥρας.

Litterarum formae volgares. 1 Cf. 162[2]. 2 Phila natu maior, Antipatri filia, Demetrii Poliorcetae uxor. Propter nomen regium anno 306 a. Chr. antiquior esse nequit titulus, sed (etsi Phila usque ad a. 287 a. Chr. vixit) ne multo recentior quidem fuerit, quia Demarchus iam exilii temporibus, ex quo Samii redierunt 322 a. Chr., multis beneficiis eos affecisse dicitur. Quare nolo cum Droyseno Gesch. des Hellenismus II, 2 p. 258 not. 3 usque ad Ol. 121, 2 (295/4) descendere. Haud improbabiliter coniecit C., eo tempore quo Demetrius Rhodum oppugnaret (Ol. 118, 4. 305/4 a. Chr.) Demarchum apud Philam fuisse, quam tum in Lycia aut Cilicia fuisse appareret ex narrationibus Plutarchi Dem. 22. 32 et Diodori XX, 93, 4. 3 ΔΙ. 4 Collegia magistratuum. Nam quia pluralis scriptus est, non est, cur omnes magistratus unum collegium effecisse statuamus, quod alibi sane nonnunquam factum est. Cf. W. Vischer Kl. Schr. II p. 23 sqq. 5 I. e. post legationes epistulasque a regibus missas. Sauppe apud C. 6 ΠΟΑΙΤΕΙ. 7 Cf. 162[6]. Cur χιλιαστὺς hic omittatur, obscurum est.

184 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis in arce. Post Pittakin Ἐφ. ἀρχ. 377 aliosque ex suo Velsenique apographo ed. Koehler C. I. Att. II 266 (Syll.[1] 133. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 241 n. 141. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 128 n. 119). Cf. quae exposuit Koehler Hermae V p. 346 sqq.

[------- Στρατοκλῆς Εὐθ]υδ[ήμου] Δ[ι]ο[μ]εεὺς[1] εἶπεν· ἐ[πειδὴ | . . .]ότιμος π[ρ]ό[τ]ερόν τε, κατασταθεὶ[ς ἐπὶ τ|ὴν τ]οῦ Εὐρίπου φυλακὴν ὑπὸ Πολεμα[ίου[2], τελ|ευτ]ήσαντος ἐκείνου[3] ἀπέδωκε Χα[λκιδεῦσι|ν τὸν Ε]ὔριπον κ(α)[ὶ] (α)[ὶ]τιος[4] ἐγένετο [τοῦ τὴν π|όλιν] αὐτῶν ἐλευθέραν [γ]ενέσθαι κα[τὰ τὴν π|ροα]ίρεσιν τῶν βασιλέων Ἀντιγόνο[υ καὶ Δη|μητρ]ίου, καὶ νῦν ἐπιστρατεύσαντ[ος ἐπὶ τὸ|ν δῆμ]ον τὸν Ἀθηναίων Κασσάνδρ[ου[5] ἐπὶ δουλ||εία τ](ῆ)ς[6] πόλεως π----------

Titulus exaratus στοιχηδὸν litteris volgaribus praeter Υ. 1. Cf. 168[3]. 2 Demetrii filium, Demetrii Poliorcetae fratrem patruelem hunc esse primus vidit Rangabé. Vera nominis forma ex hoc demum titulo cognita est, ex qua facillime explicantur diversae inter se corruptelae Πτολεμαῖος et Πολέμων. Atque cum uterque error in Diodori libris manuscriptis inveniatur (ille frequentissime, hic XIX, 77, 2. 78, 3), scriptorem ipsum etiamtum accurata scriptura usum esse apparet. Chalcida Cassandro eripuerat Polemaeus Ol. 117, 1. 312/1 a. Chr. (Diodor. XIX, 78, 2). Tum ipsi urbi quidem praesidium non impositum esse Diodori testimonio constat; sed ad Euripum tamen milites collocati sunt. 3 Cum ab Antigono ad Cassandrum defecisset Polemaeus (Diodor. XX, 19, 2), Ol. 117, 4 (309/8 a. Chr.) Con ad Ptolemaeum Lagi f. se contulit, qui eum cum videret milites suos ab illo praemiis pollicitationibusque sollicitari, veneno interemit (Diodor. XX, 27, 3). 4 ΚΛ.Λ.Τ|υ<. 5 De rebus Ol. 118, 4 et 119, 1 (aestate 304 a. Chr.) gestis haec intellexit Koehler Hermae V p. 347. Sed cum ex n. 180, 22 ipse iure collegerit, iam Ol. 118, 3 (306/5 a. Chr.) Cassandrum Athenas aggressum esse, eo potius huius quoque tituli verba referenda erunt. 6 ||ς.

185 Stela marmorea, Eretriae in museo. Ed. A. Wilhelm Ἐφ. ἀρχ. 1892 p. 120 n. I (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 264 n. 344).

Δαμασίας Φανοκλείου Ἀφαρε|ῦθεν[1] εἶπεν· ἐπειδὴ Γλαύκιπ[π]|ος

Litterae volgares dispositae στοιχηδόν; ΘΟΩ paullo minoris quam reliquae moduli. 1 Damasiae nomen in nummis Eretriensium legitur, quos B. Head quidem, Greek coins in the Brit. mus., Central Greece p. LXV n. 123

5 καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἱππο|δάμας καὶ Ἀπολλώνιος ἄνδρε||ς
ἀγαθοὶ διατελοῦσιν ὄντε[ς] | περὶ τὸν βασιλεία Δημήτριο[ν][2] |
καὶ τὸν δῆμον τὸν Ἐρετριείω|ν[3] καὶ περὶ τοὺς στρατευομέν|ους
10 τῶν πολιτῶν ἐν ταῖς ναυσ||ὶν[4] πολλὴν φιλοτιμίαν ποιῶν|ται, ἔδο-
ξεν τῶι δήμωι· εἶναι ⟨α⟩ | αὐτοὺς προξένους καὶ εὐεργέ|τας
15 τοῦ δήμου τοῦ Ἐρετριείω|ν Γλαύκιππον καὶ Ἱπποδάμαν||τα καὶ
Ἀπολλώνιον Διονυσίου | Ἀντιγονεῖς[5] καὶ αὐτοὺς καὶ ἐγ|γόνους,
καὶ εἶναι αὐτοῖς γῆς | καὶ οἰκίας ἔνκτησιν καὶ ἀτέ|λειαν εἰσά-
20 γουσιν καὶ ἐξάγο||υσιν, καθάπερ τοῖς ἄλλοις[6] Ἐρε|τριεῦσιν, καὶ
ἀσυλίαν καὶ ἀσφ|άλειαν καὶ εἰρήνης καὶ πολέ|μου καὶ κατὰ γῆν
25 καὶ κατὰ θάλ|ατταν καὶ πρόσοδον πρὸς τὴν || βουλὴν καὶ τὸν
δῆμον πρώτοις | μετὰ τὰ ἱερά. ἀναγράψαι δὲ τόδε | τὸ ψή-
φισμα ἐν στήληι λιθίνηι | καὶ στῆσαι ἐν τῶι ἱερῶι τοῦ Ἀπ|όλ-
λωνος τοῦ Δαφνηφόρου.

---

inter annos 196 et 146 a. Chr. cusos putat, E. Babelon vero Revue numism. 1887 p. 212 sqq. propter artem qua Dianae caput effictum est, multo antiquiori aetati (a. 313—265 a. Chr.) vindicat. Quem verum vidisse hic titulus probat. W. 2 Demetrium Poliorcetam designari litteratura tituli arguit, quae certe non recentior est initio saeculi a. Chr. tertii. W. 3 Per regni sui tempus (306—282 a. Chr.) Demetrius bis in insula Euboea classem contraxit, primum a. 302 a. Chr., quo a Graecis in isthmo Corinthiaco congregatis dux belli adversus Cassandrum gerendi creatus erat (Plut. Demetr. 25); tum enim Chalcida naves convenire iussas esse narrat Diodorus XX, 110, 2. Deinde 289/8 a. Chr. cum iterum magnas copias navales compararet, navium aedificandarum negotium quadrifariam divisit, ut una pars in Piraeeo, altera Corinthi, tertia Chalcide, quarta prope Pellam efficeretur. Sed recte W. huius tabulae argumentum ei rerum condicioni, quae a. 302 a. Chr. fuerit, accommodatius existimat quam illi posteriori. De scriptura Ἐρετριείων cf. 133[4]. 4 Eretrienses foedere cum rege coniuncti naves ei auxilio miserant. 5 Antigoniae plures urbes erant, unde hi homines oriundi esse possint; etenim tum iam Antigonia Bithyniae condita erat, cui postea Lysimachus Nicaeae nomen dedit (Droysen Gesch. des Hellenismus III, 2 p. 256) et Antigonia Troadis, quae ab eodem Alexandrea denominata est (Droysen p. 195) et Antigonea ad Orontem 306 a. Chr. aedificata (Diodor. XX, 47, 5. Droysen p. 292). Ex quibus Bithynica aut Troica optime huc quadrat, siquidem Demetrius anno 302 a. Chr. in illis ipsis regionibus versatus est. Cf. Diodor. XX, 111, 3. W. 6 Cum inter honores ab Eretriensibus in illos tresviros Antigonenses collatos (v. 11—26) civitas non sit, apparet ἄλλοις hic eadem ratione usurpatum esse ac n. 430, 12 sqq. νέμειν καὶ Καλλιδάμαντι μερίδα, καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις Πειραιεῦσιν.

186 Ephesi quondam in templo Dianae, nunc Londinii in museo Britannico. Ed. Wood Discoveries at Ephesus, Append. II p. 28 n. 19. (Syll.[1] 134.) E. L. Hicks Greek inscr. in the British Museum III, 2 p. 92 n. CCCCXLIX. (Ch. Michel Rec. d'inscr. Gr. p. 363 n. 488.)

Ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι· Ἡρογείτων εἶπεν· περὶ ὧν οἱ νεωποῖαι καὶ οἱ κούρητες[1] κατασταθέντες διελέχθησαν | τῆι βουλῆι, καὶ τὸ ψήφισμα ἤνεγκαν τῆς γερουσίας καὶ τῶν ἐ[π]ι-κλήτων[2] ὑπὲρ Εὐφρονίου πολιτείας, δεδόχθαι τῆι βουλῆι· | ἐπειδὴ Εὐφρόνιος Ἡγήμονος Ἀκαρνὰν[3] πρότερόν τε εὔνους ὢν καὶ πρόθυμος διετέλει περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἐφεσίων, καὶ νῦν | ἀποσταλείσης πρεσβείας πρὸς Πρεπέλαον[4] ὑπὸ τῆς γερουσίης καὶ τῶν ἐπικλήτων ὑπὲρ τοῦ σταθμοῦ τοῦ ἱεροῦ καὶ τῆς ἀτε-
5 λεί||ας τῆι θεῶι, συνδιοίκησεν μετὰ τῆς πρεσβείας ὅπως ἂν ἡ ἀτέλ[ει]α ὑπάρχηι τῆι θεῶι, καὶ τὰ λοιπὰ ἐν ἅπασι καιροῖς διατελεῖ | χρήσιμος ὢν καὶ κοινῆι τῶι δήμωι καὶ ἰδίαι τοῖς ἐντυγχάνουσι [τῶ]μ πολιτῶν· ἐγνῶσθαι ἐπαινέσαι τε Εὐφρόνιον εὐνοίας ἕνεκεν | ἣν ἔχει περί τε τὸ ἱερὸν καὶ τὴμ πόλιν, καὶ δοῦναι αὐτῶι πολιτε[ία]ν ἐφ' ἴσηι καὶ ὁμοίηι, αὐτῶι καὶ ἐκγόνοις· ἀναγράψαι δὲ αὐτῶι τὴμ | πολιτείαν εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀρτέμιδος[5],

---

Litterae volgares nisi quod fere omnes hastae paullum incurvatae sunt. 1 Sic scripsi. οἰκουρῆτες Wood coll. Phot. s. οἰκουρός et Ar. Lys. 759 (τὸν ὄφιν τὸν οἰκουρόν). At his exemplis inaudita verbi forma non defenditur, neque omnino dubium est, quin Curetum collegium indicetur, quod Ephesi fuisse cum Strabo testatur XIV, 1, 20 p. 640 Cas. (τότε δὲ καὶ τῶν κουρήτων ἀρχεῖον συνάγει συμπόσια καί τινας μυστικὰς θυσίας ἐπιτελεῖ) tum confirmat alius titulus Ephesius (Greek inscr. in the British Museum III, 2 p. 219 n. DXCVI*b*, 8), ubi πρωτοκούρης recensetur. 2 Cf. Strabo l. l. § 21 ἦν δὲ γερουσία καταγραφομένη, τούτοις δὲ συνῆεσαν οἱ ἐπίκλητοι καλούμενοι καὶ διῴκουν πάντα. Ex hoc titulo apparet falli Droysenum Gesch. des Hellenismus III, 1 p. 33 et Guhlium Ephesiacorum p. 60, qui hos magistratus a Lysimacho demum institutos existimant. Neque Strabo id dicit. 3 Acarnanas, quia Aetoli ipsorum vicini et inimici a partibus Antigoni stabant, Cassandro se applicuisse narrat Diodorus XIX, 67, 3. Per eam occasionem Euphronius in Prepelai (not. 4) familiaritatem pervenisse videtur. H. 4 Prepelaus iam Ol. 116, 3 (314/3 a. Chr.) a Cassandro cum exercitu in Asiam missus erat (Diodor. XIX, 68, 5), Ol. 119, 3 vero (302/1 a. Chr.) ibi Lysimachi exercitui praefuit et cum Ephesum cepisset totam Ioniae oram in dicionem redegit (Diod. XX, 107, 2). Hoc demum tempore legationem de qua hic mentio fit ad eum missam conicit Droysen Gesch. d. Hell. II, 2 p. 202. 5 Ex aliis titulis (Inscr. of the Brit. Mus. III, 2 p. 94 n. CCCCL, 9 al.). νεωποίαις hanc curam mandari solitam esse intellegimus.

οὗ καὶ αἱ λοιπαὶ πολιτε[ῖαι ἀ]ναγεγραμμέναι εἰσίν· ἐπικληρῶσαι[6] δὲ αὐτὸν καὶ εἰς φυλὴν καὶ εἰς | χιλιαστύν, ὅπως ἂν εἰδῶσι πάντες ὅτι ὁ δῆμος ὁ Ἐφεσίων τοὺς εὐεργ[ετοῦ]ντας τό τε ἱερὸν καὶ τὴμ πόλιν τιμᾶι δωρεαῖς ταῖς προσηκούσαις. ‖ ἔλαχε φυλὴν Ἐφεσεύς[7], χιλιαστὺν Ἀργαδεύς[8].

6 Hoc facere iubentur ἐσσῆνες (de quibus cf. 175[4]) in titulis compluribus, veluti III, 2 p. 95 n. CCCCLI, 4. 7 Quinque fuerunt tribus Ephesi secundum Stephanum Byz. s. Βένναι, quarum nomina, partim leviter corrupta apud illum, omnia inveniuntur in titulis. Ἐφεσεῖς vocari quos Stephanus eodem ac totius urbis incolas nomine Ἐφεσίους nominat, consentiente titulorum testimonio plane constat. In contrariam partem idem Stephanus s. Ἔφεσος erravit cum in ethnicis recensendis diceret καὶ Ἐφεσεύς, ὡς Ταρσὸς Ταρσεύς, Ἁλικαρνασσεύς. 8 Haec Ephesensium tribus curia etiam Inscr. of the Brit. Mus. III, 2 p. 101 n. CCCCLX, 5 est. Praeterea huius tribus χιλιαστύες ex titulis notae sunt Βωρεῖς Οἴνωπες Λεβέδιοι. De voce χιλιαστύς cf. 162[6].

187 Fragmenta duo tabulae marmoris Pentelici inventa in arce Athenarum. Superiorem partem (v. 1—23) post Pittakin Ἐφ. ἀρχ. 305 aliosque ex suo Velsenique apographo ed. Koehler C. I. Att. II, 270 (inde Syll.[1] 135. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 230 n. 134), inferiorem (v. 24—64) Lolling Δελτίον ἀρχ. 1889 p. 90 et ex eiusdem apographo Koehler C. I. A. IV, 2 p. 77 (utramque repetivit Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 129 n. 122).

[Θ]εο[ί]. | Ἐπὶ Νικοκλέους ἄρχοντος[1] ἐπὶ τῆς (Α)ἰαντίδος[2] δω|δεκάτης πρυτανείας, εἶ Νίκων Θεοδώρου Πλωθεὺς [ἐ]γραμμά-τευεν, Σκιροφοριῶνος δεκάτει ὑστέραι, μ‖[ι]ᾶι καὶ εἰκοστεῖ τῆς πρυτανείας, ἐκκλησία· τῶν π|ροέδρων ἐπεψήφιζεν Ἐπικράτης Διοκλέους Ἀχαρ|νεὺς καὶ συνπρόεδροι· ἔδοξεν τεῖ βουλεῖ καὶ τῶ[ι] | δήμωι· Εὐφίλητος Ἀριστείδου Κηφισιεὺς εἶπεν· [ἐ|π]ειδὴ Νίκανδρος Ἀντιφάνους Ἰλιεὺς καὶ Πολύζ‖[ηλ]ος Ἀπολλοφάνους Ἐφέσιος διατετελέκασιν ἐν [π]|αντὶ τῶι καιρῶι εὔνους[3] ὄντες τῶι δήμωι τῶι Ἀθην|αίων καὶ κατοικοῦντες Ἀθήνησιν εἰς πολλὰ τῶ[ν σ|υ]μφερόντων τῶι δήμωι χρήσιμοι γεγόνασιν, εἴς τ|[ε] τὴν

Titulus incisus στοιχηδὸν litteris volgaribus praeter Ξ et Φ (φῖ). 1 Ol. 119, 3 (302/1 a. Chr.). 2 ΛΙΑΝΤΙΔΟΣ. 3 De hoc metaplasmo cf. K. Meisterhans Gramm. der att. Inschr. ed. 2 p. 117 not. 1067. In hac sylloge praeterea occurrit n. 547, 3. 649, 19.

15 οἰκοδομίαν τῶν νεωσοίκων καὶ τῆς σκευοθή‖[κ]ης[4] εἰσφέροντες τὰς εἰσφορὰς καθ᾽ ἕκαστον τὸν ἐ|[ν]ιαυτὸν τὰς εἰς τὰ δέκα τάλαντα[5] καλῶς καὶ προθύ|[μ]ως ἀπὸ Θεμιστοκλέους ἄρχοντος[6] μέχρι Κηφισοδ|[ώρ]ου[7], καὶ ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πολέμου[8] εἰς τὰς ναῦς | [τὰς] μετ᾽ Εὐε[τί]ωνος[9] ἐκπλευσάσας εἴς τε τὴν πρώ-
20 τη‖[ν ἐξέτ](α)σιν[10] καλῶς καὶ φιλοτίμως συνεπεμελήθησ[αν ὅπως] ἂν ἐκπλεύσωσιν, καὶ πάλιν [ἀ]πὸ τῆς ναυμαχ|[ίας κατα]πλευσασῶν τῶν νεῶν τῆς ..... τῆς ἐξα.|..... παραν(ε)ίλ(α)σι(ν)[11] --------
25 ..αν τούς τε βα[..... ἐστ‖ε]φάνωσαν μετὰ τῶν ..... μ..... | ...ροντες τοὺ[ς] Εὐετ[ίωνο]ς [....., ἐστ|εφ]άνωσαν δὲ [κ]οιν[ῆι] με[τὰ τ]ῶν ..... | χρυσῶι στεφάνωι ἀπὸ [ΔΔΔ δ]ρα[χμῶν. καὶ ὅτε Ἀθηναῖ|οι[12] ἔ]θεντο τὰς ἐπιδόσει[ς ε]ἰς [τὴν παρα-
30 σκευὴν τοῦ ‖ π]ολέμου καὶ τὴν σωτηρία[ν] τῆς π[όλεως, ἐπέδοσαν ἀ|μ]φότεροι: Χ δραχμάς. καὶ ἐπὶ [Κοροίβου ἄρχοντος[13] |

---

4 Cf. 168, 17. 5 Cf. 80[14]. 6 Ol. 108, 2 (347/6 a. Chr.). 7 Ol. 114, 2 (323/2 a. Chr.). 8 Cf. n. 163, 9 sqq. [ἐπὶ τοῦ πολέμο]υ τοῦ Ἑλληνικοῦ, ὃν ἐ[σ]τ[ήσατο ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων ὑ]πὲρ τῶν Ἑλλήνων, cum nota. 9 Cf. Diodor. XVIII, 15, 8. 9 τῶν δὲ Μακεδόνων θαλαττοκρατούντων (Ol. 114, 2. 323/22 a. Chr., quo tempore Graeci Lamiam obsidebant) οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς ταῖς ὑπαρχούσαις ναυσὶν ἄλλας κατεσκεύασαν, ὥστε γενέσθαι τὰς πάσας ἑκατὸν ἑβδομήκοντα. τῶν δὲ Μακεδονικῶν νεῶν οὐσῶν διακοσίων καὶ τετταράκοντα τὴν ναυαρχίαν εἶχε Κλεῖτος. οὗτος δὲ ναυμαχήσας πρὸς Ἠετίωνα (sic aut scriptoris aut librariorum errore pro Εὐετίωνα) τὸν Ἀθηναίων ναύαρχον ἐνίκησε δυσὶ ναυμαχίαις, καὶ συχνὰς τῶν πολεμίων νεῶν διέφθειρε περὶ τὰς καλουμένας Ἐχινάδας νήσους. Sed per idem bellum ad Amorgum classem Atheniensium victam esse a Macedonibus docet fragmentum novum chronici Parii Mitth. des arch. Inst. in Athen XXII p. 187, 9: ἀπὸ τοῦ πολέμου τοῦ γενομένου περὶ Λαμίαν Ἀθηναίοις πρὸς Ἀντίπατρον καὶ ἀπὸ τῆς ναυμαχίας τῆς γενομένης Μακεδόσιν πρὸς Ἀθηναίους περὶ Ἀμοργόν, ἣν ἐνίκων Μακεδόνες, ἔτη πεντήκοντα ἐννέα, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Κηφισοδώρου. Quo testimonio editor A. Wilhelm monet confirmari G. Droyseni (Gesch. des Hellenismus II, 1, 68) victoriam navalem Cliti aliquotiens a Plutarcho (Dem. 11. de fort. Alex. II, 5 p. 338... praec. reipubl. gerend. 3 p. 799 F) commemoratam ad belli Lamiensis tempora referentis opinionem. 10 ΛΣΙΝ. Supplevi. [ἐξάνα]ξιν Rangabé. [ἔνστ]ασιν Schaefer Dem. III, 1 p. 348 not. 2 (ed. prior.). [ἐπίβ]ασιν? Droysen Hell. II, 1 p. 68 not. 2. [διάβ]ασιν Lolling. 11 ΓΑΡΑΝΑΓΙΛΛΣΙΙΙ. 12 Supplevi. 13 Supplevit Koehler. Lolling cum primae nominis litterae Α aut Δ vestigia in lapide dispicere sibi videretur, Archippum (Ol. 115, 3. 318/7 a. Chr.), recentiorem ex duobus cognominibus archontibus, agnovit. Sed recte K. monet, cum Hegesiae praetoris nomen (not. 14) Coroebi annum (Ol. 118, 3. 306/5 a. Chr.)

παρακαλέσαντος αὐτοὺς Ἡγη[σίου[14] τοῦ στρατηγοῦ | κ]αὶ ἀξιώ-
σαντος μετὰ τῶν ἄλλ[ω]ν [σ]υν[διακινδυνεῦ|σα]ι καὶ συνεποικοδο-
35 μῆσαι τοὺς πύργους [τοῦ νοτ||ί]ου[15] τείχους τοὺς ἀποδειχθέντας
αὐτοῖ[ς[16] καλῶς κ|αὶ] φιλοτίμως τὸ μέρος τὸ ἐπι(β)άλλον[17] αὐτοῖς
[ἐπωι|κ]οδόμησαν· συνεστράτευνται δὲ καὶ τὰς στρα[τε]ί|[ας] πάσας
τάς τε ναυτικὰς καὶ τὰς πεζάς, τὰ ὅπλ[α με|τὰ] τοῦ δήμου τιθέ-
40 μενοι καλῶς καὶ φιλοτίμω[ς] ἐκ τ||[ῶ]ν ἰδίων, καὶ ὅσα πώποτε
αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ δήμου [προ|σ]ετάχθη, ἅπαντα καλῶς καὶ φιλοτί-
μως πεποιή[κασ|ιν.] ὅπως ἂν οὖν ἅπασιν ᾖι φανερόν, ὅτι ἡ βουλὴ
καὶ ὁ | [δ]ῆμος ὁ Ἀθηναίων ἐπίσταται χάριτας ἀποδιδόνα|[ι
45 κ]αταξίας τοῖς φιλοτιμουμένοις εἰ[ς] ἑα[υτ]ό[ν, ἀγα||θῆ]ι τύχηι,
δεδόχθαι τεῖ βουλεῖ, τοὺς προέδρους, | [οἳ] ἂν λάχωσιν προε-
δρεύειν ἐν τῶ[ι] δ[ήμωι] εἰς [τ]ὴ[ν π|ρώ]τ[η]ν ἐκκλησία[ν], χρη-
ματίσαι περὶ αὐ[τ]ῶ[ν κ]αθὰ [αὐ|τοὶ β]ο[ύλ]ο[ν]ται, γνώμην δὲ
συμβάλλεσθαι [τῆς βουλ|ῆς ε]ἰ[ς] τὸν δῆμον, ὅτι δοκεῖ τεῖ βουλεῖ,
50 ἐπα[ινέσαι || Νίκαν]δρον Ἀντιφάνους Ἰλιέα καὶ Πολύ[ζηλ]ον
[Ἀπο|λλοφ]άνους Ἐφέσιον καὶ στεφανῶσαι θαλλοῦ [στεφ]|άν[ω]ι
ἑκάτερον αὐτῶν. εἶναι δὲ αὐτοῖς κα[ὶ ἰ]σ[οτέλ|ειαν π]αρὰ τοῦ
δ[ή]μου καὶ αὐτοῖς καὶ τοῖς ἐγγ[όνοι|ς αὐτ]ῶ[ν] καὶ γῆς καὶ
55 οἰκίας ἔνκτησιν καὶ [τ]ὰ[ς εἰσφ||ορὰς] αὐτοὺς εἰσφέρειν μετ'
Ἀθηναίων καὶ [τὰς στρ|ατε]ίας στρατεύεσθαι, ὅταν καὶ Ἀθηναῖοι
[στρατε|ύων]τα[ι]. ἐπιμελεῖσθαι δὲ αὐτ[ῶν] καὶ [τὴν β]ουλ[ὴν
τ|ὴν] ἀεὶ βουλεύουσαν καὶ τοὺς στρατηγούς, ὅπως ἂ[ν | μ]ηδ'
60 ὑφ' ἑνὸς ἀδικῶνται. καὶ εἶναι αὐτοῖς πρόσοδο||[ν] πρὸς τὴν βου-
λὴν καὶ τὸν δῆμον ὅταν δέωνται. ἀνα|[γ]ράψαι δὲ τόδε τὸ
ψήφισμα τὸν γραμματέα τὸν κατ|[ὰ] πρυτανείαν ἐν στήληι λιθίνηι
καὶ στῆσαι ἐν ἀκρ|[οπόλει· εἰ]ς [δὲ] τὴν ἀναγραφὴν τῆς στήλης

---

monstrare, tum in idem tempus optime quadrare quae de munimentis Athenarum restitutis hic legerentur coll. Pseudopl. vit. Xor. p. 851. 14 Cf. C. I. Att. II, 733 *B*, 13: ἐπὶ Κοροίβου ἄρχοντος μηνὸς Σκ[ιροφοριῶ]νος στρατηγοὶ οἱ μεθ' Ἡγησίου σ[τρατηγήσα]ντες καὶ Ἡγησίας τάδε παρέδοσα[ν ταμίαις] τῶν τῆς θεοῦ. Eos moenium reficiendorum negotio praefuisse illic v. 2. 3 στρατ[ηγῶν τῶν ἐπὶ τὴν τοῦ πολέμου παρασκ]ευὴν κειχει[ροτονημένων] indicare videntur. 15 Supplevit Lolling coll. C. I. Att. II, 167, 120: τοῦ νοτίου τείχους π[έμ]πτ[η μερὶς ἀπὸ] τοῦ διατειχ[ί]σματος τ[οῦ ἐν Πειραιεῖ] μέχρι τοῦ Κηφ[ι]σοῦ. Meridionalem murum eundem intellegi, qui olim, dum Phalericus manebat, medius (τὸ διὰ μέσου τεῖχος) vocatus erat, vix est quod moneatur. 16 A praetoribus. Cf. turres eorum qui aedificaverant nominibus appellatas Olbiae n. 226, 143. 144. 155. 17 ΕΠΙΕΑΛΛΟΝ.

δοῦναι | [τὸν τα]μίαν τοῦ δήμου [: Δ]ΔΔΔ [:] δραχμὰς ἐκ τῶν
65 εἰς τὰ ‖ [κατὰ ψηφίσμα]τα ἀναλισκομένων τῶι δήμωι.

---

188 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis inter hortum regium et Ilissum ut videtur. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 1372 (Rangabé Ant. Hell. 2298). Ex suo Velsenique apographo Koehler C. I. Att. II 297 (Syll.[1] 136. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 261 n. 153. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 131 n. 123).

[Ἐπ]ὶ Ε[ὐκτήμον]ος ἄρχοντος[1] ἐπὶ | [τῆ]ς Ἀντιγο[νίδος δ](ε)υτ(έ)-
ρ(α)ς[2] πρ|[υτ]ανείας, ἧι Θεόφιλος [Ξεν]ο[φῶ|ν]τος Κε[φ]αλῆθεν
5 ἐγραμμάτε[υε]‖ν, Μεταγειτνιῶνος δεκάτει ὑσ|τέραι, μιᾶι καὶ εἰκο-
στεῖ τῆς π|ρυτανείας, ἐκκλησία· τῶν προέ|δρων ἐπεψήφιζε Λυ-
10 σίμαχος Ν|υσιστράτου Προσπάλτιος καὶ ‖ συνπρόεδροι· ἔδοξεν
τῶι δήμω|ι· Φιλιππίδης (Φ)ιλομήλου[3] Παια|νιεὺς[4] εἶπεν· ἐπειδὴ
οἱ πρέσβε|ις οἱ ἀποσταλέντες πρὸς τὸν β|ασιλέα Κάσσανδρον
15 ἀποφαίνο‖υσι Ποσείδιππον συναποδημή|σαντα μεθ' ἑαυτῶν χρή-
σιμον εἶ|ναι ἑαυτοῖς ἀποδεικνύμενον | τὴν εὔνοιαν ἣν εἶχε πρὸς
20 τὸν δ|ῆμον τὸν Ἀθηναίων, δεδόχ(θ)αι[5] τ‖ῶι δήμωι, ἐπαινέσαι
Ποσείδιπ|πον [Β]ακ(χ)ίου[6] Κο(θ)ωκίδην[7] καὶ στ|εφανῶσαι αὐτὸν
θαλλοῦ στεφά|νωι, ὅπως ἂν ὡς πλεῖστοι φιλοτ|ιμῶνται χρείαν
25 παρέχεσθαι ἐ‖[π](ὶ)[8] τὰ συνφέροντα τῶι δήμωι. ἀν|αγράψαι δὲ
τόδε τὸ ψήφισμα τ|ὸν γραμματέα τὸν κατὰ πρυτανε|ίαν ἐν στή-
30 λει λιθίνει καὶ στῆ|σαι ἐν ἀκροπόλει· εἰς δὲ τὴν ἀν‖αγραφὴν
τῆς στήλης δοῦναι τὸ|ν ἐξεταστὴν καὶ τοὺς τριττυά|ρχους ΔΔ
δραχμάς.

Litterae volgares praeter + (φῖ), dispositae στοιχηδόν. 1 Ol. 120, 2 (299/8 a. Chr.). Cf. Dionys. de Dinarcho c. 9. Droysen Gesch. des Hellenismus II, 2 p. 247 not. 2. 2 ΓΥΤΗΡΛΣ. 3 ΗΛΟΜ. 4 De hoc homine eiusque maioribus cf. Koehler Hermae V p. 347 sq. Avus Philippides Philomeli f. est apud Platonem Protag. 315 A, pater Philomelus in titulis choregicis n. 705, 1. 712, 29, in dedicatione C. I. A. II, 1393, 1. 2, in tabulis navalibus (C. I. A. II 791 sqq. passim). Ipsius Philippidis nomen in eisdem tabulis invenitur (C. I. A. II, 795 sqq.). Exstat plebiscitum eius honorarium, rogatum a Stratocle Diomeensi, C. I. Att. II 302 (Ol. 121, 3. 294/3 a. Chr. aut anno proximo). 5 ΧΟΑΙ. 6 .ΑΚΛΙΟΥ. 7 ΚΟΟΩ. 8 .ΙΤΑ.

---

189 Lapis quadratus, a dextra et infra fractus, Smyrna Athenas delatus. Ed. Kumanudis Παλιγγενεσία 15 Ἀπριλ. 1872. (E. Curtius arch. Ztg. XXIX (1872) p. 188). O. Lueders Bullettino dell' Inst. arch. 1872 p. 248 (Syll.[1] 137. Ch. Michel Rec. d'inscr. Gr. p. 361 n. 485).

Ἔδοξεν Ἰώνων τῶι κοινῶι τῶν τρε[ισκαί]|δεκα πόλεων[1]· ἐπειδὴ
Ἱππόστρατος Ἱππ[οδή]|μου Μιλήσιος[2], φίλος ὢν τοῦ βασιλέω[ς
5 Λυσι]|μάχου[3] καὶ στρατηγὸς ἐπὶ τῶμ πόλε[ων] ‖ τῶν Ἰάδων
κατασταθείς, οἰκείως κ[αὶ φι]|λανθρώπως καὶ ἰδίαι ἑκάστηι τῶμ
π[όλεων] | καὶ κοινῆι πᾶσι χρώμενος διατελεῖ· ἀγα[θῆι τύ]|χηι,
δεδόχθαι τῶι κοινῶι, ἐπαινέσαι Ἱππό[στρα]|τον Ἱποδήμου Μιλή-
10 σιον ἀρετῆς ἕνεκ[α καὶ] ‖ εὐνοίας ἣν ἔχων διατελεῖ πρὸς τὸ κοι-
ν[ὸν τῶν] | Ἰώνων, καὶ εἶναι αὐτὸν ἀτελῆ πάντων ἐ[ν ταῖς] | πό-
λεσι ταῖς τῶν Ἰώνων· ταῦτα δὲ ὑπάρ[χειν] | Ἱπποστράτωι αὐτῶι
καὶ ἐκγόνοις· στῆσα[ι δὲ αὐ]|τοῦ καὶ εἰκόνα χαλκῆν ἐφ' ἵππου
15 ἐμ Πανιω[νίωι]‖· ἑλέσθαι δὲ πόλεις δύο ἤδη, αἵτινες ἐπ[ιμε-
λή]|σονται ὅπως ἂν ἡ εἰκὼν ἡ Ἱπποστράτο[υ στα]|θῆι κατὰ
τάχος, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ πάντες [εἰδῶ]|σιν, ὅτι οἱ Ἴωνες τοὺς
καλοὺς καὶ ἀγαθοὺ[ς ὄντας] | ἄνδρας καὶ χρείαμ παρεχομένους
20 ταῖ[ς πόλε]‖σι τιμῶσι δωρεαῖς ταῖς προσηκούσαις· [ἀνενεγ]|κεῖν
δὲ ἑκάστους τῶμ βουλευτῶν τὰ ἐγ[νωσμέ]|να Ἴωσι εἰς τὰς ἰδίας

---

1 Ex numero apparet, Smyrnam tum societatis Ionicae fuisse, ut intellegatur urbem ab Antigono restitutam, a Lysimacho auctam (Cf. Droysen Gesch. des Hellenismus III, 2 p. 196. 276) statim in eam receptam esse. Erravit igitur Vitruvius IV, 1, qui id Attali demum regis et Arsinoës beneficio factum dicit. L. 2 Hunc Luedersius eundem putat, quem Diodorus XIX, 46, 5 ab Antigono copiis praefectum narrat in Media Ol. 115, 4 (317/6 a. Chr.). Eum videri post proelium apud Ipsum commissum ad Lysimachum transiisse. At ille Hippostratus potest etiam Oxythemidis pater esse, quem Milesium non fuisse, etsi ethnicum n. 179, 7 periit, ambitus tamen lacunae prodit. 3 Post pugnam apud Ipsum commissam (301 a. Chr.) etsi tota fere Ionia potitus est Lysimachus, tamen quia Ephesus certe usque ad annum 295 a. Chr. in Demetrii dicione mansit (Droysen Gesch. des Hell. II, 2 p. 253), eo anno antiquior hic titulus esse nequit. Ex altera parte propter tredecim civitatium numerum utique priusquam Colophon et Lebedus tollerentur, incolis a Lysimacho Ephesum traductis, incisus esse debet. Quod quo potissimum tempore factum sit, ambigitur. Sed Droysen l. l. monuit non deesse argumenta, quibus post urbem quae anno 287 a. Chr. a Demetrio capta erat, a Lysimacho recuperatam nomen eius mutatum ac tum demum Colophonios Lebediosque illuc migrare coactos esse efficeretur. Annorum 295 et 287 igitur terminis huius tituli origo continetur.

πόλεις, ὅπως ὑπά[ρχηι ἐν] | τοῖς δημοσίοις ἀναγεγραμμένα τὰ
25 ἐ[γνωσ]|μένα ὑπὸ Ἰώνων· τὸ δὲ δόγμα τόδε ἀνα[γράψα]||ι εἰς τὸ
βάθρον τῆς εἰκόνος τῆς ----------

---

190 Samothracae. Edd. O. Blau et C. Schlottmann Monatsber. der Ak. zu Berlin 1855 p. 623 n. 18 (Syll.[1] 138. Ch. Michel Rec. d'inscr. Gr. p. 267 n. 350). Anno 1897 lapidem diu desideratum repperit Phardys, cuius ex apographo ed. P. Wolters Mitth. des arch. Inst. in Athen XXII (1897) p. 419 sqq.

[Βασιλεὺ]ς[1] Λυσίμαχο[ς[2] ἐπειδὴ ἀεὶ | διατε]λεῖ πᾶσαν ἐπιμέ-
λειαμ πο[ιού|μ]ενος τοῦ ἱεροῦ καὶ τῆς πόλεως, νῦν [δὲ | τ]οὺς
5 ἀσεβήσαντας εἰς τὸ ἱερὸγ καὶ || [ἐ]γχειρήσαντας συλῆσαι τὰ
ἀναθήματ[α | τ]ὰ ἀνατεθέντα [ὑ]πὸ τῶν βασιλέωμ κα[ὶ | τ]ῶν
ἄλλων Ἑλλήνων καὶ ζητήσανταρ | ἐμ]πρῆσαι[3] τὸ τέμενος τῶν
10 θεῶν καὶ [εἰσ]|πηδήσαντας νύκτωρ ἐπ' ἀδικίαι || [καὶ] ἀσεβείαι
τοῦ ἱεροῦ μετὰ τῶν [ἐκ|πλ]ευσάντων[4] ἐγ νυκτῶμ παρὰ | [Πυ]θα-
γόρου[5], παραγενόμενος ὁ βασιλ[εὺς | εἰ]ς τοὺς τόπους δέδωκεν
15 ἐγδότου[ς | τ]ῆι πόλει καὶ ἀφέσταλκε πρὸς τὸ[ν || δῆμον, ὅπως τύ-
χ]ωσι τῆς προσηκού|[ση]ς τιμωρίας, καὶ τἆλλα συντέταχ[ε | καλ]ῶς
καὶ μεγαλοπρεπῶς, περὶ | [πλ]είστου ποιούμενος τὴμ πρὸς τοὺ[ς |
20 θε]οὺς εὐσέβειαν· ἀγαθῆι τύχηι || [βα]σιλέως Λυσιμάχου καὶ τῆς
πόλεω[ς, | ἐψ]ηφίσθαι τῶι δήμωι, ὅπως ἂν ἀξίας | [χά]ριτας ἀπο-
διδῶι ἡ πόλις τοῖς | [εὐ]εργέταις, ἱδρύσασθαι βωμὸν | [β]ασιλέως
25 Λυσιμάχου εὐεργέτου || [ὡ]ς κάλλιστον, καὶ θύειγ κατ' ἐνιαυτὸν |
[κ]αὶ πομπεύειν τοὺς ἐννέα ἄρχοντας | [κ]αὶ στεφανηφορεῖν τοὺς
πολίτας | [πά]ντας τῆι ἡμέραι ταύτηι, ποεῖν δὲ|----------

Litterae volgares non dispositae στοιχηδόν; O reliquis paullo minor. 1 Supra v. 1 margo est, ut appareat ante vocem [βασιλεὺ]ς nihil amplius scriptum fuisse. Quare Woltersium secutus aliquantum mutavi supplementa quae in proëcdosi exhibueram. 2 Regium nomen assumpsit a. 306 a. Chr., occisus est in pugna aestate 281 a. Chr. (Droysen Gesch. des Hellenismus II, 2 p. 326 sq.). Ut Samothracen, etiam Lemnum sub eius imperio fuisse, Phylarchi apud Athenaeum VI p. 255 a testimonio (quod affert Droysen l. l.) constat. 3 Supplevi. Cf. Diodor. XI, 14, 2 τὸ μὲν τέμενος τοῦ Ἀπόλλωνος ἐμπρῆσαι. 4 Supplevi. 5 Supplevit W. Hic dux militum mercennariorum fuisse videtur, qui tum in propinquo Thraciae aut Asiae minoris littore versabatur.

---

191 Basis marmorea inventa in Amphiaraio Oropiorum. Ed. Leonardos Ἐφ. ἀρχ. 1885 p. 102 n. 3. E. Loewy Inschr. gr. Bildhauer p. 83 n. 103*a* cum Addendis p. 384. Ex Lollingii collatione W. Dittenberger I. G. Sept. I, 279.

Βασιλεὺς Λυσίμαχος[1] | Ἄδειαν τὴν Αὐτοδίκου[2] | τοῦ ἀδελφοῦ
5 γυναῖκα, | ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ ‖ εὐνοίας τῆς εἰς αὐτόν, | Ἀμφι-
αράωι.
Σθέννις Ἡροδώρου Ἀθηναῖος[3] ἐποίησεν.

Litterae volgares. 1 Regnavit ab anno 306 a. Chr. usque ad mortem, quam ad Corupedion fortiter contra Seleucum dimicans oppetiit a. 281 a. Chr. (Droysen Gesch. des Hellenismus II, 2 p. 326). 2 Arrianus apud Photium bibl. cod. 92 p. 72*a*, 14 haec habet: σωματοφύλακας δὲ τοῦ βασιλέως (Philipp Arrhidaei) Αὐτόλυκόν τε τὸν Ἀγαθοκλέους παῖδα καὶ Ἀμύνταν τὸν Ἀλεξάνδρου παῖδα, Πευκέστου δὲ ἀδελφόν, καὶ Πτολεμαῖον τὸν Πτολεμαίου καὶ Ἀλέξανδρον τὸν Πολυσπέρχοντος — ἀπέφηνε (Antipater anno 321 a. Chr.). Iam cum Lysimachus quoque Agathoclis filius fuerit, recte Loewyus hic eundem hominem agnovit, sed perperam titulum ex Photio emendare conatus est. Immo Αὐτόδικος veram nominis formam apud hunc quoque reponendam esse apparet. 3 Alias eiusdem statuarii inscriptiones habes apud Loewyum p. 63 n. 83. p. 370 n. 541. Quae cum alteri parti quarti a. Chr. saeculi iure vindicentur, etiam hoc monumentum propius ab initio quam a fine regni Lysimachi abesse putaverim. Etiam Sthennidis filius Herodorus paternam artem exercuit (I. G. Sept. I, 315).

192 Tabula marmoris Pentelici fracta in duas partes, Eleusine. Edd. D. Philios Ἐφ. ἀρχ. 1884 p. 135 sqq. tab. 9; cf. add. ipsius p. 159 et Pantazidis p. 213 sqq. Ex Lollingii ectypo Koehler C. I. A. IV, 2 p. 154 n. 614*b*. (Ch. Michel Rec. d'inscr. Gr. p. 515 n. 606). Cf. quae disputavit G. de Sanctis Studi di storia antica II p. 47 sqq.

--------- ε----------ο [----------|--------- ἑαυτὸν
παρ]ασκε[υ]ά[ζων] κ[α]ὶ ἀδ[ωροδόκητον -----|--------, ἀνθ'
ὧν ὁ δῆμο]ς ἐστεφάνωσεν χ[ρυσῶι στεφάνωι ----------|----

Litterae Ionicae volgares dispositae στοιχηδόν praeter versum 81 maioribus litteris exaratum. Haec duo decreta eodem tempore facta esse manifestum est. Anno 287 a. Chr., quo Demetrius rex Athenarum possessione exutus est eiusque uxor Phila (v. 11) mortem sibi conscivit, utique antiquiora sunt. Sed archontum nomina eaeque res, quas in eorum magistratibus gestas esse hic refertur (cf. not. 18. 19), ultra annum 290/89 a. Chr. ascendere utique vetant.

5 -----] διατελεῖ ἀκόλουθα [πράττων ---------- || --------] τῶν
φρουρίων ὅπως [---------- | ---------- ἐπαι]νῶνται
καὶ στεφανῶντ[αι ---------- | -------- φ]ρούρια⟨ι⟩, παρε-
σκευάσ(α)το[1] δὲ [ὅπως ---------- | ---------- ἐ]ξ ἑτοίμου
κατὰ μῆνα μηθενὸς ἐ[λα]ττῶνται τῶν λο[---|-------- ἔθυσεν]
δὲ καὶ τοῖς Ἁλώιοις[2] τῆι τε Δήμητρι καὶ τῆι Κόρει καὶ τοῖς
10 [ἄλ||λοις θεοῖς οἷ]ς πάτριον ἦν ὑπέρ τε τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων
καὶ τοῦ βασιλέως [Δη|μητρίου κ]αὶ τῆς βασιλίσσης [Φίλας][3] καὶ
τ(ῶ)ν[4] ἐγγόνων αὐτῶν. παρεκάλεσεν δὲ | [καὶ τοὺ]ς πολίτας
ἅ[παντας] ἐπὶ τὴν θυσίαν, οἰόμενος δεῖν τῶν ἀγαθῶν τῶν γεγ[ο|-
νότ]ων ἐν τοῖς ἱεροῖς [μ]ετασχεῖν, ἀναλώσας ἐκ τῶν ἰδίων, ἀπο-
δεικνύμενος κα[ὶ ἐ]|ν τούτοις τὴν εὔνοιαν ἣν ἔχων διατελεῖ πρὸς
15 τοὺς ἑαυτοῦ πολίτας· ἐπαγγ[έλ]||λεται δὲ καὶ εἰς τὰ λοι[πά], εἰς
ἃ [ἂ]ν αὐτὸν ὁ δῆμος καθιστεῖ ἢ οἱ τεταγμένοι τ[ῶν] | πολιτῶν
ἐν τοῖς φρουρίοις παρακαλῶσιν, ἄξιον ἑαυτὸν παρέξειν τῆς τε
το[ῦ δή]||μου χειροτονίας καὶ τῶν ἐν τοῖς πρότερον χρόνοις πε-
πραγμένων· ἵνα οὖ[ν φαί|ν]ωνται καὶ οἱ τεταγμένοι τῶν πολιτῶν
ἐν τοῖς φρουρίοις χάριτας ἀξίας [ἀπο|δι]δόντες τοῖς εἰς ἑαυτοὺς
20 φιλοτιμουμένοις καὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίω[ν, || ἀγ]αθεῖ τύχει,
δεδόχθαι τοῖς τεταγμένοις τῶν πολιτῶν Ἐλευσῖνι καὶ ἐμ [Πανά|κ-
τω]ι καὶ ἐπὶ Φυλεῖ καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς παρὰ τεῖ πόλει
στρατευομ[ένοις | καὶ] τεταγμένοις Ἐλευσῖνι, τὰ μὲν ἀγαθὰ δέ-
χεσθαι, ἅ φησιν γεγονέναι ἐν το[ῖς ἱε|ροῖ]ς οἷς ἔθυεν τῆι τε
Δήμητρι καὶ τεῖ Κόρει καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς οἷς πάτριο[ν | ἦν,]
ἐπαινέσαι δὲ τὸν στρατηγὸν Ἀριστοφάνην Ἀριστομένου Λευκονοέα,
25 καὶ σ[τε||φα]νῶσαι αὐτὸν χρυσῶι στεφάνωι κατὰ τὸν νόμον. ὅπως
ἂν δὲ εἰδῶσιν ἅπαντες [ὅτι | το]ῖς φιλοτιμουμένοις εἰς τοὺς τε-
ταγμένους τῶν πολιτῶν ἐν τοῖς φρουρίοι[ς κα|ὶ] χάριτας ἀξίας
ἀποδιδόασιν τῶν εὐεργεσιῶν, ποιήσασθαι αὐτοῦ εἰκόνα χ[αλ|κῆ]ν
καὶ στῆσαι ἐν Ἐλευσῖνι ἐν τῆι αὐλεῖ τοῦ ἱεροῦ· ἀνειπεῖν δὲ τὸν
στέφαν[ον | καὶ] τὴν ἀνάθεσιν τῆς εἰκόνος Ἁλώιων τε τῶι πα-
30 τρίωι ἀγῶνι καὶ ἐμ Πανάκτω[ι Ἀπα||το]υρίων τῆι θυσίαι καὶ
ἐπὶ Φυλεῖ ὅταν γίνηται ἡ θυσία τῆι Ἀρτέμιδι τῆι [Ἀγροτέ|ρα]ι[5]

---

1 ΠΑΡΕΣΚΕΥΑΣΟΤΟ lapis. 2 Mense Posideone (Philochorus fr. 161 ap. C. Müller F. H. G. I p. 411); A. Mommseni dubitationes Heortol. 320 titulis a Foucarto Bull. de corr. Hell. VII p. 514 sqq. allatis refutatas esse monuit de Sanctis. 3 Cf. n. 183[2]. Supplementum certum est propter lacunae ambitum. 4 ΤΟΝ lapis. 5 Supplevit Pantazidis monens Dianae Agroterae sacra notissima esse in Attica, etsi de Phyla potissimum forte

καὶ Διονυσίων τῶν ἐν ἄστει τραγωιδῶν τῶι καινῶι ἀγῶνι ὅταν πρῶτο[ν ὁ δῆμος | συ]ντελεῖ τὰ Διονύσια[6], ποιήσασθαι δὲ τὴν ἀναγόρευσιν τήνδε· ῾οἱ τεταγ[μένοι Ἀθη|ναί]ων ὑπὸ τοῦ δήμου ἐν Ἐλευσῖνι καὶ ἐμ Πανάκτωι καὶ ἐπὶ Φυλεῖ στεφανο[ῦσι τὸν | σ]τρατηγὸν Ἀριστοφάνην Ἀριστομένου Λευκονοέα χρυσῶι στεφά-
35 νωι κα[τὰ τὸν νόμ||ο]ν καὶ εἰκόνι χαλκεῖ ἀρετῆς ἕνεκα καὶ εὐνοίας ἣν ἔχων διατελεῖ εἴς [τε τὸν δῆμ|ον] τὸν Ἀθηναίων καὶ τὸν βασιλέα Δημήτριον καὶ τοὺς ἐγγόνους αὐτοῦ [καὶ δικαιο|σύ]νης[7] τῆς εἰς ἑαυτούς· ἵνα δὲ καὶ συντελεσθεῖ τὰ δεδογμένα τὴν τα-χίστ[ην, ἑλέσ|θ]αι πέντε μὲν ἄνδρας τοὺς Ἐλευσῖνι τεταγμένους, πέντε (δὲ)[8] τοὺς ἐμ Πανά[κτωι, ἕνα δὲ | τ]ῶν[9] ἐπὶ Φυλεῖ, τοὺς
40 δὲ αἱρεθέντας ποιεῖσθαι τὴν ἔγδοσιν τῆς εἰκόνο[ς τὴν ταχίσ||τη]ν· εἰς δὲ τὸ γενόμενον ἀνάλωμα παραγγελλέτ(ω)σαν[10] οἱ αἱρεθέντες το[ῖς ἐν Ἐλευ|σῖ]νι τεταγμένοις τῶμ πολιτῶν καὶ τοῖς ἐμ Πανάκτωι καὶ ἐπὶ Φυλεῖ καὶ το[ῖς ξένοις | τοῖ]ς μετὰ Γνωσίου τεταγμένοις εἰσφέρειν ὅτι ἂν αὐτοῖς ἐγλογιζομένο[ις φαίνη|τα]ι[11]· ὅπως ἂν δὲ εἰδῶσιν οἱ παραγινόμενοι εἰς Ἐλευσῖνα τήν τε τοῦ στρα-τ[ηγοῦ] | Ἀριστοφάνου εὔνοιαν καὶ τὴν τῶν ἀνατεθηκότων[12] εὐχα-
45 ριστίαν, ἀναγρ[άψαι τόδε ‖ τ]ὸ ψήφισμα ἐν στήλει λιθίνει καὶ στῆσαι παρὰ τὴν εἰκόνα, τῆ[ς] δὲ ἀναγ[ραφῆς καὶ] | τῆς ποιή-σεως τῆς στήλης καὶ τῆς ἀναγορεύσεως τοῦ στεφάνου ἐπιμε[λη-θῆναι] | τοὺς αἱρεθέντας ἐπὶ τὴν ποίησιν τῆς εἰκόνος· εἶναι δὲ αὐτοῖς ἐ(π)ι[μεληθεῖσι][13] | καὶ οἰκονομ[ή]σασιν ὀρθ(ῶ)ς[14] καὶ

---

fortuna nihil memoriae exstaret. 6 Tunc igitur per aliquot annos propter calamitates publicas intermissa erat Dionysiorum celebratio. 7 Supplevit Koe. τῆς μερίμ]νης Pantazidis, praeter morem. 8 Voculam mera lapicidae incuria omissam supplevi. 9 Sic supplere malui quam καὶ ἕνα τ]ῶν cum Philio; nam novem, non decem litteras desiderari proximi versus comparatio docet. Manet sane sic quoque inconstantia genetivi τῶν accusativis τοὺς Ἐλευσῖνι — τοὺς ἐμ Πανάκτωι respondentis. Quam fuit cum tollere conarer supplemento τοὺς ἐμ Πανά[κτωι μετὰ | τ]ῶν ἐπὶ Φυλεῖ. Sed sic et una littera brevior fit versus, quam debet, et obstat index nominum v. 82—92 undecim, non decem homines enumerans. 10 ΕΤΟΣΑΝ lapis. 11 Supplevit Koehler, qui cum ipse initio versus nihil nisi ΙΟΓΩΣ in ectypo agnovisset, etiam de δοκῆ]ι cogitari posse significavit, sed propter Philii exemplum ΤΑΙΟΓΩΣ exhibens φαίνη]ται praetulit. Priora conamina repetere non opus est. 12 Hanc unam perfecti formam noverunt tituli Attici usque ad primum a. Chr. saeculum, qua aetate antiquissimum scripturae τέθεικα exemplum occurrit. Cf. K. Meisterhans Grammatik der att. Inschr. ed. 2 p. 152 not. 1311. 13 ΕΓΙ lapis. 14 ΟΡΘΟΣ lapis.

δικαίως ἅπαντα καὶ ἀποδοῦσ[ι τοὺς λογισμοὺς][15] | ἐπαινεθῆναι καὶ στεφανωθῆναι κοινεῖ τε ὑπὸ ἁπάντων καὶ ἰδί[αι ὑπὸ τῶν
50 τεταγ]‖μένων.

Θεόδοτος Δημοκράτου Ἐλευσίνιος εἶπεν· ἐπειδὴ Ἀριστοφάνης [ἔν τε τῶι πρό]|σθεν χρόνωι πολλὰς καὶ μεγάλας χρείας παρέσχηται τῶι δήμωι τ[ῶι Ἀθηναίων,] | γυμνασίαρχός τε χειροτονηθεὶς ὅτε τὸ πρῶτον ὁ δῆμος συνετέλ[εσε Δημήτρι]|α[16] προέστη τε τοῦ γυμνασίου καλῶς καὶ εὐσχημόνως πάντα πράτ-
55 τω[ν ἀκόλουθα το|ῖ]ς τε νόμοις καὶ τοῖς τοῦ δήμου ψηφίσμασιν, φύλαρχός τε χειρ[οτονηθεὶς ἐν] | ταύτηι τῆι ἐπιμελείαι ἀπεδείξατο τὴν ἑαυτοῦ φιλοτιμίαν, [καὶ μετὰ ταῦτα[17] ἐ]|πὶ Λυσίου ἄρχοντος[18], ἐν ὧι ἐνιαυτῶι ὁ πόλεμος[19] ἐνέστη, διετέλε[σεν ἐν

---

15 Supplevit Koehler; τὰς εὐθύνας Pantazidis, monens alibi constanter et in titulis et apud scriptores simplex διδόναι εὐθύνας usurpari, compositum uno Aeschinis loco III, 21 ἕως ἂν λόγον ἀποδῶσι τῇ πόλει aliquatenus defendi. 16 Supplevit Koehler provocans ad Plutarchum Demetr. 12, qui quae narraret de Demetriis, ea absurda quidem esse sed vix omnino ficta. Ac sane quod non nova sacra instituta, sed Dionysia magna nomen mutasse narrat, hoc ipso titulo (v. 32) redarguitur; etenim si id verum esset, certe non ante illa sacra antiquum nomen recuperatura fuisse consentaneum est, quam Athenienses Demetrii imperium exuissent. Sed peculiaria sacra quibus Demetrius honorabatur perperam confusa esse cum Dionysiis non incredibile est. 17 Supplevi; spatii rationes accurate conveniunt, ac si quis hoc additamentum otiosum existimet, monuerim sequentes quidem trium archontum annos continua serie se excipere, inter Lysiae magistratum vero et ea quae supra relata sint, maius temporis intervallum intercedere videri. 18 Ol. 121, 4 (293/2 a. Chr.) Philippus archon fuit, cuius anno continuus magistratuum notorum ordo finitur, Ol. 123, 2 (287/6 a. Chr.) Diocles, quo utique antiquiorem esse hunc titulum supra docui. Iam cum duo etiam post Lysiam archontes (v. 60. 64) hic commemorentur, apparet illum neque ante a. 292/1 neque post 290/89 a. Chr. in magistratu fuisse. Sed ex his tribus annis propter ea quae infra de bello et tum et per proximos annos gesto leguntur (not. 19) maxime probabile est primum (292/1 a. Chr.) Lysiae esse, alterum (291/0 a. Chr.) Cimonis, tertium (290/89) eius cuius nomen v. 64 intercidit. Sic statuit Stschukareff, neque multum ab eo discrepat de Sanctis. 19 Continuatum esse hoc bellum etiam per proximos annos docent quae infra v. 59—67 leguntur. Eis, quae hic omnino in censum veniunt, temporibus nullum adversus Demetrium gestum esse bellum recte monuit de Sanctis; neque enim ulla ex parte probabile esse quod Ungerus Philologi Suppl. V p. 698 statuisset, Athenienses tum nomine tenus servasse quidem amicitiam erga Demetrium, sed tamen contra illius duces et socios pugnasse. Immo cum ipso Demetrio tum adversus Aetolos et Boeotos eos arma tulisse, cuius belli tempora accurate definirentur ithyphallo ab Athenaeo

τῆι τῶν -]|δίων[20] ἐπιμελείαι οὔτε τὴν τοῦ ἑαυτοῦ σώματος
ἀσφάλειαν οὔτ' [ἄλλο οὐθὲν πρόσ]|θεν τιθέμενος τοῦ τῆι πατρίδι
60 συμφέροντος, κατασταθεί[ς τε στρατηγὸς ἐπ' Ἐλ||ε]υσῖνος[21] εἰς
τὸν ἐπὶ Κίμωνος[22] ἐνιαυτὸν ἐπεμελήθη τῆς τε τῶν [φρουρίων
φυλακῆς] | καὶ τῶν ἄλλων ὧν αὐτῶι προσέταττον οἵ τε νόμοι
καὶ τὰ ψηφίσ[ματα τοῦ δήμου, καὶ] | ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἐπείνεκε[23]
καὶ ἐστεφάνωκεν αὐτὸν ὁ δῆμος [οὐθὲν ἐλλείποντα] | σπουδῆς
πρὸς τὴν πόλιν, ἐπήινεκε δὲ καὶ ὁ δῆμος ὁ Ἐλευσιν[ίων καὶ
ἐστεφάνωκε]· | χειροτονηθείς τε τὸ δεύτερον στρατηγὸς ἐπ'
65 Ἐλευσῖνος ε[ἰς τὸν ἐπὶ ----- ἐ]||νιαυτὸν[24] ἐπεμελήθη τῆς τε τῶν
τειχῶν ἐπισκευῆς καὶ τῆς [φυλακῆς τῶν φρουρίων[25]] | Ἐλευσῖ-
νος καὶ Πανάκτου καὶ Φυλῆς· ἐπεμελήθη δὲ καὶ ὅπω[ς ἐκ τῆς
χώρας οἱ σῖ]|τοι[26] μετ' ἀσφαλείας εἰσενεχθῶσιν· διατελεῖ δὲ καὶ
ἰδίαι [τοῖς ἐντυγχάνουσιν][27] | χρείας παρεχόμενος εἰς ἃς ἂν
αὐτὸν παρακαλῆι, πολλοῖς [τε τῶν Ἐλευσινίων] | ἐν τῶι πολέμωι
γέγονεν αἴτιος τῆς σωτηρίας· ὅπως ἂν οὖν π[άντες οἱ αἱρεθέν-
70 τες] || ἐπ' Ἐλευσῖνος στρατηγοὶ φιλοτιμῶνται πάντα τὰ συμφέ-

---

VI, 253 d servato, quem argumentis certissimis anno 290 a. Chr. vindicavit U. von Wilamowitz-Möllendorff Antigonus von Karystos p. 242. Finitum esse apparet hoc bellum illo pacto, quod inter Demetrium et Pyrrhum convenit anno, ut quidem videtur, 289 a. Chr. (Cf. Niese Gesch. der gr. und mak. Staaten I p. 373). Quare probabile est unicuique ex tribus qui hic recensentur archontibus antiquissimum inter ternos annos quorum optio datur (not. 18) assignandum esse. Simul apparet, ut animadvertit de S., non posse separatam ab Atheniensibus rempublicam habuisse Eleusinios per annorum 294—287 spatium (Wilamowitz Antigonos p. 255), sed eam rem, de qua per se nulla sit dubitatio, ad annos qui 287 a. Chr. proxime insecuti sint referendam esse. Sane ne tunc quidem eam condicionem diu mansisse, siquidem iam anni 285 a. Chr. aestate (n. 195, 33) Piraeei recuperandi mentio fiat, Eleusinis non item; quae iam tum, sine armorum certamine ut quidem videtur, rursus in potestatem Atheniensium pervenerat. 20 [ἐφο]δίων Pantazidis. Sed neque notio vocis sententiarum nexui accommodata videtur — expectaveris certe ἐπιτηδείων — neque spatii rationes quadrant. 21 Cf. n. 498[1]. 22 Ol. 122, 2 (291/0 a. Chr.). Cf. not. 18. 23 Cf. K. Meisterhans Grammatik der att. Inschriften ed. 2 p. 136 not. 1192. 24 Ol. 122, 3 (290/89 a. Chr.). Cf. not. 18. 25 Supplevit Pantazidis. 26 Supplevit Koehler, monens se formam σῖτοι in decreto paganorum ferre malle, quam [καρ](π)οί emendare. Minus apte Pantazidis ὅπω[ς οἱ εἰσφερόμενοι φόρ]τοι μετ' ἀσφαλείας εἰσενεχθῶσι. 27 Supplevit Koehler. Quod sequitur singularis παρακαλῆι, id mihi non videtur impedimento esse quominus illum sequamur, quandoquidem etiam alibi in structura et conexione enuntiatorum manifesti errores occurrunt (v. not. 8).

ροντ[α πράττοντες ἀποδεί|κ]νυσθαι τὴν ἑαυτῶν σπουδὴν καὶ νῦν καὶ εἰς τὸ λοιπόν, εἰδ[ότες ὅτι οὐ μόνον ὑπὸ | τ]οῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων τιμηθήσονται, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῦ δ[ήμου τοῦ Ἐλευσινίων | κ]ομιοῦνται χάριτας ὧν προσήκει τυνχάνειν τοὺς ἀγαθο[ὺς πολίτας, ἀγαθῆι τύ|χ]ηι, δεδόχθαι Ἐλευσινίοις, ἐπαινέσαι
75 Ἀριστοφάνη[ν] Ἀρι[στομένου Λευκονοέα,] ‖ καὶ στεφανῶσαι αὐτὸν χρυσῶι στεφάνωι κατὰ τὸν νόμον ε[ὐνοίας ἕνεκα καὶ φιλο|τιμ]ίας τῆς εἰς τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων καὶ τὸν δῆμον τ[ὸν Ἐλευσινίων· καὶ ἀνει|πεῖν τὸν] στέφανον τοῦτον [Ἁλώιων τῶι πα]τρίωι ἀγῶ[νι. ἀναγράψαι δὲ τὸ ψήφισμα | τόδε ἐν στ]ήλει λιθίνει κ[αὶ στῆσαι ἐν τεῖ α]ὐλε[ῖ τ]ο[ῦ ἱεροῦ· τῆς δὲ ἀναγορεύσεως | τοῦ στε]φάνου καὶ τῆς [ποιήσεως καὶ] σ[τ]άσεως τῆς στή[λης ἐπιμεληθῆναι τὸν
80 δήμ]‖αρχον καὶ τοὺς ἱε[ρ]ο[μνήμ]ονας.

Οἵδε εἰρέθησαν[28] ἐπὶ τὴν ἀνάθεσιν τ[ῆς εἰκόνος]·

Ἡφαιστόδωρος Λευκονοιεύς	Ἀνδρ---------
Ἀρχίας Ἀνακαιεύς	Πασ ---------
Διογένης Κόπρειος	Νικ----------
85 Ξενοφῶν Κικυννεύς	Ἡρα ---------
Μυννίσκος Περγασῆθεν	Μοσ[χ-------]
Ἀριστίων Φυλάσιος	Ἡρ----------
Χαιρίων Ὑβάδης	Ἀρχ----------
Ἀντιφάνης Εὐωνυμεύς	Ἐργ----------
90 Ἱερώνυμος Πόριος	Μεν----------
Πυθόδωρος Τειθράσιος	Ναυ ---------
Κηφισόδοτος Ἀραφήνιος	Λαμ ---------
καὶ οἵδε τῶν ξένων συνανέθηκαν	Μεν----------
ἡγεμών·	Ἐρ----------
95 Γνωσίας Φωκεύς	Δι----------
Ἐχέτιμος Φωκεύς	Κτ----------
Γέλων Μακεδών	Νικ----------
Ἀγησίπολις Κρής	Νικ----------
Πολύξενος Κρής	Θεο----------
100 Καλλίγειτος Μεγαρεύς	Ἀρ----------
Ζωΐλος Θετταλός	Σω----------
Ἀγάθων Λύκιος	Κ----------
Ξενόφιλος Μακεδών	Α----------
Ἀριστόδαμος Μεγαλοπολίτης	Φ----------

28 Cf. not. 23.

105 Νικοκλῆς Φωκεύς Δ----------
Μενεκλῆς Ἀργεῖος ----------
Νικάνωρ Μακεδών
Ἀριστόδαμος Κρής
Νικασίων Κρής
110 Πυραιμένης Ἀργεῖος
Ἀγασίας Θετταλός
Ἀπολλώνιος Αἰτωλός
Καλλίδαμος Φωκεύς
Ἀλέξων Ὀπούντιος
115 Ἀπολλόδωρος Πλαταιεύς
Λύσων Φωκεύς
Θεόδωρος Ἀχαιός

---

193 Fragmenta duo tabulae marmoris Hymettii inventa in arce. Sinistrum (*a*), versum 1—13 initia continens, edd. Kumanudis Ἀθηναίου VI p. 271. Lolling Δελτίον ἀρχαιολογικόν 1889 p. 207, dextrum Damiralis Ἐφ. ἀρχ. 1886 p. 137. Lolling Sitzungsberichte der Berl. Akademie 1887 p. 1189. Coniunxit Stschukareff de archontibus annorum 300—265 p. 113. Edidit, fragm. *a* a se exscriptum, *b* ex Lollingii exemplo, Koehler C. I. A. IV, 2 p. 84 n. 309*b*. Cf. quae adnotavit G. de Sanctis Studi di storia antica II p. 52.

Θ[εοῖ]. | Ζήνων[1] ------- | Ἐπὶ Διοκλέους [ἄρχοντος[2], ἐπὶ
5 τ]ῆς .....|ίδος πρώτης π[ρυτανείας, ἧι] Ξενοφῶ[ν Νικέ]||ου
Ἁλαιεὺς ἐγ[ραμμάτε]υ[εν, Ἑκ]ατομβ[αιῶνο]|ς ἑνδεκάτει, ἑ[νδεκάτει]

Litterae volgares praeter Ξ (pro Ξ) et Ψ (pro Υ), dispositae στοιχηδόν, nisi quod v. 13 ΙΚΑΙΙ trium, v. 21 ΕΙΝ duarum litterarum spatium tenent. V. 2 multo maioribus quam reliqua litteris exaratus. 1 Classis a Ptolemaeo rege in Graeciam missae praefectus. Cf. v. 11. 12. 2 Aut Ol. 123, 1 (288/7 a. Chr.), quae est Stschukareffii sententia, aut 123, 2 (287/6 a. Chr.) hunc archonta fuisse utique certum est. Sed cum per primam eius magistratus prytaniam Athenas iam Demetrii Poliorcetae dominatione liberatas fuisse hoc plebiscitum doceat, in Stschukareffii definitione omnia quae inter Pythia Ol. 122, 3 (auctumno 290 a. Chr.) a Demetrio Athenis acta et Atheniensium defectionem intercesserunt, non multo plus quam unius anni et dimidii spatio evenisse statuendum esset; quod pro multitudine rerum gestarum et varietate vicissitudinum parum esse recte monuit Koe. Quare cum eo et de Sanctis potius anno 287/6 a. Chr. vindicandus est Dioclis magistratus. (Cf. n. 194[1]).

τῆ[ς πρ]υτανείας, ἐκκ|λησία· τῶν π[ροέδρων ἐ]πε[ψή]φιζεν Λυσίας
[Λ]|υσιμάχου [.....ι]ος καὶ συμπρόεδροι· [ἔ]|δοξεν τ[ῆι βουλῆι
10 κα]ὶ τῶι δήμωι· Ἐπίχαρμ[ο]||ς Καλλι[στρατίδου Κ]ολωνῆθεν εἶπεν·
ἐπε|ιδὴ Ζή[νων καθεστηκ]ὼς ὑπὸ τοῦ βασιλέως | Πτολ[εμαίου[3]
ἐπὶ τῶν ἀ]φράκτων[4] εὔνους ὢν δ[ι]|ατε[λεῖ[5] κοινῆι τε τῶι] δήμωι
καὶ ἰδίαι ἑκάστω|ι Ἀ[θηναίων ἐνδεικν]ύμενος[6] οἷς ἂν περιτυ||-
15 [γχάνηι καὶ λέγων κ]αὶ πράττων ἀγαθὸν ὅτι | [δύναται ὑπὲρ τῆς]
πόλεως· ἐπιμελεῖται δὲ | [καὶ τῆς κομιδῆς το]ῦ σίτου τῶι δήμωι,
ὅπως ἂ|[ν ἀσφαλέστατα δια]κομίζηται, συναγωνιζό|[μενος τῆι τοῦ
20 δήμ]ου σωτηρίαι· ἀγαθῆι τύ[χ]||ηι, δεδόχθαι τῆι βο]υλῆι, τοὺς
προέδρο[υς, ο|ἵτινες ἂν λάχωσι πρ]οεδρεύειν ἐν τῶι δ[ήμωι | εἰς
τὴν πρώτην ἐκκ]λησίαν, χρηματίσ[αι πε|ρὶ τούτων, γνώμην δὲ]
συμβάλλεσ[θαι τῆς βου|λῆς εἰς τὸν δῆμον, ὅτ]ι δ[οκεῖ τῆι βουλῆι,
----------]

3 Ptolemaeus I (306—285 a. Chr.). 4 Cf. Plutarch. Demetr. 44: ἅμα γὰρ τὴν μὲν Ἑλλάδα πλεύσας στόλῳ μεγάλῳ Πτολεμαῖος ἀφίστη. Cuius classis pars in Atticam devecta Zenone duce Athenienses ad defectionem perpulisse videtur. 5 Littera ι in fine versus lapicidae incuria omissa. 6 Sic supplere conatus sum, ab hoc verbo pendere ratus accusativum ἀγαθὸν ὅτι δύναται; accuratioris definitionis causa his adiecta sunt καὶ λέγων καὶ πράττων. Non fugit me, paullo intricatius et insolentius haec enuntiata esse; sed Koehleri προθυμο]ύμενος etiam magis ab usu sermonis recedere mihi videtur.

194 Fragmenta duo marmoris Pentelici inventa in arce Athenarum. *a* (versuum 1—24 partes sinistras) edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 176. Ex Rossii apographo Meier Arch. Intelligenzblatt 1836 p. 353 sqq. *b* (versuum 14—57 partes dextras) ab Elgino Londinium asportatum post Chandlerum aliosque Boeckh C. I. G. 107. Coniuncta exhibent Rangabé Ant. Hell. 446. E. L. Hicks Inscr. Gr. Mus. Br. I n. XV. Koehler C. I. Att. II 311 (*a* ex suo, *b* ex Hicksii apographo). (Syll.[1] 140. E. L. Hicks Manual of Greek historical inscriptions p. 269 n. 159. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 131 n. 124).

Titulus exaratus litteratura volgari praeter Ξ, στοιχηδόν, sed ita ut iota nonnullis locis cum alia littera unius modo spatium occupet (v. 4. 54. 55); magis etiam turbatus est ordo v. 18. 43.

[Ἐπὶ Δ]ιοτίμου ἄρχοντος[1] ἐπὶ τῆς Ἀντι[γονίδος ἑ|βδό]μης πρυτα-
τανείας, ἧι Λυσίστρατο[ς Ἀριστομά|χου] Παιανιεὺς ἐγραμμάτευεν,
Γα[μηλιῶνος ἕνηι | καὶ] νέαι, ἐνάτηι καὶ εἰ[κοσ]τῆι τῆ[ς πρυτα-
5 νείας, ‖ ἐκκ]λησία· τῶν προέδ[ρων ἐπε]ψ[ήφιζεν -------- | . . .]
οσθένου Ξυπετ[αιὼν καὶ συμπρόεδροι· ἔδο|ξε]ν τῶι δήμωι· Ἀγύρ-
[ριος Καλλιμέδοντος Κολλυ]|τεὺς[2] εἶπεν· ἐπειδὴ [πρότερόν τε οἱ
πρόγονοι[3] οἱ] | Σπαρτόκου χρείας [παρέσχηνται τῶι δήμωι, καὶ] ‖
10 νῦν Σπάρτοκος[4] πα[ραλαβὼν τὴν εἰς τὸν δῆμον οἰ]|κειότητα
κοινῆι [τε τῶι δήμωι χρείας παρέχε]|ται καὶ ἰδίαι Ἀθη[ναίων
τοῖς ἀφικνουμένοις] | πρὸς αὐτόν, ἀνθ' [ὧν καὶ ὁ δῆμος ὁ Ἀθη-
ναίων αὐτοὺς] | πολίτας ἐποιή[σατο[5] καὶ ἐτίμησ]εν [εἰκόσιν χαλ]‖-
15 καῖς ἔν τε τῆι [ἀγορᾶι καὶ] ἐν τῶι ἐμπορίωι [καὶ] | ἄλλαις δω-
ρεα[ῖς[6], αἷς προσή]κει τιμᾶσθαι τοὺ[ς] | ἀγαθοὺς ἄνδρ[ας, καὶ
διέθε]το ἐάν τις βαδίζε[ι] | ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τ[ὴν τῶν προγόνω]ν
αὐτοῦ ἢ τὴν Σπα[ρ]|τόκου, βοηθ[εῖν παντὶ σθένε]ι κ[α]ὶ κατὰ γῆν
20 καὶ ‖ κατὰ θάλατ[ταν· ἔτι δὲ Σπάρτ]οκος, ἀφι(κ)ομένης[7] | πρεσ-
βείας [παρ' Ἀθηναίων, ἀκ]ούσας ὅτι ὁ δῆμος | κεκόμιστ[αι τὸ
ἄστυ, συνήσ]θη τοῖς εὐτυχήμασ[ι] | τοῦ δή[μ]ο[υ, καὶ δέδωκεν
σίτ]ου δωρεὰν μυρίου[ς] | καὶ πε[ντακοσίους με]δίμνους, ἐπαγγέλ-
25 λε‖[ται δὲ καὶ ἐς τὸ λοιπὸν χρ]είαν παρέξεσθαι τῶ[ι | δήμωι καὶ

---

1 Ol. 123, 3 (286/5 a. Chr.). Cum diu inter hunc annum et proxime superiorem fluctuatum esset, iam rem confecit plebiscitum Diocle archonte compositum n. 193. Quod cum huic vindicet annum 287/6 a. Chr. (vide ibi not. 2) necessario Diotimus in proximum detruditur. Quod haec de Spartoco Bosporano plus quam anno et dimidio post Athenas in libertatem vindicatas demum decreta sunt maxime propter v. 21 sq. (ἀκούσας ὅτι ὁ δῆμος κεκόμισται τὸ ἄστυ) mireris. Sed de ea re nihil potest esse dubitationis, utut de Diotimi anno statueris. Neque neglegendum est, n. 195, 17 sqq. similem formulam legi de Audoleonte Paeone, cuius decretum hoc Spartoci aliquot mensibus etiam recentius est, etsi multo breviore temporis spatio illuc legatio commeare poterat quam in Bosporum. Apparet igitur neutrum locum de legationibus e vestigio post liberatas Athenas missis intellegendum esse. 2 Suppleverunt Meier et Koehler, allato Athenaei loco VIII 340 e Ἡρόδικος δ' ὁ Κρατήτειος ἐν τοῖς συμμίκτοις ὑπομνήμασι τοῦ Καλλιμέδοντος υἱὸν ἀπέδειξε τὸν Ἀγύρριον (quem commemorat Philemo comicus in versibus ante ab Athenaeo appositis). Callimedon pater et Agyrrhius avus noti homines erant atque in re publica versati. De pago cf. 57[1]. 3 Cf. titulum 129. 4 Spartocus IV Eumelo patri successit Ol. 119, 1 (304/3 a. Chr.) et regnavit viginti annos usque ad Ol. 124, 1 (284/3 a. Chr.). Diodor. XX, 100, 7. Boeckh C. I. G. II p. 93. 5 Cf. 129[7]. 6 Coronis aureis (n. 129) et immunitate. 7 ΑΦΙΙ.

. . . . . καθό]τι ἂν δύνηται, καὶ ταῦ[τα πράττει προαιρούμεν]ος διαφυλάττειν τὴν [ε|ὔνοιαν τὴν εἰς τὸν δῆμ]ον τὴν παραδεδομένην |
30 [αὐτῶι παρὰ τῶν προγόνω]ν· ὅπως ἂν οὖν φαίνηται ‖ [ὁ δῆμος . . . . . .]μενος πρὸς τοὺς εὔνους | [διὰ τοῦ ἔμπροσθεν χρ]όνου διαμ(ε)μενηκότας[8] αὐ|[τῶι, τύχηι ἀγαθῆι, δε]δόχθαι τῶι δήμωι, ἐπ[αινέ|σαι μὲν τὸν βασιλέ]α[9] Σπάρτοκον Εὐμήλου[10]
35 [Βοσ|πόριον, καὶ στεφανῶ]σαι χρυσῶι στεφάνωι [ἀπὸ--- ‖ δραχμῶν ἀρετῆς] ἕνεκα καὶ εὐνοίας ἣν ἔχω[ν δι|ατελεῖ πρὸς τὸν] δῆμον, καὶ ἀνειπεῖν τὸν στέ[φα|νον Διονυσίων] τῶν μεγάλων τραγωιδοῖς ἐν τῶι | [ἀγῶνι· τῆς δὲ π]οιήσεως τοῦ στεφάνου καὶ τῆς
40 ἀ|[ναγορεύσεω]ς ἐπιμεληθῆναι τοὺς ἐπὶ τῆι διο[ι|κήσει. στῆσαι] δ' αὐτοῦ καὶ εἰκόνα χαλκῆ(ν)[11] ἐν τῆ[ι | ἀγορᾶι παρὰ] τοὺς προγόνους, καὶ ἑτέραν ἐ[ν ἀκρ|οπόλει· ὅπω]ς ἂν δὲ καὶ εἰδῆι ὁ βασιλεὺς Σπάρτ|[οκος τὰ ἐψηφ]ισμένα τῶι δήμωι, χειροτονῆσαι
45 πρέ|[σβεις τρε]ῖς ἄνδρας ἐξ Ἀθηναίων ἁπάντων, οἵτι[ν|ες αἱρεθέ]ντες ἀπαροῦσιν καὶ τό τε ψήφισμα ἀ[π|οδώσου]σιν καὶ ἀπαγγελοῦσι τὴν εὔνοιαν ἣν | [ἔχει πρὸ]ς αὐτὸν ὁ δῆμος, καὶ παρακαλοῦσιν αὐ[τ|ὸν βοιηθ]εῖν[12] τῶι δήμωι καθότι ἂν δύνηται.
50 δοῦ[ν|αι δὲ ἐφό]δια τῶν πρέσβειων ἑκάστωι τὸ τε[τ]α[γ|μένον]. ὅπως ἂν δὲ καὶ ὑπόμνημα ἦι τῆς οἰκειό|[τητος κ]αὶ τῶν δωρειῶν τῶν προστιθεμένων αὐ|[τῶι πρ]ὸς ταῖς ὑπαρχούσαις, τὸν γραμματέα τὸν | [κατὰ π]ρυτανείαν ἀναγράψαι τόδε τὸ ψήφισμα | [ἐν
55 στ]ήληι λιθίνηι καὶ στῆσαι ἐν ἀκροπόλει· τὸ ‖ [δὲ ἀν]άλωμα τὸ γενόμενον μερίσαι τοὺς ἐπὶ τῆι | [διο]ικήσει.

In corona:

Ὁ δῆμος.

---

8 ΔΙΑΜΙ. 9 Regio nomine certe usque ad Spartoci avum Paerisadem non usi erant Spartocidae nisi ubi de barbararum nationum imperio dicebatur (Cf. 128[4]). 10 Eumelus Paerisadis I filius natu minimus post Satyri et Prytanidis fratrum necem regnavit quinque annos totidemque menses (Ol. 117, 4. 309/8 a. Chr. — Ol. 119, 1. 304/3 a. Chr. Diodor. XX, 25, 3). 11 ΧΑΛΚΗΙ. 12 Supplevi. De scriptura cf. 147[15].

---

195 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis in arce. Post Pittakin (L'ancienne Athènes p. 313) aliosque ex suo Velsenique apographo ed. Koehler C. I. Att. II, 312 (Syll.[1] 141. E. L. Hicks Manual of Gr. hist. inscr. p. 266 n. 157. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 133 n. 125).

[Ἐ]πὶ Διοτίμου ἄρχοντος[1] ἐπὶ τῆ[ς | Π]α(ν)διονίδος[2] δ[ω]δεκάτης
πρυ[τα]|νείας ἧι Λυσίσ[τ]ρατος [Ἀ]ριστο[μ]|άχου Παιανιεὺ[ς] ἐγρα-
5 [μμ]άτευε[ν], ‖ Σκιροφοριῶνος ἕκτει [μ]ετ' εἰκ[ά]|δας[3], πέμπτει καὶ
ε(ἰ)κοστ[ε]ῖ τῆς [πρ]|υτανείας, ἐκκλησία· τῶ[ν] προέδ[ρ]||ων ἐπεψή-
10 φιζεν Φιλόμηλος Φιλ[ο|μ]ήλου Ἁλαιεὺς καὶ συμπρόεδρ[ο||ι]· ἔδο-
ξεν τῶι δήμωι, Σιμωνί(δ)[ης[4] Ἡ]|γήμονος Ἀγνού[σ]ιος εἶ[πε]ν·
ἐ[πει]|δὴ ὁ Παιόνων β[ασ]ιλεὺς [Α]ὀδω[λέω]|ν[5] ἔκ τε τῶν ἔμ[π]ροσθε
15 χρόνων ε[ὖν]|ους ἐστὶν τῶι δήμωι τῶ[ι] Ἀθηνα[ί]||ων, χρείας παρ-
εχόμενο[ς] καὶ συ[ν]|εργῶν εἰς τὴν ἐλευθερ[ί]αν τῆι [π]|όλει, καὶ
κομισαμένου [τ]οῦ δήμ[ο]|υ τὸ ἄστυ πυθόμενος συ[ν]ήσθη τ[ο|ῖ]ς
20 γεγενημένοις εὐτυχήμασι, ‖ νομίζων εἶναι κοινὴν καὶ αὐτ[ῶ]|ι τὴν
τῆς πόλεως σωτηρίαν, παρ[έ]|χεται δὲ χρείας καὶ ἰδίαι τοῖ[ς] |
τε διατρίβουσιν Ἀθηναίων πα[ρ'] | ἑαυτὸν καὶ τοῖς ἀφικνουμέ-
25 νο[ι]||ς εἰς τὴν χώραν· δέδωκεν δὲ καὶ [σ]|ί[τ]ου δωρεὰν τῶι δή-
μωι μεδίμν[ο|υ]ς ἑπτακισχιλίους κα[ὶ] πεντα[κ]|οσίους Μακεδονίας
30 τοῖς ἰδίοι[ς] | ἀναλώμασιν καταστήσας εἰς [το]||ὺς λιμένας τοὺς
τῆς πό[λ]εως· ἐπ[α]|νγέλλεται δὲ καὶ εἰς τὸ λοιπὸ[ν] | παρέξεσθαι
χρείας συνεργῶν [ε]|ἴς τε τὴν τοῦ Πειραιέως κομι[δὴ]|ν καὶ τὴν
35 τῆς πόλεως ἐλευθερί[α]||ν· ἀγαθεῖ τύχει, δεδόχθαι τῶι | δήμωι,
ἐπαινέσαι τὸμ βασιλεί[α][6] | Αὐδωλέοντα Πατράου[7] Παίονα [ἀ]|ρε-
τῆς ἕνεκα καὶ εὐνοίας τῆς ε[ἰ|ς] τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων, καὶ
40 σ[τε||φ]ανῶσαι αὐτὸν χρυσῶι στεφάν[ω|ι], καὶ ἀνειπεῖν τὸν στ[έ]-
φανον Δ[ι|ο]νυσίων τῶν μεγάλων [τρ]αγωιδ[ῶ]|ν τῶι ἀγῶν[ι]· τῆς
45 [δ]ὲ ποή[σ]εως τοῦ [σ]||τεφάνου καὶ τῆς ἀναγορεύσεω[ς ‖ ἐ]πιμελη-
θῆναι τοὺς ἐπὶ τεῖ δι[ο|ι]κήσει. εἶναι δὲ αὐτὸν Ἀθηναῖ[ο|ν] καὶ
τοὺς ἐγγόνους αὐτοῦ, καὶ [ἐ|ξ]εῖναι αὐτῶι γράψασθαι φυλῆς κ[α|ὶ]

Litterae volgares dispositae στοιχηδόν; sed aliquotiens (v. 28. 39. 48) iota inter ordines insertum est. 1 Ol. 123, 3 (286/5 a. Chr.). Cf. 194[1]. 2 ΑΜΔΙΟΝΙΔΟΣ. 3 I. e. die vigesimo sexto. Cf. n. 205[2]. Communem esse Diotimi annum etiam ex n. 194, 3. 4 apparet. 4 ΣΙΜΩΝΙ^. 5 Nummi exstant qui huius regis nomen iisdem plane atque hic litteris scriptum habent. Cf. Catal. numm. Mus. Britann. Macedonia p. 4 sqq. Ut antea cum Cassandro foedere coniunctus fuerat ab eoque adiutus erat contra Autariatas (Diod. XX, 19, 1), sic tunc eum ab Lysimachi partibus stetisse ideoque de Athenis Demetrii dominatione liberatis gavisum esse apparet. Quod de thesauris eius Lysimacho proditis ex Diodoro (XXI fr. 13 Dindorf) narrat Tzetzes Chil. VI, 53, nisi ipsius error subest (satis dubitanter certe loquitur: ἢ Λυσιμάχῳ ἤ τινι τῆς Θρᾴκης βασιλέων), ad posteriora tempora referendum est. Cf. n. 208[2]. 6 Cf. 133[4]. 7 Huius quoque regis nummi exstant. Cf. Cat. Mus. Brit. Maced. p. 2 sq.

50 δήμου καὶ φρατρίας ἧς ἅμ βούλληται· τοὺς δὲ πρυτάνεις οἳ ἂν
[π]ρῶτον λάχωσιν πρυτανεύειν δ[ο]ῦναι περὶ αὐτοῦ τὴν ψῆφον
εἰς [τ]ὴμ πρώτην ἐκκλησίαν· τοὺς δὲ [θε]σμοθέτας [εἰ]σαγαγεῖν
55 αὐτῶι τ[ὴν δοκιμα[σί]αν τῆς δωρεᾶς εἰς [τ]ὸ δικαστή[ρι]ον ὅταν
πρῶτον ο[ἷό|ν] τ' ἦι· στῆσ[αι δ]ὲ αὐτοῦ καὶ εἰκό[να | χ]αλκῆ[ν]
ἐφ' [ἵπ]που ἐν ἀγορᾶι· τῆ[ς δ|ὲ] ποήσ[ε]ω[ς κα]ὶ τῆς στά[σ]εως
60 ἐπι[μ|ελ]ηθῆ[ναι το]ὺς ἐπὶ τῆ[ι] διοικ[ήσ|ει].

---

196 Tabula ab inferiore parte fracta, in metochio *Dokhiarion*, ubi quondam sita erat Potidaea (Cassandrea). Apographum ab adulescente Graeco *Hadji-Thomas* acceptum expressit L. Duchesne Rev. arch. XXXI (1876) p. 107 (Syll.[1] 142. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 243 n. 323).

Ἐφ' ἱερέως τοῦ Λυσιμάχου[1] Τιμησίου, | Δημητριῶνος[2]· Παντα(ι)νος Συμμάχου Ἱπ(π)ο|λυτεὺς[3] εἶπεν· ἐπειδὴ Ἀν(δ)ρόβολος
5 Μ(ή)νιος[4] | Αἰτωλὸς ἐκ Ναυπάκτου ἀνὴρ ἀγαθός ἐστιν ‖ περὶ τὴν πόλιν τὴν Κασσανδρ(έ)ων[5] καὶ | τοῖς εἰσαφικνουμένοις ἐκ ταύτη[ς] εἰς Αἰτωλίαν ----------

---

1 Lysimachus Macedoniam Pyrrho expulso occupavit 286 a. Chr., eamque obtinuit usque ad mortem (281 a. Chr.). Hoc temporis spatio titulus incisus est, neque enim ultra Lysimachi necem sacerdotium mansisse credibile videtur. 2 Mensem significari, qua de re editor dubitavit, certum est; nam nomen patris cum aliis de causis tum propter articulum omissum haberi nequit. A Cerere potius quam a Demetrio (Poliorceta) eum nomen accepisse existimo, quia aliter sine dubio post expulsum Demetrium statim abolitus esset. 3 Ut Cassandreae tribubus heroum nomina imposita hic videmus, ita etiam in urbe Thessalonica ab eodem Cassandro condita factum apparet ex Steph. Byz. s. Κεκροπία. ἔστι καὶ Κεκροπὶς χώρα Θρᾴκης· ἔστι κἀὶ δῆμος (rectius fortasse dixisset φυλὴ) Θεσσαλονίκης. οἱ δημόται Κεκρόπιοι. 4 ΜΕΝΙΟΣ. 5 ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΙΩΝ, quod retinuit D., emendavi. Nam ut neque Κασσανδραῖος ethnicum unquam fuisse neque tam antiqua aetate ᾱι et ᾱ confusa esse credibile est, ita error in transscribendo, praesertim ab homine Graeco, cui utrumque idem sonaret, et in hoc difficili negotio non admodum exercitato, facillime committi potuit.

---

197 Tabula marmoris Hymettii fracta in duas partes. Superior (v. 1—48) inventa in theatro Bacchi. Edd. Rhusopulus Ἐφ. ἀρχ. περ. II n. 109. Kumanudis Φιλίστωρ III p. 463. Koehler C. I. A.

II 314. (Syll.[1] 143. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 271 n. 160.) Disputaverunt de ea Zink Eos I p. 24 sqq. W. Dittenberger Hermae II p. 286 sqq. Inferiorem partem (v. 48—74), Eleusine inventam, edd. D. Philios Ἐφ. ἀρχ. 1890 p. 69 sqq. et ex eiusdem apographo ectypoque Lollingii chartaceo Koehler C. I. A. IV, 2 p. 85 (totum titulum repetivit Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 134 n. 126.) Cf. quae adnotavit J. E. Kirchner Hermae XXXI p. 260.

[Ἐ]πὶ Εὐθίου[1] ἄρχοντος, ἐπὶ τῆς Ἀ[καμαντίδο]ς [τρίτης | π]ρυτανείας, εἶ Ναυσιμένης Ναυσικύδου Χολαρ[γεὺ|ς] ἐγραμμάτευεν, Βοιηδρομιῶνος ὀγδόει ἐπὶ δέ[κα, ἐ|ν]άτει καὶ δεκάτει τῆς πρυ-
5 τανείας, ἐκκλησία κυρ[ί]‖α· τῶν προέδ[ρ]ων ἐπεψήφιζεν Ἱερομνήμων Τεισιμάχ|ου ἐκ Κοίλης καὶ συμπρόεδροι· ἔδοξεν τῆι βουλεῖ κ|αὶ τῶι δήμωι· Νικήρατος Φιλέου Κεφαλῆθεν εἶπεν· ἐ|πειδὴ Φιλιππίδης[2] διατετέλεκεν ἐν παντὶ καιρῶ[ι] | ἀποδεικνύμενος τὴν
10 πρὸς τὸν δῆμον εὔνοιαν καὶ ἀ‖ποδημήσας πρὸς (τ)ὸν[3] βασιλέα Λυσίμαχον[4] πρότερόν | τε διαλεχθεὶς τῶι βασιλεῖ ἐκόμισεν τῶι δήμωι δω|ρεὰν πυρῶν μεδίμνους Ἀττικοὺς μυρίους, τοὺς δια|δοθέντας πᾶσιν Ἀθηναίοις ἐπ' Εὐκτήμονος ἄρχοντ|ος[5], διελέχθη
15 δὲ καὶ ὑπὲρ κεραίας καὶ ἱστοῦ[6], ὅπως ἂν ‖ δοθεῖ τῆι θεῶι εἰς

Litterae volgares praeter Ξ et Φ (φῖ). Theta ubique O est. Titulus στοιχηδὸν scriptus. 1 C. I. Att. II Add. p. 415 n. 314 *b*, 2 ἄρχων Εὔθιος est, qua forma iam Zinkius usus erat iniuria vituperatus a me, qui cum aliis Εὐθίας praeferebam. Idem Z. perspexit eum proximo post Isaeum (v. 39) anno in magistratu fuisse. Nam cum ea quae de prioribus Philippidis meritis dicantur ex more illius aetatis addita sint honoris causa, veram atque propriam rationem cur hoc plebiscito ornetur, agonothesiam esse qua Isaeo archonte functus sit. Iam cum Isaeus excipiat Diotimum, id quod ex C. I. Att. II 567, 2. 5 cernitur, sequitur ut Euthii annus sit Ol. 124, 1 (284/3 a. Chr.). 2 Philoclis f. Cephalensis (v. 58 cum not. 22), poëta comicus. Cf. Meineke F. Com. I p. 470 sqq. 3 ΠΡΟΣΣΟΝ. 4 Cf. Plut. Dem. 12 ἦν δὲ ὁ Φιλιππίδης Λυσιμάχου φίλος καὶ πολλὰ δι' αὐτὸν ὁ δῆμος εὖ ἔπαθεν ὑπὸ τοῦ βασιλέως. Eodem pertinet, quod Stratoclem Demetrii Poliorcetae adulatorem (cf. 168[3]) acerbissimis versibus insectatus est (Meineke F. C. IV p. 474 sq.). 5 Ol. 120, 2. 299/8 a. Chr. Cf. 188[1]. 6 De nave Panathenaica, cuius malo et antennis peplus veli instar adnexus erat, cf. n. 582. Philostr. vitt. soph. II, 1, 5. Plut. Dem. 12: ὁ μὲν γὰρ πέπλος, ᾧπερ ἐψηφίσαντο μετὰ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀθηνᾶς προσενυφῆναι Δημήτριον καὶ Ἀντίγονον, πεμπόμενος διὰ τοῦ Κεραμεικοῦ μέσος ἐρράγη θυέλλης ἐμπεσούσης. Quod cum magnis Panathenaeis Ol. 119, 3 (302/1 a. Chr.) factum esse constet, cum summa probabilitate R. Schubert Hermae

τὰ Παναθήναια[7] τῶι πέπλωι, ἃ ἐκο|μίσθη ἐπ' Εὐκτήμονος ἄρ-
χοντος· καὶ νικήσαντος Λυ|σιμάχου τοῦ βασιλέως [τὴ]ν μάχην
τὴν Ἰψῶι γενομέν|ην[8] πρὸς Ἀντίγον[ον κα]ὶ Δημήτριον τοὺς μὲν
τελευτ|ήσαντας ἐν τῶι κ[ινδύνω]ι τῶν πολιτ[ῶ]ν[9] ἔθαψεν τοῖς ||
20 ἑαυτοῦ ἀναλώμα[σιν, ὅσοι δ]ὲ αἰχμάλωτοι ἐγένοντο, | ἐμφανίσας
τῶι βα[σιλεῖ καὶ] λαβὼν αὐτοῖς ἄφε[σ]ιν, τ|ούς μὲν βουλομέν[ους
στρατ]εύεσθαι διώικησεν ὅπ|ως ἂν καταχωρισθῶσιν [ἐν] ἡγεμο-
νίαις[10], τοὺς δὲ προα|ιρουμένους ἀπιέναι ἀμφιέσας καὶ ἐφόδια
25 δοὺς πα||ρ' ἑαυτοῦ ἀπέστειλεν οὗ ἕκαστοι ἠβ[ο]ύλοντο, πλείο|υς
ὄντας ἢ τριακοσίους· παρειτήσατο δὲ καὶ ὅπως ἄ|ν ἀφεθῶσιν
καὶ ὅσοι τῶν πολιτῶν κατελήφθησαν ἐν | τῆι Ἀσίαι εἱργμένοι[11]
ὑπὸ Δημητρίου καὶ Ἀντ[ι]γόνο|υ[12], καὶ τοῖς ἀεὶ περιτυνχάνουσιν
30 Ἀθηναίων χρήσιμ||ος ὢν διατελεῖ καθότι ἂν ἕκαστος αὐτὸν πα-
ρακαλε|(ῖ)[13], καὶ κομισαμένου τοῦ δήμου τὴν ἐλευθερίαν διατ|ε-
τέλεκε λέγων καὶ πράττων τὰ συμφέροντα τεῖ τῆς | πόλεως σω-
τηρίαι, καὶ παρακαλῶν τὸν βασιλέα βοηθ|εῖν καὶ χρήμασιν καὶ
35 σίτωι, ὅπως ἂν διαμένει ὁ δῆμ||ος ἐλεύθερος ὢν καὶ τὸν Πει-
ραιᾶ κομίσηται καὶ τὰ | φρούρια τὴν ταχίστην[14], καὶ ὑπὲρ τού-
των π[ά]ντων πολ|λάκις μεμαρτύρηκεν αὐτῶι ὁ βασιλεὺς πρὸς
τοὺς π|[ρ]εσβεύοντας Ἀθηναίων πρὸς ἑαυτόν· καὶ χειροτόν|[ηθεὶ]ς

X p. 447 coniecit, cum ea procella malus quoque et antenna fracta essent, in proxima Panathenaea Lysimachum ea restituenda curasse. Sed cum Panathenaea magna primo anni mense Hecatombaeone celebrata sint, non est cur cum eodem Euctemonem Ol. 120, 3 (298/7 a. Chr.) demum in magistratu fuisse statuamus. Immo sub finem anni superioris dona regis Athenas pervenerunt. 7 Panathenaea magna anni insequentis Ol. 120, 3 (298/7 a. Chr.). 8 Ol. 119, 3 aut 4 (aestate 301 a. Chr.). 9 Mercennarios potius, quam milites ab ipsa Atheniensium civitate Antigono et Demetrio auxilio missos, hos fuisse existimat Droysen Gesch. des Hell. II, 2 p. 209. 10 ἡγεμονίας hic esse partes exercitus ex quibus suum quaeque ἡγεμόνα habuit, recte monuit Z. 11 Obsides indicari coniecit Z. Sed fortasse cives qui adversati fuerant Demetrii dominationi, ab eo comprehensi et in Asiam ad patrem missi erant. 12 Regis tum etiam superstitis nomen priore loco ponitur, patris defuncti subiungitur. Nam de Antigono Gonata nondum viginti annos nato cogitari nequit. 13 ΠΑΡΑΚΑΛΕ|Κ. 14 Contra Zinkium, qui Piraeeum et castella iam reciperata fuisse statuerat, monui neque perfecto usuros fuisse Athenienses nisi significare voluissent, usque ad hoc tempus Philippidem petere non desiisse, neque enuntiatum finale aptum esse, si de re iam peracta sermo esset. Apparet igitur hinc, mense Septembri 284 a. Chr. portum castellaque nondum expugnata fuisse ab Atheniensibus.

40 ἀγωνοθέτης[15] ἐπὶ Ἰσαίου ἄρχοντος[16] ὑπήκουσε‖[ν τῶι δ]ήμωι
ἐθελοντὴς ἐκκ τῶν[17] ἰδίων, τάς τε πατρίο[υς θυσία]ς ἔθυσεν τοῖς
θεοῖς ὑπὲρ τοῦ δήμου, καὶ τὴ|[ν διωβελία]ν[18] ἔδωκεν πᾶσιν
Ἀθηναίοις πάντας τοὺς | [ἀγῶνας[19], καὶ ἐπί]θετον ἀγῶνα κατ-
εσκεύασεν τεῖ Δήμ|[ητρι καὶ τεῖ Κόρε]ι[20] [πρ]ῶτος ὑπόμνημα
45 τῆς τοῦ δήμου ‖ [ἐλευθερίας[21], ἐπεμελή]θη δὲ καὶ τῶν ἄλλων
ἀγώνων κα|[ὶ θυσιῶν ὑπὲρ τῆς πόλεω]ς, καὶ εἰς ταῦτα πάντα ἐκ
τῶ|[ν ἰδίων ἀναλώσας πολλὰ χρ]ήματα τὰς εὐθύνας δέδω|κεν κατὰ
το[ὺ]ς νόμους κα[ὶ οὐθ]ὲν ὑπεναντίον πρὸ[ς δ]‖ημοκρατίαν οὐδεπώ-
50 ποτε [ἐποίησ]ε[ν ο]ὔ[τε λόγωι οὔτε] ‖ ἔργωι· ὅπως ἂν οὖν φανερὸν
εἶ [πᾶσιν, ὅτι ὁ δῆμος ἐπί]|σταται χάριτας ἀποδιδόναι τ[οῖς
εὐεργέταις ἀξί]|ας ὧν ἂν εὐεργετήσωσιν, ἀγαθεῖ [τύχει, δεδόχθαι
τε]|ῖ βουλεῖ, τοὺς προέδρους οἳ ἂν λά[χωσιν προεδρεύε]|ιν εἰς
55 τὸν δῆμον, ὅταν ἐξέλθωσιν αἱ [ἐκ τοῦ νόμου ἡμ]‖έραι τῆς αἰτή-
σεως χρηματίσαι περὶ [τούτων εἰς τὴ]|ν πρώτην ἐκκλησίαν κατὰ
τὸν νόμον, γνώ[μην δὲ ξυμβ]|άλλεσθαι τῆς βουλῆς εἰς τὸν δῆμον,
ὅτι δοκεῖ τ[εῖ β]|ουλεῖ, ἐπαινέσαι Φιλιππίδην Φιλοκλέους Κεφα-
60 λ[ῆ]|θεν[22] ἀρετῆς ἕνεκα καὶ εὐνοίας ἧς ἔχων διατελεῖ π[ε]‖ρὶ

---

15 Cf. Koehler Mitth. des arch. Inst. in Athen III (1878) p. 232 sqq., qui demonstravit paullo ante huius tituli aetatem choregiae institutum eo pacto immutatum esse, ut populus ipse hoc susciperet (ὁ δῆμος ἐχορήγει) et provinciam ludos adornandi magistratui annuo, suffragiis electo, mandaret, cui nomen erat ἀγωνοθέτης. A Demetrii Phalerei principatu (318—307 a. Chr.) huius mutationis originem repetendam esse summa cum veri specie coniecit idem. 16 Ol. 123, 4 (285/4 a. Chr.) cf. not. 1. 17 Cf. ἐκκτελέσαντι I. G. Sept. I, 1794, 1. Ἀκκτίοισι Olympia V p. 343 n. 230, 3. 18 Supplevi. Refutatis priorum conaminibus (πολιτείαν Rhusopulos, εἰστίασιν Zink), conieci distributionem (διανομὴν) pecuniae aliusve rei significari (qua in re assentitur Koehler p. 234 not. 2) et cum vocabulum lacunae magnitudini accurate respondens deesse existimarem, ipsum διανομὴν fuisse sed in incidendo hic ut v. 40 erratum sumpsi. Quod in proëcdosi posui διωβελίαν, accurate quidem explet lacunam neque ineptum est, cum v. 40 verba ἐθελοντὴς ἐκ τῶν ἰδίων indicent, sua sponte Philippidem sumptus, quos agonotheta facere debebat accepta ex aerario publico pecunia, ex sua re familiari fecisse. At nunc scrupulum movent quae de διωβελίας vi et natura his annis disputata sunt (cf. n. 51 11). Koehlerus de vini cibique distributionibus (Philochorus ap. Ath. XI 464 f. Meineke F. C. G. II p. 295) cogitabat. 19 Supplevit Zink. 20 Supplevi. 21 Supplevi. εὐεργεσίας Rhusopulos. φιλοτιμίας Zink. 22 Patris nomen iam notum erat ex Suida s. v., pagus nunc accedit. Philocles Cephalensis trierarchus 325/4 a. Chr. (C. I. Att. II, 811 c, 228) sine dubio poëtae comici pater fuit. Ex posteris Kirchnerus nepotem poëtae Philippidem agnovit archontis regis magistratu fungentem in catalogo C. I. Att.

τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων, καὶ στεφανῶσαι αὐτ[ὸ]ν [χ]|ρυσῶι στεφάνωι κατὰ τὸν νόμον, καὶ ἀνειπεῖν τὸν σ|τέφανον Διονυσίων τῶν μεγάλων τραγωιδῶν τῶι ἀγ|ῶνι. στῆσαι δὲ αὐτοῦ καὶ εἰκόνα χαλκῆν ἐν τῶι θεά[τ]|ρωι, καὶ εἶναι αὐτῶι σίτησιν ἐν πρυτανείωι
65 καὶ ἐκ||γόνων ἀεὶ τῶι πρεσβυτάτωι, καὶ προεδρία[ν] ἐν πᾶσι | [τ]οῖς ἀγῶσι τοῖς[23] ἡ πόλις τίθησιν· τῆς δὲ πο[ι]ήσεως τ|οῦ στεφάνου καὶ τῆς ἀναγορεύσεως ἐπιμεληθῆναι | τοὺς ἐπὶ τῆι διοικήσει. ἀναγράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφι|σμα τὸν γραμματέα τὸν
70 κατὰ πρυτανείαν ἐν στήληι || λιθίνει καὶ στῆσαι παρὰ τὸν νεὼ[24] τοῦ Διονύσου· εἰς | δὲ τὴν ἀναγραφὴν τῆς στήλης μερίσαι τοὺς ἐπὶ τῆι | διο[ι]κήσει ΔΔ δραχμὰς [ἐκ] τῶν εἰς τὰ κατὰ ψηφί|σματ|α ἀναλισκομένων τῶι δήμωι.

In corona: Ὁ δῆ[μος].

II, 859, 4, pronepotem Philoclem auctorem comoediae cui Τραυματίας titulus erat circa 160 a. Chr. in scaenam datae C. I. Att. II, 975, 10. 23 Articuli pro pronomine relativo usus mirus in titulo Attico et a mero ni fallor lapicidae errore repetendus. 24 Cf. K. Meisterhans Grammatik der att. Inschr. ed. 2 p. 101 not. 951.

198 Tabula marmoris Pentelici, inventa Athenis in arce. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 3499. Ex suo Velsenique apographo Koehler C. I. Att. II 317 (Syll.[1] 144. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 136 n. 127).

[Ἐπὶ Νικίου[1] ἄρχοντος] Ὀτρυνέ[ως, ἐπὶ τῆς --------δος ἕκ-τ]|ης πρυτανείας, ᾗι Ἰσοκράτης Ἰσοκρά[του Περγασῆ]θεν [ἐγ]|ραμ-

Litterae ⊏(ε) ⊡(ϑ) □(ο) Ρ(ρ) ⌒(ω). φῖ plerumque volgarem formam habet, sed v. 6 in nomine Παμφίλου ✚ est. Titulus non στοιχηδὸν exaratus. 1 Archontis nomen supplevit Koehler ex n. 520, ubi vice versa demoticum ex hoc titulo restitutum est. Nam eiusdem anni esse cum lacunarum quae utrobique sunt ambitus tum scribae nomen demonstrat. Cf. etiam n. 636, 17. Ex eodem illo titulo apparet, ante Niciam Otrynensem archonta fuisse Meneclem. Hunc Ol. 124, 3 (282/1 a. Chr.), illum 124, 4 (281/0 a. Chr.) fuisse conieceram; quam coniecturam novis certisque argumentis confirmavit v. Wilamowitz-Möllendorff Antigonos von Karystos p. 246. Recentiores esse non posse quia titulus 201, quem uno ex his annis compositum esse litterarum formae praeter has tres tabulas plane inauditae demonstrarent, manifesto ante Lysimachi mortem (281 a. Chr.) incisus esset. Antiquiores vero non esse, quia C. I. Att. II 614, ubi Niciae successor commemoratus fuit, Dumontius Chronologie des archontes Athéniens p. 117 Gorgiae (Ol. 125, 1.

μάτευεν, Ποσιδεῶνος ἑν[δεκά]τει, δω[δεκά]τει τῆς π[ρ]|υτανείας,
5 ἐκκλησία κυρία· τῶν προέδρων ἐπεψήφιζε Μ[νη]||σίστρατος Σω-
σίππου Κυδαθηναιεὺς καὶ συνπρόεδρο[ι·] | ἔδοξεν τεῖ βουλεῖ καὶ
τῶι δήμωι· Φυτίος Παμφίλου (Θ)ο[ρίκ|ι]ος[2] εἶπεν· ἐπειδὴ Σ(τ)ρόμ-
βιχος[3], στρατευόμενος πρότερο[ν] | παρὰ Δημητρίωι καὶ κατα-
λειφθεὶς ἐν τῶι ἄστει μετὰ Σ[πι]|νθάρου, λαβόντος τοῦ δήμου τὰ
10 ὅπλα[4] ὑπὲρ τῆς ἐλευθ[ερ||ί]ας καὶ παρακαλοῦ[ν]τος καὶ τοὺς στρα-
τιώτας τίθεσθα[ι π]||ρὸς τὴμ πόλιν, ὑπήκουσεν τῶι δήμωι εἰς
τὴν ἐλευθερίαν [κ|α]ὶ ἔθετο τὰ ὅπλα μετὰ τῆς πόλεως, οἰόμενος
δεῖν μὴ ἐνίσ[τ]||(α)σθαι[5] τῶι τῆς πόλεως συμφέροντι, ἀλλὰ συν-
αίτιος γενέσ[θ|α]ι τεῖ σωτηρίαι· συνεπολιόρκει δὲ καὶ τὸ Μου-
15 σ[εῖ]ον[6] μετὰ [το]||ῦ δήμου, καὶ συν[τε]λεσθέ[ντ]ων τεῖ πόλει τῶν
πρ[α]γμάτω[ν κ]|αὶ τὰς λοιπὰς χρείας ἀπροφασίστως παρασχόμε-
νο[ς διατ]|ετέλεκεν, καὶ διαμεμένηκεν ἐν τεῖ τοῦ δήμου εὐ[νοίαι,
κα]||ὶ τοῦ πολέμου γενομένου (ἀ)ν(ὴρ)[7] ἀγα[θὸ]ς [ἦν περὶ τὸν δῆ-
μον κα|ὶ] ἀγωνιζόμενος ὑπ[ὲρ αὐτοῦ ἐποίησεν[8] ὅσα παραγγέλλοι
ὁ στρατηγ]ὸς κα[ὶ ----------].

280/79 a. Chr., cf. Plut. vit. X or. p. 847 D) nomen restituisset eaque coniectura spatii rationibus accuratissime conveniret. G. F. Unger Philologus Suppl. V p. 704 sqq. et G. de Sanctis Studi di storia antica II p. 58 sqq. Meneclem et Niciam archontas proximo post 270 a. Chr. n. tempore (214[1]) fuisse statuunt argumentis usi per se neutiquam ineptis. At neque Wilamowitzii rationes ab eis refutatae sunt, neque probabile videtur, Strombichum propter res fortiter et feliciter anno 287 a. Chr. gestas fere viginti annis post demum ab Atheniensibus collaudatum esse. 2 O□I. 3 ΣΥΡ□ΜΒΙΧ□Σ. 4 Exeunte anno Ol. 123, 1 (vere aut initio aestatis 287 a. Chr.). Namque prima anni Attici Ol. 123, 2 (287/6 a. Chr.), quo Diocles archon fuit, prytania Athenas iam liberas fuisse titulus 193 docet. 5 ⊏Ν'Σ. | ΙΣ⊡ΑΙ. 6 De Museo ab Atheniensibus duce Olympiodoro expugnato cf. Paus. I, 26, 1. 2. 29, 13. 7 ⌒Ν''Γ. 8 Supplevi. ἀγωνιζόμενος ὑπ[ηρέτηκεν ἅπαντα Koehler, in quibus displicet ἀγωνιζόμενος absolute scriptum.

199 Tabula marmoris Hymettii inventa Athenis in ruderibus ecclesiae Παναγίας Πυργιωτίσσης. Ed. Kumanudis Ἐπιγρ. Ἑλληνικαὶ ἀνέκδοτοι, Ἀθην. 1860, ἀρ. 2. (Koehler C. I. Att. II 318. Syll.[1] 145).

[---------- οἰόμενος δεῖν μὴ ἐνίστασθαι τῶι τῆς πόλεως
συμφέ]ρον[τι, ἀλλὰ συναί|τιος γενέσθαι τεῖ σωτηρίαι, συ]νεπολιόρ-
κει δὲ κ[αὶ | τὸ Μουσεῖον μετὰ τοῦ δήμου· κ]αὶ συντελεσθέντων |

5 [τεῖ πόλει τῶν πραγμάτων κα]ὶ τὰς λοιπὰς χρείας πα‖[ρασχό-
μενος διατετέλεκεν,] καὶ διαμεμένηκεν ἐν τ[εῖ τοῦ δήμου εὐνοίαι·
καὶ τοῦ] π(ο)λέμου[1] γενομένου | [ἀνὴρ ἀγαθὸς ἦν περὶ τὸν δῆ-
μον] καὶ ἀγωνιζόμενος ὑπ|[ὲρ αὐτοῦ ἐποίησεν ὅσα παραγγ]έλλ(ο)ι[2]
ὁ στρατηγός· κ[α|ὶ εἰς τὸ λοιπὸν ἐπαγγέλλετ]αι χρείας παρέ-
10 ξεσ[θ‖αι τῶι δήμωι ------· ὅπως ἂν ο]ὖν ἐφάμιλλον ε[ἶ|-----
--- εὑρ]έσθαι παρὰ το[ῦ | δήμου ---------- καὶ τιμᾶσθα]ι
ὑπὸ τοῦ δήμο|[υ, ἀγαθῆι τύχηι, δεδόχθαι τῆι βουλῆι], τοὺς
προέδρ[ους, οἳ ἂν λάχωσιν προεδρεύειν ἐν τῶ]ι δήμωι εἰς τὴν ‖
15 [ἐπιοῦσαν ἐκκλησίαν, ὅταν ἐξήκ]ωσιν αἱ ἐκ τοῦ ν|[όμου ἡμέραι,
χρηματίσαι περὶ τούτων, γ]νώμην δὲ ξυμ|[βάλλεσθαι τῆς βουλῆς
εἰς τὸν δῆμο]ν, ὅτι δοκεῖ τεῖ β|[ουλεῖ, ἐπαινέσαι Στρόμβιχον καὶ
στ]εφανῶσαι χρυ|[σῶι στεφάνωι κατὰ τὸν νόμον ἀρετῆ]ς ἕνεκα
20 καὶ φ[ψ|λοτιμίας τῆς εἰς τὸν δῆμον. εἶναι δ]ὲ αὐτὸν Ἀθην[α|ῖον
καὶ τοὺς ἐκγόνους αὐτοῦ, καὶ γρά]ψασθαι φυλῆ|[ς καὶ δήμου καὶ
φρατρίας ἧς ἂν βούληται κατὰ τὸν ν|[όμον, τοὺς δὲ πρυτάνεις
δοῦναι περὶ αὐ]τοῦ τὴν ψῆφ|[ον εἰς τὴν πρώτην ἐκκλησίαν, τοὺς
25 δὲ θεσ]μοθέτ[α‖ς εἰσαγαγεῖν αὐτῶι τὴν δοκιμασίαν τῆς δωρεᾶ]ς,
ὅ[ταν πρῶτον ----------]

Litteratura simillima titulo 198, sed O et ⊙ plerumque rotundae, paullo rarius quadratae sunt, E raro media linea caret (Ε); φῖ hic quoque semper ϕ est praeter v. 10 ubi in voce ἐφάμιλλον ‡ legitur. Ne hic quidem titulus στοιχηδὸν exaratus. 'Pertinent haec haud dubie ad alterum exemplar eius decreti quod antecedit. Possit fortasse aliquis cogitare de commilitone Strombichi, sed quum nomen eius vs. 18 lacunam accurate expleat, illud probabilius esse videtur' Koehler. 1 ΓΡΛΕΜΟΥ. 2 ΕΛΛΕΙ (οι ex ει correctura effectum). Ceterum cf. 198[8].

---

200 Fragmenta duodecim marmoris Pentelici ad idem monumentum choregicum pertinentia. Edd. Rhusopulos Ἐφ. ἀρχ. περ. II n. 170—175. Kumanudis Φιλίστωρ IV p. 541 (A. Dumont Fastes éponymiques d'Athènes p. 21). Koehler Mitth. des arch. Inst. in Athen IX (1884) p. 49 (C. I. Att. II 1291).

in fronte

Ὁ δῆμος ἐ[χο]ρ[ήγ]ει, Νικίας ἦρχε[1]·

Litterae volgares, nisi quod πῖ modo Π modo Π est, non dispositae στοιχηδόν. 1 Ol. 124, 4 (281/0 a. Chr.), ut quidem videtur. Namque

ἀγωνοθέτ[ης Γλαύκ]ω[ν Ἐτ]εοκλέους Αἰθαλίδης[2]·
Λεωντὶς [ἀν]δρῶν ἐνίκα· Ἱπποκλῆς Βοιώτιος | ηὔλει[3]·
Θ[εοδ]ωρίδης Βοιώτιος ἐδίδασκε.

fragmenta lateris dextri
(in tribus coronis)

5 ἀν[θι]ππασίαι[4] | Ὀλ[υ]μπίε[ια] I
ὁ δ[ῆμος] | φυ[λαρχή]|σ[αντα] II
10 ἀνθιππα[σίαι][4] | Παναθήν[αια] | τὰ μεγάλα III

fragmenta lateris sinistri
(in tribus coronis)

15 στρατηγή|σαντα ἐπὶ ‖ τῶν ὅπλων IV
ὁ δῆμος | ἀγωνοθετή|σαντα V
20 στρατηγή|σαντα ἐπὶ ‖ τῶν ὅπλων VI

---

sine dubio recte Koe. hunc Niciam non distinxit ab Otrynensi, qui est n. 198. 520. 636. 2 Chremonidis (n. 214, 7) frater et consiliorum adiutor. Utriusque pater Ἐτεοκλῆς Χρεμωνίδου Αἰθαλίδης est n. 613, 11. C. I. A. II, 1368, soror Φειδοστράτη Ἐτεοκλέους Αἰθαλίδου θυγάτηρ C. I. A. II, 1369. Fratres post bellum Chremonideum solum vertere coactos apud Ptolemaeos Philadelphum et Euergetam magna gratia floruisse apparet ex Teletis testimonio (p. 16, 4 Hense) et confirmatur titulo n. 222. Proxenum Rhodiorum fuisse videmus ex I. ins. mar. Aeg. I p. 14 n. 25: Γλαύκων Ἐτεοκλέους Ἀθηναῖος πρόξενος Ἀπόλλωνι Πυθίῳ. De victoria Olympica v. ad n. 222. Cf. Koehler Mitth. des arch. Inst. in Athen IX p. 49 sqq. U. v. Wilamowitz-Möllendorff, Antigonos von Karystos p. 225 not. 47, qui monet, perperam a Droyseno Gesch. des Hellenismus III, 1 p. 226 not. 2 ad hunc Glaucona referri quae legantur apud Athenaeum II, 44 c: Πύθερμος δὲ ἐν τοῖς Πειραιῶς τυραννεύουσι καταγράφει καὶ Γλαύκωνα ὑδροπότην. 3 Cf. 691[5]. 4 Cf. 687, 1 cum adnotatione.

---

201 Fragmenta duo marmoris Hymettii inventa Athenis in arce. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 3647. 4005. Koehler C. I. Att. II 320 (Syll.[1] 146. E. L. Hicks Manual of Gr. hist. inscr. p. 265 n. 155).

---π.λι---- | --------- | ----λ--- | ---νων (δ)ε[ῖτ]α[ι[1] --
5 --- ‖ ------] καὶ το.ς ------- | ....ε....ελε. π[υ]λῶν(?) ..

Litteras ⊏ (ε) □ (ο, sed aliquotiens ○ invenitur) Ρ (ρ) ut n. 198. 199. Sed ⊙ et ϕ hic volgarem formam habent. Xi Ξ, omega Ω est. De aetate cf. adn. ad. n. 198 init. Titulus incisus στοιχηδὸν praeter versum ultimum. 1 Λ⊏..Λ.

..μ.....υ--- | ...εσσ..ι εἰς τ[ᾶλ]λα κατὰ χώρα[ν.....
.....]|ας καθί[στ]ησιν, τῶν δὲ ἄλλων .....|ως
10 καὶ ἐ[σ]τὶν περὶ πάντας Ἀθην[αίους ἀνὴρ ἀγαθός τε] ‖ καὶ εὔν[ου]ς τῶι δήμωι· τύ[χηι ἀγαθῆι, δεδόχθ]|αι τεῖ β[ουλ]ε[ῖ], τ[ο]ὺς προέδρους οἵτι[νες ἂν λάχωσιν] | προεδρ[εύε]ιν ἐν τῶι δήμωι εἰς τὴν [πρώτην ἐκκλησί]|αν χρημα[τ]ίσαι περὶ τούτων, γνώμ[ην δὲ συμβάλλεσθ]|αι [τ]ῆς βο[υ]λῆς εἰς τὸν δῆμον, ὅτ[ι δοκεῖ τῆι βουλῆι,
15 ἐ]‖παινέσα[ι Β]ῖθυν Κλέωνος Λυσ[ιμαχέα[2] ἀρετῆς ἕνεκα] | καὶ εὐνοίας τῆς εἰς τὸν δῆμο[ν τὸν Ἀθηναίων, καὶ] | στεφανῶσ[αι] χρυσῶι στεφάν[ωι ἀπὸ .. δραχμῶν. εἶνα]|ι δὲ αὐτὸν [Ἀθη]ναῖ[ον κ]αὶ αὐτ[ὸν καὶ ἐκγόνους, καὶ γ]|ράψασσθα[ι φ]υλῆ[ς καὶ]
20 δήμου [καὶ φρατρίας ἧς ἂν βού]‖ληται κατὰ τὸν [ν]όμον, τοὺς δ[ὲ πρυτάνεις τοὺς πρυτ]|ανεύ[ο]ντας δοῦ[ν]α[ι π]ερὶ αὐτ[οῦ τὴν ψῆφον, ὅπως ἂν ἐφ]|άμιλλον εἶ πᾶσιν [φ]ιλοτιμ[εῖσθαι περὶ τὸν δῆμον] | τὸν Ἀθηναίων εἰδότ(α)ς[3] ὅτ[ι χάριτας ἀπολήψονται κα]|ταξίας τῶν
25 εὐεργετ[η]μάτ[ων. ἀναγράψαι δὲ τόδε τὸ ψ]‖ήφισμα τὸν γραμ[μ]ατ[έα τὸν κατὰ πρυτανείαν ἐν στή]|ληι λιθίνει, καὶ [στῆσαι ἐν ἀκροπόλει, εἰς δὲ τὴν ἀν]|αγραφὴν τῆς στή[λης μερίσαι τοὺς ἐπὶ τῆι διοική]|σει Δ δραχμάς.

---

2 Bithys Lysimachi regis familiaris commemoratur ap. Athenaeum VI p. 246e. XIV p. 614f. Koe. 3 ⊔ΙΔΟΤ/ Σ.

---

202 Tabula lapidea magna, fracta in duas partes, inventa iuxta ecclesiolam Panagiae, quae est in angulo meridionali et orientali insulae exiguae Νικουργία sitae e regione Amorgi ab occidente et septentrionibus. Ex ectypo et apographo suo ed. J. Delamarre Revue de philologie XX p. 104. (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 287 n. 373).

[Ἔδοξε]ν τοῖς συνέδροις τῶν νησιωτῶν[1]· ὑπὲρ ὧν | [Φιλοκλῆ]ς ὁ βασιλεὺς Σιδονίων[2] καὶ Βάκχων ὁ νη|[σίαρχος[3] ἔγρα]ψαν πρὸς

Litterae volgares non dispositae στοιχηδόν; ⊙ et O reliquis minores. 1 Commune insulanorum maris Aegaei circiter 308 a. Chr. Ptolemaei I auspiciis conditum (cf. not. 7. 8) in fide regum Aegypti mansit, donec Ptolemaei III classe proelio navali superata principatus maris Aegaei ad Rhodios transiit (n. 224 cum notis. Cf. praeterea n. 209. 223). 2 Cf. n. 176[3] et 209[1]. Mandatu Ptolemaei regis Philoclem insulanorum concilium per Bacchona convocasse manifestum est. 3 Huius in compluribus titulis Deliis mentio

τὰς πόλεις, ὅπως ἂν ἀπο[στ]είλωσιν συνέδρους εἰς Σάμον[4],
5 οἵτινες ‖ [χρημ]ατιοῦσιν ὑπὲρ τῆς θυσίας καὶ τῶν θεωρ[ῶ]ν καὶ
τοῦ ἀγῶνος, ὃν τίθησιν ὁ βασιλεὺς Πτ[ολε]μαῖος[5] τῶι πατρὶ ἐν
Ἀλεξανδρείαι ἰσολύμπ[ι]ον[6], καὶ νῦν] ἐκ πόλεων παραγενομένοις
10 τοῖς συ[ν]έδροις] δ[ιελέγη]σαν Φιλοκλῆς καὶ Βάκχων, δ[ε‖δό]χθαι
τῶι κοινῶι τῶν συνέδρων, ἐπειδὴ ὁ | βασιλεὺς καὶ σωτὴρ Πτο-
λεμαῖος πολλῶν | καὶ μεγάλων ἀγαθῶν αἴτιος ἐγένετο τοῖς | [τ]ε
νησιώταις καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν[7], τάς τε πό|λεις ἐλευθερώ-
15 σας[8] καὶ τοὺς νόμους ἀποδοὺς ‖ [κ]αὶ τὴμ πάτριομ πολιτείαμ
πᾶσιγ καταστήσα[ς | κ]αὶ τῶν εἰσφορῶγ κουφίσας[9], καὶ νῦν ὁ
βασιλεὺς | [Π]τολεμαῖος, διαδεξάμενος τὴμ βασιλείαν[10] παρ[ὰ]
τοῦ πατρός, τὴν αὐτὴν εὔνοιαν καὶ ἐπιμέλειαν π|αρεχόμενος
20 διατελεῖ εἴς τε τοὺς νησιώτας κα[ὶ] ‖ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, καὶ
θυσίαμ ποιεῖ τῶι πατρ[ὶ] | καὶ ἀγῶνα τίθησιν ἰσολύμπιον γυ-
μνικὸγ κα[ὶ] | μουσικὸγ καὶ ἱππικόν[11], τήν τε πρὸς τοὺς θεοὺς

---

fit commemoratis a Th. Homolle Bull. de corr. Hell. XVIII (1894) p. 402 sqq. Quorum in uno cum Nicetae filius Boeotius dicatur (ac rarissimum nomen quod est Βάκχων praeterea paene nusquam nisi in Boeotia inveniri monuit Homolle), summa cum probabilitate collegit Delam., nesiarchum non ab ipsis insulanis electum, sed a Ptolemaeo rege constitutum esse. Etenim ne alterum quidem qui notus esset huius aetatis nesiarchus, origine insulanum fuisse (C. I. G. 3655: Ἀπολλόδωρος Ἀπολλωνίου Κυζικηνός). 4 Haec insula non interfuit concilio insulanorum, sed in Ptolemaei potestate erat, qui ea praecipue statione classis suae utebatur. Hinc quoque apparet, illud commune plane pependisse ex regis Aegypti nutu atque auctoritate. Delam. 5 Ptolemaeus II Philadelphus (285—247 a. Chr.). 6 Cf. not. 11. 7 De rebus annorum 310—308 a. Chr. spatio in Graecia marique Aegaeo a Ptolemaeo feliciter gestis (n. 176) hic dici manifestum est. 8 Cf. Diodor. XX, 37, 2: ἐπεβάλετο μὲν οὖν καὶ τὰς ἄλλας τὰς κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεις Πτολεμαῖος ἐλευθεροῦν, μεγάλην προσθήκην ἡγούμενος ἔσεσθαι τοῖς ἰδίοις πράγμασι τὴν τῶν Ἑλλήνων εὔνοιαν. 9 Non plane sublatum, sed imminutum tributorum onus ex huius verbi usu collegit Del. Sed ni fallor sic genetivus nullam haberet probabilem explicationem; quare praestat κουφίσας hic (ut Latini levandi verbo utuntur) de tributis omnino abrogatis intellegere. 10 Apparet hinc, proximis post Philadelphi ad imperii accessionem (285 a. Chr.) temporibus haec decreta esse. 11 Quinquennalia fuisse haec Ptolemaei Soteris sacra ex ipsa Olympiorum comparatione (cf. not. 14. 206[11]) elucet. Quando primum acta sint, non constat. Iure Del. monuit, utique ante nuptias Philadelphi et Arsinoës, (i. e. ante anni 274 a. Chr. auctumnum, cf. n. 214[5]), cuius nomen hic nusquam compareret, celebrata esse. Sed omnino magnum intervallum inter 285 a. Chr. et eos ludos intercessisse credibile non est (cf. not. 10), neque est cur cum Del. anno 280 a. Chr. priores esse negemus. Ad easdem ferias

[ε|ὐσέβ]ειαν διαφυλάττων καὶ τὴμ πρὸς τοὺς π[ρογ|όνου]ς[12]
25 εὔνοιαν διατηρῶν, καὶ παρακαλεῖ εἰς ταῦτ[α ‖ τού]ς τε νησιώτας
καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ψ[η|φίσα]σθαι τὸν ἀγῶνα ὑπάρχειν
ἰσολύμπιον, προ|[σήκ]ει πᾶσι τοῖς νησιώταις, τετιμηκόσιμ πρώ-
[τ|οις[13] τ]ὸν σωτῆρα Πτολεμαῖον ἰσοθέοις τιμαῖ[ς | καὶ δι]ὰ τὰς
30 κοι[νὰς εὐεργεσίας] καὶ διὰ τὰς ἰδίο[υ|ς ὠφελείας τῶι βασιλεῖ
Πτο]λεμαίωι παρακαλοῦ|[ντι ἔν τε τοῖς ἄλλοις συλλα]μβάνεσθαι
καὶ νῦγ κατὰ | [τὴν αἵρεσιν αὐτοῦ μετὰ πάσης] προθυμία[ς
ψηφίσα]σθα[ι | ----------] μὲν τὸμ
35 πᾶσιν ἀπ|----------αι καταξίας τιμὰς ‖ [---
---------- τῆ]ς ἑαυτῶν εὐνοία[ς | ἀποδέχεσθ]αι
τὴν θυσίαγ καὶ τοὺς θεωροὺς ἀ|[ποστέλλειν εἰ]ς τὸμ πάντα χρό-
νον ἐν τοῖς καθ|[ήκουσι χρόνοις,] καθάπερ ὁ βασιλεὺς ἐπέσταλκε· |
40 [κ]α[ὶ] εἶναι τὸν ἀγῶνα ἰσολύμπιογ, καὶ τοῖς νικῶσιν ‖ [τῶν νη-
σιωτῶν] τὰς τιμὰς τὰς αὐτὰς ὑπάρχειν, αἵπερ | εἰσὶ[ν ἐν] τοῖς
νόμοις παρ' ἑκάστοις τῶν νησιωτῶν | [γεγραμμέναι] τοῖς τὰ
Ὀλύμπια νικήσασιν[14]· στεφανῶ|[σ]αι δὲ καὶ τὸ[μ βα]σιλέα Πτο-
λεμαῖον βασιλέως καὶ | [σ]ωτῆρο[ς] Πτολεμαίου χρυ[σῶι] στεφά-
45 νωι ἀριστεί|[ωι ἀπὸ] στα[τήρ]ωγ χ[ι]λίων ἀρετῆς ἕνεκεγ καὶ
εὐ|[νοί]ας τῆς εἰς τοὺς νησιώτας, ἀναγράψαι δὲ τοὺς | [συν]έ-
δρους τόδε τὸ ψ[ήφι]σμα εἰς στήλην λιθίνηγ καὶ | [στῆσαι ἐν]
Δήλ[ωι] παρὰ τὸν βωμὸν τοῦ σωτῆρος | [Πτ]ολε[μαί]ου. [κατὰ]
50 ταὐτὰ δὲ ψηφισάσθωσαν τόδε ‖ [τὸ ψ]ήφισμα καὶ αἱ μετέχουσαι
τῶμ πόλεων τοῦ συν|[ε]δρί[ου], καὶ ἀναγραψάτωσαν εἰς στήλας
λιθίνας | [κ]αὶ ἀναθέτωσαν εἰς τὰ ἱερὰ ἐν οἷς καὶ αἱ λοιπαὶ
τι|μαί εἰσιν ἀναγεγραμμέναι παρ' ἑκάστοις. ἑλέσθαι | [δ]ὲ τοὺς

---

primum peractas Del. acute et probabiliter rettulit pompam magnificentissimam, cuius descriptionem servavit Athenaeus V, 197 c sqq. Namque quin pentetericorum potissimum sacrorum illa partem effecerit, praeter splendorem et opulentiam dubitare non sinere ipsam Athenaei narrationem coll. p. 197 d: τὰ δὲ κατὰ μέρος αὐτῶν εἴ τις εἰδέναι βούλεται, τὰς τῶν πεντετηρίδων γραφὰς λαμβάνων ἐπισκοπείτω. p. 198 a: ᾧ γυνὴ περικαλλεστάτη κατὰ τὸ μέγεθος εἵπετο —· ἐκαλεῖτο δὲ αὕτη Πεντετηρίς. 12 Supplevit Del., monens εὔνοιαν vocem videri quidem minus aptam esse, sed geminum exemplum legi infra n. 295, 14: εὐνοίας τᾶς εἰς τοὺς θεούς. 13 Sine dubio propter res anno 308 a. Chr. gestas (not. 7. 8). Quod Del. coniecit, iam tum ei ab insulanis cognomen Σωτήρ, quod vulgo ad Rhodios Demetrii obsidione liberatos (Pausan. I, 8, 6) referretur, decretum esse, id certe ex tituli verbis non necessario colligitur. 14 Cf. n. 206, 9. 15. 24: τὸν ἀγῶνα — τὸν μὲν μουσικὸν ἰσοπύθιον, τὸν δὲ γυμνικὸν καὶ ἱππικὸν ἰσονέμεον ταῖς τε ἡλικίαις καὶ ταῖς τιμαῖς.

55 συνέδρους καὶ θεωροὺς τρεῖς, οἵτινες ἀφ[ι‖κ]όμενοι εἰς Ἀλεξάν-
δρειαν θύσουσίν τε ὑπὲρ τοῦ | [κ]οινοῦ τῶν νησιωτῶν Πτολε-
μαίωι Σωτῆρι καὶ | [τὸν σ]τέφανον ἀποδώσουσιν τῶι βασιλεῖ.
τὸ δὲ εἰς | [τ]ὸν στέφανον ἀργύριον καὶ εἰς ἐφόδιον καὶ πορε[ί|α]ς
60 τοῖς θεωροῖς εἰσενεγκεῖν τὰς πόλεις, ἑκάσ[τη‖ν κατὰ τὸ ἐπ]ιβάλ-
λον αὐτῆι, καὶ δοῦναι ὧι ἂμ Βάκ[χω|ν ἀποδείξηι]. ἱηρέθησαν
θεωροὶ Γλαύκων Κύθ[νιος, | -----]ας Νάξιος, Κλεώκριτος Ἄνδριος.

---

203 Tabula ahenea utrimque mutila, Dodona Berolinum translata. Ed. Karapanos Arch. Zeitung XXXVI (1878) p. 115 (Syll.[1] 147. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 277 n. 162. A. Fick ap. Collitz Gr. Dialektinschriften II p. 11 n. 1368).

[Βασιλεὺ]ς Πύρρο[ς καὶ]
[Ἀπειρῶ]ται καὶ Τ[αραντῖνοι][1]
ἀπὸ Ῥωμαίων καὶ [τῶν][2]
συμμάχων Διὶ Να[ΐ]ωι.

Litterae volgares. 1 τ[αῦτα] Karapanos, quia Tarentinorum nomini spatium non sufficeret; at non est cur versus pari longitudine fuisse statuamus. 2 [ἀπὸ] K. insolita praepositionis repetitione. Dedicatum videtur hoc donum post pugnam Heracleensem (280 a. Chr.).

---

204 Pars basis lapidis calcarii leucophaei, inaedificata Olympiae in muro recentioris aetatis. Ed. K. Purgold Arch. Zeitung XXXVIII (1880) p. 63 n. 355 (Syll.[1] 148). Imago tituli a Purgoldo delineata exhibetur Olympia V p. 435 n. 310.

[Ἡ πόλ]ι[ς] τῶ[ν .....] | βασίλισσαν Ὀλυμ[πιάδα] | βασιλέως
Πύρ[ρου].

Litterae volgares; Ο et Ω reliquis litteris paullo minores. Olympias Pyrrhi filia nupsit fratri germano Alexandro, et post eius mortem, Pyrrho et Ptolemaeo filiis nondum adultis, regnavit (Iustin. XXVIII, 1, 1). Cum Antigonus Gonatas moreretur (239 a. Chr.) illa etiamtum superstes erat. De eius morte narrationes vehementissime inter se discrepantes composuit Droysen Gesch. des Hellenismus III, 2 p. 25. Utrimque huic lapidi coniuncti erant alii, ut appareat, duas aut plures statuas uni permagnae basi impositas fuisse, ad quas omnes spectabat versus primus litteris permagno inter se spatio distantibus per totam basin percurrens.

---

205 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis in parietinis ecclesiae Παναγίας Πυργιωτίσσης. Edd. Kumanudis Ἐπιγρ. ἀνεκδ. Ἀθ. 1860. ἀρ. 75. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 3772. Koehler C. I. Att. II 323. (Syll.[1] 149. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 274 n. 161. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 136 n. 128). Cf. quae de titulo exposuerunt C. Wachsmuth Histor. Zeitschr. X p. 1 sqq. B. Haussoullier Bull. de corr. Hell. V (1881) p. 307 sqq. G. F. Unger Philologus Suppl. V p. 700 sq.

[Ἐ]πὶ Πολυεύκτου[1] ἄρχοντος ἐπὶ τῆς Αἰγεῖδος ἐνάτης πρ|[υ]τανείας, ἧι Χαιρεφῶν Ἀρχεστράτου Κεφαλῆθεν ἐγρα|[μ]μάτευεν, Ἐλαφηβολιῶνος ἐνάτει μετ' εἰκάδας[2], τριακο|[στ]εῖ τῆς πρυτα-
5 νείας· ἔδοξεν τῶι δήμωι· Κύβερνις Κ‖[υδ]ίου[3] Ἁλιμούσιος εἶπεν· ἐπειδὴ τὸ κοινὸν τὸ τῶν Αἰτ[ωλ]ῶν ἀποδεικνύμενον τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν | [ἐψ]ήφισται τὸν ἀγῶνα τὸν τῶν Σωτηρίων

Litterae volgares praeter Ξ, στοιχηδὸν exaratae praeter v. 10. Sed v. 1 ante ἧι, v. 5 ante ἐπειδὴ singularum, v. 4 ante ἔδοξεν duarum litterarum spatia vacua relicta sunt. 1 Galli prope Delphos victi sunt Ol. 125, 2 (279/8 a. Chr.). Cum in hymno Delphico Bull. corr. Hell. XVIII p. 355 ὥλεθ' ὑγρᾶι χι[όνι] legatur, U. Koehler apud F. Staehelin Geschichte der Kleinasiatischen Galater p. 4 not. 1 non ante mediam hiemem, i. e. sub finem anni Iuliani 279 a. Chr. id factum collegit; utique de anno Attico constat. Post quem qui primus vacuus erat Ol. 125, 4 (277/6) ei quondam Polyeucti magistratum assignaveram. Sed sic dilationis nullam probabilem causam perspici recte monuit U. Quod si reputaremus, penteterica tum cum instituerentur fuisse Soteria (n. 206[11]) et arctissimo cum Pythiis vinculo coniuncta, summa cum veri specie ea ut Pythia tertio cuiusque Olympiadis anno agi solita statui. Quocirca decretum nona prytania factum non posse non secundo Olympiadis anno tribui. Atqui cum Ol. 125, 2 vix ita post turbas Gallicas compositae essent res Graecae ut eiusmodi institutum locum haberet, sequi ut sub finem Ol. 126, 2 (vere anni 274 a. Chr.) haec decreta, initio 126, 3 (auctumno eiusdem anni) prima Soteria acta sint. Quae rationes ut aliis probatae sunt sic mihi quoque plane probantur. 2 Vigesimum nonum mensis diem hic significari mihi persuasum est; etenim H. Useneri opinio, etiam in formula μετ' εἰκάδας apud Athenienses tertiae decadis dies retro numeratos esse, post ea quae G. F. Unger Philologi Suppl. V p. 634 sqq. et A. Schmidt Gr. Chronologie p. 518 sqq. contra illum disputavernnt non potest amplius teneri. Communis igitur fuit annus Polyeucti, in quo mensis et prytaniae dierum numeri fere inter se respondebant. Id confirmatur altero eiusdem anni decreto C. I. Att. II, 322, 3, ubi sextus decimus mensis Pyanepsionis dies item sextus decimus est prytaniae quartae. 3 Supplevit Kum., huius Cybernidis filium, avitum nomen gerentem, statuens Cydiam qui ad Thermopylas contra Gallos pugnans occubuisset (Paus. X, 21, 5).

τιθέναι τῶι Δι|[ὶ τ]ῶι Σωτῆρι καὶ τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυ[θ]ίωι
ὑπόμνημα τῆ|[ς μ]άχης τῆς γενομένης πρὸς τοὺς βαρβάρους τοὺς
10 ἐπισ||[τ]ρατεύσαντας ἐπί τε τοὺς Ἕλληνας καὶ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος
ἱε|ρὸν τὸ κοινὸν τῶν Ἑλλήνων, ἐφ' οὓς καὶ ὁ δῆμος ἐξέπεμπε|[ν]
τούς τε ἐπιλέκτους καὶ τοὺς ἱππεῖς συναγωνιουμέν|[ους] ὑπὲρ τῆς
κοινῆς σωτηρίας, καὶ περὶ τούτων τὸ κοι|[νὸν τ]ῶν Αἰτωλῶν καὶ
15 ὁ στρατηγὸς Χαρίξενος ἀπεστάλκ||[ασι πρὸς τ]ὸν δ[ῆμο]ν πρεσβείαν
τὴν διαλεξομένην ὅπως | [ἂ]ν ἀ[ποδέχηται[4] ὁ δῆμος τ]ὸ[ν ἀ]γ[ῶ]ν[α,
τὸμ μ]ὲν μουσικὸν ἰσο|[πύθιον, τὸν δὲ γυμνικὸν καὶ ἱππικὸν ἰσο-
νέμ]εον ταῖ[ς | τε ἡλικίαις καὶ ταῖς τιμαῖς -------]

4 Quae sequuntur supplevit Haussoullier ex titulo 206.

206 Tabula marmoris Parii fracta in duas partes, inventa Delphis prope porticum Atheniensium (n. 3). Ed. B. Haussoullier Bull. de corr. Hell. V (1881) p. 300 sq. (Syll.[1] 150. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 282 n. 365).

------μαρχος Ἐπιμ..ος, Μελήσιππος Φιλο-----|-------ν..ς
Ἀγγελίσκου εἶπαν· ἐπειδὴ Αἰτωλοί, οἰκε[ῖοί τε καὶ φίλοι ἀπὸ
προ|γόνων ὑπάρχοντ]ες τῶ[ι δ]ήμωι, ἀποδεικνύμενοι τὴν πρὸς
τοὺς θε[οὺς εὐσέβειαν ..|... θεω]ροὺς ἀπ[ο]στείλαντες Κλέωνα καὶ
5 Ἡράκωνα καὶ [..... ἐπαγγέλ||λουσιν τὸν ἀγῶν]α τῶν Σωτη-
ρίων, ὃν συντελοῦσιν ὑπόμνημα [τῆς αὐτῶν εὐσεβ|είας κ]αὶ τῆς
νίκης τῆς γενομένης πρὸς τοὺς βαρβάρους τοὺς [ἐπιστρατεύσαν|-
τας ἐ]πὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ κοινὸν τῶν Ἑλλήνων καὶ
ἐ[πὶ τοὺς Ἕλληνας, | ἐπέ]σταλκε δὲ περὶ τούτων τῶι δήμωι καὶ
τὸ κοινὸν τῶν Αἰτωλῶ[ν καὶ ὁ στρατηγὸς Χαρ|ί]ξενος, ὅπως ἂν
ἀποδεξ[ώ]μεθα τὸν ἀγῶνα τὸμ μὲν μουσικὸν ἰσ[οπύθιον, τὸν δὲ
10 γυ]||μνικὸν καὶ ἱππικὸν ἰσονέμεον ταῖς τε ἡλικίαις[1] καὶ ταῖς

Litterae volgares praeter Ξ Π. Titulus sine dubio eodem tempore atque n. 205 (Ol. 126, 2. 275/4 a. Chr.) incisus. Chiorum plebiscitum est. 1 Certas unicuique ex ludorum Panhellenicorum numero aetatum definitiones fuisse praeter hunc et alium titulum Delphicum etiam posteriorum temporum inscriptiones dedicatoriae probant, ubi in victoriarum gymnicarum recensu παῖδας Ἰσθμικούς, παῖδας Πυθικοὺς ascriptum est (n. 677. 678). Quo minus dubitandum est, quin recte apud Photium et Suidam s. v. Παναθήναια traditum sit καὶ ἀγωνίζεται παῖς Ἰσθμικοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀγένειος καὶ ἀνήρ.

τιμαῖς[2], [καθάπερ καὶ αὐτοὶ] | ἐψηφισμένοι εἰσίν· ὅπως οὖν ὁ δῆμος φαίνηται τὰς τῶν θεῶν τιμ[ὰς συναύξων[3], μεμνη]|μένος[4] τῆς τε οἰκειότητος καὶ φιλίας τῆς ὑπαρχούσης αὐτῶι πρὸς [Αἰτωλούς[5], ἀγαθῆι τύ]|χηι, δεδόχθαι τῶι δήμωι, δέχεσ[θ]αι τὴν τε ἐπαγγελίαν καὶ τὸν ἀγ[ῶνα τῶν Σωτηρίων, ὃν] | τιθέασιν Αἰτωλοὶ ὑπέρ τε τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ ἐν Δελφοῖς [καὶ
15 τῆς κοινῆς τῶν Ἑλλήνων] ‖ σωτηρίας στεφανίτην, καθάπερ ἐψήφισται τὸ κοινὸν τῶν Αἰτωλῶν, τὸ[μ μὲν μουσικὸν ἰσο|π]ύθιον, τὸν δὲ γυμνικὸν καὶ ἱππικὸν ἰσονέμεον ταῖς τε ἡλικίαις κ[αὶ ταῖς τιμαῖς· εἶναι[6] | δ]ὲ καὶ τοῖς ἀγωνισαμένοις τῶμ πολιτῶν καὶ νικήσασι τὸν ἀγῶνα τῶν Σ[ωτηρίων πάντα ὅσα καὶ | τ]οῖς Πύθια καὶ Νέμεα νικήσασι ἐν τῶι νόμωι γέγραπται· ἐπαινέσαι δ[ὲ καὶ τὸ κοινὸν τῶν Αἰτ|ω]λῶν, καὶ στεφανῶσαι χρυσῶι στε-
20 φάνωι ἀρετῆς ἕνεκεγ καὶ εὐσεβε[ίας τῆς εἰς τοὺς θεοὺς κ]‖α[ὶ ἀ]νδραγαθίας τῆς εἰς τοὺς βαρβάρους. ἵνα δὲ καὶ εἰδῶσι πάντες [τὰς δεδομένας τιμά|ς, ἀ]νειπεῖν τὸν ἱεροκήρυκα Διονυσίοις ἐν τῶι θεάτρωι, ὅταν οἱ τῶν παί[δων χοροὶ μέλλωσιν ἀγω|νί]ζεσθαι[7], τόδε (τὸ) κήρυγμα· ‘‘Ὁ δῆμο[ς ὁ] Χίων στεφανοῖ τὸ κοινὸν τῶν Αἰτω[λῶν χρυσῶι στεφάνωι | ἀ]ρετῆς ἕνεκ[εγ] καὶ εὐσεβείας τῆς εἰς τοὺς θεούς, ἐψήφισται δὲ κα[ὶ ἀποδέχεσθαι τὸν ἀγῶνα] | ὃν συντε[λοῦσι, τ]ὸμ μὲν μουσικὸν ἰσοπύθιον, τὸν δὲ
25 γυμν[ικὸν καὶ ἱππικὸν ἰσο]‖νέμεον ταῖς τε ἡλικίαις καὶ ταῖς τιμαῖς[2]. τοῦ δὲ κηρύγματος ἐπιμ[ελεῖσθαι τὸν ἀγωνοθέ]|την. ἀναγράψαι δὲ καὶ τὸ ψήφισμα τόδε εἰς στήλην λιθίνην καὶ στῆ[σαι ἐν Δελφοῖς | ἐν τῶι ἱερῶι[8] τοὺς διαπλ]ε[υ]σουμένους[9] θεωρούς. ἑλέσθ[αι δὲ θεω]|ροὺς τρεῖς ἐκ [πάντων][10], ὅταν τ[όδε τὸ] ψήφισμα χειροτονηθῆι· γίνεσ[θαι δὲ εἰς τὸ λοιπὸν] | τὴν ἀπόδειξιν τῶν θεωρῶν καθ' ἑκάστην πενταετηρίδα[11], ὅταν κ[αὶ οἱ εἰς

---

2 Quid hoc sibi velit, plenius et distinctius enuntiatur n. 202, 39 sqq.: [κ]α[ὶ] εἶναι τὸν ἀγῶνα ἰσολύμπιογ, καὶ τοῖς νικῶσιν [τῶν νησιωτῶν] τὰς τιμὰς τὰς αὐτὰς ὑπάρχειν, αἵπερ εἰσὶ[ν ἐν] τοῖς νόμοις παρ' ἑκάστοις τῶν νησιωτῶν [γεγραμμέναι] τοῖς τὰ Ὀλύμπια νικήσασιν. Cf. infra v. 16—18. 3 Supplevi. 4 Supplevi. 5 Supplevi. πρὸς [τὸ κοινόν H. 6 Sic supplere malui quam διδόναι cum H. 7 Supplevi. ὅταν οἱ τῶν παί[δων χοροὶ εἰσάγωνται, ...]ζεσθαι τόδε κήρυγμα H. At cum iam ἀνειπεῖν antecedat, κήρυγμα non ab infinitivo illo in -ζεσθαι exeunte pendere apparet. Neque facile eiusmodi vocabulum quo in ea sententia opus sit invenias. 8 Supplevi. 9 Supplevi. 10 Supplevi. 11 Penteterícum fuisse Soteriorum certamen cum hinc collegissem, oblocutus est H. Pomtow Jahrb. f. Philol. CXLIX (1894) p. 505, et theoros unoquoque quadriennio creatos sumpsit, qui iidem

30 τὰ Πύθια καθιστ]‖ῶνται[12]· δίδοσθαι δὲ τοῖς ἀποδεικνυμένοις εἰς
μὲν τὴν θυσίαν [------, εἰς δ|ὲ ἐφ]όδι(α δ)τι[13] ἂν [τῶι] δή-
μω[ι] δόξηι. τὸ δὲ ἀνάλωμα τὸ ε[ἰς τὴν ἀναγραφὴν[14] καὶ | τ]ὴν
στήλην δοῦναι τοὺς τὰς τάξεις ---------- | .αι ε. ε. λ. ται.
35 δοῦναι δὲ καὶ εἰ[ς -----|----] τὸ δὲ ------‖--το----

----|---- τοὺς ταμίας καθότι[-----|--τὰ εἰς τὴν ἀναγ](ρ)α-
φὴν εἶν(αι)[15] εἰς φυλακήν[16]. ἐφό[δια] ἐτάχθη ἑκ[άστωι[17] δραχ-
μ|αὶ[18] --]ά[χ]ο[ντα]. θ[ε]ωροὶ εἱρέθησαν Μίκκος Ἑρμιδος, Οἰνεὺς
40 Φησίνου[19], ‖ ---- Ἀριστοφῶντος.

---

quater ad annuas ferias Delphos se conferrent. Quod num per se credibile sit, vix opus est quaerere, siquidem quae supra de victorum praemiis et honoribus scripta sunt (cf. not. 2) omnino cogunt Soteria penteterica existimare. An credibile est eosdem honores, quibus in civitatibus Graecis afficiebantur Pythionicae, eis tributos esse qui longe viliorem annui certaminis coronam rettulissent? Catalogi Delphici (cf. n. 691) sane annuorum sunt Soteriorum, sed inter haec decreta (205. 206) et illarum tabularum annos gravem totius instituti mutationem intercedere eo certius est, quia hic Aetoli, illic Amphictiones ludis praesunt. Quod discrimen etsi nominis potius quam rei est, tamen aliquando ab illis ad hos curam feriarum translatam esse apparet. 12 Supplevit H. Pomtow Jahrb. f. Phil. CXLIX (1894) p. 505 not. 9, cum ego in proëcdosi minus apte de Olympiis cogitassem. 13 ... ^ΟΔΙΔΩΤΙΑΝ. Supplevi et emendavi. εἰς μὲν τὴν θυσίαν....ο δίδωτι ἂν [τῶι] δήμω[ι] δόξηι H., quae sensu cassa sunt. εἰς ἐφόδια etiam 78, 11. 108, 41. 152, 44. 241, 10 legitur. 14 Supplevi coll. 78, 3. 4. τὸν στέφανον H. 15 ΕΑΦΗΝΕΙΝ. Supplevi et emendavi. 16 Cf. 153, 106 cum not. 14. Hoc privilegium, qualecumque id fuit, posteriore aetate etiam ad eas res transferri solitum esse, quae re vera nullo modo ad custodiam urbis et agri pertinerent, satis constat. Cf. 250, 13. 251, 13. 17 Supplevi. 18 Supplevi. 19 Nomen Chium. Φησῖνος Σκυθίνου Χῖος a civibus suis statuarum honore et Athenis (C. I. Att. II, 1171) et Delphis (Bull. de corr. Hell. XX p. 633) affectus est; ad titulum Delphicum editor Homollius inscriptionem C. I. G. 2242 Κλαύδιος Φησ[ῖ]νος et nummum Chium litteris ΦΗΣ signatum (Eckhel D. N. II p. 566) attulit.

---

207 Fragmenta duo inter se contingentia tabulae marmoris Pentelici, inventa in arce Athenarum. Minusculis litteris ed. Lolling Δελτίον ἀρχαιολογικόν, 1889 p. 58, maiusculis ex eiusdem apographo Koehler C. I. A. IV. 2 p. 93 n. 371 *b*.

Litterae volgares, nisi quod pro Ω praeter paucos locos ubique Ο exaratum est, dispositae στοιχηδὸν per versus litterarum duodequadragenarum;

[----------, καὶ ἀνανεωσαμένου[1]] τοῦ δήμ[ο|υ τὴ]ν θυσίαν καὶ τ[ὰ ἀγωνίσματα[2] τῶν Πα]ναθηναίω|ν τό τε στάδιον κατ[εσκεύασεν ἐπαξί]ως καὶ ἀνατ|ίθησιν τῆι Ἀθηναῖ τῆι [Νίκηι
5 γραφ]ὰς ἐχούσας ὑπ||ομνήματα τῶν [τῶι βασιλεῖ[3] π]επραγμένων πρὸς το|ὺς βαρβάρους ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας· | ὅπως ἂν οὖν ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος φαίνηται διαφυλ|άττων [τοῖς εὐεργέ-
10 ταις][4] τὰς χάριτας, ἀγαθῆι τύ|χηι, δεδόχθαι τῆι βουλῆι, ἐπαι-νέσαι μὲν Ἡράκλ||ειτον Ἀσκληπιάδου Ἀθμονέα[5] καὶ στεφανῶσαι χρ|υσῶι στεφάνωι εὐσεβείας ἕνεκα τῆς πρὸς τοὺς θ|εοὺς καὶ εὐνοίας καὶ φιλοτιμίας ἧς ἔχων διατε|[λεῖ περί] τε [τὸν βασιλέα Ἀντίγονον[6] καὶ] τὴμ βουλ|[ὴν καὶ τὸν] δῆμον τὸν Ἀθηναίων. καὶ
15 ἀναγορεῦσα||[ι τοῦτον τὸν στέ]φανον ἐν τῶι γυμνικῶι ἀγῶνι τὸ|[ν ἀγωνοθέτην κατὰ τὸ]ν νόμον· ἐπιμεληθῆναι δὲ | [τῆς ποιήσεως τοῦ στεφάνου τὸν ἐπὶ] τῆς διοικήσε|[ως[7]· ὅπως δ' αὐτῶι καὶ ὑπόμνημα ὑπάρχ]ηι τῆς φιλο|[τιμίας, τὸν γραμματέα τὸν κατὰ

---

sed v. 6 fin. duarum, v. 8 ante ἀγαθῆι τύχηι unius litterae spatium vacuum relictum est. 1 Supplevi. Aliquantisper intermissas fuisse Panathenaeorum ferias saeculo tertio a. Chr. n. eo minus mirum est, quia de Dionysiis magnis idem testatum habemus n. 192, 31 (cf. ibi not. 6). 2 Supplevi. Agonothetam Panathenaeorum fuisse ideoque hic collaudari Heraclitum viderunt L. et K. 3 Cum barbaros (v. 6) Gallos qui anno 279/8 a. Chr. in Graeciam irruptionem fecissent intellegeret L., socios Atheniensium in eis reprimendis fidelissimos Aetolos et hic et v. 8. 13 commemoratos fuisse statuit. At his omnibus locis scriptura consulto deleta est. Quod in Aetolorum nomine unquam factum esse cum neque traditum sit neque credibile, iure K. haec potius ad Antigonum Gonatam rettulit. Eius ad Lysimachiam victoriam (Iustin. XXV, 2, 6. Diog. Laert. II, 141), non res ad Thermopylas ab Aetolis gestas illis picturis ab Heraclito ipsius regis amico et ministro expressas esse (cf. not. 5). 4 Supplevit K. Cf not. 3. 5 Antigoni Gonatae familiarem fuisse discimus ex decreto honorario n. 220, ubi ille antea quidem apud regem commoratus multifariam adiuvisse dicitur Salaminios, deinde vero Piraeeo ab illo praefectus haud minora in eos contulisse beneficia. Id manifesto post bellum Chremonideum factum est, hic vero titulus antiquior videtur neque multis annis post Antigoni de Gallis victoriam (not. 3) exaratus. Qui C. I. A. II, 859 *a b*, 33 est ἄρχων Ἡράκλειτος Ἀθμονεύς, eum ipsum Asclepiadis f. intellegit L.; sed ille catalogus recentior esse videtur quam ut id statuere liceat. 6 Supplevit K. Cf. not. 3. 7 Supplevit Schmitthenner apud K. Lollingius genetivo τῆς in huius magistratus designatione offensus maluit inferre τὸν ἀντιγραφέα] τῆς διοικήσε[ως], qui ex scriptoribus (Philochorus ap. Harpocr. s. ἀντιγραφεύς. Pollux VIII, 99) notus in nullo dum titulo comparuit. At negotium pecunias erogandi vix in ἀντιγραφέως magistratum cadere existimaverim.

20 πρυτα]νείαν ἀνα||[γράψαι τὸ[8] ψήφισμα τοῦτο ἐν στήλη· εἰς δὲ τ]ὴν στ|[ήλην δοῦναι τὸν ἐπὶ τῆι διοικήσει τὸ γιγνόμε]ν|[ον ἀνάλωμα].

8 Inde ab hac voce finem tituli restituere conatus sum. Aliter L.: ἀνα|[γράψαι μὲν τὰ ἐψηφισμένα εἰς στήλην λιθίν]ην, στ[ῆσαι δὲ αὐτοῦ καὶ εἰκόνα χαλκῆν οὗ] ἂν | [δοκῆι ἐν καλλίστωι εἶναι]. K. supplendi conatu abstinuit. Is versus postremi reliquias ΙΝ enotavit. L. αν.

208 Basis lapidis arenacei flavi inventa Olympiae septentrionem versus a templo Iovis. Ex G. Hirschfeldi apographo edidi Arch. Zeitung XXXV (1877) p. 38 n. 37. Accurate a Purgoldio delineatus titulus est Olympia V p. 427 n. 303.

[Δρω]πίωνα Λέοντος[1], | [βα]σιλέα Παιόνων | [κ]αὶ κτίστην[2], τὸ
5 κοινὸν[3] | [τ]ῶν Παιόνων ἀνέθηκε || ἀ[ρ]ετῆς ἕνεκεν | καὶ εὐνοίας τῆς εἰς αὐτούς.

Litterae volgares praeter Π; Σ modo volgarem formam saeculi a. Chr. quarti habet, modo extremis lineis leniter curvatis exaratum est. 1 Cf. Pausan. X, 13, 1: βίσωνος δὲ ταύρου τῶν Παιονικῶν χαλκοῦ πεποιημένην κεφαλὴν Δρωπίων Λέοντος (em. Sylburg, Δέοντος codd.) ἔπεμψεν ἐς Δελφοὺς βασιλεὺς Παιόνων. De aetate praeter huius tituli litteraturam, quae ineunti tertio a. Chr. n. saeculo egregie convenit, accuratiora discimus ex nummis. Nam cum in eis qui ΠΑΙΟΝΩΝΔΡ inscriptum habent (P. Six, Annuaire de numismatique 1883 p. 5) compendium scripturae ipsum Dropionis nomen indicare certum sit, idem in tetradrachmis Lysimachi regis (B. Head, Historia nummorum p. 206) comparere memorabile est. 2 Paeones cum a Philippo Amyntae filio Macedonum imperio subiecti essent, inter Alexandri successorum certamina libertatem recuperaverunt. Anno 306 a. Chr. adeo Audoleon eorum princeps illorum ducum exemplum secutus regium nomen assumpsit (cf. n. 195[5]). Post eius mortem Lysimachus eos in suam dicionem redegit, ita tamen ut sub illius imperio suum regulum haberent. Qui, cum non Lysimachus modo caesus esset sed etiam omnes Macedoniae Thraciaeque regiones funestis Gallorum incursionibus vehementissime concussae, ex hoc naufragio emergens Paeonum regnum quod plane sui iuris esset constituit; non nequiquam igitur natio suum conditorem praedicat regem. 3 Non in liberas modo gentes cadere hoc vocabulum, sed etiam in eas quae regio imperio utantur, praeter hunc titulum comprobat n. 262, 1.

209 Tabula marmoris albi cum aëtomate, inventa Deli meridiem versus a templo Apollinis. Ed. Th. Homolle Bull. de corr. Hell. IV (1880) p. 327 n. VI (Syll.[1] 155. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 295 n. 387).

Ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι· Μνήσαλκος Τελεσιδήμου | εἶπεν· ἐπειδὴ βασιλεὺς Σιδωνίων Φιλοκλῆς[1] ἔν τε τοῖς [ἔ]μ[προ-σ]θ|εν χρόνοις πᾶσαν εὔνοιαν καὶ φιλοτιμίαν ἐνδεδε[ιγ]μ[έ]|νος
5 διετέλει περὶ τὸ ἱερὸν καὶ Δηλίους, καὶ νῦν πρεσβε[ίας ἀ]‖ποσταλείσης πρὸς αὐτὸν περὶ τῶν χρημάτων ὧν [ὤφει]|λον οἱ νησιῶται Δηλίοις πᾶσαν ἐπιμέλειαν ἐποήσατο ὅ|πως Δήλιοι κομίσωνται τὰ δάνεια [καθάπερ ὁ βασιλεὺς | Π]τολεμαῖος συνέταξεν, καὶ μὴ γ[ένωντ]α[ι[2] διατριβαὶ καὶ | μελλήσ]εις[3] τῆς ἀποδόσεως
10 Δηλίοις -------- λοι---‖---ι-----υ-----η------τ-- | --- ει----- τῶι να[υ]άρχωι. ἵν' οὖν [εἰ]δῶσιν [π]άντ[ες] | οἱ ἀφικνούμε[νοι εἰς Δῆλον] ὅτι ἐπίσταται ὁ δῆμος ὁ Δη|λίων χάρι[τας ἀποδιδόναι] τοῖς εὐεργετοῦσι τὸ ἱερ[ὸν] | καὶ Δηλίους, [δεδόχθαι
15 τῶι δήμωι,] ἐπαινέσαι [βασ]ιλ[έ]‖α Σιδωνίων Φιλοκλῆ [εὐσεβείας ἕνεκεν τῆς περὶ τὸ ἱερὸν] | καὶ ἀρετῆς τῆς [πρὸς τὸν δῆμον τὸν Δηλίων, καὶ στεφανῶ]|σαι αὐτὸν χρυσῶι στεφάν[ωι ἀπὸ δραχμῶν χιλίων καὶ ἀναγο]|ρεῦσαι τὸν ἱεροκήρυκα ἐν τῶι θεάτρωι τοῖς Ἀπολλωνίοις, | ὅτι στεφανοῖ ὁ δῆμος ὁ Δηλίων βασιλέα
20 Σι[δωνίων] ‖ Φιλοκλῆ χρυσῶι στεφάνωι ἀπὸ δραχμῶν Χ εὐσ[εβεί]|ας ἕνεκεν τῆς [εἰς τὸ ἱ]ερὸν καὶ ἀρετῆς τῆς εἰς τὸν | δῆμον τὸν Δη[λίων], καὶ [θῦσα]ι σωτήρια ὑπὲρ Φιλοκλέους | ἐν Δήλωι Ἀπόλλ[ωνι καὶ Ἀρτέμιδι καὶ Λητοῖ][4], καὶ Διὶ Σωτῆρι | ἐν Ἀθή-
25 ναις[5]· τὸ δ[ὲ γενόμενον] ἀνάλωμα δοῦναι τὸν ταμίαν ‖ ἀπὸ τῶν

Litterae volgares praeter Ξ Σ; o paullo minoris quam reliquae litterae magnitudinis. 1 Athenis inventus est lapis cum titulo Βασιλεὺς Σιδωνίων Φιλοκλῆς Ἀπολλοδώρου (C. I. Att. II, 1371). Donationes eius inter alias hominum illustrium, quos saeculo quarto exeunte et tertii initio vixisse constat, recenseri in laterculis ineditis rerum sacrarum Apollinis Delii monuit H. De aetate tituli, quem H. primo Ptolemaei Philadelphi aetati vindicaverat, deinde Archives de l'int. sacr. à Delos p. 40 sqq. (assentiente V. de Schoeffer de Deli ins. reb. p. 95) intra annorum 315—308 a. Chr. spatium incisum statuit, nunc omnis lis composita est eruto decreto insulanorum n. 202 per ipsa Philadelphi initia facto. Namque illo hoc paullo recentius esse argumentum docet. Anno vero 308 a. Chr. magnae quidem iam erant Philoclis partes, sed regno Sidoniorum nondum potitus erat (n. 176[3]). 2 Supplevi. 3 Supplevi. 4 Supplevi. 5 De sacrificio Deliorum impensis Athenis faciendo dici monuit H.

προσόδων --------τενι.. | φ---------- πε.ιν | ----------ν
θυσία... | καὶ ---------σθαι δι.. | περιόντος τόκω[ν -------]
30 ε-- || ---ο---ν---------- | αι------αιου ο-----

---

210 Tabula inventa Erythris. Ex ectypo et apographo transmissis ab A. Fontrier ed. P. Foucart Bull. de corr. Hell. III (1879) p. 388 sqq. (Syll.[1] 159. Ch. Michel Rec. d'inscr. Gr. p. 374 n. 503). Cf. Hermae XV p. 609. XVI p. 194. H. Gaebler Erythrae p. 23 sqq.

Ἐφ' ἱεροποιοῦ Ἀπατουρίου[1], μηνὸς Ἀρτεμισιῶνος, | ἔδοξεν τῶι δήμωι· Πολύκριτος Ἰατροκλείους εἶπεν· ἐπ|ειδὴ οἱ στρατηγοὶ οἱ στρατηγήσαντες τὴν πρώτην | τετράμηνον ἐφ' ἱεροποιοῦ Ἡγησα-
5 γόρου, Σῖμος Ἀπολλω||νίου, Φύρσων Ἰατροκλείους, Ἀθήναιος Διονυσίου, Ἀνα[ξι]||κράτης Θρασυβούλου, Ἑκατᾶς Γνώτου, Πύθεος Πυθέο[υ, | Ἀ]πελλικῶν Πειθαγόρου, Μοιρῶναξ Ἐνδήμου, Λήν[αιος | Ἡρογ]ένου, ἄνδρες ἀγαθοὶ καὶ φιλότιμοι γεγόνα[σι περὶ |
10 τὸν δῆμον, καὶ καλῶς μὲν καὶ συμφερόντως τ[ῆς τε φυλα]||κῆς[2] καὶ τῶν ἐξοπλασιῶν[3] ἐπεμελήθησαν, πο[λλῶν δὲ φό]||βων καὶ κινδύνων περιστάντων καὶ δαπ[άνης πρὸς] | εἰρήνην οὐκ ὀλίγης ἐν ἅπασιν διετ[ήρησαν τὴν πό]||λιν καὶ τὴν χώραν ἀκέραιον, ἐπιμεληθέν[τες[4] μὲν τῶν χρη]||μάτων συναγωγῆς τε καὶ ἀποστ[ολῆς
15 τοῖς περὶ Λεον]||νόριον[5] βαρβάροις ἃ συνετάξατο ἡ π[όλις, φροντίσαντες] | δὲ τῶν τοῖς παρ' Ἑρμοκράτει[6] τατ[τομένοις δια]||γραφέντων χρημάτων ὑπ' Ἀθη[ναίου[7], καὶ τῶν τοῖς Πτολε]||μαϊκοῖς[8]

Litterae volgares. 1 Quo tempore hic in munere fuerit, definitur Leonnorii nomine quod v. 14. 15 restitui. Nam is anno 278 a. Chr. cum Gallis in Asiam traiecit; uno igitur ex annis proxime insequentibus hic titulus incisus est. 2 Supplevi. [τὰ τῆς φυλα]κῆς Foucart. 3 Haec vocabuli forma etiam in titulo Ceo 522, 39 invenitur et nescio an etiam Diodoro Siciliensi reddenda sit ex librorum manuscriptorum memoria pro ἐξοπλισία quod editiones habent. 4 V. 13—20 supplevi. 5 Cf. not. 1. Nomen Λεοννόριος, ut hic, scribitur apud Strabonem XII, 5, 1 p. 566 Cas., Λεωννώριος ap. Memnona Heracleotam (Phot. bibl. p. 227b, 30 Bk.). 6 Hermocrates mercennariis Ptolemaei praeerat, qui Erythris post captam urbem (not. 7) in praesidio erant. G. 7 Athenaeum classis Ptolemaei praefectum, quae Erythris potita erat, intellegit G. At id incertum est, etsi recte negasse videtur, eum civem Erythraeum esse. 8 Ptolemaei Philadelphi milites, cuius in potestate tum fuisse civitatem demonstravit G.; etenim si sui iuris fuisset, certe in tam prolixo decreto etiam futurum fuisse ut propter libertatem et autonomiam patriae conservatam praetores collaudarentur.

προσοφειλομένων[9] ε[ἰς σιτηρέσιον[10], τοῖς δὲ μισθο]|φόροις τῶν
20 ὀψωνίων ἐκ πλεί[ονος λειπόντων, ἔδοσαν εἰσε]‖νείκαντες ἐκ τῶν
ἰδίων· [ἐπεμελήθησαν δὲ καὶ τῆς] | ἄλλης διοικήσεως τε ----
---------- | των ἐπιπεσόντων π[----------, δεδόχ-
θαι τῶι] | δήμωι, ἐπαινέσαι μὲ[ν τοὺς στρατηγοὺς τοὺς στρατη]|-
25 γήσαντας ἐφ' ἱεροπ[οιοῦ Ἡγησαγόρου τὴν πρώτην τε]‖τράμηνον
καὶ σ[τεφανῶσαι χρυσῶι στεφάνωι[11], Σῖμον] | Ἀπολλωνίου, Φύρ-
[σωνα Ἰατροκλείους, Ἀθήναιον Διονυσίου,] | Ἀναξικράτην [Θρα-
συβούλου, Ἑκατᾶν Γνώτου, Πύθεον Πυθέ]|ου, Ἀπελλικῶν[τα
Πειθαγόρου, Μοιρώνακτα Ἐνδήμου, Λήναι]|ον Ἡρογένου· [δοῦ-
30 ναι δὲ αὐτοῖς προεδρίαν ἐν πᾶσι τοῖς ἀγῶ]‖σιν· ἀναγ[γεῖλαι δὲ
τὴν δεδομένην αὐτοῖς τιμὴν τοὺς] | ἀγωνοθέτας [----------
ἐν τῶι] | θεάτρωι, ὅτα[ν ----------. ἀναγράψαι δὲ] |
τόδε τὸ ψή[φισμα τὸν γραμματέα ἐν στήληι λιθίνηι καὶ στῆ]|σαι
35 ἐν τῆ[ι ἀγορᾶι----------]‖μαι χε----------|τω ὁ δῆ[μος
---------]

Ptolemaeum vero tum felicissime contra Antiochum I bellum gessisse; quod bellum cum priores paullo recentiori tempori vindicassent, F. Kopp Musei Rhenani XXXIX p. 209 sqq. in annum 276/5 a. Chr. incidere demonstravit. 9 Praeter ea de quibus proximis verbis dictum est. G. 10 Sic nunc scripsi, quia σῖτον spatio non sufficere recte monuit G., cuius ipsius inventum ε[ἰς τὰ Γαλατικά] sane improbabile existimo. 11 Novem coronarum cum praetorum nominibus supra hoc plebiscitum relliquiae exstant.

211 Tabula marmorea inventa Erythris. Editus titulus in Μουσ. καὶ βιβλ. τῆς ἐν Σμύρνῃ εὐαγγ. σχολῆς, 1876—1878 p. 58 n. 139 (Syll.[1] 160. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 376 n. 505).

[Ἔδ]οξ[ε]ν [τῆι] βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, | [πρυτάν]ε[ω]ν, στρατηγῶν,
ἐξεταστῶ|ν γ[νώ]μη· ἐπειδὴ Φανῆς Μνησιθέου | [ἀ]νὴ[ρ] ἀγαθὸς
5 ὢν καὶ εὔνους διατε‖[λ]εῖ εἰς τὸν δῆμον τὸν Ἐρυθραίων | [π]ᾶ-
σαν προθυμίαν ἐνδεικνύμενο|[ς], χρήματά τε ἐσήν[ε]γκεν ἄτοκα κα|[ὶ] εἰς τὴν ἔκπεμψι[ν τ]ῶν στρατιωτ|[ῶν][1] καὶ τῆς ἀκροπόλεως

Titulus exaratus στοιχηδόν. Dolendum est quod formas litterarum ignoramus, quia ex eis fortasse de tituli aetate coniecturam fieri licuisset. 1 Antiochum Sotera, cum praesidium Erythris habuisset, id belli gerendi causa inde deduxisse constat (cf. F. Lamprecht de rebus Erythraeorum publicis. Berolini 1871. p. 44). Sed minime certum est, ad illud potissimum

10 τὴν κατα[σ‖κα]φήν, δεδόχθαι τῆι [βο]υλῆι[2], στε[φ|α]νῶσαι Φανῆν Μνησιθέου χρυσῶι | [σ]τεφάνωι στατήρων Φιλιππείων | [π]εντή-
15 κοντα, καὶ ἀναγγεῖλαι τοῖ[ς] Διονυσίοις· ὅπως δὲ ἀναγγελθῆ‖σεται, ἐπιμεληθῆναι Ζηνόδοτον | τὸν ἀγωνοθέτην. δεδόσθαι δὲ αὐτ|ῶι καὶ ἐμ πρυτανείωι σίτησιν· ἀν|αγράψαι δὲ τὸ ψήφισμα
20 τόδε εἰς σ|τήλας δύο, καὶ θεῖναι μίαμ μὲν εἰ‖ς τὸ Ἀθήναιον[3], μίαν δὲ εἰς τὸ Ἡράκ|λεον[4], ἵνα ἅπαντες εἰδῶσιν ὅτι ἐπ|ίσταται ὁ δῆμος χάριτας ἀποδι[δ]|όναι κατ' ἀξίαν τῶν εἰς αὐτὸν εὐ[ε]|ργετημάτων.

---

tempus hoc plebiscitum spectare; litterarum dispositio (cf. n. 139) antiquiorem aetatem indicare videatur cuipiam. 2 Hoc unum exemplum populi in illa formula apud Erythraeos omissi esse notavit Gaebler Erythrae p. 116 ideoque mera neglegentia lapicidae verba καὶ τῷ δήμῳ excidisse sumpsit. 3 Cf. 107[4]. 4 De Herculis apud Erythraeos cultu cf. Lamprecht p. 56.

---

212 Fragmenta duo inter se contingentia lapidis calcarii flavi inventa Olympiae. Dextrum fragmentum ex R. Weilii apographo edidi Arch. Zeitung XXXVI (1878) p. 175 n. 196, totus titulus ex Purgoldii delineatione expressus est Olympia V p. 433 n. 308.

[Βασιλεὺς Π]τολεμαῖος βασιλέω[ς Πτολεμαίου[1] | Ἀρέα Ἀκρο]τάτου Λακεδαιμονί[ων βασιλέα[2], | εὐνοίας ἕ]νεκεν τῆς εἰς αὐτὸν [καὶ εἰς τοὺς | σύμπαντας Ἕλ]ληνας, Διὶ [Ὀλ]υμ[πί]ω[ι].

Litterae volgares praeter Σ; Ο et Ω reliquis paullo minores. Fines hastarum paullulum dilatatae neque tamen veris apicibus ornati. 1 Ptolemaeum II Philadelphum (285—247 a. Chr.) designari certum est; nam primus patre rege non est usus, tertius cum rerum potiretur Areus pridem vita functus erat. 2 Regnavit annis 309—265 a. Chr. Cf. 214[8]. Tria eius monumenta Olympica commemorat Pausanias VI, 12, 5. 15, 9, ex quibus unum ab Eleis dedicatum hic in censum non venit. Ex reliquis duobus alterum prope Hieronis statuas ad orientalem tituli frontem erat, alterum ad meridionale eiusdem latus haud procul ab Antigoni et Demetrii statuis (n. 171. 172). Illum locum huic monumento cum per se accommodatiorem iudicat Purgold, tum quia illic inventae sunt relliquiae columnarum, quibus Philadelphi et Arsinoës statuae impositae erant (Olympia V p. 431 n. 306. 307). Nam eiusdem generis columnae hanc quoque basin fuisse constat.

---

213 Pila marmoris Hymettii inventa ad S. Demetrium Κατηφόρη. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 4108. Kumanudis Φιλίστωρ I p. 136.

Koehler C. I. Att. II 331 (Syll.[1] 162. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 282 n. 167. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 137 n. 129). Cf. R. Klueber, Verh. der philolog. Ges. in Würzburg 1862. p. 97 sqq.

-----ειαν . . . ασε [------- | --ἐ]πολιόρκησεν[1] τῆς ει[------ |
-----ε]ν ὅσα ἦν[2] ἐν τεῖ τῶν ἐναντίων συμμαχία[ι· Θυμο|-
χά]ρη[ς] δὲ ὁ ὑὸς ὁ τούτου, πατὴρ δὲ Φαίδρου, χει[ροτονη]||-
5 θεὶς στρατηγὸς ὑπὸ τοῦ δήμου ἐπὶ τὸ ναυτικ[ὸν ἔπλε]|υσεν ἐπὶ
τῶν νεῶν ἃς ὁ δῆμος [τῶι τῶν Μακεδόνων στόλωι[3]] | συνέπεμ-
πεν εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ συνδιεπολέμησ[εν τ]|ὸν πόλεμον τὸν ἐν
Κύπρωι[4] καὶ ἔλαβεν Ἄγνωνα[5] τὸν Τ[ήιο]|ν καὶ τὰς ναῦς τὰς

Litterae volgares praeter Ξ. Plebiscitum quo honores decernuntur Phaedro Thymocharis f. Sphettio. Cum post Niciam Otrynensem (not. 20, cf. n. 198[1]) unius certe archontis, Eubuli (v. 58) annus ante hoc decretum elapsus sit, utique hoc anno 280 a. Chr. non antiquius est habendum, sed probabile est inter illos duos archontas etiam aliquot annorum intervallum intercedere. Ex altera parte cum ea, quae hic de Demetrio et Antigono scripta fuerunt, satis honorifica fuisse consentaneum sit, belli Chremonidei initio titulus aliquanto antiquior esse debet, ut ultra Ol. 128, 1 (268/7 a. Chr.) descendere nullo modo liceat. 1 Dicitur de avo Phaedri, qui videtur Phaedrus Calliae f. Sphettius (125[6]) esse. Eum bello Lamiensi in Euboea rem bene gessisse narrat Strabo X, 1, 6 p. 446 Cas. Quo tituli initium spectare probabiliter sumpsit Kl., etsi nimis audacter v. 2 fin. insulae nomen restituit. 2 [-----μ]ενος ἃ ἦν Koehler. 3 Viginti fere litterae consulto deletae. Droysenus Gesch. des Hellenismus II, 1 p. 135 not. 2 Ἀντιγόνῳ scriptum fuisse iudicat, quia aliis eiusdem tituli locis Antigoni et Demetrii nomina erasa sint. Klueber p. 108 τεῖ τῶν Μακεδόνων δυνάμει aut ταῖς Κασσάνδρου ναυσὶν exsculpta putat. Ac si reputaveris, id quod Koe. monuit, anno 200 a. Chr. cum Philippus Atticam vastaret, haec deleta esse, Cassandri quidem mentio cur tolleretur non fuisse concedes, sed Macedonum nomen non minus quam Antigoni tum Atheniensibus odio fuisse Livius XXXI, 44, 7 (*sacerdotes publicos — detestari atque exsecrari Philippum, liberos eius regnumque, terrestres navalesque copias, Macedonum genus omne nomenque*) testatur, etsi idem § 4 ubi de exsculpendis nominibus dicit, sane Philippum eiusque maiores solos commemorat. Quodsi necesse non est Antigoni nomen reponere, Klueberi rationem praeferemus quia sic non opus est bellum Cyprium ceteroquin plane ignotum fingere; neque intellegeretur, quomodo factum esset, ut Athenienses a. 321 a. Chr. Antigonum potissimum navibus adiuvarent. 4 Ol. 114, 4 (321/0 a. Chr.) Antigonum contra Perdiccae classem, cui Hagno praefuisset, feliciter pugnasse Cyprumque cepisse coniecit Droysen. Sed veri similius est (cf. not. 3) ad certamina anni Ol. 116, 1 (316/5 a. Chr.) haec referenda cum Kl. Tum enim Seleucum Ptolemaeumque classe contra

10 μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ Πραξιβούλου ἄρχον[τ]‖ος[6], Γλαυκέτου[7] καθειληφότος[8] Κύθνον καὶ καταγαγόντ|ος ἐντεῦθεν τὰ πλοῖα, τήν τε πόλιν ἔλαβεν καὶ αὐτὸν | Γλαυκέτην καὶ τὰ πλοῖα τὰ μετ' αὐτοῦ[9], καὶ παρεσκεύ|ασεν ἀσφάλειαν τοῖς πλέουσι τὴν θάλατ-
15 ταν· Κασ|σάνδρου δὲ πολιορκοῦντος Ὠρεὸν[10] ἀποσταλεὶς στ‖ρατηγὸς ἐπὶ τῶν νεῶν τῶν τῆς πόλεως τοὺς πολίτας | τοὺς πλέοντας ἐν ταῖς ναυσὶν παρειτήσατο[11] ὥστε [τ]|ῶν συμμάχων μόνους Ἀθηναίους ἀλειτουργήτους | εἶναι τῶν ἔργων τῶν πρὸς τὴν πολιορκίαν· καὶ αὐ|τὸς δὲ Φαῖδρος τὴν αὐτὴν αἵρεσιν ἔχων τοῖς
20 προγό‖⟨γο⟩νοις διατετέλεκεν ἑαυτὸν ἄξιον παρασκευάζω|ν τῆς πρὸς τὸν δῆμον εὐνοίας· καὶ ἐπὶ Νικίου μὲν ἄρ|χοντος[12] στρατηγὸς ὑπὸ τοῦ δήμου χειροτονηθεὶς ἐπὶ | τὴν παρασκευὴν δὶς[13]

Antigonum circa Cyprum bellum gessisse constat. Quos adiutos esse Cassandri et Atheniensium navibus ex hoc titulo collegit Kl. 5 Cf. Plut. Alex. 40 ἐπεὶ δὲ τοὺς περὶ αὐτὸν ἑώρα (Ἀλέξανδρος) παντάπασιν ἐκτετρυφηκότας καὶ φορτικοὺς ταῖς διαίταις καὶ πολυτελείαις ὄντας, ὥστε Ἄγνωνα μὲν τὸν Τήιον ἀργυροῦς ἐν ταῖς κρηπῖσιν ἥλους φορεῖν (cf. c. 22). Nummum (Mionnet VI, 376) exstare inscriptum Ἄγνων Τηΐων monuit Kl. Tum (316 a. Chr.) nauarchus Antigoni fuisse videtur. 6 Ol. 116, 2 (315/4 a. Chr.). 7 Parti quinquaginta navium ab Antigono ad Peloponnesi oram missarum (Diodor. XIX, 62, 9) hunc praefuisse suspicatur Kl. Droysenus quoque Gesch. des Hell. II, 2 p. 18 eum Antigoni nauarchum iudicat. At Glaucetas non naves longas habuit, sed πλοῖα (v. 12), ut appareat eum praedonem fuisse. 8 Cf. K. Meisterhans Grammatik der att. Inschriften ed. 2 p. 80 not. 750. 9 Non quae ceperat, sed quibus ipse cum suis vehebatur. 10 Cf. Diodor. XIX, 75, 7. 8: ἀναζεύξας οὖν (Κάσσανδρος) μετὰ τριάκοντα νεῶν εἰς Ὠρεὸν ἐπολιόρκει τὴν πόλιν. ἐνεργῶς δ' αὐτοῦ ταῖς προσβολαῖς χρωμένου, καὶ τοῦ πολίσματος ἤδη κατὰ κράτος ἁλισκομένου, παρεγένετο βοηθήσων τοῖς Ὠρείταις Τελεσφόρος μὲν ἐκ Πελοποννήσου μετὰ νεῶν εἴκοσι καὶ στρατιωτῶν χιλίων, Μήδιος δ' ἐκ τῆς Ἀσίας ἔχων ναῦς ἑκατόν. οὗτοι δ' ὁρῶντες ἐφορμούσας τῷ λιμένι τὰς τοῦ Κασσάνδρου ναῦς πῦρ ἐνῆκαν, καὶ τέτταρας μὲν κατέκαυσαν, παρ' ὀλίγον δὲ καὶ πάσας διέφθειραν· τοῖς δ' ἐλαττουμένοις παραγενομένης βοηθείας ἐξ Ἀθηνῶν ἐπέπλευσαν οἱ περὶ Κάσσανδρον καταφρονοῦσι τοῖς πολεμίοις. συμβαλόντες δ' αὐτοῖς μίαν μὲν κατέδυσαν, τρεῖς δ' αὐτάνδρους ἔλαβον. Gesta haec sunt Ol. 116, 4 (313/2 a. Chr.). De nominibus Ὠρεός et Ἱστίαια v. n. 245[1]. 11 I. e. παρῃτήσατο. K. Meisterhans Grammatik der att. Inschriften ed. 2 p. 30 not. 191. 12 Ol. 121, 1 (296/5 a. Chr.). 13 Cum Nicias ἄρχων ὕστερος dicatur in duobus titulis (C. I. Att. II 299, 1. IV, 2 p. 82 n. 299 *c*, 1) atque ex priore quidem ex his appareat, etiam prytaniarum distributionem medio fere anno de integro coeptam esse, ingeniose Wilamowitz Antigonos p. 238 nova omnium magistratuum comitia tum fuisse coniecit, quo factum esset, ut Phaedrus eodem anno civili bis praetor crearetur. Neque enim audiendus Ungerus Philol. suppl. V p. 686, qui in Niciae annum et eum qui proxime insecutus esset Phaedrum praetorem

πάντων ὧμ προσῆκεν ἐπεμελήθ|η καλῶς καὶ φιλοτίμως· καὶ ἐπὶ
25 τὴν χώραν χειροτονη‖θεὶς πλεονάκις καὶ ἐπὶ τοὺς ξένους γενό-
μενος τρὶς | τὴν πᾶσαν ἐποήσατο σπουδὴν ὅπως ἂν οἱ στρατιῶ-
ται | ὡς ἄριστα κατασκευασμένοι παρέχωνται τὰς χρε|ίας τῶι
δήμωι· πρεσβεύσας δὲ πρὸς τὸν βασιλέα τὸν | πρεσβύτερον Πτο-
30 λεμαῖον[14] ἐκόμισεν τῶι δήμωι σῖτον ‖ καὶ χρήματα· χειροτονη-
θεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου ἐπὶ τὰ | ὅπλα στρατηγὸς τὸν ἐνιαυτὸν
τὸν ἐπὶ Κίμωνος ἄρχοντ|ος[15] διετέλεσεν ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ τῆς
κοινῆς σωτηρί|ας, καὶ περιστάντων τεῖ πόλει καιρῶν δυσκόλων[16]
διεφύ|λαξεν τὴν εἰρήνην τῆι χώραι, ἀποφαινόμενος ἀεὶ τὰ κρά-
35 τ‖ιστα, καὶ τὸν σῖτον ἐκ τῆς χώρας καὶ τοὺς ἄλλους καρποὺς |
αἴτιος ἐγένετο εἰσκομισθῆναι, συμβουλεύσας τῶι δήμω|ι συντε-
λέσαι [-------|----], καὶ τὴν πόλιν ἐλευθέραν καὶ δημοκρα-
τουμένην αὐ|τόνομον παρέδωκεν καὶ τοὺς νόμους κυρίους τοῖς
40 μεθ' ‖ ἑαυτὸν [---------|------] διετέλεσε καὶ λέγων καὶ
πράττων ἀγαθ|ὸν ὅτι ἠδύνατο ὑπὲρ τοῦ δήμου [------|-----
----|----] χειροτονηθεὶς ἐπὶ τὰ ὅπλα πρῶτος[17] ὑπὸ τοῦ

---

creatum opinantur. Namque id tituli verba nullo modo significare possunt. De causa rei plane singularis dissentiunt homines docti. Utique ad Athenas a Demetrio captas hoc referri non posse cum Droyseno (Gesch. des Hellenismus II, 2 p. 388 sqq.) et Ungero (Philol. XXXVIII p. 455 sqq.) demonstrarunt Wilamowitz Antigonus p. 238 sqq. et G. de Sanctis Studi di storia antica II p. 45 sqq., cum quia eundem qui praetor urbem a Demetrio defendisset capta iterum creatum esse incredibile est, tum quia certis rationibus evincitur, non Niciae, sed proximo Nicostrati anno medio urbem in Demetrii potestatem venisse. De Sanctis haud improbabiliter medio Niciae archontis anno Lacharem, quo facilius adversariorum moliminibus occurreret, omne civitatis regimen ad se traxisse perque eam occasionem magistratus senatumque mutatum esse coniecit. 14 Ptolemaeus Lagi f., qui regnavit 306—285 a. Chr. Cum omnia hic accurate secundum temporum ordinem narrentur, hanc legationem Niciae (296/5 a. Chr.) et Cimonis (291/0 a. Chr. cf. not. 15) annis mediam interiectam esse apparet. Itaque sponte se offerunt tempora per quae Athenae a Demetrio Poliorceta obsidebantur (295—294 a. Chr. Cf. Niese Gesch. der griech. u. makedon. Staaten I p. 359 sqq.). 15 Ol. 122, 2 (291/90 a. Chr.). Cf. n. 192[22]. Sane G. de Sanctis Studi di storia antica II p. 60 hunc Cimonem ab illo distinguit et ad belli Chremonidei (n. 214[1]) tempora refert, quia bellum hic v. 30—36 commemoratum non posset non contra Macedones gestum esse. Verum hoc posuit, non probavit (cf. not. 16), neque crediderim in rebus a Phaedro gestis, quae in decreto tam prolixo mentione dignae viderentur, post Ptolemaei I tempora (v. 30) fere viginti annorum hiatum intercessisse. 16 Ad bellum inter Demetrium et Aetolos gestum (Niese I p. 372) haec referenda videntur. 17 Quo haec

45 δήμου ‖ στρατηγὸς τὸν ἐνιαυτὸν τὸν ἐπὶ Ξενοφῶντος ἄρχοντος[18] | διετέλεσε πάντα πράττων ἀκολούθως τοῖς τε νόμοις καὶ τοῖς τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου ψηφίσμασιν [---|---------|----
50 -----‖----------|----------|----------] | καὶ ἀγωνοθ(έ)-της[19] χειροτονηθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου ἐπὶ Νικίο|υ ἄρχοντος[20] ἐπε-
55 μελήθη τῶν τε θυσιῶν ὅπως συντελε[σ‖θῶσ]ι πᾶσαι κατὰ τὰ πάτρια καὶ οἱ ἀγῶνες ὡς κάλλιστοι | [ἔσο]νται καὶ ἄξιοι τῆς τοῦ δήμου φιλοτιμίας, καὶ ὅστ[ε|ρον] τοῦ ὁοῦ Θυμοχάρου ἀγωνοθέτου χειροτονηθέντος | [εἰς τὸ]ν ἐνιαυτὸν τὸν ἐπ' Εὐβούλου ἄρχοντος[21]
60 συνεπεμε|λήθη καὶ τούτωι πάντων, φανεράν ἀποδεικνύμενος ‖ ἐμ πᾶσιν ἣν ἔχει πρὸς τὸν δῆμον εὔνοιαν· καὶ τὰς ἄλ|λας δὲ πάσας λειτουργίας λελειτούργηκεν φιλοτίμ|ως, καὶ ὅσαι ἐπιδόσεις γεγόνασιν ἐν τῶι δήμωι πα|σῶν μετέσχηκεν, καὶ ἐπὶ πᾶσιν τούτοις
65 ἐστεφά|νωται ὑπό τε τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου· ὅπως ἂ‖ν οὖν φαίνηται καὶ ὁ δῆμος τιμῶν τοὺς ἀγαθοὺς | ἄνδρας καὶ ἀξίους μνήμης, ἀγαθεῖ τύχει, δεδό|χθαι τεῖ βουλεῖ, τοὺς προέδρους, οἵτινες ἂν λά|χωσιν προέδρεύειν ἐν τῶι δήμωι, ὅταν αἱ ἡμέραι |
70 αἱ ἐκ τοῦ νόμου ἐξήκωσιν, χρηματίσαι περὶ τού‖των, γνώμην δὲ ξυμβάλλεσθαι τῆς βουλῆς εἰς τὸν | δῆμον, ὅτι δοκεῖ τεῖ βουλεῖ, ἐπαινέσαι Φαῖδρο|ν Θυμοχάρου Σφήττιον, καὶ στεφανῶσαι αὐτὸν | χρυσῶι στεφάνωι κατὰ τὸν νόμον ἀρετῆς ἕνεκ|[α] καὶ εὐνοίας
75 ἣν ἔχων διατελεῖ περὶ τὸν δῆμον τ‖ὸν Ἀθηναίων· καὶ ἀναγορεῦσαι τὸν στέφανον Δι|ονυσίων τῶν μεγάλων τραγωιδῶν τῶι ἀγῶνι τῶι | καινῶι, καὶ Παναθηναίων τῶν μεγάλων τῶι γυ|μνικῶι ἀγῶνι· τῆς δὲ ποήσεως τοῦ στεφάνου | καὶ τῆς ἀναγορεύ-
80 σεως ἐπιμεληθῆναι τὸν ἐπὶ ‖ τεῖ διοικήσει. στῆσαι δὲ αὐτοῦ τὸν δῆμον καὶ | εἰκόνα χαλκῆν ἐν ἀγορᾶι, καὶ εἶναι αὐτῶι σί-τ|ησιν ἐμ πρυτανείωι καὶ ἐκγόνων τῶι πρεσβυτ|άτωι ἀεί, καὶ προεδρίαν ἐμ πᾶσι τοῖς ἀγῶσιν | οἷς ἡ πόλις τίθησιν. χειροτο-

---

vox spectet, obscurum est, nisi quod Phaedrus primus post nescio quam rerum publicarum mutationem praetor creatus esse dicitur. 18 Neque prius quam proximo post Cimonem (not. 15) anno, i. e. Ol. 122, 3 (290/89 a. Chr.) hic in magistratu fuit, neque posterius quam Ol. 123, 1 (288/7 a. Chr.). Namque qui inter hunc et Niciae Otrynensis annum (not. 20) interiecti sunt, ei Dioclis, Diotimi, Isaei, Euthii, Meneclis nominibus occupati sunt. 19 ΘΟΤΗΣ. De hoc magistratu cf. 197[15]. 20 Nicias Otrynensis (Ol. 124, 4. (281/0 a. Chr.) cf. n. 198. 199. 21 Idem est C. I. Att. II 329, 11. Annum Nicia Otrynensi (not. 20) recentiorem quidem esse, sed non multo, apparet (v. quae supra de tituli aetate dixi). Accuratius definiri nequit.

85 νῆσαι δὲ τὸν δῆ‖μον ἤδη τρεῖς ἄνδρας ἐξ Ἀθηναίων, οἵτινες | ἐπιμελήσονται τῆς τε ποήσεως τῆς εἰκόνος | καὶ τῆς ἀναθέσεως. ἀναγράψαι δὲ τὸ ψήφι|σμα τὸν γραμματέα τὸν κατὰ πρυτανείαν 90 ἐν σ|[τ]ήλει λιθίνει καὶ στῆσαι παρὰ τὴν εἰκόνα· ‖ εἰς δὲ τὴν ἀναγραφὴν τῆς στήλης μερίσαι τ|ὸν ἐπὶ τεῖ διοικήσει τὸ γενόμενον ἀνάλωμα.

Λύανδρος[22] Λυσιάδου Ἀναφλύστιος εἶπεν· ἀγα|[θ]εῖ τύχει, δεδόχθαι τῶι δήμωι, τὰ μὲν ἄλλα | [πά]ντα πράττειν περὶ τῆς 95 δωρεᾶς ἧς εἴτηκεν[23] ‖ [Φ]αῖδρος κατὰ τὸ πρότερον ψήφισμα ὃ Λύανδρο|ς εἶπεν· τοὺς δὲ θεσμοθέτας εἰσαγαγεῖν αὐτ|ῶι τὴν δοκιμασίαν τῆς δωρεᾶς εἰς τὸ δικαστ|ήριον κατὰ τὸν νόμον. ἐπὶ 100 τὴν ἀνάθεσιν τῆ|ς εἰκόνος οἵδε κεχειροτόνηνται· Θυμοχάρ‖ης Σφήττιος[24], Μένων Ἀχαρνεύς[25], Στράτων | Σφήττιος.

In corona: Ἡ βουλὴ | ὁ δῆμος.

22 Αὔανδρος legere maluit Kl., illud nomen Graecum esse negans. At ut Πείσανδρος, Σώσανδρος quidem frequentissima, Πείθανδρος, Σώανδρος (I. G. Sept. III, 806; alibi per contractionem Σῶνδρος) rara sed nequaquam inaudita sunt, sic eadem inter Λύσανδρος et Λύανδρος ratio intercedit. Alia nominis Λόανδρος exempla habes C. I. A. II, 444, 86. 835, 25. 27. 984, 5. 23 I. e. ᾔτηκεν (not. 11). Memorabile est tum iam moris fuisse, ut homines de republica bene meriti ipsi praemia peterent. Nam frustra hoc in tituli verbis inesse negat Klueber p. 126. 24 Phaedri filius. Cf. v. 57. n. 232, 69. 25 Eundem in decreto honorario Zenonis Diog. Laert. VII, 12 commemorari, ubi sane nomen in libris corruptum est, monuit Klueber.

---

214 Fragmenta duo tabulae marmoris Hymettii inventa Athenis in arce. *a* Edd. Rangabé Ἐφ. ἀρχ. 1. Ant. Hell. 453. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 2017. Ex suo Velsenique apographo Koehler C. I. Att. II 332 (Syll.[1] 163. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 286 n. 169. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 139 n. 130). Cf. quae exposuit Koehler Sitzungsberichte der Ak. d. W. zu Berlin 1895, XL p. 975 sqq. *b* Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 3648. Koehler C. I. Att. II, 333. Eiusdem lapidis esse demonstravit A. Wilhelm, Mitth. des arch. Inst. in Athen XVII (1892) p. 193 sqq.

Litterae volgares, nisi quod π modo Π modo Ρ et ω inde a v. 9 plerumque Ω est. Titulus in universum στοιχηδὸν incisus, sed post v. 18 ordo compluribus locis turbatus.

a Θεο[ί]. | Ἐπὶ Πειθιδήμου ἄρχοντος[1] ἐπὶ τῆς Ἐρεχθεῖδος δευτέρας π|[ρ]υτανείας.
5 Μεταγειτνιῶνος ἐνάτει ἱσταμένου, ἐνάτει τῆς πρυτανεί||ας, ἐκκλησία κυρία· τῶν προέδρων ἐπεψήφιζεν Σώστρατος Κ|αλλιστράτου Ἐρχιεὺς καὶ συμπρόεδροι· ἔδοξεν τῶι δή||μωι· Χρεμωνίδης Ἐτεοκλέους Αἰθαλίδης[2] εἶπεν· ἐπειδὴ | πρότερομ μὲν Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ σύμμαχ|οι οἱ ἑκατέρων φιλίαν καὶ συμ-
10 μαχίαν κοινὴν ποιησάμενο||ι πρὸς ἑαυτοὺς πολλοὺς καὶ καλοὺς ἀγῶνας ἠγωνίσαντο με|τ' ἀλλήλων πρὸς τοὺς καταδουλοῦσθαι τὰς πόλεις ἐπιχειρ|οῦντας, ἐξ ὧν ἑαυτοῖς τε δόξαν ἐκτήσαντο καὶ τοῖς ἄλλ[ο]ις | Ἕλλησιν παρεσκεύασαν τὴν ἐλευθερίαν, καὶ νῦν δὲ κ[α]ιρῶν | καθειληφότων[3] ὁμοίων τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν διὰ
15 το[ὺς κ]αταλύε||ιν ἐπιχειροῦντας τούς τε νόμους καὶ τὰς πατρίους ἑκάστ|οις πολιτείας, ὅ τε βασιλεὺς Πτολεμαῖος[4] ἀκολούθως τεῖ τ|ῶν προγόνων καὶ τεῖ τῆς ἀδελφῆς[5] προ[α]ιρέσει φανερός ἐστ|ιν

---

1 Foedus hoc belli Chremonidei (Niebuhr Ueber den chremonideischen Krieg. Kleine Schriften I p. 451 sqq. Droysen Gesch. des Hell. III, 1 p. 225 sqq.) initio factum esse apparet. Cuius belli de tempore nihil scimus, nisi Areum Lacedaemoniorum regem in pugna caesum esse sub finem Ol. 128, 3 (vere 265 a. Chr.); nam de Athenarum captarum tempore dissentiunt adhuc homines docti, etsi accommodatissimae ad persuadendum sunt Gaëtani de Sanctis rationes, quibus ductus eam rem ad annum 260 a. Chr. rettulit (Studi di storia antica II p. 55 sqq.). Pithidemum archonta cum aut Ol. 128, 2 (267/6 a. Chr.) aut 128, 3 (266/5 a. Chr.) in magistratu fuisse coniecissem Hermae II p. 304, Koehlerus monuit, plus temporis elapsum esse videri inter foedus factum et Arei necem, quam ut utrumque ad eundem annum referri liceret. Quare aut Ol. 128, 1 (268/7 a. Chr.), id quod veri simillimum iudicat Wilamowitz Antigonus p. 253, aut insequens annus Pithidemo tribuendus est. Neque accommodata sunt ad persuadendum, quibus G. F. Unger Philol. Suppl. V p. 708 annum 266/5 a. Chr. defendere conatus est. 2 Ab hoc homine nomen accepit ὁ Χρεμωνίδειος πόλεμος (Hegesander apud Athenaeum VI p. 250 f). Cf. not. 6. Urbe capta ad Ptolemaeum se contulit una cum Glaucone fratre, de quo v. 200[2]. Uterque summa apud Ptolemaeum gratia florebat (Teles p. 16, 4 Hense apud Stob. Flor. 40, 8), et Chremonides postea eius auspiciis bellum navale contra Rhodios gessit (Polyaen. V, 18. Cf. 224[2]). 3 Cf. 213, 10. 4 A Ptolemaeo Philadelpho totum bellum conflatum esse apparet; cum hoc iam antequam Peloponnesii ab eo concitati societatem Atheniensium peterent, ab his foedus factum erat (v. 19). 5 Arsinoë φιλάδελφος regis soror et coniunx. Eius nuptias cum fratre germano, quarum de tempore diu multumque quaesitum est, iam titulo hieroglypho Heroopolitano usus certa ratione ad aestatem vel auctumnum anni 274 a. Chr. rettulit Koehler l. l. p. 971. Homines litteratos Graecos aut in rebus publicis

σπουδάζων ὑπὲρ τῆς κοινῆς τ[ῶν] Ἑλλήνων ἐλευθερίας, [κα]ὶ | ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων, συμμαχίαν ποιησάμενος πρὸς αὐτόν, καὶ ‖ τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας ἐψήφισται[6] παρακαλεῖν ἐπὶ τὴν αὐτὴ|ν προαίρεσιν, ὡσαύτως δὲ καὶ Λακεδαιμόνιοι φίλοι καὶ σύμ|μαχοι τοῦ βασιλέως ὄντες Πτολεμαίου καὶ πρὸς τὸν δῆμον τ|ὸν Ἀθηναίων εἰσὶν ἐψηφισμένοι συμμαχίαν μετά τε Ἠλείων | καὶ Ἀχαιῶν καὶ Τεγεατῶν καὶ Μαντινέων καὶ Ὀρχομενίων κα‖[ὶ] Φια[λέων] καὶ Καφυέων καὶ Κρηταέων ὅσοι εἰσὶν ἐν τεῖ συμμ|[αχίαι[7] τ]εῖ Λακεδαιμονίων καὶ Ἀρέως[8] καὶ τῶν ἄλλων συμμάχω|[ν, καὶ] πρέσβεις ἀπὸ τῶν συνέδρων ἀπεστάλκασιν πρὸς τὸν δῆ‖[μον] καὶ οἱ παραγεγονότες παρ᾽ αὐτῶν ἐμφανίζουσιν τήν τε Λ|ακεδαιμονίων καὶ Ἀρέως καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων φιλοτιμί‖αν ἣν ἔχουσιν πρὸς τὸν δῆμον, καὶ τὴν περὶ τῆς συμμαχίας ὁμολ|ογίαν ἥκουσι κομίζοντες· ὅπως ἂν οὖν κοινῆς ὁμονοίας γενομ|ένης τοῖς Ἕλλησι πρός τε τοὺς νῦν ἠδικηκότας καὶ παρεσπον|δηκότας τὰς πόλεις[9] πρόθυμοι μετὰ τοῦ βασιλέως Πτολεμαίου | καὶ μετ᾽ ἀλλήλων ὑπάρχωσιν ἀγωνισταί, καὶ τὸ λοιπὸν μεθ᾽ ὁμον‖οίας σώιζωσιν τὰς πόλεις, ἀγαθῆι τύχει, δεδόχθαι τῶ[ι δ]|ήμωι, τὴν μὲν φιλίαν καὶ τὴν συμμαχίαν εἶναι Ἀθηναίοις κ[αὶ] | Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς βασιλεῦσιν τοῖς Λακεδαιμον[ίων] | καὶ Ἠλείοις καὶ Ἀχαιοῖς καὶ Τεγεάταις καὶ Μαντινεῦσ[ιν κα]|ὶ Ὀρχομενίοις καὶ Φιαλεῦσιν καὶ Καφυεῦσιν καὶ Κρητ[αεῦσι]‖ν, ὅσοι ἐν τεῖ συμμαχίαι εἰσὶν τεῖ Λακεδαιμονίων κα[ὶ Ἀρέως,] | καὶ τοῖς ἄλλοις συμμάχοις κυρίαν εἰς τὸν ἅπαντα [χρόνον, ἣν] | ἥκουσι κομίζοντες οἱ πρέσβεις· καὶ ἀναγράψα[ι αὐτὴν τὸν γρ]|αμματέα τὸν κατὰ πρυτανείαν ἐν στήληι χαλκ[ῆι καὶ στῆσαι ἐ]|ν ἀκροπόλει

---

versatos, qui a Macedonum regibus expulsi Alexandriam venissent auxilium rogatum, ab Arsinoë potissimum marito commendatos esse ideoque reginam hic inter auctores Graeciae liberandae cum rege nominari probabiliter coniecit idem. 6 Hoc quoque decretum a Chremonide rogatum ideoque eius nomine totum bellum significari solitum esse haud inepte statuit Koehler. 7 Enuntiatum relativum ad solos Cretenses pertinet, quorum ut solebant civitates acerrime inter se dissidere, pars modo a Ptolemaei Lacedaemoniorumque partibus stabat. Nam si illa ad omnes socios referremus (ut Droysenus p. 233 locum intellegere videtur), verba καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων sensu cassa essent. 8 Areus Acrotati f. (n. 212[2]) cum Cleomeni avo successisset 309 a. Chr., quadraginta quattuor annos regnavit (Diodor. XX, 29, 1). Occisus est in pugna ad Corinthum contra Antigonum commissa a. 265 a. Chr. 9 Regem Macedonum tyrannosque qui eius opibus et favore nixi singillatim civitatibus Graecis imperarent significari monuit Koe.

45 παρὰ τὸν νεὼ[10] τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Πο[λιάδος. ὀμόσαι δὲ ‖ τὰ] ἀρ-
χεῖα[11] τοῖς πρέσβεσιν τοῖς παραγεγο[νόσιν παρ' αὐτῶν τὸ|ν ὅρκον
τὸ]ν περὶ τῆς συμμαχίας κατὰ τὰ [πάτρια ----|-------] ὑπὸ
τοῦ δήμου πρ[εσβ]ε----|-----το----

b [----------συ]μμάχους Ἀθη[ναι ‖ .....
50 ..... Ἀθηνα]ίους[12] μὲν Λακεδαι[μονίοις ὀμόσαι τούς τε
ἄρχοντας καὶ τοὺ]ς στρατηγοὺς καὶ τ[ὴν βουλὴν καὶ ἱππάρχους
καὶ ἱππέας καὶ] φυλάρχους καὶ ταξι[άρχους, νὴ τὸν Δία, Ἀπόλ-
λωνα, Ἄρτεμι]ν, Ἥλιον, Ἄρη, Ἀθηνᾶν Ἀρε[ίαν, Ποσειδῶ, Δήμητρα,
55 ἐμμένουσι μὲν] ἐν τεῖ συμμαχίαι τεῖ γεγ‖[ενημένει εἶναι αὐτοῖς
πολλὰ καὶ ἀ]γαθά, ἐπιορκοῦσι δὲ τἀνα|[ντία. Λακεδαιμονίων δὲ
Ἀθηνα]ίοις ὀμόσαι κατὰ ταὐτὰ τοὺ|[ς βασιλεῖς καὶ τοὺς ἐφόρους
καὶ] τοὺς γέροντας· κατὰ ταὐτὰ δ|[ὲ ὀμόσαι καὶ κατὰ ⟨τα⟩ τὰς
ἄλλας] πόλεις τοὺς ἄρχοντας[13]. ἐὰν δ|[ὲ δοκεῖ Λακεδαιμονίοις
60 καὶ τ]οῖς συμμάχοις καὶ Ἀθηναίοις ‖ [ἄμεινον εἶναι προσθεῖναί
τι] καὶ ἀφελεῖν περὶ τῆς συμμαχί|[ας, ὃ ἂν δοκεῖ ἀμφοτέροις,
ἔνο]ρκον εἶναι[14]· ἀναγράψαι δὲ τὴν συ|[νθήκην τὰς πόλεις ἐν
στήλαι]ς καὶ στῆσαι ἐν ἱερῶι ὅπου ἂν βού|[λωνται].

---

10 Cf. Meisterhans Gramm. der att. Inschr. ed. 2 p. 101 not. 951. 11 Collegia magistratuum (cf. 177, 65. C. I. G. 3137, 77). Ab antiquiore Atticorum sermone hic vocis usus alienus. 12 Hoc fragmentum, cui Koe. nonnulla modo supplementa ascripserat, docte et sagaciter in integrum restituit Wi. 13 Post hanc vocem duarum litterarum spatium vacuum relictum est. Idem in deperditis partibus Wi. usu venisse sumpsit vs. 53 post ταξιάρχους et v. 56 post τἀναντία. 14 εὔορκον Wi., qui hoc a δοκεῖ pendere volt. Sed mihi haec duo verba ἔνορκον εἶναι apodosin efficere videntur, cum priora omnia ad protasin pertineant: 'Si quid addere aut demere constituerint communi consensu, id non existimabitur contra iusiurandum esse'. Cf. εἶναι ἔνσπονδον 73, 19.

---

215 Delphis in muro substructionum templi Apollinis. Edd. Ross. Inscr. inedd. I p. 26 n. 70. Rangabé Ant. Hell. 706. Lebas Inscr. II 837 (Syll.[1] 187). Accuratissime H. Pomtow Jahrb. f. Philol. CXLIX (1894) p. 507, tab. I fig. 1 (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 200 n. 241).

Litterarum formae volgares praeter O multo minoris quam reliquae moduli et Θ, quae forma tertiae a. Chr. saeculi propria est. Scriptura non disposita στοιχηδόν.

Θεοί. | Ἐπὶ Ἀμύντα ἄρχοντος[1], ἱερομνημονούντων Αἰτωλῶν Ἀριστοβούλου, Λέωνος, Ἀλε|ξάνδρου, Νικιάδα, Γεννάδα, Παιδία, Ἀλαθίωνος[2], Νικοβούλου, Ἀντιλέωνος, Κωνωπίωνος | Χίου[3], Δελφῶν Νικομάχου, Ἀγάθωνος, Βοιωτῶν Θαρσία, Τιμόλα, Φωκέων Στράτωνος, ἔδοξε τοῖς ἱε||ρομνήμοσι καὶ τοῖς ἀγορατροῖς[4]· ἐπειδὴ Καλλικλῆς[5] ἱεροκηρυκεύων τῶι κοινῶι συνεδρίωι τῶν Ἀμ|φικτυόνων διατελεῖ χρείας παρε[χ]όμενος τοῖς τε ἱερομνή-

---

1 Hunc titulum ut reliquos qui ad Calliclis causam spectarent (not. 5) ex omnibus tertii saeculi decretis Amphictionicis proximos aetate esse post Soteriorum catalogos (cf. n. 691 cum adnotatione) diligenti et subtili disquisitione effecit P. Itaque ab anno 260 a. Chr. utique non magno intervallo distat Amyntae magistratus. 2 Hoc in lapide esse constat. ΑΓΑ ΘΙΩΝΟΣ, quae lectio me in proëcdosi decepit, nihil esse nisi tacitam Lebasi. correcturam eandemque plane supervacaneam monuit P. 3 Non nomen proprium hoc esse, sed ethnicum monuerunt P. et A. Nikitsy Mitth. des archi Inst. in Athen XIX (1894) p. 194 sqq. Haud raro in tertii saeculi decretis Amphictionicis proximum post hieromnemones Aetolorum locum tenet homo Chius; atque etsi et hic et alibi ethnicum non genetivo pluralis praemittitur hieromnemonis nomini, sed singulari numero subiungitur, ut videatur non separandum nomen ab eis quae proxime antecedant, sed id civitati transmarinae foederis Aetolici participi datum esse, ut unum locum inter eos, qui gentis Aetolicae nomine in concilium Amphictionum mitterentur, Chius civis teneret, tamen in nonnullis titulis et Χίων legitur et nomen separatum ab Aetolis locum tenet, ut probabile sit, hos hieromnemonas nulla necessitudine cum illa gente contineri. V. Pomtow Hermae XXXIII p. 332. 4 Eosdem hos esse, qui antea πυλάγοροι vocati essent, nemo non perspexit Aeschinis aetate sane hieromnemonas solos suffragia habuisse, pylagoras coram illis suarum civitatium lites orasse aut desideria et rogationes earum ad concilium tulisse videmus. Tertio autem saeculo id mutatum esse ex hoc reliquisque Calliclis titulis collegerunt homines docti. Iniuria si quid video; namque in laudibus ministro concilii Amphictionum decernendis etiam illorum partes fuisse, quia ipsi quoque eius opera multifariam usi erant, consentaneum est; neque vero inde recte colligitur, etiam in aliis eisque gravissimis rebus Amphictionicis eos una cum hieromnemonibus deliberasse et decrevisse. Immo quod tertio alteroque a. Chr. saeculis decretis Amphictionum semper omnia hieromnemonum nomina praemittuntur, nunquam pylagororum, inde apparet tum quoque illos solos concilium Amphictionicum effecisse. 5 Eiusdem hominis honores continent quattuor alia Amphictionum decreta archontibus Nicaida (Lebas Inscr. II. 835), Dione (Lebas II, 834), Praocho (Lebas II, 838. 839; omnia ex lapide accuratissime edidit P. l. l.) facta, et unum populiscitum Delphorum Dionis anno incisum (Curtius Anecd. Delph. 60). Hos quattuor annos perexiguo inter se spatio distare manifestum est.

μοσι καὶ τοῖς Ἀμφικτύοσι[6] καὶ τοῖς· ἄλ|λοις Ἕλλησιν ἅπασιν ἀνεκκλήτως, ἔδοξε τοῖς ἱερομν[ήμ]οσιν, ἐπαινέσαι τε Καλλικλῆ Καλλικλέ|ος Ἀθηναῖον οἰκοῦντα ἐν Αἰτωλίᾳ, καὶ στεφανῶσαι δάφνης στεφάνωι παρὰ τοῦ θεοῦ, καὶ εἶναι αὐτῶι | καὶ ἐκγόνοις προδικίαν, ἀσφ[ά]λειαν, ἀσυλίαν, ἀτέλειαν καὶ προεδρίαν ἐμ
10 πᾶσι τοῖς ἀγῶσιν οἷς τιθέα‖σιν οἱ Ἀμφικτίονες.

6 Non ad conventum Amphictionicum hoc spectat, cui nulli intersunt homines qui maiore aut aequo iure ἀμφικτύονες vocari possint quam ipsi hieromnemones; immo totae gentes nationesque foederis Amphictionici participes intellegendae sunt, id quod confirmatur addito καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν ἅπασιν.

---

216 Tei (*Sevrihissar*). Ed. Lebas-Waddington Inscr. III n. 87 (Syll.[1] 165. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 338 n. 457). Cf. quae adnotavit E. Sonne de arbitris externis p. 76 n. CXXXIII et p. 101 sqq.

[---------τοῦ] δήμου[1] πρέσβ[εις ἀπο]‖στείλαντος πρὸς Τηΐους ὑπὲρ τοῦ δικαστοῦ, ἵ[να παρα]|διδῶσι πρὸς ἡμᾶς τὸν ἄνδρα, καθ' ὅτι ὁ βασιλεὺ[ς ἐκέλ|ε]υεν, βουλόμενος ὁ δῆμος ὁ Τηΐων
5 τῶι τε βασιλ[εῖ πείθε]‖σθαι καὶ τῆι πόλει ἡμῶν χαρίζεσθαι, ἀπέσταλε[ν ἄνδρ|α] καλὸν καὶ ἀγαθὸν Τύρωνα Πολύθρου[2], ὃς ἀφικόμ[ενος | τ]ῶν δικῶν τὰς μὲν διέλυσεν τὰς δὲ διέβαινεν[3], ἀ[εὶ ἀπὸ π]‖αντὸς τοῦ βελτίστου ποιησάμενος τὰς κρίσει[ς· δε-

Litteratura volgaris praeter ΞΣ; litterae ΟΘΩ reliquis paullo minores. 1 Bargylietarum, quorum hoc decretum esse v. 24 indicat. Eiusdem civitatis esse decretum apud C. Curtius in programmate gymn. Lubecensis 1877 n. 13, quo iudices a Samiorum populo missi collaudantur, ex egregia omnium rerum similitudine quae ei cum hoc titulo intercedit, collegit S. Tempus definitur versu 22, ubi Antiochi nomen necessario restituendum esse docuit W., quia Ptolemaeus Soter Cariam omnino non obtinuisset, sed Philadelphus demum ea potitus esset. Ceterum sub finem regni Antiochi, paucis ante 261 a. Chr. annis, haec inscripta esse ex cognomine Σωτῆρος apparere, quod ille post Gallos devictos demum accepisset. 2 Pro ἀπέσταλε[ν] perquam probabiliter aut ἀπέσταλκεν aut ἀπέστειλεν reponendum esse coniecit S. Ceterum Πολύθρους Ὀνησίμου est in lege Teiorum de pueris educandis n. 523, 4 sqq. In nummo Teio (Mionnet Ionie n. 1483) Πολύθρους legi monuit W. 3 διαβαίνειν δίκην *est une expression nouvelle, dont le sens doit être trancher un procès, le décider sommairement.* W. Mihi simpliciter diiudicandi notionem habere videtur.

10 δ]|όχθαι τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, ἐπηινῆσθαι μὲν [τὸν] ‖ δῆ-
μον τὸν Τηΐων ἀρετῆς ἕνεκα καὶ εὐνοίας [τῆς] | τε εἰς τὸμ
βασιλέα καὶ τὴμ πόλιν ἡμῶν, ἐπ(η)[ινῆσθ]|αι[4] δὲ καὶ τὸν δικαστὴν
Τύρωνα, ὅτι καλῶς καὶ δι[καί]|ως τῶν δικῶν τὰς μὲν διέλυσεν
τὰς δε δι[έβαιν]|εν, ἀφ' ἴσου πᾶσι ποιησάμενος τὰς κρίσεις· ἵνα
15 δ[ὲ καὶ ‖ ο]ἱ ἄλλοι πάντες εἰδῶσιν, ὅτι τοὺς εἰς τὴμ πόλ[ιν ἄν]|-
δρας ἀγαθοὺς γινομένους ὁ δῆμος τιμᾶι κα[ταξί]|ως, στεφανῶσαι
αὐτὸν χρυσῶι στεφάνωι ἀρετ[ῆς ἕνεκ]|α καὶ δικαιοσύνης τῆς τε
εἰς τὸν βασιλῆ [καὶ εἰς] | τὸν δῆμον· τῆς δὲ ἀναγγελίας ἐπιμε-
20 ληθῆ[ναι τὸν ἀ]‖γωνοθέτην, ἵν' ἀ(ν)αγορευθῆι[5] ἐν τῶι γυμνικῶι
ἀ[γῶνι | τ]ῶι συντελουμένωι ὑπὸ τοῦ δήμου βασιλε[ῖ Ἀντιόχ]|ωι
Σωτῆρι[6]. εἶναι δὲ αὐτὸν καὶ πρόξενον καὶ ε[ὐερ]|γέτην τῆς πό-
λεως, δεδόσθαι δὲ αὐτῶι καὶ πολ[ιτεί]|αν καὶ μετουσίαν πάντων
25 ὧν καὶ Βαργυλιῆτ[αι ‖ μ]ετέχουσιν, καὶ εἴσοδον ἐπί τε βουλὴν
καὶ ἐ[κκλησ]|ίαν πρώτωι μετὰ τὰ ἱερὰ καὶ τὰ βασιλικά[7]. τὰ [δὲ
αὐτὰ ὁ]|πάρχειν καὶ τοῖς ἐγγόνοις αὐτοῦ· τὸν δὲ ἐπιμ[ήνιον
τῶν | τ]αμιῶν[8] ἐπιδοῦναι ὅπως ἀναγρα(φ)ῆι[9] τὸ ὄνομα αὐ[τοῦ |
30 π]ατρόθεν ἐν τῆι στήληι, ἐν ἧι καὶ οἱ ἄλλοι πρόξε[νοι ‖ κ]αὶ
εὐεργέται καὶ πεπολιτογραφημένοι εἰσὶν [ἀναγ]|εγραμμένοι· κα-
λέσαι δὲ αὐτὸν καὶ ἐπὶ ξένια ἐ[ν τῶι | π]ρυτανείωι καὶ μετεῖναι
μετὰ τῆς συναρχίας[10]· [ἑλέσθ]|αι[11] δὲ καὶ ἄνδρας οἳ ἀποκατα-
στήσουσιν αὐ[τὸν εἰς] | τὴν ἰδίαν μετὰ ἀσφαλείας, καὶ ἀποδόντες
35 τὸ [ψήφ]‖ισμα παρακαλοῦσιν τὸν δῆμον τὸν Τηΐων εἴς [τε][12] |
τὸν λοιπὸν χρόνον διαφυλάσσειν τὴμ φιλίαν τὴν [ὑπ]|άρχουσαν
ταῖς πόλεσι πρὸς ἀλλήλας, καὶ νῦν [ἐπιμέ]|λειαν ποιήσασθαι
ὅπως καὶ παρ' αὐτοῖς ἀναγο[ρευθ]|ῶσιν αἱ τιμαὶ αἱ διδόμεναι
40 τῶι δικαστῆι, καὶ τὸ [ψήφι]‖σμα ἀναγραφῆι ἐν στήληι καὶ στα-
θῆι παρὰ τῶι [βωμῶι[13] | τ]οῦ Ἡρακλείους· ὅπως δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς

---

4 ἐπα[ινέσ]|αι Wadd. D. ἐπηινῆσθαι ex v. 9 et altero titulo Bargylietico (v. not. 1) emendavit S. 5 ΙΝΑΑΓΟΡΕΥΘΗΙ, quod W. retinuit, emendavi cum propter v. 38 tum propter constantem sermonis usum. 6 Cf. not. 1. 7 Cf. n. 183[5]. 8 Collegium erat quaestorum, cui alio mense alius ex collegarum numero praeerat. 9 Emendavi. ΑΝΑΓΡΑΨΗΙ, quod W. retinuit, ad quaestorem pertinere non posse manifestum est. Alius vero homo, ad quem referatur, nusquam commemoratus est. 10 Singularis indicat, omnes magistratus coniunctos unum collegium effecisse (cf. 183[4]). 11 Supplevi. [διαλέξ]|αι W. 12 Supplevi. εἰς | τὸν λοιπὸν W. Sed reliqui versus omnes in fine mutili sunt neque ex Lebasii exemplo conici licet, hunc integrum esse. 13 Supplevit A. Wilhelm Arch.-epigr. Mitth. aus Oesterreich XX p. 88 n. 15 provocans ad titulum Delium Bull. de corr. Hell. X (1886

εἰδήσηι [περὶ | τ]ούτων ὅτι χρησίμως αὐτῶι τε καὶ τῶι δήμ[ωι πε]|ποίηται τὰς κρίσεις καὶ ἀπὸ παντὸς τοῦ βελ[τίστου, | ἀ]πο-
45 δοῦναι καὶ τῶι βασιλεῖ τὸ ψήφισμα τὴμ πρό[τερον ‖ ἀ]ποσταλεῖσαν πρὸς αὐτὸν πρεσβείαν, ὡς ἂν τά[χιστ]|α παραγένηται ἐς τοὺς τόπους, ἀναγγεῖλα[ι δὲ] | καὶ Ἀλεξάνδρωι[14] τῶι [καταλ]ελειμμένωι ὑπὸ [τοῦ | β]ασιλέως τοὺς προ[απεσταλ]μένους πρὸς
50 αὐτ[ὸν | π]ρεσβευτὰς τὰ δεδογμένα τῶι δήμωι ὑπὲ[ρ τοῦ] ‖ δικαστοῦ. ἠιρέθησαν Θεαίτητος Ἀναξίπ[που[15], | Ἀ]πολλωνίδης Θεοπόμπου.

---

p. 125 v. 28 sqq. παρὰ τῷ βωμῷ τοῦ Διὸς τοῦ Πολιέως. Ante legebatur παρὰ τῷ [ἱερῷ], quem locum statuae erigendae inauditum iure dicit W. 14 Hunc regis Antiochi ministrum aut satrapam esse apparet, neque dissimile est veri, eundem designari C. I. G. 3137, 100 sqq.: καὶ τούς τε κλήρους αὐτῶν τοὺς δύο ὅν τε ὁ θεὸς καὶ σωτὴρ Ἀντίοχος ἐπεχώρησεν αὐτοῖς καὶ περὶ ο[ὗ] Ἀλέξανδρος γεγράφηκεν, εἶναι αὐτοῖς ἀδεκατεύτους. Nam Droyseni opinionem, qui illic vestigium assignationis agrorum ab Alexandro Magno factae deprehendisse sibi visus est (Gesch. des Hellenismus I, 2 p. 291), ferri non posse plus una de causa apparet. 15 Supplevi. Ἀναξιπ[όλιος W., cui nomini spatium sufficere non videtur.

---

217 Basis marmorea, Syracusis. Post alios edd. J. Franz C. I. G. 5368. G. Kaibel Inscr. Gr. Sic. et Ital. p. 4 n. 2 (E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 285 n. 168. F. Blass ap. Collitz Gr. Dialektinschriften III p. 106 n. 3231).

Βασιλέος[1] ἄγε[ομένου[2]] | Ἱέρωνος Ἱεροκλέος | Συρακόσιοι θεοῖς πᾶσι.

Litterae volgares; O reliquis paullo minor. 1 Regium nomen Hiero Hieroclis f. Syracusanorum dux accepit post victos ad Longanum flumen Mamertinos (Polyb. I, 9, 8), i. e. anno 270 a. Chr.; nam idem Polybius VII, 8, 4 quattuor et quinquaginta regni annos ei tribuit, quem 216 a. Chr. decessisse omnino constat. Pausanias VI, 12, 2 τὴν δ' ἀρχὴν εἶχεν ἔτει δευτέρῳ τῆς (ἕκτης) ὀλυμπιάδος ἐπὶ ταῖς εἴκοσι καὶ ἑκατόν, ἣν Κυρηναῖος στάδιον ἐνίκα Ἰδαῖος (275/4 a. Chr.) manifesto non de regno dicit, sed de imperio militari, quod illum iam aliquot annis ante cepisse ipsa Polybii narratio indicat. 2 ἄγε-[μόνος] Kaibel cum plerisque antiquioribus, ex quibus R. Rochettus provocavit ad Polyb. VII, 4, 5 ὃν (sc. Πύρρον) — Σικελιῶται πάντες εὐδόκησαν σφῶν αὐτῶν ἡγεμόνα εἶναι καὶ βασιλέα. Sed neque asyndeton placet, neque merus genetivus substantivorum, cum ex usu aut ἐπὶ βασιλέως aut βασιλεύοντος dicatur. Neque utrumque idem sibi vult; immo propter victoriam partam

cum rex exercitui praeesset hanc dedicationem factam existimo. Qua vi cum et ἁγεμονεύοντος (Lupus) et ἁγεομένου (cf. Dialektinschr. III p. 105 n. 3230, 7 sqq.: ὡς [οὐδενὸς τῶν π]ρότερον ἁγημένων | [πράξιες ταλικαῦται ὑπάρχ[οντι]), quod post Franzium aliosque Blass recepit, aeque bene dicantur, tamen illi spatium non sufficit. Ceterum nescio an post ipsam victoriam ad Longanum hoc monumentum dedicatum sit. Certe litterarum formae optime quadrant in illa regni Hieronis initia.

---

218 Basis inventa Syracusis inter rudera aedificii medii aevi in insula Ortygia. Ed. Bull. de corr. Hell. XX (1896) p. 400.

Ὁ δᾶμος τῶν Συρακοσίων | βασιλέα Γέλωνα[1] βασιλέος Ἱέρωνος | Διὶ Ἑλλανίωι.

Litterae volgares praeter ΑΣ (sed v. 1 bis ϹΣ est). 1 Gelo Hieronis f. anno 216 a. Chr. plus quam quinquagenarius obiit (Polyb. VII, 8, 9) paullo ante patrem (Diodor. XXVI, 15), cui semper obsequium et pietatem egregiam praestiterat. Titulum aliquot decenniis recentiorem esse quam n. 217, litterarum formae produnt, neque probabile est illum priusquam adolevisset regio nomine ornatum esse. Quare post medium saeculum a. Chr. tertium demum hoc monumentum scriptum videtur.

---

219 In theatro Syracusano praecinctionis maioris muri singulis cuneis singuli tituli inscripti fuerunt, qui partim perierunt, partim aetatem tulerunt. Post alios edd. Th. Mommsen Mus. Rhen. IV p. 626. J. Franz C. I. G. 5369. G. Kaibel Inscr. Gr. Sic. et Ital. p. 4 n. 3 (F. Blass ap. Collitz Gr. Dialektinschriften III p. 106 n. 3232).

1 [Βασιλέως Γέλωνος][1]
2 Βασιλίσσας Νηρῆιδος[2]

Litterarum formae volgares praeter Σ. 1 Hic Gelonis (n. 218), in cuneo 4 Hieronis nomen reponendum esse, non vice versa, etsi ambitus et terminatio utriusque eadem est, tamen recte statuit Göttling, quia sic utrique sua uxor (cf. not. 2. 3) proxima est. 2 Filia Pyrrhi regis, uxor Gelonis, mater Hieronymi qui post avum paternum paullisper adulescentulus regnavit. Cf. Polyb. VII, 4, 4. 5: οἱ δὲ περὶ τὸν Ἱπποκράτην λαμβάνοντες εἰς τὰς χεῖρας τὸ μειράκιον (τὸν Ἱερώνυμον) — ἐψυχαγώγουν — φάσκοντες μηδενὶ καθήκειν μᾶλλον τὴν ἁπάντων Σικελιωτῶν ἀρχὴν ὡς ἐκείνῳ, πρῶτον μὲν διὰ τὸ τῆς Πύρρου θυγατρὸς υἱὸν εἶναι Νηρηΐδος, ὃν μόνον κατὰ προαίρεσιν καὶ κατ' εὔνοιαν Σικελιῶται πάντες εὐδόκησαν σφῶν αὐτῶν ἡγεμόνα εἶναι καὶ βασιλέα, δεύτερον δὲ κατὰ τὴν Ἱέρωνος τοῦ πάππου δυναστείαν. Pausan. VI, 12, 3: οὗτος

3 Βασιλίσσας Φιλιστίδος[3]
4 [Β]ασιλ[έος Ἱέρω]νος[4]
5 Διὸς Ὀλυμπίου[5]
6 Β[α]σ[ιλείας][6]
7 [Ἡρ]α[κ]λέο[ς Κ]ρατε[ρό]φρονο[ς][7]

ὁ Ἱέρων ξενίαν πρὸς Πύρρον τὸν Αἰακίδου καὶ ὁμοῦ τῇ ξενίᾳ καὶ ἐπιγαμίαν ἐποιήσατο, Γέλωνι τῷ παιδὶ Νηρηΐδα ἀγαγόμενος τὴν Πύρρου. 3 Nummi exstant Syracusani cum titulo Βασιλίσσας Φιλιστίδος (Greek coins in the British Museum, Sicily p. 212 sqq.). Ea quin Hieronis uxor sit, ut primi Osann et Panofka statuerunt, cum propter nummorum aetatem non est quod dubitetur, tum quia in his titulis iuxta Nereida, quam Gelonis coniugem fuisse constat (not. 2) nulli alii reginae locus est. Iam, etsi nomen tacetur, Leptinis Syracusani magna auctoritate inter cives florentis filiam in matrimonium duxisse Hierona testatur Polybius I, 9, 2. Atqui ex nominum Λεπτίνης et Φιλιστίς in eadem familia coniunctione Holmius (Gesch. Siciliens II p. 287 sqq. 491 sqq.) acute collegit cum ipsa Dionysiorum familia affinitatem contraxisse Hierona, qua sibi viam ad regnum muniret. Namque Dionysio maiori frater fuit Leptines (n. 66, 7. 87, 2), cuius filiam in matrimonium duxit Philistus rerum gestarum scriptor (Plutarch. Dion. 11); deinde qui a Diodoro commemoratur Leptines Timoleontis adversarius (XVI, 45, 9. 72, 3. 5) itemque Agathoclis dux (Diodor. XX, 56, 3. 62, 4 sqq.) eiusdem familiae esse videntur; haud improbabiliter Dionysii maioris fratris H. illum filium, hunc pronepotem statuit. Hunc vero, qui sub Agathocle militavit, rursus soceri Hieronis patrem, Philistidis avum, existimaverim. 4 Cf. n. 217[1]. 5 Medius cuneus regis deorum est, quem proxime a sinistra attingit Hiero. Quo cum nemo inter mortales tum illic nobilior fuerit, dextram partem non hominibus, sed deis et heroibus concessam existimo, cui optime favet Herculis nomen (7). 6 Supplevi. Neque enim β[α]σ[ιλέως τοῦ δεῖνος] fuisse potest (cf. not. 5). 7 Idem cognomen est Alterth. von Hierapolis IV p. 89 n. 46, 6.

---

220 Tabula marmoris albi ab inferiore parte fracta. In vico *Kuluri* insulae Salaminis, quo ex vico *Ambelaki* aut *Katzi-Viglia* translata dicebatur. Ed. Monceaux Bull. de corr. Hell. VI (1882) p. 525. Ex Lollingii apographo Koehler C. I. A. IV, 2 p. 148 n. 591 *b*. Cf. quae disputavit G. de Sanctis Studi di storia antica II p. 58.

Χαιρέδημος Ἐπιχαρίνου Κολωνῆθεν εἶπεν· ἐπειδὴ Ἡρά|κλειτος Ἀσκληπιάδου Ἀθμονεὺς[1] πρότερόν τε παρὰ τῶι βα|σιλεῖ Ἀντι-

Litterae volgares praeter Ξ, non dispositae στοιχηδόν. De aetate tituli v. not. 4. 1 Cf. 207[5].

γ(ό)νωι[2] τεταγμένος διετέλει λέγων καὶ πράττ|ων ὑπὲρ τοῦ δήμου
5 τοῦ Σαλαμινίων ἃ ὑπελάμβανεν συμ||φέρειν, καὶ [τ]οῖς ἰδίαι Σαλα-
μινίων ἀφικνουμένοις πρὸς τὸν | βασιλέα συμφιλοτιμούμενο⟨ι⟩ς
εἰς τὸ μηθενὸς τῶν δυνατῶ|[ν] ἀπράκτους γενομένους ἀπιέναι,
καὶ νῦν καθεστηκὼς ὑπὸ τ[[ο]ῦ βασιλέως στρατηγὸς ἐπὶ τοῦ
Πειραιέως καὶ τῶν ἄλλων τῶν | [τ]αττομένων μετὰ τοῦ Πει-
10 ραιέως[3] διατελεῖ πολλὴν πρόνοιαν || ποιούμενος ὅπως ἂν μηθὲν
ἀδίκημα γίνηται κατὰ τὴν χώρ|[α]ν, καὶ τῶν τειχῶν τῶν ἐν τῆι
νήσωι πεπτωκότων συνεπεμε|[λ]ήθη ὅπως ἀνοικοδομηθεῖ, καὶ
πολέμου γενομένου τοῦ περὶ Ἀ|λέξανδρον[4] καὶ πειρατικῶν ἐκ-
πλεόντων ἐκ τοῦ Ἐπιλιμνίου | τὴν πᾶσαν πρόνοιαν ἐποεῖτο τοῦ
15 μηθὲν βλαβερὸν γίνεσθαι π||ε[ρ]ὶ τὴν χώραν, ἀκολούθως τὴν τού-
των ἐπιμέλειαν ποιούμεν|ος τῆι τοῦ βασιλέως πρὸς τὸν δῆμον
αἱρέσει· ἔτι δὲ καὶ σώματ|ος ἁρπ[ασ]θέντος ἐκ τῆς νήσου καὶ
ἐξαχθέντος εἰς τοὺς ὑπεναντ|[ίου]ς ἀν[εζήτη]σεν[5] καὶ τοὺς ἀδικη-
σαν[τ]ας ἐκόλασεν φανερ[ὸ]ν ποιῶν | [ὅτι οὐ]κ ἐπιτρέψει τοῖς
20 ἀδικοῦσιν τὰ ἐν τῆι πόλει καὶ τὰ ἐν τῆι χώ||[ραι, π]αρέχεται
δὲ καὶ κοινῆι καὶ ἰδίαι χρείαν τῶι βουλομένωι Σαλ|[αμι]ν[ίων
κα]ὶ τἆλλα πράττων διατελεῖ τὰ συμφέροντα Σαλαμινί[[οις καὶ

---

2 ΑΝΤΙΓΩΝΩΙ. Antigonum Gonatam (278—239 a. Chr.) intellegendum esse manifestum est. 3 Post bellum Chremonideum Piraeus et alia loca munita Macedonum praesidiis tenebantur, dum coniuncta Arati Sicyonii et Diogenis phrurarchi opera (n. 233) contigit ut tota Attica eis liberaretur (fere 229 a. Chr. n.). Etiam in insula Salamine tum milites collocatos fuisse hic titulus indicio est. 4 Alexander Crateri filius, qui Antigoni Gonatae patrui iussu Corinthum tenebat, ab eo defecit anno fere 245 a. Chr. n. Cf. Plut. Arat. 17. 18. Trogus prol. 26: *dehinc* (Antigonus Gonatas) *cum fratris sui Crateri filio Alexandro bellum habuit.* Etenim recte de S. monuit, non esse cur cum Droyseno Gesch. des Hellenismus III, 1 p. 244 sumeremus, iam antea, paullo post 265 a. Chr., Alexandrum defecisse, postea cum in fidem Antigoni venire coactus esset fere viginti annorum spatio iterum rebellasse. Nam illius antiquioris conatus nullum exstat vestigium nisi quod Trogi prologus post verba supra allata sic pergit: *ut princeps Achaiae Aratus Sicuonem et Corinthum et Megara occuparit.* Sed inde non recte colligi bellum Antigoni Alexandrique prius fuisse Sicyone ab Arato occupata (251 a. Chr.) observavit de S.; videri enim Trogum ab Alexandri rebus transiisse ad Corinthum dominatione Macedonum liberatam, sed hanc per occasionem de Arati vita rebusque ante ab eo gestis quae necessaria viderentur interposuisse. 5 ΑΝΓΞ////////ΣΕΝ. Supplevi. ἀ[πέδωκ]εν Koehler, quod neque sermonis usui neque vestigiis litterarum a Lollingii enotatis satis accommodatum existimaverim.

ἰδία]ι κα[ὶ] κοινεῖ, ἀγαθεῖ τύχει, δεδόχθαι τῶι δήμωι τῶι Σ[αλ|αμινίων, ἐπαινέσαι] Ἡρά[κλει]τον Ἀσκ[λη]π[ιά]δου Ἀθ[μ]ονέ[α--
-------]

---

221 Tabula marmorea utrimque inscripta inventa cum instauraretur ecclesia vici (*Chora*) in insula Samothrace, nunc est ibidem in ludo litterario. Ed. O. Kern Mitth. des arch. Inst. in Athen XVIII (1893) p. 348 n. 1. (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 267 n. 351.) Cf. quae de titulo disputaverunt M. Fränkel Mitth. XIX (1894) p. 133. 395 et A. Wilhelm ibid. p. 294. 526.

a [---------- Ἡγ]ησίστρατος[1] [----------, ἐπειδὴ | Ἱππομέδων] Ἀγησιλάου Λακεδαι[μόνιος[2], ὁ καταστα|θεὶς ὑπὸ τ]οῦ βασιλέως Πτολεμαίου[3] σ[τρ]ατ[ηγὸς | ἐφ' Ἑλ]λησπόντου καὶ τῶν ἐπὶ
5 Θράικης τόπων, ε[ὐσε||βῶ]ς διακείμενος πρὸς τοὺς θεοὺς τιμᾶι τὸ τέ[μενος[4]] | θυσίαις καὶ ἀναθήμασιν, καὶ ἔσπ[ε]υσεν παρα[γενό]||μενος εἰς τὴν νῆσον μετασχεῖν τῶμ μυστ[ηρίων,] | τῆς τε κατὰ τὸ χωρίον ἀσφαλείας πᾶσαν πρόνοια[ν ποιεῖ]|ται ἀποστέλ-
10 λων τοὺς διαφυλάξοντας ἱππεῖς [τε καὶ] || πεζοὺς στρατιώτας καὶ βέλη καὶ καταπάλτα[ς καὶ | τ]οὺς χρησομένους τούτοις, εἴς τε τοὺς μισθοὺς [τοῖς] | βραδέσιν[5] ἀξ[ι]ωθεὶς προδανεῖσαι χρήματα

Litterae volgares, nisi quod ὦ μέγα modo Ω modo Θ est, non dispositae στοιχηδόν; ΘΟΩ reliquis minores. 1 Magistratus eponymus Samothracum, βασιλεύς. Cf. decretum apud Conze Reisen auf den Inseln des thr. Meeres p. 66: ἔδοξεν τῇ βουλῇ· βασιλεὺς Λεοθάρσης Πυθοκλείδου εἶπεν. Alibi sane πρόεδρος rogationes ad populum fert (H. Swoboda die gr. Volksbeschlüsse p. 60. 93. 118). 2 Nomen supplevit K. Agesilaum Agidis regis patruum filium habuisse Hippomedonta, et horum utrumque acerrimum illius in rei publicae emendandae conatu adiutorem fuisse testatur Plutarchus Agid. 6. Illo caeso Hippomedon patrem servavit (Plut. c. 16). Iam de eodem Hippomedonte Teles in oratione de exilio, quam Megaris anno fere 240 a. Chr. habitam Wilamowitzius evicit (Antigonos von Karystos p. 300 sq.), haec habet p. 16, 2 Hense: Ἱππομέδων ὁ Λακεδαιμόνιος ὁ νῦν ἐπὶ Θρᾴκης καθεσταμένος ὑπὸ Πτολεμαίου, Χρεμωνίδης (n. 214[2]) καὶ Γλαύκων (n. 200) οἱ Ἀθηναῖοι, οὐ πάρεδροι καὶ σύμβουλοι: Cum anno 241 a. Chr. Sparta fugerit, vix ante 239 a. Chr. a Ptolemaeo administrationem rerum Chersonesi et orae Thraciae ei commissam esse probabile est. K. 3 Euergetam (247—223 a. Chr.) dici temporum rationes (cf. not. 2) demonstrant. 4 Cf. n. 190, 8. 5 Eis qui non in tempore veniebant. Hanc vocem primo Wilamowitzii coniectura restitutam postea in ectypo chartaceo agnovit K.

ἔδω[κεν,] | βουλόμενος ὑπακούειν πάντα τὰ ἀξιούμενα [ἀεὶ[6]] |
15 τῆι πόλει, διακείμενος δὲ καὶ πρὸς τὸν δῆμον [εὐνό]||ως πᾶσαν
ἐπιμέλειαν ποιεῖται καὶ κοινῆι τῆ[ς πό]|λεως καὶ ἰδίαι τῶμ πρὸς
αὐτὸν ἀφικνουμένω[ν, ἀκό]|λουθα πράττων τῆι τοῦ βασιλέως
αἱρέσει, ἡ [βου]|λὴ προβεβούλευκεν αὐτῶι περὶ ἐπαίνου καὶ καθ'
ὅτ[ι] | ἥ τε πολιτεία καὶ τὰ λοιπὰ τὰ δεδομένα παρὰ τ[ῶν ||
20 πολιτ]ῶν φιλά[νθ]ρωπα ἀναγραφήσεται εἰς στήλην [καὶ | ἀνα-
τεθ]ήσε[ται] ἐν τῶι ἱερῶι τῆς Ἀ[θηνᾶς[7]] ἀγαθῆι τ[ύχηι-----
-------]

b [---------- ἑλέσθαι[8] δὲ καὶ πρεσβευτὰς ἄνδρας τρεῖς,
οἵτινες ἀσπασάμενοι Ἱπομέδοντα παρὰ τοῦ δήμου καὶ ἀποδόν-
τες τὸ ψήφισμα παρακαλέσουσιν αὐτὸν διαφυλάττειν τὴν ὑπάρ-
χουσαν αὐτῶι πρὸς τὴν πόλιν εὔνοι]αν καὶ [ἀκολου|θεῖν[9] καὶ εἰς
τὸ λοιπὸν τ]εῖ τοῦ βασιλέως καὶ τῆ[ς βα|σιλίσσης αἱρέσει] καὶ
25 σ[ίτου ἐξ]αγωγὴ[ν] καὶ ἀτέλειαν δοῦ[ναι[10] τῆι] || π[ό]λει[11] [ἐκ]
Χερρονήσου καὶ ἄλλοθεν ὅθεν αὐτῶι εὔκαιρον φ[αίνε]||ται ε[ἶ]ναι·

---

6 Supplevi; [ὑπὸ] K. provocans ad psephisma Arcadicum Magnesiae ad Maeandrum inventum n. 258, 52, ubi legitur τὰ ὑπὸ τοῖς συ[γ]γενέσι καὶ φίλοις — ἀξιώμενα ὑπακούει. At in dialecto Arcadica, quae etiam ἀπὸ cum dativo iungit, haec scriptura nihil habet insoliti, neque quicquam inde colligi licet de hoc decreto volgari sermone composito. 7 Sic restituere maluit K. quam Ἀ[ρτέμιδος] aut Ἀ[φροδίτης], quae deae sane item Samothracae sacra habebant (Ἀρτέμιδι ἐπηκόῳ Mitth. XVIII p. 376 n. 27, 4. Ἀφροδίτῃ Καλιάδι Conze Reisen p. 69 tab. XVI n. 10. Cf. etiam Plin. hist. nat. XXXVI, 25: *Scopae laus cum his certat. is fecit Venerem et Pothon, qui Samothrace sanctissimis caerimoniis coluntur*), cum quia spatium illorum neutri sufficere videtur, tum quia aliud decretum honorarium (Greek Inscr. in the British Museum III, 1 p. 63 n. CCCCXLIV, 12) item Samothracae in Minervae delubro scriptum proponi iubetur. 8 Quae ante primum versum servatum fragmenti *b* quondam scripta fuerunt, ea ad exemplum titulorum 194, 42 sqq. 303, 38 sqq. C. I. G. 3595, 42 sqq. refinxit W., sententiam magis adumbrans quam singula verba pro certo poni posse ratus. 9 Inde ab hoc loco pleraque in parte postica lapidis Fränkelii sollertia restituta sunt. 10 Pendere hoc ab παρακαλέσουσιν aut alio simili verbo, quod ante v. 22 intercidit, vidit W. Samothraces petunt ab Hippomedonte, ut sibi liceat ex Chersoneso aliisque oportunis locis frumentum invehere in insulam sine vectigali. W. Quod F. dixit duas res hic distingui, neque ἐξαγωγὴν καὶ ἀτέλειαν idem esse atque ἀτέλειαν τοῦ ἐξάγειν (sive ἐξαγωγὴν ἐπ' ἀτελείᾳ), per se verum est. Sed quidni utrumque petivisse statuamus Samothracas a praefecto regio, et ne vetaret omnino frumentum inferri, et ne vectigal exigeret? 11 F. hic εἰσάγουσαν suppleverat, W. τῆι πόλει. Sed haec lis iam diremta est, cum K. et W. in ectypo distincte quattuor ex quinque nominis substantivi litteris agnoverint.

διαλέγεσθαι δὲ αὐτῶι τοὺς [πρε]σβευτὰς κα[ὶ περὶ] | τοῦ ὀχυρώ-
μματος[12] καὶ παρακαλεῖν αὐτὸν συμπρᾶξαι τῆι π[όλ|ε]ι ε[ἰ]ς τὸ
συντελεσθέντος αὐτο[ῦ] κατασ[τ]α[θῆ]ναι τῶμ πολ[ιτ|ῶ]ν τοὺς
30 κληρουχήσοντας καὶ γεωργήσοντας[13] τὴν χώρα[ν, ὡς ‖ ἂν] ἐκ
τ[ῶ]μ προσόδ[ω]ν θυσίαι συντελ[ῶ]νται καὶ ἀπαρχ[αὶ ἀ|να]τιθῶν-
ται[14] τοῖς θεοῖς ὑπὲρ τοῦ βασιλέ[ω]ς καὶ τῆς βασι[λίσ|σης
---------]

12 Et haec munitio et ea, quae v. 8—13 leguntur de defensione insulae et apparatu militari, Samothracen tunc crebris incursionibus vexatam indicant. Quae ab editoribus recte ad praedones maritimos referuntur collato titulo 190. Quod praeterea etiam ab Antigono Gonata Macedonibusque cavendum fuisse iudicat K., id nescio num cum temporum rationibus ab ipso propositis (not. 2) commode concilietur. Nam ipso anno 239 a. Chr. extrema senectute decessit princeps egregius, neque Demetrium filium per prima regni initia Samothracibus molestum fuisse probabile videtur. 13 Inculta iacuerat propter frequentes piratarum rapinas pars terrae, quae cum iam munitione perfecta ita defendatur ut arari et conseri possit, per sortes (κλήρους) singulis civibus dividitur. 14 [π|ρονο]ῶνται suppl. F. [ἀ|νατι]θῶνται W., cuius verbi litterae quarta et quinta ectypo iterum a W. et K. examinato cognitae sunt.

---

222 Fragmenta quattuor basis lapidis calcarii leucophaei inventa Olympiae, ubi inaedificata erant in muro recentioris aetatis intra prytaneum. Edidi ex Furtwängleri apographo Arch. Ztg. XXXVII (1879) p. 54 n. 231. Accurate a Purgoldo delineata tituli imago est Olympia V p. 419 n. 296. Cf. quae de eo disputavit G. Hirschfeld Ztschr. f. d. österr. Gymnasien XXXIII p. 170.

[Βασιλεὺς Πτολεμ]αῖος[1] βασ[ιλέως | Πτολεμαίου καὶ βα]σιλίσσης |
[Ἀρσινόης[2] Γλαύκω]να Ἐτεοκλέους | [Ἀθηναῖον[3] ἀρετῆ]ς ἕνεκεν ‖

Litterae volgares praeter Α et Σ, quod extremas hastas plerumque parallelas, nonnunquam paene parallelas, semel (v. 8) valde divergentes habet. Hastae passim leviter inflexae. 1 Euergetam (247—223 a. Chr.) potius intellexerim cum H. quam Philadelphum (285—247 a. Chr.). Nam etsi quae v. 5 de Glauconis erga regis patrem benevolentia leguntur, non recte negatur propter aetatem impuberem Glauconis de Ptolemaeo Lagi intellegi posse, siquidem illum ante a. 280 a. Chr. iam bis praetorem fuisse prodit titulus 200, tamen illum ad Euergetae regnum superstitem fuisse et ei in consilio fuisse Teles (p. 16, 4 Hense) testatur; etiam litteratura tituli magis in huius regnum quadrat. 2 Suppl. H. Cf. not. 1. 3 Supplevit H. De homine confer

5 [καὶ εὐνοίας τῆς] πρὸς τὸν πατέρα | [Πτολεμαῖον καὶ τὴν] ἀδελφὴν | [. . . . . καὶ τὸν] δῆμον.

quae adnotavi 200[2]. Alius eius titulus Olympiae erutus est (Olympia V p. 305 n. 178: Διὶ Ὀ[λυμπίῳ Γλαύ]κων Ἐτεοκλέ[ους] Ἀθηναῖος) inscriptus ille quidem basi currus, de quo dicit Pausanias VI, 16, 9: Κλεάρετός τέ ἐστιν Ἠλεῖος πεντάθλου λαβὼν στέφανον καὶ ἅρμα ἀνδρὸς Ἀθηναίου Γλαύκωνος τοῦ Ἐτεοκλέους· ἀνηγορεύθη δὲ ὁ Γλαύκων οὗτος ἐπὶ ἅρματος τελείου δρόμῳ.

223 Basis marmoris albi inventa Deli prope forum. Ed. Th. Homolle Bull. de corr. Hell. IV (1880) p. 325 n. IV (Syll.[1] 168).

Οἱ νησιῶται[1] τὸν ναύαρχον | Καλλικράτην Βοΐσκου Σάμιον[2] | ἀνέθηκαν.

Litterae ΑΣ. 1 Cf. 202[1]. 2 Exstant duo epigrammata (Athen. VII p. 318 d. Mus. Rhen. XXXV p. 91) quae docent Callicratem nauarchum Arsinoae sorori et coniugi Ptolemaei Philadelphi templum Zephyrii dedicasse. Arsinoae et Ptolemaei statuarum ab eodem Olympiae erectarum supersunt tituli (Olympia V p. 431 n. 306. 307). H. Num idem sit Callicrates, quem Ptolemaeus Lagi Cyprum misit anno 310 a. Chr. (Diodor. XX, 21, 1. Wilamowitz Antigonos p. 88), dubito. Hunc titulum Euergeta regnante incisum esse propter litteraturae cum Chrysermi titulo Deliaco Bull. de corr. Hell. III p. 470 n. 2 similitudinem probabile est, praesertim cum Callicratem usque ad illius regnum superstitem fuisse etiam propterea verisimile sit, quia templi Arsinoës exstructio Philadelphi morte interpellata est (v. Wilamowitz Antigonos p. 338). Sed non multis annis post Euergetae initia (247 a. Chr.) ea videtur mansisse rerum condicio, qua communes res insulanorum ad nutum et arbitrium regum Aegypti gerebantur (cf. n. 224 cum notis).

224 Lapis inventus Deli meridiem et occidentem versus a templo Apollinis. Ex Ravoisiéi et Poiroti apographo titulus editus est Expédition de Morée III p. 28 n. 4. Lebas Inscr. II, 1913 (Rangabé Ant. Hell. 1190. Boeckh C. I. G. Vol. II Add. p. 1039 n. 2283 *c*). Repetivit et versuum 7. 8 imaginem ex Homollii ectypo delineatam exhibuit E. Loewy Inschr. gr. Bildhauer p. 143 n. 178. Cf. quae disputavit C. Schumacher Mus. Rhen. XLI p. 223 sqq.

Litterae volgares, sed hastis plerisque leniter inflexis et finibus earum dilatatis; ΘΟΩ reliquis litteris minores.

Τὸ κοινὸν τῶν | νησιωτῶν[1] | Ἀγαθόστρατον[2] | Πολυαράτου[3] ‖
5 Ῥόδιον | θεοῖς [π]ᾶσι.
Φύλης Ἁλικαρνασσεὺς | ἐπόει[4].

1 Cf. n. 202. 209 cum adnotationibus. 2 Polyaenus V, 18 Agathostratum Rhodiorum classis praefectum apud Ephesum classem Ptolemaei regis, cui praeerat Chremonides Atheniensis (de quo cf. 214[2]) ficta fuga deceptam vicisse narrat. Quem eundem hic designari summa cum probabilitate disputavit S. Etenim cum ab extremis saeculi quarti annis ultra medium tertium Ptolemaeorum opes et auctoritas in mari Aegaeo adeo praevaluissent, ut illud commune insulanorum nihil esset nisi quoddam dominationis Aegyptiacae instrumentum, iam illa victoria navali, quae paullo post quam Antigoni Gonatae classis a Ptolemaei Euergetae ducibus apud Andrum victa est accidisse videtur (fere 244 a. Chr., cf. Droysen Geschichte des Hellenismus III, 1 p. 407 sqq.), principatus insulanorum ad Rhodios translatus est. S. 3 Polyaratus Rhodius, cuius magna auctoritas erat apud cives belli inter Romanos et Persea gesti aetate (Polyb. XXVII, 7, 4. 12. 14, 2. XXVIII, 2, 3. XXIX, 27, 9. XXX, 6, 1. 7, 10. 9, 1 sqq. Liv. XLIV, 23, 10. 29, 7. XLV, 22, 9), nescio an Agathostrati nauarchi filius sit ex notissimo Graecorum more avi paterni nomen gerens. 4 Eiusdem statuarii tres alios habemus titulos, duos Rhodios (Loewy Inschr. gr. Bildhauer p. 143 n. 179. 180), tertium Astypalaeensem (Loewy p. 142 n. 177), ex quo eius patri Polygnoto nomen fuisse cognoscimus.

---

225 Basis marmoris leucophaei inscripta litteris minutissimis, Erythris. Ed. Hamilton Res. in As. min. II n. 226 et inde Waddington ap. Lebas Inscr. III n. 1536 (Syll.[1] 172. Ch. Michel Rec. d'inscr. Gr. p. 375 n. 504). Cf. H. Gaebler Erythrae p. 37. 101 sqq.

[Ἔδοξεν τῶι] δήμῳ· στρατηγῶν, πρυτάνε[ων, ἐξεταστῶν | γνώμη· ἐ]πειδὴ οἱ στρατηγοὶ οἱ στρατηγήσαν[τες ἐπὶ ἱερο|ποιοῦ Ἀπολ]λοδώρου τὴμ μέσην τετράμηνον, Ἀθήν[αιος Εὐπόλι]|δος,
5 Φίλων Ἡροσῶντος[1], Βοττᾶς Βοττᾶδος[2], Ἄλυπ[ος Ἐπαμείνο]‖νος,

Litteras ΘΞΠΣ, quas Ham. exhibet, nullam habere fidem neque eis quicquam tribuendum esse in aetatis definitione recte monet G. 1 Huius nomen in nummo Erythraeorum (Mionnet Suppl. Ionie n. 921. 945) esse monuit W. Pater Ἡροσῶν Ἡρακλεώτου est in catalogo apud W. Christium Sitzungsber. der Ak. d. Wiss. zu München 1866 I p. 246, quem annorum 268—260 a. Chr. esse demonstravit G. p. 95, patruus Φίλων Ἡρακλεώτου ibidem, avus Ἡρακλεώτης Ἡροσῶντος infra n. 600, 75. G. 2 Bottas Erythraeus commemoratur in epistula Antiochi regis quam ed. E. Curtius Ber. der Ak. zu Berlin 1876 p. 554 (Syll.[1] 166).

Ἐπαμείνων Ἐπαμείνονος[3], Ἀριστομένης Διονυσίο[υ[4], Διο]|τρέφης
Ἡρακλείτου, [Λεωδά]μας Ἀριστάρχου[5], Μητρόδωρος Θ[εοτί]|μου,
τά τε κατὰ τὴν ἀρχὴν καλῶς καὶ ἐνδόξως διώικησαν [καὶ τοῦ
πο]|λέμου[6] περιστάντος τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν ἐκτενεῖς κα[ὶ
προθύ]|μους αὐτοὺς παρέσχοντο πρὸς τὴν τῆς πόλεως φυλακ[ήν,
10 οὐδένα οὔ]||τε φόβον οὔτε κίνδυνον ὑποστελλόμενοι, προθύμως
δὲ ἑα[υ]|τοὺς ἐπιδιδόντ(ε)ς[7] εἰς τὸ καὶ λέγειν καὶ πράττειν τὰ τῆι
πόλ[ει] | συμφέροντα, διό[τι][8] τὴν δημοκρατίαν συνδιετήρησαν
τ[ῶι δή]||μωι καὶ τὴν πόλιν ἐλευθέραν παρέδωκαν τοῖς μεθ'
αὐτοὺς σ(τρ)α[τη|γ]οῦσιν, ἔν τε τοῖς ἄλλοις ἀνεύθυνοι καὶ ἀνέγ-
15 κλητοι γεγόν[α||σι]ν· τύχηι ἀγαθῆι, δεδόχθαι τῶι δήμωι, ἐπαι-
νέσαι τοὺς στ[ρα|τη]γοὺς τοὺς στρατηγήσαντας ἐπὶ ἱεροποιοῦ
Ἀπολλοδώρου | [τὴ]ν δευτέραν τετράμηνον ἐπὶ τοῖς διωικημένοις
κατὰ τὴν | [ἀ]ρχήν, καὶ στεφανῶσαι ἕκαστον αὐτῶν χρυσῶι
στεφάνωι· | [ὑπ]άρχει[ν δ]ὲ αὐτ[οῖς προεδρίαν[9] ἐ]μ πᾶσι τοῖς
20 ἀγῶσι τοῖς ὑ||[πὸ τῆς πόλεως συντελουμένοις[10]. ἀναγρά]ψαι δὲ
καὶ τὸ ψήφισμα | [τόδε-------]

3 Horum fratrum pater Ἐπαμείνων Σωστίου est in titulo apud Christium (v. not. 1). G. 4 Pater Διονύσιος Ἀριστομένου recensetur n. 600, 129. 141. G. 5 Fratrem Demetrium Aristarchi f. habes n. 600, 30. 60. 6 Iniuria Wadd. de bello Aristonici cogitat aut adeo ad inferiora etiam tempora descendendum opinatur. Immo hominum nomina (de quibus cf. not. 1. 2. 3. 4. 5) non multo utique post medium saeculum a. Ch. tertium haec incisa produnt. Ac F. Lamprecht quidem de rebus Erythraeorum publicis p. 45 et Droysen Hellenismus III, 1 p. 393 not. 3 tertium bellum Syriacum inter Ptolemaeum Euergetam et Seleucum Callinicum gestum agnoscunt. Sed recte G. monet, ex monumento Adulitano (C. I. G. 5127, 14) apparere, tum Ioniam omnem ab Euergeta captam esse, ut exiguum et infirmum Erythraeorum populum ei solum restitisse sane improbabile sit. Multo commodius bellum alterum quo Antiochus II et Ptolemaeus Philadelphus conflixerunt intra annorum 261 et 248 a. Chr. terminos, hic intellegi. 7 ΤΑΣ. 8 Supplevit G. δι' (ὃ)[ν] multo minus commode W. (L. D.). 9 Supplevit G. 10 Supplevit G.

226 Tabula marmoris candidi utrimque inscripta (v. 1—97 in fronte, v. 98—192 in parte aversa), inventa inter rudera Olbiae veteris. Edd. Koeppen Alterthümer am Nordgestade des Pontus, Vindobonae 1823, p. 85 sqq. Koehler, zwei Aufschriften der Stadt Olbia, Petropoli 1822 p. 8 sqq. Ex utriusque exemplis Boeckh C. I. G. 2058. Qui ante Boekhium de titulo commentati sunt, enumerantur apud ipsum. Postea docte et subtiliter de argumento ac

potissimum aetate plebisciti disseruit W. A. Schmidt Mus. Rhen. IV (1836) p. 357 sqq. 571 sqq., quae commentatio recusa est Abhandlungen zur alten Geschichte p. 66 sqq. (Syll.[1] 248). Lapide denuo accurate examinato ed. B. Latyschew Inscr. orae sept. Ponti Euxini I p. 30 n. 16 cum Addendis p. 220. (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 254 n. 337).

Ἔδοξε βουλῆι καὶ δήμ[ω]ι, εἰκάδι· οἱ ἄρχον|τες[1] καὶ οἱ ἑπτὰ[2]
εἶπαν[3]· ἐπειδὴ Ηροσῶν τε ὁ Πρω|τόγένους πατὴρ πολλὰς καὶ
5 μεγάλας | χρείας παρείσχηται τῆι πόλει καὶ εἰς χρη||μάτων καὶ

Litterae volgares praeter ΞΠϹↀ et ⊙O minoris moduli. Etiam C aliquot locis reliquis elementis minor. De aetate huius tituli admodum diversae prolatae sunt sententiae; sed de plerisque earum non opus est dicere post Schmidtii disputationem doctrinae et acuminis plenam; qui cum inprimis quaereret, quinam essent Galli hic commemorati, de Bois Boiohaemum incolentibus, de Cimbris, de Gallograecis Asiae minoris cogitari nullo modo posse probavit. Ipse eos indicari statuit, qui post cladem Delphicam anni 279 a. Chr. Comontorio duce in Thracia consedissent imperiumque suum cuius caput erat Tylis prope Haemum montem sita magis magisque propagassent, donec Cauaro regnante a Thracibus rebellantibus deleti essent (Polyb. IV, 46, 4). Quare neque ante a. 278 neque post 213 a. Chr. Protogeni a civibus honores decretos esse. Quem hominem doctissimum verum vidisse nunc mihi plane persuasum est. Nam quibus argumentis ex rerum gestarum memoria repetitis in proëcdosi etiam de Scordiscis et saeculo altero a. Chr. n. cogitari posse dixi, ea quidem recte se habere nunc quoque existimo. Sed minus recte tum Schmidtii quidem sententiae favere tituli sermonem, recentiora vero tempora indicari litteratura pronuntiavi. Immo litterarum quoque formae in tertium a. Chr. n. saeculum quadrant, siquidem C lunatum tunc rarum quidem fuit, sed non inauditum (I. G. Sept. I, 2811 sqq.), insueta vero litterae Ω figura quae hic comparet adeo illius potissimum saeculi propria fuisse videtur (cf. n. 221). 1 Quinque fuerunt Olbiae annui archontes, quorum unus principem locum obtinebat, quare frequens est in titulis formula οἱ περὶ τὸν δεῖνα ἄρχοντες (v. 19. Latyschew n. 21, 1. 22, 5. 24, 1. 30, 1). Item quinarius erat praetorum (στρατηγῶν) et aedilium (ἀγορανόμων) numerus. B. 2 De his septemviris, qui curam rerum sacrarum apud Olbiopolitas habebant, cf. titulum aetate supparem n. 629, ubi in eorum numero est Λεοντομένης Ἡροσῶντος, Protogenis frater ut quidem videtur. 3 Olbiae etsi privatis licebat plebiscita ferre (εἰσηγήσασθαι), id tamen necessario per magistratus fieri debebat, qui rogationes ab illis factas populi deliberationi et suffragiis subiciebant (εἰπεῖν). Ubi, ut hic, nemo privatus rogationis auctor (εἰσηγησάμενος) nominatur, magistratus sua sponte ad populum tulerunt. Ceterum in rogatione utriusque magistratus, ut hic, coniunctim mentio fit ap. Latyschew I p. 27 n. 13, 4, cum ibidem p. 57 n. 22, 8 soli archontes eo officio fungantur.

εἰς πραγμάτων λόγον, Πρωτο|γένης τε διαδεξάμενος τὴμ παρὰ
τοῦ πα|τρὸς εὔνοιαν πρὸς τὸν δῆμον διὰ βίου δια|τετέλεκεν λέ-
10 γων καὶ πράττων τὰ βέλ|τιστα, καὶ πρῶτομ μὲν παραγενομέ||νου
Σαϊταφάρνου[4] τοῦ βασιλέως εἰς Κάγκυ|τον καὶ ἀπαιτοῦντος τὰ
δῶρα τῆς παρόδου[5], | τῶν δὲ κοινῶν ἐξηπορημένων, ἐπικληθεὶς |
ὑπὸ τοῦ δήμου ἔδωκε χρυσοῦς τετρακοσίου[ς], | τῶν τε ἀρχόν-
15 των θέντων τὰ ἱερὰ ποτήρι||α εἰς τὴν τῆς πόλεως χρείαν πρὸς
Πολύχαρ|μον πρὸς χρυσοῦς ἑκατὸν καὶ οὐκ ἐχόντων | λύσασθαι,
τοῦ δὲ ξένου[6] φέροντος ἐπὶ τὸν | χαρακτῆρα, αὐτὸς ὑπεραποδοὺς
20 τοὺς ἑκα|τὸν χρυσοῦς ἐλύσατο, τῶν τε περὶ Δημοκῶν||τα ἀρχόν-
των ἀγορασάντων λυσιτελῶς οἶνον | χρυσῶν τριακοσίων, οὐκ
ἐχόντων δὲ τὴν τιμὴν | διαλῦσαι, ἐπικληθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου
ἔδωκε τοὺς | τριακοσίους χρυσοῦς, ἐπί τε Ἡροδώρου ἱέρεω[7]
25 σιτο|δείας οὔσης καὶ πωλουμένου τοῦ σίτου εἰς πέν||τε[8], καὶ διὰ
τὸν κίνδυνον τὸν ἐπιφερόμενον οἰο|μένου δεῖν τοῦ δήμου παρα-
θέσθαι[9] σῖτον ἱκα|νόν, καὶ εἰς ταῦτα παρακαλοῦντος τοὺς | ἔχον-
τας, πρῶτος παρελθὼν ἐπηγγείλα|το μεδίμνους δισχιλίους εἰς
30 δέκα, καὶ || τῶν λοιπῶν παραχρῆμα κομισαμέ|νων τὴν τιμὴν

4 Regnabat hic in orientali Hypanis fluminis ripa e regione urbis Olbiae, neque dissimilis veri est Boeckhii sententia, eum Saïorum (v. 34) regem fuisse. Certe quod illic dicitur ἀθρόων παραγενομένων Σαΐων commodissime ita accipitur, ut totius populi profectio distinguatur a regis ipsius adventu qui v. 9. 83 commemoratur. 5 Dona quae ei danda erant quotiens prope Olbiam accedebat. Nam ius aliquod usu diuturno stabilitum significari articulus τὰ δῶρα indicat. B. In horum donorum numero tiaram auream cum titulo dedicatorio Parisios in museum publicum delatam habendam esse sibi persuaserunt Héron de Villefosse aliique homines docti qui genuinam eius originem defendebant. Sed callidae potius fraudi illud artificum deberi, cui hic ipse Protogenis titulus ansam dedisset, A. Furtwängler probavit, neque nunc quicquam restat dubii, postquam E. von Stern musei Odessitani praefectus vel auctorum huius fictionis nomina palam fecit (Cf. Berliner philol. Wochenschrift 1897 n. 24 p. 764 sqq.). 6 Polycharmus argentarius, quod quaestus genus maxime a peregrinis exerceri solebat. B. 7 Hunc genetivum, quem etiam alii tituli coloniarum Milesiarum habent (ἐπὶ ἱέρεω Arch. epigr. Mitth. aus Oesterreich XI p. 38 n. 43. p. 42 n. 55, Tomis) ab nominativo ἱέρεως descendere vidit B. Introd. (C. I. G. vol. II) p. 108. Quem nominativum nunc testatur titulus Mileti, Olbiopolitarum metropolis, qui infra edetur (n. 627, 4). Attica haec forma vocatur a scholiasta Dionysii Thracis (Bekk. Anecd. p. 1197). 8 Cum ex hoc loco coll. v. 29 appareat, vocabulis εἰς δέκα multo minus pretium indicari quam εἰς πέντε, Letronnius vidit, numerum medimnorum qui uno aureo emerentur definiri. 9 Cf. 177, 73 sqq.

αὐτὸς ἐνιαυτὸν συμπε|ριενεγχθεὶς[10] τόκον οὐθένα ἐπράξατο, ἐ|πί τε τοῦ αὐτοῦ ἱέρεω ἀθρόων παραγενο|μένων Σαΐων[11] ἐπὶ τὴν τῶν δώρων κομι||δήν, οὐ δυναμένου δὲ τοῦ δήμου δοῦ|ναι αὐτοῖς, ἀξιώσαντος δὲ Πρωτογένην | βοηθῆσαι τοῖς καιροῖς, παρελθὼν ἐπηγγεί|λατο χρυσοῦς τετρακοσίους, αἱρεθείς τε | τῆς τῶν ἐννέα[12] ἀρχῆς οὐκ ἐλαττόνωμ || μὲν ἢ χιλίων καὶ πεντακοσίων χρυσῶν | πρόθεσιν[13] ἐποιήσατο ἐπὶ ταῖς μελλούσαις | προσόδοις, ἐξ· ὧμ πολλοὶ μὲν σκηπτοῦχοι[14] | ἐθεραπεύθησαν εὐκαίρως, οὐκ ὀλίγα δὲ | δῶρα παρεσκευάσθη τῶι βασιλεῖ λυσιτελῶ[ς]· || πραθέντος τε τοῦ στόλου εἰς βασίλεια[15] | κατὰ τὸ ψήφισμα, ἐν ὧι ἔδει τοὺς ἀγορά|σαντας λαβεῖν παρὰ τῆς πόλεως χρυσοῦς | τριακοσίους, καὶ ἀγοράσαντος Κόνωνος, δι|ὰ τὸ δὲ τὰ χρήματα μὴ δύνασθαι || δοῦναι τοὺς ἄρχοντας, ἀλλ᾽ εἶναι πα|ρὰ τοῖς τελώναις[16], διαλυσαμένων[17] τὴν ὠ|νὴν πρὸς τὴμ πόλιν, καὶ διὰ ταῦτα τρὶς | ἀναπραθείσης τῆς ὠνῆς, καὶ τὸ τρίτον | ἀγοράσαντος Φορμίωνος, συνιδὼν || Πρωτογένης διότι μεγάλοις διαπτώ|μασι περιπεσεῖται ἡ πόλις, αὐτὸς παρελ|θὼν εἰς τὴν ἐκλησίαν ἔδωκε τοὺς τρια|κοσίους χρυσοῦς· πάλιν τ᾽ ἐπὶ Πλειστάρχο[υ] | ἱέρεω σιτοδείας γενομένης ἰσχυρᾶς καὶ πω||λουμένου τοῦ σίτου εἰς μέδιμνον καὶ δύο τρι|τεῖς, προδήλου δὲ ὄντος ἔσεσθαι τιμουστέ|ρου, ὥσπερ δὲ καὶ ἐγένετο παραυτίκα ὁ μέδι|μνος χρυσοῦ καὶ δύο τριτῶν[18], καὶ διὰ ταῦτα | διαγωνιάσαντος τοῦ δήμου καὶ οἰομέ-

---

10 ʿ*Cum venia et patientia se accommodans nec repetens debitum*ʾ Boeckh. 11 Gens ad orientalem Hypanis ripam incolens (not. 4). Utrum Scythica fuerit an ut Boeckhius voluit Sarmatica, peritiores diiudicent. Utique his cum Saiis Thracibus ex Archilochi fragmento notis praeter fortuitam nominis aequalitatem nihil necessitudinis intercedit. 12 Pecuniarum publicarum curam hos habuisse ex hoc ipso loco iure collegit B. Introd. p. 89. 13 ʿ*in antecessum dedit pecuniam ex futuris reditibus restituendam*ʾ B. Verbum προτιθέναι eadem vi est v. 127. 160 et passivum προκεῖσθαι v. 128. 14 Reguli Saïtapharnis imperio subiecti. B. 15 Sc. Saïtapharnis. Ex omisso articulo B. collegit, nominis proprii instar hoc vocabulum fuisse, et mentionem iniecit loci Herodotei IV, 20 πέρην δὲ τοῦ Γέρρου ταῦτα δὴ τὰ καλεύμενα βασιλήιά ἐστι. (Introd. p. 84). Sed nequaquam certum mihi videtur, utrobique eundem locum indicari. 16 Publicani quae aerario debebant nondum pependerant. B. 17 Cononem et socios intellegi iubet B., recte sine dubio, etsi socios Cononis fuisse antea non dictum erat. 18 Hunc iniuria Boe. sibi persuasit nominis τριτεύς genetivum esse, qui τριτέων esse debebat. Immo τρίτη nominativus est, quod nummi nomen tam accurate respondet ἕκτῃ Φωκαΐδι, quam τριτεύς frumenti mensura τεταρτεῖ et ἑκτεῖ. Singuli igitur medimni singulis aureis et binis partibus aurei tertiis constabant.

65 νου ‖ δεῖν σιτωνῆσαι, εἰς δὲ ταῦτα χρείας παρα|σχέσθαι τοὺς
εὐπορουμένους, πρῶτος συν|ελθούσης ἐκλησίας ἐπηγγείλατο εἰς
τὴν | σιτωνίαν χρυσοῦς χιλίους, οὓς παραυτίκα ἐ|νέγκας ἔδωκε,
70 ὧν τοὺς τριακοσίους ἀτόκους ‖ εἰς ἐνιαυτόν, καὶ δοὺς χρυσίον
πᾶν χαλκὸν | ἐκομίσατο ἐκ τετρακοσίων[19]· πρῶτος δ' ἐπηγ|γείλατο πυρῶν μεδίμνους δισχιλίους πεν|τακοσίους, ὧν τοὺς πεντα-
κοσίους μὲν ἔδωκεν | εἰς τέτταρας καὶ ἑκτέα, τοὺς δὲ δισχιλίους
75 εἰς ‖ δύο καὶ ἑπτὰ ἡμιέκτεα, καὶ τῶν λοιπῶν τῶν | ἐν τούτωι
τῶι καιρῶι ἐπαγγειλαμένων πα|ραχρῆμα τὰς τιμὰς κομισαμένων
ἀπὸ τῶν | πορισθέντων χρημάτων αὐτό(ς) συμπεριε|νεγχθεὶς ἐνιαυ-
80 τὸν τὴν τιμὴν ἐκομίσατο τό‖κον οὐδένα πραξάμενος, καὶ διὰ
τὴμ Πρωτο|γένους προθυμίαν πολλὰ μὲγ χρήματα, οὐ|κ ὀλίγος
δὲ σῖτος ἐπορίσθη τῶι δήμωι· τοῦ τε | βασιλέως Σαϊταφάρνου
παραγεν⟨ομεν⟩ομέ|νου εἰς τὸ πέραν[20] ἐπὶ θεραπείαν, τῶν δὲ
85 ἀρχόν‖των συναγαγόντων ἐκλησίαν καὶ τήν τε πα|ρουσίαν ἐμφα-
νισάντων τοῦ βασιλέως καὶ διό|τι ἐν ταῖς προσόδοις ἐστὶν οὐδέν,
παρελθὼν | Πρωτογένης ἔδωκε χρυσοῦς ἐνακοσίους, τῶν | δὲ
90 πρεσβευτῶν λαβόντων τὰ χρήματα καὶ ἀ‖παντησάντων βασιλεῖ,
Πρωτογένους καὶ | [Ἀ]ριστοκράτους, τοῦ δὲ βασιλέως τὰ μὲν
δῶρα | [δεξ]αμένου, εἰς ὀργὴν δὲ καταστάντος καὶ | [τὴν] ἀνά-
ζευξιν ποιησαμένου μετα.ρ[--|------] δὲ καὶ τοὺς ἄρχοντας
95 ἀνα[ξίως, ‖ δι' ἃ συν]ελθὼν ὁ δῆμος περίφο[βος ἐγένετο καὶ |
πρε]σβευτὰς ἐπὶ τ----|--ισω...ο---- | ἔτι δὲ τοῦ πλείστου
μέρους τοῦ πρὸς τὸμ ποτ[α]‖μὸν τῆς πόλεως ἀτειχίστου ὄντος τοῦ
100 τε κατ[ὰ] ‖ τὸν λιμένα παντὸς καὶ τοῦ κατὰ τὸ πρότερο[ν] |
ὑπάρχον ἰχθυοπώλιον ἕως οὗ ὁ ἥρως ὁ Σωσίας[21], | τῶν δὲ αὐτο-
μόλων ἐπαγγελλόντων Γαλά|τας καὶ Σκίρους[22] πεποιῆσθαι συμ-
105 μαχίαν καὶ δύ|ναμιν συνῆχθαι μεγάλην καὶ ταύτην τοῦ χει‖μῶνος
ἥξειν ἐπαγγελλόντων, πρὸς δὲ τού|τοις Θισαμάτας[23] καὶ Σκύθας

Cum igitur uno aureo ne unus quidem integer medimnus tritici emeretur, facile intellegitur cur hoc solo loco a ratione solita pretia frumenti indicandi (not. 8) discessum sit. 19 Locutio obscura. Koe. (quem Letr. et Boe. sequuntur) coniecit Protogenem sescentos modo aureos recepisse, reliquorum quadringentorum loco aes redditum esse. 20 E regione Olbiae ad ripam Hypanis (non Borysthenis) accessit. B. 21 Usque ad eum locum ubi Sosiae herois statua aut sacellum est. 22 Hos ad Vistulam habitare narrat Plin. N. h. IV, 97. B. Prioribus saeculis eorum sedes Ponto propiores fuisse ex hoc titulo cognoscitur. 23 Hanc gentem et Saudaratas in occidentali Hypanis ripa, inter Olbiam et Galatas habitasse veri simile est. B.

καὶ Σαυδαράτας ἐπι|θυμεῖν τοῦ ὀχυρώματος, δεδιότας ὡσαύτως καὶ | αὐτοὺς τὴν τῶγ Γαλατῶν ὠμότητα, καὶ διὰ | ταῦτα πολλῶν
110 ἐχόντων ἀθύμως καὶ παρεσκε‖ασμένων ἐγλείπειν τὴμ πόλιν, ἅμα δὲ τῶι καὶ | ἄλλα γεγενῆσθαι ἐλαττώματα πολλὰ | κατὰ τὴγ χώραν ἐφθάρθαι μὲν τὴν οἰκετεί|αν ἅπασαν καὶ τοὺς τὴμ πα-
115 ρώρειαν οἰ|κοῦντας μιξέλληνας[24], οὐκ ἐλάττους ὄν‖τας τὸν ἀριθμὸν χιλίων καὶ πεντακοσίων | τοὺς ἐν τῶι προτέρωι πολέμωι συμμαχήσαντας | ἐν τῆι πόλει, ἐγλελοιπέναι δὲ πολλοὺς μὲν | τῶγ ξένων, οὐκ ὀλίγους δὲ τῶμ πολιτῶν· ὧν ἕ|νεκεν συνελθὼν
120 ὁ δῆμος διηγωνιακὼς καὶ τὸγ ‖ κίνδυνον τὸμ μέλλοντα καὶ τὰ δεινὰ πρὸ ὀ|φθαλμῶν ποιούμενος παρεκάλει πάντας | τοὺς ἰσχύοντας βοηθῆσαι καὶ μὴ περιιδεῖν τὴν ἐκ | πολλῶν ἐτῶν τετηρημένημ πατρίδα ὑποχεί|ριον γενομένηγ τοῖς πολεμίοις, οὐδενὸς δ᾽ ἐπι-
125 δι‖δόντος ἑαυτὸν οὔτ᾽ εἰς ἅπαντα οὔτ᾽ εἰς μέρη ὤν | ἠξίου ὁ δῆμος, ἐπηγγείλατο αὐτὸς κατασκευᾶν[25] | ἀμφότερα τὰ τείχη καὶ προθήσειμ πᾶσαν τὴν | εἰς αὐτὰ δαπάνην καίπερ αὐτῶι προκειμέ-
130 νων[26] | οὐκ ἐλασσόνωγ χρυσῶν ἢ χιλίων καὶ πεντακοσί‖ων, καὶ εὐθὺς ἐνέγκας εἰς τὴν ἐκλησίαν χρυσοῦς | πεντακοσίους εἰς τοὺς ἀῤῥαβῶνας, ἀπέδοτο πάν|τα τὰ ἔργα ὑπὸ κήρυκα, καὶ παρὰ[27] τὸ τὴν ἀρίθμη|σιν ποιήσασθαι ἐξ ἑτοίμου τοὺς ἐργώνας οὐκ
135 ὀλί|γα χρήματα περιεποίησε τῆι πόλει· ἔτι δὲ πολ‖λῶν ἐργωνῶν ἐγκαταλιπόντων τὰ ἔργα Πρω|τογένης τῆι πόλει τὰ μὲν ἔργα

---

24 Mixta ex Scythis et Graecis natio, quam in eadem regione iam novit Herodotus IV, 17 ἀπὸ τοῦ Βορυσθενεϊτέων ἐμπορίου — πρῶτοι Καλλιππίδαι νέμονται ἐόντες Ἕλληνες Σκύθαι. Cum montes in illis terris omnino nulli sint, παρώρειαν iure interpretes intellexerunt de praeruptis illis ripis, quibus planicies Scythica a littore maris et fluminum vallibus distinetur. 25 Eiusmodi verborum in -άζω futura contracta in titulis trium postremorum a. Chr. saeculorum satis frequentia sunt. Cf. n. 540, 12 sqq. 734, 113. Hermae XVI p. 172 not. 1. 26 In antecessum dati debebantur Protogeni mille quingenti aurei. De προκεῖσθαι cf. not. 13. Boeckhius quia v. 139 impensarum in moenibus restituendis factarum eadem summa fuisse dicitur, hunc locum sic interpretari maluit: ‘*etsi ei propositus esset sumptus in eam rem faciendus aureorum mille quingentorum*’. At sumptus faciendi notio nusquam in hoc enuntiato exprimitur, neque προκεῖσθαι id significat quod Boeckhius vult. 27 Non ‘*praeterquam quod*’, ut Boeckhius interpretatur, sed ‘*propterea quod*’ praepositio hoc loco valet. Nempe quia praesentem pecuniam accipiebant, minore mercede opera efficiebant, quam si exspectandum fuisset dum civitas persolvere posset. Neque opus est τοῖς ἐργώναις emendare, nam cum Protogenes redemptoribus praesentes pecunias numerasset, hi rursus operariis mercedem sine mora solvere poterant.

αὐτὸς συνετελέ|σατο, διάπτωμα δὲ τῶι δήμωι οὐδὲν ἀνή|νεγκεν,
ἀναλώσας τε εἰς ἀμφότερα τὰ τείχη | χρυσοῦς χιλίους πενταΐ
140 κοσίους καὶ τὸ πλεῖστον ‖ διαλύσας χρυσίον ἐκομίσατο χαλκὸν ἐκ
τετρα|κοσίων[28]· κατεσκεύασε δὲ καὶ τοὺς πύργους κακῶς δι|ακει-
μένους τοὺς πρὸς ταῖς μεγάλαις πόλαις ἀμ|φοτέρους καὶ τὸγ
Καθηγήτορος[29] καὶ τὸγ κατὰ τὴν | ἁμαξιτὸγ καὶ τὸν Ἐπιδαυρίου·
145 ἐπεσκεύασε δὲ ‖ καὶ τὸ σιτόβολον, κατεσκεύασε δὲ καὶ τὸμ πυλῶ|να
τὸν ἐπὶ τοῦ δείγματος· ἔτι δὲ τῆς πόλεως | ναῦλον τελούσης
τοῖς ἄγουσι τοὺς λίθους ἰδιώ|ταις διὰ τὸ τὰ πλοῖα τὰ δημόσια
κακῶς διακεῖσ|θαι καὶ μηθὲν ἔχειν τῶν ἁρμένων, ἐπηγγείλατο ‖
150 καὶ ταῦτα κατασκευᾶν, ἀναλώσας τ᾽ εἰς ταῦτα | πάντα χρυσοῦς
διακοσίους λόγον ἤνεγκε παρα|χρῆμα· ὧν ἕνεκεν ὁ δῆμος πολλάκις
αὐτὸγ καὶ | πρότερον ἐστεφανωκὼς καὶ τότ᾽ ἐστεφάνωσεν | ἐπὶ τῆι
155 τοῦ λόγου ἀποδείξει· ἔτι δὲ λοιπῆς οὔσης ‖ ἀσυντελέστου τῆς
κατὰ τὸμ Πόσιος πύργον σχοι|νιαίας εἰς τὸν ἐπάνω τόπον[30] ἐπι-
καλεσάμενος ὁ | δῆμος ἠξίωσε καὶ ταύτην συντελέσασθαι τε|τάρτην
οὖσαν σχοινιαίαν, Πρωτογένης δὲ οὐ|δὲμ βουλόμενος ἀχαριστεῖν
160 ὑπέμεινε καὶ ταύ‖την τὴν τειχοδομίαν, εἰς ἣμ προέθηκε χρυσοῦς
ἑ|κατόν· ἐπί τε τῆς κοινῆς οἰκονομίας καὶ ταμιεί|ας γενόμενος

---

28 Cf. not. 19. 29 καθ᾽ Ηγήτορος Boeckhius intellegens κατὰ τὴν Ἡγήτορος οἰκίαν (aut κατὰ τὸ Ἡγήτορος ἱερόν, si heroa quam hominem statuere malis). At ut recte et perspicue dicitur ἐν Διονύσου, quia praepositio ἐν genetivum regere non potest, sic καθ᾽ Ἡγήτορος elliptice dici non licet sine articulo propter ambiguitatem. Immo ut apud Dem. XIX, 249 legimus πρὸς τῷ τοῦ ἥρω τοῦ ἰατροῦ, ita hic in eadem ellipsi scribendum fuit τὸν κατὰ τὸ Ἡγήτορος. Itaque hoc quoque ut v. 144 τὸν Ἐπιδαυρίου et v. 155 τὸμ Πόσιος πύργον de homine intellegendum, qui turrim aedificavit. Turres a Cleombroto Pantaclis f. et Anaximene Posidei f. Olbiopolitanis exstructas L. monuit in ipsius collectione I p. 131 n. 99. p. 134 n. 101 commemorari. Cf. etiam 187[16]. 30 Moenia divisa fuisse videntur in partes paris longitudinis, quae a fune (σχοίνῳ) quo dimensae erant, σχοινιαῖαι vocabantur. Eandem divisionem L. monuit in titulo Odessi veteris (*Varna*) C. I. G. Vol. II Add. p. 998 n. 206*g* haberi: [Ἀ]πολλώνιος Ἀπολ[λ]ων[ί]ου τοῦ Προμα[θ]ίωνος [τ]ὴ[ν] σχοινίαν (σχοινια[ία]ν em. L.) τὴν μ[ε]ταξὺ τῶν δύο πύργων οἰ[κ]οδομήσας καὶ στεγάσας [ἐ]κ τῶν ἰδί[ω]ν κτλ. Atque ea quidem pars, de qua hic verba fiunt, non fluminis ripam sequitur, sed a Posidis turri, quae ad fluvium sita fuisse videtur, introrsus pertinet in editiorem locum. Quarta dicitur, ita ut muros quos antea a Protogene exstructos esse narratum est, tres σχοινιαίας effecisse probabile sit. Sane illi mille quingentis aureis constabant, hic non amplius centum. Sed illos a fundamentis exstruxisse videtur Protogenes, hos antea iam incohatos perfecisse. B.

καὶ χειρίσας τὰς μεγίστ(α)ς[31] τῆς πόλε|ως προσόδους οὐδένα μὲν
τῶν τελωνῶν ἐκ τῶν | ὑπαρχόντων ἐξέβαλε, οὐδενὸς δ' ἀπηλ-
165 λοτρι||ωσε οὐδὲν τῶν ὑπαρχόντων· συμπεριενεγχθεὶς | δὲ τοῖς
καιροῖς αὐτῶμ πᾶσι τοῖς μὲν ἀφέσεις ἐ|ποιήσατο τῶγ χρημάτων,
τοῖς δὲ συμπεριενεγ|χθεὶς χρόνον ὅσον ἠβούλοντο τόκον οὐδένα
170 ἐ|πράξατο· πλεῖστα δὲ χειρίσας τῶγ κοινῶν, τρία δὲ || ἔτη συνε-
χῶς πάντα διώικησεν ὀρθῶς καὶ δικαί|ως, τοὺς μὲν λόγους ἐν
τοῖς ὡρισμένοις χρόνοις ἀ|ποφέρων, τὰ δ' ἀπὸ τῶμ προσόδωμ
πίπτοντα | ἐν τοῖς τῆς πολιτείας χρόνοις παραδεξάμενος | εἰς
175 κομιδὴν ἑαυτῶι[32], οὐ γεγενημένου τούτου ἐπ' ἀ||ληθείας, ἐξ ὧν
ἀπέλυσε μὲν τὴμ πόλιν ὀφειλη|μάτων, παρέλυσε δὲ τόκων· τῶν
δ' ἐν τῆι πόλει | κακῶς διακειμένων πάντων διά τε τοὺς πολέ|-
[μ]ους καὶ τὰς ἀφορίας, καὶ τῶν ὑπαρχόντων εἰς τὸ | [μη]θὲν
180 ἡκόντων, ζητήσαντος ὑπὲρ τούτων τοῦ || [δή]μου ἐπιμηνιεῦσαι[33]
καὶ προνοῆσαι χρησίμως | [τοῖ]ς τε δανεισταῖς καὶ τοῖς χρήσταις[34],
ὀφειλομένων | [α]ὐτῶι καὶ τῶι πατρὶ χρυσῶν ἑξακισχιλίων πρῶ-
τος | [ἐ]πέτρεψε τῶι δήμωι ὃν ἂμ βούληται τρόπογ χρή|[σασθαι]
185 αὐτῶι· ἀξιώσαντος δὲ ἄφεσιμ ποιήσασ||[θαι τοῖς χρ]ήσταις ἀφῆκε
πᾶσι πάντα καὶ οὐδένα | [ἐπράξατο, ----------]ότερον αὐτῶι
νομίσας εἶναι | ----------] ὑπάρχειν εὔνοιαν τοῦ ἰδ|[ίαι
συμφέροντος ---------- τ]εθραυσμένος τοῖς ὑπα | -------
190 ---------- αὐτοῖς οὐκ ἐλάσσους || ----------ους
οὓς ἅπασι τοῖς | ----------πρὸς οὐδένα ε|---------
τειχ|-----

31 ΤΛC. 32 Acceptas rettulit reipublicae pecunias, quas re vera non acceperat, quia reditus publici, ex quibus civitatem debita sibi persolvisse scribebat, re vera defecerant. B. 33 Dilatio per menses concessa est debitoribus. Menstruae enim erant usurae. B. 34 Debitoribus. B.

227 Tabula lapidis Hymettii, Athenis in arce. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 1056. Rangabé Ant. Hell. 451. Ussing inscr. inedd. n. 55. Ex suo Velsenique apographo Koehler C. I. Att. II 308 (Syll.[1] 139. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 266 n. 156). Cf. quae de titulo disputavit E. Sonne de arbitris externis p. 35 n. LV.

Litterae volgares praeter Ξ dispositae στοιχηδόν.

Ἐπὶ Θερσιλόχου ἄρχοντος[1] ἐ[πὶ τῆς ....τί|δ]ος δευτέρα(ς)[2] πρυ-
τανείας, ἧ[ι Διόδοτος Δ]|ιογνήτου Φρεάρριος ἐγραμμ[άτευε, Μετα]|-
5 γειτνιῶνος δωδεκάτηι, δωδε[κάτηι τῆς πρ]||υτανείας· ἐκκλησία κυ-
ρία· τῶ[ν προέδρων] | ἐπεψήφιζεν Πυθογένης Γλαυ[κίππου Ἀλω]|-
πεκῆθεν καὶ συ[ν]πρόεδροι· | ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶ[ι δήμωι·] |
10 Καλαΐδης Καλαΐδου Ξυπεταιὼν [εἶπεν· ἐπε]||ιδὴ τοῦ δήμου τοῦ
Ἀθηναίων καὶ [τοῦ κοινο]|ῦ τοῦ Βοιωτῶν σύμβολον ποιησαμ[ένων
πρὸ]|ς ἀλλήλους καὶ ἑλομένων ἔκκλητ[ον τὴν Λα]||μιέων πολιν[3],
ἀνεδέξατο καθιεῖ[ν τὸ δικασ]|τήριον[4], καὶ νῦν οἱ ἀποσταλέντε[ς
15 ὑπὸ τῶν Λ||αμιέων] ἐπὶ [τὰς] δ[ί]κας ἀ[π]ο[φαίνουσιν ----------]

1 Eiusdem anni sunt duo alia plebiscita Attica, C. I. A. IV, 2 p. 83 n. 307*b* et C. I. A. II, 307, v. 26—37 (infra n. 635). Atque huic quidem praemissum est in eiusdem tabulae v. 1—25 decretum Callimede archonte factum, cuius magistratum proximum ante Thersilochum fuisse consentaneum est. Praeterea Callimedis archontis nomen etiam psephisma C. I. Att. II, 306 prae se fert. Iam cum in titulo C. I. Att. II, 307, 26 tribus nomen erasum sit, apparet eam aut Antigonida aut Demetriada fuisse. Quas cum constare videretur sublatas esse circa belli Chremonidei (267—263 a. Chr.) tempora, certatim nos omnes, qui de archontibus tertii a. Chr. saeculi disputavimus, Callimedis et Thersilochi magistratus primae saeculi a. Chr. n. tertii parti vindicavimus. At nunc constat, Philippi demum contra Athenienses bello (200 a. Chr.) adeo exarsisse Atheniensium odium atque iracundiam ut illas tribus tollerent simulque et earum nomina et omnia vocabula, quae Macedonum regni et Antigonidarum stirpis commonefacerent, in tabulis publicis delerent. Quare non modo aequo iure illos duos annos alteri tertii a. Chr. n. saeculi parti ascribere licet, ac priori, sed illud adeo praeferendum est cum propter titulorum scripturam, tum quia ei anni, qui uni ex illa superiore aetate horum titulorum argumento accommodati videbantur, nunc aliis archontum nominibus quae tituli recens eruti praebuerunt occupati sunt. Itaque rex Demetrius, cuius Callimede archonte C. I. Att. II 306, 9 mentio fit, non pater, sed filius Antigoni Gonatae intellegendus est, qui regnavit ab anno 239 ad 229 a. Chr. G. de Sanctis Studi di storia antica II p. 36 not. 1 rursus ante bellum Chremonideum Thersilochi et Callimedis annos collocare conatus est, sed mihi quidem non persuasit. 2 ΔΕΥΤΕΡΑΙ. 3 Praeter hoc plebiscitum et n. 228 tertium habemus titulum de Lamiensium inter Athenienses et Boeotos arbitrio C. I. Att. IV, 2 p. 97 n. 373*h*. Sed id posterioris aetatis est, aut ultimorum saeculi tertii annorum aut adeo secundi incuntis, ut recte Lollingius et Koehlerus statuerint bis eadem ratione illas duas gentes a Lamiensibus iudices petivisse. 4 Non civitatium lites diiudicat hoc iudicum collegium, sed privatorum hominum Atheniensium cum hominibus privatis Boeotis disceptantium; qua de re dubitari non sinit decretum 228 ab eodem homine rogatum; adde quod σύμβολον (v. 11) nunquam spectat ad publici iuris controversias inter duos populos.

228 Tabula lapidis Hymettii inventa in arce Athenarum. Edd. Kumanudis Ἐφ. ἀρχ. 1884 p. 129 n. 1. Ex ectypo chartaceo, quod miserat Lolling, Koehler C. I. A. IV, 2 p. 83 n. 308*b*.

[Κα]λαΐδης Καλαΐδου Ξυπεται[ὼν εἶπεν[1]· ἐπειδὴ οἱ χ|ει]ροτονη-
θέντες δικασταὶ ὑπὸ [τῆς πόλεως τῆς Λαμ|ιέ]ων ἐπὶ τὰς δίκας
τὰς εἰληγμένα[ς κατὰ τὸ σύμβολ|ον][2] Βοιωτοῖς καὶ Ἀθηναίοις
5 τὰς μ[ὲν διέλυσαν, τὰς δ' ‖ ἔκ]ριναν δικαίως· ἀγαθεῖ τύχει,
[δεδόχθαι τεῖ βου|λε]ῖ, τοὺς λαχόντας προέδρους εἰ[ς τὴν ἐπιοῦ-
σαν ἐκ|κλ]ησίαν χρηματίσαι περὶ τού[των, γνώμην δὲ ξυμβά|λ]-
λεσθαι τῆς βουλῆς εἰς τὸν δῆ[μον, ὅτι δοκεῖ τεῖ βο|υ]λεῖ, ἐπαι-
10 νέσαι τοὺς δικα[στὰς δικαιοσύνης ἕνε]‖κα, καὶ στεφανῶσαι
ἕκαστο[ν αὐτῶν θαλλοῦ στεφάνω|ι], Πάτρωνα Κυλούθου[3], Ἀρι..
.....|. λεισθένην Φιλ[ί]ππου .....
.....|.. οδαμο----------

Litterarum formae volgares praeter Ξ; scriptura disposita στοιχηδόν. 1 Cf. n. 227, 9. 2 Supplevit Koehler ex n. 227, 11. 3 Nomen fortasse reponendum in titulo Lamiensi ap. Collitz Gr. Dialektinschriften II p. 34 n. 1440, 13, ubi editores ἱππαρχέοντος ....α τοῦ Κύλου exhibent. Sed Stephanius et Pittakis inter ΚΥΛΟΥ et ΕΓΓ vacuum spatium indicant, in quo nescio an ΘΟΥ interciderit.

229 In parietinis Orchomeni Arcadiae, fragmentum tabulae. Ed. P. Foucart Rev. arch. XXXII (1876) p. 96. (Lebas-Foucart Inscr. II 353.) Cf. quae de titulo exposui Hermae XVI p. 176 sqq. (Syll.[1] 178. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 321 n. 187. O. Hoffmann ap. Collitz Gr. Dialektinschriften II p. 148 n. 1634. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 181 n. 199).

Haec decreta esse cum Orchomenii Arcades foederis Achaici participes fierent manifestum est. Quod Foucartus anno 199 a. Chr. factum esse statuit, fretus testimonio Livii XXXII, 5, 4. At cum hoc ipso Livii loco scriptum sit *qui redderent Achaeis Orchomenum*, itemque apud Polybium IV, 6, 5, ubi de rebus anni 222 a. Chr. dicit, Ἀντίγονος — Ὀρχομενὸν κάτα κράτος ἑλὼν οὐκ ἀποκατέστησε τοῖς Ἀχαιοῖς, inde efficitur, iam ante aliquando Orchomenios in societate Achaica fuisse. Quando ad eam accesserint, sane non constat. Sed sunt rationes quibus probabile fiat paullo post quam Lydiadas Megalopolitanus deposita tyrannide patriam ad Achaeos adduxit (234 aut 233 a. Chr., cf. n. 230) id factum esse. Cf. quae exposui l. l. p. 178 sqq.

-------ραιν-------|-------μον πέμπ[η]ι εἴτε ἄρχω[ν------|
---------]ιέοι εἴτε [ἰ]διώτας ψαφοφορέοι[-------- | ὀφλέτω]
τριάκοντ[α τά]λαντα ἱερὰ τοῦ Διὸ[ς τοῦ Ἀμαρίου, καὶ ἐξέστω
5 τῶι βουλομένωι αὐ||τῶι δίκαν θ]ανάτου εἰσάγειν εἰς τὸ κοινὸν
τ[ῶν Ἀχαιῶν---------- ὀμνυόντων τὸν | ὅρκον τὸν αὐ]τὸν οἱ
Ὀρχομένιοι καὶ οἱ Ἀχαιοί, ἐμ μ[ὲν Αἰγίωι οἱ σύνεδροι τῶν
Ἀχαι|ῶν καὶ ὁ στρατ]αγὸς καὶ ἵππαρχος καὶ ναύαρχος[1], ἐν δ[ὲ
Ὀρχομενῶι οἱ ἄρχοντες | τῶν Ὀρχομενίων·] Ὀ[μ]νύω Δία Ἀμά-
ριον[2], Ἀθάναν Ἀμαρίαν, Ἀφ[ροδ]ί[ταν καὶ τοὺ]ς θ[εοὺς πάντας, |
ἦ μὰν ἐμ] πᾶσιν ἐμμε[ν]εῖν ἐν τᾶι στάλαι καὶ τᾶι ὁμολογίαι[3]
10 καὶ τῶι ψαφίσματ[ι τῶι γενο||μένωι τῶι κοι]ν[ῶι] τῶι τ[ῶ]ν
Ἀχαιῶν· καὶ εἴ τίς κα μὴ ἐμμένηι, οὐκ ἐπιτρέψω εἰς δύναμ[ιν. |
καὶ εὐορκέ]οντι μέν μοι εἴη τἀγαθά, ἐπιορκέοντι δὲ τἀναντία. τῶν
δὲ λαβόντων ἐν Ὀρ[χο|μενῶι γᾶς] κλᾶρ[ο]ν[4] ἢ οἰκίαν ἀφ' οὗ Ἀχαιοὶ
ἐγένοντο μὴ ἐξέστω μηθενὶ ἀπαλλοτριῶ||[σαι ἐντὸς ἐτ]έων[5] εἴ[κ]οσι.
εἰ δέ τι ἐκ τῶν ἔμπροσθε χρόνων ἢ οἱ Ὀρχομένιοι Ἀχαιοὶ
ἐγέ||[νοντο ἤτοι] Νε[ά]ρ[χωι][6] ἔγκλημα γέγονεν ἢ τοῖς υἱοῖς, ὑπό-
15 τομα εἶμεν πάντα, καὶ μ||[ὴ δικαζέ]σθω[7] μή[τε] Νεάρχωι μηθεὶς
μήτε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, μηδὲ Νέαρχος μηδὲ | [τῶν υἱῶν αὐ]τοῦ
μηθεὶς περὶ τῶμ πρότερον ἐγκλημάτων ἢ οἱ Ὀρχομένιοι Ἀχαιοὶ

---

1 De hoc tertio ex summis magistratibus militaribus Achaeorum ex hoc demum titulo certiores facti sumus, cum στρατηγὸς et ἵππαρχος frequentissime commemorentur apud scriptores. 2 Hanc veram nominis formam esse Foucartus vidit, apud scriptores varios in modos corruptam (Ὁμαγύριος Pausan. VII, 24, 2. Ὁμάριος Polyb. II, 39, 6. Fanum eius Aegii situm Ὁμάριον Polyb. V, 93, 10. Αἰνάριον, Ἀρνάριον in codicibus Strabonis VIII, 7, 3 p. 385. 7, 5 p. 387, ubi sane iam coniectura emendatum erat Ἀμάριον). Ingeniose idem nomen derivat ab ἀμάρα, quam vocis ἡμέρα formam sane hucusque non novimus nisi ex Locrorum dialecto (I. G. Sept. III, 334), sed dialectos gentium ad utramque oram sinus Crisaei incolentium haud exiguam inter se similitudinem habuisse ex aliis indiciis cognoscimus. 3 Pactum de recipiendis in Achaeorum foedus Orchomeniis distinguitur ab hoc ipso decreto concilii communis Achaeorum, quo variae res quibus recepta Orchomeno opus est constituuntur. 4 Supplevi. γᾶν ἐπί]κλαρ[ο]ν Foucart. ἐν Ὀρ[χο|μενίοις ἢ] κλᾶρον H., improbabiliter si quid video. 5 Supplevi allato Appian. Civ. III, 2, ubi narratur Caesarem dictatorem item colonos quos deduxerat intra vigesimum annum agros vendere vetuisse. πλέον χρυσ]έων εἴκοσι Foucart, quod cur ferri nequiret docui l. l. p. 182. 6 Tyrannum Orchomeniorum hunc fuisse, qui imperio se abdicasset sua sponte, ut Lydiadas Megalopolitanus fecerat, summa cum probabilitate coniecit F. 7 Supplevi. ἐγκαλεί]σθω F. contra sermonis usum.

ἐγέ|[νοντο· καὶ] ὅ[στ]ις δικάζοιτο ὀφλέτω χιλίας δραχμὰς καὶ ἁ δίκα ἀτελὴς ἔστω. περ|[ὶ δὲ τᾶς τραπέζα]ς τᾶς χρυσέ[α]ς τοῦ Διὸς τοῦ Ὁπλοσμίου[8], ἃγ καταθέντες ἐνέχυρα οἱ Μεθυ|[δριεῖς[9] οἱ μετοική]σαντες[10] ε[ἰ]ς Ὀρχομενὸν διείλοντο τὸ ἀργύριον, καί τινες αὐτῶν ἀπέ||[δοσαν, τινὲς δὲ οὔ[11]· ἐ]ὰμ μὴ ἀποδιδῶντι τὸ ἀργύριον τοῖς Μεγαλοπολίταις, καθὼς ἐ|[παγγείλαντο[12] ποτὶ τὰμ πό]λιν τὰν Ὀρχομενίων, ὑποδίκους εἶμεν τοὺς μὴ ποιοῦντας τὰ δίκαια.

8 Hoc cognomine Iuppiter in compluribus Arcadiae civitatibus colebatur: Mantineae tribus erat Ὁπλοδμία (Lebas-Foucart Inscr. II, 352 p). Arcadibus ea sacra tribuit Arist. de part. anim. III, 10, 673 a, 19. Ἥρα Ὁπλοσμία in Elide culta commemoratur a Lycophrone v. 614. F. Templum quod mensam auream hic commemoratam habebat Methydrii, non Megalopoli fuit. 9 Methydrium ex eorum oppidulorum numero erat, quae cum Megalopolis conderetur sui iuris esse desierunt et pagi Megalopolitanorum facti erant (Μεθύδριον τῆς Μεγαλοπολίτιδος Polyb. IV, 10, 10). Sed paullo antequam Orchomenii ad foedus Achaicum accederent, Methydrienses pristinam autonomiam reciperare conati sunt; quod cum initio prospere eis cessisset, pecunias quibus ad oppidum defendendum opus esset mutuas sumpserunt pignori data mensa illa aurea. At brevi post cum Megalopolitae Methydrium recepissent, defectionis auctores Orchomenum, quae civitas nondum Achaica erat, confugerunt pecuniasque illas inter se diviserunt. Iam cum Orchomenii quoque Achaei facti essent, Megalopolitas in suis reciperandis adiuvare debebant. 10 Supplevi. μεταστή]σαντες F. H. Sed id transitive intellectum cum loci sententia, intransitive usurpatum cum sermonis legibus pugnat. 11 Supplevi. ἀπέ|[φυγον, παρέχειν αὐτοὺς, ἐ]ὰμ μὴ F. ἀπέ|[φασαν ἀποδιδόναι H. 12 Supplevi. ἐ|[ψήφισται, τὰμ πό]λιν F. καθὼς ε|[ἰκὸς, ποτὶ τὰμ πό]λιν H. Qui recte quidem monet, ὑπόδικος ποτί τινα nihil habere offensionis. Sed εἰκός hac vi usurpari praefracte nego.

230 Basis quadrata lapidis calcarii candidissimi inventa Lycosurae in prodomo templi. Ed. B. J. Leonardos Ἐφ. ἀρχ. 1895 p. 263 n. 1.

[Ἁ πό]λις Κ[λητορ]ί[ω]ν[1] | Λυδιάδαν Εὐδάμου | ἀρετᾶς ἕνεκα καὶ εὐνοίας | τᾶς εἰς αὐτάν.

Litterae volgares Ionicae, lineis hic illic paullulum incurvatis, tertium a. Chr. n. saeculum indicant. Quo minus dubium est, quin editor recte illum hic agnoscat Lydiadam Megalopolitam, qui cum primo tyrannus patriae fuisset, postea se dominatione abdicavit et patriam Achaeorum foederi adiunxit, in quo plus semel summo magistratu functus est dum a. 226 a. Chr.

fortissime contra Lacedaemonios dimicans mortem occubuit. 1 Κ[λιτο-ρ]ί[ω]ν supplevit L., in universum quidem recte; sed cum sane diphthongo volgari reponendae spatium non sufficiat, tamen Κλίτωρ tam antiqua aetate scriptum et pronuntiatum esse non est credibile. At Κλητορίους semet ipsos appellasse incolas etiam foederis Achaici aetate demonstrant nummi (Weil Zeitschr. f. Numismatik IX tab. VIII). Cf. etiam n. 106, 22. Clitoriis arctissimam cum Lycosura necessitudinem intercessisse docet fabula apud Pausaniam VIII, 4, 5: Κλείτωρ μὲν δὴ ὁ Ἀζᾶνος ἐν Λυκοσώρᾳ τε ᾤκει καὶ ἦν τῶν βασιλέων δυνατώτατος, καὶ Κλείτορα ᾤκισεν ἀφ' αὑτοῦ πόλιν.

---

231 Troezene. Ex apographo corruptissimo Fourmonti, qui Hermionensem lapidem dicebat, ed. Boeckh C. I. G. 1201. Cum Arati nomen agnovissem et inscriptionem repetivissem Syll.[1] 179, P. Jamot lapide invento emendationes meas confirmavit et titulum accurate exscriptum ed. Bulletin de corr. Hell. XIII (1889) p. 193 n. 18 (W. Prellwitz ap. Collitz Gr. Dialektinschriften III p. 174 n. 3363).

Ἄρατον Κλεινία [Σ]ιχ[υώ]νι[ον][1]
[ὁ] δᾶμος[2] ἀνέθηκε.

Litterae volgares praeter Σ. 1 Praetor Achaeorum nobilissimus 2 Troezeniorum, quos paullo post Corinthum Arati ope regio imperio liberatam (243 a. Chr.) ipsos quoque Macedonicam dominationem exuisse et ad foedus Achaeorum se applicuisse testantur Plutarchus Arat. 24 et Pausanias II, 8, 5. Jam.

---

232 Fragmenta quattuor tabulae marmoris Hymettii, inventa Athenis ad ecclesiam dirutam Ὑπαπαντῆς. Edd. Eustratiadis Ἐπιγρ. ἀνεκδ. φυλλ. β'. 1852. ἀρ. 62. Rangabé Ant. Hell. 880. Koehler C. I. Att. II 334 (Syll.[1] 164. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 288 n. 170). Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 520 n. 608. Cf. quae de titulo disputaverunt J. Beloch Jahrbücher für Philol. CXXIX (1884) p. 481 sqq. et Lolling Δελτίον ἀρχαιολ. 1892 p. 48.

Ταμίας στρατιω[τικῶν] | Εὐρυκλείδης Μικίωνος [Κη-φισιεύς][1].

Litterae volgares praeter Ξ. π modo Γ modo Π est. Litterae ϑ punctum plerisque locis evanuit. Decretum (v. 3—29) accurate στοιχηδὸν incisum est nisi quod semel v. 19 iota inter ordines insertum est. V. 1. 2. 30—32 maiores reliquis litteras habent. 1 Homo nobilissimus et potentissimus. Sub idem

[Ἐ]πὶ Διομέδοντος ἄρχοντος[2] ἐπὶ τῆς [.....ς[3] δεκάτης
πρ]|υτανείας, ἧι Φορυσκίδης Ἀριστομένου Λ[ευκονοεὺς ἐγραμ-
5 μά||τε]υεν, Ἐλαφηβολιῶνος ἔνει καὶ νέαι ἐμ[βολίμωι, δευτέραι[4]
τ|ῆς] πρυτανείας, ἐκκλησία· τῶν προέδρων ἐ[πεψήφιζεν Καλλί-
σ|τρ]ατος[5] Τελεσίνου Ἐρχιε[ὺς κ]αὶ συμ[πρόεδροι]· | ἔδοξεν τῶι
δήμωι· | [Θε]όφημος Τιμοκλέους Μαραθώνιος εἶπε[ν· ὅπως ἂν
10 χρημάτων ‖ π]ορισθέντων ἔχει ὁ ταμίας μερίζειν τὰ [δεόμενα,
καὶ κατὰ τὸ|ν κ]ατάλοιπον χρόνον τοῦ ἐνιαυτοῦ συνκ[ομισθῶσιν
οἱ ἐκ γῆς | κ]αρποὶ μετ' ἀσφαλείας· ἀγαθεῖ τύχει, δε[δόχθαι
τεῖ βουλεῖ, | τ]οὺς λαχόντας προέδρους[6] εἰς τὴν ἐπιοῦ[σαν ἐκκλη-
σίαν χρημ|α]τίσαι περὶ τούτων, γνώμην δὲ ξυμβάλλε[σθαι τῆς
15 βουλῆς, ὅτι] ‖ δοκεῖ τῆι βουλεῖ, τοὺς βουλομένους τῶ[ν πολιτῶν
καὶ τῶν ἄλ]|λων τῶν οἰκούντων ἐν τῆι πόλει ἐπιδιδό[ναι εἰς τὴν

---

tempus, cuius hic titulus est (not. 2) praetoris magistratum gessit (C. I. A. II, 858, 5). Eo auctore a. 223 a. Chr. Athenienses Arato contra Cleomenem auxilio venire noluerunt (Plut. Arat. 41). Cum fratre Micione circiter a. 217/6 a. Chr. Atheniensium reipublicae praefuisse dicitur a Polybio V, 106, 7: Ἀθηναῖοι — χρώμενοι προστάταις Εὐρυκλείδᾳ καὶ Μικίωνι. Anno fere 213 a. Chr. uterque a Philippo rege veneno interemptus est (Pausan. II, 9, 4). Cf. praeterea n. 233. 242, 4. J. E. Kirchner Hermae XXVIII p. 139 sqq. 2 Belli Chremonidei aetati hunc titulum vindicavit Eustr., quem cum aliis secutus sum in proëcdosi. Sed ea opinio uno tribus Antigonidis aut Demetriadis nomine (not. 3) nitebatur. Quas cum non illius belli tempore, sed a. 200 a. Chr. demum sublatas demonstraverit Beloch, nihil inde colligitur, nisi tertii saeculi titulum esse. Accuratiora docet Euryclidis nomen (not. 1). Paullo ante a. 229 a. Chr. haec decreta esse titulus n. 233 monstrat, cuius initio manifesto quae hic perscripta sunt respiciuntur. 3 Nomen consulto deletum aut Ἀντιγονίδος aut Δημητριάδος fuit. Koe. 4 Supplevit G. F. Unger Philol. Suppl. V p. 709, sex priores prytanias undetricenorum, sex posteriores tricenorum dierum statuens, nisi quod decimae dies intercalaris, quippe qui extra hanc distributionem esset, accederet unus et tricesimus. Sic temporis notationes, quae hic leguntur, conveniunt in diem anni communis ducentesimum sexagesimum sextum. Haec ratio nunc mihi longe probabilissima videtur. Nam Boeckhii, qui annum intercalarem fuisse sumpsit, supplementum ὀγδόηι, quod olim probavi, spatii rationibus vix ac ne vix quidem accommodari concedendum est; quod vero Lollingius sagaciter coniecit εἰκοστῆι reponendum et titulum ad tredecim tribuum aetatem (cf. n. 650) referendum esse, id pugnat cum temporum rationibus quae inter hunc titulum et n. 233 intercedere videntur (Cf. n. 233[3]). 5 Supplevit Koehler coll. C. I. Att. II 329, 27, ubi Καλλίστρατος Τελεσί(ν)ου Ἐρχιεὺς prytanis est, monens unius litterae spatium in altera v. 6 parte vacuum fuisse videri. 6 Hunc antiquissimum esse titulum qui hanc formulam exhibeat, cum usque ad illud tempus τοὺς προέδρους οἳ ἂν λάχωσι προεδρεύειν fuerit, monet Koe.

σωτηρία]|ν τῆς πόλεως καὶ τὴν φυλακὴν τῆς χώρας ἐ[παγγεί-
λασθαι τεῖ β]|ουλεῖ ἢ πρὸς τοὺς στρατηγοὺς ἀπογράψα[σθαι
ἐντὸς μηνὸς Μο]|υνιχιῶνος· μὴ ἐξέστω δὲ μηθενὶ ἐπιδοῦνα[ι
20 πλέον ΗΗ δραχμῶν] || μηδ' ἔλαττον [Ⅴ]. εἶναι δὲ τοῖς ἐπιδοῦσι
[στεφανωθῆναί τε κα]|ὶ ἐπαινεθῆναι καὶ τιμηθῆναι ὑπὸ τοῦ δή-
[μου καθότι ἂν ἦι ἄξι]|ος ἕκαστος αὐτῶν. τὸν δὲ γραμματέα
τοῦ δ[ήμου ἀναγράψαι τό|δ]ε τὸ ψήφι[σμα] καὶ τὰ [ὀ]νόματα τῶν
ἐπιδόντ[ων ἐν στήλει λιθίν]|ει κ[α]ὶ σ[τ]ῆσαι ἐν τῆι ἀγορᾶι, ὅπως
25 ἂν φανερ[ὰ ἦι ἅπασιν ἡ φιλοτ]||ιμία τῶν βουλομένων εὐεργετεῖν
[τὸν δ]ῆ[μον· τὸ δὲ ἀνάλωμα τ]|ὸ γενόμενον εἴς τε τὴν στήλην
καὶ τὴν ἀ[ναγραφὴν τῶν ὀνομάτ]|ων μερίσαι τὸν ἐπὶ τῆι διοικη-
σει. τὸ δὲ ψή[φισμα τόδε, ἐπειδὴ] | περὶ πόρου χρημάτω[ν] ἐστὶν
στρατιωτικῶ[ν, εἶναι ἅπαν εἰς φυ]|λακὴν τῆς χώρας[7].

30 Οἵδε ἐπέδωκαν εἰς τὴν σω[τηρίαν τῆς πό]|λεως
καὶ τὴν φυλακὴν τῆς [χώρας κατὰ τὸ] | ψήφισμα τοῦ
δήμου·

Ἀντιφῶν Ἐρχι.	ΗΗ	Δρακοντίδης Ἐρχι.	ΗΗ	----	
Εὐρυκλείδης Κηφισ.[8]	ΗΗ	Ἀριστοφῶν Ἐρχι.	Η[Η]	----	
35 Μικίων Κηφισι.[9]	ΗΗ	Ἱεροκλῆς Σουνιε.	ΗΗ	----	
[Δ]ρομέας Ἐρχιε.	ΗΗ	Μικίων Θριασι.	ΗΗ	----	
[Διο]κλῆς [Ἐ]ρχιε.	ΗΗ	Σπουδίας Τειθρά.	ΗΗ	----	
----------		....ορος Θημακ.	ΗΗ	----	
----------		.....ρας Ἀφιδ.	ΗΗ	----	
40 ----------		..... Εἰρεσ.	ΗΗ	----	
----------		[.....]ἐκ Κ]οίλ.	Η[Η]	----	
----------		----ωνίδης Κολων.		----	
----------		ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τοῦ ὑοῦ	ΗΗ	Ὑ---	
----------υ.	ΗΗ	Σῶσος Ἁλαιεύς	ΗΗ	Λυ--	
45 [-----ἐξ] Οἴου	ΗΗ	Ζήνων Ἁλαιεύς	ΗΗ	Θε--	
----- αθο.	ΗΗ	Νικαγόρας Ἐρχι.	ΗΗ	Κα--	
------ης Μακε.	ΗΗ	Λυσίας Κηφισιε.	ΗΗ	Φιλ--	
----ων Ἀφιδναῖ.	Η	Στρατίος Σφήττ.	ΗΗ	Αι--	
[---γ]νωτος Ἀλωπ.	Η	Παυσίμαχος ἐκ Κολ.	ΗΗ	Κτ--	
50 Εὔμαχος Σωκράτου		Παυσίας Παιανι.	ΗΗ	Δ--	
Εὐπυρίδης	ΗΗ	Σωσίβιος ἰσοτε.	[Ⅴ]	Ἱερ--	
Φιλίσκος Παμβω.	ΗΗ	καὶ ὑπὲρ τοῦ ὑοῦ		Ἱερ--	

7 Cf. 153[14]. 8 Cf. not. 1. 9 Frater Euryclidis eiusque potentiae et auctoritatis particeps. Cf. not. 1.

Ἀριστόλας Ἐρχι.	HH	Διο[ν]υσίου	Τιμ--
Θουμόριος Εὐων.	HH	Ξέν[ω]ν Ἀσκληπιάδου	Τι--
55 Ἀρισταγόρας ἐκ Κολ.	HH	Φυλάσιος [H]H	Αι--
[Ξ]ενοκλῆς Σφήττ.	HH	Ἀσκληπιάδη[ς Ξ]ένω-	Ἀλκ--
[Ξ]άνθιππος Ἐρχι.	HH	νος Φυλ[ά]σιος HH	Δημ---
[Ζ]ώπυρος Συρακ.	HH	Εὐαγίδ[η]ς Φιλαΐ. HH	Φυσ--
. ίμων Ὀῆθεν	HH	Κηφισοφ[ῶν Ἀθμ]ον. HH	Κηφι---
60 [Δ]ημόφιλος ἐξ Οἴ.	HH	Ἄρχανδρος Ἐλευσίν. HH	Φειδ---
Ἐρίωτος[10] Μελιτ.	HH	Χαιρεφῶν Εἰτεαΐ. H	Διογ---
Νικοκλῆς Φλυε.	HH	Ἀρίστων Παιανι. HH	Φιλι---
Νικοσθένης Φλυ.	HH	Ἀντίπατρος Παιαν. HH	Πυθο---
Φι[λ]οκλῆς Κορινθ.	HH	. . νοκ[ράτ]ης Ἁλαι. HH	Ἀμοι[β--]
65 Διοπείθης Φυλά.	HH	Φυρόμ[αχ]ος Στε(ι)ρι. HH	Ἀριστ--
Τίμων Σφήττι.	HH	Αἴσχρων Παιανι. HH	Θεα[ι]τ--
Ἀπολλόδωρος Σωγέν-		Ἀπολλοφάνης Ἁλωπ. HH	Ἐπι. α--
ου Ὀτρυνεύς	HH	Σωσιγένης Παιαν.[11] H	Πραξιτ--
Καλλίμαχος	HH	Θυμοχάρης Σφήττι.[12] HH	Εἰρεσ--[13]
70 Λύκων φιλόσο.[14]	HH	Θεόπομπος Λαμπτρ. HH	Θουκρ--
Ἅλε[ξ]ις Φυλάσι.	HH	Αὐτίας Ἀχαρνε. HH	Δωρίων--
Ἑκαταῖος Μεσημβρι.	HH	Θεόπομπος Αἰγιλ. HH	Λαχαρ--
Νικήτης Περγασῆ.	H	Λυσιθείδης Ἐρχι. HH	Σιμίας Δ--
[Νι]κοκρά[τη]ς Μελ.	HH	Φιλόθεος Φρεάρρι. HH	Θ[ε]μ[ι]στο--
75 -------- Σφήτ.	HH	Δημόφιλος Φρεάρρι. HH	[Ν]ικομα--
-----ης Σφήτ.	HH	Σώφιλος Κολλυτ. H	*vac.*
----------		Ἀριστίων Θημακ. H	

10 ΛΟΙΩΤΟΣ Koehler, ΕΡΙΩΓΟΣ Eustrat. Rangabé. Utrum Ἐρίωτος an Βοιωτὸς fuerit incertum, sed illud tamen verisimilius iudicat K. coll. C. I. Att. II 335, 20, ubi ex eiusdem hominis nomine ΡΙΩΤΟΣ superest; certe ipsi Koehlero prima litera P potius quum O fuisse videtur. 11 Archon alicuius ex proximis annis (C. I. Att. II, 982, 1 Ἐπὶ Σωσιγένους ἄρχοντος οἵδε τὸν πύργον ἀνέθηκαν· sequuntur nomina quae plerumque hic quoque exstant). Wilamowitz Antigonos p. 252 not. 7. 12 Phaedri (n. 213) filius. 13 Πραξιτ[έλης Κηφισοδότου] | Εἰρεσίδης supplendum videtur. Nam patris nomen additum fuisse inde apparet, quod sic modo ex huius tituli dispositione demoticum initio versus sequentis collocari poterat (cf. col. I v. 50. 51. 67. 68 col. II v. 54. 55. 56. 57). Homo ex familia Praxitelis sculptoris nobilissimi fuit. 14 Lyco Troadensis, qui fere a. 270—226 a. Chr. Athenis Peripateticorum scholae praefuit (cf. Diog. Laert. V, 65. Zeller Philosophie der Griechen II, 2 p. 922. v. Wilamowitz Antigonos p. 78 sqq.).

----------	-----ος Φλυεύ.	HH
----------	[---- Εἰ]ρεσι.	H
80 ----------	----------	H

233 Tabula marmoris Hymettii inventa in Piraeeo. Edd. Kumanudis Ἀθηναίου I p. 8. Koehler C. I. Att. II 379. (Syll.[1] 180. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 321 n. 181.) Cf. quae disputaverunt Koehler Hermae VII p. 3 sqq. et J. E. Kirchner Hermae XXVIII p. 139 sqq.

[-----, γενόμενος δὲ ταμίας] | σ(τ)ρ(ατ)ιω(τ)[ικῶν[1] -----] πλει. . .
νι------ | ἐπιμέλειαν [κα]ὶ τὴν τῶν στρατ[ιωτικῶν ἀρχὴν(?) διε]|-
ξήγαγεν διὰ τοῦ ὑοῦ[2] καὶ προανήλωσε[ν κ]αὶ [αὐτὸς οὐ]|κ ὀλίγα χρη-
5 ματα[3]· καὶ ἀγωνο(θ)έτης[4] ὑπακούσα[ς ἀνήλω]||σεν ἑπτὰ τάλαντα,
καὶ πάλιν τὸν ὑὸν δοὺς [εἰς ταύτην] | τὴν ἐπιμέλειαν, καὶ καλῶς τὴν
ἀγωνοθεσ[ίαν ἐκτέλέσας,] | προσανήλωσεν οὐκ ὀλίγα χρήματα· καὶ
[τῆς χώρας διὰ] | τοὺς πολέμους ἀργοῦ καὶ ἀσπόρου οὔ[σης αἴτιος
10 ἐγέ]|νετο τοῦ ἐξεργασθῆναι καὶ σπαρῆναι [χρήματα πορί]||σας,
καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἀποκατέστησ[εν τῆι πόλει με]|τὰ τοῦ ἀδελ-
φοῦ Μικίωνος μετὰ τοὺς ἀπ[οδόντας τὸν Πει]|ραῖα[5], καὶ τὰ εἰς
τὸν στέφανον τοῖς στρα[τιώταις τοῖς] | ἀποκαταστήσα⟨σα⟩σιν μετὰ

Litterae volgares praeter Ξ et ῥῶ, quod modo P modo Ρ est. Decretum honorarium Euryclidis Cephisiensis (232[1]) paullo post annum 229 a. Chr. (cf. not. 5) factum esse docuit Koehler. 1 ΣΙΡΛΓΙΩι. Ceterum cf. 232, 1. Nam hic de quaestura militari Euryclidis dici rectissime statuit K., unde simul apparet illum titulum hoc paullo antiquiorem esse. 2 Huic filio, ut fratri Euryclidis, Micioni nomen fuisse tituli docent: C. I. Att. IV, 2 p. 248 n. 1161 *b*, 3 ἱερεὺς Ἀφροδίτης Ἡγεμόνης est. Inter eos qui Sosigene archonte turrim dedicaverunt (n. 232[11]) commemoratur C. I. Att. II, 982, 4. Circiter 190 a. Chr. Panathenaea vicit (C. I. Att. II, 966 *B*, 21), fere 180 a. Chr. senex exacta aetate ἐπέδωκε καὶ ὑπὲρ τοῦ ὑοῦ Εὐρυκλείδου καὶ τοῦ ὑίδοῦ Μικίωνος (C. I. Att. II, 983, 8). Ki. 3 Ad ἐπίδοσιν n. 233, 34 recensitam hoc probabiliter rettulit Ki. 4 ΟΟΕΤΗΣ. 5 Eum qui decretum concepisset parum accurate locutum esse aut lapicidam incuriose exemplar reddidisse suspicatur Koehler, sine idonea causa si quid video: Primum locum inter eos qui de Athenis in libertatem vindicandis bene meruerunt, ii tenent qui civibus Piraeeum reddiderunt, proximum post eos Euryclides et Micio. Neque propterea hoc in dubium vocandum esse, quia parum honorifice in Euryclidis titulo honorario alii potior beneficii locus tribuatur quam ipsi, intelleges si reputaveris quam effusis ac paene divinis honoribus (not. 6) Athenienses affecerint Diogenem.

Διογένου[ς[6] τὰ χωρία χρήμα]|τα ἐπόρισεν, καὶ τοὺς λιμένας
15 ὠχύρωσ[ε, καὶ τὰ τείχη τοῦ] ‖ ἄστεως καὶ τοῦ Πειραιέως ἐπε-
σκεύα[σε μετὰ Μικίωνος τοῦ] | ἀδελφοῦ, καὶ πόλεις Ἑλληνίδας
κ[αὶ συμμάχους[7] προση]|γάγετο, καὶ ὅσοι τῶι δήμωι χρήμα[τα
ὤφειλον, παρὰ τούτων] | τὰ δίκαι' ὅπως γένητ' ἐφρόντισ[εν[8],
20 ---------- πο]|ρίσας χρήματα καὶ τὰς Ἀ----------‖ησά-
μενος παρεσκευα[---------- τῶι] | δήμωι χρήσιμα, προεισ[ή-
νεγκεν[9] --------] | εἰσήνεγκεν δὲ καὶ νό[μον----------]|σεν δὲ
καὶ τὰς θέας ---------- | ἀγῶνα εἰσηγήσατο [--------- ‖
25 η]ὔξησεν δὲ καὶ τὸν δ[-------- τε|μ]ένη καὶ στοὰν ἀνα-----
----|.ις πρὸς πάντας Ἀ[θηναίους ---------|.....]τ...ιλε
----

6 Anno 229 a. Chr., Demetrio Macedonum rege mortuo, Aratus Diogeni phrurarcho, qui tum praesidiis Macedonicis in Piraeeo, Munychiae, Salamine, Sunii collocatis praeerat, centum quinquaginta talentis numeratis persuasit, ut milites inde deduceret (Paus. II, 8, 6. Plut. Arat. 34). Cuius beneficii gratiam Athenienses Diogeni rettulerunt, cum sacerdotem Diogenis crearent (cf. inscr. sellae in theatro Bacchi Διογένους Εὐεργέτου C. I. Att. III 299), ferias (Διογένεια) instituerent gymnasiumque epheborum eius nomine (Διογένειον) ornarent. Koehler. 7 De Ptolemaeo Euergeta rege et fortasse de Romanis quoque hanc vocem intellegendam esse monuit Koehler. 8 Supplevit F. Blass Mus. Rh. XXXVI p. 617, cum ΓΕΝΗΤΕ pro γένηται scripturam ab illa aetate plane alienam esse doceret. 9 Supplevit A. Wilhelm Arch.-epigr. Mitth. aus Oesterreich XX p. 90. In proëcdosi προεὶς integram vocem esse statueram.

---

234 Lapis inventus Phigaliae. Edd. ex Blasti apographo Kumanudis Φιλόπατρις 1859 Ἰουλ. 11 (Arch. Anzeiger 1859 p. 111. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 3493). Conze et Michaëlis Annal. dell' Inst. arch. 1861 p. 56. Lebas-Foucart Inscr. II 328 *a* (Syll.[1] 181. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 176 n. 187). Cf. quae de titulo exposuit E. Szanto, Das griechische Bürgerrecht p. 76 sqq.

Messeniorum decretum est de societate cum Phigalensibus ineunda, quorum in urbe ex more alterum exemplum lapidi incisum erigebatur. Magna cum probabilitate inter a. 250 et 222 a. Chr. haec scripta statuit F. Nam 221 a. Chr. Phigalea iam Aetolorum concilii particeps erat (συμπολιτευομένη τοῖς Αἰτωλοῖς Polyb. IV, 3, 6. ταττομένης ὑπ' Αἰτωλούς IV, 31, 1), cum hic etiamtum foedere modo (συμμαχίᾳ, non συμπολιτείᾳ) cum iis coniuncta sit. Cuius discriminis parum mihi videtur rationem habuisse Sz., qui decretum circa ipsa belli socialis quod dicitur initia (220 a. Chr.) factum statuit.

[Ἐπειδὴ παραγενόμενο]ι πρεσβε[υ]ταὶ καὶ διαλυ|[ταὶ παρὰ τῶν
Αἰτω]λῶν Τίμαιος[1], Κλεόπατρο|[ς, ----------, τὸ ψάφισμ]α
τὸ παρὰ τῶν Αἰτωλῶν ἀπ|[έδωκαν καὶ αὐτοὶ] διελέγοντο ὅμοια
5 τοῖς ἐν τ||[ῶι ψαφίσματι, ἀξ]ιῶντες διαλυθῆμεν ποτὶ τὼ|[ς Φια-
λέας, συνπ]αρόντες δὲ καὶ τῶν ἐ Φιαλείας | ---------- Θα-
ρυκίδας, Ὀνόμανδρος, Ἀμφίμα|[χος[2], -----]λας, Ὀρθολαΐδας,
Κραταιμένης, Τι|[-------, Δ]αμάρετος τὰ αὐτὰ ἠξίων, ἔδοξε
10 τᾶι || [πόλι τᾶι Μ]εσανίων, ἦμεν τοῖς Μεσσανίοις κα|[ὶ τοῖς Φι-
α]λέοις ἰσοπολιτείαν[3] καὶ ἐπιγαμία|[ν ποτ' ἀλλ]άλως· ποιήσασθαι
δὲ καὶ συμβολὰν ἅ|[ν κα δοκεῖ] ἀνφοτέραις ταῖς πολέοις· τὰν
15 δὲ χ|[ώραν καρπ]ίζεσσθαι ἑκατέρως, τώς τε Μεσαν(ί)ω||[ς[4] καὶ
τὼς Φι]αλέας, καθὼς καὶ νῦν καρπιζόμεθα. | [ὁπόσα δέ κ]α
ὁμολογήσωμες ποτ' ἀλλάλως, ὀμό|[σαι ἀμφοτέρ]ως, καὶ στάλας
καταθέσθαι ἐν τοῖς | [ἱεροῖς, καθώς κ]α δοκεῖ ἀμφοτέραις ταῖς
20 πολέο|[ις. ἐὰν δὲ μὴ ἐμ]μένωντι οἱ Φιαλέες ἐν τᾶι φιλ||[ίαι ποτὶ
τὼς Με]σσανίως καὶ Αἰτωλώς, ἄκυρος ἔ|[στω ἅδε ἁ ὁμολο]γία·
ἔδοξε δὲ καὶ τοῖς Φιαλέ[ο|ις ποιεῖν καθάπερ ο]ἱ Μεσσάνιοι ἐψα-
φίξαντ[ο. Ὅρκ|ος τῶν Μεσσανίων· Ὀμ]νύω Δία Ἰθωμάταν,
25 Ἥρα[ν, --|---------]ον καὶ θεὼς ὁρκί[ως πάντας ἦ || μὰν ἐμ-
μενεῖν -----] ἐν τᾶι φιλία[ι τᾶι ποτὶ | τὼς Αἰτωλὼς[5] καὶ
Φι]αλέας τ-----|-------- μεν--------

---

1 Timaeus quidam cum militibus Aetolis in Laconicam profectus eam crudelissime vastaverat et Neptuni Taenarii fanum spoliaverat (Polyb. IV, 34, 9. IX, 34, 9), quem F., dubitans sane, eundem esse coniecit, qui hic legatus est. Illud gestum esse videtur circiter 242 a. Chr. (Droysen, Gesch. des Hell. III, 1 p. 429). Eundem putaverim, qui praetor Aetolorum est n. 485, 1. 2 ΛΥΦΙΜΑ Conze et Michaëlis. 3 Vocabulum ἰσοπολιτεία altera demum tertii a. Chr. n. saeculi parte usurpari coeptum idem sibi velle ac πολιτεία ἐπ' ἴσῃ καὶ ὁμοίᾳ titulorum testimoniis congestis et examinatis evicit Sz. Id cum de civitate honoris causa singulis hominibus decreta, tum de ea quam altera civitas uno eodemque decreto omnibus alterius civibus donat, usurpari. Hic id uno tempore ab utraque parte fit, ut frequenter in pactis civitatium insulae Cretae. 4 ΜΕΣΑΝΩ C. et M. 5 Supplevi.

---

235 Basis rectangula inventa in Asclepieo Epidauriorum. Edd. P. Cavvadias Ἀθηναίου X p. 528. J. Baunack Aus Epidauros p. 17 n. 81. P. Cavvadias Fouilles d'Epidaure I p. 63 n. 172. Cf. quae de titulo exposuit R. von Scala, die Studien des Polybios p. 15 not. 1.

Θεαρίδαν Λυκόρτα Μεγαλο|πολίταν[1] ἁ πόλις τῶν Ἐπιδαυ|ρίων ἀρετᾶς ἕνεκεν καὶ εὐνοί|ας, ἃς ἔχων διατελεῖ εἰς αὐτάν.

Litterae volgares praeter ΠΣ. Extremae hastae paullulum dilatatae. 1 Cf. n. 290. Cum litteratura hunc titulum illo aliquanto antiquiorem probet, hic Lycortae illius patrem, Polybii rerum scriptoris avum paternum recte agnovit v. Sc. Eundem fuisse Thearidam, qui una cum Lysandrida anno 222 a. Chr. (Plut. Cleom. 24) Cleomeni persuasisset ut Megalopoli captae parceret, summa cum probabilitate statuunt editores.

236 Apud Aegium (*Vostizza*). Exscripsit Cyriacus Anc. p. VIII n. 62, versibus non distinctis. Ed. Muratorius T. II p. DXC. 1. Ex utriusque exemplo Boeckh C. I. G. 1542. (Syll.[1] 182. O. Hoffmann ap. Collitz Gr. Dialektinschriften II p. 150 n. 1636. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 182 n. 200.)

Ἔδοξε τῶι κοινῶι τῶν Ἀχαιῶν· τοῖς ὁμήροις τῶν | Βοιωτῶν καὶ Φωκέων προξενίαν δόμεν αὐτοῖς | καὶ ἐκγόνοις, Εὐδάμωι Βρύχωνος Πλαταιεῖ, Ἀρχέαι[1] | Ὀλυμπίωνος Ταναγραίωι, Ἀριστο-
5 μένει Μειλίχου ‖ Ὠρωπίωι, Ἀπολλοδώρωι Ἀσκληπιοδώρου Κορωνεῖ, | Ἀκροτάτωι Ἰσμηνοδώρου Θηβαίωι, Ῥόδωνι Τιμο|κράτους Ἁλιαρτίωι, Ἀριστίωνι Καλλιππίδου Ὀρχο|μενίωι, Νικέαι Κόρ(ρ)ι-νάδου[2] Θεσπιεῖ, Κλεαρέτωι | Ἀντιλέοντος Φανοτεῖ[3], Λεοντιάδηι
10 Νικοβούλου Ἐ‖λατεῖ, καὶ εἶμεν αὐτοῖς ἀτέλειαν καὶ ἀσυλίαν καὶ πολέ|μου καὶ εἰρήνης καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν |

Intra Olympiadum 125 (280 a. Chr.) et 152 (171 a. Chr.) terminos hunc titulum incisum esse Boeckhius statuit, quia illo tempore Achaeorum foedus restitutum, hoc vero Haliartiorum civitas sublata esset, qui hic etiamtum inter Boeotiae populos recensentur. Ac certius quidem aetas definiri vix poterit, etsi sunt quae non ita multo post medium saeculum a. Chr. tertium titulum incisum indicare videantur. 1 ΑΡΧΕΛΑΙ Mur. ΑΡΧΕΑΙ Cyr., quem sequitur Boeckhius. 2 ΚΟΡΟΙΝΑΔΟΥ. Emendavit G. Kaibel Hermae VIII p. 418 ex antiquo titulo Thespiensi I. G. Sept. I, 1793: Κορρινάδα[ς] | ἀνέθηκεν | τῶι Ἑρμᾶ[ι]. K. Keilius Zur Sylloge Inscr. Boeot. Lips. 1863 p. 625 coniecerat Κοροι(β)άδου. 3 Civem eius urbis Phocicae, quae apud scriptores plerumque Πανόπη sive Πανοπεὺς vocatur, intellegendum esse monuit B. allatis locis Livii XXXII, 18, 6. Strab. IX, 3, 14 p. 423 Cas. (Πανοπεὺς δ' ὁ νῦν Φανοτεύς), Thuc. IV, 76, 3. 89, 1. Φανατεύς scribitur cum in lege Labyadarum (n. 438, 195), tum passim in manumissionibus Delphicis (Wescher-Foucart 50, 1. 105, 1. 122, 4).

καὶ τἆλλα πάντα, ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις | (κα)ὶ[4] εὐεργέταις δίδοται. ἐπὶ δαμιορ[γῶν ------]ήγα Βου|ρίου, Νικανδρίδα----------

4 Δι.

237 Delphis in muro prope templum. Ed. C. Wescher sur le monument bilingue de Delphes (Mémoires présentés par divers savants à l'Ac. des Inscr. Ser. I. Tom. VIII) p. 139 D. (Syll.[1] 184.) Denuo accurate exscriptum exhibet H. Pomtow Jahrb. f. Philol. CXLIX (1894) p. 517, tab. I fig. II (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 202 n. 246).

Ἐπὶ Ἀρχιάδα ἄρχοντος[1] ἐν Δελφοῖς, πυλαίας ἠρινῆς, ἱερομνημονούντων | Αἰτωλῶν Γαύσου, Τριχᾶ, Πολύφρονος, Τεισάρχου, Πολυχάρμου, Φωκέων | Δωροθέου, Πεισίωνος, Δελφῶν Ἀναξανδρίδα, Νικοδάμου, Βοιωτῶν Θηβαγγ[έ]λου, | Μοιρίχου, Ἀθηναίων Φαλαίκου, Εὐβοιέων Ἐπηράστου, Σικυωνίων Σωσικλέους, ‖ ἔδοξε τοῖς ἱερομνήμοσιν· ἐπειδὴ Σάτυρος Νικομάχου Ἀκαρνὰν ἐκ Τυρβείου[2] | καὶ Τείσανδρος Μικκίνα Αἰτωλὸς ἐγ Βοττοῦ[3] καὶ Φαινίων Καλ(λ)ικλέους | Μεγαρεὺς χρήματα τῶι

Litterae volgares praeter ΞΠΦ; ΘΟΩ reliquis aliquanto minores. 1 Archontum Archiadae (n. 237), Stratonis (Lebas II 833), Eudoci (Bull. de corr. Hell. VII p. 410 n. I), Damosthenis (C. Wescher sur le monument bilingue de Delphes p. 138 C) annos inter se tempore suppares esse, sed eis quibus Callicli praeconi honores decreti sunt (cf. n. 215 cum notis) aliquanto recentiores ex scriptura et locis ubi incisi sunt tituli subtiliter demonstravit P. Memorabile est hic ubique Aetolorum hieromnemones comparere quinos, cum et antea (n. 215. 691) et rursus sub finem saeculi (n. 248. 249) multo plures fuerint. Consentaneum est, minutum numerum ad opes Aetolorum Antigoni Gonatae ac magis etiam Demetri II (239—229 a. Chr.) fortitudine repressas atque imminutas referendum esse. Cf. Strabo X, 2, 4 p. 451: πορθοῦντος τὴν χώραν (sc. τὴν Αἰτωλίαν) Δημητρίου τοῦ ἐπικληθέντος Αἰτωλικοῦ. 2 Τυρβείου errore incisum esse pro Θυρρείου (cf. n. 327, 9) summa cum probabilitate statuit Pomtow Jahrb. f. Phil. CXLIX p. 518. CLI p. 463, monens in titulo Thyrrhei (*Agios Vasilios*) reperto (I. G. Sept. III, 487, 5) Nicomachum Thyrrheum esse. 3 Idem sine dubio oppidulum situm in valle angusta occidentem et septentrionem versus a Naupacto, quod ex titulis in delubro Aesculapii in loco vicino cui Κρουνοί nomen erat sito nuper erutis cognovimus. Illic sane Βουττός scribitur (I. G. Sept. III, 379 sqq.).

θεῶι ἐμάνυσαν ἃ ἦσαν ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἀπολω(λό)τα[4] | ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος τοῦ Φωκέων, καὶ ἐξήλεγξαν τοὺς ἱεροσυληκότας, | καὶ τά τε ἀπολωλότα ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἀνέσωσαν, καὶ τὰ ἄλλα ἃ
10 αὐτοὶ ἐκτημέν[οι] ‖ ἦσαν οἱ ἱεροσυλήσαντες ἱερὰ ἐγένοντο τῶι θεῶι, δεδόχθαι τοῖς ἱερομνήμο[σι], | Σατύρωι καὶ Τεισάνδρωι καὶ Φαινίωνι δοῦναι προδικίαν καὶ ἀσφάλεια[ν] | καὶ ἐπιτιμάν, καθὰ καὶ τοῖς ἄλλοις αἱ προδικίαι ἐντί[5], καὶ αὐτοῖς | καὶ ἐκγόνοις, ἐπειδὴ φαίνονται τὸν θεὸν εὐεργετηκότες.

4 ΑΠΟΛΩΤΑ. Simili neglegentia quadratarius v. 2 ΓΟΛΟΦΡΟΝΟΣ, v. 4 ΣΩΝΙΚΛΕΟΥΣ exaraverat, sed haec quidem ab ipso statim emendata sunt. 5 I. e. 'ut reliqua προδικίας decreta concepta sunt' sive 'quae reliquis eiusdem generis decretis contineri solent'.

238 Plebiscitis Larisaeorum quae continentur tabula marmorea permagna duae insertae sunt epistulae Philippi Demetrii f. Macedonum regis, quas solas hic (n. 238. 239) repetimus. Totum titulum ed. Lolling Mittheilungen des arch. Instituts in Athen VII (1882) p. 61 sqq. (C. Robert et Th. Mommsen Hermae XVII p. 467 sqq. XVIII p. 318. F. Blass Jahrb. f. Phil. CXXV p. 525. A. Fick ap. Bezzenberger Beitr. VII p. 277 et ap. Collitz Gr. Dialektinschr. I p. 133 n. 345. O. Hoffmann Griech. Dialekte II p. 20 n. 16. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 51 n. 41).

Βασιλεὺς Φίλιππος[1] Λαρισαί|ων τοῖς ταγοῖς[2] καὶ τῆι πόλει χαίρειν· Πετραῖος καὶ Ἀνάγκιππος καὶ Ἀριστόνους[3], ὡς ἀπὸ τῆς πρεσβείας ἐγένοντο, | ἐνεφάνιζόν μοι, ὅτι καὶ ἡ ὑμετέρα πόλις διὰ τοὺς πολέμους προσδεῖται πλεόνων οἰκητῶν· ἕως ἂν οὖν καὶ ἑτέ|ρους ἐπινοήσωμεν ἀξίους τοῦ παρ' ὑμῖν πολιτεύματος,

Litterae volgares praeter ΞΠ et ΘΟ reliquis aliquanto minores, non dispositae στοιχηδόν. 1 Demetrii filius qui regnavit a. 220—179 a. Chr. 2 Cum apud scriptores ταγός summum omnium Thessalorum ducem (Xen. Hellen. VI, 1, 8: εὐπετῶς ἂν ἐγὼ ταγὸς Θετταλῶν ἁπάντων κατασταίην) significet, tituli tertii et secundi a. Chr. saeculorum demonstrant, tum universae genti praetorem (στρατηγόν) praefuisse, singularum vero civitatium summum magistratum fuisse ταγῶν collegium. Cf. G. Gilbert Gr. Staatsalterthümer II p. 15 not. 2. Larisae quinque enumerantur initio plebisciti cui haec epistula inserta est: [ταγ]ευόντουν Ἀναγκίπποι Πετθαλείοι, Ἀριστονόοι Εὐνομείοι, Ἐπιγένεος Ἰασονείοι, Εὐδίκ[οι Ἀδα]μαντείοι, Ἀλεξία Κλεαρχείοι. 3 Vides inter tres legatos duos fuisse ex summorum magistratuum (not. 2) collegio.

ἐπὶ τοῦ παρόντος κρίνω[4] ψηφίσασθαι ὑμᾶς, ὅπως τοῖς κατοι||-
5 κοῦσιν παρ' ὑμῖν Θεσσαλῶν ἢ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων δοθῆι ἡ πολιτεία. τούτου γὰρ συντελεσθέντος καὶ συνμεινν|άντων πάντων διὰ τὰ φιλάνθρωπα πέπεισμαι ἕτερά τε πολλὰ τῶν χρησίμων ἔσεσθαι καὶ ἐμοὶ καὶ τῆι πόλει, καὶ τὴν | χώραν μᾶλλον ἐξεργασθήσεσθαι. ἔτους β', Ὑπερβερεταίου κα'.[5]

4 Etsi populi suffragiis res Larisaeorum administrabantur, tamen re vera supremum earum arbitrium penes Macedonum regem fuisse hic videmus, plane ut Polybius Thessalorum condicionem descripsit IV, 76, 2: Θετταλοὶ γὰρ ἐδόκουν μὲν κατὰ νόμους πολιτεύειν καὶ πολὺ διαφέρειν Μακεδόνων, διέφερον δ' οὐδέν, ἀλλὰ πᾶν ὁμοίως ἔπασχον Μακεδόσι καὶ πᾶν ἐποίουν τὸ προσταττόμενον τοῖς βασιλικοῖς. Sane nonnunquam hanc servitutem exuere conabantur (n. 239, 2), sed brevi regis imperiis et minis eorum contumaciam repressam esse consentaneum est. Mo. 5 Mense fere Septembri anni 219 a. Chr. n.

239 De lapide itemque de editionibus vide quae exposui ad n. 238.

Βασιλεὺς Φίλιππος Λαρισαίων τοῖς ταγοῖς καὶ τῆι πόλει χαίρειν· πυνθάνομαι τοὺς πολιτογραφηθέντας κατὰ | τὴν παρ' ἐμοῦ ἐπιστολὴν[1] καὶ τὸ ψήφισμα τὸ ὑμέτερον καὶ ἀναγραφέντας εἰς τὰς στήλας ἐκκεκολάφθαι. εἴ|περ οὖν ἐγεγόνει τοῦτο, ἠστοχήκεισαν οἱ συνβουλεύσαντες ὑμῖν καὶ τοῦ συμφέροντος τῆι πατρίδι | καὶ τῆς ἐμῆς κρίσεως· ὅτι γὰρ πάντων κάλλιστόν ἐστιν ὡς πλείστων μετεχόντων τοῦ πολι-
5 τεύματος || τήν τε πόλιν ἰσχύειν καὶ τὴν χώραν μὴ ὥσπερ 30
νῦν αἰσχρῶς χερσεύεσθαι, νομίζω μὲν οὐδ' ὑμῶν οὐθένα ἂν ἀν|τειπεῖν, ἔξεστι δὲ καὶ τοὺς λοιποὺς τοὺς ταῖς ὁμοίαις

De litteratura v. n. 238. 1 Cf. n. 238. Illa epistula inserta est plebiscito, quo Larisaei regi morem gerentes inquilinis civitatem dant. Alteram epistulam sequitur alterum decretum de restituendis nominibus excisis. Infimam lapidis partem ipse novorum civium laterculus tenet; servata sunt nomina Samothracis unius, Crannoniorum centum quadraginta unius, Gyrtoniorum quinquaginta septem; sed iam horum recensus mancus est lapide infra fracto, neque dubium est quin aliarum civitatium non modo Thessalicarum sed etiam reliquarum Graeciae regionum (n. 238, 5 Θεσσαλῶν ἢ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων) haud pauca nomina interciderint. Permagnum igitur tum numerum inquilinorum fuisse qui in civitatem reciperentur apparet.

πολιτογραφίαις χρωμένους θεωρεῖν, ὧν καὶ οἱ Ῥωμαῖ|οί
εἰσιν, οἱ καὶ τοὺς οἰκέτας ὅταν ἐλευθερώσωσιν προσδεχό-
μενοι εἰς τὸ πολίτευμα[2] καὶ τῶν ἀρχείων με|[ταδι]δόντες[3]
καὶ διὰ τοῦ τοιούτου τρόπου οὐ μόνον τὴν ἰδίαν πατρίδα
ἐπηυξήκασιν, ἀλλὰ καὶ ἀποικία[ς][4] σχεδὸν | [εἰς ἑβ]δομή-
κοντα τόπους[5] ἐκπεπόμφασιν. πλ[ή]ν ἔτι γε καὶ νῦν παρα-
10 καλῶ ὑμᾶς ἀφιλοτίμως προσελθεῖν ‖ [πρὸς τὸ] πρᾶγμα, 35
καὶ τοὺς μὲν κεκριμένους ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἀποκαταστῆσαι
εἰς[6] τὴν πολιτείαν, εἰ δέ | [τινες ἀ]νήκεστόν τι πεπράχασιν
εἰς[6] τὴν βασιλείαν ἢ τὴν πόλιν ἢ δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν μὴ
ἄξιοί εἰσιν | [μετέχ]ειν τῆς στήλης ταύτης, περὶ τούτων τὴν
ὑπέρθεσιν ποιήσασθαι, ἕως ἂν ἐγὼ ἐπιστρέψας ἀπὸ τῆς |

---

2 Cf. Cicero pro Balbo 9, 24: *servos denique, quorum ius, fortuna, condicio infima est, bene de re publica meritos persaepe libertate, id est civitate, publice donari videbamus.* Ante Augusti aetatem re vera omnes libertinos cives fuisse monuit M. Quod contra apud Graecos civitate carebant eaque condicione utebantur quae inquilinorum (μετοίκων) simillima sed tamen etiam aliquanto infra illos esset. 3 Cum ἀρχεῖον proprie sedem magistratus (n. 157, 12) significet, frequenter translate de ipso collegio usurpatur, ut paene nihil discriminis inter hanc vocem et ἀρχή intercedat (n. 177, 65. 214, 45. 306, 44). Sic hic accipienda vox, etsi quod rex de Romanis praedicat non est verum; namque libertinis ipsis minime patebat aditus ad honores reipublicae. Sed fortasse de eorum filiis posterisque cogitabat, qui eodem iure ac reliqui cives ingenui erant. Mo. 4 Libertinos potissimum in colonias deductos esse non traditum est nisi de tempore multo inferiore; cf. Strabo VIII, 6, 23 p. 381 Cas. πολὺν δὲ χρόνον ἐρήμη μείνασα ἡ Κόρινθος ἀνελήφθη πάλιν ὑπὸ Καίσαρος τοῦ θεοῦ διὰ τὴν εὐφυΐαν, ἐποίκους πέμψαντος τοῦ ἀπελευθερικοῦ γένους πλείστους. De antiquiore aetate testimoniis caremus, neque necessario verba regis ita intellegenda sunt, ut ipsos colonos libertinos fuisse indicent, sed civium numerum crebris manumissionibus ita auctum esse, ut tot civitatibus condendis sufficeret. Mo. 5 Hic numerus manifesto ultra veritatem auctus est. Novimus usque ad annum 214 a. Chr. (not. 9) deductas quadraginta duas, Latinas triginta unam, civium Romanorum undecim. Asconius ad Cic. in Pisonem p. 3, 9 K. et Sch. Placentiam, quae ipsa postrema ante illum annum deducta est, tertiam et quinquagesimam coloniam Romanorum dicit. Videntur igitur nonnullae civium coloniae in oblivionem venisse, cum Latinas omnes noverimus. At septuagenarius numerus sine dubio nimius est. Mo. 6 Intra eiusdem vocabuli ambitum geminatio sibilantis praecipue ante tenues et aspiratas perfrequens est omni aetate in omnibus Graeciae regionibus. Neque mirum idem in confiniis vocabulorum accidere, praesertim in illa arctissima conexione quae intercedit inter praepositionem et articulum.

[στρατ]είας[7] διακούσω· τοῖς μέντον[8] κατηγορεῖν τούτων μέλλουσιν προείπατε, ὅπως μὴ φανῶσιν διὰ [φι|λοτ]ιμίαν τοῦτο ποιοῦντες. ἔτους ζ', Γορπιαίου ιγ'.[9]

7 Philippus eo anno quo haec epistula scripta est (not. 9) Apolloniam frustra temptavit (Livius XXIV, 40, 2), deinde Orico potitus est (ibid. § 3). Sed M. Valerius cum classe Romana brevi oppidum recuperavit (§ 6), deinde castra regia improviso adortus oppressit regemque in Macedoniam se recipere coëgit (§ 11—17). Hanc contra Romanos expeditionem in litteris significari manifestum est. 8 Cum Lollingius μεντ[ᾶ]ν, Robertus μέντο[ι] emendare conati essent, L. Cohn Hermae XVII p. 645 traditam lectionem defendit provocans ad Heraclidem grammaticum apud Eustathium comm. Hom. Il. p. 722, 58: τὸ δὲ ʿοὐ μέν θην κάμετόν γε᾽ (Θ, 448) οὕτω μὲν γεγραμμένον σαφῶς ἔχει. ἔστι δὲ καὶ ἑτεροίας ἐκδόσεως γραφὴ ὑποδύσκολος καθ᾽ ʿΗρακλείδην αὕτη· οὐ μέντον κάμετόν γε. — καὶ ἔστι κατ᾽ αὐτὸν τὸ οὐ μέντον ᾽Αργείων καὶ Κρητῶν γλώσσης, οἳ πολλάκις ἐξαιροῦντές, φησι, τὸ ι ἐντάττουσι τὸ ν, τὴν εἰς πρόθεσιν ἑνς λέγοντες καὶ τὸ τιθεὶς τιθένς, οἷς ὅμοιον καὶ τὸ σπείδω σπένδω καὶ τὸ οὐ μέντοι οὐ μέντον καὶ τὸ αἰεὶ αἰέν. Σικελοὶ μέντοι, φησίν, ἔμπαλιν τὸ ι ἀντὶ τοῦ ν τάττουσι τὸ ἔνδον ἔνδοι λέγοντες ἢ ἐνδοῖ περισπωμένως, καὶ ʿΟμηρος εἰνάνυχες ἀντὶ τοῦ ἐννεάνυχες. Photius s. v. μέντοι· τὸ δὲ μέντον βάρβαρον, εἰ (cod. ὡς, em. Dobree) καὶ Χρύσιππος χρῆται. Qui sermonis usus Chrysippo tribuatur, eum Philippo quoque regi convenire recte monet C. 9 Mense Iulio vel Augusto anni 214 a. Chr. n.

240 Stela cum aëtomate inventa Deli. Ed. Th. Homolle Bull. de corr. Hell. XV (1891) p. 359.

ʿΕδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι· Φίλιος Χαρίλα[1] | εἶπεν· ἐπειδὴ [Βο]ῦκρις Δαίτα Ναυπάκτιος[2] ἀνὴρ ἀγ[α]|θὸς ὢν διατελεῖ περί τε τὸ ἱερὸν καὶ Δηλίους[, ἀεὶ | λ]έγων ἀγαθὸν ὅτι
5 ἂν δύνηται καὶ πράττ[ων ὑπέρ τε] ‖ τοῦ ἱεροῦ καὶ Δηλίων, καὶ κοινῆι τοῖς ἐντυ[γχάνουσι] | Δηλίων καὶ ἰδίαι χ[ρε]ίας διατελεῖ π[αρεχόμενος, | ο]ὗ ἄν τις αὐτὸν παρακαλεῖ· π[ερὶ δὴ τούτων δεδό]|χθαι τῆι βουλῆι καὶ τ[ῶι δήμωι, εἶναι Βοῦκριν
10 Δαίτα] | Αἰτωλὸν ἐκ Ναυπ[άκτου[3] πρόξενον τοῦ τε ἱεροῦ] ‖ καὶ

Litterae volgares praeter Π, non dispositae στοιχηδόν; ΘΟΩ reliquis minores. 1 Charilae II, qui anno 220 a. Chr. summo apud Delios magistratu functus sit (Th. Homolle, Archives de l'intendance sacrée p. 106) hunc filium esse probabiliter statuit H. 2 Cf. titulos n. 241. 248. 249 cum notis. 3 Naupactii cum origine Locri essent, tamen iam initio tertii a. Chr. saeculi aut adeo prius Aetolorum societati se applicuerant, ex qua nunquam ad Locros redierunt, sed etiam imperatorum Romanorum aetate semper Aetoli

Δηλίων. [εἶναι δὲ αὐτῶι καὶ ἐκγόνοις] | καὶ προεδ[ρίαν ------
---------- | . .]οσω----------|--ι---

habebantur (Cf. I. G. Sept. III, 357). Quod idem homo modo Ναυπάκτιος modo Αἰτωλὸς ἐκ Ναυπάκτου dicitur, omnino accommodatum est Graecorum usui de quo verba feci Hermae XXXII p. 170.

---

241 Tabula marmoris Pentelici inventa septentrionem versus a Theseo. Edd. Th. Homolle Bull. de corr. Hell. XV (1891) p. 352 sqq. Lolling Δελτίον ἀρχαιολογικόν, 1891 p. 45 n. I. Ex ectypo chartaceo a Lollingio transmisso Koehler C. I. A. IV, 2 p. 101 n. 385 *c*. (Ch. Michel Rec. d'inscr. Gr. p. 141 n. 131.)

Θεοί. | Ἐπὶ Ἡλιοδώρου ἄρχοντος[1], ἐπὶ τῆς Κεκροπίδος ἑνδε-
κά|της πρυτανείας, Θαργηλιῶνος· Λυσίστρατος Φυλαρχί|δου
5 Οἰναῖος εἶπεν· ἐπειδὴ Εὐμαρίδας[2] πρότερόν τε, || καθ' ὃν και-
ρὸν συνέβη Βοῦκριν[3] καταδραμόντα τὴν χώ|ραν καταγαγεῖν εἰς

Litterae volgares praeter ΞΠ, non dispositae στοιχηδόν. 1 Idem archon est C. I. Att. II, 384, 1, qui titulis cum Attali I regis (241—197 a. Chr.) mentionem faciat, a Koehlero, sine dubio propter scripturae genus, ad medium fere eius regnum refertur. Quae sententia hoc monumento confirmatur. Etenim cum propter Euryclidis et Micionis nomina (cf. 242[4]), tum propter rationes quas hic Cretensium civitatibus et inter se et cum Aetolis intercedere videmus (cf. not. 3. 6) Homollius Heliodorum et Archelaum archontes, qui utique non multorum annorum intervallo inter se distant, proximo post 217 a. Chr. n. tempori vindicavit. Atque Heliodoro quidem ipsum annum 217/6 a. Chr. tribuit perquam probabiliter, quia eo anno pax inter duas civitatum insulae Cretae societates, quarum alteri Cnosii, alteri Polyrrhenii praeerant, composita esset, id quod egregie conveniret cum eis quae hic 15—17 legerentur (cf. not. 6). 2 Hic et v. 23 initio Εὐμαρείδας (-δαν) incisum erat, sed lapicida statim errorem emendavit et cum pergeret veram formam posuit 242, 3. 8. 14. 243, 3. 16. 17. 3 Daetae f. Naupactius n. 240, 2, in concilio Amphictionico hieromnemon Aetolorum archonte Pithagora (n. 248, 1. 249, 2), cuius annus a 230 a. Chr. non magno distat intervallo. Aetolorum latrocinia talia, qualia hic habemus, non cadere in tempora pacis probe perspexerunt editores; quare L. bellum sociale (221—216 a. Chr.), quod unum propter reliquas temporis notas (cf. 242[4]) hic in censum venit, agnovit, H. vero etiam accuratius tempora definivit, cum moneret anno 219 a. Chr. Cnosios cum Lyttiis bellum gerentes auxilio vocasse Aetolos (Polyb. IV, 53, 8 sqq.). Cuius inter Cretenses et Aetolos conexionis cum hic certissima compareant vestigia, illi potissimum anno vindicandas esse Bucris rapinas, proximos annos elapsos esse per varias Eumaridis contentiones et

Κρήτην τῶν τε πολιτῶν πλείους κα[ὶ] | τῶν ἄλλων τῶν ἐκ τῆς πόλεως, πολλὰς καὶ μεγάλας χρεί|ας παρέσχετο τῶι δήμωι καὶ προεισήνεγκε χρήματα ἐ|κ τῶν ἰδίων εἰς τὰ εἴκοσι τάλαντα τὰ
10 συνφωνηθέντα[4] ὑπὲρ ‖ τῶν αἰχμαλώτων, ἐδάνεισε δὲ καὶ τοῖς ἁλοῦσιν εἰς ἐφόδια[5], | καὶ νῦν ἀποστείλαντος τοῦ δήμου πρεσβευτάς, ὅπως τά | τε φιλάνθρωπα διαμένει πρὸς πάντας Κρηταιεῖς[6] καὶ ἵνα, | εἴ που λάφυρον ἀποδέδοται τοῖς καταπλέουσιν[7], ἀρθεῖ
15 τοῦ|το, συνηγόρησεν εἰς τὸ πάντα πραχθῆναι τὰ συνφέροντα ‖ τῶι δήμωι· συνεπρέσβευσεν δὲ καὶ εἰς Κνωσὸν καὶ τοὺς συμμά|χους, ἔδωκε δὲ καὶ ἐπιστολὰς τοῖς πρεσβευταῖς εἰς Πολύ|ρηνα[8] πρὸς τοὺς φίλους, ὅπως συνπραγματέυωνται μετ' αὐ|τῶν περὶ τῶν συνφερόντων· ἀναδέχεται δὲ τὴν πᾶσαν ἐπιμέ|λειαν ποιήσεσθαι
20 τοῦ διαμένειν τὰ φιλάνθρωπα τῶι δήμω[ι] ‖ πρὸς τοὺς οἰκοῦντας ἐγ Κρήτει πάντας· ὅπως ἂν οὖν καὶ ὁ δῆ|μος φαίνηται τιμῶν τοὺς ἀποδεικνυμένους ἧν ἔχουσιν αἵ|ρεσιν ἐμ παντὶ καιρῶι, ἀγαθεῖ τύχει, δεδόχθαι τῶι δήμωι, | ἐπαινέσαι Εὐμαρίδαν Πανκλέους Κυδωνιάτην[9], καὶ στεφα|νῶσαι αὐτὸν χρυσῶι στεφάνωι

---

expensas, de quibus v. 8—10 diceretur, denique pace a. 216 a. Chr. in insula illa composita legationes de quibus v. 11—18 verba fierent missas esse. 4 Quae ut penderentur inter Athenienses et Cretenses convenerat. 5 Cf. 78, 11. 108, 41. 152, 44. 206, 31. ἐδάνεισεν sine obiecto pro χρήματα ἐδάνεισεν, ut n. 325, 14 εἰς λύτρα προτιθείς. 6 Ut cum omnibus Cretensibus amicitia concilietur, legati mittuntur Cnosum (v. 15) et Polyrrheniam (v. 16. 17). Inde apparet tum totam insulam in duas partes divisam fuisse, quarum alterius Cnosii, alterius Polyrrhenii principatum tenerent, sed inter haec duo foedera pacem fuisse. Quae accurate conveniunt cum condicione anni 216 a. Chr. Nam cum Polybius IV, 55 Cnosios cum suis sociis Aetolos, Polyrrhenios cum suis Philippum regem et Achaeos in bello sociali militibus missis adiuvisse narret, VII, 14, 4 de pace regis auctoritate conciliata haec habet: ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ περὶ τῶν κατὰ Κρήτην· καὶ γὰρ ἐπ' ἐκείνων Ἀράτῳ μὲν καθηγεμόνι χρησάμενος περὶ τῶν ὅλων (Φίλιππος), οὐχ οἷον ἀδικήσας ἀλλ' οὐδὲ λυπήσας οὐδένα τῶν κατὰ τὴν νῆσον, ἅπαντας μὲν εἶχε Κρηταιεῖς ὑποχειρίους, ἅπαντας δὲ τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν πρὸς αὐτὸν εὔνοιαν ἐπήγετο διὰ τὴν σεμνότητα τῆς προαιρέσεως. H. 7 Si qua in civitate Cretica constitutum est, ut praedam de Atheniensibus captam in portum devehere ibique venumdare liceat. Cf. Polyb. IV, 26, 7: οἱ δ' Ἀχαιοὶ συνελθόντες εἰς τὴν καθήκουσαν σύνοδον τό τε δόγμα πάντες ἐπεκύρωσαν καὶ τὸ λάφυρον ἐπεκήρυξαν κατὰ τῶν Αἰτωλῶν. IV, 36, 6: τούτου δὲ ταῦτα πράξαντος ἐπεκήρυξαν τὸ λάφυρον οἱ Λακεδαιμόνιοι κατὰ τῶν Ἀχαιῶν. 8 Bull. de corr. Hell. XIII (1889) p. 71, 5 ἐμ Πολύρηνι est, itemque Stephanus Byzantius aut sic (AR) aut Πολύρρην (V) scripsisse videtur, cum editiones volgarem formam Πολυρρηνία exhibeant. H. Cives Πολυρρήνιοι sunt n. 288, 4. 9 Cf. Strabo X, 4, 11 p. 478 Cas.: μετὰ

25 κατὰ τὸν νόμον εὐνοίας ἕ||νεκα καὶ φιλοτιμίας τῆς εἰς τὴν βου-
λὴν καὶ τὸν δῆμον τὸ[ν] | Ἀθηναίων. στῆσαι δὲ αὐτοῦ καὶ
εἰκόνα χαλκῆν ἐν ἀκροπό|λει. εἶναι δ' αὐτῶι καὶ εἰς τὸ λοιπὸν
χρείας παρεχομένωι | τιμηθῆναι καταξίως ὧν ἂν εὐεργετήσει.
ἀναγράψαι δὲ τό|δε τὸ ψήφισμα τὸν γραμματέα τοῦ δήμου εἰς
30 στήλην λιθί||[ν]ην καὶ στῆσαι παρὰ τὴν εἰκόνα· τὸ δὲ γενόμενον
ἀνάλωμα | εἰς τὴν ἀνάθεσιν τῆς εἰκόνος καὶ τῆς στήλης μερίσαι
τὸν | ταμίαν τῶν στρατιωτικῶν καὶ τοὺς ἐπὶ τεῖ διοικήσει.

δὲ ταύτην (sc. τὴν Κνωσσόν) δευτερεῦσαι δοκεῖ κατὰ τὴν δύναμιν ἡ τῶν Γορτυνίων πόλις, συμπράττουσαί τε γὰρ ἀλλήλαις ἅπαντας ὑπηκόους εἶχον αὗται τοὺς ἄλλους στασιάσασαί τε διέστησαν τὰ κατὰ τὴν νῆσον· προσθήκη δ' ἦν ἡ Κυδωνία μεγίστη ὁποτέροις προσγένοιτο. Ex hac oppidi condicione intellegitur, hominem Cydoniatam prae aliis aptum fuisse talibus negotiis perpetrandis, qualia hic de Eumarida praedicantur. H.

---

242 Infra n. 241 in eadem tabula. Edd. P. Foucart Bull. de corr. Hell. XV (1891) p. 352. Lolling Δελτίον ἀρχαιολογικόν, 1891 p. 46 n. II. Koehler C. I. A. IV, 2 p. 101 n. 385*c*. (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 141 n. 131.)

Ἐπὶ Ἀρχελάου[1], Ἀνθεστηριῶνος ἐμβολίμου[2]· Διονύσιος Θεο|φί-
λου Ἐλαιούσιος εἶπεν· ἐπειδὴ διὰ τὴν εὔνοιαν ἣν ἔχων δια|τελεῖ
πρὸς τὸν δῆμον Εὐμαρίδας Κυδωνιάτης[3] πρότερον μὲν | ὁ δῆμος
5 ἐψηφίσατο ἀναθεῖναι αὐτοῦ εἰκόνα, νῦν δὲ Εὐρυκλεί||δης καὶ
Μικίων[4] ἐμφανίσαντες περὶ αὐτοῦ τὰς χρείας ἃς π[α]||ρέχεται
ἀξιοῦσι δοθῆναι τὴν ἀνάθεσιν ἐν τῶι τεμένει το[ῦ] | Δήμου καὶ
τῶν Χαρίτων[5], ἀγαθεῖ τύχει, δεδόχθαι τῶι δήμωι, δε|δόσθαι

Litteratura eadem ac n. 241. 1 Idem archon est C. I. Att. II, 431, 1. 27, quem titulum propter litteraturam aliquanto recentiorem iudicavisse videtur Koehler quam re vera est; neglegenter incisum esse ipse refert. Certe Archelaus aut proximo post Heliodorum (n. 241) anno, id quod mihi longe veri simillimum videtur, aut certe perexiguo spatio interiecto in magistratu fuit. 2 Cf. n. 20[16]. Quae tum potissimum fuerit causa Anthesteriona pro Posideone duplicandi, latet. 3 Cf. n. 241[9]. 4 Cf. n. 232[1]. Potentia Euryclidis et Micionis fere ab anno 229 a. Chr. initium cepisse videtur, interemti sunt fere 213 a. Chr. Quod perbene convenit cum eis quae aliunde de horum titulorum aetate explorata sunt. 5 Ex hac tabula aliisque lapidibus inscriptis cognitum est eo ipso loco, ubi haec monumenta effossa sunt, delubrum Populi et Gratiarum fuisse.

Εὐμαρίδαι τὴν ἀνάθεσιν τῆς εἰκόνος, ἧς πρότερον ἐ|ψήφισται ὁ
10 δῆμος, ἐν τῶι τεμένει τοῦ Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων, ‖ [κ]αθάπερ
αἰτοῦνται αὐτῶι Εὐρυκλείδης καὶ Μικίων· εἶναι δὲ | καὶ τὰς
λοιπὰς τὰς ἐψηφισμένας τιμὰς αὐτῶι κυρίας.
15 Ἡ βουλή, | ὁ δῆμος | Εὐμαρίδαν ‖ Πανκλέους | Κυδωνιάτην.

---

243 Infra n. 242 in eadem tabula. Edd. P. Foucart Bull. de corr. Hell. XV (1891) p. 352. Lolling Δελτίον ἀρχαιολογικόν, 1891 p. 46 n. III. Koehler C. I. A. IV, 2 p. 101 n. 385*c*. (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 142 n. 131.)

Ἐπὶ Φαναρχίδου ἄρχοντος[1], ἐπὶ τῆς Πανδιονίδος τρίτης | πρυ-
τανείας, Βοηδρομιῶνος· Νικίας Πολ[υξ]ένου Πόριος εἶπεν· |
ἐπειδὴ Χαρμίων, ὁὸς ὢν Εὐμαρίδου τοῦ Κυδωνιάτου[2], προξέ|νου
5 καὶ εὐεργέτου ὄντος, ἄξιον ἑαυτὸν παρασκευάζων τῶ[ν] ‖ δεδο-
μένων τῶι πατρὶ αὐτοῦ τιμῶν, καταπλεύσας εἰς τὸν | Πειραιᾶ
θεωρὸς ἀπεσταλμένος εἰς Δελφοὺς[3] ὑπὸ τῶν πολιτῶν, | προσα-
γαγόντων αὐτὸν τῶν στρατηγῶν ἀπολελόγισται τεῖ | βουλεῖ τήν
τε πατρικὴν εὔνοιαν καὶ τὰ ὑφ' ἑαυτοῦ πεπρα|γμένα, καὶ εἰς τὸ
10 λοιπὸν ἐπαγγέλλεται χρήσιμος ἔσεσθαι ‖ καὶ ἰδίαι καὶ κοινεῖ
τοῖς παραγινομένοις εἰς Κρήτην Ἀθηναί|ων· ὅπως ἂν οὖν ἐμ
παντὶ καιρῶι τὰ φιλάνθρωπα πρὸς τοὺς ἀξίους | πράττηται καὶ
νῦν καθάπερ καὶ πρότερον, τύχει ἀγαθεῖ, δεδόχθαι | τεῖ βουλεῖ,
τοὺς λαχόντας προέδρους εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἐκ|κλησίαν χρηματίσαι
15 περὶ τούτων, γνώμην δὲ ξυμβάλλεσθαι ‖ τῆς βουλῆς εἰς τὸν
δῆμον, ὅτι δοκεῖ τεῖ βουλεῖ, τοὺς μὲν στρα|τηγοὺς ἀποστεῖλαι
ξένια Χαρμίωνι Εὐμαρίδου καὶ τοῖς πα|ραγεγονόσι μετ' αὐτοῦ

Litteratura eadem ac n. 241. 242. Aut igitur is, qui aliquot decenniis post (cf. not. 1) illis duobus decretis hoc tertium subiungere iussus erat, eximia cura scripturam eorum imitatus est, aut, id quod probabilius mihi videtur, omnia simul Phanarchide demum archonte huic tabulae incisa sunt. 1 Cf. C. I. Att. II, 392, 8: [ἐπὶ --------- ἄρχοντος τοῦ μετ]ὰ Φαναρχίδην. Quod decretum exeunte saeculo tertio vix recentius, sed idem ne multo quidem antiquius iudicavit Koehler, in universum recte, nisi forte ad primum alterius a. Chr. saeculi initium descendere praestat. Etenim illius Eumaridae, cui a. 217/6 et 216/5 a. Chr. honores ab Atheniensibus decreti sunt, filius Charmio hic (v. 17) iam ipse adulta aetate filium, Eumaridam natu minorem, habet. 2 Cf. 241[9]. 3 Ad Pythia. Tertio igitur Olympiadis alicuius anno hoc decretum factum est, sed quaenam sit Olympias, latet. H.

συνθεώροις καὶ τῶι υἱῶι αὐτοῦ Εὐμαρίδαι[1]· | τὸν δὲ ταμίαν τῶν στρατιωτικῶν μερίσαι τὸ γενόμενον ἀνά|[λ]ωμα κατὰ τὴν διάταξιν. ὑπάρχειν δ' αὐτῶι καὶ τὴν πατρικὴν ‖ [π]ροξενίαν καὶ τοῖς ἐκγόνοις· εἶναι (δ')[5] αὐτῶι καὶ εἰς τὸ λοιπὸν τῆ[ς | ἰδί]ας αἱρέσεως ποιουμένωι τὴν ἀπόδειξιν εὑρέσθαι ἀγαθὸν | [π]αρὰ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου, ὅτου ἂν φαίνηται ἄξιος εἶναι.

4 Cf. not. 1. 5 Suppleverunt H. et L.

---

244 Fragmentum stelae marmoris albi, inventum in loco insulae Naxi qui vocatur *Avlonitza*, sito prope *Kastro-Palivi*, translatum in oppidum *Naxia* in domum Sommaripa. Ed. J. Martha Bull. de corr. Hell. IX (1885) p. 496 n. 3. (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 310 n. 410.)

Ἔδοξεν Αὐλωνίοις[1]· | ἐπειδὴ ἁλόντων σω|μάτων ἐκ τοῦ δήμου [ὑ]||πὸ τῶν Αἰτωλῶν[2] [δ]ι[α]||κοσίων καὶ ὀγδοήκον|[τ]α [κα]τα-π[λ]εύσαντες | [δ]ημοσί[αι][3] Χάροπος Ἀ[μ|φ]ικλείδου, Ξενόδοκο[ς | Ἀ]ριστοξένου, [Δ]ήμω[ν ‖ . .]αρ. . ., Ἀριστοκλῆς . . .|. ου, Φειδίας Γνω|[σί]ου ἐλυτρώσαν[το[4] | π]αρὰ τ[ῶν] Αἰτωλῶν, [ἐπαι|νέσαι ἀρετῆς ἕν]εκα ---|---------

Litterae volgares praeter Ξ; Ο et Ω minoris quam reliquae mensurae. Haec litteratura tertio potissimum a. Chr. n. saeculo convenit, neque aliud monstrat tituli argumentum (not. 2). 1 Pagus insulae Naxi, quem M. haud improbabiliter in occidentali et meridionali eius parte situm fuisse opinatur prope hodiernum *Avlonitza*. 2 Aetolorum rapinis insulae et littora maris Aegaei altera potissimum tertii a. Chr. saeculi parte et secundi primis annis vexatae sunt. Cf. Polyb. IV, 16, 10 et huius sylloges titulos 241. 242. 243. 245. 247. M. 3 'Navibus a republica acceptis' interpretatur M. Sed mihi potius illos non privato consilio, sed publice civitatis iussu profectos esse indicari videtur. 4 Supplevi; ἐλύτρωσαν M. contra sermonis usum.

---

245 Stela inventa Deli. Versus 1—4 in corona. Ed. F. Durrbach Bull. de corr. Hell. X (1886) p. 102 n. I. (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 265 n. 346.)

Litterae volgares non dispositae στοιχηδόν; ⊙ et Ο reliquis minores.

Ὁ δῆμος | ὁ Ἰστιαέων[1] | Ἀθηνόδωρον | Πεισαγόρου.
5 Οἱ ἄρχοντες εἶπαν· προβουλεῦσαι τὴν βουλὴν εἰς | τὸν δῆμον· ἐπειδὴ Ἀθηνόδωρος Πεισαγόρου Ῥόδιος[2] | εὔνους ὢν διατελεῖ τῶι δήμωι καὶ χρείας παρέχεται | ἰδίαι τε τῶν πολιτῶν ἀεὶ τῶι δεομένωι καὶ κοινῆι τῆι πό|λει καὶ τοῖς ἀποσταλεῖσι σιτώναις[3] ὑπὸ τῆς πό-
10 λεως ‖ εἰς Δῆλον συνεπραγματεύθη πάντα προθύμως καὶ ἀρ|γύριον ἄτοκον προεισήνεικεν καὶ (π)αραίτιος[4] ἐγένετο τοῦ | τὴν ταχίστην σιτωνήσαντας ἀπολυθῆναι, ἐπίπροσθε | ποιούμενος τὸ πρὸς τὴμ πόλιν εὐχάριστον τοῦ ἰδίου λυ|σιτελοῦς· ὅπως οὖν συνειδῶσι
15 πάντες ὅτι ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἰσ‖τιαιέων ἐπίσταται τιμᾶν τοὺς εὐεργετοῦντας αὐτὸν | καὶ πλείους ἀγωνισταὶ γίνωνται ὑπὲρ τῶν συμφερόντων | τῆι πόλει, ὁρῶντες τοὺς ἀξίους τιμ[ω]μένους, ἀγαθῆι τύ|χηι, δεδόχθαι τῶι δήμωι, ἐπαινέσαι Ἀθηνόδωρον Πεισαγόρου | Ῥόδιον ἐπὶ τῆι πρὸς τὴν πόλιν [ε]ὐ[ν]οίαι καὶ στε-
20 φανῶσαι θαλ‖λοῦ στεφάνωι ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ εὐνοίας τῆς εἰς τὸν | δῆμον τὸν Ἰστιαιέων· ἀναγορεῦσαι δὲ τὸν στέφανον ἐν | τῆι πομπῆι τῶν Ἀντιγονείων[5]· ἐπιμεληθῆναι δὲ τῆς ἀναγο|ρεύσεως τὸν ἀγωνοθέτην. δοῦναι δὲ καὶ πολιτείαν αὐτῶι | καὶ

---

1 Athenienses Ἑστίαια, Ἑστιαιῆς scribebant (C. I. Att. I, 28. 29. 231, 6. 233, 36), ipsi incolae, id quod probant cum nummi tum tituli inde ab illo antiquissimo Ἐφ. ἀρχ. περίοδος II n. 417, Ἰστίαια, Ἰστιαιῆς. D. Neque id mirum, siquidem nomen appellativum unde hoc nomen descendit Attice ἑστία, Ionice ἱστίη est. Domesticam formam plerique scriptores inde ab Homero retinuerunt. De Ὠρεός nomine D. acute et probabiliter sic disputat, ut solenne civitatis nomen semper Ἰστίαια mansisse statuat, Ὠρεός in cotidiano sermone usurpatum, quare hoc omnino ignorare nummos, rarissime usurpare titulos (n. 213, 14). 2 Negotiatorem hunc esse perspexit D., monens frequentissimum tum commercium inter Rhodios et Delios intercessisse. Sed mercaturam frumento eum fecisse non putaverim; nam quae infra scripta sunt (v. 10 συνεπραγματεύθη πάντα. v. 11 ἀργύριον ἄτοκον προεισήνεικεν) vix referri possunt ad frumentum de ipso Athenodoro emptum et ad pretium faciliter et indulgenter sitonis creditum, sed de pecunia mutua data accipienda sunt. Quare eum argentarium potius fuisse crediderim. 3 Magistratum publicum intellegit D., qualis fuit sane Athenis (C. I. Att. II, 335, 5. 11. III, 645, 4. 646, 4. 708, 11); distinguendi ab eis σιτοφύλακες, quorum officium non erat frumentum coëmere. Sed hic omnino de magistratu perpetuo et ordinario dici nego; immo in praesentia hoc negotium Delum proficiscendi frumentumque pecunia publica emendi suffragiis comitiorum ad cives nonnullos delatum erat. 4 ΓΑΡΑΙΤΙΟΣ. 5 Aut Antigoni Gonatae (278—239 a. Chr.) aut Antigoni Dosonis (229—221 a. Chr.) honoris causa has ferias institutas esse observat D., id quod cum eis quae aliunde de tituli aetate cognita habemus (not. 8) bene convenit.

25 ἐκγόνοις κατὰ τὸν νόμον, καὶ πρόσοδον πρὸς τὴν βουλὴν ‖ [κ]αὶ τὸν δῆμον πρώτωι μετὰ τὰ ἱερά. ἀναγράψαι δὲ τὸ ψήφισμα | [ε]ἰς στήλην λιθίνην καὶ ἀναθεῖναι παρά τε ἡμῖν εἰς τὸ ἱερὸν | [τ]οῦ Διονύσου[6] καὶ ἐν Δήλωι εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλ[λ]ωνος, | τόπον αἰτησαμένους τὸ κοινὸν Δηλίων· τὸ δὲ ἀνάλω|μα τὸ γενό-
30 μενον εἰς τὴν ἀναγραφὴν [δ]οῦν[α]ι τὸν τα‖μίαν τὸν προστατεύοντα[7].

Ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι· Παρμε[ν]ίων Πολυβούλου[8] | [ε]ἶπεν· δοῦναι τόπον ἐν τῶι ἱερῶι Ἰστιαιέσιν [δν] αἰτοῦνται | ἀνάμεσον τῶν εἰκόνων Ὀφε[--- καὶ ---]κρεῖος, | ὥστε
35 ἀναθεῖναι στήλην ἐν ᾗι εἰσι ἀν[αγεγραμμέ]ναι ‖ αἱ τιμαὶ αἱ δεδομέναι Ἀθηνοδώρωι ὑπὸ Ἰστιαιέων. Θεοφᾶς | Κλεοσθένου ἐπεψήφισεν.

6 Ex scriptoribus et titulis quidem nihil discimus de Histiaeensibus Bacchi sacris, sed nummi plerique Bacchi caput pampinea corona ornatum, nonnulli caput Ariadnes habent. D. 7 Collegium quaestorum erat, cui per aliam partem anni alius praesidebat. Cf. ὁ ταμίας ὁ προάρχων I. G. Sept. I, 303, 37. 3172, 114. 4143, 4. D. 8 Parmenio Delius frequenter commemoratur in traditionibus hieropoeorum Demare archonte (fere 180 a. Chr.) propositis (n. 588, 49 sqq.), item Polybulus hieropoeus (n. 588, 37 sqq.). Sed hic Polybuli magistratus aliquot decenniis antiquior est ipso titulo; Homollius apud D. eum anno 200 a. Chr. tribuit. Itaque fieri facile potest ut decretum a Parmenione filio rogatum etiamtum postremorum saeculi a. Chr. tertii temporum sit. Quod propterea probabile est, quia tituli litteratura manifesto antiquior est quam n. 264. 265, qui tamen certa ratione anno 200 vel 199 a. Chr. vindicantur.

---

246 Tabula marmoris Pentelici ex particulis quattuordecim Eleusine repertis composita. Ed. D. Philios Ἐφ. ἀρχ. 1887 p. 1 sqq. Duo fragmenta addidit idem Ἐφ. ἀρχ. 1890 p. 85. Omnia ex ectypis chartaceis a Lollingii missis expressit Koehler C. I. A. IV, 2 p. 163 n. 619 *b* (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 522 n. 609). Cf. de tituli aetate Stschukareff Bull. de corr. Hell. XII (1888) p. 69 sqq. Fragmentum postea inventum, versuum 55—61 sinistras partes continens, ed. Philios Ἐφ. ἀρχ. 1897 p. 41 n. 12.

Litterae volgares praeter Ξ, ita dispositae, ut nonnullis locis, praecipue prope sinistrum marginem, directos ordines servare voluisse quadratarium, sed plerumque id neglexisse appareat. Versus 1. 51. 52 maioribus litteris exarati.

Θεοί. | Ἔδοξεν Ἀθηναίων τοῖς τεταγμέ[νοι]ς ἐ[ν Ἐλευ]σῖνι καὶ Πανάκτωι κ[αὶ] | Φυλεῖ καὶ τοῖς ὑπαίθροις· [ἐπει]δὴ Δ[ημ]αί-νετος διατελεῖ εὔ|νους ὢν τῶι δήμωι καὶ εἰς [ὅσ]ας αὐτὸν λ[ει-
5 τ]ουργίας κεχειροτόνη||κεν καλῶς καὶ ἐνδόξως ἐξ[ῆχ]εν καὶ πρός τ[ε τ]ὸ κοινὸν τῶν Αἰτωλῶν | πλεονάκις ἐπρέσβευσε[ν[1], ὁ]μοίως δὲ καὶ π[ρὸ]ς τὸν βασιλέα Φίλιππον[2], | ὅπως ἂν παρ' ἑκατέρων τῶι [δ]ήμωι ἥ τε φιλί[α κ]αὶ ἡ εἰρήνη διατηρῆ|ται καὶ μηδ' ὑ[φ]' ἑνὸς περι[σ]πωμένη ἡ πόλις [ἀ]ποκατασταθεῖ εἰς | τὴν ἐξ
10 ἀρχῆς εὐδαιμονίαν, οὔτε κακοπα[θί]αν οὐδεμίαν οὔτε κί[ν]||δυνον ὑποστελλόμενος, ἀλλὰ καὶ λόγωι κ[α]ὶ ἔργωι τὰ συμφέρον|τα π(ρ)άτ(τ)ων[3] τεῖ πατρίδι, ἀνθ' ὧν αὐτὸν ὁ δῆ[μ]ος ἐπείνεσέν[4] τε πλεο|νάκις καὶ ἐστεφάνωσεν χρυσῶι στεφάνωι, χάριν ἀξίαν ἀπο-διδοὺς | [τῶ]ν ε[ὐ]εργεσιῶν τῶν εἰς ἑαυτόν· χειροτον[η]θεὶς δὲ στρατηγὸς | ἐπὶ τὴν χώρ[α]ν τὴν ἐπ' Ἐ[λε]υσῖνος τὸ μὲν [πρῶτον
15 ἐπὶ Χ]αιρεφῶντος || ἄρχοντος[5] καλῶς κα[ὶ ἀξί]ως αὐτοῦ ἐ[ξήγαγεν]

---

1 Aetolos et Philippum regem tum inter se bellum gessisse, Athenienses neutrius partis fuisse ideoque utrorumque violentiam eis timendam fuisse, sed Demaeneti legati ope pacem et securitatem terrae Atticae ab utrisque feliciter defensam esse videmus. Quam rerum condicionem ex toto Philippi regno non cadere nisi in bellum sociale (a. 220—216 a. Chr.) recte monuit Stschuk. Namque inde ab anno 200 a. Chr. ipsi Athenienses internecivo bello a Philippo petiti non poterant legationibus ab eo pacem impetrare; quod etiam a. 211—205 a. Chr. contra illum cum Attalo, Ptolemaeo, Aetolis, Rhodiis, Cretensibus bellasse Athenienses dicit Stsch., sane errare videtur; nam ad quos provocat scriptorum locos, ex eis Pausanias I 36, 5 manifesto ad res anno 200 a. Chr. et eis qui proxime insecuti sunt gestas spectat (vide Hitzigii et Blümneri commentarium I p. 349), Livius vero haec habet XXVII, 30, 4. 5: *eo legati ab rege Aegypti Ptolemaeo Rhodiisque et Atheniensibus et Chiis venerunt ad dirimendum inter Philippum atque Aetolos bellum. adhibitus ab Aetolis et ex finitimis pacificator Amynander rex Athamanum. omnium autem non tanta pro Aetolis cura erat, ferociore quam pro ingeniis Graecorum gente, quam ne Philippus regnumqué eius rebus Graeciae, grave libertati futurum, immisceretur.* Hinc quomodo colligi potuerit, Athenienses tum belli socios Aetolis contra Philippum affuisse, non assequor. Ac tamen ne de huius quidem belli temporibus recte cogitari concedo, quandoquidem tum temporis praeter Philippum et Aetolos etiam Romani legationibus adeundi fuerunt. 2 Demetrii filius, qui regnavit 220—179 a. Chr. 3 ΠΙΑΤΓΩΝ. 4 Cf. K. Meisterhans Grammatik der attischen Inschriften p. 136 not. 1192. 5 Cum omnia haec secundum temporum ordinem disposita sint, Chaerephonta, Dioclem, Aeschrona archontes utique non multo post bellum sociale in magistratu fuisse recte statuit Stsch. Accuratiori definitioni, quam ille proposuit, cum maxime quidem probabiliter Chaerephonti annum 218, Diocli 214, Aeschroni 210 a. Chr. assignari, sed unumquemque

τὴν [ἀρχὴν το]ῖς τε | νόμοις [ἀκο]λούθως [καὶ τ]οῖς ψηφίσμ[ασιν καὶ] πᾶσαν πρόνοιαν π[οι]|ούμενος [καὶ] ἐπιμ[έλ]ειαν τοῦ [μη]θ[ὲν μηδαμο]ῦ ἀδίκημα μήτε ἐ[ν] | τεῖ χώραι μ[ήτ]ʼ ἐ[ν] τοῖς φρουρίοις γε[νέσθαι]· ὡσαύτως δὲ καὶ πά|λιν χειροτ[ον]ηθεὶς τὸ δεύ-
20 τερον ἐπὶ [τὴν αὐ]τὴν χώραν ἐπὶ Διο||κλέους ἄρχ[ο]ντος[6] διετέλεσεν ὑπερτιθέ[με]νος ἑαυτὸ[ν ἔν τε] τ[ῆι] | πρὸς τὴν φυλακὴν ἐπιμελ[ε]ίαι καὶ (τ)εῖ[7] π[ρὸς τ]οὺς ὑφʼ ἑαυ[τὸν τε]|ταγμένους [φιλ]οτιμίαι· χειροτονηθεὶς [δὲ] καὶ τὸ τρίτον στρα|τηγὸς ἐπὶ τ[ὴν] χώραν τὴν [ἐ]πʼ Ἐλευσῖνος [ἐπὶ] Αἴσχρωνος ἄρχον|τος[8] τῆς τε [φυ]λακῆς ἐφρό[ν]τισεν τῆς χώρ[α]ς κ[α]ὶ τῶν φρουρίω[ν,] ||
25 καθάπερ [καὶ ἐ]ν τοῖς ἔνπρο[σ]θε χ[ρ]όνοις. γινομένης δὲ καὶ | τῆς πανη[γύρε]ως τῶν Ἐλευσ[ι]νίω[ν] τῶμ μεγάλων[9] ἐν τοῖς ἔτε|σιν οἷς ἐστρατήγηκεν[10], ἔθυσεν ταῖς θεαῖς μετὰ τῶν ἐξ Ἐ|λευσῖνος

---

ex eis etiam aut uno aut quattuor aut quinque annis recentiorem esse posse pronuntiaret (p. 84) cum catalogus archontum C. I. Att. II, 859 ansam praebuit, tum observatio de quadriennio inter binos ex his tribus archontibus intercedente. Ac de illo quidem catalogo vide not. 6; de quaternorum annorum intervallo vero opinionem refutasse mihi videor not. 10. Chaerephon archon praeterea ignotus est. Nam cur C. I. Att. II, 859 *d*, 15 ex ingenti nominum in -ων cadentium numero potissimum [Χαιρεφ]ῶν Ἀλωπε(κῆθεν) reponamus cum Stsch., nulla est satis idonea causa. 6 Nomen quod est Διοκλῆς certe non minus quam sex archontes eponymos Atheniensium gessisse observavit Stsch. Qui quod ex eis hic in censum venire iudicavit Cydathenaeensem quem habet catalogus C. I. Att. II, 859 *b*, 13, eo quidem nomine non absurde fecit, quod Koehlerus homo harum rerum peritissimus eum recensum postremae tertii a. Chr. n. saeculi parti vindicavit. Sed certum id ita modo haberi liceret, si etiam reliquorum duorum qui hic occurrunt archontum illic vestigia occurrerent. Quod non ita est; nam de Chaerephonte cf. not. 5 extr. 7 ΓΕΙ. 8 Huius anno decretum orgeonum C. I. Att. II, 622 factum est, quod Koehlerus quidem primis saeculi secundi decenniis vindicat. Sed hic ut in simili Archelai archontis monumento (cf. n. 2421) insignis scripturae neglegentia, quam utrobique K. ipse notat, levis erroris in aetate definienda causa fuisse videtur. 9 Idem quidem nomen non legitur nisi in titulo aetatis imperatorum Romanorum (C. I. Att. III, 663, ζ). Sed nihil aliud esse τὴν πεντετηρίδα τῶν Ἐλευσινίων, quae una cum earundem feriarum trieteride in rationibus epistatarum Eleusiniorum (n. 587, 263 sqq.) commemoratur, rectissime statuunt Th. et Stsch. Omnino autem probe tenendum est, in titulis Atticis Ἐλευσινίων nomen non usurpari nisi de ludis et certaminibus, cum illa sanctissima et nobilissima sacra anniversaria ut hic (v. 29) sic ubique sollenni μυστηρίων vocabulo indicentur. 10 Editores haec sic accipiunt, ut in unamquamque ex tribus Demaeneti praeturis Eleusiniorum magnorum ferias incidisse statuant ideoque quaternos annos

περὶ τ[ῆ]ς τοῦ δήμου σωτηρίας· ἐπεμελήθη δὲ καὶ | τῆς τῶν
30 μυστηρίων [τελ]ετῆς[11] καθ' ἑκάστην στρατηγίαν[12], ὅπως ‖ μετὰ
πάσης ἀσφαλε[ίας] συντελεσθεῖ· διετέλεσεν δὲ καὶ | πρὸς τοὺς
ὑφ' ἑαυτὸν [τετα]γμένους τῶν πολιτῶν ἴσον αὐτὸν | παρασκευάζων
ἐν πᾶ[σιν ἀε]ὶ[13] καὶ ἀδωροδόκη[τ]ον· ἐπεμε|λήθη δὲ καὶ τῆς τῶν
ὀ[ψωνίων] διαδόσεως, σ[ῖτ]ό[ν] τε [π]α[ρ]ατι|θέμενος ἐξ ἑτοίμου
35 ὅ[πως ἂν ἔχ]ωσιν ὡς λυσιτελέσ[τα]τ[ον[14],] ‖ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς
ἔτεσι[ν αὐ]τοῖς προδιδοὺς[15] ἀργύριον εἰς | ἐσθῆτα, ἀεὶ προνοούμενο[ς τ]ῶν ὑφ' αὐτὸν τεταγμένων τῆς | εὐσχημοσύνης, καὶ εἰς ταῦ[τ]α οὐκ ὀλίγα ἐκ τῶν ἰδίων ἀνα|λίσκων, καὶ κοινεῖ πᾶσιν εὐχρηστῶν καὶ ἰδίαι ἑκάστου | φροντίζων· ὅπως ἂν οὖν καὶ
40 Ἀ[θ]ηναίων ο[ἱ] τεταγμένοι ἐν ‖ τοῖς φρουρίοις φαίνωνται [τ]ιμῶντες τοὺς εἰς τὸν δῆ|μον φιλοδοξοῦντας καὶ εἰς ἑαυτοὺς φιλοτιμουμένους, | ἀγαθεῖ τύχει, δεδόχθαι τοῖς τετ[α]γμένοις τῶν πολιτῶν | ἐν Ἐλευσῖνι καὶ Πανάκτωι κ[αὶ Φυ]λεῖ καὶ τοῖς ὑπαίθροις, | ἐπαινέσαι Δημαίνετον Ἑρμ[οκλέου]ς Ἀθμονέα, καὶ
45 στεφα‖νῶσαι αὐτὸν χρυσῶι στεφάνω[ι κατὰ] τὸν νόμον καὶ εἰκό|νι χαλκεῖ, καὶ στῆσαι αὐτὴν ἐν [τεῖ] αὐλεῖ τοῦ ἱεροῦ· ἀνα|γορεῦσαι δὲ τὸν στέφανον τοῦτ[ο]ν Ἁλώιων τῶι πατρίωι | ἀγῶνι· τῆς δὲ ποιήσεως τῆς εἰκό[ν]ος καὶ τῆς ἀναγορεύσ[ε]|ως ἐπιμεληθῆναι τὸν
50 γραμματέα καὶ τὸν ταμίαν καὶ τοὺς ‖ εἰρημένους[16].

Οἷδ' εἰρέθησαν ἐπὶ [τ]ὴν ἀνάθεσ[ιν] | τῆς εἰκόνος· | [Κλε]ιτοφῶν Ἰφιστιάδης, [Ξε]νοφῶν Βερενικ[ίδης, -----]|ης Παιανιεύ[ς, Νίκα]νδρος Τυρμε[ίδης, ---------]

---

inter binos ex eis magistratibus intercessisse sumant. Sed id aliter enuntiaturum fuisse rogatorem plebisciti mihi persuadet v. 29, ubi de mysteriis, quae annua fuerunt, dicitur καθ' ἑκάστην στρατηγίαν. Unam igitur Eleusiniorum penteterida in illos tres annos incidisse statuo. Non definite indicari quanam potissimum praetura id acciderit nihil habet offensionis, praesertim si statuamus continuo triennio ter illum praetorem fuisse, id quod statuere licet dummodo Dioclem archonta distinguamus ab illo cognomini Cydathenaeensi (cf. not. 6). 11 Cf. not. 9. 12 Cf. not. 10. 13 ἐν πᾶ[σι κα]ὶ (καὶ) Ph. Koe. Sed non est, cur lapicidam erroris insimulemus, quare supplevi ἀε]ὶ. Stsch. exhibet ἐν πα[ντὶ καιρῶ]ι καὶ. Sed id cum spatii rationibus pugnare intelleges si hunc versum cum proxime superiore contuleris. 14 Supplevit Koehler; vocem λυσιτελής hic idem significare, atque εὐτελής in sermone antiquioris aetatis, existimaverim. Cf. n. 226, 21. 15 Non donavit, sed in praesentia numeraverit pecuniam quae ex aerario publico ipsi restituerentur. Haec enim est vis verbi compositi. 16 Cf. not. 4.

55 Ἀθη[να]ίων οἱ τε-
τ[αγ]μένοι ἐν Ἐ-
λευ[σῖ]νι καὶ οἱ ὅπαι-
θροι Δημαίνετον
Ἑρμοκλέους Ἀθμο-
60 νέ[α] στρατηγήσαν-
τα ἐφ' ἑαυτῶν τρίς.

Ἀθηναίων οἱ τεταγμένοι ἐν Πανάκτ[ω]ι Δημαίνετον Ἀθμονέα.

Ἀθηναίων οἱ τεταγμένοι ἐπὶ Φυλεῖ Δημαίνετον Ἀθμονέα.

---

247 Carthaeae in anta dextra templi Apollinis, v. 1—12 in uno lapide (VII apud Bröndstedium), v. 15—20 in alio (VIII ap. B.) v. 21—33 in tertio (VI ap. B.). Edd. Bröndsted Itin. I tab. XXI n. 210. XXII n. 12. XX n. 7 et inde Boeckh C. I. G. 2350. 2351. 2352. Lebas Inscr. II 1763. 1764. 1765. (Syll.[1] 183. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 309 n. 178. A. Fick ap. Collitz Gr. Dialektinschriften II p. 18 n. 1410. p. 24 n. 1424. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 33 n. 27.)

Ἔδοξεν τοῖς Αἰτωλοῖς· ποτὶ τοὺς [Κε]ίους τὰν φιλίαν τὰν ὑπάρχουσαν διαφυ|λάσσειν καὶ μηθένα (ἄ)γειν[1] Αἰτωλῶν μηδὲ τῶν ἐν Αἰτωλίαι πολιτευόν|των τοὺς Κείους μηθαμόθεν ὁρμώμενον μήτε κατὰ γᾶν μήτε κατὰ θάλατ|ταν μήτε ποτ' Ἀμφικτυονικὸν
5 μήτε ποτ' ἄλλο ἔγκλημα μηθέν, ὡς Αἰτωλῶν ‖ ὄντων τῶν Κείων. εἰ δέ τίς κα ἄγει τοὺς Κείους, τὸν στραταγὸν ἀεὶ τὸν ἐνάρ|χοντα[2] τὰ ἐν Αἰτωλίαν καταγόμενα [καταδικάζ]οντα κύριον εἶμεν,

---

Litterae volgares. Primum decretum (v. 1—9), post quod duorum versuum spatium vacat, Aetolorum, tertium (v. 21—33) Ceiorum est. Medium (v. 10—20) Naupactiorum esse B. cum ex ratione quae ei cum primo et tertio intercedit, tum ex eponymi magistratus designatione (not. 5) collegit. Ante fractas Romanorum bello opes Aetolorum (189 a. Chr.) haec decreta esse sponte patet; ac commodissime quidem ad postrema saeculi a. Chr. n. tertii saeculi tempora aut ad ipsa secundi initia referuntur (cf. n. 280). 1 ΛΓΕΙΝ. 2 Sic Boeckh; at fortasse ἔναρχον legendum ut alibi, et τά a lapicida perperam repetitum est.

καὶ τοὺς | συνέδρους[3] καταδικάζοντας τοῖς Κείοις [τὰν τῶ]ν ἀ[γόν-
των αὐ]το[ὺς ζα]μίαν | ἅγ κα δοκιμάζωντι κυρίους εἶμεν· στρα-
[ταγέοντος ----- τὸ τέ]|ταρτον, πρεσβευσάντων[4] ἐν Κέ[ω-------].
10 Ἐπὶ θεωροῦ[5] Σωκράτους τοῦ Τιμόνου [ἔδοξεν τῶι δάμωι
τῶι Ναυπακτίων] | τὰν φιλίαν τὰν ὑπάρχουσαν ποτὶ Κε[ίους δια-
φυλάσσειν[6], καὶ τὰ ψαφίσματα τὰ γε]|γονότα αὐτοῖς [πρότερον
περὶ πάντων τῶν φιλανθρώπων κατάμονα εἶμεν. δε|δόσθαι δὲ
αὐτοῖς καὶ πολιτείαν ἐν Ναυπάκτωι καὶ γᾶς καὶ οἰκίας ἔγκτη-
σιν, | καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, ὧνπερ οἱ ἄλλοι Ναυπάκτιοι μετ-
15 έχουσιν, τοὺς Κε‖ίους μετέχ]ειν. καὶ μηθένα ἄ(γ)[ειν[7] αὐτοὺς
Ναυπακτίων μηδὲ τῶν ἐν Ναυπάκτ|ωι πολιτευ]όντων μήτε [κατὰ
γᾶν μήτε κατὰ θάλασσαν, ὡς Ναυπακτίων ὄντων αὐτῶν· εἰ] | δέ
τίς κα ἄγ(η)ι[8], ἀν---------- | καὶ ἀποδιδόμεν [--------
20 καταδικά]|ζοντας καὶ [---------- εἶ]‖μεν δὲ τα--------
Ἡρακλείδης εἶπεν· ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι· ἐπειδὴ
ἀναγγέλλουσιν οἱ πρέ|σβεις οἱ ἀποσταλέντες εἰς Ναύπακτον καὶ
πρὸς τοὺς συνέδρους τοὺς Αἰτωλῶν | πᾶσαν εὔνοιαν καὶ φιλοτι-
μίαν ἐνδεδεῖχθαι Ναυπακτίους καὶ τοὺς συνέδρους | τοὺς Αἰτω-
λῶν πρὸς τὰς πόλεις τὰς Κείων, καὶ ἐψηφισμένοι εἰσὶν Ναυ-
25 πάκτιοι ‖ πολιτείαν εἶναι Κείοις καὶ γῆς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν,
καὶ τῶν ἄλλων μετέχειγ Κεί|ους ὥμπερ καὶ Ναυπάκτιοι μετέ-
χουσιν, δεδόχθαι Κείων τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι[9], | εἶναι
Αἰτωλοῖς πολιτείαν ἐγ Κέωι καὶ γῆς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν, καὶ
τῶν ἄλλων | μετέχειν αὐτοὺς πάντων ὥμπερ καὶ Κεῖοι μετέχου-
30 σιν.... δειν----|οις τοὺς ---- προ---- ‖ Αἰτωλ------ | εἰσι
--- | ----- | τ---

3 Praetori de ipsis rebus restituendis modo iudicare liceat, synedris vero etiam de multa constituenda. B. 4 Imperativum hunc B. esse vult contra sermonis usum; immo manifesto participium est. 5 Naupactiorum reipublicae praeerat collegium θεαρῶν. Plerumque quidem eorum scriba eponymi magistratus locum tenet (I. G. Sept. III, 360, 2. 366, 3. 373, 1. 374, 1. 375, 1. 377, 2. 379, 1. 383, 1. 384, 1. 385, 1). Sed I. G. Sept. 388, 1 ἐπὶ Στασία [θ]εαροῦ legitur, qui est princeps illius collegii. Nullam aliam novimus civitatem Graecam, quae eodem magistratus vocabulo usa sit. Immo alibi θεωροί (θεαροί) semper sunt legati ad sacra quaedam peregre missi. 6 Haec et sequentia B. supplevit cum ex decreto Ceiorum v. 21 sqq. tum ex lapide Teio n. 280. 7 ΑΔ. 8 ΚΑΤΑΓΟΙ. 9 Ceiorum civitates, quarum duae certe (cf. v. 24 τὰς πόλεις τὰς Κείων), Iulis et Carthaea, tum etiam manebant, senatum comitiaque communia habebant. B.

248 Delphis. Ed. Lebas Inscr. II, 840 (Syll.[1] 206. H. Pomtow Jahrb. f. Philol. CXLIX (1894) p. 530. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 205 n. 251). Cf. quae adnotavit Pomtow Mus. Rhen. LI p. 354 sqq.

Πειθαγόρα ἄρχοντος[1], πυλαίας ὀπωρινῆς, ἱερομνημονούντων Αἰτωλῶν Τελέσωνος, Βίττου[2], Λεοντομένους, Δρωπάκου, Βούκ[ριος[3],] | Ὀ[μάρ]ου[4], Χηρία, Δελφῶν Λύσωνος, Ζακυνθίου, Φωκέων Νικάρχου, Τιμασικράτους, Βοιωτῶν Οἰνάδου, Ξενοφάνους, γρα[μματεύ]|οντος Μελανθίου Αἰτωλοῦ· ἐπειδὴ καλῶς καὶ δικαίως Ἀγάθων ὁ ἀρχιτέκτων τοῦ ναοῦ[5] τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἔργων ἐποιή[σατο ἃ προσετάχθη[6]] | ὑπὸ τοῦ θεοῦ καὶ τῶν Ἀμφικτυόνων, καὶ μετ' ἐκεῖνον ὁ ὑὸς αὐτοῦ Ἀγασικράτης, καὶ νῦν Ἀγαθοκλῆς ἐπειδ(ὴ)[7] ἐπαῦξε τὸ ἀ[---------- καθάπερ ὁ πα-
5 τὴρ][8] ‖ Ἀγασικράτης· ἔδοξε τοῖς ἱερομνήμοσι, τὴν αὐτὴν εἶναι προδικίαν καὶ ἀσφάλειαν Δάμωνι καὶ αὐτῶι καὶ τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῶι, κα[ὶ πολέμου καὶ εἰρή]|ν(η)ς[9], ἥμπερ καὶ τῶι ἀδελφῶι Ἀγαθοκλεῖ[10]· ἐὰν δέ τις αὐτὸ(ν) ἄ(γ)ηι (ἢ)[11] τῶν τούτου τι, τὸμ

Litteratura volgaris praeter Ξ; litterae ΘΟΩ reliquis paullo minores. Supplementa mea sunt praeter ea quae nominatim ad alios referuntur. 1 Hunc non eundem esse, quem habemus n. 268, 30 sqq. (a. 194/3 a. Chr.), sed antiquiorem, fortasse illius avum, ex tituli positura, litteratura, argumento collegit P., qui eum circiter a. 230 a. Chr. in magistratu fuisse statuit. Concilii Amphictionici compositio, in quo cum septem Aetolis sex modo Delphorum, Phocensium, Boeotorum hieromnemones coniunguntur, ei tempori quod Demetrii regis mortem (229 a. Chr.) proxime insecutum est, optime convenire mihi videtur. 2 Pater sine dubio Nicandri Trichoniensis (n. 293, 16) cuius magnae partes in rebus Aetolorum fuerunt priore alterius a. Chr. n. saeculi parte. 3 Daetae f. Naupactius. Cf. n. 240[2]. 241[3]. Nomen ex n. 249, 2 hic supplevit P. 4 Hoc quoque nomen ex altero eiusdem anni hieromnemonum recensu (n. 249, 2) restituit P. 5 Cf. n. 93[1]. 6 Supplevit P. monens supplementum meum τῶν προσταχθέντων lacunae ambitum excedere. 7 ΕΡΕΙΔΙ. 8 Supplevi; P. sane Agasicratem fratrem potius quam patrem Agathoclis et Damonis esse opinatur, sed cum utique ex n. 93 collato cum hoc decreto appareat, eiusdem familiae homines per saeculum fere operibus templi Delphici interfuisse, quamvis non sine intermissione, Pomtowii argumenta mihi non videntur ad persuadendum accommodata. 9 ΝΕΣ. Supplevi et emendavi. Titulo Bull. de corr. Hell. VII p. 423 n. V lectionem meam confirmari monuit P. 10 Cf. n. 88, 32 sqq. cum not. 12. Ut illic homini Delio nescio cui ea una de causa, quia Pythodori de Atheniensibus bene meriti sororis filius est, honores decernuntur, sic hic idem fit in Damone propter officia quae Agathocles frater Delphis praestitit. 11 Praeclare restituit P. cum

μὲν ἄγοντα ἀποτεῖσ[αι] σ' στατῆρας ἱερ[οὺς τῶι Ἀπόλλωνι, καὶ] | Δάμωνι ὑπόδικον εἶναι ἐν ἱερομνήμοσιν· τὴν δὲ πόλιν τῶν Δελφῶν καὶ τῶν ἄλλων ὃς ἄμ παρ[ῆι[12] κυρίους εἶναι ἐγδικάζοντας καὶ πράσσον]|τας, ἐὰμ μή τις ...ηι πρὸς ἴδιον συμβόλαιον ἐγκ[αλῶν] τ[ι] α... | Δάμωνι· ἀναγράψαι [δὲ ------]

Lebas ΑΥΤΟΜΑΤΗΙ exhibeat. 12 Haec expedivit P., nisi quod ὅσ(οι) ἂμ παρ[ῶσι scripsit, quod mutavi quia non opus est quadratarii errorem statuere. Pluralis κυρίους εἶναι ἐγδικάζοντας καὶ πράσσοντας ne si ad unum quidem ὃς ἂμ παρῆι referretur quicquam offensionis haberet, quoniam hoc synesis genus frequentissimum est in sermone Graeco. Sed ad coniuncta subiecta τὴν πόλιν τὴν Δελφῶν καὶ ὃς ἂμ παρῆ spectat.

249 Delphis in muro substructionum templi. Initia versum edd. Wescher et Foucart Inscr. rec. à Delphes 454, totum titulum B. Haussoullier Bull. de corr. Hell. VII (1883) p. 421 n. IV. Accuratissime cum imagine lapidis photographica H. Pomtow Jahrb. f. Phil. CXLIX (1894) p. 525. (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 204 n. 250.)

Ἐπὶ Πειθαγόρα ἄρχοντος[1], πυλαίας ὀπωρινῆς, ἱερομνημονούντων | Αἰτωλῶν Τελέσωνος, Βίττου, Λεοντομένους, Βούκριος, Δρωπάκου, Ὁμά|ρου, Χηρία, Δελφῶν Λύσωνος, Ζακυνθίου, Φωκέων Νικάρχου, Τιμασκράτο[υ]ς, | Βοιωτῶν Οἰνάδου, 5 Ξενοφάνους, γραμματεύοντος Μελανθίου Αἰτωλοῦ, ‖ ἔδοξε τοῖς ἱερομνήμοσι, Ἀχαιίωνα καὶ τὸν ὑὸν Ἀνταγόραν ὑπηρέτας εἶ|μεν τοῖς ἱερομνήμοσιν, καὶ εἶναι αὐτοῖς τὴν αὐτὴν προδικίαν καὶ ἀσφ[ά]|λειαν ἥνπερ καὶ τῶι κήρυκι τῶν Ἀμφικτυόνων, καὶ ἀτέλειαν αὐτοῖς | εἶναι καὶ ἐκγόνοις. | εἰ δέ τίς κα παρὰ ταῦτα 10 πράσσηται αὐτούς[2], ὑποδίκους εἶμ[εν] ‖ ἐν τοῖς ἱερομνάμοσιν

Litterae volgares praeter ΞΦ. Sigma plerumque Ϛ est, raro Σ; ΘΟΩ reliquis multo minores. V. 1 in voce ἄρχοντος lapicida Β exarare pro Ρ coeperat, sed animadverso errore imperfectum reliquit; vs. 4 alterum nominis Οἰνάδου Ο duplicavit, deinde posterius in Υ mutavit. Item v. 10 vocis ἱερομνάμονας prius Ο bis exaravit, eandemque vocalem v. 12 perperam inseruit inter Υ et Ϛ vocabuli κυρίους. 1 Cf. 248[1]. 2 πράσσηται, αὐτοὺς ὑποδίκους εἶμεν P., qui intellegere videtur: 'si quis contra fecerit'. At hac vi medium cum legibus sermonis pugnat neque facile intellegitur, qua vi αὐτοὺς iuxta illud quod sequitur τοὺς πράξαντας ponatur; nam '*ipsos*' ab huius loci tenore alienum est. Quare sine dubio αὐτούς ad πράσσηται referendum

τοὺς πράξαντας, τοὺς δὲ ἱερομνάμο[νας] | τοὺς ἐνάρχους ὄντας ἀεὶ τὰν ἐπιμέλειαν ὑπὲρ αὐτῶν ποιεῖ[σθαι] | καὶ καταδικάζοντας καὶ πράσσον[τ]ας κυρίους εἶμεν.

---

est: si quis neglecto hoc immunitatis privilegio (παρὰ ταῦτα) pecuniam ab iis exegerit, in ius vocabitur ab hieromnemonibus. Cf. n. 479, 7.

---

250. 251 Delphis in muro substructionum templi Apollinis. Ed. E. Curtius Anecd. Delph. p. 85 n. 68. 69. (Rangabé Ant. Hell. 737. 38.) Accuratissime Lebas Inscr. II 850. 851. (Syll.[1] 190. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 376 n. 506. p. 377 n. 507.)

(250) Θεοί. | Ἔδοξε τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι[1], στρατηγῶν, πρυτάνεων, ἐξεταστῶν γνώμη[2]· ἐπειδὴ | Νεοπτόλεμος Φύσκου Αἰτωλός[3], πρόξενος ὢν καὶ πολίτης ἡμῶν, παραγενομένων εἰς Θερ|μοπύλας[4] τῶν πρεσβευτῶν Πυθαγόρου, Ἐπικούρου, Λάμπωνος, καὶ
5 ἐμφανισάντων ‖ περὶ ὧν ἦσαν ἀφεσταλμένοι, συνεβούλευέν τε καὶ συνέπραττεν φιλοτίμως ἃ ἦν χρήσιμα | τῆι πόλει, καὶ ὤιετο δεῖν ἡμᾶς ἀποστεῖλαι πρεσβείαν πρὸς τὸ κοινὸν τῶν Αἰτωλῶν περὶ τῆς πόλιος | καὶ τῆς καταδίκης[5], καὶ αὐτὸς ἐπηγγείλατο συναντιλήψεσθαι τῶν τῆι πόλει συμφερόντων· ὅπως οὖν | ὁ δῆμος φαίνηται τιμῶν τοὺς προαιρουμένους εὐεργετεῖν τὴν πόλιν ἡμῶν, ἀγαθῆι τύχηι, δεδόχθαι τῆι | βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, ἐπαινέσαι Νεοπτόλεμον Φύσκου καὶ στεφανῶσαι χρυσῶι στε-
10 φάνωι ἀρετῆς ἕνεκα ‖ καὶ εὐνοίας τῆς εἰς τὸν δῆμον. ὅπως δὲ καὶ τόδε τὸ ψήφισμα καὶ ὁ στέφανος ἀναγραφήσεται εἰς στήλην | καὶ ἀνατεθήσεται ἐν Δελφοῖς ἐν τῶι ἱερῶι τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐπιμεληθήτωσαν οἱ πρεσβευταὶ Πυθαγόρας | καὶ Ἐπίκουρος καὶ ἐπιγραψάτωσαν· "Ὁ δῆμος ὁ Ερυθραίων τῶν ἐν Ἰωνίαι Νεοπτόλεμον Φύσκου Αἰτωλόν". | ἀναγγειλάτωσαν δὲ καὶ οἱ ἀγωνο-

---

1 Erythraeorum Ionum. 2 Cf. 211, 1. 225, 1. 3 Neoptolemus Aetolus hieromnemon fuit Nicodamo archonte (Wescher-Foucart Inscr. Delph. n. 5, 3), fere 270 a. Chr. n. (cf. n. 691[1]), Physcus Aetolus est Olympia V p. 419 n. 295, 2. Sed utrique quaenam intercedat ratio cum hoc Neoptolemo Physci filio non satis perspicuum est. 4 Iter Delphos facientes ad Thermopylas pervenerant; neque enim de Amphictyonum conventu Pylaico hic dicitur. 5 Sine dubio multa ab Amphictyonibus irrogata significatur, qua ut leventur Erythraei Aetolorum concilium adierunt, penes quos tum unos rerum Amphictyonicarum arbitrium erat, quia plus quam dimidiam suffragiorum partem in hieromnemonum concilio gerebant. C.

θέται τὸν στέφανον τοῖς Διονυσίοις καὶ τοῖς Σελευκείοις. ταῦτα δὲ | εἶναι εἰς φυλακὴν τῆς πόλεως[6].

(251) Θεοί. | Ἔδοξε τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, στρατηγῶν, πρυτάνεων, ἐξεταστῶν γνώμη· ἐπειδὴ Τιμοκράτης | Τιμέου Ἐρυθραῖος[7] τῶν ἐπὶ Θερμοπύλαις ἔν τε τοῖς πρότερον χρόνοις ἀεὶ διατελεῖ τὰ συνφέρον|τα λέγων καὶ πράσσων τῆι πόλει ἡμῶν, καὶ νῦν πα-
5 ραγενομένων πρὸς αὐτοὺς τῶν πρεσβευτῶν ‖ Πυθαγόρου, Ἐπικούρου, Λάμπωνος, ἀποδειχθεὶς πρεσβευτὴς ὑπὸ τοῦ δήμου συνεπρέσβευεν | καὶ συνέπραττε φιλοτίμως μετὰ τούτων ἃ ἦν χρήσιμα τῆι πόλει· ὅπως οὖν καὶ ὁ δῆμος φαί|νηται τιμῶν τοὺς προηιρημένους[8] εὐεργετεῖν τὴν πόλιν, ἀγαθῆι τύχηι, δεδόχθαι τῆι βουλῆι καὶ τῶι | δήμωι, ἐπαινέσαι Τιμοκράτη Τιμέου καὶ στεφανῶσαι χρυσῶι στεφάνωι ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ εὐνοί|ας τῆς εἰς τὸν δῆμον. ὅπως δέ καὶ τόδε τὸ ψήφισμα καὶ ὁ στέφανος
10 ἐνγραφήσεται εἰς στήλην ‖ καὶ ἀνατεθήσεται ἐν Δελφοῖς ἐν τῶι ἱερῶι τοῦ Ἀπόλλωνος ἐπιμεληθήτωσαν οἱ πρεσβευταὶ | Πυθαγόρας καὶ Ἐπίκουρος, καὶ ἐπιγραψάτωσαν· "Ὁ δῆμος ὁ Ἐρυθραίων τῶν ἐν Ἰωνίαι Τιμοκράτην | Τιμέου Ἐρυθραῖον τῶν ἐπὶ Θερμοπύλαις". ἀναγγ[ει]λάτωσαν δὲ καὶ οἱ ἀγωνοθέται τὸν | στέφανον ἐν τοῖς Διονυσίοις καὶ τοῖς Σελευκείοις. ταῦτα δὲ εἶναι εἰς φυλακὴν | τῆς πόλεως.

---

6 Cf. 153, 106. 206, 38. 7 Eiusdem civitatis mentio fit in arbitrio quo lis inter Hypataeos et Erythraeos de monte aliquo in confiniis utriusque agri sito dirimitur (Mitth. des arch. Inst. in Athen IV (1880) p. 209 sqq.). Illic Ερυθρηίων, Ἐρυθρηίοις scriptum est. Praeterea n. 425, 34 scriba publicus Aetolorum est [Λύ]κος Ἐρυθραῖος, quem sponte patet non Ionem Asianum esse, et 494, 35 qui inter Hestiaeensium Euboeae proxenos comparet homo Erythraeus, is potest certe ad oppidulum vicinum Thermopylis referri. 8 Sic L. ΠΡΟΞΕΝΟΥΣΤΟΥΣ C. R.

---

252 Basis quadrata, Spartae. Ed. L. Ross Bull. dell' Inst. arch. Rom. 1840 p. 107 (Archaeol. Aufs. II p. 667. Lebas-Foucart Inscr. II 162*e*. Syll.[1] 191).

Μαχανίδ|ας[1] ἀνέθη|κε τᾶι Ἐλευ|σίᾳ[2].

Litterae volgares, ⊙ reliquis paullo minor. 1 Haud improbabiliter Rossius coniecit hunc esse tyrannum qui a. 210—207 a. Chr. Spartae imperium obtinuit. 2 Laconicam formam nominis Εἰλείθυια esse Rossius

coniecit dubitanter, confirmaverunt Keilius in nota ad Rossii editionem, qui monuit ϑ in σ transire apud Lacedaemonios (Ahrens Diall. II p. 66 sqq.), et Foucartus qui formam nominis simillimam Ἐλεύϑυια attulit ex duobus titulis civitatium Cretensium (Lebas-Waddington Inscr. III 67. 74).

---

253 Marmor album, in ecclesia vici *Kalapodi*, quo delatum est ex vico *Bogdanos*. Ed. I. Bilco Bull. de corr. Hell. VI (1882) p. 171 (Syll.[1] 192. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 55 n. 42). Ex Lollingii apographo W. Dittenberger I. G. Sept. III, 78.

Βασιλεὺς Φίλιππος[1] | Ἀβαίων τῶι κοινῶι[2] | χαίρειν· οἱ παρ'
5 ὑμῶν | πρεσβευταί, Ἀμεινίας, ‖ Παγχαρίδας, Σώτιμος, | Ἀρχέδα-
μος, Εὐάνωρ, Ἀρχί|ας, Νικόβουλος, ἀποδόν|τες τὸ ψήφισμα
10 διελέγη|σαν, ὅπως ὑπάρχηι ὑμῖν ‖ τῆς ἱερᾶς χώρας ἡ ἀτέλε[ια] |
καϑὰ καὶ πρότερον. καὶ διὰ | τὸν ϑεὸν οὖν καὶ ὑμῖν βουλό|-
15 μενος χαρίζεσϑαι γέγρα|[φ]α τῶι Ἡρακλείδηι[3] μὴ ἐνο‖[χ]λεῖν
ὑμᾶς. ἔρρωσϑε. | [ἔ]τους γ' καὶ ι', Ὑπερβερεταίου.

Litterae ΑΠ. Theta, omicron, omega reliquis minores. 1 Ex scripturae ratione apparet, Demetrii, non Amyntae filium indicari. B. Mensis Hyperberetaeus anni eius regni tertiidecimi (v. 16) respondet mensium Augusti et Septembris a. 208 a. Chr. partibus. 2 Tum cum Philippus Aetolos prope Lamiam bis vicisset (Liv. XXVII, 30, 2) pars exercitus usque in Phocida penetrasse videtur duce Heraclide. Nam expeditio Phocica a Polybio X, 42, 2 et Livio XXVIII, 5 sqq. narrata hic in censum non venit cum quia ei Polyphantas, non Heraclides praefuit, tum quia posteriore demum anno (207 a. Chr.) facta est. 3 Duos huius nominis duces in exercitu regis fuisse, Gyrtonium (Polyb. XVIII, 22, 2) et Tarentinum (Pol. XIII, 4, 4) monuit B.

---

254 Tabula marmorea infra fracta, Deli. Ed. A. Hauvette-Besnault Bull. de corr. Hell. VII (1883) p. 10 n. 4.

Ἔδοξεν τεῖ βουλεῖ καὶ τῶι δήμωι· | Καλλίας Ἀντιπάτρου εἶπεν·
ἐπει|δὴ Ἀλέξανδρος Φιλίππου[1], ἀπόγο|νος ὢν βασιλέως Ἀλεξάν-

---

Litterae volgares praeter Σ, non dispositae στοιχηδόν. 1 Cf. Liv. XXXV, 47, 5. 6: *Amynander* (Athamanum regulus) *uxorem Apamam, filiam Alexandri cuiusdam Megalopolitani, habebat, qui se oriundum a magno Alexandro ferens filiis duobus Philippum atque Alexandrum et filiae Apamam nomina imposuerat; quam regiis inclutam nuptiis maior e fratribus Philippus secutus in Athamaniam fuerat.* Maior filius Philippus, quem avi paterni nomen gessisse hic titulus docet, per rerum in Thessalia a. 191 a. Chr. inter Philippum

5 δρου, ‖ παραγενόμενος εἰς Δῆλον καὶ | ἐνδημήσας πλείω χρόνον εὐ|τάκτως καὶ ὡς προσῆκον αὐτῶι | τὴν ἐνδημίαν ἐποιήσατο,
10 καὶ κοι|νεῖ καὶ ἰδίαι Δηλίων τῶι ἐντυγ|χάνοντι χρείας παρεχόμενος | [ἀεί, εἰς ἃ] ἂν αὐτόν τις παρα|[καλῆι· ὅπως] οὖν καὶ ὁ δῆμος φαίνηται | ------αν-----

Demetrii f. et Antiochi asseclas gesti narrationem aliquotiens a Livio (XXXVI, 8, 3. 13, 7. 14, 3) commemoratur. Patrem Alexandrum a Deliis honore affectum esse antequam per bellum Antiochi eius causa foedum naufragium faceret, atque adeo priusquam filia Amynandro nuberet, ut titulus ad ipsa saeculi a. Chr. n. secundi initia referendus esset, perquam probabiliter observavit H.-B.

---

255 Aegialae in insula Amorgo prope parietinas templi Minervae Poliadis. Apographum ab Aegialensium paredro diligentissime confectum expressit L. Ross Act. soc. Gr. Lips. II p. 77 n. VIII (Archaeol. Aufs. II p. 643). Inde et ex exemplo Graeci cuiusdam, quod Finlayus miserat, Boeckh C. I. G. Vol. II Add. p. 1032 n. 2263 *c*. (Rangabé Ant. Hell. 767. Syll.[1] 193. E. L. Hicks Manual of Gr. hist. inscr. p. 319 n. 186. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 293 n. 384). Lapide denuo collato haud paucorum locorum lectiones emendavit A. Wilhelm Gött. gel. Anz. 1898 n. 3 p. 229 sqq.

Ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι· | [Σωτ]ηρίδης Φείδιος Κοσυλλίτης[1] | [ἐπε]στάτει, Φιλόξενος[2] Φιλοθέμιος | [Ν]ασίτης[3] εἶπεν·
5 ἐπειδὴ πειρατῶν εἰς ‖ [τ]ὴν χώραν ἐμβαλόντων νυκτὸς κα[ὶ | ἁ]λουσῶν παρθένων τε καὶ γυναικῶν | [κ]αὶ ἄλλων σωμάτων καὶ ἐλευθέρων καὶ δού|[λ]ων τῶμ πάντων πλειόνων ἢ τριάκοντα, | [τ]ά
10 τε ἐπὶ τοῦ λιμένος πλοῖα ἐξέκοψαν ‖ [κ]αὶ ἔλαβον τὸ πλοῖον τὸ Δωριέος, ἐν ῶι | [ὤι]χοντ'[4] ἔχοντες τά τε σώματα καὶ τὰ | [ἄ]λλα

Litteratura volgaris praeter Ξ. Litterae ΟΟΩ reliquis paullo minores. Alteri tertii a. Chr. n. saeculi parti Rossius titulum tribuit magna cum probabilitate. 1 Sic Rossianum apographum; Κοσυμίτης Finlayanum, quod B. sequitur. Pagum Amorgi insulae significari monuit Ro. 2 Hoc in lapide esse testatur A. Wilhelm Arch.-epigr. Mitth. aus Oesterreich XX p. 72. Φειδόξενος exemplaria impressa, qui est oculorum ad v. 2 Φείδιος aberrantium error. 3 \ΣΙΤΗΣ in lapide esse testatur Wi., ut appareat non posse [Νη]σίτης reponi cum Rossio, qui insulas parvas prope Amorgum sitas pagum civitatis Aegialensium effecisse opinabatur. 4 Supplevit Rang. [ἔτυ]χόν τ' Ro. B., quod neque sententiae neque enuntiati structurae convenit.

ἃ ἔλαβον· τούτων δὲ συμβάντω|[ν] Ἡγήσιππος καὶ Ἀντίπαππος οἱ
15 υἱοὶ | [οἱ] Ἡγησιστράτου, ὄντες καὶ αὐτοὶ αἰχμ‖άλωτοι, συνέπει-
σαν τὸν ἐπὶ τῶν πει|[ρ]ατῶν ἐπιπλέοντα Σωκλείδαν ἀπο|λῦσαι τά
τ' ἐλεύθερα σώματα καί τινα | [τ]ῶν ἐξελευθέρων καὶ τῶν δού-
20 λων, | [α]ὐτοὶ δὲ ὑπὲρ τούτων προήιρηνται ‖ [ὁμ]ηρεύειν, ἐνδεικνύ-
μενοι πᾶσαν | [φι]λοτιμίαν, ὅπως μήτε τῶμ πολιτίδω(ν) | μήτε
τῶμ πολιτῶν μηθεὶς ἀχθεῖ ἐπὶ | [τ]ὸ λάφυρον μηδὲ πραθεῖ μηδὲ
25 ἐν ἀ|νάγκαις καὶ κακοπαθίαις γένηται, ‖ μηδὲ διαφωνήσει[5] σῶμα
μηθὲν πο|λιτικόν, ἀλλὰ διὰ τούτους σέσωιστα[ι] | τὰ αἰχμάλωτα
σώματα εἰς τὴν | [ἰ]δίαν ἀπαθῆ· δεδόχθαι τῶι δή|[μ]ωι, στεφα-
30 νῶσαι Ἡγήσιππον καὶ ‖ Ἀ]ντίπαππον ἑκάτερον θαλλοῦ στε|[φ]ά-
νωι ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ φιλοτιμί|[α]ς ἣν τυγχάνουσιν πεποιημένοι |
[εἰς] τοὺς γενομένους τῶν πολιτῶν | [αἰ]χμαλώτους. ἀνειπεῖν δὲ
35 τόδε τὸ ψή‖[φ]ισμα Διονυσίοις ἐν τῶι ἀγῶνι τῶν τ|[ρ]αγωιδῶν· ὁ
δὲ κῆρυξ ἀναγορευέ|[τ]ω ὅτι ὁ δῆμος στεφανοῖ Ἡγήσιπ|πον καὶ
40 Ἀντίπαππον ἀρετῆς ἕν[ε|κ]εν καὶ φιλοτιμίας τῆς εἰς τοὺς ‖ [ἁ]λόν-
τας μεθ' αὐτῶν[6]· ἀναγρά[ψαι] | δὲ τόδε τὸ ψήφισμα εἰς στήλην
κ[αὶ | σ]τῆσαι εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς τῆ[ς] | Πολιάδος, τῆς δὲ
ἀναγραφῆς ἐπιμ|ελη θῆναι Ἡγησίστρατον.

5 διαφωνεῖν 'intercidere', 'perire' recentioris Graecitatis est. Ad Diodor. XVI, 3, 8 et Hesych. v. διαφωνεῖν provocavit Ro. 6 Iniuria Ro. aspirationem perperam additam existimat; immo pronominis reciproci usum facile ex vi nominis φιλοτιμία explicari (quasi diceretur φιλοτιμηθέντας εἰς τοὺς ἁλόντας μεθ' αὐτῶν) monuit Rang.

256 Magnesiae ad Maeandrum in angulo fori meridionali et occidentali intra porticum, quae forum ab occidente terminat, permagnus titulorum numerus cum parieti breviori meridionali porticus (n. 16—34 ap. Kernium) tum parieti postico occidentali incisus est. Inter illos est quem hic repetimus, editus ab Ottone Kern Inschriften von Magnesia p. 12 n. 16.

---------- | .....ες καὶ Ἀλ(ε)ξάνδρε(ι)α[1] -----
-|------(ν) δύο δ[ο]θῆ[ν]αι καὶ τοιαύτης [-------- | .....
α]ὐτοῖς τε α(ε)..ν τοὺς προει[ρημένους ---------- | .....]ς

Litterae volgares praeter ΞΠΠΣ, altae plerumque 0,01. 1 Quascunque litteras Kernius in titulis Magneticis puncto supposito incertas esse indicavit, eae hic uncis rotundis includuntur.

5 ὁ θεὸς καθ' οὓς ἱερὰν τηρήσουσι (τὴν) (π)[όλιν ----- ‖ . . . . .]φον
ἐπιφαινομένης αὐτοῖς Ἀρτέμι[δο]ς Λε[υκοφρυηνῆς[2] . . . . | . . . .]
αγαριστοι χρηστηριάζει τάδε πρὸς τὴν ἐρώ[τησιν . . . . . | λώ]ιον
εἶμεν καὶ ἄμεινον τοῖς σε[β]ομένοις Ἀπ[όλλωνα Πύθιον[3]] | καὶ
Ἄρτεμιν Λευκοφρυηνὴν καὶ τὰ[μ] π[όλιν καὶ τὰν | χ](ώ)ραν τὰμ
10 Μαγνήτων τῶν ἐπὶ Μαιάνδρ[ο]υ[4] [ἱερὰν καὶ ἄσυ‖λ]ον νομιζόντοις·
ἐπιφανοῦς δὲ γενομένης [τῆς Ἀρτέμιδος] | προσδεξάμενοι ⊢ τὸγ
χ[ρ]ησμὸν ἐπὶ στ[εφανηφόρου] | Ζηνοδότου, ἐν Ἀθήναις δὲ ἄρ-
[χο]ντος Θρασυφ[ῶντος[5], Πύθι]|α δὲ κιθαρωιδοῦ νικῶντο[ς τ]ῶι
προτέρωι ἔτ[ει . . . . . .]|ου Βοιωτίου, Ὀλύμπια δὲ τῶι ὑστέρωι
15 ἔτει τ(ὴν) [ἑκατοστὴν] ‖ καὶ τετταρακοστὴν Ὀλυμπιάδα[6] νικῶντος
[ἀνδρῶν[7] | π]αγκράτιον[8] Ἀγησιδάμου Μεσσηνίου ⊢ πρῶτ[ον στε-
φανί]|την ἀγῶνα θεῖναι τῶγ κατοικούντων τὴν Ἀσίαν [ἐπεβά-
λον]|το, τὴν ἐκδοχὴν τοῦ χρησμοῦ ταύτην λαβόντες, [καθότι] |
20 τιμήσουσιν οὕτως Ἄρτεμιν Λευκοφρυηνή[ν], ἄλ[λως πρὸς] ‖ τὸ

---

2 Epiphaniam deae, quae oraculo Delphico consulendo ansam dedit, anno Ol. 139, 4 (221/0 a. Chr.) accidisse hic titulus docet (cf. not. 6); at legati qui nova Leucophryenorum sacra indicerent quattuordecim demum annis post (207/6 a. Chr.) quoqueversum dimissi sunt (not. 10). Eo tempore, quod medium erat, templum magnificum ab Hermogene architecto (Vitruv. III, 2, 6) exstructum esse, ita ut prima Leucophryena simul novae aedis inaugurandae causa haberentur, perquam probabiliter coniecit K. Sed hunc titulum cum reliquis, qui ad eandem rem spectant, etiam aliquot annis post, certe non ante 200 a. Chr. lapidi incisum esse demonstravit idem (cf. not. 7). 3 In plebiscitis aliarum civitatum, quibus ad Magnetum legationes respondetur, ubique unius Dianae Leucophryenae hoc loco mentio fit (n. 257, 12. 258, 6. 259, 17), quia Apollinis nomen in oraculo positum, ut Magnetes admonerentur pietatis et gratiae quam deo qui illud dedisset deberent, ad ipsam causam de qua illi reliquos Graecos legationibus adibant non spectabat. 4 Genetivum habes etiam n. 258, 2. 260, 19, cum n. 260, 3 legitimus dativus sit, pro quo nescio an genetivus irrepserit confusa hac dicendi formula cum illa Μάγνητες οἱ ἀπὸ Μαιάνδρου (n. 257, 3. 258, 23. 261, 9. 717, 11). 5 Idem archon praescribitur decreto Atheniensium de rebus sacris Herois Medici (C. I. Att. II 403, 6), cuius annus (221/0 a. Chr.) hoc demum titulo accurate definitur (v. not. 2. 6). K. 6 Annus est 220/19 a. Chr. Memorabilis Olympiadis numerus in titulo tam antiquo. Olympiae prima quae lapidi inscripta inveniatur Olympias centesima undeoctogesima (a. 64 a. Chr.) est; cf. Olympia V p. 587 n. 530. 7 Vix aliud vocabulum hic scriptum fuisse potest; atqui eo additamento opus non erat priusquam pancratium puerorum institueretur, id quod Olympiade 145 (a. 200 a. Chr.) factum testatur Pausanias V, 8, 11. K. 8 Cur pancratii, non ut moris est stadii victor nominetur in definienda Olympiade, latet.

θεῖον εὐσεβῶς ἔχοντες, ἐὰμ Μάγνησιν ἐπὶ τὸν [ἁγνὸν ἀφιγ]|μένοι βωμὸν ἀρχηγέτιδι γέρα κεχαρισμέν[α κομίσωσιν,] | ἅτε καὶ τῶν ἄλλων ἀ[γ]ώνων τ(ὴ)ν ἀρχὴ(μ) μὲν ἐπ' ἀργ[ύρωι τε]|θέντων, χρόνωι δὲ ὕστερον διὰ χρησμοὺς στεφαν[ιτῶν γεγο]|νότων. ⊢ ὡς
25 δὲ ἐπιβ[α]λόμενοι παρη[κο]ύσθησ(α)[ν[9], ἐπὶ ‖ σ]τεφανηφόρου Μοιραγόρου, ὅς ἐστιν τέτ⟨τ⟩αρ[τ]ος [καὶ δέκατος][10] | (ἀ)πὸ Ζηνοδότου, καθ' ὃν αὐτοῖς ἐγί(ν)ε[τ](ο) ὁ χ[ρη]σμ[ός, ἀναμι]|(μ)νησκόμενοι πατρίων καὶ ἄλλοις (ἐ)πεδείξα[ντο ----------]|(τ)ο ⊢ στεφανη-
φοροῦντος δὲ Μοιραγόρου τοῦ Στεφάν[ου | ἱ]σοπύθιον[11] στέφανον
30 διδόντες ἀπὸ πεντήκ[οντα] χρ[υσῶν,] ‖ ἀποδεξαμένων τῶμ βασιλέων[12] [κ]αὶ τῶν ἄλλ[ων Ἑλλήνων ἁπάν]|(τ)ωμ, πρὸς οὓς ἐπρέσβευσαν, κατὰ ἔθνη[13] καὶ πό[λεις[14] ἀποδεξα|μ]ένων τιμᾶν Ἄρτεμιν [Λε]υκοφρυηνὴν κα[ὶ ἄσυλον νομίζειν | τ](ὴ)μ Μαγνήτωμ πόλιν καὶ χώραν διὰ τὴμ παρά[κλησιν τοῦ | θε]οῦ καὶ τὰς ὑπαρχούσας
35 πρὸς πάντας (α)ὐτ[οὺς[15] φιλίας ‖ κα]ὶ οἰκείοτητας ἐκ προγόνωμ Μάγνη[σιν[16] ----------]

---

9 Quos tum adierunt Magnetes Graecos in Asia incolentes, ut secum sacra Dianae Leucophryenae facerent, ei illis morem gerere noluerunt. 10 Supplevit K., duplicatam consonam Τ errori lapicidae tribuens; nam supplementum τετ̄τα[ρακ]οσ[τὸς] cum propter spatii rationes reiciendum esse, tum quia Moeragorae magistratus nullo modo usque ad annum 181 a. Chr. detrudi posset, siquidem ex decretis civitatum quibus responderetur legatis Magnetum nonnulla illo annos necessario multo antiquiora esse deberent (cf. n. 260[3]). 11 Cf. n. 257[5]. 12 Aetatem tulerunt epistulae Antiochi III (Inschr. v. Magnesia p. 15 n. 18), Attali I (p. 17 n. 22), Ptolemaei IV Philopatoris (p. 18 n. 23). 13 Decreta communia gentium haec exstant: Boeotorum Inschr. v. Magnesia p. 18 n. 25, Acarnanum p. 21 n. 31, Epirotarum p. 23 n. 32, Phocensium p. 25 n. 34, Achaeorum p. 30 n. 39. Longe alius generis est illud ficticium Cretum decretum quod habes p. 16 n. 20. Ceterum etiam in singularum civitatium populiscitis frequenter gentium ratio habetur ita, ut infra decretorum tenorem recenseantur reliquae eiusdem gentis civitates, quae eadem decreverunt. Cf. n. 258, 58 sqq. cum adnotatione. 261, 76 sqq. 14 Cf. n. 257—261. Praeter haec permultarum civitatium decreta huius generis Magnesiae eruta sunt, ex quibus nomĭnasse sufficiat nobiliores, Athenienses (Inschr. von Magnesia p. 27 n. 37), Argivos (p. 31 n. 40), Sicyonios (p. 32 n. 41), Corinthios (p. 32 n. 42), Messenios (p. 33 n. 43), Corcyraeos (p. 34 n. 44), Eretrienses (p. 38 n. 48), Rhodios (p. 46 n. 55), Cnidios (p. 46 n. 56). 15 Supplevi. αὐτοῖς Kern, sed pronomen potius ad reges et populos ante commemoratos spectare videtur, cum dativus proximo versu scriptus fuerit. 16 Supplevi; cf. not. 15.

257 Magnesiae ad Maeandrum in postico pariete porticus quae est ad forum (v. n. 256). Ed. O. Kern Inschriften von Magnesia p. 27 n. 36.

[Ἐπ](ὶ)[1] δαμιοργῶν Ἀρνίσκο[υ τοῦ ---------, Τ]ιμάνορος [τοῦ -------,] | Ἀναξιλάου τοῦ Κλεομήδεος, [ἐκκλησία ἐν] τῶι Ὀδυσσε(ί)[ωι, γραμματέος Ἀ]|γλαοτέλεος· ἐπειδὴ Μάγνητες (ο)[ἱ ἀ]π[ὸ Μα]ιάνδρου οἰκεῖοι ὄντε[ς] κ[αὶ φίλοι] | τᾶς πόλιος τῶν Ἰθάκων[2] πρεσβευ[τ]ὰς [ἀπ]οστείλαντες τοὺς δὲ αὐ[τοὺς] ‖ καὶ ἐπαγγελτῆρας Σωσικλῆν Διοκλέος, Ἀριστόδαμον Διοκλέος, Διό[τι]|μον Μηνοφίλου, οἵτινες τό τε ψάφισμα ἀπέδωκαν καὶ αὐτοὶ ἀπελογίξαν|το τάν τε τᾶς Ἀρτέμιδος ἐπιφάνειαν[3] καὶ τὰς γεγενημένας ὑπὸ τῶν προγό|νων αὐτῶν ἐν τοὺς Ἕλλανας εὐεργεσίας καὶ ἐν τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δε(λ)φοῖς | διά τε τῶν χρησμῶν καὶ διὰ τῶν ποιητᾶν καὶ διὰ τῶν ψαφισμάτων ‖ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς παρὰ ταῖς πολίοις καλῶν τε καὶ ἐνδόξων, παρανέ|γνωσαν δὲ καὶ τὸν χρησμόν, ἐν ὥι κατακεχωρισμένον ἦν, λώιον εἶμεν καὶ | ἄμεινον τοῖς σεβομένοις Ἄρτεμιν Λευκοφρυηνάν[4] καὶ τὰμ πόλιν καὶ τὰγ | χώραν ἱερὰν καὶ ἄσυλον νομιζόντοις, δεδόχθαι τᾶι ἐκκλησίαι· ἐπαινέσαι | μὲν τὸν δᾶμον τὸμ Μαγνήτων ἐπί τε τᾶι ποτὶ τοὺς θεοὺς εὐσεβείαι ‖ καὶ ἐπὶ τᾶι ποτὶ τοὺς Ἕλλανας καλοκἀγαθίαι, καὶ καλεῖν τὸν δᾶμον τὸμ Μα|γνήτων ἐν τὰν προεδρίαν τοῖς Ὀδυσσείοις· εἶμεν δὲ αὐτῶν τάν τε πόλιν καὶ | τὰν χώραν ἱερὰν καὶ ἄσυλον, καθὼς ὁ Ἀπόλλων ὁ ἐν Δελφοῖς ἀνιέρωσεν· | δέχεσθαι δὲ καὶ τὰν θυσίαν καὶ τὸν ἀγῶνα, ὃν τίθεντι τᾶι Ἀρτέμιδι τᾶι | Λευκοφρυηνᾶι στεφανίταν ἰσοπύθιον[5] ταῖς τιμαῖς[6]· δόμεν δὲ καὶ ἐν ἀ‖παρχὰν τᾶι θεᾶι δραχμὰς ἐπιχωρίας δεκαπέντε καὶ τὸ

Litteratura eadem ac n. 256. 1 Cf. n. 256[1]. 2 Ithacam tum in clientela Cephallenum fuisse haud absurde ex decreto Samaeorum (Inschr. v. Magnesia p. 26 n. 35, 36) collegit K., quoniam illic legitur παραπέμψαι δὲ αὐτοὺς (sc. τοὺς πρεσβευτὰς τῶν Μαγνήτων) καὶ εἰς Ἰθάκαν, cum alibi nihil usquam simile scriptum sit. Ceterum Ἴθακος pro Ἰθακήσιος poëtarum est: Ἴθακος Ὀδυσσεύς Sopater apud Athen. IV, 160 c. Οὔτις σύ; ποδαπός; Ἴθακος Ἀποδρασιππίδου Aristophanes Vesp. 185. Affectatio antiqui sermonis in huius ethnici usu cernitur. 3 Cf. n. 256[2]. 4 Cf. n. 256[3]. 5 Quod iam ex hac voce necessario colligitur (cf. n. 206[11]), quinquennalia fuisse Leucophryenorum sacra, id definite enuntiatur n. 261, 19 διὰ πέντε ἐτῶν. 6 Cf. n. 260, 22 sqq. καὶ τοῖς νικήσασιν Χαλκ[ι]δ[έων τ]ὸν ἀγῶνα τοῦτον διδόναι τὰ ἴσα ἆθλα, ὅσαπερ [καὶ] το[ῖς τ]ὰ Πύθια νικήσασιν ἐκ τοῦ νόμου καθήκε[ι] δίδοσθ[αι]. Similia etiam 259, 30 sqq. et 261, 36 sqq. leguntur. Ceterum memorabile est, hic non ut n. 206, 10 ταῖς ἡλικίαις καὶ ταῖς τιμαῖς scriptum esse.

ἐνέστιον θῦ|[μ]α οἶν· καλέσαι δὲ αὐτοὺς καὶ ἐπὶ ξένια ἐπὶ τὰν πάτριον ἐστί(α)ν· | ἑλέσθαι δὲ κ(α)ὶ θεαροδόκον τὸν ὑποδεξούμενον τὰς ἀεὶ παραγινομένα[ς] | θεαρίας παρὰ τῶμ Μαγνήτων. — ἀιρέθη Ἰγέρτας[7] Πραύλου. — ἐπαινέσαι δ(ὲ) | τόν τε ἀρχιθέαρον
25 Σωσικλῆν καὶ τοὺς θεαροὺς Ἀριστόδαμον, Διό||τιμον, ἐπί τε τᾶι ὑπὲρ τᾶς αὐτῶν πατρίδος φιλοτιμίαι καὶ ἐπὶ τᾶι σπου|δᾶι τοῦ μολεῖν ποθ' ἁμέ, καὶ εἶμεν αὐτοὺς προξένους καὶ εὐεργέτας τᾶς | πόλιος τῶν Ἰθάκων, καὶ ὑπάρχειν αὐτοῖς παρὰ τᾶς πόλιος πάντα τὰ φιλάν|θρωπα, ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις ὑπάρχει· ἀναγράψαι | δὲ τόδε τὸ ψάφισμα ἐστάλας δύο καὶ
30 ἀναθέμεν τὰμ μὲν ἐν τῶι [Ὀδ]υσσείωι, || τὰν δὲ ἐν τῶι ἱερῶι τᾶς Ἀθάνας· ὁ δὲ ἐπιδαμιοργὸς Σωτίων τὰν ἐπιμέ|λειαν ποιησάσθω.

7 Lectionem nominis certam esse testatur K.; ex Ἐγέρτας reconditiore quadam dialecti proprietate natum videtur.

258 Magnesiae ad Maeandrum in postico pariete stoae quae est ad forum (v. n. 256). Ed. O. Kern Inschriften von Magnesia p. 28 n. 38. Cf. quae adnotavit F. Hiller von Gaertringen apud Pauly-Wissowa Realencyclopaedie II, 1 p. 1134 sq.

Πρεσβευτᾶν καὶ θε(α)[ρῶν[1] π](α)[ρ](α)γεγο[νότων][2] π[αρὰ τῶι δάμωι] | τῶμ Μαγνήτων τῶν ἐπὶ Μαιάνδρου[3], Φιλίσκ[ωι τῶι Πυθα]|γόρωι[4], Κόνωνος τῶι Διονυσίωι[5], Λαμπέτωι τῶ[ι Πυθα-

Litteratura eadem ac n. 256. 1 Cf. n. 256[1]. 2 Sc. εἰς Μεγάλαν πόλιν. Nam Megalopolitanorum hoc esse decretum K. collegit ex eis quae v. 27 de oppido muris cincto leguntur (cf. not. 18). Anno 207/6 a. Chr. per aliquantum temporis plerasque Arcadiae civitates se a societate Achaeorum segregasse atque antiquum foedus Arcadum restituisse, cui etiam nonnullae vicinae urbes Achaicae et Doricae (cf. not. 27. 28. 31. 32) se adiunxerunt, hic titulus docuit. Ex Arcadiae civitatibus hic desiderantur Antigonenses (Mantinenses) quos in Achaeorum societate perseverasse consentaneum est. Ceterum proximo post hoc decretum tempore Arcadas Achaeis rursus se adiunxisse eis probatur quae de Philopoemenis rebus tradita sunt. K. 3 Cf. n. 256[4]. 4 Permulta lapicida Magnes imperitia sermonis Arcadici corrupit; sic hic eum Πυθαγόραυ incidere debuisse apparet. At fortasse Arcades potius de altera nominis forma Πυθάγορος cogitabant, cuius genetivum in -ω cadentem ille ut alibi (not. 5) perperam iota muto auxit. 5 Iota non recte additum ut in eis qui proxime sequuntur genetivis.

γό]|ραι[6], καὶ ἀποδόντων τὸ ψάφισμα, ἐν οἷ κατεκεχ[ώριστο] ‖
5 ὁ χρησμὸς ὁ γεγονὼς ὑπὸ τοῖ Ἀπόλλωνι τοῖ ἐν Δε[λφοῖς,] | λώιον
ἶμεν καὶ ἄμεινον τοῖς σεβομένοις Ἄρτεμιν | Λευκοφρυηνάν[7] καὶ
τὰν πόλιν καὶ τὰν χώραν ἱερὰν καὶ | ἄσυλον νομίζοσιν, καὶ περὶ
τῶν λοιπῶν[8] πάνσιν δια|λεχθέσσι[9], καθὰ εἶχον τὰς ἐντολὰς παρὰ
10 τᾶι ἰδίαι πό‖λι (κ)αὶ ἁρμοζόντ(ω)ς[10] τοῖς ἐν τοῖ⟨ς⟩[11] ψαφίσματι
γεγραμ|μένοις· ἐν(ε)φάνιζον[12] δὲ καὶ τὰν τᾶς θεᾶς ἐπιφάνειαν[13] |
καὶ τὰν γε(γ)ονῶσαν ὑπὸ τοῖς προγόνοις ἰ(ν) τὸ⟨ι⟩ς Ἕλλα|νας
εὐχρηστία(ν) καὶ παρακαλέντω(ν)[14] ὡς ἀποδέχη|ται ἁ πόλις τὰν
15 πανάγυριν καὶ ἐκεχειρίαν καὶ τὸν ἀγῶ‖να στεφανίταν ἰσοπύθι[ο]ν[15]
τόν τε μου[σικ]ὸν καὶ γυμνι|κὸν καὶ ἱππικόν, τὸν τιθεῖ τᾶι Ἀρ-
τέμιδι τᾶι Λευκοφρυηνᾶι | ὁ δᾶμος τῶμ Μαγνήτων, καὶ τὰν
πόλιν καὶ τὰν χώραν | αὐτῶν ἱερὰν καὶ ἄσυλον εἶναι· τᾶι δὲ
πόλι τᾶι ἁμετέραι | πάτριόν ἐστιν μάλιστα μὲν τὰς τᾶν θεᾶν
20 τιμὰς συν[α]ύ‖ξειν, ἔπειτα δὲ καὶ τοὺς συγγενέας καὶ φίλος ἀντ-
ευερ|γετῆν ἐν τὸ ἀπροφασίστος φαίνεσθαι εἶναι φίλος πρὸς |
πάντας τὸς καὶ ἁμὲ ἐαρημένος[16]· τῶν δὲ Μαγνήτων τῶν | ἀπὸ
Μαιάνδροι ἐκ παλαιῶν μὲν χρόνω(ν) ἔχοντες[17] εὐνόως | πρὸς
25 ἄμμε, συμφανὲς δὲ ποιησάντων τὰν ἔχοιεν ἐκτέ‖νειαν καὶ αἵρεσιν,
ἀν(ί)κα παρεγένοντο πὸς αὐτὸς πρεσβεύ|οντες Πρόξενος, Ἄγις, Ἀρι-
στοπάμων· εὐνόως τε γὰρ ποσ[ε]|δέξαντο οἱ Μάγνητες καὶ ἔδωκαν
ἐν τὸν τειχισμὸν τᾶς | πόλιος[18] δαρεεικὸς τριακοσίος, τὸς ἐκόμισεν
Ἀγαμήσ|τωρ· διὸ ἁ πόλις μεμναμένα τᾶς τε συγγενείας καὶ ‖
30 φιλίας καὶ πάντων τῶν γεγονότων εὐγνωμό|νων ὑπὸ τᾶι πόλι τᾶι

---

6 Sic pro Πυθαγόραυ incidit lapicida, fortasse eis huius decreti locis in errorem inductus, ubi post praepositiones Arcadum more dativus pro genetivo usurpatur. 7 Cf. n. 256[3]. 8 Genetivum sermonis volgaris hic neglegentia quadratarii irrepsisse pro dativo Arcadico monstrat πάνσιν ab eodem relictum etsi nusquam nisi ad illa τῶν λοιπῶν spectare potest. 9 Ipsorum Megalopolitanorum, non lapicidae Magnetis culpa dativum per anacoluthiam usurpatum apparet, nam hoc participium illis superioribus παραγεγονότων — καὶ ἀποδόντων ex aequo adiungitur. K. 10 ΑΡΜΟΣΟΝΤΟΙΣ lapis; emendavit K. 11 ΙΝΤΟΙΣΦΑΦ lapis; emendavit K. 12 ἐνιφάνιζον lapis; emendavit K. 13 Cf. n. 256[2]. 14 παρακαλέντως lapis; emendavit K. 15 Cf. n. 257[5]. 16 Hic quoque aliquid ab homine dialecti ignaro turbatum videtur, sive ἀιρημένος fuit sive ἀραιρημένος sive nescio quae prorsus ignota eiusdem perfecti forma. K. 17 Debuit scribi ἐχόντων. 18 Propter daricorum mentionem de re ante regnum Persarum ab Alexandro eversum gesta hic dici certum est; neque vero tum ullus alius oppidi Arcadici τειχισμός notus est ad quem Magnetas pecunias dedisse credibile sit praeter urbem Megalopolitanorum anno 369 a. Chr. conditam. K.

Μαγνήτων ἀποδέχεται τὰ[ς] | θυσίας τᾶς Ἀρτέμιδος τᾶς Λευκο-
φρυηνᾶς καὶ τὰν ἐκε|χηρίαν καὶ τὸς ἀγῶνας στεφανίτας ἰσοπυθίος
35 τόν τε | μουσικὸν καὶ γυμνικὸν καὶ ἱππικόν, τὸν ποίενσι οἱ Μά||γνη-
τες, δικαίαν ἀποδιδόντες χάριν τᾶι εὐεργέτιδι καὶ | καθαγεμόνι τᾶς
πόλιος, καὶ τὰν πόλιν καὶ τὰν χώραν | εἶναι[19] αὐτῶν ἱεράν, καθὼς
ὁ θεὸς ἔχρησεν καὶ ἀξίοσι[ν] | οἱ παραγεγονότες πρεσβευταὶ καὶ
θεωροί[20]· τοῖς θεωροῖς | τοῖς ἐπαγγέλλοσι τὰν θυσίαν καὶ ἐκε-
40 χηρίαν τᾶς Ἀρτέ||μιδος τᾶς Λευκοφρυηνᾶς δότω Σθενόλας ὁ τα-
μίας | ---------- (σ)υμφόροις ἰνίσ[τιον][21], καὶ τὰ | [ἰν
τοῖς ν]όμο[ις γεγρα]μμένα ἦν δίδοσθαι, τὰ ἴσα γρα|[ψάτω ἰν τ]ὰν
θεωρίαν, ἰν δὲ τὸ λοιπὸν τί δεῖ δίδοσθαι | ταινὶ τᾶι θεαρίαι
45 ἰνίσ[τ]ιο(ν) (ἐν)εκέχειρον, ‖ οἱ νομογράφοι οἱ ἰν τᾶι ἐπὶ Λυκίν[ου]
ἐτείαι γράψαν|τες ἐπιδειξάντων τᾶι πόλει, ὡς οἱ πολῖται βουλέυ|-
σ(ο)νται[22] περὶ τοινί· χωρασάντων δὲ οἱ νομογράφοι | ἰν τὸ⟨ι⟩ς
νόμος καὶ ταννὺν[23] τὰ[ν ἐ](κ)εχειρίαν, καὶ τὸς | ἀγῶνας τοσνὺν[23]
50 γραψάντων πὸς (τ)ὸς ἄλλος ‖ στεφανίτας, ὡς συμφανὲς γίνηται[ι
τ]οῖς Μάγνη|σιν, ὅτι ἁ πόλις τάς τε τῶν θεῶν θυσίας συναύξει |
καὶ τὰ ὑπὸ τοῖς συγγενέσι καὶ φίλοις καὶ [εὐ]νοίοις | ἀξιώμενα
ὑπακούει. θεαροδόκος κατεστάθη | Νικήρατος Ἀρκεσίλου. ἐδόθη
55 τοῖς θεαροῖς ἐπὶ ‖ τὰν κοινὰν ἱστίαν τᾶς πόλιος θῦσαι οἷς[24]
καὶ τᾶι | θεοῖ ὅσον καὶ αὐτοὶ διδοῦσι[25], καὶ ξένια τοῖς θεαροῖς |
τὰ ἐκ τῶν νόμων αὐθαμέραν.

Ἀκολούθως δὲ ἔδοξεν ψηφίσασθαι καὶ τοῖς ἄλλοις
Ἀρκάσιν[26]·

60 Τεγεάταις	Ὀρχομενίοις
Μεθυδριεῦσιν	Καφυιεῦσιν
Στυμφαλίοις	Φλεασίοις[27]

19 Lapicida volgarem formam intrusit pro Arcadica ἴμεν, quam v. 6 recte expressit. K. 20 Hic et v. 43 in voce θεωρία vocalis ω item quadratario deberi videtur (cf. v. 1. 44. 53. 54. 56). 21 Cf. n. 257, 20. 22 βουλέυσανται lapis, emendavit K. 23 Vere Arcadicae formae sunt ταινὶ v. 44. τοινὶ v. 47. Quod contra ταννὺν et τοσνὺν ex similibus earum a̯ lapicida male intellectis ortae videntur. K. 24 Cf. n. 257, 20. 25 Lapicidae error pro διδόνσι. K. 26 Eodem modo perfrequenter in hoc titulorum genere aliarum eiusdem gentis et regionis civitatum nomina, quae idem decreverunt, subscribuntur (cf. n. 261, 76 sqq. Inschriften von Magnesia p. 17 n. 21. p. 20 n. 28. p. 21 n. 31. p. 24 n. 33. p. 25 n. 35. p. 30 n. 39. p. 32 n. 41. p. 34 n. 44. p. 38 n. 48. p. 42 n. 52. p. 43 n. 53. p. 51 n. 61). 27 De scriptura nominis cf. n. 7[5]. Uni hi sunt Dorienses, qui tum finitimorum Arcadum foederi se applicaverunt. Cuius rei aliud vestigium K. sagaciter

Κλειτορίοις Φενεάταις
Πελλανεῦσιν[28] Φιαλεῦσιν[30]
65 Ἡραιεῦσιν Ἀλεάταις
Ψωφιδίοις[29] Κυναιθεῦσιν
Θελφουσίοις Καρυννεῦσιν[31]
Λουσιάταις Τριταιεῦσιν[32].

deprehendit apud Pausaniam II, 12, 3: ὅτι μὲν Ἀρκάσι Φλειάσιοι προσήκουσιν οὐδέν, δηλοῖ τὰ ἐς τὸν Ἀρκάδων κατάλογον τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, ὅτι οὐκ εἰσὶν Ἀρκάσι καὶ οὗτοι συγκατειλεγμένοι. Nam quid haec sibi vellent, nisi scriptor alicubi Phliasios inter Arcadas commemoratos invenisset? 28 Achaeos Sicyoniorum vicinos recte intellegit K., negans referri posse ad oppidulum Laconicum non procul ab Eurotae fontibus situm, quod sane item aliquando Arcadum fuit (Olympia V p. 301 ad n. 174). 29 Psophis oppidum antiquum Arcadicum (Polyb. IV, 70, 3 ἡ δὲ Ψωφὶς ἔστι μὲν ὁμολογούμενον καὶ παλαιὸν Ἀρκάδων κτίσμα τῆς Ἀζανίδος) cum per aliquantum temporis in dicione Aetolorum fuisset, bello sociali a Philippo et Achaeis recuperatum est (Polyb. IV, 71 sq.). K. 30 Phigalia cum post medium saeculum a. Chr. tertium ad Aetolorum sympolitiam se applicuisset (cf. n. 234. Polyb. IV, 3, 6. 31, 1), bello sociali ab eis ad Achaeos et Philippum regem defecit (Polyb. IV, 79, 8). 31 Cives urbis Achaicae, quae alibi Καρύνεια aut Κερύνεια vocatur. Cf. Bursian Geogr. v. Griechenl. II p. 334. 32 Tritaeenses Achaiae (Bursian II p. 324) aliquando Arcades fuisse praeter hunc titulum demonstrant epigramma Agesarchi pugilis Olympionicae apud Pausaniam VI, 12, 8. K.

---

259 Magnesiae ad Maeandrum in eodem pariete stoae ac tituli proxime superiores. Ed. O. Kern Inschriften von Magnesia p. 36 n. 46.

Παρὰ Ἐπιδαμνίων.

---------- λακρ------- φῶντος, μη[ν]ὸς Ἁλι[ο]|τροπίου[1]· [ἐπειδὴ Μ]άγ[νητες] οἱ ἐπὶ Μαι[ά]νδρ[ου], συγγ[ενεῖς] ὄντες καὶ φ(ί)λοι[2] τῶν Ἐπ(ι)|δαμνίων, εὐ[σεβ]έως [διακείμ]ενοι ποτὶ τὸ
5 θεῖον κα[ὶ τὰ κάλ]λιστα αἱρ[ούμ]ενοι τ(ῶ)[ν] ‖ κατ' ἀνθρώπο[υς] ἀφεστά[λκα]ντ[ι] πρεσβευτάς, τ[ο]ὺς δὲ αὐ[τοὺ]ς καὶ θια[ρ]ούς, Σωσικ[λῆ] | Διοκλέος, Ἀρι[σ]τ[όδαμ]ον Διοκλ[έ](ο)ς, Διότιμον Μηνοφί[λου, ο]ἳ ποτελθόντες ποτὶ | τὰν βουλὰν καὶ [τὸν] δᾶμ[ον ἁμῶν τὸ ψά]φισμα ἀπέδωκα[ν καὶ αὐτ]οὶ διελέχθην μετὰ πά|σας

Litteratura eadem ac n. 256. 1 Idem mensis nomen, nisi quod levi errore Ἁλοτροπίου exaratum est, in decreto Apolloniatarum Illyrici, Inschriften von Magnesia p. 35 n. 45, 2 legitur. 2 Cf. n. 256[1].

φ[ι]λοτιμία[ς] ἐμφανί(ξ)[αντες τὰν] τᾶς Ἀρτέμι[δος ἐπιφάν]ειαν[3] καὶ τὰν γεγενημέν[α]ν | βοάθειαν ὑπὸ τ[ῶ]ν (π)[ρ]ο[γόνων α]ὐτῶν [εἰ]ς
10 τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφ[οῖς,] νικασάντων μάχαι τοὺς ‖ βα[ρ]βάρους το[ὺ]ς ἐπιστρ[ατεύ](σ)αντας ἐπὶ διαρπαγᾶι τῶ[ν το]ῦ [θ]εοῦ χρημάτων[4], καὶ τὰν | εὐε[ργ]εσίαν, ἂν [συ]νετελέσαντο εἰς τὸ κοινὸ[ν] τῶν Κρηταιέ[ων] δι[α]λύσαντες τὸν ἐμφύλι|ον πόλεμον[5], ἐνεφάνιξαν δὲ καὶ τὰς εἰς τοὺς ἄλλους [Ἕλ]λανας γεγενημένας | εὐε[ρ]γεσίας διά τε τῶν τοῦ θεοῦ χρησμῶν καὶ διὰ τῶ[ν π]οι(η)τᾶν καὶ διὰ τῶν ἱ[σ]]τορ[ι]αγράφων τῶν συγγεγραφότ[ων] τὰς
15 Μαγνήτων πρ[άξ]ει[ς,][6] παρανέγνωσαν δὲ ‖ καὶ τὰ ψαφίσματ[α] τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῖς παρὰ ταῖς πόλ[ε]σιν, ἐν οἷς ἦν[7] καταγε|γραμμ[έ]ναι τιμαί τ[ε] καὶ στέφαν[ο]ι εἰς δόξαν ἀνίκοντ(α) (τᾶι) [πό](λ)[ε]ι, τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν | Δε[λ]φοῖς χρήσαντος λώιον εἶμ[εν καὶ ἄ]μεινον τοῖς σε[βομέ]νοις Ἄρτε(μ)ιν Λευκο|φ[ρυ]ηνὰν[8] καὶ τὰν πόλιν καὶ τὰγ χώραν τ[ῶ]μ [Μαγ]νήτων ἱ[ερὰν κ]αὶ ἄσυλον νομιζόν|τ[ε]σσι, τὸν δᾶμον ἐψαφίσθαι τᾶι ἀρχαγέτιδι τᾶς πόλιος

3 Cf. n. 256[2]. 4 Magnetas aliquando Apollinis Pythii fano auxilium tulisse etiam in oraculo indicatur, quod accuratissime edidit O. Kern Beiträge zur gr. Phil. u. Religion p. 80 v. 14 sqq. Μάγνητες κτεάνοις ἐπαμύντορες ἡμετέροισιν. Iam barbarorum mentio dubitari non sinit, quin hoc de Gallica anni 279 a. Chr. incursione accipiendum sit. Cui interfuisse Magnetum milites non est mirandum; nam etiam alia tum ex Asia veniebant auxilia, cf. Pausan. X, 20, 5 βασιλέων δὲ ξενικὰ πεντακόσιοί τε ἐκ Μακεδονίας καὶ ἐκ τῆς Ἀσίας ἴσοι σφίσιν ἀφίκοντο ἀριθμόν· ἄρχοντες δὲ τῶν μὲν παρ' Ἀντιγόνου πεμφθέντων Ἀριστόδημος ἦν Μακεδών, τῶν δὲ παρὰ Ἀντιόχου τε καὶ ἐκ τῆς Ἀσίας Τελέσαρχος τῶν ἐπὶ Ὀρόντῃ Σύρων. Ac F. Staehelin quidem, Geschichte der Kleinasiatischen Gallier, Basileae 1897 p. 6, ipsos qui hic ex Asia venisse dicantur duce Telesarcho, cives Magnesiae interpretatur, quod oppidum tunc sub imperio Antiochi regis fuerit. Qua in re neglexit, Pausaniam definite de exercitibus militum mercennariorum (ξενικά) dicere. Distinguenda igitur ab his auxilia Magnetum, quorum in libris qui aetatem tulerunt nulla exstat memoria. 5 Hoc K. conicit spectare ad sententiam Magnetum inter Gortynios et Cnosios pronuntiatam paullo post annum 220 a. Chr., quae commemoratur in decreto Gortynio Inschr. von Magnesia p. 56 n. 65. Nam ea finem impositum esse cognoscimus bello intestino per quod iuniores Gortyniorum a reliqua civitate secesserant eamque armis impugnaverant (Polyb. IV, 53, 7). Magnetas potissimum adierant Cretenses propter illam utriusque populi necessitudinem, quam fabulosa memoria ab ipsis urbis initiis repetebat (O. Kern, die Gründungsgeschichte von Magnesia am Maeander, Berlin 1894. Inschr. v. Magnesia p. 14 n. 17. p. 16 n. 20). 6 Inter hos etiam is numerari videtur, qui narrationem de Magnetum originibus tum ipsum cum his decretis lapidi incisam (Inschriften von Magnesia p. 14 n. 17) composuit. K. 7 I. e. ἦσαν, Dorice. 8 Cf. n. 256[3].

20 [Ἀρ]τέμιτι συντελεῖν θυσ[ί]||(α)[ν] τε καὶ πανάγυριν καὶ ἀγῶνα στεφανίταν ἰσοπύθιον μο(υ)[σι]κόν τε καὶ γυμνικὸν κα[ὶ] | ἱ[π]πικόν· παρεκάλουν δὲ καὶ ἁμὲ ὄντας οἰκείους καὶ φίλου(ς) [ἀ]ποδέξασθαι τάν τε θ[υ|σί]αν καὶ τὰν ἐκεχ[ει]ρίαν καὶ τὸν ἀγῶνα στεφανίταν ἰσο[πύ]θιον ταῖς τιμαῖς[9]· | [ἔ]δ)οξε τᾶι βουλᾶι καὶ τῶι δάμωι τῶι Ἐπιδαμνίων τύχ[αις] ἐ(π)ὶ ταῖς ἀρίσταις ἀπ[ο|κ]ρίνασθαι Μάγνησιν, ὅτι ὁ δᾶμος ὁ τῶν Ἐπιδαμνίων [αὐτ]ός τε
25 ποτὶ τὸ θεῖον εὐ||σεβέως τυγχάνει διακείμενος, π(άτρ)ιόν τέ ἐστιν (αὐ)[τῶι] καὶ τὰς τῶν οἰκείων | τιμὰς συναύξειν· ἐπαιν[έσ]αι δὲ καὶ τ[ὸν] δᾶμον τὸμ Μαγ[νή]των ἐπί τε τᾶι ποτὶ | τοὺς θεοὺς εὐσεβείαι καὶ ἐπὶ τ[ᾶ]ι ποτὶ τοὺς [Ἕλλαν]ας εὐνοί[αι] καὶ ἐπὶ τᾶι εὐεργεσίαι | τᾶι τε εἰς τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς καὶ εἰ[ς] τ[οὺς] ἄλλους Ἕλλα[νας]· δέχεσθαι δὲ καὶ τὸν | ἀγῶνα ὃν συντελοῦντ[ι] Μάγν[η]τες τᾶι Ἀρτέμι[τ]ι τ[ᾶ]ι Λ[ε]υκ[οφ]ρυηνᾶι στε-
30 φανίταν ἰσο||πύθιο[ν.....] π(ο)τι ..... χι..ω..... θ(ει)... καὶ ὑπάρχειν τοῖς νικών|τε(σ)[σι τοῦτον τὸν] ἀγ[ῶνα φιλάνθ]ρ[ωπα] (ὅ)σα (κ)[αὶ τοῖς τὰ Πύ]θια [νικ](ώ)ντεσσι παρὰ τᾶς πόλι|[ος δέδοται.] (εἶμ)εν δ[ὲ τὰν πόλιν κα]ὶ τὰγ [χ]ώραν τὰ[ν Μαγ]ν[ήτ]ων ἱερὰν καὶ ἄσυ|[λον, καθότ]ι ὁ Ἀπόλλων ὁ ἐν [Δελφοῖ]ς ἔχρησεν· ἐπαινέ[σαι δὲ τ]όν τε ἀρχιθέωρον[10] | [Σω-σικλῆ] (κ)αὶ (τ)οὺς [θι]αρούς, Ἀριστόδαμον, Διότιμο[ν ἐπί τ]ε τᾶι
35 ὑπὲρ τᾶς πατρί||[δος φιλο]τιμί[αι καὶ] (ἀ)[ναστροφᾶι] ἃι ἐποιήσαν[το ἀξ]ίως ἀμφοτερᾶν τᾶν πο|[λίων· καὶ εἶμεν] (δ)[ὲ αὐτ]οὺς προξένους κα[ὶ εὐεργ]έτας τᾶς πόλιος τῶν | [Ἐπιδαμνίων· ὅπως δὲ τὰ ἐψηφισ]μένα μετὰ τᾶς τῶν θε[ῶν εὐ]νοίας νῶν τε καὶ εἰς | [τὸν ἀεὶ] χρό[νον ἐπ' ἀγαθῶι συντ]ελῆται τῶι [τ]ε Μα[γνήτων] καὶ Ἐπιδαμνίων, τὸμ | πρύ[τα]νιν [..... τᾶ]ι Ἀρτέμιτι
40 τᾶι Λ(ε)[υκοφρυη]νᾶι καὶ τᾶι Ἑστίαι· καλέ||(σαι) (δ') (α)[ὐτοὺς εἰς τὸ πρυτα]νεῖο[ν ἐ]πὶ τὰν κοινὰν ἑστ[ίαν,] ἱερεῖον θῦσαι ἐφέστι|ον[11] ..... σ[..... τὰ σ]κέλ(η) καὶ τὸ νάκος καὶ (ἐ)[νεκέχηρον] ἀργυρίου Κορινθίου | [---------- ἀργυ]-(ρ)ίου ἡμιμναῖον, ...ι δὲ καὶ τὰ κατάλοιπα | ---------- νεισδ---------- ἐς καιρὸν ἧι τὰν συν|.....
45 ... α.... (ἀ)γῶνος [---------- || ..... ἐ]γ Μαγνησίας ἄξια γίνηται τᾶμ [π]ολίω[ν ἀμφ]οτερᾶν θεωρ[--- | .... ἀ]ναγρά(ψ)αι δὲ καὶ τὸ ψάφισμα ἐμ βουλευτηρίωι.

9 Cf. n. 257[6]. 10 Forma volgaris lapicidae Magnetis neglegentiae tribuenda videtur. 11 Cf. n. 257, 20.

260 Magnesiae ad Maeandrum in eodem parĭete ac tituli proxime superiores. Ed. O. Kern Inschriften von Magnesia p. 36 n. 47.

[Οἱ στρατ]ηγο[ὶ] εἶπαν· [περὶ ὧν ὁ β]ασιλεὺς Φίλι[π]πος[1] | ἔγρα-
[ψε]ν τῆι βουλῆι κ[αὶ τῶι] δήμ[ωι] περὶ [Μ]αγνή|των τῶν ἐπὶ
Μαιάνδρωι, οἳ [σ]υγγενεῖς ὄντες Μακε|δόνων ἠξίουσα(ν)[2] τ[ὸν]
5 ἀγῶν[α, δ]ν τιθέασι [τῆι] Ἀ[ρτ]έ‖μιδι τῆι Λευκοφρυηνῆι, προσ[δέ-
ξα]σθαι στεφανίτην· | αὐτὸν μὲν οὖν ὑπα[κ]ηκοέν(α)ι, [τ](αὐ)[τὸ]
δὲ ποιήσει(ν) κα[ὶ] | τοὺς πολίτας[3] προσ[δ]εξαμ[ένους] τοὺς ἄνδρας
τοὺς | ἀπεσταλμένους ὑπὲρ τούτ[ων·] ἀκολούθως δὲ καὶ οἱ ἡι|ρη-
10 μένοι ὑπὸ Μαγνήτων περὶ τῆς ἐπαγγελίας τοῦ ἀγῶ‖νος, Ἀπολ-
λοφάνης Αἰσχύλου, Εὔβουλ[ος] Ἀναξαγό|ρου, Λυκομήδης Χ[α]ρι-
σίου, πρόσοδον ποιη[σ]άμενοι | καὶ τὸ ψήφισμα ἀποδόντες καὶ
ἀπολογισάμενοι | τήν τε τῆς θεᾶς (ἐ)πιφάνειαν[4] καὶ τὰς γεγε-
νημένας | ὑπὸ τῆς πατρίδος εὐχρηστίας εἰς τοὺς Ἕλληνας, ‖
15 παρεκάλουν ἀποδεξα(μέ)νους τοὺς πολίτας συναύ|ξειν τὰς ἐψ[η-
φ]ισμένας τιμὰς τῆι Ἀρτέμιδι τῆι Λευκο|φρυηνῆι· περὶ δὴ τού-
των [δε]δόχθαι τῆι βουλῆι καὶ | τῶι δήμωι, ἀποδέξασθαι τὸν
ἀγῶνα τῶν Λευκοφρυ|ηνῶν, ὃν τιθέασι Μάγνητες ο[ἱ] ἐπὶ Μαι-
20 άνδρου τῆι Ἀρτέ‖μιδι τῆι Λευκοφρυηνῆι στε[φα]νίτην ἰσοπύθιον[5],
καθά|περ οἱ ἀπεσταλμένοι ὑπ' [α]ὐ[τῶν θ]εωροὶ ἐπαγγέλλουσιν, |
καὶ τοῖς νικήσασιν Χαλκ[ι]δ[έων τ]ὸν ἀγῶνα τοῦτον διδό|ναι τὰ
ἴσα ἆθλα, ὅσαπερ (κ)[αὶ] το[ῖς τ]ὰ Πύθια νικήσασιν | ἐκ τοῦ
25 νόμου καθήκε[ι] δίδοσθ[αι]· ἀποστέλλεσθαι δὲ καὶ ‖ θεωροὺς
παρὰ τῆς πόλεως, ὅτ[αν] καθήκωσιν οἱ ἀγῶνες | [τ]ῶν Λευκο-
φ[ρυ]ηνῶν, δίδο[σ]θ[αι] δ[ὲ] τὴν ἀπαρχὴν τοῖς ἀπο|στελλομένοις
θεωροῖς παρὰ [Μ]αγνήτων τὴν ἐκ τοῦ νόμου.

Litteratura eadem ac n. 256. 1 Demetrii f. Macedo (220—179 a. Chr.). 2 Cf. n. 256[1]. Imperfectum ἠξίουσαν eiusdem generis est atque aoristi ἀπήλθοσαν n. 300, 40, παρελάβοσαν n. 588, 112. 124. 135. 140, εἶπασαν n. 300, 51 et optativus praesentis διοικέοισαν n. 306, 78. 3 Cum videamus hic dĕcernere quidem comitia Chalcidensium, sed regem eis praescribere, quid potissimum decernendum sit, geminum plane exemplum habemus eius rationis quam inter eundem regem et Larisaeos Thessaliae intercessisse apparet ex epistulis n. 238. 239. Sed ei locum non fuisse post annum 199 a. Chr. sponte patet. K. 4 Cf. n. 256[2]. 5 Cf. n. 257[5].

261 Magnesiae ad Maeandrum in eodem pariete stoae ac tituli proxime superiores. Ed. O. Kern Inschriften von Magnesia p. 39 n. 50.

Παρὰ Παρίων.

Ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμ[ωι· Κ]αλλιθεί[δ]ης Νήσιος
ε[ἶπ]εν· ὑπὲρ ὧν οἱ ἄρχο[ντε]ς καθε|[γ]ράψαντο ὑπὲρ το[ῦ] ψη-
5 [φ]ίσματ[ο]ς τοῦ [ἐκ] (Μ)[αγν]ησί||[α]ς[1], [δ]εδό[χ]θαι, τοὺς ἄρχον-
τας ἐπὶ τὸν δ[ῆ]μο[ν | ἄ]γειν τοὺ[ς θ]εωροὺς τοὺς ἀπ[ε]σταλμέ-
ν[ους ἀπὸ Μα|γ]νησίας ὑπὲρ τῆς ἐπαγγελίας τοῦ ἀγῶνος[2].
Καλ(λ)ιθ[εί[δ]ης Νήσιος εἶ(π)εν· τὰ μὲν ἄλλα τῶν τῆς βουλῆς·
ἐπει|δὴ (δὲ)[3] Μάγνητες οἱ ἀπὸ Μαιάνδρου φί[λοι] ὄντε[ς τ]οῦ
10 δ(ή)||[μ]ου [τ]οῦ Παρίων ἀπε[στά]λκασ[ι ψή]φισμα καὶ ἄνδρα[ς, |
Μ]ολοσσὸν Καλλιφῶντος, [Δημή]τριον Ἀμφιστρά|[τ]ου, Καλλικρά-
την [Ἰ]φικρά[του,] οἵτινες ἐπ(ε)λ[θ]όν|τες ἐπὶ τὴν [βουλὴν] καὶ
τὸν [δῆ]μον καὶ ἐμ[φανίσα]ν|τες τὴν (τ)[ῆς θεᾶς] ἐπιφάν[ειαν[4],
15 δ](ι)ότ(ι) ---------- || ---------σαν-------- | ----------
-------- | ---------- | ἐ[ψήφισ]ται ὁ δῆμος [συντ](ε)-
λεῖν τῆι ἀρχηγέτιδι (τ)[ῆς] | πόλεως Ἀρτέμιδι Λευκ[ο]φρυηνῆι
20 διὰ πέντε ἐτῶν[5] || θυσίας τε καὶ πανήγυριν καὶ ἐκεχειρίαν καὶ
ἀγῶνα | στεφανίτην ἰσοπύθιον μουσικόν τ[ε] καὶ γυμνικὸν | καὶ
ἱππικόν, καὶ παρακαλοῦσιν καὶ ἡμᾶς κ[αὶ] ἀξιοῦ|σιν ἀποδέξασθαί
τε τὸν ἀγῶ[να κ]αὶ συν[α]ύξε[ιν τὰ]ς | ἐψηφισμένας τιμὰς τῆι
25 θεᾶ[ι· ὅπω]ς οὖν καὶ [ὁ Παρί]||ων δῆμος φαίν[ητ]αι τὴ[ν πρὸς
τοὺς] θεοὺς ε[ὐσέβει]|αν (δ)ιαφυ(λ)άττων (καὶ) τὴν π[ρὸς τὴν
πόλ]ι(ν) αὐτ[ῶν προ]|ϋπάρχουσαν (φ)[ι](λ)[ία]ν .....ω...
....(ων) | ἐπὶ πλεῖον αὔξων καὶ ἐπ(ακ)ο[λουθῶν τοῖς ἀξιουμέ]|-
30 νοις ὑπ᾽ αὐτῆς καὶ τοὺς ἀγῶν[α]ς, ο[ὗς] τίθησι [τῆι Ἀρ]||τέμιδι
τῆι Λευκο[φ]ρ[υ]ην[ῆι], συγκα[τα]σκευάζ[ων· τ]ύ|χηι οὖ(ν) (τ)ῆι[6]
ἀγαθῆι τῆς τε πόλ[εως τῆς ἡμετέ]ρα[ς καὶ] | τῆς Μαγνήτων,
δεδόχθαι τῶι δήμωι, [δέχεσθαι] | τ(ή)ν τε ἀσυλίαν τῆς πόλεως
καὶ τῆς χώρας τ[ῶμ Μα]|γνήτων καὶ τὴν καθιέρωσιν καὶ τὰς

Litteratura eadem ac n. 256. 1 Cf. n. 256[1]. 2 Senatus legatis Magnetum morem gerendum non decreverat, sed tamen eis permiserat ut ipsi ad comitia adirent atque experirentur num forte populus concessurus esset quod peterent. 3 Supplevi particulam necessariam ad conectenda enuntiata, sed omissam proclivi errore propter proximum δή. 4 Cf. n. 256[2]. 5 Cf. n. 257[5]. 6 Emendavi. οὐρίηι K., quod cum aliis de causis tum propter vocalem Ionicam ferri nequit. Litteras ρ et η incertas esse K. adnotat, ι vero ex Τ facile natum esse potest evanescente superiore linea.

35 θυσίας [καὶ τὸν] ‖ ἀγῶνα στεφανίτην, ὃν τιθέ[α]σιν τῆι Ἀρτέ[μιδι
Μά]|γνητες [ἰ]σοπύθιον εἰς τὸν ἅπα(ν)τα χ(ρό)νον, (καὶ) [ὑπάρ]|-
χειν τοῖς νικῶσιν τὸν ἀγῶνα τοῦτον τὰς τι(μ)ὰς [τὰς] | ἐν τοῖς
νόμοις γεγραμμένας τοῖς νικῶσιν τὰ Π[ύ]θια, | ἀναγορεῦσαι δὲ
40 καὶ τὴν ἀσυλίαν καὶ τὴν καθίερω[σιν] ‖ τῆς τε πόλεως καὶ τῆς
χώρας τῆς Μαγνήτων το[ὺς] | ἄρχοντας ἐν τῶι θεάτρωι, ὅταν
πρῶτον ἄγωμεν [τὰ Διο]|νύσια τὰ μεγάλα[7], τραγῳδῶν τῶι ἀγῶνι·
ποιήσασθαι δ[ὲ] | καὶ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ ἀγῶνος καὶ τῆς πανη-
45 γύρ[ε]|ως τοὺς παραγεγονότας, Μολοσσόν, Δημήτριον, [Καλ]‖λι-
κράτην· ἀποστεῖλαι δὲ τὸν δῆμ[ο]ν καὶ θεωρὸν ε[ἰς] | τὸν ἀγῶνα
τὸν συντελούμενον ὑπὸ Μαγνήτων | τῆι Ἀρτέμιδι τῆι Λευκοφρυη-
νῆι, περὶ δὲ τῆς ἀποστο|λῆς καὶ τοῦ ἀναλώματος τοῦ εἰς ταῦτα
προγράψασ|θαι τοὺς ἄρχοντας τοῦ μηνὸς (τ)οῦ Ποσιδεῶνος,
50 (ἐ)λ[έσ]‖θαι δὲ τὸν πρό[ε]δρον καὶ θεωροδόκον, ὅστις θεωροδ[ο|-
κή]σει τοῖς ἐπαγγέλλουσιν τὸν ἀγῶνα τοῦτ[ο]ν, καὶ ε[ἶ|ναι] τῶ[ι
α]ἱρεθέντι θ[εω]ροδοκίαν αὐτῶι καὶ ἐγγόνοις· δοῦ|[να]ι [δ]ὲ τοῖς
θεωροῖς [καὶ] ἐκέχειρ[ον τὸ]ν ταμίαν, τὸ δ[ὲ | . . . . . .](ι)ον
55 (ἐ). . . . . δίδοσθαι τοῖς θεω[ροῖς·] ‖ ἐ[π]α[ινέσαι δὲ] καὶ
το[ὺς θεωρούς,] Μολοσσὸν Κα[λλι]|φ[ῶντος, Δημ]ήτρ[ιον Ἀμφι-
στ]ράτου, Καλλι[κρά]|τ[ην] Ἰ[φικράτ]ου, [στεφανῶσαι δὲ κ]αὶ
ἕκαστον [αὐτῶν | ----------]τους [. . . . . | ----------
60 ---------- ‖ . . . τ]ὴν θεὰ[ν ---------- | . . .τρ]αγῳ-
δῶν τ[ῶι ἀγῶνι ---------- | . . . .] καὶ προξένους καὶ
εὐεργέτας [εἶναι τῆς | πόλεω]ς Παρίων καὶ αὐτοὺς καὶ ἐγγόν[ους,
65 καὶ | ὑπάρχει]ν αὐτοῖς πάνθ' [ὅσ]α κ[αὶ τοῖς] ἄ[λ]‖λοις προξέν]οις
ὑπάρχει. κ(αλ)έσ(αι) [δὲ καὶ] | τοὺς θεωροὺς ἐ[πὶ ξέ]νια τοὺς
ἄρχονταἰς | εἰς τὸ πρυταν]εῖον, [τὸ] δὲ ἀνάλωμα [εἰς ταῦ|τα
εἶναι][8] ἀπὸ τῆς π[αρα]στάσεως[9] τῶν δη[μοσίων. | ἀναγράφ]ειν
70 δὲ καὶ τὸ ψ[ή]φισμα τὸ ἐγ Μαγ[νησίας] ‖ ἐν τῶι δημοσίῳ [τοὺς]
ἄρχοντας με[τὰ τοῦ | γρ]αμματέως, τὸν [δὲ α](ἰ)ρεθέν[τα] θ[εω-
ρὸν] | ἀξιοῦν Μ[ά]γνητας ἀ(ν)αγρά[ψαι τ]όδ[ε τὸ ψή]|φισμα κα[ὶ
θ]εῖναι εἰς τὸ [ἱε]ρὸν τῆς Ἀρ[τέμι|δ]ος [τ]ῆς Λευκοφρυηνῆ[ς.
75 θε]ωρο[δόκος ἡ‖ρ]έθη Ἀλέξαρχος Νε(ο)[κύ]δου.
[κατὰ τὰ] αὐτὰ δὲ ἐψηφίσαντο[10]·

---

7 Tum igitur aliquantisper Dionysiorum feriae intermissae erant neque constabat, quando futurum esset ut resumerentur. Cf. n. 192, 31. 207, 1 sqq.
8 Supplevi. 9 Quid haec vox sibi velit me non perspicere fateor.
10 Cf. n. 258[26].

[Ν]άξιοι
Ἀρσινοεῖς[11]
Θηραιεῖς[12]
80 Σάμιοι οἱ ἐμ Μινοίαι[13]
Σερίφιοι
[Κ]ύθνιοι
Α[ἰ]γιαλεῖς[14]
[. . . . ο](ι)
85 ---------
Ἄνδριοι
Τήνιοι
Ἰουλῖται[15]
Καρθαιεῖς
Ἀρκεσινεεῖς[16]
Ἀσκληπιεῖς[17]
Οἰν[αῖοι ἐξ Ἰκάρου][18]
Κιμ[ώλιοι]
Μυκ[ό]ν[ιοι]

11 De Arsinoë oppido Cretico (Inschr. v. Magnesia p. 17 n. 21, 8. Steph. Byz. s. v.) hic cogitari nequit. Ἀρσινόην τὴν κατὰ Πελοπόννησον commemorari in titulo arae Ptolemaeo regi, incertum cui, saeculo a. Chr. n. tertio erectae in insula Thera, eamque fortasse eandem esse cum Methana paeneinsula Argolidis, in qua praesidium Aegyptiacum tum temporis fuisse ex titulo apud Strackium, Die Dynastie der Ptolemäer p. 250 n. 92 appareret, monuit F. Hiller von Gaertringen apud K. Sed ne haec quidem in hoc insulanorum recensu suum locum habere videtur. 12 Alibi plerumque Θηραῖοι vocantur; sed alterum exemplum ethnici Θηραιεύς praebet titulus Oropius I. G. Sept. I, 262, 5, ubi propter inauditam vocis formam Θη[β]αιέα emendavi, iniuria, ut nunc apparet. 13 Antiquissimum hoc est testimonium de Samiorum in illo insulae Amorgi oppido colonia. Apparet Aegialae (v. 83) et Arcesinae (v. 84) nullas etiamtum fuisse Milesiorum civitates, quae non commemorantur nisi in titulis imperatorum Romanorum aetate incisis. K. 14 Insulae Amorgi, cf. not. 13. 15 Singularis ethnici forma; alibi semper Ἰουλιῆται vocantur, cf. n. 80, 120. 101, 5 sqq. 396, 1. Stephani Byzantii Ἰουλιεύς ficticium est. 16 Insulae Amorgi. Cf. not. 13. 17 Ignota civitas. 18 Cf. n. 86, 13. 114.

---

262 Basis parva marmoris caerulei, Deli ad porticum Philippi. Ed. Th. Homolle Bull. de corr. Hell. IV (1880) p. 217 n. 9 (Syll.[1] 194).

Τὸ κοινὸν Μ[ακεδόνων][1] | βασιλέα Φίλ[ιππον βασιλέως] | Δημη-
τρίου ἀ[ρετῆς ἕνεκεν] | καὶ εὐνοί[ας τῆς εἰς ἑαυτούς].

Litterae volgares; vs. 1 diductioribus litteris scriptus. 1 Supplevi coll. n. 208, 3. Reliquorum versuum supplementa Homollii sunt.

---

263 Ad aedem Beatae Virginis in oppido *Mandraki* insulae Nisyri, tabula marmoris albi. Ed. Ross Inscr. inedd. II p. 54 n. 166

(Syll.[1] 195. F. Bechtel ap. Collitz Gr. Dialektinschriften III p. 220 n. 3497. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 56 n. 43). Apographum multo accuratius Ioannis Logothetis Nisyrii F. Hiller von Gaertringen nobis benigniter commodavit..

Βασιλεὺς Φίλιππος[1] Νισυρίοις χα|ίρειν· ἀφέσταλκα Καλλίαν πρὸς | ὑμᾶς, ὄντα καὶ ἡμῖν συνήθη καὶ ὑ|μέτερον πολίτην·
5 εἰδὼς δὲ αὐτ‖ὸν εὔνουν ὄντα τῆι πόλει καὶ πολλ|άκις ὑπὲρ ὑμῶν διειλεγμένον πρὸ|ς ἐμέ, ἐντέταλμαι[2] αὐτῶι ἀναγγεῖλα|ι ὑμῖν ἃ ἠβουλόμην ὑμᾶς εἰδῆσαι.
10 Ἐπὶ Λυσικράτεος δαμιεργοῦ, ‖ μηνὸς Καρνείου ἰκάδι, | ἔδοξε τῶι δάμωι, βουλᾶς γνώ|μαι· ἐπειδὴ Καλλίας πάρεστι | πὰρ βα-
15 σιλέως Φιλίππου γράμ|ματα φέρων καὶ σφραγῖδα τὰν ‖ βασιλέως καὶ ἀπαγγέλλων | δεδώκεν[3] βασιλῆ ἁμῖν νόμοις | τοῖς πατρίοις[4] καὶ ὑπάρχουσιν | χρῆσθαι, δεδόχθαι Νισυρίοις, | ὅπως Καλλίας
20 ἀπαγγέλλει, ‖ [τοῖς νόμοις] χρῆσθαι απα------

Litterae volgares praeter Ξ et Υ; Ο minoris quam reliquae moduli. 1 Demetrii f. Macedo. Eum Ol. 145, 1 (200/199 a. Chr.) plerisque Cycladibus et reliquis minoribus maris Aegaei insulis potitum videri per Dicaearchum Aetolum (Polyb. XVIII, 54, 8. Liv. XXXI, 15, 8) monuit Ross; quo tempore sine dubio hanc epistulam scriptam esse. 2 Hoc verbum, quod ex Rossiani exempli corruptela restitueram Hermae XVI p. 192, in lapide agnovit L. 3 ΔΕΔΩΚΕΝ lapis ex consentientibus Rossii et Logothetis testimoniis; quare malui nunc (cum Bechtelio) infinitivum perfecti ad praesentis similitudinem formatum, qui Doriensibus familiaris est (Ahrens Diall. II p. 330) agnoscere, quam cum Rossio δεδωκέν(αι) emendare. 4 Sic Ross, Ι////ΥΡΙΟΙΣ L., quod supplendum opinatur [Νισ]υρίοις, improbabiliter.

264 Stela supra margine prominente ornata, fracta infra et (inde a v. 7) a sinistra, inventa Deli. Ed. F. Durrbach Bull. de corr. Hell. X (1886) p. 111 n. 2 (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 298 n. 391).

[Ἔ]δοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμω[ι· | Τ]ηλέμνηστος Ἀριστείδου[1] εἶπ[εν· | ἐ]πειδὴ Ἐπικράτης Πολυστράτο[υ | Ῥ]όδιος[2], ἀποσταλεὶς

Litterae ΑΞΠΣ; Ο et Ω minoris quam reliquae moduli. 1 Multa aetatem tulerunt decreta populi Deliorum ab hoc eodem homine rogata (n. 265. Bull. de corr. Hell. I p. 279. II p. 331. IV p. 51. VIII p. 87. 89), quae omnia secundi a. Chr. n. saeculi ineuntis sunt. D. 2 Epicrates Rhodius per rerum

5 ὑπὸ τοῦ δήμο[υ] ‖ ἐπὶ καταφράκτων πλοίων κατὰ | πόλεμον[3],
συστρατευομένων αὐ|[τ]ῶι τῶν τε νησιωτικῶν τριήρων[4] | [κα]ὶ τῶν
10 Ἀθηναίων ἀφράκτων[5], ἐφρό|[ντισ]εν τῆς τε τῶν πλεόντων ἀσ‖[φα-
λ]είας καὶ τῆς τῶν νήσων φυλα|[κῆς κ]αὶ τῆς περὶ τὸ ἱερὸν
εὐσεβεί|[ας, δι]άγραμμα ἐχθεὶς ὅπως οἱ πε[ι|ρατεύ]οντες[6] τοὺς
15 πολεμίους ὁρ|[μηθῶσιν] ἐκ τῶν ἰδίων λιμένων, τῶ[ι δ' ‖ ἐν Δήλωι
μ]ηθεὶς ὁρμητηρίωι χρή[ση|ται[7], συμπρ]άσσων τῆι τε τοῦ δ[ή|μου

---

anno 190 a. Chr. gestarum narrationem commemoratur a Livio XXXVII, 13, 11. 14, 1. 2. 15, 6. Homo sine dubio idem est; sed de alio tempore aliisque rebus gestis hic dici cum aliis de causis (not. 3) tum propterea certum est, quia illic paucis modo triremibus Rhodiis praeest, hic integrae classi ex Rhodiorum, insulanorum, Atheniensium navibus compositae. D. 3 Bellum hoc, quod Rhodii et insulani coniunctim cum Atheniensibus gerunt, non potest aliud esse atque illud contra Philippum Macedonum regem, quod anno 200 initium cepit. Cum Philippus civitates Graecas in ora Thraciae sitas, Cycladas, Asiae minoris oram occidentalem occupasset, Rhodii cum rege Attalo ei obviam ierunt et duobus proeliis navalibus ad Chium et ad Laden insulam ancipiti Marte cum eo conflixerunt. Tum demum inter Athenienses quoque et regem Macedonum bellum exarsit. Itaque cum Attalus cum Rhodiis per mare Aegaeum Aeginam usque processisset atque ipse Athenas se contulisset, ubi summis honoribus exceptus est, iam inter Romanos, Attalum, Rhodios, Athenienses foedus contra Philippum confirmatum est. Quo facto cum Attalus Aeginam rediisset, Rhodiorum classis per Cyclades domum revertit ubique imperium regni evertens et libertatem civitatium restituens. De hoc tempore decretum Deliorum recte intellegit Durrbach. 4 Commune insulanorum fractis Ptolemaeorum in mari Aegaeo opibus per aliquot decennia sub Rhodiorum principatu fuit (n. 224), sed anno 200 a. Chr. Philippus Cycladibus potitus erat. De eis a Rhodiis Aegina redeuntibus (v. not. 3) recuperatis Livius XXXI, 15, 8 haec habet: *Rhodii Ciam ab Aegina, inde per insulas Rhodum navigarunt omnibus praeter Andrum Parumque et Cythnum, quae praesidiis Macedonum tenebantur, in societatem receptis.* Harum ut quaeque recepta erat, statim naves suas cum Rhodiorum classe coniunxisse videtur. 5 Etiam Livius XXXI, 22, 8 Athenienses ad agros maritimos a praedonibus tutandos *apertas* modo naves habuisse narrat. D. 6 Supplevit A. von Domaszewski Arch.-epigr. Mittheilungen aus Oesterreich X (1886) p. 244, monens etiam a Philippi partibus eiusmodi naves commemorari apud Livium XXXI, 22, 6: *et praedonum a Chalcide naves, quae non mare solum infestum, sed etiam omnis maritimos agros Atheniensibus fecerant.* Diodor. XXVIII, 1: ὅτι Φίλιππος ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς Δικαίαρχον τὸν Αἰτωλόν, ἄνδρα τολμηρόν, πείσας πειρατεύειν ἔδωκεν αὐτῷ ναῦς εἴκοσι, προσέταξε δὲ τὰς μὲν νήσους φορολογεῖν, τοῖς δὲ Κρησὶ παραβοηθεῖν ἐν τῷ πρὸς Ῥοδίους πολέμῳ. οὗτος δὲ κατὰ τὰς ἐντολὰς τοὺς μὲν ἐμπόρους ἐλῄστευε, τὰς δὲ νήσους λεηλατῶν ἀργύριον εἰσεπράττετο. De transitiva vocis πειρατεύειν structura cf. Schol. Eurip. Hecub. 934: ὑπὸ Αἰγινητῶν πειρατεύομενοι Ἀθηναῖοι. 7 Supplevi,

φανερ]ᾶι αἱρέσει καὶ τῆι πε[ρὶ | τὸ ἱερὸν εὐσεβ]είαι, δι' οὗ
συνέβη μ[ὲν | ----------]ης περὶ τοὺς τὸ ----------αι
20 καὶ δι‖[καιοσύνηι καὶ τῆι περὶ τὸ ἱε]ρὸν[8] εὐ‖[σεβείαι[9] -------]

χρη[σθ]ῆι D., qui desiderari quidem aoristum medii adnotat, sed eius coniunctivum, quantum ipse meminisset, non esse in sermone Graeco. Cf. Thuc. II, 4, 6. Lysias IX, 5. Dem. X, 31. XXXIV, 46. LIX, 98. LXI, 15. 8 Supplevi. 9 Supplevi.

265 Stela fracta infra et a dextra, inventa Deli. Ed. F. Durrbach Bulletin de correspondance Hellénique X (1886) p. 118 n. 3.

Ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι· Τη[λέμνησ]τος Ἀριστείδου[1]
εἶπεν· ἐπειδὴ Ἀνα[ξ------ | Φ]ειδιάνακτος Ῥόδιος, ἀποσταλεὶ[ς
5 ὑπὸ] | τοῦ δήμου τοῦ Ῥοδίων ἄρχων ἐπί τε [τῶν νή]‖σων καὶ
τῶν πλοίων τῶν νησιωτικῶ[ν[2], καὶ ἐ]‖πιδεδημηκὼς ἐν τῶι ἱερῶι
πλείω χ[ρόνον, | τή]ν τε ἐνδημίαν καλῶς καὶ εὐσ[εβῶς | πεπ]οίη-
ται καὶ ἀξίως τοῦ δήμου τ[οῦ ἀπο|στείλ]αντος αὐτόν, ἔν τε τοῖς
10 λο[ιποῖς ‖ ἀνὴρ ἀγ]αθὸς ὢν διατελεῖ περί τ[ε τὸ ἱερ|ὸν καὶ τὸν
δῆμ]ον τὸν Δηλίων καὶ χρ[είας πα|ρέσχηται καὶ κ]οινῆι τῆι
πόλει καὶ [ἰδίαι τοῖς | ἐντυγχάνουσιν αὐτῶι τῶν πολιτῶν, ---
----------]

Litterae volgares praeter ΞΠΣ; ΘΟΩ reliquis minores. Scriptura non adornata στοιχηδόν. 1 Cf. n. 264[1]. Hoc nomine probatur, hos duos titulos utique non magno intervallo inter se distare. Neque vero recte D. dixisse videtur, hunc utique illo aliquot annis recentiorem esse. Immo utrum antiquior an recentior sit, non licet pro certo definiri (not. 2). 2 Rectissime hunc hominem eodem loco fuisse statuit D., atque ante νησίαρχοι fuerant. Namque ut illi non a communi insulanorum electi, sed ab Aegyptiorum rege ei praefecti erant (n. 202[3]), ita hic definite regimen insularum et classis insulanae a populo Rhodiorum civi Rhodio mandatum scribitur. Verum enim vero non recte D. maris Aegaei principatum tertio a. Chr. saeculo inter Aegypti modo et Macedoniae reges huc illuc iactatum sumit, Rhodios post bellum annorum 200—197 a. Chr. demum eo potitos esse. Quod contra titulus n. 224 iam aliquot decenniis ante hoc bellum Rhodios illic dominatos esse prodit, neque est cur iam ante annum 200 a. Chr. Philippum insulas sibi adiunxisse statuamus. (Cf. 263[1].) Quare quinam temporum ordo inter titulos 264 et 265 utique aetate suppares intercedat in medio relinquendum est.

266 Fragmenta duo tabulae lapidis Hymettii, Athenis in arce. Alterum edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 1059. Rangabé Ant. Hell. 479. Ussing Inscr. ined. n. 57; alterum (versuum 5—19 dextras partes continens) addidit Koehler C. I. Att. II 413 (Syll.[1] 196. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 317 n. 184. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 144 n. 134).

[------ τῆς πρυτ]|ανε[ίας -------- ψήφισ]|μα δήμου· τῶν πρ[ο-
έδρων ἐπεψή]|φιζεν Ἀντιμένη[ς .....] | καὶ συμπρόεδροι·
5 ἔ[δοξεν τῶι] ‖ δήμωι· Φιλέας Φι[λ]ον[αύτ]ο[υ] | Παλληνεὺς εἶπεν·
ἐ[π]ειδὴ Εὐξ|ενίδης διατελεῖ [ε]ὔνους ὢν τ|ῶι δήμωι τῶι Ἀθη-
10 ν[α]ίων, καὶ τά|ς τε εἰσφορὰς ἀπ[άσ]ας, ὅσας ἐψ‖ήφισται ὁ δῆμος
ε[ἰ]σενεγκεῖ|ν τοὺς μετοίκους, [ε]ὐτάκτως [ε]|ἰσενήνοχεν, καὶ ἐν
τῶι πολέ[μ]|ωι τῶι πρότερον[1] ἐθελοντὴς [ν]|αύτας δώδεκα ἐνεβί-
15 βασεν, κα‖ὶ νῦν εἰς τοὺς καταπάλτας[2] ν[ε|υ]ρὰς ἐπέδωκεν, καὶ
ὅσα ἔπετά|χθη αὐτῶι ὑπὸ τῶν στρατηγῶν | καὶ τῶν ταξιάρχων
20 ἅπαντα πρ|οθύμως ὑπηρέτηκεν, καὶ τ[ὰ] ἄ[λ]‖λα διατελεῖ φιλο-
τιμούμε[νο]|ς εἰς τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμο|ν τὸν Ἀθηναίων, δε-
δόχθαι τῶι | δήμωι, ἐπαινέσαι Εὐξενίδην | Εὐπόλιδος Φασηλίτην,
25 καὶ στ‖εφανῶσαι θαλλοῦ στεφάνωι ε|[ὐ]νοίας ἕνεκα καὶ φιλοτι-
μία|[ς] τῆς εἰς τὸν δῆμον· καὶ εἶναι | [αὐτὸ]ν ἰσοτελῆ καὶ αὐτὸν
30 καὶ | [ἐκγόνους· καὶ ο]ἰκίας αὐτοῖς ‖ [εἶναι ἔγκτησιν Ἀθήν]ησιν
ὅπ|[ου ἂν βούλωνται -------]

Litterae volgares praeter Ξ et ǂ (φῖ), dispositae στοιχηδόν. Ad belli Macedonici aetatem rettulit K., paullo post duas Philippi in Atticam incursiones exiguo intervallo Ol. 145, 1 (200/199 a. Chr.) factas Euxenidi hos honores decretos statuens. 1 De priore belli contra Philippum parte haec interpretatur K. addens 'scilicet iam ante incursiones Macedonum classem instruxerant et bello maritimo interfuerant, de qua quidem re quantum memini ab historicis nihil diserte traditum est; cf. tamen Liv. XXXI, 15 et Polyb. XVI, 26'. 2 Hanc unam scripturam noverunt tituli antiqui.

267 Tabula marmoris Pentelici admodum detrita, inventa in arce Athenarum. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 209. Rangabé Ant. Hell. 411. Ex suo Velsenique apographo Koehler C. I. Att. II 414 (Syll.[1] 197. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 316 n. 183).

Litterae volgares praeter ΞΣ. φῖ modo Φ modo ✦ est, πῖ plerumque Π, nonnunquam Π et Π.

--------τα φίλ(α) η[1] [----- | -------- Ἀθ]ηναίοις ἀξι -----|
------ ατο----α καὶ ε..α-- | ----θαι συμφέρο[ντ]ος κ----
5 δοξ----- τε..ς, ‖ [ἀγ]αθεῖ τύχει, δεδό[χθ]αι τῶι δ[ήμωι, ἐπαι-
νέ]σαι Ἥρι|ν Κόθωνος Βυζάντιον[2], καὶ στεφαν[ῶσαι] χρυσῶ[ι] |
στεφάνωι εὐνοία[ς ἕ]νεκεν [καὶ] φ[ιλο]τ[ιμία]ς ἣν ἔ|χει πρὸς Ἀθη-
ναίο[υς. ε]ἶν[αι δὲ α]ὐ[τὸ]ν κ[αὶ] π[ρ]όξενον | καὶ εὐεργέτην τοῦ
10 δήμ[ου, καὶ δί]δοσ[θ]α[ι] ἔ[γ]κτη‖σιν αὐτῶι γῆς καὶ οἰκίας κατὰ
τοὺς ν[ό]μους. ἐπ[αι]|νέσαι δὲ καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ τριηράρ[χ]ους,
[Μη]|νοφάνην Ἀσκληπιάδ[ο]υ, Ἑκ[ατ]αῖον Κόλχου, κα[ὶ τὸν] | τα-
μίαν Γλαῦκον Λυσ[ίου] Βυζ[α]ντ[ίο]υς, [κ]αὶ στ[εφα]|νῶσαι ἕκαστον
15 αὐτ[ῶ]ν θαλλ[οῦ] στε[φάν]ω[ι] (εὐ)[νοι]‖ας[3] ἕνεκεν τῆς πρὸς τὸν
δῆμ[ον. καλέσαι δὲ Ἥριν] | καὶ Μηνοφάνην καὶ Ἑκαταῖ[ο]ν κ[α]ὶ
[τὸν ταμί]α[ν ἐπὶ δ]|εῖπνον εἰς πρυτανεῖον ἐπὶ ξέν[ια[4] εἰς αὔρ]ιο[ν.
ὑπάρχ]|ειν δὲ [α]ὐ[τ]οῖς καὶ εἰς τ[ὸ λοι]π[ὸν φιλοτιμουμ]έ[νοι]|ς ἐπὶ
20 πλέον ἀποδείκνυ[σ]θα[ι] τὴ[ν ἑαυτῶν] εὔνο[ι‖α]ν πρὸς Ἀθηναίους
κ[α]ὶ [ἄλλ]ο ἀγα[θὸ]ν ε[ὑρέσθ]αι (παρὰ)[5] | τοῦ δήμου μεῖζον, [οὗ]
ἂν ἄξιοι εἶ[ναι δοκῶσιν. ἀνα]|γράψαι δέ τόδε τὸ ψήφισμα τὸν
γρα[μματέα τὸν | κ]ατὰ [πρυταν]είαν ἐν στήλει λιθ[ίνει καὶ στῆ-
25 σ]α[ι | ἐ]ν [ἀκροπόλει]· τῆς δὲ ποήσεως τῆς σ[τήλης καὶ] ‖ τῆ[ς]
ἀναθέσεως ἐπιμεληθῆ[ναι κ[αὶ μερίσαι τ]ὸ γε[νό|μ]ε[ν]ο[ν] ἀνά-
λωμα τοὺς τα[μ]ίας [τ]ῶν [-----|--, ὅπ]ως ἂν το[ύ]τω[ν συν]τ[ε-
λ]ου(μ)έ[νων[6] -----|--ον---σιν εὐσ[--------- δ] δῆμ[ος --] |
30 .ου---π.ν π.υ-----ος -------‖. αι χ[άριτας] καὶ [οἱ εὐεργέ-
ται τύχωσι τιμῆς τῆς | π]ροσ[ηκο]ύσης.

---

1 ΤΑΦΙΛΛΙ. 2 Byzantios in primis se cum Attalo et Rhodiis ad bellum contra Philippum gerendum coniunxisse (Polyb. XVI, 2, 10) ideoque mirum non esse quod per belli Macedonici tempora classis Byzantiorum in Piraeeum venisset et ab Atheniensibus publicis honoribus recepta esset, monuit Koehler. Polybius IV, 52, 4 pacem inter Rhodios et Byzantios anno 218 a. Chr. factam narrat ἐπὶ Κώθωνος τοῦ Καλλιγείτονος ἱερομνημονοῦντος ἐν τῷ Βυζαντίῳ, ubi ex titulo Κόθωνος rescribendum. Nam nomen utique idem est, quominus homo quoque idem sit certe temporum rationes non obstant. 3 ΜΝΥ. 4 Coniunctio formularum ἐπὶ δεῖπνον et ἐπὶ ξένια a sollemni usu plane abhorrens neglegentiae eius qui hoc decretum composuit tribuenda est. 5 Praepositionem manifesto lapicidae errore omissam adiecit Koehler. 6 ΟΥΝΕ.

---

268 Titulus Delphis incisus muro meridionali substructionum templi Apollinis. Edd. C. Wescher et P. Foucart Inscr. rec. à

Delphes n. 18. Archontum annos definivit A. Mommsen Philol. XXIV p. 1 sqq. (Syll.[1] 198). Th. Bergkii commentatio de hoc titulo doctrinae plenissima post ipsius mortem edita est Philologi XLII p. 228 sqq. Lapide denuo collato haud paucorum locorum lectiones emendavit A. Nikitsy Mitth. des arch. Inst. in Athen X (1885) p. 103 sq. (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 557 n. 655).

Τοίδε Δελφῶν πρόξενοι· a. Chr.
ἄρχοντος Ἐμμενίδα, βουλευόντων | Δαμοχάρεος, Ἀγίω- 197/6
5 νος, Πράξωνος· | Πολύξενος Λεοντομένεος Λιλαιεύς[1]. ‖ ἄρ-
χοντος Ἐμμενίδα, βουλευόντων | τὰν δευτέραν ἑξάμη-
νον Πατρέα, Ταραντίνου, | Ἥρυος· Ξένων Διονυσίου Ἀθη-
ναῖος[2].
ἄρχοντος Ὀρθαίου τοῦ Μαντία, βουλευόντων | τὰν 196/5
10 δευτέραν ἑξάμηνον Κλεοδάμου, Λύσωνος, ‖ Παρνασσίου·
Θεόδωρος Ἡρώνακτος, Κλεόδαμος | Καΐκου, Κρινᾶς Πυθία,
Πυθίας Κρινᾶ, Μασσαλιῶται.
ἄρχοντος Διοδώρου τοῦ Μαντία, βουλευόντων τὰν 195/4
δευτέραν | ἑξάμηνον Καλλικράτεος, Ὀρθαίου, Δίωνος· Βλάτ-
15 τος | Ματούρου Κανυσῖνος. ‖ ἄρχοντος Διοδώρου, βου-
λευόντων τὰν δευτέραν | ἑξάμηνον Καλλικράτεος, Ὀρθαίου,
Δίωνος· Κόϊντος | Ὀτόριος[3] Κοΐντου Ῥωμαῖος. | ἄρχοντος
Διοδώρου, βουλευόντων τὰν πρώταν | ἑξάμηνον Ὀρέστα,
20 Βούλωνος, Μένωνος· Ὕμνος ‖ Σκύθα Χερσονασίτας. | ἄρ-
χοντος Διοδώρου, βουλευόντων τὰν πρώταν | ἑξάμηνον
Ὀρέστα, Βούλωνος, Μένωνος· Ἀπατούριος | Νίκωνος Παν-
τικαπαιεύς. | ἄρχοντος Διοδώρου, βουλευόντων τὰν
25 πρώταν ‖ ἑξάμηνον Ὀρέστα, Βούλωνος, Μένωνος· Λάτροπος |
Ζωβίου Κορίνθιος. | ἄρχοντος Διοδώρου, βουλευόντων
τὰν δευτέραν | ἑξάμηνον Καλλικράτεος, Ὀρθαίου, Δίωνος·
Ξενοφῶν | Εὐρυλέοντος Αἰγιεύς[4].

---

1 Cf. Wescher-Foucart Inscr. rec. à Delphes n. 312, 2, ubi idem homo duas ancillas Apollini Pythio venumdat archonte Praxia (178/7 a. Chr. n.). 2 Cf. C. I. Att. II, 420, 51, ubi inter epimeletas pompae Dionysiacae est Διονύσιος Ξένωνος Ἀμαξαντεύς huius proxeni filius ut quidem videtur. 3 I. e. *Voturius* (*Veturius*). Similiter *v* initialis ante *ŭ* (*ŏ*) non expressa est in nomine Ὀλτεινία n. 300, 4. Οὐλτινία C. I. Att. III 595, 4. Th. Mommsen Ephem. epigr. I p. 285. 4 Xenophon Aegiensis a. 197/6 a. Chr. colloquio Philippi regis et T. Quinctii Flaminini interfuit (Polyb. XVIII, 1, 4. Liv. XXXII, 32, 11) et deinde Romam legatus profectus est (Polyb. XVIII, 10, 11).

30 ἄρχοντος Πειθαγόρα, βουλευόντων τὰν πρώταν | 194/3
ἑξάμηνον Ἀβρομάχου, Εὐρυμάχου, Βαβύλου· | Ἀλέξανδρος
Ἀντιόχου Ἀκαρνάν[5], καὶ τοὶ υἱοὶ αὐτοῦ | Φίλιππος, Ἀντί-
γονος[6], Ἀκαρνᾶνες. | ἄρχοντος Πειθαγόρα, βουλευόν-
35 των τὰν ‖ πρώταν ἑξάμηνον Ἀβρομάχου, Εὐρυμάχου, | Βα-
βύλου· Φανταγόρας Φανταγόρα Κῶιος.

ἄρχοντος Θεοξένου, βουλευόντων τὰν δευτέ|ραν
ἑξάμηνον Φιλοκράτεος, Πολεμάρχου, Ἄρ|χωνος, οἵδε πρό-
40 ξενοι· Κάσανδρος Μενε‖σθέος Τρὼς ἀπὸ Ἀλεξανδρείας[7].

ἄρχοντος Πειθαγόρα, βουλευόντων | τὰν δευτέραν
ἑξάμηνον Διοδώρου, | Εὐκλείδα, Μνάσωνος· Ἡγησιάναξ |
45 Διογένους Ἀλεξανδρεὺς ἐκ τᾶς Τρωάδος[8]. ‖ ἄρχοντος
Πειθαγόρα, βουλευόντων | τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Διο-
δώρου, | Εὐκλείδα, Μνάσωνος· Ἀθηναγόρας Ἀθη|ναγόρα
τοῦ Λεωσέβου Χῖος.

ἄρχοντος Ὀρθαίου τοῦ Μαντία, βουλευόντων ‖ 196/5
50 τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Λύσωνος, | Κλεοδάμου, Παρνασσίου·
Σωκράτης Ἐπικρά|τεος, Λύκων Σωσάνδρου, Βόηθος Ἀμει-
νο|κλέος, Λαμιεῖς.

55 ἄρχοντος Κλεοδάμου, βουλευόντων τὰν ‖ πρώταν 192/1
ἑξάμηνον Ἀμύντα, Θεοφράστου, | Πραξία· Φορμίων Πυ-
θίωνος, Ἡρακλείδας | Ῥίσθα, Χερσονασῖται ἐκ τοῦ Πόν-
του[9]. | ἄρχοντος Κλεοδάμου, βουλευόντων τὰμ | πρώ-

Euryleonta Achaeorum praetorem 209 a. Chr. Polybius commemorat X, 21, 1, qui nescio an Xenophontis pater sit. 5 Alexander Acarnan primo Philippi, deinde cum is cum Romanis pacem fecisset, Antiochi Magni familiaris erat (Liv. XXXV, 18, 1), et cum parti exercitus ab eo praefectus esset (Liv. XXXVI, 11, 6) ex vulneribus in proelio ad Thermopylas acceptis in Cenaeo Euboeae promunturio decessit a. 191 a. Chr. (Liv. XXXVI, 20, 5). 6 Cf. Polyb. XXVII, 5, 1 ὅτι Περσεὺς πυνθανόμενος ἔτι τινὰς τῶν ἐν τῇ Βοιωτίᾳ πόλεων ἀντέχεσθαι τῆς πρὸς αὐτὸν εὐνοίας, Ἀντίγονον ἐξαπέστειλε τὸν Ἀλεξάνδρου πρεσβευτήν. Sane ethnico non addito certum non est, hunc Alexandri Acarnanis filium esse, sed veri non dissimile, quia is paterna habebat et odium Romanorum et familiaritatem cum regia Macedonum familia. 7 Cf. n. 291 cum notis. 8 Hegesianax Alexandrensis ex Troade, poëta, grammaticus, rerum gestarum scriptor (C. Müller F. Hist. Gr. III p. 68), ab Antiocho Magno cum Lysia et Menippo legatus ad T. Quinctium Flamininum missus est (Polyb. XVIII, 47, 4. 50, 3. Liv. XXXIV, 57, 6. Appian. Syr. 6). Eo tempore Delphi proxeniam ei decreverunt. P. Foucart Revue de philologie II (1878) p. 216. (E. Rohde Mus. Rh. XXXIV p. 153). 9 Ipsum proxeniae decretum (n. 281) hos duumviros a civibus missos victimas Apollini Pythio et Minervae

60 ταν ἑξαμηνον Ἀμύντα, Θεοφράστου, ‖ Πραξία· Ἵππαρχος
Γλαυκίππου Δη|μητριεύς.

ἄρχοντος Φαίνιος, βουλευόντων τὰν δευ|τέραν ἑξά- 191/0
μηνον Παρν⟨ν⟩ασσίου, | Μενεστράτου, Μαντία· Σάλσιος Τα-
65 γύλ‖λιος Ταγίλου υἱὸς Ἀργυριππανός. | ἄρχοντος Φαί-
νιος, βουλευόντων | τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Παρνασ|σίου,
70 Μαντία, Μενεστράτου· | Γάιος Στατώριος Γαΐου υἱὸς ‖ Βρεν-
τεσῖνος. | ἄρχοντος Φαίνιος, βουλευόντων τὰν πρώ|ταν
ἑξάμηνον Ἀνδροκρίτου, Κλεοδάμου, | Ξένωνος· Εὐβουλίδης
Εὐχήρου Ἀθηναῖος[10]. | ἄρχοντος Φαίνιος, βουλευόντων
75 τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Μαντία, ‖ Παρνασσίου, Μενεστρά-
του· Ἄγρων Θεοφίλου Ἡρακλειώτας.

ἄρχοντος Καλλικράτεος, βουλευόντων | τὰμ πρώ- 190/89
ταν ἑξάμηνον Μνάσωνος, Θρασυ|κλέος, Μένωνος· Δημή-
80 τριος Μνασέα | Θηραῖος. ‖ ἄρχοντος Καλλικράτεος,
βουλευόντων | τὰν πρώταν ἑξάμηνον Μνάσωνος, | Μένωνος,
Θρασυκλέος· Ὄρθων Ζωπύρου | Ῥηγῖνος. | ἄρχοντος
85 Καλλικράτεος, βουλευόντων ‖ τὰν πρώταν ἑξάμηνον
Μνάσωνος, | Μένωνος, Θρασυκλέος· Μάαρκος Ὀαλ[έ]ριος[11] |
Ὀμοττόνης[12] καὶ τοὶ υἱοὶ αὐτοῦ Πόπλιος, | Γάϊος, Μάαρ-

Pronaeae adduxisse docet. 10 Eucheir eiusque filius Eubulides Athenienses pagi Cropidarum, statuarii, commemorantur cum a Plinio N. h. XXXIV, 88. 91 et Pausania VIII, 14, 10, tum in titulis satis multis, quos compositos habes apud E. Loewy Inschr. der gr. Bildhauer p. 164 n. 222 sqq., qui subtili et cauta disputatione effecit, omnes ad eosdem artifices spectare, qui coniunctim circa medium saeculum a. Chr. n. alterum artem statuariam exercuissent; paullo post defuncto patre Euchire filium Eubulidem per se solum in ea versari perrexisse. Iam hic Eubulides proxenus pater Euchiris artificis, avus Eubulidis esse videtur. Neque enim scriptura et flexio nominis Εὐχήρου eum ab illa familia separare cogit. Idem videtur esse Εὐβουλίδης Εὔχειρος Κρωπίδης C. I. Att. II, 952, 28 epimeleta, filius [Εὔ]χειρ Εὐβουλί[δου Ἀθηναῖος] hieromnemon Bull. de corr. Hell. VI (1882) p. 237 n. 72. 11 ΟΛΛ. ΡΙΟΣ. Suppleverunt F. et W. dubitanter. Nunc iam cum sciamus Muttinem (not. 12) M. Valerii Laevini consulis beneficio civitatem Romanam nactum esse, de nomine gentili nihil dubii relinquitur. Eadem scripturae ratio observatur C. I. Att. II 465, 109 (Ὀαλέριος). Polyb. II, 20, 2 (Ὀάδμων). Alterthümer von Pergamon VIII, 2 p. 288 n. 413, 2 (Σεροΐλιον). 12 Muttines Libyphoenix Hippacritanus cum Agrigentum Romanis prodidisset (Liv. XXVI, 40, 3 sqq.) a. M. Valerio Laevino cos. 210 a. Chr. in senatum introductus et tribuno plebis rogante civitate donatus est (Liv. XXVII, 5, 6. 7). Anno 190 a. Chr. in exercitu L. Scipionis equitibus Numidis praeerat (Liv.

κος, Κόιντος, Ῥωμαῖοι. | ἄρχοντος Καλλικράτεος,
90 βουλευόντων ‖ τὰν πρώταν ἑξάμηνον Μνάσωνος, | Μένωνος,
Θρασυκλέος· Λέοντις | Σωσικράτεος Ἀκραγαντῖνος. | ἄρ-
χοντος Καλλικράτεος, βουλευόντων | τὰν πρώταν
95 ἑξάμηνον Μνάσωνος, Μέ‖νωνος, Θρασυκλέος· Στρόμβιχος |
Διονυσοδότου Ἀπολλωνιάτας. | ἄρχοντος Καλλικρά-
τεος, βουλευόντων | τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Γλαύκου,
100 Δεξι|κράτεος, Καλλία· Ἐράτων Ἀμφιτίμου ‖ Λευκάδιος. |
ἄρχοντος Καλλικράτεος, βουλευόντων τὰν | δευτέ-
ραν ἑξάμηνον Γλαύκου, Δεξικράτε|ος, Καλλία· Ὀνάσιμος
Ἐπικρατίδου Πελλαῖος.

105 ἄρχοντος Ξένωνος τοῦ Ἀτεισίδα, βουλευόν‖των 189/8
τὰν πρώταν ἑξάμηνον Ἀγάθωνος, Ξενο|στράτου, Κλεοδάμου·
Ἄβρων Καλλίου Ἀθηναῖος[13]. | ἄρχοντος Ξένωνος τοῦ
Ἀτεισίδα, βουλευόν|των τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Κλεο-
δάμου, Ξένω|νος, Δεξικράτεος· Πραῦλος Φοξίνου Σκοτουσ-
110 σαῖος[14]. ‖ ἄρχοντος Ξένωνος τοῦ Ἀτεισίδα, βου-
λευόντων τὰν | δευτέραν ἑξάμηνον Κλεοδάμου, Ξένωνος,
Δεξικράτεος· | Τίτος Κοΐγκτιος Τίτου υἱὸς Ῥωμαῖος[15]. |

XXXVIII, 41, 12 sqq.), ac tunc ei una cum filiis (ex quibus unus sub patris imperio militans apud Livium commemoratur) Delphi proxeniam decreverunt. Cf. Hermae XV p. 158 sqq. 13 Habro Calliae f. Batensis inter pueros Theseorum victores recensetur C. I. Att. II 444, 72. 445, 11. Ac de prioris quidem tituli aetate magnopere dissentiunt homines docti; qua in re id certe iure a Koehlero pronuntiatum est, propter tribum Attalida non licere ultra annum 200 a. Chr. ascendere (Cf. Liv. XXXI, 15, 6); ac mireris sane G. Hirschfeldium Ber. der sächs. Ges. der Wissensch. phil.-hist. Cl. 1878 p. 24 securum de illo argumento tabulam annis 220—210 a. Chr. vindicare. Quodsi statim post a. 200 Theseorum victores inscriptos iudicamus, fieri potest, ut idem Habro qui tunc puer vicit, decem annis post a Delphis proxenus creatus sit; sin autem aliquot decenniis post demum illum titulum confectum sumemus, cognominem nepotem intellegemus, quem novimus ex C. I. Att. II 445, 11, qui nullo modo ad maiorem illum Habronem spectare potest. 14 In Eusebii chronicorum versione Armeniaca (I p. 243, 35 ed. Schoene) inter Thessalorum strategos qui inde ab anno 195 a. Chr. fuerunt, anno septimo (189 a. Chr.) recensetur '*Pravilus Phaxae* (*filius*) *Kutusaeus*'. Ipso igitur praeturae anno proxeniae honore a Delphis affectus est. R. Weil, Zeitschr. f. Numismatik I p. 182. 15 T. Quinctius Flamininus cos. 198 a. Chr. Quo tempore proxenia ei decernebatur, non iam in Graecia erat, sed Romae censura fungebatur, ut monuit A. Mommsen Philol. XXIV p. 32, qui tamen iniuria sumpsit, eum iam ante aliquo ex eis annis, qui huius catalogi initium

ἄρχοντος Ξένωνος τοῦ Ἀτεισίδα, βουλευόντων τὰν δευ|τέραν ἑξάμηνον Κλεοδάμου, Ξένωνος, Δεξικράτεος· ‖
115 Λεύκιος Ἀκίλιος Καίσωνος υἱὸς Ῥωμαῖος[16]. | ἄρχοντος Ξένωνος τοῦ Ἀτεισίδα, βουλευόντων τὰν δευ|τέραν ἑξάμηνον Κλεοδάμου, Ξένωνος, Δεξικράτεος· | Μάαρκος Αἰμύλιος Λέπεδος Μαάρκου υἱὸς Ῥωμαῖος.[17] | ἄρχοντος
120 Ξένωνος τοῦ Ἀτεισίδα, βουλευόντων τὰν ‖ δευτέραν ἑξάμηνον Κλεοδάμου, Ξένωνος, Δεξι|κράτεος· Λύκος Φιλέα Ταραντῖνος[18].

ἄρχοντος Κλεοδάμου τοῦ Π[ολυ]κλείτου, | 188/7
βουλευόντων τὰν πρώταν ἑξάμηνον Ἐτυ|μώνδα, Πραξία,
125 Πεισίλα· Χαροπῖνος Ἀντάλ‖λου Ἐλεάτας. | ἄρχοντος Κλεοδάμου τοῦ Πολυκλείτου, βουλευ|όντων τὰν πρώταν ἑξάμηνον Ἐτυμώνδα, | Πραξία, Πεισίλα· Εὔδοξος
130 Αἰσχρίωνος Ἐλε|άτας. ‖ ἄρχοντος Κλεοδάμου τοῦ Πολυκλείτου, βουλευ|όντων τὰν πρώταν ἑξάμηνον Πεισίλα, Ἐτυ|μώνδα, Πραξία· Πτολεμαῖος Πτολεμαίου | τοῦ Χρυσέρμ[ου] Ἀλεξανδρεὺς[19] καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Γαλέστ[ης][20], |
135 Πτολεμαῖος Μάκρωνος καὶ τοὶ υἱοὶ αὐτοῦ Κλεό‖βουλος, Πτολεμαῖος, Ἄνδρυτος, Ἀλεξανδρεῖς.

---

proxime praecedunt, proxenum factum esse. Neque enim hic honos iterari potuit (cf. not. 34). 16 Pater M' Acilii L. f. K. n. Balbi cos. 150 a. Chr. Th. Mommsen Ephem. epigr. I p. 285 not. 1. 17 Cos. 197 a. Chr. Eum tum vel maxime operam dedisse ut Graeciae regiones Delphis propinquas a. M. Fulvii Nobilioris, quocum privatas inimicitias habebat, violentia tegeret, monuit A. Mommsen Philol. XXIV p. 34, eamque ob causam ei proxeniam decretam esse haud improbabiliter coniecit. 18 Phileas Tarentinus a. 212 a. Chr. cum per speciem legationis Romae esset, obsides Thurinos sollicitavit, sed cum eis fugiens deprehensus et de saxo deiectus est. Liv. XXV, 7, 11—14. Quem si Lyci patrem esse statuemus, temporum certe rationes optime convenient. 19 Cf. Bull. de corr. Hell. III (1879) p. 470 n. 2: Χρύσερμον Ἡρακλείτου Ἀλεξανδρέα, τὸν συγγενῆ βασιλέως Πτολεμαίου καὶ ἐξηγητὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἰατρῶν, καὶ ἐπιστάτην τοῦ Μουσείου κτλ. Plut. Cleomenes 36: Πτολεμαῖος ὁ Χρυσέρμου φίλος ὢν τοῦ βασιλέως (Ptolemaei IV Philopatoris) πάντα τὸν χρόνον ἐπιεικῶς διείλεκτο τῷ Κλεομένει καὶ συνήθειά τις ὑπῆρχεν αὐτοῖς καὶ παρρησία πρὸς ἀλλήλους. Haec spectant ad annum fere 220 a. Chr., qua cum re bene convenit, quod ex filiis alter a. 188/7, alter (v. 186) a. 185/4 a. Chr. a Delphis proxeniae honore affectus est. 20 Ad hunc ingeniose et probabiliter E. Rohde Mus. Rh. XXXIV p. 153 not. 2 rettulit narrationem Aeliani Var. hist. I, 30 Πτολεμαῖος ὁ βασιλεὺς (quem R. intellegit Epiphanem, 205—181 a. Chr.) ἐρώμενον εἶχε Γαλέτην (scr. Γαλέστην) ἰδεῖν κάλλιστον κτλ.

Ἀριστόνικος Ἀριστονίκου Ἀλεξανδρεύς[21] | Διονύσιος[24]
Πτολεμαῖος Πτολεμαίου Ἀλεξανδρεύς[22] | Διονυσίου
Νέων Πτολεμαίου Ἀλεξανδρεύς | Ἀλεξανδρεύς
Κομανὸς[23] Ἀλεξανδρεύς
140 Ἀρατομένης Ἀλεξανδρεύς |
Στρατίος Στρατίου Ναυπάκτιος, | Φίλων Κάστορος[25] Ἀλεξανδρεύς, | Ἀγήσαρχος Τλωεύς. | ἄρχοντος Κλεοδά-
145 μου τοῦ Πολυκλείτου, βουλευόν||των τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Ἥρυος, Ὀρθαίου, | Ξενοκράτεος· Λεόντιχος Ἀριστοβούλου Ἀσχειεύς[26].

ἄρχοντος Μαντία τοῦ Πολύωνος, βουλευόντων | τὰν πρώταν ἑξάμηνον Σωδαμίδα, Πολυκρά|τεος· .ενεικίδης Δορκύλου Θηβαῖος.

150 ἄρχοντος Εὐχαρίδα τοῦ Φαίνιος, βουλευ|όντων τὰν δευτέραν ἑξάμ[ηνον[27]· ----------]

[ἄρχον]τος Πεισίλα, βουλευόντων τὰν πρώταν | 187/6
[ἑξά]μηνον Θεοφράστου, Ξένωνος, Ἀριστοτέλεος· | ...λων
155 Εὐδάμου Τριχονεύς, Πυθόδωρος Μεγ||στοτίμου Ναυπάκτιος. | ἄρχοντος Πεισίλα, βουλευόντων τὰν δευτέραν | ἑξάμηνον Κλεοδάμου, Ἥρυος, Φιλαιτώλου· | Κλέων Φιλιστίδα Ὠρώπιος[28]. | ἄρχοντος Πεισίλα, βουλευόντων
160 τὰν δευτέ||ραν ἑξάμηνον Κλεοδάμου, Ἥρυος, Φιλαι|τώλου·

---

21 Aristonicus eunuchus Ptolemaei Epiphanis mercennariis militibus praefuit. Polyb. XXII, 7, 6. 22, 1. 22 Versuum 137—140 dispositionem qualis in lapide est expressi ut appareret fieri posse ut ad nomina Κομανός et Ἀρατομένης, quae contra huius catalogi morem patronymicis carent, ex v. 138 suppleretur Πτολεμαίου. Quod nescio an confirmetur Polybii testimonio XXXI, 28, 2 qui a. 160 a. Chr. Comanum et Ptolemaeum fratres a Ptolemaeo Physcone Romam missos narrat. 23 Comanus a. 169 a. Chr. Ptolemaeo Physconi cum Antiocho Epiphane bellum gerenti in consilio fuit (Polyb. XXVIII, 19, 1), aliquot annis post ab eodem Romam missus est (not. 22). 24 Fortasse hic Dionysii Thracis, qui a. 216 a. Chr. Ptolemaei Philopatoris militibus praeerat (Polyb. V, 65, 10) filius est. 25 C. I. Att. II 381, 10 populus Atheniensium Castori cuidam honores decernit, qui multum valebat apud Ptolemaeum quendam regem, quem Koehlerus Euergetam (247—222 a. Chr.) potius quam Philopatora (222—205 a. Chr.) esse putat. Eius filius sine dubio Philo est. 26 Steph. Byz. Ἄσχειον, πόλις Ἀχαΐας· τὸ ἐθνικὸν Ἀσχειεὺς ὡς Σιγειεύς, Ῥοιτειεύς. 27 Lapicida versum imperfectum reliquit. W.-F. 28 Hic archonte Menete (171/70 a. Chr.) servum Apollini Pythio vendidit (Wescher-Foucart Inscr. rec. à Delphes 217, 3).

Θρασύλοχος Ἀλεξάνδρου | Ἀτράγιος[29], Ἀριστοκλῆς Ἀριστοκλέους | Ἁλικαρνασσεύς.

165 ἄρχοντος Νικοβούλου μηνὸς Βου‖κατίου, βου- 186/5
λευόντων τὰμ πρώταν ἑξά|μηνον Δεξικράτεος, Εὐκλείδα, Ξενο|στράτου· Καφισόδωρος Μνασέα, Ξενότι|μος Φιλίππου, Θράσων Μύτωνος[30], Λεπαδεῖς. | ἄρχοντος Νικοβού-
170 λου, βουλευόντων τὰν δευτέραν ‖ ἑξάμηνον Εὐκράτεος, Δάμωνος, Ξενοχάρεος· Ἀπολλώ|νιος Δημητρίου Χῖος. | ἄρχοντος Νικοβούλου, βουλευόντων τὰν | πρώταν ἑξάμηνον Εὐκλείδα, Δεξικράτε|ος, Ξενοστράτου· Δάμαρχος Ἀγησία Θισβεύς.

175 ἄρχοντος Πεισίλα, βουλευόντων τὰν δευτέ|ραν 187/6
ἑξάμηνον Κλεοδάμου, Ἥρυος, Φιλαι|τώλου· Ξένων Ξένωνος Κασσανδρεύς.

ἄρχοντος Εὐκράτεος, βουλευόντων τὰν | πρώταν 185/4
180 ἑξάμηνον Ἁβρομάχου, Ἀρχελάου, ‖ Ξένωνος· Εὐάγγελος Εὐκράτεος, Ἐπιτέ|λης Ἑρμαίου, Λεβαδεῖς. | ἄρχοντος Εὐκράτεος, βουλευόντων τὰμ πρώ|ταν ἑξάμηνον Ἁβρομάχου, Ἀρχελά|ου, Ξένωνος· Ἀμμώνιος Ἀμμωνίου ‖
185 Ἀλαβανδεύς, Ζωΐλος Ἱστιαίου Ἀλεξανδρεύς, | Γλαύκων Πτολεμαίου τοῦ Χρυσέρμου Ἀλεξανδρεύς.[31]

ἄρχοντος Φαίνιος, βουλευόντων τὰν | δευτέραν 191/0
ἑξάμηνον Παρνασσίου, | Μενεστράτου, Μαντία· Βότρυς
190 Τιμο‖θέου Ἀλεξανδρεύς.

ἄρχοντος Εὐκράτεος, βουλευόντων | τὰν δευτέ- 185/4
ραν ἑξάμηνον Κράτωνος, | Ὀρθαίου, Σωδαμίδα· Σκύμνος | Ἀπελλοῦ Χῖος[32].

195 ἄρχοντος Κράτωνος, βουλευόντων | τὰν δευτέ- 184/3
ραν ἑξάμηνον Πεισιλάου, | Ἀνδρονίκου, Σωσινίκου· Διόγνητος, | Δημᾶς Καλλικράτεος, Χῖοι.

200 ἄρχοντος Ἀρισταινέτου, βουλευόντων ‖ τὰν πρώ- 183/2

---

29 Eodem anno praetor Thessalorum erat. Nam quin idem homo sit qui apud Eusebium I p. 246, 3 decimo loco recensetur *Thrasimakhus Alexandri (filius) Atraganus*, nemo dubitabit. Cf. R. Weil l. l. 30 Μύτων Θρασώνιος equitum Lebadensium ilarchus est I. G. Sept. I 3087, 3, sine dubio huius Delphorum proxeni pater. 31 Cf. not. 19. 32 Hunc geographum esse coniecit E. Rohde Mus. Rh. XXXIV p. 153, patrem fortasse philosophum Academicum, Arcesilai discipulum, commemoratum a Plutarcho de adul. et am. 22 p. 63D et Athenaeo X 420 d.

ταν ἑξάμηνον Ἀμύντα, Ἀρχελάου, | Πράξωνος· Ὀλυμπιό-
δωρος Ὀλυμπίχου Ἀθηναῖος[33].

ἄρχοντος Δαμοσθένεος, βουλευόντων | τὰν δευ- 182/1
(τέ)ραν ἑξάμηνον Ἥρυος, Σωδαμίδα, | Ἀστυόχου· Νικάνωρ
205 Λυκίσκου Ἀμβρακιώτας, ‖ Ὀλύμπιχος Εὐμήλου[34], Ἐπι-
χάρης Καλλίππου, | Φιλοκράτης Δεξιάρου, Κορωνεῖς.

ἄρχοντος Ἀνδρονίκου, βουλευόντων | τὰν δευ- 181/0
τέραν ἑξάμηνον Καλλία, | Δαμένεος, Κράτωνος· Δωσίθεος ‖
210 Ζωΐλου Καλχηδόνιος, | Ἀντίπατρος Μενεδάμου Κορίνθιος.

ἄρχοντος Μαντία, βουλευόντων τὰν | πρώταν ἑξά- 180/79
μηνον Διοδώρου, Ξένωνος, | Σωσινίκου· Εὐφανίσκος Καλ-
215 λιξείνου, καθ' υἱο‖θεσίαν δὲ Νικασιδάμου, Πιστόξενος Πυ-
θοδότου, | καθ' υἱοθεσίαν δὲ Θήριδος, Γοργόνας Κλεισιμ-
βρότου, | Πειθιάδας Κλεομβρότου, Βωλίων Ἀ(να)ξάνδρου[35], |
Ἀγήτωρ Δαμοστράτου, καθ' υἱοθεσίαν δὲ | Τιμοστρά-
220 του, Εὐέλθων Ἀντιδότου, Στράτων ‖ Ἀριστοκράτευς,
Κλεώνυμος Δαμοκράτευς, | Ῥόδιοι.

ἄ[ρχο]ν[τος Ε]ὐαγγέλου, | βουλευόντων τὰμ πρώ|- 179/8
225 ταν ἑξάμηνον Βούλωνος, ‖ Αἰακίδα, Μελισσίωνος· Δι|ο-
νύσιος Ληγέτου Ἐλεάτας. | ἄρχοντος Εὐαγγέλου, |
230 βουλευόντων τὰμ πρώ|ταν ἑξάμηνον Βούλω‖νος, Αἰακίδα,
[Με]λισσίω|νος· Μικυθίων Μικυλίωνος | Χαλκιδεύς[36].

---

33 Haec duo nomina alternatim usurpata sunt in familia aliqua pagi Anaphlystiorum (Ὀλυμπιόδωρος Ὀλυμπίχου Ἀναφλύστιος C. I. Att. II 1872. 1874. Ὀλύμπιχος Ὀλυμπιοδώρου Ἀναφλύστιος C. I. Att. II 1871). 34 Olympichum Coronensem Romanorum sectatorem commemorari a Polybio XXVII, 1, 9 monuit A. Mommsen Philol. XXIV p. 3. Idem nomen redit v. 247. Quae res sic sine dubio intellegenda est, ut cum ille bis theoriae Delphos missae interesset, qua in re sollemne erat ut omnes theori proxenia honorarentur (cf. not. 9), mera neglegentia sive oblivione beneficii antea in eum collati eius nomen etiam in alterum proxeniae decretum receptum statuamus. Iam Mommsenus de simili interpretatione cogitaverat, sed dubitabat quia sibi persuaserat licuisse eundem hominem bis eo honore affici. 35 Ἀλεξάνδρου W.-F. Sed ΑΞΑΝΔΡΟΥ sine lacuna in lapide esse testatur N. Quod malui in Ἀ(να)ξάνδρου quam cum illo in Ἀ(λε)ξάνδρου mutare propter faciliorem erroris explicationem; nomen Rhodium est (cf. I. G. Ins. mar. Aeg. I Ind. p. 212). 36 Micythio Chalcidensium princeps a. 192 a. Chr. frustra impedire conatus erat quominus cives deserta Romanorum societate cum Aetolis et Antiocho se coniungerent (Liv. XXXV, 38, 1. 46, 9. 50, 10. 51, 6). Anno 170 a. Chr., quamvis pedibus captus, a civibus Romam missus est qui quereretur de avaritia magistratuum Romanorum (Liv. XLIII, 7, 5).

ἄρχοντος Πραξία, βουλευόντων τὰν | πρώταν ἑξά- 178/7
235 μηνον Μνάσωνος, Σωτί‖μου, Ἀμφιστράτου· Ἀπολλωνίδης
Ἀσκλη|πιοδώρου Ζεφ[υ]ριώτης[37]. | ἄρχοντος Πραξία,
βουλευόν|των τὰμ πρώταν ἑξάμη|νον Μνάσωνος, Σωτίμου, ‖
240 Ἀμφιστράτου· Ἀθηνίων | Ἀθηνίωνος Κορίνθιος. | ἄρ-
245 χοντος Πρα|ξία, βουλευόν⟨ον⟩|των τὰν ‖ δευτέραν ἑξά-
μηνον | Καλλία, Δαμένεος, | Βάχχιος· Ὀλύμπιχος | Εὐμή-
250 λου[38], Μίκκων Διο|νυσοδώρου, Ἀθανίας ‖ Ἐπαινέτου,
Κορωνεῖς.

ἄρχοντος Μελισσί|ωνος, βουλευόντων τὰμ | πρώ- 177/6
255 ταν ἑξάμηνον Δε|ξικράτεος, Ἀρχελάου, Ἀν‖δρομένεος·
Δαμέας Θεάν|του Βούριος, | Φιλόνικος Σωκράτεος | Ἐλα-
260 τεύς. | ἄρχοντος Μελισσίωνος, βουλευόντων ‖ τὰν
δευτέραν ἑξάμηνον Πρα[ξί]α, Ἀνδρονίκου, | Ἀριστίωνος·
Πολέμων Μιλησίου Ἰλιεύς[39].

ἄρχοντος Ἀρχέλα, βουλευόντων τὰμ πρώταν 175/4
ἑξά|μηνον Μελισσίωνος, Ξένωνος, Βούλωνος· | Κάλλιππος
Σωχώρου Ἐλατεύς.

265 ἄρχοντος Ξενοχάρεος, βουλευόντων | τὰν δευτέ- 176/5
ραν ἑξάμηνον Ἐκεφύλου, Πρά|[ξ]ωνος, Θεοφράστου· Ἄδμ[η]-
τος Ἀριστομέ|νεος, Σωμένης Σωμένεος, Καλλικράτης |
270 Νέωνος, Σεκυώνιοι, ‖ Μνήμων Ἀρίστωνος Πάφιος, | Πεισί-
λας Κρίτωνος Ἐλατεύς.

ἄρχοντος Αἰακίδα, βουλευόν|των τὰν δευτέραν 173/2
ἑξάμηνον Εὐ|κράτεος, Ξενέα, Δαμοκράτεος· Νίκανδρος ‖
275 Μενεκράτεος Ῥωμαῖος· εἶμεν δὲ αὐτῶι | γᾶς καὶ οἰκίας
ἔνκτησιν.

ἄρχοντος Κλεοφάνεος, βουλε[υ]όντων | τὰν δευ- 172/1
τέραν ἑξάμηνον Αἰακίδα, Μελι|σίωνος, Λαϊάδα· προξενία
280 ἐδόθη παρὰ τᾶς πό‖λιος κατὰ τὸν νόμον Ἀσκληπιάδηι

---

37 Cf. Steph. Byz. Ζεφύριον· ἡ Ἁλικαρνασσὸς τῆς Καρίας οὕτως ἐκαλεῖτο. καὶ πόλις Κιλικίας. τὸ ἐθνικὸν Ζεφυριώτης. 38 Cf. not. 34. 39 Periegetam intellegendum esse docuit P. Foucart Revue de philol. II (1878) p. 215. Nam cum patriam et aetatem convenire, tum illo potissimum tempore usitatum fuisse civitatibus eos homines proxenia aliisque honoribus ornare, qui carminibus aut libris pedestri oratione compositis laudes earum celebrassent; atqui Polemonem περὶ τῶν ἐν Δελφοῖς θησαυρῶν scripsisse (Plut. quaestt. conv. V, 2 p. 675 B). Neque obstat Suidae testimonium, qui eum Εὐηγέτου filium dicit; nam in hoc genere errores frequentissimi sunt.

Μητρο|δώρου, Δημητρίωι Ἀναξίππου, | Ἀντιοχείοις[40] ἀπὸ
Πυράμου[41]. | ἄρχοντος Κλεοφάνεος, βουλευόντων |
285 τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Αἰακίδα, || Μελισσίωνος, Λαϊάδα·
Φιλόνικος | Θεωνίδα Ὑαμπόλιος[42].
290 ἄρχοντος Λαϊ|άδα, βουλευόν|των τὰν πρώ||ταν 170/69
ἑξάμηνον | Βακχίου, Ἀρι|στίωνος, Ἀμυ|νέα, οἵδε πρόξε|νοι·
295 Ἀντίφιλος || Ἀρίστωνος | Ταναγραῖος, | Ἄλεξις | Ἀριστέα |
300 Ἡρακλειώτας, || Διόδωρος | Ἡρακλείδου | Ταναγραῖος.
ἄρχοντος Πύρρου, βουλευόντων Ἀθάμβου, Ἀρ-
χία, | Δίωνος· Νίκων Νικίου Μεγαλοπολίτας, Ἐχεκράτης ||
305 Ἐχεκράτου, Φίλων Φιλοκλέους Ἀργεῖοι, Πυθῆς | Ἀπολ-
λωνίου Ἀθηναῖος, | Θεόπομπος Νίκωνος Σικυώνιος, | Νί-
κων Διοδώρου Θηβαῖος.
ἄρχοντος Εὐχαρίδα τοῦ Φαίνιος, βουλευόντων
310 τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Εὐδώρου τοῦ Ἀ||μύντα, Ξεναγόρα
τοῦ Εὐκλείδα, γραμματεύοντος δὲ Εὐκράτεος τοῦ Καλλι-
κῶνος· Ἰσίδω|ρος Διονυσοφάνεος Αἰολεὺς ἀπὸ Ἄσσου. |
ἄρχοντος Εὐχαρίδα τοῦ Φαίνιος, βουλευόντων τὰν
δευτέραν ἑξάμηνον | Εὐδώρου τοῦ Ἀμύντα, Ξεναγόρα τοῦ
Εὐκλείδα, γραμματεύοντος | δὲ Εὐκράτεος τοῦ Καλλικῶ-
315 νος· Πολύαινος Πολυαίνου Ἀλε||ξανδρεὺς ἀπὸ Αἰγύπτου.

---

40 Steph. Byz. s. Ἀντιόχεια· τὸ ἐθνικὸν πασῶν Ἀντιοχεὺς καὶ Ἀντιόχειος. Nam dativus plur. nominis Ἀντιοχεύς, si notissimo illo dialecti Delphicae aliarumque nonnullarum metaplasmo usus esset lapicida, certe Ἀντιοχέοις sine iota esse debuit. 41 In Cilicia iuxta ipsum Pyrami fluminis ostium exstant parietinae oppidi, quod antiquiore nomine Magarsus appellatum inde a tertio usque ad primum a. Chr. n. saeculum Antiochiae nomen gessit. Cf. Steph. Byz. s. Ἀντιόχεια· ἕκτη Κιλικίας ἐπὶ τοῦ Πυράμου. R. Heberdey et A. Wilhelm Reisen in Kilikien p. 6 sqq. 42 Haec una ethnici forma in titulis comparet (I. G. Sept. I, 3055, 39. III, 226, 18. Wescher-Foucart Inscr. rec. à Delphes 82, 1). Sane Wescher et Foucart n. 212, 1. 2 Ὑαμπολί|[τ]ου supplent, sed sine dubio illic quoque Ὑαμπολί|ου legendum est, cum quia Stephani Byzantii, qui unus illud novit, auctoritas hoc in genere nulla est, tum quia dialectus certe Ὑαμπολίτα flagitaret.

---

269 Basis marmoris caerulei, inter rudera ecclesiae in loco *Tristomo* insulae Carpathi. Edd. M. Beaudouin Bull. de corr. Hell. VIII (1884) p. 358 (C. Schumacher de republica Rhodiorum p. 55 sqq. Mus. Rh. XLII p. 635 sqq.). W. R. Paton Classical Review III p. 333 sq.

F. Hiller von Gaertringen Arch.-epigr. Mitth. aus Oesterreich XVII p. 102. 247 (M. Holleaux Revue de philologie XVII p. 183. F. Hiller von Gaertringen Inscr. insul. mar. Aeg. I, 1036).

[Ν]ικαγόρας Παμφ[ιλίδα[1], | κα]θ' ὑοθεσίαν δὲ [Νικαγόρα[2], |
5 σ]τραταγήσας ἐ[πὶ τὸ πέραν[3] | κα]τὰ πόλεμον[4] ἐκ πά[ντων || τε]-
τράκις[5] καὶ τάν τ[ε χώραν[6] | κ]αὶ τὰ φρούρια ἀ[πήμαντα][7] |

Litterae volgares praeter Σ; hastae hic illic leviter incurvatae, fines earum paullulum dilatati. ⊙ et O plerumque figuram ellipticam potius quam circularem habent. 1 Supplevit Hiller. 2 Supplevit Hiller ex aliis eiusdem hominis monumentis, Mitth. des arch. Inst. in Athen XV p. 334 n. 3: ὁ δ[ᾶμ]ος ὁ Κεδρεατᾶν ἐτίμασε | Νικαγόρ[α]ν [Παμ]φιλίδα καθ' ὑοθεσίαν δὲ Νικαγόρα. Inscr. Gr. ins. mar. Aeg. I p. 59 n. 202: Νικαγόρας Παμφιλίδα | [καθ'] ὑοθεσίαν δὲ Νικαγόρα | Λαδάρμιος. Quare quod Carpathi potissimum hoc monumentum erectum est, id aut ad militum potius quam ipsius ducis originem referendum est, aut adoptivus quidem Nicagorae pater Ladarmius ex insula Rhodo erat, naturalis vero Pamphilidas Carpathius. H. Hoc praetulerit quispiam propter n. 270, sed perquam dubium est, num ille titulus ad eundem Pamphilidam spectet. 3 Supplevit Schumacher ex titulo I. G. mar. Aeg. I p. 27 n. 49, 27. Non modo quae proprie Rhodiorum Peraea dicitur paeninsula, sed omnia quae illi in continenti e regione insulae possidebant significari videntur. 4 Anno 201 a. Chr. Philippus Macedo post proelium navale ad Laden commissum etiam terrestribus copiis in Caria superior fuerat et oppida Iasum Euromum Bargyliam Pedasa praesidiis firmaverat (Polyb. XVIII, 44, 4). Item paeninsulam Lorymorum, quae proprie Peraea Rhodiorum dicitur, ab eo tum occupatam esse apparet ex Polyb. XVIII, 2, 3. Sed post regis ad Cynoscephalas cladem (197 a. Chr.) Pausistratus Rhodiorum praetor in Cariam penetravit Macedonesque, qui praesidia ex oppidis et castellis contraxerant, prope Alabanda fudit (Livius XXXIII, 18, 8 sqq.). Qui cum Bargyliam fugissent, facile hoc quoque oppido potiri poterant Rhodii, ni Pausistratus castellis Peraeae expugnandis tempus trivisset (Liv. XXXIII, 18, 20). Idem bellum hic significari, ac Nicagoram quidem proximo ante Pausistratum loco praetorem fuisse, ut quattuor anni eius magistratus 201—198 a. Chr. sint, admodum probabile est, quia Pausistrati expeditioni iam interfuerunt Pisuetae (Liv. XXXIII, 18, 3), cum a Nicagora demum Pisyetis regio recuperata dicatur hic v. 9. Hiller. 5 De quattuor annis v. not. 4. Vocabula ἐκ πάντων vero vix aliter intellegi possunt nisi ut volgo quidem singulos praetores ex singulis populi partibus electos esse, sed aliquando necessitate urgente nulla huius divisionis ratione habita eum qui maxime idoneus videretur ex toto populo creatum statuamus. 6 Supplevi. τὰν Τ[αρμιανάν] Paton probante Hillero, qui tamen ipse concedit non sufficere spatium. Et re vera collato versu proxime superiore vix plus sex litteris reponere licebit. Neque absurdum est, de terra defensa (διαφυλάξας) sic in universum dici, at quae recuperata sint bello (ἀνακτησάμενος) singillatim

πάντα διαφυλάξας τῶ[ι δάμωι] | καὶ ἀνακτησάμενος τὰ[ν] | Πι-
10 συῆτιν[8] χώραν καὶ τὰ[ν ‖ Ἰ]δυμίαν[9] καὶ τὰν Κυλλανδία[ν[10] |
κ]αὶ τὰ ἐν αὐταῖς φρούρια, | [Π]οτειδᾶνι Πορθμίωι[11].

enumerari. τ[ε Περαίαν] vel τ[ε Ἄπειρον] Wilamowitz, sed haec quoque iusto longiora sunt. 7 Aut sic cum Saridaki aut ἀπ[ταίστως] cum Wilamowitzio ap. Hillerum Arch.-epigr. Mitth. aus Oesterr. XVI p. 248 not. 2 supplendum est. Priorum conamina minus felicia repetere non attinet. 8 Cf. Steph. Byz. s. Πισύη· πόλις Καρίας. λέγεται καὶ Πιτύη. τὸ ἐθνικὸν ὁμοίως Πισυήτης. Liv. XXXVIII, 18, 3 (not. 4). Sch. Vicum Turcicum *Pisikiöi* situm occidentem et meridiem versus ab oppido *Mughla-Mobollia* eius urbis locum tenere coniecit Paton, titulo illic invento confirmavit O. Benndorf Anzeiger der phil.-hist. Cl. der Wiener Ak. d. Wissensch. 1892 Juli 20 p. 5. 9 Supplevit Schum., probantibus P. et H., qui monet [Ὀλ]υμίαν et [Λωρ]υμίαν et lacunae ambitu et ipsorum oppidorum situ multo minus commendari. Cf. Steph. Byz. s. Ἴδυμα· πόλις Καρίας, οὗ καὶ Ἴδυμος ποταμός· τὸ ἐθνικὸν Ἰδυμεὺς καὶ Ἰδύμιος. λέγεται καὶ Ἰδύμη ἡ πόλις. Quinto a. Chr. n. saeculo frequenter inter socios Atheniensium vectigales occurrunt Ἰδυμῆς (C. I. Att. I, 37 *t*, 29. 231, 25. 232, 15. 233, 27. 235, 14 *c*. 239, 67). Illic Pausistratus cum Rhodo traiecisset milites exposuisse videtur atque inde in interiora Cariae penetrasse. 10 Huius quoque civitatis in laterculis tributorum societatis Atticae frequens est memoria (C. I. Att. I, 37 *t*, 31. 226, 20. 228, 9. 229, 20 *b*. 231, 19. 233, 21). 11 Templum Neptuni Porthmii in septentrionali insulae Carpathi parte situm a freto (πορθμῷ) quod inter eam et Sarum intercedit nomen habuisse manifestum est. H. Erat fanum publicum totius populi Rhodiorum (n. 491 10).

---

270 Stela marmoris caerulei inventa prope Brycunta (hodie Βουργοῦντα) insula Carpathi. Edd. Manolakakis, Δωρικὸν ψήφισμα τῆς Καρπάθου 1878 p. 101. Plenius et accuratius M. Beaudouin Bull. de corr. Hell. VIII (1884) p. 353 (F. Hiller von Gaertringen Inscr. ins. maris Aegaei I p. 170 n. 1033. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 326 n. 437).

[------- τοὺς ὑπ' αὐτῶι] τεταγμένους εὐθα[ρσῶς | ---------]εου
γενηθέντος συν[έπραξε τοὺς | μὲν ἐ]ναν[τ]ίους ἀποστάντας τᾶς
5 ἐ[πιβολᾶς | ἀπράκτο]υς ἀ[π]ε[λ]θεῖν, ἁμὲ δὲ κινδυνεύον[τας ‖ μετὰ
τ]έκνων καὶ γυναικῶν τυχεῖν σωτηρί[ας, | τό τε] περιπόλιον[1]

Litterae volgares praeter Ξ, non dispositae στοιχηδόν. Sigma in Beaudouini exemplo bracchia divergentia quidem habet, sed non multum. Vs. 1—7 restituit Wilamowitz (ap. H.), reliqua B. 1 Plerumque suburbium interpretantur, neque ea opinio ab ipsius antiquitatis Graecae temporibus aliena

διετήρησε τῶι δάμωι[2]· ἔν τε | [ταῖς ἀρχ]αῖς πάσαις φιλοδόξως
ἀνέ|[σ]τραπ[ται] κατὰ δύναμιν τὰν αὑτοῦ, τοῖς τε ἐν|[τυγ]χά[ν]ουσι
10 αὐτῶι τῶν πολιτᾶν καὶ τῶν παροί||[κω]ν εἰς πάντα τὰ καλῶς
ἔχοντα αὐτὸν ἐπιδι|[δο]ὺς διατελεῖ· ὅπως οὖν καὶ ἁ κτοίνα ἁ
Ποτι|[δαι]έων[3] φαίνηται εὐχάριστος οὖσα καὶ τιμοῦ|σα τοὺς
ἀξίους τῶν ἀνδρῶν καὶ παρεισχημέ|νους χρείαν ἐν ἀναγκαίοις
15 καιροῖς, δεδό||χθαι τᾶι κτοίναι, ἐπαινέσαι καὶ στεφα[ν]ῶ|σαι
χρυσέωι στεφάνωι ἀπὸ χρυσῶν δέκ[α] | Παμφιλίδαν Ἱέρωνος
Καρπαθιοπολίταν[4] | ἀρετᾶς ἕνεκα καὶ εὐνοίας ἂν ἔχων δια[τε]||-
20 λεῖ εἰς τὰν κτοίναν τὰν Ποτιδαιέων. καλέ[σαι] || δὲ αὐτὸν καὶ
ἐπὶ ξένια εἰς τὸ ἱεροθυτεῖο[ν·] | ὅ(π)ως[5] δὲ καὶ στᾶλαι ἀγ(ο)-
[ρ]ασθῶντι[6] δύο λ[ίθου] | Λαρτίου[7], εἰς ἃς ἀναγραφησεῖ[8] τόδε
τ[ὸ] | ψάφισμα, καὶ ἀνατεθῶντι, μία μὲν ἐμ Π[ορ]||θμῶι ἐν τῶι
25 ἱερῶι τοῦ Ποσειδᾶνος[9], μία [δ'] || ἐν Ποτιδαίωι ἐν τῶι ἱερῶι

---

videtur. Sed proprie vox nihil indicat nisi praesidium sive castellum neque ullam habet viciniae oppidi indicationem; neque enim a περὶ et πόλις descendit, ut προάστιον a πρὸ et ἄστυ, sed a περίπολος (n. 526[2]) eodem modo derivatur ac φρούριον a φρουρός. Est igitur locus in quo περιπόλων praesidium collocatur. 2 Non dubito quin hic ut n. 269, 8 Rhodiorum populus intellegatur, cuius partem tum Carpathi incolae efficiebant. Namque quod H. monet, si Rhodi oppidi suburbium intellegeretur, Potidaeensium, quippe qui in insula Carpatho habitarent, periculum v. 5. 6 significatum minus intellegi, id a prava vocis περιπόλιον (v. not. 1) interpretatione proficiscitur. 3 De populi agrique divisionibus, quae κτοῖναι vocabantur apud Rhodios, cf. n. 449 cum not. 2. Ibi cum τὰς κτοίνας τὰς Καμιρέων τὰς ἐν τᾷ νάσῳ καὶ ἐν τᾷ ἀπείρῳ legatur, apparet κτοίνας inter tria oppida antiqua divisas fuisse ita ut unumquodque ex his etiam extra Rhodiorum insulam haberet quae ad ipsum pertinerent. Potidaeatarum κτοίναν in insula Carpatho sitam, quae videtur a vicino Neptuni Porthmii (v. 24. n. 269[11]) fano nomen habuisse, Lindiorum civitati ascriptam fuisse ex cultu Minervae Lindiae (v. 26) recte collegit B. 4 Cf. 269[2]. Si hunc Pamphilidam distinguamus a Nicagorae patre, haud inepte titulum rettuleris ad eum, qui classis Rhodiorum praefectus anno 190 a. Chr. strenue contra Antiochum pugnavit (Polyb. XXI, 7, 5. 10, 5. Liv. XXXVII, 22, 3. 23, 8. 25, 3). Qui nescio an per ea tempora, quibus Philippus Macedo insulas maris Aegaei in dicionem redigere conatus est (201/0 a. Chr. cf. 264) insulae Carpathi partem ab incursione hostili tutatus sit eoque tirocinio viam sibi muniverit apud populares ad illud amplius et gravius imperium, quod bello Antiochi nactus est. Sed concedendum est, id quod H. ad titulum 269 recte monet, nomen Rhodi neutiquam infrequens fuisse. 5 ΟΜΩΣ. 6 ΑΓΩ.ΑΣΘΩΝΤΙ. 7 Cf. n. 560[4]. 8 Dorienses futuris passivi, ut aoristis, terminationes activi tribuere solent. Cf. Ahrens Diall. II p. 289. Kühner-Blass Ausf. Grammatik der gr. Sprache I, 2 p. 112 not. 4. Sed n. 594, 22 legitur ἀντεθησεῖται.. 9 Cf. n. 269[11].

τᾶς Ἀθάνας | [τ]ᾶς Λ[ι]νδίας[10], δότω ὁ ταμίας τὸ γενόμενον | [τ]έλε[σ]μα εἴς τε τὸν στέφανον καὶ τὰς | [σ]τάλας· ἑλέσθαι δὲ καὶ ἄνδρα, ὁ δὲ αἱρεθεὶς | [π]οιησάσθω τὰν αἴτησιν[11] τοῦ στε-
30 φάνου ‖ [κ]αὶ ἀνάθεσιν τᾶν σταλᾶν ἐν τῶι σύμπαντι | [δ]άμωι· ἁιρέθη⟨ι⟩[12] Θεμιστόλας Τελεσάνδρου | [Κα]ρπαθιοπολίτας.

10 Cf. not. 3. 11 Honores quos singulae κτοῖναι civibus decernebant, ita modo rati erant, si universus Rhodiorum populus eorum scita confirmaverat; itemque in Neptuni Porthmii fano, quod in insula Carpatho quidem situm, sed publicum populi Rhodiorum erat, nihil sine eius permissione collocari licebat. 12 Non recte B. de augmento temporali omisso dicit. Nam cum AI non minus ᾱι (ᾳ) quam αι significare possit, tituli Dorici paullo inferioris aetatis qui iota omittunt, augmentum in hoc verborum genere neutiquam neglectum indicant. Cf. n. 330[10].

---

271 Lapis inventus Mycenis. Ed. Chr. Tsuntas Ἐφ. ἀρχ. 1887 p. 155 (W. Prellwitz ap. Collitz Gr. Dialektinschriften III p. 136 n. 3315. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 169 n. 173). Cf. quae adnotaverunt E. Meyer Philologus XLVIII p. 187 (Forschungen zur alten Geschichte p. 104) et H. Swoboda ibid. p. 762.

Προτίμου Γορτυνίου. | Θεοῖς, ἀγαθᾶι τύχαι. ἁλιαίαι[1] ἔδο(ξ)ε[2] | τελείαι τῶν Μυκανέων[3], Πανάμου | δστεραίαι πρατομηνίας·
5 ἀρήτευε[4] ‖ δαμιοργῶν Δελφίων Τ[ι]μοκρίτου Δαϊ|φοντέυς[5]· ἐπε[ι]δὴ

Litterae volgares non dispositae στοιχηδόν. 1 Eadem comitiorum significatio in decreto aut universi Argivorum populi aut alicuius ex eius pagis invenitur Bull. de corr. Hell. IX p. 352 n. 4. Lo. Etiam in titulo Argivo C. I. G. 1119, 2 manifesta formulae [ἁλιαίαι ἔ]δοξε τελεί(ᾳ) vestigia monstravit A. Wilhelm Arch.-epigr. Mitth. aus Oesterreich XX p. 89. Adiectivum frequentem contionem significare videtur, substantivo cum Atheniensium heliaea nescio quid intercedere necessitudinis probabiliter coniecit E. Meyer. 2 ΕΔΟΙΕ. 3 Eandem ethnici formam habes n. 7, 19. Mycenas a. 460 a. Chr. dirutas esse constat; postea restitutae sunt, neque vero oppidum sui iuris fuerunt, sed pagus (v. 11 τοῖς κωμέταις) civitatis Argivorum. In altero decreto ibidem invento et edito a Tsunta l. l. p. 158 v. 2 legitur τᾶι κώμαι τ[ῶν Μυκανέων]. 4 Sic, non ἀρίστευε, ut edidit Ts., in lapide esse testatur A. Wilhelm ap. Michel in addendis quae involucro fasciculi secundi impressa sunt. Eadem vox obscura est in titulo Argivo n. 428, 14. 5 Eadem tribus etiam Thuriae in Messenia fuit (Lebas-Foucart Inscr. II, 302). Argivorum praeter tres tribus Doricas Ὑλλέων, Δυμάνων, Παμφύλων noveramus Ὑρναθίων tribum (C. I. G. 1130, 1. 1131, 5) denominatam ab Hyrnetho Temeni filia. Huius vero maritus fuit Daiphontes; cf. Nicolaus Damasc. ap. Müller F. Hist.

[ἀπαχ]θέντων [τῶν[6] | ἡ]βώντων Μυκανέων ἐς Λ[α]|κεδαίμονα[7]
10 ἐπολυώρησε[8] Πρότιμος | Τιμάρχου Γορτύνιος καὶ τὰν ἅπαν||σαν[9]
σπουδὰν ἔθετο ὡς διασωθεῖεν | τοὶ ἀπαχθέντες, δεδόχθαι τοῖς
κωμέ|ταις[10], ἐς προεδρίαν κ[α]λ(ε)ῖσθαι τοῖς Διονυσί|οις καθάπερ
καὶ τὸν[ς] ἄλλο[νς ε]δε[ργέ]||τανς[9] Πρότιμον [καὶ αὐτὸν καὶ τὸνς
15 ἐκ||γόν]ονς, καὶ τὰ [ἄλλα---------]

III p. 376 fr. 38: θυγάτηρ δὲ (ἦν Τημένῳ) τοὔνομα Ὑρνηθώ, ἥντινα ἔδωκε γυναῖκα Δηϊφόντῃ τῷ Ἀντιμάχου τοῦ Θρασυάνορος τοῦ Κτησίππου τοῦ Ἡρακλέους. Post Temenum filiam et generum una regnasse narrat idem. 6 Supplevi. Sane non plane quadrant reliquiae a Tsunta enotatae haece: ΘΕΝΤΩΝ¯Τ. | .ΒΩΝΤΩΝ. Quibus si ab omni parte satisfacere velis, [ἀπαχ]θέντων (τῶν) ἔτι | [ἡ]βώντων legendum erit, ita ut syllabam ΤΩΝ quae bis ponenda esset errore semel scriptam statueremus. Sed ἔτι displicet, siquidem magis ab impuberibus quam a senibus exacta aetate distinguendi videntur viri tunc abducti. [ἡ]β(ιώ)ντων restituendi cum Prellwitzio nullam video in illius aetatis titulo idoneam causam. 7 Nabis Lacedaemoniorum rex (cf. n. 285[2]) Argis, cuius civitatis tum pagus erant Mycenae (not. 3), a Philocle regio praefecto, non invito ipso Philippo, sibi traditis potitus est a. 197 a. Chr. (Livius XXXII, 38), anno 195 a. Chr. demum a Romanis coactus inde cessit (Liv. XXXIV, 33, 3). Per quod biennium Argivos superbissime et crudelissime ab eo habitos esse constat (Polyb. XVIII, 17. Liv. XXXII, 40, 10. 11). Tunc Mycenaeos Lacedaemona abductos esse manifestum est. Ts. 8 Cf. νικάας 682, 7. Haec sigma inter duas vocales primum in spiritum asperum convertendi, deinde plane delendi consuetudo Laconum et Argivorum et Eleorum dialecto communis est (cf. G. Meyer Gr. Gramm.[3] p. 300 § 223). 9 De consonis νσ ab Argivis conservatis cf. G. Meyer Gr. Gramm.[3] p. 357 § 273. 10 Sic scribere malui quam cum Ts. (Pr.) κωμε[ί]ταις supplere. Etenim et omnes versus usque ad inferioris partis fracturam (v. 1—12) a dextra integri sunt et κωμέτας optime defenditur vocis φυλέτας similitudine, quae ad nomen primae declinationis φυλά redit ut illa ad κώμα. Sane proprie vocalis correpta eorum est quae a secundae declinationis stirpibus descendunt, ut οἰκέτης, γαμέτης, δαμέτας (n. 491, 9); sed sic haud raro ex alio nominum genere ad aliud manavit derivationis ratio. Quod contra κωμείτας quomodo explicem non habeo.

---

272 Ex tribus marmoribus albis, quae summam partem basis permagnae efficiebant, dextra et media paene integrae, scriptura sane in sinistra medii lapidis parte magna ex parte detrita, exstant; sinistri vero lapidis exiguum modo frustum, singulorum versuum binas ternasve litteras continens, servatum est. Hoc fragmentum in theatro Pergameno inventum est, duo integri lapides

ad marginem meridionalem fani Minervae. Ed. M. Fränkel Alterthümer von Pergamon VIII, 1 p. 47 n. 60.

[Βασιλεὺς Εὐμένης ἀπὸ] τῶ[ν γενομένων ἐκ τ]ῆς στρατείας λαφύρων, | [ἣν ἐστρατεύσατο μετὰ Ῥωμαί]ων κ[αὶ τῶ]ν ἄ[λλων] σ[υ]μμάχ[ω]ν ἐπὶ Νάβιν τὸν Λάκωνα[1], | [τὸν καταστρεψάμενον Ἀργε]ίου[ς[2] καὶ] Με[σ]σ[η]νίους[3], ἀ[π]αρχὴν Ἀθηνᾶι Νικηφόρωι.

Litterae volgares praeter ΠΣ et ΟΘ reliquis minores. Fines hastarum tenuibus lineolis transversis notatae. 1 Cf. n. 285[2]. Anno 195 a. Chr. Eumenes Romanos in bello quod contra Nabin gerebant adiuvit. Liv. XXXIV, 29, 2 sqq.: *certior deinde factus* (L. Quinctius) *Gytheum oppidum omnium maritimarum rerum Lacedaemoniis receptaculum esse nec procul a mari castra Romana abesse, omnibus id copiis adgredi constituit. erat eo tempore valida urbs et multitudine civium incolarumque et omni bellico adparatu instructa. in tempore Quinctio rem haud facilem adgredienti rex Eumenes et classis Rhodiorum supervenerunt.* Cf. etiam XXXIV, 30, 7. 35, 2. 40, 7. F. 2 Anno 197 a. Chr. Nabis Argos in dicionem redegerat (Livius XXXII, 38, 4 sqq. Polyb. XVIII, 17, 1. n. 271[7]). F. 3 Iam a. 202 a. Chr. Lacedaemonium tyrannus Messenen ceperat, sed statim a Philopoemene et Megalopolitanis oppidum rursus dimittere coactus erat (Pausan. IV, 29, 10. VIII, 50, 5. Plut. Philop. 12. Polyb. XVI, 13, 3. 16. 17). Quam rem adversarios a. 195 a. Chr. nondum oblitos fuisse probant quae T. Quinctium dicentem facit Liv. XXXIV, 32, 16: *nam et Messenen, uno atque eodem iure foederis et Lacedaemonem in amicitiam nostram acceptam, socius ipse sociam nobis urbem vi atque armis cepisti.*

---

273 Basis marmoris albi fracta a sinistra et ab inferiore parte, inventa in muro Byzantino orientem versus a foro antiquo Pergami. Ed. M. Fränkel Alterth. von Pergamon VIII, 1 p. 48 n. 61.

[Βασιλέα Εὐμ]ένη ἀρετῆς ἕνε[κεν | οἱ μετ' αὐ]τοῦ πλεύσαντε[ς | εἰς τὴν Ἑ]λλ[ά]δα στρατιῶτ[αι | ---------[1]] ἐπὶ τὸν πρὸς
5 Νάβι[ν || τὸν Λάκω]να[2] πόλεμον.

Litteratura eadem ac n. 272. 1 Quid hic scriptum fuerit, non assequor. Nam quod F. supplet ἐξιόντες coll. Dionys. Hal. Ant. III, 65 Σαβῖνοι — ἅμα πάντες — ἐξῆλθον ἐπὶ τὸν πόλεμον, id mihi non probatur, quia multo simplicior et usui accommodatior fit structura, si et εἰς τὴν Ἑλλάδα et ἐπὶ τὸν πρὸς Νάβιν τὸν Λάκωνα πόλεμον ab eodem participio πλεύσαντες pendere statuimus. 2 Cf. 272. 285 cum notis.

274 Stela marmorea, cuius frons (*a*) et latera sinistrum (*b*) et dextrum (*c*) scripturam habent. In parte antica nomina militum per tres columnas (I, II, III) disposita. Infra mutilatus lapis, ut omnium laterum indices nominum non integri sint. Mantineae prope forum. Ed. G. Fougères Bull. de corr. Hell. XX (1896) p. 136 n. 12, cum Add. p. 166.

a Ἐπὶ στραταγοῦ τῶν Ἀχαιῶν Φιλοποίμενος τὸ τέτα[ρ]τον[1], ἀπο-

---

Litterae volgares praeter ΑΞΠΣ, accurate incisae et tenuibus lineolis in finibus hastarum ornatae; littera Ο reliquis paullo minor. 1 Anno 193/2 Philopoemen quartum praetor Achaeorum fuit. Iam cum Nabis Gythium oppugnaret, Achaeorum ira, priusquam legati ea de re Romam missi redirent, in bellum erupit Philopoemene in conventu Sicyone habito suadente quidem, ut illorum reditum opperirentur, sed haud ambigue tamen significante, se morae impatientem esse. Quod bellum cum primo mari homo Arcas et rei navalis imperitissimus infeliciter gessisset, deinde terra rebus egregie gestis hoc incommodum compensavit ac denique Nabide in oppido Sparta incluso totaque terra per triginta dies devastata victor domum rediit (Liv. XXXV, 25—30). Quas res gestas tali monumento dedicando ansam praebere potuisse neque defuisse manibias ex quibus id conficeretur, sponte patet. Ac tamen F. noluit illuc referre titulum cum quia anno 192 a. Chr. Cretensibus praefuisset Telemnastus (Liv. XXX, 29, 1), cum hic v. 27 Ocymenes primum inter eos locum teneret, tum quia nihil memorabile anno 192 a. Chr. Mantineae aut in eius oppidi vicinia gestum esset. Quare maluit de proelio a. 207 a. Chr. illic Philopoemene duce commisso interpretari, quo Machanidas Lacedaemoniorum tyrannus superatus et occisus est. Atqui ipse concedit, praeter unum Simiae nomen, quem tamen ipse anno 192 a. Chr. iterum ordinem duxisse coactus concedit (not. 4) nihil hic commemorari, quod ad illud potissimum certamen spectet. Nam neque Aristaeneti Dymaei (Polyb. XI, 11, 7), Polyaeni Cyparissiensis (Polyb. XI, 18, 2), Polybi Megalopolitani (Polyb. XI, 15, 5) ducum nomina hic comparent, neque Tarentinorum, quod genus equitum esse notum est (Polyb. XI, 12, 6. 7), neque Illyriorum (Polyb. XI, 11, 4. 14, 1) mentio fit. Haec omnia nomina in inferiore lapidis parte periisse statuit F., non inepte, dummodo aliunde constaret monumentum proelii Mantinensis hic haberi. At perquam memorabile est, Cretensium, qui hic v. 26 sqq. recensentur, in rebus militaribus anni 192 a. Chr. perfrequentem esse memoriam, in accuratissima vero proelii Mantinensis descriptione Polybiana nullam, id quod nemo ad merum casum referet praesertim si reputaverit eo quod interiectum erat tempore Philopoemena per aliquot annos in illa insula versatum esse. Atque ut haec omnia leviora esse, quod nego, tamen in praesentia largiar, quis tandem credet, si Philopoemen cum commilitonibus integris tribus lustris post rem gestam monumentum erexisset, eum victoriae quondam reportatae in titulo dedicatorio ne verbo quidem mentionem facturum fuisse? Ut igitur ad res 192 a. Chr. gestas titulum

τελείου[2] δὲ | τῶν πεζῶν Δαμέα, τῶν δὲ ἱππέων Σιμία, οἱ στρατευσάμενοι καὶ εἰσενέν|[κ]αντες εἰς τὸ ἀνάθεμα θεοῖς πᾶσι·

I [Δ]αμέας Δεξικλέος
5 Ἀρίστων Σώτωνος
Εὔβουλος Διφίλου
Ἀ(λ)καίνετος[3] Εὐβούλου
II Ἀριστείδας Ἡρακλείτου
Δάμων Δάμωνος
10 Αἰσχίνας Μναϊστράτου
Γόργος Ἑρμο-------
[Ἀρι]στοκλῆ[ς ----------]
III Χάρης Ἀπολλωνίου
Εὐνομίδας Δείνωνος
15 Δόρκων Στυμφάλου
Λαγένης Φιλαρχίδα
Εὔαν[δρος] Ἀγγ------

---

spectare omnium certissimum est, ita locus ubi erutum est monumentum editori ne levissimum quidem scrupulum movisset, nisi de natura dedicationis in errore manifesto versatus esset. Non a toto exercitu Achaeorum hoc opus consecratum est, sed a Mantinensium militibus qui ei bello interfuerunt. Nam primum quidem verba v. 2 οἱ στρατευσάμενοι de omnibus omnium ordinum militibus dici demonstrant. At quantamcunque lapidis partem infra periisse statues, num credibile est, integrum Achaeorum exercitum hic nominatim inscriptum fuisse? Deinde Philopoemen non est inter dedicantes, sed temporis modo significandi causa eius nomen ascribitur, quod ut in Mantinensis numeri, cuius ille non fuit, monumento necessarium erat, ita in totius exercitus absurdum. Porro desideratur hipparchus, equitum vero praefecturam habere dicitur homo, qui neque anno 207 ad Mantineam neque 192 in Laconica toti Achaeorum equitatui praefuit (not. 4). Neque aliud monstrat ἀποτελείου appellatio (not. 2). Denique cur nulli adiungitur civitatis nomen, cuius est, nisi quod omnes eiusdem sunt, Mantinensium? Quae una huic interpretationi obstare videtur Cretensium mentio, ea probabilem habet explicationem (not. 5). 2 Qui singularum civitatium Achaicarum copiis praeerant, eos ἀποτελείους vocatos esse testantur Polybius X, 23, 9. XVI, 36, 3. Suidas ἀποτέλειοι· οἱ κατὰ πόλεις ἡγεμόνες τῶν Ἀχαιῶν (codd. Ἰουδαίων; emendaverunt Hemsterhuis et Toup. Illud irrepsit et glossa proxime superiore ἀποτεθρίακεν, in qua legitur φασὶ δὲ αὐτοὺς Ἰουδαίους εἶναι). Neque ulla est causa cur hic aliter interpretemur (not. 1). Peditatui igitur Mantinensium in Philopoemenis exercitu anno 192 a. Chr. praefuit Dameas Dexiclis f., equitatui Simias Callicratis f. Quod F. totius exercitus equitatum et peditatum intellegit, id luculentissime refutatur Simiae nomine (not. 4). 3 ΑΚΑΙΝΕΤΟΣ, quod F. intactus reliquit, emendavi.

b Ἱππεῖς
Σιμίας Καλλικράτεος[4]
20 Ἀριστέας Μενεδάμου
Φίλαγρος Ξενία
Λυκίσκος Λυκομήδεος
Ἀρχέδαμος Παμφάεος
Δαμο[κλ]ῆς Ἀριστομάχου
25 Πα[σί]φιλος ...μεος

c Κρῆτες[5]
Ὠκυμένης Μονίτου
Δέρκετος Δαμίνου
Εὐχαρίδας Σίμου
30 Ἀριστοκράτης Δαμοκράτεος
Αὐτόλυκος Λύκωνος
Ἀριστόμαχος Πίστωνος
[Γο]ργίας Τιμοκράτ[εος]

---

4 Collato Polybii loco XI, 18, 2 hoc nomine abusus est F. ut suam de monumento ad Mantinense proelium referendo sententiam firmaret. Sed primum ne ipse quidem neglexit, illa ἀποτελείου δὲ non posse ad aliud tempus spectare quam ad Philopoemenis quartam praeturam (192 a. Chr.); itaque necessario eundem qui equites anno 207 a. Chr. duxisset, etiam quindecim annis post eodem officio functum esse sumit. Fieri id potuit; sed ita certe ipsum Simiae nomen nihil iam de proelio Mantinensi probat. Deinde equitibus Achaeorum anno 207 a. Chr. neutiquam praefuit Simias, sed Aristaenetus Dymaeus (Polyb. XI, 11, 7); quod contra de illo cum Polyaeno Cyparissiensi haec leguntur οἷς ἐχρῆτο τότε (ὁ Φιλοποίμην) παρασπισταῖς, quod officium hercle alienissimum est a praefecto equitum. Sane ne a. 192 a. Chr. quidem Simias toti Achaeorum equitatui praefuit, sed Lycortas Megalopolitanus (Livius XXXV, 29, 1). At ea ipsa re sententia nostra confirmatur, ἀποτέλειον τῶν ἱππέων non esse Achaeorum equitatus ducem, sed equitum Mantinensium praefectum. Ceterum utrum Simias Polybianus idem sit qui hic est an alius, neque sciri potest neque quicquam momenti habet. 5 Quo pacto Cretenses mercennarii commemorentur in dedicatione monumenti Mantinensium (not. 1) mireris; sed nihil obstat quominus et hanc et alias civitates Achaicas suis pecuniis milites peregrinos conduxisse statuamus, quos una cum suis civibus ad communem totius societatis exercitum mitterent. Iam apparet, cur Telemnasti, qui omnibus Cretensibus in exercitu anni 192 a. Chr. praefuit (not. 1), nomen hic non legatur.

275 Marmor ex Peloponneso Venetiam in museum Nanianum delatum. Ed. Boeckh C. I. G. 1325 (Syll.[1] 199. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 327 n. 191).

Τίτον Τίτου Κοΐγκτιον[1], στραταγὸν ὕπατον[2] Ῥω|μαίων, ὁ δᾶμος ὁ Γυθεατᾶν[3] τὸν αὐτοῦ σω|τῆρα.

Litterae ΑΘΠΣ, et Ο minoris quam reliquae magnitudinis. 1 T. Quinctius Flamininus cos 198 a. Chr. 2 Cf. Th. Mommsen Eph. epigr. I p. 223 sqq., qui docuit hanc pleniorem et antiquiorem esse consulis significationem, expressam sine dubio ex Latino 'praetor maximus'. Postea in eius locum successit brevior ὕπατος, cuius antiquissimum exemplum habes infra n. 300, 43 (a. 171 a. Chr.), recentissima antiquioris usus 315, 2 (135 a. Chr.) et apud Polybium I, 52, 5. VI, 14, 2. XVIII, 46, 5, qui praeterea ubique iam simplici ὕπατος utitur. Ceterum cum hic titulus incideretur, (cf. not. 3) pro consule erat Quinctius, non consul. Sed antiquiore tempore Graeci ipsis magistratuum vocabulis etiam de eis utuntur, qui imperium prorogatum habent. 3 Gythium Quinctius cepit a. 195 a. Chr. (cf. Liv. XXXIV, 29, 13); σωτῆρα eum vocant Gytheatae, quia eos a Nabidis dominatione liberaverat. B.

---

276 Tabulae duae marmoris albi inventae Lampsaci. Edd. Kumanudis Ἀθηναίου IX p. 313. 365. Lolling Mitth. des arch. Inst. in Athen VI (1881) p. 96 sqq. Cf. eiusdem additamenta maximam partem ex Th. Mommseni litteris expressa ibid. p. 212 sqq. (Syll.[1] 200. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 396 n. 529).

a --ε--ια[----- ἐν | τοῖς ψηφίσμασι τοῖς] ὑπεράνω γεγραμμένο[ις. τοῦ δὲ δή|μου ζητοῦντος] καὶ κατακαλουμένου μετὰ πάσης [φι-
5 λο|τιμίας τοὺς] ἐπι(δώ)σοντας[1] ἑαυτούς, καὶ ψηφισαμένου [ἵ|να τοῖς] πρεσβεύσασιν ὑπὲρ τῆς πόλεως πρός τε | [Μασσαλι]ήτας καὶ Ῥωμαίους τίμιόν τι ὑπ(ά)ρξει[2] παρὰ το[ῦ | δήμου κ](α)ὶ[3] ἵνα, ὅταν ἐπανέλθωσιν οἱ πρεσ[β]ευταί, προβο[υ|λεύσει ἡ β]ουλὴ καθότι

Litterae volgares praeter Σ. Inter prioris tabulae finem (v. 41) et alterius initium (v. 42) perpaucos modo versus intercidisse testatur L. Plebiscitum Lampsacenorum est de honoribus Hegesiae qui cum duobus aliis civibus legationes ad Massilienses, Romam ad senatum, Corinthum ad T. Quinctium Flamininum pro consule susceperat. Has legationes anno 196 a. Chr. gestas esse monuit L., ita ut decretum aut eidem anno aut proxime insequenti tribuendum sit. 1 ΕΠΙΔΟΞΟΝΤΑΣ. 2 ΥΠΑΡΞΕΙ. 3 ΑΙ.

τιμ(η)[θ]ήσονται[4], καὶ προβληθέντ[ων | τινῶν καὶ] οὐκ ὑπομενόν-
10 των, ἐνίων δὲ καὶ χειροτονηθέ[ντ||ων καὶ ἐξο]μοσαμένων διὰ τὸ
μέγεθος τῆς κομιδῆς [καὶ | τῆς ὀχλήσεως,] Ἡγησίας προβληθεὶς
ἀντὶ τοῦ ἐξομόσ[ασ|θαι χειροτον]ηθεὶς καὶ ἀ(ξ)ιωθεὶς[5] ὑπὸ τοῦ
δήμου οὐδ[ὲν | φροντίσας[6] τῶν] κατὰ τὴν ἐκγδημίαν[7] κινδύνων,
ἀλλ[ὰ ἐν | ἐλάσσονι θέμε]νος τὰ καθ' αὑτὸν τοῦ τῆι πόλει συμ-
15 φέ[ρον||τος ἐπεδέξατο] τὴν πρεσβείαν, καὶ ἐγ(δ)ημήσας[8] καὶ πα-
[ραγε|νόμενος εἰς τὴν] Ἑλλάδα, ἐντυχὼν μετὰ τῶν συμπρ[εσ|βευ-
τῶν τῶι στ]ρατηγῶι τῶν Ῥωμαίων τῶι ἐπὶ τῶν να[υτι|κῶν Λευ-
κίωι[9] ἀ]πελογίσατο αὐτ[ῶ]ι διὰ πλειόνων διότι σ[υγ|γενὴς ὢν καὶ]
20 φίλος[10] ὁ δῆμος τοῦ Ῥωμαίων δήμου ἐξαπέσ[τει||λεν αὐτοὺς[11]]
πρὸς αὐτόν, καὶ διότι ἀξιοῖη αὐτὸν καὶ παρα[καλ|οῖη μετὰ τῶν
σ]υμπρεσβευτῶν, ὄντων ἡμῶν συγγενῶν τῶ[ν Ῥω|μαίων, προνοεῖ]ν
περὶ τῆς πόλεως ἡμῶν, ἵνα συντελῆτα[ι ἃ δο|κεῖ εἶναι] λυσιτελῆ
τῶι δήμωι — ἐπιβάλλειν γὰρ αὐ[τοῖς | ἀεὶ προῖσ]τασθαι τῶν
25 τῆι πόλει συμφερόντων διά τε [τὴν ὑ||πάρχουσαν ἡ]μῖν πρὸς
αὐτοὺς συγγένειαν, ἣν καὶ ἀπο[δέξασ||θαι αὐτούς[12], κ]αὶ διὰ
τὸ Μασσαλιήτας εἶναι ἡμῖν ἀδελ[φούς[13], | οἵ εἰσι φίλ]οι καὶ
σύμμαχοι τοῦ δήμου τοῦ Ῥωμαίων — κ[αὶ ὅ]ταν παρ' αὐτοῦ
λ]άβωσιν ἀποκρίσεις τὰς ἁρμοζούσας τ[14]..... | .....
30 στείλασθαι δι' ὧν εὐθαρσέστερος ὁ δῆ[μος .||.....]αῖς
διασαφεῖ ἀποδεχόμενος[15] τὴν οἰκε[ιότη|τα καὶ συγγέν]ειαν
τὴν ὑπάρχουσαν ἡμῖν πρὸς Ῥωμ[αίους, | καὶ ὑπέσχε]το[16], ἐὰν

4 ΤΙΜΙ////ΗΣΟΝΤΑΙ. 5 ΑΞΙΩΘΕΙΣ. 6 Supplevi. οὐδ[ένα | λόγον εἶχε L. 7 Cf. n. 77, 17. 540, 74. C.I.G. 3137, 108: ἐκγ Μαγνησίας. Rangabé Ant. Hell. 714, 8: ἐκγ Ναυπάκτου. 8 ΕΓΛΗΜΗΣΑΣ. 9 L. Quinctius Flamininus Titi frater. Ei cum a. 199 a. Chr. praetor urbanus fuisset (Liv. XXXII, 1, 2), senatus in annos sequentes imperium prorogavit ita, ut eum classi praeficeret; στρατηγὸς igitur hic propraetorem significat (cf. 275[2]). Iniuria Livius Lucium Titi fratris legatum et praefectum classis vocat. Th. Mommsen ap. L. p. 213. 10 Acute L. hanc necessitudinem inde repetit, quod Lampsaceni participes erant foederis Iliaci et sacrorum Minervae Iliadis (cf. 169, 59). 11 Supplevi. ἄνδρας L. 12 Supplevi. ἀπὸ [προγό|νων ὑπάρξαι L. At sanguinis necessitudinem a maioribus repetendam esse per se patet, cum tamen particula καὶ novi aliquid adiungi indicet. 13 Utrique Phocaeensium coloni erant. L. 14 Hunc et insequentem versum malui mutilos relinquere, cum neque ipse invenerim quod mihi placeat, neque Lollingii supplementa τ[ῇ συγ|κλήτῳ ἀπο]στείλασθαι, δι' ὧν εὐθαρσέστερος ὁ δῆ[μος ἐ|ρεῖ ἃ ταῖς γραφ]αῖς διασαφεῖ ferri posse existimen. 15 Ab hac voce novum enuntiatum incipere vult L., id quod propter particulae copulativae defectum improbabile est. 16 Supplevi. ἀνταπεκρίνα]το (sine καὶ) L.

πρός τινας φιλίαν ἢ ὅρκια ποῆται, [διότι | ἐν τούτοις[17] π]ε-
ριλήψεται τὴμ πόλιν ἡμῶν καὶ διατηρ[ήσει | τὴν δημοκρα]τίαν
35 καὶ τὴν αὐτονομίαν καὶ τὴν εἰρή[νην ‖ καθ'[18] ἃ ἂν φαί]νηται
εὐχρηστήσειν, καὶ διότι ἐάν τις [παρεν|οχλεῖν πειρᾶτ]αι οὐκ ἐπι-
τρέψει ἀλλὰ κωλύσει. ἐντυ[χὼν δὲ μετὰ | τῶν συμπρε]σβευτῶν
τῶι ἐπὶ τοῦ ναυτικοῦ ταμία[ι[19] . . .|. καὶ πείσα]ς[20] αὐτὸν ἀεί
τινος ἀγαθοῦ παραίτιον γίνε[σθαι, | λαβὼν δὲ[21] π]αρ' αὐτοῦ
40 ἐπιστολὴν πρὸς τὸν δῆμο[ν ‖ καὶ γνοὺς[22]] συμφέρουσαν εἶναι
κατεχώρισεν εἰς[23] . . . . . | . . . . . διακομισθεὶς δὲ ---
---

b ------- καὶ [ὁ]πὲρ ὧν εἶχεν τὰ ψηφίσματα, π[λεύσας τὸν |
εἰς Μασσαλί]αν πλοῦν πολὺν καὶ ἐπικίνδυνον, ἐπ[ελθὼν ἐπὶ |
45 τοὺς ἑξακο]σίους[24] παρεστήσατο αὐτοὺς καὶ ἔπρα[ξεν ὅπω‖ς τύχοι
πρεσβ]ευτῶν[25] εἰς τὸ συμπρεσβεύσασθαι μεθ' [αὐτῶν --|-----
εἰ]ς[26] Ῥώμην· κρίναντες δὲ χρήσιμον εἶναι ἀξιώ[σαντες ἔλα|βον
παρὰ τῶν] ἑξακοσίων συμφέρουσαν ἐπιστολὴν ὁ[πὲρ ἡμῶν | πρὸς
τὸν δῆμ]ον τῶν Τολοστοαγίων[27] Γαλατῶν. διακομ[ισθεὶς δὲ εἰς |

---

17 Supplevi. ποῆται, [ἐν ταῖς | συνθήκαις π]εριλήψεται L., quo supplemento enuntiati structura pervertitur. 18 Supplementa Lollingii retinui, nisi quod is καὶ ἃ ἂν scripsit. 19 Cf. Mommsen Röm. Staatsrecht II³, 1 p. 563 not. 1, qui monet iniuria ante (apud Loll. p. 213) se de quaestore classico cogitasse; immo praetori qui classi praefectus esset (v. 17) eadem ratione ac lege quaestorem additum fuisse atque illis qui provincias gubernarent et exercitus ducerent praetoribus, propraetoribus, proconsulibus. Legati cum Massiliam navigarent, in portu aliquo Italiae quaestorem convenisse videntur. 20 Supplevi. εὖ εἰδώ]ς L. 21 Supplevi. ἐκομίσατο L. 22 Supplevi. ἣν κρίνων L. 23 εἰς [τὰς παρ' ἡ|μῶν ἐπιστολάς]. L. 24 Cf. Strabo IV 1, 5 p. 179 Cas. διοικοῦνται δ' ἀριστοκρατικῶς οἱ Μασσαλιῶται πάντων εὐνομώτατα, ἀνδρῶν ἑξακοσίων καταστήσαντες συνέδριον διὰ βίου ταύτην ἐχόντων τὴν τιμήν, οὓς τιμούχους καλοῦσι. 25 Supplevi. ἔπρα[ξε μετὰ | τῶν συμπρεσβ]ευτῶν L. 26 μεθ' [αὐτῶν πρ|εσβευτὰς εἰ]ς L. 27 Praeter vocalem syllabae alterius cum hac scriptura plane concinit Τολιστοάγιοι quod in titulis Pergamenis est (Alterthümer von Pergamon VIII, 1 p. 26 n. 23, 1. p. 27 n. 24, 2). Ac nescio an α syllabae quartae lateat etiam in corruptela στολιστολογίοις apud Polybium XXI, 37, 2, ubi editores sane Τολιστοβογίοις reposuerunt. Praeterea scriptores, utut reliquis in rebus variant, quartae syllabae initio constanter consonam β habent: Τολιστοβώγιοι Eratosthenes ap. Steph. Byz. s. v. Strabo IV, 1, 13 p. 187. XII, 3, 13 p. 547. 5, 1 p. 566 Cas. Liv. XXXVIII, 15—23. Τολιστόβιοι Appian. Syr. 32. 42. Steph. Byz. s. v. *Tolostobogi* Florus I, 27 [II, 11], 5. Cf. F. Staehelin Gesch. der Kleinasiat. Galater p. 52 n. 2, qui in summa rei recte iudicat, sed perquam improbabiliter

Ῥώμην μετὰ τ]ῶν συμπρεσβευτῶν καὶ τῶν συναποστ[αλέντων ||
50 ἐκ τῆς Μασσα]λίας, καὶ χρηματίσας τῆι συνκλήτωι μετ' [αὐτῶν,
ἤ|κουσε δηλωσάν]των[28] τὴν εὔνοιαν καὶ τὴν αἵρεσιν ἣν ἔχ[οντες
δια|τελοῦσι πρὸς αὐ]τοὺς καὶ ἀνανεωσαμένων τὴν ὑπάρχο[υσαν
συμ|μαχίαν πρὸς] αὐτούς, ἀπολογισαμένων δὲ αὐτοῖς καὶ [περὶ
ἡμῶν | διότι αὐτοῖς] εἶναι ἀδελφοῖς τῶι δήμωι ἡμῶν συμβαίνε[ι
55 καὶ τὴν || εὔνοιαν ἀκόλ]ουθον ἔχειν τῆι συγγενεία[ι· ἐ]νεφάνισε δὲ
αὐ[τοῖς καὶ | περὶ τῶν Γαλα]τῶν, καὶ ὧν προσδεόμεν[ο]ς ὁ δῆμος
ὑπάρξαι [αὐτῶι ἐξ|απέστειλε τή]μ πρεσβείαν, καὶ παρεκάλει
αὐτοὺς μετὰ τ[ῶν συμ|πρεσβευτῶν] περὶ τῆς τῶν ἄλλων φίλων
καὶ οἰκείων [ἀσφαλεί|ας προνοεῖν κ]αὶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ἡμῶν
60 φροντί[ζ]ειν δ[ιὰ τὴν συγ||γένειαν καὶ τ]ὰ ὑπάρχοντα ἡμῖν πρὸς
αὐτοὺς φιλά[νθρωπα | καὶ τὴν γεγενη]μένην ἡμῖν σύστασιν διὰ
Μασσα[λιητῶν ἀξι|ῶν ἐπιστολὴν λ]αβεῖν συμφέρουσαν τῶι δήμωι·
καὶ ἐγ[λιπαρησάν|των τῶν πρεσβ]ευτῶν ὅπως συμπεριληφθῶμεν
[ἐν ταῖς | συνθήκαις] ταῖς γενομέναις Ῥωμαίοις πρὸς τὸμ [β]α-
65 [σιλέα[29], αὐ||τὴ μὲν συμπερι]έλαβεν ἡμᾶς [ἐ]ν ταῖς συνθήκαις
π[ρὸς τὸμ βα|σιλέα, καθό]τι καὶ α[ὐτοὶ γρ]άφουσιν, περὶ δὲ τῶν
[ἄλλων πάν|των ἀνήγαγ]εν αὐτο[ὺ]ς ἡ σύγκλητος πρὸς τὸ[ν τῶν
Ῥωμαί|ων στρατηγ]ὸν ὕπατον[30] Τίτον[31] καὶ τοὺς δέκα τοὺς ἐ[πὶ
τῶν τῆς | Ἑλλάδος πραγμάτω]ν·[32] καὶ παρ[α]γενόμενος εἰς Κό-
70 ρινθον με[τὰ ----||--- καὶ Ἀπο]λλοδώρου[33] ἐνέτυχεν τῶι στρα-
τηγῶι [καὶ τοῖς | δέκα, καὶ δια]λεγεὶς αὐτοῖς ὑπὲρ τοῦ δήμου
καὶ πα[ρακαλέσ|ας μετὰ πάσης] φιλοτιμίας ἵνα πρόνοιαν ποιῶν-
ται [ὑπὲρ ἡμῶν | καὶ συμβάλλω]νται εἰς τὸ διασώιζεσθαι τὴμ
πόλιν [ἡμῶν αὐτ|ονομουμένην] καὶ δημοκρατουμένην· περὶ ὧν
75 [κ]αὶ -----||-------ν καὶ ἐπιστολὰς πρὸς τοὺς βασιλεῖ[ς[34]

---

ex duabus partibus gentis illius alteri hoc, alteri illud nomen fuisse conicit. Ceterum probabiliter coniecit L., Massiliensibus propterea amicitiam fuisse cum Tolistoagiis, quia gentes quaedam Gallicae cum illis sanguinis necessitudine coniunctae in ipsa urbis vicinia domicilium habuissent. 28 Supplevi. τῆ συνκλήτῳ μετ[εῖχεν αὐ|τῶν δηλωσάν]των L. 29 Philippum Macedonem. 30 Cf. 275[2]. 31 T. Quinctius Flamininus cos. 198 a. Chr. 32 Supplementum Lollingii (p. 214) retinui, etsi dubitationem movent spatii rationes, praesertim cum articulo τῆς, quem L. sane omisit, careri nullo modo possit. 33 Hinc tres fuisse legatos iure collegit L. 34 Cum L. de vicinis regibus, Eumene aliisque, hic dici perspexisset, accuratius F. Staehelin Gesch. der Kleinasiat. Galater p. 34 praeter Eumenem potissimum Prusiam I regem Bithyniae in censum venire observavit.

----------|-----ο]ύσας αὐτῶι εἶναι διαπέστειλεν [----------|
----- ὁ δῆμ]ος, καθότι προεψηφίσ[ατο---------]

---

277 Marmor inventum Eretriae in parietinis templi a Cyriaco Anconitano (p. 36 n. 242). Ex eius schedis ed. Muratorius I p. 145. 1, qui pro suo arbitrio in versus diremit. Boeckh C. I. G. 2144 (Lebas Inscr. II, 1602. Syll.[1] 201. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 262 n. 343). Cf. quae de titulo disputavit U. von Wilamowitz-Möllendorff Antigonos von Karystos p. 101.

Ὁ ἱερεὺς τοῦ Διονύσου Θεόδοτος Θεοδώρου καὶ οἱ | πολέμαρχοι
Σ(ω)σίστρατος[1] Πρωτομένου, Αἰσχύλος Ἀντανδρίδου[2], | Ἰθαιγένης
Αἰσχύλου εἶπα(ν)· ἐπειδὴ τῆι πομπῆι τῆι Διονύσου | ἥ τε φρου(ρ)ὰ[3]
ἀπῆλθεν[4] ὅ τε ⟨ο⟩ δῆμος ἠλευθερώθη κ[αὶ τοὺς π]ατ(ρί)ους ||
5 (νόμ)ους[5] καὶ τὴν δημοκρατίαν ἐκομίσατο· ὅπως ὑπόμνημα τῆς |

Titulus neglegentissime exscriptus, ut ei qui restituere conetur, paullo violentius agendum sit. 1 ΣΟΣΙ. 2 Apud Diogenem Laertium II, 141 commemoratur Aeschylus quidam Eretriensis, qui Menedemum philosophum cui in re publica adversabatur apud Demetrium regem calumniatus esset. Eum hic agnoscit Wil., sed id propter nominis frequentiam et incertam tituli aetatem (not. 4) in medio relinquendum est. 3 ΦΡΟΥΤΑ. 4 Ad res Ol. 145, 4 (197/6 a. Chr.) gestas haec rettulit Boe., praesidium deductum aut Macedonum aut Romanorum fuisse ratus. At, si modo illius aetatis est decretum, de Macedonibus verba intellegi nequeunt, quia aliquanto post pacem cum Philippo factam demum Eretriensibus libertatem redditam esse apparet ex Polybii narratione XVIII, 47, 10. 11: Ὠρεὸν δέ, ἔτι δὲ τὴν Ἐρετριέων πόλιν ἐδόκει μὲν τοῖς πλείοσιν Εὐμένει δοῦναι· Τίτου δὲ πρὸς τὸ συνέδριον διαστείλαντος οὐκ ἐκυρώθη τὸ διαβούλιον, διὸ καὶ μετά τινα χρόνον ἠλευθερώθησαν αἱ πόλεις αὗται διὰ τῆς συγκλήτου. Videtur Flamininus, ut communem Graecorum libertatem in frequentissimo Isthmiorum conventu pronuntiaverat, sic Eretriae quoque de industria instituisse, ut ipso Dionysiorum festo die praesidium deduceretur. Longe antiquiorem sane inscriptionem existimat Wil., praesidiorum anno 313 a. Chr. a Polemaeo (n. 184[2]) ex Euboea deductorum mentionem iniciens. Id vix diiudicari poterit, quia ex foedissimo apographo veram tituli litteraturam cognoscere non licet. Neque enim Aeschyli nomen (not. 2) sufficit ad eam sententiam probandam neque video quo iure Wil. dicat, libertatem quidem Eretrienses Flaminini aetate recuperasse, neque vero populare imperium. Quare, ut in re incertissima, titulum hoc loco retinere malui. 5 Κ.....ΑΤΟΥΣΥΜΝΟΥΣ Cyr. Κ....ΑΤΟΥΣΗΥΜΝΟΥΣ Mur. Boe. dubitans ipse, κ[ατ]ὰ τοὺς ὕμνους 'inter ipsos hymnos cantatos'. Sed et lacuna post Κ maior esse videtur, neque ipsa sententia placet. Quare aliquanto audaciorem emendationem adhibui, quam incertam esse non ignoro.

ἡμέρας ταύτης ἧι, ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, στεφα-
νη|φορεῖν Ἐρετριεῖς πάντας καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας κιττοῦ στέφα-
νον | τῆι πομπῆι τοῦ Διονύσου· τοὺς δὲ πολίτας[6] (λαβεῖν τοὺς
στεφάνους ἐκ τοῦ δημοσίου), ἀπομι(σ)θοῦν τε [τὸν ταμί]|αν (τ)οὺ(ς)
σ[τεφ]άνους[7]· ἐπάρχεσθαι δὲ καὶ τοὺς χοροὺς (------)[7] εἰας
10 τὰς τῶι ‖ Διονύσωι (-----)[8] οἶνον καταπεμπο----

6 Inde ab hoc loco maiores lacunas esse quas Cyriacus et qui item apographo a Cyriaco confecto usus est Muratorius non indicassent intellexit Boe., qui hunc versum supplevit. 7 ΑΓΟΜΙΘΟΥΝΤΕ..|ΑΝΟΥΣΙ..ΑΝΟΥΣ. Supplevi. Boe. simpliciter ἀπομι(σ)θοῦν τε [τοὺς στεφ]άνους scripsit, cum sumeret errore syllabas ΑΝΟΥΣ iteratas esse. 8 His quoque duobus locis lacunas satis magnas non significatas latere sumpsi. Boe. post ΟΙΝΟΝ lacunam statuere maluit, et antecedentia sic supplet: ἐπάρχεσθαι δὲ καὶ τοὺς χοροὺς [χορ]είας τῷ Διονύσῳ, οἶνον [δὲ-------]. Sed sic ei sumendum est articulum ΤΑΣ post ΕΙΑΣ errore additum esse, id quod probabilitate caret.

---

278 In ecclesia S. Georgii quae est prope vicum *Dheminiko*, ubi fuit Cyretiarum oppidum, invenit Leake et edidit Diar. class. XIV p. 339 (E. Q. Visconti, Journal des savants Sept. 1816 p. 21 sqq. Boeckh C. I. G. 1770). Leake Travels in Northern Greece IV p. 305, tab. XXXVI n. 174 (Lebas Inscr. II, 1303. Syll.[1] 202. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 326 n. 190. P. Viereck Sermo Graecus p. 1 n. I. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 56 n. 44).

Τίτος Κοΐντιος[1], στρατηγὸς ὕπατος[2] Ῥωμαίων, Κυρετιέων[3] |
τοῖς ταγοῖς[4] καὶ τῆι πόλει χαίρειν· ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς
πᾶσιν | φανερὰν πεποήκαμεν τήν τε ἰδίαν καὶ τοῦ δήμου τοῦ

Litterae ΑΖΞΠΣ, et Ο minoris quam reliquae magnitudinis. 1 T. Quinctius Flamininus cos. 198 a. Chr. 2 Cf. 275[2]. 3 Cyretias, Perrhaebiae oppidum, anno 200 a. Chr. Aetoli Romanorum socii ceperant et diripuerant (Liv. XXXI, 41, 5). Qua de causa non paucos homines ibi fuisse, qui Philippi partibus studerent, Boe. coniecit. Quorum bona post proelium ad Cynoscephalas commissum publicata videri, postea vero Quinctium, cum ab Antiocho belli periculum immineret, lenius agere coepisse. Tum hanc epistulam scriptam esse, aut a. 196 cum Athenis hiemaret, aut 194 cum Elateae totius hiemis tempus consumeret iure dicundo et eis quae Philippi eiusque praefectorum licentia in civitatibus facta essent mutandis: Liv. XXXIV, 48, 2. 4 Hi et hic et alibi in titulis singularum civitatium magistratus sunt, cum Xenophon haud paucis Hellenicorum locis hac voce significet communem omnium Thessalorum imperatorem.

Ῥωμαίων | προαίρεσιν ἣν ἔχομεν εἰς ὑμᾶς ὁλο[σ]χ[ε]ρῶς[5], βεβου-
5 λήμεθα καὶ ‖ ἐν τοῖς ἑξῆς ἐπιδεῖξαι κατὰ πᾶν μέρος προεστη-
κότες | τοῦ ἐνδόξου, ἵνα μηδ' ἐν τούτοις ἔχωσιν ἡμᾶς καταλα-
λεῖν οἱ οὐκ ἀπὸ τοῦ βελτίστου εἰωθότες ἀνα|στρέφεσθαι. ὅσαι
γάρ ποτε ἀπολείπονται[6] κτήσεις | ἔγγειοι καὶ οἰκίαι τῶν καθη-
10 κουσῶν εἰς τὸ δημόσιον ‖ τὸ Ῥωμαίων, πάσας δίδομεν τῆι ὑμε-
τέραι πόλει[7], | ὅπως καὶ ἐν τούτοις μάθητε τὴν καλοκἀγαθίαν
ἡμῶν | καὶ ὅτι τελέως ἐν οὐθενὶ φιλαργυρῆσ[αι] βεβουλήμεθ[α], |
περὶ πλείστου ποιούμενοι χάριτα καὶ φιλοδοξίαν. ὅσοι μέν|τοι μὴ
15 κεκομισμένοι εἰσὶν τῶν ἐπιβαλλόντων αὐτοῖς[8], ‖ ἐὰν ὑμᾶς διδά-
ξωσιν καὶ φαίνωνται εὐγνώμονα λέ|γοντες, στοχαζομένων ὑμῶν
ἐκ τῶν ὑπ' ἐμοῦ γεγραμ|μένων ἐγκρίσεων, κρίνω δίκαιον εἶναι
ἀποκαθίστασ|θαι αὐτοῖς. | ἔρρωσθε.

---

5 ΟΛΟ.ˇ.ΡΩΣ lapis teste Leakio. 6 I. e. quae nondum alienata sunt aut donatione aut venditione, sed adhuc publica populi Romani manent. B. 7 Civitati donantur, non, ut Leak. et Visc. interpretati erant, pristinis dominis redduntur. B. 8 Si cui civi, qui ipse criminis expers erat, iuris aliquid erat in bonis publicatis (veluti ex hypotheca, aut quia errore bona eius tamquam si alius essent publicata erant), is ne suo iure privaretur cautum erat, atque nonnulla eiusmodi bona causa probata iam reddita erant a Romanis. Quod idem civitas Cyretiensium in eis quae adhuc restant facere iubetur. B.

---

279 Inter rudera templi Bacchi, quod fuit apud Teios. Edd. Boeckh C. I. G. 3045. Lebas-Waddington Inscr. III 60 (Syll.[1] 204. P. Viereck Sermo Graecus p. 2 n. II. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 63 n. 51).

Ῥωμαίων[1].

Μᾶρκος Οὐαλάριος Μάρκου στρατηγὸς[2] καὶ | δήμαρχοι καὶ ἡ
σύγκλητος Τηΐων τῆι βουλῆι καὶ τῶι | δήμωι χαίρειν· Μένιππος[3]
5 ὅ τε παρ' Ἀντιόχου βα‖σιλέως ἀποσταλεὶς πρὸς ἡμᾶς πρεσβευ-

---

1 Praeter hanc magistratuum senatusque Romani epistulam etiam decreta Aetolorum (n. 280), Delphorum (Lebas-Waddington III, 44) et multarum civitatium Creticarum Tei inventa sunt, quibus Teiis ius asyli confirmatur. Quae fere eiusdem aetatis esse verisimile est. 2 M. Valerius Messalla a. 193 a. Chr. praetor peregrinus erat (Liv. XXXIV, 54, 2. 55, 6). B. 3 Ipso anno 193 a. Chr. Menippus et Hegesianax regis Antiochi legati Romae versabantur (Liv. XXXIV, 57, 6. 59, 3. 6).

τῆς προχειρισθεὶς καὶ | ὑφ' ὑμῶν πρεσβεῦσαι περὶ τῆς πόλεως, | τό τε ψήφισμα ἀνέδωκεν[4] καὶ αὐτὸς ἀκολούθως τού|τωι διελέχθη μετὰ πάσης προθυμίας· ἡμεῖς δὲ τόν τε ἄν|δρα ἀπεδε-
10 ξάμεθα φιλοφρόνως καὶ διὰ τὴν προγεγεν||μένην αὐτῶι δόξαν καὶ διὰ τὴν ὑπάρχουσαν καλοκἀ|γαθίαν, περί τε ὧν ἠξίου διηκούσαμεν εὐνόως. καὶ ὅτι | μὲν διόλου πλεῖστον λόγον ποιούμενοι διατελοῦ|μεν τῆς πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσεβείας, μάλιστ' ἄν τις
15 στο|χάζοιτο ἐκ τῆς συναντωμένης ἡμεῖν εὐμενίας || διὰ ταῦτα παρὰ τοῦ δαιμονίου· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλ|λων πλειόνων πεπείσμεθα συμφανῆ γεγονέναι | τὴν ἡμετέραν εἰς τὸ θεῖον προτιμίαν. διὸ καὶ διά τε ταῦ|τα καὶ διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς εὔνοιαν καὶ διὰ τὸν ἠξιω[μέν]ον | πρεσβευτὴν κρίνομεν εἶναι τὴν πόλιν
20 καὶ τὴγ χώ||ραν ἱερὰν καθὼς καὶ νῦν ἐστιν καὶ ἄσυλον καὶ ἀφορο|λόγητον ἀπὸ τοῦ δήμου τοῦ Ῥωμαίων, καὶ τά τε εἰς | τὸν θεὸν τίμια καὶ τὰ εἰς ὑμᾶς φιλάνθρωπα πειρασό|μεθα συνεπαύξειν διατηρούντων ὑμῶν καὶ εἰς τὸ | μετὰ ταῦτα τὴν πρὸς ἡμᾶς εὔνοιαν. ἔρρωσθε.

---

4 ἀ(π)έδωκεν emendare conatus erat B., sed illud in lapide esse testatur W.

---

280 Teï. Edd. Chishull Antt. As. p. 104, deinde post alios Boeckh C. I. G. 3046 et accuratius Lebas Inscr. III, 85 (A. Fick ap. Bezzenberger Beiträge VII p. 248. P. Cauer Delectus Inscr. Gr. ed. 2 p. 168 n. 238. A. Fick ap. Collitz Gr. Dialektinschriften II p. 19 n. 1411. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 75 n. 68).

Αἰτωλῶν[1].

Στραταγέοντος Ἀλεξάνδρου Καλυδωνίου[2], Παναιτωλικοῖς[3]. | ἐπεὶ

---

1 De decretis ad Teiorum asyliam spectantibus cf. quae adnotavi ad n. 279. 2 Hic ter, primum sub finem tertii a. Chr. saeculi, deinde annis 196/5 et 185/4 a. Chr., praetor Aetolorum fuit. Eundem esse Alexandrum Isium cuius in Polybii de rebus Aetolicis narratione frequens est memoria (Polyb. XIII, 1 *a*. XVIII, 3, 1. 4, 1. 5. 10, 9. 36, 5. XXI, 25, 11. 26, 9 sqq.) probabiliter statuunt homines docti. Filius Nicias Calydonius anno 179/8 a. Chr. inter hieromnemonas erat (n. 293, 12). Quaenam potissimum Alexandri praetura hic intellegenda sit, non convenit inter homines doctos. Ratio huic lapidi cum n. 279 intercedens suadere videtur, ut de altera potissimum cogitemus. At vero non iterationis modo nota omissa melius in primam quadrat, sed etiam aliis argumentis efficitur, non omnes has litteras Teias

Τήϊοι πρεσ[βευ]τὰς ἀποστείλαντες Πυθαγόραν καὶ Κλεῖτον τάν τε οἰκειότατα | καὶ τὰν φιλίαν ἀνενεοῦντο καὶ παρεκάλεον τοὺς
5 Αἰτωλούς, ὅπως τάν τε πόλιν ‖ αὐτῶν καὶ τὰν χώραν ἐπιχωρήσωντι ἱερὰν εἶμεν καὶ ἄσυλον τοῦ Διονύσου· | δεδόχθαι τοῖς Αἰτωλοῖς, ποτὶ τοὺς Τηΐους τὰν φιλίαν καὶ οἰκειότατα τὰν ὑπάρχουσαν | διαφυλάσσειν, καὶ τὰ ψαφίσματα τὰ πρότερον γεγονότα αὐτοῖς περὶ πάντων τῶν φιλαν|θρώπων κατάμονα εἶμεν· ὑπάρχειν δὲ αὐτοῖς παρὰ τῶν Αἰτωλῶν τᾶς τε πόλιος καὶ τᾶς | χώρας τὰν ἀνιέρωσιν καὶ ἀσυλίαν, καθὼς καὶ οἱ πρεσβευταὶ
10 ἀξίουν, καὶ μηθένα Αἰτωλῶν μηδὲ ‖ τῶν ἐν Αἰτωλίαι κατοικεόντων ἄγειν τοὺς Τηΐους μηδὲ τοὺς ἐν Τέωι κατοικέοντας, μηδαμόθεν | ὁρμωμένους, ἀλλὰ τὰν ἀσφάλειαν καὶ ἀσυλίαν εἶμεν αὐτοῖς τὰ ἀπ' Αἰτωλῶν καὶ τῶν ἐν Αἰ|τωλίαι κατοικεόντων. εἰ δὲ τίς κα ἄγηι ἢ αὐτοὺς ἢ τὰ ἐκ τᾶς πόλιος ἢ χώρας, τὰ μὲν ἐμ|φανῆ ἀναπράσσειν τὸν σ[τρ]ατα[γὸν] καὶ τοὺς συνέδρους ἀεὶ τοὺς ἐνάρχους, τῶν δὲ | ἀφανέων ὑποδίκους εἶμεν τοὺς ἀχνη-
15 κότας[4], γινομένας τοῖς Τηΐοις τᾶς ἐγδικάσιος ‖ καὶ τᾶς λοιπᾶς οἰκονομίας καθὼς καὶ τοῖς Διονυσιακοῖς τεχνίταις ὁ νόμος τῶν | Αἰτωλῶν κελεύει. ὅπως δὲ καὶ εἰς τοὺς νόμους καταχωρισθῆι (ά) ἀνιέρωσις[5] καὶ ἁ ἀσυλία, | τοὺς κατασταθέντας νομογράφους καταχωρίξαι, ἐπεί κα αἱ νομογραφίαι γίνωνται, | ἐν τοὺς νόμους[6].

eiusdem temporis esse; atque Aetolorum quidem decretum eorundem legatorum nominibus conectitur cum Athamanum et Delphorum. Atqui Delphicum quidem tertii a. Chr. n. saeculi ad finem vergentis, non alterius ineuntis esse constat, ut nullus amplius sit dubitandi locus, quin hic primus Alexandri magistratus designetur. A. Wilhelm Gött. gel. Anzeigen 1898 n. 3 p. 219. 3 Ex similitudine aliorum nominum (Πανιώνια, Παμβοιώτια) exspectaveris Παναιτωλίοις. Sed nihil sollicitandum docet titulus I. G. Sept. III, 411, 1: στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Φ[ί]λλιο[ς] | τοῦ Πανταλέωνος [Πλευρ]ω[ν]ίου, [Π]αναιτωλι[κ]ο[ῖς], ubi spatii rationes de supplemento dubitare vetant. 4 Cf. n. 451[6]. Sane illic διεξαγνηκέναι est. Sed eadem inter mediam et aspiratam fluctuatio etiam alibi (cf. δέγμενος, δέχμενος) occurrit. 5 Articulum proclivi lapicidae errore omissum, quo careri nullo modo potest, reposuit Boeckh. 6 Cf. n. 295, 26. 654, 23 sqq. cum adnotatione.

281 Lapis Parnassius, inventus Delphis ante columnam Naxiorum, evolsus e muro Pelasgico, occidentem versus a porticu Atheniensium. Ed. B. Haussoullier Bull. de corr. Hell. VI (1882) p. 219 n. 49 (Syll.[1] 207. P. Cauer Delectus inscr. Gr. ed. 2 p. 146 n. 207. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 210 n. 261).

Θεοί. | Ἄρχοντος Κλεοδάμου[1], βουλευόντων Ἀμύντα, Θεοφράστου, Πραξία[2], ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν | Δελφῶν· ἐπειδὴ ἐπανελθόντες θεωροὶ οἱ ἀποσταλέντες ἐπὶ τὰν ἐπαγγελίαν τῶν Πυ|θίων[3] Ἀμύντας καὶ Χαρίξενος ψάφισμά τε ἀνήνεγκαν παρὰ Χερσονασιτᾶν
5 τῶν ἐ[κ τ]οῦ ‖ Πόντου, καθὼς ἦν[4] λελυτρωμένοι[5] ὑπ' αὐτῶν καὶ πεπολυωρημένοι ἐμ πάντοις, κ[αὶ αὐ]|τοὶ διελέγεν ἀκολούθως τοῖς γεγραμμένοις ἀπολογιζόμενοι ἂν ἔχοιεν αἵρεσ[ιν] | ποτὶ τὰμ πόλιν τῶν Δελφῶν καὶ κοινᾶι καὶ καθ' ἰδίαν πάντοις, καὶ νῦν ἀποστείλα[ντες] | Φορμίωνα καὶ Ἡρακλείδαν θυσίαν συνετέλεσαν τῶι θεῶι ἑκατόμβαν βούπρω[ιρον[6], καὶ] | δωδεκαῖδα[7] βούπρωιρον τᾶι Ἀθάναι[8], καὶ τὰ κρέα τᾶμ βοῶν διένειμαν τοῖς πολ[ίταις,] ‖
10 ἐποιήσαντο δὲ καὶ αὐτοὶ τὰν ἐπιδαμίαν καταξίως καὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἀποστειλάν|των αὐτούς, δεδόχθαι τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν, ἐπαινέσαι τε τᾶι πόλει[9] τῶγ Χερσο|νασιτᾶν τῶν ἐκ τοῦ Πόντου καὶ τοῖς ἀποσταλέντοις ὑπ' αὐτῶν ἐπί τε τᾶι αἱρέσει | ἃι ἔχοντι καὶ εὐνοίαι ποτί τε τὸν θεὸν καὶ τὰμ πόλιν τῶν Δελφῶν· δεδόσθαι δὲ καὶ τᾶι | [πόλ]ει τῶν Χερσονασιτᾶν προμαντείαν, καὶ
15 τοῖς ἀποσταλέντοις Φορμίωνι καὶ Ἡρα‖[κλείδ]αι προξενίαν[10]. ἀναγράψαι δὲ τὸ ψάφισμα τοὺς ἄρχοντας τοὺς ἐνάρχους ἐν τῶ‖[ι

Litterae ΞΠΣ. 1 Ol. 147, 1 (192/1 a. Chr.). Cf. 268, 54 sqq. 2 Hi in munere erant per prius anni semestre, a mense Iulio ad Decembrem 192 a. Chr. (268, 55. 59). 3 Nescio an Pythia, quae tertio cuiusque Olympiadis anno fieri solebant, tum aliqua de causa dilata fuerint. Nam sive de antecedentibus Ol. 146, 3 (194/3 a. Chr.) sive de insequentibus Ol. 147, 3 (190/89 a. Chr.) Pythiis hunc titulum intellegimus, haud exiguae difficultates oriuntur. 4 I. e. ἦσαν, Dorice. 5 Sumptus, qui Delphorum legatis faciendi erant dum Chersonesi commorabantur, civitas Chersonesitarum in se recepit. H. Sane aliud huius vocabuli λυτροῦσθαι usus exemplum mihi quidem notum non est. 6 Centum victimas, quarum prima bos est. Hesych. βούπρωρον· θυσία ἐξ ἑκατὸν προβάτων καὶ βοὸς ἑνός, cf. τριττοία βόαρχος 20, 37. H. 7 Cf. titulos Delphis repertos in thesauro Atheniensium Bull. de corr. Hell. XX p. 709: [Ἀ]γαθῇ τύχῃ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δ[ή]μου τοῦ Ἀθηναίων· ἐπὶ ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Ἀντιγένου, Ἀθήνησι δὲ Ἀρχιτίμου (Augusti vel Tiberii aetate) οἵδε ἤγαγον τὴν δωδεκῆιδα. p. 715: [ἐ]πὶ Α[ὐ]τοκράτορος Καίσαρο[ς Σεβ]αστοῦ Δ[ο|μι]τιανοῦ Γερμανικοῦ Διὸς Ἐλευθε[ρ]ίου ἄρχοντος ἐν Ἀθήναις, οἵδε ἦλθον [θ]ύσοντες τὴν δωδεκῆδα βούπρωρον. Articulus utrobique additus statum sacrificium fuisse indicat, quibusque Pythiis ni fallor Delphis faciendum, sed id per priorum annorum miserias intermissum inde a principatus initiis instauratum esse monet Homolle. 8 Nempe τῇ Προναίᾳ. H. 9 Hic dativi usus etiam in titulis Atticis quinti et quarti a. Chr. saeculi occurrit (Cf. 494). 10 Cf. 268, 56. 57.

ίε]ρῶι τοῦ Ἀπόλλωνος· ἀποστεῖλαι δὲ καὶ ξένια τοῖς παραγεγονότοις Φορμίωνι | [κ]αὶ [Ἡ]ρα[κλε]ίδαι τοὺς ταμίας Χαρίξενον, Διόδωρον.

---

282 Basis magna marmoris caerulei composita ex quattuor fragmentis inventis Pergami. Sinistram partem ed. Conze Monatsberichte der Kgl. Ak. der Wissensch. zu Berlin 1881 p. 869, tab. II B (Syll.[1] 203. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 328 n. 192). Omnia coniuncta M. Fränkel Alterthümer von Pergamon VIII, 1 p. 48 n. 62.

Οἱ μετὰ βασιλέως Εὐμέ[νου π]λεύσαντες | τὸ δεύτερον εἰς τὴν Ἑλλ[άδα] στρατιῶται | ἐκ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς Νάβ[ιν[1] κ]αὶ Ἀντίοχον[2] | ἐπιστρατεύσαντας το[ῖ]ς Ἕλλησιν ‖ ἀκροθίνιον Ἀθηναῖι Νικηφόρωι.

supra haec in prominente margine:

[Ἡ β]ουλὴ καὶ ὁ δῆμος [ἐπεσκεύασε] | καὶ ἀποκα[τέστησεν Ἀθηναῖι][3].

Litterae volgares praeter ΠΣ. Hastae extremae obductis lineolis ornatae; ⊙ et O reliquis litteris minores. 1 Cf. 285[2]. De hoc altero Eumenis contra Nabin bello nihil memoriae proditum est, sed de tempore tamen non est cur dubitetur. Neque enim post pacem anno 195 a. Chr. factam usque ad ver 192 a. Chr., quo tempore pax inter Nabin et Romanos mansit, rex Pergamenus illum bello persequi poterat. Tum vero rursus inimicitiae inter illum et Achaeos in vim et arma eruperunt (cf. n. 274[1]). Cui bello Eumenem cum auxiliis Pergamenis interfuisse etsi ex hoc titulo et n. 283 solis cognoscitur, cum scriptores Achaeorum modo mentionem faciant, tamen certissimum est, quoniam eiusdem anni auctumno Nabis occisus est (Liv. XXXV, 35, 18), ut ad posterius tempus utique referri non possit Eumenis expeditio. F. 2 Etiam adversus Antiochum res in Graecia ab Eumene gestae tales quidem, quae magnificis operibus ex praeda dedicandis occasionem praeberent, a scriptoribus commemorantur nullae. Nam praesidia Pergamena Chalcida missa (Liv. XXXV, 39, 2. 50, 8) neutiquam prospere rem gesserunt, sed primum ex illa ipsa urbe eiecti (Liv. XXXV, 51, 6) deinde etiam Salganeo, quo se receperant, pacti cum Menippo Antiocho duce excesserunt (ibid. § 8). Quae postea adversus Antiochum gesta sunt, in eis sane Eumenis regis et Attali fratris egregiae fuerunt partes (n. 285), sed in Asia, non in Graecia, ut hic in censum non veniant. 3 Titulus monumenti refecti non nimio temporis intervallo postquam conditum est; certe litteratura eadem est. Per huius instaurationis occasionem basi insertus

videtur lapis cum reliquiis antiquioris tituli (*c* apud Fränkelium); agnoscuntur litterae ΙΠΥΛ, quas ex Sipyli montis nomine restare et ad designationem loci ubi Attalus I feliciter quondam pugnaverat spectare coniecit F.

---

283 Fragmenta duo basis exiguae marmoris caerulei; Pergami, alterum in theatro, alterum in fano Minervae. Ed. M. Fränkel Alterth. von Pergamon VIII, 1 p. 50 n. 63.

[Β]ασ[ιλεὺς Εὐμένης] | Διὶ κ[αὶ Ἀθηνᾶι Νι]κ[ηφόρωι] | ἀπ[ὸ τῆς
5 μετὰ Ῥ]ωμα[ίω]ν[1] | [καὶ Ἀχαιῶν πρὸς Νά]βιν τὸν ‖ [Λάκωνα[2]
δευτέρας στρατείας].

Litterae volgares praeter Σ. Alpha, quod v. 3 bis solita forma exaratum est, v. 1 pro linea transversa arcum habet. Fines hastarum lineolis tenuibus transversis ornati. 1 Romani re vera belli anno 192 a. Chr. n. contra Nabin gesti participes non fuerunt. Sed quia tum foedere cum Eumene et Achaeis coniuncti erant, honoris causa in hoc monumento nominantur. F. 2 Cf. n. 282 cum notis.

---

284 Pars superior tabulae marmoris Hymettii, inventa Athenis in clivo occidentali arcis. Edd. minusculis litteris Lolling Δελτίον ἀρχαιολογικόν, 1889 p. 10; maiusculis ex eiusdem apographo Koehler C. I. Att. IV, 2 p. 116 n. 441 *d*.

Θεοί. | Ἐπὶ Ξενοκλέους ἄρχοντος[1], ἐπὶ τῆς Οἰνεῖδος δωδεκάτης πρυτα|νείας, ἧι Σθενέδημος Ἀσκ(λ)ηπιάδου[2] Τειθράσιος ἐγραμμάτευεν, | Σκιροφοριῶνος ἔνει καὶ νέαι, μιᾶι καὶ τριακοστεῖ τῆς
5 πρυ[τανείας[3],] ‖ ἐκκλησία σύγκλητος ἐν τῷ θεάτρωι κατὰ ψήφισμα
δ Ἀρισ[τ-----] | Σημαχίδης εἶπεν· τῶν προέδρων ἐπεψήφιζεν
Ἀλεξίδημο[ς ---------]|κου ἐκ Κοίλης καὶ συμπρόεδροι· ἔδοξεν

Litterae volgares praeter ΓΣ; θῆτα plerumque ⊙ est, sed semel (v. 16) Θ. Extremae hastae lineolis transversis ornatae. 1 Hunc non ante annum 168 a. Chr. in magistratu fuisse ex Herculanensi philosophorum Academicorum indice apparere monuit Koehler ad C. I. Att. II, 975. Quare ultimo regni Eumenis decennio titulus vindicandus est. 2 ΑΣΚΗΠΙΑΔΟΥ. 3 Annum intercalarem fuisse adnotat Koehler. Dies est totius anni postremus; atqui in anno communi duodecim tribuum aetate nulla prytania plus quam triginta dies habere poterat. Cur tricesimus unus, non tricesimus alter postremae prytaniae dies in ultimum Scirophorionis diem incidat, sane non perspicio.

τῆι βουλῆι καὶ τῶι [δήμωι·] | Ἀρτέμων Πολυμήλου Πειραεὺς
εἶπεν· ἐπειδὴ Διόδωρος φ[ίλος] | ὑπάρχων τῶι βασιλεῖ Εὐμένει
10 καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ[4] καὶ [ἐν τοῖς] || μάλιστα τιμώμενος ὑπ'
αὐτῶν καὶ προαγόμενος εὔνους [ἐστὶν] | κοινεῖ τε τῶι δήμωι
λέγων καὶ π[ράτ]των ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀγ[αθὸν] | ὅτι ἂν δυνατὸς
ᾖι καὶ κατ' ἰδίαν [ἀεὶ] τοῖς ἐντυγχάνουσιν αὐ[τῷ] | τῶμ πολιτῶν
εὔχρηστον ἑαυτ[ὸν] παρασκευάζει τοῖς τ[ε πεμ]|πομένοις ὑπὸ τοῦ
15 δήμου πρεσ[βε]υταῖς συναγωνιζόμε[νος ἐ||κτε]νῶς διατελεῖ, ὑπὲρ
ὧγ καὶ ἀ[πο]μεμαρτύρηται αὐτ[ῶι πλε|ονάκις· ὅπ]ως οὖγ καὶ ὁ
δῆμο[ς φ]αίνηται τιμῶν τ[οὺς ἀπο|δεικνυμένους τ]ὴμ πρὸς ἑαυτὸ[ν
εὔνο]ιαν, ἀγαθε[ῖ τύχει, | δεδόχθαι τεῖ βουλεῖ, τ]οὺς λαχόν[τας
προέδρ]ους ε[ἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἐκκλησίαν χρηματίσαι ------]

4 Cf. n. 295, 11.

285 Marmor rubrum Laconicum cum aëtomate inscriptum litteris accuratissime incisis, inventum Deli. Ed. Th. Homolle Bull. de corr. Hell. XX (1896) p. 503.

Ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, Χαρί|λας Ἀριστοθάλου[1]
εἶπεν· ἐπειδὴ βασιλεὺς[2] | Νάβις Δαμαράτου[3] Λακεδαιμόνιος ἀνὴρ

Litterae volgares praeter Ξ, non dispositae στοιχηδόν. ΘΟΩ reliquis minores. 1 Charilas quidam archon fuit Deliorum anno 220 a. Chr., aut idem aut alius eiusdem nominis hieropoei munere functus est anno 193 a. Chr., cum 198 a. Chr. Orthocles Aristothalis f., huius Charilae frater, trictyarchus fuisset. Hom. 2 Regium nomen alibi neque apud scriptores neque in inscriptionibus tribuitur Nabidi; sed in latere quem P. Wolters Spartae invenit, impressum legitur βα(σι)λέος Νάβιος. Cf. Mitth. des arch. Inst. in Athen XXII (1897) p. 139. Scriptores eum plerumque tyrannum vocant, quem tamen ex regia Heraclidarum familia fuisse praeter titulum regis etiam nomen patris (not. 3) indicio est. Imperio potitus est Machanida in proelio Mantinensi caeso anno 207 a. Chr., interfectus 192 a. Chr. Intra horum annorum terminos ut accuratius definiret huius tituli tempus, Hom. primum quidem ex inscriptionibus Deliorum nullas maiorem cum hac litteraturae similitudinem habere observavit, quam eas quae annis 201 et 197 a. Chr. incisae essent. Deinde vero a Deliis Nabin his honoribus affici non potuisse nisi per ea tempora, quibus cum Philippo Macedone aut Romanis, quibus Deliorum respublica per totum illius regnum obnoxia erat, ei amicitia intercederet ac simul Lacedaemoniorum classis magna in mari Aegaeo potentia atque auctoritate uteretur. Quod utrumque coniunctum non cadere nisi in annum 197 a. Chr., quo inter T. Quinctium Flamininum et Nabin

5 ἀγα|θὸς ὢν διατελεῖ περί τε τὸ ἱερὸν καὶ τὸν δῆμον ‖ τὸν Δηλίων καὶ χρείας παρέχεται καὶ κοινῆι | τῆι πόλει καὶ ἰδίαι τοῖς ἐντυγχάνουσιν αὐ|τῶι τῶν πολιτῶν, εἰς ὃ ἄν τις αὐτὸν παρακαλεῖ, | δεδόχθαι τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, εἶναι βασι|λῆ
10 Νάβιν Δαμαράτου Λακεδαιμόνιον πρόξε‖νον καὶ εὐεργέτην τοῦ τε ἱεροῦ καὶ Δηλίων καὶ | αὐτὸν καὶ ἐκγόνους, καὶ εἶναι αὐτοῖς ἐν Δήλωι | γῆς καὶ οἰκίας ἔνκτησιν καὶ πρόσοδον πρὸς τὴν | βουλὴν καὶ τὸν δῆμον πρώτοις μετὰ τὰ ἱερά· ὑ|πάρχειν δὲ
15 αὐτῶι καὶ τὰ ἄλλα ὅσα δέδοται καὶ ‖ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις τοῦ τε | ἱεροῦ καὶ Δηλίων. ἀναγράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισ|μα τὴν μὲν βουλὴν εἰς τὸ βουλευτήριον, τοὺς | [δὲ ἱερο-ποι]οὺς εἰς τὸ ἱερόν. Ἀντικράτης Τηλε|[μνήστου[4] ἐπεψήφισεν].

amicitia ac societate ineunda convenit (Liv. XXXII, 39, 10). 3 Damaratus quidam Gorgionis f. Lacedaemonius in titulo nuper eruto, qui exprimetur in appendice voluminis secundi, a Deliis collaudatur quia Lysimacho regi, apud quem commorabatur, salubria consilia dederit eiusque benevolentiam Deliis conciliaverit. Eum proavum fuisse Nabidis probabile est. Sed ex nominibus Δαμάρατος et Γοργίων perquam acute et ingeniose Hom. collegit, hunc originem repetivisse a Damarato rege Lacedaemoniorum, qui cum regno se abdicare coactus esset in Asiam se contulit et Xerxen in Graeciam proficiscentem comitatus est. Eius enim posteros, qui antiqua Heraclidarum nomina Προκλῆς, Εὐρυσθένης, Δαμάρατος religiose conservabant, in Mysia consedisse notum est, ubi rex ei Pergamum, Teuthraniam, Halisarnam concesserat. Iam in proxima eorum vicinia Gambreum, Palaegambreum, Myrinam, Gryneum tenebat genus Gongyli Eretriensis, simili de causa a rege ibi collocatum. Inter hos vero nomen Γοργίων usitatum fuisse ex Xenophonte Hell. III, 1, 6. Anab. VII, 8, 8 discimus; quare H. nomen Δαμάρατος Γοργίωνος testimonium affinitatis inter has duas familias et domiciliorum vicinitate et sortis similitudine conexas conciliatae interpretatur. Iam cum Lysimachi regnum in illas usque regiones pertineret, Damaratum Gorgionis f. in eius familiaritatem pervenisse, ac fortasse ipso favore quo is apud regem floruisset, effectum esse ut ipse cum aliis prisci illius Damarati posteris Spartam in antiquam patriam reduceretur. 4 Supplevit Hom. monens hoc quidem nomen perfrequens esse in titulis Deliis, aliud vero a τῆλε derivatum in eis inveniri nullum. Anticratem quendam intra annos 220 et 215 a. Chr. Deli archontis magistratu functum esse monuit idem.

286 Basis marmoris albi subcaerulei, inventa Pergami in delubro Minervae anno 1881. Ed. Conze, Die Ergebnisse der Ausgr. zu Pergamon I p. 49 (Syll.[1] 208). Tituli imago expressa est ap. M. Fränkel Alterthümer von Pergamon VIII, 1 p. 51 n. 64.

Ἄττ[αλ]ον[1] βασιλέως Ἀ[ττ]άλου[2] | ἀρετῆς καὶ ἀνδρα[γ]αθίας ἕνεκεν | καὶ τῆς εἰς ἑαυτοὺς εὐνοίας | Ἀχαιῶν οἱ διαβάντες κατὰ συμ-
5 μαχίαν[3] || πρὸς βασιλέα Εὐμένη[4] τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ | ἐν τῶι συστάντι πρὸς Ἀντίοχον[5] πολέμωι | καὶ συναγωνισάμενοι τὴν ἐν Λυδίαι | παρὰ τὸν Φρύγιον ποταμὸν[6] μάχην | Ἀθηνᾶι Νικηφόρωι[7].

Litterae volgares praeter ΠΣ. Fines hastarum tenuibus lineolis transversis ornatae. O et ⊙ reliquis aliquanto minores. 1 Attalus II qui postea regnavit 159—138 a. Chr. 2 Attalus I (241—197 a. Chr.). 3 De Achaeorum auxiliis Diophane duce ad bellum contra Antiochum gerendum in Asiam missis cf. Liv. XXXVII, 20, 1. 39, 9. 4 Eumenes II Attali I f., 197—159 a. Chr. 5 Antiochus III Magnus (223—187 a. Chr.). 6 Intellegenda est pugna prope Magnesiam a. 190 a. Chr. commissa, qua Antiochus a Romanis eorumque sociis devictus est. Cf. Liv. XXXVII, 37, 9: *Antiochus — recepit se et transgressus Phrygium amnem circa Magnesiam quae ad Sipylum est posuit castra.* 38, 2: *consul — citra Phrygium amnem quattuor milia ab hoste posuit castra.* Deinde § 5 Romanos amnem transiisse et prope hostes in campo castra posuisse narratur, ubi deinde proelium commissum est. Cf. etiam Appian. Syr. 30. De fluminis cursu Strabo XIII, 4, 5 p. 626 Cas. haec habet: καταφέρεται δ' ὁ Πακτωλὸς εἰς τὸν Ἕρμον, εἰς ὃν καὶ ὁ Ὕλλος ἐμβάλλει, Φρύγιος νυνὶ καλούμενος. 7 Intra annorum 226 et 223 a. Chr. spatium (Stähelin Gesch. der Kleinasiat. Galater p. 36) magnificum omnium victoriarum proximis annis partarum monumentum erexit Attalus I; cuius tituli dedicatorii (Alterthümer von Pergamon VIII, 1 p. 24 n. 21 sqq.) ad unum omnes simpliciter Ἀθηνᾶι habent sine cognomine. Sed brevi post propter easdem victorias Νικηφορίων feriae institutae deaeque id cognomen tributum est, quod inde ab eo tempore Pergami fere constanter gerit.

---

287 Marmor candidum venis caeruleis distinctum; quondam Heracleae ad Latmum, nunc Parisiis in museo (*Louvre*). Ex schedis Pittakis ed. Boeckh C. I. G. 3800 Lebas Inscr. III 588. Accuratius ex Falkeneri apographo W. Henzen Annali dell' Inst. arch. 1862 p. 138. Commentario instruxit Waddington ad Leb. Inscr. III p. 196 sqq. (Syll.[1] 209. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 329 n. 193. P. Viereck Sermo Graecus p. 2 n. III). Ex ectypo chartaceo W. Judeich Mittheilungen des arch. Instituts in Athen XV (1890) p. 254 n. 7.

Litterae ΑΠΣ.

[Γναῖος Μάνλιος Γναίου υἱό]ς[1], στρατηγὸς ὕπατος Ῥωμαίων[2], [τῶν | δέκα πρέσβεων πρόεδ]ρος, Ἡρακλεωτῶν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δή[μωι | χαίρειν]· ἐνέ[τυχον ἡ]μῖν οἱ παρ' ὑμῶμ πρέσβεις Διᾶς, Διῆς, Διονύ[σιος, | Ἀναξί]μ[αν]δρος, [Μενέ]δημος, Μόσχος, Ἀρι-
5 στείδης, Μένης, ἄνδρες κ[αλοὶ ‖ κἀγαθοί], οἳ τό τε [ψήφ]ισμα ἀπέδωκαγ καὶ αὐτοὶ διελέγησαν ἀκολού|[θως τοῖ]ς ἐν τῶι [ψη]φίσματι κατακεχωρισμένοις, οὐδὲν ἐλλείποντε[ς φι|λοτι]μίας. ἡμ[εῖ]ς δὲ πρὸς πάντας τοὺς Ἕλληνας εὐνόως διακείμεν[οι | τυγχά]νομεγ καὶ πειρασόμεθα, παραγεγονότων ὑμῶν εἰς τὴν ἡμετέρα[μ | πίστιμ[3],] πρόνοιαμ ποιεῖσθαι τὴν ἐνδεχομένην, ἀεί
10 τινος ἀγαθοῦ παρα[ί‖τιοι γεν]όμενοι. συγχωροῦμεν δὲ ὑμῖν τήν τε ἐλευθερίαγ, καθότι καὶ τ[αῖς | ἄλ]λαις πόλεσιν, ὅσαι ἡμῖν τὴν ἐπιτροπὴν ἔδωκαν, ἔχουσιν ὑ[φ' αὑ|τοῖς πάν]τα τὰ αὐτῶμ πολιτεύεσθαι κατὰ τοὺς ὑμετέρους νόμους, | [καὶ ἐν τ]οῖς ἄλλοις πειρασόμεθα εὐχρηστοῦντες ὑμῖν ἀεί τινος ἀγαθοῦ | [παραίτ]ιοι γίνεσθαι. ἀποδεχόμεθα δὲ καὶ τὰ παρ' ὑμῶμ φιλάνθρωπα καὶ
15 τὰς ‖ [πίστεις, κ]αὶ αὐτοὶ δὲ πειρασόμεθα μηδενὸς λείπεσθαι ἐγ χάριτος ἀποδόσει. | [ἀπεστά]λκαμεν δὲ πρὸς ὑμᾶς Λεύκιον Ὄρ-βιον τὸν ἐπιμελησόμενον τῆς | [πόλεως καὶ] τῆς χώρας, ὅπως μηδεὶς ὑμᾶς παρενοχλῆι. ἔρρωσθε.

1 Cn. Manlii Volsonis cos. 189 a. Chr. epistulam hanc esse primus vidit Henzen, cuius sententiam probavit W. Neque enim post hunc imperatorem Romanum cum exercitu fuisse in Asia usque ad Aristonici bellum, quo hic titulus propter scripturae rationem utique antiquior habendus esset. Inter civitates quibus cum ab Antiocho defecissent libertas et immunitas data esset a Romanis (Liv. XXXVIII, 39, 7) etiam Heracleotas fuisse ex huius tituli argumento collegit W. Epistula ad eos data esse videtur a. 188 a. Chr., quo tempore Manlius pro consule cum decem legatis res Asiae ordinabat. 2 Cf. 275[2]. 3 Supplevi. '*Cum vos in nostram fidem veneritis*'. αἵρεσιν W.

288 Stela eruta Gortyne in templo Apollinis Pythii. Ed. F. Halbherr Monumenti antichi pubblicati per cura della reale Accademia dei Lincei I (1889) p. 37 sq. (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 32 n. 26).

Ἀγαθῆι τύχηι. Ἐπὶ τοῖσδε συνέθεντο τὴμ φιλίαν καὶ συμ(μ)α|χίαν[1] ἑαυτοῖς τε καὶ ἐκγόνοις εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον βασι|λεὺς

Litterae volgares praeter Σ (sed v. 10 semel ϹΣ est in ΚΟϹΜΟΥ), non dispositae στοιχηδόν. 1 ΣΥΜΑ|ΧΙΑΝ.

Εὐμένης[2] καὶ Κρηταιέων[3] Γορτύνιοι, Κνώσιοι, Φαίστιοι, | Λύττιοι, Ῥαύκιοι, Ἱεραπύτνιοι, Ἐλευθερναῖοι, Ἀπταραῖοι, Πολυρ||-
5 ρήνιοι[4], Συβρίτιοι, Λαππαῖοι, Ἄξιοι, Πριανσιέες, Ἀλλαριῶται, Ἀρ|[κ]άδες, Κεραῖται[5], Πραίσιοι, Λάτιοι, Βιάννιοι, Μαλλαῖοι, Ἐρώνιοι, Χερ|[σ]ονάσιοι, Ἀπ[ο]λλωνιᾶται, Ἐλύριοι, Ὑρτακίνιοι, Ἐλτυναιεῖς[6], Ἀνω|[πο]λῖται[7], Ἠραδήννιοι[8], Ἰστρώνιοι, Ταρραῖοι, ...[9], ὡς μὲν | [βα]σιλεὺς Εὐμένης ἄγει ἔτους τετάρτου καὶ

---

2 Eumenes II Attali I filius, qui regnavit a. 197—159 a. Chr. Nam Eumenem I hic in censum non venire quia is nunquam regio nomine usus esset, recte monuit H. 3 Ex nobilioribus Cretae insulae civitatibus hic praecipue desiderantur Cydoniatae, cum ei qui per dissensionum civilium tempora diversis factionibus praeesse solebant, Gortynii, Cnossii, Lyttii, Polyrrhenii (cf. n. 241[7]) hic omnes una cum rege Pergameno foedus ineant. Paullo ante huius tituli tempus (cf. not. 10), 185 a. Chr. n. ut quidem videtur (H. Nissen Unters. über die Quellen des Livius p. 333), cum Cnossii a Gortyniis, quorum socii erant Rhaucii et Lyttii, bello premerentur, Romani Appium Claudium cum aliis legatis miserunt, qui illorum discidia componerent (Polyb. XXII, 19). Quod cum feliciter cessisset, brevi etiam Eumenes fidelissimus Romanorum assecla atque adiutor cum eis foedus fecisse videtur. Sed illa pax a Romanis conciliata cum etiam ad Cydoniatas spectasset (Polyb. l. l. § 3), tamen hi iam mature se a reliquis rursus separasse videntur. Aliquot annis post adeo bellum inter Cydoniatas et Gortynios denuo erupit. Ac ne Eumenis quidem cum maiore parte civitatum Creticarum foedus diu mansit, quandoquidem anno 172 a. Chr. eum Cydoniatis sociis suis contra Gortynios auxilio venisse discimus ex Polybio XXVIII, 15, 1—3: ὅτι κατὰ τὴν Κρήτην δεδιότες Κυδωνιᾶται τοὺς Γορτυνίους διὰ τὸ καὶ τῷ πρότερον ἔτει παρ' ὀλίγον κεκινδυνευκέναι τῇ πόλει τῶν περὶ Νοθοκράτην ἐπιβαλομένων αὐτὴν κατασχεῖν, ἐξέπεμψαν πρέσβεις πρὸς Εὐμένη, βοήθειαν αἰτούμενοι κατὰ τὴν συμμαχίαν. ὁ δὲ βασιλεὺς προχειρισάμενος Λέοντα καὶ στρατιώτας σὺν τούτῳ τριακοσίους ἐξαπέστειλε κατὰ σπουδήν, ὧν παραγενομένων οἱ Κυδωνιᾶται τάς τε κλεῖς τῶν πυλῶν τῷ Λέοντι παρέδωκαν καὶ καθόλου τὴν πόλιν ἐνεχείρισαν. Iam aliquot annis ante igitur rex Cydoniatarum hostibus desertis cum ipsis foedus fecisse videtur. H. 4 Cf. n. 241[7]. 5 In titulo Magnetico (Inschr. von Magnesia p. 17 n. 21, 4) hi Κεραῖται vocantur. Βωλαγόρας Νεοκούδιος Κεραῖτας legitur in titulo quem not. 6 attuli. 6 Ἐλτύνιοι incisum est in eodem titulo Magnetico v. 3, sed Πόλλος Φαιστιόννα Ἐλτυνιεύς, Γορτυνίων προξένος αὐτὸς καὶ γένος in titulo Gortynio Journal of the arch. Inst. of America I (1897) p. 187. 7 Ab Eradenniis hi distinguntur, ut appareat errare Stephanum Byz. Ἀραδήν· πόλις Κρήτης, ἣ καὶ Ἀνώπολις λέγεται διὰ το ἄνω εἶναι. H. 8 Inter Α et Δ spatium quidem unius litterae intercedit, sed nihil videtur unquam ibi scriptum fuisse. H. Apud scriptores Ἀραδήν scribitur, atque etiamnum vicus in occidentali margine altae vallis, quae planiciem Anopolis ab occidente terminat, situs *Aradena* vocatur. (K. Bursian Geogr. von Griechenland II p. 547). 9 Hic unius civitatis nomen consulto

10 δεκάτου, μηνὸς ‖ [Π]ανήμου[10], ὡς δὲ Κρηταεῖς, κοσμούν(των)[11]
ἐν Γόρτυνι τῶν σὺν Σα|----------

deletum esse testatur H. 10 Primus Eumenis annus 197/6 a. Chr. est, quartus decimus 184/3 a. Chr. Panemus fastorum Macedonicorum Scirophorioni Attico respondet. Itaque hoc foedus mense Iunio anni 183 a. Chr. factum est. 11 Litterae ΤΩΝ mera lapicidae neglegentia exciderunt.

---

289 Megalopoli. Ex Miltiadis cuiusdam apographo ed. Boeckh C. I. G. 1536, ex suis Ross Inscr. ined. fasc. I p. 7 n. 12 et Lebas Inscr. II, 331. Docte et ingeniose restituit K. Keil Anal. epigr. p. 12 sqq. Cf. P. Foucart ad Lebas II p. 179 sqq. (Syll.[1] 210).

----- | καὶ ἐν τᾶι ...ι[1] [---------- | ὅπ]ως ἐπαύξηται κατὰ
π[λεῖστον, ἔδοξε τᾶι | π]όλει τιμᾶσαι Φιλο[π]ο[ίμενα Κραύγιδος |
5 τ]ιμαῖς ἰσοθέοις[2] [ἀρε]τᾶς [ἕνεκεν καὶ εὐ‖ε]ργεσίας· ἱδρύσα[σθαι
δὲ εἰς τιμὰν αὐτοῦ | ἐ]ν τᾶι ἀγορᾶι τὸ μ[νᾶμα[3] καὶ κτίσαι μετὰ
ται]|νίας τ[ὰ] ὄ[σ]τ[εα[4] ----------] | καὶ βωμὸν κα[τ]α[σκευά-

Litterae ΑΞΠΣ. Philopoemeni mortuo honores hic decerni a civibus primus perspexit Keilius, qui item de restituendo titulo optime meruit. Qui cum Miltiadis Rossiique exemplis solis usus esset, Foucartus, cui praeterea Lebasianum apographum illis paullo accuratius et ectypum chartaceum praesto esset, nonnullis locis a Keilii supplementis recedendum esse vidit. Atque etsi sunt quae dubitationem moveant, tamen in summa harum reliquiarum obscuritate quae ab illis hominibus doctissimis proposita sunt exprimere satius duxi, quam vano novandi studio alia non minus dubia proponere. Quae manifesto vera in uno aut duobus apographis inveniuntur recepi reliquorum erroribus non enotatis. Titulum anni 183 a. Chr. esse vix est quod moneam. 1 ΚΑΙΕΝΙΑΙι..Ι L. ΑΤΕΝΤΑΙ R. ΚΑΙΕΝΤΑΝ M. 2 Cf. Liv. XXXIX, 50, 9: *sepultus ab universo Achaico est concilio, adeo omnibus humanis congestis honoribus, ut ne divinis quidem abstineretur.* Diodor. XXIX, 18 ἀλλ' ὅμως μετὰ τὴν τελευτὴν ὡσπερεί τινι θείᾳ προνοίᾳ τὰς ἰσοθέους τιμὰς ἠλλάξατο τῶν κατὰ τὴν τελευτὴν ἀπηντηκότων ἀκληρημάτων. χωρὶς δὲ τῶν κοινῇ τοῖς Ἀχαιοῖς καταψηφισθέντων εἰς τιμὴν τάνδρός, ἡ πατρὶς ἱδρύσατο, καὶ τὸ βουθυτεῖν αὐτῷ κατ' ἐνιαυτὸν καὶ τῆς ἀρετῆς ἐγκώμιά τε καὶ ὕμνους κατέδειξεν ᾄδειν τοὺς νέους. K. 3 ΤΟΜ M. ΤΟΝΜ R. ΤΟΝΥ L. Supplevit Foucart, monens Timoleonta Syracusis item in foro sepultum esse (Plut. Tim. 39). 4 Apographa hic magnopere dissentiunt, sed in ectypo chartaceo F. has litteras se dispexisse refert. Supplevit idem, cum coniceret, taeniam in monumento sepulcrali sculptam esse, qua memoria recoleretur ingentis taeniarum numeri quibus urna Philopoemenis ossa continens cooperta erat, cum Megalopolin deferretur (Plut. Philop. 21 αὐτὴν δὲ τὴν

σαι λευκόλιθον ὡς | κ]άλλιστον, καὶ [βουθυτεῖν ἐν τᾶι ἁμέραι
10 τᾶι ‖ Δι]ὸς Σωτῆρος· στεφα[νῶσαι δὲ καὶ αὐτὸν εἰ|κ]όσι χαλκέαι[ς
τέσσαρσιν, ὧν στᾶσαι τὰν | μὲ]ν μίαν ἐν τ[ῶι θ]εά[τρωι -------
κολο|σσ]ικάν(?), τ[ὰν δὲ ----------]|κον, τὰν δὲ ἄλ[λαν ἐν--
15 -------, ‖ τ]ὰν δὲ ἄλλ[αν ἐν τῶι γυμνασίωι(?), καὶ ἀνακα|ρ]ῶξαι
ἐν τῶ[ι ἀγῶνι τῶν Σωτηρίων τὸν | στ]έφ[α]νον ------- | αις δὲ
20 -------|-ντι τοτ----‖--δ--------- | --ι-------|αις δα---
25 -----|--ς τοῖς -------|-αιαι δι-------‖ολιας γ-------|αν
πολι--------|--ντιν τε[---- π]|όλεος καὶ ------- μ---|αις
30 φ..ος καὶ ἀπι[------ π‖ο]μπὴν ..φιακερσικο [------ τ]|έμενες[5]
εσ.αν...ολιδ-------|ς ταινιται.ι. αιαιν------ | Ἀρκάσι ἀξίαν
35 [-----ἀγῶνα γυμ]|νικὸν καὶ ἱππικ[ὸν--------, ‖ τὸν] δὲ ταμίαν
δ[οῦ]ν[αι τὸ ἀνάλωμα εἰς τὰν θυσίαν | το]ῖς τᾶς πόλιος ἱ[ερ]ο-
[θύτ]αις -------|..ας· τὰ δὲ κρέα τ[ὰ] βρώσ[ιμα(?) -------|
---] τὸ δέρμα καταδίδοσθαι τοῖ[ς τᾶς θυσίας ἐπιμε]|λουμένοις·
40 τοῖς δὲ Σωτηρίοις [------- ‖ ὅμ]νοισιν[6] τοῖς κτωμένο[ις ------|
--] τοῦ τὸν Δία τὸν Σωτῆρ[α--------|---]ν τὸ τέμενες τὸ Φιλο-
π[οίμενος -------- | θυσ]άντω οἶν ἱερόθυτον τὸν τοι [--------
ἀνα|γορε]υέτω ἐπὶ ταῖς θυσίαις κα[τ' ἐνιαυτὸν ἕκαστον καὶ ‖
45 στε]φανώτω ὁ καὶ τᾶι ἑστιά[σει(?) ------	-----] λαμβανέτω

ὑδρίαν ὑπὸ πλήθους ταινιῶν τε καὶ στεφάνων μόλις ὁρωμένην ἐκόμιζεν ὁ τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀχαιῶν παῖς Πολύβιος). Sed κτίσαι μετὰ ταινίας τὰ ὅστεα insolentius dicitur, ut non possim quin de Foucarti supplemento quamvis ingenioso dubitem. 5 Eadem forma cum v. 42 recurrat, non mendum quadratarii, sed proprietas ceteroquin ignota sermonis Arcadici esse videtur. K. F. 6 Cf. Diodori locum supra (not. 2) allatum. Dubitationem sane movet dativus in -οισιν exiens a Peloponnesiorum dialecto alienus.

---

290 Basis rectangula inventa in Asclepieo Epidauriorum. Edd. Cavvadias Ἐφ. ἀρχ. 1885 p. 28 n. 81. J. Baunack Studien p. 104 n. 81. Cavvadias Fouilles d'Epidaure I p. 63 n. 172 *a*. Cf. quae adnotaverunt U. von Wilamowitz-Möllendorff Isyllos von Epidauros p. 4 not. R. von Scala, Die Studien des Polybios I p. 15 not. 1.

Litterae ΑΕΘΠΩ; praeterea nonnullarum hastae leniter inflexae, id quod saeculis tertio et altero a. Chr. n. frequenter usu venit.

Ἁ πόλις ἁ τῶν Λακεδαιμονίων[1] | Λυκόρταν Θεαρίδα Μεγαλο-
πολί|ταν[2] ἀρετᾶς ἕνεκεν καὶ εὐνοίας, | ἃς ἔχων διατελεῖ εἰς αὐτάν.

1 Lycortas effecerat anno 182 a. Chr. ut Lacedaemonii foederis Achaici participes fierent (Polyb. XXIII, 17, 5 sqq.) ideoque videtur ab illis statuae honore affectus esse. Wil. 2 Polybii rerum gestarum scriptoris nobilissimi pater. De ipsius patre Thearida cf. n. 235 cum adnotatione. Lycortae filius, Polybii frater natu maior ille Thearidas fuisse videtur, qui in rebus Achaeorum publicis per illos annos aliquotiens commemoratur: anno 182 a. Chr. in ordinandis Messeniorum subactorum rebus aliquae videntur eius partes fuisse (Olympia V p. 87 n. 46, 6), anno 158 a. Chr. Romam legatus missus est (Polyb. XXX, 17, 1), item 146 a. Chr. (Polyb. XXXVIII, 8, 1. 11). Vides eisdem fere temporis terminis eius res publice gestas contineri, quibus Polybii. Monumenti ab eo dedicati titulum habes n. 309.

---

291 Tabula marmorea inventa in ruderibus templi Apollinis Sminthii in Troade et a Sprattio Cantabrigiam transmissa. Ex S. Birchii apographo ed. E. Curtius Arch. Zeitung 1855 p. 34 sqq., tab. LXXV (Syll.[1] 211).

Ἀγαθῆι τύχηι· Κάσσανδρον Μενεσθέως[1] ἐτίμησεν

I Τὸ κοινὸν τῶν | Αἰτωλῶν | χρυσῶι | στεφάνωι. (1)
Τὸ κοινὸν τῶν | Δωριέων | χρυσῶι | στεφάνωι. (2)
Τὸ κοινὸν τῶν | Αἰνιάνων | χρυσῶι | στεφάνωι. (3)

Litterae ΑΘΞΠΣ; hastae extremae lineolis transversis ornatae. Solus versus 1 continua scriptura totam lapidis latitudinem explet; singulorum honorum tituli ita adornati sunt, ut quinque ordines (I. II. IV. V. VI) quaternarum aut ternarum inscriptionum, quarum una iuxta alteram posita est, distineantur ordinibus quinque coronarum, ex quibus unaquaeque infra ipsum titulum coronae honorem enuntiantem sculpta est. Sed cum medius titulus tertii ordinis (6) non coronae, sed statuae honorem indicet, infra eum inter coronas ad titulos 5 et 7 spectantes spatium vacuum erat, in quo quattuor tituli ordinis III (8. 9. 10. 11), unus infra alterum, incisi sunt. 1 Cassander Menesthei f. Alexandrensis ex Troade proxenia Delphorum honoratus est Theoxeno archonte (268, 39). Sed neque de eius archontis anno constat, nisi quod anno 170/69 a. Chr. utique recentior est, neque quaenam temporis ratio intercedat inter proxeniam, quae illic, et statuam aheneam coronamque quae hic (9. 12) a Delphis ei decreta recensentur, definiri licet. In universum sane illius tituli auctoritate confirmantur, quae de huius aetate disputaverat Curtius, cum demonstraret eum priori parti alterius a. Chr. saeculi ascribendum, ac certe anno 146 a. Chr., quo foedus Achaicum a Romanis dissolutum est, antiquiorem esse. Post bellum Persei demum incisum esse inde apparet, quod Dorienses, Aenianes, Locri orientales hic separata

Τὸ κοινὸν τῶ[ν] | Ἠπειρωτῶν [τῶν π]|ερὶ Φοινίκη[ν[2] χρυ]|σῶι στεφά[νωι]. (4)
II Τὸ κοινὸν τῶν | Οἰταιέων | χρυσῶι | στεφάνωι. (5)
Τὸ κοινὸν τῶν | Ἀθαμάνων | εἰκόνι χαλκῆι. (6)
Τὸ κοινὸν | Λοκρῶν τῶ[ν] | ἠοίων χρυσ[ῶι] | στεφάνω[ι]. (7)
III Τὸ κοινὸν τῶν Κρηταιῶν | προξενίαι. (8)
Ἡ πόλις ἡ Δελφῶν εἰκόνι χαλκῆ. (9)
Τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν | προξενίαι καὶ πο(λ)ιτείαι[3]. (10)
Τὸ κοινὸν τῶν Αἰνιάνων εἰκόνι χαλκῆ. (11)
IV [Ἡ] πόλις ἡ Δελφῶν | ἡ τοῦ θεοῦ | δάφνης στεφάνωι. (12)
Ἡ πόλις ἡ Ἀργείων | χρυσῶι στεφάνωι | καὶ θεω(ρ)οδοκίαι[4] τοῦ | Διὸς τοῦ Νεμείου καὶ | τῆς Ἥρας τῆς Ἀργείας. (13)
Ἡ πόλις ἡ Μεσ|σηνίων χρυσῶι | στεφάνωι. (14)
Ἡ πόλι[ς ἡ] | Μεγαλο[πολιτῶν] | χρυσῶ[ι] | στεφά[νωι]. (15)
V [Ἡ] πόλις ἡ | [Τε]γεατῶν | χρυσῶι | [σ]τεφάνωι. (16)
Ἡ πόλις ἡ | Κορωναιέων τῶν | ἐν Ἀχαιΐαι[5] | χρυσῶι στεφάνωι. (17)
Ἡ πόλις ἡ | Φλειασίων | χρυσῶι στεφάνωι. (18)
Ἡ πόλι[ς ἡ] | Κλεων[αίων] | χρυσ[ῶι] | στεφά[νωι]. (19)
VI Ἡ πόλις ἡ | Φιαλέων | χρυσῶι | στεφάνωι. (20)
Ἡ πόλις ἡ | Ἡραιέων | χρυσῶι | στεφάνωι. (21)
Ἡ πόλις ἡ Μεγαρέων | δάφνης στεφάνωι | παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος[6] | τοῦ τῆς πόλεως ἀρχηγέτου. (22)
Ἡ πό[λις Κο]|ρωνέ[ων τῶν ἐν] | Βοι[ωτίαι χρυ]|σῶι [στεφάνωι]. (23)

ab Aetolis concilia habent. Nam eos circa annum 167 a. Chr. demum ex societate Aetolorum dimissos esse probavi Hermae XXXII p. 180 sqq. 2 De Phoenice Chaoniae urbe cf. Bursian Geogr. v. Gr. I p. 17. Eam caput fuisse foederis civitatium Epiroticarum etsi praeter hunc titulum nusquam definite enuntiatur, tamen etiam ex Polybii locis XVI, 27, 4 et XXXII, 21, 2. 26, 1 cognoscitur. 3 ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ. 4 ΘΕΩΙΟ. 5 Coronen Messeniae intellegi Curtius monuit, eamque non anno 183 demum, sed iam aliquanto ante ad Achaeorum societatem accessisse demonstravit; atque cum etiam aliae multae civitates Achaicae hic recenseantur, propterea huius unius nomini addi τῆς Ἀχαΐας, ut distinguatur a Coronea Boeotiae (23). 6 Cf. n. 215, 8.

292 Basis inventa Olympiae prope Philippeum. Ex Purgoldi apographo edidi Archaeol. Zeitung XXXVIII (1880) p. 52 n. 335.

(E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 330 n. 194. Syll[1] 213). Accuratissime delineata a Purgoldo tituli imago est Olympia V p. 423 n. 300.

Λακεδαιμονίων οἱ φυ[γ]όντες ὑπὸ τῶν τυράνν[ων] | Καλλικράτη Θεοξένου Λεοντήσιον[1], καταγαγόντα | εἰς τὰν πατρίδα[2] καὶ διαλύσαντα ποτὶ τοὺς πολίτας | καὶ εἰς τὰν ἐξ ἀρχᾶς ἐ[οῦσαν] φιλ[ίαν ἀποκ]αταστάσαντα.

Litterae ΑΞΠΣΥ. 1 Callicrates Leontesius (Polyb. XXIV, 10, 8) princeps eius factionis inter Achaeos erat, quae Romanis favebat. Cf. Liv. XLI, 23, 5. XLV, 31, 10. Pater Theoxenus nescio an idem sit, qui a. 197 a. Chr. mille Achaeis contra Philippum Rhodiis subvenientibus praefuit (Liv. XXXIII, 18, 5. Infra n. 588, 68). 2 Anno 180 a. Chr. cum Hyperbatus praetor ad concilium Achaeorum referret de causa exulum Lacedaemoniorum, Lycorta suadente Achaei legatos tres, inter quos Callicrates erat, Romam miserunt qui docerent senatum, cur eos restitui nefas putarent. At Callicrates, longe aliter ac mandatum erat, senatum hortatus est, ne Achaeos imperia Romanorum contemnere pateretur. Quo facto senatus non modo imperavit Achaeis ut exules reducerent, sed etiam Callicratem epistula ad concilium Achaeorum missa magnopere commendavit. Itaque ille in annum insequentem 179 a. Chr. praetor creatus magistratu inito statim Lacedaemoniorum exules restituit (Polyb. XXIV, 12 sqq.).

293 Delphis in muro substructionum templi. Quinque versus initiales edd. C. Wescher et P. Foucart Inscriptions recueillies à Delphes n. 459, totum titulum ex B. Haussoullieri apographo P. Foucart Bulletin de corr. Hell. VII (1883) p. 427 n. VI. Versus 1—20 denuo accurate exscriptos exhibuit et illustravit H. Pomtow Jahrb. f. Phil. CXLIX (1894) p. 663 n. 3 (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 208 n. 256). Cf. quae de titulo disputaverunt C. Salvetti Studi di storia ant. II p. 124 sqq. G. de Sanctis ibid. p. 131 not. 3. W. Dittenberger Hermae XXXII p. 161 sqq. XXXIII p. 324 sqq. J. Beloch Hermae XXXII p. 667 sqq. H. Pomtow Jahrb. f. Phil. CLV (1897) p. 761 sqq. Hermae XXXIII p. 329.

Ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Πραξία[1], Πυθίοις· ἔδοξε | τοῖς ἱερομνημόνοις[2] Δελφῶν Ξενοκράτει | Πραόχου, Μελισσίωνι Εὐαγ-

Litterae praeter ΞΠΣ. 1 Anno 178/7 a. Chr. n. Cf. n. 268, 233. 237. 242. 2 Hieromnemones sunt viginti tres; nam ex legitimo et antiquo

γέλου[3], Θεσσαλῶν Ἱπ|πολόχωι Ἀλεξίππου[4], Πολυξένωι Θρασίπ-
5 που ‖ Λαρισαίοις, παρὰ βασιλέως Περσέως[5] Ἁρπάλωι |
Πολεμαίου Βεροιαίωι, Σιμωνίδῃ Ἀπολλωνίδου | Βεροιαίωι,
Βοιωτῶν Ὀφελήμωι Ὀφελήμου Θηβαί(ωι)[6], | Ἑρμίᾳ Ζωΐλου
Ὠρωπίωι, Ἀχαιῶν Φθιωτῶν Ξε|νοφάει Ἀγιδος Λαρισαίωι[7],
10 Κρατησιμάχωι Κλεάνδρου ‖ Θηβαίωι[8], Μαγνήτων Χαρικλεῖ
Νίκωνος, Γενθίωι Φρασι|σθένους Δημητριεῦσιν, Δολόπων
Συάγρωι Δατυιάδου[9], | Αἰνιάνων Λοχάγῳ Ἀγήτα Καλλιπολίτῃ[10],

numero unus desideratur Doriensium Peloponnesiorum. Praeterea eam formam concilii Amphictionici post Aetolorum cladem restitutam hic habemus, quae quondam fuerat usque ad medium saeculum a. Chr. n. quartum, nisi quod duo suffragia quae olim Phocensium fuerant, hic rex Macedonum gerit. Verum illud ex parte nomine potius quam re et effectu ita se habuisse ex nonnullorum hieromnemonum patria et origine apparet (not. 10). 3 Idem archon Delphorum fuit anno proximo 177/6 a. Chr. Cf. n. 268, 251. 259. 4 Anno 191 a. Chr. Scotussae cum praesidio Larisaeorum, cui praeerat, a Romanis captus est (Liv. XXXVI, 9, 3. 14). Anno 182 a. Chr. praetor Thessalorum fuit (Euseb. vers. Armen. I p. 245, 7 Schoene: *deinde Ippolokhus Alexippi Larisaeus.* Cf. etiam nummos in catalogo Mus. Brittanici, Thessaly to Aetolia p. 5 n. 57—59). Paullo post huius decreti annum iterum eodem summo inter populares magistratu functus est; cf. n. 453, 1: [στραταγο]ῦντος Θεσσαλῶν [μὲν Ἱππο]λόχου τοῦ Ἀλεξίππου [τὸ δεύτ]ερον Λαρισαίου. Quem titulum anno 178 a. Chr. recentiorem esse inde apparet, quod iteratus Hippolochi magistratus non reperitur in Eusebiano praetorum Thessalorum indice usque ad Persei regis initia deducto. 5 Perseus Philippo patri successerat Q. Fulvio Flacco L. Manlio Acidino consulibus a. 179 a. Chr. Liv. XL, 54, 1. XLV, 9, 3. Non Macedonum gentem, sed regem unum inter Amphictionas receptum esse hic ut n. 140, 149 videmus. 6 ΘΗΒΑΙΟΥ. Emendavit F. 7 Ξένοφά(ν)ει em. F., nescio an recte. Larisam Cremasten huius patriam esse vix est quod moneam. 8 Thebis Phthioticis oriundus. 9 Nescio qua de causa huic uni hieromnemoni non additur civitatis nomen cuius erat. 10 Memorabile est, quinque hieromnemonas, duos Aenianum, duos Locrorum utrorumque, unum Doriensium (not. 14. 15) hic homines Aetolos esse. Quam rem cum frustra expedire conati essent F. et Po., Salvetti et D. ex manumissionibus Delphicis demonstraverunt, cum anno 190 a. Chr. multas quidem gentes quae ad illud tempus Aetolorum societatis participes fuerant, veluti Phocenses, Delphos, Achaeos Phthiotas, dimittere coacti essent a Romanis, tamen usque ad regni Macedonici finem (167 a. Chr.) Dorienses, Locros utrosque, Aenianas (de quibus id etiam Livii XLI, 25, 3 narratione confirmatur) inter Aetolos fuisse. Nulla igitur tum fuerunt harum gentium peculiaria concilia, quae suos quodque hieromnemones crearent, sed in universae gentis Aetolicae comitiis, in quibus Aetoli antiqui numero et vicinitate praevalebant, hi electi sunt, quos nomine tenus illarum gentium quae antiquitus Amphictioniae ius habebant, re vera Aetolorum

Νικίαι Ἀλεξάν|δρου Καλυδωνίωι[11], Ἡρακλεωτῶν Φαινέαι
Νικέα Σωσθενεῖ[12], Μα|λιέων Διοδώρωι Κριτοβούλου Λαμιεῖ,
15 Εὐβοέων Ἀπολλοφάνει ‖ Διονυσίου Χαλκιδεῖ, Ἀθηναίων
Ἑρμαγόραι Λυσιστράτου, Λο|κρῶν ἑκατέρων Προάνδρωι
Προάνδρου Φόλαι[13], Νικάνδρωι Βίτ|του Τριχονεῖ[14], Δωριέων

---

hieromnemones fuisse apparet. Ceterum Lochagum Callipolitam anno proximo ante hoc decretum (179/8 a. Chr. archonte Delphis Euangelo) praetorem Aetolorum fuisse (Wescher-Foucart 252, 1) adnotavit F. 11 Ipse homo ignotus, sed pater manifesto est Alexander Calydonius qui ter summo inter Aetolos magistratu functus erat annis 203. 196. 185 a. Chr. F. 12 Φαινέαι Νικίδα, Σωσθένει F., ratus hic duos recenseri Heracleotarum hieromnemonas. Sed P. in lapide Νικέα potius legi observat ideoque sine dubio unum hominem Phaeneam Niceae f. Sosthenensem hic agnoscendum esse, siquidem in laterculo θεαροδόκων Delphorum secundum regiones digesto Bull. de corr. Hell. VII (1883) p. 189 n. 93 col. III v. 6 legatur ἐν Σωσθενίδι· Νικέας Φαινέα. Hic illius hieromnemonis pater est. Oppidum praeterea nusquam commemoratur nisi apud Ptolemaeum geographum III, 12, 42, cuius ex notatione id inter Hypatam et Heracleam situm colligitur. Ceterum nescio an post Gallos devictos anno 279 a. Chr. conditum sit Sosthenis Macedonum praetoris, qui fortissime contra eos pugnaverat (Droysen Gesch. des Hellenismus II, 2 p. 344 not. 3), honoris causa. Quod vero de Sanctis et Beloch, assentiente Pomtowio, qui hic nobilissimum Aetolorum praetorem Phaeneam deprehendere sibi videtur, Heracleam tum Aetolorum fuisse statuunt neque hunc hieromnemona ex ipsorum Heracleotarum numero electum esse, sed sextum accedere illis quinque Aetolis de quibus dixi not. 10, id nequeo probare. Neque enim Heracleam ex pacis condicionibus (cf. Polyb. XXI, 32, 13. Liv. XXXVIII, 11, 9) post annum 190 a. Chr. retinere licebat Aetolis, siquidem iam anno 191 a. Chr. a Romanis capta erat (Polyb. XX, 9, 1. Liv. XXXVI, 24, 11) et Sosthenida in proxima Heracleae vicinia sitam fuisse demonstrat Ptolemaeus. Denique sic ne illud quidem explicationem probabilem habebat, quod non antiquum Oetaeorum, sed Heracleotarum potius nomen hic inter gentes Amphictionicas comparet. Quod mihi indicio esse videtur, partem quidem gentis Oetaeorum anno 190 a. Chr. etiamtum in Aetolorum foedere mansisse; quo in numero sunt Homiliadae, quos a. 175/4, et Dryopaei, quos 177/6 et 176/5 a. Chr. Aetolos fuisse demonstrant tituli Wescher-Foucart n. 130. 198. 362. Quare cum praeter Heracleotas exigua modo pars gentis sui iuris facta esset, huic Heracleotarum nomen melius convenire visum est quam Oetaeorum. 13 Praetor Aetolorum archonte Delphis Menete a. 171/0 a. Chr. (Wescher-Foucart n. 145). F. Φόλας ethnicum est ad civitatem aut pagum quendam Aetoliae antiquae spectans (Wescher-Foucart 74. 75. 91. 121. 130. 178. 321. 322. 382). 14 Praetor Aetolorum anno proximo 177/6 a. Chr. n., archonte Delphis Melissione. Cf. Wescher-Foucart n. 190. F. De hominibus Aetolis qui hic Locrorum hieromnemones inscripti sunt cf. not. 10.

τῶν ἐν μητροπόλει Ἀναξάνδρωι Τε|λεσάρχου Ἀπειρικῶι[15],
Περραιβῶν Ἀπολλοδώρωι Ἀσκληπιο|δώρου Φαλανναίωι[16]· τᾶς
20 ἱερᾶς χώρας ὑπάρχειν τόπον ‖ ταῖς ἱεραῖς βόοις καὶ ἵπποις
καταλελειμμένον ἀπὸ τᾶς ὁ|δοῦ τᾶς ἐπὶ τὸ Ἄστυρον ἀγούσας,
ἃι ἁ ὁδὸς ἄγει ἐπὶ τὸν Παι|παλίδαν καὶ ἐν τὸ Λακωνικόν· ἀπὸ
τοῦ Λακωνικοῦ ἐν σκ(αι)|ὰν[17] ἐν τὰν νάπαν τὰν ἐν Ἱεραπετείαι
[ποτ' ὀρθόν, ὡς ἁ] ὁδὸς ἄ|γει ἁ ἐξ ἱπποδρόμου ἁ ξενὶς ἁ ἐπὶ
25 τὸ Λ----------α. ‖ ταῖς ἱεραῖς βόοις καὶ ἵπποις ἔστω ποτ-
---------- | ποτάγειν τὰ ἰδιωτικὰ θρέμματα ---------- |
τὰν ποτὶ τᾶι Κεραμείαι οὖσαν το[--------- τοῦ] | Ἑλλανίκου[18]
ἡρώιου· εἰ δέ τις ἐπὶ ξέν[ας --------|---------] ἐξουσίαν
30 ε[ἶμεν τῶι] ‖ θέλοντι. ἀναγρά|ψαι δὲ τὸ δόγμα τοὺς | ἄρχοντας
τῶν Δελφῶν | ἐν τῶι ἱερῶι.

15 Bull. de corr. Hell. XVIII (1894) p. 235 n. II Τελέσαρχος Ἀπειρικός, sine dubio huius Anaxandri pater, inter Aetolorum hieromnemonas est. Oppidum ignotum non cum F. et P. in tetrapoli Dorica quaerendum esse, sed in Aetolia cum inde apparet, quod Dorienses tum Aetolis ascriptos fuisse manumissiones Delphicae Wescher-Foucart n. 118. 121. 223 (cf. not. 10) docent, tum quod vix illa angusta et saxosa convallis praeter nota quattuor oppidula quinto spatium praebebat. 16 Phalannam Perrhaeborum fuisse etiam rationum tabulae Delphicae (n. 140, 152) et instrumentum proxeniae Coronense I. G. Sept. I, 2858, 2 (Τίμων Δηδάλω Περρηβὸς ἐς Φαλάννας) docent. Eodem spectat, quod Inschriften non Magnesia p. 24 n. 33, 32 sqq. decreto Gonnensium, quae civitas sine controversia Perrhaebica fuit, subscriptum est: ἀκολούθως δὲ ἔδοξεν ψηφίσασθαι Φαλανναίοις. Nam sic eiusdem gentis populi inter se coniungi solent in illis monumentis (cf. n. 258[26]). 17 ΣΚΛΓΑΝ. 18 Ἑλλανικοῦ F. Videtur proprium nomen esse non quidem hominis qui post mortem heroicis honoribus affectus sit, sed herois qui Graecis victoriam praebere credebatur.

---

294 Marmor Delo Oxonium translatum. Ed. Maittaire Marm. Ox. n. 29, et inde post alios Boeckh C. I. G. 2275*a*. (Syll.[1] 214).

Ὁ δῆμος ὁ Δηλίων βασίλισσαν | Λαοδίκην[1], βασιλέως Σελεύ-

1 Laodicen Seleuci filiam in matrimonium duxit Perseus Philippi f. ultimus Macedonum rex (Liv. XLII, 12, 3. Polyb. XXV, 4, 8 sqq.). Atque sub ipsum regni initium id factum esse apparet ex Polybii narratione, anno 177 a. Chr. Rhodiis a Romanis opprobrio datum esse, quod nuper (νεωστί § 8. 10) Laodicen magnificentissimo comitatu ad sponsum deduxissent.

κου[2], | γυναῖκα δὲ βασιλέως Περσέως[3], | ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ
5 εὐσεβείας ‖ τῆς περὶ τὸ ἱερὸν καὶ εὐνοίας [τῆς] | πρὸς τὸν δῆ-
μον τῶν Δηλίων.

2 Seleucus IV Philopator Antiochi Magni filius natu maximus regnavit a. 187—176 a. Chr. n. 3 Regnavit 179—168 a. Chr. Hoc utique spatio titulus dedicatus, sed haud improbabile est cum Laodice ad maritum navibus deduceretur eam Delum attigisse et beneficiis affecisse, propter quae haec statua ei decreta est.

295 Tabula marmoris Pentelici inventa Delphis ante porticum Atheniensium. Praeter hoc decretum tabula continet alia duo de honoribus legatorum. Ed. B. Haussoullier Bull. de corr. Hell. V (1881) p. 372 n. 3 (Syll.[1] 215. P. Cauer Delectus inscr. Gr. ed. 2 p. 165 n. 236. A. Fick ap. Collitz Gr. Dialektinschriften II p. 20 n. 1413. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 225 n. 291).

[Ἔδοξε τοῖς] Αἰτωλοῖς· [ἐπ]ε(ὶ) βασιλεὺς Εὐμένης[1] ὑπάρχων φί-
λος καὶ σύμμαχος διὰ προγόνων τὰν οὖσα[ν | πρότερον ε]ὔνοιαν
ἐμ παντὶ καιρῶι φανερὸς γίνεται συναύξων, καὶ πολλὰς καὶ
μεγάλας ἀποδείξε[ις | ποιούμενος τ]ᾶς ἐν τὸ ἔθνος εὐνοίας καὶ
τοὺς ἄλλους Ἕλλανας, ἀεὶ τὰ συμφέροντα διαπρασσόμενο[ς, |
σπουδᾶς καὶ] φιλοτιμίας οὐθὲν ἐνλείπων, γεγονότων τε αὐτοῖ
5 πολλῶν καὶ μεγάλων εὐαμερημά[των ‖ διὰ τοὺς π]ολέμους, ἐπαυ-
ξηκὼς τὰμ βασιλείαν καὶ ἐν τὰν καλλίσταν διάθεσιν ἀγνηκὼς[2]
κέκρικε | [τιθέμεν] ἀγῶνας καὶ θυσίας τᾶι Ἀθάναι τᾶι Νικαφό-
ρωι[3] μετὰ τῶν ἀδελφῶν καὶ τοῦ δάμου τῶν | [Περγαμηνῶ]ν,

Litterae ΞΠ. 1 Regnavit hic ab anno 197 a. Chr. ad 159 a. Chr. Mediae eius temporis parti, intra annorum 179 et 172 a. Chr. terminos, hunc titulum vindicavit H. plurali τοὺς πολέμους v. 5 fretus, qui vetaret proxima post Antiochum victum (189 a. Chr.) tempora intellegi; immo bellis Prusiae et Pharnacis finitis aliquot annos usque ad initium inimicitiarum cum Perseo intercessisse per otium, quo Eumenes ad urbem exornandam et Nicephoria instituenda usus esset. At utique anno 176 a. Chr. aliquanto antiquiora sunt Nicephoriorum sacra, quoniam in titulo Alterthümer von Pergamon VIII, 1 p. 103 n. 167, 7 Eumeni regi per nonorum Nicephoriorum tempus (quae feriae trietericae fuerunt) μείζονα εὐημερήματα accidisse scribitur, ut appareat ea plus quam duodeviginti ante regis obitum annis instaurata esse. 2 Cf. n. 451 6. 3 Ludi iam Attalo I regnante fuerunt Polyb. IV, 49, 3 ἠρέθιζε δ' αὐτὸν (Προυσίαν) καὶ τὸ δοκεῖν Βυζαντίους πρὸς μὲν Ἄτταλον εἰς τοὺς τῆς Ἀθηνᾶς ἀγῶνας τοὺς συνθύσοντας ἐξαπεσταλκέναι, πρὸς

περὶ πλείστου ποιούμενος τὰν ποτὶ τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν· παρακαλεῖ [δ]ὲ καὶ το[ὺς | Αἰτωλούς, ἐ]ξαπ[ε]σταλκὼς θεωροὺς Πέρσαν, Θεόλυτον, Κτήσιππον, ἀποδέξασθαι τοὺς ἀγῶνας | [τῶν Νικαφ]ορίων στεφανίτας, τὸμ μὲν μουσικὸν ἰσοπύθιον[4], τὸν δὲ
10 γυμνικὸν καὶ ἱππικὸν ἰσολύμπιον, ‖ [καὶ ὁμοί]ως ἄσυλον τὸ τέμενος τᾶς Ἀθάνας τᾶς Νικαφόρου· δεδόχθαι τοῖς Αἰτωλοῖς, [ἐπ]αινέσαι | [βασιλέ]α Εὐμένη καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ Ἄτταλον Φιλέταιρον Ἀθήναιον καὶ βασίλισσαν | [Ἀπολλωνίδα] τὰμ ματέρα αὐτῶν καὶ τὸν δᾶμον τῶν Περγαμηνῶν ἐπὶ τᾶι ποτὶ τοὺς [θεοὺ]ς εὐσεβεί[αι, | καὶ στεφανῶσ]αι ἕκαστον αὐτῶν εἰκόνι χρυσέαι, τὸμ μὲν βασιλέα ἐφ' ἵππου, τοὺς δὲ ἀ[δελφοὺς πεζικᾶι, | ἀρετᾶς ἕνεκεν] καὶ εὐνοίας τᾶς εἰς τοὺς θεούς. ἀποδε-
15 δέχθαι δὲ καὶ τοὺς ἀγῶνας τῶ[ν Νικαφορίων οὓς ‖ ἔθηκε βασ]ιλεὺς Εὐμένης [σ]τεφανίτας, τὸμ μὲν μουσικὸν ἰσοπύθιον, τὸν δὲ γυ[μνικὸν καὶ ἱππικὸν ἰσολύμπιον[4]· | εἶμεν] (δ)[ὲ[5] τ]οῖς νικεόντοις τῶν Αἰτωλῶν τὰς τιμὰς καὶ τὰ λοιπὰ πάντα τὰ ἐν τ[οὺς ἀγῶνας[6] τῶν Πυ|θίων κ]αὶ Ὀλυμπίων ⟨τὰ⟩ κατακεχωρισμένα. καὶ καθάπερ ὁ βασιλεὺς Εὐμένης ἀνα[καλεῖ] τὸ τέ[μενος | τᾶς Ἀθά]νας τᾶς Νικαφόρου τὸ ποτὶ Περγάμωι[7] ἄσυλο[ν] καθώς κα ὁρίξῃ, συναποδεδέχθαι τοὺς Αἰτω[λοὺς | ἄσυλον] εἶμεν αὐτὸ τὰ ἀπ' Αἰτωλῶν καὶ τῶν ἐν Αἰτωλίαι κατοικεόντων, καὶ μη-
20 θένα (ἄ)γειν[8] μηδὲ ῥυσ[ιάζειν ‖ τινὰ ἐ]ντὸς τῶν ὁρίων· εἰ δέ τίς κα ἄγῃ ἢ ῥυσιάξῃ ἢ ἀποβιάξαιτο ἢ διεγγυάσῃ, ὑπόδικον εἶμεν ἐν τοῖ[ς | συνέδρ]οις τῶι ἀδικηθέντι καὶ ἄλλωι τῶι θέλοντι ἐν ταῖς ἐκ ποτιστάσιος[9] δίκαις. ἀποστέλλειν δ[ὲ | θεωρ]οὺς ἐν Πέρ-

---

αὐτὸν δὲ εἰς τὰ Σωτήρια μηδένα πεπομφέναι), instituti illi quidem fere a. 223 a. Chr. (cf. 286[7]). Sed Eumenes maiore splendore hos ludos exornavit eisque eandem cum antiquis feriis Panhellenicis dignitatem tribuit. H. 4 Cf. 206[1]. 5 Λ..ΟΙΣ. 6 Supplevi. 'Quae de certaminibus Pythiorum et Olympiorum lege constituta sunt'. ἐν τ[οὺς νενικηκότας Πυ|θίων κ]αὶ Ὀλυμπίων H., soloeco genetivi usu. 7 Etiam hoc fanum Minervae extra urbem situm antiquius erat Eumenis regno, nam anno 201 a. Chr. a Philippo vastatum esse refert Polyb. XVI, 1, 6. Sed ab Eumene non modo splendidius restitutum sed etiam amplificatum esse indicio sunt verba καθώς κα ὁρίξῃ. Idem ius asyli ut tribueretur illi templo a Graecis civitatibus petivit. Quibus ex rebus apparet, qui factum sit, ut Strabo ab Eumene demum fanum conditum esse crederet (Strab. XIII, 4, 2 p. 624 Cas. τὸ Νικηφόριον ἅλσει κατεφύτευσε). H. 8 ΜΗΘΕΝΑΛΓΕΙΝ. 9 ποτίστασις formam προστασία vocis Aetolorum dialecto accommodatam iudicavit H., qua in re praepositiones πρό et πρός (ποτί) confudit. Neque quod H. dicit, eum qui accusaret eodem iure id facere,

γαμον ἐπε[ί] κα ἁ θυσία καθήκηι τᾶι Ἀθάναι τᾶι Νικαφόρωι· τᾶς δὲ ἐκπονπᾶς ἐπι|[με]λεῖσθαι τὸν στραταγὸν ἀεὶ τὸν ἔναρχον. τοῖς δὲ θεωροῖς τοῖς ἐπαγγελλόντοις τοὺς ἀγ[ῶνας | τῶν Ν]ικαφορίων καταστᾶσαι τὰς πόλεις ἑκάστας θεωροδόκους τῶν ἰδίων
25 πολιτᾶν, καὶ ἀνενε‖[γκεῖ]ν τοὺς ἄρχοντας τοὺς ἀπὸ τᾶν πολίων τῶι στρατα[γῶ]ι [ἢ] προξένωι ἐν τὰ Πύθια· διδόμεν δ[ὲ | . . . .] ρον καὶ ξένια ὅσα καὶ τοῖς τὰ Ὀλύμπια ἐπαγγελλόντοις θεωροῖς δίδονται. ὅπως δὲ καὶ [ἐν | τοὺς ν]όμους καταχωρισθῇ ἅ τε ἀποδοχὰ τῶν ἀγώνων καὶ τοῦ ἱεροῦ ἁ ἀσυλία καὶ ἁ τῶν θ[ε]ωροδ[ό|κων κατάστ]ασις καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐν τῶι ψαφίσματι κατακεχωρισμένα, ἐπιμέλειαν ποιήσασθαι τὸν στρατα|[γὸν] καὶ τοὺς ἄλλους ἄρχοντας. ἐπαινέσαι δὲ καὶ τοὺς θε[ωρ]ούς, Πέρσαν
30 Δ[ιο]νυσίου Συρακόσιον, ‖ [Θεόλυτον] Ἀρίσ[τω]νος Αἰγινάταν, Κτήσιππον Δαματρίου Περγαμηνόν, καὶ εἶμεν αὐτοὺς προξένους | [καὶ εὐεργέτ]ας τῶν Αἰτωλῶν· ἔγγυος τὰν προξενιᾶ[ν ὁ γ]ρ[αμματ]εύς. ἀναγράψαι δὲ καὶ τὸ ψάφισ|[μα τόδε ἐν στ]ήλαις λιθίναις δύο, καὶ ἀναθέμεν τὰν μίαν ἐν Θέρμο[ν], τὰν δὲ ἐν Δελφούς· τὸ δὲ γενόμεν|[ον ἀνάλωμα] τὸν ταμίαν τᾶς κωλ...κ.λ. ι.ρι.ε....σ....λ...ιλι τὸν γραμματῆ τῶν | ----------ιαν.

---

atque patronum (προστάτην) qui causam inquilini suscipiat, recte se habet. Nam quia peregrino non licet civem in ius vocare, patronus id facere debet. At hic definite constituitur, et ipsi qui laesus esset, et cuilibet alii licere accusare. Ac ne est quidem cur illud ἐν ταῖς ἐκ ποτιστάσιος δίκαις ad ἄλλωι τῶι θέλοντι modo referamus, immo omnino ad ὑπόδικον εἶμεν spectare videtur. Quodsi coniecturam, incertam sane, ex vocabuli origine atque vi capere licet, de eo genere litium sic statuendum puto: Ut προσίστασθαι, προσστῆναι prope accedit ad vocis προσιέναι notionem, ita ποτίστασιν apud Aetolos idem fere significasse atque alibi πρόσοδον (πόθοδον). Iam notum est, si quis peregrinus cum senatu aut comitiis civitatis alicuius agere vellet, decreto opus fuisse quo admitteretur (πρόσοδον εἶναι 117, 4). Intellego igitur lites, in quibus peregrini ad synedrorum concilium admissi Aetolos accusant.

---

296 Basis marmorea, Delphis ad peribolum templi. Edd. Rangabé Ant. Hell. 1227 (ex apographo Charalampis) et accuratius J. Schmidt Mitth. des arch. Inst. in Athen V (1880) p. 199 (Syll.[1] 216. A. Fick ap. Collitz Gr. Dialektinschriften II p. 23 n. 1416).

Βασιλέα Εὐμένη | βασιλέως Ἀττάλου | τὸ κοινὸν τῶν Αἰτωλῶν |
5 ἀρετᾶς ἕνεκεν καὶ εὐεργε‖σίας τᾶς ποτὶ τὸ ἔθνος.

Litterae volgares praeter Σ. Titulus quem eisdem paene verbis conceptum edidit Rangabé Ant. Hell. 1228, in Amphiaraio Oropiorum repertum dicens, dubito an nunquam fuerit in rerum natura. De aetate cf. quae adnotavi ad n. 295.

---

297 Megaris in domo Antonii Saltae. Edd. Velsen Arch. Anzeiger 1853 p. 381*. Vischer Kl. Schriften II p. 64 n. 47. Lapide denuo collato accuratius Foucart ad Lebas Inscr. II 35 *a* (Syll.[1] 218. P. Cauer Delectus Inscr. Gr. ed. 2 p. 61 n. 108. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 323 n. 188. F. Bechtel ap. Collitz Gr. Dialektinschriften III p. 11 n. 3016. I. G. Sept. I, 15. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 167 n. 169).

Συναρχίαι[1] προεβουλεύσαντο ποτί τε τοὺς αἰσιμνάτα[ς[2], | τὰν] βουλὰν καὶ τὸν δᾶμον· ἐπειδὲ[3] Ἱκέσιος Μητροδ[ώ|ρου] Ἐφέσιος ὁ κατασταθεὶς ἐπ' Αἰγίνας[4] ὑπ[ὸ | τοῦ βασ]ιλέως Εὐμένεος δια-

---

Litterae ΑΣ; Ο reliquis litteris paullo minor. 1 Etsi pluralis compluria magistratuum collegia indicat (1834), tamen ea coniuncta de rebus publicis deliberasse apparet, ut fere eadem eorum condicio fuerit atque ubi omnes magistratus publici unum collegium (ἡ συναρχία 216, 32) efficiebant. Ad Ar. Polit. IV 14, 1298 a 13 καὶ ἐν ἄλλαις δὲ πολιτείαις βουλεύονται αἱ συναρχίαι συνιοῦσαι provocavit F. monens, postea maxime in civitatibus foederis Achaici hoc institutum fuisse. 2 Megarensium colonorumque propria fuisse videtur huius vocis scriptura per iota. Certe praeter hunc titulum ea invenitur in Selinuntio (Roehl Inscr. Gr. Ant. 514) et in tribus Chalcedoniis (n. 594, 13. 596, 10. C. I. G. 3794, 6). In his civitatibus senatores qui ad tempus cotidianis senatus officiis fungerentur (πρυτάνεις Atheniensium aliarumque civitatium) αἰσιμνᾶται vocabantur. 3 Hoc in lapide esse constat; utrum merus error lapicidae sit an reconditior quaedam sermonis Megarensium proprietas, incertum est. 4 Aeginam Aetoli Attalo I vendiderunt consentientibus Romanis (Polyb. XXII, 11, 10; cf. Alterthümer von Pergamon VIII, 1 p. 40 n. 47: Βασιλεὺς Ἄτταλος τῶν ἐξ Αἰγίνης ἀπαρχὴν Ἀθηνᾶι), quo ex tempore insula in potestate regum Pergamenorum permansit usque ad finem regni (133 a. Chr. n.). Tenuit igitur Eumenes eam per totum regnum (197—159 a. Chr.), sed primis annis, ante 192 a. Chr., hic titulus tribui non potest quia forma reipublicae Megarensium indicio est, eos tum non amplius foederis Boeotici participes fuisse. F. Ex altera parte ne postremis quidem Eumenis annis compositus est, quia ex titulo C. I. G. Vol. II Add. p. 1011 n. 2139 b, 6 discimus, Cleona Stratagi f. Pergamenum per sedecim annos Eumene II et Attalo II regnantibus Aeginae praefuisse. At quot ex his annis in Eumenis, quot in Attali regnum incidant, non liquet. V.

5 τελεῖ τὰν πᾶσαν σ[πουδ]ὰν [ποιού‖μενος ὑπὲρ] τοῦ δάμου το[ῦ]
Μ[ε]γαρέων, [ο]ὐθὲν [ἐλλείπων | --------] τω----

---

298 Basis inventa Athenis ad stoam Attali. Ed. Koehler Mitth. des arch. Inst. in Athen V (1880) p. 284 (Syll.[1] 220). C. I. A. II, 1406.

Καρνεάδην Ἀζηνιέα[1]
Ἄτταλος[2] καὶ Ἀριαράθης[3] Συπαλήττι[οι]
ἀνέθηκαν.

Litterae volgares praeter ΑΠ. 1 Carneadem Cyrenensem philosophum (213—129 a. Chr.) agnovit Koehler. Eum Athenis, ubi per magnum temporis spatium docebat, etiam civitatem nactum esse ex hoc titulo discimus, ex more solenni adiuncto demotico (cf. C. I. Att. III 948 Φιλήμων Δάμωνος Διομαιεύς). 2 Attalus Attali I et Apollonidis filius secundus, qui post Eumenem fratrem maiorem regnavit 159—138, antea cum Athenis versaretur civitate donatus est, ut de Philetaero fratre minore testatur titulus 299. Philosophos Academicos iam apud avum et patrem Attali magna gratia floruisse constat (C. Wachsmuth die Stadt Athen im Alterthum I p. 636). 3 Ariarathes V, qui a. 162 a. Chr. regnum Cappadociae obtinuit, affinis erat Attali cuius fratri Eumeni regi illius soror Stratonice nupserat. Familiaritatem quae ei cum Carneade intercedebat testabantur epistulae philosophi ad regem missae, praeter quas nihil omnino ab ipso scriptum exstabat (Diog. Laert. IV, 65). Titulum dedicatum priusquam Ariarathes regnum obtineret manifestum est. Koehler.

---

299 Basis marmoris leucophaei, inventa Olympiae. Ex R. Weilii apographo edidi Archaeol. Zeitung XXXVI (1878) p. 174 n. 194 (Syll. 221). Imago tituli a Purgoldo delineata exhibetur Olympia V p. 435 n. 312.

Ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων | Φιλέταιρον[1] βασιλέως Ἀττάλου | καὶ
βασιλίσσης Ἀπολλωνίδος, | Ἀθηναῖον[2], εὐεργέτην ἑαυτοῦ γενό-
5 μενον ‖ ἀνέθηκεν.

Litterae volgares in finibus hastarum lineolis transversis ornatae. 1 Philetaerus Attali I et Apollonidis filius tertius erat (n. 295, 12. Strabo XIII, 4, 2 p. 624 Cas.). 2 Cf. C. I. Att. II, 435, ubi Philetaero honores decernit populus Atheniensium. Qui quales fuerint etsi fracta inferiore lapidis parte ignoratur, tamen veri dissimile non est, ad ipsam civitatis donationem illud plebiscitum spectasse.

---

300 Tabula marmoris subcaerulei inventa prope vicum *Kakosi* in loco Thisbarum veterum, translata Athenas in museum centrale. Ed. P. Foucart Archives des missions scient. et litt. Paris 1872. p. 321 sqq. (J. N. Madvig Nordiskt Tidskrift for Filologi I, 1874, p. 1 sqq.). Tractavit Th. Mommsen Ephem. epigr. I p. 278 sqq. Contulerunt O. Lueders Eph. epigr. II p. 102 sqq. et J. Schmidt Mitth. des arch. Inst. in Athen IV (1879) p. 235 sqq., qui multa a Foucarto minus recte exscripta emendavit; idem titulum cum commentario edidit Zeitschrift der Savigny-Stiftung f. Rechtsgesch. II Roman. Abth. p. 116 sqq. (Syll.[1] 226. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 331 n. 195. P. Viereck Sermo Graecus p. 12 n. XI. I. G. Sept. I, 2225. Bruns Fontes iuris Rom. ed. 6 p. 162 n. 36. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 76 n. 69).

Κόιντος Μαίνιος Τίτου υἱὸς[1] στρατηγὸς τῆι συνκλή|τωι συνεβου-
λεύσατο ἐν κομετίωι[2] πρὸ ἡμερ|[ῶ]ν ἑπτὰ εἰδυῶν[3] Ὀκτωμβρίων.
5 γραφομένωι | παρῆσαν Μάνιος Ἀκίλιος Μανίου υἱὸς Ὀλτε[ι|νί]α[4],
Τίτος Νομίσιος Τίτου υἱός[5]. Περὶ ὧν Θισ|[β]εῖς[6] λόγους ἐποιή-

Litterae ΞΠΣ. 1 Q. Maenium anno 170 a. Chr., quo hoc senati consultum factum est, praetorem fuisse testatur Livius XLIII, 4, 11. 6, 10. Provinciam urbanam fuisse id ipsum arguit, quod consule utroque absente senatum consulit, nam id negotium more maiorum praetoris urbani erat. M. 2 I. e. in curia, quae sita erat in comitio. M. 3 Similiter 315, 3 εἰδυιῶν est. Posteriore tempore constanter εἰδῶν, εἰδοῖς scribitur. 4 M'. Acilium M'. f. Glabrionem duovirum aedi dedicandae 181 a. Chr. (Liv. XL, 34, 5), consulem 154 a. Chr. commemorat M., monens tamen, duos sine dubio illo tempore M'. Acilios M'. filios fuisse, quia aliter tribus non addita esset. Posse igitur etiam de Acilio Balbo quodam cogitari, quia in ea quoque stirpe Manii praenomen haud infrequens fuisset. 5 T. Numisius Tarquiniensis, a. 167 a. Chr. inter decem legatos in Macedoniam missus ad res ibi ordinandas (Liv. XLV, 17, 3). M. 6 Anno 171 a. Chr. legati Romani in Boeotiam missi cum se negassent cum communi concilio Boeotorum acturos esse et singulas civitates adiissent, cum Thebanis reliquae omnes Romanorum partibus se applicuerunt praeter Haliartios, Coronenses, Thisbenses, qui in fide Persei regis manebant. Namque apud Polybium XXVII, 5, 3 pro Θήβας, quod ferri non posse iam Casaubonus viderat, ex hoc senatus consulto Θίσβας reposuit M., monens iam Livium (XLII, 46, 7) eam corruptelam in suo Polybii exemplari invenisse. Deinde cum bellum exarsisset, C. Lucretius praetor Haliarto vi capta et diruta ad Thisbas adduxit exercitum; quibus sine certamine receptis urbem tradidit exulibus et qui Romanorum partis erant, adversae factionis hominum fautorumque regis ac Macedonum familias sub corona vendidit. Sane haec quoque Liv. XLII, 63, 12

σαντο περὶ τῶν καθ' αὐ|[τ]οὺς πραγμάτων, οἵτινες ἐν τῆι φιλίαι τῆι | ἡμετέραι ἐνέμειναν, ὅπως αὐτοῖς δοθῶσιν, | [ο]ἷς τὰ καθ'
10 αὐτοὺς πράγματα ἐξηγήσωνται· περὶ τού||του τοῦ πράγματος οὕτως ἔδοξεν· ὅπως Κόιντος | Μαίνιος στρατηγὸς τῶν ἐκ τῆς συνκλήτου | [π]έντε ἀποτάξηι, οἳ ἂν αὐτῶι ἐκ τῶν δημοσίων πρα|[γμ]άτων καὶ τῆς ἰδίας πίστεως φαίνωνται[7]. ἔδοξε. — | Προ-
15 τέραι εἰδυῶν Ὀκτωμβρίων· γραφομένωι παρῆ||σαν Πόπλιος Μούκιος Κοΐντου υἱός[8], Μάαρκος Κλαύ|διος Μαάρκου υἱός[9], Μάνιος Σέργιος Μανίου υἱός[10]· | Ὡσαύτως περὶ ὧν οἱ αὐτοὶ λόγους ἐποιήσαντο περὶ χώρας | [κ]αὶ περὶ λιμένων[11] καὶ προσόδων[12] καὶ περὶ ὀρέων[13]· ἃ αὐτῶν ἐγε|[γ]όνεισαν, ταῦτα ἡμῶν μ[ὲ]ν
20 ἕνεκεν ἔχειν ἐξεῖναι ἔδο||ξεν. — περὶ ἀρχῶν καὶ περὶ ἱερῶν καὶ προσόδων[14] ὅπως αὐτοὶ | [κ]υριεύωσι, περὶ τούτου τοῦ πράγματος οὕτως ἔδοξεν· | οἵτινες εἰς τὴν φιλίαν τὴν ἡμετέραν[15] πρὸ τοῦ ἢ Γάιος Λοκρέ|τιος τὸ στρατόπεδον πρὸς τὴν πόλιν Θίσβας προσήγα|γεν[16], ὅπως οὗτοι ἔτη δέκα τ[ὰ] ἔγγιστα κυριεύωσιν.
25 ἔδοξ[εν.] || — περὶ χώρας, οἰκιῶν καὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς· οὗ ποτέ | τι αὐτῶν γέγονεν, ὅπως [τὰ] ἑαυτῶν αὐτοῖς ἔχειν ἐξῆι | ἔδοξεν. — ὡσαύτως περὶ ὧν οἱ αὐτοὶ λόγους ἐποιήσαντο, ὅπω[ς] | οἱ αὐτόμολοι οἱ ἴδιοι ἐκεῖ φυγάδες ὄντες[17], τὴν ἄκραν

---

de Thebis narrat, sed cum Thebanos ab initio belli Romanorum societatem amplexos esse constet, hic quoque illum Polybii libro mendoso deceptum iure statuit M. 7 '*Qui ei e re publica et e fide sua videbuntur*'. 8 Q. Mucius Q. f. Scaevola cos. 175 a. Chr. M. 9 M. Claudius M. f. Marcellus praetor 169 a. Chr. (Liv. XLIII, 11, 7), cos. 168. 155. 152 a. Chr. M. 10 M'. Sergius a. 163 a. Chr. legatus cum C. Sulpicio in Graeciam missus (Polyb. XXXI, 9, 6) designari videtur; nam quos praeter hunc Sergios illius aetatis enumeravit F., eos hic vix in censum venire posse demonstravit M. 11 [τε]με[ν]ῶν M. Foucarti exemplo usus supplendum putaverat. Sed Schmidtius integrum ΛΙΜΕΝΩΝ in lapide agnovit. Ipsa Thisbensium urbs mediterranea erat, sed ager usque ad sinus Corinthiaci angulum pertinebat, ubi portus erat; Strabo IX, 2, 28 p. 411 Cas. ἐπίνειον ἔχει πετρῶδες περιστερῶν μεστόν. Steph. Byz. s. v. καὶ ὁ λιμὴν δὲ τῶν Θισβέων, ὥς φησιν Ἐπαφρόδιτος, καὶ τὸ ἐπίνειον περιστερῶν πλῆρες, quos locos attulit M. 12 Portoria intellegenda docuit Sch., προσόδων hic artissime cum λιμένων ut v. 20 cum ἱερῶν coniungens. Nam si in universum de reditibus diceretur, uno loco id enuntiari satis fuisse. 13 Saltus et pascua Heliconis montis. Sch. 14 Cf. not. 12. 15 Enuntiati relativi verbum finitum neglegentia omissum. 16 Cf. not. 6. 17 Qui ad Romanos transfugerant ideoque factione Macedonica etiamtum urbem tenente exilio multati erant. Suo iure totam factionem Romanam indicari negat Sch.

αὐτοῖς ὅπως | τειχίσαι ἐξῆι καὶ ἐκεῖ κατοικῶσιν οὗτοι, καθότι
30 ἐνεφάνισαν, οὕ||τως ἔδοξεν· ὅπως ἐκεῖ κατοικῶσιν καὶ τοῦτο
τειχίσωσιν. ἔδο|ξεν. — τὴν πόλιν τειχίσαι οὐκ ἔδοξεν. — ὡσ-
αύτως περὶ ὧν οἱ αὐτοὶ | λόγους ἐποιήσαντο, χρυσίον, ὃ συνή-
νεγκαν εἰς στέφανον, ὅ|πως εἰς τὸ Καπετώλιον στέφανον κα-
τασκευάσωσιν[18], τούτοις, καθ|[ότι] ἐνεφάνισαν, ὅπως αὐτοῖς
35 ἀποδοθῇ, ὅ[πω]ς τοῦτον τὸν στέφανον εἰς || [τὸ] Καπετώλιον
κατασκευάσωσιν· οὕτως ἀποδοῦναι ἔδοξεν. — ὡσαύ|[τ]ως περὶ
ὧν οἱ αὐτοὶ λόγους ἐποιήσαντο, ἀνθρώπους, οἵτινες ὑπενα[ν|τί]α
τοῖς δημοσίοις πράγμασι τοῖς ἡμετέροις καὶ τοῖς ἑαυτῶν εἰσιν, |
[ὅπ]ως οὗτοι κατέχωνται· περὶ τούτου τοῦ πράγματος, καθὼς
ἂν Κοῖν|[τω]ι Μαινίωι στρατηγῶι ἐκ τῶν δημοσίων πραγμάτων
40 καὶ τῆς ἰδίας πί||[σ]τεως δοκῇ, οὕτως ποιεῖν ἔδοξεν. — οἵτινες
εἰς ἄλλας πόλεις ἀ|πήλθοσαν[19] καὶ οὐχὶ πρὸς τὸν παρ' ἡμῶν
στρατηγὸν παρεγένοντο, ὅπως | μὴ εἰς τάξιν καταπορεύωνται·
περὶ τούτου τοῦ πράγματος πρὸς Αὖλον | [Ὁ]στίλιον ὕπατον[20]
γράμματα ἀποστεῖλαι ἔδοξεν, ὅπως περὶ τούτου τῆι δι[αν]οίαι
προσέχηι, καθὼς ἂν αὐτῶι ἐκ τῶν δημοσίων πραγμάτων καὶ ||
45 [τ]ῆς ἰδίας πίστεως φαίνηται. ἔδοξεν. | — ὡσαύτως περὶ ὧν οἱ
αὐτοὶ λόγους ἐποιήσαντο περ[ὶ | τ]ῶν δικῶν[21] Ξενοπιθίδος καὶ
Μνασίδος, ὅπως ἐκ Χαλκίδος ἀφεθῶσι, | καὶ Δαμοκρίτα Διονυ-
σίου ἐχ Θηβῶν (κατὰ τ)αὐτά[22]· περὶ τούτων* τῶν πόλε|ων[23]

---

18 Iam ante bellum Thisbenses, qui etiamtum socii Romanorum erant, aurum contulerant, sed priusquam corona efficeretur et dedicaretur, a Persei fautoribus ad defectionem compulsi erant. Iam urbe dedita illud aurum publicum populi Romani factum erat; sed Romani Thisbensibus reddunt ea condicione ut nunc corona inde facta Iovi Capitolino consecretur. M. 19 Flexio illi aetati familiarissima, ac potissimum quidem apud Boeotos usitata. Cf. Kühner-Blass Ausf. Grammatik d. gr. Spr. I, 2 p. 55 et supra n. 260 2. 20 A. Hostilius L. f. Mancinus cos. 170 a. Chr., qui tum temporis in Macedonia commorabatur. F. 21 Obscurissima est res de harum mulierum litibus. Foucarti Mommsenique sententiae cum pravis lectionibus et supplementis nitantur, post lapidem a Schmidtio accuratissime examinatum teneri nequeunt. Ipse Sch. sic statuit: mulieres illas cum lites intendissent civitati Thisbensium pecunia corrupisse C. Lucretium praetorem, eumque Chalcidenses Thebanosque iussisse illas benigne recipere et adiuvare. Quare senatum precibus Thisbensium morem gerere, cum mulieres Thebis et Chalcide expelli, neque vero Thisbas redire iubeat. At ἀφιέναι 'dimittere', 'non retinere' est, neque vero 'expellere'. De muliere cum qua vir divortium facit, recte illud dicitur, de eis qui solum vertere coguntur non item. 22 Nihil nisi ΑΥΤΑ in lapide est. Id fem. sing. (Fouc.) esse non posse cum

50 ἀφεῖναι ἔδοξεν, καὶ ὅπως εἰς Θίσβας μὴ κατέλθωσιν. ἔδοξεν. ‖ — [ὡ]σαύτως περὶ οὗ ταύτας τὰς γυναῖκας ὑδρίας σὺν ἀργυρίω[ι | εἰ]ς τὸν στρατηγὸν ἐνενκεῖν[24] εἴπασαν[25]· περὶ τούτου τοῦ πράγ- [μα|το]ς ὕστερον ἔναντι Γαΐου Λοκρετίου βουλεύσασθαι ἔδοξεν. | — ὡσαύτως περὶ ὧν οἱ αὐτοὶ Θισβεῖς ἐνεφάνισαν περὶ σίτου καὶ ἐλ[αί]]ου ἑαυτοῖς κοινωνίαν πρὸς Γναῖον Πανδοσῖνον[26] γεγο- 55 νέναι· περὶ τού‖[τ]ου τοῦ πράγματος κἂν κριτὰς λαβεῖν βούλωνται, τούτοις κριτὰς δο[ῦ]]ναι ἔδοξεν. — ὡσαύτως περὶ ὧν οἱ αὐτοὶ λόγους ἐποιήσαντο περὶ τοῦ | γράμματα δοῦναι Θισβεῦσιν εἰς Αἰτωλίαν καὶ Φωκίδα· περὶ τούτου | τοῦ πράγματος Θισ- βεῦσι καὶ Κορωνεῦσιν εἰς Αἰτωλίαν καὶ Φωκί|δα καὶ ἐάν που 60 εἰς ἄλλας πόλεις βούλωνται, γράμματα φιλάν‖θρωπα δοῦναι ἔδοξεν.

---

aliis de causis tum propter Dorismum ab hoc titulo alienum monuit M. Neutrum pluralis esse statuit Sch. Sed neque confusionem pronominum ὁ αὐτὸς et αὐτὸς in titulorum sermone tam late patere neque nudo accusativo hic locum esse mihi quidem persuasit. Quare cum appareat, lapicidam aliquid turbasse, R. Hercheri (ap. M.) emendationem recipere non dubitavi. 23 Sic in lapide scriptum esse Schmidtii testimonio constat. Sed nullo modo haec recte se habere possunt, immo post τούτων lapicidae socordia aliquid exciderit necesse est: conieceris περὶ τούτων [αὐτὰς ἐκ τούτων] τῶν πόλεων ἀφεῖναι ἔδοξεν incidendum fuisse, lacunamque ex iterato τούτων ortam. 24 Manifesto hic de donis quibus praetorem corrumpere conatae erant dicitur. Sch. 25 Cf. not. 19. 26 Γναῖος nomen, Πανδοσῖνος originis designationem esse monuit M., neque dubitandum esse, quin Pandosia Bruttiorum, non Epiri, intellegenda esset. Gnaeum enim ex numero negotiatorum Italicorum in Graecis urbibus consistentium fuisse. De societate (κοινωνία) inter eum et civitatem Thisbensium facta Mommsenus p. 297 sic statuit: Fundos quosdam publicos Thisbensium videri Gnaeo traditos esse arandos, ea condicione, ut frumenti et olei certa pars ad civitatem perveniret, quam in rem affert ex iure Romanorum testimonia Ulpiani (Dig. XVII, 2, 52, 2) et Catonis de agricultura 136. 137, ex Graecorum vero legibus quae Pollux habet VII, 151: ἐπίμορτος δὲ γῆ παρὰ Σόλωνι ἡ ἐπὶ μέρει γεωργουμένη, καὶ μορτὴ τὸ μέρος τὸ ἀπὸ τῶν γεωργῶν· τὸ δὲ ἐπὶ τετάρτῳ μέρει νέμεσθαι τετραχίζειν.

---

301 Basis lapidis leucophaei inaedificata Olympiae in pavimento apsidis aetatis Byzantinae septentrionem versus a Leonidaeo. Ex Purgoldi apographo edd. W. Dittenberger Syll.[1] 227. W. Henzen Bullettino dell' Inst. arch. Rom. 1884 p. 80. E. Curtius Arch. Zeitung XLII (1884) p. 146. E. Loewy Inschriften griech. Bildhauer p. 310

n. 475 (O. Hoffmann ap. Collitz Gr. Dialektinschriften II p. 149 n. 1635). Denuo accurate delineatam a Purgoldio imaginem tituli habes Olympia V p. 441 n. 318. Cf. quae de eo disputaverunt G. Kaibel Hermae XXII p. 154 n. 3 et W. Gurlitt über Pausanias p. 370 cum not. 33.

Τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν [Κ]όιντον Μαάρκιον Λευκίου | Φίλιππον[1], στραταγὸν ὕπατον Ῥωμαίων, ἀρετᾶς ἕ|νεκεν καὶ καλοκἀγαθίας τᾶς εἰς αὐ|τοὺς καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλλανας.
5 Ἀνδρέας καὶ Ἀριστόμαχος Ἀργεῖοι | ἐποίησαν.

Litterae ΑΘΠϹ (sed in artificum designatione v. 5. 6. Ϛ, in voce στραταγὸν v. 2 ϵ est) ω (sed Ω v. 2 in Ῥωμαίων priore loco). Epsilon plerumque volgarem formam habet, sed v. 2 extr. semel ϵ legitur, χῖ v. 1 + est, v. 5 X. Altera pars versus primi (post Ἀχαιῶν) et prior versus secundi usque ad στραταγὸν in rasura rescripta. 1 Q. Marcium Philippum cos. 169 a. Chr. agnovit Purgold. Huius aetati convenit titulus στραταγὸς ὕπατος Ῥωμαίων (n. 275[2]), et omissum in paternae originis designatione vocabulum υἱός. Quondam opinatus eram, titulum recentiore aetate restitutum hic haberi, argumentis ductus partim per se minus firmis, partim nunc altero Purgoldi apographo (quod Λευκίου, non Λουκίου in lapide esse docuit) sublatis. Iam litterae alpha forma, quae arcum pro linea transversa habet, inscriptionem altero a. Chr. saeculo non esse recentiorem demonstrat. Rasurae nulla causa fuisse videtur nisi error nescio quis lapicidae.

---

302 Fragmentum operculi basis lapidis calcarii leucophaei, inventum Olympiae prope templum Iovis. Ex Purgoldi apographo titulus editus est Olympia V p. 787 n. 934.

[Ἡ πόλις Ἠλεί]ων Γναῖον Ὀκτά[ουιον[1], | στρατηγὸν Ῥωμ]αίων[2], ἀρετῆς ἕν[εκα καὶ | εὐνοίας τῆς εἰς αὐ]τήν, Δ[ιΐ].

Litterae volgares praeter ΑΣ, in finibus hastarum lineolis transversis ornatae. 1 Cn. Octavius Cn. f. cos. 165 a. Chr. 2 Cum iam anno 170 a. Chr. legatus in Graeciam venisset (Liv. XLIII, 17, 2), 169 a. Chr. praetor classi per illas regiones praefuit (Liv. XLIV, 17, 5. 21, 3), quo tempore haec statua ei posita est.

---

303 Tabula marmoris leucophaei in duas partes fracta, inaedificata in puteo in oppidulo *Sevri-Hissar* prope Teon antiquam. Edd. E. Pottier et A. Hauvette-Besnault Bull. de corr. Hell. IV (1880)

p. 47 sqq. (Syll.[1] 228. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 244 n. 325). Cf. quae adnotavit A. Wilhelm Gött. gel. Anzeigen 1898 n. 3 p. 226 sq.

Ὁ δῆμος ὁ Ἀβ[δηριτῶν]

Ἀμύμο|να Ἐπι|κούρου Μεγάθυ|μον Ἀθη|ναίου.

5 Ἐπειδὴ χρείας τῶι δήμ[ωι γενο]μένης πρεσβείας εἰς | Ῥώμην ὑπὲρ τῆς πατρίο[υ χώρας,] περὶ ἧς ἐπιδοὺς ἀξίω|μα βασιλεὺς Θρᾳκῶν Κότ[υς[1] τῆι συ]γκλήτωι διά τε τοῦ υἱοῦ[2] | αὐτοῦ καὶ τῶν ἅμ' ἐκείν[ωι ἐξ]αποσταλέντων ὑπ' [αὐ]|τοῦ πρεσβευτῶν ἤτει
10 τ[ὴν π]άτριον ἡμῶν χώραν, ‖ αἱρεθέντες πρεσβευτα[ὶ ὑπὸ το]ῦ δήμου τοῦ Τηΐων[3] Ἀμύ|μων τε Ἐπικούρου καὶ Μ[εγάθυμ]ος Ἀθηναίου, ἄνδρες | καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ καὶ ἄξ[ιοι σφετέρ]ας πατρίδος καὶ εὔνοι | τῶι ἡμετέρωι δήμωι ὄ[ντες, τὴ]ν[4] πᾶσαν σπουδήν τε
15 καὶ | φιλοτιμίαν εἰσήνεγκαν [προθυμ]ίας οὐδὲν ἐλλείπον‖τες· ἔν τε γὰρ ταῖς συνεδ[ρίαις τ]αῖς γενομέναις ὑπὲρ τῆς | χώρας πᾶσαν ἐπίνοιαν π[αρέσχ]οντο χάριν τοῦ μηθὲν π[α]‖ραλειφθῆναι τῶν δυναμ[ένων ἐπα]νορθῶσαι τὰ πράγματα, ἀ|ρατὴν ἅμα καὶ σωτήριον [περὶ τῶ]ν[5] ἀπορουμένων ἀεὶ π[ρο]‖τιθέντες γνώμην· εἴς τε
20 [Ῥώμην[6] π]ρεσβεύσαντες ὑπὲρ τοῦ ‖ δήμου ψυχικὴν ἅμα καὶ σω[ματικὴν][7] ὑπέμειναν (κακ)οπάθ(ε)ιαν[8] | ἐντυγχάνοντες μὲν τοῖ[ς πρώτοι]ς Ῥωμαίων καὶ ἐξομηρευ|όμενοι διὰ τῆς καθ' ἡμέρα[ν

Litterae ΑΘΞΠΣ. 1 Cotys Thrax quoad quidem Perseus bellum cum Romanis gerebat, eum auxiliis missis strenue adiuverat (Liv. XLII, 29, 12. 57, 6. 67, 3. 4. XLIV, 42, 2); nihilo minus devicto Macedoniae rege a Romanis benignissime habitus est. Qua re fretus ab eis petivit ut Abdera urbem in Thraciae littore sitam sibi concederent. P. et H.-B. 2 Bithys Cotyis filius, a patre Perseo obses datus, illo devicto cum reliquis obsidibus a Romanis captus et Carseolis custoditus est. Sed cum pater legatis missis eum redimere conaretur, Romani obsides sine pretio reddiderunt. (Polyb. XXX, 18, 3. Liv. XLV, 42, 5. 12). Tum alteram legationem, quae de Abderis cum senatu ageret, Romam misit rex, eique filium praefecit. P. et H.-B. 3 Abdera Teïorum colonia erat. Similiter n. 276 Lampsaceni apud Romanos Massiliensibus deprecatoribus utuntur, quia utraque civitas a Phocaeensibus condita erat. 4 Supplevi. δήμωι, ο[ἷς προσῆκε]ν P. et H.-B. 5 Supplevi. σωτήριον [πραγμάτω]ν P. et H.-B. 6 Supplevit Wi. εἰς Τη[ΐους καὶ editores primi, contra quos ille recte monet, manifesto de legatione non Teon, sed Romam missa hic dici. 7 Supplevi. σω[τήριον] P. et H.-B. 8 ΙΔΙΟΠΑΘΙΑΝ P. et H.-B. Emendavit Wi.; quam facile ΙΔΙ et ΚΑΙ confundi potuerint apparet.

προσκυν]ήσεως, καταστησάμε|νοι δὲ τοὺς πάτρωνας τῆς [πατρί]-
δος εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ ἡμε|τέρου δήμου βοήθειαν, τ[οὺς[9] προ]-
25 νοουμένους τοῦ ἀντιδίκου ‖ ἡμῶν καὶ προστατοῦντα[ς αὐτοῦ,
πολλ]ῶν[10] πραγμάτων παραθέσει, | ὥστε καὶ τῆς καθ' ἡμέρα[ν
μετέχοντ](ε)ς[11] ἐφοδείας ἐπὶ τῶν ἀτρέ|ων[12] ἐφιλοπο(ν)οῦντο·[13]
περί δ[ὴ[14] τούτων ἔ]δοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δή|μωι τῶι Ἀβδη-
ριτῶν ἐπαιν[έσαι το]ὺς προγεγραμμένους ἄν|δρας καὶ καλεῖσθαι
30 εἰς προ[εδρίαν κατ'] ἐνιαυτὸν Διονυσίων τῶι ἀ||γῶνι ἕως ἂν ζῶ-
σιν, καὶ [στεφανοῦσ]θαι χρυσῶι στεφάνωι ἐν ἀγ[ῶνι] | τὴν ἀναγ-
γελίαν ποιουμέν[ου τοῦ] κήρυκος, διότι ὁ δῆμος στε|φανοῖ χρυσῶι
στεφάνωι Ἀ[μύμονα Ἐ]πικούρου Τήιον ἀρετῆς ἕνε|κεν καὶ εὐνοίας
τῆς εἰς ἑα[υτόν, καὶ Με]γάθυμον Ἀθηναίου Τήιον χρυ|σῶι στε-
35 φάνωι ἀρετῆς ἕνε[κεν καὶ εὐν]οίας τῆς εἰς ἑαυτόν. οἱ δὲ νο||μο-
φύλακες οἱ ἐπὶ ἱερέως Ἡ[. . . . . ἀν]αγραψάτωσαν τόδε τὸ ψήφισ|μα
εἰς στήλην λευκοῦ λίθ[ου καὶ στησά]τωσαν ἐν τῶι ἐπιφανεστά|τωι
τόπωι τῆς ἀγορᾶς, ἵνα [πάντες κο]ινῶς (ε)ἰδῶσιν[15] τὴν τοῦ δή-
μου | προθυμίαν ἣν ἔχει πρὸς τ[οὺς καλοὺς] καὶ ἀγαθοὺς [τῶν]
ἀν[δρῶν[16]. καὶ ἑ]||(λ)έσθωσαν[17] οἱ νομοφύλακ[ες πρεσβε]υτὰς δύο
40 πρὸς Τηΐους, οἵτ[ιν]ες ‖ ἀποδημήσαντες εἰς Τέ[ων καὶ δό]ντες
τόδε τὸ ψήφισμα παρακα|λέσουσιν Τηΐους προσαγγ[εῖλαι τὰς
ἐ]ψηφισμένας ὑπὸ τοῦ δήμου ἡ|μῶν τοῖς πολίταις αὐτῶν [τιμάς,
καὶ σ]υγχωρῆσαι τοῖς πρεσβε[υταῖς] | στῆσαι στήλην λευκοῦ λίθ[ου
ἐν τῶι ἐ]πιφανεστάτωι τόπωι, ἐν [ᾗι] | ἀναγραφήσεται τόδε τὸ
45 ψή[φισμα· τὸ δ]ὲ γενόμενον ἀνάλωμα ἐπί ‖ τε τὴν στήλην καὶ

9 Supplevi. τ[ε καὶ προ]νοουμένους P. et H.-B., quod non intellego. 10 Supplevi. προστατοῦντα[ς ἡμετέρ]ων πραγμάτων P. et H.-B. Senatores Romani qui patroni Abderitarum erant, initio Cotyi favebant; sed legati Teii cum multas res, cur Romanorum non interesset illi morem gerere, afferrent (πολλῶν πραγμάτων παραθέσει), eorum voluntatem sibi conciliaverunt. 11 Supplevi. γενομέν]ης P. et H.-B., dubitanter sane. Sed genetivus ab ἐφιλοπονοῦντο pendere nullo modo potest. 12 ἀτρε[ί]ων P. et H.-B. Quos sequi nolui tum quia praeterea in hac tota parte (v. 17—37) margo dexter incolumis est, tum quia ει pro ῑ tam antiquo tempore inauditum est, ε vero tum multo frequentius quam postea (Hermae VI p. 131 sqq.). De *atriis* domuum Romanorum dici, quae legati salutandi causa cotidie adiissent, monuerunt editores. 13 Emendavi. ΠΟΙΟΥΝΤΟ lapis, quod retinuerunt P. et H.-B. Sed vocis φιλοποιεῖσθαι notio ab hoc quidem loco aliena est. 14 Supplevi. δ[ὲ P. et H.-B. 15 Emendavi; ἴδωσιν retinuerunt editores, contra sollemnem eiusmodi titulorum morem. 16 Supplevi. ΘΟΥΣ..ΙΑΝ lapis, quae editores intacta reliquerunt. 17 ΔΕΣΘΩΣΑΝ. Supplevi et emendavi. σπευ]δέσθωσαν P. et H.-B.

ἐπὶ ἀναγ[ραφὴν][18] τοῦ ψηφίσματος ἀπο[λογισά]|μενοι[19] τῆι πόλει οἱ πρεσβε[υταί, ὅπω]ς[20] ἀμείβωνται, κομι[ζόντων][21] | ἀπὸ τῆς τραπέζης, θεμέν[ων αὐτοῖς[22]] τὸ διπλάσιον τῶν νομοφυλάκ|ων ἀπὸ τῶν εἰς τὰς πρεσβ[είας. τὸ δὲ] ψήφισμα τόδε εἶναι εἰς εὐχα|ριστίαν τοῦ δήμου. ε[ἱρέθησα]ν[23] πρεσβευταὶ Ἡρακλεί||δης Ἀλκίφρονος, Ἀλκ[ίφρων Δη]μητρίου.

18 Supplevi. ἀναγ[γελίαν] P. et H.-B. 19 Supplevit Wi. 20 Supplevit Wi. Τηΐου]ς P. et H.-B. 21 Supplevit Wi. 22 Supplevi. 23 Supplevi. Cf. n. 152, 37. 45.

304 Fragmenta decem tabulae marmoris Pentelici eruta Olympiae; septem ex eis ex Weilii, Hirschfeldii, Furtwängleri apographis edidi Arch. Zeitung XXXVII (1879) p. 127 n. 259, octavum addidit Purgold XXXIX (1881) p. 191. Omnia delineata a Purgoldo exhibentur Olympia V p. 91 n. 47. Cf. quae de titulo exposuit E. Sonne de arbitris externis p. 32 n. IL.

Ἀπόφασις δικαστᾶν[1] [περὶ χώρας ἀμφιλλεγομένας[2], τῶν αἱρε-

Litterae volgares praeter ΑΠΠΣΣ; hastarum extremae partes hic illic paullum dilatatae, ΘΟΩ reliquis minores. 1 De regionibus circa Oenuntis et Eurotae fontes et cursum superiorem sitis (Sciritis et Aegytis hic commemorantur v. 31. 32. 35, Belbinatae agri in eadem causa mentionem facit Livius; cf. not. 7), quae olim Arcadum fuerant sed mature a Lacedaemoniis occupatae, inter utrosque per aliquot saecula acerrime litigatum est. Cum usque ad medium saeculum a. Chr. quartum Spartani eam terram sine controversia tenuissent, Philippi Amyntae f. nutu et auctoritate Megalopolitanis adiudicata est (cf. not. 4). Quibus non traditur eam ereptam esse ante Cleomenis III regis aetatem; immo in eius etiamtum rebus gestis enarrandis castellum in Belbinatide situm (Plutarch. Cleom. 4) ad Megalopolitanum agrum refertur a Polybio II, 46, 5: θεωροῦντες δὲ κατὰ τοὺς ἑξῆς χρόνους τὸν Κλεομένη θρασέως ἐποικοδομοῦντα μὲν τὸ καλούμενον Ἀθήναιον ἐν τῇ τῶν Μεγαλοπολιτῶν χώρᾳ. Cleomenes sane illas regiones recuperavit, neque vero diuturna fuit possessio, nam post illius cladem ab Antigono Megalopolitanis redditae sunt (Polyb. II, 54, 3). Iterum eis ereptas a Machanida aut Nabide sumendum est propter Livium XXXVIII, 34, 8: *ager Belbinates, quem iniuria tyranni Lacedaemoniorum possederant, restitutus eidem civitati* (Megalopolitanis). Etenim de Cleomene haec dici, ut fuerunt qui existimarent, propterea non possunt, quia non ab eius tempore usque ad annum 189 a. Chr. continua manserat possessio Lacedaemoniorum. Quo anno pacis quam Philopoemen Spartanis victis imposuit condicionibus terra ad Megalopolitanos rediit;

θέντων] | δικάσαι τοῖς Ἀχαιοῖς κ[αὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις, ...
.....] | τοῦ Ἐπιγόνου, Ἀριστάρχου [τοῦ ....., ...
..... τοῦ ... άν]|δρου, Πολυκράτευς τοῦ Πολυ[....., 5 ..... τοῦ ....., καὶ] || περὶ τᾶς ζαμίας ἃς ἐζαμίωσα[ν ..... τὸν δᾶμον τὸν Λα]|κεδαιμονίων, ὅτι ἀντιπο(ε)ῖτ[αι ..... τῶι δάμωι τῶι] | Μεγαλοπολιτᾶν ταύτας τᾶς [χώρας .....· λόγων δὲ] | πλειόνων ῥηθέντων, ἐπεὶ πολ.....|τας διὰ τῶν συνδίκων, καὶ τὰμ [μὲν ὑπάρχουσαν ἐκ πολλοῦ χρόνου] || 10 διαφορὰν ταῖς πόλεσι δι' [ὅλ]ο[υ..... διαλῦσαι ἐπειρασάμεθα,] | προθυμίας καὶ σπουδᾶς οὐθὲν [ἐλλείποντες· .... οὐκ ἀ]|πηνέγκαμεν ἐπιγραφὰν διὰ πο[λλ]οῦ, ἕνεκεν τοῦ χρόνον ἱκα[νὸν] | δοθ[ῆ]μεν εἰς σύλλυσιν τοῖς δια[φερ]ομέ[ν]οις· ἐπε[ὶ] δὲ ἀναγκαῖόν [τε] | καὶ ἀκόλουθ[ον τῶι ὅρ]κωι ὃν [ὠ]μ[ό- 15 σα]μεν καὶ τοῖς νόμοις τοῖς τῶν Ἀ||χαιῶ[ν] σ[υ]ντε[λ]ε(σθεῖσα)ν[3]

---

neque tamen litigandi finis factus est. Apud Polybium XXXI, 9, 7 commemorantur duo legati Romani, missi illi quidem τοῖς Μεγαλοπολίταις καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις διευκρινήσοντες περὶ τῆς ἀντιλεγομένης χώρας anno 164 a. Chr. n. Quo anno hic titulus recentior est, nam illa Romanorum interpositio sine dubio hic tangitur v. 43—46. Quod olim alios secutus de eadem intellexi Pausaniae narrationem VII, 11, 1, id nunc num recte fecerim dubito; nam quod ibi scriptum est ἀπέσταλτο δὲ (Γάλλος) Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀργείοις ὑπὲρ γῆς ἀμφισβητουμένης γενέσθαι δικαστής, id cur ad errorem scriptoris referamus non est; neque enim tam plena est illius aetatis memoria ut negare liceat periegetam de negotio ceteroqui plane ignoto loqui. Sed utut hoc se habet, Romanos tunc secundum Megalopolitanos iudicasse ex huius tabulae verbis necessario colligitur. At ne hoc quidem arbitrio acquieverunt Spartani, sed vi et armis terram litigiosam recuperare conati sunt, frustra sane; nam aliter hic non de multa pendenda, sed de ipsa terra restituenda ageretur. Quam multam Achaei, quorum foederi tum intererant Lacedaemonii, eis inflixerunt. Quam cum illi dare detrectarent, res ad arbitros venit, quorum sententiam hic tenemus. Qui arbitri a quonam constituti sint non magis scimus, quam quid post eorum decretum, quo manifestum est Lacedaemonios causa cecidisse, amplius de hoc negotio factum sit. 2 Supplevi; v. 6. 7. terra sic commemoratur, ut eius iam antea mentionem factam esse appareat. Atqui nusquam ei locus est, nisi hic. Proprie neque cum Megalopolitanis tunc litigabant Lacedaemonii, sed cum communi Achaeorum, neque de terra, sed de multa quam propter vim sociis factam Achaei eis imposuerant; sed cum Spartani ea defensione uterentur, se sua a Megalopolitanis iniuria occupata recuperare conatos esse, caput litis erat quaestio de terrae dominio. 3 Hic aliquid turbatum esse apparet; in lapide Σ.ΛΤΕΛΕΝΤΑΝΚΡΙΣΙΙ agnovit Purgold. Antea συντελεῖν τὰν κρίσιν (ὥστ') [εἰς]

τὰν κρίσιν [εἰς] τὰ γράμματα τὰ δαμόσια ἀπενεγχ[θῆ]|μεν, ἕνεκεν
τοῦ μήτε τὰ ποτιδε[ό]μενα κρίσιος ἄκ[ρ]ιτα γίνεσθαι μή|τε τὰ
κεκριμένα ἄκυρα, ὅπως δα[μ]οκρατούμενοι καὶ τὰ ποθ' αὐτοὺς |
ὁμονοοῦντες οἱ Ἀχαιοὶ διατε[λ]ῶντι εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον ὄντες
ἐν εἰ|ράναι καὶ εὐνομίαι, αἵ τ' ἐν τοῖ[ς] Ἕλλασιν[4] καὶ συμμά-
20 χοις γεγενημέ||ναι πρότερον [κ]ρ[ί]σεις βέβαια[ι] καὶ ἀκήρατοι
δ[ι]αμένωντι εἰς τὸ[ν] | ἀεὶ χρόνον κα[ὶ] αἱ στᾶλαι καὶ τ[ὰ ὅρι]α
τὰ τε[θ]έ[ντα] ὑπὲρ τῶν κρι[σί]||ωμ μένῃ κύρια δι' ὅλου καὶ
μηδὲ[ν αὐτῶν ἦι] ἰσχυ[ρότ]ερον, γεγεν[ημέ]||νας καὶ πρότε[ρ]ον
κρίσιος Μεγ[αλοπολίταις καὶ Λακεδ]αιμο[νίοις | ὑπὲ]ρ ταύ[τας
25 τᾶ]ς χώρας, ὑπὲρ ἃς [νῦν διαφέρονται, ...||....
...]ων τῶι προδίκωι .....|.....
.....στα κατακολουθ[.....|....
..... ἐν] Μεγάλαι πόλει ἐ[ν τῶι ἀρχείωι[5] .....|
..... ἐ]ν τῶι ἀσύλ[ω]ι κ[αὶ .....
.....|..... μ]έναις εὖ ὑ[πὸ Μ]ε[γαλοπολιτᾶν .....
30 .....||..... οἱ ὑπὸ τῶ]ν συμμάχων αἱρε[θέντες .....
.... κρ]ιτα[ὶ .....|..... ἀμφοτ]έ[ρ]ων ἐπιτρε[ψάντων,

τὰ γράμματα τὰ δαμόσια ἀπενεγ[θῆ]μεν temptaveram, sed nunc mihi simplicissimum videtur, hoc potius loco aliquot litteras omissas statuere. 4 Quod Graeci universi iudicasse dicuntur, id de arbitrio Philippi Amyntae filii auctoritate facto, quo per omnem hanc controversiam praecipue nitebantur Megalopolitani, hic dici indicio est. Cf. Polyb. IX, 33, 11. 12: ἐπὶ τῷ κοινῇ συμφέροντι (Φίλιππος ὁ Ἀμύντου) διὰ λόγου τὴν ἐξαγωγὴν ἀμφοτέρους ἠνάγκασε ποιήσασθαι περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων, οὐχ αὑτὸν ἀποδείξας κριτὴν ὑπὲρ τῶν ἀντιλεγομένων, ἀλλὰ κοινὸν ἐκ πάντων τῶν Ἑλλήνων καθίσας κριτήριον. Livius XXXVIII, 34, 8 quod agrum restitutum Megalopolitanis dicit *ex decreto vetere Achaeorum quod factum erat Philippo Amyntae filio regnante*, ex more suo (cf. n. 308[3]) lapsus est inferioris aetatis usu priscis rebus adhibendo. 5 Num hoc potissimum nomen fuerit, sane dubium est. Sed utique hic dictum erat de litteris Megalopoli asservatis, in quibus accurate perscripta erant quae ad illud antiquius arbitrium spectarent; earum litterarum argumenta deinde singillatim enumerantur usque ad v. 38: decretum de arbitris constituendis ac de quaestione illorum sententiae subicienda (v. 30—33), terminatio terrae litigiosae (v. 33), iusiurandum concilii Graecorum quod arbitros eligebat (v. 33—34), ipsum arbitrium (v. 34—36), iusiurandum arbitrorum (v. 36—37), nomina arbitrorum (v. 37), nomina Lacedaemoniorum qui adfuerunt (v. 38). Haec omnia partim nominativis nominum (ὁ ὅρκος, τὰ ὀνόματα, οἱ παρόντες) partim enuntiatis secundariis (ὅτι ὤμοσαν) significata commune verbum, veluti ἔνεστιν aut γέγραπται, habebant, quod in vicinia versus 27 intercidit.

εἰ δοκεῖ τὰ]ν Σκιρῖ[τιν κατέ|χεσθαι[6] ὑπὸ Μεγαλοπο]λιτᾶν — ἐν ἃι κ[αὶ ἁ Αἰγῦτι]ς χώρα[7] — ἢ ὑ[πὸ Λακεδαι|μονίων, καὶ ὁρισ]μὸς τᾶς χώρας ἀπ[ογεγραμμένο]ς, καὶ ὅτι ὤμοσ[αν αἱρήσε|σθαι ἐκ πά](ν)των[8] ἀριστίνδαν[9], κ[αὶ ὅτι ἔκριν]αν οἱ δικασταὶ
35 [γενέσθαι ‖ τὰν Σκιρ]ῖ[τ]ιν καὶ τὰν Αἰγῦτιν Ἀρ[κάδων ἀπὸ] τοῦ τοὺς Ἡρακλείδας εἰς | [Π]ελοπόννασον κατελθεῖν[10], καὶ [ὁ ὅρκος] τὸν[11] (ὁ)μόσαντες[12] οἱ δικασταὶ ἐ|[δ]ίκασαν, καὶ τῶν δικασάντων τὰ [ὀνό]ματα, οἳ ἦσαν τῶι πλήθει ἑκατὸν | [κα]ὶ εἷς, καὶ οἱ παρόντες Λακεδα[ιμ]ονίων ἐπὶ τοῦ ὅρκου[13]. κρίνοντες | [οὗν ο]ὗ[τ]ω
40 κα μάλιστα μένειν [τὰ ποθ'] αὐτοὺς τοὺς Ἀχαιοὺς ὁμονοοῦν‖[τας, εἰ] τὰ κριθέντα παρ' αὐτοῖς μηκέτι γίνοιτο ἄκυρα δι' ἑτέρων ἐγ|[κλημά]των, ἀλλ' ὅρον ἔχοι τᾶς ποθ' αὐτοὺς διαφορᾶς κρίσιν δ[ικαστ]ῆ|[ρίου, ἐ]γνωκότες δὲ ἐκ τ[ῶ]ν παρατε[θ]έντων ἁμῖν παρ' ἀμφοτέρ[ων γραμ|μάτων] καὶ Ῥωμαίους τοὺς προεστακότας τᾶς τῶν Ἑλλά[νων εὐνομί|ας καὶ ὁμο]νοίας, ὅκ[α π]αρεγενήθησαν

---

6 Antea scripsi κατεσχῆσθαι; sed cum in sententia arbitrorum significanda v. 34—36 sane antiquissimum tempus indicetur, a quo utrique ius suum repetere conabantur, hic, ubi quaestio proponitur, non tam utrorum olim fuerit, quam utris nunc concedenda sit terra, enuntiatur. Etenim Megalopolitani, quorum nomen v. 32 fuisse certum est, prisca illa aetate nulli fuerunt (v. 35 recte Ἀρ[κάδων] scribitur). 7 Proprie distinguenda est Sciritis in angulo fluviorum Eurotae et Oenuntis sita, et Tripolis, suprema pars vallis Eurotae, i. e. Aegys, Belbina, Pellana oppida cum agris (Polyb. IV, 81, 7. Liv. XXXV, 27, 9). Utraque regio tota ubique significari videtur, ubi de illa longinqua controversia verba fiunt, sed usu sermonis fluctuante hic Sciritidis, apud Livium XXXVIII, 34, 8 Belbinatae agri nominibus latiore vi usurpatis illa omnia comprehendi. 8 ΛΙΤΩΝ Purgold; emendavi. 9 Ubique virtutem, non generis nobilitatem per se significat haec vox, etsi utrumque saepe ad idem redibat, quoniam optimates homines inferiore loco natos virtute sibi longe cedere persuasum habebant. At non pugnare inter se ἀριστίνδαν et ἐκ πάντων manifestum est. Cf. Festus s. v. *praeteriti senatores: donec Ovinia tribunicia intervenit, qua sanctum est ut censores ex omni ordine optimum quemque iurati* (cod. *curiati*) *in senatum legerent.* Ceterum hic ὅτι ὤμοσαν scriptum est, infra (v. 36) ὁ ὅρκος, quia hic commemoratum modo erat, iuratos socios elegisse iudices, illic vero ipsa iurisiurandi formula perscripta. 10 Non quo ante Heraclidarum reditum aliorum atque Arcadum fuerit, formula ἀπὸ τοῦ κατελθεῖν usurpatur, sed quia prior illa aetas, quippe qua Lacedaemoniorum maiores nondum in Peloponneso habitaverint, hic omnino in censum non venit. 11 Forma per se quidem in dialecto Dorica neutiquam mira (cf. Ahrens diall. II p. 276) tamen in hoc titulo singularis est (cf. v. 5. 24 ἃς. v. 32 ἃι. v. 51 ἄν. v. 37 οἵ). 12 ΩΜΟΣΑΝΤΕΣ.

45 πο(τ)' αὐτοὺς[14] Μεγ[αλοπολῖται ‖ καὶ Λακεδαιμόνιοι ὑπ]ὲρ ταύτας
τᾶς χώρας διαφε[ρόμενοι, ταύταν | ἀποφάνασθαι τὰν γνώμα]ν,
διότι δεῖ τὰ [κεκριμένα εἶμεν κύρια, ...|.....
..]αι [.....|.....
κρ]ί[σ]ιν κα[ὶ .....|.....
50 μ]ένας πόλιο[ς .....‖.....
...κ]ρίσεις πα[.....|.....
τὰν ζα]μίαν ἂν ἐζ[αμίωσαν .....|...
..... ὑπό]δικον εἶμε[ν .....|
τᾶι πόλει τ]ᾶι Λακεδαιμ[ονίων].

13 Iudicum sacramento testes Lacedaemonii adhibebantur, ne si causa cecidissent Spartani negare possent iuratos illos iudicasse. Idem sine dubio etiam de Megalopolitanis usu venerat, sed cum hi vicissent, nihil ea res amplius momenti habebat. 14 ΠΟΘΑΥΤΟΥΣ lapis. Emendavi.

---

305 Basis marmoris albi inventa Deli ad templum Apollinis. Ed. Th. Homolle Bull. de corr. Hell. III (1879) p. 469 n. 1 (C. Wachsmuth Mus. Rhen. XXXV p. 490. Syll.[1] 230. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 319 n. 185 *B*).

Βασιλέα Μασαννάσ[αν[1]] | βασιλέως Γαία[2] | Ἕρμων Σόλωνος[3] |
5 τὸν αὐτοῦ φίλον ‖ Ἀπόλλωνι. | Πολιάνθης ἐποίει[4].

Litterae ΑΠΣ. 1 Sic regis nomen praeter hunc titulum et aliam simillimam Charmyli Nicarchi f. Rhodii dedicationem (Bull. II p. 400 n. 8. Hermae XIII p. 560. Mus. Rh. XXXIV p. 159) etiam in laterculo eorum qui in Panathenaeorum certaminibus vicerant scriptum est (C. I. Att. II, 968, 44. Mus. Rhen. XXXVI p. 145). 2 Apud Livium ubique (XXIV, 49, 4. XXIX, 29, 6. 30, 7. XL, 17, 2) *Gala* scribitur, quod quin ex *Gaia* corruptum sit consensus titulorum duorum Deliorum (v. not. 1) dubitari non sinit. 3 In rationibus pecuniarum sacrarum Apollinis Delii Hermo Solonis f. reddidisse scribitur pecuniam, quam mutuam sumpserat, cum usuris, Posidonio archonte, paucis annis post quam Athenienses Delum recuperaverant (167 a. Chr.). Th. Homolle Bull. de corr. Hell. IV (1880) p. 184. 4 Socratis filium fuisse ex titulo Melio (Ἐφ. ἀρχ. 3507. Bull. de corr. Hell. II p. 522), Cyrenaeum ex Delio (Bull. de corr. Hell. IV p. 214 n. 5) scimus.

---

306 Tabula lapidis Parnassii inventa Delphis prope porticum Atheniensium. Ed. B. Haussoullier Bull. de corr. Hell. V (1881) p. 157 sqq. (Syll.[1] 233. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 212 n. 263).

In fronte:

[Ἁ πόλις τῶν Δελφῶν | βα]σ[ιλέα Ἄτταλον[1] | ἀρετ]ᾶς
5 ἕν[εκ]εν | [καὶ] εὐεργεσίας | [τᾶ]ς εἰς αὐτὰν ‖ [Ἀπ]όλ-
λωνι Πυθίωι.

[Ἔδο]ξε τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν ἐν ἀγορᾶι τελείωι σὺμ ψάφοις
ταῖς ἐν|νόμοις· ἐπειδὴ βασιλεὺς Ἄτταλος βασιλέως Ἀττάλου,
ἀποστειλάντων | ἁμῶν πρέσβεις ποτ' αὐτὸν πρότερόν τε Πραξίαν
Εὐδόκου[2], Καλλίαν Ἐμμε|νίδα[3] ὑπὲρ τᾶς τῶν παίδων διδασκα-
10 λίας, καὶ πάλιν Πραξίαν Εὐδόκου, ‖ Βάκχιον Ἄγρωνος[4], φίλος
ὑπάρχων διὰ προγόνων καὶ εὔνους τᾶι πόλει | τά τε ποτὶ τοὺς
θεοὺς εὐσεβῶς καὶ ὁσίως διακείμενος, ἐπακούσας προθ[ύ]|μως
τὰ ἀξιούμενα ἀπέστειλε τᾶι πόλει εἰς μὲν τὰν τῶν παίδων δι-
δασκ[α]|λίαν ἀργυρίου δραχμὰς Ἀλεξανδρείους[5] μυρίας καὶ ὀκτα-
κισχιλίας, | εἰς δὲ τὰς τιμὰς καὶ θυσίας δραχμὰς τρισχιλίας,
15 ὅπως ὑπάρχῃ ἁ δω‖ρεὰ εἰς πάντα τὸν χρόνον· ἀΐδιος καὶ οἱ
μισθοὶ τοῖς παιδευταῖς εὐτα|κτέωνται καὶ τὸ ἀνάλωμα εἰς τὰς
τιμὰς καὶ θυσίας γίνηται ἐκδα|νεισθέντος τοῦ ἀργυρίου ἀπὸ τῶν
τόκων, ἀγαθᾶι τύχαι, δεδόχθαι τᾶι | πόλει, εἶμεν τὸ ἀργύριον
ποθίερον τοῦ θεοῦ, καὶ μὴ ἐξεῖμεν μήτε ἄρχοντ[ι] | μήτε ἰδιώται
20 μηθενὶ εἰς ἄλλο καταχρήσασθαι μηθὲν μηδὲ καθ' ὁποῖον ‖ τρό-
πον μήτε κατὰ ψάφισμα μήτε κατ' αἶνον[6]· εἰ δέ τις τούτων τι

Litteratura volgaris praeter ΞΠ. Versus quinque primi litteris maioribus exarati. 1 Attalum II Philadelphum (159—138 a. Chr.) esse ex v. 7 apparet. Non multo post initium regni eius haec acta esse cum ex ipso argumento, tum ex Delphorum quorundam qui hic commemorantur nominibus (cf. not. 2. 3. 4. 10) conicias. 2 Πραξίας Εὐδόκου Δελφὸς βεβαιωτὴρ est ap. Wescher-Foucart Inscr. de Delphes n. 64, 17 archonte Xenea; qui Xeneas cum a. 173/2 a. Chr. senator fuerit (n. 268, 274), paullo post annum 170/69 a. Chr., ubi continua archontum Delphicorum series deficit, eum summo magistratu functum esse probabile est. Praxias ipse summum magistratum Delphis gessit a. 178/7 a. Chr. (n. 268, 233. 293, 1), et senator fuit cum aliquotiens per annos proxime antecedentes (n. 268, 56 sqq. 281, 2), tum 177/6 (n. 268, 260). 3 Callias senator fuit a. 190/89 a. Chr. (n. 268, 99. 103) et 178/7 a. Chr. (n. 268, 246), filius fortasse Emmenidae qui archon fuerat 197/6 a. Chr. (v. 268, 2. 5). 4 Bacchius senatoris munere functus est 170/69 a. Chr. (n. 268, 291). Neque dubito quin in titulo apud Wescher-Foucart Inscr. de Delphes 263, 3 (Baunack ap. Collitz Gr. Dialektinschr. II p. 350 n. 1928) supplendum sit Βάκχιος [Ἄγ]ρωνος (non Πάτρωνος); qui titulus archonte Dexonda, certe non ante 169/8 a. Chr., exaratus est. 5 I. e. Atticas. 6 ψάφισμα populi, αἶνον senatus decretum esse probabile est.

ποιή|σαι ἢ ἄρχων ἢ ἰδιώτας, κατάμαστρος[7] ἔστω ἱερῶν χρημά-
των φω|ρᾶς, καὶ οἱ μαστροὶ[8] καταγραφόντω κατ' αὐτοῦ κατὰ
τὸ ψαφισθὲν ἢ ἄλ|λως μετενεγχθὲν ἀργύριον ὀ[κ]ταπλοῦν, καὶ τὸ
ψαφισθὲν ἢ διαινε|θὲν ἄκυρον καὶ ἀτελὲς ἔστω. εἰ δέ τι πε-
25 ρισσεύοι ἀπὸ τῶν τόκων διδομέ||νων τῶμ μισθῶν τοῖς παιδευταῖς
καθὼς διατέτακται, ἀνενεγκεῖν ἐν | τοὺς προβούλους καὶ τοὺς
πολλούς, καὶ τὸ δοχθὲν κύριον ἔστω. ἐγδανει|σάντω δὲ τὸ ἀρ-
γύριον οἱ αἱρεθέντες ἐπιμεληταὶ ἄνδρες τρεῖς, οὕς κα οἱ πολλοὶ
ἕλωντ[αι], | τόκου πεντεκαιδεκάτου ἐν τῶι μηνὶ τῶι Ἀμαλίωι[9]
ἐπὶ τᾶς Ἀμφιστράτου ἀρχᾶς[10]. οἱ δὲ ὀφ[εἰ]|λοντες δανείσασθαι
30 ποτιγ[ρ]αφέσθωσαν ποτὶ τοὺς κατεσταμένους ἐπιμελητὰς || ἐπὶ
ὑποθέματι ἀγρῶι· ἔστω δὲ ὁ ἀγρὸς ἄξιος τοῦ διδομένου ἀργυ-
ρίου διπλασίου· δανειζόν|τω δὲ μὴ ἔλασσον μνᾶν πέντε, καθ-
ιστάντων δὲ καὶ ἐγγύους οἱ δανειζόμενοι οὕς κα οἱ ἐπι|μεληταὶ
εὐδοκέωντι· οἱ δὲ αὐτοὶ [ἔγ]γυοι καὶ βεβαιωτῆρες ἔστωσαν τῶν
ἐνεχύρων. | ἐπεὶ δέ κα ἐγδανείσωντι, ἀ[να]γράψαντες τοὺς δεδα-
νεισμένους καὶ τὰ ἐνέχυρα | αὐτῶν ἐμ πίνακας λελευκωμένους
35 δύο ἀναγνόντω ἐν τᾶι ἐκκλησίαι· ἔστω||σαν δὲ τὰ ἐνέχυρα ἀξιο-
χρ[ε]ίονα καὶ ἀνέφαπτα. καταθέντω δὲ τὸμ μὲν ἕνα πίνακα | ἐν
τὸν ναόν, τὸν δὲ ἕνα π[ί]νακα ἐν τὸ δαμόσιον γραμματεῖον· τὰ
δὲ ἀναλώμα|τα καὶ ἐφόδια ἐξέστω [κα]ταχρεῖσθαι ἐκ τοῦ κολλύ-
βου[11], καὶ οἱ χειρίσαντες λό|γον ἀποδόντω τᾶι πόλει. εἰς δὲ

Certe de decreto collegii alicuius hanc vocem ut intellegamus suadet Hesych. αἶνος· γνώμη, παροιμία, παράδειγμα, ἔπαινος· καὶ ἡ χειροτονία καὶ ψήφισμα; atque ut in Attico sermone certe inter compositorum verborum συμβουλεύειν et παραινεῖν significationes exiguum discrimen intercedit, sic apud Delphos quominus αἶνον consilium a senatu magistratibus datum significasse statuamus nihil videtur impedire. Aliter, sed neque satis distincte neque probabiliter de vocis significatione disputavit H. n. 452, 5. 10 ὁ αἶνος τῶν Ἀχαιῶν est decretum communis Achaeorum concilii. Contra n. 835, 8 verbum αἰνεῖν de populi consensu usurpatum videtur. 7 I. e. μαστρῶν (not. 8) iudicium subeat. H. 8 H. provocavit ad Harpocr. s. μαστῆρες· ἔοικεν ἀρχή τις εἶναι ἀποδεδειγμένη ἐπὶ τὸ ζητεῖν τὰ κοινὰ τοῦ δήμου, ὡς οἱ ζητηταὶ καὶ οἱ ἐν Πελλήνῃ μαστροί, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Πελληνέων πολιτείᾳ. Praeterea huius magistratus haud infrequens memoria est in titulis insulae Rhodi. 9 Hic mensis septimus est anni Delphici a solstitio aestivo incipientis, respondens Ianuario aut Februario anni Iuliani. (Cf. A. Mommsen Delphicorum p. 135). 10 Idem archon est in compluribus manumissionum titulis (Wescher-Foucart Inscr. in. de Delphes n. 37. 43. 51. 52. 56), senator a. 178/7 a. Chr. (n. 268, 235. 240). 11 Permutandae erant pecuniae, quia a rege missae erant drachmae Alexandreae sive Atticae (v. 13), cum Delphos

τὸν ὕστερον χρόνον ἁ κατάστασις τῶν ἐπιμελητᾶν καὶ ἁ οἰ|κονομία ἅδε ἔστω· ἀπὸ μὲν τὰν μυριᾶν καὶ ὀκτακισχιλιᾶν καταν-
40 αλισκέσθω ὁ τόκος εἰς ‖ παιδευτάς, ἀπὸ δὲ τᾶν τρισχιλιᾶν αἱ τιμαὶ καὶ αἱ θυσίαι ὑπὸ τῶν ἐπιμελητᾶν τ[ῶν] | Ἀτταλείων γινέσθω κατὰ τάδε· καταγραψάντω οἱ ἄρχοντες ἀεὶ οἱ ἔναρχο[ι] | ἐν τῶι μηνὶ τῶι Ποιτροπίωι[12] ἐν τᾶι ἐννόμωι ἐκκλησίαι[13] κατ' ἐνιαυτὸν ἐπιμελη[τάς] | τρεῖς ἐκ τῶν προβληθέντων, οὓς κα οἱ πολλοὶ ἕλωνται διὰ τᾶς ψάφου[14]. οἱ δὲ κα[τα]|σταθέντες ἐπιμελη-ταὶ ὀμνυόντω καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἀρχεῖα[15], καὶ ἐκπράξαντες ‖
45 τοῦ ἀργυρίου τοὺς τόκους ἐμ μηνὶ Ἐνδυσποιτροπίωι[16] πρὸ τᾶς πεντεκαιδεκάτας | τὸ μὲν εἰς τοὺς παιδευτάς γινόμενον ἀργύριον καταθέντω ἐν τὸν ναὸν ἐν τῶι | Ἡρακλείωι[17] μηνὶ καὶ ἐν τὸν ἐπεχεῖ[18] ἐνιαυτὸν μισθοδοτεόντω τοὺς παιδευτάς κατὰ | ⟨κατὰ⟩ μῆνα, καὶ λόγον ἀποδιδόντω τᾶι πόλει. εἰ δὲ μὴ ποιήσοντι καθὼς γέγρα[πται, ------]

In latere:

50 ----------ταν------‖-------- τῶι Ἡρα[κλείωι μηνὶ --- | ----λ]όγον ἀποδόντω [τᾶι πόλει ἐν τῶι | --------]μηνί· εἰ δὲ μή, οἱ μαστροὶ---------- | -------υόντω κατ' αὐτῶν κλοπᾶς κατὰ τὸμ μ[αστρικὸν | νόμ]ον. θυόντω δὲ οἱ ἐπιμελη-ταὶ βοῦς
55 τελεί‖[ους τρ]εῖς, οὓς κα οἱ πολῖται δῶντι, τῶι Ἀπόλλωνι καὶ τᾶι

---

drachmas certe Aeginaeas habuisse, cum talenta sane et minae Atticae essent, didicerimus ex titulo 140 (v. ibi not. 4). 12 Sextus anni Delphici mensis, respondens Decembri aut Ianuario anni Iuliani. 13 Articulus additus docet singulas singulis mensibus fuisse contiones ordinarias. 14 Ad τρεῖς, non ad προβληθέντων spectare enuntiatum relativum apparet. Neque τῶν προβληθέντων sic accipiendum puto, ut magistratibus aut senatui ius fuerit maiorem quendam numerum hominum nominandi, ex quibus populo liceret tres suffragiis eligere, nam sic mirum esset, quod non definitur, quot homines nominandi sint. Immo illic ut Athenis unicuique civi licuisse videtur nominare quem vellet; deinde de omnibus qui nominati erant singillatim suffragia ferebantur. 15 Cf. 214 11. 16 Decimus anni Delphici mensis, respondens Aprili aut Maio anni Iuliani. 17 Undecimus mensis (Maius aut Iunius). 18 I. e. ἐφεξῆς. Eadem vi n. 578, 20. 22 est ἐπεχές, manifesto accusativus neutrius generis adiectivi ἐπεχής adverbialiter usurpatus. Praestat igitur hic eiusdem vocis alium casum agnoscere, ut nunc cum H. ἐπεχεῖ scripserim (ἐπεχεί proëcdosis). Sane dativi ratio paullo obscurior, nisi eum temporis esse statuas, ut ἐπεχεῖ ipsum per se ʻproximo annoʼ significet. Sic pleonasmus quidem inest in verbis ὁ ἐπεχεῖ ἐνιαυτός, sed tales in hoc genere (ἡ σήμερον ἡμέρα, ὁ τῆτες ἐνιαυτός) non inauditi sunt.

Λ[α|το]ῖ καὶ τᾶι Ἀρτέμιτι, καὶ τὰ ἄλλα ἱερεῖα [καθ]ὼς διατέτακ-
[ται | ὑπ]ὲρ τὸν βασιλέα Ἄτταλον, ποταγ[ορ]εύοντες τὰν θυσ[ί]|αν
Ἀττάλεια[19]. καταχρείσθωσαν δὲ τὰ τέλεα τὰν δαμοθ[οι]|νιὰν καὶ
60 οἴνου μετρητὰς τετταράκοντα. τᾶι δὲ δωδεκάτ[αι] ‖ τοῦ Ἡρακλείου
μηνὸς ἐχέτωσαν τὰ ἱερεῖα ἕτοιμα, τᾶι δὲ | τρεισκαιδεκάται πομ-
πευόντω οἵ τε ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνο[ς] | καὶ τῶν ἄλλων θεῶν καὶ
πρυτάνεις καὶ ἄρχοντες καὶ οἱ | παῖδες ἐστεφανωμένοι· πομπευ-
όντω δὲ ἐκ τᾶς ἅλωος | ἐν τὸν ναόν· ἐπεὶ δέ κα πομπεύσωντι
65 οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλω‖νος, κατα(ρ)χέστων[20], ποταγορεύοντες τὰν
θυσίαν Ἀττά|λεια, καθὼς εἴθισται. ὅπως δὲ καὶ ἐμφανῆ ᾖ τὰ
ἐψηφισμ[έ]|να, ἀναγράψαι τὸ ψάφισμα ἐπὶ τὰν εἰκόνα τοῦ βασι-
λέως Ἀττά|λου. ἀποδιδόντω δὲ οἱ δανεισάμενοι τὸ ἀργύριον
πᾶν | τᾶι πόλει ἐν τῶι πέμπτωι ἐνιαυτῶι. εἰ δέ κα μὴ ἀποδι‖-
70 δῶντι καθὼς γέγραπται, τὰ ἐνέχυρα αὐτῶν τᾶς πό|λιος ἔστω,
καὶ οἱ ἐπιμεληταὶ ἀεὶ οἱ ἐγδανείζοντες κύρ[ι]|οι ἔστωσαν πωλέον-
τες· εἰ δὲ πωλείμενα τὰ ἐνέ|χυρα μὴ εὑρίσκοι τὸ ἀργύριον ποθ'
ὃ ὑπέκειτο τᾶι πόλει, πρά|κτιμοι ἔστωσαν τοῖς ἐπιμεληταῖς ἀεὶ
75 τοῖς ἐνάρχοις τοῦ ‖ ἐλλείποντος ἀργυρίου αὐτός τε ὁ δανεισάμε-
νος καὶ | οἱ γενόμενοι ἔγγυοι, τρόπωι ὧι θέλοιεν πράσσειν,
καθὼς | καὶ τᾶλ[λ]α δαμόσια καὶ ποθίερα πράσσονται. εἰ δὲ τοὺς |
τόκους μὴ διοικέοισαν[21] οἱ δανεισάμενοι τοῖς ἐπιμελη|ταῖς πρὸ
80 τᾶς πεντεκαιδεκάτας ἐν τῶι Ἐνδυσποιτρο‖πίωι μηνί, πράκτιμοι
ἔστωσαν τοῖς ἐπιμεληταῖς οὗ | [κα] ἕκαστος φέρει τόκου τῶν δε-
δανεισμένων, αὐτοῦ | καὶ τοῦ ἡμιολίου. οἱ δὲ ἐπιμεληταὶ ἀπο-
διδόντω τὸ ἀρ|γύριον τὸ πραχθὲν τᾶι πόλει ἐν τῶι Βοαθόωι[22]
μηνί, | κα[θ]ὼς καὶ τὰ λοιπὰ περισσὰ ὁ νόμος κελεύει, καὶ οἱ ‖
85 ἐπικατασταθέντες ἐπιμεληταὶ πάλιν ἐγδανει|σάντω τόκων πεντε-
καιδεκάτων[23]. εἰ δὲ μὴ ἀποδιδοί|ησαν οἱ ἐπιμεληταὶ ἐν τῶι
γεγραμμένωι χρόνωι | τὸ ἀργύριον, ἄτιμοι[24] ἀπογραφέντω ἀπὸ

---

19 Cf. v. 65. Moris fuisse videtur ut ante ipsum sacrificium sacerdos clara voce nomen eius pronuntiaret. Certe eodem modo apud Wescher-Foucart Inscr. inéd. de Delphes 436, 5 scriptum est ὥστε θυσίαν καὶ δαμοθοινίαν συντελεῖν τὰν πόλιν τῶν Δελφῶν τῷ Ἀπόλλωνι τῶ Πυθίῳ κατ' ἐνιαυτὸν ποτονομάζοντας Ἀλκεσίππεια. 20 ΚΑΤΛΧΕΣΤΩΝ, quod retinuit H., emendavi. 21 Cf. n. 260[2], 300[19]. 22 Tertius anni Delphici mensis (September aut October). 23 Annuam quintam decimam capitis partem usurae loco pendant ($6^2/_3$ p. c. ex nostra significandi ratione). 24 I. e. ὀφείλοντες τῷ δημοσίῳ. Nam debitores aerarii Delphis non minus quam Athenis ipso iure capitis deminutione affectos esse consentaneum est.

90 τῶν ἐπικα|τασταθέντων ἐπιμελητὰν ποτ' αὐτὸ καὶ τὸ ἡμι||όλιον. ἄρχει τοῦ χρόνου τῶν δανείων ὁ μὴν ὁ Ἀμάλιος | ὁ ἐπ' Ἀνφιστράτου. κατεστάθεν ἐπιμεληταὶ εἰς ἔτη | πέντε Πραξίας Εὐδόκου, Βάκχιος Ἄγρωνος, Ξένων | Βούλωνος.

---

307 Tabula lapidis leucophaei utrimque inscripta, quae fuit inaedificata in ecclesia Byzantina S. Ioannis prope vicum *Limogardi* situm septentrionem et orientem versus ab oppido Lamia prope fines regni Graeci quales erant ante annum 1879. Ed. B. Latyschew Bulletin de correspondance Hellénique VI (1882) p. 356 sqq. (P. Viereck Sermo Graecus p. 16 n. XII). Cf. quae de titulo disputaverunt Willems Le sénat de la republique Romaine I[2] append. p. 708 sqq. E. Sonne de arbitris externis p. 18 n. XXVIII.

a [Στρατ]αγέοντος τῶν Θεσσαλῶν Λεόντο[ς | τοῦ..]ησίππου[1] Λαρισαίου[2], ἐν δὲ Ναρθακίω[ι | ἀρχόντ]ων Κρίτωνος τοῦ Ἀμεινία,
5 Πολυκλέος | [τοῦ Κυ]δίππου, Γλαυκέτα τοῦ Ἀγελάου, ἀν[ε||γράφη] δόγμα τὸ γενόμενον ὑπὸ συγκ[λή|του ἐπὶ σ]τρατηγοῦ τῶν Θεσσαλῶν Θεσσα||[λοῦ τοῦ] Θρασυμήδεος Φεραίου[3]. | [Γάϊος Ὀσ]τίλιος Αὔλου υἱὸς Μανκῖνος[4] στρα||[τηγὸς τ]ῆι συγκλήτωι συνεβου-
10 λεύσατο πρὸ||[. . . . .νω]νῶν Κοϊντιλίων ἐγ κομετίωι· γραφο||[μένωι π]αρῆσαν Κόϊντο(ς)[5] Στατιλιηνὸς Κοΐντου | [υἱὸς Κορ]νηλία,

---

Litterae ΑΑΑΞΠ; Ο nonnunquam sub finem versus propter spatii angustias reliquis litteris minor. 1 [Ἀγ]ησίππου Lat. Sed etiam alia nomina, veluti [Κλ]ησίππου, [Γν]ησίππου, hic locum habere monuit V. 2 Cum hic desideretur in indice praetorum Thessalorum apud Eusebium, utique et ipse et qui proxime ante eam fuit Thessalus (v. 6) anno 179 a. Chr. recentiores sunt. Accuratiora discimus ex C. Hostilii Mancini praetoris nomine (cf. not. 4) et ex eis quae hic de condicione civitatium Thessalicarum leguntur v. 18. 41, quae nondum in provinciae formam illas regiones redactas indicant; quibus omnibus coniunctis efficitur titulum neque anno 150 a. Chr. n. antiquiorem neque a. 147 a. Chr. recentiorem esse. Lat. 3 Consentaneum est huius, quo praetore factum est senati decretum, et Leontis (v. 1), cuius magistratu lapidi incisum est, annos se excipere nullo alio interposito. 4 C. Hostilius A. f. Mancinus consul anno 137 a. Chr. famosus fuit bello adversus Numantinos improspere gesto turpissimaque deditione. Eum praetorem fuisse plus quam decenni ante consulatum spatio non incredibile est pro illius aetatis more; sed ultra annum 150 a. Chr. ascendere tamen hoc praetoris nomine vetamur. Pater eius fuit A. Hostilius L. f. Mancinus cos. 170 a. Chr. (cf. n. 300, 42), frater natu maior avitum praenomen gerens L. Hostilius A. f. Mancinus cos. 145 a. Chr. Lat.

Γναῖος Λοτάτιος Γναίου υἱ|[ὸς[6] Ἀ..ήν]ση[7], Αὖλος Σεμπρώνιος
Αὔλου υἱὸς Φα|[λέρνα[8].] Περὶ ὧν Θεσσαλοὶ[9] Μελιταιεῖς Ἁρμό||-
15 [ξενος Λυ]σάνδρου, Λαμπρόμαχος Πολίτα[10] | [πρεσβευ]ταὶ λόγους
ἐποιήσαντο, ἄνδρες κα|[λοὶ κἀγα]θοὶ καὶ φίλοι παρὰ δήμου
καλοῦ | [κἀγαθο]ῦ καὶ φίλου συμμάχου (τε)[11], χάριτα | [φιλίαν
20 σ]υμμαχίαν τε ἀνενεώσαντο, πε||[ρὶ χώρας] δημοσίας καὶ περὶ
χωρίου ἐρήμου | [εἴπασαν][12], μεθ' ἧς χώρας εἰς τὴμ φιλίαν
τοῦ | [δήμου τ]οῦ Ῥωμαίων παρεγένοντο[13], ἧγ χώ|[ραν Ναρθα]-
κιεῖς μετὰ ταῦτα ἑαυτῶν ἀδίκως | [ἐποιήσαντ]ο, περὶ τούτου τοῦ
25 πράγματος ὅπως || [τὴν διάνοι]αν πρόσ(σ)χωσιν[14], ὅπως τοῦτο τὸ

---

5 Pro duabus Σ unam modo scriptam esse errore vidit Wilamowitz apud V., cum Lat. Κόϊντος Τατιληνός legisset. 6 Filius ut quidem videtur Cn. Lutatii Cerconis, qui anno 173 a. Chr. Alexandriam profectus est legatus ad Ptolemaeum VI Philometora regem (Liv. XLII, 6, 5). Lat. 7 Utrum [Ἀνιήν]ση an [Ἀρνήν]ση fuerit, diiudicari nequit. 8 Praenomen Aulus in gente Sempronia non fuit nisi Asellionum et Atratinorum; homo qui hic commemoratur ceteroqui ignotus. Lat. 9 Et Melitaeenses et Narthacienses hic Thessali sunt (cf. v. 50), cum tamen utrumque oppidum in Achaia Phthiotide situm fuisse constet, quae regio antiquiore aetate nunquam Thessaliae nomine comprehenditur. Sed anno 196 a. Chr. a T. Quinctio Achaei Phthiotae Thessalis attributi sunt; cf. Liv. XXXIII, 34, 7 *Thessalorum genti praeter libertatem concessam Achaei Phthiotae dati, Thebis Phthioticis et Pharsalo excepta.* In amphictionum actis sane etiam post id tempus comparent Achaeorum Phthiotarum hieromnemones (cf. n. 293, 8). 10 Eiusdem hominis nomen Lat. restituit in decreto Amphictyonum C. I. Att. II, 551, 55 sqq.: [παρὰ δὲ Ἀ]χαιῶν Φθιωτῶν Μνασάρχου τοῦ Λέοντ[ος] Λα[----, Λαμπρο]μάχου τοῦ Πολίτου Μελιταιέως. Frater esse videtur Πολυσάων Πολίτα archon Melitaeensium Bull. de corr. Hell. V p. 423 n. 37, 2. 8, medio saeculo a. Chr. n. secundo. L. 11 Particulam errore omissam supplevit V. 12 Supplevit Wilamowitz apud V. εἶπαν nimis breve, διελέγησαν, quod posuit Lat., nimis longum est. De terminatione -σαν cf. n. 260[2]. 300[19. 23]. 13 Hoc idem Narthacienses de se praedicare videmus v. 46 sqq. Controversia de iure igitur conexa est cum controversia de possessione eius temporis, quo utraque civitas ad Romanorum societatem accessit; similem causam habes 314, ubi cum terra litigiosa eis adiudicata esset qui eam tenuissent quo tempore L. Mummius consul prove consule in provinciam venisset, iam in utram civitatem hoc caderet disceptatum est. De ipso more Romanorum, conservandi sociis, quae tum habebant cum foedus fieret, cf. n. 355, 16 et Caesar B. G. I, 43, 8: *quod vero ad amicitiam populi Romani attulissent* (*Aedui*), *id eis eripi quis pati posset?* 14 Cf. n. 300, 43 sq. ὅπως περὶ τούτου τῆι δι[ανοί]ᾳ προσέχῃ. Quod hic legimus etiam propius accedit ad antiquae et perfrequentis formulae τὸν νοῦν προσέχειν similitudinem.

πρᾶ|[γμα ὑπὸ Ῥωμαί]ων[15] αὐτοῖς ἀποκατασταθῇ οὕτω | [καθὼς πρότερο]ν ἐπὶ Μηδείωι[16] καὶ ἐπὶ Θεσσαλῶν | .....ων[17] καὶ ἐπὶ τῶν περὶ Πόλλον[18] Μακε|[δόνων κεκρι]μένον αὐτοῖς ἦν,
30 ταῦτά τε τὰ κ[ρί]|ματα κύρια αὐτοῖ]ς ᾖ· περὶ τούτου τοῦ πρά-γμα|[τος -------]ησεν ἡμῖν καὶ Ναρθακιεῦσιν | [---------- κατ]ὰ τὸν παρόντα κρίνῃ[19] εμ[---|---------- ἐ]ν ταύτη[ι] τῆι
35 χώρα[ι ---- | ----] τῶν δήμων . ε---||------ ἐστὶν ωιρα----
b -----ιη..νη- [καὶ περὶ ὧν Θεσσαλοὶ[20] | Ναρθακιεῖς Ν]ικά-τας Τα[----------|--------, πρεσβε]υταὶ λόγο[υς] ἐπ[οιήσαντο
40 κατὰ | πρόσωπον ἐν τῆι] συγκλήτ[ωι ἄνδρες καλοὶ || κἀγα]θοὶ καὶ φίλοι παρὰ δήμο[υ καλοῦ κἀγα|θοῦ κα]ὶ φίλ[ου συμμάχου τε ἡμετέρου, χά|ριτα φιλ]ίαν συ[μμαχίαν τε ἀνενεώσαντο καὶ | περὶ τῶν πραγ]μάτω[ν τῶν καθ' αὑτοὺς διελέ|γ]ησα[ν] περὶ

---

15 Supplevit F. dubitanter. 16 Dativus etsi non usitatus est de eo apud quem litigatur, tamen ex nota formula εἶναι ἐπί τινι facilem explicationem habet, genetivus qui proprie nihil nisi tempus significat inferiore tempore frequenter sic ponitur (cf. v. 55 ἐπὶ τριῶν δικαστηρίων), sed quod alternatim usurpantur hi casus nescio an ad incipientem eorum confusionem (cf. n. 364 6) referendum sit. Utique imperii notio per se neque in ἐπί τινι neque in ἐπί τινος inest, neque hic de civitatibus quarum in potestate olim fuerint Melitaeenses et Narthacienses, sed de arbitris ex compromisso dicitur. Medeum Larisaeum eundem hic dici, quem Diodorus XIV, 82, 5 commemoret, Lat. opinatur. At certe illud Λαρίσης τῆς ἐν Θετταλίᾳ δυναστεύοντος hic nullius momenti est, quia neque apparet eius dominationem extra patriae urbis agrum usque in Phthiotida pertinuisse neque hic omnino de domino aut imperatore cui parerent Melitaeenses et Narthacienses, sed de arbitro dicitur, ad quem utrique provocaverant. Quare aequo iure recentior ille Medeus, Alexandri et successorum aequalis (n. 140 86), hic intellegi potest. 17 [αὐτονομουμέν]ων Lat. Sed recte V. monet, eo quoque tempore, quo haec scripta essent, sui iuris fuisse Thessalos. Neque omnino id hic in censum venit. Quare rectius V. hic nomen civitatis nescio cuius Thessalicae, a quo arbitros petiverant populi litigantes, scriptum fuisse sumit. 18 Πόλλος nomen Iapygicum in nummis civitatium Salapiae (Mionnet I p. 133 n. 332. p. 134 n. 333. Suppl. I p. 268 n. 485) et Arporum (Mionnet Suppl. I p. 261 n. 434) legi adnotat V., monens Iapyges ex Dalmatia in Italiam migrasse, ut sermonis eorum cum Macedonico necessitudo quaedam non debeat mira videri. Pyllus Macedo ceteroquin plane ignotus; sed id nullam habet offensionem dummodo meminerimus non de imperatore hic dici, ut sane videtur Latischewio ('*mais on ne connait aucun chef macédonien du nom de* Πόλλος'), sed simpliciter de eo qui principem locum tenebat inter aliquot homines privatos missos ad causam cognoscendam et litem dirimendam (not. 16). 19 Coniunctivum hunc esse certum est, neque inauditum illa aetate iota mutum omissum, quamquam etiamtum satis rarum. 20 Cf. not. 9.

45 χώρας [καὶ ἱερῶν ----]τ---- ‖ ἀφ[ῃ]ρῆ[σθαι] τ[--- Μελιτ]α[ιέ]ας ἀρχῆς [Ν]α]ρ|θακιέ[ων] ἐν [τ]ῇ .....τα.... μετὰ τα[ύτης] | τ[ῆ]ς χώρας εἰς τὴ[ν φ]ιλία[ν] τ[οῦ δή]μου [τοῦ Ῥω|μ]αίω[ν] Ναρθακιεῖς παραγ[εγονέν]αι[21], [κ]αὶ [π]ερὶ | τῆς χώρας καὶ [τῶν]
50 ἱερῶν κ[αὶ] π[ρ]ὶ[ν[22] νεν]ικη[κέ]‖ναι κατὰ νόμους τοὺς Θεσ[σ]α-[λῶ]ν, οἷς [νό]μοις ἕως τα[νῦν] χρῶν[τ]αι, οὓς Τίτος | Κοΐγκτιος Ϛ[π]ατος ἀπὸ τῆς τ[ῶν] δέκα πρεσ|[β]ευτῶν γνώμης[23] ἔδωκ[εν, κ]αὶ κατὰ δόγμα | συγκλήτου[24], περί τε τού[των] τ[ῶν] π[ρ]α-

21 Cf. not. 13. 22 Supplevi. K..TΙι. Lat., quod Sonne interpretatur καὶ π[άλιν], Wilamowitz apud V. καὶ τ[ρ]ὶ[ς]. Sed neutrum si quid video sententiae sufficit, siquidem antea non vicisse se, sed in possessione fuisse dicunt Narthacienses, ut de sententia a T. Quinctio pronuntiata non recte πάλιν usurpetur, ter autem vicisse se hic praedicare non possunt, quia arbitrium Samiorum, Colophoniorum, Magnetum hoc enuntiato non comprehendi monstrat ratio qua v. 55 sqq. (περὶ τε τού[των] τ[ῶν] π[ρ]α[γ]μάτων — νενικηνέναι) ad illud transitur; ut igitur largiamur, quod vix recte se habet (cf. not. 24), leges a Quinctio datas et senati decretum pro duobus diversis iudiciis secundum Narthacienses factis haberi licere, tamen bis, non ter, eos vicisse hic enuntiandum fuit. Probe scio, πρίν adverbii loco usurpatum sine articulo a pedestri oratione fere alienum esse; melius se haberet [καὶ] πρ[ὸ τοῦ], neque id minus conveniret ductibus litterarum superstitibus quandoquidem TΙ ex Π, tertiam hastam ex Ρ superesse statuendum est. Sed vereor ut spatium sufficiat; sententiae utrumque accommodatum est, nam hoc praecipue intererat Narthaciensium, ad iudicia iam prius facta provocare, quia quantum Romani huic rei tribuerent probe cognitum habebant; cf. not. 27. 23 Cf. Liv. XXXIII, 24, 7 *decem legati more maiorum, quorum ex consilio T. Quinctius imperator leges pacis Philippo daret, decreti adiectumque, ut in eo numero legatorum P. Sulpicius et P. Villius essent, qui consules provinciam Macedoniam obtinuissent.* 24 De his verbis cum Lat. non satis distincte et constanter disputasset, So. sumpsit post T. Quinctii et decem legatorum decretum, quo terra litigiosa Narthaciensibus concessa esset, senatum, ad cuius arbitrium Melitaeenses provocasse viderentur, item secundum Narthacienses indicasse. Rectius V. de eo senatus consulto intellegit, quo T. Quinctii acta confirmata sint, cf. Liv. XXXIV, 57, 1: *postquam consules* (L. Cornelius Scipio Q. Minucius Thermus 193 a. Chr.) *dilectu habito profecti in provincias sunt, tum T. Quinctius postulavit, ut de eis, quae cum decem legatis ipse statuisset senatus audiret eaque, si videretur, auctoritate sua confirmaret.* Sed non recte negare mihi videtur V., κατὰ δόγμα συγκλήτου a νενικηκέναι pendere; nam quod ad ἀπὸ τῶν δέκα πρεσβευτῶν γνώμης alterum membrum καὶ κατὰ δόγμα συγκλήτου accedere volt, ut utrumque ad οὓς — ἔδωκε referatur, nonne prave Quinctius ex decem legatorum consilio et ex senatus consulto leges dedisse perhibetur, cum vice versa leges quas ille dederat senati decreto confirmatae sint? Quod contra si κατὰ τοὺς νόμους — καὶ κατὰ δόγμα συγκλητου sibi respondent et a νενικηκέναι pendent, sana sententia et dilucida

55 [γ]μά‖[τω]ν ἔτει ἀνώτερον τρί[τῳ ἐ]πὶ τρι[ῶ]ν δ[ι]κασ|[τη]ρίων[25]
νενικηκέναι, ἐπὶ Σαμίων, Κολο[φ]ων[ί|ων,] Μαγνήτων[26], κεκ[ρι]-
μένα εἶναι κατ[ὰ] νόμου[ς], | ὅπως ταῦτα κύρια ᾖ οὕτως καθὼς
60 καὶ [ἄ]λλοις | γεγονός ἐστιν· περὶ τούτου τοῦ πράγματος ‖ οὕτως
ἔδοξεν· χάριτα φιλίαν συμμαχίαν | [ἀ]νανεώσασθαι τούτοις τε
φιλανθρώπως ἀ|ποκριθῆναι, ἄνδρας καλοὺς κἀγαθοὺς προσ|αγο-
ρεῦσαι, ὅσα κεκριμένα ἐστὶν κατὰ νόμους | οὓς Τίτος Κοΐγκτιος
65 ὕπατος ἔδωκεν, ταῦτα κα‖θὼς κεκρίμενα ἐστὶν οὕτω δοκεῖ κύρια
εἶναι δεῖν· | τοῦτό τε μὴ εὐχερὲς εἶναι, ὅσα κατὰ νόμους κε|-
κριμένα ἐστὶν ἄκ[υ]ρα ποιεῖν[27]. ξένιά τε ἑκατέροις Γάϊ|ος Ὀστί-
λιος στρατηγὸς τὸν ταμίαν δοῦναι κε|[λ]εύσῃ ἀπὸ σηστερτίων
70 νόμων ἑκατὸν εἴκοσι ‖ [πέν]τε εἰς ἑκάστην πρεσβείαν, οὕτω
καθὼς ἂν | [αὐτῶι ἐκ] τῶν δημοσίων πραγμάτων πίστε|[ώς τε
τῆς] ἰδίας φαίνηται· ἔδοξεν.

oratione Narthacienses se causam obtinuisse praedicant legibus quas Quinctius Thessalis dederit et senatus consulto quo eae leges confirmatae sint. 25 Uno anno haec tria iudicia sententiam pronuntiaverunt, ut appareat non tres deinceps lites agitatas esse, sed ex tribus arbitrorum collegiis quorum quodque ab una civitate ex suis civibus electum erat, unum corpus effectum esse. V. Quod tria tribunalia fuisse dicuntur, quaesitae ambiguitatis suspicione non vacat, qua Narthacienses hominibus rei minus peritis fucum facere conabantur, tanquam si ter separatim secundum ipsos iudicatum esset. 26 Quoniam unum tribunal ex trium populorum civibus compositum indicatur (not. 25) consentaneum est hic Magnetas ad Maeandrum potius Samiorum et Colophoniorum vicinos, quam eos qui procul ab eis ad radices Pelii montis incolebant designari. V. 27 Cf. n. 315, 10 sqq. ἡμῖν οὐκ εὐ[χε]ρές ἐστιν μεταθεῖναι, ὃ ὁ δῆμος ὁ Ῥοδίων ἑκατέρων θελόντων κέκρικε. n. 304, 43 sqq. Ῥωμαίους [— ταύταν ἀποφάνασθαι τὰν γνώμα]ν, διότι δεῖ τὰ [κεκριμένα εἶμεν κύρια].

---

308 Tabula marmorea inventa in Amphiaraio Oropiorum. Ed. B. I. Leonardos Ἐφ. ἀρχ. 1885 p. 97 n. 2 (U. von Wilamowitz-Möllendorff Hermae XXI p. 102). Ex apographo Lollingii multo pleniore W. Dittenberger I. G. Sept. I, 411. (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 184 n. 205).

Ὀλύμπιχος Ἑρμοδώρου[1] εἶπεν· ἐπειδὴ Ἱέρων | Τηλεκλέους

Litterae ΑΞΠΣ. 1 Homo familiae per multas aetates in summis reipublicae Oropiae honoribus versatae. Namque proavus Olympichi fuisse

Αἰγειράτης[2] εὔνους ὢν διατελεῖ | τῶι δήμωι τῶι Ὠρωπίων ἐν παντὶ καιρῶι καὶ λέγων | καὶ πράττων τὰ συμφέροντα, γενο-
5 μένων τε συμ|πτωμάτων καὶ παρασπονδημάτων τῶμ μεγίστων | περὶ Ὠρωπίους[3], καὶ τῶν ἀρχόντων καὶ ἡμῶν πα|ραγενομένων

---

videtur Hermodorus archon paullo post medium a. Chr. n. saeculum tertium (I. G. Sept. I, 261, 1. 295, 2). Avus fuit Hermocrates sacerdos Amphiarai sub ipsa saeculi a. Chr. alterius initia (I. G. Sept. I, 358, 1), pater Hermodorus Hermocratis f. qui eodem anno rogationem (I. G. S. I, 358, 2) ad populum tulit, postea ipse Amphiarai sacerdotium nactus est (I. G. Sept. I, 378, 2); filium Olympichi Hermodorum rursus eadem dignitate praeditum anno 74 a. Chr. invenimus in senatus consulto nobilissimo n. 334, 16. 50. Etiam ille Hermodorus Oropius, qui I. G. Sept. I, 399, 5 comparet, procul dubio eiusdem stirpis fuit. 2 Teleclem Hieronis patrem post Persei bellum negotia publica gessisse et Romam legatum profectum esse (cf. Polyb. XXXII, 7, 14. XXXIII, 1, 3 sqq.) adnotavit Wil., ethnicum quod in libris excerptorum Αἰγεάτης est ex hoc titulo emendans. 3 De hoc turpissimo et miserrimo negotio praeter perpauca quae ex Polybii libris servata sunt (XXXII, 25, 6. XXXIII, 2 ap. Gellium N. A. VI, 14, 8—10) prolixa et accurata narratio exstat apud Pausaniam VII, 11, 4—12, 1, quam non pendere a Polybio recte animadvertit Wilamowitz. Eius caput hoc est: Athenienses egestate coactos diripuisse Oropios sibi subditos, eos vero ad senatum Romanum confugisse, qui cum hos iniuria ab Atheniensibus affectos iudicaret, iussisse Sicyonios poenam constituere, quam illi penderent. Iam poenae quingentorum talentorum a Sicyoniis irrogatae maximam partem petentibus Atheniensibus remisisse senatum, ut ne plus quam centum talenta darent. At ne ea quidem pependisse Athenienses, sed donis et pollicitationibus persuasisse Oropiis ut pactione facta praesidium Atheniensium reciperent. Iam cum ne hoc quidem pacto starent Athenienses, Oropios Achaeorum auxilium implorasse et Menalcidae illorum praetori magna pecuniae summa promissa persuasisse, ut exercitum Achaeorum auxilio sibi adduceret. Qui cum Callicratem tum eximia potentia inter Achaeos florentem (n. 292) parte lucri concessa sibi conciliasset, effecisse quidem ut decerneretur auxilium, sed rem Atheniensibus enuntiatam esse, qui priusquam exercitus Achaeorum Menalcida et Callicrate ducibus adveniret deletis omnibus quae ex priore vastatione reliqua essent praesidium Oropo deduxissent. At etsi nihil profuisset Oropiis Achaeorum auxilium (ὠφελείας σφίσιν οὐ γενομένης τῆς παρὰ Ἀχαιῶν c. 12, 1) tamen Menalcidam pretium quod ipsi pacti essent ab Oropiis exegisse. Temporis notas duas tenemus: namque legationem Carneadis, Critolai, Diogenis philosophorum non multo post initia harum turbarum ab Atheniensibus missam de multa remittenda constat Romam pervenisse anno 155 a. Chr. n. P. Cornelio Scipione Nasica II M. Claudio Marcello II consulibus (Cic. Acad. II, 45, 137: *A. Albinum, qui tum P. Scipione et M. Marcello consulibus praetor esset*); illa vero postrema de Callicrate et Menalcida non multo ante 149 a. Chr. accidisse ex conexione quae eis cum extremis foederis Achaici fatis intercedit colligitur. Iam cum hac narratione ex parte quidem pugnant,

εἰς τὴν ἐν Κορίνθωι σύνοδον[4] ἠρά|νισέν[5] τε ἡμῖν καὶ συμβουλεύσας παρεστήσατο | τοῖς Ἀχαιοῖς τὴν πᾶσαν πρόνοιαν ποιή-

quae titulus docuit; namque cum illa aliter intellegi omnino nequeat nisi ut per has omnes vicissitudines Oropios in suis sedibus mansisse sumamus, hic definite eos ab Atheniensibus urbe agroque expulsos, Achaeorum ope restitutos (v. 21. 23—25) enuntiatur, unde simul apparet quam male Pausanias Achaeorum auxilium frustra fuisse narret. Ac decreti huius fidem illi quisquis fuit periegetae auctori praeferendam esse luce clarius est. Sed ad quamnam potissimum rerum ab illo narratarum partem haec de Oropiis solum vertere coactis spectent, definiendum est. Qua in re cave per ipsa negotii initia, cum direptam modo Pausanias (διαρπάζουσιν Ὠρωπὸν) et Gellius (*propter Oropi vastationem*) referunt, cives eiectos esse putaveris. Nam sic apud Romanos non de multa irroganda, sed de Oropiis in patriam restituendis agendum fuit. Quod si quis dicat primum Achaeorum ope reductos esse Oropios, deinde propter damnum eis cum Athenienses oppido potirentur datum multam petitam, id propterea improbandum sit, quia primum Achaeos, deinde demum ac de re quidem multo minoris momenti Romanos aditos esse ab Oropiis omnium maxime incredibile est. Quare sic potius statuo: Cum Athenienses ne vel imminutam Romanorum beneficio multam penderent pertinaciter recusarent, Oropii ipsi suis rebus subvenire coacti proxima Atticae rapinis et incursionibus vexare coeperunt; qua re rursus ad arma concitati Athenienses Oropo capto iam omnem populum extorrem fecerunt. Quod eo probabilius videtur quia quae Pausanias eodem illo tempore evenisse refert de pacto inter duas civitates, tam absurda sunt, ut non nequiquam J. Töpffer ap. Pauly-Wissowa Realencyclopaedie I, 1 p. 183 dixerit, si haec memoria recte se haberet, vesanos Oropios existimandos esse. Ac veri vestigium residere videtur potissimum in eis quae ille de praesidio (φρουρά) Oropi collocato dicit; quod ut apud ipsum conexui reum gestarum omnino repugnat, sic ex testimonio de cleruchis eo missis post pristinos incolas expulsos natum videtur. Ad quam cleruchiam bene Wil. rettulit nummum a Koehlero descriptum (Mitth. d. Inst. IV p. 250), cuius etsi inscriptio ΩΡΩΠΙΩΝ aeque bene de antiquis incolis intellegitur, quibus Koehlerus hos nummos tribuit (Mitth. IV p. 263. VI p. 242), tamen eos ab Atheniensium re nummaria pendere imagines incusae docent. Quod quoniam eo tempore quo in Atheniensium potestate erat oppidum antiquos incolas exulasse ex hac tabula didicimus, nihil restat nisi ut cleruchis hanc monetam vindicemus. Ceterum inde ab anno 322 a. Chr. usque ad Antonii Augustive tempora praeter illam brevissimi temporis occupationem Oropum nunquam in Atheniensium dicione fuisse demonstravit Wil., monens Livium quidem XLV, 27, 10 (*inde Oropum Atticae ventum est*) suae aetatis condicione facile falli potuisse (cf. n. 304[4]), Pausaniam vero cum de anni 156 a. Chr. rebus diceret VII, 11, 4 Ἀθηναίων ὁ δῆμος — διαρπάζουσιν Ὠρωπὸν ὑπήκοόν σφισιν οὖσαν manifesto narrationem auctoris sui verbis ex Thucydide II, 23, 3 (Ὠρώπιοι Ἀθηναίων ὑπήκοοι) interpolatis corrupisse, id quod etiam femininum genus (ipse Pausanias § 8 τὸν Ὠρωπόν habet ut alii omnes) et ipsius rei absurditas probaret. 4 Neque

10 σασθαι ὁ||πέρ τε τῆς πόλεως ἡμῶν καὶ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀμφια|ράου, ἐπεὶ καὶ ἐν τεῖ Ρωμαίων φιλίαι καὶ πίστει διατε|λοῦμεν ὑπάρχοντες· δόξαντος δὲ τοῖς Ἀχαιοῖς | συναγαγεῖν σύνκλητον[6] ἐν Ἄργει περὶ τούτων, | Ἱέρων ἐν παντὶ καιρῶι βουλόμενος ἐκ-
15 φανῆ[7] π[οι]||εῖν τὴν αὐτοῦ εὔνοιαν καὶ καλοκἀγαθίαν ὑπ[ε]||δέξατο πάντας τοὺς παραγενομένους Ὠρ[ω]||πίων ἐπὶ τὴν ἰδίαν ἑστίαν ἔθυσέν τε τῶι Δ[ιὶ] | τῶι Σωτῆρι ὑπὲρ ἡμῶν, πρός τε Ἀθηναίους
20 κα[ὶ] | τοὺς ἄλλους τοὺς ἀντιπρεσβεύον[τ]ας [ἡ]μ[ῖν εἶπέ][8] || τε καὶ παρεστήσατο τοῖς Ἀχαιοῖς μὴ περιιδε[ῖν] | πόλιν Ἑλληνίδα ἐξανδραποδισθεῖσαν οὖσάν | τε ἐν τεῖ Ῥωμαίων φιλίαι καὶ πίστει, καὶ διὰ τὴν | τούτου πρόνοιαν καὶ καλοκἀγαθίαν συ[μ]βέβηκε[ν] |
25 κεκομίσθαι ἡμᾶς τὴν πατρίδα καὶ κατεληλ[υ]||θέναι[9] μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν· ὅπως οὖν κ[αὶ] | Ὠρώπιοι φαίνωνται μνημονεύοντες ὅτι ἂν εὐε[ρ]|γετηθῶσιν ὑπό τινος, γίνωνται δὲ καὶ ἄλλοι ζ[η|λ]ωταὶ τῆς αὐτῆς αἱρέσεως, εἰδότες ὅτι τιμηθ[ή]|σονται ἀξίως
30 ὧν ἂν εὐεργετήσωσιν, ἀγαθε[ῖ] || τύχει, δεδόχθαι τῶι δήμωι Ὠρωπίων, στεφαν[ῶ]|σαι Ἱέρω[ν]α Τηλε[κλ]έους Αἰγειράτην εἰκόνι | χαλκεῖ ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ καλοκἀγαθίας ἧ[ς] | ἔχων διατελεῖ εἰς

---

huius conventus neque eius qui postea (v. 14) Argis habitus est tempus explorari potest, nisi quod ex eis quae not. 3 disputata sunt utrumque ut anno 155 a. Chr. aliquanto posteriorem, sic anno 149 a. Chr. priorem fuisse colligitur. 5 Etsi haec vox etiam translate de quolibet adiumenti genere usurpatur, tamen non est cur non hic proprie de pecuniis collectis quibus homines exules et egeni adiuvarentur interpretemur. 6 Ut apud Athenienses (ἐκκλησία σύγκλητος) sic etiam apud Achaeos haec vox extraordinarium conventum significabat; nam ipsa huius decreti narratio dubitari non sinit quin in ordinario concilio Corinthi habito decretum sit, ut extra ordinem Achaei Argos convocarentur. Neque obstat lex a Polybio commemorata XXII, 16, 6: νόμον γὰρ εἶναι παρὰ τοῖς Ἀχαιοῖς μὴ συγκαλεῖν τοὺς πολλούς, ἐὰν μὴ περὶ συμμαχίας ἢ πολέμου δέῃ γίνεσθαι διαβούλιον ἢ παρὰ τῆς συγκλήτου (sc. τῆς Ῥωμαίων) τις ἐνέγκῃ γράμματα. Nam hanc conexus docet ad ius magistratuum sua sponte populum convocandi spectare; quod contra comitiis ordinariis de qualibet re ut extra ordinem convenirent Achaei constituere licebat. Geminum plane exemplum habes apud Polybium XXIV, 23, 8. 24, 6, ubi cum in ordinario conventu Corinthi habito (τῆς συνόδου τῶν Ἀχαιῶν οὔσης ἐν Κορίνθῳ) dilata esset consultatio de auxilio regibus Aegypti mittendo, paullo post extraordinaria comitia Sicyona indicta (μετὰ δέ τινα χρόνον συγκλήτου συναχθείσης εἰς τὴν Σικυωνίων πόλιν) narrantur. 7 Sic totidem litteris in lapide scriptum invenit Lolling, quod moneo propter Wilamowitzium qui Leonardum non recte ἐ[κ]φανῆ pro ἐ[μ]φανῆ supplevisse dicit. 8 ἀντεῖπε Wil., ipse concedens spatium non sufficere; simplex verbum usui sermonis accommodatum praetuli. 9 Cf. not. 3.

τὸν δῆμον τὸν Ὠρωπίων. ἀν[α]|γορεῦσαι δὲ τὴν τῆς εἰκόνος
35 στάσιν Ἀμφιαρά[ων] ‖ τῶμ μεγάλων[10] τῶι γυμνικῶι ἀγῶνι.

10 Cf. n. 334, 48 sqq. cum adnotatione.

309 Basis lapidis calcarii albi inventa Lycosurae. Ed. B. I. Leonardos Ἐφ. ἀρχ. 1895 p. 270 n. 2.

Θεαρίδας Λυκόρτα[1] | Θεαρίδαν Φιλοποίμενος[2], | τὸν τοῦ υἱοῦ υἱόν, | Δεσποίναι.

Litterae ΑΑΕΕΠΣ ✦ (φῖ). 1 Polybii rerum scriptoris, ut quidem videtur, frater natu maior (cf. n. 290[2]). Qui cum hic iam nepotis ex filio imaginem dedicet, vix multo ante Corinthi deletae tempus (146 a. Chr.) titulus incisus esse potest. Nam ipsum Thearidam ante annum 220 a. Chr. natum esse probabile non est. L. 2 Quod Thearidas filio nomen Philopoemenis imposuit, id iure familiaritatis notissimae, quae inter nobilem illum ducem Achaeorum et Lycortae Polybiique familiam intercedebat, vestigium existimat Leonardos.

IV.

Aetas Romana.

310 Basis lapidis calcarii, inventa Olympiae anno 1878 inaedificata in muro aetatis Byzantinae. Ex Weilii apographo edidi Arch. Zeitung XXXVI (1878) p. 86 n. 131 (Syll.[1] 236). A. Purgoldo accurate delineata tituli imago edita est Olympia V p. 443 n. 319.

Ἡ πόλις ἡ τῶν Ἠλείων Λεύκιον Μόμμιον Λευκίου[1], στρατηγὸν |

Litterae volgares; Σ brachia plerumque aliquantum divergentia habet, rarius parallela. 1 Cos. 146 a. Chr. Praeterea Olympiae inventae sunt reliquiae basis magnae quae pertinebat ad monumentum quo L. Mummius cum decem legatis repraesentatus erat (Olympia V p. 443 n. 320—324) et tituli donorum ab ipso dedicatorum (Olympia V p. 405 n. 278—281). Similes tituli dedicatorii praeterea inventi sunt Thebis (I. G. Sept. I, 2478. 2478*a*), Thespiis (I. G. Sept. I, 1808), Oropi (I. G. Sept. I, 433), Tegeae (C. I. G. 1520. Lebas-Foucart Inscr. II 339).

ὕπατον[2] Ῥωμαίων, ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ εὐεργεσίας ἧς ἔχων | διατελεῖ εἴς τε αὐτὴν καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας.

2 Cf. 275[2].

311 Fragmentum marmoreum, Thermis Himeraeorum (*Termini*) in museo. Ed. G. Kaibel Hermae XVIII p. 156 (I. G. Sic. et It. 315).

[Πόπλιος] Κορνήλι[ος Ποπλίου υἱὸς Σκιπίων Ἀφρι|κα]νὸς[1] ὕπατος ἐ[πανακομισάμενος ἐκ Καρχηδό|ν]ος τοὺς ἐξ Ἱμέρ[ας συληθέντας ἀνδριάντας[2]] | Ἱμεραίο[ις Θερμιτανοῖς].

Litterae volgares praeter ΠΣ, dispositae στοιχηδόν. Supplementa Kaibelii sunt. 1 Cos. 147 a. Chr. 2 Cf. Cic. Verr. II, 35, 86. 87: *Etenim, ut simul Africani quoque humanitatem et aequitatem cognoscatis, oppidum Himeram Carthaginienses quondam ceperant, quod fuerat in primis Siciliae clarum et ornatum. Scipio, qui hoc dignum populo Romano arbitraretur, bello confecto socios sua per nostram victoriam recuperare, Siculis omnibus Carthagine capta, quae potuit, restituenda curavit. Himera deleta quos cives belli calamitas reliquos fecerat, ii se Thermis collocarant in isdem agri finibus neque longe ab oppido antiquo. Hi se patrum fortunam ac dignitatem recuperare arbitrabantur, cum illa maiorum ornamenta in eorum oppido collocabantur. Erant signa ex aere complura, in his eximia pulchritudine ipsa Himera in muliebrem figuram habitumque formata ex oppidi nomine et fluminis. Erat etiam Stesichori poëtae statua senilis, incurva, cum libro, summo ut putant artificio facta, qui fuit Himerae, sed et est et fuit tota Graecia summo propter ingenium honore et nomine. Etiam, quod paene praeterii, capella quaedam est, ea quidem mire, ut etiam nos, qui rudes harum rerum sumus, intellegere possumus, scite facta et venuste. Haec et alia Scipio — Thermitanis restituerat.* Ablata erant Carthaginem saeculis duobus et dimidio ante, cum Poeni Himeraeorum oppidum funditus delevissent anno 409 a. Chr. (Diodor. XI, 49, 4. XIII, 62, 4). Ad aliquod ex illis artificiis hanc basin pertinuisse primus vidit Th. Mommsen ap. Kaibelium.

312 Basis lapidis calcarii leucophaei, inventa Olympiae meridiem et occidentem versus a templo Iovis. Ex Furtwängleri apographo edidi Arch. Ztg. XXXVII (1879) p. 127 n. 258 (Syll.[1] 237). Imago tituli a Purgoldo delineata edita est Olympia V p. 447 n. 325.

Litterae ΑΘΠΣ; Ο plerumque aliquanto minoris mensurae.

Δάμων Νικάνορος Μακεδὼν ἀπὸ | Θεσσαλονίκης Κόιντον Καικέλιον[1] | Κοΐντου Μέτελλον[2], στρατηγὸν ὕπατον[3] | Ῥωμαίων,
5 Διὶ Ὀλυμπίωι ‖ ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ εὐνοίας ἧς ἔχων διατε|λεῖ εἴς τε αὐτὸν καὶ τὴν πατρίδα καὶ τοὺς λοιποὺς | Μακεδόνας καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας.

1 De hac nominis scriptura cf. Hermae VI p. 140. 2 Q. Caecilius Q. f. Metellus Macedonicus cos. 143 a. Chr. Aut eo ipso anno aut paullo post (nam στρατηγὸς ὕπατος etiam proconsulem significare potest) monumentum erectum est. 3 Cf. 275[2].

313 Marmor inventum Pari. Ed. Olympius Ἀθηναίου V p. 9. Inde repetiverunt Koehler Mitth. des arch. Inst. in Athen I (1876) p. 258 et Th. Homolle Bull. de corr. Hell. III (1879) p. 158 n. 5 (Syll.[1] 238).

Ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων Λεύκιον Καικέλιον[1] | Κοΐντου Μέτελλον[2], στρατηγὸν ὕπατον[3] | Ῥωμαίων, Ἀπόλλωνι, | προνοηθέν-
5 τος τῆς ἐπισκευῆς καὶ τῆς ‖ ἀναθέσεως τοῦ ἐπιμελητοῦ[4] Προτίμου | τοῦ Δωσιθέου ἐγ Μυρρινούττης.

1 Cf. 312[1]. 2 Aut L. Caecilium Q. f. L. n. Metellum Calvum cos. 142 a. Chr., aut L. Caecilium Metellum (Delmaticum) cos. 119 a. Chr., aut L. Caecilium Q. f. Q. n. Metellum Diadematum cos. 117 a. Chr. intellegendum monuit Koehler; ac tenue quoddam indicium suadere ut consulem anni 119 potissimum hic designari statueremus; nempe de eius proconsulatu Macedonico coniecturam propositam esse a Zumptio Comm. epigr. II p. 166 sqq. Sed haec coniectura titulo n. 318 infringitur, et Metellum Delmaticum non Quinti, sed Lucii (Calvi cos. 142) filium fuisse constat, ita ut is hic omnino in censum non veniat. Ex reliquis autem duobus L. Metellis Q. filiis Calvum cos. 142 a. Chr. potius quam Diadematum cos. 117 a. Chr. indicari puto, quia tam recenti tempore etiamtum in titulis usurpatum fuisse στρατηγὸς ὕπατος nullo certe alio exemplo comprobari potest. 3 Cf. 275[2]. 4 Insulae Pari, quae tum Atheniensium erat. Neque enim recte Hom. propter epimeletae nomen lapidem Delo Parum delatum coniecit. Immo Livium XXXIII, 30, 11 ex optimi quidem codicis Moguntinensis auctoritate referre, anno 197 a. Chr. Paron Athenis donatam, neque esse cur de ea narratione dubitaretur, monuit Koehler.

314 Olympiae in basi Victoriae a Messeniis dedicatae (cf. n. 31). Ex G. Hirschfeldii apographo ed. R. Neubauer Archaeol. Ztg. XXXIV

p. 128 n. 16. (Cf. Hirschfeld ibid. p. 230.) Fragmentum parvum, versuum 59—65 extremas partes continens, addidit idem Arch. Ztg. XXXVI (1878) p. 104. (Omnia coniuncta repetivimus Syll.[1] 240 cum Addendis praef. p. VII. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 341 n. 200. Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 37 n. 31.) Imago tituli a Purgoldo delineata exhibetur Olympia V p. 103 n. 52.

Κρίσις περὶ χώρας[1] | Μεσσανίοις καὶ Λακεδαιμονίο[ις].

I Πρεσβευτᾶν παραγενομένων παρὰ τᾶς πόλιος | τῶμ Μεσσανίων
5 Μηνοδώρου τοῦ Διονυσίου, ‖ Ἀπολλωνίδα τοῦ Νικάνδρου, Χα-

Litteratura id potissimum memorabile habet, quod multifariam curvae lineae rectarum locum tenent. Sic litterarum ΕΞ inferiores lineae, litterae Σ et superior et inferior ubique arcuata est, nonnunquam ita ut non multum a semicirculi curvatura absit; item Α arcum pro linea transversa habet. Hastarum fines dilatati. V. 1. 2 maioribus litteris exarati. I (v. 3—28) plebiscitum Eleorum est, quo Messeniis per legatos petentibus venia datur arbitrii Milesiorum Olympiae publice proponendi, II (v. 29—40) epistula Milesiorum ad Eleos data, quam Elin attulerunt secum legati Messeniorum (v. 10), qua referunt se rogantibus Messeniis exemplum illius arbitrii dedisse, quod Olympiae incideretur, III (v. 41—70) ipsum arbitrium. Praeter v. 1. 2, qui totam fere lapidis latitudinem explent, titulus per duas columnas dispositus est, ex quibus sinistra I et II, dextra III continet. De aetate v. not. 6. 1 Ager Dentheliates situs erat ad occidentales montis Taygeti radices (Bursian Geogr. II p. 169). De eo inde ab antiquissimis temporibus litigabant Lacedaemonii et Messenii. Bellis Messeniis eo agro cum tota terra Messenia potiti erant Lacedaemonii, sed etiam Messeniis ab Epaminonda in patriam restitutis Lacedaemonii agrum Dentheliatem retinebant. At post pugnam Chaeronensem (338 a. Chr.) Philippi Amyntae f. arbitrio Messeniis redditus est. Item Antigonus Doson post pugnam apud Sellasiam commissam (221 a. Chr.) Messeniorum ius, quod paullo ante a Lacedaemoniis in dubium vocatum videtur, confirmavit. Iam cum L. Mummius anno 146 a. Chr. Achaeos devicisset, Lacedaemonii Messeniis litem intendebant. Quam a Mummio ipso diiudicatam esse, deinde vero eius iudicium a Lacedaemoniis denuo in disceptationem vocatum, N. ex Taciti narratione collegit. Atqui Mummium definite decrevisse, ut Messeniorum esset ager, nusquam in hoc titulo legitur; quod decretum tamen, si modo factum erat, nullo modo taceri potuit. Immo Mummius statuisse videtur, ut utrique tenerent quod tum habuissent cum ipse in Graeciam perveniret. Ex hac re lis orta est, quia utrique se tum temporis in possessione fuisse dicebant. Quae lis paucis post Mummium annis (cf. not. 6) Milesiorum arbitrio diremta est ita ut Messeniis ager concederetur. Postea C. Caesar dictator eum Lacedaemoniis tribuit, M. Antonius triumvir confirmavit, sed a. 25 a. Chr. Tiberius Caesar Messeniis reddidit. Tac. Ann. IV, 43. Neubauer p. 130 sqq.

ρητίδα τοῦ Δορ|κωνίδα καὶ τὰ γράμματα ἀποδόντων ἐν οἷς διε-
σα|φεῖτο ἀνανεωσαμένους τὰν ὑπάρχουσαν συγγένει|[αν καὶ] φιλίαν
ταῖς πόλεσι ποθ' αὐτὰς διαλέγεσθαι ὅ|πως ἐπιχωρήσει ἁ πόλις
10 ἀναγραφῆμεν εἰς Ὀλυμπίαν ‖ τὰγ κρ[ί]σιν τὰγ γενομέναν τᾶι
πόλει αὐτῶν ποτὶ τὰμ | πόλι[ν] τῶν Λακεδαιμονίων περὶ χώρας,
ἀποδόντων | δὲ τῶμ πρεσβευτᾶν καὶ ἐπιστολὰμ παρὰ Μιλησίων |
ἐσφραγισμέναν, περιέχουσαν τάν τε γεγε[ν]ημ[ένα]ν κρί|σιν, διαλε-
15 γέντων δὲ κ[αὶ τῶ]μ πρεσβευτᾶν ἀκολ[ούθ]‖θως τοῖς γεγραμμένοις·
ἔδοξε τοῖς συνέδροις, ἀπόκρι|σιν δόμεν, διότι τάν τε συγγένειαν
καὶ φιλίαν τὰν ὑπάρ|χουσαν ποτὶ τὰμ πόλιν τῶμ Μεσσανίων
ἀνανεοῦν|ταί τε καὶ ἐπὶ πλεῖομ προαξόντι, περί τε τοῦ ἐπιχω|-
20 ρῆσαι ἀναγραφῆμεν εἰς Ὀλυμπίαν τὰγ κρίσιν τὰγ γεγεν‖μέναν
τᾶι πόλει αὐτῶν ποτὶ τὰμ πόλιν τῶν Λακεδαι|μονίων περὶ τᾶς
χώρας ἐπὶ τοῦ δάμου τοῦ Μιλησίων | διότι ἐπιχωροῦντι καθὼς
ἁ πόλις τῶμ Μεσσανίων | ἐγεγράφει καὶ οἱ πρεσβευταὶ παρεκά-
λεον· ἐπαινέσαι | δὲ καὶ τοὺς πρεσβευτὰς ἐπί τε τᾶι ἐνδαμίαι
25 καὶ ἀνα‖στροφᾶι ἃι πεποίηνται, δόμεν δὲ αὐτοῖς καὶ Φιλόνι|κον
τὸν ταμίαν ξένια τὰ μέγιστα ἐκ τῶν νόμων, | καλέσαι δὲ αὐτοὺς
καὶ τοὺς ἄρχοντας ἐπὶ τὰγ κοινὰν | ἑστίαν.

II Μιλησίων οἱ πρυτάνεις καὶ οἱ ἱιρημένοι ἐπὶ τῆι φυλακῆι ‖
30 Ἠλείων τοῖς ἄρχουσι καὶ τοῖς συνέδροις χαίρειν· παρα|γενο-
μένωμ πρὸς ἡμᾶς πρεσβευτῶν παρὰ Μεσσηνίων | Μηνοδώρου
τοῦ Διονυσίου, Φιλοίτου τοῦ Κρατίου καὶ | παρακαλούντων δοῦ-
ναι αὐτοῖς ἀντίγραφον πρὸς ὑ|μᾶς τῆς γεγενημένης κρίσεως
35 Μεσσηνίοις τε καὶ ‖ Λακεδαιμονίοις κατὰ τὸ δόγμα τῆς συγκλή-
του, καὶ τῆς τε | βουλῆς καὶ τοῦ δήμου συγχωρησάντων τὰ
προδεδηλ(ω)μέ|να[2] καὶ ἐπιταξάντων ἡμῖν δοῦναι αὐτοῖς τὴγ κρίσιν,
ὑπο|[τ]άξαντες αὐτὴν τῆι ἐπιστολῆι ἐδώκαμεν τοῖς πρεσβευ|[τ]αῖς,
40 ὅπως διακομίσωσιν αὐτὴμ πρὸς ὑμᾶς ἐσφραγισμέ‖[νην] τῆι [δη-
μ]οσίαι σφραγῖδι.

III Ἐπὶ στεφανηφόρου Εἰρηνίου[3] τοῦ Ἀσκληπιάδο[υ,] μηνὸς |
Καλαμαιῶνος δευτέραι, ὡς δὲ ὁ στρατηγὸς [ἔγρα]ψε[4] Κόιν|τος

---

2 ΠΡΟΔΕΔΗΛΟΜ. 3 Εἰρην(α)ίου emendabat Neubauer, homines cognomines Mileti summis honoribus functos commemorans. Neque vero Εἰρηνίου quicquam habet offensionis, dummodo ad Εἰρηνίας (non Εἰρήνιος) nominativum referatur, quod nomen legitur in titulo Milesio Lebas-Waddington Inscr. III 1568 *bis*. 4 Supplevit Hirschfeld.

Καλιπόρνιος[5] Γαΐου υἱὸς[6] μηνὸς τετάρ[του καὶ δεκά]|του[7] καὶ
45 ἡμέραι ἑνδεκάτηι κατὰ σελήνην ἀφ' ἧ[ς ἡμέρας τὸ] ‖ δόγμα
ἐγένετο, ἐκκλησία συνήχθη κυρία ἐν [τῶι θεά]|τρωι ἐν τῆι
προειρημένηι ἡμέραι, καθότι Λα[κεδαιμόνι]|οι καὶ Μεσσήνιοι
συνωμολογήσαντο, καὶ ἀπ[ε]κληρώθη | κριτήριον ἐκ παντὸς τοῦ
δήμου τὸ μέγιστον ἐκ τῶν | νόμων, κριταὶ ἑξακόσιοι, καὶ εἰσήχθη
50 ἡ κρίσις κατά τε ‖ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ προειρημένο[υ] στρατηγοῦ
καὶ | κατὰ τὸ δόγμα τῆς συ[γκλ]ήτου ..... ἐπ' ἀμφιλλο|[γίαι[8]
..... Λ]α[κε]δαι[μον]ί[οι]ς [τ]ε [καὶ Μεσσηνίοις[9], ὁπό]|τεροι ταύ-
την τὴν χώραν κατεῖχ[ον ὅτε Λεύκιος] | Μόμμιος ὕπατος ἢ ἀνθ-
55 ύπατος [ἐν ἐκείνηι τῆι ἐπαρ]‖χείαι ἐγένετο, ὅπως οὗτοι οὕτ[ως
κατέχωσιν --------]|ηιρήθη[10] αὐτοῖς τὸ ὕδωρ πρὸς τὴμ[-----,
ἐπὶ μὲν τοῦ] | πρώτου λόγου ἑκατέροις μετρη[ταὶ Μιλήσιοι δεκα]|-
πέντε, ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου λόγο[υ μετρηταὶ Μιλήσιοι] | πέντε,

---

5 Plane eodem modo καλικίους (*calceos*) scriptum est apud Polybium XXX, 19, 3, neque Ὀρόβιος (*Orbius*) apud Posidonium (Athenaeus V 214 f) dissimile est; nam vocalium insertarum ο et ι discrimen cum diverso liquidarum ρ et λ sono cohaerere videtur. 6 Unum hominem senatorii ordinis notum esse Q. Calpurnium C. f., consulem anni 135 a. Chr., monuit N. Qui cum hic praetor vocetur, paullo ante eius consulatum res ad arbitrium Milesiorum reiecta esse videtur. 7 Supplevi. τετάρ[του, πέμπ]|του καὶ ἡμέρᾳ N., ut prius ordinale ad antecedentem temporis quo arbitrium factum esset definitionem, alterum ad insequentem spatii quod inter senatus consultum et arbitrium elapsum esset descriptionem pertineret. Sed hoc supplementum iam per se ipsum graves habet offensiones, quia neque intellegitur cur diei numerus in temporum ratione quae praetori Romano tribuitur omissus sit, neque quomodo factum sit ut praetor Romanus non Latino mensis nomine uteretur; accedit quod nunc scimus ἔγραψε in lapide esse, quod cum Neubaueri interpretatione nullo modo conciliari potest: an praetor Romanus Milesiis scripserit, quonam mense apud eos arbitrium factum esset? Immo sic se res habet: Quantum temporis inter senati consultum et arbitrium elapsum esset, Milesii ex litteris praetoris quibus ille senati consultum cum eis communicaverat cognoverant. Recte igitur et accurate narrant, secundum litteras praetoris undecimo mensis quarti decimi lunaris die (i. e. die trecentesimo nonagesimo tertio aut quarto) post senatus consultum ea quae hic perscribuntur acta esse. Intervallum temporis permagnum sane est, sed non tam accurate has res novimus, ut negari liceat fieri potuisse ut arbitrium tam diu differretur. 8 Supplevi. Ea condicione ad arbitrium vocantur, ut utrique parti oratione causam suam probare liceat arbitris, priusquam suffragium ineatur. Scriptura ἀμφιλλέγω (n. 452, 3), ἀμφιλλογία frequens est in titulis; eam iam ab Hesiodo Theog. 229 usurpatam esse metrum prodit. 9 Supplevi. 10 Sic in lapide scriptum esse constat; verbum ceteroqui plane ignotum hic usurpatum fuisse videtur.

60 καθότι καὶ αὐτοὶ εὐδόκησαν· [καὶ λε]ξάντων ‖ πρὸς τὴν τήρησιν
τοῦ ὅδατος παρὰ [μέν Λ]ακεδαιμονί|ων Εὐδαμίδα τοῦ Εὐθυκλέος,
παρὰ δὲ Μ[εσσ]ηνίων Νίκ(ων)|ος[11] τοῦ Νίκωνος, καὶ ῥηθέντων
τῶν λόγω[ν ὁ]φ' ἑκατέ|ρων, ἐκρίθη κατεισχῆσθαι ἡ χώρα ὑπὸ
Μεσ[ση]νίων ὅτε | Λεύκιος Μόμμιος ὕπατος ἢ ἀνθύπατος [ἐ]ν
65 ἐκεί‖νηι τῆι ἐπαρχείαι ἐγένετο, καὶ ὅπως οὗ[τοι] οὕτως | κατέ-
χωσιν. τῶν ψήφων, αἷς ἔδοξεν κατεισ[χῆσθαι] | ἡ χώρα ὑπὸ
Μεσσηνίων καὶ ὅπως οὗτοι οὕτω[ς κα]‖τέχωσιν, πεντακόσιαι ὀγ-
δοήκοντα τέσσα|ρες· αἷς κατεισχῆσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίω[ν,] ‖
70 δεκαέξ[12].

11 ΝΙΚ|ΟΣ. Em. Neubauer. Potest etiam Νίκ(ι)|ος fuisse. 12 Cf. n. 438, 21. 493, 14. 512, 83 sqq. 732, 44. Largam copiam testimoniorum epigraphicorum de hoc usu numerum suffragiorum decretis et iudiciis subiungendi praebet A. Wilhelm Arch.-epigr. Mitth. aus Oesterreich XX p. 79 sqq.

315 Fragmenta quattuor, quae cum aliis lapidibus inscriptis ad eandem Samiorum et Prienensium litem spectantibus olim partem efficiebant parietis cellae in templo Minervae apud Prienenses. Unum ex fragmentis, versuum 1—6 partes priores continens, post Chandlerum Syll. Inscr. p. VII ed. Boeckh C. I. G. 2905, omnia Lebas-Waddington Inscr. III 195—198 (Syll.[1] 241). Fragmentis nonnullis, quae exstant in museo Britannico, iterum collatis titulum ed. E. L. Hicks Greek inscr. in the British Museum III, 1 p. 20 n. CCCCV. (P. Viereck Sermo Graecus p. 21 n. XIV.) Cf. quae de titulo exposuit E. Sonne de arbitris externis p. 13 not. 9. p. 14 n. XIX. XX.

Δόγμα τὸ κομισθὲν παρὰ τῆς συ[γκλήτου Ῥωμαίων ὑπὸ τ]ῶν
ἀποσταλέντων πρεσβευτῶν ὑπὲρ τῶν πρὸς Σαμίους· | Σέρουιος
Φόλουιος Κοΐντου υἱός[1], στ[ρατηγὸς ὕ]πατος[2], τῆι συγκλήτωι
συνεβουλεύσατο ἐγ κομετίωι πρὸ ἡμε|ρῶν πέντε εἰδυιῶν Φεβροα-
ρίων· γραφομ[ένωι παρ]ῆσαν Λεύκιος Τρεμήλιος Γναίου Καμελλία,

Litterae ΑΘΞΠΣ. 1 Ser. Fulvius Flaccus cos 136 a. Chr. 2 Σ[τελλατίνα ὕ]πατος W. Sed tribus mentionem consulis nomini additam cum illius aetatis more pugnare monuit Th. Mommsen Eph. epigr. I p. 223 not. 2. Ceterum cf. 275[2]. 3 Supplevit H., monens reliqua tribuum nomina quae ab his litteris inciperent (Ποπλιλία, Πομπτίνα, Πουπινία) longiora esse quam ut hic scripta fuisse possent.

Γάϊος Ἄννιος Γαΐου | Καμελλία, Λεύκιος Ἄννιος Λευκίου Πο[λλία[3]· π]ερὶ ὧν Σάμιοι πρεσβευταὶ Τηλέμαχος Μάτρωνος, Λέων Λέον-
5 τος ‖ ἄνδρες κα[λοὶ κ]αὶ ἀγαθοὶ καὶ φίλοι παρὰ δήμο[υ καλοῦ] καὶ ἀγαθοῦ καὶ φίλου συμμάχου τε ἡμετέρου, λόγους ἐποιήσαντο | κατὰ πρό[σ]ωπον πρὸς Πριην[ε]ῖς π[ερὶ χ]ώρας [καὶ ὁρίων[4], ὅπως ὦσιν] καθὼς Γναῖο⟨ι⟩ς[5] Μάνλιος[6] καὶ οἱ δέκα πρεσβευταὶ διέταξαν | [μετὰ τὸν πρὸς Ἀντίοχον πόλεμον· καὶ περὶ ὧν Πριηνεῖς πρεσβευταὶ ----------]ρου, Ἀναξ[ι--------,] | Ζηνόδοτος Ἀρ[ιστάρχου, ἄ]νδρες καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ καὶ φίλοι π[αρὰ δήμου κα]λοῦ καὶ ἀγ[αθοῦ] συμμάχου τε [ἡμετέρου] | λόγους ἐποήσα[ντο κατ]ὰ πρόσω[πον πρ]ὸς Σαμίου[ς] περὶ χώρας καὶ περὶ ὁρίων, ὅπως οὕτω[ς ὦ]σιν καθὼς ὁ δῆμος ὁ Ῥοδίων ‖
10 ἑκατέρων θελόν[τ]ων ἔκρινεν· περὶ τούτου τοῦ πράγματο[ς ἀπο-

---

4 Controversia de agris in continente terra haud procul a Priene sitis orta esse videtur inde, quod quondam oppido Carico cui Μελία nomen erat bello capto ager (ἁ χώρα ἁ Μελιάς Greek inscr. in the British Museum III, 1 p. 16 n. CCCCIII, 55) sorte inter Samios et Prienenses divisus erat. Qua in sortitione utrique sibi illam litigiosam terram obtigisse contendebant, provocantes ad scriptores rerum gestarum (ibid. v. 118 sqq.). Ac primum quidem Lysimachus rex per postrema ut videtur regni tempora (287—281 a. Chr.) iudicavit de Batinetide terra. Cf. eius epistulam ad Samios C. I. G. 2254. Cuius parte inferiore deleta utri civitati ille agrum addixerit, non liquet; W. secundum Samios, H., id quod mihi magis probatur (cf. Prienensium decretum honorificum de Lysimacho Greek Inscr. in the British Museum III, 1 p. 9 n. CCCCI) secundum Prienenses eum iudicasse statuit. Sed utut hoc est, post illius arbitrium nulla amplius lis fuit nisi de parte Batinetidis (Sonne), nempe de Cario castello (Gr. Inscr. III, 1 n. CCCCIII, 9: τοῦ φρουρίου ὃ καλεῖται Κ[άριον]. v. 22: [τοῦ φρουρί]ου ὃ καλεῖται Κάριον) et circumiacente regione quae vocabatur Dryussa. De his locis causa cognita Rhodii iudicaverant circiter a. 240 a. Chr. eaque Prienensibus assignaverant (Gr. Inscr. p. 12 n. CCCCIII). Sed hanc sententiam rescidit rursus Cn. Manlius Volso (not. 6) anno 188 a. Chr. castellumque cum agro Samiis concessit. Quae senatus fere quinquaginta annis post Prienensibus reddidit, ratus Rhodiorum arbitrium, quippe ad quod utrique provocassent, servandum esse. H. 5 ΓΝΑΙΟΙΣ lapis. 6 Cn. Manlius Volso cos. 189 a. Chr. Is cum exercitu ex expeditione in Pamphyliam suscepta redux vere anni 188 a. Chr. Apameae consedit et cum decem legatis res Asiae provinciae ordinavit (Liv. XXXVIII, 37, 11 sqq.). Tum de illis agris controversis secundum Samios iudicavit. Eum ab suspicione captae ob eiusmodi iudicia pecuniae non alienum fuisse Polybius XXI, 35, 4 et Livius XXXVIII, 42, 11 indicant, quam causam fuisse, cur non dubitaret senatus eius sententiam rescindere, summa cum veri specie coniecit W.

κρι]θῆναι οὕτως ἔδοξεν· ἡμῖν οὐκ εὐχ[ερ]ές ⟨εἶναι⟩ ἐστιν[7] μετα|θεῖναι δ ὁ δῆμος ὁ Ῥοδίων ἑκατέρων θελόντων κέκρι[κε κ]αὶ ὁρ[ισμὸν] πεπόνηται, (ἵνα)[8] μ[ὴ] τούτωι τῶι κρίματι καὶ τούτοις τοῖς ὁρίοις | ἐμμείνωσιν· τ[ούτ]ωι τε τῶι κρίματι καὶ τού[τοις τοῖς ὁρίοις ἐμμένει]ν ἔδοξεν. τούτοις τε ξένιον εἰς ἑκάστην πρεσβείαν ἕως | ἀπὸ σηστερτίων νόμων ἑκατὸν εἴκοσι [Σέρουιος Φ]όλ[ο]υιος Κοΐντου ὕπατος τὸν ταμίαν ἀποστεῖλαι κε[λευσάτω, καὶ πραξάτω[9]] | καθὼς ἂν αὐτῶι ἐκ [τ]ῶν δημοσίων πραγμάτων [καὶ τῆς ἰδίας πίσ]τε[ως φαίνηται[10]·] ἔδοξεν.

7 Prius εἶναι inciderat lapicida, opinatus hoc a proximo ἔδοξεν pendere, deinde errore animadverso statim subiunxit verum ἐστὶν illo non deleto. H. 8 ΤΟΥ lapis; ὅτι emendavit W., quod cum propter coniunctivum tum propter sententiam ferri nequit. Quare particulam finalem restitui. 9 Supplevit W., nisi quod is coniunctivos κελεύσῃ καὶ πράξῃ habet contra sermonis usum. 10 Supplevi. πραγμάτων [βέλτιστα φαίνηται]· ἔδοξεν Waddington. Cum Lebasii apographum ΓΡΑΓΜΑΤΩΝ.....ΤΕ..ΕΔΟΞΕΝ habeat, apparet in lacunarum ambitu indicando utique erratum esse. Quare nescio an praestet meum supplementum, quippe quo recepto non necesse sit alterum errorem in ipsis litteris exscribendis commissum statuere.

316 Marmor anno 1797 in ruderibus Dymarum Achaiae inventum ab I. Hawkinsio et Cantabrigiam in bibliothecam collegii Trinitatis delatum. Edd. Dobree Class. Journ. XXX p. 127. Ex eo et O. Mülleri schedis Boeckh C. I. G. 1543 (Syll.[1] 242. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 345 n. 202. P. Viereck Sermo Graecus p. 3 n. IV).

Ἐπὶ θεοκόλου Λέωνος[1], γραμματέ|ος τοῦ συνεδρίου[2] Στρατοκλέος.
Κόιντος Φάβιος Κοΐντου Μάξιμος[3], ἀνθύπατος Ῥωμαίων, Δυμαί|ων τοῖς ἄρχουσι καὶ συνέδροις καὶ τῆι πόλει χαίρειν· τῶν
5 περὶ ‖ Κυλλάνιον[4] συνέδρων ἐμφανισάντων μοι περὶ τῶν συντε-

Litteras volgares praeter ΑΘΠ (nonnullis locis Π) Boe. ex Mülleri schedis exhibet. 1 Vs. 1. 2 a Dymaeis additi tempus indicant quo proconsulis epistula huic lapidi incisa est. B. Cf. n. 307, 1—5. 373, 1—5. 2 Dymaeorum (cf. v. 4), non Achaeorum. B. 3 Q. Fabium Maximum Aemilianum cos. 145 a. Chr. intellegit Boeckhius, concedens sane etiam de Q. Fabio Maximo Serviliano cos. 142 a. Chr. aut de Aemiliani filio Q. Fabio Maximo (Allobrogico) cos. 121 a. Chr. aut denique de Q. Fabio Maximo Eburno cos. 116 a. Chr. cogitari posse. 4 Cyllenen Eleae terrae hic agnoscere sibi

λε|σθέντων παρ' ὑμῖν ἀδικημ[ά]των, λέγω δὲ περ[ὶ] τῆς ἐμπρήσε|ως καὶ φθορᾶς τῶν ἀρχ(εί)ων καὶ τῶν δημοσίων γραμμάτων, ὧν ἐγε|γόνει ἀρχηγὸς τῆς ὅλης συγχύσεως Σῶσος Ταυρομένεος ὁ | καὶ τοὺς νόμους γράψας ὑπεναντίους τῆι ἀποδοθείσηι τοῖς ‖ [Ἀ]χαιοῖς ὑπὸ Ῥωμαίων πολιτ[εία]ι, περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος διή[λ]θ[ο|μεν ἐν Πά]τραις μετὰ τοῦ πα[ρ]όν[τος (σ)υνβουλίου[5]· ἐπεὶ οὖν οἱ διαπρα|[ξά]μενοι ταῦτα ἐφαίνοντό μοι τῆς χειρίστης κα[τασ]τάσεως | [κα]ὶ ταραχῆς κα[τάπειραν] ποιούμενο[ι, --------[6],] οὐ μό|[νον----] τῆς πρ[ὸς ἀ]λλή(λ)ου[ς] ⟨α⟩συναλλ[αγῆς][7] καὶ χρε---------- ‖ ----[8] ἀλλὰ καὶ [τ]ῆς ἀποδεδομένης κατὰ [κ]οινὸν τοῖς Ἕλλ[ησιν ἐ]|λευθερίας ἀλλοτρία καὶ τῆ[ς] ἡμετέ[ρα]ς προαιρέσεως, ἐ[γώ[9], πα]|ρασχομένων τῶν κατηγόρων ἀληθινὰς ἀποδείξεις, Σῶ|σον μέν, τὸν γεγονότα ἀρχηγὸν [τ]ῶν πραχθέντων καὶ νο|μογραφήσαντα ἐπὶ καταλύσει τῆς ἀποδοθείσης πολιτεί‖[α]ς, κρίνας ἔνοχον εἶναι θανάτωι παρεχώρισα[10], ὁμοίως δὲ καὶ | [Φορ]μίσκον[11] Ἐχεσθένεος τῶν δαμιοργῶν τὸν συμπράξαντα | [τοῖς] ἐμπρήσασι τὰ ἀρχεῖα καὶ τὰ δημόσια γράμματα, ἐπεὶ καὶ | [αὐτὸς] ὡμολόγησεν· Τιμόθεον δὲ Νικία τὸμ μετὰ τοῦ Σώσου | [γεγονό]τα νομογράφον, ἐπεὶ ἔλασσον ἐφαίνετο ἠδικηκώς, ἐ‖[κέλευσα] προάγειν εἰς Ῥώμην, ὁρκίσας ἐφ' [ὧ]ι τῆι νουμηνίαι τοῦ ἐν|[άτου μηνό]ς[12] ἔστα[ι] ἐκεῖ, καὶ ἐμφανίσας τ[ῶι

---

visus est B. At hominis, non loci, nomen est, qui princeps erat synedrii. Qui usus formulae οἱ περὶ τὸν δεῖνα in collegiis magistratuum designandis frequentissimus est (cf. 226[1]. 384, 22). 5 ΠΑΙΟΝ . . ΣΥΝΒΟΥΛΙΟΥ. 6 ποιούμενο[ι, ἥ κολαστέα ἐστ]ίν Dobree, quod Boeckhius recepit quidem, sed iure incertum iudicavit. 7 ΤΗΣΠΡ . . . Λ^ΗΣΟΥ . ΑΣΥΝΑΛΛ. Haec Dobraeus sic supplevit et emendavit: οὐ μό|[νον ἅτε] τῆς πρ[ὸς ἀ]λλή(λου)ς οὖ[σ]α συναλλ[αγῆς sqq. Sed haec nequaquam probabilia esse Boeckhius monuit. Ac simplicius mihi videtur in voce ἀλλήλους Σ pro Λ errore incisum quam totam syllabam ΛΟΥ omissam statuere. 8 καὶ χρε[ίας τῆς κατ' ἰδίαν] D. 9 ΕΙ . . . Supplevit B. εἰ[σπα]ρασχομένων Dobree. 10 Vox ceteroqui ignota, sed similiter composito verbo καταχωρίζειν aliquatenus defensa. 11 Supplevit Boeckh. 12 τοῦ ἐν[εστῶτο]ς Dobree, Boeckh. At sic cum perfectum ἐνέστηκα non imminentis, sed praesentis temporis notionem habeat, is mensis intellegendus esset, quo haec scripta sunt. Quod fieri non posse, quia νουμηνία ipsum mensis initium significat, luce clarius est. Cum vero ex ipso νουμηνίας vocabulo appareat, ex Achaeorum, non Romanorum fastis (sic enim ταῖς καλάνδαις dicendum fuit) diem definiri, cumque Achaeos menses anni civilis numeris significasse constet, ἑνάτου μηνὸς reponere non dubitavi: nam ἑνδεκάτου spatii rationibus minus convenit.

ἐπ]ὶ τῶν ξένων στρατη|[γῶι[13], ὅπω]ς ἂν [μὴ π]ρότερον ἐπάνεισ[ιν εἰ]ς οἶκον, ἐά[ν μ]ὴ αι-------

13 Praetori peregrino.

---

317 Basis lapidis calcarii flavescentis, Olympiae inaedificata in maceria septentrionali Byzantinorum aetate exstructa. Ex Weilii apographo edidi Arch. Ztg. XXXVI p. 37 n. 112 (Syll.[1] 243. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 344 n. 201). Imago tituli a Purgoldo delineata exhibetur Olympia V p. 427 n. 302.

Ἡ πόλις ἡ τῶν Ἠλείων Πολόβιον | Λυκόρτα Μεγαλοπολείτην.

Litterae volgares praeter ΠΣ et ἄλφα arcum pro linea recta transversa habens, quae forma litterae alterius a. Chr. n. saeculi est. Quo minus dubitandum quin statuae scriptoris rerum nobilissimi ab aequalibus erectae haec fuerit basis. Scriptura ει pro ῑ in monumentis publicis rara etiamtum illa aetate, sed neutiquam inaudita.

---

318 Tabula inventa in vico *Aïvati* (*Khaivat*? cf. Duchesnii disputationem p. 15) quattuor fere horarum spatio a Thessalonica septentrionem versus sito. Ex ectypo a Nicolao Hadji-Thomas confecto ed. L. Duchesne Revue arch. XXIX (1875) p. 6 sqq. Ectypo denuo inspecto aliquot locos emendavit E. Miller Rev. arch. XXIX p. 176 sqq. (Duchesne et Bayet, Archives des missions scient. et litt. Ser. III vol. III (1876) p. 276 n. 27. Syll.[1] 247).

Ἔτους θ′ καὶ κ′[1], Πανήμου κ′.

Λητ̣αίων[2] οἱ πολιτάρχαι[3] προβουλευσαμέ|νων τῶν βουλευτῶν[4] εἶπαν· ἐπεὶ Μάαρκος Ἄννιος Πο|πλίου υἱός, ἀνὴρ καλὸς

Litterae ΠΜΝΣ. Omicron et omega reliquis litteris aliquanto minores. 1 Annus provinciae Macedoniae, institutae 146 a. Chr., undetricesimus est 118 a. Chr. Nam de aera Actiaca, quae sane item in Macedonia in usu erat, hic cogitari non posse iure monuit D. 2 Steph. Byz. Λητή, πόλις Μακεδονίας, ἀπὸ τοῦ πλησίον ἱδρυμένου Λητοῦς ἱεροῦ, ὡς Θεαγένης Μακεδονικοῖς· τὸ ἐθνικὸν Λητ̣αῖος. 3 Idem summus magistratus etiam Thessalonicae fuit (Archives des missions Ser. III T. III p. 207 n. 1). 4 Videntur magistratus soli ius cum populo agendi habuisse, ita ut probuleuma non ut Athenis ab ipso senatu, sed a magistratibus ad populum ferretur.

5 καὶ ἀγαθός, ἀποσταλεὶς ταμίας ὑ||πὸ τοῦ δήμου τοῦ Ῥωμαίων
ἐπὶ τὰ κατὰ Μακεδονίαν πράγμα|τα, καὶ τὸν ἀνώτερον μὲν χρό-
νον πάντα διατετέλεκεν | τὴν ἀρχὴν προϊστάμενος τῶν τε κατὰ
κοινὸν πᾶσιν Μακε|δόσιν συνφερόντων, πλείστην δὲ πρόνοιαν
ποιούμενος τῶν | διαφερόντων κατ᾽ ἰδίαν τῆι ἡμετέραι πόλει,
10 σπουδῆς καὶ φιλο||τιμίας οὐθὲν ἐνλείπων· ἐν δὲ τῶι παρόντι καιρῶι καὶ τοῦ τῶν Γαλα|τῶν ἔθνους[5] συναχθέντος καὶ ἐπιστρατεύσαντος εἰς τοὺς κα|τὰ Ἄργος[6] τόπους στρατοπέδωι μείζονι, ἐφ᾽ οὓς καὶ ἐκπορευθέ[ν|τ]ος Σέξτου Πομπηΐου τοῦ στρατηγοῦ[7] καὶ παραταξαμένου μετὰ | [τ]ῶν ἰδίων στρατιωτῶν, ὃν καὶ συν-
15 βάντος ἐν τῆι μάχηι τελευτῆσαι, || θλιβομένων γε διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην τῶν στρατιωτῶν, ἐπεξελ|θὼν Μάαρκος ὁ ταμίας ἔχων τοὺς ὑφ᾽ ἑαυτὸν τεταγμένους ἐτρέ|[ψ]ατο τοὺς ὑπεναντίους καὶ τοῦ τε πτώματος[8] ἐκράτησεν καὶ πο[λ]||λοὺς αὐτῶν ἀπέκτεινεν, ἐκυρίευσεν δὲ καὶ ἵππων καὶ ὅπλων πλε[ι]||όνων, τῶν τε ἐν τοῖς
20 προκειμένοις τόποις φρουρῶν προνοηθεὶς τῆς || σωτηρίας μετε-

---

5 Scordiscos intellexit D., quia Galli Asiatici tum in Macedoniam irrumpere non potuissent, regnum Gallicum a Comontorio in Thracia constitutum illa aetate non iam fuisset (Polyb. IV, 46, 4). Inde a Persei aetate, qui eos auxilio contra Romanos vocasset (Plut. Aem. Paul. 12. 13), eos Thraciam Macedoniamque identidem incursionibus vexasse; a. 135 a. Chr. a M. Cosconio in Thracia pulsos esse (Liv. per. 56), 114 a. Chr. M. Porcio Catoni cladem intulisse (Liv. per. 63. Flor. I, 39, 3. 4 (III, 4). Eutrop. IV, 10), sed insequente anno a T. Didio fusos esse et a M. Livio trans Danuvium expulsos. 6 Steph. Byz. Ἄργος· ἑβδόμη (πόλις) κατὰ Μακεδονίαν. Quae urbs quod nusquam alibi commemoratur, nequaquam satis causae est cur cum Duchesnio eam negemus unquam fuisse et ἄργος hoc loco nomen appellativum esse et campum significare statuamus. 7 Pro praetore provinciam Macedoniam obtinebat; στρατηγὸς pro ἀντιστράτηγος dictum antiquiore more ut ὕπατος (στρατηγὸς ὕπατος) pro ἀνθύπατος (cf. 275[2]). Refelli huius tituli testimonio Zumptii coniecturam (Comm. epigr. II p. 167 sqq.) qui Q. Metellum annis 119—117 a. Chr. proconsulem Macedoniae fuisse statuit, adnotavit D. Ceterum cum constet patri Cn. Pompei Strabonis cos. 89, avo Cn. Pompei Magni, praenomen Sextus fuisse, mihi quidem non dubium est, quin hic ipse sit, qui pro praetore Macedoniae anno 117 a. Chr. in pugna caesus est. 8 Cum πτώματα de caesorum corporibus apud Polybium frequens sit, collectivam vim singularis numeri testatur Polyaenus VI, 18, 1 καὶ πτῶμα ἐγένοντο Θετταλικὸν ἄνδρες τετρακισχίλιοι. Indicatur igitur M. Annium fusis hostibus locum ubi Pompeius cum suis caesus erat occupasse et corpora illorum recuperasse, id quod sepulturae causa permagni momenti erat. Quod Duchesnius vult, dirutam valli partem (*la brêche faite à l'enceinte du camp*) significari, id ab hoc loco alienissimum est.

πέμψατο εἰς τὴν παρενβολήν, μετ᾽ οὐ πολλὰς δὲ | ἡμέρας ἐπι-
συναχθέντων τῶν Γαλατῶν ἱππέων ἔτι πλειόνων κ[αὶ] | συνεπελ-
θόντος μετ᾽ αὐτῶν Τίπα τοῦ τῶν Μαίδων[9] δυνάστου μετ᾽ ὄχλ[ου |
π]λείονος, ἔστεξεν[10] τὴν ἐπιφερομένην τῶν βαρβάρων ὁρμὴν καὶ
ἑτέ|[ρ]ους[11] μὲν στρατιώτας ἐπὶ συμμαχίαν παρὰ τῶν Μακεδό-
25 νων οὐ κέκρικε ‖ μεταπέμψασθαι διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι θλίβειν
τὰς πόλεις τοῖς ὀψ(ω)νίο[ις[12],] | προελόμενος δὲ μένειν τοὺς
ὄχλους ἐπὶ τῶν ἔργων, ἐκπορευθεὶς με|θ᾽ ὧν εἶχεν ἐν τῆι παρεμ-
βολῆι στρατιωτῶν καὶ οὐθένα κίνδυνον οὐδὲ κα[κο]|παθίαν ὑπο-
στειλάμενος παρετάξατο καὶ ἐνίκησεν τοὺς πολεμίους μά|χηι μετὰ
τῆς τῶν θεῶν προνοίας, καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἐν χειρῶν νο-
30 μαῖς[13] ‖ ἀπέκτεινεν, οὓς δὲ ζωγρίαι[14] συνέλαβεν, ἵππ(ω)ν[15] τε
καὶ ὅπλων πολλῶν ἐκυ[ρί|ε]υσεν, καὶ ἐκ τοῦ τοιούτου τρόπου δια-
κατασχὼν τὰ πράγματα εὐψύχως | [π]επείραται τοῖς διαδεξαμέ-
νοις τὴν ἐπαρχείαν[16] ἀκαταφθόρους πάντα[ς] | τοὺς ἐν τῆι χώραι
διατηρήσας ἐν εἰρήνηι τε καὶ ἐν τῆι καλλίστηι παραδοῦ|ναι ὄντας
καταστάσει, πράσσων ταῦτα ἀξίως μὲν τῆς πατρίδος καὶ τῶ[ν] ‖
35 προγόνων, ἀξίως δὲ καὶ τῆς ἰδίας δόξης τε καὶ ἀνδρείας, ἔτι
δὲ καὶ τῆς ἐ[ν]|κεχειρισμένης αὐτῶι πίστεως· διὸ δεδόχθαι
Ληταίων τῆι βουλῆι καὶ τῶι δ[ή]|μωι, ἐπαινέσαι τε Μάαρκον
Ἄννιον Ποπλίου ταμίαν Ῥωμαίων καὶ στεφα|νῶσαι αὐτὸν χάριν
τῶν πεπραγμένων θαλλοῦ στεφάνωι καὶ τίθεσθαι αὐτῶ[ι | ἀγ]ῶνα
ἱππικὸν καθ᾽ ἔτος ἐν τῶι Δαισίωι μηνὶ ὅταν καὶ τοῖς ἄλλοις
40 εὐεργέ‖ταις οἱ ἀγῶνες ἐπιτελῶνται. ἑλέσθαι δὲ καὶ πρεσβευτάς,

---

9 De Maedis, gente Thracica, qui etsi iam ab Alexandro Magno (Plut. Alex. 9) et postea a Philippo Demetrii f. (Liv. XXVI, 25, 6 sqq.) victi erant, tamen etiam Romanorum imperio Macedoniam bellis latrociniisque vastare non destiterunt, D. provocat ad Steph. Byz. Ὤδονες. Strab. VII fragm. 36. 10 στέγειν 'reprimere, arcere'. Cf. Polyb. III, 53, 2 οὗτοι γὰρ ἔστεξαν τὴν ἐπιφορὰν τῶν βαρβάρων. D. 11 ΕΤΕ|.ΟΥΣ in lapide esse testatur Miller. Supplevit idem, cum D. ἐπ[ακτ]οὺς legisset. 12 ΟΨΟΝΙ. 13 ΕΝΧΕΡΩΝΝΟΜΑΙΣ in lapide esse, sed infra litteram X additam I, rettulit D., confirmavit M. Atque hic quidem non suppleri hoc iota, sed in locum X per errorem incisi substitui coniecit, ut legeretur ἐν ἱερῶν νομαῖς 'in templorum pascuis'. At id hoc loco dici nullo modo potuit, immo verum vidit Duchesnius, locutionis cum omnino frequentis tum Polybio inprimis familiaris ἐν χειρῶν νόμῳ mentionem iniciens; ea ab homine non satis Graece docto detorta atque corrupta est. 14 ζωγρίαις D., at unum modo Σ inter AI et Y exstare testatur M., simul monens apud Polybium ζωγρίᾳ λαβεῖν haud rarum esse. 15 ΙΠΠΟΝ. 16 Praetore caeso M. Annius vice praesidis provinciae functus est, dum successor Roma mitteretur.

οἵτινες πορευ|θέντες πρὸς αὐτὸν καὶ ἀσπασάμενοι παρὰ τῆς πόλεως καὶ συνχαρέντες | ἐπὶ τῶι ὑγιαίνειν αὐτόν τε καὶ τὸ στρατόπεδον τό τε ψήφισμα ἀποδώσου|σιν καὶ παρακαλέσουσιν ἀποδεξάμενον μετ' εὐνοίας τὴν τοῦ δήμου προ|αίρεσιν νῦν τε καὶ
45 εἰς τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον ἀγαθοῦ τινος ἀεὶ παραίτιον ‖ γίνεσθαι τῆι πόλει ἡμῶν. ἀναγραφῆναι δὲ τὸ ψήφισμα καὶ τὸν στέφανον εἰς | στήλην λιθίνην, ἣν καὶ τεθῆναι τῆς ἀγορᾶς ἐν τῶι ἐπιφανεστάτωι τόπωι, προ|νοηθέντων τῆς τε ἀναγραφῆς τοῦ ψηφίσματος καὶ τῆς ἀναθέσεως τῆς στή|λης τῶν τε πολιταρχῶν καὶ τοῦ τῆς πόλεως ταμίου. ἐπεχειροτονήθη | ἔτους θ' καὶ κ',
50 Πανήμου κ', καὶ εἱρέθησαν πρεσβευταὶ τῶν βουλευτῶν ‖ Ἀδαῖος Ἀδαίου, Λύσων Φιλώτου, Ἀμύντας (Δ)ιέους[17].

17 ΛΙΕΟΥΣ. Emendavit A. Wilhelm Arch.-epigr. Mitth. aus Oesterreich XV p. 8 coll. titulo Milesio ap. Rayet Rev. arch. XXVIII p. 109: ἐπιστατοῦντος Διείους τοῦ Γλαύκου. Nominativus Διῆς haud infrequens est in titulis. (Cf. n. 287, 3. 349, 2).

---

319 Methymnae (*Molývo*) insulae Lesbi. Ed. A. Conze Reisen auf der Insel Lesbos tab. XI n. 3. Supplevit et interpretatus est C. Cichorius Mus. Rhen. XLIV p. 440 sqq. Denuo accurate cum lapide contulit W. R. Paton, cuius exemplum cum suis supplementis exhibuit Th. Mommsen Sitzungsber. der Kgl. Akademie d. W. zu Berlin 1895, XXXVII p. 900.

[------- μήτε ὅπλοις μήτε χρήμασιν μήτ]ε [ναυσ]ὶ[ν[1] βοηθείτωσαν[2] | δημοσίαι βουλῆ δόλωι πο]νηρῶι. ὁ δῆμος [ὁ Ῥωμαίων |

Litterae volgares praeter A (raro Α) ΠΣ, quae formae alteri a. Chr. n. saeculo optime conveniunt. Supplementa pleraque Cichorio et Mommseno debentur, qui praecipue foederibus Romanorum cum Astypalaeensibus (P. Viereck Sermo Graecus p. 42 n. XXI) et Mytilenaeis (Viereck p. 45 n. XXIII) nituntur in hoc restituendo. Ad tempora belli, quod Romani in illis regionibus contra Aristonicum gerebant, cum Mommseno refero propter litteraturam; paullo antiquius igitur est illis duobus, ex quibus Astypalaeense anno 105, Mytilenaeum anno 62 a. Chr. n. factum indicant consulum nomina in senatusconsultis praemissis. 1 ⌊....⌋ Paton. Cf. tabulam Astypalaeensem v. 28. 29. 2 Sc. ὁ δῆμος ὁ Μηθυμναίων. Nam tenemus hic finem enuntiati, cui omnibus numeris accurate respondebat alterum ad Romanos spectans v. 2—9. Ceterum haec synesis huius tituli propria est; reliqua duo foedera vocem δῆμος ubique cum numero singulari verbi finiti coniungunt; Astyp. v. 29: μήτε χρήμασιν μήτε ναυσὶν βοηθείτω ὁ δῆμος.

τοὺς πολεμίους καὶ ὑπεν]αντίους τοῦ δήμου τοῦ Μ[η|θυμναίων
5 διὰ τῆς ἰδίας χ]ώρας καὶ δι' ἧς ἂν ὁ δῆμος ὁ Ῥ[ω‖μαίων κρα-
τῆι μὴ διιέτω]σαν δημοσίαι βουλῇ δόλω[ι | πονηρῶι, ὥστε τῶι
δήμ]ωι τῶι Μηθυμναίων καὶ οἷς | [ἂν ὁ δῆμος ὁ Μηθυμναίων]
ἄρχῃ πόλεμον ἐπιφέρειν[3], | [μηδὲ[4] τοῖς πολεμίοις μήτε ὅπλ]οις
μήτε χρήμασιν μήτε να[υ|σὶν βοηθείτωσαν δημοσ]ίαι βουλῇ μετὰ
10 δόλου πονηροῦ. ‖ [ἐάν τις πόλεμον πρότερο]ς ἐπιφέρῃ τῶι δήμωι
τῶι Μηθ[υμ|ναίων, τότε ὁ δῆμος ὁ Ῥωμ]αίων τῶι δήμωι τῶι
Μηθυ[μ|ναίων βοηθείτω ὡς ἂν ᾖι[5]] εὔκαιρον· ἐὰν δέ τις πόλε-
μ[ον | πρότερος ἐπιφέρῃ τῶι δή]μωι τῶι Ῥωμαίων, τότε ὁ
15 δ[ῆ|μος ὁ Μηθυμναίων τῶι δή]μωι τῶι Ῥωμαίων βοηθείτω ‖ [ὡς
ἂν εὔκαιρον ἐκ τῶ]ν συνθηκῶν καὶ ὁρκίων [τ]ῶι | [δήμωι τῶι
Ῥωμαίων καὶ τῶι] δήμωι τῶι Μηθυμναίων | [φαίνηται. ἐάν τι[6]
πρὸς ταύ]τας τὰς συνθήκας κοινῇ [βου|λῇ προσθεῖναι ἢ ἆραι
βούλωντα]ι[7], δημοσίαι βουλῇ ἑκατέρ[ων | ἐξέστω· ἃ δὲ ἂν
20 προσθῶσιν ἢ ἄ]ρ(ω)σιν[8] ἐν ταῖς συνθήκ[αις, ‖ ἐκτὸς ἔστω ταῦτα
προσγεγραμμένα ἐν ταῖς] συνθήκαις[9].

Mytil. v. 15 sqq.: ὁ [δῆ]μο[ς ὁ] Μυτιληναίων ἀρχὴ[ν καὶ δυναστείαν τοῦ δήμου τοῦ Ῥωμαίων δια]|φυλασσέτω κτλ. 3 Pro hac recta particulae ὥστε structura Astypal. 27 exhibet gravem soloecismum ὥστε (non recte ὥς τε Viereck) τῷ δήμῳ τῷ Ῥωμαίων καὶ τοῖς ὑπὸ Ῥωμαίους | [τα]ssομένοις πόλεμον ἐπιφέρωσι, natum illum quidem ex inconsiderata coniunctivi qui in exemplo Latino erat imitatione. C. 4 Supplevi; μήτε M. et C. ex foedere Astypalaeensi. Sed cum appareat ὅπλοις, χρήμασιν, ναυσίν, quippe quae inter se respondeant, recte particulis μήτε — μήτε — μήτε distineri, eam vero voculam, qua superiori enuntiato μὴ — διιέτωσαν annectatur alterum cuius verbum est βοηθείτωσαν, ex sermonis Graeci legibus necessario μηδέ esse debere, non est cur soloecum tituli Astypalaeensis usum hic imitemur, praesertim reputato illi discrimine quod tetigi not. 3. 5 Supplevi. στελλέτω βοήθειαν] εὔκαιρον C., quod ni fallor nimis recedit a formulis eiusmodi titulorum. βοηθείτωσαν ὡς ἂν] εὔκαιρον M. durissima coniunctivi ellipsi, quae eo magis displicet, quia respondens enuntiatum ex ipsius Mommseni supplemento suum habet verbum finitum (φαίνηται v. 17). Neque plurali opus est, nam synesin a reliquis id genus titulis alienam (not. 2) non est quod per totum foederis tenorem continuatam fuisse sumamus. 6 ἐὰν δέ τίς τι et infra v. 23 βούληταi M. Sed singulae paragraphi, sane contra Graecum morem, hic et in reliquis duobus titulis ἀσυνδέτως se excipiunt, neque subiectum aliud fuisse potest ac civitates quae hoc pactum ineunt. 7 Cf. not. 6. 8 ϽΟΣΙΝ lapis secundum Pat. 9 Cf. Astyp. v. 40 sqq.: ἃ δὲ ἂν προσθῶσιν ἐν ταῖς συνθήκαις ἢ ἂν ἀφέ[λ]ωσιν ἐκ τῶν συνθηκῶν, ἐκτὸς ἔστω ταῦτα (ἐν) ταῖς συνθήκαις γεγραμμένα (Cich. p. 446 not. 4). Vocem ἐκτός Viereck dubitanter interpretatur 'praeterea'.

320 Fragmentum basis lapidis calcarii leucophaei Olympiae evolsum ex maceria Byzantina prope templum Iovis. Edd. W. Dittenberger et K. Purgold Olympia V p. 447 n. 326.

Ἡ π[όλι]ς ἡ [τῶν Ἠλείων Γάϊον] | Μάριον [Γ]αΐο[υ υἱόν[1], ---------]

Litterae ΑΠΣ. Extremae hastarum partes aliquantum dilatatae. 1 C. Marium C. f. cos. 107. 104—100. 86 a. Chr. hic designari certum est, quia recentiorem quidem illius aetate non esse titulum scripturae genus arguit, ante eum vero nemo nobilis illius gentis fuit. Consentaneum est post Teutones Cimbrosque ad internecionem caesos ipso anno 101 a. Chr. statuam Olympiae ei positam esse.

321 Tabula magna marmoris albi inventa in insula Delo. Ed. Th. Homolle Bull. de corr. Hell. IV (1880) p. 190 (Syll.[1] 250).

Ἑρμαϊσταί, Ἀπολλωνιασταί, Ποσειδωνιασταὶ οἱ γενόμενοι ἐπὶ ὑπάτων | Γναίου Κορνηλίου Λεντόλου καὶ Ποπλίου Λικινίου Κράσσου[1], ἐπὶ ἐπιμελητοῦ | δὲ τῆς νήσου Μηδείου τοῦ Μηδείου Πειραιέως, τὸν Ἡρακλῆν ἀνέθηκαν | ἀφιερώσαντες Ἡρακλεῖ καὶ Ἰταλικοῖς.

Litterae ΑΣΠ. 1 97 a. Chr.

322 Basis marmoris caerulei inaedificata in muro recentiore prope antiquum Deliorum portum. Edd. A. Hauvette-Besnault Bull. de corr. Hell. VII (1883) p. 12 n. 5. E. Loewy Inschriften Gr. Bildhauer p. 218 n. 306, qui postremum versum accurate delineatum exhibet.

Ἀρχέλ[αο]ς Πομπώνιος[1] | Γαΐο[υ] καὶ Γαΐου[2]

Litterae ΑΖΞΠΣ. Fines hastarum apicibus ornati. 1 Memorabile est, hic praeter unum P. Corvii Q. l. Philoclis nomen (not. 3) ubique antiquiore more nomina Graeca praenominum vicibus fungi, cum viginti tribus annis post (n. 335) in eadem insula iam ex duodecim civibus Romanis Graecae originis, partim ingenuis partim libertinis, nemo praenomine Romano careat omnesque, qui quidem nomine Graeco utantur, ei cognominis locum tribuant. Qua re accuratius definitur eius mutationis tempus, de qua exposuit Th. Mommsen Römische Forschungen I p. 30. 2 Sc. ἀπελεύθερος. Hos

Ἡρόδοτος Κλώδιος | Δέ[κμ]ου
5 Σωσιγένης Θεοδώρου | Νεαπολίτης
Κλεομένης Ἐγνάτιος | Ποπλίου Γαΐου Γναίου
Ζεῦξις Αὔλιος Λευκίου
10 Πόπλιος Κόρουιος | Κοΐντου Φιλοκλῆς[3]
Πρόθυμος Γράνιος | Σπορίου
15 Ἀντίοχος Πακώνιος ‖ Λευκίου
Ἡρακλέων Τύλλιος | Κοΐντου
20 Κομπεταλιασταὶ[4] γενόμενοι | τὴν Πίστιν[5] θεοῖς ἀνέθηκαν ‖ ἐπὶ
ἐπιμελητοῦ τῆς νήσου | Μηδείου τοῦ Μηδείου Πειραιέως[6].
Μηνόδωρος Φαινάνδρου Μαλλώτης[7] ἐποίει.

---

omnes homines libertinos esse manifestum est, praeter eum fortasse qui nomine Romano caret Sosigenem Theodori f. Neapolitanum (v. 5. 6). 3 Libertus alio ac patronus praenomine utitur secundum antiquiorem consuetudinem (Mommsen l. l.). 4 Non collegium, sed magistros eius indicari quibus praesidentibus a sodalibus eiusdem vici incolis Compitalia celebrata essent, recte ex voce γενόμενοι collegit H. Cf. E. Ziebarth, Das griech. Vereinswesen p. 126. De sacris Larum Compitalium cf. quae exposuit G. Wissowa ap. Roscher Lexikon der griech. und röm. Mythologie II p. 1872 sqq. Ut ab initio servorum magnae in Compitalibus partes erant, sic etiamtum primo a. Chr. n. saeculo illa collegia humiliorum potissimum fuisse hic titulus docet (cf. not. 2). 5 Nulla Fidei deae cum Larum Compitalium sacris arctior conexio circumspicienda est, sed mutuam fidem quae inter cuiusvis collegii sodales intercedere debet hac dedicatione magistri testati esse videntur. 6 A. 97 a. Chr. n. Cf. 321[1]. 7 Eiusdem statuarii alia basis, item Deli eruta, est apud Loewyum Inschr. gr. Bildh. p. 219 n. 307, qui recte monet, frequentius esse nomen quam ut hos titulos ad eum artificem referri liceat, quem commemorat Plinius N. h. XXXIV, 91 patris patriaeque significatione non adiecta.

---

323 Tabula ahenea inventa Regii. Ed. C. Stornaiuolo Bull. dell' Inst. arch. di Roma 1878 p. 125 (Syll.[1] 251). Ex eius exemplo, adhibita etiam imagine photographica et ectypo chartaceo, G. Kaibel I. G. Sic. et It. 612. (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 422 n. 555.)

Litterae volgares praeter Σ (semel v. 2 in ἐσκλήτωι ϹΣ est); paucis locis pro volgaribus ΒΡϕ incisa sunt ϐΡϕ. Littera Ο reliquis aliquanto minor. Titulus, etsi accuratius aetas definiri nequit, utique initio saeculi a. Chr. primi recentior non est, quod praeter litteraturam maxime indicat Ῥωμαίων additum magistratus vocabulo (v. 2. 3).

Ἐπὶ πρυτάνιος Νικάνδρου τοῦ Νικοδάμου, βουλᾶς προστατέοντος Σωσιπόλιος τοῦ Δαματρίου, Χίωι[1], Ἱππίου δυοδεκάται, ἔδοξε τᾶι ἁλία[ι] | καθάπερ τᾶι ἐσκλήτωι[2] καὶ τᾶι βουλᾶι· ἐπεὶ ὁ στραταγὸς τῶν Ῥωμαίων Γναῖος Αὐφίδιος Τίτου υἱὸς εὔνους ὑπάρχει τᾶι ἁμᾷ πόλει, ἄξιος φαινόμενος | τᾶς αὐτοῦ καλοκἀγαθίας, δεδόχθαι Γναῖον Αὐφίδιον Τίτου υἱὸν[3] στραταγὸν Ῥωμαίων στεφανῶσαι ἐν τῷ ἀγῶνι τοῖς πρώτοις[4] Ἀθανίοις ἐλαίας στεφά|νῳ καὶ πρόξενον καὶ εὐεργέταν ποιῆσαι τοῦ δάμ(ο)υ[5] τῶν Ῥηγίνων καὶ ἐγγόνους αὐτοῦ, εὐνοίας ἕνεκεν ἃς ἔχων διατελεῖ εἰς τὸν δᾶμον τῶν Ῥηγ‖ίνων. τὰν δὲ βουλὰν τὸ ἁλίασμα[6] κολαψαμέναν εἰς χαλκώματα δισσά, τὸ μὲν ἀναθέμειν[7] εἰς τὸ βουλευτήριον, τὸ δὲ ἀποστεῖλαι Γναίῳ Αὐφιδίῳ.

1 Hoc obscurum est. Locum ubi contio habita esset indicari coniecit St., dubitans tamen ipse. K. cognomen Sosipolidis per compendium scriptum latere opinatur. 2 ἔσκλητος contionem minorem significare videtur, ad quam rogationes a senatu ferri debebant, priusquam totius populi suffragiis subicerentur. Fortasse illi contioni ei modo intererant, qui originem ab antiquis urbis civibus repetebant, cum maiora comitia etiam eos qui postea civitatem nacti erant continerent. Similis ratio quarto a. Chr. saeculo Mylasis inter tres tribus et populum universum intercedebat (cf. 95 3). 3 Homo ceteroquin ignotus. Nam Cn. Aufidius praetorius apud Ciceronem Tusc. V, 38, 112 sine dubio idem est cum propraetore Asiae (Waddington Fastes des prov. As. p. 6) qui in titulo C. I. G. 2349 *b*, 6 Gnaei, non Titi filius dicitur. St. T. Aufidii qui circiter a. 70 a. Chr. Asiae praefuerit (Waddington Fastes des prov. As. p. 21) filium hic indicari haud improbabile existimat Mommsenus apud K. Sed mihi titulus antiquior videtur. 4 Intermissa igitur fuerant haec sacra neque satis constabat, quando rursus celebrari possent. Cf. n. 261, 41 ὅταν πρῶτον ἄγωμεν [τὰ Διο]νύσια τὰ μεγάλα. 5 ΔΑΜΑΥ. 6 I. e. τὸ δόγμα τᾶς ἁλίας. Vocabulum praeterea nusquam exstat. 7 Cf. n. 449, 3. 4. 5. 483, 8. 491, 33. 560, 5. 11. 20. 800, 2.

324 Tabula marmoris leucophaei, Mosquae in museo historico. Ed. B. Latyschew Inscriptiones orae sept. Ponti I p. 45 n. 17.

Litterarum formae memorabiles ϱΘΞΠΣϕ; alpha inter Α et Α et Λ fluctuat, item modo ΔΛ, modo ΔΛ exaratum est; in litteris restant vestigia coloris rubri. Decretum est Olbiopolitanorum quo honoratur civis eorum Niceratus Papiae f. optime de patria meritus, sed a barbaris turpiter per dolum occisus. Etsi multa hic similia de civitatis malis et aerumnis leguntur atque in Protogenis plebiscito (n. 226), tamen hunc titulum multo recentiorem esse illo apparet cum ex litteratura, tum ex iota muto modo omisso

--------ν ----------ορε--- | --------ηι-- τολλει---
----------οσαι ---|------ους εὐσε[β]ῆι τη---ατ----------
---ς βο|-------θεν μὲν κειμένας ὑ[π]ο----------
5 σατο ‖ ----------ρου μεταδιώρθωσ[α]ν παρ' ο----α--ρτ--
---------- χρυσῶν | [------- ἐπ]ανῆκεν εἰς τὴν πατρίδα.
ἐν γὰρ [π]ρο----------ηι μ------- Χερρο[νησ[1]---------
ἐπεὶ εἶδ]ε συνεχέσι πολέμοις καταβυθισθ[ε]ῖ[σαν τὴν πόλιν], δ[ιέ-
λυσ]εν [τὴν][2] μεταξὺ αὐ|[τῶν διαφοράν[3], κατέσ]τησεν δὲ τὴν πόλιν
εἰς εἰρήνην, ἐφ' οἷς ἀνδριάντος [ἀν]αστά[σε]ι καὶ εἰκόνος ἀ|[ναθέσει
ἐτιμήθη ὑπ' α]ὐτῶν, ἐν πᾶσιν τῆι πατρίδ[ι] μὲν τὰ συμ[φορ]ώ-
10 τατα διαπρα[ττόμ]ενος, ἑατῶι δ[ὲ ‖ δόξαν καὶ τιμὴν κτώ]μενος,
τούς τε διὰ παντὸς ἐπεγει[ρ]ομένους ἐπὶ τ[ὴ]ν [π]όλιν[4] πολεμίους |
[ἀμυνόμενος καὶ σωτήριο]ς ὧν τοῖς πολείταις [κ]ατὰ τὸ πλεῖστον
[ἐ]ν ἀσφαλείᾳ τὰ τῆς πατρί[δ]ος πρά|[γματα κατέστησε, σωφρ]ό-
νως μὲν βουλευόμενος ἕκαστα, ἄμεινον δὲ ἐπιτελῶν τὰ δοχθέντα· |
[τὸ δὲ τελευταῖον, διαβά]ντων εἰς τὴν Ὑλαίαν[5] τῶν πολειτῶν,

---

modo servato, semel (v. 31) perperam addito, ex scripturis Νεικήρατον (v. 27) et ἑατῷ (v. 9); quae omnia cum saeculo a. Chr. primo antiquiorem haberi vetent, ex altera parte ut est titulus prolixus et verbosus, sic tamen vanus ille tumor in eiusmodi laudationibus principatus aetatis usitatus (cf. n. 365. 366) hic nondum observatur. Quod quoniam Dio Chrysostomus XXXVI, 4 (II p. 2, 4 sqq. Arnim) haec de Olbia habet: ἀεὶ μὲν πολεμεῖται, πολλάκις δὲ καὶ ἑάλω, τὴν δὲ (particulam add. Reiske) τελευταίαν ἅλωσιν οὐ πρὸ πλειόνων ἢ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐτῶν. εἶλον δὲ καὶ ταύτην Γέται καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐν τοῖς ἀριστεροῖς τοῦ Πόντου πόλεις μέχρι Ἀπολλωνίας, hostes hic ubique sine nomine significati manifesto Getae intellegendi sunt tum Byrebista rege (n. 342, 22. 33) incursionibus et rapinis omnia longe lateque vexantes. A quibus cum Olbia capta sit paullo ante annum 50 a. Chr. n. (nam Dio illuc venit sub finem saeculi p. Chr. n. primi, Domitiani principatu), sequitur hunc titulum, quippe qui manifesto aliquanto antiquior sit, primis postremi a. Chr. saeculi decenniis vindicandum esse. 1 Chersonesitarum civitatis intestinas discordias a Nicerato compositas hic commemorari probabiliter coniecit L. Nam etsi sunt quae suadere videantur ut v. 7—10 de ipsa Olbia intellegamus, tamen obstat v. 9 [ὑπ' α]ὐτῶν, nam sic Olbiopolitani de se ipsi loqui nullo modo poterant (cf. not. 4). 2 Supplevi; [μὲν] Lat. 3 Supplevi; [τοὺς πολείτας] Latyschew. Sed τοὺς πολίτας μεταξὺ αὐτῶν (pro πρὸς ἀλλήλους aut πρὸς αὐτοὺς) διαλῦσαι mihi Graecum non videtur. 4 Inde ab hoc loco manifesto de Olbiopolitanorum rebus verba fiunt; mirum sane et inconcinnum, haec enuntiata sic inter se conecti, cum tamen τὴν πόλιν v. 8. 11 non ad eandem civitatem spectet. 5 Cf. Herodot. IV, 18: ἀτὰρ διαβάντι τὸν Βορυσθένεα ἀπὸ θαλάσσης, πρῶτον μὲν ἡ Ὑλαίη. IV, 76 ἡ δὲ (Ὑλαίη) ἐστὶ μὲν παρὰ τὸν Ἀχιλλήιον δρόμον, τυγχάνει δὲ πᾶσα ἐοῦσα δενδρέων παντοίων πλέη.

οὐδ' ἐν το[ύ]τοις[6] τοῦ προνοεῖν τῆς | [πόλεως ἀπελείφθη[7]. οἰόμενο]ς γάρ τῆι ἑαυτοῦ παρουσίᾳ τοὺς ὄχλους εὐφυλακτοτέ[ρ]ο[υ]ς
15 ἔσεσ||[θαι, μετὰ τῶν οἰκετῶν[8] κ]αὶ τῆς καθηκούσης ἀκολουθίας παραγενόμενος αὐτόθι προεφύλασσεν· | [ἰδὼν δὲ τὴν τῶν πολεμί]ων ἔφοδον τοὺς μὲν πολείτας ἐξέστειλεν εἰς τὴν πόλιν, αὐτὸς[9] δ' ὑ[π]έμε[ινε τὴν εἰσβολὴν αὐτῶ]ν ἐγ[δ]εξόμενος· νε[μ]εσητὸν γάρ ἡγεῖτο [κα]ὶ κοινῆι μὲν τῆς πόλεως προὐνόει, | [ἰδίαι δὲ πάντων ὧν ἄν τις φρ]οντίσειεν[10]. διὸ καὶ οἱ πολέμιοι, τὸ ἀνυπόστατον αὐτοῦ τῆς ἀρετῆς δ[ε]ίσαν|[τες, ἐκ μὲν τοῦ φανεροῦ][11] οὐκ [ἐθ]άρρησαν ἐπιβαλεῖν, ἐνεδρεύσαντες δὲ αὐτὸν νύκτωρ
20 ἐδο[λοφ]όνη||[σαν· ὥστε ἐπὶ τούτους ὁ δῆμο]ς, αἰφνίδιον σ(υ)μφορὰν[12] θεασάμενος, τῆς πόλεως ἀποβεβλημένη[ς] ἀγαθὸν | [πολείτην, χαλεπῶς μὲ]ν ἤνεγκεν τὸ πένθος αὐτοῦ διὰ τὴν χρηστότητα, ἐπαχθῶς δὲ διὰ τὴ[ν | τοῦ θανάτου ὠμότητα· δεδόχ]θαι οὖν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, ὅπως ἐπιφανεστέρας τύχηι παρὰ πάντας τῆ[ς | ταφῆς[13], τὸ μὲν σῶμα αὐτοῦ ε]ἰσκομισθῆναι εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὴν καθήκουσαν κηδείαν, κλεισθῆναι | [δὲ τὰ ἐν τῆι πόλει ἐργαστ]ήρια[14], μελανειμονῆσαί τε τοὺς πολείτας καὶ παρ-
25 έπεσθαι τῇ ἐκφορᾷ ἅ||[παντας ἐν τάξει, στεφανωθ]ῆναί τε αὐτὸν ὑπὸ τοῦ δήμου ἐπὶ τῆς ἐκκομιδῆς χρυσῷ στε|[φάνῳ· ἀνασταθῆναί τε αὐ]τοῦ καὶ ἀνδριάντα ἔφιππον ἐν ᾧ ἂν τόπῳ οἱ προσήκοντες

Scymnus peripl. 842 sqq.: εἴρηκεν Ἔφορος — πρὸς ἀνατολὰς ἐκβάντι τὸν Βορυσθένην τὴν λεγομένην οἰκοῦντας Ὑλαίαν Σκύθας εἶναι. L. 6 Sic haec scribere malui ('ne in hac quidem rerum condicione'), quam cum L. οὐδὲν το[ύ]τοις. 7 Supplevi; ἐδεήθη L. 8 Supplevi non sine haesitatione. At utique quod L. vult, ἄνευ στρατεύματος κ]αὶ, admitti nequit, quia sic subsequens narratio inepta ac paene ridicula fit. Nam si solus venit Niceratus, ea quoque quae v. 16 sqq. post cives in urbem remissos ab eo gesta narrantur, solus perfecisse existimandus est; quo nihil cogitari potest incredibilius. Verum utrum servi hominis opulentissimi commemorati fuerint, quibus ille armatis quasi cohorte praetoria utebatur, an mercennarii milites quos suo sumptu conduxerat, in medio relinquendum est. Ceterum obscurissimum esse, quo consilio cives ex urbe in Hylaeam transiissent, recte monet L. 9 Non solus, sed cum suis. Cf. not. 8. 10 Supplevi; cogitaveram etiam de [ἰδίᾳ δὲ οὐδεὶς (vel οὐδὲν) ἦν, ὅτου οὐ φρ]οντίσειεν. Quod L. scribit [ἰδίᾳ δὲ ὅπως δεινότερ]ον τίσειεν, de uno adverbio dubitare se significans, in eo cum ipse verbi poëtici usus offensioni est, tum certe medium τίσαιτο exspectaveris. 11 Supplevi spatii ratione habita, quod suo invento βίαι μὲν non expleri ipse L. monet. 12 ΣΥΜΦΟΡΑΝ. 13 Supplevi; τιμῆς L. Sed illi nomini articulus videtur melius convenire. 14 Etiam [πωλητ]ήριά restitui posse adnotat L.

αὐτοῦ | [βούλωνται, καὶ ἐπιγραφὴν δ]οῦναι τήνδε· "Ὁ δῆμος Νεικήρατον Παπίου, τὸν [ἀπ]ὸ προγόνων εὐερ|[γέτην ὄντα καὶ πλεῖστα τ]ηῖ πόλει κατορθωσάμενον ἀγαθά, ἀρετῆς ἕ[ν]εκα καὶ εὐεργεσίας | [τῆς εἰς αὐτόν·" στεφαν]οῦσθαι δὲ αὐτὸν καὶ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐν τῆι ἀρχαιρετικῆι ἐκλ[η||σίαι[15] καὶ ἐν τῶι τιθεμένωι[16] ἀ]γῶνι τἀχιλλεῖ κατὰ τὸ πυθόχρηστον τῆς ἱπποδρομίας, τοῦ κήρυκος ἀνα|[γορεύοντος καθὼς ἡ ἐπ]ιγραφὴ⟨ι⟩ τοῦ ἀνδριάντος περιέχει. ἀναγράψαι δὲ καὶ τὸ ψήφισμα εἰς τε|[λαμῶνα λευκόλιθον, κα]ὶ ἀναθεῖναι ἐν ᾧ ἂν τόπῳ οἱ προσήκοντες αὐτοῦ βού[λ]ωνται, ὅπως καὶ οἱ λο|[ιποὶ πολεῖται προθυμότ]εροι γ[ε]ίνωνται εὖ ποιεῖν τὴν πατρίδα, τοὺς εὐεργέτας ταῖς καθηκο[ύ|σαις τιμαῖς κοσμουμέν]ους ὁρῶντες.

15 Comitia sub finem anni habita, in quibus proximi anni magistratus creabantur, reliquis multo frequentiora fuisse consentaneum est; quare per ea potissimum statua coronatur. 16 Supplevi. Intellege ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς ἱπποδρομίας τῷ τιθεμένῳ τἀχιλλεῖ κατὰ τὸ πυθόχρηστον. Hyberbaton non violentius est quam alia multa quae cum in titulis tum apud scriptores inveniuntur.

---

325 Tabula marmoris albi cum aëtomate, intra quod aquila delphinum rostro petens expressa est. Lapis inventus in vico *Karaharman*, exstat Bukaresti in museo. Ed. G. Točilescu Archaeol.-epigr. Mitth. aus Oesterreich VI p. 36 n. 78 (tab. III).

Τύχῃ ἀγαθῇ. ἱερωμένου[1] Ἀρισταγόρου τοῦ Ἀπατουρίου, μηνὸς

Litterae ΑΖΘΞΠΣ. Hastae extremae lineolis transversis ornatae. Titulum primi a. Chr. natum saeculi esse arguunt cum litteratura (maxime Ζ pro Ι constanter scriptum), tum orthographia: Ἀρτεμεισιῶνος v. 1. πολειτῶν v. 8. 9. 12. 14. 21. 26. πολείταις v. 16. 34. 40. 45. πολείτας v. 37. 38. πολειτευομένοις v. 25. τειμάς v. 40. ἐτείμησεν v. 19. 23. σεῖτον v. 39. τεθλειμμένων v. 28. εὐομείλητον v. 16. — ἐπιμελήας v. 10. πρεσβήας v. 44. τελήας v. 32. ἀνδρηότατα v. 9. — ἰῶτα ἀνεκφώνητον constanter (novem exempla sunt) omittitur. Quare nullus est dubitandi locus, quin de eisdem barbaris, qui n. 324 commemorantur, id est Getis Byrebista regnante, hic quoque titulus accipiendus sit. 1 Apollinis sacerdotium significari ex v. 21 apparet. Civitas est Istropolis; etenim in eius nummis eadem aquilae et delphini imago invenitur, quae huius lapidis aëtomati insculpta est. Cf. Catal. of Greek coins in the Brit. mus.; The Tauric Chersonese, Sarmatia, Dacia, Moesia etc. p. 25. Itaque hodiernum vicum *Karaharman* illius antiqui oppidi locum tenere ex hoc titulo colligitur. T. Quod quoniam Dio Chysostomus (cf. adn. ad n. 324)

Ἀρτεμει|σιῶνος δεκάτῃ ἱσταμένου, ἐπιμηνιεύοντος τῆς ἐκκλησίας[2]
Ἀθη|νάδου τοῦ Ἀπολλοδώρου· Ξενοχάρης Ἑκαταίου εἶπεν· ἐπειδὴ
Ἀρι|σταγόρας Ἀπατουρίου, πατρὸς γεγονὼς ἀγαθοῦ καὶ προγό-
5 νων εὐερ||γετῶν καὶ ἱερημένων τῶν θεῶν πάντων, καὶ αὐτὸς
στοιχεῖν βουλό|μενος καὶ τοῖς ἐκείνων ἴχνεσιν ἐπιβαίνειν, κατελ-
θὼν εἰς τὴν πατρί|δα μετὰ τὴν κατασχοῦσαν τὴν πόλιν περί-
στασιν[3], ἀτειχίστου τῆ[ς] | πόλεως ὑπαρχούσης καὶ κινδυνευόν-
των πάλιν τῶν πολειτῶν μ[ε]||τὰ γυναικῶν καὶ τέκνων, ταγεὶς ὑπὸ
10 τῶν πολειτῶν τειχοποιὸς ἀνδρη[ό]||τατα μὲν καὶ γνησιώτατα τῆς
ἐπιμελήας τῶν ἔργων προέστη, οὔτε | σωματικῶν πόνων οὔτε τινὸς
τῶν εἰς τὴν οἰκοδομίαν ἐνηκόντων λ[ει]|φθείς, τῆς τε πατρίδος
ὀχυρωθείσης καὶ κατὰ μέρος τῶν πολειτῶν ἀ|πὸ τῆς βαρβάρου
καταπορευομένων εἰς τὴν πόλιν τισὶν μὲν δεξιῶς ἀπ[αν]|τῶν τῶν
κρατούντων τῆς χώρας βαρβάρων, τισὶν δὲ τῶν πολειτῶν ε[ἰς][4] ||
15 λύτρα προτιθεὶς ἔδειξεν ἑαυτὸν πρὸς πᾶσαν ἀπάντησιν τῶν
σωζο[μέ]|νων εὐομείλητον, πλεῖστά τε συναλλάγματα πολείταις
ἅμα κ[αὶ] | ξένοις ποιησάμενος πρὸς πάντας ἀφι[λ]αργύρως,
ὑπεστήσατό | τε ἡλικίᾳ προκόπτων καὶ προαγόμενος εἰς τὸ θεο-
σεβεῖν ὡς ἔπρεπεν αὐ|τῷ πρῶτον μὲν ἐτείμησεν τοὺς θεούς,
20 Διὸς τοῦ Πολιέως ἀναλαβὼν || στέφανον καὶ ἱερησάμενος εὐαρέ-
στως ὑπὸ πάντων ἐπηνήθη τῶν πο|λειτῶν, εἶτα παραγεν[ηθε]ὶς
ἐπάγγελτος καὶ τὸν ἐπώνυμον[5] τῆς πόλεω[ς] | Ἀπόλλωνος ἀνα-
δεξά[μενο]ς στέφανον πανηγύρεσι πανδήμοις καὶ πομπαῖ[ς | ἱε]ρο-
πρεπέσιν καὶ φυλῶν ἐπιδόσεσιν τοὺς θεοὺς καὶ τὴν πόλιν ἐτεί-

---

et Olbiam et omnes quae in sinistra Ponti ora sitae essent urbes Apolloniam usque a Getis captas testatur, hoc etiam in Istropolin cadit (cf. not. 3). 2 ἐπιμήνιοι τῆς ἐκκλησίας sunt qui quoque mense comitiis praesunt (πρυτάνεις Atheniensium), ex quibus rursus qui quaeque comitia moderatur (ἐπιστάτης Atheniensium) hic singulari numero ἐπιμηνιεύων τῆς ἐκκλησίας dici videtur. Cf. ἐπιμήνιοι τῆς βουλῆς C. I. G. 3137, 30. ἐπιμήνιοι τῶν ναοποιῶν n. 140, 6 sqq. ἐπιμήνιος τῶν ταμιῶν n. 216, 27. 3 De Istropoli a Getis capta (not. 1) hic dici videtur. Postea cum barbari urbem direptam reliquissent, antiqui incolae redierunt; cf. v. 12 sq. κατὰ μέρος τῶν πολειτῶν ἀπὸ τῆς βαρβάρου καταπορευομένων εἰς τὴν πόλιν. 4 Supplevi. Cf. εἰς ἐφόδια n. 78, 11. 108, 41. 152, 44. 206, 31. Nullam habet offensionem προτιθεὶς absolute usurpatum pro χρήματα προτιθείς. Cf. n. 241, 10 ἐδάνεισεν δὲ καὶ τοῖς ἁλοῦσιν εἰς ἐφόδια. ἔ[κ]λυτρα scripsit T., sed hoc nomen compositum quod sciam sine exemplo est. 5 Cum corona, i. e. sacerdotium, non ipse deus ἐπώνυμος τῆς πόλεως dicatur, nihil aliud indicari potest nisi huius potissimum sacerdotis nomen actis publicis praescribi (not. 1).

μ[η]|σεν, τοῦτο βουλόμενος ἐμφαίνειν, ὅτι τοῖς εὐσεβέστατα καὶ
25 κάλλιστα || πολειτευομένοις καὶ παρὰ θεῶν τις χάρις καὶ παρὰ
τῶν εὐεργετηθέν|των ἐπακολουθεῖ. πάλιν τε τῶν πολειτῶν μετὰ
ἔτη τρία διὰ τὰς τῶν | κρατούντων τῆς χώρας βαρβάρων ἐπι-
συνστάσεις ἐπιζητούντων ἱερέα | Ἀπόλλωνος Ἰητροῦ, τεθλειμμέ-
νων τῶν ἰδιωτικῶν βίων ἐπέδωκεν ἑαυ|τὸν καὶ παρελθὼν εἰς
30 τὴν ἐκκλησίαν ἔλαβεν τὸν αὐτὸν στέφανον τοῦ || θεοῦ, διπλασιά-
ζων ἑαυτῷ καὶ τὰς παρὰ τῶν θεῶν καὶ τὰς παρὰ τῶν εὐ|εργε-
τουμένων χάριτας· καὶ τὸ τρίτον τῶν αὐτῶν καιρῶν τήν τε
πόλιν | καὶ τὴν χώραν κατεχόντων ὁ αὐτὸς τελήας βουλόμενος
τὰς τῆς εὐσεβε[ί]|ας χάριτας τοῖς θεοῖς ἀπονέμειν ἅμα καὶ τῶν
ἰδίων ἀπὸ τοῦ βίου [δ]απαν[η]|μάτων τοῖς πολείταις ὡς ὁμοίως
35 δαψιλεύεσθαι ἱερήσατο· μετὰ ἐνια[υ]||τόν τε μηδενὸς ἑαυτὸν
ἐπιδιδόντος, τὸν αὐτὸν ἀναλαβὼν στέφανο[ν] | ἱερήσατο, οὐδενὸς
φεισάμενος οὔτε τῶν πρὸς τοὺς θεοὺς οὔτε τῶν πρὸ[ς] | τοὺς
πολείτας δικαίων· ἐφ' οἷς συνέβη τήν τε πόλιν εὐσταθεῖν καὶ
τοὺς πο|λείτας σώζεσθαι. ταγείς τε ἀγορανόμος εἰς ἐνιαυτὸν
ἠγορανόμησεν ὡ[ς] | ἔπρεπεν ἀνδρὶ καλῷ καὶ ἀγαθῷ, παραπω-
40 λῶν σεῖτον ἅμα καὶ οἶνον καὶ τῶ[ν] || λοιπῶν ὠνίων τὰς τειμὰς
καθαιρῶν λυσιτελέστατα τοῖς πολείταις, κα[ὶ] | τυχὼν ἐνκωμίου
διὰ ταῦτα κατέστησεν οἰκοδομήσας ἀγορανόμιον ἀπὸ [ἰ]|δίων
δαπανημάτων· ἐφ' οἷς ὁ δῆμος ἀποδεξάμενος αὐτοῦ τὴν καλο|-
κἀγαθίαν ἔταξεν αὐτὸν ἀγορανόμον εἰς ἄλλα ἔτη δύο, ἐν οἷς
εὐδοκίμ[η]|σεν τοῖς προγεγραμμένοις ὁμοίως. πρεσβήας τε πολλὰς
45 ὑπὲρ τῆς πό[λε]||ως πρεσβεύσας κατὰ τὸ συμφέρον τοῖς πολείταις
δι[ε]πράξατο πρὸς | [τοὺς κρατοῦντας[6]] τῆς χώρας καὶ τοῦ πο-
ταμ[οῦ[7] βαρβάρους[8] ----------]

6 Supplevi coll. v. 26. 27. πρὸς [τῆς θαλάσσης καὶ] τῆς χώρας καὶ τοῦ ποταμ[οῦ ----] T. 7 Istrum significari apparet. 8 Supplevi.

326 Tabula in duas partes fracta, inter quas perpauci modo versus intercidisse videntur, inventa inter rudera Chersonesi veteris, exstat ibidem in monasterio. Primus edidit Jurgiewitsch Act. soc. Odess. XII (1880) p. 1 sqq. cum commentario Russica lingua conscripto; inde repetivit Egger Journal des Savants Novemb. 1880 p. 706. Hoc exemplo cum photographica lapidis imagine collato edidit et commentario doctrinae pleno illustravit P. Foucart Bull.

de corr. Hell. V (1881) p. 70 sqq. (Syll.[1] 252. F. Bechtel ap. Collitz Gr. Dialektinschriften III p. 43 n. 3087). Ex duabus imaginibus photographicis, quarum lectiones postea cum ipso lapide contulit, et Stschukarewii ectypo chartaceo ed. B. Latyschew Inscr. orae sept. Ponti Euxini I p. 174 n. 185. (Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 258 n. 338). De nonnullis tituli locis disputavit F. Blass Mus. Rh. XXXVI p. 611 n. 9.

--------σ.ω [------- | -------]ίθο[υ ε]ἶπαν· ἐπ[ειδὴ Διόφαντος Ἀσκλαπι]οδώρου Σινωπεὺς[1] φίλος [μὲν καὶ | εὐεργέτας ἁμῶν ἐ]ών[2], πιστε[υ]όμενος δὲ [καὶ τιμώμενος οὐ]θενὸς ἧσσον ὑπὸ βασιλέος Μιθραδά[τα] Εὐπά|[τορος, δι]ὰ παντὸς[3] ἀγαθοῦ παραίτιος γίνεται ἑ[κάστωι] ἁμῶν, ἐπ[ὶ τ]ὰ καλλίστα καὶ ἐνδοξότατα
5 τὸν ‖ [βασ]ιλέα προτρεπόμενος, παρακληθεὶς[4] δ' ὑπ' αὐτο[ῦ καὶ τ]ὸν ποτὶ Σ[κ]ύθας πόλεμον ἀναδεξάμενος, | [καὶ π]αραγενόμενος εἰς τὰν πόλιν ἁμῶν, ἐπάνδρως παντὶ τῶι στρατοπέδῳ τὰν εἰς τὸ πέραν[5] διάβα|[σι]ν ἐποήσατο· Παλάκου[6] δὲ τοῦ Σκυθᾶν βασιλεῖος αἰφνιδίως ἐπιβαλόντος μετὰ ὄχλου πολλοῦ, παρα|[τα]ξάμενος ἐν χρ[ε]ίαι[7], τοὺς ἀνυποστάτους δοκοῦντας εἶμεν Σκύθας τρεψάμενος, πρῶτον ἀπ' αὐ|[τῶ]ν[8] ἐπόησε βασιλέα Μιθραδάταν

Litterae ΖΞΠΩ. σῖγμα inter Σ et Ϛ fluctuare, ut modo ad hanc modo ad illam formam propius accedat, testatur L. ΟΘ reliquis litteris minores. 1 Diophantum Mithridatis exercituum ducem a Memnone (Fragm. hist. Gr. ed. C. Müller III, 545) Μιθάρου filium dici, quod barbarum nomen Graece expressum Ἀσκλαπιόδωρος videri adnotat F. Sed Rumpfius Jahrb. f. Phil. CXXIII (1881) p. 833 monuit, genetivum Scaligeri demum coniectura in verba Memnonis invectum, cum libri Μιθάρῳ exhiberent quod ille ex Μιθ(ρ)α(δάτου) (στ)ρ(ατηγῷ) per compendium scriptis natum existimat. 2 Supplevit F., nisi quod ἁμῶν, quo careri non potest, addidit L. 3 Supplevit L. monens et vestigia litterarum ΔΙ ante Α conspicua esse et simillimo exemplo tituli apud Lebas-Foucart Inscr. II, 243 (πρὸς τὸ διὰ παντὸς ἀγαθοῦ παραίτιοι γίνεσθαι τοῖς ἅπασι) hoc supplementum confirmari. 4 Vocatum, non missum a rege quod legimus, inde recte cum F. colligitur, antea non Mithridati ipsi, cuius in imperio sane natus erat, sed nescio cui alii principi aut civitati operam suam praestitisse Diophantum. 5 Transgressus est sinum maris angustum cuius in ripa meridionali sita erat urbs Chersonesus (prope *Sebastopolin* hodiernam). F. 6 Cf. Strabo VII, 4, 3 p. 309 Cas. πέμψας εἰς τὴν Χερρόνησον στρατιάν, ἅμα πρός τε τοὺς Σκύθας ἐπολέμει Σκίλουρόν τε καὶ τοὺς Σκιλούρου παῖδας τοὺς περὶ Πάλακον. F. 7 ΕΝΧΡΞΙΑΙ agnovit L., ut iam priorum supplementa commemorare supervacaneum sit. 8 ἀπά[ν|τω]ν F. Sed quod ipse in proëcdosi suppleveram ἀπ' α[ὐ|τῶ]ν, id L. confirmavit cum Α^ν in lapide legeret.

Εὐπάτορα τρόπαιον ἀναστᾶσαι, τοὺς δὲ παροικοῦντας Ταύρους[9]
10 ὁ‖[φ' ἑ]αυτὸν ποησάμενος καὶ πόλιν[10] ἐπὶ τοῦ τόπου συνοικίξας,
εἰς τοὺς κατὰ Βόσπορον τόπους ἐχω[ρ]ί[σθη][11] καὶ πολλὰς καὶ
μεγάλας ἐν ὀλίωι[12] χρόνωι πράξεις ἐπιτελέσας, πάλιν εἰς τοὺς
καθ' ἁμὲ τόπους [ἐ]πέ|[στ]ρεψε καὶ παραλαβὼν τοὺς ἐν ἀκμᾶι
τῶν πολιτᾶν, εἰς μέσαν τὰν Σκυθίαν προῆλθε, παραδόντων δὲ |
[αὐτ]ῶι Σκυθᾶν τὰ βασίλεια Χαβαίους καὶ Νέαν πόλιν[13], σχε-
δὸν πάντας ὑπακόους συνέβα γεν[έ]σθαι | [βασ]ιλεῖ Μιθραδάται
Εὐπάτορι· ἐφ' οἷς ὁ δᾶμος εὐχαριστῶν ἐτίμασε ταῖς καθηκού-
15 σαις αὐτὸν τιμαῖς, ‖ [ὡς] ἀπολελυμένος ἤδη τᾶς τῶν βαρβάρων
ἐπικρατείας. τῶν δὲ Σκυθᾶν τὰν ἔμφυτον | [αὐ]τοῖς ἀθεσίαν ἐκ-
φανῆ καταστασάντων καὶ τοῦ μὲν βασιλεῖος ἀποστάντων[14], τὰ
δὲ πρά|[γμ]ατα εἰς μεταβολὰν ἀγαγόντων, δι' ἃς αἰτίας βασι-
λεῖος Μιθραδάτα Εὐπάτορος Διόφαντον | [πά]λιν ἐκπέ[μ]ψαντος
μετὰ στρατοπέδου, καίπερ τοῦ καιροῦ συγκλείοντος εἰς χειμῶνα,
Διό|[φα]ντος ἀναλαβὼν τοὺς ἰδίους καὶ τῶν πολιτᾶν τοὺς δυνα-
20 τωτάτους ὥρμασε μὲν ἐπ' αὐτὰ ‖ [τὰ β]ασίλεια τῶν Σκυθᾶν,
κωλυθεὶς δὲ διὰ χειμῶνας, ἐπιστρέψας ἐπὶ τὰ παραθαλάσσια,
Κερκινῖτιν[15] | [κατ]ελάβετο[16] καὶ τὰ τείχη, τοὺς δὲ τὸν Καλὸν
λιμένα κατοικοῦντας πολιορκεῖν ἐπεβάλετο, Παλά|[κου] δὲ συν[ε]ρ-
γεῖν τὸν καιρὸν ἑαυτῶι νομίζοντος καὶ συναγαγόντος τοὺς ἰδίους
πάντας, ἔτι δὲ | [καὶ τ]ὸ τῶν Ῥευξιναλῶν[17] ἔθνος συνεπισπασα-

---

9 In meridionali Chersonesi Tauricae littore inter Theodosiam et Chersonesum urbes. F. 10 Cf. Strabo VII, 4, 7 p. 312 Cas. ἦν δὲ καὶ Εὐπατόριόν τι, κτίσαντος Διοφάντου Μιθριδάτου στρατηγοῦ. F. 11 Supplevit L. Cf. v. 32 cum nota. 12 Cf. Meisterhans Grammatik der att. Inschr.[2] p. 59 not. 529. 13 πρὸς δὲ τοῖς καταριθμηθεῖσι τόποις ἐν τῇ χερρονήσῳ καὶ τὰ φρούρια ὑπῆρξεν, ἃ κατεσκεύασε Σκίλουρος καὶ οἱ παῖδες, οἷσπερ καὶ ὁρμητηρίοις ἐχρῶντο πρὸς τοὺς Μιθριδάτου στρατηγούς, Παλάκιόν τε καὶ Χάβον καὶ Νεάπολις. Strabo l. l. In media parte Chersonesi, prope oppidum hodiernum *Symphe-ropol*, haec castra sita fuisse Foucartus collegit ex narratione tituli nostri, monens illic inventum esse titulum Sciluri regis C. I. G. 2103. 14 Hanc rebellionem non multo post ea quae ante narrata sunt factam esse, ita ut omnia de quibus hoc titulo dicitur primo Romanorum contra Mithridatem bello priora fuerint, suo iure statuit Foucart. 15 Cf. n. 461, 8. 20. Hecataeus ap. Steph. Byz. s. v. Καρκινῖτις. Herodot. IV, 55. Arrian Peripl. 30 ἀπὸ δὲ Χερρονήσου ἐς Κερκινῖτιν στάδιοι ἑξακόσιοι, καὶ ἀπὸ Κερκινίτιδος εἰς Καλὸν λιμένα, Σκυθικὸν καὶ τοῦτον, ἄλλοι ἑπτακόσιοι. F. De scriptura nominis inter α et ε fluctuante cf. 120[9]. 16 [μὲν] ἐλάβετο L. Sed medium simplicis verbi sic usurpari non videtur. 17 Ῥωξολανοὶ vocantur a scriptoribus.

μένου, ἁ διὰ παντὸς Χερσονασιτᾶν προστατοῦσα | [Παρ]θένος[18],
καὶ τότε συμπαροῦσα Διοφάντωι, προεσάμανε μὲν τὰν μέλλου-
25 σαν γίνεσθαι πρᾶξιν ‖ [διὰ τ]ῶν ἐν τῶι ἱερῶι γενομένων σαμείων,
θάρσος δὲ καὶ τόλμαν ἐνεποίησε παντὶ τῶι στ[ρα]τοπέ|[δωι· Δ]ιο-
φάντου δὲ διαταξαμένου σωφρόνως, συνέβα τὸ νίκαμα γενέσθαι
βασιλεῖ Μιθ[ρ]αδά|[ται Εὐπ]άτορι καλὸν καὶ μνάμας ἄξιον εἰς
πάντα τὸν χρόνον· τῶν μὲγ γὰρ πεζῶν ἤτοι τις [ἢ] οὐ|[δεὶς
ἐσώθ]η[19], τῶν δὲ ἱππέων οὐ πολλοὶ διέφυγον· οὐδένα δὲ χρόνον
ἀργὸν παρεί̀ς, παραλαβὼν | [τὸ στρατόπεδον ἄκ]ρου τοῦ ἔαρος
ἐπὶ Χαβαίους κ[α]ὶ Νέ[αν π]όλιν ἐλθὼν παντὶ -----ρ---
30 ---σ.ω..ι [------- ὥστε τοὺς μὲν --|-------] φυγεῖν, τοὺς δὲ
λοιποὺς Σκύθας περὶ τῶν καθ' ἑαυτο[ὺς ἠνάγκασε ἐν τού]|τωι[20]
βουλεύσασθαι· εἴ̀ς τε τοὺς κατὰ Βόσπορον τόπους χωρισ[θεὶ]ς[21]
καὶ [καταστα]|σάμενος καὶ τὰ ἔν[θ]ινα[22] καλῶς καὶ συμφερόντως
βασιλεῖ Μιθραδάται Εὐπ[άτορι,] | τῶν περὶ Σαύμακον[23] Σκυθᾶν
35 νεωτεριξάντων καὶ τὸν μὲν ἐκθρέψαντα αὐτὸν[24] [βα]‖σιλέα Βοσ-
πόρου Παιρισάδαν[25] ἀνελόντων, αὐτῶι δ' ἐπιβουλευσάντων,

18 Cf. Strabo VII, 4, 2 p. 308 ἐν ᾗ (in urbe Chersoneso) τὸ τῆς Παρθένου ἱερόν, δαίμονός τινος, ἧς ἐπώνυμος καὶ ἡ ἄκρα ἡ πρὸ τῆς πόλεώς ἐστιν ἐν σταδίοις ἑκατόν, καλουμένη Παρθένιον, ἔχον νεὼν τῆς δαίμονος καὶ ξόανον. F. n. 461, 1. 51. 19 Emendavit et supplevit Bl., cum sensu cassum esse intellegeret quod F. exhibet ἤτοι τις οὐ | [διεσώ]θη. Verba ἤ τις ἢ οὐδεὶς significant 'vix quisquam', id quod B. probavit allato Herodoti loco III, 140 ἀναβέβηκε δ' ἤ τις ἢ οὐδείς κω παρ' ἡμέας αὐτῶν (sc. τῶν Ἑλλήνων). Ceterum de hoc proelio Strabo VII, 3, 17 p. 306 (quem locum affert F.) haec habet: οἱ δὲ Ῥωξολανοὶ καὶ πρὸς τοὺς Μιθριδάτου τοῦ Εὐπάτορος στρατηγοὺς ἐπολέμουν ἔχοντες ἡγεμόνα Τάσιον. ἧκον δὲ Παλάκῳ συμμαχήσοντες τῷ Σκιλούρου, καὶ ἐδόκουν μὲν εἶναι μάχιμοι, πρὸς μέντοι συντεταγμένην φάλαγγα καὶ ὡπλισμένην καλῶς τὸ βάρβαρον φῦλον ἀσθενὲς πᾶν ἐστι καὶ τὸ γυμνητικόν. ἐκεῖνοι γοῦν περὶ πέντε μυριάδας πρὸς ἑξακισχιλίους τοὺς Διοφάντῳ τῷ τοῦ Μιθριδάτου στρατηγῷ συμπαραταξαμένους οὐκ ἀντέσχον, ἀλλ' οἱ πλεῖστοι διεφθάρησαν. F. 20 Supplevit F.; priores καθ' ἑαυτο[ὺς αἰσθόμενος ἐν τού]τωι βουλεύσασθαι, multo minus probabiliter. 21 Discessit Chersoneso et in Bosporum se contulit. Cf. Arch.-epigr. Mittheilungen aus Oesterreich XI p. 43 n. 55, 8: χωρισθείς τε εἰς π[ατρί]δα. 22 Supplevit Blass, adiectivum insolenter formatum ab ἔνθα ut ἐκεῖνος ab ἐκεῖ statuens; nam cum F. ante iota circulum similem litterae o sed reliquas litteras aequantem magnitudine conspicuum esse testetur, vix alia atque ϑ littera fuisse potest; o enim per totum titulum multo minore modulo exaratum refert idem. ἔνοινα H. Rumpf Jahrb. f. Phil. CXXIII (1881) p. 833 sqq. CXXXI (1885) p. 637 sqq. improbabiliter. 23 Σοβάδακος Scytha est apud Appian. Mithr. 79; fortasse hanc nominis formam ex Σαύμακος corruptam esse dicit F. 24 Saumacum. 25 Paerisadem a barbaris pressum ad Mithridatem regnum sponte detulisse narrat Strabo

διαφ[υγὼν τὸν] | κίνδυνον ἐπέβα μὲν ἐπὶ τὸ ἀποσταλὲν ἐπ' αὐτὸν ὑπὸ τῶν πολιτᾶν πλοῖον, παρα[γενό]|μενος [δὲ] καὶ παρακαλέσας τοὺς πολίτας, συνεργὸν πρόθυμον ἔχων τὸν ἐξ[απο]|στέλλοντα [β]ασιλέα Μ[ι]θραδάταν Εὐπάτορα, παρῆν ἔχων ἄκρου τοῦ ἔαρος [στρα]|τόπεδον πε[ζ]ι[κό]ν τε καὶ ναυτικόν, παραλαβὼν δὲ καὶ
40 τῶν πολιτᾶν ἐπιλέ||κτους ἐμ πληρώμασι[26] τρισί, ὁρμαθεὶς ἐκ τᾶς πόλιος ἁμῶν παρέλαβ[ε] | μὲν Θεοδοσίαν καὶ Παντικάπαιον, τοὺς δὲ αἰτίους τῆς ἐπαναστάσεο[ς] | τιμωρησάμενος καὶ Σαύμακον τὸν αὐτόχειρα γεγονότα βασιλέος Παιρι|σάδα λαβὼν ὑποχείριον εἰς τὰν βασιλείαν[27] ἐξαπέστειλε, τὰ δὲ πράγματα [ἀ]|νεκτ[ή]σατο βασιλεῖ Μιθραδάται Εὐπάτορι, ταῖς τε πρεσβείαις ταῖς ἀποστελ||-
45 λομέναις ὑπὸ τοῦ δάμου συνεργῶν εἰς πᾶν τὸ συμφέ[ρ]ον Χερσονασίταις εὔ|νουν ἑαυτὸν καὶ φιλότιμον παρέχεται· ὅπως οὖν καὶ ὁ δᾶμος τοῖς εὐεργέταις | ἑαυτοῦ τ[ὰς] καθηκούσας φαίνηται χάριτας ἀποδιδούς, δεδόχθαι τᾶι βου|λᾶι καὶ τῶν δάμωι, στεφανῶσαι Διόφαντον Ἀσκλαπιοδώρου χρυσέωι στεφά|νωι Παρθενείοις ἐν τᾶι πομπᾶι, τὸ ἀνάγγελμα ποιουμένων τῶν συμμναμό-
50 νων· || "Ο δᾶμος στεφανοῖ Διόφαντον Ἀσκλαπιοδώρου Σινωπέα ἀρετᾶς ἕνεκα καὶ εὐνο[ί]|ας τᾶ[ς] εἰς αὐτόν'. σταθῆμεν δὲ αὐτοῦ καὶ εἰκόνα χαλκέαν ἔνοπλον ἐν τᾶι ἀκροπό|λε[ι] παρὰ τὸν τᾶς Παρθένου βωμὸν καὶ τὸν τᾶς Χερσονάσου· περὶ δὲ τούτων ἐπιμε|λ[ὲς] γενέσθαι τοῖς ἐπιγεγραμμένοις ἄρχουσι, ὅπως ὅτι τάχιστα καὶ κάλλιστα | γ[έ]νηται. ἀναγράψαι δὲ καὶ τὸ ψάφισμα
55 εἰς τὰν βάσιν τοῦ ἀνδριάντος, τὸ δὲ εἰς || ταῦτα γενόμενον ἀνάλωμα δόμεν τοὺς ταμίας τῶν ἱερῶν. ταῦτ' ἔδοξε βουλ[ᾶι] | καὶ [δ]άμωι, μηνὸς Διονυσίου[28] ἐννεακαιδεκάται, βασιλεύοντος Ἀγέλα τοῦ Ἀ[γα]|νορίνου[29], προαισυμνῶντος[30] Μήνιος τοῦ Ἡρακλείου, γραμματεύοντος Δα[μασι|κλ]εῖος[31] τοῦ Ἀθαναίου.

VII, 4, 3 p. 309. Sed nomen regium usque ad mortem retinuisse videtur. F. 26 Tres naves complebantur militibus a Chersonesitarum civitate missis. 27 In regnum non Saumaci (quod nullum erat) sed Mithridatis, i. e. in Pontum. Nam Foucarti opinio, qui τὴν βασιλείαν regiam Mithridatis intellegit, cum usu sermonis Graeci pugnat. Cf. 342 11. 28 Dionysius mensis etiam Chalcedoniorum erat, quos et ipsos Megarensium colonos fuisse constat (cf. Hermae XVI p. 167). 29 Supplevi. Ἀ[γε]|νορίνου L. dubitanter, cuius nominis rationem non perspicio. [Λαγ]ορίνου A. Wilhelm Arch.-epigr. Mitth. XX p. 72, quod cum reliquiis litterarum servatis non convenit. 30 αἰσυμνᾶται hic ut Chalcedone (C. I. G. 3794. Herm. l. l.) iidem sunt qui prytanes vocantur Athenis, ita ut προαισυμνῶν epistatae prytanum respondeat. 31 Supplevit L.

327 Thyrrhei Acarnaniae (*Hagios Vasilios*). Ed. G. Cousin Bull. de corr. Hell. X (1886) p. 164 n. 1 (P. Viereck Sermo Graecus p. 45 n. XXII. W. Dittenberger I. G. Sept. III, 483).

Συμμαχία ποτὶ Ῥωμαίους. | Ἐπὶ ὑπάτων Γαΐου Κοιλίου Κάλδου Γαΐου υἱοῦ, | [Λ]ευκίου Δομετίου Γναίου (υἱοῦ)[1] Αἰνοβάρβου[2],
5 στρατη|[γο]ῦντος κατὰ πόλιν Γαΐου Σεντίου Γαΐου υἱοῦ[3], ‖ [ἐπὶ δ]ὲ τῶν ξένων Λευκίου Γελλίου Λευκίου υἱοῦ[4], πίναξ | [συμμ]αχίας[5] ἀνετέθη κατὰ συγκλήτου δόγμα, | [πρεσβε]υσάντων Δωροθέου τοῦ Ἰάσονος, | [Μενάνδρου][6] τοῦ Μενάνδρου. Τῷ δήμῳ | [τῷ Ῥωμα]ίων [κα]ὶ τῷ δήμῳ τ[ῷ] Θυρρεί[ων | εἰρήνη καὶ φιλία καὶ συμμαχία ἔστω----]

Litterae ΑΞΠΣ. 1 Supplevi. 2 Anno 94 a. Chr. Cognomen *Aenobarbus* tum temporis volgo iam contractis duabus primis vocalibus pronuntiatum esse haec scriptura et Αἰνόβαλβος n. 334, 24 demonstrant, ut appareat Ἀηνόβαρβος quod imperatorum aetate occurrit (C. I. A. III, 581, 2. 604, 4) affectatae antiquitatis esse. 3 Paullo post praeturam urbanam Macedoniam provinciam administravit et Thracum incursionem cum primo male pugnasset (Liv. Perioch. 70) feliciter repressit (Orosius V, 18, 30. Cicero in Pison. 34, 84). 4 Pater consulis 72 a. Chr., avus consulis 36 a. Chr. Idem, non eius filius cos. 72 a. Chr., ut Drumanno visum erat, apud Ciceronem Bruti 27, 105 C. Carbonis in consulatu (a. 120 a. Chr.) contubernalis fuisse dicitur. 5 Tabulas aheneas Romano more et Thyrrhei in templo nescio quo et Romae in delubro Fidei populi Romani iuxta sanctissimum templum Iovis Capotolini propositas (Mommsen Römische Forschungen I p. 339) hic significari manifestum est. Nam hunc lapidem πίνακα Graece vocari non posse sponte patet. 6 Supplevi ex I. G. Sept. III, 486, 9, non ignorans incertum esse.

328 Tabula lapidis amygdalitae qui dicitur, inventa inter rudera Nysae veteris, delata in vicum vicinum *Aktsche*. Titulum a Michaële Pappakonstantinu sibi monstratum exscripsit una cum Ottone Kern F. Hiller von Gaertringen ediditque Mittheilungen des arch. Instituts in Athen XVI (1891) p. 95. Cf. eiusdem additamentum p. 441 et Th. Mommseni notas p. 101 sqq. (Revue archéologique N. S. XVIII p. 413 n. 150. Decreta III et IV sola repetivit Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 62 n. 50).

Litterae Α (nonnunquam Α) ΖΘΞΠΣ, neglegenter et inaequaliter incisae, maxime in postrema epistula (v. 27—38), quam ab alia manu esse existimat H.

I [Ὁ δῆ]μος [καὶ ἡ βουλὴ τῶν Νυσαέ]ων[1] | Χ[αιρ]ή[μον]α Πυθο-
δώρου[2].
II Γάϊος Κάσιο[ς[3] Ν]υσαέων[4] ἄρχουσι χαίρ[ειν· | Χ]αιρήμων Πυ-
5 [θοδώρ]ου υ[ἱό]ς, πολείτης ὑμέ[τερος, || π]ρὸς ἐμὲ ἦλθ[εν ἐ]ν
Ἀπαμήᾳ[5] ἠρώτησέν[6] τε [ὅπως ἂν] | ἐξουσίαν αὐ[τ]ῷ [π]οιήσω[7]

---

1 In lapide H. initio versus agnovit ΓΜΟΣ, sub finem ΚΩΝ. Suppleverunt M. et C. Cichorius apud H. Statuam Nysaënses civi suo sive superstiti sive defuncto (not. 30) erexerunt post finitum bellum Mithridaticum et Romanorum per Asiam imperium restitutum (anno 84 a. Chr. n.), eiusque basi inciderunt litteras antiquiores fidem illius erga Romanos per superiorum annorum turbas probatam testantes. 2 Υ...ΗΛ..ΛΠΥΘΟΔΩΡΟΥ. Suppleverunt M. et C. Cichorius ap. H. Hominem quidem ignotum, sed familiam notissimam esse monuit Mommsen, provocans ad Strabonis XIV, 1, 42 p. 649 Cas. narrationem de Pythodoro Nysaënsi homine ditissimo, qui domicilio ex patria Tralles translato cum Pompeium familiarem suum bello civili adiuvisset, a Caesare victore bonis privatus esset, sed postea ea recuperasset neque imminuta liberis reliquisset. Eius filiam fuisse Pythodorida reginam et illo quem attulimus loco et XII, 3, 29 p. 555 Cas. refert idem. Hanc vero natam esse ex Antonia, quam pater M. Antonius triumvir Pythodoro collocasset, ex titulo Smyrnaeo acutissime demonstravit Mommsen Ephem. epigr. I p. 270 sqq. Quem Pythodorum aetate inferiorem essem quam eum qui hic v. 22 commemoraretur Chaeremonis filium, iure monuit M. Sed filium potius, quam ut ille vult nepotem existimaverim, siquidem qui iam anno 59 a. Chr. a Cicerone pro Flacco 22, 52 inter nobilissimos Trallianorum primo loco recensetur, vix post a. 80 a. Chr. natus esse potest, qua cum re bene conveniet, si Chaeremona avum, Pythodorum aut Pythiona huius tituli patrem eius fuisse sumemus. Denique Chaeremona quoque Trallianum, quem ad Augustum adversus Cantabros bellantem (a. 26 aut 25 a. Chr. n.) venisse patriae terrae motu collapsae auxilium ab eo petitum epigramma ap. Agathiam II, 17 docet, huius stirpis fuisse observavit M. 3 Nomen in ectypis ad Mommsenum missis perspicue legebatur, cum antea de eo dubitatum esset. Hunc hominem Appianus, qui unus eius mentionem facit, ubique (Mithr. 11. 17. 24. 112) Lucium vocat, id quod hoc monumento refutatur. Proconsul Asiae erat quo tempore bellum Mithridatis initium cepit (anno 88 a. Chr.). 4 ΓΣΛ_ΟΝ. 5 De proximo post Nicomeden regem et M'. Aquillium a Mithridate fugatos tempore Appianus Mithr. 19 haec narrat: Κάσσιος δὲ καὶ Νικομήδης, καὶ ὅσοι ἄλλοι Ῥωμαίων πρέσβεις παρῆσαν, ἑς Λεόντων κεφαλήν, ὃ τῆς Φρυγίας ἐστὶν ὀχυρώτατον χωρίον, μετεστρατοπέδευον· καὶ τὸ πλῆθος ὅσον εἶχον, οὐ πάλαι συνειλεγμένον, χειροτεχνῶν ἢ γεωργῶν ἢ ἰδιωτῶν, ἐγύμναζον, καὶ τοὺς Φρύγας αὐτοῖς προσκατέλεγον. ὀκνούντων δὲ ἑκατέρων ἀπέγνωσαν πολεμεῖν ἀνδράσιν ἀπολέμοις, καὶ διαλύσαντες αὐτοὺς ἀνεχώρουν, Κάσσιος μὲν ἐς Ἀπάμειαν σὺν τῷ ἑαυτοῦ στρατῷ, Νικομήδης δὲ ἐς Πέργαμον, Μάνιος δὲ ἐπὶ Ῥόδον. M. 6 Petendi, non interrogandi vim vocabulum hic habere, ut in Novo Testamento, monet Wilamowitz apud H. 7 *ut sibi potestatem*

ἐπὶ τοῦ συν[βο]υλίο[υ[8].] | τούτῳ ἐγὼ τ[ὴ]ν ἐξουσίαν ἔδωκα. οὕτ(ο)ς[9] ἐπ[ὶ τοῦ] | συνβουλί[ου ὡμ]ολόγησεν καταλογῆς[10] τῆς [συν]|κλήτου καὶ [δήμου][11] Ῥωμαίων ἐπὶ τοῦ στρατοπέ[δου ‖
10 δ]ώσειν δω[ρεὰν π]υρῶν μοδίους ἑξακισμυρί[ους· | ἐγὼ δὲ][12] περὶ [τούτο]υ τοῦ πράγματος ἀπεκρίθ[ην κα]|λῶς [αὐτ]όν [τε δε-δω]κέναι καὶ τάξει[13] ἐματόν[14] τ' ἐ(π)α[ινεῖν[15] αὐτο]|ῦ ἔργα[16].

---

mei facerem'. Cf. Cicero ad Quintum fr. I, 2, 5, 15: *neque praetores diebus aliquot adiri possent vel potestatem sui facerent.* Philipp. VIII, 10, 31: *quotidie, simulatque luceret, facere omnibus conveniendi potestatem sui.* M. De Graeca quam hic tenemus eius formulae interpretatione A. Wilhelm Gött. gel. Anz. 1898 n. 3 p. 215 provocat ad argumentum libri XVI antiquitatum Iosephi: Καίσαρος ἐξουσίαν δόντος ἐν Βηρυτῷ παρὰ τῷ συνεδρίῳ κατηγόρησε. 8 I. e. coram consilio. Proconsuli in consilio fuerunt cum legato et quaestore comites ab ipso electi. Cf. Th. Mommsen Röm. Staatsrecht I[3] p. 316 not. 1. II[3] p. 245 not. 4, qui affert decretum proconsulis Sardiniae (C. I. Lat. X, 7852), ubi praeter illos duos sex privati sunt. 9 Emendavi. ΟΥΤΩΣ lapis, quod etsi Graecum esse hac vi ('*quo facto*') non ignoro, tamen huius tituli ad verbum ex Latino exemplari expressi generi dicendi minus convenire existimaverim. 10 Vox rara inferioris aetatis, de qua disputavit P. Viereck Sermo Graecus p. 73. In notione definienda maximi momenti est merus genetivus et hic et n. 334, 37 usurpatus; nam de ἕνεκα neglegentia omisso cogitare iam vetat duorum titulorum consensus. Eum casum, qui a Graeca quidem syntaxi plane abhorret, ex ablativo causae Latino expressum esse vidit Wilamowitzius ap. H. Inde iam apparet, non ab omni parte recte *honorem* interpretari Viereckium; nam merus ablativus *honore* a Romanis sic non usurpatur. Immo animi, quo quis erga alterum est, certum genus hac voce indicatur, sive *gratia*, ut voluit W., sine *reverentia*, quod mihi accommodatius videtur, fuit in exemplaribus Latinis, unde haec expressa sunt. Qua cum re bene conveniunt scriptorum loci a V. allati, Phrynichi p. 440 Lob. καταλογὴν οἱ σύρφακες λέγουσι τὴν πρός τινα αἰδῶ et Hesychii, quem palmari emendatione restituit Wilamowitzius apud V., καταλογή σοι εἴη (καταλογισθείη codex)· Ἀττικώτερον ἀλλά σ' αἰδεσθεῖεν οἱ θεοί. Neque repugnant reliqua exempla ab illo congesta (Polyb. XXII, 16, 10. Viereck Sermo Gr. n. XVI v. 53. 93. n. XVII v. 9. Greek inscr. in the British museum II p. 5 n. CXLIII v. 13). 11 Articuli hic omissi (qua de re neque spatium neque linea obliqua / initio lacunae conspicua dubitari sinit), cum in respondente membro τῆς συνκλήτου additus sit, causa ad exemplar eo sermone qui articulo omnino carebat compositum videtur referenda (cf. not. 10. 12. 13. 15). 12 Supplevit Cichorius apud H., qui [τούτῳ] scripserat, quod ne ipsum quidem, ut est ἀσυνδέτως priori enuntiato adiectum, in hoc quidem titulo offensionem habet (cf. v. 7). 13 Merus dativus imitatur Latinum ablativum *ordine* i. e. ut fieri debebat. Cf. Cic. pro Quinct. 7, 28: *existima, C. Aquili, modo et ratione omnia Romae Naevium fecisse si hoc, quod per litteras istius in Gallia gestum est, recte atque ordine factum esse videatur.* 14 Accusativum

[ἵ]ν' ο[ὖν[17] πᾶς τις[18] ἐπ]ιγνῶ ταῦτα ἡμεῖν χάριτα[19] εἶν[αι, αὐτὰ] |
15 ἡμε[ῖς κ]αὶ [τῆι] συνκλήτῳ καὶ τῷ δήμῳ τῶ[ν Ῥωμαί]‖ων δ[ιαγ-
γελοῦμεν][20].

III Βασιλ[εὺς Μιθραδ]άτης Λεωνίππῳ[21] σατράπη | [τῆς Καρίας[22]
χαί]ρειν·

Ἐπεὶ Χ[αιρ]ήμω[ν Πυ]θοδώρου ἐκχθρότατα[23] κα[ὶ] | πολεμιώτα[τα
20 πρ]ὸς τὰ ἡμέτερα πράγματα δια[κείμε]‖νο[ς] ἀπ' ἀρχ[ῆς τε[24]
τ]οῖς ἐκχθίστοις[25] πολεμίοις [ἐβοή|θ]ει, ν[ῦν] τε τὴ[ν ἐμὴ]ν παρ-
ουσίαν ἐπιγνοὺς[26] τούς [τε υἱ]|οὺς Πυθόδ[ωρ]ον καὶ Πυθίων[α]

Latino, non Graeco more usurpatum monuit Wil. ap. H. ᾱ pro αυ in hoc pronomine primo a. Chr. saeculo perfrequens. Cur haec scriptura reflexivorum propria sit neque vero ad simplex αὐτός pertineat, egregio acumine expedivit J. Wackernagel Ztschr. f. vergl. Sprachwissenschaft XXXIII p. 5. 15 Supplevi, dubitans sane de verbo, praecipue quia inter Ε et Λ nulla notatur lacuna. Cogitaveram etiam de τε α[ἰνεῖν], sed simplicis verbi usus vix huius aetatis pedestri orationi conveniat. 16 Dicendum fuit τὰ ἔργα αὐτοῦ, sed cf. not. 11. 17 Supplevi. ἵνα a sermone litterarum publicarum apud Atticos quidem alienum, sed inferiore aetate haud infrequens. 18 Supplere conatus sum; dubites an ὁ δῆμος (sc. ὁ Νυσαέων) potius fuerit. Certe sententiarum conexus, quo Cassius se idcirco de Chaeremonis munificentia senatum populumque certiorem fecisse dicit, ut appareret quam accepta ea ipsi fuisset, si quid video nihil habet offensionis. 19 Barbaro adiectivo χάριτος (i. e. κεχαρισμένος) Latinum *gratus* reddidisse interpretem (H.) probabilius videtur, quam Wilhelmi apud H. opinio, nominis substantivi χάρις soloecum usum hic agnoscentis; cuius erroris nulla est probabilis causa, siquidem ne Latini quidem sic nomine *gratia* utuntur. 20 Postrema enuntiata restituere conatus sum; pronominis αὐτὰ collocatio inusitata huic interpreti condonanda videtur. 21 Idem sine dubio homo, qui postea Sinopae a Mithridate praefectus cum urbem Lucullo prodere conaretur a Cleochare collega per insidias interfectus est; cf. Memnon de Heraclea c. 53 (Fragm. hist. Gr. III p. 554), ubi nomen quod in Photii codicibus Λεόνιππος scribitur, ex hoc titulo emendandum est. 22 Supplevit M., de satrapiis a Mithridate institutis provocans ad Appian. Mithr. 21: σατράπας τοῖς ἔθνεσιν ἐπιστήσας. 46: σατράπην ἐς τὸ ἔθνος Εὔμαχον ἔπεμψεν. Utramque epistulam a rege per primi belli initia (not. 26. 30) anno 88 a. Chr. scriptam esse monuit idem. 23 Non eis qui barbaro regi ab epistulis erant, ut volt H., haec scriptura tribuenda est, sed lapicidae Nysaënsi, siquidem nusquam eiusmodi orthographia, per totam quidem Asiae minoris oram non inusitata, frequentior fuit quam in ipsa Caria; vide exempla (μετηλλακχότα, συνδιαπεφύλακχεν sim.) congesta a G. Meyero Gr. Gramm.[3] p. 287 § 210. 24 Supplevit Cichorius ap. H. 25 Cf. not. 23. 26 I. e. cum Mithridatem sociis Romanorum in Bithynia fugatis provinciam Romanam intrasse comperisset. M.

ἐξέθετο[27] καὶ αὐ[τὸς πέ|φ]ευγεν, κήρ[υ]γ[μα ἐ]ποίησα [ὅ]πως ἐάν τις ζῶντ[ας ἐ]||πάγῃ Χαιρήμ[ο]να ἢ Πυθόδωρον ἢ Πυθίωνα,
25 λάβ[ῃ τάλαν]||τα τεσσαράκ[ον]τα, ἐὰν [δέ τις] τὴν κεφαλήν τινος [αὐτῶν] | ἐνένκῃ, λάβῃ τάλαντα [εἴ]κοσι.

IV Βασιλεὺς Μιθραδάτη[ς] Λεωνίππῳ χαίρειν· | Χαιρήμω[ν] Πυθοδώρου πρότερον μὲν τοὺς δι[αφυ]|γόντας Ῥωμαίων σὺν τοῖς
30 παισὶν[28] εἰς τὴν Ῥοδ[ίων ἐξέ]||θετο πόλιν[29], νῦν τε τὴν ἐμὴν παρουσίαν πυθό[μενος] | εἰς τὸ τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος ἱερὸν[30] καταπ[έφευγεν[31]] | ἐντεῦθέν τε γράμματα πρὸς τοὺς κοινοὺ[ς πολε]||μίους[32] διαπέμπεται Ῥωμαί(ους)[33]· ἔστιν δὲ ἡ [τούτου] |
35 ἄδηα τῶν γεγενημένων ἀδικημάτων ὁ[ρμη]||τήριον τῶν καθ' ἡμῶν πραττομένων. φρ[όντι]|σον[34] ὅπως μάλιστα μὲν ἄγῃς αὐτὸν πρὸς [ἡμᾶς] | ἢ ἐν φυλακῇ καὶ εἱργμῷ ὑπάρχῃ ἄχρι ἂν ἀπ[ὸ τῶν] | πολεμίων ἐμὲ γενέσθαι[35].

---

27 Cf. n. 122[4]. Rhodum missos filios indicatur infra v. 29. 28 Chaeremonis filios intellegi debere propter articulum recte monuit Wilamowitz apud M., neque vero 'adiuvantibus filiis', ut Mommseno videtur, significare verba σὺν τοῖς παισίν, sed et filios et Romanos quosdam homines Rhodum a Chaeremone sepositos, ex versu 21 apparet. Sane sic paullo alius rerum gestarum ordo indicatur atque in priore epistula, sed id in eis quae raptim intra perbreve temporis spatium gesta erant commemorandis nihil habet offensionis. 29 Rhodum tum commune eorum qui a partibus Romanorum stabant perfugium fuisse adnotat M. provocans ad Appian. Mithr. 24: ὅσοι τε ἐξ Ἀσίας Ἰταλοὶ διεπεφεύγεσαν, ἐς Ῥόδον ἅπαντες ἐχώρουν, καὶ σὺν αὐτοῖς Λεύκιος (immo Γάϊος, not. 3) Κάσσιος ὁ τῆς Ἀσίας ἀνθύπατος. 30 Ephesios initio in fide Romanorum permansisse, atque aliis demum haud paucis urbibus a Mithridate captis illos quoque ei se dedidisse ex n. 329, 7. 10 apparet. Nihil igitur mirum, Chaeremona se in Artemisium recepisse, ut multos alios, quos post Ephesiorum defectionem ab eis caesos esse refert Appian. Mithr. 23. Quam sortem utrum etiam Chaeremon tulerit an feliciter elapsus sit latet; nam statua etiam occiso posita esse potest. 31 Utramque epistulam post Chaeremonis fugam filiosque Rhodum avectos scriptam esse apparet (cf. v. 22. 23). Sed cum priorem daret, nondum certior factus erat quo illi pervenisset; qua de re mox allatus nuntius in causa fuit, cur iterum ad Leonippum scriberet. 32 Cf. Sallustianam epistulam Mithridatis ad Arsacen (Maurenbrecher Sall. hist. reliquiae IV fr. 69) § 5: *namque Romanis cum nationibus, populis, regibus cunctis una et ea vetus causa bellandi est, cupido profunda imperii et divitiarum.* § 17: *quibus non humana ulla neque divina obstant, quin socios, amicos, procul iuxta sitos, inopes potentisque trahant exscindant, omniaque non serva et maxime regna hostilia ducant.* § 20: *Romani arma in omnis habent.* M. 33 ΡΩΜΑΙΩΝ. Manifestum quadratarii errorem emendavit M. 34 Supplevit Wilamowitz. 35 Cf. Polyb.

I, 7, 10: ἐπεὶ δὲ ἀπὸ τούτων ἐγένοντο, συγκλείσαντες αὐτοὺς ἐπολιόρκουν τὸ Ῥήγιον. I, 24, 13. III, 100, 6. V, 77, 7. XVI, 21, 7 ἀπὸ τούτων γενόμενος (-οι).

---

329 Tabula marmoris albi inventa Ephesi prope aquaeductum et inde translata Smyrnam, ubi exscripsit Waddington et edidit ad Lebas Inscr. III n. 136 *a* (Syll.[1] 253. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 351 n. 205. A. Dareste, B. Haussoullier, Th. Reinach Inscr. jurid. Grecques p. 22 n. IV). Adhibito ectypo chartaceo, quod miserat P. Gardner, titulum aliquot locis emendatiorem exhibuit Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 367 n. 496.

I [---------- τοῦ δὲ δήμου | φυλάσσον]τος τὴν πρὸς Ῥωμαίους τοὺς κο[ινοὺς σωτῆρας πα|λαιὰν εὔν]οιαν καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς ἐπι-
τασσομέ[νοις προθύμως | συμφρον]οῦντος[1]· Μιθραδάτης Καππα-
5 δοκί[ας[2] βασιλεὺς παραβ‖ὰς τὰς π]ρὸς Ῥωμαίους συνθήκας καὶ συναγαγὼ[ν τὰς δυνάμεις ἐπ|εχείρη]σεν κύριος γενέσθαι τῆς μη-θὲν ἑαυτῶι προ[σηκούσης | χώρα]ς, καὶ προκαταλαβόμενος τὰς προκειμένας ἡμῶν πό[λεις ἀ|πάτ]ῃ ἐκράτησεν καὶ τῆς ἡμετέρας πόλεως, καταπληξάμενος [τ|ῶι] τε πλήθει τῶν δυνάμεων καὶ τῶι
10 ἀπροσδοκήτωι τῆς ἐπιβολῆς[3]. ‖ [ὁ] δὲ δῆμος ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἀρ-

---

Litterae, ceteroquin volgares praeter ΑΠ, pleraeque pro lineis rectis leviter incurvatas habent. 1 Ephesii a. 88 a. Chr. cum initio paullisper restitissent (n. 328[30]) ad Mithridatem defecerant et cives Romanos qui ibi commorabantur interfecerant. Sed regis crudelitatem et avaritiam abunde experti sub finem anni 86 a. Chr. aut initio insequentis Zenobio Mithridatis militum duce, qui Ephesum venerat, interfecto ad Romanorum societatem redire et a rege bello se defendere decreverunt (Appian. Mithr. 48. Th. Reinach Mithradates Eupator p. 175 vers. Germ.). Tum haec lapidi incisa sunt. Utrum rex Ephesios rursus subegerit an usque ad pacem se defenderint latet. W. 2 Cappadocia Persarum imperio in duas divisa erat satrapias, ex quibus septentrionalis vocabatur Καππαδοκία ἡ πρὸς τῷ Πόντῳ. Ex qua quod natum est regnum a Romanis plerumque simpliciter Ponticum dicitur; neque vero desunt quae doceant, antiquum Cappadociae nomen de hac regione non plane in desuetudinem venisse. Sic Posidonio apud Athen. V, 212 a Mithridates Eupator est ὁ Καππαδόκης, in epigrammate apud eundem p. 215 b Καππαδοκῶν βασιλεύς; sic apud Appianum Καππαδόκαι audiunt Mithridatis milites (Mithr. 30) et καππαδοκίσαι dicuntur qui eius partibus favebant (Mithr. 53. 61); etiam Mithr. 117. 118 vix dubium est quin Καππαδοκῶν nomine Ponti quoque incolae contineantur. W. Etiam epigramma sepulcrale Corycraeum I. G. Sept. III, 879, 8 hunc nominis usum habere videtur. 3 Haec cum rerum veritate (cf. not. 1) vehementissime pugnare monuit W.

χῆς συνφυλάσσων τὴν πρὸς Ῥωμαί|ους εὔνοιαν, ἐσχηκὼς καιρὸν πρὸς τὸ βοηθεῖν τοῖς κοινοῖς πράγμα|σιν κέκρικεν ἀναδεῖξαι τὸν πρὸς Μιθραδάτην πόλεμον ὑπέρ | τε τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας καὶ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας, ὁμο|θυμαδὸν πάντων τῶν πολιτῶν
15 ἐπιδεδωκότων ἑαυτοὺς εἰς τοὺ[ς ‖ π]ερὶ τούτων ἀγῶνας· διὸ δε-δόχθαι τῶι δήμωι, τοῦ πράγματος [ἀ]|νήκοντος εἴς τε τὸν πόλε-μον καὶ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ ἀσφάλειαν κα[ὶ] | σωτηρίαν τοῦ τε ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τῆς πόλεως καὶ τῆς χώ|[ρ[α]ς, τοὺς στρατηγοὺς καὶ τὸν γραμματέα τῆς βουλῆς καὶ τοὺς | προέδρους
20 εἰσενεγκεῖν ψήφισμα παραχρῆμα καὶ περὶ φιλανθρώπων[4] ‖ [κ]αθότι συμφέρειν καὶ περὶ τούτου διέλαβεν ὁ δῆμος.

II Ἔδοξεν τῶι δήμωι, γνώμῃ προέδρων καὶ τοῦ γραμματέως τῆς | βουλῆς Ἀσκληπιάδου τοῦ Ἀσκληπιάδου τοῦ Εὐβουλίδου, εἰσαγ|γειλαμένων τῶν στρατηγῶν· ἐπεὶ τῶν μεγίστων κινδύνων ἐ|παγομένων τῶι τε ἱερῶι τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τῆι πόλει καὶ πᾶσι
25 τοῖς πολεί‖ταις καὶ τοῖς κατοικοῦσιν τήν τε πόλιν καὶ τὴν χώ-ραν ἀναγκαῖόν ἐστι | πάντας ὁμονοήσαντας ὑπ[ο]στῆναι[5] τὸν κίν-δυνον, δεδόχθαι τῶι δή|μωι, τοῦ πράγματος ἀνήκοντ[ος εἴς τε] τὴν φυλακὴν καὶ ἀσφάλειαν καὶ σωτη|ρίαν τοῦ τε ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμ[ιδος καὶ] τῆς πόλεως καὶ τῆς χώρας· τοὺς | μὲν ἐκγε-γραμμένους[6] ⟨ἢ παρα[γεγραμ]μένους⟩[7] ὑπὸ λογιστῶν ἱερῶν ἢ

---

4 I. e. de beneficiis quibus acceptis cives et inquilini ad defendendam patriam alacriores fierent. Mithridatem hunc conatum multo maioribus pollicitationibus elusisse monent editores Inscr. iur. Gr. testem citantes Appianum Mithr. 48: Μιθριδάτης δ' ἐπὶ μὲν τὰ ἀφεστηκότα στρατιὰν ἐξέπεμπε καὶ πολλὰ καὶ δεινὰ τοὺς λαμβανομένους ἔδρα. δείσας δὲ περὶ τοῖς λοιποῖς τὰς πόλεις τὰς Ἑλληνίδας ἠλευθέρου, καὶ χρεῶν ἀποκοπὰς αὐτοῖς ἐκήρυσσε, καὶ τοὺς ἐν ἑκάστῃ μετοίκους πολίτας αὐτῶν ἐποίει καὶ τοὺς θεράποντας ἐλευθέρους, ἐλπίσας, ὅπερ δὴ καὶ συνηνέχθη, τοὺς κατάχρεως καὶ μετοίκους καὶ θεράποντος, ἡγουμένους ἐν τῇ Μιθριδάτου ἀρχῇ βεβαίως τὰ δοθέντα αὐτοῖς ἕξειν, εὔνους αὐτῷ γενήσεσθαι. 5 Sic Mi. ex ectypo, ut confirmetur supplementum meum, cum W. [παρα]στῆναι scripserit. 6 Waddington eos intellexit, quorum in civium laterculo deleta essent nomina. Sed id factum esse in debitoribus aerarii non est probabile. Quare editores inscr. iur. Gr. rectius de indice debitorum interpretantur, et hic et v. 31 ἐγγεγραμμένους, ἐγγραφάς scribi debuisse rati. Error facile explicatur ex ambiguitate scripturae ΕΓΓ, quae et duplicem mediam ex ΚΓ assimilatione natam (cf. ἐγβάλλειν, ἐγδιδόναι) et nasalem cum media coniunctam ἐν-γ indicare poterat. Eodem errore, sed in contrariam partem, nonnunquam in proxeniarum decretis (n. 183, 25) peccatum est, ut ΕΝΓΟΝΟΙΣ pro ἐγγόνοις i. e. ἐκγόνοις exararetur. 7 Quorum nominibus in debitorum laterculo ascriptum est, pendere adhuc litem de

30 δη‖[μ]οσίων ὡιτινιοῦν τρόπωι πά[λιν εἶ]ναι ἐντίμους καὶ ἠκυρῶσθαι
τὰς κ[α]|τ' αὐτῶν ἐκγραφὰς καὶ ὀφειλήμ[ατα]· τοὺς δὲ παραγε-
γραμμένους πρὸς ἱ[ε|ρ]ὰς καταδίκας ἢ δημοσίας ἢ ἐπίτειμα ἱερὰ
ἢ δημόσια ἢ ἄλλα ὀφειλήματ[α] | ὡιτινιοῦν τρόπωι παρεῖσθαι
πάντας καὶ εἶναι ἀκύρους τὰς κατ' αὐτῶν | πράξεις. εἰ δέ
35 τινες ἔνεισιν ἐν ταῖς ἱεραῖς μισθώσεσιν[8] ἢ δημοσίαις ὠ‖ναῖς[9]
μέχρι τοῦ νῦν, τούτοις ἑστάναι τὰς πράξεις κατὰ τὰς προϋπαρ-
χούσας | οἰκονομίας κατὰ τοὺς νόμους. ὅσα δε ἱερὰ δεδάνεισται,
πάντας τοὺς | ὀφείλοντας καὶ χειρίζοντας ἀπολελύσθαι ἀπὸ τῶν
ὀφειλημάτων, πλὴν | τῶν ὑπὸ τῶν συστ(η)μάτων[10] ἢ τῶν ἀπο-
δεδειγμένων ὑπ' αὐτῶν ἐκδανεισ|[τ]ῶν[11] ἐπὶ ὑποθήκαις δεδανει-
40 σμένων· τούτων δὲ παρεῖσθαι τοὺς τόκους ἀπὸ ‖ τοῦ εἰσιόντος
ἐνιαυτοῦ ἕως ἂν ὁ δῆμος εἰς καλλίονα παραγένηται κατάσ[τα]|σιν.
καὶ εἴ τινες δὲ πεπολιτογράφηνται μέχρι τῶν νῦν χρόνων[12],
εἶναι πάντας ἐ[ν]|τίμους καὶ τῶν αὐτῶν μετέχειν φιλανθρώπων.
λελύσθαι δὲ καὶ εἶναι ἀκύρου[ς] | τάς τε ἱερὰς καὶ δημοσίας
δίκας, εἰ μή τινές εἰσιν ὑπὲρ παρορισμῶν[13] χώρας ἢ διαμφ[ισ]|-
βητήσεως κληρονομίας ἐζευγμέναι. εἶναι δὲ καὶ τοὺς ἰσοτελεῖς
45 καὶ παροίκους[14] ‖ καὶ ἱεροὺς καὶ ἐξελευθέρους καὶ ξένους ὅσοι
ἂν[15] ἀναλάβωσιν τὰ ὅπλα καὶ πρὸς το[ὺς] | ἡγεμόνας ἀπογρά-
ψωνται, πάντας πολίτας ἐφ' ἴσῃ καὶ ὁμοίαι, ὧν καὶ τὰ ὀνόματα
δια|σαφησάτωσαν οἱ ἡγεμόνες τοῖς προέδροις καὶ τῶι γραμματεῖ
τῆς βουλῆς, οἳ | καὶ ἐπικληρωσάτωσαν αὐτοὺς εἰς φυλὰς καὶ
χιλιαστῦς[16]· τοὺς δὲ δημοσίους | ἐλευθέρους τε καὶ παροίκους,
50 τοὺς ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα[17]. προελθόντες ‖ δὲ εἰς τὸν δῆμον[18]

---

multa aliave pecunia quam debeant. Ceterum cum v. 31 demum de hoc hominum genere dicatur separatim recte editores inscr. Gr. iur. errore verba ἢ παραγεγραμμένους hic interposita statuunt. 8 Ii indicantur, qui terras sacras conduxerunt. 9 Qui publica conduxerunt. Notum est de ea re Graecos nunquam locationis conductionis (μισθοῦν, μισθοῦσθαι), sed semper emtionis venditionis (πωλεῖν, ὠνεῖσθαι) vocabulis uti. W. 10 ΣΥΣΤΕΜΑΤΩΝ. Emendavit W., qui de magistratuum aut sacerdotum collegiis interpretatur. 11 Privati quibus a collegiis illis mandatum est, ut pecunias sacras mutuas darent. W. Cf. I. G. Sept. III, 694, 8 sqq.: ἑλέσθω δὲ ἁ βουλὰ ἑκαστάκις εἰς ἐνιαυτὸν τοὺς ἐκδανεισοῦντας τὸ ἀργύριον ἄνδρας τρεῖς τοὺς δυνατωτάτους χρήμασιν. 12 Sic Mi. ex ectypo, τὸν νῦν χρόνον W. 13 De terminis agrorum loco motis. W. 14 Qui alibi plerumque μέτοικοι vocantur. W. 15 Particulam in Waddingtoni exemplo errore omissam, sed a me coniectura suppletam, in ectypo agnovit Mi. 16 Cf. n. 162, 30 cum not. 6. 183, 27. 186, 8. 10. 17 Servi publici, qui arma ceperunt, liberantur quidem, sed

καὶ οἱ δεδανεικότες τὰ συμβόλαια τά τε ναυτικὰ καὶ κατὰ χειρό|γραφα καὶ κατὰ παραθήκας[19] καὶ ὑποθήκας καὶ ἐπιθήκας[20] καὶ κατὰ ὠνὰς καὶ ὁμολογί|ας καὶ διαγραφὰς[21] καὶ ἐκχρήσεις[22] πάντες ἀσμένως καὶ ἑκουσίως συνκαταθέμε|[νοι] τῶι δήμωι ἀπέλυσαν τοὺς χρε(ω)φ(ε)ιλέτας[23] τῶν ὀφειλημάτων μενουσῶν τῶν | [ἐμβάσεων[24] κ]αὶ διακατοχῶν παρὰ τοῖς νῦν διακατέχουσιν, εἰ
55 μή τινες ἢ ἐνθάδε ἢ ἐπ' ἑ||[τέρας γῆς[25] ξ]ένοις[26] δεδανείκασιν ἢ συνηλλάχασιν. τὰ δὲ πρὸς τοὺς τραπεζεί|[τας ὅσα τῶι πρὸ τοῦ εἰσι]ό(ν)τος[27] ἐνιαυτῶι τεθεματίκασιν ἢ ἐκχρήσεις εἰλήφασιν ἢ ἐνέ|[χυρα δεδώκασιν, ἑστά]ναι[28] αὐτοῖς τὰς πράξεις τὰς προϋπαρχούσας κατὰ τοὺς | [νόμους. ὅσα δέ ἐστιν θέμα]τα[29] ἢ ἐκ-

---

eis inquilinorum (παροίκων), non civium iura tribuuntur. A privatorum servis liberandis abstinuerunt Ephesii, ne civium rei familiari fraudem facerent; quo cupidius mox Mithridates eos ad libertatem evocavit (v. not. 4). 18 Hoc ita institutum est, ne invitis creditoribus privatis sua eripuisse videretur populus. 19 Quod alibi ἐνέχυρον vocatur, pignus traditum creditori, hic voce παραθήκη significari videtur. 20 'ἐπιθήκη *doit signifier un gage additionnel ou supplémentaire*' W. 21 Perscriptiones. Cf. διαγραφέντα χρήματα 210, 16. 22 Vox ceteroquin ignota, cuius ex origine tamen de significatione satis certam coniecturam facere licet; nam κιχράναι, χρῆσαι significat 'mutuum dare'. W. 23 ΧΡΕΟΦΙΛΕΤΑΣ. 24 Suppleverunt editores inscr. Gr. iur. 25 Supplevi. ἔπε[ιτα ἐπὶ δεδογμ]ένοις W., contra quem in proëcdosi monui, non recte ἐνθάδε loci et ἔπειτα temporis vocabula inter se opponi. Quam difficultatem auxerunt, non expediverunt editores inscr. iur. Gr. cum scriberent ἐνθάδε ἢ ἐπέ[κεινα .....]ένοις (aut νεμομένοις aut δεομένοις legi posse) δεδανείκασιν. Nam primum quidem de ipso loco non ἐνθάδε et ἐπέκεινα inter se respondent, sed ex altera parte ἐνθάδε (*hic*) et ἐκεῖ (*illic*), ex altera ἐπιτάδε (*citra*) et ἐπέκεινα (*ultra*); deinde ad temporis significationem certe ἐνθάδε nunquam transfertur, quod *nunc* significare volunt editores; denique hic non, quae est illorum opinio, de praesente et futuro tempore dici luculentissime probant perfecta δεδανείκασι et συνηλλάχασι. In proëcdosi emendabam έ(τ)έ[ρωθι], nunc eandem vim sine mutatione assequi conatus sum cum sumerem psilosin ex antiquo sermone Ionico resedisse. 26 Supplevi. Inquilinis, qui armis urbem defendere et poterant et debebant, aes alienum remitti, peregrinis qui Ephesi domicilium non haberent, non item, huius decreti consilio accommodatissimum est. 27 ΟΕΤΟΣ. Supplevi et emendavi. ὅσα ἐπὶ τοῦ εἰσι]ό(ν)τος editores inscr. iur. Quod cum propterea probare nequeo, quia sic etiam ἐνιαυτῶι in ἐνιαυτοῦ mutare cogeremur, tum quia ὁ εἰσιὼν ἐνιαυτός (v. 40. 59) sane hic de eo quo haec decreta sunt anno usurpatur, neque vero *praesentem*, sed *ineuntem* annum significat, ut appareat haec ipso anni civilis initio rogata esse. Nullae igitur tum poterant esse pecuniae ἐπὶ τοῦ εἰσιόντος ἐνιαυτοῦ creditae. 28 Suppl. W. 29 Suppleverunt editores inscr. Gr. iur. θέματα sunt

χρήσεις ἐκ τῶν ὑπεράνω χρόνων, τούτων | [οἱ τραπεζεῖται τοῖς
60 θεματείτα]ις[30] καὶ οἱ θεματεῖται τοῖς τραπεζείταις τὰς ἀ‖[πο-
δόσεις ποιείσθωσαν ἀπὸ] τοῦ εἰσι⟨ον⟩όντος ἐνιαυτοῦ ἐν ἔτεσιν
δέ|[κα, τοὺς δὲ τόκους ἀποτινέτωσαν κατὰ τ]ὸ ἀνάλογον. ἐὰν δέ
τινι ἐνια|[----------]λοντος τὰς ἐν τοῖς νόμοις | ----------
-----ος ἐπ' ἐνεχύροις ε|-----

pecuniae quas quis apud trapezitam deposuit, θεματίτης homo qui id fecit. Cf. Plutarch. Cons. ad Apollon. 28 p. 116 B: ἔχομεν γὰρ τὸ ζῆν ὥσπερ παρὰ καταθεμένοις (rectius παρακαταθεμένοις pro uno verbo habetur) θεοῖς ἐξ ἀνάγκης, καὶ τούτου χρόνος οὐδείς ἐστιν ὡρισμένος τῆς ἀποδόσεως, ὥσπερ οὐδὲ τοῖς τραπεζίταις τῆς τῶν θεμάτων, ἀλλ' ἄδηλον ποθ' ὁ δοὺς ἀπαιτήσει. 30 Huius versus et duorum qui sequuntur supplementa ex Inscr. iur. Gr. repetivi, nisi quod v. 60 pro activo ποιείτωσαν medium reposui.

330 Lapis inventus Gythii, translatus Athenas. Edd. Kumanudis Ἐφημερὶς τῶν φιλομαθῶν 1865 n. 570 (inde H. Sauppe Nachr. von der Kgl. Ges. der Wissensch. zu Göttingen 1865 n. 17 p. 461 sqq. 1867 n. 9). P. Foucart ad Lebas Inscr. II 242 *a*. (Syll.[1] 255.)

Ἐπεὶ Νεμέριος[1] καὶ Μάαρκος Κλοάτιοι[2], Νεμερίου υἱοί, Ῥω-
μαῖοι, | οἱ πρόξενοι καὶ εὐεργέται τᾶς πόλεος ἁμῶν, ἄνωθεν
δια|τετέλεκαν τὰ δίκαια ποιοῦντες τᾶι τε πόλει καὶ κατ' ἰδίαν |
5 τοῖς ἐντυνχάνουσιν αὐτοῖς τῶν πολιτᾶν, σπουδᾶς καὶ φιλο‖τι-
μίας οὐθὲν ἐνλείποντες, ὑπὲρ ὧν καὶ παρ' αὐτοὺς τοὺς κα[ι]|ρούς
ἁ πόλις εὐχαριστοῦσα μνείαν ποιησαμένα ταῖς κα[θη|κ]ούσαις
αὐτοὺς ἐκόσμησεν τιμαῖς, ἔν τε τῶι ἐπὶ Λαχάρεο[ς[3] | ἐ]νιαυτῶι
καὶ[4] ὅτε περὶ τοῦ πρώτου δανείου τὰν λύσιν ἐποιοῦν|[το], καὶ

Litterae ΘΞΠΣ. 1 Haec est praenominis *Numerius* scriptura usitata apud Graecos (Hermae VI p. 297). 2 Rarum nomen. Cluatium architectum apud Cic. ad Att. XII, 18, 1. 36, 2, Cloatium Verum grammaticum apud Festum, Gellium, Macrobium commemorari, in inscriptionibus nonnunquam *Clovatius* et *Cluatius* scribi monuit S. 3 Magistratus eponymos huius tituli aliorumque similium praetores (στρατηγούς) foederis Eleutherolaconum esse demonstravit Foucart ad Lebas II p. 111. Nam civitates maritimas, quas Pausanias III, 21, 6 sane ab Augusto demum Spartanorum imperio liberatas narrat, ex titulis apparere iam ante eum non modo sui iuris fuisse sed etiam foedere coniunctas. Unum temporis discrimen observari: Ἐλευθερολακώνων nomine eos Augusti demum aetate uti coepisse, cum antea τὸ κοινὸν τῶν Λακεδαιμονίων fuisset. 4 Particulam aptam non esse vidit

10 ἐν τῶι ἐπὶ Φληΐνου[5] δὲ ἐνιαυτῶι, ὅτε περὶ τοῦ ἄλλου δα‖νείου
τοῦ τᾶν τρισχιλιᾶν καὶ ἐνακοσιᾶν ἑξήκοντα πέντε | δραχμᾶν, ἂν
ἐδανείσατο ἁ πόλις ἐν τῶι ἐπὶ Δαμαρμένου | ἐνιαυτῶι, λαβόντες
ἐπὶ Μαρκιλίου[6] κριτὰν Ἀθηναίων δᾶ|μον[7], παρακληθέντες ὑπὸ
τῶν πολιτᾶν συνεχώρησαν, ὥσ|τε κομίσασθαι ὅσον ἔπεισαν αὐτοὺς
15 οἱ πολῖται, καὶ ἐν τῶι ‖ ἐπὶ Βιάδα δὲ ἐνιαυτῶι, ὅτε ἰδίαν χάριν
ἐξαιτησάμενοι | Πόπλιόν τε Αὐτρώνιον[8] καὶ Λεύκιον Μαρκίλιον[9],
ὄντας αὐτοῖς | ξένους, οὓς καὶ ὑπεδέξαντο τοῖς ἰδίοις δαπανάμα-
σιν, καὶ | παρατήσαντο[10] τούς τε στρατιώτας καὶ τὰ λοιπὰ τὰ
ἐπιτασ|σόμενα ὑπ᾽ αὐτῶν, ὄντα ἱκανά, δι᾽ ὧν ἐκούφισαν τὰν
20 πόλιν, ὁλο‖σχερῶς χαρισαμένων αὐτοῖς τῶν προγεγραμμένων
ἀνδρῶν· | εἰσδεδεγμένοι τέ εἰσιν εἰς τὰν τᾶς πόλεως χάριν καὶ
συνυπό|λανψιν[11] καὶ πλεονάκις πολλοὺς τῶν ἀγουμένων, Γάϊόν τε
Ἰούλ[ι]|ον[12] πρεσβευτὰν καὶ Πόπλιον Αὐτρώνιον πρεσβευτὰν καὶ
Φούλβ|[ι]ον πρεσβευτάν, πάντα ταῦτα ποιοῦντες χάριν τᾶς πρὸς
25 τὰν π[ό]‖λιν καὶ τοὺς πολίτας εὐνοίας· ἐπιτάξαντός τε τᾶι πόλει
ἁμῶν | Γαΐου Γαλλίου[13] σῖτον καὶ Κοΐντου Ἀνχαρίου[14] ἱμάτια

S. neque quomodo explicari possit demonstravit F., etsi praefracte negat, lapicidam errasse. 5 Φαήνου aut Φιλείνου emendabat Sauppe, sed illud in lapide esse definite testatur F., neque quod origo nominis latet satis causae est cur id fuisse in Graeca lingua negemus. 6 Magistratum eponymum Gytheatarum (vel, ut F. docuit, Eleutherolaconum) hic etiam agnoscere sibi visus est S. At F. monuit, sine dubio eundem L. Marcilium intellegendum, quem haberemus v. 16, magistratum Romanum. A quo cum arbitros litis inter se et Cloatios ortae petivissent Gytheatae, ille Atheniensium civitatem dedit. 7 Quomodo iudicaverint Athenienses, non refertur. Sed apparet, Gytheatas causa cecidisse, cum videamus re diiudicata eos Cloatiorum ipsorum indulgentiam implorasse. 8 P. Autronius Paetus consul creatus erat in annum 65 a. Chr., sed ambitus damnatus magistratum non iniit (Cic. ad Att. III, 2. pro Sulla 1, 1). Waddington apud F. Postea coniurationis Catilinariae particeps fuit (Sall. Cat. 17, 3. 18, 2. Cic. pro Sulla 2, 7. 3, 10). Initio saeculi a. Chr. primi (cf. not. 15) legatus in Achaia fuit (v. 23). 9 Homo ceteroquin ignotus. 10 Ex iota omisso intellegitur, Dorienses ᾱι pronuntiavisse, augmento temporali non neglecto. Cf. I. G. Sept. III, 694, 121 ᾑρημένοις. 11 συνυπολαμβάνειν *sustentare* vel *sublevare* in H. Stephani thesauro ex Geopon. XV, 3, 8 (κάμνοντα αὐτὸν συνυπολαμβάνει) afferri, similiterque ὑπολαμβάνειν iam apud Platonem Symp. 212 D usurpari monuit S. 12 Duos habuit illa aetas C. Iulios homines nobiles, Caesaris dictatoris patrem, qui a. 84 a. Chr. praetorius decessit (Suet. Caes. 1), et C. Iulium Caesarem Strabonem Vopiscum, aedilem 90 a. Chr., necatum a Mario 87 a. Chr. Alteruter ex his hic intellegendus est. Waddington apud F. 13 Unus quem noverimus C. Gallius is est, qui a Cicerone in Verr. III, 65, 152 (a. 70 a. Chr.)

κατὰ τὸ ἐπιβάλ|λον τᾶι πόλει ἁμῶν τὰν πᾶσαν σπουδὰν καὶ φιλοτιμίαν εἰσε|νενκάμενοι ἐνέτυχον, ἵνα μὴ δῷ ἁ ἁμετέρα πόλις, ἀλλὰ ἐλα|φρισθῇ, ὃ καὶ ἐπέτυχον, καὶ οὐκ εἰσηνένκαμεν· τῶν
30 τε πολιτᾶν ‖ κατ' ἰδίαν ὅσοι αὐτοῖς ἐντέτευχαν ἤ τινα χρείαν εἴσχηκαν, τὰ | πάντα πᾶσιν πεποίηκαν, ἀπροφασίστους αὐτοὺς παρεισχη|μένοι ἐν παντὶ καιρῶι· ἔν τε τῶι ἐπὶ Τιμοκράτεος ἐνιαυτῶι, | [ὅ]τε Ἀντώνιος[15] παρεγένετο, χρείαν ἐχούσας τᾶς πόλεως δι|αφόρων[16] καὶ μηθενὸς ἄλλου θέλοντος συναλλάξαι,
35 ἐδάνει‖σαν ἁμῖν δραχμὰς τετρακισχιλίας διακοσίας συναλλά|γματος τόκου τετραδραχμιαίου[17], ὑπὲρ οὗ καὶ παρακληθέν|τες ὑπὸ τοῦ δάμου ἐν τῶι ἐπὶ Νικαρετίδα ἐνιαυτῶι εὐθυτο|κίαν[18] δί-δραχμον[19] τ[ό]κον συνεχώρησαν καὶ ἐχαρίσαντο τᾶι | πόλει ἀπὸ
40 τοῦ ὀφειλομένου χρήματος ὑπὲρ χιλίας καὶ πεν‖τακοσίας δραχμάς· [διὰ] πάντα τὰ προγεγραμμένα ἔδοξε | τῶι δάμωι ἐν ταῖς [μεγά]λαις ἀπέλλαις[20], ἐπαινέσαι Νεμέ|ριον καὶ Μάαρκον Κλοατίους, Νεμερίου υἱούς, Ῥωμαίους, ἐπὶ | πᾶσι τοῖς προγεγραμμένοις εἴ τε τὰν πόλιν καὶ τῶν ἰδιω|τᾶν τοῖς ἐντετευχόσιν αὐτοῖς,
45 καὶ ἐπὶ τᾶι εὐνοίαι, ἃι διατε‖τέλεκαν ἔχοντες εἰς τὰν πόλιν ἁμῶν·

---

senator et *vir primarius* vocatur. Waddington apud F. Sane apud Ciceronem duo codices optimi C. Gallus habent. 14 Q. Ancharius praetorius a Mario occisus est 87 a. Chr. (Appian. Civ. I, 73. Plut. Marius 43). Waddington apud F. Eiusdem videtur esse titulus honorarius Olympia V p. 451 n. 328 Τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν Κόϊντον Ἀγχάριον Κοΐντου υἱόν, ἀν[τι]ταμίαν, τὸν αὐτ[ῶ]ν πάτρωνα καὶ εὐεργέταν, θεοῖς. 15 Hunc cum M. Antonium triumvirum intellegeret Sauppius, titulum paullo post 38 a. Chr. incisum putabat. At Waddington apud F., cum docuisset cur ea sententia admitti non posset, C. Antonium, Ciceronis in consulatu collegam, indicari demonstravit. Eum Sulla imperatore in Achaia militasse eoque tempore Graeciam impudenter expilasse, post mortem vero dictatoris ad M. Lucullum praetorem peregrinum accusantibus Graecis, quos C. Caesar adolescentulus adiuvabat, causam dixisse et damnatum esse (Asconius ad Cic. in toga candida p. 75, 8 sqq. K.-Sch. Q. Cicero de pet. cons. 2, 8. Plut. Caes. 4). In Graecia igitur Antonium fuisse a. 87 aut 86 a. Chr. 16 I. e. pecuniae. 17 Quattuor drachmarum ex mina per mensem, i. e. 48 p. c. per annum. 18 Idem vocabulum in titulo Tenio similis argumenti C. I. G. 2335, 25 legi monuit S., ibique recte Boeckhium interpretatum esse: ea lege, ut residuae usurae non accederent ad caput, sed utique non plus quam totiens vicenae quaternae drachmae ex mina pristini capitis, quot anni elapsi essent, usurae nomine penderetur. 19 I. e. 24 p. c. per annum (not. 17). 20 Idem legitur in decreto Gytheatarum apud Lebas-Foucart 243, ubi K. Keil adnotavit, μεγάλαις addi ut distinguerentur totius populi comitia a minore quadam contione, qualis Spartae fuisset ἡ μικρὰ ἐκκλησία (similiter n. 323, 1. 2 ἁλία, ἔσκλητος).

εἶναι δὲ αὐτοῖς τὰ τί|μια καὶ φιλάνθρωπα πάντα, ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις | [κ]αὶ εὐεργέταις τᾶς πόλεος ἁμῶν· προσκαλούντω δὲ α[ὐ]|τοὺς καὶ οἱ ἔφοροι αὐτῶν εἰς προεδρίαν καὶ ἀεὶ οἱ ἀντιτυν|χάνοντες[21] ἐν πᾶσι τοῖς ἀγῶσιν, οἷς ἂν ποιῇ ἁ πόλις
50 ἁμῶν, ‖ καὶ ἐξέστω αὐτοῖς ἐπικαθῆσθαι μετὰ τῶν ἐφόρων ἐν προ|εδρίαι, ὅπως πᾶσι φανερὸν ᾖ, ὅτι ἁ πόλις ἁμῶν τιμᾶι τοὺς ἀ|ξίους τῶν ἀνδρῶν· ἀναγραψάντω δὲ οἱ ἔφοροι οἱ ἐπὶ Νικα|ρετίδα * τούτων τ[ῶν φι]λαν[θρώ]πων[22] εἰς στάλαν λιθίναν | καὶ
55 ἀναθέτωσαν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐν ὤι ἂν τό‖πωι α[ὐτ]οῖς οἱ ἱερεῖς συνχωρήσωσιν, ἁ δὲ δαπάνα ἐκ τᾶς | πόλεως ἔστω.

21 Cf. titulum perantiquum Argivum Ch. Michel Recueil d'inscr. Gr. p. 468 n. 583, 6 ἁ δὲ βωλὰ ποτελάτω ἀντιτυχόνσα et duos Lebadenses I. G. Sept. I, 3080, 6 τό τε ἱαρεῖες κὴ τε[ὶ | ἱα]ράρχη τὺ ἠἶ ἀντιτιουνχάνοντες. 3085, 8 [οἵ τε ἱερεῖς καὶ οἱ ἱε]ράρχαι οἱ ἀεὶ ἀντιτυνχά[νοντες]. At particula καὶ merito offensioni fuit Sauppio. Nam quod Foucartus inesse vult '*les éphores et successivement ceux qui obtiendront à leur tour cette magistrature*' id probari nequit, quia sic saltem οἵ τε νῦν ὄντες ἔφοροι dicendum fuit. 22 Sauppius emendaverat [πάντων] ἀν[τίγρα]φον; quod cum litterarum vestigiis servatis nullo modo conciliari posse testatur F. Sine dubio lapicidae incuria excidit nomen quo is genetivus referendus erat. Nam eum ab ἀναγραψάντων pendere non posse luce clarius est.

---

331 Lapis inaedificatus Hypatae in maceria horti privati. Ed. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 192 (Syll.[1] 256).

[Τὸ κο]ινὸν τῶι Αἰνιάνω[ν[1] Λεύ|κι]ον Λικίνιον Λευκίου [υἱὸν] | Λεύκολλον[2] ταμίαν[3], εὐεργ[έτην].

1 Hoc recentissimum est de huius gentis concilio testimonium; imperatorum Romanorum aetate nulli iam comparent Aenianes, et Hypata, quod fuerat gentis caput, volgo Thessalicum oppidum dicitur. 2 L. Licinius L. f. Lucullus Ponticus cos. 74 a. Chr. 3 Cic. Acad. pr. 1, 1: *Ut enim* (Lucullus) *admodum adulescens cum fratre pari pietate et industria praedito paternas inimicitias magna cum gloria est persecutus, in Asiam quaestor* (88 a. Chr.) *profectus, ibi per multos annos* (usque ad 80 a. Chr.) *admirabili quadam laude provinciae praefuit.* (De rebus per hos annos ab eo gestis cf. Plutarch. Luc. 2—4). Videtur igitur primo anno quaestor, deinde pro quaestore fuisse, ut accurate Cicero Ac. pr. 4, 11 eum dicentem faciat '*Cum Alexandreae pro quaestore essem*', minus accurate idem pro Archia 5, 11 L. Marcio Philippo M. Perperna censoribus, i. e. a. 86 a. Chr. Archiam cum Lucullo *quaestore* in Asia fuisse referat. Etiam in hoc titulo ταμίας pro quaestorem significare videtur (cf. 275[2]).

332 Basis marmoris caerulei inventa in horto prope coemeterium Turcicum quod est in suburbio Ἅγιοι Ἀνάργυροι oppidi Rhodi. Ex F. Hilleri apographo edidit Th. Mommsen Sitzungsber. der Akad. der Wissensch. zu Berlin 1892 p. 845 sqq., ex Koldeweyi delineatione F. Hiller von Gaertringen Jahrb. des arch. Instituts XI (1894) p. 25 (Inscr. insul. maris Aegaei I p. 26 n. 48).

[------- πρεσβεύσαντα ----------] | καὶ [ποτὶ] Λεύκιον Κορνήλιον Λευκίου [υ]ἱό[ν[1] ----,] | στραταγὸν ἀνθύπατον Ῥωμαίων, | καὶ ποτὶ Λεύκιον Κορνήλιον Λευκίου υἱὸν | Λέντελον[2] ἀνθύπατον || καὶ ποτὶ Λεύκιον Λικίνιον Λευκίου υἱὸν Μουρήν[αν][3] | ἰμπεράτορα[4], πρόξενον καὶ εὐεργέταν τοῦ δά[μου,] | καὶ ποτὶ Λεύκιον Λικίνιον Λευκίον υἱὸν Λεύκο[λλον][5] | ἀντιταμίαν | καὶ ποτὶ Αὖλον Τερέντιον Αὔλου υἱὸν Οὐάρρων[α] || πρεσβευτὰν Ῥωμαίων[6], |

Litterae volgares praeter ΘΞΠΣ. 1 Homo ignotus, qui paullo ante Sullam provinciae Asiae praefuisse videtur. M. 2 Hic quoque eadem aetate Asiam gubernavit, neque tamen aliud quicquam de eo notum est. Nam quem Cicero pro Archia 5, 9 praetorem aliquanto post annum 89 a. Chr. commemorat, is non potest tam antiquo tempore provinciam illam administrasse. M. 3 L. Murenam qui post Sullam Asiae praefuit, et bello contra Mithridatem gesto fere 82 a. Chr. imperator factus est (Cic. pro Mur. 5, 12), 81 a. Chr. triumphavit, ante hunc titulum inventum omnes *Publii* filium fuisse existimabant. Sed Mommsenus monuit, eam opinionem nullo niti testimonio; neque enim P. Murenam, quem Cicero commemoraret Bruti 67, 237. 90, 311, usquam patrem illius dici, ut nihil obstaret quominus patruus potius haberetur. 4 In eiusdem titulo Messenio apud Lebas-Foucart Inscr. II, 318*a* [ἁ π]όλις Λεύκ[ιο]ν Λικίνιον [Λευκί]ου | [υἱὸν] Μουρήναν ἰμπεράτορα, | τὸν αὐτᾶς εὐεργέταν item retinetur Latinum vocabulum, praeterea ubique Graeco αὐτοκράτωρ redditur. 5 Cos. 74 a. Chr., qui contra Mithridatem bellum gessit. (Cf. n. 331.) Eum quaestorem et proquaestorem Sullae auspiciis in Asia fuisse, sed etiamtum post illius Romam reditum sub Murena (not. 3) in eodem magistratuu in provincia mansisse constat. 6 Legatus Murenae. Inter Terentios Varrones et Licinios Murenas arctiorem quandam necessitudinem intercessisse ex nomine A. Varronis Murenae, quem Cicero ad fam. XIII, 22, 1. XVI, 12, 6 et Caesar B. C. III, 19, 3 commemorant, collegit M. eundem hominem esse ratus, quem hic haberemus; filium videri A. Terentium A. f. Varronem Murenam consulem 23 a. Chr. Ceterum manifesto ad legatum tituli Rhodii spectare quae de Varrone quodam repetundarum reo haberent scholiastae Ciceronis. Cf. Pseudoascon. ad div. in Caec. 7, 24 p. 109 Orelli: *Varro consobrinus frater Hortensii, reus ex Asia apud L. Furium praetorem primo de pecuniis repetundis deinde apud P. Lentulum Suram* (praetorem fere 75 a. Chr., cf. Drumann Gesch. Roms III p. 86) *est accusatus absolutusque est a Q. Hortensio. — qui* (*Appius Claudius*) *cum accusaret Terentium*

πρόξενον καὶ εὐεργέταν τοῦ δάμου, | Διονύσιος Λυσανία | εὐνοίας
15 ἕνεκα καὶ εὐεργεσίας | τᾶς εἰς αὐτὸν ‖ θεοῖς.
[Πλ]ούταρχο[ς] Ἡλιοδώρου Ῥόδιος ἐποίησε[7].

Varronem repetundarum ex Asia, victus ab Hortensio est, quo in iudicio discoloribus ceris signa sententiarum notabantur. Schol. Gron. ad Verr. act. I, 6, 17, p. 398 Orelli: *figuram fecit in Hortensium de Varronis iudicio consobrini eius, quod discoloribus ceris iudicium corrupit.* Eodem scholiastae Horatii referunt Sat. II, 1, 49, quibus dubito num fides habenda sit. 7 Eiusdem statuarii duos titulos habemus ad monumenta honoraria hominum nobilium Rhodiorum spectantes (Loewy Inschr. Gr. Bildhauer p. 151 n. 194. 195). Aetatem vero artificis ex hoc demum monumento, quod neque anno 82 a. Chr., quo Murena imperatoris appellationem nactus est (not. 3) neque post Luculli consulatum (74 a. Chr., cf. not. 5) erectum esse potest, definivit M.

---

333 Calydone exscripsit Papadopulos, cuius ex apographo editus est titulus Bull. dell' Inst. arch. 1849 p. 105. (Lebas Inscr. II, 1031. Syll.[1] 258. A. Fick ap. Collitz Gr. Dialektinschriften II p. 23 n. 1418). Accuratius G. Cousin Bull. de corr. Hell. X (1886) p. 183 n. 1 (W. Dittenberger I. G. Sept. III, 396).

[Τὸ κοινὸν τῶν] Αἰτωλῶν[1] Λάδα[ν--- Καλυ|δώνιο]ν ἀρε[τ]ᾶς
ἕνεκεν καὶ εὐε[ργεσίας τᾶς εἰς | αὐτό,] στρατευσάμενον[2], τειμ[α-
θέντα δόρατι | ὑπὸ Λευκί]ου Κορνηλίου Σύλλα καὶ σ[τρατιωτι-
5 κοῖς ‖ δώροις ἐπ' ἀ]νδραγαθίᾳ.

Litterae ΑΘΣ. Supplementa partim Papadopuli sunt, partim Cousini. 1 Aetolorum foedus a Romanis dissolutum quidem erat cum reliquis similibus, sed Sullae aetate pridem restitutum. Cf. Pausan. VII, 16, 10 ἔτεσι δὲ οὐ πολλοῖς ὕστερον ἐτράποντο εἰς ἔλεον Ῥωμαῖοι τῆς Ἑλλάδος καὶ συνέδριά τε κατὰ ἔθνος ἀποδιδόασιν ἑκάστοις. 2 De Aetolis in Sullae exercitu militantibus C. provocat ad Appian. Mithr. 30 Σύλλας δὲ — ἐς τὴν Ἑλλάδα περαιωθεὶς χρήματα μὲν αὐτίκα καὶ συμμάχους καὶ ἀγορὰν ἔκ τε Αἰτωλίας καὶ Θεσσαλίας συνέλεγεν.

---

334 Tabula marmoris albi inventa in Amphiaraio Oropiorum. Ed. S. Bases Ἐφ. ἀρχ. 1884 p. 97 (Th. Mommsen Hermae XX p. 268 et ap. Bruns Fontes iur. Rom. ed. 6 p. 172 n. 40. P. Viereck Sermo Graecus p. 35 n. XVIII). Lapide a Lollingio denuo collato W. Dittenberger I. G. Sept. I, 413. Cf. quae adnotaverunt U. von

Wilamowitz-Möllendorff Hermae XXI p. 103 not. 1 et F. Münzer Philologi LV p. 387 sq.

I M[άαρκ]ος Τερέντιος Μαάρκου υἱὸς Οὐάρρων Λεύκολλος, Γάϊος Κάσιος Λευκί[ου υἱὸς | Λογ]γῖνος ὕπατοι[1] Ὠρωπίων ἄρχουσιν βουλῇ δήμωι[2] χαίρειν· εἰ ἔρρωσθε, εὖ ἂν ἔχ[οι.] | ὑμᾶς εἰδέναι βουλόμεθα, ἡμᾶς κατὰ τὸ τῆς συνκλήτου δόγμα[3] τὸ γενόμενον ἐ[πὶ Λευκί]ου Λικινίου Μαάρκου Αὐρηλίου ὑπάτων[4] ἐπεγνωκέναι
5 περὶ ἀντιλογιῶν τῶν ἀνάμ[εσον] ‖ θεῶι Ἀμφιαράωι[5] καὶ τῶν δημοσιωνῶν γεγονότων ⟨ἐπεγνωκέναι⟩[6].
II Πρὸ μιᾶς εἰ[δυῶν] | Ὀκτωμβρίων ἐμ βασιλικῇ Πορκίᾳ[7] ἐν συμβουλίωι[8] παρῆσαν Μάαρκος Κλαύδιος Μαάρκ[ου] | υἱὸς Ἀρνήσσης Μαάρκελλος[9], Γάϊος Κλαύδιος Γαΐου υἱὸς Ἀρνήσσης

Litterae volgares praeter ΑΖΘΞΠΣ; Ο reliquis aliquanto minor. Tabula continet I Litteras a consulibus ad magistratus senatum populum Oropiorum datas, quibus eos certiores faciunt de sententia quam ipsi inter illos et publicanos pronuntiaverunt (v. 1—5). II Sententiam consulum (v. 5—59). III Senatusconsultum quo ea sententia confirmatur (v. 59—69). De ipsa lite cf. not. 33. 1 Anno 73 a. Chr. n. 2 Sui iuris tum fuit civitas Oropiorum. Nam opinionem Mommseni qui eos Atheniensium imperio paruisse ideoque illis subiectis ipsos quoque in Romanorum potestatem pervenisse statuit, refutavit Wil. Cf. n. 308[3]. 3 Superiore anno Oropii ad senatum rem detulerant, qui consulibus mandavit ut de ea cognoscerent. 4 Anno 74 a. Chr. n. 5 Dativus ab ἀνάμεσον pendens et cum genetivo tamquam si idem casus esset coniunctus illam sermonis barbariem testatur, quae etiam alibi non inaudita iam illa aetate (cf. n. 328[33]), multo etiam magis principatus temporibus grassata est. Cf. n. 364[6]. Ceterum γεγονότων pro γεγονυιῶν mera neglegentia ortum videtur; neque enim probabile est hunc interpretem vocem ceteroqui inauditam ἀντιλόγιον (ut συμβούλιον) finxisse. 6 Verbum manifesto errore repetitum. 7 Iuxta ipsam curiam. Cf. Liv. XXXIX, 44, 7: *Cato atria duo, Maenium et Titium, in lautumiis et quattuor tabernas in publicum emit basilicamque ibi fecit, quae Porcia adpellata est.* Asconius in Milonian. p. 29, 4 K. et Sch.: *quo igne* (sc. cum cremaretur P. Clodii corpus a. 52 a. Chr.) *et ipsa quoque curia flagravit, et item Porcia basilica, quae erat ei iuncta, ambusta est.* Mo. 8 Cf. n. 328[8]. Ceterum hic qui consulibus in consilio essent ex dignitatis ordine enumerari observavit Mo., unde simul apparere, omnes homines senatorii ordinis esse; nam qui paenultimum inter eos locum teneret T. Maenius T. f. Lemonia, eundem v. 61 inter senatores, qui scribendo affuissent, redire. 9 Aut aedilem curulem anni 91 a. Chr. (Cicero de or. I, 13, 57. Drumann Gesch. Roms II p. 393 n. 11) aut eum M. Marcellum qui Cimbrico et Marsico bellis interfuit et a Cicerone Bruti 36, 136 inter oratores commemoratur (Drumann II p. 404 n. 23) significari monuit Mo. Namque cum hic nobilissimus et aetate

Γλάβερ[10], | Μάαρκος Κάσιος Μαάρκου υἱὸς Πωμεντίνα[11], Γάϊος Λικίνιος Γαΐου υἱὸς | Πωμεντίνα, Γάϊος Λικίνιος Γαΐου υἱὸς
10 Στηλατίνα⟨ς⟩ Σακέρδως[12], ‖ Λεύκιος Οὐολύσκιος Λευκίου υἱὸς Ἀρνιήσσης[13], Λεύκιος Λάρτιος Λευκίου υἱὸς | Πηπιρία[14], Γάϊος Ἀνναῖος Γαΐου υἱὸς Κλυτομίνα[15], Μάαρκος Τύλλιος Μαάρκου υἱὸς | Κορνηλία Κικέρων[16], Κόϊντος Ἄξιος Μαάρκου υἱὸς

---

provectissimus inter omnes consiliarios esse videretur (v. not. 8) reliquos illius temporis Marcellos natu minores esse, quam ut hic in censum venirent. 10 Idem qui praetor contra Spartacum pugnavit. Is enim *Clodius Glaber* vocatur apud Florum II, 8 (III, 20), 4, *Clodius* apud Orosium V, 24, 1 et Plutarchum Crass. 9. Cognomen servavit quidem Appianus Civ. I, 116, sed errore manifesto a Clodio transtulit in P. Varinium, qui in earundem rerum gestarum narratione alibi semper sine cognomine commemoratur (Cic. pro Flacco 19, 45. Sallust. Hist. III, 96. 98 Maur. Liv. perioch. l. LXXXXV. Frontinus Strat. I, 5, 22. Plut. Crass. 9). Non minus certum est, errorem subesse in Livii periocha, ubi ille praetor *Claudius Pulcher* vocatur. Illa de Spartaco gesta sunt eiusdem anni 73 a. Chr. vere, cuius mense Octobri huic consilio interfuit. Plebeium fuisse tribus indicat eadem ac Claudiorum Marcellorum (v. 6. 7), cum gens patricia Claudia in Palatina fuerit (Mommsen Sitzungsber. der Ak. zu Berlin 1895 p. 894). Patrem Borghesius Oeuvres II p. 317 coniecit consulem anni 130 a. Chr. esse, qui a Cicerone de legg. III, 19, 42 *Gaius* dicitur. Münzer. 11 Sic Latinum *Pomptina* reddidit interpres, fortasse *Tromentinae* nomine in errorem inductus. Idem habes in senatusconsulto ap. Viereck Sermo Gr. p. 22 n. XV, 25. At apud Iosephum quod corrupte legitur tribus nomen Μεντίνα (Ant. XIII, 260) iniuria huc traxisse videtur Ba. Id enim aut ex Τρομεντίνα aut ex Μενηνία natum esse recte statuunt editores. 12 Sine dubio praetor 75 a. Chr., qui Siciliam pro praetore obtinuit ante Verrem (Drumann Gesch. Roms IV p. 198 n. 22). Ba. Verrem anno 73 a. Chr. in provinciam venisse constat, qua cum re convenit quod eum, cui ille successit, mense Octobri eiusdem anni rursus Romae fuisse hic videmus. Mo. 13 Homo ignotus, ipsa gens rarissime commemoratur. Cf. C. I. Lat. X, 5150. 7448. Idem nomen videtur *Volscius* apud Livium III, 13, 1. 3. Mo. 14 Gens inter nobiles homines Romanos alibi non comparet nisi quod M. Plautii Silvani cos. 2 p. Chr. uxor *Lartia Cn. f.* fuit (Wilmanns Exempla inscr. Lat. 1121, 8). Mo. Mira scriptura Πηπιρία nescio an errori quadratarii debeatur. 15 Cf. Cic. in Verr. III, 40, 93: *huic eidem Symmacho C. Annaeus Brocchus senator, homo eo splendore, ea virtute, qua omnes existimatis, nummos praeter frumentum coactus est dare.* Mo. Tribus nomen Mommsenus Κλυ(σ)τομίνα emendat, sed nescio an propter vocis Graecae κλυτός similitudinem detortum sit. Ceterum scripturam per *l* antiquiorem esse monuit idem R. Staatsrecht III, 1 p. 171 not. 1. Graece Κροστομίνα legitur apud Iosephum Ant. XIV, 229. 238 et in senatusconsulto de Adramyttenis ap. Viereck Sermo Gr. p. 22 n. XV, 40. Ba. Mo. 16 Orator nobilissimus, qui huius litis cui interfuerat postea recordatus est cum librum

Κυρίνα[17], Κόϊντος Πομπήϊος Κοΐν|του υἱὸς Ἀρ[νιή]σσης Ῥοῦφος[18], Αὖλος Κασκέλλιος Αὔλου υἱὸς ⟨ου ιος⟩ Ῥωμιλία[19], | Κόϊντος Μυνύκιος Κοΐντου υἱὸς Τηρηντίνα[20] Θέρμος[21], Μάαρκος Ποπλί-
15 κιος ‖ Μαάρκου υἱὸς Ὁρατία Σκαίουας[22], Τίτος Μαίνιος Τίτου υἱὸς Λεμωνία[23], Λεύκιος | Κλαύδιος Λευκίου υἱὸς Λεμωνία.
Περὶ ὧν Ἑρμόδωρος Ὀλυνπίχου υἱός[24], ἱερεὺς | Ἀνφιαράου, ὅστις πρότερον ὑπὸ τῆς συνκλήτου σύνμαχος προσηγορευμέ|νος ἐστίν[25], καὶ Ἀλεξίδημος Θεοδώρου υἱός[26], Δημαίνετος Θεοτέλου υἱός[27], πρεσβευ|ταὶ Ὠρωπίων, λόγους ἐποιήσαντο

---

de deorum natura conscriberet (not. 33). 17 Familiaris Varronis et Ciceronis, homo magis quaestui quam reipublicae gerendae intentus, sed senator (Varro de re rust. III, 2, 1). Compluribus locis eius mentio fit in Ciceronis ad Atticum epistulis (I, 12, 1. III, 15, 3. IV, 15, 5. X, 13, 2), semel ap. Plinium N. hist. VIII, 167. Ba. Mo. 18 Q. Pompeius Rufus filius consulis 88 a. Chr., gener L. Sullae, ipso quo pater consul erat anno in turbis civilibus occisus est (Drumann Gesch. Roms IV p. 312 n. 7). Hic sane filium habuit cognominem (Drumann l. l. n. 8), tribunum plebis a. 53 a. Chr. Sed neque hic neque omnino quisquam illius Rufi filius anno 73 a. Chr. n. in senatu fuisse potest, siquidem L. Sulla socer illius anno 138 a. Chr. natus erat, ita ut nepotis natales nullo pacto anno 103 a. Chr. priores esse possint. Quare Rufum maiorem, consulem anni 88 a. Chr., post lugubre filii fatum nescio quem hominem adoptasse probabile est, cui iam ut illi occiso *Q. Pompeius Q. f. Rufus* nomina erant. Mo. 19 Nobilissimus iurisconsultus. B. Eum cum ad quaesturam quidem pervenisse, maiores vero magistratus ab Augusto sibi oblatos sprevisse referat Pomponius (Digest. I, 2, 2, 45) hic titulus testatur eum ante annum 73 a. Chr. quaestorem fuisse, ut Ciceronis fere aequalis fuisse videatur. Mo. 20 Vera forma est *Teretina*; etiam Graece Τηρητίνα scribitur apud Iosephum Ant. XIV, 220. 229. 238. Num forte nomen quod est *Terentius* errori ansam dedit? Mensura vocalis sane in utraque syllaba diversa est. 21 Tribunus plebis 62 a. Chr., pro praetore Asiae 51 a. Chr. (Drumann Gesch. Roms I p. 523. III p. 180), cuius in Ciceronis epistulis mentio fit. Videmus hic eum undecim annis priusquam ad tribunatum plebis perveniret, iam in senatu fuisse. Ba. Mo. 22 Homo ceteroqui ignotus. Nummos Cn. Pompei natu minoris exstare cusos a M. Publicio legato pro praetore monet Mo. 23 Cf. not. 8. Hominem nusquam commemorari, sed familiam antiquae nobilitatis esse, ex qua iam anno 170 a. Chr. Q. Maenius T. f. praetor fuisset (n. 300, 1. 11. 38) adnotavit Mo. 24 De huius maioribus cf. n. 3081. 25 Videtur hic a Romanorum partibus stetisse cum cives Mithridatem sequerentur. Mo. 26 Aliquo ex proximis annis sacerdos Amphiarai factus est; cf. I. G. Sept. I, 416, 2. 27 Et Δημαίνετος et Θεοτέλης nomina non semel occurrunt in aliis Oropiorum titulis, sed nullum ex eis certa ratione ad eos quos hic habemus homines referri licet.

20 ἐπ(ε)ὶ ἐν τῷ τῆς μισθώσεως νόμῳ[28] αὗται αἱ ‖ χῶραι ὑπεξειρημέναι εἰσίν, ἃς Λεύκιος Σύλλας θεῶν ἀθανάτων ἱερῶν τεμενῶν | φυλακῆς ἕνεκεν συνεχώρησεν ⟨ὑπεξειρημέναι εἰσίν⟩[29], ταύτας τε τὰς προσ|όδους, περὶ ὧν ἄγεται τὸ πρᾶγμα[30], Λεύκιος Σύλλας τῶι θεῶι Ἀμφιαράωι πρ(ο)σ-ώ⟨ι⟩ρι|σεν, ὅπως ὑπὲρ τούτων τῶν χωρῶν πρόσοδον τῶι δημοσιώνη μὴ τελῶσιν· |

καὶ περὶ ὧν Λεύκιος Δομέτιος Αἰνόβαλβος[31] ὑπὲρ δημοσιωνῶν εἶπεν ‖

25 ἐπεὶ ἐν τῶι τῆς μισθώσεως νόμωι αὗται αἱ χῶραι ὑπεξειρημέναι εἰσίν, | ἃς Λεύκιος Σύλλας θεῶν ἀθανάτων ἱερῶν τεμενῶν φυλακῆς ἕνεκεν | συνεχώρησεν, οὔτε[32] ὁ Ἀμφιάραος, ὧι αὗται αἱ χῶραι συνκεχωρημέναι | λέγονται, θεός ἐστιν[33], ὅπως ταύτας τὰς χώρας καρπίζεσθαι[34] ἐξῇ | τοὺς δημοσιώνας·

30 ἀπὸ συνβουλίου γνώμης γνώμην ἀπεφηνά‖μεθα· ὃ ἐπέγνωμεν τῆι συνκλήτωι προσανοίσομεν, τοῦτο δ καὶ | εἰς τὴν τῶν ὑπομνημάτων δέλτον[35] κατεχωρίσαμεν·

περὶ χώρας | Ὠρωπίας, περὶ ἧς ἀντιλογία ἦν πρὸς τοὺς δημοσιώνας, κατὰ τὸν τῆς | μισθώσεως νόμον αὕτη ὑπεξειρημένη ἐστίν, ἵνα μὴ ὁ δημοσιώ|νης αὐτὴν καρπίζηται· κατὰ τὸ τῆς συνκλήτου δόγμα ἐπέγνωμεν[36]. ‖

---

28 In lege censoria de publicis provinciae Achaiae locandis. Mo. 29 Hic quoque manifesto quae semel scribi debebant neglegentia bis posita sunt. 30 Soloece Latina *de quibus agitur* reddit interpres. Mo. 31 Cos. 54 a. Chr., occisus post proelium Pharsalicum 48 a. Chr. Primum commemoratur in causa Verris inter testes (Cic. in Verr. I, 53, 139). Quo tempore causa Oropia agebatur, viginti fere annos natus erat. Mo. De cognominis scriptura cf. n. 327[2]. 32 Soloece Latinum *neque* expressit, cum deberet οὐδὲ scribere. 33 Cf. Cicero de deorum nat. III, 19, 49: *an Amphiaraus erit deus et Trophonius? Nostri quidem publicani, cum essent agri in Boeotia excepti lege censoria, negabant immortalis esse ullos, qui aliquando homines fuissent.* 34 Cf. K. Meisterhans Gramm. der att. Inschr. ed. 2 p. 70 not. 663. 35 δέλτον hic non unam tabulam, sed totum codicem sive librum significare genetivus τῶν ὑπομνημάτων probat. Intelleguntur *commentarii* consulum, in quos omnia eorum decreta conferebantur (cf. not. 48). 36 Ipsam sententiam (v. 31) sequuntur litterae quibus freti consules eam tulerunt: *A* lex locationis (v. 35—42). *B* L. Sullae decretum de excipiendis locis sacris deorum immortalium deque consecrandis Amphiarao reditibus terrae Oropiae (v. 42—51). *C* Senatus consultum L. Sulla Q. Metello consulibus factum, quo illud Sullae decretum confirmatum est (v. 51—57).

A ἐν τῷ τῆς μισθώσεως νόμῳ ὑπεξειρημένην δοκεῖ[37] εἶναι
35 οὕτως· | ἐκτός τε τούτων ἢ εἴ τι δόγμα συνκλήτου, αὐτο-
κράτωρ αὐτοκράτορές τ[ε] | ἡμέτεροι καταλογῆς[38] θεῶν
ἀθανάτων ἱερῶν τεμενῶν τε φυλακῆς | καρπίζεσθαι ἔδω-
καν κατέλιπον, ἐκτός τε τούτων, ἃ Λεύκιος | Κορνήλιος
40 Σύλλας αὐτοκράτωρ ἀπὸ συνβουλίου γνώμης θεῶν ‖ ἀθα-
νάτων ἱερῶν τεμενῶν τε φυλακῆς ἕνεκεν καρπίζεσθαι
ἔδωκεν, | ὃ τὸ αὐτὸ[39] ἡ σύνκλητος ἐπεκύρωσεν οὔτε μετὰ
ταῦτα δόγματι | συνκλήτου ἄκυρον ἐγενήθη.

B Λεύκιος Κορνήλιος Σύλλας ἀπὸ συν|βουλίου γνώμης γνώμην
εἰρηκέναι δοκεῖ[40]·
τῆς εὐχῆς ἀποδόσεως | ἕνεκεν τῶι ἱερῷ Ἀμφιαράου
45 χώραν προστίθημι πάντῃ πάντοθεν πόδας ‖ χιλίους[41], ἵνα
καὶ αὕτη ἡ χώρα ὑπάρχῃ ἄσυλος
ὡσαύτως τῶι θεῷ Ἀμφιαράωι | καθιερωκέναι
τῆς πόλεως καὶ τῆς χώρας λιμένων τε τῶν Ὠρωπίων |
τὰς προσόδους ἁπάσας εἰς τοὺς ἀγωνᾶς καὶ τὰς θυσίας,
ἃς Ὠρώπιοι | συντελοῦσιν θεῷ Ἀμφιαράωι[42], ὁμοίως δὲ
καὶ ἃς ἂν μετὰ ταῦτα ὑπὲρ τῆς | νίκης καὶ τῆς ἡγεμο-
50 νίας τοῦ δήμου τοῦ Ῥωμαίων συντελέσουσιν[43], ‖ ἐκτὸς
ἀγρῶν τῶν Ἑρμοδώρου Ὀλυνπίχου υἱοῦ, ἱερέως Ἀμφια-

---

37 I. e. consules cum consilio re investigata agnoverunt, id ita scriptum esse in lege. Eadem vi vox δοκεῖ etiam in reliquis duobus documentis usurpatur, quibus sententia consulum nititur (v. 43. 53). 38 I. e. *reverentia deorum immortalium.* ἕνεκεν errore omissum opinatur Ba., dativum καταλογῇ reponit Mo. Sed utrumque fieri vetat geminus locus tituli 328, 8, ad quem etiam de vocis notione disputavi. Genetivum, quem observaverat haud raro respondere ablativo Latino, etiam hic in eius locum substituit interpres, ubi id cum ratione sermonis Graeci pugnabat. Cf. not. 30. 32. 39. 49. 39 *Quod idem* ad verbum Graece reddidit interpres. Ba. Mo. 40 Cf. not. 37. 41 Cf. Tac. Annal. III, 62: *et memorabantur* (ab Hierocaesariensibus) *Perpennae, Isaurici multorumque alia imperatorum nomina, qui non modo templo* (Dianae Persicae), *sed duobus milibus passuum eandem sanctitatem tribuerant.* Ba. 42 Iam ante Sullae aetatem Amphiarao ludi gymnici et musici habebantur; cf. n. 308, 34: Ἀμφιαρά[ων] τῶμ μεγάλων τῷ γυμνικῷ ἀγῶνι. I. G. Sept. I, 412, 26. 414, 1. Ἀμφιαράια τὰ ἐν Ὠρωπῳ I. G. Sept. I, 48. 43 Cf. n. 676, 11 sqq.: Ἀμφιάρρα καὶ Ῥωμαῖα τὰ τιθέμενα ὑπὸ Ὠρωπίων ἄνδρας ἵππιον. I. G. Sept. I, 419, 4 sqq.: ἀγωνοθετοῦντος τῶν Ἀμφιαράων καὶ Ῥωμαίων. 420, 2 ἀγωνοθετοῦντος τὰ Ἀμφι[ά]ρρα καὶ Ῥωμαῖα. Non igitur separatim hi ludi Romani constituti sunt sed cum antiquioribus Amphiaraiorum feriis coniuncti.

ράου, τοῦ | διὰ τέλους ἐν τῇ φιλίᾳ τοῦ δήμου τοῦ Ῥωμαίων μεμενηκότος[44].

C Περὶ τού|του τοῦ πράγματος δόγμα συνκλήτου ἐπὶ Λευκίου Σύλλα Ἐπαφροδίτου, | Κοΐντου Μετέλλου Εὐσεβοῦς ὑπάτων[45] ἐπικεκυρωμένον δοκεῖ[46] εἶναι, | ὅπερ ἡ σύνκλητος ἐδόγματισεν εἰς τούτους τοὺς λόγους·

55 ὅσα τε θεῶι ‖ Ἀμφιαράωι καὶ τῶι ἱερῷ αὐτοῦ Λεύκιος Κορνήλιος Σύλλας ἀπὸ συ(μ)βουλίου[47] | γνώμης προσώρισεν συνεχώρησεν, τὰ αὐτὰ ἡ σύνκλητος τούτωι τῶι θεῶι | δοθῆναι συνχωρηθῆναι ἡγήσατο.

Ἐν τῶι συμβουλίωι παρῆσαν | οἳ αὐτοὶ οἳ ἐμ πραγμάτων συμβεβουλευμένων δέλτωι πρώτηι, | κηρώματι τεσσαρεσκαιδεκάτωι[48].

---

44 Cf. not. 25. 45 Anno 80 a. Chr. n. De Graeco Sullae cognomine cf. Plut. Sull. 34 αὐτὸς δὲ τοῖς Ἕλλησι γράφων καὶ χρηματίζων ἑαυτὸν Ἐπαφρόδιτον ἀνηγόρευε· καὶ παρ' ἡμῖν (Chaeroneae) ἐν τοῖς τροπαίοις οὕτως ἀναγέγραπται Λεύκιος Κορνήλιος Σύλλας Ἐπαφρόδιτος. Occurrit etiam in titulo honorario item Oropio I. G. Sept. I, 264 Ὁ δῆμος Ὠρωπίων Λεύκιον Κορνήλιον Λευκίου υἱὸν Σύλλαν Ἐπαφρόδιτον, τὸν ἑατοῦ σωτῆρα καὶ εὐεργέτην, Ἀμφιαράῳ et in litteris ab ipso ad Stratonicenses datis ap. Viereck Sermo Gr. p. 24 n. XVI, 1. 46 Cf. not. 37. 47 ΣΥΒΟΥΛΙΟΥ. 48 De Sullae consilio haec interpretatur Ba., sumens incuria lapicidae huc traiecta esse cum debuissent inseri versui 51 ante verba περὶ τούτου τοῦ πράγματος. Ad Sullam etiam Wilamowitzius et Viereckius referunt, transpositione opus esse non putant, quia in ipso senatusconsulto huius Sullae consilii mentio facta sit v. 55. Hos ego verum vidisse existimo; probe igitur distinguendi Sullae commentarii qui hic et consulum anni 73 a. Chr. qui v. 31 commemoratur. Mommsenus hunc versum ab illorum consulum consilium rettulit et ad epistulam eorum pertinere iudicavit. Sed neque quomodo inter duo instrumenta epistulae adnexa, decretum consulum (v. 5—57) dico et senatusconsultum (v. 59—69) interpositum hoc unum enuntiatum epistulae partem efficere potuerit perspicio, neque cur qui v. 6—16 singillatim enumerati sunt conciliarii, hic iterum multo obscuriore ratione indicentur. Quod contra cur longum visum sit Sullae consilii indicem totum ex eius actis transscribere, facile perspicitur. πράγματα συμβεβουλευμένα sunt *consulta* sive *res de consilii sententia actae*, quae separatim ab eis *decretis*, quibus nullum adhibebatur consilium, conscripta esse haec ipsa verba docent. Id vidit Ba., qui monet sic etiam alibi, ut omnia regis aut magistratus acta comprehenderentur, consulta et decreta coniunctim nominari. (Sallust. Iug. 11, 5: *oportere quinquennii consulta et decreta omnia rescindi*). Locus in codice eadem plane ratione significatur in Sardiniensi P. Helvii Agrippae proconsulis decreto C. I. Lat. X, 7852, 2 sqq.: *descriptum et recognitum ex codice ansato, — in quo scriptum fuit id quod infra scriptum est tabula* V, ɔ VIII et VIIII et X.

III Δόγμα συνκλήτου τοῦτο γενόμενόν ‖ ἐστιν[49]· πρὸ ἡμερῶν δεκαεπτὰ
60 καλανδῶν Νοενβρίων ἐν κομετίωι· | γραφομένου[50] παρῆσαν Τίτος
Μαίνιος Τίτου υἱὸς Λεμωνία, | Κόϊντος Ῥάγκιος Κοΐντου υἱὸς
Κλαυδία[52], Γάϊος Οὐσέλλιος Γαΐου | υἱὸς Κυρίνα Οὐάρρων[53]·
περὶ ὧν Μάαρκος Λεύκολλος, Γάϊος Κάσιος | ὕπατοι ἐπιγνόντες
65 ἀπήνγειλαν περὶ Ὠρωπίας χώρας καὶ τῶν ‖ δημοσιωνῶν ἑαυτοὺς
ἐπεγνωκέναι, ὡσαύτως[54] τὴν Ὠρωπίων | χώραν ὑπεξειρημένην
δοκεῖν εἶναι κατὰ τὸν τῆς μισθώσεως νόμον, | μὴ δοκεῖν τοὺς
δημοσιώνας ταῦτα καρπίζεσθαι· οὕτως, | καθὼς ἂν αὐτοῖς ἐκ
τῶν δημοσίων πραγμάτων πίστεώς τε τῆς | ἰδίας ἐφαίνετο,
ἔδοξεν.

Ubi *tabulam* respondere δέλτῳ, ο vero κηρώματι quod hic est, apparet, qua de causa litteram *c* inversam non *caput*, sed *ceram* significare statuit Mo. Iam ut manifestum est, δέλτον hic non ut v. 31 totum codicem significare, sed unam tabulam, sic singularum tabularum in complures *ceras* (κηρώματα) divisio obscura est. 49 *Factum est* accurate, sed non Graece, reddidit interpres. 50 Frequentius Graeci utuntur dativo γραφομένῳ (n. 300, 3). Genetivus absolutus est. 51 Cf. not. 8. 23. 52 Cum nomen rarissimum sit, hic ipse videtur patronus esse Q. I. qui eadem fere aetate epigramma C. I. Lat. I, 1008 incidendum curavit. Ba. Mo. 53 Ciceronis consobrinus ac fere aequalis (Cic. Brut. 76, 264. de prov. cons. 17, 40. in Verr. I, 28, 71. ad Att. III, 23, 4. Drumann Gesch. Roms V p. 214 not. 64). Ba. Mo. 54 Ut reliquas terras consecratas deis immortalibus, quae quin illa lege exceptae essent nulla fuerat controversia.

---

335 Basis marmorea cubi figura; hominum nomina (v. 1—16) per duas columnas (*a* a sinistra, *b* a dextra) disposita. Deli. Ed. Th. Homolle Bull. de corr. Hell. VIII (1884) p. 145.

a Μάαρκος Κάλουιος Αὔλου υἱός[1]
Αὔλος Κλαύδιος Βακχίου[2] υἱός

Litterarum formae volgares praeter ΑΘΞΠ; Σ divergentia quidem habet brachia in Homollii exemplo, sed multo minus quam in litteratura antiquioris aetatis. 1 Quibus hoc adiungitur homines ingenui sunt, cum merus genetivus praenominis Latini ubique liberti patronum indicet. Unus qui nomine mere Graeco utitur Diogenes (v. 10) ingenuus esse videtur. 2 Memorabile est hic bis (v. 2. 4) etiamtum paterni praenominis locum tenere nomen Graecum, ut patres Βάκχιος Κλαύδιος et Λυσίμαχος Σολπίκους nominatos fuisse appareat ex eo more quem viginti annis ante valuisse titulus 322 docet, at ipsos homines qui dedicaverunt iam praenomina Romana gerere ad

Αὖλος Ῥοτίλιος Λευκίου υἱός
Λεύκιος Σολπίκιος Λυσιμάχου υἱός
5 Μάαρκος Πλαιτώριος Μαάρκου Φλάκκος
Αὖλος Καστρίκιος Δέκμου Ἀχαιός
Αὖλος Σολπίκιος Σερουίου Ὀνησᾶς
Δέκμος Κλώδιος Δέκμου Δημήτριος
b Διογένης Πρωτογέν[ους] ‖ Ἡράκλειος
10 Σέξτος Ὄππιος Νεμερίου | Ζεῦξις
Πόπλιος Σερουίλιος Αὔλου | Ἐπάγαθος
15 Τίτος Κλώδιος Γαΐου | Τρύφων
Ἑρμαϊσταὶ καὶ Ἀπολλωνιασταὶ καὶ Ποσειδωνιασταὶ[3] γε|νόμενοι Ἀπόλλωνι καὶ Ἰταλικοῖς[4], ἐπὶ ὑπάτων | Λευκίου Λικινίου Λευκόλλου καὶ Μαάρκου Αὐρηλίου Κόττα[5].

---

unum omnes, et Graecum nomen hic ubique (v. 6. 7. 8. 11. 12. 13) cognominis vice fungi. 3 Magistri sunt collegiorum trium in unum corpus coniunctorum; probabile est quaternos ex unoquoque ex illis collegiis creatos esse. H. 4 Similis dedicatio Ἡρακλεῖ καὶ Ἰταλικοῖς est Bull. de corr. Hell. IV p. 190. Ipsa Ἀπόλλωνι καὶ Ἰταλικοῖς recurrunt in titulo doni a Philostrato trapezita dedicati Bull. de corr. Hell. VIII p. 128. H. 5 Anno 74 a. Chr. n.

---

336 Deli. Ed. Th. Homolle Bulletin de correspondance Hellénique VIII (1884) p. 148.

Ὁ δῆμος ὁ Ἀθη[ναίων καὶ τὸ κοινὸν] | τῶν Πονπηϊασ[τῶν τῶν ἐν Δήλωι Γναῖον] | Πονπήϊον Γνα[ίου υἱὸν Μέγαν[1],] | αὐτοκράτορ[α, Ἀπόλλωνι].

Litterarum formae volgares praeter ΑΘΠ. 1 Dedicatum videtur monumentum cum Pompeius devictis praedonibus (a. 67 a. Chr.) navigantibus securitatem praebuisset, quam rem vix ulli civitati maritimae plus commodi attulisse quam Deliis consentaneum est. H.

---

337 Basis inventa Mytilenis in domo privata sita pone ecclesiam S. Athanasii. Ed. Aristeides Νέα Πανδώρα φυλλ. 299 ἔτ. 1862 (K. Keil Philol. Suppl. II p. 579). A. Conze Reise auf der Insel Lesbos Tab. VIII n. 1 (E. Bechtel ap. Bezzenberger Beitr. V p. 120 et ap. Collitz Gr. Dialektinschriften I p. 89 n. 218). Imaginem versuum 8. 9

totorum et v. 1—4 mediae partis ex ectypo delineatam exhibuit E. Loewy Inschr. gr. Bildhauer p. 195 n. 279.

Ὁ δᾶμος | τὸν ἑαύτω σώτηρα καὶ κτίσταν | Γναῖον Πομπήϊον
5 Γναίω ὕϊον | Μέγαν, τρὶς αὐτοκράτορα, κατα‖λύσαντα τοὶς κατά-
σχοντας | τὰν οἰκημέναν πολέμοις καὶ | κατὰ γᾶν καὶ κατὰ
θάλασσαν[1].

Δωρόθεος Ἡγησάνδρου | Ὀλύνθιος ἐπόησε.

Litterae ΑΠΣ; extremae hastarum partes dilatatae, ipsae hastae aliquotiens leniter incurvatae; artificis signatura (v. 8. 9) antiquiorem quidem speciem prae se fert propter ΠΣ et minorem litterarum ΟΩ mensuram, sed tamen eiusdem aetatis esse videtur. 1 Anni 62 a. Chr. vere Pompeius cum ex bello Mithridatico victor rediens Amiso Lesbum venisset, Theophanis familiaris sui cives Mytilenaeos libertate donavit. Tum hoc monumentum dedicatum est. Keil.

338—340 Basis marmoris leucophaei inventa Mytilenis, translata in museum Britannicum. Ed. Ch. Newton Archäol. Ztg. 1854 p. 516 n. 8. (Syll.[1] 259—261. F. Bechtel ap. Collitz Gr. Dialektinschriften I p. 373 n. 1270.) Greek Inscriptions in the British Museum II p. 47 n. CCXI. In eodem lapidis latere 338 sinistro, 339 medio, 340 dextro loco scriptus.

(338)

Γναίῳ Πονπη|ΐῳ Γναίω υἱῷ | Μεγάλῳ, αὐτο|κράτορι, τῷ
5 εὐ‖εργέτᾳ καὶ σω|τῆρι καὶ κτίστᾳ.

(339)

.ουδω ------|ρίῳ φιλοπάτριδι | Θεοφάνη[2], τῷ σω|τῆρι καὶ
5 εὐεργέ‖τᾳ καὶ κτίστᾳ δευ|τέρῳ τᾶς πατρίδος.

Memorabiles litterum formae ΑΒΕ (haud raro Ε) Η (plerumque Η) ΘΠΡΣΥΩ. Hastarum fines apicibus ornati. 1 Cn. Pompeius post finitum bellum Mithridaticum (63 a. Chr.) Mytilenaeis, etsi illi M'. Aquillium Mithridati dediderant (Velleius II, 18, 3), libertatem reddidit in gratiam Theophanis (Velleius l. l. Plut. Pomp. 42. Strabo XIII, 2, 3 p. 617 Cas.). Quare uterque hic urbis conditor praedicatur. Neque hi duo tituli multo post illum annum incisi videntur, utique Potamonis titulus multo recentiore demum tempore accessit. 2 De Theophane Mytilenaeo scriptorum testimonia collegit Drumann Hist. Rom. IV p. 551 sqq. In Cn. Pompei familiaritatem pervenit bello Mithridatico; ab eo in contione militum civitate donatus est (Cic. pro

(340)

5 Ποτάμωνι[3] | Λεσβώνακτο[ς][4] | τῶ εὐεργέτα | καὶ σωτῆρος ‖ καὶ κτίστα τᾶ[ς] | πόλιο[ς].

Archia 10, 24) et summa apud eum gratia potentiaque florere non desiit usque ad illius mortem. Caesar victor ei pepercit; quando mortuus sit ignoramus. Sed post mortem a Graecis divinis honoribus affectum esse narrat Tacitus Ann. VI, 18, quod, ut Newtonus adnotat, comprobatur nummo cum inscriptione Θεὸς Θεοφάνης. Μυτ(ιληναίων) apud Mionnet III p. 47 n. 108. 3 Cum superior pars litterae finalis in lapide certissime dispiciatur, de lectione nihil dubii relinqui videtur. At etsi Lesbonax quoque summa gratia et auctoritate apud cives florebat (not. 4), tamen in titulo honorario non ipsum cuius imago dedicatur, sed patrem modo laudibus efferri singulare est. Adde quod simillima elogia ipsius Potamonis habes in alio titulo Mytilenaeo (Gr. Dialektinschriften I p. 373 n. 1271 Ποτάμωνι Λεσβώνακτος, τῷ σωτῆρι καὶ εὐεργέτᾳ καὶ κτίστᾳ τᾶς πόλιος). Quare nullus dubito quin hic quoque ea omnia ad ipsum Potamona spectent, genetivus σωτῆρος vero illi casuum confusioni debeatur, quae cum omnino satis mature coepit (Cf. Olympia V p. 544 n. 450. I. G. Sept. I, 1713) tum maxime locum habuit in dialecto quae pridem in prima et secunda declinatione iota dativorum amiserat. De Potamone cf. n. 349[2]. Alios titulos eius Mytilenaeos habes C. I. G. 2182: Ποτάμωνος τοῦ Λεσβώνακτος προεδρία et Bull. de corr. Hell. IV p. 426 n. 4: [Ποτ]άμων Λεσ[βών]ακτος ὁ διὰ [βίου ἱερεὺς] θεῶ Σεβαστῶ Καίσα[ρος .....]. 4 Cf. n. 349[2]; in nummo Mytilenaeorum Λεσβῶναξ ἥρως νέος est (Mionnet III p. 48 n. 116 all. a N.).

---

341 Basis marmoris caerulei inventa Mytilenis. Ed. E. Fabricius Mittheilungen des arch. Instituts in Athen IX (1884) p. 86 n. 2.

Γναίωι Πομπήϊωι[1] | Ἱεροίτα υἱῶι[2] Θεοφάνη[3] | σωτῆρι καὶ εὐεργέτᾳ.

Litterae ΑΘΠΕ. 1 Cf. Cic. pro Archia 10, 24: *Quid? noster hic Magnus — nonne Theophanem Mytilenaeum, scriptorem rerum suarum, in contione militum civitate donavit?* Pompeio nomine usum Theophanem ex quo civitatem adeptus erat eo certius est quia Strabo de filio haec habet XIII, 2, 4 p. 618 Cas.: υἱόν τε ἀπέλιπε Μᾶρκον Πομπήϊον, ὃν τῆς Ἀσίας ἐπίτροπον κατέστησέ ποτε Καῖσαρ ὁ Σεβαστός, καὶ νῦν ἐν τοῖς πρώτοις ἐξετάζεται τῶν Τιβερίου φίλων. 2 Nummos cum inscriptione ΕΠΙ ΣΤΡΑ(ταγοῦ) ΙΕΡΟΙΤΑ ΜΥΤΙΛ(ηναίων) apud Mionnetum III p. 47 n. 112. 113 haberi adnotat F. 3 Cf. n. 339[2]. Eundem hominem nobilissimum, non aliquem ex eius progenie, hic designari eo ipso probatur, quod praeter simplicem paternae originis significationem nihil de maioribus eorumque laude ac meritis scriptum est. Etiam elogium eius quod illic v. 3 sqq. habes simillimum est. F.

342 Lapis inventus prope oppidum *Balčik* situm ad oram Ponti Euxini inter Odessum (*Varna*) et Tirizam promunturium (*Kali-Akra*). Ed. B. Latyschew in ephemeride ministerii instructionis publicae Russice conscripta 1896 p. 1 sqq.

-------αι πλι---------- | ---------- τὸν δ[ὲ] ἔλαβε-----
---- | ----------ος Θεοδώρου καὶ ει--------- | --------αν
5 τοῖς ἰδίοις δαπανήμασ[ι----------‖------ μετ]ὰ τῶν συναποδ[ή]μων[1] αἰτήσ[ας ἀσφάλειαν | ἐπορεύθη εἰς] Ἀργέδα[υ]ον[2] πρὸς τὸν πατέρα [τοῦ βασιλέως | Βυρεβίστα· παραγε]νόμενος δὲ καὶ συντυχὼν α[ὐτῶι | τὴν μὲν εὔνοια]ν τὴν ἀπ' αὐτοῦ κατεκτήσατο τῇ [πόλει, | τῆς δὲ δαπάνης ἀπέλ]υσεν τὸν δῆμον. ἱερεύς τε γε-
10 νόμ[ενος ‖ θεοῦ Διός μεγ]άλου τάς τε πομπὰς καὶ τὰς θυσ[ί]α[ς ἐπε|τέλεσεν εὐσεβ]ῶς καὶ τοῖς πολίταις μετέδωκε[ν τῶν | κρεῶν[3]. τῷ τε Σαρ]άπει λαχὼν ἱερεὺς ὁμοίως τοῖς δ[α]π[ανή|μασιν ἀνεστράφ]η καλῶς τε καὶ φιλαγάθως. τοῦ τε ἐπων[ύμου | τῆς πόλεως
15 Διον]ύσου[4] οὐκ ἔχοντος [ἱε]ρῆ ἀφ' ἑτῶν πλ[η]ό[νων, ‖ ἐπικληθεὶς ὑπ]ὸ τῶν πολιτῶν ἐπέδωκεν ἑαυτὸν [καὶ κα|τὰ τὴν Γαΐου Ἀ]ντωνίου[5]

Litterae ΑΖΘΠ; inter ΕΗ et ΕΗ fluctuatur, item ϵ brachia modo parallela habet, modo aliquantum divergentia. Titulum anno 48 a. Chr. n. neque antiquiorem esse neque multo recentiorem docent v. 32 sqq. (Cf. not. 13). Supplementa Latyschewii sunt praeter nonnulla quae singillatim indicantur. 1 Supplevi. ....άτων συναποδ[η]μῶν L. Apparet v. 4—9 de itinere dici quod Acornion sua sponte suoque sumptu, sed reipublicae causa susceperit. Quod cum in Daciam factum esse nomine oppidi v. 6 servato (not. 2) probabile fiat, nescio an ex verbis πρὸς τὸν πατέρα recte colligatur Getarum regem, Byrebistae patrem, tum adiisse Acorniona eiusque benevolentiam civibus conciliasse, qua ex re simul intellegitur cur postea apud filium magna gratia floruerit. In hanc igitur sententiam versus 6—10, quos L. intactos reliquerat, supplere conatus sum. 2 Apud Ptolemaeum III, 8, 4 (p. 449, 4 Müller) Ἀργίδαυα inter nobiliores Daciae urbes commemorari monet L. Nomen vere Dacicum, siquidem tredecim alia item in -δαυα cadentia inveniuntur in Ptolemaei recensu. Sane inter α et ο duarum hastarum partes inferiores dispiciuntur. Num forte Ἀργεδαύιον fuit? 3 Cf. n. 281, 9. 430, 12. 522, 13. 634, 10 sqq. P. Stengel Gr. Sakralalterthümer (J. v. Müller's Handbuch d. Alterthumsw. V, 3) p. 80. L. 4 Testatur haec dei a quo oppidum nomen accepit mentio, Dionysopolin illic sitam fuisse ubi nunc sit oppidulum *Balčik*, eiusque civitatis hoc esse decretum. 5 C. Antonius Ciceronis in consulatu collega post eum magistratum Macedoniae proconsulatum suscepit anno 62 a. Chr., eamque provinciam administravit dum sub finem anni 60 a. Chr. C. Octavius Augusti pater ei succederet. De bello ab eo non sane feliciter cum barbaris illi provinciae finitimis gesto testantur Liv.

παραχειμασίαν ἀ[ν]αλ[αβὼν[6] | τὸν στέφανο]ν τοῦ θεοῦ τάς τε πομπ[ά]ς καὶ θυσίας [ἐπε|τέλεσε καλῶ]ς καὶ μεγαλομερῶς καὶ τοῖς πολίταις [μετέ|δωκε τῶν κρε]ῶ(ν)[7] ἀφθόνως. θεῶν τε τ[ῶ]ν
20 ἐν Σαμοθρά[κη || τὸν στέφαν]ον ἀνειληφὼς διὰ βίου τάς τε πομπάς κ[αὶ | τὰς θυσίας] ἐπιτελεῖ ὑπέρ τε τῶν μυστῶν καὶ τῆς π[ό|λεως. νεωστ]ί τε τοῦ βασιλέως Βυρεβίστα[8] πρώτου καὶ [με|γίστου γεγ]ονότος τῶν ἐπὶ Θράκης βασιλέων καὶ πᾶσ[αν | τὴν
25 τε πέρα]ν[9] τοῦ ποταμοῦ καὶ τὴν ἐπὶ τάδε κατεισχη‖[κότος παραγε]νόμενος καὶ[10] πρὸς τοῦτον ἐν τῇ πρώτῃ καὶ μ[ε|γίστῃ βασιλ(ε)]ίᾳ[11] τὰ βέλτιστα κατεργάζεται τῇ πατρίδι λέ|[γων ἀεὶ καὶ]

---

perioch. l. 103: *C. Antonius proconsul in Thracia parum prospere rem gessit.* Iul. Obsequens 123: *D. Iunio L. Murena consulibus proconsul — a Dardanis oppressus amisso exercitu profugit.* Cassius Dio XXXVIII, 10, 2: τά τε γὰρ τῶν Δαρδάνων καὶ τὰ τῶν πλησιοχώρων σφίσι πορθήσας (Ἀντώνιος) οὐκ ἐτόλμησεν ἐπιόντας αὐτοὺς ὑπομεῖναι, ἀλλ' ὡς καὶ ἐπ' ἄλλο τι μετὰ τῶν ἱππέων ὑποχωρήσας ἔφυγε, καὶ οὕτω τοὺς πεζοὺς ἐκεῖνοι περισχόντες ἔκ τε τῆς χώρας βιαίως ἐξήλασαν καὶ τὴν λείαν προσαφείλοντο. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ περὶ τοὺς συμμάχους τοὺς ἐν τῇ Μυσίᾳ ποιήσας ἡττήθη (πρὸς) τῇ τῶν Ἰστριανῶν πόλει πρὸς τῶν Σκυθῶν τῶν Βασταρνῶν ἐπιβοηθησάντων αὐτοῖς καὶ ἀπέδρα. Per huius potissimum belli occasionem Antonius hiberna prope Dionysopolin habuisse videtur. L. 6 Cf. n. 325, 19: Διὸς τοῦ Πολιέως ἀναλαβὼν στέφανον. v. 22: Ἀπόλλωνος ἀναδεξά[μενο]ς στέφανον. v. 36: τὸν αὐτὸν ἀναλαβὼν στέφανον. 7 ΩΗ. Suppl. et em. L. Cf. not. 3. 8 Nomen Βυρεβίστας scribitur apud Strabonem VII, 3, 5 p. 298. 11 p. 303. 304. XVI, 2, 39 p. 762 Cas., nisi quod in prima syllaba inter υ et οι fluctuat librorum memoria. Minus accurata *Burobustes* forma, quam variis codicum corruptelis apud Trogum Prol. 32, 10 subesse vidit Gutschmid, magis etiam detorta *Burvista* apud Iordanem Get. 11. De aetate hic titulus accuratiora docuit, cum aliquanto post C. Antonii proconsulatum Macedonicum demum illius potentiam latius propagatam ex eo appareat; pravissime igitur Iordanes eum L. Sullae aequalem appellat. Quod contra Caesarem adversus illum bellum gesturum fuisse, sed priusquam exercitus Romanus proficisceretur, Byrebistae regno seditione orta finem impositum esse narrat Strabo, id quod cum hoc monumento, quippe quod eum anno 48 a. Chr. etiamtum regnasse prodat, perbene convenit. 9 Supplevi sic hoc membrum melius respondere ratus alteri quod est καὶ τὴν ἐπὶ τάδε. Lat. τὴν περαία]ν suppleverat. Flumen Istrum esse non est quod dicam. 10 Particula ei quam not. 1 protuli versuum 4—9 interpretationi favere videtur. Ut antea ad patrem, sic tum etiam ad filium legatus iit. 11 Supplere conatus suum; βασιλεία de terra regis imperio subiecta etiam n. 326[27]. πρώτῃ καὶ μεγίστῃ hic sollemnis quidam titulus honorarius esse videtur ut v. 23. ἐν τῇ πρώτῃ καὶ μ[ετ' ἄλλων καὶ ἰδί]ᾳ Lat., qua in lectione ἐν τῇ πρώτῃ non intellego. Idem in commentario proposuit ἐν τῇ πρώτῃ καὶ μ[εγίστῃ πόλει ------λ]ίᾳ, sed ei supplemento spatium non sufficere ipse fatetur.

συνβουλεύων τὰ κράτιστα καὶ τὴν εὔνοιαν τοῦ [βα|σιλέω]ς πρὸς τὴν τ[ῆ]ς πόλεως σωτη[ρί]αν προσπαραμ[υ|θού]μενος, ἔν τε τοῖς
30 λοιποῖς ἅπασιν ἀφειδῶς ἑαυτὸ[ν || ἐπιδ]ιδοὺς εἰς τὰς τῆς πόλεως πρεσβήας, καὶ κινδύνους ἐπ[ι|δ]εχόμενος [ἀό]κνως πρὸς τὸ πάντως τι κατεργάζεσ[θαι | τ]ῇ πατρίδι συμφέρον. πρός τε Γναῖον Πομπήϊον Γναίο[υ] υ[ἱ|ό]ν[12], αὐτοκρά[τ]ορα Ῥωμαῖον[13], ἀποσταλεὶς ὑπὸ βασιλέως Βυραβέ|[σ]τα[14] πρεσβ[ευτ]ής, καὶ συντυχὼν
35 αὐτῷ τῆς Μακεδονίας ἐν το[ῖς || π]ερ[ὶ Ἡρά]κλειαν τὴν ἐπὶ [τ]οῦ Λύκου[15], οὐ μόνον τοὺς ὑπὲρ τοῦ βα[σι|λ]έως χρηματισμοὺς διέθετο τὴν εὔνοιαν τὴν Ῥωμαίων πα[ρ]]αγόμενος τῷ βασιλεῖ, ἀ[λ]λὰ καὶ περὶ τῆς πατρίδος τοὺς καλλίστου[ς | δ]ιέθετο χρηματισμούς, καθόλου δὲ κατὰ πᾶσαν περίστασιν κ[αι|ρ]ῶν ψυχῇ
40 καὶ σ[ώ]ματι παραβαλλόμενος καὶ δαπάναις χρώμ[ε]||νος ταῖς ἐκ τοῦ βίου[16], τινὰ δὲ καὶ τῶν πο[λι]τικῶν [χ]ορ[ηγί]ων[17] σωματ[ο|π]οιῶν[18] παρ' ἑαυτοῦ, τὴν μεγίστην ἐνδείκνυτ[αι] σπουδὴν εἰς τὴν [δ]||πὲρ τῆς πατρίδος σωτηρίαν· ἵνα οὖν καὶ ὁ δῆμος φαίνηται τιμῶ[ν] | τοὺς [κα]λ[οὺ]ς καὶ ἀγ[α]θοὺς ἄνδρας καὶ ἑαυτὸν εὐεργετοῦντας, δε[δό|χθαι τῇ] βουλῇ καὶ τ[ῷ] δήμῳ, ἐπη-
45 νῆσθαι μὲν ἐπὶ τούτοις Ἀκ[ορ]νίων[α][19] || Δι[ονυσ]ίου καὶ στεφ[α]νωθῆναι [α]ὐτὸν [ἐ]ν τοῖς Διονυσίοις χρ[υσῷ | σ]τ[ε]φά[ν]ῳ

---

12 Cn. Pompeius Cn. f. Magnus cos. 70. 55. 52 a. Chr. 13 L. provocavit ad Caes. B. Civ. III, 71, 3: *Pompeius eo proelio* (ad Dyrrhachium a. 49 a. Chr.) *imperator est appellatus. hoc nomen obtinuit atque ita se postea salutari passus neque in litteris, quas scribere est solitus, neque in fascibus insignia laureae praetulit.* 14 Cum antea a civibus ad regem missus esset, iam ipsius regis legationem ad Romanos suscepit. Quam rem eo recte retulisse videtur L., quod Dionysopolitani regis imperio sua sponte se subiunxerant eoque calamitatem quae reliquis illius orae civitatibus tum a Getis accidit (n. 324. 325) vitaverant. 15 Heracleam Lyncestida intellegi, ut Λύκος perperam pro Λύγκος usurpari appareat, statuit L., monens in illa regione per belli Caesariani vicissitudines aliquantisper commoratum esse Pompeium. Cf. Caesar B. C. III, 79, 3: *Domitius, qui dies complures castris Scipionis castra collata habuisset, rei frumentariae causa ab eo discesserat et Heracliam, quae est subiecta Candaviae, iter fecerat, ut ipsa fortuna illum obicere Pompeio videretur.* 16 I. e. ex sua re familiari. Cf. n. 325, 33: τῶν ἰδίων ἀπὸ τοῦ βίου [δ]απαν[η]μάτων. 17 Supplevit L. dubitanter. 18 Supplevit L. Videtur indicari, Acorniona non modo sui itineris publice suscepti sumptum omnem privatis opibus tolerasse, sed insuper etiam donationibus pecuniarum inopiae aerarii publici succurrisse. 19 Supplevit L. collato titulo Tomitano Arch.-epigr. Mitth. aus Oesterreich VI p. 19 n. 39, 14, ubi legitur Ἀκορνίων Λυσιμάχου.

καὶ εἰκόνι χαλκῇ, στεφανοῦσ[θα]ι δὲ αὐτὸν καὶ εἰς τὸν [λοι|πὸ]ν χρ[όν]ον καθ' ἕκαστον ἔτος[20] ἐν τοῖς Διονυσίοις χρυσῷ στε[φά|νῳ], δε[δό]σθαι δὲ αὐτῷ καὶ εἰς ἀνάστασιν ἀνδρι[ά]ντος τό|πον τὸν ἐπιφανέστ[α]τον τῆ[ς] ἀγορᾶς.

20 Cf. n. 1298.

343 Cyrenis in ruderibus templi Apollinis. Ed. R. Lanciani Bullettino dell' Inst. arch. Rom 1874 p. 111 (Syll.[1] 262).

[Γ]ναῖον Κορνήλιον Λέντολον | Ποπλίω υἱὸν Μαρκελλῖνον[1], πρε-σ|βευτὰν ἀντιστράταγον[2], τὸν | πάτρωνα καὶ σωτῆρα, Κυραναῖοι.

1 Cn. Cornelius P. f. Lentulus Marcellinus cos. 56 a. Chr. 2 Legatum fuisse Pompei bello piratico 67 a. Chr. Lentulum Marcellinum Appianus Mithr. 95 et Florus I, 41, 9 (III, 6) testantur. Qui sine dubio Gnaeus est, non, ut putabat Drumann Hist. R. II p. 405 n. 29, Publius pater eius (Borghesi Opp. I p. 281. II p. 188. 306. 397). Cyrenaicam a se subactam gloriatur Pompeius in tabula cuius exemplum servavit Diodor. XL, 4. Quae regio sane iam octo annis ante occupata et in provinciae formam redacta erat, sed defecerat et sub initia belli piratici a Cn. Lentulo Marcellino rursus subacta est. L.

344 Basis marmoris albi, Pergami septentrionem versus ab ara maxima. Edd. A. Conze, Ergebnisse der Ausgr. zu Perg. I p. 79 (Syll.[1] 264). Imago accurate delineata est Alterthümer von Pergamon VIII, 2 p. 287 n. 411.

Ὁ δῆμος | [Κόϊ]ντον Καικίλιον Κοΐντου υἱὸν | [Μ]έτελλον Πίον
5 Σκιπίωνα[1] τὸν αὐτο|κράτορα[2], τὸν ἑαυτοῦ σωτῆρα καὶ ‖ εὐεργέτην.

Litterae volgares praeter ΑΠΣ; Ο reliquis modo par magnitudine, modo paullo minoris moduli. 1 Q. Caecilius Q. f. Metellus Pius Scipio, filius P. Cornelii Scipionis Nasicae, adoptatus a Q. Metello Pio cos. 80 a. Chr. Cn. Pompei Magni, cui paullo ante filiam (n. 345) in matrimonium dederat, collega in consulatu fuit a Calendis Sextilibus a. 52 a. Chr. 2 Cf. Caesar b. c. III, 31, 1: *his temporibus* (exeunte anno 49 a. Chr.) *Scipio detrimentis quibusdam circa montem Amanum acceptis imperatorem se appellaverat.* Inter hoc tempus et proelium Pharsalicum (auctumno 48 a. Chr.) hunc titulum incisum esse apparet.

345 Basis marmoris albi inventa Pergami prope aram maximam. Ed. A. Conze Ergebnisse der Ausgrabungen zu Pergamon I p. 79 (Syll.[1] 265). Accurate delineatam imaginem exhibet M. Fränkel Alterthümer von Pergamon VIII, 2 p. 287 n. 412.

Ὁ δῆμος ἐτίμησεν | Κορνηλίαν[1] Κοΐντου Μετέλλου (Π)ίου[2] | Σκιπίωνος τοῦ αὐτοκράτορος θυγατέ|ρα, γυναῖκα δὲ Γναίου
5 Πομπηΐου Γναίου υἱοῦ ‖ Μεγάλου, τοῦ ἀνθυπάτου, διά τε τὴν περὶ αὐτὴν | σωφροσύνην καὶ τὴν πρὸς τὸν δῆμον εὔνοιαν.

Litterae volgares praeter Α (sed v. 1 Α est) ΘΠΣ. Tres priores versus aliquanto maiores quam reliqui litteras habent. 1 Cf. n. 344. Cornelia priore marito P. Crasso M. f. in proelio ad Carrhas (53 a. Chr.) occiso anno proxime insequente Cn. Pompeio Magno nupsit (Cf. Drumann Hist. Rom. II p. 49 n. 27). Vere anni 49 a. Chr. priusquam ipse Italia cederet Pompeius uxorem Mytilenas miserat, ubi mansit donec ille post proelium Pharsalicum (m. Augusto 48 a. Chr.) eo veniret eamque secum in Aegyptum abduceret. Per hoc intervallum Corneliae statua una cum patris (n. 344) dedicata est. F. 2 Emendavi. ΥΙΟΥ lapis, quod ferri non posse manifestum est.

---

346 Basis marmoris Hymettii inventa Athenis ad ecclesiam Παναγίας Πυργιωτίσσης. Ed. Kumanudis Ἐπιγραφαὶ ἀνέκδοτοι. Ἀθήν. 1860. n. 78 (inde C. I. Att. III 428. Syll.[1] 268).

Ὁ δῆμος | [Γ]άϊον Ἰούλιον Καί[σαρα | ἀ]ρχιερέα καὶ δικτά[τορα[1], τὸν | ἑα]υτοῦ σωτῆρα κα[ὶ εὐεργέτην].

Litterae ΑΣ. Extremae hastae lineolis transversis ornatae. 1 ⊥ΙΚ⁻ʎ. Dictaturam Caesar primam suscepit anno 49 a. Chr., alteram 48 a. Chr.; quarum tempus non videtur definitum fuisse. Annuam dictaturam iniit primam cal. Ian. 45 a. Chr., quae tertia numeratur, alteram (quartam) cal. Ian. 44 a. Chr., quo in magistratu occisus est. Cf. Th. Mommsen C. I. L. I p. 451. Titulus simillimus Megaris inventus est (I. G. Sept. I, 62).

---

347 Ephesi ad arcum aquaeductus in lapide humi iacente. Edd. Pococke Inscr. ant. II, 10 p. 18 n. 2. Hessel Append. Praef. ad Inscr. Gud. n. 61. Muratorius I p. 219. 4. Ex his et schedis Horstianis Boeckh C. I. G. 2957 (Syll.[1] 269).

[Ἐφεσίων ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος καὶ αἱ ἄλλαι Ἑλληνικαὶ[1]] | πόλεις αἱ ἐν τῆι Ἀσίαι κα[τ]ο[ικοῦσαι] | καὶ τὰ ἔθνη Γάιον Ἰούλιον
5 Γαΐο[υ υἱ]|ὸν Καίσαρα[2], τὸν ἀρχιερέα καὶ αὐτο||κράτορα καὶ τὸ δεύτερον ὕπα|τον[3], τὸν ἀπὸ Ἄρεως καὶ Ἀφροδε[ί]|της[4] θεὸν ἐπιφανῆ καὶ κοινὸν τοῦ | ἀνθρωπίνου βίου σωτῆρα.

1 Supplevit Boeckh, nisi quod is maluit τῶν ἄλλων Ἑλλήνων αἱ] | πόλεις. Lapis sane integer fuisse videtur, sed illa (duobus ni fallor versibus) in plintho basi imposita scripta fuisse sumpsit Boeckh. Caesarem dictatorem, non Caligulam (ut voluerat Gesner Comm. Gotting. V (1782) comm. antiqq. p. 12 sqq.) designari post Muratorium et Eckhelium demonstravit B. 3 a. 48 a. Chr. 4 Venus nominatur propter notam de Iuliae gentis origine fabulam. Martis mentio quid sibi velit non magis perspicio quam Boeckhius. Sed etiam C. Caesar Augusti ex filia nepos et filius adoptivus Ἄρης υἱὸς vocatur C. I. Att. III Add. p. 496 n. 444*a*, 2.

---

348 Marmor Cyzicenum, Parisios in collectionem Choiseulianam atque inde in museum publicum illatum. Ed. Dubois cat. coll. Chois. n. 160, deinde post Claracum aliosque Boeckh C. I. G. 3668. Froehner Inscr. Gr. du musée du Louvre p. 25 n. 10 (Syll.[1] 270).

Ἱππαρχοῦντος[1] Βουλείδου τοῦ Μητροδώρου, | Σωτηρίδης Γάλλος[2], εὐξάμενος Μητρὶ Κοι[λανῆ][3] | ὑπὲρ τοῦ ἰδίου συμβίου Μάρκου Στλακκίου Μάρ[κο|υ] ὑ[ο]ῦ, τοῦ στρατευσαμένου ἐν τῆ
5 ἐξαποστ[αλείσῃ || συ]νμαχίᾳ εἰς Λιβύην[4] ἐπὶ Θεογνήτου τοῦ -----| --που ἱππάρχεω⟨ι⟩ τῷ αὐτοκράτορι Γαΐῳ [Ἰουλίῳ, Γαΐ]|ου υείῳ Καίσαρι ἐν νηῖ τετρήρει Σωτ[είρᾳ[5], ὃν αἶχμα]|λωτισθέντα ἐκ

Litterae ΑΘΞΠΣ. Inter v. 1 et 2 unius versus spatium vacuum. 1 Hic eponymus magistratus Cyzicenorum etiam C. I. G. 3658, 2. 3661, 1 et infra n. 365. 366 est. 2 I. e. sacerdos Magnae matris. 3 Supplevi, non ignorans rem incertam esse. Κοιλανὸς est ethnicum urbis Coelae sitae in Chersoneso. (Cf. Bull. de corr. Hell. IV p. 513 sqq.). Froehneri Κοι[ράνῳ] nihili est. Boeckhii (Λ)ο(β)[ρίνῃ] propter violentiam mutationis recipere nolui. 4 Anno 46 a. Chr. 5 Aut sic aut Σωτ[ηρίᾳ] supplendum proposuit A. Wilhelm Arch.-epigr. Mitth. aus Oesterreich XX p. 74, sumens navis nomen hoc esse. Quod in proëcdosi restitueram σωτηρίας, cum statuerem hoc a praepositione ὑπὲρ v. 3 pendere et ab ipso rursus Μάρκου Στλακκίου, id nimis contortam efficere orationem haud inmerito iudicavit idem. Boeckhius σώ[ζεσθαι (Froehner σω[θῆναι]) αἶχμα]λωτισθέντα, quod pendere vult a participio εὐξάμενος. At sic certe Μᾶρκον Στλάκκιον, non ὑπὲρ Μάρκου Στλακκίου, scribendum fuit, neque intellegitur qua de causa Soterides iam tum, cum

Λιβύης καὶ ἀπαχθέν[τα εἰς δουλεί|αν] καὶ τῆς θεᾶς εἰπάσης μοι
10 κατ' [ὄναρ, ‖ ὅ]τι ἠχμαλώτισται Μᾶρκος, ἀλ[-------ὲ](λα)ύνων[6]
ἐπὶ Κ[υρήνην(?) ------]

vota susciperet, i. e. cum Stlaccius proficisceretur, de captivitate potissimum cogitaverit. In meo supplemento accusativus ὅν a verbo aliquo, quale est ἠλευθέρωσα aut ἐλυτρωσάμην pendet, quod in fine tituli periisse statuendum est. 6 ΝΛΥΝΩΝ. Emendavit Boeckh.

349 Titulus percurrens per duos lapides, quorum unus alteri a dextra adiunctus est. Hi partes efficiebant ingentis monumenti, cuius per lapides quinque columnae sive paginae scripturae dispositae erant, ita ut lapidum commissurae plerumque mediam scripturam eiusdem columnae dividerent. Decem lapides exstant, quot perierint non plane constat. Sed reliqua omnia praeter hoc senatusconsultum adeo mutilata sunt, ut hic repetere inutile sit. Dextram partem ed. C. Cichorius, Rom und Mytilene, Lipsiae 1888 p. 12 sqq., totum titulum idem Sitzungsberichte der Kgl. Akademie der Wissenschaften zu Berlin 1889, XLIV p. 962. Lapide denuo a R. Paton collato Th. Mommsen ibid. 1895, XXXVII p. 893.

[Περὶ ὧν π]ρεσβευταὶ Μυτιληναίων[1] Ποτάμων Λεσβώνακτος[2],

In litteratura maxime memorabiles sunt Η, quae transversam lineam non rectam, sed in superiorem partem convexam habet, et Β cuius inferior semicirculus multo maiore diametro est quam superior. Praeterea ΘΞΠΣ ex illius aetatis more. 1 Hos lapides omnes ex magnifico Potamonis (not. 2) monumento honorario superesse vidit Paton. Ei multarum legationum aliorumque negotiorum publicorum, quibus ille interfuerat, litterae incisae erant. Atque hoc quidem senatusconsultum omissis praescriptis, sed ceteroqui integrum, insertum erat epistulae C. Caesaris ad Mytilenaeos datae, cuius initii dextra modo pars in alio lapide servata est cum his praescriptis: [Γράμματα] Κα[ί]σαρος θεοῦ· | [Γάϊος Ἰούλιος Καῖσαρ αὐτοκράτ]ωρ, δικτάτωρ τ[ὸ τ]ρίτον, καθε[σταμένος | τὸ τέταρτον (anno 45 a. Chr.), Μυτιληναίων ἄρχουσι βου]λῇ χαίρειν καὶ ἐρρῶσθαι καὶ | [ὑγιαίνειν]. Aliquot versibus post exstant verba, quibus se exemplum senatusconsulti ad Mytilenaeos mittere indicat ([δι]απέπομφα πρὸς ὑμᾶς τὸ ἀ[ντίγραφον]). Post huius senatusconsulti finem in eodem lapide pergitur in epistula [ἐπ]εὶ δὲ καὶ πρότερον ἐνετύχετέ μοι καὶ ἔγραψα πρὸς ὑμᾶς, sed in his lapidibus uni modo versui spatium relinquitur, reliqua in inferius contiguum par lapidum transgrediuntur, ex quibus rursus dexter modo superest, ut ne finis quidem epistulae integer exstet aut certa ratione restitui possit. Ceterum ante has litteras aliae incisae erant anni

Φαινίας Φαινίου τοῦ Καλλί[π]]που[3], Σέρφηος[4] Διοῦς, Ἡρώδης Κλέωνος[5], Διῆς Ματροκλέους[6], Δημήτριος Κλεωνόμου, | Κριναι-

47 a. Chr. (δικτάτωρ] τὸ δε[ύτερ]ον v. 1), quorum argumentum Mommsenus rettulit ad legationem Mytilenaeorum post victoriam Pharsalicam ad Caesarem missam, cuius eundem Potamona principem fuisse ex v. 13 τὸν Ποτάμωνα appareret. Eis petentibus veniam civitati, quae antea Pompeio fidelissima fuerat, concessit Caesar. Postea altera legatione missa hoc senatusconsultum de redintegrando foedere factum est. 2 Potamona ad Tiberii Caesaris aetatem refert Suidas s. v. (ἐσοφίστευσεν ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Καίσαρος Τιβερίου); eum quo tempore Seneca suasorias scripsit, i. e. fere 38 p. Chr., iam mortuum fuisse ex perfectis *fuit* — *viguit* apud illum 2, 15 collegit Cichorius Rom und Mytilene p. 62; nonagenarium obiisse testatur Lucianus Macrob. 23. Ceterum cum C. hos titulos quos nondum integros noverat ad Augusti principatum referret, non ab omni parte recte de eius aetate iudicare poterat. Nunc cum eum iam anno 47 a. Chr. haud leves partes in republica gessisse videamus (not. 1) vix post 75 a. Chr. natum statuemus, cum ille aliquanto minorem natu existimaverit. At quod iam C. dixit, Suidae non credendum esse de tempore, quippe qui Tiberii familiaritatem cum Potamone quae Augusti principatu fuisset perperam ad ipsius imperium rettulisset, id nunc omnium certissimum est habendum. Pater Potamonis Lesbonax philosophus vocatur in titulo alterius p. Chr. saeculi Eph. epigr. II p. 11 n. VII: Αὐρ(ηλίαν) Ἀρτεμισίαν — τὰν ἀπύγονον Ποτάμωνος τῶ νομοθέτα καὶ Λεσβώνακτος τῶ φιλοσόφω. Confirmant hoc nummi cum inscriptione Λεσβῶναξ φιλόσοφος et Suidas Λεσβῶναξ Μυτιληναῖος φιλόσοφος ----, πατὴρ Ποτάμωνος. Haec attulit Cichorius Rom und Mytilene p. 65, et recte inde collegit hunc philosophum, a quo plane distinguendum multo recentiorem cuius Lucianus de salt. 69 mentionem faceret docuit E. Rohde Der gr. Roman p. 341 not. 3, non minus perverse a Suida ad Augusti aetatem referri, quam filium ad Tiberii; alterum errorem ex altero natum esse probabile existimat. Utique Lesbonax Ciceronis potius quam Augusti aequalis fuit. 3 Nomen Φαινίας apud Aeolenses usitatum fuisse hinc discimus, ut probabile sit scriptorem haud ignobilem Eresium sic potius quam Φανίαν vocatum fuisse, praesertim cum et apud Suidam legatur Φανίας ἢ Φαινίας Ἐρέσιος et alibi ea scriptura passim inveniatur a C. Müllero Fr. hist. Gr. II p. 293 sane damnata. Cich. Idem haud improbabiliter Phaeniam legati cognominis patrem illum Posidonii sectatorem fuisse conicit, de quo Diag. Laërt. VII, 41 haec habet: καθά φησι Φανίας (leg. Φαινίας) ὁ Ποσειδωνίου γνώριμος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ποσειδωνιείων σχολῶν, et ex Callippi avi nomine Phaeniam Crinagorae poëtae (cf. not. 7) necessarium fuisse collegit. 4 A σέρφος nomen inauditum repetivit Cich. Videtur vera forma Σέρφειος fuisse, ut scriptura per η ad frequentissimam illius et aetatis et regionis consuetudinem referatur. 5 Cf. C. I. G. 2197*c* (Collitz Gr. Dialektinschriften I p. 99 n. 262) Ὁ δᾶμος Ἡρώιδαν Κλέωνος, τὸν εὐεργέταν. Ci. 6 Patrem Ci. agnovit in titulo C. I. G. 2197f (Collitz Gr. Dial. I p. 100 n. 265) Ὁ δᾶμος Ματρόκλει τῷ Διονυσίω ἥρωι. Ci. Ipse legatus servum puerum Erota nomine, qui in illo itinere mortuus erat, in Oxeis

γόρας Καλλίππου[7], Ζωΐλος Ἐπιγένους λόγους ἐποιήσαντο, χάριτα φιλίαν συμμα|χίαν ἀνενεοῦντο[8], ἵνα τε ἐν Καπετωλίωι θυσ[ί]αν
5 ποιῆσαι ἐξῆι, ἅ τε αὐτοῖς ‖ πρότερον ὑπὸ τῆς συγκλήτου συγκεχωρημ|[έ]να ἦν, ταῦτα ἐν δέλτωι χαλκῆι | γεγραμμένα προσηλῶσαι ἵνα ἐξῆι[9]· περὶ τούτου τοῦ πράγματος οὕτως | ἔδοξεν· χάριτα, φιλίαν, συμμαχίαν ἀνανεώσασθαι, ἄνδρας ἀγαθοὺς καὶ φί|λους προσαγορεῦσαι, ἐν Καπετωλίωι θυσίαν ποιῆσαι ἐξεῖναι[10], ἅ τε αὐτοῖς πρό|τερον ὑπὸ τῆς συγκλήτου φιλάνθρωπα συγκεχω-
10 ρημένα ἦν, ταῦτα ἐν δέλ‖τωι χαλκῆι γεγραμμένα προσηλῶσαι ἐξεῖναι, ὅταν θέλωσιν· ἵνα τε Γάϊος | Καῖσαρ αὐτοκράτωρ[11], ἐὰν αὐτῶι φαίνηται, τόπους χορήγια αὐτοῖς κατὰ τὸ | τῶν προγόνων ἔθος ταμίαν μισθῶσαι κελεύσῃ ο(ὕτ)ως[12] ὡς ἂν αὐτῶι ἐκ τῶν δη|μοσίων πραγμάτων πίστεως τε τῆς ἰδίας φαίνηται[13]. ἔδοξεν.

---

insulis sepeliendum curavit, cuius monumento Crinagorae amici epigramma Anth. Pal. VII, 628 insculpsit. Etenim quod hic iam H. Grotius coniecerat, versum quintum sic legendum esse παιδὶ γάρ, ὃν τύμβῳ Διῆς (δίης cod.) ὑπεθήκατο (ὑπεθήκατε cod.) βώλου, id iam post hunc titulum erutum omnino certum esse demonstravit C. 7 Poëta nobilissimus, cuius in epigrammatis manifesta itinerum publice susceptorum vestigia acute et accommodate ad persuadendum monstravit Cich. Rom u. Mytilene p. 52 sqq. Idem monuit, hoc titulo everti eorum opinionem, qui illum ignobilem grammaticum vel ludimagistrum fuisse statuissent. 8 Perperam pro ἀνανεώσασθαι incisum hoc statuit M. Sed ne infinitivo quidem plane legitima structura restituitur, quare nescio an ἀνενεοῦντο tolerandum sit (cf. n. 307, 18 sq.); imperfectum conatum restituendi significat, qui Romanorum consensu et approbatione demum ad effectum perducitur. 9 Cf. Th. Mommsen Röm. Staatsrecht I³ p. 255 sqq. 10 Infra n. 364, 31 sqq. de Assiorum ad C. Caesarem legatis haec leguntur: οἵτινες καὶ ὑπὲρ τῆς Γαΐου Καίσαρος Σεβαστοῦ Γερμανικοῦ σωτηρίας εὐξάμενοι Διὶ Καπιτωλίῳ ἔθυσαν τῷ τῆς πόλεως ὀνόματι. Cf. etiam 373 10. 11 Caesarem dictatorem significari nunc constat (not. 1), qua re expediuntur difficultates quae Cichorium de Augusto interpretantem torserunt. 12 ΟΠΩΣ lapis. ὡς delevit Cich., aut sic aut emendatione ο(ὕτ)ως lapicidae errorem tolli posse adnotavit M. 13 Cf. n. 300, 12. 38. 44. 307, 70. 315, 14.

---

350 Lapis Mylasensis translatus Parisios in museum publicum (*Louvre*). Edd. Lebas-Waddington Inscr. III 441. Froehner Inscr. Gr. du Louvre p. 157 n. 72 (Syll.¹ 271. P. Viereck Sermo Graecus p. 7 n. VI).

a

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ θεοῦ Ἰουλίου | υἱὸς ὕπατός τε τὸ τρίτον καθεσ|ταμένος[1] Μυλασέων ἄρχουσι βου|λῆι δήμωι χαίρειν· εἰ
5 ἔρρωσθε κ[α]‖λῶς ἂν ἔχοι· καὶ αὐτὸς δὲ μετὰ τ[οῦ] | στρατεύματος ὑγίαινον. κα[ὶ πρό]|τερον μὲν ἤδη περὶ τῆς κατ[ασχού]|σης ὑμᾶς τύχης προσεπέ[μψατέ] | μοι, καὶ νῦν παραγενομένω[ν τῶν] ‖
10 πρεσβευτῶν, Οὐλιάδ[ου-------]

b

---------ς τῶν πολεμίων πταῖσαι καὶ κρατη[θεί]|σης τῆς πόλεως[2], πολλοὺς μὲν αἰχμαλώτο[υς] | ἀποβαλ(ε)ῖν πολίτας, οὐκ ὀλίγους μὲν φονευθέ[ν]|τας, τινὰς δὲ καὶ συνκαταφλεγέ(ν)τας τῇ
15 πόλε[ι], ‖ τῆς τῶν πολεμίων ὠμότητος οὐδὲ τῶν | ναῶν οὐδὲ τῶν ἱερῶν τῶν ἁγιωτάτων ἀ|ποσχομένης· ὑπέδ(ε)ιξαν δέ μοι καὶ περὶ | τῆς χώρας τῆς λελεηλατημένης καὶ τῶν | ἐπαύλεων τῶν ἐμπε-
20 πρησμένων, ὥστε ἐμ ‖ πᾶσιν ὑμᾶς ἠτυχηκέναι· ἐφ' οἷς πᾶσιν συνε[ῖδον[3] παθόντας] ταῦτα πάσης τειμῆς καὶ χάρι[τος ἀξίους ἄνδρας γενομέν]ους ὑμᾶς πε[ρὶ Ῥωμαίους ------]

Litterae apicibus ornatae; memorabiles litterarum formae ΘΞΠΣΥ. 1 31 a. Chr. Post pugnam Actiacam, cum Caesar Sami consedisset (Sueton. Aug. 17), hanc epistulam datam probabiliter coniecit W. 2 Haec ad Labieni Parthorumque incursionem a. 40 a. Chr. factam (Cf. Lebas-Wadd. III, 242. 43) spectant. W. De Mylasensium, quibus Hybreas persuaserat ut fortissime resisterent Labieno, per illa tempora sorte cf. Strabo XIV, 2, 25 p. 660. 3 V. 21. 22 paullo aliter restituendos putavi quam fecit W., legens συνέ[γνων ἀτυχήματα] ταῦτα πάσης τειμῆς καὶ χάρι[τος καὶ εὐνοίας ὄντας ἀξί]ους ὑμᾶς πε[πονθέναι. In quibus cum alia offensioni sunt tum verbi συγγιγνώσκειν significatio a volgari usu aliena.

---

351 Lapis calcarius inventus Olympiae ante templum Iovis ab oriente. Ex G. Hirschfeldii apographo edidi Arch. Ztg. XXXV (1877) p. 37 n. 33 (Syll.[1] 272). Lapide a Purgoldo denuo collato Olympia V p. 479 n. 367.

Τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν | Αὐτοκράτορα Καίσαρα θεοῦ υἱὸν[1] |

Litterae ΑΘΠΣ. Extremae hastae lineolis transversis ornatae. 1 Titulus neque ante 40 a. Chr. exaratus propter praenomen imperatoris, neque post 27 a. Chr. quia deest cognomen Augusti.

5 ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ εὐνοίας | ἧς ἔχων εἰς ἀτὸ[2] διατελεῖ, ‖ Διὶ
Ὀλ[υ]μπίωι.

2 Sic inde ab anno 74 a. Chr. ac praecipue quidem Augusti aetate frequenter scribitur in titulis omnium regionum. Attica exempla congessit K. Meisterhans Grammatik der att. Inschriften ed. 2 p. 121 not. 1097.

---

352 Prope vicum *Eski-Atschi-Kevi* in vicinia Ilii novi. Edd. Hunt in Walpolii Mem. p. 106 (Boeckh C. I. G. 3609. Syll.[1] 273).

Μᾶρκον Ἀγρίππαν[1], τὸν συνγενέα | καὶ πάτρωνα τῆς πόλεως
καὶ | εὐεργέτην, ἐπὶ τῇ πρὸς τὴν θεὸν[2] | εὐσεβείᾳ καὶ ἐπὶ τῇ
5 πρὸς τὸν δῆμον ‖ εὐνοίᾳ.

Litterae volgares praeter ΘΠΣ. 1 M. Agrippam L. f. cos. 37. 28. 27 a. Chr. Augusti imperio per decennium (23—13 a. Chr.) Syriae provinciae praefuisse constat. (Cass. Dio LIII, 32, 1. LIV, 28, 1). At utrum eodem tempore etiam in provinciis senatoriis orientis, maxime in Asia, proconsulare imperium habuerit necne ambigitur. Iosephus sane orientalem imperii partem omnem eius curae mandatam fuisse narrat (Ant. Ind. XV, 350 πέμπεται δὲ Ἀγρίππας τῶν πέραν Ἰονίου διάδοχος Καίσαρος. XVI, 86 Ἀγρίππου — ἀνιόντος εἰς τὴν Ῥώμην μετὰ τὴν διοίκησιν τῶν ἐπί τῆς Ἀσίας δεκαετῆ γεγενημένην). At Waddington Fastes des prov. As. p. 88 n. 54 monuit ante annum 16 a. Chr. nullum reperiri in Asia provincia eius administrationis vestigium. Quare aut ab hoc demum anno aut certe altero modo quinquennio (18—13 a. Chr.) Asiae quoque eum praefuisse statuit. Tum sine dubio hic titulus exaratus est. 2 Minervam Iliada (n. 169).

---

353 Basis quadrata marmoris caerulei inventa Deli ante templum. Ed. Th. Homolle Bull. de corr. Hell. II (1878) p. 399 n. 7 (Syll.[1] 274).

Ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων καὶ οἱ τ[ὴν νῆ]|σον οἰκοῦντες Ἰουλίαν
Κ[α|ί]σαρος Σεβαστοῦ θυγα[τέ]|ρα, γυναῖκα Μάρκου Ἀγρίππα[1], ‖
5 Ἀπόλλωνι, Ἀρτέμιδι, Λητοῖ.
ἐπὶ ἱερέως τοῦ Ἀπόλλωνος Παμμένου | τοῦ Ζήνω[νος Μαρα-
θ]ωνίου[2].

Litterae ΑΖΘΓΣ. 1 Iulia Caesaris Augusti et Scriboniae filia M. Agrippae nupsit a. 21 a. Chr.; Agrippa decessit 12 a. Chr. Hoc igitur temporis spatio titulus dedicatus est. 2 Pammenes Zenonis f. Marathonius στρατηγὸς ἐπὶ τὰ ὅπλα fuit paullo post 27 a. Chr. (C. I. Att. III 63).

---

354 Basis marmoris albi, Hypatae in doma privata. Ex Meletio Geogr. vet. et nov. p. 385 ed. Boeckh C. I. G. 1774 (Syll.[1] 275). Multo accuratius ex ipso lapide Giannopulus Bull. de corr. Hell. XXI (1897) p. 158 n. 7.

Αὐτοκράτορα Καίσαρα | θεὸν θεοῦ υἱὸν[1] Σεβαστὸν | εὐεργέτην,
5 καὶ τοὺς υἱοὺς | Γάϊον Ἰούλιον Καίσαρα[2], || Λούκιον Ἰούλιον
Καίσαρα, | ἡ πόλις Ὑπάτα[3].

Litterae ΑΠΣ; θῆτα v. 3 priore loco Θ, altero ⊙ est in Giannopuli exemplo. 1 Hoc loco Meletius rectius exscripsit, cum Gi. pro θεοῦ υἱὸν nihil nisi ΘΕΩΙ praebeat. 2 Cum Boeckhius de Ti. Caesare cum Germanico Drusoque filiis cogitasset, in proëcdosi coniectura ex foedis Meletii erroribus restitui Augusti cum filiis C. et L. Caesaribus nomina, quae nunc in ipso lapide lecta sunt. Itaque neque ante annum 17 a. Chr., quo ambo ab avo materno adoptati, neque post 2 p. Chr., quo Gaius mortuus est, monumentum dedicatum esse potest. 3 C. I. Att. III 2236, 6. 7 Αἰνιανὶς ἀφ' Ὑπάτας est, quare sic scribere malui quam Ὕπατα. Ceterum ἡ ante πόλις solus Meletius habet.

355 Chii in Palaeocastro. Ed. Vidua Inscr. ant. tab. 39 et inde post alios Boeckh C. I. G. 2222, qui praeterea versuum 2—6 et quattuor priorum v. 7 litterarum apographo Akerbladii a Müntero transmisso usus est (Syll.[1] 276. E. L. Hicks Manual of Greek hist. inscr. p. 355 n. 206).

--------- α -----να------- υχ------- κ------ | Σταφύλου
ὑπαρχόντων πρὸς τοὺς Χείων πρέσβεις[1], ἀναγεινωσ[κόν]|των
ἐπιστολὴν Ἀντιστίου Οὐέτερος[2] τοῦ πρὸ ἐμοῦ ἀνθυπάτ[ου], |

Litterae ΘΞΠΣ. 1 De aetate tituli ex v. 19 coniecturam fieri licet, ubi Boeckhius sane *Divi* Augusti mentionem fieri proptereaque inscriptionem aliquanto post eius mortem incisam esse dixit. At illic de Augusto superstite potius dici, nomina '*Imperator Divi filius Augustus*' demonstrant. Anno 14 p. Chr. igitur titulus recentior non est; neque octavo Augusti consulatu (26 a. Chr.) antiquior. 2 Duo sunt Augusti aetate Antistii Veteres qui ad consulatum pervenerint ideoque proconsules Asiae fieri potuerint, alter cos. suff. 30 a. Chr., alter, illius filius sine dubio, anni 6 a. Chr. consul ordinarius. Hunc quam illum intellegere mavolt Waddington Fastes des provinces Asiatiques de l'empire Romain p. 103 n. 63, quia sane octavus Augusti consulatus non tam paucis annis ante hanc epistulam, quam Antistii Veteris successor scripsit, fuisse videtur. Antistius igitur, quia tum decennii fere intervallum inter consulatum et proconsulatum Asiae

5 ἀνδρὸς ἐπιφανεστάτου, κατακολουθῶν τῇ καθολικῇ μου [προ]‖θέ-
[σ]ει τοῦ [τ](η)[ρ]εῖν[3] τὰ ὑπὸ τῶν πρὸ ἐμοῦ ἀνθυπάτων γραφέντ[α,
φυ]|λάττειν καὶ τὴν ὑπὲρ τούτων φερομένην ἐπιστολὴν Οὐέτε-
[ρος] | εὔλογον ἡγησάμην· ὕστερον δὲ ἑκατέρου μέρους ἐξ ἀντι-
κα[τα]|στάσεως περὶ τῶν κατὰ μέρος ζητημάτων ἐν(τ)υχόντος[4]
διή[κου]|σα καὶ κατὰ τὴν ἐμὴν συνήθειαν παρ' ἑκατέρου μέρους
10 ἐπιμε[λέσ]‖τερα γεγραμμένα ᾔτησα ὑπομνήματα· [ἃ λ]αβὼν καὶ
κατὰ τὸ ἐπι[βάλ]|λον ἐπιστήσας εὗρον τοῖς μὲν χρόνο(ι)ς[5] ἀρχαιο-
τάτου δό(γ)μα[τος[6]] | συνκλήτου ἀντισ[φρ]άγισμα, γεγονότος Λου-
κίῳ (Σ)ύλλᾳ[7] τὸ δε[ύτε]|ρον ὑπάτωι, ἐν ᾧ μαρτυ(ρηθ)εῖσι[8] τοῖς
Χείοις, ὅσα ὑπὲρ Ῥωμαίων δι[έθη]|κάν τε Μιθριδάτην ἀνδρα-
15 γαθοῦντες καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἔπαθον[9] ἡ σύν[κλη]‖τος εἰ(δ)ικῶς[10]
ἐβεβαίωσεν ὅπως νόμοις τε καὶ ἔθεσιν καὶ δικαίοις [χρῶν]|ται,
(ἃ)[11] ἔσχον ὅτε τῇ Ῥωμαίων (φι)λίᾳ[12] προσῆ(λ)θον[13], ἵνα τε ὑπὸ
μηθ' ᾧτινι[οῦν] | τύπῳ ὦσιν ἀ(ρ)χόντων[14] ἢ ἀνταρχόντων, οἵ τε
παρ' αὐτοῖς ὄντες Ῥω[μαῖ]|(ο)ι[15] τοῖς Χείων ὑπακούωσιν νό-
μοις· Αὐτοκράτορος δὲ θεοῦ υἱοῦ Σ[ε]|βαστοῦ τὸ ὄγδο(ο)ν[16] ὑπά-
20 του ἐπιστολή(ν)[17] πρὸς (Χ)είους[18] γράφοντ[ος ‖ ----------
---]ις.εν τὴν πόλιν ἐ(π)ύθ[ετο[19] ---------]

---

esse solebat, circiter a. 3 aut 4 p. Chr. hanc provinciam administravit. 3 .Π..ΕΙΝ. Supplevi et emendavi. Boeckhius maluit [ἐ]π[αιν]εῖν, quod mihi sententiae minus accommodatum videtur. 4 ΕΝΥΧΟΝΤΟΣ. 5 ΧΡΟΝΟΣ. 6 ΔΟΙΜΑ. 7 ΞΥΛΛΑ. Annus est 80 a. Chr. 8 ΜΑΡΤΥΕΠΟΕΙΣΙ. 9 De Mithridatis adversus Chios ira et crudelitate cf. Appian. Mithr. 25. 46. 47. 10 ΕΙΛΙΚΩΣ. 11 ΛΕΣΧΟΝ. 12 ΛΙΑ. 13 ΠΡΟΣΗΑΘΟΝ. Ceterum cf. n. 307[13]. 14 ΑΙΧΟΝΤΩΝ. 15 ΘΙ. 16 ΟΓΔΟΩΝ. Annus est 26 a. Chr. n. v. supra. 17 ΕΠΙΣΤΟΛΗ. 18 ΚΕΙΟΥΣ. 19 ΕΓΥΘ.

---

356 Tabula alta fere 0,60, lata fere 0,40, in domo privata oppidi Astypalaeae; in eadem tabula infra hunc titulum epistula Hadriani ad Astypalaeenses. Primos tres versus ed. ex Villoisoni schedis Boeckh C. I. G. 2493, totum titulum ex Chapmani Angli exemplo tam mendoso quam lacunoso L. Ross Inscr. inedd. fasc. III p. 54 n. 312; plene et accurate exscripsit M. Dubois et edidit Bull. de corr. Hell. VII (1883) p. 62 (P. Viereck Sermo Graecus p. 9 n. IX). Cf. quae exposuerunt Th. Mommsen Röm. Gesch. V p. 325 not. 1 et E. Sonne de arbitris externis p. 80.

[---|.. δαμι]ουργοῦ δὲ Καιρογένεος Λευ.....ια[1].
Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ θεοῦ υἱὸς Σεβαστός, ἀρχιερεύς, | ὕπα-
τος τὸ δωδέκατον ἀποδεδειγμένος | καὶ δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ
5 ὀκτωικαιδέκατον[2], ‖ Κνιδίων ἄρχουσι, βουλῆι, δήμωι χαίρειν· οἱ
πρέσ|βεις ὑμῶν Διονύσιος β΄ καὶ Διονύσιος β΄ τοῦ Διονυ|σίου
ἐνέτυχον ἐν Ῥώμηι μοι, καὶ τὸ ψήφισμα ἀποδόντες | κατηγό-
ρησαν[3] Εὐβούλου μὲν τοῦ Ἀναξανδρίδα τεθνε|ῶτος ἤδη, Τρυφέ-
10 ρας δὲ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ παρούσης ‖ περὶ τοῦ θανάτου τοῦ
Εὐβούλου τοῦ Χρυσίππου. ἐγὼ | δὲ ἐξετάσαι προστάξας Γάλλωι
Ἀσινίωι[4] τῶι ἐμῶι φίλωι[5] | τῶν οἰκετῶν τοὺς ἐνφερομένους τῆι
αἰτίᾳ διὰ βα|σάνων ἔγνων Φιλεῖνον τὸν Χρυσίππου τρεῖς νύ|κτας
15 συνεχῶς ἐπεληλυθότα τῆι οἰκίαι τῆι Εὐβού‖λου καὶ Τρυφέρας
μεθ' ὕβρεως καὶ τρόπωι τινὶ πολι|ορκίας, τῆι τρίτηι δὲ συν-
επηγμένον καὶ τὸν ἀδελ|φὸν Εὔβουλον, τοὺς δὲ τῆς οἰκίας δεσπό-
τας Εὔβου|λον καὶ Τρυφέραν, ὡς οὔτε χρηματίζοντες πρὸς | τὸν

Litterae ΑΖΘΞΠΣ. 1 Hic est finis antiquioris inscriptionis Cnidiae, infra quam epistula Augusti incisa est. Postea, hac tabula nescio qua de causa Astypalaeam transvecta, his duobus titulis subiuncta est epistula Hadriani ad Astypalaeenses data. Ut huic nulla intercedit cum Augusti litteris argumenti necessitudo, sic ne ille quidem primus titulus, cuius pauca verba exstant, cum Eubuli et Trypherae causa quicquam conexionis habuisse videtur. 2 Tribunicia potestas undevigesima Augusti incipit a calendis Iuliis anni 6 a. Chr., consulatus duodecimus a Calendis Iamariis anni 5 a. Chr. Quod quoniam hic designatus dicitur, sub finem anni 6 a. Chr., inter comitia consularia et calendas Ianuarias, hanc epistulam datam esse apparet. Rem ipsam de Eubuli nece quo pacto Mommsenus anno 741/2 a. u. c. (13/2 a. Chr.) gestam dicat, non perspicio, sed manifesto aliquis error subest, nam quanto temporis spatio ante epistulam datam illa acciderit nusquam definitur. 3 Cnidi in ius vocati Eubulus Anaxandridae f. et Tryphera uxor eius, quia civium suorum iustitiae diffidebant (v. 28 sqq.) postulaverant ut res ab ipso principe iudicaretur. Quo facto plebiscito (ψήφισμα v. 7) Cnidiorum constitutum est ut legati duo reipublicae nomine apud Augustum illos accusarent. Qui causa cognita his litteris ad populum Cnidiorum datis eos se absolvere pronuntiat. 4 C. Asinius Gallus C. Asinii Pollionis filius natus fere 41 a. Chr., mortuus 33 p. Chr., consul 8 a. Chr., intima Augusti familiaritate florens. 5 Quo anno hae litterae scriptae sunt, Asinium Gallum proconsulem Asiae fuisse demonstrant titulus C. I. Lat. III, 6070 et nummi (W. H. Waddington Fastes des provinces Asiatiques de l'empire Romain p. 94 n. 58). Quare mireris, cur hic simpliciter principis amicus dicatur magistratus vocabulo omisso. At Cnidii, libera civitas (Plin. N. h. V, 104) iurisdictioni proconsulis subiecti non erant, ut haec cognitio principis nutu ei mandata omnino non attingeret praesidis provinciae officium. D.

20 Φιλεῖνον οὔτε ἀντιφραττόμενοι ταῖς προσ‖βολαῖς ἀσφαλείας ἐν τῆι ἑαυτῶν οἰκίαι τυχεῖν ἠδύναν|το, προστεταχότας ἑνὶ τῶν οἰκετῶν οὐκ ἀποκτεῖ|ναι ὡ[μῶ]ς ὡς ἄν τις ὑπ' ὀργῆς οὐ[κ] ἀδίκου προήχθη⟨ι⟩[6], ἀλ|λὰ ἀνεῖρξαι ἀνασκεδάσαντα τὰ κόπρια αὐτῶν· τὸν | δὲ οἰκέτην σὺν τοῖς καταχεομένοις εἴτε ἑκόντα ‖
25 εἴτε ἄκοντα — αὐτὸς μὲν γὰρ ἐνέμεινεν ἀρνούμενο[ς] | — ἀφεῖναι τὴν γάστραν[7] [ὥστ'] Εὔβουλον ὑποπεσεῖν δικαιό|[τ]ερον ἂν σωθέντα [τοῦ ἀ]δελφοῦ. πέπονφα δὲ ὑμεῖν καὶ α[ὐ|τ]ὰς[8] τὰς ἀνακρίσεις. ἐθαύμαζον δ' ἄν, πῶς εἰς τόσον | ἔδεισαν τὴν παρ'
30 ὑμεῖν ἐξετασίαν τῶν δούλων οἱ φ[εύ]‖γοντες τὴν δίκην, εἰ μή μοι σφόδρα αὐτοῖς ἐδόξ[ατε] | χαλεποὶ γεγονέναι καὶ πρὸς τὰ ἐναντία μισοπόνη[ροι,] | μὴ κατὰ τῶν ἀξίων πᾶν ὁτιοῦν παθεῖν, ἐπ' ἄλλο[τρίαν] | οἰκίαν νύκτωρ μεθ' ὕβρεως καὶ βίας τρὶς ἐπε-λη[υθό]‖των καὶ τὴν κοινὴν ἁπάντων ὑμῶν ἀσφάλει[αν ἀναι]‖-
35 ρούντων ἀγανακτοῦντες, ἀλλὰ κατὰ τῶν καὶ[9] [ὅτε ἠ]‖μύνοντο ἠτυχηκότων, ἠδικηκότων δὲ οὐδέ[ν.] | ἀλλὰ νῦν ὀρθῶς ἄν μοι δοκεῖτε ποιῆσαι τῆι ἐμῆι π[ερὶ τού]‖των γνώμηι προνοήσαντες καὶ τὰ ἐν τοῖς δημ[οσίοις] | ὑμῶν ὁμολογεῖν γράμματα[10]. ἔρ-ρωσθε.

---

6 Sic scripsi, nam manifesto indicativus est perperam addito iota muto ut v. 15 συνεπηιγμένον. προηχθῆι D. 7 Apud Homerum Σ, 348. Θ, 437 γάστρη est venter vasis, hic totum vas amplum et rotundum. 8 Α.|.ΑΣ. Supplevit D. 9 Non modo vim illatam vi defendebant, qua in causa ne voluntariae quidem caedis poenas pendere debebant, sed etiam in hac ipsa defensione casu, non illorum culpa periit Eubulus. 10 Plebiscitum de accusandis publice Eubulo et Tryphera (v. 7) in actis Cnidiorum erat; quare ut item litterae absolutos illos a principe testantes eisdem inserantur, hic cavetur.

---

357 Basis lapidis flavi, inventa Olympiae orientem versus a templo Iovis. Ex K. Purgoldi apographo edidi Arch. Ztg. XXXVIII (1880) p. 53 n. 336 (Syll.[1] 277. Olympia V p. 333 n. 220).

Τιβέριον Κλαύδιον Τιβε|ρίου υἱὸν Νέρωνα[1], νικήσαντα Ὀλύμπια

Litterae in finibus hastarum lineolis transversis ornatae; memorabiles litterarum formae ΑΘΠΣ. 1 Tiberium qui postea imperavit hunc esse manifestum est. Qui cum etiamtum Claudio nomine usus sit, antequam ab Augusto adoptaretur (a. d. VI Cal. Iul. anni 4 p. Chr.) titulum incisum esse

5 τεθρίπ|πωι τελείωι ---------"-------ο------ | Ἀπολλ[ώ]νιος Ἀπολλωνίου ὑὸς | Ἠλεῖος ὁ καὶ Τιβέριος [Κλ]αύδιος, | τὸν ἑαυτοῦ πάτρωνα καὶ εὐεργέ⟨τη⟩|την, Διὶ Ὀλυμπίωι.

apparet, ita ut Tiberii victoria aut Olympiadi 195 (1 p. Chr.) aut alicui ex proxime antecedentibus tribuenda sit.

358 Tabula inventa Olympiae prope angulum templi qui spectat inter orientem solem et septentriones. Ex G. Hirschfeldii apographo edidi Arch. Ztg. XXXV (1877) p. 36 n. 34 (Syll.[1] 278. Olympia V p. 335 n. 221).

Γερμανικὸν Καίσαρα, Αὐτοκράτορος | Τιβερίου Καίσαρος Σεβαστοῦ υἱόν, | νικήσαντα Ὀλύμπια[1] τεθρίππῳ τελεί[ῳ], | Μᾶρκος 5 Ἀντώνιος Πεισανὸς ‖ τὸν ἑαυτοῦ πάτρωνα Διὶ Ὀλυμπίωι.

Litterae in extremis hastarum partibus lineolis transversis ornatae; memorabiles formae ΑΘΠΣ. 1 Olympiade 199, aestate 17 a. Chr. Nam superiore Olympiade Tiberius nondum Augustus, proxima Germanicus iam mortuus erat. Cum hucusque propter Africani testimonium (Eusebius ed. Schoene I p. 214, 28) homines docti statuissent Tiberium ipsum illa Olympiade quadrigis vicisse, hoc titulo et n. 357 inventis conieceram a scriptore utriusque victoriam errore confusam esse. Sed rectius H. Gelzer Sextus Iulius Africanus I p. 169 ex inscriptione verba Africani restituit hunc in modum: καὶ ἐνίκα [Γερμανικὸς Καῖσαρ ὁ] Τιβερίου Καίσαρος τέθριππον. Certum lacunae indicium in eo inesse, quod in tradita lectione τέθριππον, non victoris ipsius nomen, subiecti locum teneret; id enim ab Africani usu abhorrere.

359 Basis marmoris Hymettii inventa in arce Athenarum. Minusculis litteris ed. Lolling Δελτίον ἀρχαιολογικὸν 1889 p. 112, maiusculis ex eiusdem apographo Koehler C. I. A. IV, 2 p. 248 n. 1171 *b*.

Ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος | [Λ]αχάρην Εὐρυκλέους | [Λ]ακεδαιμόνιον[1] ἀρετῆς ἕνεκα.

Litterae volgares praeter ΑΣ. Fines hastarum lineolis transversis ornatae. 1 Lacharem Lacedaemonium M. Antonius triumvir propter latrocinia securi percusserat (Plutarch. Anton. 67). Eius filio nobilissimo (v. n. 360 sqq.) nomen erat Eurycles; itaque recte hic L. et K. ipsum illum qui ante proelii Actiaci aetatem capitis damnatus est Lacharem agnoscunt.

Nepoti ex more avi nomen impositum est. Nonnulli alii tituli, in quibus Λαχάρης nomen occurrit, iniuria ad hunc relati sunt. Cf. R. Weil Mitth. des arch. Inst. in Athen VI p. 11.

---

360. 361 Bases duae humiles marmoris nigri, magnopere laesae, extractae ex turri medio aevo prope propylaea arcis Athenarum exstructa. Edd. Kumanudis Ἀθηναίου IV p. 207. Ex Koehleri apographo W. Dittenberger C. I. A. III, 1 Add. p. 505 n. 801 *ab*. Cf. quae exposuit R. Weil Mitth. des arch. Instituts in Athen VI (1881) p. 10 sqq.

360 [Ὁ δῆμος | Γάϊ]ον Ἰούλιον Λ[αχάρους[1] υἱὸν] | Εὐρυκλέα[2], ἀρετῆ[ς ἕνεκεν].

Litterae volgares praeter ΑΣ. 1 Cf. n. 359[1]. 2 Eurycles anno 31 a. Chr., ut patris necem ulcisceretur, Antonium ab Actio fugientem acriter, sed frustra, persecutus est (Plut. Anton. 67). Per maximam Augusti principatus partem Spartae ingentibus divitiis et singulari potentia fruebatur. Patriam et Corinthum aedificationibus magnifice exornabat (Pausan. II, 3, 5. III, 14, 6); Eurycleorum feriae (C. I. G. 1239, 20. 1240, 32. 1378, 5. 1425, 5) aut ab ipso, ut statuit W., aut eius honoris causa a civibus instituta etiam multis post illius obitum annis cum Caesareis nobilissimae apud Spartanos erant. Cyparissienses Messeniae oleo in gymnasii usum ab eo donato monumentum honorarium ei posuerunt (Lebas-Foucart Inscr. II, 237 *a*). Cythera insulam possidebat (Strabo VIII, 5, 1 p. 363 Cas.). Neque vero opulentia modo et munificentia privatim magnam auctoritatem sibi conciliaverat, sed publice Lacedaemoniorum rempublicam gubernabat ab Augusto ipsi traditam. Cf. Strabo l. l. Εὐρυκλῆς ὁ καθ' ἡμᾶς τῶν Λακεδαιμονίων ἡγεμών. VIII, 5, 5 p. 366 Cas.: νεωστὶ δ' Εὐρυκλῆς αὐτοὺς ἐτάραξε δόξας ἀποχρήσασθαι τῇ Καίσαρος φιλίᾳ πέρα τοῦ μετρίου πρὸς τὴν ἐπισταστάν αὐτῶν, ἐπαύσατο δ' ἡ ἀρχὴ ταχέως, ἐκείνου μὲν παραχωρήσαντος εἰς τὸ χρεών, τοῦ δὲ υἱοῦ τὴν φιλίαν ἀπεστραμμένου τὴν τοιαύτην πᾶσαν. Haec testimonia confirmantur nummis quos W. attulit; qui cum inscriptum habeant Ἐπὶ Εὐρυκλέος et Ἐπὶ Λάκωνος (cf. n. 362) formula plane aliena a more qui in magistratibus liberae republicae observatur, hos principes potius quam civiles magistratus esse apparet. Sed potentia sua tam importune usus est, ut iteratis accusationibus tandem aliquando pervincerent cives, ut imperio privaretur et solum vertere cogeretur (Ioseph. Bell. Iud. I, 531. Antiq. XVI, 310). Ceterum eum restitutum esse ex Strabonis loco utique apparet, utut ceteroqui de eius sententia dissentitur. Nempe quam omnes sequi video interpretationem, Euryclem morientem imperium filio reliquisse, eum vero quia favorem principis quo pater unice floruerat plane perdidisset, brevi depositum esse, eam ferri non posse persuasum habeo. Neque enim τὴν φιλίαν ἀπεστραμμένου dici licet de eo qui amicitia privatur, neque τὴν τοιαύτην πᾶσαν quicquam sanae

361 [Ὁ δῆμος | Γάϊο]ν Ἰ[ο]ύλιον Δεξίμαχον[3] | [Ε]ὐρυκλέους υἱόν.

sententiae habent de Euryclis filio intellecta. Immo ἐκείνου ad Augustum, τοῦ υἱοῦ ad Tiberium spectat, ut haec enuntientur: Subito finis impositus est Euryclis potentiae, cum princeps cuius gratiae eam acceptam ferebat fato functus esset, successor vero omne hoc amicitiarum genus aversaretur. Hoc Tiberii ingenio convenire nemo harum rerum peritus negaverit. Apparet igitur annum 14 p. Chr. dominationis quidem Euryclis finem fuisse, neque vero vitae. Fallatur si quis ex Tacito Ann. VI, 8: *etiam in Pompeiam Macrinam exilium statuitur, cuius maritum Argolicum, socerum Laconem, e primoribus Achaeorum, Caesar adflixerat* colligat, post Euryclis mortem demum illius familiae dominationi finem impositum esse. Namque etsi illic Euryclis filium significari perquam probabile est, maxime propter filii Argolici nomen fraterni quod est Σπαρτιατικός (n. 363) simillimum, tamen homines ditissimi etiam cum privati essent inter primores Achaeorum haberi non desierant, neque est cur adfligendi verbum de imperio exuto potius intellegamus quam de poena nescio qua homini privato imposita. 3 Hominem ceteroqui ignotum maiorem natu filium existimaverim; qui cum aut patre superstite aut certe antequam imperator principatum anno 14 a. Chr. sublatum restitueret (n. 362), supremum diem obiisset, Laco frater natu minor imperio paterno potitus est. Strabonis locus ad neutrum ex his referendus est, siquidem recte intellectus nihil continet de filio Euryclis (not. 2). Ceterum C. I. G. 1299, 10 C. Iulius Deximachus Pratolai f. princeps est collegii Agrippiastarum qui Spartae Agrippae statuam dedicant. Quod quoniam per illa Euryclis principatus tempora neminem nisi eius asseclam aut affinem eiusmodi dignitatis locum tenere potuisse apparet, acute et probabiliter hunc Deximachum Euryclis socerum, Deximachi natu minoris avum maternum fuisse conicit Weil. Antoninorum aetate hominem eiusdem stirpis P. Memmium Deximachum Pratolai filium Dioscurorum sacerdotem fuisse (C. I. G. 1340) idem monet.

---

362 Basis lapidis calcarii leucophaei inventa Olympiae ad maceriam orientalem a Byzantinis exstructam. Ed. ex G. Hirschfeldii apographo W. Dittenberger Arch. Ztg. XXXV (1877) p. 39 n. 41. Denuo a Purgoldo collatus est Olympia V p. 519 n. 426.

Μ(ᾶρκος) Ἀντώνιος Πισανοῦ | υἱὸς Ἀλεξίων[1] ὁ ἀρχιερεὺς | Γ(άϊον) Ἰούλιον Εὐρυκλέους | υἱὸν Λάκωνα[2], τὸν ἑαυτοῦ ‖ εὐεργέτην, Διὶ | Ὀλυμπίωι.

Litterae volgares praeter ΑΞΠΣ et Ω paullo minoris quam reliquae moduli. 1 Huius pater M. Antonius Pisanus anno 17 p. Chr. Germanico Caesari statuam erexerat (n. 358), ut filii sacerdotium haud absurde in Gai aut Claudii aut Neronis principatum incidere statuas. 2 Praeter hunc

titulum et filii Spartiatici monumenta (363 1) etiam titulos statuarum duarum Laconi ab Eleutherolaconibus dedicatarum habemus (C. I. G. 1389. 1390). Paternum imperium eum habuisse nummi a R. Weilio Mitth. des arch. Inst. in Athen VI p. 10 sqq. editi testantur. Sed qui eum Augusto etiamtum superstite Eurycli patri successisse, tum imperio privatum, sed temporis spatio interiecto restitutum esse opinantur, perversa testimonii Straboniani interpretatione nituntur (cf. 360 2). Immo Eurycles anno 14 a. Chr. a Tiberio depositus est, filius certe non ante annum 20 a. Chr. institutus; aliter enim Strabo non ita, ut fecit, de Tiberio eiusmodi amicitias omnino respuente dicere poterat. Quod quoniam nummi Weiliani probant, Claudii etiamtum principatu Lacona Spartae imperium tenuisse, haud absurda est coniectura per totum Tiberii imperium illam Euryclis familiae dominationem cessasse, a Gaio vero cum rerum potiretur (a. 37 p. Chr.) Lacona civibus impositum esse eodem iure, quod quondam pater habuerat, praesertim cum eandem subitam rerum gerendarum mutationem alibi per imperium Romanum tum factam esse certissimis testimoniis constet. Cf. de Antiocho et Agrippa a Gaio statim in regna remissis Dio Cass. LIX, 8, 2. Iosephus Ant. Iud. XVIII, 237, de Cotyis filiis item e vestigio restitutis infra 365, 6 sqq. Ceterum nomen quod est Λάκων in eadem familia etiam inferiore aetate usitatum fuisse cum titulus Spartanus C. I. G. 1347, ἐπὶ Γ(αΐου) Ἰουλίου Λάκωνος τὸ β′, Hadriani aetate ille quidem non antiquior, arguit, tum duo monumenta quae Megalopolitanorum civitas Lycosurae dedicavit, Ἐφ. ἀρχ. 1896 p. 111 n. 8: [Ἐ]πὶ ἱερέος Δα|μύλλου | [ἁ] πόλις ἁ τῶν | Μεγαλοπολι|τᾶν | Γάϊον Ἰούλιον | Λάκωνος | υἱὸν Κρατῖνον | Δεσποίνᾳ. p. 113 n. 9: Ἐπὶ ἱε[ρέος Δα]|μύλλου ἁ πόλις ἁ τῶν | Μεγαλοπολι|τᾶν | Ἰουλίαν Παντι|μίαν Λάκωνος θυγατέρα | Δεσποίνᾳ probabilius ad illum recentiorem aut ad tertium ignotum hominem cognominem mihi referri videntur, quam ad eum quem hic habemus Euryclis filium. De Eurycle Herculano Laconis filio cf. n. 392 cum notis.

---

363 Basis marmoris Pentelici inventa Athenis prope propylaea arcis. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 121. L. Ross Kunstblatt 1837 n. 79 (Arch. Aufs. I p. 133. Lebas Inscr. I, 341). A. Koehlero denuo collatum edidi C. I. A. III, 805.

Γά(ϊον) Ἰούλιον Σπαρτια|τικόν[1], ἀρχιερέα θε|[ῶν] Σεβαστῶν[2]

Litterae ΑΕΗΘΠΡΣ^{c}^{p}. 1 Cum propter nomina tum propter egregiam auctoritatem, qua hominem in provincia Achaia floruisse titulus testatur, hunc ad Laconis Euryclisque progeniem pertinere coniecit Rossius. Id nuper luculentissime confirmatum est eruta in Asclepieo Epidauriorum basi (Cavvadias Fouilles d'Epidaure I p. 66 n. 197) cum hac inscriptione: Ἁ πόλις ἁ τῶν Ἐπιδαυρίων | Γάϊον Ἰούλιον Λάκωνος | υἱὸν Σπαρτιατικὸν |ἀρετᾶς ἕνεκεν. Quae de Euryclis et Laconis imperio ad n. 360. 362 exposui, eis probabile fit, Neronis aut Flaviorum principatu Spartiaticum his statuis ornatum esse,

5 κ[αὶ | γέ]νους Σε[βα]στῶν ‖ ἐκ τοῦ κοινοῦ τῆ[ς] | Ἀχαΐας διὰ βίου πρῶ|τον τῶν ἀπ' αἰῶνος, | ὁ ἱερεὺς Ποσειδῶνο[ς] | Ἐρεχ-
10 θέος[3] Γαιηόχου ‖ Τι(βέριος) Κλαύδιος Θεογένη[ς] | Παιανιεὺς[4] τὸν ἑαυτοῦ φίλον.

---

neque discrepant quae ex sacerdotii significatione (not. 2) et ex Ti. Claudii Theogenis nomine (not. 4) de aetate colligi licet. Nuperrime haec confirmata sunt acuta F. Buecheleri observatione Mus. Rh. LIII p. 166, apud Stobaeum Floril. XL, 9 p. 750, 16 Hense a Musonio eiusdem hominis mentionem fieri: καὶ ἴσμεν τινὰς χρονίων νοσημάτων ἐν τῷ φεύγειν ἀπολυθέντας, ὥσπερ ἀμέλει Σπαρτιατικὸς οὗτος ὁ Λακεδαιμόνιος, ὃς ἀπὸ πολλοῦ ἔχων τὸ πλευρὸν κακῶς κἀκ τούτου πολλάκις νοσῶν διὰ τὴν τρυφήν, ἐπειδὴ ἐπαύσατο τρυφῶν, ἐπαύσατο καὶ νοσηλευόμενος. Musonius haec scripsit sui consolandi causa propter exilium, in quod anno 65 p. Chr. a Nerone missus erat. 2 Neque hic neque multis aliis locis pluralis de pluribus Augustis una imperantibus (id quod ante annum 161 p. Chr. nunquam usu venisse in vulgus notum est) intellegendus est, sed sacerdotium indicatur ei qui tum ipsum regnabat principi una cum divis maioribus consecratum; atqui cum Tiberius et Gaius divi non fuerint, non ante Neronis initia (a. 54 p. Chr.) hanc officii sacri designationem usurpari coeptam probabile est. 3 Cf. C. I. Att. I, 387: Ἐπιτέλης, Οἰνοχάρης Σφναύτου Περγασῆθεν Ποσειδῶνι Ἐρεχθεῖ ἀνεθέτην. Bull. de corr. Hell. VI p. 436 [ἱερέως] Ἐρεχθέως Ποσειδῶνος. C. I. Att. III, 276 Ἱερέως Ποσειδῶνος Γαιηόχου καὶ Ἐρεχθέως, ubi etsi καί particula insolite usurpata est, tamen duorum numinum, Neptuni et Erechthei, commune sacerdotium intellegere vetant cum hic Spartiatici titulus tum nonnulli scriptorum loci. Cf. Pseudoplutarch. Vit. X or. p. 843 B Μήδειος, ὃς τὴν ἱερωσύνην Ποσειδῶνος Ἐρεχθέως εἶχε. 843 C διετάξατο δὲ καὶ (Θεμιστοκλῆς ὁ Θεοφράστου) τὴν ἱερωσύνην τοῦ Ποσειδῶνος Ἐρεχθέως. Athenagoras Legat. 1 ὁ δὲ Ἀθηναῖος Ἐρεχθεῖ Ποσειδῶνι θύει. Hesych. Ἐρεχθεύς· Ποσειδῶν ἐν Ἀθήναις. 4 Homo Neronis potissimum aetate egregio honore in civitate florens, κῆρυξ τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς a. 61 p. Chr. (C. I. Att. III, 1085, 2), στρατηγὸς ἐπὶ τὰ ὅπλα utique non ante Claudii principatum (C. I. Att. III, 68, 6 sqq.), ἐπιμελητὴς τῆς πόλεως eodem fere tempore, certe non post Flaviae domus imperium (C. I. Att. III, 556, 8). Congruunt haec cum aliis temporis notis (cf. not. 1. 2).

---

364 Tabella ahenea inventa Assi anno 1881. Ed. I. R. S. Sterret, Papers of the American school of classical studies at Athens I (1882—1883) p. 50 n. XXVI (Bruns Fontes iuris Rom. ant. ed. 6 p. 255 n. 86 II).

Litterae ΑΘΛΜΝΠΣ; ξῖ semel (v. 10) Ξ est, bis (v. 13. 31) Ξ, ζῆτα v. 26 antiquiorem formam Ι habet. Versus 1—4. 18. 25 maioribus quam reliqui litteris exarati.

Ἐπὶ ὑπάτων Γναίου Ἀκερρωνίου | Πρόκλου καὶ Γαΐου Ποντίου Πετρω|νίου Νιγρίνου[1].

Ψήφισμα Ἀσσίων γνώμῃ τοῦ δήμου.

5 Ἐπεὶ ἡ κατ' εὐχὴν πᾶσιν ἀνθρώποις ἐλπισθεῖσα Γαΐου | Καίσαρος Γερμανικοῦ Σεβαστοῦ ἡγεμονία κατήνγελται, | οὐδὲν δὲ μέτρον χαρᾶς εὕρηκ(ε)ν[2] ὁ κόσμος, πᾶσα δὲ πόλις | καὶ πᾶν ἔθνος ἐπὶ τὴν τοῦ θεοῦ ὄψιν ἔσ(π)ευκεν[3], ὡς ἂν τοῦ | ἡδίστου
10 ἀνθρώποις αἰῶνο(ς)[4] νῦν ἐνεστῶτος, ‖ ἔδοξεν τῇ βουλῇ καὶ τοῖς πραγματευομένοις παρ' ἡμῖν | Ῥωμαίοις καὶ τῷ δήμῳ τῷ Ἀσσίων κατασταθῆναι πρεσ|βείαν ἐκ τῶν πρώτων καὶ ἀρίστων Ῥωμαίων τε καὶ Ἑλλή|νων τὴν ἐντευξομένην καὶ συνησθησομένην αὐτῷ, | δεηθησομένην τε ἔχειν διὰ μνήμης καὶ κηδεμονίας ‖
15 τὴν πόλιν, καθὼς καὶ αὐτὸς μετὰ τοῦ πατρὸς Γερμανικοῦ | ἐπιβὰς πρώτως τῇ ἐπαρχείᾳ[5] τῆς ἡμετέρας πόλεως[6] | ὑπέσχετο.

Ὅρκος Ἀσσίων.

Ὄμνυμεν Δία Σωτῆρα καὶ θεὸν Καίσαρα Σεβαστὸν[7] καὶ τὴν ‖
20 πάτριον ἁγνὴν Παρθένον[8], εὐνοήσειν Γαΐῳ Καίσαρι Σεβασ|τῷ καὶ τῶι σύμπαντι οἴκωι αὐτοῦ, καὶ φίλους τε κρινεῖν, | οὓς ἂν

---

1 Anno 37 p. Chr. n. 2 ΕΥΡΗΚΗΝ. 3 ΕΣΤΙΕΥΚΕΝ Sterreti tabula. 4 ΑΙΩΝΟΥ. 5 Anno 18 a. Chr., quo Germanicus Caesar Troada adiit, Gaius filius non plus quam sex annos natus erat, neque tum probabile erat eum aliquando regnaturum esse, superstitibus fratribus natu maioribus Nerone et Druso. St. Vides rerum veritatem foeda adulatione detortam. 6 Genetivus hic soloece pro dativo ab ὑπέσχετο pendente positus videtur, cuius casuum confusionis, qua postremo casus dativus plane intercidit in recentiorum Graecorum sermone, certissima vestigia iam inde a principatus apud Romanis initiis inveniuntur (cf. Olympia V p. 150 ad n. 64. p. 178 ad n. 89. p. 544 ad n. 450). Vice versa pro dativo τῇ ἐπαρχείᾳ ab ἐπιβὰς pendente genetivum exspectaveris. Cf. epistulam Hadriani ad Astypalaeenses Bull. de corr. Hell. VII (1883) p. 405 restitutam ab A. Wilhelmo Arch.-epigr. Mitth. aus Oesterreich XX p. 66 n. VI, II v. 9 sqq.: τὴν πρ[εσβείαν ὑμῶν] ἀπεδεξάμην, δι' ἧς [προσηγορ]εύσατέ με ἐπιβαίνοντα [τῆς] Καρίας. Ceterum quantum tribui solitum sit primo in quamque provinciam adventui imperatorum, ex statuis eorum ὑπὲρ τῆς ἐπιβάσεως dedicatis (Bull. de corr. Hell. XVI p. 442 n. 91, 5. C. I. G. 4336, 7) apparere monuit Wilhelm. Erret si quis τῇ ἐπαρχείᾳ τῆς ἡμετέρας πόλεως coniungere malit, quandoquidem constanter et solemniter provinciam significat ἐπαρχεία in illius aetatis sermone. 7 Augustum recte intellegit St. Tiberius propterea non videtur nominari, quia non consecratus erat. 8 Minerva Polias, cuius templum erat in summa Assi arce. Cf. Papers of the Am. school I p. 33 n. XIV, III: τὴν τῆς Πολ[ι]άδος Ἀθηνᾶς ἱέρειαν καὶ νεωκόρον. St.

αὐτὸς προαιρῆται, καὶ ἐχθρούς, οὓς ἂν αὐτὸς προβά[λ]ηται. εὐορκοῦσιν μὲν ἡμῖν εὖ εἴη, ἐφιορκοῦσιν δὲ τὰ ἐναν|τία.

25 Πρεσβευταὶ ἐπηνγείλαντο ἐκ τῶν ἰδίων·
Γάϊος Οὐάριος Γαΐου υἱὸς Οὐολτινία Κάστος[9]
Ἑρμοφάνης Ζωΐλου
Κτῆτος Π(ε)ισιστράτου
Αἰσχρίων Καλλιφάνους
30 Ἀρτεμίδωρος Φιλομούσου
οἵτινες καὶ ὑπὲρ τῆς Γαΐου Καίσαρος Σεβαστοῦ Γερμανικοῦ | σωτηρίας εὐξάμενοι Διὶ Καπιτωλίωι ἔθυσαν τῶι τῆς πόλε|ως ὀνόματι.

9 Necessarium huius P. Varium Aquilam probabiliter statuit St., cuius sepulcrum Assi inventum est (Papers of the Am. school I p. 79 n. LXX).

---

365 Tabula marmorea inventa 1872 in vico Turcico *Tscharikköi* prope oppidum *Artaki*, et Constantinopolin delata in museum ecclesiae S. Irenes. Ex apographis Iulii Millingen et Schroederi interpretis legationis Germanicae edidit E. Curtius Monatsber. der Kgl. Akad. zu Berlin 1874 p. 16 n. IV (Syll.[1] 279). Cf. quae adnotavit B. Bursy, Philologičesnoje Obosrenija, 1895 p. 113 sqq. In altera lapidis parte decretum honorarium Antoniae Tryphaenes, quod ed. Curtius ibid. p. 16 n. III.

Ἐπὶ Γαΐου Καίσαρος[1] ἱππάρχεω⟨ι⟩[2], μηνὸς Θαργηλιῶνος θ'.
Ἔδοξεν τῶι δήμωι, εἰσηγησαμένων τῶν ἀρχόντων πάντων, γραμματεὺς βουλῆς Αἴολος Αἰόλου Οἴνωψ[3] μέσης[4] ἐπὶ | Μηνοφῶντος[5] εἶπεν· ἐπεὶ ὁ νέος Ἥλιος Γάϊος Καῖσαρ Σεβαστὸς Γερ-

Litterae AA (promiscue) ΘΠΣ. Extremae hastae lineolis transversis ornatae. 1 C. Caesar Germanici f. qui 37—41 p. Chr. imperavit. 2 Cf. 348[1]. 3 Civitatis Cyzicenorum tribus erant Γελέοντες, Ἀργαδεῖς, Αἰγικορεῖς, Ὅπλητες, Βωρεῖς, Οἴνωπες. Cf. C. I. G. 3657. 3661. 3663. 3664. 3665 cum Boeckhii adnotatione. 4 Cum ipsa positione inter nomen rogatoris et verba ἐπὶ Μηνοφῶντος indicetur, μέσης ad contionem spectare, Bu. cogitatione addendum esse ἐκκλησίας vidit, ut ex tribus quae Menophonte prytane habitae essent media indicaretur. Priores partim Μέσης pro nomine proprio habuerant, partim τριττύος subintellegi iusserant, quae refutata sunt a Bursyo. 5 Cf. C. I. G. 3657 Ἀσκληπιάδης Διοδώρου Αἰγικορεὺς μέσης ἐπὶ Μενεσθέως εἶπεν. In eiusdem lapidis altero titulo (p. 16 n. III apud Curtium) [ὁ δεῖνα] ἐπὶ Δημητρίου εἶπεν. Probabiliter Curtius sic interpretatur hanc

μανικὸς συναναλάμψαι ταῖς ἰδίαις αὐγαῖς καὶ | τὰς δορυφόρους τῆς ἡγεμονίας ἠθέλησεν βασιλήας[6], ἵνα αὐτοῦ τὸ μεγαλεῖον τῆς
5 ἀθανασίας καὶ ἐν τούτωι σεμνότε||ρον ᾖ, βασιλέων κἂν πάνυ ἐπινοῶσιν εἰς εὐχαριστίαν τηλικούτου θεοῦ εὑρεῖν ἴσας ἀμοιβάς οἷς εὐηργέτηνται μὴ δυ|ναμένων, τοὺς Κότυος[7] δὲ παῖδας Ῥοιμητάλκην καὶ Πολέμωνα καὶ Κότυν[8] συντρόφους καὶ ἑταίρους ἑαυτῶι γεγο|νότας εἰς τὰς ἐκ πα(τέρ)ων[9] καὶ προγόνων αὐτοῖς ὀφειλομένας ἀποκαθέστακεν βασιλείας· οἱ (δὲ)[10] τῆς ἀθανάτου | χάριτος τὴν ἀφθονίαν καρπούμενοι ταύτηι τῶν πάλαι μείζονες,

formulam, ut nomen genetivo cum praepositione ἐπὶ enuntiatum prytanem significet quo praesidente lex lata sit. 6 I. e. cum ipse imperium adeptus esset, regulos in imperia quibus a Tiberio privati erant restituit. Praeter Cotyis filios, de quibus infra accuratius dicetur, id usu venisse scimus in Antiocho Commageno et Agrippa Iudaeorum rege. Item Iulio Laconi reddidit imperium regni certe non dissimile in patria, quod Eurycli illius patri Tiberius cum rerum potitus esset ademerat (cf. n. 360 2. 362 2). Ceterum hoc enuntiatum demonstrat, sub ipsa mitia illa ac blanda imperii novi initia (37 p. Chr.) hunc titulum incisum esse. Nam brevi post mutata voluntate C. Caesar reges quos instituerat regnis expulit. Neque Drusillae divini honores huic aetatis definitioni obstant (cf. not. 13). 7 Cotys rex Sapaeorum Thracum post patris Rhoemetalcae mortem partem modo paterni regni ab Augusto accepit, cum altera Rhescuporidi Rhoemetalcis fratri concederetur. At initio principatus Tiberii Cotys a patruo bello lacessitus, postea per speciem colloquii captus et in vincula coniectus, denique, cum princeps ut sibi traderetur petisset, necatus est. Sed Rhescuporide per Pomponium Flaccum legatum Romam adducto Tiberius decrevit, ut is quidem Alexandreae in custodia teneretur, Thracia autem inter eius filium Rhoemetalcen et Cotyis liberos divideretur. Qui cum nondum adulta aedate essent, Trebellienus Rufus missus est qui interim eorum regnum administraret (a. 18 p. Chr. cf. Tac. Ann. II, 64 sqq.). Ipsi liberi videntur Romae mansisse, quare hic Gai Caesaris σύντροφοι καὶ ἑταῖροι audiunt, neque prius in regnum restituti esse, quam ille principatum obtineret. 8 Plures fuisse Cotyis filios iam ex Tacito l. l. et Strabone XII, 3, 29 p. 556 Cas. constabat. Quin ex aetatis ordine hic recenseantur eo minus dubium est, quia is qui primo loco nominatur avi paterni (not. 7), alter avi materni (not. 14), tertius patris nomen gessit. Regnavit igitur Rhoemetalces (Strabo l. l. δυναστεύει δὲ ὁ πρεσβύτατος αὐτῶν). Cotyis filii una cum matre Antonia Tryphaena etiam in titulo monumenti Cyziceni ap. Lollingium Mitth. des arch. Inst. in Athen V (1880) p. 389, 6 sqq. commemorati erant. 9 Emendavi. ΠΑΝΤΩΝ lapis, quod ex compendio scripturae ΠᾹΤ̄ΩΝ natum esse acute perspexit Wilhelm, qui similia exempla ex titulis attulit Zeitschr. f. die österr. Gymnasien XLV (1891) p. 913. 10 Emendavi. ΟΙΑΣ lapis, quod retinuit C., etsi sic neque structura neque sententia sana efficitur. ΑΣ pro ΔΕ error lapicidae est, quales permulti occurrunt in titulis Graecis aetatis inferioris.

ὅτι οἱ μὲν παρὰ πατέρων διαδοχῆς ἔσχον, οὗτοι | δ' ἐ(κ)[11] τῆς
Γαΐου Καίσαρος χάριτος εἰς συναρχίαν τηλικούτων θεῶν γεγό-
10 νασι βασιλεῖς, θεῶν δὲ χάριτες τούτῳ διαφέρου||σιν ἀνθρωπίνων
διαδοχῶν, ᾧ ἢ νυκτὸς ἥλιος καὶ[12] τὸ ἄφθαρτον θνητῆς φύσεως.
μεγάλων οὖν γεγονότες μείζονες | καὶ λαμπρῶν θαυμασιώτεροι
εἰς τὴν ἡμετέραν παραγείνονται πόλιν Ῥοιμητάλκης καὶ Πολέ-
μων συνιερουργήσον|τες καὶ συνεορτάσοντες τῆι μητρὶ ἐπιτελούσῃ
τοὺς τῆς θεᾶς νέας Ἀφροδείτης Δρουσίλλης[13] ἀγῶνας, οὐχ ὡς |
εἰς φίλην μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς εἰς γνησίαν πατρίδα, ὅτι καὶ ἡ
βασιλέων μὲν θυγάτηρ βασιλέων δὲ μήτηρ, ἡ μήτηρ | αὐτῶν
Τρύφαινα[14], ταύτην ἡγημένη πατρίδα, οἴκου τε τὸ ἐφέστιον καὶ
15 βίου τὸ εὐτυχὲς ἀνεμεσήτοις ἐνευδαιμο||νήσουσα τέκνων βασιλείαις
ἐνταῦθα ἵδρυται· ὁ δὲ δῆμος ἡδίστην ἡγούμενος τὴν ἐνδημίαν
αὐτῶν μετὰ πάσης | προθυμίας προσέταξε τοῖς ἄρχουσι ψήφισμα
ὑπαντήσεως εἰσηγήσασθαι αὐτοῖς, δι' οὗ εὐχαριστήσουσι μὲν
ἐ|π' αὐτῶν τῆι μητρὶ αὐτῶν Τρυφαίνηι ὑπὲρ ὧν εὐεργετεῖν βε-
βούληται τὴν πόλιν, φανερ[ὰ]ν δὲ καὶ τὴν τοῦ δή|μου εἰς αὐτοὺς
ποιήσονται διάθεσιν· δεδόχθαι τῶι δήμωι ἐπηνῆσθαι μὲν τοὺς
βασιλεῖς Ῥοιμητάλκην καὶ Πο|λέμωνα καὶ Κότυν καὶ τὴν μη-
τέρα αὐτῶν Τρύφαιναν, ὑπὸ δὲ τὴν εἴσοδον αὐτῶν τοὺς μὲν
20 ἱερεῖς καὶ τὰς ἱερείας ἀνοί||ξαντας τὰ τεμένη καὶ προσκοσμήσαν-
τας τὰ ξόανα τῶν θεῶν εὔξασθαι μὲν ὑπὲρ τῆς Γαΐου Καίσα-
ρος αἰωνίου δια|μονῆς καὶ τῆς τούτων σωτηρίας· Κυζικηνοὺς δὲ
πάντας ἐνδ(ε)ικνυμένους τὴν εἰς αὐτοὺς εὔνοιαν ὑπαντήσαντας |
μετὰ τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν στεφανηφόρων ἀσπάσασθαί τε καὶ
συνησθῆναι καὶ παρακαλεῖν αὐτοὺς ἰδίαν ἡγεῖσθαι πατρίδα τὴν |
πόλιν καὶ παντὸς αἰτίους γείνεσθαι αὐτῇ ἀγαθοῦ· ἀγαγεῖν δὲ

---

11 ΔΕ. Emendavit Curtius. 12 Particulae ἢ et καὶ inter se respondentes ad meram eius qui rogationem conscripsit neglegentiam referendae videntur. 13 Drusilla soror C. Caesaris. Propter divinos eius honores anno 39 p. Chr. antiquiorem esse titulum negavit Millingen. At a Graecis Asianis eam iam ab initio principatus fratris, qui eam in deliciis habebat, tanquam deam cultam esse nequaquam improbabile est, et aliis de causis (not. 6) hoc decretum anno 37 p. Chr. potius tribuendum videtur. 14 Ex altero eiusdem lapidis titulo honorario discimus Antoniam Tryphaenam filiam fuisse Polemonis regis Ponti et Pythodoridis, quam Pythodorida rursus Pythodori Asiarchae et Antoniae M. Antonii triumviri filiae filiam fuisse ex titulo Smyrnaeo demonstravit Th. Mommsen Eph. epigr. I p. 270 sqq. Post Cotyis mariti mortem Tryphaenam Cyzici domicilium habuisse hic titulus et n. 366 docent.

ἐπὶ τὴν ὑπάντησιν καὶ τὸν ἐφήβαρχον[15] τοὺς ἐφήβους καὶ τὸν | παιδονόμον τοὺς ἐλευθέρους παῖδας· τὸ δὲ ψήφισμα εἶναι περί τ᾽ εὐσεβείας τῆς εἰς τὸν Σεβαστὸν καὶ τῆς εἰς τοὺς ‖ βασιλέας τειμῆς[16].

15 Gymnasiarchus omni iuventuti praeerat, ephebarchus, minoris dignitatis magistratus et illi subiunctus, solis ephebis. Distinguuntur haec duo officia etiam ab Arriano Diss. Epictet. III, 7, 19. 16 Haec formula similem vim habere videtur atque eae de quibus dixi 153[14]. 206[16]. 250[6].

---

366 Tabula lapidea inventa Cyzici, translata Artacen ac deinde Constantinopolin in museum. Ex N. Limnii Artaceni apographo editus est titulus Mitth. des arch. Inst. in Athen XVI (1891) p. 141. Adhibito ectypo, quod miserat Hamdi-Bey, A. Joubin Revue des études Greques VI (1893) p. 8 sqq. Lapide denuo collato nonnullos locos emendavit idem VII (1894) p. 45.

[Ἐπ]ὶ Ἑστιαίου τοῦ Θεμιστώνακτος ἱππάρχεω[1], Ληναιῶνος ι΄, | ἔδοξεν τῇ βουλῇ καὶ τῶ δήμῳ· στρατηγὸς κατὰ πόλιν[2] Ἀπολλώνιος Δημη|τρίου Ἀργαδεὺς μέσης[3] ἐπὶ Θεμιστώνακτος[4] εἶπεν· ἐπειδὴ ἡ κρατίστη καὶ φιλοσέ|βαστος Ἀντωνία Τρύφαινα[5] πᾶσαν ἀεὶ ὁσίαν τῆς εἰς τὸν Σεβαστὸν ‖ εὐσεβείας ἐφευρίσκουσα ἐπίνοιαν καὶ τὴν τῆς πόλεως ἡμῶν ἐπισκευὴν | χαριστήριον τοῦ Σεβαστοῦ καθωσίωκεν οὐχ ἱστορήσασα ἡμᾶς ὡς παλαιὸν | Κυζί-

Litterae ΑΘΞΠΣ. 1 De hipparcho Cyzicenorum eponymo magistratu cf. 348[1]. Hestiaei annus ut manifesto eo quo Gaius Caesar magistratu eponymo functus est (n. 365, 1) recentior est, i. e. anno 37 p. Chr. (cf. illic not. 6), sic non modo posterior quam 41 p. Chr. esse nequit (not. 12), sed omnium maxime probabile est hos duos se nullo interposito excipere, ut Hestiaeo annus 38 p. Chr. vindicandus sit. J. Ceterum ad idem argumentum cum titulus Bacchii architecti n. 543 spectat, tum inscriptiones basis rotundae anaglyphis ornatae, Cyzici erutae, quam ab huius monumenti editoribus neglectam huc pertinere monuit A. Wilhelm Arch.-epigr. Mitth. aus Oesterreich XX p. 84 n. 3. Ea in fronte decretum, in aversa parte carmen habet, edita a Lollingio Mitth. des arch. Inst. in Athen V (1880) p. 389 sq. 2 Quinque fuerunt Cyzicenorum praetores, quorum collegio sine dubio praefuit urbanus, qui propterea hic solus commemoratur. Cf. Bull. de corr. Hell. XIV (1890) p. 537 n. 2. Mitth. des arch. Inst. in Athen X (1885) p. 201, ubi quinque praetores, sex phylarchi agnoscendi sunt. J. 3 Cf. n. 365[4]. 4 Cf. n. 365[5]. 5 Cf. n. 365[14].

κου κτίσμα[6], (ἀ)λλὰ[7] ἐπιγνοῦσα νέαν Ἀγρίππα χάριν[8], τά τε συνχωσθέντα τῶν εὐ|ρείπων[9] πρότερον φόβοις πολέμου τῇ τοῦ Σεβαστοῦ συνανοιγν⟨ο⟩ῦσ(α)[10] εἰρήνῃ μεγί|στῳ καὶ [ἐ]πιφανεσ-(τά)τῳ[11] θεῷ [Γαΐῳ][12] Καίσαρι ἀρχαίαν καὶ προγονικὴν τοῦ γένους αὐτοῦ[13] νεω‖κόρον ἐπανακτωμένη πόλιν· ὁ δὲ δῆμος αὐτῆς τὴν πρὸς τὸν Σεβαστὸν οἶκον θαυμά|σας εὐσέβειαν καὶ τῆς ἀδιαψεύστου ἐπὶ τῷ παιδὶ τῶν ἐντολῶν μνήμῃ[14] Ῥοιμη-τάλκᾳ | βασιλεῖ Κότυος υἱῷ ἀποδεξάμενος ἀ(λ)είπτοις[15] ἐκείνου τῆς ἐπιθυμίας βουλήμασιν | καὶ τεθν(ε)ῶτος ἐνέζηκεν ἡ τῶν σπουδασθέντων μνήμη πολλὴν εἰση|νένκατο σπουδήν, ὅπως μὴ τὸ πολυδάπανον αὐτῆς τῶν κατασκευαζομέ‖νων ἔργων [αἱ][16] περὶ τὴν ἀγορὰν ἐνποδίσωσι δυσφημίαι, ἐκ παντὸς αὐτῆς βουλομένης | τῇ τῶν ἰδίων ἀναλωμάτων δαψειλίᾳ ἀνεπιβάρητον περὶ τὴν ἀγορὰν μεῖναι τὴν εὐε|τηρίαν, καὶ ταῦτα παρεσκευασμένης ἐκ τῶν ἰδίων τοῖς ὑπηρετοῦσιν ἀνενλιπῆ παρασ|χεῖν τὴν ἀγοράν· δι' ἃ δὴ δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ, τούς τε ἄρχοντας

---

6 Cf. Apollon. Rhod. I, 947 sqq.: ἰσθμὸν δ' αὖ πεδίον τε Δολίονες ἀμφενέμοντο ἀνέρες· ἐν δ' ἥρως Αἰνήϊος υἱὸς ἔναιεν Κύζικος. 7 ΛΛΑ. 8 Cyzicenis libertatem quam anno 20 a. Chr. n. amiserant (Cass. Dio LIV, 7, 6) redditam esse ab Augusto Cassius Dio LIV, 23, 7 refert anno 15 a. Chr. n., i. e. eodem quo M. Agrippa in orientem se contulit. Quam per occasionem eum Cyzicum adiisse, ipsiusque beneficio potissimum antiquum ius recuperasse civitatem probabile est. Qua de causa pro illius aetatis moribus iam pro vetere rege Cyzico Agrippam conditorem suum praedicabant. 9 Cf. n. 543[2]. In monumento Lollingiano (not. 1) et anticae partis decretum v. 2 ΤΩΝΕΥΙΣΙΙ habet, quod Wilhelm l. l. recte interpretatur τῶν εὐ[ρε]ί[πων], et in posticae carmine versus finalis hic est: στήσομαι εὐρείπων ἔνγυος ἀμφοτέρ[ων]. 10 ΣΥΝΑΝΟΙΓΝΟΥΣΙ. συνανοίγνουσ(α) emendavit J. Sed ut vix diiudicari potest, utrum -νοῦσα an νῦσα incidere voluerit quadratarius, sic -νουσα cum sermonis usu pugnare videtur. 11 ΚΑΙΠΙΦΑΝΕΣΤΩ. 12 Nullam lacunam hic indicat L., sed J. quattuor litteras consulto deletas notavit nomenque imperatoris reposuit. 13 M. Agrippa Gai Caesaris avus maternus fuit. 14 Genetivum τῆς ἀδιαψεύστου ad dativum μνήμῃ retulisse videtur scriptor tanquam si hic unus idemque casus esset. Cf. n. 364[6]. 15 ΑΕΙΠΤΟΙΣ exscripsit L. idemque agnoscere sibi visus est J. in ectypo. Idem postea ΑΕΠΙΤΟΙΣ legit. ἀ(διαλ)είπτοις L. ἀεί (τε) τοῖς J. Utroque lenius existimo meum remedium; significatione inter ἄλειπτος et ἀδιάλειπτος non multum interest. Ceterum utut hoc verbum legitur, structuram et conexum orationis turbatum esse manifestum est. 16 ΤΗ Limnius; sed in lapide hic nihil dispici testatus J. supplevit [αἱ]; etenim ΔΥΣΦΗΜΙΑΙ dativum esse nequire, quia constanter in hoc titulo iota mutum omitteretur.

καὶ στε|φανηφόρους[17] πάντας συνεπισχύειν τοῖς ἀγορανόμοις,
20 ὅπως ἐν ταῖς αὐταῖς πᾶσα ἡ ἀγο||ρὰ πάντων μένῃ τειμαῖς, καὶ
μηδὲ εἷς τῶν πιπρασκόντων τι κατὰ μηδένα τρόπον | πλείονος
ἐπιβάλληται πιπράσκειν τῆς ἐνεστώσης τειμῆς· τὸν δὲ κακουρ-
γοῦντ[α πε]||ρ(ὶ τ)ὴν[18] κοινὴν τῆς πόλεως εὐετηρίαν καὶ παρα-
φθ(ε)ίραντά τι τὴν ἀγορὰν τῶν ὠ[νί]|ων (ὠ)ς[19] κοινὸν τῆς πόλεως
λυμεῶνα ἐπάρατον εἶναι ζημιοῦσθαί τε ὑπὸ τῶν [ἀρχόν]|των, καὶ
ἀναχθέντα εἰς τὸν δῆμον ἐὰν μὲν πολείτης ᾖ, ἀποξενοῦσθαι,
25 ἐ[ὰν δὲ ξέ]||νος ἢ μέτοικος, καὶ τῆς πόλεως εἴργεσθαι, τό τε
ἐργαστήριον αὐτοῦ (σ)αν[ίσι][20] | προσηλοῦσθαι, ἄχρι οὗ συντε-
λεσθῇ τὸ ἔργον[21], ἔχον[22] καὶ τὴν τῆς ζημίας ἐπι[γραφήν]. |
τοὺς δὲ ἐκ σπουδῆς τε καὶ εὐνοίας ταῖς τῶν ἔργων ἑαυτοὺς
ἐνπαρασχόντας ὑπ[ηρεσίαις τε]|χνείτας τε καὶ ἐπιστ(άτ)ας[23] καὶ
ἀρχιτέκτονας μαρτυρηθέντας ὑπὸ τῆς σεμνοτάτης [βουλῆς με]|τὰ
τὴν τελεί[ω]σιν τοῦ ἔργου καὶ τῆς παρὰ τῷ δήμῳ τυχεῖν ἀπο-
(δο)χῆς[24]. προσκαταστῆ[σαι δὲ | ------]

17 Magistratus et qui praeterea coronam insigne honoris publici gerunt. Videntur praecipue sacerdotes intellegi. 18 ΚΑΚΟΥΡΓΟΥΝΤ.. | ΡΠΗΝ (Π pro ΙΤ) K. κακουργοῦντ[α] | ⟨γ⟩ τὴν J. 19 Emendavit A. Wilhelm Arch.-epigr. Mitth. aus Oesterreich XX p. 69. ΕΙΣ lapis, quod retinuerunt editores. Sed λυμεών hominem (aut per prosopopoeiam rem) significat, qui nocet, non damnum datum. 20 Hic cum J. σαν legisset supplevissetque σαν[ιδίους], non modo L. ΕΑΝ legit, sed etiam J. lapide examinato id agnovit. Quare quin lapicida re vera Ε exaraverit non est dubitandum. Sed cum is frequenter peccaverit, tamen retinendum duxi felicissimum Joubini inventum, quia quod ille secundis curis proposuit ἐὰν [δοῦλος] mihi improbabile videtur. Etenim totius enuntiati structura vetat a τό τε ἐργαστήριον tertium membrum incipere quod illis ἐὰν μὲν πολείτης ᾖ — ἐὰν δὲ ξένος ἢ μέτοικος repondeat. Officina occluditur tabulis ligneis quae clavis figuntur, et eis inscribitur hoc poenae nomine factum esse quia nimium pretium ab emptoribus operum suorum postulasset. 21 Cf. v. 14 sqq. 22 Ad ἐργαστήριον, non ad ἔργον hoc referri manifestum est. 23 ΕΠΙΣΤΑΣ. 24 ΑΠΟΧΗΣ. Emendavit L.

367 Lapis inventus prope Romam ad viam Ostiensem. Post multos alios edd. Franz C. I. G. 6607. G. Kaibel Inscr. Sic. et It. p. 442 n. 1759.

Litterae volgares praeter ΠΣ, si modo antiquioribus editoribus — nam lapis pridem periit — hac de re fides habenda est.

Τιβερίωι Κλαυδίωι | Κουιρείναι | Μενεκράτει[1], ἰατρῶι | Καισάρων[2] καὶ ἰδίας ‖ λογικῆς ἐναργοῦς | ἰατρικῆς κτίστηι ἐν | βιβλίοις ρνς', δι' ὧν | ἐτειμήθη ὑπὸ τῶν ἐν|λογίμων πόλεων ψηφίσ‖μασιν ἐντελέσι, οἱ γνώριμοι | τῶι αὐτῶν αἱρεσιάρχηι τὸ ἡρῷον.

1 Eundem esse, cuius liber αὐτοκράτωρ ὁλογράμματος ἀξιολόγων φαρμάκων a Galeno (XIII p. 502. 995. XIV p. 31) afferretur, vidit Montfaucon Ant. expl. vol. suppl. III p. 30. 2 Andromachum Neronis archiatrum cum Galenus dicat Menecratis exemplum secutum esse in quantitabus remediorum ὁλογραμμάτως significandis, haud improbabiliter Caesares, quorum ille medicus fuerit, Tiberium, Gaium, Claudium esse conieceris. K. Sed illa opinio, eum eiusdem familiae ex insula Co oriundae fuisse, atque Xenophonta, Cleonymum, Philinum (n. 368. 369. 370), nullo nititur satis firmo fundamento.

---

368 Lapis inventus in insula Co inter vicum *Pyli* et littus maris. Edd. Dubois Bull. de corr. Hell. V (1881) p. 473. Paton et Hicks Inscr. of Cos p. 223 n. 345. Cf. quae de titulo exposuit R. Briau Rev. arch. XLIII (1882) p. 209 sqq.

[----- Γάϊον Στερτίνιον] | Ἡρακλείτου υἱὸν Κορνη|λία Ξενοφῶντα[1],

Litterae ΑΘΞΠΣ. 1 Cf. Tacitus Ann. XII, 61: *quin etiam dixit* (Claudius Caesar cum de immunitate Cois tribuenda ad senatum referret) *Xenophontem, cuius scientia ipse uteretur, eadem familia* (Asclepiadarum) *ortum, precibusque eius dandum, ut omni tributo vacui in posterum Coi sacram et tantum dei ministram insulam colerent.* XII, 67: *igitur exterrita Agrippina et quando ultima timebantur spreta praesentium invidia provisam iam sibi Xenophontis medici conscientiam adhibet. Ille tanquam nisus evomentis* (Claudii) *adiuvaret, pinnam rapido veneno inlitam faucibus eius demisisse creditur, haud ignarus summa scelera incipi cum periculo, peragi cum praemio.* Praenomen et nomen gentile Br. supplevit ex n. 369, 3. 370, 4. 5 et titulis Cois ad eundem hominem spectantibus. Namque illi civem suum summa apud imperatores gratia florentem egregiis honoribus affecerunt. Septem exstant in insula lapides cum hac inscriptione: Θεοῖς πατρῴοις ὑπὲρ ὑγείας Γαΐου Στερτινίου, Ἡρακλείτου υἱοῦ, Ξενοφῶντος, φιλοκαίσαρος, φιλοσεβάστου, φιλοκλαυδίου, δάμου υἱοῦ, φιλοπάτριδος, εὐσεβοῦς, εὐεργέτα τᾶς πατρίδος (Paton et Hicks, Inscr. of Cos p. 127 sqq. n. 84—90). Praeterea exedra eius honori et memoriae consecrata commemoratur ibid. p. 130 n. 93, dedicatio ab ipso facta habetur p. 130 n. 92: Γ[αΐ]ος Στερτίνιος Ξενοφ[ῶν, εὐ]εργέτας τᾶς πατρίδος καὶ ἱερεὺς διὰ βίου Ἀσκλαπιῶ (errore ni fallor pro Ἀσκλαπιοῦ), Καίσαρι Ἀγαθῷ Θεῷ ἀνέθηκε. Ex quibus nominibus Romanis perspicitur de eodem aut certe eiusdem familiae homine accipienda esse quae Plinius narrat N. h. XXIX, 7:

5 τὸν | ἀρχίατρον τῶν θεῶν Σε|βαστῶν[2] καὶ ἐπὶ τῶν Ἑλλη||νικῶν ἀποκριμάτων[3], χει|[λ]ιαρχήσαντα καὶ ἔπαρχον | γεγονότα τῶν ἀρχιτεκτό|νων[4] καὶ τιμαθέντα ἐν τῶι [κατὰ] | Βρεταννῶν θριάμ-

---

Q. Stertinius imputavit principibus quod sestertiis quingenis annuis contentus esset, sescena enim sibi quaestu urbis fuisse enumeratis domibus ostendebat; par et fratri eius merces a Claudio Caesare infusa est, censusque, quamquam exhausti operibus Neapoli exornata, heredi HS CCC *reliquere, quantum Athenaidi Arruntius solus.* Haec sic interpretatus est D., ut maiorem fuisse Xenophonti fratrem statueret, qui medici apud imperatorem officio fungeretur; deinde in eius locum Xenophontem successisse. Quod contra Br. pro *Q.* praenomine *C.* rescribens ipsum Xenophontem illo priore enuntiato indicari sumpsit, fratrem vero minorem esse Cleonymum (n. 369), qui nunquam medicam artem exercuisset; neque de ea re quicquam dicere Plinium. Ante Xenophonta alium fratrem imperatoris quidem Claudii medicum propterea fuisse non posse, quia ipsum iam priusquam Claudius imperio potiretur in eo officio fuisse demonstraret titulus n. 370. At hic quidem manifestus est error (cf. n. 370[2]), neque omnino est cur illum maiorem natu Stertinium Claudio potissimum operam navasse statuamus; immo cum in illo principum modo in universum mentio fiat, in fratris demum mentione Claudii nomen ponatur, multo proclivius est suspicari, illum Tiberii et Gai medicum fuisse. Et qui cardo rei est, ad Cleonymum ea ipsa de causa Plinii narratio de Q. Stertini fratre referri nequit, quia Br. eum medicum fuisse iure negavit. Etenim in Plinii disputatione de medicorum salariis summae pecuniae nescio qua de causa alii cuilibet homini numeratae nullus fuit locus. Acquiescendum igitur in Duboisii interpretatione. 2 Primo Claudii, deinde Neronis, cuius principatu haec statua erecta est, cum pleraque Xenophontis monumenta (cf. not. 1) iam Claudio imperante dedicata sint (cf. not. 7). 3 Cf. Suidas s. Διονύσιος· Ἀλεξανδρεύς, ὁ Γλαύκου υἱός, γραμματικός, ὅστις ἀπὸ Νέρωνος συνῆν καὶ τοῖς μέχρι Τραϊανοῦ καὶ τῶν βιβλιοθηκῶν προὔστη καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιστολῶν καὶ πρεσβειῶν ἐγένετο καὶ ἀποκριμάτων. Th. Mommsen Hist. Rom. V p. 333 not. 2 officium *ab epistulis Graecis* hic agnoscit; sed L. Friedländer Darstellungen aus d. Sittengesch. I[6] p. 183 not. 3 de eis potius responsis intellegit, quae legationibus ad imperatorem missis dabantur, coll. Ioseph. Ant. Iud. XIV, 210: δεδόσθαι δὲ Ὑρκανῷ καὶ παισὶ τοῖς αὐτοῦ καὶ πρεσβευταῖς τοῖς ὑπ' αὐτοῦ πεμφθεῖσιν — καὶ τὰ ἀποκρίματα αὐτοῖς ἀποδίδοσθαι (ἀποδίδωσιν codd.) ἐν ἡμέραις δέκα ταῖς ἁπάσαις. I. G. Sept. I, 2711, 64 sqq. προσενδεξάμενος κατὰ δωρεὰν [πρεσ]βεύσ[ε]ιν πρὸς τὸν Σεβαστὸν — ἤνεγκεν ἀπόκριμα πρὸς τὸ ἔθνος. v. 107 sq. τὸ ἀπόκριμα καὶ πρὸς ἡμᾶς [τοῦ ν]έου-Σεβαστοῦ διεκόμισεν. 2712, 46 sqq. τελέσας δὲ τὴν πρεσβείαν μετὰ τῶν ἄλλων ἐθνῶν καὶ τὸ ἀπόκριμα ἐνενκὼν παρὰ [Γαΐου Καίσαρος, τειμὰς] ἔλαβεν μετὰ τῶν συνπρεσβευτῶν. 4 Praefectus fabrum illa aetate perfrequenter negotiis a re militari alienissimis adhibebatur (Th. Mommsen Röm. Forschungen II p. 441), ut non mirum sit homini qui nullum rei bellicae usum habebat id officium mandatum esse.

10 βωι[5] στεφάν[ωι] ‖ χρυσέωι καὶ δόρατι[6], δάμου [υ]ίό[ν, | φιλονέ-
ρων]α[7], φιλοκαίσαρα, [φιλο|σ]έβαστον, φιλορώμαιον, φιλ|όπατριν,
15 εὐεργέτην τῆς πατρί|[δ]ος, ἀρχιερέα τῶν θεῶν[8] καὶ ἱερέα δι‖[ὰ
βί]ου τῶν Σεβαστῶν[9] καὶ Ἀσκλαπιοῦ | [καὶ] Ὑγίας καὶ Ἡπιόνης,
ἱεροταμιεύ|οντος Μάρκου Σε[π]τικίου Μάρκου | [υἱ]οῦ Ῥούφου
καὶ Ἀρίστωνος τοῦ | Φιλοκλέους φιλοκαισάρων.

5 De Britannico Claudii Caesaris triumpho anno 44 p. Chr. acto cf. Sueton. Claud. 17. 28. Cass. Dio LX, 22, 1. 23, 1. 2. 6 Cf. 333, 3 sqq. 7 Excisum vocabulum post Neronis mortem damnatamque memoriam supplevit D. Sed quod idem monumentum Claudii imperio positum ideoque hic primo φιλοκλαύδιον ut in aliis Xenophontis titulis (not. 1) scriptum fuisse, eo deleto φιλονέρωνα repositum et hoc rursus excisum sumpsit, nequeo probare. Nam id una spatii ratione nititur, quae cum duabus modo litteris alterum vocabulum altero longius sit, in titulo non στοιχηδὸν disposito vix sufficit ad demonstrandum. Accedit quod v. 3. 4 pluralis τῶν Σεβαστῶν a prima manu est, vix alio ille quidem referendus atque ad Claudium et Neronem. Namque iam Gaio aut adeo Tiberio illum artem suam adhibuisse certe nihil est quod probet. 8 Divorum Imperatorum. 9 Eius qui quoque tempore fuit principis. Pluralis hic ut v. 3 poni videtur, quia iam per duorum imperium hoc sacerdotio functus erat.

---

369 In oppido Co. Edd. Fontrier Ἰωνία, 1874 Ianuar. 1. Sakkelion, Ὅμηρος, 1874 Octob. 1. O. Rayet Annuaire de l'association pour l'encouragement des études Grecques IX (1875) p. 272 (Paton et Hicks Inscriptions of Cos p. 132 n. 94). Cf. quae exposuit R. Briau Rev. arch. XLIII (1882) p. 206 sq. 215 sq.

Τιβέριον Κλαύδιον[1], Ἡρακλείτου | υἱόν, Κυρ(ίνα) Κλεώνυμον,
5 τὸν ἀ|δελφὸν Γαΐου Στερτινίου | Ξενοφῶντος, χειλιαρχή‖σαντα ἐν
Γερμανίαι λεγεῶ|νος κβ΄ Πριμιγενίας[2], δὶς μο|ναρχήσαντα[3] καὶ

Litterae volgares praeter ΞΠΣ. 1 Hic Ti. Claudius est, tribu Quirina, frater (n. 368) C. Stertinius, tribu Cornelia. Unde apparet non uno tempore fratres civitatem Romanam impetrasse. Quod sic explicat Br., ut Xenophonta quidem secundum legem a Suetonio commemoratam (Suet. Caes. 42: *omnisque medicinam Romae professos et liberalium artium doctores, quo libentius et ipsi urbem incolerent et ceteri adpeterent, civitate donavit*) civem factum statueret, Cleonymum vero postea demum dono imperatoris, apud quem frater eximia gratia florebat, idem ius impetrasse. 2 Legio a Claudio Caesare instituta, fortasse ita ut ea quae ad id tempus fuerat legio altera et vicesima (Deiotariana) in duas divideretur (Mommsen-Marquardt R. Alterthümer V p. 448); in Germania superiore tendebat etiamtum anno 69 p. Chr.

πρεσβεύ|σαντα πολλάκις ὑπὲρ τῆς | πατρίδος πρὸς τοὺς Σεβα-
10 σ||τούς[4], Κλαυδία Φοίβη | τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα καὶ εὐεργέ|την
ἀρετῆς ἕνεκα καὶ εὐνοίας.

(Tac. hist. I, 18. 55). 3 Monarchus eponymus magistratus in multis Coorum titulis recensetur. 4 Claudius et Nero intellegendi videntur, quandoquidem illius imperio et per huius certe initia egregia erat Xenophontis apud imperatorem gratia et potentia (n. 368). Ceterum Cleonymum non fuisse medicum ex hoc titulo rectissime collegit Br.

370 Lapis arae vicibus fungens Calymni in ecclesiola τῆς ὑπακουῆς coniuncta cum ecclesia Christi. Sinistram partem ed. L. Ross Inscr. inedd. fasc. III p. 64 n. 181, totum titulum M. Dubois Bull. de corr. Hell. V (1881) p. 472 (inde minusculis litteris repetivit R. Briau Rev. arch. XLIII (1882) p. 208).

Ὁ δᾶμος ὁ τῶν Καλυμνίων | ἐτίμασεν Τιβέριον Κλαύδ|ιον Ξενο-
5 φῶντος υἱὸν Φιλῖ|νον, τὸν θεῖον[1] Γαΐου Στερ||τινίου Ἡρακλ(ε)ίτου
υἱοῦ Κορ|νηλία Ξενοφῶντος, ἰατροῦ | Τιβερίου Κλαυδίου Καί-
σαρος[2], | χειλιαρχήσαντα.

Litterae ΑΘΞΣ. 1 Patruum potius quam avunculum intellego cum D., quia sic Xenophonta avi paterni nomen gessisse apparet, qua re apud Graecos nihil fuit frequentius. Hic quoque Xenophontis demum gratia a principe civitatem impetravit. 2 Quia Σεβαστός abest, ex hoc titulo collegit Br., Xenophonta Claudii iam priusquam rerum potiretur medicum fuisse. Sed fugit eum, Claudium, quippe qui nunquam adoptione in gentem Iuliam transierit, Caesaris nomine usum non esse, priusquam imperaret. Itaque hic titulus anno 41 p. Chr. recentior habendus est ut omnina quotquot innotuerunt Xenophontis eiusque necessariorum monumenta (368[1]).

371 Lapis inventus in vico *Üzümlü* sito prope Magnesiam ad Maeandrum. Ex duobus apographis ab A. Fontrierio missis ed. P. Foucart Bull. de corr. Hell. XII (1888) p. 328; ex ectypo chartaceo A. E. Kontoleon Mitth. des arch. Inst. in Athen XIV (1889) p. 317.

Ἐπὶ στεφανηφόρου[1] Τιβερίου Πανκρατίδου τοῦ | Διοφάντου,

Litterae ΑΘΞΠΣ. 1 Stephanephorus eponymus Magnetum ad Maeandrum magistratus etiam aliunde notus est (cf. n. 256, 11. 25. 28. Bull. corr. Hell. XII p. 206).

μηνὸς Κουρεῶνος[2] Σεβαστῇ[3]· | ἔδοξεν τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ,
5 γνώμῃ στρα|τηγῶν καὶ τοῦ γραμματέως τοῦ δήμου καὶ ‖ ἀρχιε-
ρέως τῶν πατρίων θεῶν καὶ τῶν Σε|βαστῶν[4] Παμμένους τοῦ
Διοκλέους· | ἐπ(ε)ὶ Τιβέριος Κλαύδιος Σεβαστοῦ[5] ἀπελεύ|θερος
Τύραννος, πολείτης ἡμέτερος, ἀνή[ρ] | δεδοκιμασμένος τοῖς θείοις
10 κριτηρίοις ‖ τῶν Σεβαστῶν[6] ἐπί τε τῇ τέχνῃ τῆς ἰατρι|κῆς[7] καὶ
τῇ κοσμιότητι τῶν ἠθῶν, παραγενόμενος | (ε)ἰς τὴν πατρίδα
ἀνάλογον πεποίηται τὴν ἐπιδη|μίαν τῇ περὶ ἑαυτὸν ἐν πᾶσι
σεμνότητι, προσ|ενεχθεὶς φ[ι]λανθρώπως πᾶσι τοῖς πολείταις, ‖
15 ὡς μηδένα ὑφ' αὐτοῦ παρὰ τὴν ἀξίαν τοῦ καθ' ἑ|αυτὸν μεγέθους
ἐπιβεβαρῆσθαι, ἐφ' οἷς ἡ βουλὴ | καὶ ὁ δῆμος ἀποδεχόμενοι
τὸν ἄνδρα προσ|ῆκον ἥγηνται τιμῆσαι αὐτόν· δεδόχθαι τῇ |
20 βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ, τετιμῆσθαι Τ[ι]βέριον Κλαύ‖διον Σεβαστοῦ
ἀπελεύθερον Τύραννον καὶ | εἶναι ἐν ἀποδοχῇ τῷ δήμῳ· δε-
δόσθαι τε αὐ|τῷ ἀτέλειαν πάντων ⟨δὲ⟩ τῶν τελῶν ὧν κατεσ|κεύ-
ακε ἐργαστηρίων ἐπὶ τῆς χώρας ἧς[8] | κώμη Καδυίη.

---

2 Nomen cum Ionico Ἀπατουριών recte confert F. monens κούρειον sacrificium Apaturiorum, κουρεῶτιν diem quo id fiebat vocatum esse (cf. n. 439, 6. 28. 61. 118). 3 Civitates Asianas primum cuiusque mensis diem (νουμηνίαν) novo nomine Σεβαστήν appellasse cum aliunde tum ex titulo Pergameno Alterth. v. Perg. VIII, 2 p. 260 n. 374 B, 4. 8. D, 10 (vide Mommseni adn. ap. Fränkelium) notum est. Etiam in titulo Cibyratico quem ediderunt Heberdey et Kalinka Denkschriften der Wiener Ak., phil.-hist. Cl. 45 I, 5 verba ἔτους αλς', μηνὸς Δαισίου Σεβαστῇ non aliter intellegenda esse monuit A. Wilhelm Arch.-epigr. Mitth. aus Oesterreich XX (1897) p. 72. 4 Cf. n. 368[9]. 5 Aut Claudii aut Neronis, nam huius quoque liberti praenomen *Tiberius* gerere solebant, quia illo quod est *Nero* nemini privato, nedum libertino, uti licebat. Cf. Th. Mommsen Römische Forschungen I p. 39. 6 Claudium et Neronem intellegit F. Sed cum illum a Nerone demum manumissum esse haud improbabile sit (not. 5), eodem iure etiam Neronem cum successoribus usque ad Vespasianum significare potest hic pluralis. 7 Sine dubio multo minorem dignitatis gradum inter medicos principum habebat hic libertinus, quam Xenophon Cous (n. 368 sqq.), quare etiam ἀρχιάτρου titulo caret. Nihilo minus civibus eum hominem summae potentiae visum esse, quem egregiis honoribus prosequi et colere ipsorum maxime interesset, non est mirandum. 8 Hoc pronomen relativum alterum modo ex apographis Fontrierii habet, ab altero itemque a Contoleonis exemplo abest, ut non ab omni parte improbabile sit, id conexus restituendi causa coniectura additum esse.

372 Delphis prope substructiones templi Apollinis Pythii. Edd. E. Curtius Mus. Rhen. II (1842) p. 111. Anecdota Delphica p. 83 n. 67. Lebas Inscr. II p. 847 (Syll.[1] 280).

---------- καὶ ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Σ[ε|βαστῶ]ν καὶ ἐπιμελη-
τὴς τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀμφι[κτιό]|νων[1] [κ]αὶ ἄρχων τῆς ἱερᾶς Ἀκ-
τιακῆς βουλῆς[2] Τιβ(έριος) Κλαύδιος | υἱὸς πόλεως[3] Κλεόμαχος
5 φιλοκαῖσαρ καὶ φιλόπατρις ‖ Νεικοπολείτης τὸ ἀνάλημμα[4] τό τε
ἔσω τὸ ὑπὸ τοὺς | ἀνδριάντας καὶ τὸ ἔξωθεν ἐποίησαν ἐκ τῶν
τοῦ Πυ|θίου Ἀπόλλωνος τόκων καὶ προσόδων.

Litterae ΖΠΣΩ. Titulum Neronis imperio antiquiorem non esse cum nomina Τιβέριος Κλαύδιος tum sacerdotium Augustorum (cf. Hermae XIII p. 87) indicio est. 1 Ab Augusto Nicopolitanos Amphictyonibus ascriptos esse ita ut sex suffragia haberent, quantus numerus praeterea solis Macedonibus et Thessalis tributus est, Pausanias X, 8, 4 refert. Quare non mirabimur hic eius urbis civem toti conventui praeesse. Bull. de corr. Hell. VI p. 450 n. 80, 1 alius ἐπιμελητὴς τῶν Ἀμφικτιόνων recensetur, item Nicopolitanus. Aliorum de patria non constat: Bull. de corr. Hell. XX p. 708 (Tiberio imperatore). p. 710: ἐπὶ ἱερέως τῶν Σεβαστῶν καὶ ἐπιμελητοῦ τῶν Ἀμφικτυόνων Ποπλίου Μεμμίου Κλεάνδρου (54 p. Chr. n.). p. 720: ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Σεβαστῶν καὶ ἐπιμελητὴς τῶν Ἀμφικτόονων Τ(ίτος) Φλάουιος Μεγαλεῖνος. Epimeletae etiam Lebas Inscr. II, 845. 846. 849 sunt, sed num idem magistratus designetur non liquet. Ne in T. Flavii Soclari et L. Cassii Petraei quidem titulis (Bull. XX p. 720. 721. 724) utrum ἐπιμελητεία ad magistratum illum, an ad huius quod dedicatur operis efficiendi curam spectet facile diiudices. Cf. etiam n. 379, 7 cum not. 2. 2 Quibus locis magnae feriae fieri solebant, ibi sacra concilia instituta erant, quae caverent, ne quid in caerimoniis ludisque omitteretur aut peccaretur. Eiusmodi fuit Olympiae ἡ Ὀλυμπικὴ βουλὴ frequenter apud Pausaniam et in titulis (veluti 412, 2. 417, 2) commemorata, Eleusine ἡ ἱερὰ γερουσία (C. I. Att. III 702, 2. 851, 3). 3 Cf. G. Hirschfeld Zeitschrift f. d. österr. Gymnasien 1882 p. 161. 4 Muros substructos iure interpretatur C. provocans ad C. I. G. 1104, 3. 21 sqq. Π. Λικίνιος Πρεῖσκος Ἰουουεντιανὸς — τὰς ἀναβάσεις καὶ τὰ ἀναλήμματα ὑπὸ σεισμῶν καὶ παλαιότητος διαλελυμένα ἐπεσκεύασεν. Nuper Delphis erutus est lapis qui quondam leschae Cnidiorum substructioni insertus erat (Bull. de corr. Hell. XX p. 636) cum hoc titulo: Κνιδίων ὁ δᾶμος τὸ ἀνάλαμμα Ἀπόλλωνι. Cf. etiam n. 587, 20.

---

373 Tabula marmoris albi subcaerulei extracta ex ruderibus ecclesiae Byzantinae quae sunt in praedio quod possidet Kiamil Effendi, ad viam qua ex urbe Rhodo in vicum *Koskinu* itur. Ed. F. Hiller von Gaertringen Mitth. des arch. Inst. in Athen XX (1895) p. 386 n. 5.

[Ἐπ' ἱερ]έως Δ[ιογέ]νευς[1], πρυτανίων τῶν σὺν | Μενεκλεῖ τῷ Ἀ[ρ]χαγόρα[2], γραμμα[τε]ύοντος | βουλᾶς Νεικασιμάχου Δια[φ]άνου, καθ ὑ(οθεσίαν δὲ)[3] Ἀρχεδάμ[ου, | ά] ἐπιστολὰ ἁ ἀποστα-
5 λεῖσα ὑπὸ Νέρωνος ‖ Κλαυδίου Καίσαρος Πεταγειτνύου κζ'[4]·
[Νέρων][5] Κλαύδιος, θεοῦ Κλαυδίου υἱός, Τιβερίου Καίσ[α]|ρος Σεβαστοῦ καὶ Γερμανικοῦ Καίσαρος ἔγγονος[6], θε|οῦ Σεβαστοῦ

Litterae pro illa aetate simplicitate et accuratione qua incisae sunt insignes; singillatim a volgari prioris temporis usu differunt ΘΞΠΣ. Pro A nonnunquam Δ, raro Α scribitur. Vs. 1—5 paullo altiores reliquis litteras habent. 1 Sacerdos solis, qui in Rhodiorum civitate eponymus fuit; v. indicem apud Hillerum I. G. ins. m. Aeg. I p. 233. 2 Praeter sacerdotem, mensem, diem etiam prytanum mentionem decretis praescribi non usitatum quidem est apud Rhodios, sed inveniri id H. monuit etiam in plebiscito nuper Seleuciae ad Calycadnum invento ap. Heberdey et Wilhelm Reisen in Kilikien (Denkschr. der Ak. der W. in Wien XLIV, 6) p. 109 sqq.: Ῥοδίων. Ἐπὶ ἱερέως Δαμοκλέους τοῦ Δαμέου, πρυτανίων τῶν σὺν Ἀστυμήδει τῷ Ἀρχοκράτευς. 3 ΚΑΘ. 4 Huius mensis sedes in fastis Rhodiorum dubia est; Hillerus cum ex v. 12 τῷ τῶν ὑπάτων ὀνόματι collegisset, novos consules priusquam legatio Romam mitteretur, iam magistratum iniisse eiusque rei nuntium Rhodum pervenisse, ante alteram partem mensis Martii id factum negavit. Iam reditum legationis, quae epistulam imperatoris afferebat, fere in Iulium aut Augustum a. 55 p. Chr. incidere. Itaque Petagitnyum undecimum anni Rhodii ab aequinoctio autumnali incipientis mensem habendum esse. In eandem anni partem Metagitnionem incidere apud Delios, unde probabile esset eximia auctoritate sacrorum Apollinis Deliorum eum fastis Rhodiis intrusum esse. (Cf. etiam C. I. G. mar. Aegaei I p. 206.) Quae ut omnia sagacissime disputata sunt, sic non satis firmo nituntur fundamento. Nam ὕπατοι cur ii potissimum intellegendi essent, qui calendis Ianuariis 55 p. Chr. magistratum iniissent, neque Hillerus dixit neque quisquam dicere poterit; non minore iure eos hic agnoscas, qui per primos duos menses et dimidium imperii Neronis (13. Oct.—31. Dec. 54 a. Chr.) fasces tenuerunt. Utique posteriorem locum habuerit necesse est Petagitnyus in fastis Rhodiis, quam Paton, Inscr. of Cos p. 330 voluit, qui tertium facit. Nam inter Claudii mortem (13. Oct. 54 p. Chr.) et mensem Decembrem sane ea omnia de quibus hic legimus inter Rhodios et imperatorem agi nullo modo potuerunt. E. Bischoff De fastis Graecorum antiquioribus p. 368. 383 sq. quintum esse vult, respondentem fastorum Atticorum Anthesterioni, Iulianorum fere Februario. 5 Nomen hic erasum, ut paene ubique post regnum Neronis eversum, v. 4 neglegentia relictum. Cf. 376[7]. 6 Non ab omni parte recte de hac voce iudicat Mommsen apud H., cum tanquam sensu cassum irrideat Neronem simul et Tiberii et Germanici nepotem dici. Etenim nepos neutiquam ἔκγονος est, sed υἱωνός. Voces ἔκγονος et ἀπόγονος vero nullum certum necessitudinis gradum significant ex Graecorum quidem consuetudine (cf. formulam αὐτῷ καὶ ἐκγόνοις, αὐτὸν καὶ ἐκγόνους sollemnes in

ἀπόγονος, Καῖσαρ Σ[εβ]αστὸς Γερμανι|κός, ἀρχιερεύς, δημαρχι-
10 κῆς ἐξουσίας[7], αὐτοκρά||τωρ, Ῥοδίων ἄρχουσι βουλῇ [δή]μῳ
χαίρειν·

Οἱ πρέσβεις ὑμῶν, οὓς ἐπὶ τῇ ψευδῶς ἐπι[σ]τολῇ | πρὸς
ὑμᾶς κομισθείσῃ[8] τῷ τῶν ὑπάτων ὀνόματι | ταραχθέντες πρός
με ἐπέμψατε[9], καὶ τὸ ψήφισμα [ἀ]|πέδοσαν καὶ περὶ τῶν θυσιῶν
15 ἐδήλωσαν ἃς ἐνετε[ί]||λασθε αὐτοῖς ὑπὲρ τῆς πανοικίου μου
ὑγείας καὶ | τῆς ἐν τῇ ἡγεμ[ο]νίᾳ διαμονῆς ἐπιτελέσαι τῷ κατ'
ἐ|ξοχὴν παρ' ἡμεῖν τειμωμένῳ θεῷ Διὶ Καπετωλίῳ[10], | περί τ'

---

decretis honorariis), sed in titulis imperatorum Romanorum Graece vertendis necessitas id expressit, ut ἔκγονος nomini pronepotis, ἀπόγονος abnepotis significatio tribueretur, quia propriis horum graduum vocabulis sermo Graecus carebat. Graecis igitur auribus non modo absurdi nihil habebat, Neronem et Tiberii et Germanici ἔκγονον appellari, sed omnino recte et accurate hoc dictum erat; cf. n. 382, 4. 5: Πλουτάρχου καὶ Σέκστου τῶν φιλοσόφων ἔκγονος. Cum sollemni usu epistularum imperatoriarum sane hoc pugnat, ut Rhodi verba litterarum principis in incidendo paullum immutata esse haud improbabiliter coniecerit M., quamquam quod ille vult, Tiberii nomen interpolatum esse ut hiatus inter Augustum et Germanicum sarciretur, admitti nequit, quia ἔκγονος sollemni vi non in Germanicum, sed in Tiberium cadit. Putaverim potius hominem Graecum latioris notionis nominis ἔκγονος memorem omisso υἱωνός verba in brevius contraxisse. 7 Numerus iterationis omissus hanc epistulam primo tribuniciae potestatis anno, i. e. non post diem 12. mensis Octobris a. 55 a. Chr. datam esse probat. 8 I. e. ἐπὶ τῇ ψευδῶς πρὸς ὑμᾶς κομισθείσῃ ἐπιστολῇ. Hoc hyperbaton non modo tam inauditum non est, quam Hillero videtur, sed etiam apud elegantissimum quemque scriptorum veterum Atticorum simillima exempla haud pauca inveniuntur; cf. Demosth. XVIII, 144: καὶ γὰρ εὖ πρᾶγμα συντεθὲν ὄψεσθε. XVIII, 126: τὰς ὑπὸ τούτου βλασφημίας εἰρημένας. XX, 84: τὸ Χαβρίᾳ ψήφισμα ψηφισθέν. 9 I. e. οὓς πρός με ἐπέμψατε, ταραχθέντες ἐπὶ τῇ ἐπιστολῇ, ἣ ψευδῶς τῷ τῶν ὑπάτων ὀνόματι πρὸς ὑμᾶς ἐκομίσθη. Sic recte interpretatur P. Wolters apud H. Nam quod Mommsenus et Hillerus τῷ ὀνόματι ad ταραχθέντες referre malunt, fugit eos necessario ab hoc participio ἐπὶ τῇ ἐπιστολῇ potius suspendendum esse; neque enim ἐπὶ τῇ ἐπιστολῇ πρέσβεις ἐπέμψατε recte dicitur. Accedit quod in illorum interpretatione etiam adverbium ψευδῶς nudo perferendi verbo adiectum merito reprehenditur — sic potius ipsam epistulam ψευδῆ vocari exspectes — cum ψευδῶς τῷ τῶν ὑπάτων ὀνόματι κομισθῆναι litterae bene dicantur et perspicue. Quid scriptum fuerit in ista commenticia consulum epistula, latet. 10 Hospitii publici vel amicitiae inter Romanos aliumque populum intercedentis iure hoc quoque contineri, ut huius civibus Romae in Capitolio rem divinam facere et dona Iovi consecrare liceat, Th. Mommsen Römische Forschungen I p. 347 not. 45 demonstrat cum aliis exemplis usus tum senatusconsulto de

ὧν ἐπεστάλκειτε αὐτοῖς πρὸς τὴν τῆς πόλεως | δημοκρατίαν
20 διαφερόντων ἐνεφάνισαν διὰ Κ[λαυ]‖δίου Τειμοστράτου τοῦ ἀρχι-
πρεσβευτοῦ, σπου|δαίῳ πάθει τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν ἐπ' ἐμοῦ ποιησα-
μένων | λόγους, ἀνδρὸς κ[ἀμ]οὶ ἐπὶ τῷ κρατ[ί]στῳ διὰ τ[ὴ]ν
ἀνανέω|σιν τῶν πρὸς ἡμᾶς αὐτῷ δικαίων ὑπαρχόντων γνωρί|μου
25 καὶ παρ' ὑμεῖν ἐν τοῖς ἐπιφανεστάτοις καταριθμου[μέ]‖νου. ἐγὼ
οὖν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡλικίας εὐνοϊκῶς πρὸς τὴ[ν πό]|λιν ὑμῶν
δι[α]κείμενος[11] ----------

Asclepiade (C. I. L. I, 203, 25 sqq.: τούτοις τε πίνακα χαλκοῦν φιλίας ἐν τῷ Καπετωλίῳ ἀναθεῖναι θυσίαν τε ποιῆσαι ἑξῆς). Cf. n. 349, 6. 8. 364, 31 sqq. 11 Iam transit imperator ad suum erga Rhodios animum beneficiaque in eos a se collata praedicanda, in quibus sine dubio non silentio praeteriit illud, quod a Claudio eis libertatem impetraverat. Cf. Tac. ann. XII, 58: *eodem* (Nerone) *oratore — reddita Rhodiis libertas* (anno 53 p. Chr.). Sueton. Nero 7 *apud eundem* (Claudium) *consulem* (hoc H. monet non posse non ad quintum Claudii consulatum a. 51 p. Chr. gestum spectare) *pro Bononiensibus Latine, pro Rhodis atque Iliensibus Graece verba fecit.* Claud. 25: *Lyciis* (Claudius imperator) *ob exitiabiles inter se discordias libertatem ademit, Rhodiis ob paenitentiam veterum delictorum reddidit.* Uter scriptor de tempore verum referat, vix discernas. Ceterum in ipsa insula eius rei testimonium exstat I. G. mar. Aeg. I p. 3 n. 2, 12 sq.: [ἀποδοθείσ]ας τᾷ πόλει τᾶς πατρίου πολειτείας ὑπὸ τῶν [------- Νέρω]νος Κλαυδίου Καίσαρος. H.

374. 375 Basis inventa Andri. In ea planiciei anticae parte, quae intuenti dextra est, titulus viri (374), in sinistra mulieris (375). Post alios accuratissime exscripsit et edidit L. Ross Inscr. inedd. fasc. II p. 2 n. 89.

(374)

Ὁ δῆμος | Πούπλιον Γλείτιον[1] Γάλ[λον,] | τὸν ἑαυτοῦ πάτρωνα
5 καὶ | εὐεργέτην, ἀρετῆς ‖ ἕνεκα.

Litterarum formas Rossius exhibet volgares praeter ΠΣ; sed n. 375 v. 3 extr. Ϛ est. 1 De huius nominis lectione cum priores editores mirum in modum dissentirent (ΓΑΕΙΤΙΟΝ Mustoxydis, ΓΑΝΤΙΟΝ Tricupis, ΤΑΕΙΤΙΟΝ Lebas), Rossius legere sibi visus est ΓΛΕΙΤΙΟΝ, qua in re eius diligentiam aciemque oculorum eo magis admireris, quia ipse quid hoc nomine faceret ignorans Ἐγνάτιον emendare conatus est, ut Lebasius Παπίριον coniecerat. At Rossium verum vidisse neque quicquam mutandum esse docet Tac. Ann. XV, 56: *Lucanus Aciliam, matrem suam, Quintianus Glitium Gallum, Senecio Annium Pollionem, amicorum praecipuos* (ut coniurationis Pisonianae a. 65 a. Chr. patefactae participes) *nominavere.* c. 71: *Novio Prisco per amicitiam*

(375)

Ὁ δῆμος | Ἐγνατίαν Μαξίμιλλαν[2], τὴν | ἑαυτοῦ εὐεργέτιν, ἀρετῆς | ἕνεκα.

Senecae et Glitio Gallo atque Annio Pollioni infamatis magis quam convictis data exilia. Andrum potissimum eum se contulisse hic demum titulus docuit. 2 Cf. Tac. Ann. XV, 71: *Priscum Artoria Flaccilla coniux comitata est, Gallum Egnatia Maximilla, magnis primum et integris opibus, post ademptis; quae utraque gloriam eius auxere.*

---

376 Tabula marmoris leucophaei subcaerulei, in ecclesiola S. Georgii quae est Acraephiae (*Karditza*). Ed. M. Holleaux Bull. de corr. Hell. XII (1888) p. 510; idem *Discours prononcé par Néron à Corinthe en rendant aux Grecs la liberté*, Lugduni 1889. (W. Dittenberger I. G. Sept. I, 2713.) Cf. quae adnotaverunt C. Wernicke Jahrb. des arch. Inst. IX (1894) p. 111 et Ph. Fabia Revue de philol. XIX (1895) p. 228.

I Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ λέγει[1]· τῆς εἴς με εὐνοί|ας τε καὶ εὐσεβείας ἀμείψασθαι θέλων τὴν εὐγε|νεστάτην Ἑλλάδα κελεύω πλείστους καθ' ὅ[σ]ο[ν] | ἐνδέχεται ἐκ ταύτης τῆς ἐπαρχείας παρ(ε)ῖναι[2] ‖ 5 (ε)ἰς Κόρινθον[3] τῇ πρὸ τεσσάρων καλανδῶν Δε|κεμβρίων[4].

Litterae volgares praeter ΑΖΘΞΠΣ, neque profunde neque admodum accurate incisae. Continet tabula edictum Neronis Caesaris quo Graeci omnes Corinthum convocabantur (I v. 1—6), contionem illic ab imperatore habitam de libertate et immunitate totius provinciae (II v. 7—26), decretum Acraephiensium (III v. 27—58) de ara et simulacris dedicandis, quae civitas grati animi monumenta esse volebat. 1 Edictum propositum esse probabile est aliquot mensibus ante contionem quam sub finem mensis Novembris a. 67 a. Chr. habitam haec tabula docet (not. 4. 9). Nam aliter fieri non poterat ut magna hominum multitudo etiam ex remotioribus Graeciae regionibus Corinthum conveniret. Quod quoniam anni illius mense fere Iulio aut Augusto Olympia ab imperatore summa magnificentia peracta constat, vix dubitandum est quin per illam occasionem, qua nulla cogitari poterat aptior, universa natio de principis voluntate certior facta sit. 2 Pro παρεῖναι hoc scriptum esse sumit H., cui assentior cum quia eiusdem erroris illa aetate frequentissimi alia hic tenemus exempla (ἰς v. 5. ἀνισφορίαν v. 14. ἐπιδή v. 31), tum quia verbum aptius est, quam παριέναι, pro quo sane item παρίναι tum scribebatur per barbarismum ab Atticistis castigatum; cf. Phrynichus p. 15 Lobeck: ἐπίναι, κατίναι, προσίναι, ἐξίναι, πάντα ἀδόκιμα ἄνευ τοῦ ε̄ λεγόμενα· χρὴ γὰρ σὺν τῷ ε̄ ἀπιέναι καὶ ἐξιέναι λέγειν καὶ τα λοιπὰ ὁμοίως. Infra n. 567, 2 παρίναι manifesto pro παριέναι scriptum habes.

II Συνελθόντων τῶν ὄχλων ἐν ἐκκλησίᾳ προσεφώ|νησεν[5] τὰ ὑπογεγραμμένα.

10 Ἀπροσδόκητον ὑμεῖν, ἄνδρες Ἕλληνες, δωρεάν, ‖ εἰ καὶ μηδὲν παρὰ τῆς ἐμῆς μεγαλοφροσύνης | ἀνέλπιστον, χαρίζομαι τοσαύτην ὅσην οὐκ ἐχωρή|σατε αἰτεῖσθαι· πάντες οἱ τὴν Ἀχαΐαν καὶ τὴν ἕως | νῦν[6] Πελοπόννησον κατοικοῦντες Ἕλληνες, | λάβετε

15 ἐλευθερίαν, ἀν(ε)ισφορίαν, ἣν οὐδ' ἐν τοῖς εὐτυ||χεστάτοις ὑμῶν πάντες χρόνοις ἔσχετε· | ἢ γὰρ ἀλλοτρίοις ἢ ἀλλήλοις ἐδουλεύσατε. | εἴθε μὲν οὖν ἀκμαζούσης τῆς Ἑλλάδος παρειχό|μην ταύτην τὴν δωρεάν, ἵνα μου πλείονες ἀπολ|αύωσι τῆς χάριτος·

20 δι' ὃ καὶ μέμφομαι τὸν αἰῶνα ‖ προδαπανήσαντά μου τὸ μέγεθος τῆς χάριτος· | καὶ νῦν δὲ οὐ δι' ἔλεον ὑμᾶς, ἀλλὰ δι' εὔνοιαν εὐερ|γετῶ, ἀμείβομαι δὲ τοὺς θεοὺς ὑμῶν, ὧν καὶ διὰ | γῆς καὶ διὰ θαλάττης αἰεί μου προνοουμένων πε|πείραμαι, ὅτι

---

3 Isthmiis libertatem a Nerone Graecis concessam esse Plut. Flaminin. 12 et Sueton. Nero 24 referunt. Quarum feriarum etsi in hac tabula nusquam mentio fit, tamen non est cur de illorum fide dubitetur. Sane legitimum Isthmiorum tempus erat aestas media (cf. K. F. Hermann Gottesd. Alterthümer § 49, 15), sed cum a Nerone multas ferias aut alio ac debebat tempore actas aut adeo iteratas constet (Sueton. Nero 23), alterutrum etiam in his sacris eum fecisse statuendum est. H. 4 Annum 67 a. Chr. significari demonstravit H. Versabatur imperator in Graecia ab aestate anni 66 p. Chr. ad finem anni proximi aut ad ipsos primos anni 68 p. Chr. n. dies; utique mense Septembri 67 p. Chr. exeunte etiamtum in ea provincia fuisse docet Iosephus Bell. Iud. III, 540. 542. Quod quoniam Suetonius decedentem Neronem provinciam illo beneficio affecisse narrat (Nero 24), annum 66 p. Chr. in censum non venire manifestum est. Cf. G. Hertzberg Gesch. Griechenlands unter der Herrsch. der Römer II p. 112 not. 35. H. Schiller Gesch. d. röm. Kaiserreichs unter der Reg. d. Nero p. 256 not. 3 F. Cum his concinit decretum C. I. Lat. X, 7852, quod docet inde ab anno 67 p. Chr. Sardiniam, quae senatui pro Achaia data est a principe, proconsules habuisse cum usque ad id tempus sub legatorum Augusti p. pr. regimine fuisset. Cf. J. Marquardt R. Staatsverwaltung I² p. 249 n. 1. 5 Cum T. Quinctius Flamininus a. 196 a. Chr. per praeconem in panegyri Isthmica libertatem Graecorum pronuntiandam curasset, Neronem ipsum sua voce eam proclamasse testantur Plutarchus Flam. 12 et Suetonius Neron. 24 cum hoc lapide. 6 Non amplius eo nomine uti terram his verbis indicari videtur, ut admodum ingeniose et ad persuadendum accommodate H. coniecisse videatur a Nerone novum cognomentum, veluti Νέρωνος νῆσος, ei impositum esse. Cf. Sueton. Nero 55: *ideoque multis rebus ac locis, vetere appellatione detracta, novam indixit ex suo nomine, mensem quoque Aprilem Neroneum appellavit, destinaverat et Romam Neropolim nuncupare.*

25 μοι τηλικαῦτα εὐεργετεῖν παρέσχον· ‖ πόλεις μὲν γὰρ καὶ ἄλλοι
ἠλευθέρωσαν ἡγεμόνες, | [Νέρων δὲ ὅλην][7] ἐπαρχείαν.
III Ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Σεβαστῶν διὰ βίου καὶ Νέρωνος | Κλαυ-
δίου Καίσαρος Σεβαστοῦ Ἐπαμεινώνδας | Ἐπαμεινώνδου[8] εἶπεν·
30 προβεβουλευμένον ἑαυ‖τῷ εἶναι πρός τε τὴν βουλὴν καὶ τὸν
δῆμον· | ἐπ(ε)ιδὴ ὁ τοῦ παντὸς κόσμου κύριος Νέρων, αὐτο|-
κράτωρ μέγιστος, δ[η]μαρχικῆς ἐξουσίας τὸ τρισ|καιδέκατον ἀπο-
δεδειγμένος[9], πατὴρ πατρίδος, | νέος Ἥλιος ἐπιλάμψας τοῖς

7 [Νέρων δὲ ὅλην τὴν] ἐπαρχείαν H. in priore editione, [Νέρων δὲ μόνος] ἐπαρχείαν idem in altera, [Νέρων δὲ Κλαύδιος] ἐπαρχείαν Th. Mommsen apud H. Sed cum horum supplementorum utroque pugnat hasta directa in ipsius Holleauxii imagine lithographa iuxta litteram initialem nominis ἐπαρχείαν a sinistra conspicua. Quare ad priorem illius conatum redii, nisi quod articulum omittendum duxi. Neque enim de Achaia provincia sola hic dicitur, sed omnino primum fuisse imperatorem Neronem praedicatur, qui non civitates nonnullas, sed integram provinciam aliquam libertate donaret. Hoc adiectivum cur eraderetur sane non fuit; sed omnino eum qui hoc negotio fungebatur magna socordia egisse, quippe qui v. 51 innocentissimam voculam ἡμῶν deleret, v. 27. 31 autem bis ipsum Neronis nomen relinqueret, observavit H. 8 Idem homo inter cives Acraephienses iam Gai Caesaris principatu (37—41 p. Chr.) opibus et auctoritate egregie florebat, id quod demonstrant decreta I. G. Sept. I, 2711. 2712. 9 Designationi nullum esse locum in tribunicia potestate monet Th. Mommsen apud H. Error utique permirus nescio an ita explicandus sit, ut ὁμοιοτέλευτον aliquot vocabulis transsiliendis ansam praebuisse statuamus et restituamus δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ τρισκαιδέκα(τον, ὕπατος τὸ πέμπ)τον ἀποδεδειγμένος. Non quo cum Iosepho Aschbach aliisque Neronem calendis Ianuariis cum P. Galerio Trachalo consulatum iniisse statuam; nam haec opinio satis refutata est a Iulio Asbach Mus. Rh. XXXV p. 183 sqq. allatis Frontini de aquis 102, fastorum, tituli C. I. Lat. VI, 1984 testimoniis de P. Galerio Trachalo T. Catio Silio Italico illius anni consulibus ordinariis. Recte igitur Suetonius Ner. 43 principem postea demum consulatum sumpsisse narrat in eo uno errans, quod eum utroque consule remoto sine collega magistratum gessisse opinatur, cum titulus apud Mommsenum I. R. Neap. 6855 (*Nerone V et Tracha* . . . .) eum in Silii locum successisse demonstret. At si quis coniciat imperatorem designatum quidem esse consulem, sed quia eius reditus ex Achaia ultra calendas Ianuarias anni 68 p. Chr. protrahebatur, remisso honore duos privatos consulatum inire passum, haud absurde existimet. Ceterum ipsam tertiam decimam tribuniciam potestatem sic modo cum eis quae aliunde de tituli aetate explorata essent (not. 4) conciliari posse docuit H., si ex tribus quas Nero in huius honoris annis numerandis secutus esset rationibus eam potissimum hic adhibitam statueremus, ex qua primus annus ab a. 54 p. Chr. comitiis tribuniciis, i. e. a quarto mensis Decembris die initium caperet. Sic enim tertiam decimam potestatem tribuniciam paucis diebus post

35 Ἕλλησιν προειρημέ||νος[10] εὐεργετεῖν τὴν Ἑλ(λ)άδα[11], ἀμειβόμενος δὲ | καὶ εὐσεβῶν τοὺς θεοὺς ἡμῶν παριστανομένους | αὐτῷ πάντοτε ἐπὶ προνοίᾳ καὶ σωτηρίᾳ, τὴν ἀπὸ | παντὸς τοῦ αἰῶνος αὐθιγενῆ καὶ αὐτόχθονα ἐλευ|θερίαν πρότερον ἀφαιρεθεῖσαν τῶν
40 Ἑλλήνων εἷς || καὶ μόνος τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος αὐτοκράτωρ μέγιστος | φιλέλλην γενόμενος [Νέρων] Ζεὺς Ἐλευθέριος ἔδω|κεν, ἐχαρίσατο, ἀποκατέστησεν εἰς τὴν ἀρχαίο|τητα τῆς αὐτονομίας καὶ ἐλευθερίας, προσθεὶς | τῇ μεγάλῃ καὶ ἀπροσδοκήτῳ δωρεᾷ καὶ ἀν-
45 εισφο||ρίαν, ἣν οὐδεὶς τῶν πρότερον Σεβαστῶν ὁλοτελῆ | ἔδωκεν· δι᾽ ἃ δὴ πάντα δεδογμένον εἶναι τοῖς τε ἄρ|χουσι καὶ συνέδροις καὶ τῷ δήμῳ καθιερῶσαι μὲν κα|τὰ τὸ παρὸν τὸν πρὸς τῷ Διὶ τῷ Σωτῆρι βωμόν, ἐπι|γράφοντας Διὶ Ἐλευθερίῳ [Νέρων]ι εἰς
50 αἰῶνα, καὶ ἀγάλμα||τα ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Πτωΐου συνκαθει|δρύοντας τοῖς [ἡμῶν][12] πατρίοις θεοῖς [Νέρωνος] Διὸς | Ἐλευθερίου καὶ Θεᾶς Σεβαστῆς [Ποππαίας][13], ἵνα | τούτων οὕτως τελεσθέντων καὶ ἡ ἡμετέρα πόλις | φαίνηται πᾶσαν τειμὴν καὶ
55 εὐσέβειαν ἐκπεπληρω||κυῖα εἰς τὸν τοῦ κυρίου Σεβαστοῦ [Νέρωνος οἶκον[14].] | εἶναι δὲ ἐν ἀναγραφῇ τὸ ψήφισμα παρά τε τῷ Διὶ τῷ Σω|τῆρι ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐν στήλῃ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀπόλλω|νος τοῦ Πτωΐου.

---

contionem Corinthi habitam (d. 28 m. Nov.) finiri (die 4 m. Dec.). 10 I. e. προηρημένοις. Ut perfrequens est haec scriptura tertio alteroque a. Chr. saeculis, sic imperatorum aetate rarissima. Athenis adeo ab anno circiter 100 ante Chr. eam plane evanescere observavit K. Meisterhans Grammatik d. att. Inschr. p. 136, 13 not. 1192. 11 ΕΛΑΑΔΑ. 12 Cf. not. 7. 13 Poppaeae Sabinae hic mentionem factam esse evicerunt Wernicke et Fabia, cum H., quem in corpore inscriptionum Graeciae septentrionalis secutus sum, [Μεσσαλίνης] reposuisset. Statilia Messalina superstes quidem tum erat, sed a marito plane neglegebatur, cum Poppaeam defunctam honoribus divinis prosequeretur. Non recte sane post mortem Σεβαστή dicitur, sed hoc, ut contrarius nudi θεός (θεά) de superstitibus principibus usus, Graeculorum neglegentiae condonandum est. Paullo melius spatii rationibus convenire Holleauxii supplementum non est negandum, sed in scriptura satis inaequali huius tabulae (in qua, ut hoc utar, undecim versus 51 litteris ΤΡΙΟΙΣΘΕΟΙΣ respondent octo versus proximi ΣΕΒΑΣΤΗΣ) nullius momenti est. 14 Supplevit H. acute et probabiliter collatis n. 364, 19 sqq.: ὄμνυμεν — εὐνοήσειν Γαΐῳ Καίσαρι Σεβαστῷ καὶ τῷ σύμπαντι οἴκῳ αὐτοῦ. Bull. de corr. Hell. XI p. 306 n. 1 v. 11 sqq.: [ἐπ]ιτελέσας δὲ καὶ τὰς θυσίας τοῖς τε θεοῖς καὶ τοῖς Σε[βαστ]οῖς ὑπὲρ τῆς τοῦ οἴκου αὐτῶν εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα δι[αμον]ῆς καὶ ὑγείας.

377 Marmor leucophaeum a sinistra fractum cum excavatione, quae indicare videtur lapidem quondam aquaeductus partem effecisse, Olympiae prope Heraeum. Ex R. Weilii apographo edidi Arch. Ztg. XXXVI (1878) p. 101 n. 171. (Syll.[1] 281). Imago tituli a Purgoldo delineata edita est Olympia V p. 411 n. 287.

[Οἱ ἐπὶ τοῦ δευτέρ]ου[1] ἀπὸ τῆς [Νέρωνος][2] Καίσαρος ἐ[πι|δη-
μίας ἐνιαυτοῦ ϑ]εοκόλοι Δ(έκμος) Ἰούνιος Ἐπίνικος, Μ[--|-----,
Διο]νόσιος)[3], Διὶ Ὀλυμπίῳ ἀ[νέθηκαν][4].

Litterae ΑΠΓ. 1 Supplevi, quia Neronem (not. 2) constat anno 67 p. Chr. certaminibus Olympicis interfuisse, ita ut ultra alterum annum mos ab eius adventu numerandi manere non potuerit. Nam post imperatoris caedem (mense Iunio a. 68 p. Chr.) eum statim abolitum esse consentaneum est. De Olympiadis ducentesimae undecimae sacris et certaminibus Neronis iussu dilatis cf. African. apud Euseb. I p. 216, 14 Schoene. G. Hertzberg Gesch. Griechenlands unter d. Römern II p. 104. 2 Nomen consulto erasum est. Neronem cum lacunae ambitus indicat, tum res ipsa; nam ex eis imperatoribus quorum memoria damnata est neminem praeter illum Olympiae fuisse traditum aut credibile est. 3 Signum ⲝ, quod in lapide post nomen [Διο]νόσιος conspicitur, sine dubio filium patri cognominem fuisse indicat. Eandem formam habet in catalogis sacerdotum tempore supparibus Olympia V n. 81, 4. 82, 5. 84, 4. 15. 19. Natum est ex nota numerali B vel ⲝ. (Cf. Olympia V adn. ad n. 62). 4 Lapis quidem hoc loco integer est, sed a dextra alius eum attigisse videtur, in quo reliqua pars verbi scripta erat.

378 Ephesi. Edd. A. Fontrier Mitth. des arch. Inst. in Athen X (1885) p. 401. Ex eiusdem apographo P. Foucart Bull. de corr. Hell. X (1886) p. 95.

Ὑπὲρ τῆς τοῦ [κυρίου ἡμῶν] | Αὐτοκράτορος Τ[ίτου Καί]|σαρος[1]
ὑγιήας καὶ διαμονῆς τῆς | Ῥωμαίων ἡγεμονίας ἀποκατεστά||ϑη
τὸ βλαβὲν περιτείχισμα τοῦ Αὐ|γουστήου[2], διατάξαντος Μάρκου
Οὐλπί|ον Τραϊανοῦ τοῦ ἀνθυπάτου[3], ἐπιμελη|ϑέντος Πομπωνίου

Litterae ΑΞΠΣ. 1 79—81 p. Chr. n. 2 Muro cinctum erat Augusteum anno 6 a. Chr. n., C. Asinio Gallo proconsule, id quod ex titulo Ephesio bilingui (Greek inscriptions in the British Museum III, 2 p. 177 n. DXXII) discimus. F. 3 M. Ulpius Traianus, pater eius qui postea imperavit, proconsul Asiae fuit a. 79/80 p. Chr. n. (Waddington Fastes des provinces Asiatiques de l'empire Romain n. 100). F.

Βάσσου τοῦ πρεσβευ|[τοῦ][4], τῆς ἐπιχορηγίας γενομένης ἐκ τῶν ‖
10 [ἱερῶ]ν προσόδων[5], γραμματεύοντος[6] Λου|[κίου] Ἑρεννίου Περε-
γρείνου ἄγνοῦ[7] τὸ β'.

4 Ad hunc Plinius scripsit epistulam IV, 23. Inter amplissimos magistratus, quos illum gessisse praedicat Plinius, nobis nota est legatio Cappadocica, qua functus est inde a postremis Domitiani annis certe usque ad tertium annum principatus Traiani, qui eius provinciae adiunxit Galatiam (Perrot, de Galatia provincia p. 111). Consulatu, cuius nulla exstat memoria, functus est inter annum 80 p. Chr., quo eum praetorium legatum proconsulis Asiae fuisse hic titulus docet, et initium administrationis Cappadociae. F. 5 Cf. antiquiorem de Augustei peribolo titulum, quem attuli not. 2: ἐκ τῶν ἱερῶν τῆς θεοῦ προσόδων, *ex reditu Dianae.* 6 Scriba est publicus civitatis Ephesiorum. F. 7 Cf. titulum item Ephesium Greek inscr. in the British Museum III, 2 p. 117 n. CCCCLXXXI, 305: Τιβ(έριος) Κλ(αύδιος) — Ἰουλιανὸς φιλόπατρις καὶ φιλοσέβαστος, ἁγνός, εὐσεβής, γραμματεὺς τοῦ δήμου τὸ β'. F.

---

379 Delphis prope ecclesiam S. Nicolai. Ed. Clarke Itin. P. II S. III p. 180. Vitiosius Pouqueville Itin. T. III p. 566. Ex Clarkio, adhibitis etiam schedis Koehlerianis, Boeckh C. I. G. 1713. Cf. quae de titulo disputavit H. Pomtow Jahrb. f. Philologie CCXXXIX (1889) p. 551 sq.

Αὐτοκράτορα Καίσαρα, | θεοῦ Τραϊανοῦ Παρθι|κοῦ υἱόν, θεοῦ
5 Νέρβα | υἱωνόν, Τραϊανὸν Ἁδρι‖ανὸν Σεβαστὸν[1] τὸ κοι|νὸν τῶν
Ἀμφικτυ|όνων, ἐπιμελητεύον|τος[2] ἀπὸ Δελφῶν[3] Μεσ|τρίου Πλου-
10 τάρχου[4] ‖ τοῦ ἱερέως.

Litterarum formae exhibentur volgares praeter Σ, sed admodum dubia est hac in re apographorum fides. 1 Sub ipsa initia imperii hanc statuam erectam existimo (117 aut 118 p. Chr.), cum propter Plutarchi aetatem (not. 3) tum quia nullae hic sunt beneficiorum praedicationes, nullae extraordinariae laudes, quales in titulo eiusdem imperatoris Graecorum amantissimi item Delphis eruto n. 383 leguntur. Quod igitur Pomtow utrumque monumentum non ante 125 a. Chr. dedicatum existimat, de hoc quidem falli videtur. 2 Epimeleta Amphictyonum post eorum concilium ab Augusto in aliam formam redactum aliquotiens commemoratur; cf. n. 372[1]. Sed cum eo magistratu alibi cives Nicopolitani fungantur, hic vox potius de cura huius statuae ponendae accipienda est. Quae ab Amphictyonibus sacerdoti Delpho mandatur, quia is semper illic commoratur, cum reliqui concilii participes per paucos modo dies ibi congregentur. Cf. quae de naopoeo Delpho exposui n. 140[11]. 3 Mireris hominem nobilissimum

Chaeronensem hic inter Delphos recenseri et eo sacerdotio fungi, quod nemini nisi illius urbis civi patebat. At quod per omnes aetates in Graecia valuit, ut qui alicuius reipublicae civitatem nancisceretur propterea non amitteret quam habebat, id cum antiquioribus saeculis sane nullam nisi honoris vim habuisset, principatus Romani temporibus haud raro eo pertinuit, ut promiscue in compluribus civitatibus summis honoribus et sacerdotiis fungeretur idem homo; sic M. Ulpium Gratum archonta, M. Ulpium Sopatrum epimeletam invenimus et Anticyrae (I. G. Sept. III, 6, 12. 15. 8, 1) et Tithronii (224, 8. 9), M. Ulpius Danasippus Anticyrae et Amphicliae summum magistratum gessit (I. G. Sept. III, 8, 5. 218, 2), Flavia Lanica Chaeronensis, quod exemplum proxime accedit ad huius Plutarchei similitudinem, et in patria et in Phocide nobilissimis sacerdotiis functa est (I. G. Sept. I, 3426. III, 147). 4 Hic quin notissimus rerum scriptor sit, dubium non esse iure meritoque existimat Pomtow. Etenim ipse se Apollinis Pythii sacerdotem Delphis per multos annos fuisse fatetur (An seni sit ger. resp. 17 p. 792 F: καὶ μὴν οἶσθά με τῷ Πυθίῳ λειτουργοῦντα πολλὰς Πυθιάδας· ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποις· ἱκανά σοι, ὦ Πλούταρχε, τέθυται καὶ πεπόμπευται καὶ κεχόρευται, νῦν δὲ ὥρα πρεσβύτερον ὄντα τὸν στέφανον ἀποθέσθαι καὶ τὸ χρηστήριον ἀπολιπεῖν'), per aliquam partem certe huius temporis una cum Euthydemo (Εὐθύδημον τὸν συνιερέα Quaest. conviv. VII, 2, 2 p. 700 E), qui homo, pleno nomine C. Memmius Euthydamus, sacerdos cum Euclida Astoxeni f. recensetur in manumissionis tabula C. I. G. 1710. Nomen gentile Μέστριος confirmat hanc sententiam, siquidem Mestrius Florus consularis amicissimus fuit Plutarcho, a quo nomen eum cum civitate donaretur accepisse eo certius est, quia Mestrii inter Plutarchi posteros occurrunt (n. 380, 1). Neque temporum rationes quicquam habent difficultatis; nam sive Plutarchus fere a. 45 a. Chr. natus erat, ut Pomtow admodum probabiliter statuit, sive etiam aliquot annis maior, utique nondum octogenarius fuit cum hic titulus incideretur (not. 1). Atqui usque ad senectutem se in sacerdotio permansisse ac ne tum quidem se eo abdicare in animo habuisse ipse testatur. Denique duos alios titulos Plutarcho superstiti positos hic non fas est silentio praeteriri, I. G. Sept. I, 3422 (Chaeroneae): Φιλεῖνος (sine dubio amicus Plutarchi cuius mentio fit Quaest. conviv. I, 6, 1 p. 623 E) Πλούταρχον τὸν εὐ|[ε]ργέτην θεοῖς [ἀ]νέθηκεν, et epigramma Delphicum Bull. de corr. Hell. I (1877) p. 409: Δελφοὶ Χαιρωνεῦσιν ὁμοῦ (quia utrobique civis erat) Πλούταρχον ἔθηκαν τοῖς Ἀμφικτιόνων δόγμασι πειθόμενοι.

---

380 Chaeroneae (*Kápraena*) in receptaculo aquae prope fontem. Edd. Clarke Itin. P. II S. III p. 140 (Boeckh C. I. G. 1628). Leake Travels in Northern Greece II p. 114 tab. V n. 26. G. Kramer ap. Davidoff Itin. p. XXI n. XXI (Lebas Inscr. II, 799. K. Keil Syll. Inscr. Boeot. p. 147). Ex Lollingii apographo W. Dittenberger I. G. Sept. I, 3423.

Λ(ούκιον) Μ[έσ]τριον Αὐτόβουλον[1], φιλόσο|φον Πλατωνικόν, Φλάβιος Αὐτόβου|λος[2] τὸν πρὸς μητρὸς πάππον.

Litterae ΔΛΜΟΠCΩ. 1 Plutarcho filius fuit Autobulus (Quaest. conv. IV, 3, 1 p. 666 D. VIII, 2, 3 p. 719 C); is aut ipse hic designatur, aut, quod propter litteraturam probabilius existimaveris, aliquis ex eius posteris. Huius rursus filia nupsit homini nomen Flavium gerenti ex eoque peperit filium qui ab avo materno denominatus est. 2 Exiguae reliquiae basis, quae huius Flavii Autobuli imaginem sustinebat, item Chaeroneae inventae sunt (I. G. Sept. 3424).

381 Chaeroneae (*Kápraena*). Ed. Meletius Geogr. p. 341 (Hobhouse Itin. p. 1049. Boeckh C. I. G. 1627. Lebas Inscr. II, 798. I. G. Sept. I, 3425. Cf. quae adnotavit K. Keil Sylloge Inscr. Boeot. p. 147).

Σέξτον Κλαύδιον Αὐτόβουλον[1], ὁμώνυμον τῶι | πατρί, ἕκτον ἀπὸ Πλουτάρχου[2], ἀρετὴν πᾶσαν | ἐν βίωι καὶ λόγοις ἐπιδει-
ξάμενον ἐν τῆι | [Ἑλλάδι,] φιλόσοφον, ἐτῶν [κ]β´[3], ἡ πρὸς
5 μητρὸς ‖ μάμμη Καλλίκλε[ια κα]ὶ οἱ γονεῖς καὶ αἱ ἀδελ|φαὶ τ(ὸ)ν[4] ἥρω[α.] (ψ)η(φίσματι)[5] β(ουλῆς) δ(ήμου).

1 Hunc quoque, ut Flavium Autobulum (n. 380, 2), nomen gentile arguit non recta agnatorum linea a Plutarcho descendere. Cave tamen per matrem et aviam maternam Callicliam (v. 5) genus ad nobilissimum scriptorem redire existimaveris. Id enim refellitur patris cui et ipsi Autobulus nomen fuerit (v. 1. 2) mentione. 2 Cum Plutarchus circa annum 45 p. Chr. natus sit (cf. n. 379[4]), Claudii Autobuli natales ab initiis tertii a. Chr. natum saeculi non multum abesse probabile est; huius igitur tituli origo in tempora anno 220 p. Chr. proxima incidet (cf. not. 3). Suspiceris Autobuli Plutarchi f. (n. 380[1]) neptem matrem fuisse Claudii Autobuli maioris, aviam minoris cuius hoc est monumentum. Neque enim iure Boeckhius Sextum Chaeronensem (n. 382[4]) huic parentelae inseruisse videtur. 3 Supplevi; etenim annum aetatis in monumento honorario commemorari neutiquam usitatum est; neque aliam video causam nisi ut admiratio doctrinae et laudis augeatur adulescentiae per quam illam consecutus sit mentione; qua in re duodecim annos parum, triginta duos nimium esse sponte patet. 4 τῶν Meletius. 5 ΔΗ Meletius.

382 Basis rotunda inventa Eleusine. Ed. D. Philios Ἐφ. ἀρχ. 1883 p. 20 n. 3.

Νικαγόρας[1] | ὁ τῶν ἱερῶν κῆρυξ[2] καὶ ἐπὶ τῆς καθέδρας | σοφι-
5 στής[3], | Πλουτάρχου[4] καὶ Σέκστου[5] τῶν φιλοσόφων ‖ ἔκγονος.

Litterarum formae memorabiles ΑΘΠΣ. 1 Cf. Suidas Νικαγόρας, Μνησαίου ῥήτορος, Ἀθηναῖος, σοφιστής. γέγονε δὲ κατὰ Φίλιππον τὸν Καίσαρα (244—249 a. Chr.)· βίους ἐλλογίμων, περὶ Κλεοπάτρας τῆς ἐν Τρῳάδι, πρεσβευτικὸν πρὸς Φίλιππον τὸν τῶν Ῥωμαίων βασιλέα. Eius filium Minucianum Suidas s. v. Gallieno imperatore (260—268 p. Chr.) floruisse refert. Nicagorae etiam apud Philostratum II, 27, 6 p. 620. 33, 4 p. 628 mentio fit ita, ut illa quae apud Suidam est temporis notatio confirmetur. 2 Cf. Philostr. Vit. soph. II, 33, 4 p. 628: καὶ περὶ Νικαγόρου τοῦ Ἀθηναίου, ὃς καὶ τοῦ Ἐλευσινίου ἱεροῦ κῆρυξ ἐστέφθη. 3 Tenuit igitur Nicagoras τὸν Ἀθήνησι τῶν σοφιστῶν θρόνον, ut loquitur Philostratus (veluti II, 27, 4 p. 618). Qui quod de Nicagora hoc ipsum memoriae non prodidit, non est mirandum, quia de illo ut de Philostrato Lemnio et Apsine Phoenice negat se disputaturum esse propter familiaritatem, ne illis contra veritatem gratificatus esse existimetur. 4 Cf. n. 379 sqq. cum notis. 5 Sextum Chaeronensem philosophum Platonicum Plutarchi fratris aut sororis filium fuisse constat. Namque ἀδελφιδοῦς illius audit apud Suidam s. v. Σέξτος, quae vox nullam habet ambiguitatem, cum Latinum *nepos*, quo Apuleius Metam. I, 2 utitur, minus proprie etiam de fratris aut sororis filio usurpetur. Sane si Sextus recta linea a Plutarcho originem haberet, proprie Nicagoras ab utroque descendere diceretur, cum in illa altera parentelae ratione manifestum sit, eum aut inter Plutarchi aut inter Sexti posteros referendum esse. Sed haec minus accurata necessitudinis significatio, praesertim ubi quispiam nobilibus maioribus gloriatur, haud infrequens est.

383 Delphis. Edd. Wescher et Foucart, Inscr. rec. à Delphes n. 468 (Syll.[1] 282).

Αὐτοκράτορι Ἁδριανῷ σωτῆρι[1], | ῥυσαμένῳ καὶ θρέψαντι τὴν | ἑαυτοῦ Ἑλλάδα, οἱ (ε)ἰς Πλαται|ὰς συνιόντες Ἕλληνες[2] χαρι‖-
5 στήριον ἀνέθηκαν.

Litterae ΘΠΣ. 1 Intra annorum 125 et 129 a. Chr. spatium hoc monumentum dedicatum videtur. Nam quae hic imperatoris erga Graecos merita praedicantur, ut sunt solitis principum laudibus etiam grandiora et uberiora, tum demum scripta existimaverim cum ille terram quam in deliciis habebat ipse adiisset (cf. 379[1]); ex altera parte post annum 129 a. Chr. vix omissum esset cognomen Olympii. 2 Cf. 393[2].

384 Stela marmoris candidi cum aëtomate, inventa Pergami prope Traianeum, ut testatur N. Rallis, exstat ibidem in impluvio

ecclesiae Armeniacae. Edd. C. Curtius Hermae VII p. 37 n. XI (J. Dürr Die Reisen des Kaisers Hadrian, Vindobonae 1881, p. 104 n. 1. Syll.[1] 283). M. Fränkel Alterthümer von Pergamon VIII, 2 p. 212 n. 274.

Ἀγαθῇ τύχῃ. | Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ, θεοῦ | Τραϊανοῦ Παρθι-
5 κοῦ υἱός, | θεοῦ Νέρουα υἱωνός, ‖ Τραϊανὸς Ἁδριανὸς Σεβαστός, |
δημαρχικῆς ἐξουσίας[1], | συνόδωι τῶν ἐν Περγάμωι | νέων[2] χαί-
10 ρειν· | Ἐπιγνοὺς ἔκ τε τῶν γραμμά‖των καὶ διὰ τοῦ πρεσβεύον|-
τος Κλαυδίου Κύρου τὴν χα|ράν ὅσης ἐφ' ἡμεῖν[3] ὡμολογεῖ|τε
15 μετειληφέναι ἡγούμην | σημεῖα ἀγαθῶν ἀνδρῶν ‖ τὰ τοιαῦτα
εἶναι. | εὐτυχεῖτε. | πρὸ | γ' ἰδῶν Νοεμβρ(ίων) | ἀπὸ Ἰουλιο‖-
20 πόλεως[4]. | Κλαύδιος Κῦρος ἀπέδωκα | τοῖς περὶ Οὔλπιον[5] Ἀσκλη-
πιά|δην γραμματεῦσι τῶν νέων. | Ἐπὶ γραμματέων[6] Μ(άρκου)
25 Οὐλπίου ‖ Ἀσκληπιάδου Λουπιανοῦ, | Φλαουίου Σεκούνδου, |
Ἅλυος τοῦ Ἅλυος Κελεριανοῦ[7].

Litterae ΘΠΣ et plerumque Ϟ, raro Υ. Fines hastarum lineolis obductis ornati. Versus 17—20 in sinistro margine inter v. 16 et 21 additi sunt minoribus litteris et obliqua positura. 1 Primam tribuniciam potestatem intellegendam esse veri simile ac paene certum est, quia iterationis numerus, ut in nummis constanter, in inscriptionibus honorariis haud raro omittitur, ita in ipsius Hadriani epistulis praeterea ubique additus invenitur. J. Dürr Die Reisen des Kaisers Hadrian, Vindobonae 1881 p. 17. Datae igitur sunt hae litterae ante diem tertium idus Novembres 117 p. Chr. 2 Eiusmodi collegia adulescentium, quibus respondebant γερουσίαι civium aetate provectiorum, in Asiae potissimum civitatibus Graecis occurrunt. Quibus annorum terminis haec aetas contineatur, non constat, etsi maiores fuisse natu νέους quam ἐφήβους ex titulo n. 524 collegeris, ubi παῖδες, ἔφηβοι, νέοι hoc ordine se excipiunt. 3 I. e. de principatu ad nos delato. Nam cum Hadrianus a. d. III id. Aug. 117 a. Chr. Antiochiae ad Orontem imperium obtinuerit, tribus mensibus post (not. 1) eum ex itinere ad litteras gratulatorias adulescentium Pergamenorum respondere non improbabile est. 4 Ex tribus huius nominis oppidis id hic designari quod in Bithynia situm fuisset prope fines Galatiae ad viam qua Nicomedia Ancyram itur, probabiliter statuit Dürr p. 18. Hadrianus in itinere ex Syria ad Danuvium ad incursiones Roxolanorum arcendas suscepto eo pervenerat. 5 Idem, qui infra primo loco inter scribas recensetur. 6 Haec indicant quo magistratu epistula lapidi incisa sit. 7 Cognomen Halyis, non quarti scribae nomen, hoc esse vidit C. Nam etiam Alterth. von Pergamon VIII, 2 p. 305 n. 440, 21 sqq., Traiano imperatore, tres sunt scribae.

385 Lapis neglegenter inscriptus, inaedificatus Astypalaeae in pariete ecclesiae Παναγίας τοῦ Πέτρου. Ed. E. Legrand Bulletin de correspondance Hellénique XV (1891) p. 630 n. 2.

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ, θεοῦ Τραϊανοῦ Παρθικ[οῦ] | υἱός, θεοῦ Νέρουα υἱωνός, Τραϊανὸς Ἁδριανὸς | Σεβαστός, ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς | ἐξουσίας, ὕπατος τὸ β΄[1], Ἀσστυπαλαιέων ‖ ἄρχουσι καὶ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν· | ἐντυχὼν ὑμῶν τῷ ψηφίσματι, ὅτι μὲν ἀπο|ρεῖν φατε καὶ οὐ δύνασθαι τελεῖν τὸ ἐπαγγελ|τικὸν ἀργύριον[2] ἐμάνθανον· οὐ μὴν ὁπό|σον τε τοῦτο οὐδὲ ἐκ πότε φέρειν αὐτὸ ἤρξασ[θε--------]

Litterae ΑΠΣ. Praeterea ξῖ bis (v. 4 init. 9 fin.) Ι est, quem errorem esse non existimo sed formam rariorem litterae usitatam quo tempore ζ iam Ζ erat. 1 Alterum consulatum Hadrianus gessit anno 118 p. Chr., tertium proximo. Illius anni igitur haec est epistula; in tribunicia potestate numerus iterationem indicans neglegentia omissus. Nam altera item a calendis Ianuariis a. 118 p. Chr. initium capit, ut prima nullo modo cum secundo consulatu conveniat. 2 Quale hoc sit vectigal, ignoramus. Neque hoc mirum, cum ipse Hadrianus imperator id se nescire fateatur.

386 Tabula marmorea, eruta Ephesi in theatro et in museum Britannicum illata. Edd. C. Curtius Hermae IV p. 178 n. 1. Wood Discoveries at Ephesus Append. 6 p. 66 n. 17. Ex ectypo chartaceo a Woodio accepto Waddington Fastes des provinces Asiatiques de l'empire Romain p. 191 n. 125 (Syll.[1] 284). Ex ipso lapide E. L. Hicks Greek Inscriptions in the British Museum III, 2 p. 149 n. CCCCLXXXVI.

[Αὐτοκράτωρ] Κα[ῖ]σαρ, θεοῦ Τραϊ(α)νοῦ Παρθικοῦ υἱός, | [θεοῦ Νέρουα υ]ἱωνός, Τραϊανὸς Ἁδριανὸς Σεβαστός, | [ἀρχιερεὺς μ]έγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ δ΄[1], | [ὕπατος τ]ὸ γ΄[2], Ἐφεσίων τῆι γερουσίαι χαίρειν· ‖ [Μέττιος] Μόδεστος[3] ὁ κράτιστος εὖ

Litterae ΖΞΠΣ; praeterea notabilis Υ reliquis litteris altior et ⊙ punctum in orbe non rotundum, sed triangulum habens. 1 Ab a. d. IV idus Decembres 119 a. Chr. ad eundem diem 120 p. Chr. Haec igitur epistula sub finem mensis Septembris 120 p. Chr. data est. 2 Cf. 388[2]. 3 Cf. Prosopogr. imp. Rom. II p. 373 n. 404. Praetor fuit Domitiani principatu (Plin. epist. I, 5, 5 sqq.), legatus Augusti p. p. provinciae Lyciae item Domitiano imperante etiamtum, ut quidem videtur (C. I. G. 4279, 2. 3), consul sub

ἐποίησεν τὰ δίκ|[αια ὑμῖν κατα]νείμας ἐν τῆι κρίσει· ἐπεὶ δὲ πολλοὺς ἐδηλ[ώσατε] | σφ[ετερί]ζεσθαι χρήματα ὑμέτερα, οὐσίας τῶν δεδαν(ε)ισ[μέ]|νω[ν κ]ατέχοντας, οὐ φάσκοντας δὲ κληρονομεῖν[4], τοὺς [δὲ][5] | καὶ [αὐ]τοὺς χρεώστας ὄντας, πέπομφα ὑμῶν τὸ ἀντ[ίγραφον] ‖ τοῦ ψηφίσματος Κορνηλίωι Πρείσκωι τῶι κρατίστωι | ἀνθυπάτωι, ἵνα εἴ τι τοιοῦτον εἴη ἐπιλέξηταί τινα, | ὃς κρινεῖ τε τὰμφισβητούμενα καὶ εἰσπράξει πάντα | ὅσα ἂν ὀφείληται τῆι γερουσίαι. ὁ πρεσβεύων ἦν | Κασκέλλιος Π[ον]τικός[6], ὧι τὸ ἐφόδιον δοθήτω, εἴ γε μὴ ‖ προῖκα ὑπέ[σχε]το πρεσβεύσειν· εὐτυχεῖτε. πρ(ὸ) ε΄ κ(αλανδῶν) Ὀκτωβρίων. | [γραμματεύοντος Πο]πλίου Ῥουτειλίου Βάσσου.

Traiano anno incerto, proconsul Asiae aut extremis Traiani aut primis Hadriani annis. Nam non multum temporis inter Mettii Modesti et Cornelii Prisci proconsulatus elapsum esse ex huius tituli argumento apparet. Waddington p. 190. 4 Qui pecunias mutuas sumpserant a gerusia, eorum res familiaris cum illi solvendo non essent ad gerusiam pervenire debebat. At debitoribus quibusdam mortuis alii homines bona quaedam eorum tenebant neque tamen se illorum heredes esse fatebantur; nam hoc si fecissent, ipsi se gerusiae debere confessi essent. 5 Cum superior litterae Σ pars exstet, Curtium (non Wadd., qui τού[των δὲ] legit) recte supplevisse apparet. Sed quid rei sit me non perspicere fateor. Nam quo pacto tamquam novi aliquid narratur 'nonnullos etiam ipsos debitores esse', cum iam antea τῶν δεδανεισμένων mentio facta sit? 6 [Ἀτ]τικός Wadd. Sed lapide accurate examinato tres litteras periisse earumque primam, cuius angulus sinister superior etiam agnosceretur, manifesto Π fuisse testatur Hicks.

---

387 Lapis inaedificatus in fonte vici *Jamurli* siti in valle Caïci e regione oppidi *Kirk-Agatsch*. Infra hunc titulum in eodem lapide duae aliae Hadriani epistulae. Ed. G. Radet Bull. de corr. Hell. XI (1887) p. 109 n. I.

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ, θεοῦ Τραϊαν[οῦ] | Παρθικοῦ υἱός, θεοῦ Νέρουα υἱωνό[ς,] | Τραϊανὸς Ἁδριανὸς Σεβαστός, ἀρ[χιε]|ρεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξο[υσί]‖ας τ(ὸ) ιά[1], ὕπατος τ(ὸ) γ΄, Ἁδριανο[πο|λ]ειτῶν Στρατονεικέ[ω]ν[2] τοῖς ἄρχ[ου]|σι καὶ τῆι βουλῆι

Litterae ΑΖΞΠ et v. 2—5 Ϲ, cum alibi Σ sit. 1 Hadriani tribunicia potestas undecima incidit in annum 127 p. Chr. 2 Stratoniceam non notissimum Cariae oppidum intellegendum, sed aliud multo ignobilius in Lydia ad Caïcum flumen situm non modo loco ubi hic lapis inventus est

καὶ τῶι δήμωι χαίρει[ν]· | Δίκαια ἀξιοῦν μοι δοκεῖτε καὶ ἀνα-
10 γκαῖα ἄ[ρ]||τι γεινομένῃ πόλει[3]· τά τε οὖν τέλη τὰ ἐ[κ] || τῆς
χώρας[4] δίδωμι ὑμεῖν, καὶ τὴν οἰκίαν Τι[β(ερίου)] | Κλαυδίου
Σωκράτους τὴν οὖσαν ἐν τῆι [πό]||λει[5] ἢ ἐπισκευαζέτω Σωκρά-
της ἢ ἀποδό[σ|θ]ω[6] τινὶ τῶν ἐπιχωρίων, ὡς μὴ χρόνωι [καὶ
15 ἀ]||μελ(ε)ίαι[7] καταριφθείη. ταῦτα ἐπέστειλα καὶ [τῶι κ||ρ]ατίστωι
ἀνθυπάτωι Στερτινίωι Κουαρ[τίνωι[8]] | καὶ τῶι ἐπιτρόπωι μου

---

probatur, sed exstant etiam alia certissima eius civitatis vestigia. Namque nummus qui in museo Britannico asservatur (B. Head Hist. num. p. 466) fluvium nomine ΚΑΙΚΟϹ ascripto exhibet, cum ϹΤΡΑΤΟΝΙΚΕΩΝ inscriptio originem testetur. Eam ab Hadriano Hadrianopolin nominatam iam aliorum nummorum et tituli apud Lebas-Waddington Inscr. III, 1045 (ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος Ἁδριανοπολειτῶν Στρατονικέων) testimonio constabat. De tempore nunc accuratiora discimus. 3 Nulla igitur ante Hadrianum fuit civitas, sive, quae est Radeti sententia, κώμης vel κατοικίας tum ius et locum habebat Stratonicea, sive, ut quispiam coniciat, aliquantisper plane deserta erat. Nam locum iam ante Hadriani aetatem aliquando habitatum fuisse utique arguit nomen ad regiam Seleucidarum gentem spectans, cui alterum adiecit princeps cum civitatem conderet. Id factum esse a praesente imperatore auctumno anni 123 p. Chr., cum Pergamo Sardes iter faciens illam regionem attingeret (Dürr, die Reisen des Kaisers Hadrian p. 51. 68) acute et probabiliter coniecit R. 4 Non nova vectigalia imponendi ius Stratonicensibus concessit Hadrianus civibus, sed ea quae ante alio pervenerant ut in suum aerarium redigerent eis permisit. Neque vero alia cogitari possunt ac quae ad id tempus fisco Caesaris pendebantur. Cf. quae de Tiberio narrat Tacitus Ann. II, 47: *quantum aerario aut fisco pendebant* (*Sardiani*), *in quinquennium remisit.* 5 Domo antiqua neque habitata, quae magis magisque vetustate dilabebatur, fortasse insigni novi oppidi loco sita, urbs foedabatur. Quare ab imperatore Stratonicenses petebant, ut dominum eam aut ipsum reficere aut alii, sed civi, venumdare cogeret. Cui desiderio imperator morem gerit. Quod R. domum a Socrate principi dono datam sumit, id a tituli verbis, quorum sententiam editor sane perperam supplendo (not. 6. 7) obscuravit, alienissimum est. 6 Supplevi. Cum R. ipse ΑΠΟΔΟ | . ϽΩ exhibeat, medium verbi genus certissimum est; tamen ille ἀποδό[τ]ω scripsit non de vendenda domo hic dici ratus, sed de tradenda alii ad reficiendum. Vera lectione simul redarguitur illud de domo imperatori donata; nam qui vendere iubetur manifesto etiamtum est dominus (v. not. 5). 7 Supplevi et emendavi Lapis v. 13 fin. ΧΡΟΝΩΙΟ, v. 14 init. ΜΕΛΙΑΙ. Frustra R. laborat in adverbio [θε]μελίαι, quod '*funditus*' significare vult, defendendo. Error in transscribendo v. 13 fin. commissus non tantus est, quantus primo aspectu videtur, dummodo dativum iota muto caruisse et ΙΟ pro littera initiali particulae καί, quae fortasse brachia inflexa habebat (Ϲ), lectum statuas. 8 Cum inde a Claudii aetate proconsules medio mense Aprili Roma in provincias profectos esse constet (Waddington Fastes des prov. Asiat. p. 15) Stertinium a vere

[Πο]μπηΐωι Σεου[ήρωι.] | ἐπρέσβευσεν Κλ(αύδιος) Κάνδιδος, ᾧ τὸ ἐφόδι[ον] | δοθήτω, εἰ μὴ προῖκα ὑπέσχηται. | εὐτυχεῖτε.
20 καλάνδαις Μαρτίαις ἀπὸ [Ῥώ||μ]ης[9]. Κλ(αύδιος) Κάνδιδος ἀπέδωκα τὴν ἐπιστο|[λ]ὴν Λολλίῳ Ῥουστικῷ ἄρχοντι τῇ πρὸ α΄ ἰδ[ῶν] | Μαΐων ἐν τῇ ἐκκλησίαι.

126 a. Chr. ad idem tempus anni insequentis in magistratu fuisse apparet. 9 Quod et haec epistula et duae reliquae eiusdem lapidis, duodeviginti diebus hac antiquiores, Roma datae sunt, eo confirmatur Hadrianum per primos anni 127 p. Chr. menses ibi commoratum esse (Dürr Reisen des Kaisers Hadrian p. 59).

---

388 Marmor album fractum in complura frustula, inventum Ephesi in Odeo, translatum in museum Britannicum. Edd. Wood Discoveries at Ephesus Append. 5 p. 2 n. 1. Cf. J. Dürr, Die Reisen des Kaisers Hadrian, Vindobonae 1881, p. 124 (Syll.[1] 285). Accuratissime E. L. Hicks, Greek inscriptions in the British Museum III, 2 p. 151 n. CCCCLXXXVII.

Αὐ[το]κράτωρ Καῖσαρ, θεοῦ [Τραϊανοῦ] | Παρθ[ι]κοῦ υἱός, θεοῦ Νέρ[ο]υα [υἱ]ων[ός,] | Τραϊα[ν]ὸς Ἁδριαν[ὸ]ς Σεβασ[τός, ἀρ]χιερε[ὺς] | μέγισ[το]ς, δημαρχ[ικῆ]ς ἐξουσί[ας τὸ ι]γ΄[1], ὕπατος τὸ
5 (γ΄)[2], || πατὴ[ρ πατ]ρίδος, Ἐφ[εσί]ων [τ]οῖς ἄ[ρ]χουσ[ι καὶ τῆι β]ουλῆι χαίρειν· | Λ. Ἄ[ρ]αστος καὶ πολ[ε]ίτης ὑ[μ]ῶν [ε]ἶναί φ[ησιν κ]αὶ πολλ[άκις] | πλ(εῦσ)αι[3] τ[ὴ]ν θάλασ[σαν, καὶ ὅ]σα ἀπὸ τού[του δυν]ατὸς | χρήσιμ[ο]ς γενέσ[θαι τῆι πατρ]ίδι, καὶ τοῦ ἔθν[ους τ]ο[ὺς] ἡ[γ]ε|μόνας ἀεὶ δι[α]κομ[ίσαι,] ἐ[μ]οὶ δὲ δ[ὶς] ἤδη

Litterae ΑΘΠΣ et semel v. 1 ϒ, cum praeterea ubique Y sit. Duorum primorum versuum litterae reliquis maiores, apicibus ornatae. 1 Supplevit Dürr, cum W. τὸ] γ΄ dedisset. Tribuniciam potestatem tertiam decimam ab a. d. IV Id. Dec. 128 p. Chr. usque ad eundem diem anni insequentis gessit Hadrianus. 2 In lapide I exstat, sed quin Γ fuerit non est dubium. Iam anno 119 p. Chr. Hadrianus tertium consul fuit, sed cum postea non amplius gesserit hunc magistratum, tertius consulatus inde ab eo anno in omnibus eius nummis et titulis inscribitur. 3 ΠΛΙΚΑΙ. Emendavi; nam quod H. retinet πλ(ε)ῖ καί, id probare nequeo cum quia particula καὶ hic sensu cassa est, tum quia infinitivis a φησί pendentibus (v. 6 εἶναι. v. 8 γενέσθαι. v. 9 διακομίσαι) nullo modo interponi potuit verbum finitum. Si ex ΕΥC in exemplo quod quadratario incidendum tradebatur, nihil nisi I ı C distincte legi poterat, haec pro IK accepta esse non est mirum.

10 συ[νέπλευ]σεν[4],] ‖ τὸ μὲν πρῶτον εἰς Ῥόδον ἀπὸ τῆς Ἐ[φέ]σου
κο[μιζ]ομέ[νωι[5],] | νῦν δὲ ἀπὸ Ἐλευσεῖνος πρὸς ὑμᾶς ἀφικ[ν]ου-
μέν[ωι, βούλ]εται[ι] | δὲ βουλευτὴς γενέσθαι· κἀγὼ τ[ὴν] μὲν
[δοκι]μασία[ν ἐφ'] ὑμεῖν | ποιοῦμαι, εἰ δὲ μηδὲν ἐνποδὼν [ἐστι
καὶ δοκεῖ[6] τῆς τι]μῆς ἄξ[ι]ος, | τὸ ἀργύριον, ὅσον διδόασιν οἱ
15 βουλεύοντες, [δώσω τῆς ἀρχαι]ρεσίας [ἕ]νεκα. ‖ εὐτυχεῖτε.

4 Supplevi. συ[νέβαινε Wood. συ[νέβη Dürr. Ut proconsules Erastus nave sua in Asiam devehere solebat (v. 8. 9), sic ipse imperator per itinerum suorum tempora bis eius opera ac nave usus erat, idque hic commemoratur quo maiore studio Ephesiorum populus illius honorem imperatori gratificetur. 5 Supplevit Wood. κ[ομι]ζόμε[νος] Dürr. Sed cf. not. 4. Ceterum haec ad annum 125 p. Chr. spectare videntur, quo ex Aegypto per insulas et littora maris Aegaei Athenas rediit imperator (Spartian. Hadr. 13). 6 Supplevi. ἐνποδὼν [....καὶ φαίνεται Wood. [ἐστὶν αὐτῶι ἀλλ' ἐστὶ τι]μῆς ἄξιος H., quod mihi cum propter repetitum ἐστὶ tum propter articulum verbo τιμῆς non additum minus placet.

---

389 Ephesi fuit in basi marmorea. Ex Cyriaci Anconitani apographo edidit O. Riemann Bull. de corr. Hell. I (1877) p. 291 n. 78 (Syll.[1] 286).

Αὐτοκράτορα Καίσαρα, θεοῦ | Τραϊανοῦ Παρθικοῦ υἱόν, θεοῦ |
Νέρουα υἱωνόν, Τραϊανὸν Ἁδριανόν | Σεβαστὸν καὶ Ὀλύμπιον[1],
5 δημαρ‖χικῆς ἐξουσίας τὸ (ι)γ'[2], ὕπατον | τὸ γ'[3], πατέρα πατρίδος, |
ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος ὁ Ἐφεσίων | τὸν ἴδιον κτίστην καὶ σω-
10 τῆρα, διὰ | τὰς ἀνυπερβλήτους δωρεὰς Ἀρτέ‖μιδι[4], διδόντα τῇ

1 Olympii cognomen Hadrianus gessit inde ab Olympieo Athenis dedicato, id quod ineunte auctumno anni 129 p. Chr. factum esse constat. Cf. Dürr Die Reisen des Kaisers Hadrian p. 124. 2 Emendavi. τὸ γ' Cyriacus, quod propter Olympii (not. 1) et patris patriae (cf. Dürr p. 28 sqq.) vocabula ferri non potest. Accedit quod ex titulo 388 scimus, Hadrianum mense fere Octobri anni 129 p. Chr. Eleusine, ubi initiatus erat mysteriis, Ephesum navigasse. Sane inter hoc tempus et a. d. IV id. Decembres, a quo die quartadecima tribunicia potestas initium cepit, beneficia illa quae v. 8 sqq. enumerantur in Ephesios collata esse non possunt. At ea ne sunt quidem eiusmodi, ut a praesente imperatore profecta esse debuerint. Immo per occasionem adventus civitas statua dedicata omnium, quae usque ad id tempus ab imperatore acceperat, beneficiorum gratias rettulit. 3 Cf. 388[2]. 4 Dativus non a διδόντα pendet, sed a verbo ἀνέθηκεν, quod ex more supplendum est.

θεῷ τῶν κληρο|νομιῶν καὶ βεβληκότων[5] τὰ δίκαια | καὶ τοὺς νόμους αὐτῆς[6], σειτοπομ[πίας[7] δὲ] | ἀπ' Αἰγύπτου παρέχοντα,
15 καὶ τοὺς λιμένας | πο[ιήσαν]τα πλωτούς, ἀποστρέψαντά τε ‖ καὶ τὸν βλά[πτοντα τοὺς] λιμένας ποταμὸν | Κάϋστρον διὰ το------

5 Quid sibi velit τῶν βεβληκότων ignoro, nisi forte, quod iuris Romani peritis diiudicandum relinquo, de *bonis caducis* hic sermo fuit. Certe aeque perversae vocabulorum sollemnium iuris Romani interpretationes in titulis Graecis haud raro occurrunt. 6 κα(τὰ) τοὺς νόμους em. R., improbabiliter. 7 σειτοπομπη--- Cyr. Emendavit Riemann.

390 Lapides duo calcarii, integri, qui cum aliis eiusdem formae a dextra et a sinistra adiunctis efficiebant superiorem partem permagnae basis, quae sine dubio quadrigam sustinebat. Olympiae in maceria Byzantina quae imposita erat muro orientali palaestrae. Ex R. Weilii apographo edidi Arch. Ztg. XXXVI (1878) p. 39 n. 119 (Syll.[1] 287. Olympia V p. 347 n. 236).

[Λούκιος Μινίκιος] | Νατᾶλις[1] στρατηγικὸς Ὀλυμπιάδι σκ|ζ' ἅρματι τελείῳ νεικήσα|[ς ἀνέ]|θηκεν τὸ ἅρμα· ὕπατος[2], ἀνθ|ύπατος Λιβύης[3].

Litterae ΑΘΖΘΩΠΣΩ. Duo versus sunt, quorum alter incipit a ΘΗΚΕΝ. Lineolae punctatae lapidum, ex quibus basis composita erat, commissuras indicant. 1 L. Minicius Natalis Quadronius Verus, cum quaestor candidatus Hadriani et simul legatus patris sui proconsulis Africae fuerit, quaestura utique intra annorum 118—124 spatium functus est (Cf. Ephem. epigr. I p. 251 sqq. Th. Mommsen Hermae III p. 46. 138), quod optime quadrat in eum, qui Olympiade 227 (a. 129 p. Chr.) praetorius vicit. 2 Consulatus et proconsulatus postea additi videntur. Nam στρατηγικὸς — ἀνέθηκεν dici non licuit de eo qui cum monumentum dedicaretur iam consul fuerat. 3 Proconsulatu Africae Minicius post annum 138 p. Chr. functus videtur. Nam in titulis eius omnibus qui integram honorum enumerationem habent, Hadrianus iam Divus vocatur.

391 Basis lapidis calcarii eruta in Asclepieo Epidauriorum. Ed. Cavvadias Fouilles d'Epidaure I p. 43 n. 35. Cf. quae de titulo disputavit idem Δελτίον ἀρχαιολογικὸν 1892 p. 113 sqq.

Litterae ΛΕΘΛΩΠΣΥΩ.

Ἔτους γ΄ τῆς καθιερώσεως τοῦδε | τοῦ Ὀλυμπίου[1] καὶ τῆς κτίσεος | τοῦ Πανελληνίου[2], ἔτους δὲ ι΄ τῆς | Τραϊανοῦ Ἁδριανοῦ Καίσαρος ἐπι‖δημίας[3], ἐπὶ ἱερέος τοῦ Ἀσκληπιοῦ | Εὐτύχου), τοῦ (θ')[4] ὑπὲρ αὐτὸν Λε|ωνίδου τοῦ Περιγένους, Στέφανος | Εὐτύχου πυροφορήσας[5] Ἀσκληπιοῦ | καὶ Ἠπιόνης.

1 Non nobilissimum templum quod Athenis erat, sed delubrum intra Asclepiei Epidaurii fines ab imperatore dedicatum innui recte ex pronomine τοῦδε collegit C. Quod quoniam hunc titulum anni 133 p. Chr. esse constat (not. 3), sequitur ut illud Olympium a. 131 p. Chr. exstructum sit. 2 Concilium splendidissimum omnium Graecarum civitatum ab Hadriano Athenis institutum (C. I. A. III, 12, 25. 34. 15, 2. 16, 2. 17, 2. 85, 1. 534, 7. 681, 4. 6. 1141, 20. I. G. Sept. I, 106, 12. 192, 1. Cassius Dio LXIX, 16, 2. Philostratus Vit. soph. II, 1, 5 p. 549. G. Hertzberg Gesch. Griechenlands unter d. Herrsch. der Römer II p. 330 sqq.). Hoc quoque institutum ab anno 131 p. Chr. initium cepisse ex hoc titulo didicimus. 3 Titulus monumenti Hadriani apud Cavvadiam Fouilles d'Epidaure I p. 72 n. 226 est hic: [Αὐτοκράτορα] | Καίσαρα, θεοῦ [Τρα]ϊανοῦ Παρθικοῦ υἱ[όν,] | θεοῦ Νέρουα υἱωνόν, | Ἁδριανὸν Σεβαστόν, | ἀρχιερέα μέγιστον, δημαρ|χικῆς ἐξουσίας τὸ η΄, ὕπα|τον τὸ γ΄, ἡ πόλις τὸν ἑαυ|τῆς σωτῆρα καὶ οἰκιστήν. Quem cum octavae tribuniciae potestatis numerus probet anni 124 p. Chr. esse, consentaneumque sit conditoris et servatoris nomine Epidaurios ea beneficia remuneratos esse quae praesens in ipsos contulisset princeps, ab illo anno hanc seriem incipere recte statuit C. Hic igitur lapis anno 133 p. Chr. positus est. 4 'Cum sacerdos esset Eutychus Eutychi f., vicarius vero eius (ὁ ὑπὲρ αὐτὸν syntaxi eadem qua n. 841, 18 dicitur προστᾶμεν ὑπὲρ αὐτοὺς pro ὑπὲρ αὐτῶν, cf. 466[5]) Leonides Perigenis filius'. Sane τοῦ) exhibet C., et interpretatur 'sacerdote Eutycho, Eutychi f., Eutychi nepote'; sed neque cur in sacerdote avi mentio fiat, in reliquis hominibus non item, perspicitur, neque quorsum illa ὑπὲρ αὐτὸν κτλ. spectent in hac lectione. Quare lenissima medela, alterum Ↄ pro Θ ex parte evanido errore lectum existimans, conexum restitui. 5 De hac forma nominis, quod origine et vi a πυρφόρος non discrepat, Epidauriorum propria cf. 581[2].

392 Epistylium marmoris albi erutum Mantineae, ubi inaedificatum erat in ecclesia Byzantinorum aetate exstructa prope forum. Ed. G. Fougères Bulletin de correspondance Hellénique XX (1896) p. 152 n. 18.

Γ(άϊος) Ἰούλιος Εὐρυκλῆς Ἡρκλανὸς Λ(ούκιος) Οὐιβούλλιος Πεῖος[1]

Litterae volgares praeter ΑΘΠΣ. 1 Idem homo occurrit in titulo honorario Traiani Cytheris reperto, quem anni 116 aut 117 p. Chr. esse Parthici cognomen quod imperatori tribuitur demonstrat (C. I. G. 1306); cursum honorum

τὴν στοὰν σὺν | ταῖς ἐν αὐτῇ ἐξέδραις[2] τῇ Μαντινέων[3] πόλει καὶ τῷ ἐπιχωρίῳ θεῷ Ἀντινόῳ[4] κατ[ε]]σκεύασε διὰ τ(ῶ)ν κληρονόμ(ω)ν[5].

---

habes apud Lebas-Foucart Inscr. II 245b, ex quo discimus eum reipublicae Romanae magistratus gessisse quaesturam, tribunatum, praeturam nonnullaque praeterea officia militaria et provincialia. Nuper quartum eiusdem monumentum in Laconica erutum ed. P. Perdrizet Bull. de corr. Hell. XXI (1897) p. 209. Eum Laconis (n. 362) filium, Spartiatici (n. 363) fratrem fuisse opinantur Foucart, Weil, alii. At etsi ad illorum hominum progeniem sine dubio pertinet, tamen Euryclis illius, qui iam bello Actiaco adulta aetate fuit, nepotem post annum 130 p. Chr. (not. 5) etiamtum superstitem fuisse omnino incredibile est. Sane tituli Lebas-Foucart II 245*b*. Bull. XXI p. 209 eandem ad verbum originis significationem Γ(αΐου) Ἰουλίου Λάκωνος υἱόν, ἔγγονον Εὐρυκλέους habent. Verum ἔγγονος neutiquam nepotem significat (n. 373[6]. 382, 5), ut nihil impediat quominus multo inferiorem gradum intellegamus, Laconem vero cur hic illum potissimum Euryclis filium esse putemus non est, quoniam postea quoque complures illius familiae homines id nomen gessisse constat (cf. n. 362[2]). 2 Alia eiusdem epistylii frustula ibidem eruta F. ad aediculam Ionicam referenda docuit, quae locum quondam habuerit in substructione marmorea quadrata superstite in angulo fori inter orientem et meridiem spectante; nam et mensuram et opus huius substructionis cum illis fragmentis optime convenire. 3 Mantinensium oppidum ab Antigono rege anno 221 a. Chr. Antigoneam nomen accepisse idque certe usque ad Traiani principatum tenuisse cum Plutarchus Arati c. 45 narrat, tum confirmant tituli illic eruti in quibus ἁ πόλις τῶν Ἀντιγονέων est; cf. Bull. de corr. Hell. XX p. 119 n. 1, 16. 20 (v. 19 ἐν Ἀντιγονείᾳ). p. 124 n. 2, 1 (v. 6 ψήφισμα Ἀντιγονέων). p. 151 n. 17, 1. Lebas-Foucart Inscr. II, 252*b*. 252*i*. Sed Hadriani beneficio antiquum nomen eam recuperasse refert Pausanias VIII, 8, 12: δέκα δὲ ὕστερον γενεαῖς ἐβασίλευσέ τε Ἁδριανὸς καὶ ἀφελὼν Μαντινεῦσι τὸ ὄνομα τὸ ἐκ Μακεδονίας ἐπακτὸν ἀπέδωκεν αὖθις Μαντίνειαν καλεῖσθαί σφισι τὴν πόλιν. Hoc quoque nummorum et inscriptionum testimoniis comprobari demonstravit F., ex quibus haec propterea magni momenti est, quia eam non modo non antiquiorem esse constat Hadriano sed ne multo quidem recentiorem, siquidem Euryclem Herculanum iam extremo Traiani principatu aetate provectiorem fuisse constat (cf. not. 1). 4 Cf. Pausan. VIII, 9, 7: ἐνομίσθη δὲ καὶ Ἀντίνους σφίσιν εἶναι θεός· ναῶν δὲ ἐν Μαντινείᾳ νεώτατός ἐστιν ὁ τοῦ Ἀντίνου ναός. — τιμὰς δὲ ἐν Μαντινείᾳ κατὰ τοιόνδε ἔσχηκε. γένος ἦν ὁ Ἀντίνους ἐκ Βιθυνίου πόλεως Βιθυνίας τῆς ὑπὲρ Σαγγαρίου ποταμοῦ· οἱ δὲ Βιθυνιεῖς Ἀρκάδες τέ εἰσι καὶ Μαντινεῖς τὰ ἄνωθεν. τούτων ἕνεκα ὁ βασιλεὺς κατεστήσατο αὐτῷ καὶ ἐν Μαντινείᾳ τιμάς, καὶ τελετή τε κατὰ ἔτος ἕκαστον καὶ ἀγών ἐστιν αὐτῷ διὰ ἔτους πέμπτου. Horum ludorum quinquennalium aliquotiens in titulis mentio fit (C. I. G. 1124, 12. 3208, 19. 5913, 35) F. Quibus adde Olympia V p. 543 n. 450, 6, ubi T. Flavius Polybius ἀγωνοθέτης Ἀντινοείων appellatur, et p. 545 n. 452, 5 ἀγωνοθέτην τῶν μεγάλων Ἀντινοείων. 5 ΤΟΝΚΛΗΡΟΝΟΜΟΝ lapis. Emendavi. Accusativum

singularis non sollicitavit F., sed mihi hic soloecismus eo minus tolerandus videbatur, quia si unus modo heres fuisset probabile est futurum fuisse ut nominatim appellaretur. Vides Euryclem Herculanum, cum hoc aedificium exstrueretur, iam mortuum fuisse, sed anno 130 p. Chr., quo Antinous decessit, etiamtum superstitem, siquidem testamento cavit ut illi divinis honoris affecto stoa dedicaretur. F.

---

393 Tabula rotunda, in superficie vestigia statuae. Thebis in ecclesia S. Theodori. Edd. Ulrichs Abh. der phil.-hist. Cl. der Kgl. Ak. d. W. zu München III, 2 p. 413 sqq. n. II. (Annali dell' Inst. Rom. XX (1848) p. 52 n. VI. Keil Syll. Inscr. Boeot. p. 127 n. XXXII). Lebas Inscr. II, 503 (Syll.[1] 288). Ex Lollingii apographo I. G. Sept. I 2509.

Τὸ κοινὸν συνέδριον τῶν Ἑλλήνων τῶν εἰς Πλατηὰς[1] | συνιόντων[2] Τι(βέριον) Κλαύδιον Ἀττικὸν Μαραθώνιον[3], τὸν | ἀρχιερέα τῶν Σεβαστῶν, διατελοῦς[4] ἀρετῆς ἕνεκεν | [ἧς ἔχων] διατελεῖ ----

Litterae ΑΘΠΣ. 1 Veterem Boeotismum (η pro αι) consulto, non neglegentia sermoni communi recentioris aetatis immixtum putaverim. 2 Cf. Plut. Arist. 19: ταύτην τὴν μάχην ἐμαχέσαντο τῇ τετράδι τοῦ Βοηδρομιῶνος ἱσταμένου κατ' Ἀθηναίους, κατὰ δὲ Βοιωτοὺς τετράδι τοῦ Πανέμου φθίνοντος, ᾗ καὶ νῦν ἔτι τὸ Ἑλληνικὸν ἐν Πλαταιαῖς ἀθροίζεται συνέδριον καὶ θύουσι τῷ Ἐλευθερίῳ Διὶ Πλαταιεῖς ὑπὲρ τῆς νίκης. Keil. 3 Pater Herodis Attici. Cf. Hermae XIII p. 68 sqq. 4 ΔΙΑΤΕΛΟΥΣ, ut Ulr. legerat, re vera in lapide esse Lollingius confirmavit; Lebasii ΔΙΑΓΕΝΟΥΣ interpolatio est quales haud paucae apud illum sunt. At διὰ τέλους pro διὰ βίου dictum esse (P. Vidal-Lablache Hérode Atticus p. 88) cum plane incredibile sit, nihil restat nisi ut adiectivum διατελοῦς agnoscamus, etsi sic enuntiatum ἧς ἔχων διατελεῖ molestissimam tautologiam habere concedendum est.

---

394. 395 Basis marmoris nigri Eleusinii inventa Eleusine. Tituli in duobus contiguis lapidis lateribus. Ed. N. Skias Ἐφ. ἀρχ. 1894 p. 204 n. 30.

Litteratura, quae recentiores formas ΑΠΣ habet, in utroque titulo ab editore eadem exhibetur, nisi quod in inscriptione 394 ubique Θ praebet, cum in 395 quod unum occurrit huius litterae exemplum (v. 4) Θ potius sit. Basin tam exiguam esse, ut nullo modo plus una statua imponi potuerit, Sk. observavit. Accedit quod duorum hominum eodem monumento expressorum nomina in eadem planicie antica, non in duobus lateribus quae angulum efficiunt inscribi debuerunt. Quare recte detracto signo aliud im-

(394)

[Τ]ιβέριος Κλαύδιος Ἡρώδου [υἱὸς] | Ἵππαρχος[1] Μαραθώνιος[2] τὴν ἑαυτοῦ | θυγατέρα Κλαυδίαν Ἀλκίαν[3], μυηθεῖσαν[4] | ἀφ' ἑστίας[5], Δήμητρι καὶ Κόρῃ, ἐπὶ ἱερείας || Κλεοῦς τῆς Εὐκλέους Φλυέως, γόνῳ δὲ | [Ν]εικοδήμου Ἑρμείου θυγατρός[6].

positum iudicavit editor, sed perquam inconsiderate Herodem suam imaginem (395) sustulisse, ut filiae (394) statuam erigeret, pronuntiavit. Etenim neque Herodis filia titulo 394 significatur, sed Hipparchi, neque omnino hi tituli eiusdem aetatis sunt (not. 1. 6. 7), neque 395 antiquior est quam 394, sed vice versa. 1 Hominem ex Herodis Attici familia esse cum nomina Ἡρώδης, Ἵππαρχος, Ἀλκία in eadem parentela coniuncta et nomen gentile Κλαύδιος, Κλαυδία indicio sunt, tum demoticum quod est Μαραθώνιος. Iam cum sacerdotis nomine (not. 6) demonstretur titulum medio saeculo a. Chr. n. primo utique non multis annis recentiorem esse, sponte se offert Hipparchus Herodis Attici avus paternus. Quem cum Philostratus Vit. soph. II, 1, 2 p. 547 propter affectatam tyrannidem ab imperatore damnatum referat, per hanc occasionem imago filiae ab ipso in delubro Eleusinio consecrata videtur deiecta esse. Basi vacuae postea nepotis illustrissimi statua (n. 395) imposita est. 2 Pro I primo O incisum, sed ab ipso lapicida emendatum testatur Sk. 3 Cum illas duas nobiles pagi Marathoniorum familias, ex quibus altera civitatem Romanam nacta Claudio, altera Vibullio nomine utebatur, multifariam conubiis ultro citroque initis conexas fuisse etiam aliunde constet, nescio an ex nominum rationibus satis confidenter colligere liceat, Claudiam Alciam Hipparchi filiam nupsisse Vibullio Rufo Marathonio, quo ex matrimonio natus sit L. Vibullius Hipparchus archon eponymus fere 120 p. Chr. (C. I. Att. III 662, 1. 1105, 3) avi materni nomen gerens, et Vibullia Alcia (not. 9). Hanc rursus in matrimonium duxit avunculus ipsius Claudius Atticus. Certe temporum rationes non adversantur. Nam si Claudiae Alciae natales annorum 45—50 p. Chr., T. Claudii Attici a. 55—60, Vibullii Hipparchi et Vibulliae Alciae sororis a. 70—80 p. Chr. terminis contineri statuemus, haec optime convenient cum Herodis Attici anno natali, quem ab anno 101 p. Chr. utique perexiguo spatio distare constat. Ceterum in lapide levi errore ΑΛΚΙΛΝ incisum est. 4 Pro Ε initio Σ incisum erat, quod lapicida ipse emendavit. 5 ΛΦΕΣΤΙΑΣ lapis. Infantem fuisse Alciam cum initiaretur hinc apparet. 6 Cf. C. I. Att. III, 454, 3. 647, 10. Quorum titulorum uterque sane Tiberio Caesare imperante scriptus est, sed non est quod illius mulieris sacerdotium etiam aliquanto post illius principatum durasse negetur; neque tamen multo infra medium saeculum primum descendere huius dedicationis tempus manifestum est. Praeterea eiusdem mulieris inscriptionem dedicatoriam mutilatam edidit Skias post hunc ipsum titulum p. 270 n. 34 monuitque eiusdem nomen C. I. Att. III, 205 initio reponendum esse. Sed horum duorum monumentorum tempus definiri nequit. Quod adoptionis mentio in tribus monumentis fit, in duobus reliquis non item, id nullam habet causam dubitandi quin eadem ubique sacerdos

(395)

Τι(βέριον) Κλαύδιον Ἀττικὸν Ἡρώδην[7], Κλαυδίου | Ἀττικοῦ τοῦ ἀρχιερέως ἀπὸ προγόνων[8] | υἱὸν καὶ Βιβουλλίας Ἀλκίας[9], υἱὸν Ἑλλά|δος[10], κατὰ τὸ δόγμα τῆς Κορινθίων || βουλῆς Κοκκήιος Κησωρεῖνος.

significetur, quoniam in hoc genere usquequaque summa observatur inconstantia. 7 Orator nobilissimus, qui tum cum haec imago dedicaretur etiamtum impubes fuisse videtur, cum quia basi impositum est monumentum quae olim puellae tenerrima aetate (not. 5) imaginem sustinuerat, tum quia nulli ipsius honores, nullum sacerdotium, nullus magistratus recensetur. 8 Cf. 393, 3. 397, 3. 407. 7. 9 Cf. Olympia V p. 630 n. 621: Βιβουλλίαν Ἀλκίαν Ἀγριππεῖ[ναν,] | θυγατέ[ρ]α [Ἡ]ρ[ώ]φο[υ], [Ἀ]ττ[ι]κ[οῦ] γυ[ν]αῖκ[α,] | Ἡρώδου μητέρα, ἡ πόλις ἡ τῶν | Ἠλείων. Illo titulo omnis dubitatio exemta est, quin Alcia Herodis oratoris non uxor fuerit, sed mater. Nam quod C. I. Att. III, 674 legimus Οὐιβουλλίαν Ἀλκίαν, Τι(βερίου) Κλ(αυδίου) Ἀττικοῦ Ἡρώδου Μαραθωνίου γυναῖκα, id nihil habet miri quia etiam patri Attico nomen fuisse Herodem scimus ex C. I. Att. III Add. p. 483 n. 69 *a*, 4, ubi orator nobilissimus Κλαύδιος Ἡρώδης νεώτερος audit. Praeterea cf. n. 396. Nomen quod est Ἀλκία illa habuit a matre, quae Attici soror fuisse videtur (not. 2). Fratris Hipparchi nepos eodem nomine utens in matrimonium duxit ipsius Alciae neptem, Herodis filiam Elpinicen (n. 401). 10 Honoris vocabulum est simile eius quod alibi legitur υἱὸς τοῦ δήμου. Hoc quoque magis in puerum nobilissimae originis et egregiae spei quam in hominem adulta aetate (cf. not. 7) cadere videtur.

---

396 In insula Ceo. Ex apographo a Bricherio Columbo misso ed. Muratori T. IV. Append. p. MML, 2 (inde Boeckh C. I. G. 2371). Cf. quae disputavi Hermae XIII p. 77 sq.

Η πόλις Ἰουλιητῶν Τι(βέριον) | Κλ(αύδιον) Ἀττικὸν Ἡρωδιανόν[1], | Τι(βερίου) Κλ(αυδίου) Ἀττικοῦ καὶ Βιβουλ|λίας Ἀλκίας υἱόν,

Litterae volgares praeter ΞΠΣ, si modo apographo fides habenda est. 1 Cum Atticum et Vibulliam Alciam (v. 3. 4) Herodis Attici parentes esse constet (cf. n. 395[9]), aut cum Th. Heysio ipsum oratorem nobilissimum aut fratrem eius hic agnoscendum esse apparet. Atqui illius opinio, nomina Ἡρώδης et Ἡρωδιανός promiscue de eodem homine usurpata esse, neque per se probabilis est neque ullo testimonio confirmatur, cum tamen permagnus Herodis monumentorum epigraphicorum numerus exstet. Restat ut Herodianum fratrem ceteroqui ignotum Herodis existimemus, qui prima adulescentia defunctus videtur.

5 ἀρετῆς ‖ ἕνεκεν, | ἐπιμελητεύοντος | Δεξικράτεος τοῦ Τειμοκλεί-
δου Παλλ⟨α⟩ην[έ]|(ω)ς[2].

2 ΠΑΛΛΑΗΝ|ΟΣ. Emendavit Boeckh, monens Ceon tum sub imperio Atheniensium fuisse, quibus insulam dono dedisset M. Antonius (Appian. B. C. V, 7), ideoque hominem Atheniensem demotico, non ethnico significari in titulo Ceo. Sed quod ἐπιμελητεύοντος mavolt ad curatorem sive magistratum ab Atheniensibus insulae impositum referre, quia de eo qui hoc opus faciendum curasset ἐπιμεληθέντος potius dicendum fuerit, falli videtur. Etenim in hac causa ἐπιμελητεύοντος et ἐπιμεληθέντος promiscue usurpantur; cf. C. I. Att. III, 393, 1. 532, 10. Add. p. 483 n. 68 *e*, 7. p. 504 n. 780 *a*, 10.

---

397 Lapis qui olim partem efficiebat basis quae monumentum a Paralis quarto a. Chr. n. dedicatum sustinebat; cuius titulus dedicatorius supra hunc ex parte servatus est (cf. C. I. A. II, 1212). Recentiorem tilulum ed. Koehler Mitth. des arch. Inst. in Athen VIII (1883) p. 287. Cf. quae adnotavit C. Wachsmuth Mitth. IX (1884) p. 95.

Ἀππίαν Ἀτειλία[ν Ῥή]|γιλλαν[1], Κλ(αυδίου) Ἡρώδου | τοῦ ἀρχιε-
5 ρέως[2] γυναῖ|κα, ἱερασαμένην πρώ‖την τῆς Τύχης τῆς | πόλεως[3],

Litterae volgares praeter ΘΞΠΣ; in nominum indice aliquotiens Α pro Α et Ϲ pro Σ est. Satis frequentes sunt litterarum ligaturae. 1 Integram nominum seriem habes n. 398, 1. 2. Plerumque aliquot ex magno numero omittuntur: Ἀππία Ἀννία Ῥήγιλλα est n. 888, 1, Ἀν[ν]ία [Ἀππία] Ῥήγιλλα C. I. A. III, 1333 (cf. 4011), Ἀννία Ῥήγιλλα I. G. It. et Sic. 1391. Haud raro nudo nomine Ῥήγιλλα indicatur, veluti in titulis Olympicis, quae videtur moris Graeci affectatio esse. Nupsit Herodi paullo ante consulatum quo ille functus est a. 143 p. Chr. (cf. Olympia V p. 618) et quattuor liberos (v. n. 400—403) enixa, quorum duo superstite matre obierunt, ipsa decessit non multo ante 161 p. Chr. Etenim eius frater Appius Annius Atilius Bradua, qui anno 160 p. Chr. cum T. Clodio Vibio Varo fasces gessit, aut consul aut consularis Herodem propter sororis mortem accusavit (Philostratus Vit. soph. II, 1, 8 p. 555). At cum Antoninus Pius filium post obitum matris solacii causa inter patricios allegisse dicatur n. 399, 9 sqq., utique ultra annum 161 p. Chr. superstes illa non fuit. 2 Hereditarium hoc sacerdotium habuit Herodes. Cf. 395, 2. 3 Tum igitur demum instituta sunt haec sacra, ut omnino imperatorum aetas huic cultui Fortunae civitatis praecipue indulgebat (cf. n. 788, 1 Τύχῃ Θασίων). Quo minus dubium est, quin recte a Wachsmuthio hoc sacerdotium relatum sit ad delubrum Fortunae, quod Herodes iuxta stadium Panathenaicum exstruxit (Philostratus Vit. soph. II, 1, 5 p. 550). Ceterum etiam peregre nobilissimis sacerdotiis functam

κατὰ τὸ ἐπε|ρώτημα τῶν κρατίσ|των Ἀρεοπαγειτῶν | οἱ ἐν Πει-
10 ρα(ε)ῖ πραγματευταὶ ‖ οἱ περὶ Βα(λέριον) Ἀγαθόποδα Μελιτέα.

Sequuntur per duas columnas disposita viginti septem nomina virorum, ex quibus sedecim demotica adiuncta habent, reliqua peregrinorum esse videntur.

Regillam indicat titulus Olympia V p. 619 n. 610: Ῥήγιλλα, ἱέρεια | Δήμητρος, τὸ ὕδωρ | καὶ τὰ περὶ τὸ ὕδωρ τῷ Διί. Videmus aquaeductum cum exedra magnifica, qui vulgo Herodis dicitur, ab uxore potius dedicatum esse cum illa sacerdos Cereris esset quae Χαμύνης (Paus. VI, 20, 9. 21, 1) sive Χαμυναίας (Olympia V p. 572 n. 485, 3) nomine ab Eleis Olympiae sanctissime colebatur. Aliam habes ibidem Regillae dedicationem Ol. V p. 413 n. 288 Ῥήγιλλα | Ὑγείᾳ.

398 Basis marmoris Pentelici fracta ab inferiore parte, inventa Eleusine in impluvio templi. Ed. D. Philios Ἐφ. ἀρχ. 1885 p. 152 n. 28.

Ἀππίαν Ἀννίαν Ῥή|γιλλαν Ἀτιλίαν Καυ|κιδίαν Τερτύλλαν[1], |
5 Ἀππίου ὑπάτου πον‖τίφικος[2] θυγατέρα, Ἡ|ρώιδου Μαραθωνίου |
ὑπάτου[3] γυναῖκα τοῦ | ἐξηγητοῦ[4], ὁ ἀνὴρ | ἀνέθηκεν.

Litterae ΘΠΣ. Praeterea promiscue modo ΑΔΛ modo ΑΔΛ scribitur. 1 *Appia Annia* nomina ex paterno, *Atilia* ex materno genere repetita esse patet (cf. not. 2), *Caucidia Tertulla* vero necessitudinem cum ea familia indicant, cuius est *L. Mummius Nig[er] Quintus Valeriu[s] V[e]g[et]us Severin[us] Caucidius Tertullus* C. I. L. X, 948. Atqui maternam potissimum Regillae stirpem Caucidios Tertullos cognatione attigisse cernitur ex titulo C. I. L. III, 6183: *P. Vigellio Raio Plario Saturnino Atilio Braduano Caucidio Tertullo leg. Aug. ordo Troesmen(sium) ex decreto suo.* Namque in utroque titulo *Caucidius*, non *C. Aucidius* scribendum esse demonstravi Ind. schol. Hal. hib. 1892/3 p. X sqq. 2 Patris titulum habes Olympia V p. 627 n. 619: Ἄππιον Ἄννιον Γάλλον, [τ]α[μ]ί[α]ν, σ[τρ]α[τ]η[γ]όν, [ὕ]πα[τ]ον, ποντίφικα, Ῥηγίλλης πατέρα τῆς Ἡρώδου [γυ]ναικό[ς], ἡ [π]όλι[ς] ἡ [τ]ῶ[ν Ἑ]λ[είων]. Eundem videri consulem suffectum aliquo ex primis Antonini Pii annis, de quo in senatusconsulto de Cyzicenis (Ephemeris epigr. III p. 156) v. 11 legitur *sententia dicta ab Appio Gallo cos. desig(nato)*, exposui Ind. schol. Hal. hib. 1892/3 p. VIII. Patrem habuit Appium Annium Trebonium Gallum consulem 108 p. Chr., avum Appium Annium Gallum consulem suffectum intra annos 64—68 cum L. Verulano Severo (Borghesi Oeuvres V p. 324), legatum pro praetore Germaniae superioris sub Vespasiano, haud raro commemoratum a Tacito (Hist. I, 87 sqq.) in rerum post Neronis mortem gestarum narratione. Materna stirps Regillae Atilii Braduae erant, id quod ex avi materni monumento in exedra Olympica invento (Olympia V p. 627 n. 620) cognoscitur. 3 Anno 143 p. Chr. 4 Cerycum gentis fuisse Herodem ex monumento

Triopeo in honorem defunctae uxoris erecto (I. G. Sic. et It. 1389, 32) notum est. Iam cum antiquitus interpretatio iuris sacri adeo propria habita esset gentis Eumolpidarum (cf. Lysias VI, 10: τοῖς ἀγράφοις (νόμοις) καθ' οὓς Εὐμολπίδαι ἐξηγοῦνται. n. 587, 41 ἐξηγηταὶ Εὐμολπιδῶν. Pseudoplut. Vit. X orat. 843 B. C. I. A. III, 720, 2 ἐξηγητὴς ἐξ Εὐμολπιδῶν), ut nefas videretur Ceryces eam sibi arrogare (cf. Andoc. I, 116 ὦ Καλλία, πάντων ἀνθρώπων ἀνοσιώτατε, πρῶτον μὲν ἐξηγῇ Κηρύκων ὤν, οὐχ ὅσιον ὂν σοὶ ἐξηγεῖσθαι), principatus tempore etiam hanc gentem illius officii participem fuisse cognoscimus ex titulis Bull. de corr. Hell. VI (1882) p. 436. Ἐφ. ἀρχ. 1897 p. 65 n. 49, 26, ubi Ti. Claudius Demostratus Melitensis, Ti. Claudii Sospidis daduchi filius, ἐξηγητὴς μυστηρίων vocatur. Cf. Hermae XX p. 12. Eodem igitur munere etiam Herodes functus est.

---

399 Lapis sine dubio Romae inventus et in Britanniam translatus, ubi fuit in hortis palatii S. Jacobi prope Westmonasterium, sed saeculo septimo decimo periit (cf. Michaëlis Ancient marbles p. 27 sqq.). Ed. Prideaux Marm. Oxon. append. p. 302 n. 28 (J. Franz C. I. G. 6185. G. Kaibel Inscr. Gr. Sicil. et Ital. p. 375 n. 1392). Cf. quae de titulo disputaverunt K. Keil Sylloge Inscr. Boeot. p. 131. K. Buresch Mus. Rhen. XLIV p. 489 sqq. Ch. Huelsen XLV p. 284 sqq. Buresch XLVI p. 232.

Ἡρώδης μνημεῖον καὶ | τοῦτο εἶναι[1] τῆς αὐτοῦ | συμφορᾶς καὶ
5 τῆς ἀρε|τῆς τῆς γυναικός· ‖ ἔστιν δὲ οὐ τάφος· τὸ | γὰρ σῶμα
ἐν τῇ Ἑλλάδι | καὶ νῦν παρὰ τῷ ἀνδρί | ἐστιν[2]. τὸν ἐκ ταύτης |
10 παῖδα εἰς τοὺς εὐπα‖τρίδας[3] ἐν Ῥώμῃ[4] ἐνέγρα|ψεν Ἀντωνῖνος

Litteras volgares praeter ΘΠC exhibet editio princeps. Iam B. C cum ΕΩ in eodem titulo coniunctum manifestum fraudis indicium existimat. At neque in lapidibus talis inconstantia inaudita est, et summa probabilitate H. monuit, inopia formarum Prideauxium hic ut alibi ΕΩ pro Εω expressisse videri. 1 Infinitivus pendet a verbo dedicandi, quod mente supplendum est; dicendi ratio insolita, sed sine dubio a rhetore elegantiae speciem sectante studiose quaesita. 2 Ut viva Regilla cum marito in ipsius patria habitabat, sic defunctae quoque corpus nunc illic apud eundem est. Sepultum esse Herodem iuxta uxorem, qua sententia item ad fidem tituli infringendam abusus erat B., neutiquam enuntiatur; id enim Attice παρὰ τὸν ἄνδρα potius esset. 3 Quin patricii significentur, nulla ex parte dubium est. Nam in senatorium ordinem recipi non poterat imperatoris beneficio, qui consulum filius et nepos inde a natalibus in eo ordine fuerat. Senatui ipsi vero interesse non poterat impubes, qualis Atticus natu minor erat Antonino Pio superstite (not. 5). Quod contra quominus inter patricios tunc allectum esse statuamus, nihil obstat. 4 Additur hoc cum propter illud quod

αὐτο|κράτωρ, Εὐσεβὴς ὑ|πὸ τῆς πατρίδος καὶ | πάντων κληθείς[5], ‖
15 ἀνενεγκὼν εἰς τὴν | βουλήν[6], συνκλήτου | δόγματι.

---

proximo enuntiato dictum erat ἐν τῇ Ἑλλάδι, tum quia εὐπατρίδαι proprie erant Athenienses nobiles, inter quos puer Cerycum gentis egregium dignitatis locum tenebat. 5 Antoninum Pium (138—161 p. Chr.) significari manifestum est, etsi Marco (161—180 p. Chr.) aliquando inter alia cognomina hoc quoque datur; nam nusquam eo sic utitur, ut hic, ubi eo uno Antoninus ab aliis cognominibus distinguitur. 6 Ridicule eo quod in senatum allectus esset, patricium factum hic dici arguit B., manifestum teneri existimans falsarium. Sed neglexit, ἀναφέρειν τινὰ εἰς τὴν βουλήν de eo in quem senatoris dignitas deferatur vix recte dici. Immo sic haec procedunt: Ἀντωνῖνος ὁ Εὐσεβὴς ἀνενεγκὼν εἰς τὴν βουλὴν (i. e. cum rem ad senatum reiecisset sive de ea ad senatum rettulisset) συνκλήτου δόγματι τὸν παῖδα εἰς τοὺς εὐπατρίδας ἐνέγραψεν. Hic quoque manifesta vestigia sunt studii trita et simplicia vitandi, ut contortus ordo verborum et varietas qua de eodem consilio modo βουλή modo σύγκλητος usurpatur. Sed ut haec fidem tituli labefactent tantum abest, ut vel maxime Herodis ingenium hic agnoscamus. Ceterum sub ipsum imperii sui finem ab Antonino Pio Atticum (de quo cf. n. 400) inter patricios allectum apparet ex eis quae disputavi n. 397[1].

---

400 Basis marmoris Pentelici, inventa in Piraeeo. Ed. Lolling Mitth. des arch. Inst. in Athen VI (1881) p. 309 n. 1.

Οἱ τὸν Πειραιᾶ κα|τοικοῦντες πο|λῖται[1] Τιβ(έριον) Κλ(αύδιον)
5 Ἄππιον | Ἀτείλιον Βραδού‖ραν Ῥήγιλλον Ἀτ|τικὸν Μαραθώ|νιον[2]

Litterae ΑΘΠΣ. Tres postremi versus, paullo maiore intervallo ab octo prioribus separati, multo minoris moduli litteras habent. 1 Non pagus Piraeensium, sed omnes quotquot in oppido Piraeeo habitant cives communi decreto hoc monumentum dedicarunt. Quam rem Athenis quidem singularem esse, sed in Asiae minoris civitatibus similia occurrere monet L. 2 Herodis Attici filius qui unus ex quattuor liberis patri superstes fuit. Hic omnia nomina, quae ex familia paterna et materna derivantur, coniunctim habes, alibi plerumque nonnulla omittuntur. Cf. Olympia V p. 631 n. 623: Μ(ᾶρκον) Ἀτείλιον Ἀττι[κὸν] | Βραδούαν Ῥήγιλλον, Ἡρώδου καὶ Ῥηγίλλης υἱόν, | [ἡ π]όλις [ἡ τ]ῶν [Ἠλε]ίων. Consul ordinarius fuit 185 p. Chr., archon eponymus Athenis 192/3 p. Chr. Cf. C. I. Att. III, 1145. Nam qui illic Τιβέριος Κλαύδιος Βραδούας Ἀττικὸς Μαραθώνιος vocatur quin a me olim recte pro Herodis Attici filio habitus sit, post lapidem Piraeensem inventum nemo iam dubitabit, quandoquidem nulla re nisi omissis nominibus Ἄππιος Ἀτείλιος Ῥήγιλλος ab eo differt tabula ephebica; vice versa in titulo Olympico Τιβέριος Κλαύδιος desunt. Post consulatum eum proconsulem Asiae fuisse indicat C. I. G. 3189: [Ὁ] νεωκόρος Σμυρναίων | δῆμος ἐτείμησεν | Μᾶρκον

10 εὐπατρίδην[3], | τὸν εὐεργέτην. | ἐπιμεληθέντος τῆς ἀ‖ναστάσεως Σαλβίου τοῦ | Ἑρμέρωτος Γαργηττίου[4].

Ἀττίλιον Βραδούα, | τὸν ἀνθύπατον, | ἐπιμεληθέντος Μάρκου | Αὐρηλίου Περπέρου τοῦ | ἐπὶ τῶν ὅπλων στρατηγοῦ. Nam cum praenomen *Marcus* etiam titulus Olympicus testetur neque maior minorve nominum numerus omissus quicquam offensionis habeat, non est quod de alio homine ceteroqui ignoto cogitetur. 3 Cf. n. 399, 8 sqq. 4 Eiusdem familiae duo ephebi recensentur C. I. Att. III, 1145 II, 17 sqq. Ἑρμέρως Ἀ[σμένου Γαργήττιος] et Σάλβιος Ἀθ[---- Γαργήττιος] in tribu Aegeide. Item ad eam pertinet sacerdos Γλύκη Ἑρμέρωτος ἐκ Γαργηττίων infra n. 739, 50. L.

401 Novem fragmenta basis marmoris Pentelici inventa Olympiae. Ex R. Weilii apographo coniuncta edidi Arch. Ztg. XXXVI (1878) p. 95 n. 152. Unum fragmentum, versuum 2—4 initia continens, postea periit, reliqua a Purgoldo delineata exhibentur Olympia V p. 633 n. 624.

Ἀππίαν Ἀννίαν Ἀτειλία[ν] | Ῥήγιλλαν Ἐλπινείκην Ἀγριππεῖναν | Ἀτρίαν Πόλλαν[1], Ἡρώδου καὶ Ῥηγίλλης | θυγατ[έρα, ἡ πόλις ἡ τῶν Ἠλείων].

Litteratura, quae eadem est in omnibus monumentorum quae in exedra Herodis et Regillae Olympiae collocata fuerunt titulis, praeter recentiores formas ϵϴϵϲω gracili et procera litterarum figura insignis et ductu ad Latinae scripturae similitudinem accedente; qua in re inprimis memorabile quod ῥῶ fere ubique arcum infra apertum habet (P), quod in Latinorum P sollemne esse constat. 1 Herodis et Regillae filia natu maior (v. ad n. 402) praeter materna nomina *Appia Annia Atilia Regilla* (n. 398) cognomen *Agrippina* ab avia paterna (n. 395[9]) acceptum et *Atria Polla* a nescio quibus Regillae matris cognatis repetita gerit. Quod primarium est nomen *Elpinice*, parentum arbitrio impositum videtur. Elpinicen matri superstitem fuisse, sed ante patrem decessisse constat; sed eam infantem obiisse nusquam traditur. Immo nupsisse L. Vibullio Hipparcho Marathonio consanguineo suo demonstrat titulus sepulcralis C. I. Att. III, 1333: [Ἀππία Ἀννία Ἀτ]ειλία | [Ῥήγιλλα Ἀγρ]ιππεῖ[ν]α Ἐλπι|[νείκη] Ἀτρία Πῶλλα, [γυνὴ] | Λ(ουκίου) [Οὐι]βουλλίου Ἱππάρχου, Τι[β]ε[ρίου | Κλαυδί]ου Ἀττικοῦ Ἡρώδου Μαραθωνίο[υ | ὑπ]ατ[ικ]οῦ θυγάτηρ καὶ Ἀν[ν]ία[ς | Ἀππίας] Ῥηγίλλης, Ἀππίου [ὑπά]του [θυγ]ατρ[ός]. Ubi etsi γυνὴ a me suppletum est, tamen inter ipsam defunctam et patrem nullius viri nisi coniugis nomen locum habuisse manifestum est. Cum statua Olympica erigeretur, sane infans fuit Elpinice; nam exedra dedicata est intra annorum 147—150 a. Chr. spatium, non ita multis annis post Herodis et Regillae matrimonium. At cum duae bases initio vacuae relictae essent,

multis annis post eis incisae sunt alia litteratura et multo minore diligentia inscriptiones Λ(ούκιος) Βιβούλλιος Ἵππαρχος (Olympia V p. 637 n. 627) et Ἀθηναῖς Ἱππάρχου θυγάτηρ (ib. p. 639 n. 628). Mariti et filiae Elpinices statuas his impositas fuisse apparet.

---

402. 403 Basis marmoris Pentelici inventa Olympiae in exedra Herodis et Regillae. Titulus 402 in ea parte planiciei anticae, quae intuenti sinistra est, 403 iuxta eum a dextra. Ex R. Weilii apographo edidi Arch. Ztg. XXXV (1877) p. 103 n. 74. 75. Imagines titulorum a Purgoldo delineatae exhibentur Olympia V p. 635 n. 625. 626.

402 Μαρκίαν Κλαυδίαν Ἀλκίαν | Ἀθηναΐδα[1] Γαβιδίαν Λατιαρίαν[2], | Ἡρώδου καὶ Ῥηγίλλης θυγατέρα, | ἡ πόλις ἡ τῶν Ἠλείων.

403 Λ(ούκιον) Κλαύδιον | Βιβούλλιον Ῥήγιλλον | Ἡρώδην[3], Ἡρώδου | 5 καὶ Ῥηγίλλης υἱόν, ‖ ἡ πόλις ἡ τῶν Ἠλείων.

De litteratura v. ad n. 401. 1 Hanc natu minorem filiam Herodis et Regillae fuisse inde apparet quod cum fratre in una eademque basi constituta fuit, cum Atticus (n. 400) et Elpinice (n. 401) suam uterque separatam haberent; cuius rei nulla potest causa cogitari nisi tenera infantium aetas. Patris nomen gentile (*Claudia*), aviae paternae cognomen (*Alcia*) gerebat; quae praeterea Latina nomina comparent (*Marcia*, *Gavidia Latiaris* cf. not. 2) sine dubio ad matris Regillae propinquos redeunt, Graecum Ἀθηναῖς iam superiore aetate in illa familia pagi Marathonii fuisse demonstrat titulus C. I. Att. III, 664: Ἡ [ἐξ Ἀρ]είου [πάγου βου]λὴ καὶ ἡ βουλὴ | τῶν ἑξακοσίων καὶ ὁ δῆμος Κλαυ|[δ]ίαν Ἀθηναΐδα εὐεργεσίας ἕνεκα, quo Herodis Attici amitam designari probabile est. Philostratus Vit. soph. II, 1, 10 p. 557 hanc filiam Panathenaida vocat, deceptus memoria propter splendida illa patris de Panathenaeorum sacris merita; eam infantem decessisse parentibus superstitibus narrat idem. Alium eiusdem titulum habes Ἀθηναίου V p. 324: τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς ψηφισαμένης Μαρκίαν Ἀθηναΐδα Κλ(αυδίου) Ἡρώδου Φλ(άουιος) Μάκερ φίλου καὶ διδασκάλου θυγατέρα. 2 Hinc Mommsenus collegit Regillam necessitudine quadam attigisse illam familiam, cuius est *P. Tebánus P. f. Quir(ina) Gavidius Latiaris, quaestor Divi Claudii, tr(ibunus) pl(ebis), pr(aetor), per omnis honores candidatus Augustór(um)* C. I. L. IX, 3602. Λατιαρία ut Φρετηνσία (*Fretensis*), Ναρβωνησία (*Narbonensis*), cf. Hermae VI p. 148. 3 Huius filii natu minoris, qui omnino Herodis et Regillae liberorum primus fato functus videtur (Hermae XIII p. 83), titulus Delphicus, praeter ordinem nominum leviter immutatum cum Olympico consentiens, editus est Bull. de corr. Hell. I (1877) p. 409 n. 2.

404 Ephesi erutus lapis ex proscenio odei, translatus in museum Britannicum. Edd. W. H. Waddington Sur la vie du rhéteur Aristide p. 51. Wood Ephesus Append., Inscriptions from the Odeum n. 2. E. L. Hicks Greek Inscriptions in the British Museum III, 2 p. 153 n. CCCCLXXXIX.

Αὐτοκ[ράτωρ Καῖσαρ, θεοῦ Ἁδ]ριανοῦ | υἱός, θεο[ῦ Τραϊανοῦ Παρθικοῦ υἱων]ός, | θεοῦ Νέρ[ουα ἔκγονος, Τίτος Αἴλιος Ἁδρι]-
5 ανὸς | Ἀντωνεῖν[ος Σεβαστός, ἀρχιερεὺς μέ]γιστος, ‖ δημαρχι-κῆ[ς ἐξουσίας τὸ .., αὐτοκράτωρ τὸ β΄,] ὕπατος | τὸ γ΄[1], πατὴρ πα[τρίδος, Ἐφεσίων τ]οῖς [ἄρχουσι καὶ τῆι] βουλῆι | [καὶ τῶι δή]μωι χαί[ρειν·] | Περγαμηνοὺ[ς[2] ἀπεδε]ξάμην ἐν τοῖς π[ρὸς

Litterae ΑΘΠΣ. Primi quattuor versus maiore modulo exarati apicibusque ornati. 1 Tertium consulatum Antoninus Pius gessit anno 140 p. Chr., quartum anno 145 p. Chr. Hoc intervallo epistula data; annus ipse ignoratur quia v. 5 tribuniciae potestatis numerus intercidit. 2 Quas Graecarum civitatium rixas et aemulationes Cassius Dio LII, 37, 10: τάς τε ἔχθρας αὐτῶν (sc. τῶν δήμων) καὶ τὰς φιλοτιμίας τὰς πρὸς ἀλλήλους παντάπασιν ἐκκόπτειν καὶ μήτε ἐπωνυμίας τινὰς κενὰς μήτ' ἄλλο τι ἐξ οὗ διενεχθήσονταί τισιν ἐφιέναι σφίσι ποιεῖσθαι generatim perstringit, earum nullum est nobilius exemplum quam Ephesiorum, Pergamenorum, Smyrnaeorum contentio de principatu Asiae. Eam iam initio saeculi a. Chr. secundi paene in proverbium abiisse docent Dionis Chrysostomi verba XXXIV, 48 (Vol. I p. 329, 23 Arnim): καὶ εἴτε Αἰγαῖοι πρὸς ὑμᾶς εἴτε Ἀπαμεῖς πρὸς Ἀντιοχεῖς εἴτε ἐπὶ τῶν πορρωτέρω Σμυρναῖοι πρὸς Ἐφεσίους ἐρίζουσι, περὶ ὄνου σκιᾶς, φασί, διαφέρονται. τὸ γὰρ προεστάναι τε καὶ κρατεῖν ἄλλων ἐστίν. Vana nomina fuisse, de quibus certassent, cum hoc et Cassio Dione (l. l.) etiam Aristides I p. 790. 791 Dindf. (αἱ ἐπωνυμίαι, αἱ τῶν ὀνομάτων εὐφημίαι) non sine irrisione monet. Ac tamen adeo exarserant studia et simultates, ut sub initia principatus Antonini Pii ipse princeps eis sententia sua finem imponere deberet (not. 3. 6). Quae vixdum lata a Smyrnaeis rursus neglecta est, id quod huic epistulae ansam praebuit, qua imperator comiter et prudenter semina renascentis invidiae exstinxit. At mox eadem lis maiore ardore revixit; namque aliquot decenniis post Aristidi rhetori materiam orationis περὶ ὁμονοίας ταῖς πόλεσι (XLII) conscribendae praebuit, atque adeo iterum apud imperatorem de his nugis certatum est. Nam quae apud Philostratum vit. soph. I, 25, 8 p. 540 de causa post ipsam Polemonis sophistae mortem orata leguntur, ea non possunt cum H. ad hanc Pii sententiam referri, quandoquidem ad Marci principatum illum superstitem fuisse ex eiusdem scriptoris narratiuncula I, 25, 7 (p. 539 apparet. Ceterum et quod ὑπὲρ τῶν ναῶν καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῖς δικαίων controversiam fuisse refert, et quod Smyrnaeos principatum obtinuisse dicit (ἀπῆλθεν ἡ Σμύρνα τὰ πρωτεῖα νικῶσα), non caret vanitatis et magniloquentiae suspicione.

ὑμᾶς γρ]άμμασιν | χρησαμένο[υς το]ῖς ὀνόμ[α]σιν οἷς ἐγὼ χρῆ-
10 σθαι τὴν πόλιν || τὴν ὑμετέρα[ν ἀπ]εφ[η]νάμην[3]. οἶμαι δὲ καὶ
Σμυρναίους κατὰ | τύχην παραλ[ελ]οιπέναι ταῦτα[4] ἐν τῷ περὶ
τῆς συνθυσίας[5] | ψηφίσματι, τοῦ λοιποῦ δὲ ἑκόντας εὐγνωμονή-
σειν, ἐὰν | καὶ ὑμεῖς ἐν τοῖς πρὸς αὐτοὺς γράμμασιν ὃν [π]ροσ-
ήκει | τρόπον καὶ κέκριται[6] τῆς πόλεως αὐτῶν [φαίνησθ]ε[7]
15 μεμνη||[μ]ένοι. τὸ ψήφισμα ἔπεμψεν Σουλπίκιος Ἰου[λια]νὸ[ς ἐπί-
τ]ροπός μου[8]. | εὐτυχεῖτε. | [τὸ] δὲ ψήφισμα ἐποίησεν γραμμα-
τεύων Πό(πλιος) Οὐήδιος Ἀν[τωνε]ῖνο[ς][9].

3 Imperator litem ita diremisse videtur, ut unicuique ex tribus civitatibus accurate definiret, quibus honoris vocabulis uteretur. Neque enim Ephesios vicisse, reliquos causa cecidisse ex v. 13. 14 apparet, ubi etiam Ephesios Smyrnaeis ὃν προσήκει τρόπον καὶ κέκριται scribere debere enuntiatur. Ceterum χρήσασθαι (χρῆσθαι) ὀνόματι hic in eodem enuntiato diversa sententia usurpatur, primo loco de eo qui alium nomine appellat, deinde de eo qui ipse id gerit. 4 Ephesii per illa tempora nominibus πρώτη καὶ μεγίστη μητροπόλις τῆς Ἀσίας utuntur, quae sine dubio imperatoris sententia eis concessa erant. Ex his Smyrnaeos maxime probabile est illud πρώτη omisisse, quoniam de hoc potissimum (περὶ τοῦ πρωτείου Aristides I p. 771 Dindf.) certabatur (cf. Marquardt Röm. Staatsverwaltung I² p. 345). 5 Aut de sacris sollemnibus provinciae Asiae (κοινὰ Ἀσίας) Smyrnae peragendis aut de feriis quibus Britannica Antonini victoria (139 p. Chr.) celebrabatur haec intellegenda putat H. Mihi illud quidem probabilius. 6 Cf. not. 3. 7 Supplevit H. ex frustulis exiguis alterius exemplaris, quae edidit ibid. p. 155 n. CCCCXC. Ibi fragm. *b* v. 3 ΝΦΑΙΝΗΣΘ exstat. 8 Procurator imperatoris in Asia provincia proconsulari. H. 9 Cf. 405³. γραμματεύων sine dubio recte de civitatis Ephesiorum scriba intellegit H.

405 Lapis erutus Ephesi in proscenio odei. Edd. W. H. Waddington Sur la vie du rhéteur Aristide p. 8. Wood Ephesus Appendix, Inscriptions from the Odeum n. 3. E. L. Hicks Greek Inscriptions in the British Museum III, 2 p. 156 n. CCCCXCI.

[Αὐτοκράτω]ρ Καῖσ[α]ρ, θ[εοῦ Ἁδ]ρι[ανο]ῦ | [υἱός, θεοῦ Τραϊ]ανο[ῦ Παρθ]ικο[ῦ υἱω]νός, | [θεοῦ Νέρουα ἔ]κγον[ος, Τίτος] Αἴλιο[ς Ἁδρι]ανὸς | [Ἀντωνεῖνος Σεβα]στό[ς, ἀρχιερεὺς] μ[έγιστος, δη]μαρ||-
5 χι]κ[ῆς ἐξουσίας] τὸ η΄, α[ὐτοκράτωρ τ]ὸ β΄, ὕπα[τ]ος [τὸ δ΄, πα]τὴρ π[ατρίδος[1], Ἐφεσί]ων τοῖς [ἄρ]χουσι καὶ [τῆι] βουλῆ

Litterae ΑΘΠΣϕ. Versus 1—4 maiore modulo exarati et apicibus ornati. 1 Anno 145 p. Chr. n.

καὶ | [τῷ δήμῳ χ]αίρε[ιν· τ]ὴν φιλοτιμίαν[2] ἣν φιλοτιμ[εῖται | πρὸς ὑμ]ᾶς Ο[ὐήδιος] Ἀντωνεῖνος[3] ἔμαθον οὐχ οὗ[τ]ω[ς ἐ]κ | [τ]ῶν ὑμετέρω[ν γραμ]μάτων[4] ὡς ἐκ τῶν [ἐκ]είνου· βουλόμε||νος γὰρ παρ' ἐμοῦ τυχεῖν βοηθείας [εἰς τὸν] κόσμον τῶν | ἔργων, ὧν ὑμεῖν ἐπηνγείλατο, ἐδήλ[ωσεν ὅσα κα]ὶ ἡλίκα οἰ|κοδομήματα προστίθησιν τῇ πόλ[ει[5], ἀλλ' ὑμ]εῖς ο[ὐκ] ὀρ|θῶς ἀποδέχεσθε αὐτόν[6]· κἀγὼ καὶ συ[νεχώρησα[7] α]ὐτῶ[ι[8] ὅσ]||α ᾐτήσα[το], καὶ ἀπεδεξάμην ὅτι [οὐ] τὸν [συνήθη[9] τῶ]ν πο||λειτευομένων τρόπον, οἳ τοῦ [παρ]αχρῆ[μα εὐδοκιμ]εῖν χά||[ρ]ιν εἰς θέα[ς κ]αὶ διανομὰς καὶ τὰ τῶ[ν ἀγώνων θέματα[10] δαπαν]ῶ[σι | τὴ]ν

---

2 Hoc vocabulum de eorum qui honoribus municipalibus funguntur studio et munificentia perfrequenter usurpatur per principatus tempora. Cf. n. 416, 17. 3 Non modo superstes cives maximis affecit beneficiis, ut κτίστης τῆς Ἐφεσίων πόλεως praedicetur in titulo honorario Hermae VII p. 31 n. II, sed etiam testamento Dianam Ephesiam heredem instituit, Wood Ephesos, App. 8 (Inscript. from the city and suburbs) n. 9: κληρονόμῳ χρησάμενον τῇ ἁγιωτάτῃ Ἀρτέμιδι. Iam patrem et avum domi nobilissimos fuisse et civitate Romana usos esse docent tituli Hermae VII p. 32 n. III. IV. Scribae publici magistratu Vedius fungitur n. 404, 17. H. 4 Vides imperatorem Ephesiis exprobrantem, quod laudibus civis de patria optime meriti obtrectarent. 5 Inter ea odeum fuisse, in quo hic titulus cum aliis ad eundem hominem spectantibus (n. 404; vide etiam not. 13) inventus est, perquam probabilis est Hicksii coniectura. 6 Admodum apposite hoc illustravit H. exemplo simillimo Dionis Chrysostomi XL, 8 (Vol. II p. 48, 8 Arnim): λόγοι δὲ ἐγίγνοντο πολλοὶ μέν, οὐ παρὰ πολλῶν δέ, καὶ σφόδρα ἀηδεῖς, ὡς κατασκάπτω τὴν πόλιν, ὡς ἀνάστατον πεποίηκα σχεδὸν ἐξελαύνων τοὺς πολίτας, ὡς ἀνῄρηται πάντα, συγκέχυται, λοιπὸν οὐδέν ἐστιν. καί τινες ἦσαν οἱ σφόδρα ὀδυρόμενοι τὸ χαλκεῖον τὸ τοῦ δεῖνος, χαλεπῶς ἔχοντες, εἰ μὴ μενεῖ ταῦτα τὰ ὑπομνήματα τῆς παλαιᾶς εὐδαιμονίας, ὥσπερ τῶν Ἀθήνησι Προπυλαίων κινουμένων ἢ τοῦ Παρθενῶνος ἢ τὸ Σαμίων Ἥραιον ἡμᾶς ἀνατρέποντας ἢ τὸ Μιλησίων Διδύμειον ἢ τὸν νεὼν τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος, ἀλλ' οὐκ αἰσχρὰ καὶ καταγέλαστα ἐρείπια, πολὺ ταπεινότερα τῶν κλεισίων οἷς ὑποδύεται τὰ πρόβατα κτλ. Cum eiusmodi caecis antiquitatis fautoribus, qui certe Ephesi quoque erant, conspirabant ei qui sumptum in ludos et ferias fieri malebant (v. 14 sqq.). 7 καὶ συ[νέλαβον H. cogitans sine dubio de adiuvandi notione quam habet συλλαμβάνειν τινί. Sed hac vi verbum accusativum obiecti non asciscit; etiam Gr. inscr. in the Br. mus. III, 2 p. 158 n. CCCCXCIII v. 15, quem locum H. hic videtur spectasse, intransitive usurpatum est. Quare praetuli verbum transitivum quod significat quicquid petivisset Vedius a principe ei concessum esse. 8 ΥΤΟ. Supplevi. [α]ὐτὸ[ς] H. Cf. not. 5. 9 Supplevi. τὸν [πολλῶν τῶ]ν πολ. τρ. H. 10 Vs. 16—19 se sententiarum ordinem et conexum supplementis suis assecutum esse, singula vero verba praestare nolle indicat H., quem uno loco excepto (v. not. 11) secutus sum.

φι[λοτιμ]ίαν, ἀλλὰ δι' οὗ πρὸς τὸ [μέλλον ἐλπίζει[11] σ]εμνο|[τέραν ποιή]σειν τὴν πόλιν προῄρ[ηται. τὰ γράμματα ἔπε]μψεν | [Κλ(αύδιος) Ἰου]λιανὸς ὁ κράτιστος ἀνθύ[πατος[12]. εὐτυχεῖτ]ε[13].

11 Supplevi. συνοίσει H. hunc sententiae ordinem sine dubio statuens: σεμνοτέραν ποιήσειν τὴν πόλιν προῄρηται διὰ τούτου, ὃ πρὸς τὸ μέλλον συνοίσει. Sed hic cum infinitivus futuri a verbo voluntatis pendens offensioni est tum genetivus per attractionem non accusativi sed nominativi locum tenens; cuius generis exempla cum perpauca sunt in litteris Graecis tum maximam partem aliter comparata. In mea lectione enuntiati structuram esse προῄρηται τοῦτο, δι' οὗ πρὸς τὸ μέλλον σεμνοτέραν ποιήσειν τὴν πόλιν ἐλπίζει, vix est quod moneam. 12 Claudium Iulianum quendam (duo praeterea illa aetate commemorantur, cf. Prosopogr. imp. Rom. I p. 382 n. 718. 719) Antonini Pii principatu proconsulem Asiae fuisse testatur nummus Smyrnaeus a Waddingtono Fastes des provinces Asiatiques p. 210 n. 138 commemoratus cum Marci et Faustinae minoris imaginibus et inscriptione Οὐῆρος Καῖσαρ, [Φ]αυστεῖ[ν]α Σε(βαστή). Ἐπὶ [Κ]λ. Ἰουλιανοῦ. Ἐφεσίων. Quem anno 145 p. Chr. vindicant Wadd. et Hicks freti hoc titulo. Sed E. Klebs Prosopogr. I p. 382 n. 717 non iniuria monet rem incertam esse, quia litterae ΛΙΑΝΟΣ, quae unae nunc exstant, etiam multa alia supplementa admittant. 13 Quid effectum sit hac epistula, alius odei Ephesii lapis (Greek inscr. in the British Museum III, 2 p. 157 n. CCCCXCII) demonstrat, litteras continens ab Antonino ad Ephesios datas anno 150 p. Chr. hoc exemplo: εἰδότι μοι δηλο[ῦτε τὴν φι]λοτι[μίαν] ἣν Οὐή[δ]ιος Ἀντ[ω]ν[εῖνο]ς φιλοτιμεῖται πρὸς ὑμᾶς, ὅ[ς] γε κα[ὶ τὰς] παρ' ἐμοῦ χάριτας εἰς τὸν [κόσ]μον [... τ]ῆς πόλεως (ἁ[πάσ]ης πόλεως Hicks, quod nihil significare potest nisi 'uniuscuiusque urbis') [κα]τέθετο. Vides quam frigide respondeat imperator Ephesiis quippe qui sero ac paene coacti ab ipso illi civi de populo insigniter merito gratias egerint. Altera similis argumenti epistula est ibidem p. 158 n. CCCCXCIII.

---

406 Smyrnae in tabula marmorea ad templum Bacchi Brisaei reperta. Ex Gallandi schedis ed. Spon. Misc. erud. antiq. X, 93 p. 353, atque inde Boeckh C. I. G. 3176 (Syll.[1] 289). Supra hunc titulum in eadem tabula alius (C. I. G. 3173).

Μᾶρκος Αὐρήλιος Καῖσαρ, Αὐτο|κράτορος Καίσαρος Τίτου Αἰλίου | Ἁδριανοῦ Ἀντωνείνου Σεβαστοῦ | πατρὸς πατρίδος υἱός, δημαρ-
5 χι|κῆς ἐξουσίας, ὕπατος τὸ β'[1], συνό|δῳ τῶν περὶ τὸν Βρεισέα Διόνυσον[2] | χαίρειν· | Εὔνοια ὑμῶν, ἣν ἐνεδείξασθε συν|ησθέν-

Litterae ΘΞΠΣ. 1 Anno 147 p. Chr. 2 Mysticam hanc synodum fuisse, sed simul eius participes artifices Dionysiacos, apparet ex C. I. G. 3190 ἡ ἱερὰ σύνοδος τῶν περὶ τὸν Βρεισέα Διόνυσον τεχνειτῶν καὶ μυστῶν.

10 τες μοι γεννηθέντος υἱοῦ[3], εἰ καὶ ‖ ἑτέρως τοῦτο ἀπέβη, οὐδὲν ἧττον φα|νερὰ ἐγένετο. τὸ ψήφισμα ἐπέγραψεν | Τ(ίτος) Ἀτείλιος Μάξιμος ὁ κράτιστος ἀνθ|ύπατος[4] καὶ φίλος ἡμῶν· ἐρρῶσθαι
15 ὑ|μᾶς βούλομαι. πρ(ὸ) ε΄ καλ(ανδῶν) Ἀπρειλ(ίων) ἀπὸ ‖ Λωρίου. | τὴν ἐπιγραφὴν ποιήσαντος Μ(άρκου) Ἀντω|νίου Ἀρτεμᾶ δωρεὰ(ν)[5] ταμιεύοντος | Σουλπικίου Ῥουφείνου.
20 Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ, θεοῦ Ἁδριανοῦ ‖ υἱός, θεοῦ Τραϊανοῦ Παρθικοῦ υἱω|νός, θεοῦ Νέρουα ἔγγονος, Τίτος Αἴ|λιος Ἁδριανὸς Ἀντωνεῖνος Σεβαστός, | ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς | ἐξου-
25 σίας τὸ κα[6], αὐτοκράτωρ τὸ β΄, ‖ ὕπατος τὸ δ΄, πατὴρ πατρίδος, συν|όδῳ τῶν ἐν Σμύρνῃ μυστῶν χαίρειν[7].

Eadem infra v. 26 est ἡ σύνοδος τῶν ἐν Σμύρνῃ μυστῶν. Cf. Boeckh ad C. I. G. 3173. 3 Filium natum esse, sed antequam epistula gratulatoria Romam perveniret, iam decessisse statuunt Borghesi Opp. VII p. 113 et Mommsen Hermae VIII p. 205, qui demonstravit, difficultatem in temporum definitione nullam esse. Nam prima quidem ex omnibus M. Aurelii et Faustinae liberis (Iul. Capitol. M. Anton. c. 6) nata est filia. At nihil obstat, quominus eius natales ad annum 146 a. Chr. referamus, ita ut insequente anno filius nasci potuerit. Huic filio T. Aelius Antoninus nomina fuisse videntur (Olympia V p. 623 n. 615). 4 Proconsul Asiae fuit 146/7, successor Claudii Iuliani (Waddington Fastes des provinces Asiatiques de l'empire Romain p. 212). 5 ΔΩΡΕΑΣ. 6 A. 158 p. Chr. 7 Epistula periit.

407 Tabula marmoris Pentelici inventa Athenis ad ecclesiam S. Demetrii Κατηφόρη, fracta in tres partes, ex quibus duas superiores ed. Kumanudis Φιλίστωρ II p. 268, tertiam inferiorem A. Dumont Essai sur l'éphébie Attique II p. 289 n. LXXII. Illas ex Koehleri, hanc ex Dumonti exemplo edidi C. I. A. III 1132.

Ἀγαθῇ [τύχῃ].

Ἐπὶ νίκῃ τῶν θειοτάτων Αὐτο[κρατόρων Μ(άρκου) Αὐρηλίου καὶ Λ(ουκίου) Βήρου] | Σεβαστῶν Ἀρμενιακῶν Παρθ[ικῶν μεγίστων, ἐπὶ ἄρχοντος Σέξτου] | Φαλ[η]ρέως[1], ὁ κοσμητὴς τῶν ἐφή[βων
5 Λ(ούκιος) Ἐρέννιος Κορνήλιος ὁ καὶ] ‖ Ἀττικὸς Ἀζηνιεὺς ἀνέγραψεν το[ὺς ὑπ' αὐτῷ ἐφηβεύσαντας, τοὺς] | πρώτους λευκο-

Litterae ΑΔΘΛΠΣ. 1 Archontis nomen suppletur titulo eiusdem anni C. I. A. III, 93, 1. Eius annum non posteriorem quam 168/9 p. Chr. L. Veri Caesaris superstitis mentio, non priorem quam 166/7 eiusdem et Marci fratris cognomina Ἀρμενιακῶν Παρθικῶν indicant.

φορήσαντας[2] διὰ τ[ῆς λαμπροτάτης εὐεργεσίας] | τοῦ κρατίστου ἀρχιερέως[3] Τιβ(ερίου) Κλ(αυδίου) Ἡρώ[δου Μαραθωνίου. ἠρώτη]|σεν ὁ πρόεδρος, ὅτῳ δοκεῖ λευκο[φορῆσαι τοὺς ἐφήβους τῆς] | ἡμέρας, ἐν ᾗ πρὸς τὴν Ἐλευσῖνα ἡ σ[τρατιὰ[4] πορεύεται, ὅτῳ δὲ] ‖ μή. οὐδεὶς ἐπῆρεν. Ἡρώδης εἶπεν· ὦ [ἔφηβοι, ἐμοῦ παρόντος χλαμύ]|δων λευκῶν οὐκ ἀπορήσετε.

Sequitur v. 12—64 *recensus epheborum cum magistris et ministris.*

---

2 Cf. Philostr. Vit. soph. II, 1, 5 p. 550: μετεκόσμησε δὲ (Ἡρώδης) καὶ τοὺς Ἀθηναίων ἐφήβους ἐς τὸ νῦν σχῆμα χλαμύδας πρῶτος ἀμφιέσας λευκάς· τέως γὰρ δὴ μελαίνας ἐνημμένοι τὰς ἐκκλησίας περιεκάθηντο καὶ τὰς πομπὰς ἔπεμπον πενθούντων δημοσίᾳ τῶν Ἀθηναίων τὸν κήρυκα τὸν Κοπρέα, ὃν αὐτοὶ ἀπέκτειναν τοὺς Ἡρακλείδας τοῦ βωμοῦ ἀποσπῶντα. 3 Cf. n. 393, 3. 395, 2. 397, 3. 4 Cf. n. 652, 13 sq.: ἐπειδὴ καὶ ὁ φαιδυντὴς τοῖν θε[οῖν] ἀγγέλλει κ(ατ)ὰ τὰ πάτρια τῇ ἱερείᾳ τῆς Ἀθηνᾶς, ὡς [ἥκει τὰ] ἱερὰ κ[αὶ] ἡ παραπέμπουσα στρατιά. Quondam omnis civitas armata pompam duxerat; cum iam soli ephebi reliqui essent, tamen magnificum illud nomen ex antiquitate retinebatur.

---

408 Fragmenta duo inter se contingentia tabulae marmoris Pentelici, inventa Eleusine. Ed. D. Philios Mittheilungen des arch. Instituts in Athen XIX (1894) p. 171 n. 2.

----------α καὶ | [μυστηρίω]ν[1] κεκοινωνηκώς, | [ὥστ]ε ἐξ ἐκείνου δίκαιος | ἂν εἴην[2] ὁμολογῶν καὶ τὸ ‖ Εὐμολπίδης εἶναι. ἀναλαμ|βάνω δὲ καὶ τὴν τοῦ ἄρχοντο[ς] | προσηγορίαν,

---

Litterae volgares praeter ΘΞΠΣ. 1 Supplevi. De L. Vero imperatore (not. 2) mysteriis Eleusiniis initiato cf. n. 409, 24. 411, 13. Factum id anno 165 p. Chr., quo iterum Athenas venit rediens ab expeditione Parthica (411 7). 2 Imperator Romanus, quem Eumolpidae gentis suae archonta creaverant, hac epistula illorum precibus se morem gerere dignitatemque in se recipere significat. Cum Hadrianum intellexisset editor coniectura per se neutiquam improbabili, L. Veri potius has esse litteras ex titulo 409, 24 sqq. cognitum est. Archon debebat ex ipsorum gentilium numero eligi, id quod tum quoque factum est. Nam Verus aliquando ante inter Eumolpidas receptus erat; cf. v. 16 ἐνγραφεὶς καὶ πρότερον εἰς τοὺς Εὐμολπίδας, quo etiam v. 3 ἐξ ἐκείνου referendum est. Videtur id eodem tempore factum esse, quo mysteriis initiatus est (not. 1). Ceterum utrum Eumolpidae, quo gratificarentur principi, id sibi sumpserint ut simplici gentis decreto gentilem asciscerent, quod ex antiquo iure gentilicio profecto non licebat, an ficticia quadam adoptione id effecerint, in medio relinquendum est.

καθὰ ἠξιώσατε, | ὡς τά τε ἀπόρρητα τῆς κατὰ τὰ | μυστήρια
10 τελετῆς ἐνδο[ξ]ό‖τερόν τε καὶ σεμνότερον, | εἴ γέ τινα προσθήκην
ἐπιδέ|χοιτο, τοῖν θεοῖν ἀποδοθεί|η καὶ διὰ τὸν ἄρχοντα τοῦ
15 τῶν | Εὐμολπιδῶν γένους, ὃν προ‖εχειρίσασθε, αὐτός τε μὴ
δο|κοίην, ἐνγραφεὶς καὶ πρότε|ρον εἰς τοὺς Εὐμολπίδας, | παραι-
20 τεῖσθαι νῦν τὸ ἔργον[3] | τῆς τειμῆς, ἣν π[ρὸ τ]ῆς ἀρχῆς ‖ [ταύτ]ης
ἐκαρπωσάμην. | ἔρρωσθε.

3 Sumptus potissimum intellegendus videtur; nam reliqua negotia sine dubio imperator, quem Athenis tunc non fuisse ipsa epistula docet, vicario delegabat.

---

409 Basis magna marmoris albi, mutilata a superiore parte, ubi attingunt duo frusta ex quibus unum dextri marginis summam partem servavit. Eleusine ante stoam Philonis. Ed. A. N. Skias Ἐφ. ἀρχ. 1895 p. 111 n. 27.

[Ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου καὶ ἡ βουλὴ τῶ]ν Φ καὶ | [ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων Τίτον Φλ(άουιον) Λεωσθένην Παι]ανιέα[1], |
[Τίτου Φλ(αουίου) Ἀλκιβιάδου Παιανιέ]ω[ς υἱόν[2], ἄρξαντ]ος τὴν |
5 [ἐπώνυμον ἀρχήν, π]α[νηγυ]ριαρχήσαν[τος, κηρυκ]εύσαν‖[τος τῆς
ἐξ Ἀρείου πάγ]ου [βουλ]ῆς, στρατηγήσαντος ἐ[πὶ τὰ ὅ|πλα,
γ]υ[μνα]σ[ιαρχήσαν]τος ἐκ τῶν ἰδίων, ἀγωνοθε[τήσαν]|τος Π[αν]-
αθηναίων οἴκοθεν[3], Τίτου Φλ(αουίου) Λεωσθένους [Παια]|νιέω[ς[4]

Litterae volgares praeter ΘΠCΩ. Intra annorum 165 et 169 p. Chr. terminos hoc monumentum dedicatum esse ex iis apparet quae v. 22 sqq. de L. Vero Caesare leguntur. (Cf. 411[7].) 1 Eiusdem habemus titulum C. I. Att. III, 658, in quo ex honoribus hic (v. 15 sqq.) recensitis redit gymnasiarchia, additur στρατηγοῦ ἐπὶ τὰ ὅπλα magistratus. At quod hic legitur [ἄρξ]αντα, id utique non licet ad eponymum magistratum referri, quippe qui hic in Leosthenis patris (v. 3), avi (v. 8), fratris (v. 13) honoribus constanter vocabulis ἄρξαντος τὴν ἐπώνυμον ἀρχήν significetur. Immo cum appareat res sacras multo magis cordi fuisse ei qui hunc titulum concinnavit quam publicas, complures minoris momenti magistratus hoc nudo ἄρξαντα comprehendisse videtur. Etenim si alius atque eponymi ex novem archontum numero magistratus intellegeretur, definite βασιλεύσαντα aut πολεμαρχήσαντα aut θεσμοθετήσαντα dicendum fuit. 2 Cf. C. I. Att. III, 656. 657. Ex priore titulo apparet, eius magistratum eponymum anno 126 a. Chr. paullo antiquiorem esse. Ex reliquis eius honoribus qui hic v. 4—7 sunt, illic comparet nullus, sine dubio quia ante eos gestos illa basis erecta est. 3 I. e. suis sumptibus. Cf. Hermae XX p. 27. 4 Commemoratur etiam in

ἔ]κγονον, ἄρξαντος τὴν ἐπώνυμον ἀρχήν, παν[η]|γυρι[αρ]χήσαντος,
10 κηρυκεύσαντος τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου ‖ βουλῆς, στρατηγήσαντος
ἐπὶ τὰ ὅπλα γ′ καὶ γυμνασιαρ|χή[σα]ντος, ἀγωνοθετήσαντος Πα-
ναθηναίων ἀποδει|χ[θέν]τος ὑπὸ θεοῦ Ἁδριανοῦ, Τίτου Φλ(αουίου)
Ἀλκιβιάδου Παιανιέ|[ως] ἀδελφόν[5], ἄρξαντος τὴν ἐπώνυμον ἀρ-
χήν, πανηγυρι|[αρ]χήσαντος, κηρυκεύσαντος τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου
15 βουλῆς, ‖ [ἄρξ]αντα, πανηγυριαρχήσαντα, γυμνασιαρχήσαντα οἴκο-
θεν[6] | [ὁλ]κείοις[7], πρεσβεύσαντα δὶς εἰς Ῥώμην ἐπὶ θεοῦ Ἀντω-
νεί[ν]ου[8], υἱὸν Φλ(αουίας) Εἰσιδώρας[9] τῆς Φλ(αουίου) Ἡρακλεί-
του[10] καὶ Δομιτίας | Λαοδαμείας θυγατρός, Κρατεροῦ ἔγγονον[11],
ὃς τὴν πίστιν | τῇ πό(λ)ει[12] ἐς τὰ νῦν δι' ὧν κατέλιπεν φυ-
20 λάσσει[13], ἱεροφαντοῦν‖τα, ἐπὶ γέν[ο]υς λαμπρότητι καὶ φιλοτιμίαις
πάσαις εὐχαριστή|σαντα[14] τῇ πόλ(ε)ι τὸ στρόφιον[15] παρὰ τῷ

Alcibiadis filii titulis C. I. Att. III, 656. 657. 5 Alcibiades natu minor archontis eponymi magistratu functus est quarto Abascanti paedotribae anno, qui aut 140 p. Chr. aut aliquis ex proxime superioribus est (C. I. Att. III, 1112, 11), inter prytanes recensetur paucis annis post (C. I. Att. III, 1024, 5), magistratus eponymus, praetura, gymnasiarchia enumerantur in titulo honorario C. I. Att. III, 659. Praeterea eius mentio fit in elogio matris C. I. Att. III, 897, 7. 8. Eius (aut fratris Leosthenis) filius est Flavius Alcibiades ephebus paullo ante a. 160 a. Chr. (C. I. Att. III, 1122, 18). 6 Cf. not. 3. 7 Supplevi. ΙΚΕΙΟΙϹ lapis. [οἰ]κείοις Sk., quod illi οἴκοθεν adiunctum quid sibi velit non video. Cf. Olympia V p. 557 n. 468, 6 γυμνασιαρχή[σαν]τα ὁλκείοις καὶ κυάθῳ βασιλικ[ῷ] πρῶτον Ἠλείων. Cave sacrorum quorundam nomen latere suspiceris; nam illa aetate gymnasiarchia magistratus annuus est. 8 Antonini Pii principatu (138—161 a. Chr.), in quem etiam reliquos Alcibiadis et Leosthenis fratrum honores plerosque incidere manifestum est. 9 Alcibiadis et Leosthenis matri in ipsius titulo honorario C. I. Att. III, 897, 3 idem quidem Isidorae nomen tribuitur, sed illic nomine gentili Vitellia, Sabini ἐξ Οἴου filia dicitur. 10 Flavius Heraclitus Paeaniensis, cuius pagi etiam Leosthenes et Alcibiades fuerunt, prytanis est cum Alcibiade natu minore C. I. Att. III, 1024, 9. 11 Vox per se nullum certum gradum significans (cf. n. 373[6]) hic aut de proavo aut etiam de abavo vel atavo intellegenda est. Nam avi fuerunt Leosthenes (v. 7) et Heraclitus (v. 17). 12 ΠΟΑΕΙ. 13 Homo pridem defunctus (cf. not. 11) fidem quam vivus patriae praestitit etiamnunc conservare dicitur, quia bonis ab eo testamento relictis illa adhuc fruitur. Quis fuerit Craterus, propter nominis frequentiam, praesertim non addita patris pagive significatione, explorari nequit. 14 Verbi vis hic obscura; nam gratificandi aut gratias agendi notio in hunc conexum utique non quadrat. Exspectaveris potius εὐαρεστήσαντα aut simile aliquid. Indicatur enim summi sacerdotii insigne (not. 15) ab imperatore accepisse Leosthenem quia propter generis nobilitatem ac virtutem civibus gratissimus erat. 15 Cf. Arrian. Diss. Epict. III, 21, 16: οὐκ ἐσθῆτα ἔχεις ἣν δεῖ τὸν ἱεροφάντην, οὐ κόμην,

Αὐτοκράτορι θεῷ Ἀν|τωνείνῳ[16] λαβόντα καὶ τὸν Αὐτοκράτορα μυήσαντος[17] | [Λ]ούκιον Αὐρήλιον Οὐῆρον δὶς ἐπὶ τῷ ἔτει ἀγαγόντα | μυστήρια καὶ τοῦτο κατὰ τὸ θεμιτόν[18], καὶ προσειδρύσαν|τα Εὐμολπίδην[19] συναγαγόντα[20], ἐπεὶ καὶ ἐπιλέγοντα εἴχομεν[21], ἀρετῆς μεγέ|θει[22] καὶ τῆς πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσεβείας κἂν τούτῳ[23] χάριν ἀνέθηκεν.

οὐ στρόφιον οἷον δεῖ, οὐ φωνήν, οὐχ ἡλικίαν. C. F. Hermann Gottesdienstl. Alterthümer § 35 not. 17. 16 Manifesta hic casuum confusio, de qua dixi n. 364[6]. Neque enim apud imperatorem, sed ab imperatore insigne sacerdotii accepisse dicitur. 17 Hic quoque pro accusativo genetivus perperam usurpatus est, qui ex longo recensu honorum a Leosthenis maioribus gestorum in lapicidae memoria haerebat. 18 Quia post mysteria, quibus se initiari volebat, Athenas venerat princeps, illa iterata sunt. Cf. quae de Nerone traduntur (n. 376[3]). 19 L. Verum in coetum et consessum gentis Eumolpidarum recepisse dicitur Leosthenes, sive id decreto gentis ab eo rogato factum est, sive aliae fuerunt illius in hac re partes (cf. not. 21). 20 Sc. τὸ γένος τῶν Εὐμολπιδῶν. Duriuscule hoc omittitur, neque tamen aliter intellegi potest enuntiatum. 21 συναγαγόντα ἔπει καὶ ἐπιλέγοντα 'εἴχομεν' Sk., qui manifesto hoc intellegit de epiphonemate tali qualia leguntur n. 607, 16. 29. 737, 12 sqq. At neque quid sit συναγαγόντα ἔπει perspicitur neque ipsa vox ἔπος illius aetatis generisque titulo convenit neque praesentis participium ἐπιλέγοντα ullo modo in Skiae interpretatione tolerabile est neque imperfectum in ista exclamatione ('*habemus*', sc. principem Eumolpidam) locum habet. Quare quin ἐπεὶ particula causalis sit unde pendeat verbum εἴχομεν ad Athenienses relatum nulla ex parte dubium est. Verbum ἐπιλέγειν de allectione, qua imperator Eumolpida factus est, usurpatur; quam qui perficeret Athenienses (sive Eumolpidae) habebant T. Flavium Leosthenem (not. 19). Obiectum vocis εἴχομεν igitur non imperator, sed Leosthenes est. 22 I. e. propter virtutis magnitudinem, ut hic dativus respondeat illi εὐσεβείας — χάριν. 23 Etiam in negotio L. Verum Caesarem initiandi et inter Eumolpidas recipiendi.

---

410 Tabula marmoris leucophaei fracta infra et a dextra, in vico *Drachmani* prope Elateam veterem in museo. Edd. P. Paris Bull. de corr. Hell. XI (1887) p. 342 n. 13. Ex Lollingii apographo W. Dittenberger I. G. Sept. III, 146. Cf. quae exposuit R. Heberdey, Arch.-epigr. Mitth. aus Oesterreich XIII p. 186 sqq.

Μνασίβου[λον] | Μνασιβού[λου], | δισπεριο[δονί]|κου, ἀρίστ[ου Ελ|λ]ήνων[1] [υἱόν, ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος Ἐλατέων].

Litterae ΑΕΠΣϹ. 1 Cum filius, cuius hoc est monumentum, ignotus sit, de patre haec habet Pausanias X, 34, 5: τὸ δὲ Κοστοβώκων τῶν λῃστικῶν τὸ κατ' ἐμὲ τὴν Ἑλλάδα ἐπιδραμὸν ἀφίκετο καὶ ἐπὶ τὴν Ἐλάτειαν. ἔνθα δὴ ἀνὴρ Μνασίβουλος λόχον τε περὶ αὐτὸν ἀνδρῶν συνέστησε καὶ καταφονεύσας πολλοὺς τῶν βαρβάρων ἔπεσεν ἐν τῇ μάχῃ. οὗτος ὁ Μνασίβουλος δρόμου νίκας καὶ ἄλλας ἀνείλετο καὶ Ὀλυμπιάδι πέμπτῃ πρὸς ταῖς τριακοντά τε καὶ διακοσίαις (161 p. Chr.) σταδίου καὶ τοῦ σὺν τῇ ἀσπίδι διαύλου· ἐν Ἐλατείᾳ δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ δρομέως Μνασιβούλου χαλκοῦς ἕστηκεν ἀνδριάς. Cui patris statuae hanc filii post id tempus, quo illam viderat Pausanias, appositam haud improbabiliter coniecit P. De Costobocorum incursione, per quam Mnasibulus fortiter pro patria dimicans mortem oppetiit, Cassii Dionis testimonium habemus, qui LXXI, 12, 1 eos ab Astingis quibus Rhaus et Rhaptus praeerant anno 174 a. Chr. ex sedibus suis expulsos narrat. Quam per occasionem eos errabundos in Graeciam venisse cum per se probabile esset, rem accuratius persecutus H. subtili disputatione evicit, illum gentis barbarae impetum, in quo Mnasibulus occubuisset, anno 175 p. Chr. factum esse.

---

411 Basis marmoris Pentelici inventa Eleusine ante templum a parte septentrionali. Ed. D. Philios Ἐφ. ἀρχ. 1883 p. 77 n. 6. Cf. quae de titulo disputaverunt W. Dittenberger Hermae XX p. 32 sq. et P. Foucart Revue de philologie XVII (1893) p. 203 sqq.

Ἡ πόλις | Λ(ούκιον) Μέμμιον Ἐπὶ βωμῶι[1] Θορίκιον, | [τ]ὸν ἀπὸ δᾳδούχων καὶ ἀρχόντων | καὶ στρατηγῶν καὶ ἀγωνοθετῶν, ‖
5 τὸν καὶ αὐτὸν μετὰ τῶν ἄλλων ἀρχῶν | καὶ λ(ε)ιτουργιῶν ἄρξαντα τὴν ἐπώ|νυμον ἀρχὴν[2] καὶ στρατηγὸν ἐπὶ τὰ | ὅπλα καὶ ἐπιμελητὴν γυμνασιαρχίας[3] | θεοῦ Ἀδριανοῦ καὶ ἀγωνοθέτην

Litterae volgares praeter ΘΠΣ. 1 Praeter hierophantam, daduchum, praeconem quarto loco inter nobilissimos mysteriorum Eleusiniorum sacerdotes ὁ ἐπὶ βωμῷ antiquiore quidem aetate rarissime commemoratur (cf. n. 646, 128), cum in titulis Romanorum temporibus compositis persaepe occurrat eius nomen. Ut daduchus et praeco ex Cerycum gente capiebatur (C. I. Att. III, 1278, 25. Hermae XX p. 20). Μέμμιος Ἐπὶ βωμῷ non aliter dicitur atque Ἑρέννιος Ἱεροκῆρυξ, Κλαύδιος Δᾳδοῦχος, Ἰούλιος Ἱεροφάντης, ubi sacerdotii vocabulum nominis proprii Graeci locum occupavit. Ceterum huius ipsius Memmii perfrequens est memoria in prytanum et aïsitorum catalogis; cf. C. I. Att. III, 1031, 42. 1032, 34. 1034, 39. 1040, 33. 1046, 16. 1048, 5, qui tituli omnes M. Aurelii principatu proximisque post eius obitum annis incisi sunt, id quod optime convenit cum huius monumenti intra annorum 177—180 p. Chr. (not. 8) erecti aetate. 2 Anno 162/3 aut 163/4 p. Chr. n. Cf. C. I. Att. III, 1127, 1. 1279, 2. 3 Imperatores si quando municipales honores absentes gerebant, eos per curatores (ἐπιμελητάς) administrare solebant. Sic Hadrianum gymnasiarchia honoris causa ab

10 τρίς, ‖ πρεσβευτήν τε πολλάκις περὶ τῶν με|γίστων, ἐν οἷς καὶ περὶ γερουσίας[4], μυή|σαντα[5] παρόντος θεοῦ Ἀδριανοῦ[6], | μυήσαντα θεὸν Λούκιον Οὐῆρον | Ἀρμενικὸν Παρθικὸν[7] καὶ Αὐτο-
15 κράτορας ‖ Μ(ᾶρκον) Αὐρήλιον Ἀντωνῖνον καὶ Μ(ᾶρκον) Αὐρήλιον | Κόμμοδον Γερμανικοὺς Σαρματικούς[8], | [λ](ε)ιτουργήσαντα τοῖν θεοῖν ἔτεσι νς΄[9], τὸν [ἀ|π'] ἀρχιερέων, τὸν φιλόπατριν.

Atheniensibus ornatum esse Memmiumque, qui illius principatu iam adulta aetate erat (v. 12), eius vice officia illius magistratus praestitisse conicias. Sed scrupulum movet decretum C. I. Att. III, 10, 12. 13, ubi manifesto ex hoc titulo restituendum est ἐπιμελητοῦ γυμνασιαρχίας θεοῦ Ἁδριανοῦ, cum tamen multo post illius obitum, anno 209 p. Chr. demum illud populiscitum factum sit. Num forte, ut alibi quoque illis saeculis deis honores et magistratus publici tribuebantur, Divus Hadrianus quasi perpetuus gymnasiarchus habitus est, ut qui re vera eo munere fungebantur vicarii appellarentur? 4 Sacer ille senatus Eleusinius (ἡ ἱερὰ γερουσία C. I. Att. III, 702, 10. 851, 3. ἱερὸς γέρων C. I. Att. III, 1062, 7) intellegendus videtur; huius unius legationis propterea nominatim mentionem fieri putaverim, quia ad sacra Eleusinia spectabat. 5 Initiare homines erat Emolpidarum et Cerycum (n. 646, 111); non igitur sacerdotii iure Memmius id faciebat sed eadem atque reliqui omnes gentiles potestate. 6 Hadrianum ipsum non initiavit, quia tum cum ille Eleusina adiit (anno 129 p. Chr.) Memmius adulescens etiamtum erat neque diu in cultu dearum Eleusiniarum versatus (not. 9). 7 L. Verus Caesar primum Athenas venit cum ad bellum Parthicum proficisceretur (Capitolin. L. Verus 6. Philostratus V. soph. II, 1, 11 p. 560) anno 162 p. Chr. n.; cf. Eusebius II p. 170 Schoene: Λούκιος Καῖσαρ ἱερουργῶν (sic Syncellus, *dum templum aedificabat* versio Armeniaca, male intellecto verbo Graeco) ἐν Ἀθήναις εἶδε πῦρ ἀπὸ δυσμῶν εἰς ἀνατολὴν κατ' οὐρανοῦ φαινόμενον. Neque vero tum mysteriis initiatus esse potest; nam ex cognominibus quae hic illi tribuuntur, *Armeniacus* anno 163, *Parthicus* anno 165 p. Chr. ei impositum est. Quod quoniam desideratur *Medicus*, quo anno 166 p. Chr. demum uti coepit, proclivis est coniectura eum cum Romam ad triumphum, quem m. Martio 166 p. Chr. egit, rediret, anno 165 p. Chr. Eleusine mysteriis interfuisse. F. Cf. n. 408. 8 M. Aurelium Eleusine initiatum esse referunt Cassius Dio LXXI, 31, 3: ὁ δὲ Μᾶρκος ἐλθὼν ἐς τὰς Ἀθήνας καὶ μυηθεὶς κτλ. Philostratus II, 1, 12 in epistula Marci ad Herodem Atticum: ηὐξάμην γάρ, ὁπότε ὁ πόλεμος μάλιστα ἐφλέγμαινε, καὶ μυηθῆναι. Capitolinus Antoninus Philos. 27: *orientalibus rebus ordinatis Athenis fuit et initialia Cereris adiit, ut se innocentem probaret, et sacrarium solus ingressus est.* De Commodo idem ex titulis demum didicimus; utrumque una in sacra Cereris receptum docet epigramma hierophantidis Ἐφ. ἀρχ. 1885 p. 147 n. 26, 18—20: ἥ τε καὶ Ἀντωνῖνον ὁμοῦ Κομμόδῳ βασιλῆα | ἀρχομένη τελετῶν ἔστεφε μυστιπόλους. Quae ne pugnare existimes cum hoc titulo, tenendum est Memmium quidem initiasse illos, sed sine dubio complurium sacerdotum partes fuisse in ea caerimonia neque quicquam ad hierophantida referendum nisi id quod

distincte praedicatur, nempe eam coronam capitibus illorum imposuisse. Ceterum cum Σαρματικοί appellentur, non ante annum 175 p. Chr. mysteriorum participes factos esse apparet. Atqui quia exeunte anno 176 a. Chr. iam Romam reduces facti erant, non licet dubitari, quin m. Martio a. 176 p. Chr. minoribus, auctumno eiusdem anni maioribus mysteriis initiati sint. Non ab omni parte recte hic, ubi de initiis Cereris dicitur, uterque αὐτοκράτωρ vocatur, nam anno 177 p. Chr. demum Commodus a patre in societatem imperii ascitus est. Sed hic levissimus est error, ex quo simul de monumenti aetate certa fieri potest coniectura. F. Ex altera parte, quandoquidem Hadrianus et Verus hic *Divi* (θεοί) vocantur, Marcus non item, anno 180 p. Chr. monumentum recentius esse nequit. 9 Primus igitur annus, quo ille sacris Eleusiniis interfuit, neque prior est quam 121 neque posterior quam 124 p. Chr. (not. 8), id quod perbene convenit cum eis quae de Hadriano v. 12 leguntur (not. 2).

---

412 Magna basis marmoris Pentelici, inventa Olympiae, ubi inaedificata fuit in maceria inferioris temporis in impluvio palaestrae. Ex R. Weilii apographo ed. W. Dittenberger Arch. Ztg. XXXVI (1878) p. 102 n. 174. Denuo a Purgoldo collatus titulus exhibetur Olympia V p. 563 n. 476.

Ἀγαθῇ τύχῃ. | Δόγματι τῆς Ὀλυμπι|κῆς βουλῆς Φλ(άβιον) |
5 Φιλόστρατον Ἀθη||ναῖον[1], τὸν σοφιστήν, | ἡ λαμπροτάτη πατρίς.

Litterae ΑΘΠΣφ, in finibus hastarum lineolis transversis ornatae. Vs. 5 fin. litterae ΗΝ ligatae. Supra hunc titulum in margine prominente quo basis terminatur unus versus incisus erat, quo deleto inscriptio Christiana a verbis κ(ύρι)ε β[οήθει] incipiens reposita est. 1 Cum litteratura monumentum initio tertii a. Chr. saeculi non antiquius arguat, omnium maxime probabile est, nobilissimum inter scriptores huius nominis, eum qui librum de Apollini Tyanensi et vitas sophistarum conscripsit, hic significari.

---

413 Basis quadrangula inventa Erythris. Edd. E. Pottier et A. Hauvette-Besnault Bull. de corr. Hell. IV (1880) p. 153 n. I.

[Ἀγαθ]ῆι [τ]ύ[χη]ι. | [Τ]ὸν τοῦ σοφιστοῦ | Φλ(αβίου) Φιλοστρά-
5 του[1] | καὶ τῆς κρατίστης || Αὐρηλίας Μελιτίνης | υἱὸν Φλ(άβιον)

Litterae ΑΘΠΣ. V. 2 fin. Ο et Υ inter se colligatae, v. 6 fin. Ν intra orbem litterae Ο scripta. 1 Hic quoque eum inter tres cognomines scriptores, qui vitas sophistarum scripsisset, intellegendum esse probabiliter statuunt P. et H. Namque natu maximum quidem propterea in censum

Καπιτωλεῖνον, | συνγενῆ καὶ ἀδελφὸν | καὶ θεῖον συνκλητικῶ[ν,] |
10 ἡ κρατίστη βουλὴ τὸν || ἑαυτῆς τρόφιμον καὶ | εὐεργέτην, ἐπιμε|λησαμένου τῆς ἀνα|στάσεως τοῦ βουλάρ|χου Αὐρ(ηλίου) Εὐτυχιανοῦ.

non venire, quia is antiquiore tempore fuerit quam ut Flavio nomine uti posset, in illum vero, quippe qui apud Iuliam Domnam Augustam eximio favore floruerit, maxime quadrare quae hic de necessitudine cum primariis in republica Romana hominibus praedicarentur.

---

414 Smyrnae in coemeterio Armeniorum exscripsit Edmundus Prideaux et dedit fratri qui edidit Marm. Oxon. append. n. 179. Deinde post alios Boeckh C. I. G. 3178 (Syll.[1] 290).

Οἱ θειότατοι αὐτοκράτορες Σεουῆρος καὶ Ἀντωνεῖνος Καίσαρες[1] Σμυρναίοις· | Εἰ Κλαύδιος Ῥουφῖνος[2] ὁ πολείτης ὑμῶν ὁ διὰ τὴν προαίρεσιν | ᾗ σύνεστιν ἐπὶ παιδείᾳ καὶ τὸν ἐν λόγοις συνεχῆ βίον τὴν | προκειμένην τοῖς σοφισταῖς κατὰ τὰς θείας τῶν προ-
5 γόνων || ἡμῶν διατάξεις[3] ἀτέλειαν τῶν λειτουργιῶν καρπούμενος | ὑμῶν αὐτὸν ἑκουσίῳ ἀνάγκῃ προκαλουμένων ὑφέστη τὴν | στρατηγίαν κατὰ τὸ πρὸς τὴν πατρίδα φίλτρον· τὴν γοῦν εἰς τὰ | ἄλλα μένειν ἀπραγμοσύνην ἀκείνητον αὐτῷ δικαιότατόν | ἐστιν·
10 οὐ γὰρ ἄξιον τῷ ἀνδρὶ τὴν εἰς ὑμᾶς φιλοτειμίαν γενέ||σθαι ζημίαν, καὶ μάλιστα ταύτην ὑμῶν αἰτούντων ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν χάριν. εὐτυχεῖτε. | ἐπρέσβευον Αὐρ(ήλιος) Ἀντωνεῖνος καὶ Αἴλιος Σπηρᾶτος.

Litterae ΖΘΞΠΣ. 1 L. Septimius Severus cum filio M. Aurelio Antonino (Caracalla). Eum in imperii societatem recepit 198 p. Chr. Inter eum annum et 209 p. Chr., quo etiam Geta imperatoriam dignitatem adeptus est (C. I. Att. III, 10), has ad Smyrnaeos litteras datas esse apparet. 2 Rufinum Smyrnaeum sophistam commemorat Philostratus vitt. soph. II, 25, 1 p. 608, ad quem locum Olearius de Rufinis compluribus illius aetatis disputavit. 3 Immunitas sophistis concedi coepta erat a Vespasiano, aucta et stabilita a Traiano, Hadriano, Antonino Pio (Cf. Hertzberg Gesch. Griechenlands unter den Römern III p. 84 not. 44). Hos Severus, qui se M. Aurelii filium esse fingebat, et Antoninus hic maiores suos dicunt.

---

415 Pari in oppido. Exemplum a Chaereta medico acceptum ed. L. Ross Inscr. inedd. fasc. II p. 44 n. 152 *b* tab. I. (Lebas Inscr. II 2110.)

Ἱερὰ γράμματα[1]. | [Δ]οκεῖς ἡμεῖν τὸ δόγμα | [τ]ῆ(ς) συγκλήτου[2]
5 ἀγνο|[εῖ]ν, ὅ σε, ἐὰν μετ' ἐμπεί||[ρ]ων συναντιβά(λ)ῃς[3], | [πε]ίσ(ει)[4]
μὴ εἶναι ἐπάναγ|[κ]ες συγκλητικῷ | [δ]ήμου Ῥωμαίων[5] ἄκον|[τι]
10 ξένον ὑποδέχε||[σ]θαι[6]. ἐδόθη | [ι]α' καλ(ανδῶν) Ἰουνί(ων) Ῥώμῃ, |
[Φα]βίῳ[7] Κείλωνι τὸ β' καὶ | [Ἀ]ννίῳ Λίβωνι[8] ὑπάτοις[9].

Litterae ΛΒΔΗΗ (promiscue) Θ (v. 10 init. Θ) ΞΠΣΥΩ. Extremae hastae lineolis transversis ornatae. 1 Litterae datae ab L. Septimio Severo et M. Antonino (Caracalla) imperatoribus anno 204 p. Chr. (not. 8). Et vocis ἱερός (*sacer*) usus de eis quae imperatoris sunt, neutiquam rarus ille quidem, et haec compendiaria argumenti significatio, omissis ipsius epistulae praescriptis, redeunt in titulo Ephem. epigr. VII p. 416 (*exemplum sacri edicti*), de quo Th. Mommsen per litteras me admonuit. Non publico consilio epistula lapidi incisa est, sed privatim in pariete illius domus cuius immunitatem confirmat. 2 De hoc senatusconsulto nihil alibi tradi O. Hirschfeld et Th. Mommsen mihi quaerenti significaverunt. 3 ΒΑΔΗΣ. Hinc cum mihi apparere videretur, ad hominem neque iuris neque sermonis Romanorum satis peritum haec scripta esse, sumpsi Parios sive per magistratum suum sive per nescio quem privatum (cf. n. 418) querellam ad imperatorem detulisse, quod domus senatoris Romani in ipsorum insula sita illo munere hospites recipiendi (cf. not. 6) liberaretur. Ad hunc datum esse rescriptum principum. Probavit hanc opinionem O. Hirschfeld; Mommsenus proconsuli haec scripta coniecit, ἐμπείρους de eius assessoribus interpretatus. Sed cum nulla hic desideretur accuratior iuris peritia, sed una facultas senatusconsulti Latine scripti recte intellegendi, praesidem provinciae ab imperatoribus inter huius rei imperitos haberi mihi persuadere nequeo. 4 .ΙΣΗ. 5 Cf. Cic. pro Caecina 10, 28: *decimo vero loco testis exspectatus et ad extremum reservatus dixit, senator populi Romani, splendor ordinis, decus atque ornamentum iudiciorum, exemplar antiquae religionis, Fidiculanius Falcula.* Sollemnis est appellatio, quae apud Ciceronem acerbam irrisionem habet, hic vero dilucidius etiam, quam simplici συγκλητικός fieret, senatorem Romanum a civitatium Graecarum buleutis distinguit. 6 Inter munera civium et incolarum per civitates imperii Romani ἐπισταθμία, i. e. munus hospitis domo recipiendi commemoratur (cf. E. Kuhn die städtische und bürgerliche Verfassung des römischen Reichs I p. 61 not. 417); quo cum legitime quidem non uterentur nisi qui mandatu magistratuum in oppidum venerant, tamen multifariam milites pro arbitrio id a provincialibus exegisse videmus n. 418, 35. 41. 62. 78 sqq. Quod quoniam molestissimum erat onus, magnopere cavendum erat civitatibus, ne immunitatibus iniuria usurpatis etiam in angustiorem domorum numerum coartaretur. Id causae fuit Pariis querendi, quod senatoris cuiuspiam domui parceretur. Sed id iure fieri ab imperatoribus docentur. Atque in universum quidem senatores Romanos vacationem munerum municipalium habuisse constat (Kuhn I p. 174 sqq.), sed de hoc potissimum munere nullum exstat testimonium, nisi quod ex codice Theodosiano VII *tit.* 8 *de metatis* 1: *Imp. Constantius* (codd. *Constantinus*, em. Gothofredus) *ad Senatum. Invitis senatoribus nostris in eorum domibus*

nullus hospitali iure commaneat, cuius O. Hirschfeld me admonuit, anno 359 p. Chr. ab imperatore senatui Constantinopolitano idem privilegium, quo Romanus iampridem utebatur, concessum discimus. 7 Supplevi; [Ἀλ]βίῳ Ross. Homo est inter illorum temporum nobilissimos, pleno nomine L. Fabius Cilo Septiminus Catinius Acilianus Lepidus Fulcinianus; cf. Prosopographia imperii Romani II p. 45 n. 20. 8 M. Annius Flavius Libo. Cf. Prosopogr. I p. 64 n. 487. 9 Anno 204 p. Chr.

---

416 Marmor candidum in templi figuram elaboratum, cuius in epistylio versus primus, infra eum inter columnas duas Ionicas reliquus titulus. Effossus lapis Philadelphiae Lydiae (*Alaschehir*) in balineo vetere Turcico. Apographum mendose confectum a medico quodam Smyrnaeo publici iuris fecit A. E. Kontoleon Νέα Σμύρνη 30. Αὐγούστου 1891 (Revue des études Grecques IV (1891) p. 297 n. 2). Accuratissime exscripsit K. Buresch et edidit Wochenschr. für class. Philologie VIII (1891) n. 45 p. 1242 sqq.

Ἀντωνεῖνός σ' ἔκτιζε[1].
5 Αὐτοκράτωρ | Καῖσαρ Μᾶρκος | Αὐρήλιος Ἀντωνεῖ‖νος Εὐσεβὴς
Σεβασ|τὸς Παρθικὸς μέγισ|τος Βρεταννικὸς μέ|γιστος Γερμανικὸς |
10 μέγιστος[2] Αὐρηλίῳ ‖ Ἰο[υλιανῶ]ι[3] τῷ τιμι|ωτάτωι χαίρειν· | εἰ
15 καὶ μηδεὶς αἱρεῖ | λόγος[4] τὸν Φιλαδελ|φέα Ἰουλιανὸν ἀ‖πὸ τῶν

Ex litteris editor commemorat |ϛ| (νῦ) et ϕ (φῖ). Aliquot locis binae litterae inter se ligatae. 1 Haec si recte exscripta sunt, spectant ad templum cuius hic lapis effigiem exhibet; nam neocoriam a Caracalla Philadelphensibus concessam esse infra v. 20 sqq. refertur. Offensioni est pronomen personae secundae de monumento cui haec incisa sunt usurpatum; quare vide ne Σ mero errore duplicatum sit. 2 Germanici Maximi nomen M. Antoninus Caracalla assumpsit sub finem anni 213 p. Chr. (v. P. v. Rohden ap. Pauly-Wissowa Realencyclopaedie II, 2 p. 2447), occisus est mense Aprili 217 p. Chr. (ibid. p. 2450). Per ipsa huius quadriennii initia has litteras ad Philadelphenses datas esse apparet ex v. 28. 29 (not. 8). 3 Recte hoc nomen hic et v. 24 ex vestigiis in lapide exstantibus restituit B. Apparet tamen hunc Iulianum, ad quem epistula data est, distinguendum esse ab homine cognomini (v. 14) cuius de rebus hic agitur. Ille videtur aut summus magistratus aut certe aliquis ex principibus Philadelphensium esse, cuius precibus et gratia illi potissimum id quod ab imperatore petebant impetraverunt. 4 Formula apud Herodotum potissimum et Platonem non infrequens plerumque quidem de ratione usurpatur quae probet aliquid esse, sed nonnunquam etiam de ea quae cogat aliquid facere. Cf. Herodot. IV, 127: πρότερον δέ, ἢν μὴ ἡμέας λόγος αἱρῇ, οὐ συμμίξομέν τοι. I, 132. VII, 41. Platon. Respubl. X p. 607 B. Illic sane semper accusativus subiecti additur, infinitivus

Σαρδιανῶν | εἰς τὴν τῆς πατρί|δος μεταθεῖναι φι|λοτειμίαν[5],
20 ἀλλ' ὅμως | σὴν χάριν ἡδέως ‖ τοῦτο ποιῶ, δι' ὃν καὶ | τὴν
νεωκορίαν αὐ|τὴν[6] τοῖς Φ[ιλ]αδελ|φεῦσ[ιν δέ]δωκα[7]. | ἔρρωσο
25 Ἰ[ου]λι[ανὲ] ‖ τιμιώτατέ μοι καὶ φίλ|τατε. |
ἀνεγνώσθη ἐν τῷ | θεάτρῳ ἔτους σμέ[8], μη|νὸς Ἀπελλαίου ε'.

---

ex conexu sententiarum suppletur, hic vice versa; sed id nihil habet offensionis. Negat igitur imperator ullam esse rationem, quare necesse sit id facere quod Aurelius Iulianus ab ipso petivit; id licere non negat, ideoque libenter ei gratificatur. 5 Philadelphensis fuit origine hic alter Iulianus (not. 3), sed Sardibus tunc domicilium habuisse videtur. Iam cum φιλοτιμία, φιλοτιμεῖσθαι illa aetate praecipue de munificentia usurpetur quae in sumptuosis honoribus municipalibus suscipiendis cernebatur, huius potissimum generis de Iuliano controversiam inter civitates fuisse putaverim. Atque eis quae infra scripta sunt (cf. not. 6) maxime probabile fit sacerdotium imperatoris ut in patria potius quam Sardibus ille gereret petitum esse. 6 Pronomen demonstrat, id quoque de quo nunc agitur ad neocoriam, i. e. ad templum et sacra imperatoris spectare. 7 Cum in nummis Hadriani, M. Aurelii, Faustinae, Commodi, Septimii Severi, Getae ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΝ scriptum sit nullo adiecto honoris vocabulo, contra in Caracallae, Iuliae Domnae, Iuliae Maesae, Severi Alexandri, Mameae, Gordiani aliorumque principum posteriorum ΝΕΩΚΟΡΩΝ adiciatur, eorum testimonia egregie concinunt cum hoc titulo. Quod vero W. Buechner de neocoria p. 110 propter unum nummum (Mionnet IV p. 104 n. 571) cum titulo Ἀντινόου Ἥρως. ἐπὶ Αἰλ. Καπίτωνος ἄρχ. τὸ β'. Φιλαδελφέων νεωκόρων hanc neocoriam multo antiquiorem esse statuit, utique fallitur, sive nummi fides dubia est, sive de aetate non recte coniectura facta ex Antinoi nomine, cuius sacra etiam alibi usque ad tertium saeculum mansisse constat. 8 Annus 245 aerae Actiacae incipit a mense Octobri 213 p. Chr. (cf. J. W. Kubitschek Arch.-epigr. Mittheilungen aus Oesterreich XIII p. 120 sqq.), Apellaeus secundus est in ordine mensium Macedonicorum, respondens fere Novembri anni Iuliani.

---

417 Basis marmoris Pentelici inventa Olympiae orientem et meridiem versus a Metroo. Ex Purgoldi apographo edidi Arch. Ztg. XXXVIII (1880) p. 55 n. 342 (Syll.[1] 291). A Purgoldo delineata tituli imago exhibetur Olympia V p. 471 n. 356.

Ἀγαθῇ τύχῃ. | Ἡ Ὀλυμπικὴ βουλὴ[1] καὶ ὁ | δῆμος ὁ Ἠλείων
5 Γ(άιον) Ἀσίνιον | Κουαδρᾶτον[2], ἀνθύπατον[3], ‖ ὕπατον ἀποδεδειγμένον, | τειμήσαντα τὴν Ὀλυμπί|αν καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ[4].

Litterae ΕΘΠCVYΩ. 1 Cf. 372[2]. 2 Scriptorem rerum (Suidas s. v. C. Müller Fr. hist. III p. 659 sqq.) agnovit G. Treu. 3 Achaiae praefuisse

videtur, quia nomen provinciae non additur. Certe provincia praetoria fuit (v. 5 ὕπατον ἀποδεδειγμένον). 4 Praeter Παρθικὰ Quadratus scripserat Ῥωμαίαν Χιλιετηρίδα, i. e. res gestas Romanorum per mille ab urbe condita annos. Eius libri narrationem usque ad Alexandri Severi aetatem deductam fuisse Suidas narrat, iniuria a Vossio (de hist. Gr. p. 286 ed. Westerm.) erroris insimulatus. Recte enim Müller monuit, fuisse qui Romam ipsa prima Olympiade conditam dicerent, eorumque rationem Quadratum secutum esse, ut millesimus urbis annus ei esset 224 p. Chr. Iam si in prooemio eum de mira illa quae inter origines urbis et ludorum Olympicorum initia intercederet temporis ratione verba fecisse statuerimus, eo referri licebit τιμήσαντα τὴν Ὀλυμπίαν λόγῳ.

---

418 Tabula inventa in vinea sita in loco *Gramadi* prope vicum Bulgaricum *Dschumaja*, qui est fere triginta milium passuum intervallo meridiem et orientem versus ab antiquo oppido Pautalia (*Köstendil*) prope Strymona. Exscripsit K. Kapélu minusculis non distinctis tituli versibus; deinde lapide magis mutilato ectypum chartaceum confecit Spyridon G. Donos. Ex illo apographo et hoc ectypo ed. A. E. Kontoleon Mitth. des arch. Instituts in Athen XVI (1891) p. 267, cuius exemplo H. Diels et U. von Wilamowitz-Möllendorff multas adiecerunt egregias emendationes et observationes. Cf. quae adnotavit Th. Mommsen ibid. p. 279 sqq.

Litterae ЄZΘΞϢΠCω. Hic titulus Graecus per tres paginas sive columnas (*a b c*) scriptus est, quarum initia (v. 1—20, 61—74, 112—126), quia lapis aliquanto postquam inventus erat supra mutilatus est, ab ectypo absunt. Quae uno Kapélu apographo, quod versuum divisione carebat, servata necessario in versus diremi litterarum numero ex superstitibus partibus computato. Qua in re cum propter exiguum singulorum versuum ambitum, tum quia unusquisque ex eis ab integra syllaba incipit, non vereor ne multum a vero aberraverim. Praemittebantur Graecis quae edimus Latina per totam lapidis latitudinem continuis versibus scripta, quae iam evanuerant cum ectypum fieret, ita ut ex uno apographo perquam mendoso nota sint, haec (*A*): *Bona fortuna.* | *Fulvio Pio et Pontio Proculo cons(ulibus) XVII kal(endas) Ian(uarias) descriptum et* | *recognitum factum ex libro libellorum rescriptorum a do*|*mino n(ostro) M. Antonio Gordiano Pio Felice Aug(usto) et propo*|*sitorum Romae in porticu termarum Traianarum in verba q(uae) i(nfra) s(cripta) sunt,* | *dat(um) per Aur(elium) Purrum mil(item) coh(ortis) pr(aetoriae) p(iae) f(idelis) Gordianae* ϟ *Proculi* | *convicanum et conpossessorem.* Haec repetivi qualia a Mommseno restituta sunt, non enotatis apographi erroribus quia emendatio nusquam dubia est. Infra Graeca finem totius tituli faciunt iterum Latina non divisa per columnas haec (*E*): *Imp(erator) Caesar M. Antonius Gordianus Pius Felix Aug(ustus) vikanis per Pyrrum mil(item) con-*

I *a* Αὐτοκράτορι Καίσαρι Μ(άρκῳ) Ἀντωνίῳ | Γορδιανῷ Εὐσεβεῖ
Εὐτυχεῖ Σεβ(αστῷ) (δ)έησις[1] | παρὰ κωμητῶν Σκαπτοπαρηνῶν[2]
5 τῶν καὶ | Γρησειτῶν· ἐν τοῖς εὐτυχεστάτοις ‖ σοῦ καιροῖς κατ-
οικεῖσθαι καὶ βελτι|οῦσθαι τὰς κώμας ἥπερ[3] ἀναστάτους | γίγνε-
σθαι τοὺς ἐνοικοῦντας πολλά|κ(ις) ἀντέγραψας[4]· ἔστιν γε[5] καὶ
10 ἐπὶ τῇ τῶν | ἀνθρώπων σωτηρίᾳ τὸ τοιοῦτο καὶ ἐπὶ ‖ τοῦ ἱερω-
τάτου σου ταμείου ὠφελείᾳ. | ὅπερ[6] καὶ αὐτοὶ ἔννομον ἱκεσίαν |

---

posses|sorem: Id genus quaerellae praecibus intentum ante iustitia praesidis | potius super his quae allegabuntur instructa discinge quam rescripto principali | certam formam reportare debeas. Rescripsi. Recognovi. Signa.

Ex his instrumentis totius negotii ordinem Mommsenus enucleavit hunc: Scaptopareni Romanorum ac potissimum militum superbia et arrogantia multifariam pressi sumptibusque exhausti precibus (I v. 1—100) adierunt imperatorem per Aurelium Pyrrhum vicanum suum qui in praetorio militabat. Sed princeps rescripto (*E*) per Pyrrhum ad vicanos dato respondit, tales querellas non statim ad se ipsum deferendas esse, sed prius praesidem provinciae adeundum, qui eas accurate examinaret. Hoc responsum ipsius principis signatione (*rescripsi*) eiusque qui ei a libellis erat subscriptione (*recognovi*) munitum lapidi incidebatur et in porticu thermarum Traianarum (*A* v. 5) publice proponebatur. Inde die 16 mensis Decembris a. 238 p. Chr. Pyrrhus apographum faciendum eiusque fidem testibus (quorum signa commemorantur *E* v. 4) confirmandum curavit, quod exemplum ad vicanos quorum causam ille egerat relatum cum ipsis precibus (I) huic lapidi incisum est. Quod quoniam non cognoverat de ipsa causa princeps, sed rem ad praesidem reiecerat, hunc iam a Scaptoparenis aditum esse consentaneum est. Atque ad ea quae cum hoc magistratu agebantur manifesto referendum est alterum ex instrumentis Graece scriptis (II v. 101—157), etsi eius ratio et argumentum difficultates quasdam habet (cf. not. 35). Vides ordinem temporum, ex quo Caesaris rescriptum (*E*) ante instrumentum II locum habebat, in incidendo neglectum esse, id quod Mommsenus ingeniose eo refert, quod vicani ad deterrendos eos qui peregrinantes eo venirent imperatoris nomen efficacius existimassent quam praesidis. 1 CEBAEHCIC Kapélu; em. O. Hirschfeld. 2 Vicus ignotus sine dubio eo loco situs, ubi lapis inventus est. Eum Pautaliotarum civitatis fuisse v. 119 docet. Nomen Thracium similitudine aliorum (*Druziparene*, *Tramipare*) illustravit M. 3 Desideratur praeferendi notio (μᾶλλον αἱρεῖσθαι), neque enim quid fieret, sed quid sui consilii esset aperuerat imperator. Sed haec breviloquentia aliis, quamvis paullo minus duris, sermonis Graeci exemplis defenditur. 4 πολλὰ κ' ἄν τ' ἔγραψας Kapélu; πολλὰ ἀντέγραψας em. Diels, sed Kont. maluit πολλάκ(ις), iure si quid video. ἀντιγράφειν hic usurpatum videtur quia *rescribendi* vox de imperatoris decretis sollemnis erat. 5 Expectes γάρ; neque vero qui incidit aut qui exscripsit culpandus videtur, sed ipse auctor, quem multifariam soloeco sermone usum videmus, praesertim cum idem redeat v. 26. 6 (δι') ὅπερ em. Wilamowitz, sed perfrequenter post

τῃ θειότητί σου προσκομί(ζ)ομεν[7], εὐ|χόμενοι ἱλέως ἐπινεῦσαι
15 ἡμεῖν | δεομένοις τὸν τρόπον τοῦτον. Οἰκοῦ||μεν καὶ κεκτήμεθα
ἐν τῇ προγεγραμ|μένῃ κώμῃ οὔσῃ εὐεπ(η)ρ(ε)άστῳ[8] διὰ τὸ |
ἔχειν ὑδάτων θερμῶν χρῆσιν καὶ κεῖ|σθαι μέσον[9] δύο στρατο-
20 πέδων τῶν ὄν|των ἐν τῇ σῇ Θράκῃ· καὶ ἐφ' οὗ[10] μὲν τὸ || πάλ⟨λ⟩αι
οἱ κατοικοῦντες ἀόχλητοι | καὶ ἀδιάσειστοι ἔμενον, ἀνενδεῶς[11] |
τούς τε φόρους καὶ τὰ λοιπὰ | ἐπιτάγματα συνετέλουν· ἐπεὶ δὲ
κατὰ καιροὺς εἰς | (ὕ)β(ρ)ιν[12] προχωρεῖν τινες καὶ βιάζεσθαι ||
25 ἤρξαντο, τηνικαῦτα ἐλαττοῦσθαι | καὶ ἡ κώμη ἤρξατο. ἀπό
γε[13] μειλίων[14] | δύο τῆς κώμης ἡμῶν πανηγύρεως | ἐπιτελου-
μένης διαβοήτου οἱ ἐκεῖσε | τῆς πανηγύρεως εἵνεκεν ἐπιδημοῦν||-
30 τες ἡμέρας πεντεκαίδεκα ἐν τῷ | τόπῳ τῆς πανηγύρεως οὐ
καταμέ|νουσιν, ἀλλ' ἀπολιμπάνοντες ἐπέρ|χονται εἰς τὴν ἡμετέ-
35 ραν κώμην | καὶ ἀναγκάζουσιν ἡμᾶς ξενίας || αὐτοῖς παρέχειν[15]
καὶ ἕτερα πλεῖστα εἰς | ἀνάλημψιν αὐτῶν ἄνευ ἀργυρίου χο|ρη-
γεῖν· πρὸς δὲ τούτοις καὶ στρατιῶται | ἀλλαχοῦ πεμπόμενοι
40 καταλιμπά|νοντες τὰς ἰδίας ὁδοὺς πρὸς ἡμᾶς πα||ραγείνονται[16]
καὶ ὁμοίως κατεπείγουσιν | παρέχειν αὐτοῖς τὰς ξενίας καὶ τὰ
ἐπι|τήδ(ε)ια μηδεμίαν τιμὴν καταβαλόντες· | ἐπιδημοῦσι δὲ ὡς
45 ἐπὶ τὸ πλεῖστον | διὰ τὴν τῶν ὑδάτων χρῆσιν οἵ τε ἡγού||μενοι
τῆς ἐπαρχ(ε)ίας, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐπί|τροποί σου· καὶ τὰς μὲν ἐξου-
σίας συ|ν(εχ)έστατα[17] δεχόμεθα κατὰ τὸ ἀναγκαῖον, | τοὺς (δὲ)
λοιποὺς[18] ὑποφέρειν μὴ δυνάμε|νοι ἐνετύχομεν πλειστάκις τοῖς

Chr. n. ὅπερ pro διόπερ usurpari ut πολλὰ pro πολλάκις aliaque id genus monet Diels. 7 προσκομίσομεν Kapélu. Quod emendandum duxi, quia contra morem de eo quod his ipsis litteris fit futuro tempore uterentur Scaptopareni; perfrequens autem est illa inferiore aetate sibilantium σ et ζ confusio. 8 εὐεπεράστῳ Kapélu. Emendavit Wilamowitz. 9 Incertum esse, utrum sic an μέσην incisum sit, significat Kapélu. 10 I. e. quamdiu, quem ad finem, manifesta casuum genetivi et accusativi (ἐφ' ὅσον χρόνον) confusione. 11 Littera ω etiam in ectypo agnoscitur, quod hinc incipit, cum priora solo Kapélu apographo nitantur. 12 εἴσιν βίαν Kapélu in ectypo v. 22 fin. ΥϹΕΙϹ, versus proximi initium evanuit. Emendavit Wilamowitz, quem sequor quia εἰς βίαν προχωρεῖν καὶ βιάζεσθαι vel in hoc titulo intolerabile mihi videtur. 13 Cf. not. 5. 14 μηλίων Kapélu; at in ectypo agnoscitur ΜϹ.... 15 Cf. n. 415, 9. 16 παραγίνονται Kapélu; ..ΡΑΓΕΙΝ.... ectypum. 17 συνεχέστατα Kapélu, ..ΝϹϹΤΑΤΑ. Nisi errorem a lapicida commissum, a Kapélu tacite correctum, statuere velis, barbare [συχ]νέστατα scriptum fuisse conicias. 18 Suppl. Wilamowitz. τοὺς λοιποὺς sine particula adversativa Kapélu, ϮΟΥϹ..ΙΠΟΥϹ ectypum.

50 ἡγε‖μόσι τῆς Θράκης, οἵτινες ἀκολούθως | ταῖς θείαις[19] ἐντολαῖς
ἐκέλευσαν ἀοχλή|τους ἡμᾶς εἶναι· ἐδηλώσαμεν γάρ μη|κέτι ἡμᾶς
δύνασθαι ὑπομένειν, ἀλ|λὰ καὶ νοῦν ἔχειν ἐγκαταλιπεῖν καὶ
55 τοὺς ‖ πατρῴους θεμελίους διὰ τὴν τῶν | ἐπερχομένων ἡμεῖν
βίαν· καὶ γάρ | ὡς ἀληθῶς ἀπὸ πολλῶν οἰκοδεσπο|τῶν εἰς ἐλα-
60 χίστους κατεληλύθα|μεν, καὶ χρόνῳ μέν τινι ἴσχυσεν ‖ τὰ προσ-
b τάγματα τῶν ἡγουμένων | καὶ οὐδεὶς ἡμεῖν ἐνόχλησεν οὔτε |
ξενίας (αἰτή)ματι[20] οὔτε παροχῆς ἐπι|τηδείων, προϊόντων δὲ τῶν
65 χρόνων | πάλιν ἐτόλμησαν ἐπιφύεσθαι ἡ‖μεῖν πλεῖστοι ὅσοι
(τ)ῆς[21] ἰδιωτ(ε)ίας | ἡμῶν καταφρονοῦντες. ἐπεὶ οὖν οὐ|κέτι δυ-
νάμεθα φέρειν τὰ βάρη | καὶ ὡς ἀληθῶς κινδυνεύομεν ὅπερ[22] |
70 οἱ λοιποὶ (ὧ)δε[23] καὶ ἡμεῖς προλιπεῖν ‖ τοὺς προγονικοὺς θεμε-
λίους, τού|του χάριν δεόμεθά σου, ἀνίκητε | Σεβαστέ, (ὅ)πως[24]
διὰ θείας σου ἀντιγρα|φῆς κελεύσῃ(ς)[25] ἕκαστον τὴν ἰδίαν πο|-
75 ρεύεσθαι ὁδὸν καὶ μὴ ἀπολιμπάνοντας ‖ αὐτοὺς τὰς ἄλλας κώμας
ἐφ' ἡμᾶς | ἔρχεσθαι μη(δ)ὲ[26] καταναγκάζειν | ἡμᾶς χορηγεῖν
αὐτοῖς προῖκα τὰ | ἐπιτήδ(ε)ια, ἀλλὰ μηδὲ ξενίαν αὐτοῖς | παρέ-
80 χειν οἷς μή ἐστιν ἀνάγκη — ὅτι ‖ γὰρ[27] οἱ ἡγούμενοι πλεονάκις
ἐκέ|λευσαν μὴ ἄλλοις παρέχεσθαι ξε|νίαν εἰ μὴ τοῖς ὑπὸ τῶν
85 ἡγουμέ|νων καὶ ἐπιτρόπων πεμ|πομένοις εἰς ὑπηρεσίαν, ἐάν (τ)ε[28] ‖
βαρ(ώ)μεθα[29], φευξόμεθα ἀπὸ τῶν | οἰκείων καὶ μεγίστην ζημίαν[30]

---

19 Quae imperatoris sunt, volgo θεῖα vel ἱερά (n. 414, 4. 415, 1) appellantur. 20 ἐπὶ ματι Kapélu; ectypi ope hic destituimur quia v. 61—74 interciderunt. Emendavi sumens hominem Graecum perperam ε pro αι (cf. not. 32) propter pronuntiationem, ΠΙ pro ΤΗ propter litterarum similitudinem legisse. (ὀνό)ματι editor, quod et significatione minus quadrat — nullus enim hic erat praetextus, sed re vera hospitium et victum illi petebant et accipiebant — neque probabilem habet corruptelae explicationem. 21 γῆς Kapélu. Em. Wilamowitz. 22 Adverbii ritu hic quoque usurpatum pronominis accusativum, sed alia vi ac v. 11, pro ὥσπερ, monuit Diels. 23 οἵδε Kapélu; em. Diels (v. not. 22). τόδε Wilamowitz. 24 πῶς Kapélu; em. Wilamowitz. 25 κελεύσῃ Kap.; em. Wil. 26 ΜΗΤΣ . . . ΑΤΛ . . . . . ectypum, μηδὲ καταναγκάζειν Kap., emendatione tacita sed eadem necessaria, nisi hoc quoque inferioris aetatis soloeco sermoni quam lapicidae oscitantiae tribuere malis. 27 ὅτι γάρ 'quoniam' apud Graecos recentiorum temporum usitatum fuisse adnotat Diels. 28 γε Kap. (in ectypo haec vox deest). Emendavi; nam γε hic ut v. 8. 26 pro γὰρ usurpatum cum sententiarum conexu pugnat. Duae per hanc parenthesin (cf. not. 31) afferuntur causae, cur precibus suis morem gesturum sperent principem, priora praesidum iussa et damnum quod fisco Caesaris immineat. 29 Emendavit Wilam. βαρούμεθα Kapélu. 30 Manifesto accusativus soloece pro dativo usurpatus.

τὸ | ταμεῖον περιβληθήσεται — ἵνα[31] | ἐλεηθέντες διὰ τὴν
90 θείαν σου | πρόνοιαν καὶ μείνα(ντε)ς (ἐ)ν[32] ‖ τοῖς ἰδίοις τούς τε
ἱεροὺς φόρους | καὶ τὰ λοιπὰ τελέσματα παρέχειν | δυνησόμεθα·
συμβήσεται δὲ | τοῦτο ἡμεῖν ἐν τοῖς εὐτυχεστά|τοις σου καιροῖς,
95 ἐὰν κελεύσῃς ‖ τὰ θεῖά σου γράμματα ἐν στή|λῃ ἀναγραφέντα
δημοσίᾳ π(ρ)ο|κεῖσθαι[33], ἵνα τούτου τυχόντες | τῇ τύχῃ σου
100 χάριν ὁμολογεῖν | δυνησόμεθα, ὡς καὶ νῦν κα...‖ώμενοι[34] σοῦ
ποιοῦμεν. |

II Διογένης ὁ Τύριος[35] ὁ π[ραγμα|τικὸς][36] ἀπὸ θείας φιλαν-
105 θρω|πίας ἐπὶ τὴν ἔντευξιν ταύ|την ἐλήλυθεν· δοκεῖ δέ ‖ μοι θεῶν

---

31 Enuntiatum finale nullo modo ad ea referri posse, quae ante ipsum scripta essent, sed ad ea quae vicani v. 70—79 precibus ab imperatore efflagitarent, ideoque v. 79 ὅτι γὰρ — 87 περιβληθήσεται parenthesin habendam esse observavit Wil. 32 καὶ μεῖναι παῖσιν Kap. ΙΑΙΜΕΙΝ....CE. ectypum. Emendavit Wilam. 33 Aut sic aut προτίθεσθαι, id quod spatii rationibus melius conveniat, emendandum Kont. adnotat illud ποικινεῖσθαι, quod se legisse non sine dubitationis significatione refert Kap. In ectypo praeter litteram initialem Π nihil dispicitur. 34 καθαιτώμενοι Kapélu, ΚΑ...ΩΜΕΝΟΙ ectypum. καταρώμενοι Wilamowitz, sumens Thracas non exsecrandi, sed iurandi per aliquod numen vi hoc verbum usurpasse; de καθιερώμενοι (καθιερούμενοι an καθιερωμένοι?) cogitavit idem, sed huic invento etiam minus quam illi se confidere significat. καταρτώμενοι Diels. Nihil horum ab omni parte placet, neque ut probabilius reperirem mihi contigit. 35 Documentum II (v. 101—157) post rem ab imperatore ad praesidem Thraciae reiectam (v. 107—110) ad hunc ipsum magistratum datum est a legato Pautaliotarum (v. 118 sq. τῆς πολειτ(ε)ίας τῆς ἡμετέρας τῶν Παυταλιωτῶν), qui publico mandato causam Scaptoparenorum apud eum defendit, qui quia partem civitatis Pautaliae efficiebant, nequibant ipsi per se rectorem provinciae adire, sed universi populi nomine id fieri debebat. Haec omnia plane expedivit Mommsenus ac perbene monstravit, nullo modo hunc eundem esse posse militem Pyrrhum, qui antea preces Scaptoparenorum ad imperatorem detulisset. Sed quaenam ratio inter Pautaliotarum oratorem qui haec scripsit aut pronuntiavit et Diogenem Tyrium v. 101 commemoratum intercedat, obscurissimum est. Mommsenus eundem hominem putat. Sed ut eum de se tertia persona loqui iam valde durum, sic abruptus ab ea ad primam transitus ubi de eodem homine verba fiunt (ἐλήλυθεν· δοκεῖ δέ μοι) plane intolerabilis est. Et quo pacto homo Tyrius, etiam qui Pautaliotarum civitatis negotium gerit, de eis pronomine primae personae (τῆς ἡμετέρας τῶν Παυταλιωτῶν v. 119) uti poterat? Quare mihi plane distinguendus videtur Diogenes Tyrius ab illo advocato aut legato civitatis, qui eius mentionem facit. Quae in hac causa fuerint Diogenis partes, obscurissimum sane est; sed nescio an aliquid attulerit testatusve sit quod magni momenti esset ad praesidis animum Scaptoparenis conciliandum, ut non nequiquam

τις προνοήσασθαι | τῆς παρούσης ἀξιώσεως· | τὸ γὰρ τὸν θειό-
τατον αὐτο|κράτορα περὶ τούτων πέμ|ψαι[37] τὴν ἰδίαν γνῶσιν
110 ἐπὶ ‖ σέ, δ[ν] ᾗδε[ι] ἤ[δ]η[38] φθάσαντα | περὶ τούτου καὶ προ-
c γράμ|μασιν καὶ διατάγμασιν | δεδωκέναι[39], τοῦτο ἐμοὶ δο|κεῖ
115 τῆς ἀγαθῆς τύχης ἔργον ‖ εἶναι. ἦ(ν) δὲ ἡ ἀξίωσις[40]· Ἡ κώ|μη
ἡ τοῦ βοηθουμένου στρα|τιώτου ἐστ(ὶν)[41] ἐν τῷ καλλί|στῳ τῆς
120 πολειτ(ε)ίας τῆς ἡμε|τέρας τῶν Παυταλιωτῶν[42] ‖ κειμένη, καλῶς
μὲν τῶν ὀρῶν | καὶ τῶν πεδίων ἔχουσα, | πρὸς δὲ τούτοις καὶ
θερ|μῶν ὑδάτων λουτρὰ οὐ μό|νον πρὸς τρυφὴν ἀλλὰ καὶ ‖
125 ὑγείαν καὶ θεραπείαν | σωμάτων ἐπιτηδειότατα, | πλησίον δὲ
καὶ πανήγυρις[43] | πολλάκις μὲν[44] ἐν τῷ ἔτει | συναγομένη, περὶ
130 δὲ (κ)α(λ)(άνδας)[45] ‖ Ὀκτωμβρίας καὶ εἰς πεντε|καίδεκα ἡμερῶν

---

felicitas qua ille ad hunc potissimum conventum praesto fuerit praedicetur. 36 ὁ χαράττων ἄνθρωπος Kap. In ectypo nihil dispicitur praeter initiales litteras ΟΠ, ut illa, quae sensu cassa sunt et nimium spatium postulant, non recte exscripta appareat. O. Hirschfeld ὁ π[ράττων], Mommsen ὁ π[ραγματικός], sed cum omnis Diogenis Tyrii causa et condicio obscura sit (not. 35) nihil pro certo proponere licet. 37 De reiecto ad praesidem iudicio potius quam de missis ad eum litteris (*E*) quae id testabantur, verbum intellego. Neque enim hae litterae ad legatum pro praetore Thraciae datae sunt, sed ad Pyrrhum militem et Scaptoparenos, neque eis litteris principis ad praesidem res delata est, sed ipsi vicani iteratis precibus illum adire iussi, quod sine dubio fecerunt. 38 Emendavi. ἐπὶ σε ἤδη φθάσαντα Kapélu. ЄΠΙCЄΟΙΙΔЄ . . ΗΦΘΑCΑΝΤΑ ectypum. Mommseni emendatio ἐπὶ σέ, ὅτι δεήσῃ φθάσαντα mihi propter infinitivum perfecti δεδωκέναι minus probatur, qui aptius a verbo sciendi pendet, quam a φθάσαντα, quod potius vice versa illi infinitivo subiungendum est. Imperatoris sententia de querella ipsa nihil definitum erat; sed inde quod rem ad eum praesidem reiecisset, cuius iudicium de illa controversia ex prioribus eius edictis et imperiis bene cognitum haberet, coniectura de principis animo a Scaptoparenorum causa non alieno fieri poterat. 39 Obiectum desideratur, sed ex proximo facile suppletur γνῶσιν. 40 τῆσδε ἡ ἀξίωσις Kapélu. ἔστιν δὲ ἥδε ἡ ἀξίωσις desiderari significat Mom., ἦν δὲ ἥδε ἡ ἀ. em. Wilam. 41 ενστη Kap. Emendavit Wilam. 42 Pautalia (hodie *Köstendil*) oppidum Thraciae situm exiguo intervallo a Strymonis cursu superiore occidentem versus, insigne sacris Aesculapii (Cavvadias Fouilles d'Epidaure I p. 51 n. 82: Ἀσκλ[ηπιῷ], Ὑγιε[ίᾳ], Τελεσφόρ[ῳ] Παυταλιώταις Ἡρακλιανὸς ὁ ἱερεύς), ad quae nescio an referenda sit panegyris v. 27. 28. 31. 128 commemorata; certe quod illa non in ipso oppido, sed in agri nescio quo loco prope vicum Scaptoparenen agebatur, non obstat coniecturae. Huic cultui aquae calidae (v. 17. 44. 122) ansam dedisse videntur. 43 Cf. not. 42. 44 Particulam omittit Kap. Sed ¯. ΛΛ . ΚΙCΜ . . ectypum. 45 τὰς Kap. Em. Wilam.

ἀγ[ομένη][46]· | συμβέβηκεν τοίνυν τὰ δοκοῦν|τα τῆς κώμης ταύτης
135 πλεον|εκτήματα τῷ χρόνῳ περι||ελληλυθέναι[47] αὐτῆς εἰς ἐλ[ατ|-
τ]ώματα[48]· διὰ γὰρ τὰς | προειρημένας ταύτας | προφάσεις
140 πολλοὶ πολλά|κις στρατιῶται ἐνεπιδη||μοῦντες ταῖς τε ἐπιξενώ|-
σεσι καὶ ταῖς βαρήσεσιν[49] | ἐνοχλοῦσι τὴν κώμην· | διὰ ταύτας
145 τὰς αἰτίας πρό|τερον αὐτὴν καὶ πλουσι(ω)||τέραν[50] καὶ πολυάν-
θρωπον | [μᾶλλον][51] οὖσαν νῦν εἰς ἐσχά|την ἀπορίαν ἐλληλυθέ-
150 ναι. | ἐπεὶ τούτων ἐδεήθη|σαν πολλάκις καὶ τῶν ἡγου||μένων,
ἀλλὰ καὶ μέχρις τι|νὸς ἴσχυσεν αὐτῶν τὰ | προστάγματα, μετὰ
155 δὲ | ταῦτα κατωλιγωρήθη | διὰ τὴν συνήθειαν τῆς || τοιαύτης
ἐνοχλήσεως· | διὰ τοῦτο ἀναγκαίως κατ|έφυγον ἐπὶ τὸν θειότα-
τον[52] | [αὐτοκράτορα[53] ----------]

---

46 Supplevit O. Hirschfeld. ΑΓ..... In Kapélu apographo verbum omissum est. 47 εκτηματα πλεόν τῶν χρόνων ἐλληλυθέναι Kap. Sed ex ectypi relliquiis ΠΛΕΟΝ ... ΗΜΑΤΑ .. ΧΡΟΝΩΠΕΡΙ.... Υ .. ΝΑΙ facili negotio vera lectio restituta est. 48 ἐλλαμπτώματα Kap., quod miror ab editore intactum relinqui praesertim cum in ectypo nihil sit nisi Ε..... ΩΜΑΤΑ, quod plane convenit voci a me restitutae, quae utique scribi debuit, sive lapicida peccavit sive Kapélu. 49 βαρεσιν Kap. ΒΑΙΙΙCCCIN ectypum. 50 πλουσιοτέραν Kap. ΙΙΛΟΥCΙΟ|.... ectypum. 51 Aut sic aut cum Wilamowitzio πολυάνθρωπον [ἱκανῶς] restituendum est, nam ΠΟΛΥΛΝΟΡΩΠΟΝ in ectypo conspicitur, ut errasse appareat Kap., qui πολυανθρωποτέραν legere sibi visus est. 52 εἰς τὸν θειότατον Kap. CΠΙΤΟΝ..... ΤΟΝ ectypum. 53 Titulum integrum non esse perspexit Wilamowitzius; neque enim imperatorem substantive τὸν θειότατον vocari moris est, et desideratur finis eorum quae orator Pautaliotarum legato p. pr. Thraciae scripsit aut coram eo pronuntiavit, et decretum praesidis de ipsa causa. Etenim si causa cecidissent Scaptopareni omnino non erat cur haec omnia lapidi inciderentur, sin secundum eos iudicavit magistratus, ut profecto fecit, quomodo credibile est eius sententiam in qua cardo totius negotii vertebatur, omissam esse? Sed ea quae desiderentur aut in latere alio huius lapidis aut in alio lapide fuisse recte dicit M., quandoquidem post ea quae hic exstant statim imperatoris rescriptum (*E*) sequitur. Ex illis quae interciderunt ni fallor quondam perspici poterat, quae Diogeni Tyrio (not. 35) cum hac querella intercessisset necessitudo.

---

419 Lapis rectangulus sine ornamentis, Nicaeae in porta occidentali, lacum Ascanium versus. Edd. Gruter p. 1078. 2 ex schedis Busbequii, et post alios accuratissime Vidua Inscr. ant. tab. III, 1. Boeckh C. I. G. 3747 (Syll.[1] 292).

Litterae ΘΣΠΣ (Sed. v. 1 ΚΑΙCΑΡ).

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Μᾶρκος Αὐρ(ήλιος) Κλαύδιος εὐσεβὴς εὐτυχὴς Σεβ(αστός), | ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ δεύτερον[1], ὕπατος, πατὴρ πατρίδος, | ἀνθύπατος, τὰ τείχη τῇ λαμπροτάτῃ Νεικαίᾳ, ἐπὶ Οὐελλ(ηΐου) Μακρείνου τοῦ λαμπρ(οτάτου) | ὑπατικοῦ, πρεσβ(ευτοῦ) καὶ ἀντιστρατήγου τοῦ Σεβ(αστοῦ)[2] καὶ Σαλλίου Ἀντωνίνου τοῦ λαμπρ(οτάτου) λογιστοῦ.

1 Anno 269 p. Chr. (Eckhel D. N. VII p. 471). 2 Inde ab Hadriani imperio Bithynia, quae ad illius aetatem proconsules praetorios habuerat, ab legatis Augustorum administrata est, Pamphylia eius loco senatui concessa (Cass. Dio LXIX, 14, 4). — Similis titulus eiusdem anni inventus est in meridionali Nicaeae porta (C. I. G. 3748).

---

420 Lapis inventus inter rudera templi Iovis Panamari. Edd. G. Deschamps et G. Cousin Bull. de corr. Hell. XII (1888) p. 101 n. 22.

[Ἱε]ρ(ε)ῖς ἐξ ἱερέων[1] ἐν Ἡραίοις[2] | [Μᾶ]ρ(κος) Σεμ(πρώνιος)

Litterae ΑΘΣΠΣ. Saeculi quarti post Chr. n. ineuntis titulum esse demonstrat argumentum (cf. not. 10). 1 Multa alia huiusmodi sacerdotum monumenta eodem loco inventa edita sunt Bull. de corr. Hell. XI (1887) p. 375 sqq. XII (1888) p. 82 sqq. Quae docent Iovis Panamari sacerdotium fuisse annuum; illud ἐξ ἱερέων igitur non hereditate sacerdotii honorem ad hunc hominem pervenisse indicat, sed fuisse inter maiores eius qui aliquando eodem functi essent. Ceterum quomodo constituti sint sacerdotes non liquet; ex titulis Bull. XII p. 101 n. 20, 1. 2. n. 21, 5. 6: ἱερεῖς κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν colligas oraculum de ea re consultum esse. Frequenter ἱερεὺς (aut ἱερεῖς) ἐξ ἐπαγγελίας legitur (Bull. XI p. 375 n. 1, 1. p. 379 n. 2, 4. p. 383 n. 3, 2. p. 389 n. 5, 6. XII p. 98 n. 16, 2), semel ἐπαγγειλάμενος (Bull. XII p. 83 n. 9, 1), semel quod manifesto idem sibi vult, ἐξ ὑποσχέσεως (Bull. XII p. 100 n. 18, 2). Haec editores de certis quibusdam muneribus et donis, quibus promissis illi effecissent ut ipsi potissimum crearentur, interpretati sunt. Sed hoc honoris causa in titulis commemoratum esse vix putaverim. Immo ad ipsum sacerdotium spectat ἐπαγγελία. Cum non esset qui cogi posset per leges ut id susciperet, homines opulenti, liberales, ambitiosi ultro professi sunt sumptuosissimum honorem se gesturos esse. Cf. n. 325, 26 sqq.: πάλιν τε τῶν πολειτῶν — ἐπιζητούντων ἱερέα Ἀπόλλωνος Ἰητροῦ, τεθλειμμένων τῶν ἰδιωτικῶν βίων ἐπέδωκεν ἑαυτὸν καὶ παρελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἔλαβεν τὸν αὐτὸν στέφανον τοῦ θεοῦ. v. 34 sqq.: μετὰ ἐνια[υ]τόν τε μηδενὸς ἑαυτὸν ἐπιδιδόντος, τὸν αὐτὸν ἀναλαβὼν στέφανο[ν] ἱερήσατο. 2 Idem habes Bull. XI p. 375 n. 1, 1. XII p. 100 n. 18, 1, ἐν Ἡραίῳ XII p. 100 n. 19, 5; quod contra ἐν Κομυρίοις est Bull. XI p. 383 n. 3, 2. p. 389 n. 5, 5, ἐν Κομυρίῳ Bull. XI p. 379 n. 2, 4. p. 389 n. 6, 3. Utroque nomine ferias indicari mani-

Ἀρούνκ(ιος)[3] Θεόδοτος | [Ἀρ]ριανοῦ καὶ Σεμπρ(ωνία) Ἀρουνκ[ία |
5 Ἀρ]ριανὴ ἀδελφὴ αὐτοῦ, ‖ [π]αῖδες καὶ ἔκγονοι καὶ ἀ[πόγονοι |
ἱ]ερέων καὶ ἀρχιερέων καὶ ἀσι|αρχῶν ναῶν τῶν ἐν Ἐφέσῳ, | ἱερα-
10 σάμενοι δι' ὅλου τοῦ ἐνι|αυτοῦ πρὸς μὲν τοὺς θεοὺς[4] ‖ εὐσεβῶς,
πρὸς δὲ | τοὺς ἀνθρώπους φιλοτεί|μως, ἐλαιοθετήσαντες[5] | σὺν
15 τῇ προόδῳ[6] καὶ τῇ ἑορτῇ | τῶν Παναμαρείων[7] καὶ κλ(ε)ι|δὸς
ἀγωγῇ[8] καὶ τῇ ἀποθέσει | τῶν στεφάνων[9] τὰς πάσας | ἡμέρας

festum est ex reliquo titulorum argumento (cf. v. 32 sqq.), ac nescio an Comyriorum nomen cohaereat cum more comas detonsas consecrandi, quem nonnullis eiusdem delubri titulis testatum habemus (Bull. XI p. 390 n. 7, 3 κόμαι Χαιρήμονος κτλ. XII p. 97 n. 12, 4 κόμη Φιλουμενοῦ. ibid. n. 13. 14. 15). Neque vero per ea modo sacra illos in sacerdotio fuisse manifestum est, sed per integrum annum. Quare sic statuendum est: Heraeorum feriae non annuae fuerunt, sed maiore temporis intervallo redibant; quae cum magnum exigerent sumptum, iam in ipso titulo sacerdotis significabatur eius officium in eiusmodi annum incidisse. Id confirmat titulus Bull. XII p. 85 n. 10, 9 sqq.: ἱερατευκότα τοῦ Παναμάρου τετράκις, τὸ δὶς ἐν Ἡραίοις κατὰ πενταετηρίδα. p. 98 n. 16, 1 sqq. [ἱερεὺς ἐ]ξ εἱερέων ἐξ ἐπαγγελίας κατὰ [τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν κατὰ] πενταετηρίδα. Comyria putaverim omnibus annis praeter eos, in quae quinquennalia Heraea inciderent, celebrata esse. Certe haec non item pentaëterica ac ne trieterica quidem fuisse ex titulo metrico Bull. XI p. 387 n. 4, 8: ἑπτὰ ἔτη φιλότειμα Κομύρια θύματ' ἔρεξεν colligas. 3 *Arruntium* interpretantur editores. Sed κι pro τι scriptum hic non magis credo, quam in titulo etiam aliquot saeculis antiquiore (Ἀθήναιον IV p. 104), ubi Ἀρονκιανός pro *Arruntianus* scriptum esse sibi persuasit Th. Eckinger, die Orthographie lateinischer Wörter in griechischen Inschriften p. 99. Immo utrobique *Auruncius*, *Auruncianus* agnoscenda sunt. Neque gentile ab ethnico *Auruncus* derivatum (cf. *Gabinius*, *Latinius*, *Lucanius*, *Romanius*) neque α pro αυ scriptum (Eckinger p. 12 sq.) quicquam habet offensionis. 4 In aliis titulis hi dei nominatim appellantur. Cf. Bull. XI p. 375 n. 1, 6 sqq.: ἱερατεύσαντες εὐσεβῶς μὲν πρὸς τοὺς θεοὺς τὸν Δία καὶ τὴν Ἥραν, φιλοτείμως δὲ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Similiter p. 379 n. 2, 6, ubi Iovi additur cognomen τὸν Πανήμερον, p. 383 n. 3, 5. 5 Cf. Bull. XI p. 375 n. 1, 11 ἤλειψαν πανδημεὶ τὴν πόλιν ἐν τῷ ἄστει. 6 Pompa intellegenda videtur quae Panamariorum feriis ex Stratonicensium urbe ad peribolum sacrum Iovis ducebatur. D. et C. 7 Per decem deinceps dies has ferias actas esse discimus ex titulis Bull. XI p. 375 n. 1, 24 sqq. καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν Παναμαρείων τὰς δέκα ἡμέρας ἐγυμνασιάρχησαν πάσῃ τῇ πανηγύρ(ε)ι νυκτός τε καὶ ἡμέρας ἀκωλύτως et p. 379 n. 2, 12 sqq., ubi paene eadem scripta sunt. 8 Pompam in qua mulier sacerdos (κλειδοφόρος) sacram clavem gerebat, inter sanctissimas Hecates quae Laginae colebatur caerimonias fuisse tituli docent. Diehl et Cousin Bull. de corr. Hell. XI p. 36. 9 Corona insigne sacerdotii est; ut igitur novi sacerdotis initiatio παράληψις τοῦ στεφάνου vocatur (Bull. XI p. 375 n. 1, 9 sqq., cf. ἀναδέξασθαι, ἀναλαβεῖν τὸν στέφανον

τριάκοντα τέσσαρες, | οἵτινες οὐ μόνον τὰ ἐλαιοθέ|σια παρέσχον
20 τοῖς πολείταις ‖ καὶ ξένοις, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν | τοῖς ἐπιδημήσασιν
στρατοπέ|δοις· ἐφ' ὧν ἱερωμένων καὶ | ἡ θειότης τοῦ δεσπότου |
25 ἡμῶν, τοῦ ἀηττήτου Σεβαστοῦ ‖ Ἰοβίου Μαξιμίνου[10] ἐν τῇ πα-
[τρ]ίδι | ἐπέλαμψεν καὶ τὰ ληστήρια | ἐξέκοψεν[11], γενομένου
τοῦ στά|μνου τοῦ ἐλαίου δηναρίων | μυρίων[12] διὰ τὰς γενομένας ‖
30 ἐφ[εξ]ῆς ἀκαρπίας τῶν ἐλα|ιῶν, ἑστιάσαντες ἐν τοῖς Διονυ|σίοις
καὶ τοῖς Ἡραίοις[13] πάντας | βουλευτὰς καὶ πολίτας τὸ κα|θόλου
35 τῶν μυστηρίων μηδὲν ‖ παραλιπόντες ἐν παντὶ τῷ ἐνι|αυτῷ μήτε
θυσίαν μήτε τριακά|δα[14] μηδεμίαν ἐνδεήσαντες, | δόντες δὲ φιλο-
40 τείμως καὶ | μεγαλοψύχως καὶ τὰς νομὰς ‖ ταῖς προόδοις[15] τῶν τε
ἀνδρῶν | καὶ γυναικῶν πάσῃ τύχῃ καὶ | ἡλικίᾳ, τὸ ὑπόμνημα τῆς
στήλης | ἵδρυσαν ἐν τῇ στοᾷ, ἣν ὁ πατὴρ | αὐτῶν ἐκ θεμελίων
45 ἐπεσκεύ‖ασεν, παρὰ τὰς στήλας καὶ | ὑπομνήματα τῶν ἐπιγρα-
φῶν | καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπιπάππου | αὐτῶν Σεμ(πρωνίου)
50 Κλήμεντος[16], | μυσταγωγήσαντος τὸν ἱερῆ ‖ καὶ δι' ὅλου τοῦ

---

n. 325, 19. 22. 35), sic de decessu, quem hic videmus item per sollemnia sacra celebratum esse, usurpatur vox ἀπόθεσις τοῦ στεφάνου. 10 Maximinus Daza (305—313 p. Chr.), cui Iovii cognomen a Galerio Maximiano venit adoptione qui id rursus a Diocletiano acceperat. 11 Multa hostilium incursionum et latrociniorum, quibus per illa saecula Stratonicea cum delubris Hecates et Iovis Panamari obnoxia fuerat, vestigia in titulis cum editis (veluti Lebas-Waddington 518) tum ineditis inveniri adnotant D. et G. 12 Manifesto exaggeratum esse hoc pretium monent editores. In edicto Diocletiani III, 1—3 praestantissimi olei sextario statuitur pretium quadraginta denariorum, vilissimi duodecim. Denarii nomine hic atque illic eandem significari monetam propter exiguum temporis intervallum manifestum est, sed quaenam ratio intercedat inter sextarium et στάμνον, quod vix sollemne certae mensurae vocabulum fuerit, latet. Multo etiam minus eorum quae Blümnerus in commentario p. 72 attulit de olei pretiis in hac quaestione ulla est utilitas. Nam etsi ex constitutione anni 389 p. Chr. (Cod. Theod. VIII, 4, 17) apparet, tunc octoginta libras, i. e. paullo plus quam quadraginta tres sextarios uno solido aestimatas esse, tamen quot edicti Diocletianei denarii singulos Constantini solidos (aureos) pretio aequaverint vix pro certo definiri poterit. (Cf. F. Hultsch Gr. Metrologie ed. 2 p. 333 not. 3). 13 Cf. not. 2. Ceterum Iovis Panamari coniunx et sacrorum socia in titulis semper nudo nomine Ἥρα vocatur praeter Bull. de corr. Hell. XI p. 389 n. 5, 2 Διὶ Παναμάρῳ καὶ Ἥρᾳ Τελείᾳ. 14 Ultimo cuiusque mensis die cives ad epulas sollemnes (δημοθοινίαν) invitabant. 15 Cf. not. 6. Hic in universum omnes cuiusque generis pompas significari patet. 16 Huius hominis tituli honorarii complures verbosissimi eodem loco inventi sunt. Bull. de corr. Hell. XI p. 82 n. 8 sqq.

ἐνιαυτοῦ ἀχωρί|στου γενομένου τῶν μυστη|[ρίων] Μάρ(κου) Αὐ(ρηλίου), Διοφάντου δοῦ, | -----ίου, τοῦ ἀπὸ Μουσείου | [φιλοσόφο]υ, ἱερέως τῶν θεῶν.

---

421 Basis cum vestigiis pedum statuae in superficie reperta Romae apud S. Andream ad Quirinalem. Edd. Gatti Bulletino della comm. arch. communale XVI p. 391. (Huelsen Notizie degli scavi 1888 p. 493 sqq. G. Kaibel Inscr. Sic. et It. p. 697 n. 1078*a*.)

Arzygii. | Τὸν ἁπάσας τὰς πόλεις τῆς Σικε|λείας ἀνανεώσαντα
5 καὶ τὰ βου|λευτήρια καλῶς διοικήσαντα ‖ τάς τε λιτουργείας ἰδίαις ἐπινοί|αις ἐπικουφίσαντα καὶ ἐν πᾶσι τὴν | ἐπάρχιον εὐεργετήσαντα Βετίτιο(ν)[1] | Περπέτουον[2], τὸν λαμπρότατον | πά-
10 τρωνα, αἱ Σικελῶν βουλαὶ ‖ καὶ ὁ δῆμος[3] ἀνδριάντι τὸν | εὐεργέτην μετὰ διετί|αν τῆς πράξεως διὰ πρεσ|βευτῶν Ῥοδίνου καὶ
15 Ἰουλι(α)|νοῦ[4] τῶν διασημοτάτων ‖ δεκαπρώτων ἠμείψαντο[5].

Litterae Α (bis Α, semel Α) ΕΛΛΞΠϹΩ. 1 ΒΕΤΙΤΙΟ¯. 2 Betitius Perpetuus qui et Arzygius corrector provinciae Siciliae est in titulo Latino C. I. Lat. X, 7204, cuius originem annorum 315 et 330 a. Chr. terminis contineri iudicat Huelsen. 3 Nullum ius quicquam decernendi tunc habuisse singulos populos ideoque eandem vim habere sive illi singillatim haec dedicasse dicerentur, sive, ut tituli auctori libuit, unus cunctae Siciliae populus fingeretur, qui nullus erat, adnotavit Th. Mommsen ap. K. 4 ΙΟΥΛΙ‖ΝΟΥ. 5 Quinque postremas voces versum hexametrum efficere monuit K.; quod non casu accidisse, sed consilio ita administratum esse cum ex ipso verbo ἠμείψαντο (coll. Apoll. Rhod. IV, 326) tum ex ordine verborum, maxime ex ἀνδριάντι tanto intervallo ab illo verbo seiuncto, apparere.

---

422 Tabula marmorea inaedificata Corinthi ad puteum in impluvio Rendis cuiusdam. Edd. A. Milchhoefer Mitth. des arch. Inst. in Athen IV (1879) p. 160. J. Schmidt Mitth. VI (1881) p. 353 n. 48.

Φ(λάβιος) Οὔλπ(ιος) Μακάριος[1] ὁ λαμ(πρότατος) ἀνθ(ύπατος) λέγει· | φόβος καὶ ἅγνοια τῶν δικαζομένων | ἐξηρήσθω, καὶ μήτε ὁ νομίζων βαρ(ε)ῖ|σθαι δέει τοῦ δικαστοῦ — ὅπερ οἶδα

Litterae ΕΖΘΞΠϹΩ. 1 Homo quidem ceteroqui ignotus est, sed edictum sine dubio recte Schmidtius ad quartum p. Chr. saeculum rettulit.

5 συμβαῖνον — ‖ τῆς τῶν νόμων ἀποστερ(ε)ίσθω βοηθείας, | [μ]ήτε ὁ βουλόμενος κεχρῆσθαι δι᾽ ἄγνοιαν | [ὑπ]ὸ[2] τῆς ἀπειρίας πιεζείσθω. ἀμφοτέρων | [δὲ ὑ]μεῖν ἐστιν λύσις ἥ τε τοῦ δικαστοῦ |
10 [ἐκ τ]οῦ προθέματος[3] γνώμη ἥ τε τοῦ νό‖[μου ---------]

2 Supplevit M., cuius in apographo distincte est ΟΤΗC, cum Schmidtio prima post lacunam littera Υ potius esse visa sit. Sed eius supplementum δι᾽ ἄγνοιαν [τα]ότης ἀπορίας non uno nomine displicet. 3 Litteras publice propositas, quae antiquitus πρόγραμμα vocantur, significat haec vox prioribus saeculis ignota.

---

423 Marmor album inventum orientem versus a Chalcide Euboeae. Edd. A. Joubin et A. Wilhelm Bull. de corr. Hell. XVI (1892) p. 102 n. 7. Cf. quae adnotavit O. Seeck ap. Pauly-Wissowa Realencyclopaedie I, 2 p. 1881.

I Πούβλ(ιος) Ἀμπέλιος ὁ λαμ(πρότατος) ἀνθ(ύπατος)[1] | λέγει·
Τίνες καὶ ποίων ἔργων ἐπιμεληταὶ[2] κατέστησαν | καὶ ὅσα
5 εἴδη καθ᾽ ἔτος ἕκαστον ἐκ τῆς τρίτης ἐ‖πιν(εμήσεως)[3] ἐκ τῶν πολειτικῶν προσόδων εἰς λόγον | τῆς ἐπισκευῆς τῶν αὐτοῖς ἐγχειρισθέν|των ἔργων κομίζεσθαι ὡρίσθησαν, ἔγνωτε | μὲν καὶ ἐκ τῆς ὑπὸ παρουσίᾳ τῇ πάντων γενο|μένης διατυπώσεως[4] καὶ

Litterae ΑΕΘΖ (nisi quod v. 30 ΔΙΙ est) Θ (praeter v. 1 ubi Θ scribitur) ΣΠΠΕ (rarius C) ω. Ligaturas haud infrequentes esse testantur editores. 1 Antiochensis, de quo vide Ammian. Marc. XXVIII, 4, 3, qui eius duplicem proconsulatum et praefecturam urbis, susceptam illam quidem anno 370 p. Chr., commemorat. Proconsul primum fuit Achaiae anno 359 p. Chr. (not. 2), deinde Africae 364 p. Chr. (Cod. Theod. XIII, 5, 10. C. I. Lat. VIII, 5337). Seeck. 2 Curatores aedificiorum publicorum civitatis Chalcidensium. 3 Supplevit Seeck. Tertia indictio ab anni 359 p. Chr. mense Septembri incipit; eo anno igitur Ampelium proconsulem Achaiae fuisse vidit S. Quod J. et W. restituere conati sunt ἐπιν(εμηθείσης), sumentes tertiam redituum publicorum partem his operibus destinatam fuisse, cum aliis nominibus probabile non est, tum quia hoc participium per compendium scriptum ab usu abhorret, cui maxime convenit eadem res in voce sollemni; cf. v. 1 ὁ λαμπ(ρότατος) ἀνθ(ύπατος). 4 Cf. I. G. Sept. I, 24, 4 sqq.: διετυπώθη μεταξὺ τῶν Ἑ[λ]ληνίδ[ων] πόλεων εἰς ταὐτὸ συνελθουσῶν ἐν τῇ Κορινθίων μητροπόλει ἐπὶ τοῦ λαμ(προτάτου) καὶ μεγαλοπρεπεστάτ[ου ἀ]νθ(υπάτου) Κλ(αυδίου) Βαρίου, ὁπ[όσα] χρὴ ἑκάστην πόλιν — λύειν. Illic ut hic διατύπωσις fit coram in conventu omnium ad quos ea res spectat, voce, non scripto,

10 τῶν ἐπὶ τούτοις πρα‖χθέντων ὑπομνημάτων[5]· πλὴν ἐπεὶ καὶ
διατάγματι τῆς ἐμῆς καθοσιώσεως[6] τοῖς πᾶσιν | ὑμῖν τοῦτο
φανερὸν καταστῆσαι ὑπάρχει | ἀκόλουθον ὑπὲρ τοῦ μηδεμίαν
15 ὑμᾶς | τῶν ὁρισθέντων ἄγνοιαν προβάλλεσθαι, ‖ βρέβιον[7] τῶν
εἰρημένων ἁπάντων ἀκρει|βῆ διδασκαλίαν ἐπέχον τῷ παρόντι
διατάγματι ὑποταγῆναι πεποίηκα[8].

Ὅσων ἔργων ἐπιμεληταὶ κατέστησαν καὶ ὅσον |
20 ἕκαστος διετυπώθη λαμβάνειν ἀπὸ τῶν πολι‖τικῶν
προσόδων καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ὑποτέ|τακται.

Εἰς τὴν ἐξέδραν τὴν καινήν, παρακειμένην τῇ | πομπικῇ στοᾷ
Μάρκελλος πρῶτ(ος)[9] καὶ
25 Θεόδωρος βουλ(ευτὴς) λαμβ(άνουσι)
ξύλ(α) τετρ(άγωνα) γ', ξύλ(α) μονόζ(υγα) η', κεραμί(δια) | . . ε'
[Εἰς] τὴν στοὰν τὴν πομπικ[ὴν] ἅμα τῷ ἐξεδρίῳ·
Ἀριστότειμον[10] πρῶτ(ον) καὶ Κατύλλου[11] Κα. . . . .
30 ξύλ(α) μον(όζυγα) ζ', ξύλ(α) δίζ(υγα) η', ξύλ(α) ποδ(ιαῖα)
- - - - -

---

sed deinde litterae quae eam factam testentur in tabulario publico reponuntur (not. 5). At ut monumentum eius rei exstet quod et maneat et omnium in oculis versetur, proconsul edictum cum laterculo rerum quas cuiusque operis curatores quotannis accipere debeant publice proponi iubet. 5 *Acta* recte interpretantur J. et W. allatis Appian. Civ. III, 5 ὑπομνήματα τῶν (Καίσαρι) βεβουλευμένων et Cass. Dion. LXXVIII, 22, 2 τὰ τῆς βουλῆς ὑπομνήματα διὰ χειρὸς ἔχων. 6 '*meae celsitudinis*' vel '*meae dignitatis*' interpretantur J. et W. Plerumque quidem vox consecrationem significat, sed id huc non quadrat illamque notionem confirmat vocis de crimine laesae maiestatis usus. Quem qui παρὰ τὸ κατὰ τοῦ ὁσίου γίνεσθαι, ἤτοι τοῦ βασιλέως natum dicit Suidas s. v., manifesto fallitur. Immo Latinorum breviloquentiam qui nudo *maiestatis* vocabulo ipsum crimen appellant, Graecos imitatos esse apparet. 7 Vox *brevis* aut plurali numero *breves*, Graece βρέβιον (adiectiva in *-is* cadentia frequenter apud Graecos in -ιος flectuntur, Hermae VI p. 148) infima aetate varia genera catalogorum vel recensuum significabat, in quibus aut hominum nomina aut officia quaedam et negotia, aut bona publicata, aut denique pecuniarum a magistratibus publice erogatarum aut erogandarum summae enumerabantur (O. Seeck ap. Pauly-Wissowa Realencyklopaedie III, 1 p. 832). 8 V. 18—30. 9 Nihil nisi primum locum inter plures eiusdem aedificii curatores hac voce significari probabiliter statuunt editores. 10 Accusativus leni anacoluthia explicandus videtur; infinitivus in eiusmodi praeceptis usitatissimus (λαμβάνειν) scribentis animo obversabatur. 11 Genetivum non intellego.

424 Mileti ʿad columnam marmoream in horto prope marmoream aedemʾ. Ex Cyriaci Anconitani apographo (cod. Riccardianus 996) ed. O. Riemann Bull. de corr. Hell. I (1877) p. 288 n. 65 (Syll.[1] 293).

Τὸν γῆς καὶ θαλάσσης καὶ παντὸς ἀνθρώ|πων ἔθνους δεσπότην
Φλ(άβιον) Κλαύδιον | Ἰουλιανὸν αὐτοκράτορα[1], τὸν πάσης | οἰκου-
5 μένης δεσπότην, ἡ λαμπρὰ τῶν ‖ Μιλησίων μητρόπολις καὶ τρο-
φὸς τοῦ | Διδυμέου Ἀπόλλωνος, εὐτυχῶς.

[1] A. 361—363 p. Chr.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

P. 3 n. 2. Edidit O. Kern Inschriften von Magnesia p. 102 n. 115, praeter exemplaria typis exscripta usus ectypo chartaceo a B. Haussoulliero accepto et collatione quam anno 1897 instituerat F. Hiller von Gaertringen. Is testis oculatus confirmat v. 28 ἀτρέκε[ι]αν scriptum esse.

P. 8 n. 7. Repetivit R. von Scala die Staatsverträge des Alterthums I p. 34 n. 46, qui monuit ex civitatibus quae hic recenserentur tres certe, Tenios, Naxios, Potidaeatas iurisiurandi ab Herodoto VII, 132. 148 commemorati participes non fuisse, quia non ante proelium navale Salaminium popularibus se adiunxissent. Quae observatio quid sibi velit non perspicio, quandoquidem v. 1—3 dilucide enuntiatur, ab eis qui bellum gessissent contra Persas (non qui contra illos coniurassent) hoc donum deo oblatum esse.

P. 43 n. 24. Repetivit R. v. Scala, Staatsverträge I p. 50 n. 68 (XI).

P. 44 n. 25. R. von Scala Staatsverträge I p. 50 n. 67 (X). Is Tenglium discipulum suum v. 12. 13 κα|[ὶ χσυμμάχον supplere adnotat. P. Grätzel de pactionibus inter graecas civ. p. 62 not. 2 versu 15 [ἐς τὸν ἅπαντα χρόνον, καὶ] ὀφελέσομεν legit.

P. 45 n. 26, 1 pro ἀλέλ]οσαν l. ἀνέλ]οσαν.

P. 58 n. 36. R. von Scala Staatsverträge I p. 65 n. 82 (V).

P. 64 n. 37, 59 pro Κεπροπίδος l. Κεκροπίδος.

P. 90 n. 53. R. von Scala Staatsverträge I p. 87 n. 93 (XXII).

P. 102 n. 61. R. von Scala Staatsverträge I p. 95 n. 100 (XXIV).

P. 103 n. 62. R. von Scala Staatsverträge I p. 100 n. 106 (XXIV). Is conexum inter fragmenta *a* et *b* hoc supplemento restituere conatur: Γναθίο[ς εἶπε· συμμάχος ἔναι Ἐ|ρετριᾶς καὶ Ἀ]θην[αίους πιστῶς καὶ ἀδόλω|ς καὶ ἀβλαβῶς· ἐάν τις ἴηι ἐπ' Ἀθηναίους ἐ|πὶ πολέμωι ἢ κατὰ γῆν ἢ κατὰ θάλατταν, βο|ηθῆν Ἐρετριᾶς παντὶ σθένει καθότι ἂν ἐ|παγγέλλωσιν Ἀθηναῖοι κατὰ τὸ δυνατόν· | καὶ ἐάν τις ἴηι ἐπ' Ἐρετριᾶς ἐπὶ πολέμωι | ἢ κατὰ γῆν ἢ κατὰ θάλατταν, βοηθῆν Ἀθηνα|ίους παντὶ σθένει καθότι ἂν ἐπαγγέλλω|σιν Ἐρετριῆς κατὰ] τὸ δυνατόν. Quae in universum probabilia sunt, etsi offendit enuntiatum ἐάν τις ἴηι sic ἀσυνδέτως adiunctum; particulae δὲ vero supplendae spatium non sufficit.

P. 111 n. 72. De huius decreti aetate editores errare perspexit A. Wilhelm (Gött. Gel. Anz. 1898 n. 3 p. 204 sqq.). Etenim et nonnullarum litterarum formas singillatim et totum scripturae genus id medio saeculo a. Chr. n. quinto vindicare. Qua aetate litteraturae Ionicae usum Athenis nihil habere miri aut insoliti iam in volgus notum est.

P. 116 n. 75. R. von Scala Staatsverträge I p. 115 n. 122 (XXX).
P. 119 n. 77. R. von Scala Staatsverträge I p. 101 n. 107 (XXVII).
P. 122 n. 79. R. von Scala Staatsverträge I p. 127 n. 137 (XXXI).
P. 123 n. 80. R. von Scala Staatsverträge I p. 129 n. 138 (XXXII).
P. 130 n. 81. R. von Scala Staatsverträge I p. 136 n. 141 (XXXV).
P. 131 n. 82. R. von Scala Staatsverträge I p. 135 n. 140 (XXXIV), quem mireris constanter per totum decretum (septem exempla sunt) Μεθυμναῖοι scribere, cum et hic lapis ubique Μηθυμναῖοι habeat neque omnino usquam alia nominis scriptura occurrat atque Μήθυμνα (aeolice Μάθυμνα).
P. 132 n. 83. R. von Scala Staatsverträge I p. 138 n. 143 (XXXVII) A.
P. 133 n. 84. R. von Scala Staatsverträge I p. 139 n. 143 (XXXVII) B.
P. 136 n. 86. Non debebam hic silentio praeterire quae docte et sagaciter de Amphictyonum Deliorum tabulis disputavit V. de Schoeffer de Deli insulae rebus p. 54 sqq. Qui de numero amphictyonum deque tempore per quod in magistratu fuerint, sic statuit: Cum Nausinico demum archonte (a. 378/7 a. Chr.) res sacrae Apollinis Delii in tutelam et administrationem Atheniensium rediissent, tribus proximis Calleae (377/6), Charisandri (376/5), Hippodamantis (375/4 a. Chr.) annis quattuorviros Athenienses amphictyonum munere functos esse solos, quarto vero Socratidis anno (374/3 a. Chr.) hoc institutum mutatum esse quinto addito collega Atheniensi et praeterea quinque Andriis institutis. Illius triennii magistratum quasi extraordinarium fuisse, qui omnem sacrorum Deliorum administrationem de integro constitueret, a Socratide demum ordinarios amphictyonas initium capere. Eodem etiam illud referendum esse, quod agri per duos modo, aedificia adeo per unum illius triennii annum locata hic recenserentur. Nam quod Boeckhius excogitasset et nobis probasset, aedificia Charisandro demum archonte in potestatem dei pervenisse publicatis Deliorum quorundam damnatorum bonis, id rationibus ad persuadendum accommodatis ita se habere non posse demonstrat Sch., qui ipse eam rem illo refert, quod illa aedificia iam ante Atheniensium imperium a Deliis usque ad Charisandri anni finem locata fuissent, ita ut inde a nova locatione demum mercedes in amphictyonum Atheniensium aerarium redigerentur; contra pecunias illas non magnas, quas amphictiones cum magistratum inirent, in aerario reperissent, Deliis eos permisisse una cum mercedibus praediorum ab illis etiam locatorum, e quibus sacrificia τὰ κατὰ μῆνα procurarentur aliaeque impensae minores fierent, sibi autem reservasse, quae ex usuris redirent et ex eis fundis, quos post prioris locationis tempus exactum ipsi locassent. At quo pacto hoc in mentem venire potuerit amphictyonibus non perspicio; etenim fundorum et domuum locatarum mercedes neque Deliorum erant neque amphictyonum, sed Apollinis, cuius in aerarium redigi debebant. Quod aerarium si inde a Calleae anno ineunte (aestate 377 a. Chr.) ab amphictyonibus Atheniensium administrabatur, sponte patet e vestigio quae redibant ad hos pervenire debuisse, neque quicquam interfuisse, utrum singulae locationes ex quibus illae pecuniae numerabantur etiamtum a Deliis an iam ab Atheniensium amphictyonibus

effectae essent. Quare rem obscurissimam ne Schoefferi quidem invento expeditam existimo.

P. 148 n. 90. R. von Scala Staatsverträge I p. 152 n. 159 (XL).

P. 166 n. 101. R. von Scala Staatsverträge I p. 163 n. 173 (XLIII).

P. 173 n. 105. R. von Scala Staatsverträge I p. 168 n. 174 (XLIV).

P. 179 n. 108. R. von Scala Staatsverträge I p. 172 n. 176 (XLV).

P. 181 n. 109. R. von Scala Staatsverträge I p. 178 n. 181 (XLVI).

P. 187 n. 114. R. von Scala Staatsverträge I p. 188 n. 187 (XLVIII).

P. 190 n. 115. R. von Scala Staatsverträge I p. 193 n. 191 (XLIX).

P. 196 n. 121. Repetivit R. von Scala Staatsverträge I p. 198 n. 200 (L). Qui difficultates chronologicas, quae editores torserunt, simplicissima medela de medio tollere sibi visus est, cum v. 1 non Θεέλλου, sed Καλλιμάχου scriberet. At fugit eum, Calliadis scribae nomine (v. 9) hoc supplementum plane everti. Etenim tum temporis eundem per omnes prytanias scribam mansisse constat. Atqui Callimachi anno non Calliadem, sed Dieuchem Demarchi f. Phrearrhium eo officio functum esse duo tituli (C. I. Att. IV, 2 p. 34 n. 107. p. 35 n. 107 *b*) docent. Quod Scalam fugisse eo magis mirum est, quia alterum ex his ipse paucis paginis infra (p. 201 n. 201) expressit.

P. 200 n. 125. R. von Scala Staatsverträge I p. 204 n. 203 (LIII).

P. 215 n. 139. Lapidem Prokeschii dono Vindobonam pervenisse, ubi nunc exstet in museo aulae imperialis, refert A. Wilhelm Gött. Gel. Anz. 1898 n. 3 p. 364. Is testatur, ΦΙΛΙΤΟΥ v. 3 et 21 perspicue in lapide legi.

P. 216 n. 140. Cum his senatus Delphici rationibus conferendae sunt nunc inscriptiones editae ab E. Bourgueto Bull. de corr. Hell. XXI (1897) p. 477 et 493. De eis quae inde discimus fusius disputare non huius loci est; sed id monuerim, in priore columna v. 22 Κυλωΐδαι Λακεδαιμονίωι esse; unde Bourguetus p. 481 collegit, n. 140, 144 Κυλω[ι]άδας supplendum esse. Sed id, quoniam utique alterutro loco in nomine incidendo erratum est, vix pro certo pronuntiari licebit.

P. 235 n. 141 sqq. Nunc etiam Delphis rationes pecuniarum a Phocensibus numeratarum inventae sunt, quas edidit E. Bourguet Bull. de corr. Hell. XXI (1897) p. 322. 337. Ex his apparet, secundam pensionem Cleone, quintam Pithagora, undecimam Damochare Delphorum archonte factam esse. Ex quibus cum Cleo a. 344/3, Pithagoras a. 342/1 a. Chr. in magistratu fuerit, primam pensionem auctumno anni 344, alteram vere a. 343, quintam auctumno anni 342 factam esse recte collegit B. Eodem ordine continuato undecima pensio in auctumnum anni 339 a. Chr. incidet. Sed cum eo anno non iam triginta, sed decem modo talenta numerata sint, amphictiones aliquando de severitate qua debita exigebant aliquantum remisisse apparet, idque eo etiam pertinuisse probabiliter coniecit Bourguet, ut semel, non bis per annum pecuniae penderentur. Quare pensiones septimam et octavam Aristonymi magistratui ascribit (341/40 a. Chr.), tum autem vere 339 a. Chr. nonam, 338 a. Chr. decimam, 337 a. Chr. undecimam factam conicit, ut Damocharis annus 338/7 a. Chr. sit. Palaeum vero Euanthis filium, quo archonte etiamtum pristina triginta talentorum summa retinebatur (n. 141, 1), ea ipsa de

causa proximo post Aristonymum anno (340/39 a. Chr.) vindicat. Quae si recte disputata sunt, titulum n. 141, in quo archontis Delphorum nomen non est, neque anno 344/3 a. Chr. antiquiorem neque anno 341/0 a. Chr. recentiorem habere licebit; at de Ornichidae (n. 143, 6) et Damatrii (n. 144, 1) archontum annis, in quorum rationibus summa pecuniae intercidit, nihil novi ex tabulis Delphicis didicimus.

P. 247 n. 151 not. 8. Hic nimis tenacem me fuisse sententiae quondam propositae sero perspexi. Etenim fugerat me, illa καὶ ταῦτα πέπομφεν ἅπαντα πρὸ Παναθηναίων καθὰ ὑπέσχετο vix aliter intellegi posse, atque ut ei munificentiae quae in proximo enuntiato praedicatur arctissima cum ipsis Panathenaeorum feriis conexio intercederet. Nihil igitur in verbis traditis τοῦ σταδίου καὶ τοῦ θεάτρου τοῦ Παναθηναϊκοῦ vitii inesse statuendum est.

P. 331 n. 206. A. Wilhelm Gött. Gel. Anz. 1898 n. 3 p. 229 monet v. 8 ἐπέ]σταλκε legendum esse. Neque enim titulum ad eandem causam spectantem n. 205, 14 quicquam valere ad supplementum ἀπέ]σταλκε defendendum quoniam illic obiectum πρεσβείαν addatur, hic non item. Per litteras igitur Charixenus de his rebus Chios certiores fecerat. Ceterum H. Pomtow Jahrb. f. class. Phil. CLV (1897) p. 847 illis quattuor archontibus Delphorum, qui Soteriorum ab amphictyonibus habitorum tabulis praescripti sunt, Aristagorae, Emmenidae, Nicodamo, Cleondae (Wescher-Foucart Inscr. rec. a. Delphes 3. 4. 5. 6 [nobis 691]) annos 272—269 a. Chr. vindicat. Cuius ratiocinationes cum mea de mutato Soteriorum ordine sententia facillime conciliantur, dummodo statuamus quinquennalia Aetolorum Soteria semel omnino, anno 274 a. Chr. habita ac iam biennio post totum institutum ita mutatum esse, ut annui fierent ludi eorumque regimen ab Aetolis ad Amphictyones transferretur.

P. 347 n. 215. Cf. Pomtow Jahrb. f. Philologie CLV (1897) p. 847, qui Amyntam, Nicaidam, Dionem, Praochum archontas annorum 260 et 250 a. Chr. terminis contineri statuit.

P. 377 n. 234. Etsi verba ἀξιῶντες διαλυθῆμεν v. 5 per se spectata ambiguitatis crimine non carent, tamen totus tituli tenor docet Aetolos non se, sed Messenios cum Phigalensibus in gratiam reduci cupiisse.

P. 380 n. 237. Archiadae annum 236 a. Chr. esse statuit Pomtow Jahrb. f. Phil. CLV (1897) p. 847.

P. 397 n. 248. Pithagorae archonti annum 231 aut 230 a. Chr. assignat Pomtow Jahrb. f. Phil. CLV (1897) p. 847. Bucrin hieromnemona eundem esse atque illum Daetae f. Naupactium cuius notitiam titulis 240. 241 acceptum ferimus, etiam A. Wilhelm Gött. Gel. Anz. 1898 n. 3 p. 224 observavit.

P. 453 n. 285. Hic paullum turbatus est ordo chronologicus, ex quo hoc perquam memorabile monumentum potius post n. 270 inserendum fuit. Sed id propterea factum est, quia unum locum vacuum reliqueram titulo Magnetico anni fere 190 a. Chr., de quo Otto Kern benignissime me certiorem fecerat, recipiendo. Sed cum editio inscriptionum Magnesiae effossarum paullo tardius quam ipse Kernius speraverat procederet, malui illum appendici voluminis secundi (v. praefationem) reservare

et Nabidis titulum recipere, qui tamen, ne numeri quorum in adnotationibus multifariam mentio facta erat mutarentur, paullo alieniore loco interpositus est.

P. 560 n. 356, 16 pro συνεπηγμένον lege συνεπη(ι)γμένον; cf. not. 6 ad v. 22 προήχθη(ι).

P. 577 n. 371. Titulum ex Foucarti et Kontoleontis exemplis repetivit O. Kern Inschriften von Magnesia p. 101 n. 113; lapidem se vidisse negat.

Lipsiae, typis Breitkopfii et Hærtelii.

DATE DUE

JUN 15 1987			
JUN 15 1996			

DEMCO 38-297

CN360 .D61 v.1
Sylloge inscriptionum graecarum
Princeton Theological Seminary--Speer Library
1 1012 00047 5410